APPARATUS
CRITICUS ET EXEGETICUS
AD
DEMOSTHENEM
VINC. OBSOPOEI, HIER. WOLFII,
IO. TAYLORI

ET

IO. IAC. REISKII

ANNOTATIONES TENENS.

COMMODUM IN ORDINEM DIGESTUM
ALIORUMQUE ET SUIS ANNOTATIONIBUS
AUCTUM

EDIDIT

GODOFREDUS HENRICUS SCHAEFER.

TOMUS I.

LONDINI
APUD BLACK, YOUNG ET YOUNG
MDCCCXXIV.

quod cum maxime urges, esse profecturum. Es nempe tu quoque, mi Augere, in bonis illis cordatisque, quorum proventus nusquam terrarum spissus est, qui fugientes e terris nostris veteris Graeciae Latiique literas revocare et sistere contendunt; et, quod propius ad rem praesentem facit, Demosthenis quaecunque ad nos pervenere, tu gallice reddidisti omnia, eamque interpretationem in lucem proferre festinas, negans, aliud quicquam te morari, quam dilationem mearum ad Demosthenem animadversionum, sine quibus tuas proferre te negas audère. Non tu mihi quidem auribus meis verba dare videris; nam cur facias? sed aestus amoris tui ultra terminos te evexit, tibique imposuit, ut nimium mihi arrogans tibi derogares plus, quam par erat. A meone ingenio exsistat quicquam, cui excudendo tuum sit impar? Videbis tute ipse, videbunt omnes, ubi meae ad Demosth. animadversiones prodierint, id quod futurum ante huius anni decursum spero, cum cernentes immanem earum a meta proposita distantiam erroris vestri vos pudeat poeniteatque, in quem vos non promissorum meorum vanitas, sed exspectationis vestrae benignitas induxit. Haec ipsa exaranti mihi, Augere praestantissime, redduntur literae viri doctissimi atque clarissimi, summa cum laude literas in Batavis profitentis, rerum exquisitarum et lautarum ingentes copias ad Dem. a me exspectari, qui tam diu huic velut ovo incubuissem. Possent utique ab alio exspectari. Sed o quam illi, spem suam egregie lusam videntes, stomachabuntur et succensebunt mihi, innocenti quidem, qui nihil unquam opiparum atque singulare promiserim! Diu quidem profecto mearum ad Dem. annotationum editionem extraxi; verum ex eo parum recte colligatur, per omne illud tempus, ex quo graeca Demosth. oratio a me coepit edi, (quadriennium est,) uni me Dem. vacasse, quem interea totis interdum annis vix semel atque iterum inspexerim. Totum paene illud tempus sibi vindicarunt, id quod inter omnes constat, oratores Attici, obsessumque me atque addictum sibi obstrictumque tenuerunt; ut vix memoriae Demosthenis locum in animo meo vacuum relinquerent. Tandem anni superioris aestate ineunte, cum vix coepissem ad Dem. redire, indicesque ad

eum concinnare, et auctores Graecos pervolutare, qui locos ex ea recitant, ecce subito fatalis quaedam necessitas, veluti procella quaedam navem portui iam imminentem in altum reiicit, ita meum animum illinc avulsum ad Dionysii Halicarnassensis Archaeologiam et paulo post ad Plutarchi quoque Vitas recensendas contorsit, quibus emaculandis totam hyemem superiorem insumsi. Quo factum est, ut Apparatus huius critici parti huic primae, quam nunc ad te, Augere ornatissime, mitto, curam prorsus nullam mihi licuerit impendere, neque operas excudentes regere, neque folia a prelo madida perlustrare. Totum hoc negotium et operarum ipsarum fidei et Hesleri mei vigilantiae committendum erat; quod hoc fidentius videbar posse facere, quod hoc volumen mearum ad Dem. annotationum nihil teneret, sed meras Wolfianas atque Tayloranas, quas ex exemplis dudum excusis recudi videbatur res factu facilis esse neque interventu meo admodum indigere. Profligatis his alienis, iam proxime, hac, quae nunc instat, aestate, meae tandem ad Dem. animadversiones excudentur, quas tu, mi Augere, id quod te probe meminisse velim, non reperies diuturnitate meditationis et crebritate retractationum maturatas, non ubertate multivagae lectionis pastas saginatasque, non labyrintheis inquisitionibus in dialectos et in ius Atticum perplexas, non prodigalitate citationum exaggeratas, non observationibus grammaticis raris et exquisitis illuminatas, denique non similes, ut his unis utar, neque Hemsterhusianis, neque Valckenarianis, quorum inexhaustae copiae nos ieiunos macrosque homunculos admiratione percellunt, rubore perfundunt, vertigine paene dixerim circumagunt. Breves enimvero illae erunt animadversiunculae, pressae, strictae, Laconica verborum parsimonia strigositatem corpusculi mei referentes, raptim vetustis e schedis, dudum sepositis, corrasae, hoc agentes, aliae, ut vulneribus oratoris coniecturas veluti fomenta quaedam salutaria imponant, aliae, ut sententias eius enucleent, aliae, ut lectiones librorum Dem. calamo exaratorum, quos usurpare mihi licuit, prodant, aliae, ut locos Dem. ab aliis auctoribus recitatos indicent, lectiones eorum cum nostris vulgaribus comparent, atque interpre-

tationes, quas illi vetusti auctores locis Demosthenicis a se allegatis subiecerunt, in medio proponant, aliae denique, ut artificium oratorium demonstrent, non illud, quod nos in oratoris locis simus reperturi, sed quod veteres illi technici, Aristides et Hermogenes cum Scholiastis, sibi visi sunt reperisse. Non exartuabo, non excarnificabo Demosthenem, ut Freigius olim Tullium. Abhorret animus ab hoc genere molestae et miserae putidaeque et umbraticis magistellis relinquendae diligentiae, quam tametsi fuerunt qui me poscerent, ego tamen censeo, locum ullum si usquam habet, privatis scholis adstringendam lectorisque cuiusque privato sensui reservandam esse. Defungar itaque hac rhetorica parte provinciae meae, non ut rhetoricus, sed ut philologus seu ruspator antiquitatis. Non meis verbis, sed Syriani, sed Sopatri, sed Marcellini loquar, quorum ad Hermogenem commentarios, ab Aldo primo editos, qui recudendos daret, quod mireris, ad hoc diei nemo fuit, quum essent, qui Victorinum ad Tullii Rhetorica iterum iterumque redderent, et Hermogeniani illi interpretes aliis multis cum rebus, quae nobis hodie nugae videantur, suo tempore praecepta fuerunt non inutilia et vel necessaria dignaque inculcatu, res traderent revera scitu vel nobis hodienum dignissimas, quas abditas in angulo tam diu iacere indignum pudendumque sit. Aliud nihil inde si discas, hoc unum certe discas, quod summi est, veteres oratores cum iudicio et cum sensu legere eius, quod in iis nobile, excelsum, forte, validis lacertis intortum sit, et cur quodque sit. Haec hactenus, quae tu, mi Augere, ne nescires, qui operam meam Demosthenicam absolutam et in lucem editam videre gestis, antequam ad edendam tuam accedas, hoc loco ad teque unaque reliquos, quotquot erunt, lectores praefanda duxi, quo vobis constet, quid ego praestandum recipiam, quid vos a me par sit exspectare. Apparatus huius critici volumen secundum tenebunt Wolfianorum atque Tayloranorum reliqua, quae primum hoc volumen amplecti non potuit, una cum meis ad oratorem annotationibus. Huic ego parti ipsemet invigilabo, curamque eius a mendis typographicis elimandae non alienis oculis permittam, sed meis

mandabo: quamquam otii mei partem haud minimam Dionysianae Archaeologiae volumen tertium et Plutarchearum Vitarum secundum ad se rapient, quae hac item aestate excudentur. Succedent annotationibus ad Dem. meis indices complures, quorum princeps erit index graecitatis Demosthenicae. Implebunt hi tertium volumen Apparatus, nisi coniectura in numero voluminum definiendo errat, in quo non labi perarduum est. Variantium lectionum congessi quidem enormem acervum, verum tam sunt pleraeque futiles et typis indignae, merae librariorum halucinationes sive imperitorum sive oscitantium, ut prorsus supprimendae atque excludendae videantur cum operae chartarumque compendio, neque nisi paucae, lectu et pensitatu dignae, proferendae. Uni Demostheni si tota mente totoque animo vacare per rationes rerum, in quas me sors mea contrusit, liceret, nullus equidem dubito, exiturum esse opus aliquanto, quam hoc est, limatius. Caeterum, quia saepe numero nostrae spontis non sumus, sed in potestate fatorum, quae volentes ducunt, nolentes trahunt, saepe tantum non inconsulta et iniqua, (me quidem cum diu sissent paene vacuum stare, non natura ignavum, sed cupidum adeo laboris operasque poscentem praeterissent; nam dudum occasiones edendi Graecos auctores frustra circumspexeram votisque arcessiveram; sub vesperam demum, hora undecima, in vineam ablegarunt plura simul agenda mandantia:) rogo vos maiorem in modum, Augere humanissime, et quotquot eritis opellae huius meae arbitri, ut festinationi et trepidationi meae, multa cruda et saepe coeca a me extorquenti, aequi bonique ignoscatis, voluntatis meae vobis inservire contendentis memores, probanda si quae sunt in scriptis meis, cum congratulatione suscipiatis, iisque sine malignitate utamini, lapsus meos, ut aequos humanosque decet, cum venia, dissimulatione atque silentio transmittatis, aut, sicubi necesse factu videatur, molli et benigna reprehensione notetis, denique iis modis me accipiatis, quibus ego soleo Wolfium, Taylorum, Stephanum, Portum, (hominem flagello paene indignum,) item Bryanum, Solanum, alios habere; quos passim locorum turpissime ruentes cernens

conniveo, errores eorum dissimulo, nullos video, aut, si tamen castigandi sunt, hominibus parco, eaque reticeo, bene sciens volensque, neque lectorum diffidens ingenio, sed eorum cuiusque perspicacitati atque conscientiae ea notanda permittens, quae non ideo censendus sum ignorasse, quia notare visum mihi non fuit, dedecus humanae naturae habenti, si quis in investigandis aliorum lapsibus atque in scenam producendis ostentandisque et veluti circumferendis acrem cupidumque se monstret, eoque animum denudet pusillum, degenerem, invidum, ignavum, malis alienis illaetantem, conscium denique sibi, praeclari ab ipso semet exsistere nil aut parum posse, neque se eminere, nisi per ruinas aliorum. Recordamini quaeso, (et aequa postulo,) qui vobis sit futurus animus, quae fortuna, si loco meo sitis, tam districti, tam obruti et paene contriti multitudine atque diversitate rerum simul agendarum. Tu vero, Augere, V. C. significationem hanc meae erga te voluntatis publico in loco propositam quin sis benevolus atque propitius accepturus, nullus dubito. Faxit deus, ut Francicum tuum Demosthenem quamprimum edas, ita exasciatum et ita faustis avibus, ut non modo Turellum pone te reliquisse, sed etiam gentiles tuos studio eloquentiae Graecae, hoc est verae, simplicis, naturae consentientis, fortis, excelsae, masculae, accendisse exemplisque eius nobilissimis atque luculentissimis instruxisse videaris. Scripsi Lipsiae d. 24. Aprilis 1774.

DEDICATIONES
ATQUE
PRAEFATIONES
EDITORUM DEMOSTHENIS.

ALDUS PIUS MANUTIUS ROMANUS
DANIELI CLARIO PARMENSI
S. P. D.

Summum locum in oratoria tenere apud Graecos Demosthenem, et in poetica Homerum, nemo est, qui ambigat, sic apud Latinos M. Tullium in oratoria esse facile principem, in poetica vero Mantuanum poetam. Quod ita mihi verum esse videtur, ut non modo non futurum unquam putem, qui hos superet, adaequetve, sed ne accedat quidem propius. Et quamquam duo haec admirabilium ingeniorum paria successu adeo felici suos elucubrarunt libros, et tradiderunt posteris, ut aeternos reliquerint: non tamen eodem successu aut vitam vixerunt, aut oppetierunt mortem. Nam poetae et quietiorem egerunt vitam, et sua morte mortui sunt: oratores vero in summis semper vixerunt molestiis, et tandem crudeliter occubuerunt: quippe qui rebuspubl. regendis incubuere: in quibus, si rudis es, et ineptus, abiectus vivis et inglorius, atque publicorum munerum omnino expers: sin vero aptus, ac paulo, quam caeteri, ingeniosior, adtrahis ad te aerumnas, ὡς καικίας νέφος, adisque plerumque periculum capitis, quemadmodum accidisse Demostheni et M. Tullio legimus. Verum ex duobus his infelicior Demosthenes fuit. Nam et cum vitiis quibusdam natus est, quae industria non mediocri tolli oportuit. Unde Valerius Max. Alterum Demosthenem natura, alterum industria fecit, et puer admodum privatur patre, sub infidis et avaris tutoribus educatus est, quos, male administrata

tutela, in ius vocare coactus, non sine labore immodico, ac periculo, deperdita etiam ablatorum parte, evicit. De eo sic in eius vita Libanius: *ὀρφανὸς δὲ καταλειφθεὶς ὑπὸ τοῦ πατρὸς κομιδῇ νέος, ἦν μὲν, ὥς φασιν, ἀσθενὴς τῷ σώματι καὶ νοσώδης, ὥστε μηδὲ εἰς παλαίστραν φοιτῆσαι, καθάπερ πάντες οἱ τῶν Ἀθηναίων παῖδες εἰώθεσαν· ὅθεν καὶ ἀνδρωθεὶς ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν εἰς μαλακίαν ἐσκώπτετο, καὶ βάταλος ἐπωνυμίαν ἔχων.* hoc est, ut et Graecarum literarum rudes intelligant. Privatus autem patre admodum iuvenis, fertur imbecilli fuisse corpore, et valetudinario adeo, ut neque ad palaestram accederet: quemadmodum omnibus Atheniensium pueris moris erat. Quapropter vir factus ab inimicis in mollitiem mordebatur, appellabaturque cognomento Batalus. et paulo inferius: *εἰς ἄνδρας ἐγγραφεὶς, εὐθὺς ἀγῶνα κατὰ τῶν ἐπιτρόπων ἐνεστήσατο, κακῶς διῳκηκότων τὴν οὐσίαν αὐτοῦ, καὶ εἷλε μὲν αὐτοὺς, οὐ μὴν ἠδυνήθη πάντα ἀπολαβεῖν, ὅσα ἀπολώλεκε.* id est, cum primum adscitus est inter viros, statim tutoribus, male ipsius facultatibus administratis, diem dixit, et evicit quidem eos, sed non omnia potuit, quae amiserat, recuperare. Et in eadem: *ἔτι κἀκείνων μνημονευτέον, ὅτι τραυλὸς μὲν ἦν τὴν γλῶτταν ἐκ φύσεως, τὸ δὲ πνεῦμα ἀτονώτερος.* hoc est, ad haec et illa commemoranda, Demosthenem et lingua balbum et imbecillis fuisse lateribus. Idem in eadem: *καὶ γὰρ δειλὸς ἦν τὸ πρῶτον πρὸς τοὺς τοῦ δήμου θορύβους καὶ εὐκατάπληκτος, ὥστε εὐθὺς ἐξίστασθαι· διά τε τοῦτό φασιν αὐτὸν ἄνεμον ῥαγδαῖον τηροῦντα καὶ κινουμένην σφοδρῶς τὴν θάλατταν παρὰ τοὺς αἰγιαλοὺς βαδίζοντα λέγειν, καὶ τῷ τῆς θαλάττης ἤχῳ συνεθίζεσθαι φέρειν τὰς τοῦ δήμου καταβοάς.* hoc est, etenim primo timidus ad concionum strepitus fuit, ut statim deficeret, et consternabundus. propterea vero aiunt ipsum vehementem ventum, commotumque admodum mare observando ad littora accedere, et recitare, sonituque maris populi clamores ferre consuevisse. Idem in eadem: *παρειλήφαμεν δὲ κἀκεῖνο, ὡς καὶ ξίφος ποτὲ ἐκ τῆς ὀροφῆς ἀπήρτησε, καὶ ἱστάμενος ὑπὸ τούτου ἔλεγεν. ἐποίει δὲ τοῦτο δι' αἰτίαν τοιαύτην· ἐν τῷ λέγειν ἀπρεπῶς τὸν ὦμον εἰώθει κινεῖν. ὑπερεκρέμασεν οὖν τοῦ ὤμου τὸ ξίφος ἐν χρῷ, καὶ οὕτω τῷ δέει τῆς πληγῆς ἠδυνήθη κατασχεῖν ἑαυτὸν ἐπὶ τοῦ πρέποντος σχήματος.* hoc est, accepimus vero et illud, suspensum ab eo fuisse ensem de tecto, atque sub ipso stetisse, cum recitaret. Quod hanc ob causam fecisse dicitur: Inter dicendum movere indecenter hume-

rum assolebat: suspendit igitur ensem ad cutem humero imminentem: atque ita metu plagae in decenti se forma continuit. Praeterea cum maxime in patria floreret, nunc invidia civium, nunc Philippi Alexandrique Macedonum maximorum regum persecùtione nunquam quievit, imo a Philippo in pugna victus magna cum ignominia fugit. Tum bis exulavit, primo in Aegina, et Troezene, L etiam talentis ab Areopagitis damnatur Alexandro rege, secundo autem Antipatro imperante capitis a populo damnatur, autore Demade, in Neptuni templum, quod erat in Calaurea insula, non tam salutis gratia, quam ut inde quotidie patriam prospiceret, e Troezeniorum urbe confugit, inibique hausto veneno, cum a satellitibus traheretur, excessit e vita. Quemadmodum in eius vita Plutarchus meminit. Operae pretium autem visum est, quaedam ex eius epistola ad magistratus populumque Atheniensium hic inserere, sunt enim huiusmodi. (hoc est.) Sed de his cum multa possim scribere, praetermitto. Nullius enim me conscium esse culpae, ad utilitatem quidem imbecillum esse experientia didici, ad maiorem vero moestitiam inferendam vehementissimum omnium. Quoniam autem omnibus accusatis reconciliati estis, id quod bene factum dixerim, et mihi velim reconciliemini, viri Athenienses: nam vos neque ulla adfeci iniuria, deos testor et heroas, mihi autem testis est omnis anteacta vita, cui magis iustum est ut fidem habeatis, quam culpae mihi nunc iniuria illatae, neque ego pessimus, minimeve eorum fide dignus videbor, qui calumnia sunt circumventi. Atqui discessus meus immerito vos mihi reddit iratos; neque enim spe vestri destitutus discessi; neque alio animum applicuerim meum, sed primum quia ignominiam carceris moleste animo ferebam: deinde quoniam propter aetatem imbecillo corpore miseriam perferre non poteram. Item non existimabam, nolle vos vacare me vituperio, quod nullo vobis emolumento fuit, me vero perdidit. Ad haec in vobis, nullis aliis animum fuisse meum, multis signis poteritis perspicere. Nam et urbem petii, non in qua res maximas essem ipse acturus, sed in quam et maiores nostros profectos esse cognoveram, quo tempore illis de Persarum rege periculum imminebat: et cuius plurimam erga vos benivolentiam esse perspexeram, haec autem est Troezeniorum civitas, cui opto, ut dei potissimum, ob ipsius erga vos benivolentiam, et collatum in me beneficium, sint omnes benivoli, tum ipse, servatus a vobis, queam

referre gratiam. Caeterum cum in hac nonnulli, ut mihi gratificarentur, increpare vos conarentur, idque mei animi ignoratione, ego eos pro viribus, ut bene dicerent, ut meum erat, admonui, qua potissimum causa puto eos omnes admiratos publice me honorasse. Sed cum viderem benivolentiam quidem hominum magnam, sed vires in praesentia imbecillas, in Neptuni templum profectus, in Calaurea insula me contineo, non solum tutelae gratia, quam mihi esse spero ob reverentiam numinis, (neque enim certe scio, nam quae in aliorum arbitrio et voluntate posita sunt, tenuem ac incertam praebent periclitanti tutelam) sed etiam quia patriam prospicio inde quotidie: erga quam tantae mihi conscius sum benivolentiae, quantam consequi opto a vobis. Quapropter, viri Athenienses, ne diutius hisce detinear malis, ea mihi decernite, quae olim aliis, tum ne quid indignum vobis mihi eveniat, tum etiam ne supplex aliis esse cogar, nam nec vobis quidem id decori fuerit. Quod si redeundi vobiscum in gratiam nulla mihi sit spes reliqua, mori me esset melius. Videtis, quantis semper in malis versatus fuerit miser. Quare non miror a satyro scriptum, Diis ille adversis genitus fatoque sinistro. Quid quod illo etiam tot iam secula mortuo, suum adhuc fortuna, licet semper varia sit, atque instabilis, servare tenorem videtur? Nam abhinc fere triennium desideranti tibi orationes Demosthenis brevi me informatas mea cura publicaturum recepi. Sed tot id mihi tentanti acciderunt impedimenta, ut persaepe excudi coeptas intermiserim, Carteromacho etiam nostro demirante, illudque Iuvenalis saepe repetente, Diis ille adversis genitus fatoque sinistro, cum etiam admodum quam pauca earum orationum exempla imprimenda curaverim, idque coactus, quod in nullo ante accidit volumine excuso in thermis nostris. Quorum omnium est mihi optimus testis Angelus Chabrielus patricius Venetus, excellentis vir ingenii, et in utraque lingua doctissimus, Demosthenisque studiosissimus, qui a me hoc opus quotidiano fere, ut ait ille, convicio, ut iam excudendum curarem, efflagitabat. Quanquam et illud servasse videtur fortuna, ut, quemadmodum felix ille semper fuit eloquentia, et aeternitate scriptorum suorum, ita nescio, quomodo pulcherrimus hic liber omnium, quos imprimendos vel latine vel graece curavimus, exit in publicum ex aedibus nostris. Quamobrem si serius ad te venit, quam et tu volebas, et ipse desiderabam, non mihi velim imputes, sed De-

mosthenis infortunio, quem summo cum labore et industria fecisse, quae fecit, omnia, legimus. Rursus pulcherrimis characteribus et perquam decenti forma, habituque, nec non castigatissimus, exit in manus hominum, *ὡς κατὰ τὴν παλιγγενεσίαν,* non tamen industriae nostrae, sed assiduis curis adscribas, quam illius gratiae, et felicitati, quam semper in suis habuit lucubrationibus. Has vero Demosthenis orationes, Clari doctissime, nomini tuo nuncupatas, ex Neacademia nostra emittimus, ob multas causas, sed praecipua est singularis benivolentia in te mea, ob miram probitatem tuam, et doctrinam, bonarumque literarum cognitionem. Tum quia in inclyta ista urbe alumna virorum nobilium Epidauro, cui nunc Rhacusae est nomen, et latinas, et graecas literas profiteris, instituisque iuventutem istam eloquentiae studiosam arte dicendi, quod duce Demosthene, et te interprete, quam facillime consequetur. Id quod eo etiam feci libentius, quoniam si cuipiam reipublicae Demosthenis orationes die nocteque volvendas accurate existimo, isti existimo. Nam etsi viros omni virtute praeditos, et prudentissimos habet, quales vidi ipse Venetiis Danielem Restium secundum apud Venetos fungentem legationis officio, et Petrum Mentium Restii collegam, tamen praeceptis quam optimis oratorum omnium Demosthenis facile principis, quanta tyrannis, et Philippis habenda sit fides, non obscure cognoscet. Nam cum aliis plurimis rempublicam Atheniensium admonet divinus orator cavendum esse a tyrannis, qui sint natura rerum publicarum inimicissimi, ut lupi ovium, tum his verbis in prima pro Olynthiis oratione: *καὶ ὅλως ἄπιστον οἶμαι ταῖς πολιτείαις ἡ τυραννὶς ἄλλως τε κἂν ὅμορον χώραν ἔχωσι.* hoc est: et omnino tyrannis infida res est rebuspubl. praesertim si vicinam illi regionem habuerint. et in secunda contra Philippum: *οὐ γὰρ ἀσφαλεῖς ταῖς πολιτείαις αἱ πρὸς τοὺς τυράννους αὗται λίαν ὁμιλίαι.* hoc est, non enim tutae sunt rebuspubl. nimiae hae cum tyrannis consuetudines. Et paulo post: *ἓν δέ τι κοινὸν ἡ φύσις τῶν εὐφρονούντων ἐν ἑαυτῇ κέκτηται φυλακτήριον, ὃ πᾶσι μὲν ἐστιν ἀγαθὸν, καὶ σωτήριον, μάλιστα δὲ τοῖς πλήθεσι πρὸς τοὺς τυράννους. τί οὖν ἐστι τοῦτο; ἀπιστία. ταύτην φυλάττετε, ταύτης ἀντέχεσθε. ἐὰν ταύτην σώζητε, οὐδὲν δεινὸν μὴ πάθητε. τί οὖν ζητεῖτε; ἔφην. ἐλευθερίαν. εἶτ' οὐχ ὁρᾶτε Φίλιππον ἀλλοτριωτάτας ταύτῃ καὶ τὰς προσηγορίας ἔχοντα; βασιλεὺς γὰρ καὶ τύραννος ἅπας ἐχθρὸς ἐλευθερίᾳ καὶ νόμοις ἐναντίος.* hoc est,

commune vero quoddam natura prudentum possidet in se tutamen, quod bonum omnibus est, et salutare, maxime autem populis adversus tyrannos: quodnam igitur illud est? incredulitas. hanc custodite, hanc complectimini: si hanc servaritis, nihil adversi patiemini. Quid igitur quaeritis, inquam? Libertatem. Nonne videtis Philippum alienissimas ab ea vel appellationes habentem? omnis enim rex et tyrannus inimicus est libertati, et contrarius legibus. Habes igitur tandem, mi Clari, ab Aldo tuo, quas iamdiu desiderasti Demosthenis orationes, habet urbs Epidaurus quem debeat librum ad suam utilitatem nocturna versare manu, versare diurna, habent et caeterae respubl. quemadmodum prudenter se regere, gubernareque atque a tyrannis reddere tutas queant, habet studiosissimus quisque, a quo una cum graeca lingua, et eloquentiam optime discere, et utilissimum in sua republica praestare se possit. Vale. Venetiis mense Octobr. M. D. IV.

ERASMI ROTERODAMI

AD HERVAGIANAM PRIMAM PRAEFATIO.

DES. ERASMUS ROT. ORNATISSIMO ADOLESCENTI IOANNI GEORGIO PAUNGARTNERO S. D.

Ut antehac pessime de studiis merebantur isti, qui praesentis lucelli cupiditate maledicis ac futilibus libellis implebant orbem: ita bonorum omnium favore digni sunt, qui curam omnem atque industriam huc conferunt, ut vetustos multorumque seculorum consentientibus suffragiis probatos autores nobis revocent, idque cum dignitate. Demosthenem autem inter Graecos rhetores sic esse primum, ut vix invenias, quem cum illo possis conferre, magnus eruditorum omnium consensus est. Neque non recte praeceptum est illud, ab optimis auspicandum esse. Eaque quondam apud Latinos e probatissimis poetarum pueri discebant literarum elementa. Nec id dissimulat Horatius ita de suis poëmatibus vaticinans: hoc quoque te monet, ut pueros elementa docentem occupet in vicis Sosiorum balba senectus. Plurimum enim refert, qui succus rudem etiamnum ingenii testulam imbuat. Utiliter quidem primam latini sermonis institutionem a selectis poetis auspicabantur, quod hi praeter vir-

tutes oratorias habent aliquid proprii nitoris ac iucunditatis, qua velut esca, dulcibus magis, quam salubribus, gaudens aetas allicitur ad studiorum amorem. Itaque quisquis latinos poetas intelligit, rectius intelliget oratores. Apud Graecos diversa ratio est. Tantum enim discriminis est inter poetarum et oratorum dictionem, ut credas illos diversa lingua loqui. Eoque fit, ut, qui a poetis fecerunt institutionis rudimentum, quum ad oratorum lectionem sese contulerint, subinde velut in peregrino sermone restitent, et licet quid quaeque vox declaret, non ignorent, tamen sensum non percipiant. In causa est schematum, troporum et idiomatum proprietas, in quibus haud ita multum opitulantur Lexica. Hac quidem in parte praeclaram operam τοῖς φιλογλώττοις navavit Guilhelmus Budaeus. Verum ut puerilibus ingeniis Romanae Linguae non statim accommodus est M. Tullius, qui, Fabio iudice, nulli valde placet, nisi qui iam egregie profecerit: ita Graecarum literarum peritiam ambientibus non arbitror admodum convenire Demosthenem, qui plus artis habet in recessu, quam prima fronte prae se ferat. Hic enim, quod honorifico ioco dixit Demades, scripsit ad aquam, nec nisi a sobriis ac vigilantibus potest intelligi. Proinde quod de M. Tullio scripsit Fabius, pari iure de Demosthene dici potest: is se sciat in arte dicendi profecisse, cui Demosthenes valde placere coeperit. Quemadmodum tabula magno artificio depicta nemo magnopere delectatur artis imperitus, ita Demosthenis divinum illud, et quod facundissimi quique semper in eo mirati sunt, τὸ δεινὸν, non sentitur, nisi et rhetoricis praeceptionibus exercitatis, et historiarum cognitione instructis. Itaque patiar, ut puer quidem degustet Demosthenem, sed ad eum serio redeat, iam factus oculatior, quo perspiciat illam vere atticam venerem, illud excussum iudicium, illa summo artificio contorta enthymemata, postremo vim illam omnibus admirabilem, vix ulli imitabilem. Elegans interim fuerit exercitatio, quod a veteribus nonnullis factum est in Homero ac Virgilio, si quis idem faciat in Demosthene et M. Tullio, ut ex collatione locorum deprehendat, quid hic ab illo sit mutuatus, et ubi noster sit Graeco par, ubi superior, ubi ab exemplari nonnihil degeneret imitatio. Vix alia res aeque conducit ad parandum iudicium. Non hic sumturus sum operam in laudando Demosthene, ad quem pro dignitate praedicandum opus esset eloquentia Demosthenica: imo nulla

potius opus est eloquentia ad eum laudandum, quem uno ore in coelum ferunt omnes. nec tibi calcar addere studebo, Georgi carissime, quem conspicio in hoc pulcherrimo stadio tuapte sponte haud segniter currentem. Quaeres, unde mihi cognitus cursus tuus, qui te nunquam viderim. Optimam tui partem vidi, adolescens fortunatissime, adeo ἐναργῶς te mihi suo penicillo depinxit Viglius Zuichemus, haud vulgaris artifex, cui domestica consuetudine penitus cognitus ac perspectus es. Quin tute mihi teipsum tuis ad me literis sic expressisti, ut, si coram adesses, plus videre nequeam. Illic exosculatus sum istam felicem indolem tuam, qui, vix egressus annum decimum sextum, scribas epistolas primum bene latinas, deinde, quod pluris facio, sensibus argutis, et apte sibi connexis. Quid autem collaudem istum ingenuum ac liberalem pudorem, quid singularem istam in me pietatem, quam tota spirat epistola? Et hic agnosco germane germanam ornatissimi viri Ioannis Paungartneri prolem. Iampridem enim mihi cum eo viro ictum est amicitiae foedus, quam ego sane rem inter praecipuas felicitates meas numero. Quid enim illo candidius, aut amabilius? In huius foederis consortium temet tuo iure inseris, mi Georgi. In hoc enim possessionum genus, et fas est, et aequum est, vivo etiamnum patri haeredem existere. Ut tali parente multo beatior es, quam paternis opibus: ita istis egregiis animi dotibus, quas tibi partim largita est propitii numinis benignitas, partim industria tua tibi paris, longe verius ac splendidius locuples fueris, quam maiorum tuorum quamlibet amplis facultatibus. Accipe igitur Demosthenem, qui nunc prodit ceu positis novus exuviis nitidusque iuventa, simul et mutuae meae in te pietatis μνημόσυνον et studiorum tuorum incitamentum futurus. Multum debemus Aldo, qui nobis primus oratorum principem dedit, plus debemus Hervagio, qui non parum addidit illi, tum dignitatis, tum etiam commoditatis, haud mediocribus impendiis parique vigilantia, ut iam merito possint omnes admirabundi dicere, οὗτός ἐστιν ὁ ἐκεῖνος Δημοσθένης. Posthac igitur exspectabimus abs te epistolas, semitullianas ac semidemosthenicas. Vale. Datum Friburgi Brisgoae, postridie cal. Augusti. Anno M. D. XXXII.

IO. BERN. FELICIANI
PRAEFATIONES AD SUUM DEMOSTHENEM.
ILLUSTRI AC REVERENDO ABBATI DIVAE MARIAE VANGADITIAE FRANCISCO LAURETANO IO. BERNARDUS FELICIANUS S.

Cum superioribus diebus, Abbas clarissime, Demosthenis, oratorum omnium facile principis, orationes collectis quibusdam antiquis codicibus recognoscendas suscepissem, quo ad studiosorum utilitatem castigatiores aliquantulo excuderentur, memini ex te audivisse, cum nonnulli docti viri apud te essent, quorum consuetudine summopere delectaris, ex huiusce rei occasione sermonem de eloquentia incidisse, ita ut alii supra modum eam extollerent, omnibusque et artibus et scientiis anteponendam arbitrarentur, alii non modo id non approbarent, verum etiam eam vituperarent, et ut suspectam vitandam omnino censerent. Id autem licet absurdum, novum tamen mihi esse minime videbatur. Cum enim mecum considero multos ex gravissimis simul atque antiquissimis auctoribus, qui eloquentiam vel laudare, vel vituperare studuerunt, eos comperio vel plura, quam par erat, ei attribuisse, vel plura detraxisse, quam res ipsa postulabat, atque ita utrosque, dum eius vel praestantiam nimis admirantur, vel abusum nimis devitandum censent, multis de tota re non recte sentiendi ansam praebuisse. Nam qui eam commendant, fere uno consensu omnes bonorum omnium humanorum causam ei adscribunt: eam congregasse a principio homines, cum in sylvis ferarum more vitam traducerent, atque ad urbes condendas induxisse; eam leges instituisse, sine quibus communis vita esse nulla posset; eam mansuetos e feris, civiles e rusticis homines reddidisse; eam demum esse, qua sola a bestiis differamus. Quod cum dicunt, non male illi quidem se gerere censendi sunt, si vel loquuti pro occasione, vel eloquentiae nomine sapientiam omnem complexi esse intelligantur. Re enim vera non oratio est, sed ratio et intelligentia, quae a brutis hominem distinguat. nec eloquentia est, sed sapientia et prudentia, quae dispersos ac vagantes homines in unum collegerit, ac vitam humanam omnem et urbibus condendis, et legibus instituendis excoluerit. Sermo enim postea tanquam minister, et eloquentia tanquam ancilla subsequuta necessario est. Sed si ita absolute quae dicunt ac-

cipiamus, quam recte id fiat, alii viderint. Mihi certe persuaderi non potest, quo pacto recte illi sentiant, qui horum scriptorum auctoritate permoti in eam opinionem venerunt, ut nulli rei, nisi facundiae, studendum esse credant, nullosque esse, qui scire quippiam possint, nisi etiam dicendi peritia praediti fuerint. Adde, quod hi quoque omnes eos scriptores, qui non ita eleganti stilo de praeclarissimis rebus et verissimis monumenta posteris reliquerunt, vel tanquam indoctos et imperitos abiiciendos censent, quasi verborum lepore et fucis rerum cognitio et peritia metienda sit; vel licet earum scientiarum, quas tradunt, de quibusque disserunt, etiam peritissimos fuisse confiteantur, tanquam barbaros tamen et ineptos negligendos putant, plurisque faciendum asserunt eum, qui de quibuslibet vel levissimis rebus eleganter et copiose tractarit, quam qui de gravissimis, et maxime seriis generique humano utilissimis infacunde et ieiune disputarit, remque hanc non secus, atque in artificum ac statuariorum operibus spectandam esse aiunt, in quibus forma longe maiorem, quam materia, laudem et gloriam sine controversia mereatur. Ac propterea assiduum barbaris bellum indixere, ita enim appellant omnes eos, qui cultum orationis et lenocinia non persequuntur, licet veritatis subtilissimi et acutissimi indagatores alioqui sint. ut si quando in sanctissimos theologos et doctissimos philosophos incidant, eos omnino abhorreant, et quasi inculto sermone nihil vere et recte explicari potuerit, sed omnia perversa et falsa dici necesse sit, statim reiiciunt, ac damnant. neque vident, si formae eloquentiam comparare voluerimus, statuariorum exemplum minime hic esse accommodatum. quippe quum materia extrinsecus artifici huic suppeditetur, scriptor ipse sibi eam plerumque faciat, et materia artifici propter formam exhibeatur, in rerum explicatione et dissertatione forma ob materiam illustrandam et patefaciendam adhibeatur, ut videlicet, quod animo concepimus, id eloquendo ita exprimamus, ut alteri innotescat. Quocirca si modo facere id volunt, longe meliorem et accommodatiorem veritati comparationem sumere a nummis possent, quibus forma materiae causa imprimi consuevit, quo signo fit, ut quid et quanti valeat materia, cognoscentes ea ad necessarias res uti facile possimus. Qui igitur nummum vel plumbeum, vel alioqui adulterinum, sibi carum propterea habet, quia signum in eo artificiose factum admiratur, neque eum, etsi

maxime legitimus sit, maximeque ipse indigeat, ad vitae usus impendere vult, is nummo abutitur, utilitatemque eius, ob quam signum illi inditum est, nullam percipit. At nobis ita faciendum non est, sed sicut qui vel necessaria vel divitias sibi comparare vult, omnes vel quam pessime signatos nummos, modo boni sint, non veretur admittere, sic nos, qui intelligentia indigemus, committere non debemus, ut vel barbare admodum scriptos libros, si bonarum rerum scientiam polliceantur, ullo modo repudiandos, vel quam disertissime compositos, si de inutilibus et vanis rebus tractant, magni faciendos censeamus, quin etiam, si de seriis et utilibus maxime disserant, non temere admittendos putemus, ne, quemadmodum illorum oculos monetae forma ita praestringebat, ut uti ea in necessarios etiam sumtus non paterentur, sic animum nostrum ornatus orationis et dicendi elegantia extrinsecus adeo occupatum detineat, ut ad sensa ipsa consideranda penetrare non sinat. Nam si neglectis rebus, id quod facimus, non tam, cum eas prorsus non discimus, quam cum non ab iis discimus, qui eas docent, sed ab iis, qui eas tantummodo eloquuntur, sermoni excolendo vacare voluerimus, verendum est, ne, dum in ea re caeteris hominibus praestare conamur, qua homines brutis antecellere credimus, picis et psittacis similiores evadamus. Si recte quidem fortasse ad imitationem loquamur, quod ratione carentibus etiam animalibus aliquando contingit, sapiamus autem, quod proprium hominis est, parum recte. At vero qui eloquentiam vituperant, ut caetera omittam, artem eius inter adulationum species reponunt, atque id esse animae dicunt, quod corpori est obsonatrix. Sicut enim illa variis condimentorum illecebris gustum fallit, nec permittit, ut ciborum naturalis et sincerus sapor percipiatur, ita hanc variis verborum lenociniis turpibus et iniustis rebus honestatis et iustitiae specie obducta iudiciorum rectitudinem omnem distorquere ac pervertere. Ut qui his assentiantur, contra quam priores illi faciebant, nihil admittere sine suspicione velint, quod aliquod in se vel mediocre eloquentiae ornamentum ac lumen prae se ferre videatur, eloquentiamque omnium pene malorum in causa esse hominibus arbitrentur: quippe cum ea prava ex se sit, non nisi prave uti quispiam possit. Nam si ad veras res, quas in animo habemus, exprimendas, non ad fingendas falsas et fucandas ea uti vellemus, satis unumquemque in ea re, quam bene novit, esse eloquentem

posse. Sed miror, si haec revera, et non ad hominum petulantiam, quibuscum loquebatur, exagitandam diceret Socrates, quippe qui eam turpem sane doctrinam gloriose profiterentur, qua causa inferior dicendo superior efficeretur, cur medicinam laudaret, cum ipsa, quae ad salutem hominum inventa est, ad perniciem nonnulli interdum abutantur. Non enim, quod electionis et hominis vitium est, arti est attribuendum. Nam eloquendi et dicendi ars, quae rhetorica est, cum instrumentum sit, ac similis dialecticae, laudabilis ac vitae humanae perquam necessaria facultas, quae non secus atque illa non aliquam definitam ac certam materiam habet, in qua versetur, sed in unaquaque re probabilitatem indagat, atque invenit, tam destruitur ac tollitur, si in eius rei praestantiam transmutetur, cui applicatur, quam si eius, qui ea utitur, pravitas ipsi adscribatur. Quemadmodum enim dialectica, si decipiendi proposito distorqueatur, dialectica non amplius est, sed sophistica et captiosa, cuius non in arte, sed in abutentis voluntate vitium est: sic rhetorica, quae fallit ac decipit, licet nomen aliud distinctum non habeat, sed rhetorica etiam ipsa appelletur, rhetorica tamen non est, sed captiosa et falsa rhetorica, vitio utentis perversa. Quae merito quidem vituperatur, modo, cum id fit, hominum pravitatem tunc, non artem, reprehendi non ignoremus. Ars enim ipsa ad imperitos homines, eosque omnes, qui in subtilibus rationibus percipiendis non sunt exercitati, docendos persuadendosque necessaria admodum est. Quod enim dialectice inter philosophos, id inter civiles munus rhetoricae est. Nam si in civitatibus haec non esset, quae, an utile aliquid esset, aut inutile, inter consultores, an iustum, aut iniustum, apud iudices, an honestum, aut turpe, apud spectatores ostenderet, confusa omnis vitae traductio atque administratio haberetur. Cum enim pro sua quisque opinione facile decipi possit, et segnes natura ad discenda bona homines sint, tum, etiamsi sciverint, facile affectu aliquo ita depraventur, ut ad non agenda bona procliviores evadant, ille, qui hac facultate est praeditus, tria huiusmodi gerendarum rerum impedimenta ex animis hominum aufert, tribus ad persuadendum idoneis modis adhibitis. Ne enim plerique, an utile sit, quod agendum videtur, an iustum, quod iudicandum est, an honestum, quod est approbandum, ignorent, iis orator eloquentiae artifex rationibus, non subtilibus illis qui-

dem, sed ad civilium hominum captum accommodatis, docendo in tribus causarum generibus veritatem manifestat: ne item ad discendum segnes sese exhibeant homines, delectando allicit, ne, quamvis verum sciant, vitio tamen depravati aliud facere velint, movendo afficit, atque ita ad agendum quodammodo compellit. Nam si quis haec tanquam suspectas artes et violentas machinas evitandas censet, is auditorum inscitiam, si vult, damnare potest, qui nullo alio modo intellecturi erant, eum vero, qui ad illorum imbecillitatem orationem suam accommodat, nisi laudare certe non debet. Tantam siquidem auctoritatem, dignitatem et excellentiam apud omnes obtinet, ut, sicut vituperandus nullo modo est, ita laude et gloria ex sese adeo abundet, ut laudibus extrinsecus petitis minime indigeat. Nam quamvis aliis scientiis et disciplinis instructus ad persuadendum accedat, propria tamen laude esse contentus potest. Sicut orator hic noster, qui clarissimus inter omnes hoc in genere est, quem prae manibus habemus, licet aliis disciplinis fuisset eruditus, et ex Platonis schola multa praeclara didicisset, et Thucydidi, scriptori Atheniensi, tantum studium adhibuisset, ut octies sibi eius historias describendas putarit, nullius eorum gloriam sibi videtur affectasse, nisi eius rei, quae huius tantummodo artis sine dubio propria est. Cum enim quinque haec partes habeat, inventionem, dispositionem, eloquutionem, memoriam et pronunciationem, ab Andronico histrione interrogatus, quid in rhetorica primum esse existimaret, pronunciationem dixit, et secundo, et tertio idem respondit, quoad desiit ille interrogare, ut non tam praecipuam, quam solam rhetoricae propriam partem pronunciationem esse significaret: propterea videlicet quum caeterae omnes ita aliarum rerum cognitionem interdum innexam habent aliisque omnibus etiam philosophicis disputationibus communes sunt, ut aliarum, si quis recte non advertat, videri scientiarum possint, haec sola sine ulla controversia non alteri, quam huic arti, adscribi queat, atque iccirco tantam operam sibi ei adhibendam duxit, ut non tam orationes eius et scripta, quam industria et exercitatio in ore omnium sit, et apud omnes celebretur. Quis enim est, qui meditationes eius in cubiculo subterraneo non admiretur, cum inaequalem tonsuram etiam capiti adhibuisset, ne sibi aliquando inde exeundum esset, atque ita studium intermitteretur? Quis lecti eius angustiam non decantat, qua id con-

sequi procurabat, ut incommoda cubatione occasio ei surgendi tempestivius exhiberetur? Quis id non celebrat, cum se antelucanis fabrorum vigiliis superari aegre ferebat? Quem illa eius diligentia non movet, cum ad Phalericum profectus ad undarum fragores calculis etiam in ore sumtis pronunciare orationes asuescebat, quo postea et clarius verba proferret, et tumultibus populi non exturbaretur? Quid, cum gladiis de tecto suspensis, ita pene, ut humeros attingerent, domi se ad dicendum exercebat, ne gestu humeri incomposito actionem corrumperet, nonne animos hominum capit? Hanc igitur pronunciationem, cui praecipue sibi incumbendum censuit hic auctor, cuiusque praecipue gloriam videtur appetivisse, praecipuum quoque in eius orationibus locum obtinere existimandum est, ut, cum eas legimus, non modo caeteris aliorum omnium anteponamus, sed quia pronunciationem auctoris animo concipimus, ipsas se ipsis quoque esse admirabiliores iudicemus, et plus, quam legamus, intelligamus, et licet vox eius non audiatur, semper tamen adversarii eius voce illa aures nostrae personent, quid si ipsum audiremus? ut non immerito Macedonum rex Philippus, contra quem acriter semper invehebatur, cum ei recitatae orationes aliquae eius essent, neque se alium quempiam, quam ipsum, in bello adversum se consultorem fuisse electurum dixerit. orationesque ipsas ob vim actionis, quam prae se ferebant, cum Isocratis quasdam athletis e palaestra similes sibi videri assoruisset, militibus comparavit, quippe cum ita urgeant rem semper, ita instent, ita vero certamine et non umbratili semper utantur, ut terrere veritate ipsa et cogere videantur. Tametsi mihi quidem etiam, dum lego Demosthenem, arrogans illa Gorgiae, et Protagorae, aliorumque veterum sophistarum professio non admodum absurda apparet, qua discipulis suis pollicebantur, se eos esse arte sua civilium agendarumque rerum peritos esse effecturos. Nam si id intelligere volebant, si quis recte praecepta artis fuisset sequutus, atque ex eorum praefinitione in civitatibus opportune deliberationes, et iudicia, vel etiam demonstrationes pertractasset, eum non mediocrem civilem peritiam in orationibus suis prae se laturum, quis non videt, ut omittam interim inventionis acumen, dispositionis apta momenta, eloquutionis diluciditatem et gravitatem, ac demum actionis summam vim, qua tanquam spiritu quodam reliqua omnia noster hic orator animavit, tantam in

scriptis eius ad vitae humanae actionem pertinentium sententiarum copiam inesse, ut sapientissimi philosophi munere fungi videatur? tantam morum civitatum, et rerum publicarum administrationis peritiam, unde salus ipsis compararetur, unde periculum et pernicies impendeat, ut ex eius lectione, si quis diligenter advertat, tam, pene dixerim, ad res agendas instructus unusquisque possit discedere, quam ex quovis accuratissimo historico? Sed haec hactenus, ne ineptus existimer, si laudes eius dicendo illustrare videar velle, qui dicendo omnium pene laudes obscuravit. Haec enim ea de causa dicta a me sunt, ut eloquentiam sicut propria laude fraudandam non esse, ita sua tantum posse esse contentam ostenderem, et egregium hunc oratorem, etiamsi non aliunde, quam ex arte eloquentiae, gloriam ei attribuamus, ex ea adeo clarum ac celebrem apud omnes esse, ut aliam laudem, quamvis adeptus sit, non multum tamen desiderarit. Cum igitur, praesul optime, hic tibi non immerito adeo placeat, ut in aliorum etiam graviorum studiorum occupationibus lectionem eius tibi nunquam intermittendam censueris, posteaquam excusus iam est, eum tibi dicandum duxi, ut sub eius nomine in manus hominum prodiret, qui illius esset studiosissimus; tum etiam, ut, cum ego in eo excudendo operam nonnullam impenderim, labore hoc qualicunque tibi oblato, observantiae in te meae, qua multis de causis iam diu te prosequor, significandae occasio mihi in praesentia daretur. Nam praeterquam, quod vestra ista familia tum morum integritate ac virtutum splendore, tum imperatorum, quorum copia maxime floruit, gloria et rerum gestarum amplitudine, tum Leonardi, avi tui, Principis optimi, praestantia ac dignitate illustrata adeo clara ac celebris semper fuit, ut conciliare sibi animos omnium facile potuerit, atque ob id ipse etiam communi nomine propenso erga eam animo semper fuerim, privata tamen causa atque illa quidem tam gravis benevolentiae mihi accessit, ut nunquam eam ex animo meo, quoad vixero, ulla deletura oblivio sit, Antonius, omnibus quidem, qui illum noverunt, non sine praefatione nominandus frater tuus. qui cum adolescentiae annos nondum excessisset, et Abbas electus tanta ingenii perspicacia esset praeditus, tanto scientiarum et literarum praecipue sacrarum amore inflammatus, tanta in negotiis tractandis prudentia instructus, ut ex ista familia prodiisse quasi praecipuum germen agnosceretur,

et sacerdotii istius praesul dignissimus iam haberetur, me, a quo summopere observabatur, maxima prosequebatur benevolentia, atque inter eos delegerat, quibuscum saepenumero versaretur, ac de literarum studiis colloqueretur: ut temperare a dolore interdum vix possim, cum memoria repeto, quam repente morte praeventus ex hominum consuetudine maxima omnium cum iactura et moerore sublatus fuerit. In tantam enim spem omnes induxerat, ut nemo esset, qui dubitaret, quin, ubi maturior aetas accessisset, et eruditionis et sanctitatis nostris temporibus singulare exemplum esset futurus. Nam ex eius obitu licet boni omnes iacturam maximam fecisse censendi sint, speque omni, quam summam de eo habebant, frustrati iacuerint, ego non tam moleste tuli, quod eius sanctissima consuetudine tam repente caruerim, etsi id mihi contigit molestissimum, quam quod, cum ex eius familiaritate specimen quasi quoddam et probitatis et amicitiae concepissem, ubi ipse decessit, ita animum desponderim, ut, quia, quod simile ei esset, non facile reperiebatur, probitatem amplius huiusmodi ullam inventurum me esse diffiderem. Nunc vero, cum tu, clarissime Francisce, qui in locum eius successisti, et ingenio, et studiis plane eum referas, eandemque morum probitatem prae te feras, ut non tam dignitatis, quam propositi atque animi etiam eius successor fuisse videaris, nihil vereor, quin eam exspectationem, quam ille de se apud omnes concitaverat, sustinere ac tueri etiam magnifice possis. Suscipies igitur in praesentia Demosthenem, ac quoties eum in manus sumes, frequenter autem id facturum te esse non dubito, non tam summum oratorem, quam maximum etiam amoris in te mei iudicium sumere te existimabis. Vale.

STUDIOSIS S.

Cum Demosthenis orationes ad commodum vestrum parva hac forma excuderentur, in tres partes eas dividendas censuimus, ne, si uno volumine omnes fuissent comprehensae, in tantam magnitudinem excresceret liber, ut vana omnis utilitas fieret, quam ex forma hac eratis habituri. Apte autem incidit, ut absque ulla nisi parva admodum veteris ordinis mutatione facta divisio sit. Nam in prima parte deliberativae omnes positae

sunt, eo quo prius erant ordine collocatae: atque id merito quidem, propterea quod par erat, ut consultandi et deliberandi rhetoricae species, quae prima et gravissima, maximeque ad civitates regendas necessaria est, primum etiam in ordine locum obtineret. His et deliberativa exordia, et duas demonstrativas orationes subiunximus, quae in finem libri in veteri impressione reiecta fuerant, illa, quia ad idem genus spectabant, has, quia, cum adeo paucae essent, ut nullum volumen conficere per sese possent, sed alicui ex aliis tanquam appendix annectendae essent, ei annecti commode posse videbantur, quod minimum omnium erat futurum. Secunda pars iudicialibus iis tantum dicata est, quae vel de decretis et legibus praeter leges latis, vel de legationibus male actis, vel huiusmodi aliis publicis causis scriptae sunt. Tertia caeteras omnes complexa est, quae ad tutelas, haereditates, mercaturas, atque id genus privata commercia attinent. Haec enim tertium, quemadmodum publica secundum, locum sibi merito vendicant: nam sicut privata publicis, ita iudicia esse inferiora deliberationibus debent; quippe cum iudicia sint, quae non tam ea, quae ex legibus, quam quae ex deliberationibus constituta sunt, si recte gerantur, honoribus, si male, poenis cives afficiant. Tres autem hae partes diversas lectiones, quae in contextu asterisco notatae sunt, suas quaeque in calce repositas habet. Errata vero, quae inter excudendum contigere, in calce tertiae omnia omnium partium restituenda curavimus. Valete.

ΠΑΥΛΟΣ ΑΛΔΟΥ ΜΑΝΟΥΚΙΟΣ

ΤΩι ΑΙΔΕΣΙΜΩΤΑΤΩι ΠΑΤΡΙ, ΛΕΥΔΟΟΥΙΚΩι ΒΕΚΑΤΕΛΛΙΩι, ΤΩι ΡΑΒΕΛΛΟΥ ΕΠΙΣΚΟΠΩι, ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΩι ΕΝΕΤΙΗισι ΛΗΓΑΤΩι, ΧΑΙΡΕΙΝ.

Ὅσον μὲν ὁ πατὴρ ὁ ἐμὸς εἰς τὴν χαλκογραφικὴν ταυτηνὶ τέχνην συνεισήνεγκεν, σχεδὸν οἶμαι πάντας εἰδέναι. παραλαβὼν γὰρ αὐτὴν ἐλλειπῶς ἔτι καὶ πονήρως φερομένην, οὕτω σφόδρα φιλοπονησάμενος ἐπηύξησέ τε καὶ μετεκόσμησεν, ὥστε μηδεμίαν, τό γε ἐς αὐτὸν ἧκον, τοῖς ἐπιγιγνομένοις ὑπερβολὴν καταλιπεῖν. ἐγὼ δὲ καὶ πάλαι μὲν προεθυμούμην τοῖς τοῦ πατρὸς ἐγχειρήμασιν

ἐπεξελθεῖν, μηδὲ καταδεέστερον ἐμαυτὸν παρασχεῖν τῶν ἐκείνῳ πεπραγμένων, ὑπό γε μὴν παντοδαπῶν ἀσχολιῶν καὶ ὧν μετὰ χεῖρας ἔχω ξυγγραμμάτων περισπώμενος, ἔτι δὲ περιουσίαν χρημάτων οὐκ ἔχων, ᾑρούμην τέως ἡσυχίαν ἄγων κατολιγωρεῖσθαι μᾶλλον, ἢ τοῖς ὑπὲρ δύναμιν ἐγχειρῶν οὐδὲ πολλοῦ δεῖ τῆς ἐσομένης ἄξια διαπραξάμενος δόξαι προσδοκίας. καίτοι πολλοί μοι προσιόντες ὁσημέραι τῶν φίλων ἐπιπλήττειν ἐπεχείρουν, ὡς ἄρα αἰσχρὸν, εἰ μεγίστας καὶ καλλίστας ἔχων παρὰ τοῦ πατρὸς τὰς ἀφορμὰς ὑπὸ ῥαθυμίας ἐθελοκακοίην, καὶ περιορῴην ἐμαυτὸν ὑφ᾽ ὧν ἥκιστα ἐχρῆν παρευδοκιμούμενον, καὶ τὴν τέχνην ταῖς τῶν ἄλλων πλεονεξίαις διαφθειρομένην, ἐξὸν κατ᾽ ἴχνη χωροῦντα τοῖς ἐκείνου ἐπιτηδεύμασιν ἀείμνηστον εἰς τὸν ἔπειτα χρόνον μνημεῖον ἐμαυτῷ παρασκευάσαι. οὗτοι τοίνυν, καίπερ εὐνοϊκῶς ἔχειν δοκοῦντες, οὐκ ἐλάνθανον λόγῳ ξυμπροθυμούμενοι μόνον, ἔργῳ δ᾽ οὐδὲ κατὰ μικρὸν ἂν τὴν τυχοῦσαν ἐπικουρίαν παρασχόντες· ὅπερ ποιεῖν εἰώθασιν οἱ πολλοὶ, συμβουλεύοντες μὲν προθύμως, παρὰ δὲ τὰς χρείας οὐδοτιοῦν τοῖς φίλοις ὑπουργοῦντες. σὺ μέντοι μόνος ἀμφότερα παρασχόμενος δεῖγμα μέγιστον τῆς σῆς μεγαλοψυχίας καὶ τῆς πρὸς ἐμὲ φιλίας ἐξενήνοχας, σεβασμιώτατε πάτερ, οὐ μόνον τὰ κράτιστα ξυμβουλεύων, ἀλλὰ δὴ καὶ πόρους χρημάτων ἐξευρίσκων, καὶ δαπανῶν, αὐτός τε ἐκ τῶν ἐνόντων ἐπιχορηγῶν, καὶ τοὺς ἄλλους πείθων· ὥσθ᾽ ἱκανὴν ἤδη παρασκευὴν συγκεκροτῆσθαι τοῖς ἄξιόν τι λόγου ποιεῖν προαιρουμένοις. ἐδόκει μὲν οὖν τοιούτων ἀφορμῶν λαβομένοις μὴ μένειν, ἀλλ᾽ ἐγχειρεῖν τὴν ταχίστην, ἅπανθ᾽ ἁπλῶς ἐντυποῦντας, καὶ τὰ πρὸ τοῦ, καὶ τὰ μηδέπω καὶ τήμερον ἐκδεδομένα. σκοπουμένοις δ᾽ οὐδὲν ἐφαίνετο τό γε νῦν ἔχον οὕτω προὔργου τοῖς νεωτέροις ἐσόμενον, ὡς τὸ τοῦ Παιανιέως τουτὶ βιβλίον· ὃν δὴ καὶ τῇ τέχνῃ, καὶ τῇ τῶν νοημάτων εὑρέσει, καὶ τῷ κάλλει τῆς ἑρμηνείας, καὶ, συλλήβδην εἰπεῖν, πᾶσι τοῖς ἄλλοις τοῦ λόγου πλεονεκτήμασι καὶ τοὺς πρὸ αὐτοῦ καὶ τοὺς μετ᾽ αὐτὸν ἀνθρώπους ὑπερβαλλόμενον ἅπαντες ἴσμεν. τούτου τοιγαροῦν τοὺς λόγους ὡς οἷόν τ᾽ ἦν ἐπιμελέστατα διορθωσάμενοι, καὶ τοῖς δοκιμωτάτοις τῶν ἀντιγράφων ἀντεξετάσαντες, σοὶ προσφωνοῦμεν, οὐ μὰ Δία τοῦ γε δοκεῖν ἀμείβεσθαί σε τῆς μεγαλοδωρίας, (ἀνόητος γὰρ ἂν εἴην, εἰ, τοσούτων καὶ τηλικούτων ὑπαρξάντων μοι παρά σου εὐεργετημάτων, προῃρούμην δι᾽ ἐπιστολῆς ἀπολύσασθαι τὸ χρέος,) ἀλλ᾽ ὥστε πᾶσι ποιῆσαι καταφανὲς τῆς τε σῆς καλοκἀγαθίας τὸ μέγεθος, ἔτι δὲ καὶ τοῦ βιβλίου τουτουῒ, καὶ τῶν ἄλλων τῶν ἐκδοθησομένων, εἴπερ ἄρα τι περιέσται

τοῖς νέοις ὄφελος, σοί γε πάντως τὴν περὶ τούτου προσήκειν χάριν, τῷ μόνῳ τὸ καλὸν τοῦτο καὶ ἐπωφελὲς ἔργον ἐνστησαμένῳ. ὅτι μὲν οὖν καὶ τοῖς παροῦσιν ἀγαπήσεις, καὶ μόνης ἡμᾶς ἀποδέξῃ τῆς προθυμίας, εὖ οἶδα, εἴπερ ἐγὼ τὸ φιλόσοφον τοῦ τρόπου καὶ τὸ μεγαλόφρον οὐκ ἀγνοῶ τὸ σόν. ἐγὼ δὲ πειράσομαι μὲν ἀεὶ τιμᾷν σε τούτοις, οἷς τυγχάνω δυνάμενος, εἰ δ' οὐχ, ὡς προσῆκεν, οὐδὲ κατὰ τὴν ἀξίαν τὴν σὴν, τό γε μὴ παντάπασιν ἀχαρίστως ἔχειν τῆς γνώμης πᾶσιν οἶμαι φανερὸν καταστήσειν. ἔῤῥωσο.

IOANNES HERVAGIUS

GRAECARUM LITTERARUM STUDIOSIS S. D.

Quanquam res ipsa docere poterat, quantum haec nostra Demosthenis Orationum editio reliquis omnibus, quae adhuc editae sunt, emendatior sit: nostri tamen muneris est, vobis, o studiosi, indicare, undenam exemplaria tam emendata habuerimus: ne et illi merita laude suorum laborum fraudentur, et vos, tantorum virorum nominibus auditis, rarum aliquid atque praeclarum in nostra hac editione esse, nullo modo dubitetis. Solent enim res non sua modo vi et natura, sed cum etiam ab artificio, tum vel maxime ab artificis excellentia et nomine laudari. Mirabantur veteres, si quis Apellis vel Zeuxidis tabulam ostendisset: et nos quoque, si quis Dureri Germani, aut Titiani Itali picturam proponat: non tam saepe artificii caussa, quam artificis. qua in re non fallimur omnino. Permagni enim refert, quem quodque opus autorem prae se ferat: quod ab excellentibus artificibus non nisi praeclara opera soleant proficisci. Sic ille pastor non ineptus apud poetam pocula, quod divini Alcimedontis opera essent, magni facienda censet. Quid si omnia reliqua accedant, quae valent ad laudem, et materiae bonitas, et artificii pulchritudo, et artificis praestantia, nonne tum perfecta et consummata laus esse videatur? Quamobrem cum nos in nostro hoc Demosthene edendo duorum clarissimorum virorum, Petri Danesii Galli, et Vincentii Obsopoei Germani, exemplaria castigationesque secuti simus, iam existimare debetis, qualem vobis exhibeamus Demosthenem, nitidum certe et innumeris erroribus repurgatum. Neque enim ullis aut sumtibus, aut la-

boribus parcimus. quo vobis veteres illos utriusque linguae autores clarissimos suo pristino nitori restitutos exhibeamus. Habetis igitur in hoc autore omnia illa, quae modo ad perfectam laudem requiri dicebam: Demosthenem ipsum primum, at Dii boni, quantum artificem? qualemve oratorem? eum, quem aspectabant, cuius ob os Graii ora obvertebant sua: de quo praetereunte dicebant: Hic est ille Demosthenes: qui Ciceronem nobis, quantus est, effecit. deinde etiam, quos modo laudavi, Danesium et Obsopoeum, qui in Demosthene restituendo praeclaram navarunt operam. Artificium vero, etsi ex ipso artifice iam cognosci potuit, tamen melius et certius ex ipsarum orationum textura et lectione intelligetur. Superest materies, in qua artifex iste divinus artem suam declaravit: ea vero hic tam ampla est, tamque late patens, ut omnes philosophiae partes attingere videatur. Nam et res in obscuritate naturae latentes interdum hic orator in apertam lucem splendida et illustri oratione trahit, et de virtutibus et vitiis ornatissime dicit, et argumentis sic pugnat, ut contra stare adversarius nullo modo possit. Verum haec ad tria causarum genera omnia referunt oratores: ad consultationes, ad laudes, et ad iudiciales controversias. Iudiciales autem causae sunt bipertitae; aliae enim sunt de publicis rebus civitatis, aliae de privatis civium inter se litibus. Itaque et ex his tribus orationum voluminibus primum consultationes et laudes, quod hae pauciores sint, quam iudicia, continet: secundum iudiciales causas eas, quae de publicis rebus disceptant: tertium privatas civium controversias. Noluimus enim commoditatem, si qua in hac tripartita divisione inest, aspernari, ne vobis aliqua ex parte defuisse videamur. Valete. Basileae, Calend. Ianuarii. 1547.

DIONYSIUS LAMBINUS
LECTORI.

Absoluta est tandem, lector erudite, Demosthenis editio, omnibus literarum graecarum studiosis tamdiu exspectata, et tantopere exoptata: atque iis quidem temporibus absoluta, quibus vix quisquam hoc auderet optare, nedum sperare. Cum enim scirent omnes homines, qui literarum graecarum studio

delectantur, Demosthenem a Gulielmo Morelio, typographo regio, viro experiente ac strenuo, et, quamquam non admodum locuplete, magnis tamen et multis artis typographicae facultatibus atque adiumentis ornato, annos abhinc circiter duodecim, temporibus reipublicae etiam tum tranquillis et pacatis, coeptum esse excudi: sed propter motus civiles tum primum in Gallia ingruentes atque orientes, et tempora turbulenta ac formidolosa, esse intermissum: quid erat minus credibile, quam propter quas causas opus tam praeclarum, tam plausibile, tam vendibile denique, fuisset de manibus positum, annosque circiter decem iacuisset inchoatum, iisdem causis manentibus, atque adeo auctis ac multiplicatis, ab homine, si non minus ad tantam rem faciendam idoneo, at certe paucioribus adiumentis ad eam necessariis instructo, minusque exercitato, de integro in manus sumi, ac retractari et retractatum ad finem perduci? Verum tamen vicit omnium opinionem Io. Benenati conatus laudabilissimus atque honestissimus, industriaque singularis, qui, omnibus iam sperando et exspectando defessis, Demosthenis editionem tot annos intermissam et repetiit, et repetitam, diis hominibusque approbantibus, absolutam et confectam reddidit. Verum, ut intelligas, lector, quid inter hanc editionem et caeteras superiores intersit, aut quid ad hanc accesserit, quod ab aliis absit; hoc totum tibi breviter exponam. Gulielmus Morelius annis aliquot ante, quam Demosthenis editionem susciperet, duo exempla, unum Aldinum, Venitiis, alterum Germanicum, Basileae impressum, cum octo vetustis codicibus manu scriptis, ex bibliotheca regia depromtis, diligentissime contulerat, omnesque scripturae varietates ac dissimilitudines, etiam eas interdum, quae videri possint minus probabiles et vix tolerabiles, ad oram exempli Germanici adscripserat. Praeterea scholia in marginibus librorum illorum regiorum scripta, quae in Ulpiani commentariis usque adhuc impressis non reperiuntur, et utilissima, et plurima, ita ut quartam partem Ulpiani commentariorum hodie exstantium magnitudine et amplitudine exaequent: haec, quae dico, scholia in oram illius exempli transscripserat. His et aliis facultatibus necessariis instructus Morelius operi tam praeclaro manus admovit. Si nihil aliud, quam rem tantam, auspicatus atque exorsus esset, atque in ipso operis limine ac vestibulo vel rei difficultas non satis antea explorata, vel casus aliquis improvisus atque inopinatus (ut sunt humana) eum rem

coeptam inchoatam relinquere coegisset: tamen cum, sapientum virorum sententia, principium totius sit dimidium, et in omni re honesta solus conatus, etiam si eum non perficias, laudari soleat, magnum quiddam fecisset, laudemque fortasse aliquam meruisset. Nunc autem cum reapse declaravit, se non inanem conatum, neque praecipitem, aut irritum impetum ad negotium susceptum attulisse: (quod facere consueverunt, qui, non adhibito ad rem, quam instituunt, consilio, neque rei magnitudine diligenter et attente considerata, ad aliquid magnum aggrediuntur:) summa laude dignissimus est: qui, quamdiu reipublicae tempora tulerunt, tanto studio in id, quod semel considerate susceperat, incubuit, tantaque animi alacritate in eo perseveravit, ut Demosthenis editionem usque ad orationem de male obita legatione perduxerit, hoc est, paulo minus, quam totius operis dimidium, attigerit. Cum ad eam orationem pervenisset anno, opinor, cIↃ.IↃ.LX. magnae turbae in Gallia coortae, temporaque reipublicae calamitosa consecuta, bellum domesticum, pestilentia, huius scholae universae infrequentia et solitudo, et paene dicam vastitas: haec et similia mala opus magno animo incoeptum et ad id loci perductum interrumpere coegerunt. Non multo post ille, morbo partim ex vigiliis intempestivis et labore immoderato, partim ex communium et publicorum incommodorum acerbitate contracto, supremum vitae diem obiit. Quo mortuo spes omnis huius editionis absolvendae omnibus mortalibus praecisa est, praesertim crescentibus in dies discordiis civilibus, et post superiora mala sedata ac sopita (non enim dicam exstincta) novis subinde aliis gravioribus suborientibus, quibus nondum etiam hodie defuncti sumus. Ita cum Demosthenis editio inchoata multos annos mansisset: Io. Benenatus, totius instrumenti typographici successor, matrimonio cum vidua contracto, factus, partim sua sponte, partim hominum tam longam incoepti operis intermissionem querentium et aegre ferentium vocibus assiduis victus, consilium tandem cepit operi inchoato, et deposito, et, ut ita dicam, conclamato, subvenire. Qua in re cum sibi adiutorem aliquem adhibendum esse existimaret, qui et vellet et posset ei rei operam aliquam navare, se ad me potissimum contulit: quem et publicis commodis libenter inservire cognoverat, et plurimum sibi in negotio suscepto prodesse posse existimabat. Ego, quamvis in aliis rebus a me institutis occupatissi-

mus, homini amico, praesertim in re tam praeclara, deesse nolui. Itaque continuo reliquam partem exempli impressi, ad cuius oram et scripturarum contextus Demosthenis varietates a Morelio adscriptas, et scholia illa Graeca nondum impressa, transscripta fuisse supra dixi, diligenter atque attente relegi ac recognovi. Ac scholia quidem illa, quae propter Morelii obitum immaturum erant adhuc confusa, et perturbato ordine collocata, ita ut, quo pertinerent, non facile quivis interdum cerneret, suo quaeque loco digessi atque in ordinem redegi: et Ulpiani commentarios in editionibus vulgatis corruptissimos, quoad eius fieri debuit ac potuit, castigavi atque emendavi. In contextu vero Demosthenis recognoscendo viam mihi iam a Morelio praemonstratam secutus sum, simulque Benenati voluntati morem gessi, ut nihil prorsus a vulgata et recepta scriptura mutarem, sed omnes dissimilitudines vel ad oram libri adpingendas, vel in calce collocandas curarem. Qua quidem in re tanta fuit Benenati religio, cum facile assensus sum, ut lectiones et interpunctiones vulgatas nonnunquam vitiosas retinere maluerit, dummodo earum emendationes vel in margine, vel in calce libri repraesentarentur, quam cuiquam malevolo ullam iustam reprehendendi ansam relinquere. Meminerat enim, de mea Ciceronis editione qui sermones hominum partim imperitorum, partim iniquorum fuissent, cum dicerent, me nimium mihi iuris in Cicerone emendando assumsisse non oportuisse e lectione recepta discedi: satis fuisse lectionis varietates et scripturas in antiquis codicibus repertas aut quantumvis probabiles coniecturas in annotationibus locari. Ne quid igitur in Demosthene quicquam tale a nobis esse factum queri possit, (quamvis hominum invidorum et indoctorum sermones semper contemserimus, et nostram in Cicerone emendando industriam doctis omnibus probatam esse compertum habeamus,) ita religiosi, ut dixi, in hac editione fuimus, ut lector hoc sibi certo promittere queat, et Demosthenem omnium, qui unquam editi sunt, emendatissimum, Gulielmi Morelii, Io. Benenati opera, nonnihil etiam mea, quod quidem in mea manu fuit, nunc se esse adeptum, et nihil tamen, quod quisquam vel malevolentissimus criminari possit, in eo esse immutatum. Haec te, lector, scire volui, priusquam ad Demosthenem legendum tuum studium conferres. Si qua operarum errata sunt,

alienam culpam praestare non debemus. Vale et hoc labore fruere. Lutetiae anno cIↃ. IↃ. LXX. Kalend. Febr.

IO. BENENATUS TYPOGRAPHUS
LECTORI.

Cum duodecim abhinc annos Gulielmus Morelius Demosthenem, oratorum omnium facile principem, typis mandare coepisset, et hanc editionem primum turbulenti reipublicae motus, bellaque intestina, et difficultas rei familiaris ex malis communibus nata, intermittere coegissent: deinde eius viri mors brevi consecuta totam rem ita impedisset, ut perexigua et perquam tenuis spes eius de integro aggrediendae relinqueretur: nobis tandem, anno superiore, Gregorii Nazianzeni ab Iacobo Billio Brunaeo, S. Michaelis in Eremo abbate, viro litteris graecis et latinis, omnique doctrina liberali perpolito, in latinum sermonem conversi editione absoluta, in mentem venit, Demosthenem, quem ab omnibus graecarum literarum studio deditis valde amari atque expeti sciebamus, aliquando repetere, eiusque editionem inchoatam relictam absolvere. Cui oneri sustinendo cum humeros nostros invalidos esse facile intelligeremus, sive sumtus in eo negotio faciendus, sive difficultas in exemplo recognoscendo, et scripturarum varietatibus considerandis, ac scholiis ordine disponendis spectaretur, auxilium ab aliis nobis petendum esse existimavimus. Et quod ad sumtum quidem attinet, hunc nodum non tam cito, neque facile expedivimus: altera autem difficultas non multo minor restabat: qua qui nos libentius, aut facilius levaret, quam Dionysius Lambinus, literarum graecarum professor Regius, non videbamus. Itaque cum ad eum confugissemus, ab eoque petivissemus, ut nobis tanto oneri ferundo imparibus opem ferret: ille continuo, pro sua erga omnes humanitate, et pro suo in literas et literarum studiosos amore, de quibus bene merendi neque finem, neque modum ullum facere potest, quamvis esset in aliis rebus, iisque difficillimis et utilissimis rei literariae futuris occupatus, nobis operam suam pollicitus est et promissum exsolvit. Quod si eius occupationes, ut summo iure poterant, ita hoc nobis adiumentum denegassent,

nisique quasi quidam Hercules Atlanti defesso in partem laboris successiset, profecto, ut ingenue fatear, tantam negotii molem perferre non potuissem. Cum igitur Dionysio Lambino huius editionis absolutae magna gratia debeatur, tum Gulielmo Morelio mortuo nulla satis ampla laus tribui potest, qui primum hoc opus orsus est: deinde librorum veterum regiorum ope fretus, Ulpiani commentarios plus quarta parte auctos nobis reliquit: cum praeter diligentiam et industriam nihil de suo addiderit. nam quicquid additum est, additum ex libris manu scriptis, quibus in recognoscendo Demosthene usus est: ex quibus omnes scripturae varietates in marginem unius exempli Hervagiani fidelissime transtulerat, idemque et in multis aliis libris, antequam e vita decederet, fecerat, et in pluribus facturus erat, si vita suppeditasset. Quare omnium bonorum favore dignus erat, qui tantum studium, tantamque industriam ad vetustos codices quasi e situ eruendos, et ex eorum auctoritate vulgatos restituendos conferebat.

Quod ad Demosthenis laudes attinet, ridiculus sane essem, si in tanto oratore laudando inanem operam hic sumere vellem. Satius enim est de eo tacere, quam pauca dicere: eiusdem tamen aliquot elogia ex veteribus sumta, in quibus colligendis nobis operam navavit D. Lambinus, subiecimus.

Vale, lector benevole, et si quid bene de tuis studiis meremur, vicissim fave.

Hoc autem, lector erudite, admonendus es, cum Morelius octo, ut dixi, codicibus in recognoscendo Demosthene usus sit, eos literis graecis in margine huius editionis significari: verbi gratia, unus significatur litera α, alius litera β, alius litera γ, et sic de reliquis. Caeterum notae marginales respondent notis, quae sunt in contextu. Voces, quae includuntur huiusmodi obelisco', et huiusmodi nota apostrophi', desiderantur in libris sua litera significatis. Huiusmodi autem asteriscus * indicat, vocem vel voces additas esse in margine, quae absunt ab aliis codicibus non significatis. Numeri, qui sunt ad marginem commentariorum, respondent numeris indicibus, qui sunt ad marginem contextus. Multas scripturae varietates et dissimilitudines, praeter eas, quae sunt in margine libri, et calce posuimus, et cum eis, si qua errata operarum humanitus admissa sunt, eorum emendationes coniunximus. Iterum vale et nos ama.

HIERONYMI WOLFII

AD EUSEBIUM EPISCOPIUM, INDUSTRIUM ET MAGNIFICUM TYPOGRAPHUM, IN VARIAS LECTIONES DEMOSTHENICAS PRAEFATIO.

Institutum tuum, viro bono et docto, et tuo quoque cognomine dignum, (quod παρὰ τὸ ἐπισκοπεῖν fieri scis,) non modo multos et magnificos autores, sed et ornate et emendate, cum accuratis indicibus, eosdem in publicum edendi, magnopere probo, tibique et fructuosum et laudi sempiternae fore confido. Inter quos et Demosthenicum hoc opus, propter summam utriusque oratoris autoritatem, non postremas esse laturum, consentaneum est. Quo libentius etiam rectae voluntati tuae, et D. Theodori Zwingeri acerrimo iudicio, perlegendo et conferendo et excerpendo Luteciano Demosthene, morem gessi, quamvis et perpetuis laboribus fessus, et variis morbis pene confectus. Ac quod ad Ulpianum attinet, Morelius non malam navavit operam, eumque nobis et auctiorem et paulo correctiorem exhibuit: cuius editionem in exprimendo sequaris licebit: coniecturis tamen etiam nostris (si videbitur) alicubi adhibitis. Scholia quoque, etsi pleraque non magni momenti, quibus longe plura (fortassis et meliora) e Lexicographis colligi possent, equidem non reiicio: vereor tamen, ne qui me rideant, qui istiusmodi λεπτολογήματα conversione mea dignatus sim: eoque magis, quod in declaratione verborum, cum utriusque linguae in etymologiis, derivationibus, significationibus, in translatis, synonymis, contrariis, constructionibus, in aliis compluribus, diversa ratio sit, ineptiae et nugae inanes vitari vix possunt. Nam Graeca ex altero latere sita Latinis admiscere, quamvis aeque ineptum, tamen alicubi vitare non licuit: quod Scholiastes iste, quisquis fuit, saepe nimium diffisus lectorum ingeniis, elementarios pueros docendos potius suscepisse videtur, quam eloquentiae Demosthenicae candidatos. Sed utut sit, ego nihil ab ullo editum in hoc opere praeterire volui, cum non ignorem, ea, quae plerique docti viri pro nihilo ducunt, a quodam non postremae notae professore magno cum supercilio et ostentatione exquisitae diligentiae atque doctrinae pro suggesto fuisse decantata, vel deplorata potius ac elatrata, ut fuit ἐμπαθὴς ille homuncio et, quamvis pene edentulus, mordacissimus, et in canina facundia (qua nimis petulanter

et in me et in alios et me et se longe doctiores et clariores viros invectus est) exercitatissimus, et, cum lippus esset, in perspiciendis omnium scriptorum erroribus ac vitiis acutissimus. Qui quidem recte sibi cavit, quod nihil in publicum edidit: μή τι πάθῃ, τό κ' ἔρεξε, δίκη τ' ἰθεῖα γένηται. Sed ille valeat cum suis asseclis et imitatoribus; nos coepta bonis avibus prosequamur. Ulpianum igitur, ut dixi, pellegisse non poenitet. In ipso autem Demosthene conferendo haud scio an operae pretium fecerimus. Nam coniecturae nostrae οὐκ ἄσκοπα τοξευούσαι, Aldino, duobus Hervagianis, Feliciano, Manutiano, Pannonio, Augustano Demostheni adhibitae, καὶ ἐπίκρισις ἀπὸ μεγάλης φρονήσεως καὶ ἐμπειρίας πολυχρονίου γενομένη (εἰ καὶ φορτικώτερον τοῦτ' εἶναί τισι δόξει τῶν βασκαινόντων) interposita, id praestitisse videntur, ut acutus et eruditus lector alia exemplaria, vel expressa, vel manuscripta, non magnopere sit desideraturus. Curatum enim est diligenter, ut et orthographica errata vel alioqui depravata tollerentur, et confusa distinguerentur, neque quidquam, quod ad rem pertineret, praetermitteretur. Itaque, si quid apud te valet mea auctoritas, mi Episcopi, sequeris eos codices, qui manu mea emendati sunt, et sub Calend. Ianuar. ad te missi: omnibus tamen asteriscis repudiatis, qui librum magis deformant, quam lectorem adiuvant. Qui si ita ignavus est et socors, ut annotationes nostras in locis suspectis et dubiis consulere gravetur, non asteriscis, sed obeliscis erit excitandus. Paucas tamen clausulas, quae ex Augustano et Luteciano codice accesserunt, suis locis contextui facile inferes et Graeco et Latino. Has enim converti: caeteras varietates graece tantum notavi, alicubi tamen censura addita. Quod si spatium et tempus datum fuisset, συμπάσας τὰς πολυπλόκους ἀναγνώσεις, ordine orationum ipsarum et distinctione servata, contulissem: supervacaneas (in diversis enim libris eaedem saepe exstant) resecuissem, retentis tantum aut necessariis, aut non omnino respuendis, cuiusmodi sunt τὰ συνώνυμα καὶ ἰσοδυναμοῦντα. Nunc cum trimestri non amplius spacio tantum opus, una cum Isocrate Graecolatino, proximis nundinis edito, inter varias occupationes perlegendum fuerit, malui τὴν κράμβην δεκάκις παραθεῖναι ἢ μηδάπαξ. Nam supervacanea facilius auferuntur, quam praetermissa supplentur. Ac varias lectiones omnium editionum consignatas habes, quarum numeros, si foliis impressiones duae ac-

commodari nequierint, praetermittendos censeo: lectorem monendum, ex ipsa serie orationum et locorum, quo quaeque nota pertineat, facile deprehendi. Obsopoei castigationes integras excudi placet, iisque ordine subiici Lutecianas et Augustanas: nisi forte istic habeas virum doctum et acri in Graecis iudicio praeditum, qui id efficiat, quod ego temporis angustiis exclusus, non volens praetermisi. Agnosco enim et in hoc opere fortunam meam: quae subinde aut aliquid turbarum dat otium speranti, aut adiumentum rei accurate conficiendae surripuit. Nam primum, ne diu optata et perquam meae valetudini necessaria quiete paucos hosce, qui restant, vitae meae dies fruerer, oportuit Luteciam nunc demum parere, quod integrum zodiacum annorum parturiit. Neque id factum reprehendo, de quo gratiam habemus omnibus iis, qui aliquid operae ac studii ad id contulerunt: sed factum meum narro, *καίτοι οὐχὶ τῇ τετράδι, ἀλλὰ μετὰ τὴν πανσέληνον διαμέτρησιν γενόμενος*. Deinde si ad manum habuissem exempla Demosthenis et Ulpiani a me correcta: facilius et consignare, et suis locis inserere omnia potuissem. Nunc verendum est, ne quaedam aut transponantur, aut inculcentur saepius, aut detrahantur. Quae sollicitudo ita me angit, ut ipse Basileam irem cavendae istiusmodi confusionis ergo, nisi et servitute et imbecillitate corporis, quod hoc tempore nec pedestre iter nec vectationem ferre potest, impedirer. Tua autem sollertia et cura, perspecta in caeteris lucubrationibus meis, non parum me recreat. Quod si D. Zwingerus Amphitheatro suo *παγκοσμίῳ καὶ ἀειμνήστῳ* exornando minus occupatus esset: is unus, *οὐ μόνον ἰητρὸς, ἀλλὰ καὶ φιλόσοφος ἀνὴρ, πολλῶν ἀντάξιος ἄλλων*, omni me cura liberaret. Sed cum nefas sit graviores illius occupationes *καὶ φιλοσοφωτέρας οὔσας τοῖς ῥητορεύμασι τοῖς ἡμετέροις* interpellare: si vel ipse ea, quae ex Luteciano et Augustano codice excerpta sunt, perlegeris, vel ab alio non indocto perlegenda curaris: facile apparebit, quid et quo loco vel Demostheni vel Ulpiano sit inserendum, quid omittendum. Si vero per alia negotia nec ipse praestare haec potueris, nec hominem idoneum nactus fueris, neminem tam ingratum, tam iniquum fore puto, qui non potius candide probet ea, quae dedimus, quam quae, necessitate coacti, praetermisimus, importunius requirat. Et ut existant tales, (sunt enim qui metere velint, ubi non severunt, et ea exigant, quae non dederunt, et ad

suum arbitrium fieri et dici oportere omnia somnient,) his unum illud responsum volo: *Οὐ φροντὶς Ἱπποκλείδῃ.* Quanto enim supercilio illi me accusarint, tanto eos animo contemnere decrevi, *μέγα τῆς συκοφαντίας ἀλεξιφάρμακον πάλαι παρεσκευασμένος τὸ ἀφροντιστεῖν ἐκ περιουσίας, μᾶλλον δ' ἐμφύτου βασκανίας τὰ μὲν ἡμέτερα διαβαλλόντων, οὐδὲν δὲ τούτων βέλτιον ἐκ τῆς ἰδίας πολυμαθημοσύνης, ἧς οὐ κενεώτερον ἄλλο, προφερόντων καὶ ἐπιδεικνύντων.* Atque haec, de Ulpiano, de Scholiis, de ipso Demosthene dicta, hoc loco sufficiant. De varietate autem tanta tamque multiplici codicum, ut de veritate lectionis pene desperari queat, paulo pluribus agendum est. Ac primum statuendum, eruditos scriptores, cum lucubrationes suas publicarent, in singulis sententiis uno quodam certo eloquendi genere, non pluribus ac diversis, esse usos, eoque, quod aptissimum et elegantissimum, ex magna et ampla verborum copia selectum, indicarent. Non igitur tanta diversitas ab ipsis librorum autoribus, sed ab eorundem corruptoribus proficiscitur, sive librariis, sive criticis, sive scholiastis: quorum hi postremi non tam sua, quam describentium culpa mutationibus germanae scripturae occasionem dederunt. Glossemata enim, eaque aut diversis libris diversa, aut in eodem varia, sive marginibus, sive superne versibus addita, saepe in contextum irrepserunt, locoque moverunt veteres, ut ita dicam, colonos. Sic alia pro aliis substituta, necessaria praetermissa, supervacanea inculcata, elegans et numerosa structura perversa est saepenumero. In quo genere multum peccatur ab iis, qui memoria potius quam oculis in describendo utuntur, sententiam animo complectentes, eandemque suo modo efferentes, et verbis et ordine verborum neglectis. Cum autem bibliopolae veteres mancipiis uterentur, e quibus unus aliquid pronunciaret, quae reliqui scriberent: si vel dictator ille parum commode et distincte est locutus, vel e scribis aliqui aut surdastri, aut fortuito strepitu ac tumultu perturbati fuerunt: quis alios alia scripsisse miretur? Accessit insolens quoddam *καλλιγραφίας καὶ τῆς διὰ σημείων τινῶν συντομίας* studium, nihilo melius quam ipsa *κακογραφία.* Utraque enim *τὸ εὐανάγνωστον* (qui omnis scripturae finis praecipuus est, ut orationis *τὸ εὐκατάληπτον καὶ εὐήκοον*) impediit, cum eosdem characteres et ductus et notas compendiarias alii aliter, pro sua quisque intelligentia et perspicientia, legerent. Itaque *τὰ ἐκ τοῦ δυσαναγνώστου παροράματα*

non pauciores mutationes, quam *αἱ παρακοαὶ*, pepererunt. Nam de libris aut mutilatis, aut vetustate et casu quopiam corruptis, aut a blattis et tineis erosis, atramento etiam exolescente *καὶ ἐξίτηλα τὰ γράμματα* exhibente, quorsum attinet dicere? Iam librariorum inscitia, incuria, perfidia cui non nota est? Quae *μεταπλασμῶν* genera non crebro occurrunt? Omnia certe plena videas *προσθέσεων καὶ ἀφαιρέσεων, ἐπενθέσεων καὶ συγκοπῶν, παραγωγῶν καὶ ἀποκοπῶν, ἀντιστοιχιῶν καὶ μεταθέσεων, ἐν αἷς καὶ αἱ ἐκτάσεις καὶ αἱ συστολαὶ ἐμπεριέχονται, διαιρέσεών τε καὶ συναιρέσεων, καὶ οὐ συλλαβῶν μόνων, ἀλλὰ καὶ λέξεων, ἃς οἱ μὲν ἀπολύτως, οἱ δὲ ὑφὲν γράφουσι, συναλοιφῶν τε καὶ ἐκθλίψεων.* Nec desunt *ὑπέρβατα, ἀναστροφαὶ, διακοπαὶ, συγχύσεις, ὕστερα πρότερα*, nec *ἐλλείψεις καὶ πλεονασμοὶ καὶ ἄρυθμα καὶ κακοσύνθετα*, nec *ἀντιπτώσεις καὶ ἀντιμέρειαι, καὶ ἐναλλαγαὶ προθέσεων, ἄρθρων, συνδέσμων, ἀντωνυμιῶν, ἐπιῤῥημάτων, συγκριτικῶν, γενῶν, ἀριθμῶν, εἰδῶν, σχημάτων, χρόνων, διαθέσεων, ἐγκλίσεων, πνευμάτων, τόνων, παθῶν, συντάξεων*, omnium denique eorum, quae Grammatici Graeci *ἑπόμενα*, Latini accidentia partium orationis appellant, et reliquarum praeceptionum, quae orationem aut observatae planam ac perspicuam reddunt, aut neglectae obscurant et deformant. Huiusmodi mutationum tanta multitudo vel in uno Demosthene occurrit, ut, si quis et otio abundet, nec ingenio careat, et eruditione polleat, *Λεξικὸν σφαλμάτων ἐπανορθωτικὸν* conficere posse videatur, et in salebrosis, obscuris, dubiis, impeditis locis aliorum etiam autorum, non tam quid scriptum sit, quam quid scribendum fuerit, e dictione scriptoris, e ratione grammatica, e sententia et constructione, temeritate remota, divinare. Nos autem, aliis nunc rebus utilioribus aut saltem magis nobis necessariis vacaturi, pauca quaedam, nullo ordine, ut occurrent, velut specimen proferamus: quae ad caetera genera, quae modo exposita sunt, facile referentur. Sumamus igitur haec: *καὶ ταῦτ' αὐτοῦ καταμαρτυροῦντες πράξειν φησί.* Legendum esse *καταμαρτυρεῖν τὰς πράξεις* me sententia docuit et erroris animadversio *ἐκ τοῦ ὑφ' ἓν καὶ τῆς ἀντιστοιχίας*, ut et alia plurima saepe destitutum quindecim codicum auxilio. *διενεγκεῖν. δεῖ ἐνεγκεῖν. πέντε καὶ δέκα τάλαντα τούς πεντεκαιδεκαταλαντιαίους οἴκους.* Sic *πεντεκαιδεκαναΐα*, ut causidicae ac potius sycophanticae artis uno verbo apud Aristophanem descriptio, *στρεψοδικοπανουργία. ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι*, alii *ὦ Ἀθηναῖοι*, alii

Ἀθηναῖοι, utraque voce praecedente omissa. ὅτι Θεοκρίνης ὀφείλει· Θεοκρίνην ὀφείλειν. ἀλφοῖς· ἀλφῷ οἷς. ὧν ἔνεστιν· ὧν ἔν ἐστιν. ὑπόλογον· ὑπὸ λόγον. γεγραμμένα· γράμματα. θεσμοθετοῦντα· θεσμοθέτην. ἀφεὶς· ἀφ' ἧς. παιδός· ἄπαιδος. ἄποθεν· ἄπωθεν. γράμματι· πράγματι. ταῦτα· πάντα. Haec videntur εἶναι τῆς παρακοῆς e soni similitudine. ἀληθές· ἀκριβές. τἀληθές· τἀκριβές. ἠφάνισεν· ἐξήλειψεν. ὁποίας· οἵας. τιμωρίας· κολάσεις. ἡλίκον· ὅσον. Haec synonymorum permutatio scholiis debetur. πάντα ὅσα· ἅπανθ' ὅσα. κατέγνωτε· κατεγνώκατε. ᾔδεσαν· εἴδεισαν. ἐξαλήλιπται· ἐξήλειπται. διακεκριμένον· διακεχριμένον. ἐνεχείρησας· ἐνεχείρισε. εἰπών· ὑπειπών. ἀναγκαζομένους· συναναγκαζομένους. ἕνα· μὴ ἕνα. τὰ ἐκ· τά τε ἐκ. παρακατατιθέμενον· παρακατατίθεσθαι. αὐτός· οὗτος. οἰκουμένας· οἰκονομουμένας. κρατεῖν· κροτεῖν. παρ' ὑμῖν· παρ' ὑμῶν. ἐγέγραπτο· ἐνεγέγραπτο. ἄδικος· ἀνάδικος. ἀδικεῖν· ἀντιδικεῖν· ἀνταδικεῖν. ἐξαιτήσομεν οὓς· ἐξαιτησομένους. διοικῆσαι· διοικίσαι. αὐτόν· αὐτόν. ῥήτωρ· ὁ ῥήτωρ. Sed modus sit rei prope infinitae: quam privato quisque studio ex iis, quae et a nobis et ab aliis notata sunt, observet. At inquies, quis in tanta varietate veram lectionem deprehendet? Alicubi fortasse nemo: ἴσων γε τῶν ψήφων γενομένων: quoties et verborum eadem vis est, et ratio sententiae atque syntaxeos constat, et non dissimilis est numerorum concinnitudo. Ubi vero alius codex ad haec propius accedit, aliusque ab iisdem recedit longius, quis dubitet, uter utri sit praeferendus? Atque haec mea adiumenta fuerunt in iis autoribus interpretandis, quorum aut singulos tantum, aut plures consentientes codices habui, neque coniecturas meas, quae et rationem grammaticam, et sententiae veritatem, et dictionem autoris sollicite consectantur, atque diuturnum in Graecis litteris (in quibus aetatem consumsi) usum et iudicium cum multis cariosis exemplis (etsi hoc invidis et imperitis arroganter dictum videbitur) commutata vellem. Neque hoc a me temere iactari, docere peterunt Isocrates, Plutarchus, Epictetus, Suidas, Byzantina historia, Scholia Ptolemaei, Ulpianus, alia complura, et hic ipse Demosthenes: quem non pluribus locis tot tam diversa exempla, quam divinationes nostrae καὶ γνώμῃ ἐπιτυχὴς correxerunt. Ea autem ut addantur, quae a librariis non depravata, sed Τρωϊκῷ τινὶ κηδήματι omnino praetermissa fuerunt, quaeque non nisi libri integri subsidio restitui possunt (quae per-

pauca quidem sunt), non est ab homine postulandum. Illud vero, mi Episcopi, et optandum est, et opera pro virili danda, ne operae tuae, quae nos tanto labore emendavimus, per inscitiam et incuriam denuo corrumpant et depravent. Quod absit ut fiat cum utriusque nostrum iniuria atque infamia et iusta inscriptionis criminatione. Neque vero fiet, te vigilante, καὶ ἐπισκοποῦντος, ut soles, qui multis egregiis voluminibus editis fidem tuam atque industriam omnibus candide iudicantibus approbasti. Vale. Augustae Vindelicorum XXIII. Augusti, quo die typographicis scriptionibus confectis, onus Aetna gravius excussisse et e dura servitute aureae LIBERTATI restitutus esse mihi videor, anni M. D. LXX.

AD MAGNIFICUM ET GENEROSUM VIRUM

D. IOANNEM IACOBUM FUGGERUM KIRCHBERGAE, WISSENHORNI ET PHYRETTARUM DOMINUM, CAESAREAE ET REGIAE MAIESTATI A CONSILIIS ETC. INGENIO, DOCTRINA, VIRTUTE ORNATISSIMUM, HIERONYMI WOLFII IN DEMOSTHENEM, LATINUM A SE FACTUM, PRAEFATIO.

Quoties, Ioannes Iacobe Fuggere, vitae meae cogito studiorumque rationem, fato quodam rapi mihi videor ad hoc litterarum genus, in quo multos iam annos, nescio quam feliciter, sedulo quidem certe versor ac diligenter. Cum enim puerum olim nulla discendi occasio, nullae parentum et amicorum cohortationes invitarent, sed potius plurimi deterrerent, natura tamen ita mihi fuit insitus et infixus incredibilis quidam Graecarum litterarum et poeseos amor, ut in magnis et fere perpetuis cum fortunae tum valetudinis incommodis nunquam hactenus a semel instituto studiorum cursu potuerim ullis rationibus dimoveri. Quam prudenter in eo fecerim, non dico: et si quid peccatum est, satis graves erroris mei poenas do, qui ex adamatis litteris nihil fere praemii praeter labores et molestias fero, neque ullum prospicio portum, in quo post diuturnas velut tempestatum iactationes tandem consistere liceat, cum hactenus quidem ab alio exilio (quid enim aliud dicam, etsi non

longinquas, crebras tamen et aeque molestas peregrinationes?) subinde fuerit in aliud abeundum. Sive igitur ea Fortunae, praepotentis dominae, sive simplicitatis meae culpa sit, ferendum est, non culpandum, quod iam mutari non potest, et miseriis meis haec fingenda consolatio, stationem hanc mihi divinitus esse attributam, atque in ea strenue pro parte virili elaborandum. Id quod in hunc usque diem facere non desisto, maiore omnino contentione, (si quid amicorum reprehensionibus credendum est,) quam vires ac valetudo mea patiuntur. Cum enim docendi provincia me plus satis exerceat, quicquid reliqui temporis datur, id universum, saepe genio defraudato, legendo, meditando, scribendo consumo. Quod cur faciam, si quis me rogat, verissime respondeo, me sine magna animi molestia non aliter posse facere, sive quia sic assuevi, et natus fortasse ad aerumnas sum, sive quod (ut Plinius dicere solebat) omne tempus perire existimo, quod studiis non impendatur etc. Potuissem quidem, et haud scio, an debuissem etiam, hanc sedulitatem in alio vitae genere consumere, quod plus et fructus haberet et dignitatis. Sed quia serum est post facta consilium, Spartam, quae mihi obtigit, ornare studeo. Anno igitur superiore Isocratem in publicum edidi a me conversum: qui etsi propter necessariam festinationem et alias incommodationes non sic emendari potuit, ut vel mihi ubique satisfaceret, ea tamen liberalitate amplissimi et prudentissimi Senatus Norimbergensis (cuius honorificis de me iudiciis non minus debeo, quam munificentiae, ac semper debebo), eo candore doctorum est exceptus, ut me non ideo poenitere debeat illius lucubrationis, quam nunc succisivis horis secundae editioni adornare conor, ut tantorum virorum favore et eruditorum approbatione dignior aliquanto videatur. In quo autore cum tirocinium non inauspicato fecissem, ac maius opus aggrediendi tempus esse videretur, non magnopere sum adversatus Ioannis Oporini, doctissimi viri mihique amicissimi, iudicio, qui Demosthenem latinum iam multis annis a studiosis flagitari indicabat. A quo opere eo minus abhorrebam, quod iampridem eiusdem autoris non modo quasdam orationes ingenii exercendi gratia converteram, sed et locutiones minus pervulgatas et sententias omnes insigniores in peculiare volumen contuleram: et assiduitate diligentiae fretus me navare aliquid atque efficere posse sperabam, quod

boni et docti viri approbaturi essent. Neque tamen non providebam malevolorum quoque calumnias et importuna sciolorum iudicia, quae tam multa, tam varia, tam inter se discrepantia sunt, ut ea persequi et refutare sit infinitum. Delibanda tamen pauca mihi sunt, ut mei mihi consilii ratio nonnulla constitisse videatur. Ac primum eorum sollicitudo, qui metuunt, ne adolescentes conversionibus freti graecas litteras negligere incipiant, ita mihi videtur inanis, ut studiosos adolescentes nulla ratione magis incitari posse ad graecas litteras discendas existimem, quam si prospiciant, se fidelium interpretum auxilio, quasi compendiaria via, sine magnis molestiis et difficultatibus ad elegantissimae et eruditissimae linguae iucundissimam simul et utilissimam cognitionem perventuros. Quos enim prius fortasse nec a praeceptoribus nec copia librorum satis instructos desperatio retardabat, ii fiducia interpretationis difficillimum quemque autorem in sua lingua suscipere legendum audebunt: et eam sibi felicitatem gratulabuntur, quod, quae in latino sermone rudiora sunt et longe infra excellentiam ipsorum autorum, ea non mutilata, non inquinata, non depravata, non imminuta, sed integra, pura, correcta, solida, ut ab autore ipso publicata sunt, cognoscant. Quod certe tanti refert, ut optabilius esset, omnes iis esse ingeniis, ea industria, ea felicitate, ut, trium linguarum coniuncta scientia, omnes res cognitu necessarias et utiles, sive ad pietatis cultum, sive ad rem publ. gubernandam, sive ad mores formandos, sive ad rem domesticam constituendam et curam valetudinis pertinentes, non ex inquinatis interpretum rivulis, sed ex limpidissimis ipsorum autorum fontibus haurirent. Sed videmus eam ignaviam nostri seculi et in summa discendi copia fastidium, ut hoc optare audaciae, sperare stultitiae esse videretur. Quare non improbandum erit eorum studium, qui in id operam dant, ut praestantissima veterum monumenta possint etiam a mediocriter literatis aliquo modo intelligi. Idque nonnulli sunt (graves profecto et eruditi viri) qui non paulo utilius esse putent, quam quod nunc complures sibi studio habent, ut, hinc inde male consutis quasi centonibus, novos eosque nugaces plerumque libellos (pauci enim vere docti sunt et eloquentes, ad quos haec reprehensio nihil pertinet) concinnent, et cramben, non bis, sed sexcenties repetitam apponant. Qui quid efficiunt aliud, quam ut varietate praeceptionum

ingenia distrahantur, et bibliothecis in immensum exaggeratis, neglectis libris melioribus, deteriores non raro celebrentur? Plures fere nunc sunt (ut de aliis taceam) artium dicendi methodi, quam ipsarum artium studiosi. Quanto autem esset praestabilius, Aristotelem et Ciceronem eruditis illustratos commentariis studiose legi atque edisci? Quanquam, qui sua compendia eo retulerunt, ut illis rectius intelligendis serviant, eos plurimum profuisse nemo non intelligit et fatetur. Ac eandem etiam interpretationum eruditarum rationem esse censeo: et ego in Demosthene convertendo eo respexi, non modo ut a rudibus graecarum literarum legeretur, sed ut cum graeco autore conferri possit mea interpretatio et ei per omnia (quantum liceret) exquisite responderet, ac nihil malim, quam ut (quod in multis autoribus factum esse video) cum latinis ex adverso graeca coniungerentur: non quod vim illam et (ut Graeci vocant) *δεινότητα* Demosthenicae orationis et atticam venerem et numeros oratorios ulla ex parte me consecutum sperem: quod quis sibi arroget (his quidem temporibus), nisi prorsus amore sui nimio et admiratione coecutiat? sed quod in optima conscientia lucem non reformido, et sententias sententiis appendere summa fide sum conatus, ad eamque rem et tempus (quamvis id sane iusto brevius) et diligentiam adhibui quam fieri potuit attentissimam. Quod ipsum in hoc autore consequi quam sit arduum, ex eo apparet, quod in tanto graecae linguae interpretum numero nemo hactenus totum Demosthenem convertendum suscepit: alii professi nescio quid (neque enim tam facile est praestare magnà, quam polliceri) distulerunt: alii ea ediderunt, quae qualia sint, aliorum esto iudicium. Neque enim mihi propositum est quenquam vel tacita cogitatione perstringere: laudare quidem eos, qui in aliquot orationibus explicandis egregiam operam navarunt, cuperem, et quidem pro officio deberem, qui id ipsum, quod ego sum conatus, si vellent, longe luculentius praestarent, nisi assentationis suspicionem pertimescerem. Nunc, dum alii vel cessant, vel quae scripserunt, Horatii secuti consilium, in nonum annum premunt, laborem hunc imponi mihi passus sum, partim hortantibus, partim susceptum opus approbantibus non paucis eruditis. Non equidem sum omnium audacissimus, nec sine omni deliberatione et virium mearum aestimatione tantum opus sum aggressus (quo quid queat esse

turpius?), aut me unum id efficiendi facultatem habere credidi, de quo complures desperassent. Sed duabus praecipue rebus fretus fui, tolerantia laborum, quibus in honesto proposito non facile succumbere soleo, et mediocri multorum annorum graecae linguae usu et exercitatione. Praeterea mihi Demosthenem legenti et saepius relegenti non tantum inesse difficultatis videbatur, quantum plerique persuasum haberent: et si qua difficultas esset, eam pendere partim ab ignoratione linguae graecae, quae iam non autoris culpa est, sed lectoris, partim ab exemplarium depravatione, de qua nos quoque non iniuria conquerimur. Nam cum oratorem hunc nostrum sic certe loqui oportuerit, ut a cerdonibus, a nautis, ab agricolis (hoc enim eius fuit auditorium) intelligeretur: putavi, me, quanquam in media Germania natum, assidua tamen optimorum graecae linguae scriptorum lectione id esse consecutum, ut Demosthenes (toties praesertim relectus) nihilo mihi esset obscurior, quam alicui naviculario aut rustico, qui quotannis eum semel atque iterum pro concione dicentem oscitanter audivisset. Ea tamen excipio instituta veterum, de quibus nihil certi nobis est traditum, et codicum mendas, quae certe maximam difficultatis opinionem pepererunt. Ego vero ad eam superandam quibusdam artibus sum usus, quibus me profecisse aliquid existimo. Una haec est, quod mihi non persuadeo, me quicquam scire, quod nescio: quo vitio multi, nisi multum fallor, et suo et aliorum malo laborant. Locos igitur ambiguos et dubios in omnem verso partem, et quam attentissime cum toto genere Demosthenicae orationis aliorumque bonorum autorum comparo: diligenter inquiro, an aliqua verba desint, redundent, vitiata sint, aut transposita: si plura exemplaria habere possum, confero: si quem locum ab aliis citatum, declaratum, aut conversum esse memini, consulo. Atque in hac quidem parte non parum adiutus sum *Ioannis Bernardi Feliciani*, doctissimi viri, diligentia, qui curavit, ut exemplar Demosthenis ex officina Francisci Brucioli Veneti, quod Hervagius nuper aemulatus est, multis in locis haberemus correctius. Quanquam is quoque nostrae industriae permulta et investiganda reliquit, et divinanda, quae in nostris Annotationibus indicata eruditi lectoris iudicio committemus. Altera est, quod, si difficultas non corrupti exemplaris esse, sed vel verborum, vel ipsarum rerum videtur, nullius me laboris, nullius operae piget in consulendis et

evolvendis optimis quibusque, tum veterum, tum recentium, Graecorum et Latinorum commentariis: nec doctos etiam viros, si occasio datur, sciscitari erubesco. Atque utinam laudabilis illa veterum consuetudo reduceretur, qua illi opera sua, priusquam in publicum ederentur, in consessu doctorum, libere candideque iudicantium, recitabant. Nam ea ratione infinitae et verborum et rerum ineptiae vitarentur. Nemo enim tam acutus est, nemo tam vigilans, quin alias incogitantia, alias ignorantia et coeco amore sui hallucinetur. Sed cum, ut alia multa, sic hoc quoque bonum aetati nostrae desit, uno contentus fui, *Sebastiano Castalione*, homine acerrimi ingenii, egregia trium linguarum cognitione, (id quod ipsius monumenta et declarant, et declarabunt, neque ullo alio praecone indigent,) candore et humanitate singulari, et meliore fortuna liberalisque patroni benignitate dignissimo: qui, qua est facilitate, pro amicitia nostra non recusavit conferre mecum ad graecum exemplar magnam Demosthenicarum orationum partem, et de multis sermonis vitiis me admonuit, quae ego, fretus autoritate recentium scriptorum, quorum ab ineunte aetate plus satis fui studiosus, ante pro vitiis non habebam: nunc admonitus pleraque facile cavere posse videor. Denique, ubi me haec omnia praesidia destituunt, non video, cur non in aequi lectoris humanitate certissimam veniae spem repositam habere debeam: etsi confitear, me velut in salebris haerere. In quo ego suaviter interdum eorum ridere soleo puerilem arrogantiam, qui inscitiam suam ab acutis lectoribus deprehendi, quam ingenue confiteri, malunt. Quasi vero propterea sis reprehendendus, si post adhibitam omnem diligentiam quaedam ignoraris, aut ullus omnino sit autor in utraque lingua vel minimus, de cuius locis aliquot non sit homini prudenti et iudicium non praecipitanti dubitandum. Quid de Demosthene dicemus, qui, praeter loca depravata complura, tam acutus, tam brevis, tam rotundus, tam lubricus est, ut ego quidem iis ignoscam, qui eius sententiam alicubi non sunt assecuti, et ignoscendum mihi putem, si in tam longo opere aliquando somnus obrepserit, diuturnitate laborum et vigiliarum defatigato, in magna praesertim temporis brevitate multisque incommodis. Nam cum praeter caetera mala et negotia, quae non pauca nec opinanti obiecta sunt, docendi me labor quaternas singulis fere diebus horas detineret, eaque provincia optimas quasque horas suo sibi iure vendicaret, ac vixdum ag-

gressum, cum maxime fervebat animus, e medio plerumque veluti cursu revocaret, cum non ut Demosthenes in subterraneo specu abditus laterem, sed in loco turbulentissimo versarer, adeo, ut interdum pene obsurdescerem strepitu et clamoribus hominum: non pluribus tamen mensibus (id quod convictores mei et familiares non pauci norunt) totum latine conscripsi Demosthenem ab initio usque ad finem, quam qui in tot occupationibus ad diligenter perlegendum requirantur. Quare beati isti et otiosi, qui, si unam atque alteram Demosthenis, aut Isocratis, aliorumve scriptorum oratiunculam, longiore etiam spatio, quam elephanti pariunt, elucubratam ediderint, dii sibi videntur, iniqui in me iudices esse non debebunt. Ego enim, si fortuna pateretur, eorum tarditatem imitari facile possem: ipsi meam properationem fortasse non imitarentur. Neque haec ostentationis causa dico, (neque enim nescio, non tam celeritatis esse laudem, quam bonitatis,) sed ad veniam duntaxat facilius impetrandam volo pertinere. Cur enim non malim solidam potius laudem expetere, mora longiore interposita, quam aliquorum reprehensionibus nimia festinatione dare locum? Sunt enim, qui summae temeritatis esse censeant, brevi tempore conari quicquam in Demosthene, cuius omnes orationes fuerint longo tempore meditatae. Sunt, qui aetatem meam exagitent: sunt, qui usum rerum in me desiderent. Quasi vero aut idem sit convertere, quod conscribere: aut Nestor, antequam tria vixisset secula, homo non fuerit: aut grammaticus, in optimis utriusque linguae scriptoribus ab ineunte versatus aetate, munere suo fungi nequeat, nisi idem, quemadmodum Alexander Magnus, orbis terrarum imperium administrarit? Ridiculae sunt istiusmodi cavillationes et ipsa malevolentia ieiunae. Nam illud profecto non valde metui, ne quis hanc velut adoream mihi praeriperet. Neque enim is est Demosthenes, qui se vel legi ab omnibus, nedum converti patiatur. Et qui id possent in Italia, Gallia, Germania, atque aliis nationibus, in quibus literarum studia florent, complures eruditi maioribus aut splendidioribus occupati rebus, scholasticum hoc atque adeo grammaticum interpretandi Graeca munus negligunt. Sed duae me res vehementer incitarunt: una est ac praecipua valetudinis (quam per servitutem et inopiam satis curare non licet) perpetua fere imbecillitas, quae in hoc opere laborantem non semel in desperationem vitae coniecit. Sic, quae res alios

segniores ad laborem reddit, ea mihi ingens calcar addidit, metuenti, ne coeptum opus in medio veluti cursu immatura morte abrumperetur. Deinde verebar (non ignarus fati mei, me nusquam fere diutius consistere patientis), ne mihi alio abeundum, et tota ratio studiorum (id quod in peregrinationibus multis de causis accidere solet) perturbanda ac immutanda esset. Haec igitur incredibilem ardorem primo quoque tempore conversionis absolvendae in animo meo excitarunt. Itaque neque noctes, neque dies conquievi, repudiatis omnium voluptatum illecebris, propulsatis variis difficultatibus, antequam ad optatum finem coepti operis pervenissem. Quod quum a studiosis et bibliopolis vehementer flagitari cognovissem, non differendam diutius editionem esse censui. Quid enim vetat hominibus interim et prodesse, et gratificari? Nam si vita mihi benignitate numinis contigerit aliquando tranquillior (de quo non despero) ac diuturnior, quam polliceri mihi per valetudinem vix audeo, semper erit emendandi et exornandi locus: id quod, ut a quibusdam reprehensum est, censoria plane severitate, quicquid omnibus suis numeris absolutum non sit, veluti loco moventibus atque in ordinem cogentibus, sic a doctissimis quibusque tum nostrae aetatis, tum veteris memoriae viris, aut cum laude, aut certe non sine venia, semper est usurpatum. Nam praeclare poetarum sapientissimus Euripides, *αἱ δεύτεραί πως*, inquit, *φροντίδες σοφώτεραι*: et interdum graves iustaeque causae sunt, propter quas, non quidem praecipitandae, sed maturandae tamen sint editiones. Neque tamen hoc sic accipi velim, quasi me sententias alias allaturum esse putem, (dedi enim operam, ut ne in ea re socordiae accusarer,) sed quod genus orationis, de quo rebus ipsis intentus animus non perinde laborat, limari multis in locis et splendescere cura et diligentia poterit. Sic neque iacturam ullam facient, qui nunc legent, (sententiam enim Demosthenis, quoad eius a me fieri potuit, germanam habebunt,) et qui posteriorem editionem emerint, id commodi capient, ut dictione minus horrida magis delectentur. Hic igitur labor meus, qualis qualis est, equidem opto, ut studiosis hominibus prosit, sive mediocriter doctis, sive rudibus graecarum literarum. Utrisque sane consultum volui, ac toties et legi et relegi Demosthenem, toties meam conversionem cum ipso autore contuli, toties emendavi, toties in singulas prope syllabas inquisivi, ut ignoscendum

mihi esse putarem, si me aliquid praestitisse profiterer, quod alios minus diligentes et attentos praeterisset, ac sperarem, tum latine duntaxat doctos graecum codicem non magnopere desideraturos, tum in graecis literis non satis exercitatos conversionis meae velut adminiculis ad ipsum autorem perlegendum tanquam rivulo non inamoeno duce ad fontem limpidissimum atque uberrimum facile perventuros. Ego certe, cum primum Demosthenem Marte meo (nec enim diu magistrorum opera uti mihi licuit) legere coepissem: quanta animi alacritate, quanta exsultatione accepturus fui conversionem summi oratoris, hac mea nihilo meliorem, aut aliquanto etiam deteriorem? Nam ut ullius boni autoris interpretatio sit exemplari melior, aut aeque bona, fieri fortasse non potest: ego quidem nequaquam id mihi arrogo: sed quoties rem cum re confero, et animo meo perpendo, tantum interesse video inter meam et Demosthenicam orationem, quantum interfuit inter Demosthenem dicentem et scribentem, hoc est, inter viventem et mortuum. Neque enim dubium esse debet, eam fuisse non modo dexteritatem et artem, sed suavitatem etiam et vehementiam, eam vim, eum impetum actionis et pronunciationis Demosthenicae, ut nec ullis comprehendi literis, nec a nobis, in hac (quantacunque vulgo putetur) eloquentiae nostratis barbarie, vel intelligi, vel cogitari satis ab ullo possit. Hoc testatus est ipse etiam Demosthenes. Qua de re praestat audire Ciceronem, qui praeceptioni decori, libro de oratore tertio, haec verba subiicit: Sed haec ipsa (inquit) omnia perinde sunt, ut aguntur: actio, inquam, in dicendo una dominatur: sine hac summus orator esse in numero nullo potest, mediocris hac instructus summos saepe superare. Huic primas dedisse Demosthenes dicitur, quum rogaretur, quid in dicendo esset primum, huic secundas, huic tertias. Quo mihi melius etiam illud ab Aeschine dictum videri solet, qui, quum propter ignominiam iudicii cessisset Athenis, rogatus a Rhodiis, legisse fertur illam orationem egregiam, quam in Ctesiphontem contra Demosthenem dixerat: qua perlecta, petitum est ab eo postridie, ut legeret illam etiam, quae erat contra a Demosthene pro Ctesiphonte edita: quam cum suavissima et maxima voce legisset, admirantibus omnibus: Quanto, inquit, magis admiraremini, si ipsum dicentem audissetis? Quo satis significavit, quantum esset in actione: qui orationem eandem aliam esse putaret, actore mu-

tate. Hactenus Cicero. Quod si tantus orator Aeschines, quo idem Cicero nihil divinius posse cogitari asserit, quem inimicus Demosthenes a magnitudine vocis μεγαλοφωνότατον appellat, imparem se fatetur eloquentiae Demosthenicae, quid de mutis literis est dicendum, quae solum inventionem et dispositionem reddunt integram, sed elocutionem, quae sine pronunciatione suum tueri vix nomen potest, dimidiam? Itaque longe falluntur, qui, legendis Ciceronis et Demosthenis aliorumque oratorum scriptis, se totam heroum illorum eloquentiam comprehendisse putant: multo ineptiores sunt, qui se illis una atque altera oratiuncula nitidulis verbis et sententiolis, lucubratione multorum annorum quamvis belle concinnata, non pares modo, sed superiores etiam, si diis placet, esse opinantur. Longe, longe, inquam, alia res est, quam vulgus hominum existimet, eloquentia. Cuius etiam praestantissima quaeque scripta quid aliud sunt, quam vita et spiritu carentia, eaque mutila simulacra? Esto, ut in corpore humano caput et summa pectoris, quae Apelles in celebrata illa sua Venere politissima arte perfecit, reliquam partem corporis inchoatam reliquit, sic inventio et dispositio reliquis orationis partibus, si res ipsa spectetur, non vulgi applausus, qui multum a iudicio doctorum dissidet, antecellat: tamen, ut illa ipsa Venus multo haud dubie fuisset admirabilior, si manus etiam et pedes ac caetera membra omnia pari elaborata artificio accessissent, sic ea quoque eloquentia multo praestabilior est, quae non dimidiatam duntaxat elocutionem habet, hoc est, verborum et sententiarum ornamenta, sed perfectam, quae sententiis et argumentis ratione inventis atque ordine collocatis non mutas figuras literarum, sed vocem, cultum, gestum et motum totius corporis artificiosum et decentem accommodat et adiungit. Neque haec in orationibus modo, sed in poëmatis etiam, ac multo magis, animadverti possunt. Virgilium enim (ut non ignobilis grammatici verbis utar) pronunciasse maxima suavitate accepimus et miris lenociniis, ac Iulium quendam Montanum dicere solitum, involaturum se quaedam Virgilio, si et vocem posset, et os, et hypocrisin. Eosdem enim versus, eo pronunciante, bene sonare: sine illo, inarescere quasi mutos. Quid iam de conversionibus est dicendum? quae cum (ut ita dicam) simulacri simulacra et umbrarum umbrae sint, an fieri ullo modo possit, ut (quod paulo ante dixi) optimo exemplari pari

et bonitate et fide optima respondeant, equidem nescio. Ut enim nationis, sic etiam linguae cuiusque peculiaris alicubi prorsus est inimitabilis genius, diversi mores, diversa instituta et saepe contraria, quae necesse est etiam suo quodam orationis genere explicari, quae suis verbis iucunde, alienis moleste dicuntur. Quod si pro iisdem similia velis substituere, maxima tamen erit nihilominus in ea similitudine dissimilitudo. Sed ut hoc Ciceronis divinitati ingenii et meritae autoritati fortasse concessum fuit, atque aliis eiusdem aetatis, qua et graeca et latina lingua floruerunt, praestantissimis viris, ita nobis, qui utriusque fragmenta in scriptis habemus reliqua, qui magnis difficultatibus conflictamur, illud satis, opinor, esse debet, si sententias bona fide, eodemque ordine appenderimus, et genus orationis facile et mundum adhibuerimus: in quorum utroque non parva certe est difficultas. Sed in eloquendo, quam intelligendo, longe maior. Quare valere eos iubeo, (nam ob paucitatem et ignaviam minor eorum debet esse autoritas,) qui a graecarum literarum interpretibus ubique splendorem Ciceronianum, hoc est, aquam e pumice, petunt. Quasi vero eadem sint tempora nostra, quae Ciceronis, et non illud quoque sit operae pretium, adiuvare homines studiosos, ut primum per interpretem, utcunque latine balbutientem, audiant Demosthenem: et tum in littore balbutiebat, antequam ἧκε φέρων τὸ ρ δεδρητορευμένον, lapillis linguae subiectis: post etiam expedite et magna vi in frequentia populi Atheniensis attice concionantem audituri. Quod si nefas esse putant, contaminari male describendo Demosthenem, primum ab eis postulabo iure optimo, ut ea, quae reprehendunt, ipsi meliora faciant: deinde rogabo, cur in omnibus scholis eius sententias latine explicari patiantur aequo animo. Quod si utile esse concedunt, (sicut utilissimum esse adeo negare non possunt, ut nulla ratione alia hoc tempore doceri graecae literae possint commodius,) quae invidia est, si quis eiusdem autoris conversionem in publicum ediderit, eum proscindere et calumniari? Quanquam, contaminatum a me esse Demosthenem, negare et posse et debere videor. Etsi enim Ciceronianae imitationis praeclaram laudem nec mihi arrogo, (non enim, ut ille ait, cuivis homini contingit adire Corinthum,) neque cuiquam invideo: illos ipsos tamen, quibus maior ingenii vis et fortuna contigit, parum candide facere puto, addam etiam

imprudenter et temere, si nitore verborum omnia metiantur, de sententiarum veritate et gravitate parum laborantes. Quas ego me sane spectasse praecipue non dissimulo: sic tamen, ut verba non negligerem. Nam utramque difficultatem (de quibus paulo ante dicere memini) tum intelligendi, tum eloquendi, assiduitate diligentiae studui superare, et dictione uti volui, quae nihil haberet salebrosum, aut barbarum, nihil affectatum, aut insolens, sed et latina, et facili ad intelligendum, et ad verba Demosthenis quam proxime accedente. Necessario tamen interdum usurpanda fuerunt quaedam in ea notione minus fortasse trita veteribus, quia tum meliora non occurrebant. Qua de re cum plura dicturi simus in nostris annotationibus, (quas utinam fortunae iniquitas ita me perficere pateretur, ut ad graece legendum Demosthenem omnibus optima cum spe accedere liceret) nunc non ero longior; ac mihi fore persuadeo, ut, quicquid est eiusmodi, ingentium laborum causa, quos coepi, aequus et candidus lector vel imbecillitati ingenii, vel occupationibus et incommoditatibus meis ignoscat et condonet. Nec enim video, plura dicere quorsum attineat, apud te praesertim, *Ioannes Iacobe Fuggere*, vir ornatissime, qui pro ingenii tui excellentia et exquisita eruditione, quae in tanto fortunae opumque fastigio eo est admirabilior, quo rarior, tanto melius aestimare potes, quid sit de hoc meo labore sentiendum, quantum prudentia et candore caeteris antecellis. Qua re ego fretus et eruditione tua, et humanitate singulari, quam honestissimus vir, *Georgius Hermannus*, qui (ut eo dignum est, qui virtutem et eruditionem cum naturae fortunaeque ornamentis coniunxit) inter caeteros studiosos, quibus sedulo consultum vult, me quoque magna benevolentia prosequitur, mirum in modum mihi praedicavit, te non modo patronum et defensorem, sed etiam iudicem et censorem lucubrationum mearum delegi. Ac quod ad ipsum Demosthenem attinet, ea est de eius eloquentia, ex quo tempore vixit, annis abhinc fere bis mille praecepta opinio, ut, quod de Virgilio quidam usurpant, id huic quoque tribui possit: ei nec accedere quicquam laudationibus, nec decedere vituperationibus aliorum. Quod si quis eius laudatores requirat, in promtu sunt praeter caetera, Ciceronis et Quintiliani Latinorum, Plutarchi ac Luciani Graecorum testimonia, quae ad secundum nostri labori Tomum reservavimus, qui Ulpiani enarrationes, annotatione

item nostras in obscuriora loca et dubia, nec non alia fortasse continebit, quae in his paedagogiae molestiis et impedimentis sic a me absolvi non potuerunt, ut nunc ederentur, quanquam id maxime voluissem. Neque mihi nunc vel morum, vel consiliorum eius defensionem suscipiendam esse censeo, aut cum iis rixandum, qui ut malum virum et civem patriae perniciosum hunc, ut et Ciceronem, exagitant. Illud tantum dico, si quis eorum scripta aequo animo legat et expendat, praesertim orationem de corona, et homines eos fuisse, non deos, cogitet, ac difficillimis temporibus cum acerbissimis adversariis conflictatos, in eorum vita etiam plura laudanda, quam vituperanda, reperiri. Verum quam bonus aut malus vir fuerit Demosthenes, id Atheniensium olim interfuit: nunc nostra nihil interest, qui ex eius eloquentia prudentiae dicendi fructum colligimus. In quo genere satis ipse Demosthenes sese laudat, si lectorem fuerit nactus prudentem et attentum. Fuit enim et aquam bibere, et ad lucernam scribere, et in multam noctem lucubrationes producere, et antelucana opera opifices antevertere solitus Demosthenes. Quare sobrium etiam et vigilantem lectorem non minus, quam interpretem, requirit, qui vim verborum, qui pondera sententiarum, qui acumen inventionis, qui argumentorum copiam et violentiam, qui exemplorum gravitatem, qui reipublicae gerendae scientiam, qui divinandi solertiam, qui collocationis artificium, qui exquisitam similitudinem nostrorum temporum, qui summam denique (ne ea, quae infinita sunt, infantia mea conetur persequi) cautionem et prudentiam, cum pari autoritate et severitate coniunctam, consideret, perspiciat, admiretur, et quantum quisque viribus ingenii et diligentiae subsidio consequi possit, imitetur. Quod si honestissimis eius consiliis vel hominum perversitas, vel fatalis aliqua calamitas obstitit, eo profecto nomine commiseratione dignior est, quam insectatione: et iis, qui tanto sapientiores illo videri volunt, elaborandum, et votis a Deo exoptandum, ut sint eo fortunatiores. Sed ut ad rem redeam, qui illa, quae recensui, vel in una praestiterit oratione, huic abunde laudatus erit Demosthenes, domestico, non alieno praeconio. Nam ubi testimonia rerum adsunt, quid opus est verbis? Et haec omnia multo erunt evidentiora et expressiora legenti graeca, in quibus elucet Attica illa sinceritas: quam nec Cicero expresserit, nedum homo quispiam semilatinus. Quod

vero ad sententiarum veritatem et germanam intelligentiam attinet, fidem et industriam meam spero me omnibus graecae latinaeque linguae peritis probaturum. Quod si cui genus orationis alicubi sterilius videbitur et exilius, is cogitet velim, ipsum Demosthenem plus habere ossium et nervorum, quam sanguinis et carnis. Ut igitur illa (volentes quidem) ei non detraximus, ita haec addere non fuerit interpretis, sed paraphrastae, suo arbitratu declamantis. Cicero profecto, si ei causae eaedem agendae fuissent, longe utique in plerisque maiorem apparatum verborum adhibuisset, et quae a nostro autore indicata sunt brevius et occultius, dicendo extendisset et illustrasset. Quod an in conversione orationum Demosthenis et Aeschinis inter se contrariarum sibi permissurus fuerit, equidem nescio. Sed si eas orationes convertit, (qua de re quosdam acutos homines non omnino sine causa dubitare video) eam rationem haud dubie secutus est, quam se secutum esse profitetur. Atque utinam exstaret illa conversio: quae, quantumvis elegans fuerit, talem fuisse tamen non puto, ut orationem pro Milone legere non mallemus. Est enim durissima provincia, pectori alieno tuum os accommodare, ac eius sententias tuis verbis et stilo persequi. Quod in ipso argumento τῶν ἀντιπάλων λόγων explicando (in quo nescio quo modo dictio esse sterilior videtur) ipse Cicero non dissimulat: a cuius ratione si mea multum dissidebit, id erit non voluntati, sed imbecillitati meae et occupationibus et festinationi tribuendum, per quam facillime fit, ut ab autoris sententia tametsi non aberres, in graecis tamen verbis annumerandis fidelior sis, quam oporteat, et imprudens aliquando latinitatem praetervectus Demosthenice magis quam Ciceroniane dicas. Praestiti, quod potui: et plus potuissem, si iustum tempus et spatium datum fuisset. Nunc est ea studiosorum hominum conditio, ut sint quovis cerdone miseriores et abiectiores: neque profecto mirum esset, aliquem poenitere et ingenii et industriae suae, si ita comparatum est, ut, qui fame perire nolit, ei pene sint omnes indignitates perferendae. Sed querelae non sunt huius loci: neque mihi nunc propositum est scilicet fortunam meam deplorare. In eo potius est elaborandum, ut hoc meum opus, quocunque sive successu sive dispendio confectum, excellentiae tuae non improbetur. Quod ut fore confidam, multa in causa sunt, ac in primis praestantia ingenii tui et eruditionis: qui cum sis

propter amplissimas opes (quae et ipsae insigne Dei donum sunt, et bono ac sapienti viro luculentum virtutis instrumentum) suspiciendus, et propter beneficentiam et liberalitatem colendus: eae sunt ingenii et animi tui dotes, ut etiam sine fortunae splendore in magnis viris esses numerandus. Quanquam enim ego te coram nunquam vidi, natura tamen ita fert, ut, quicquid in rebus humanis excellit, auribus magis, quam oculis, celebretur: quod fama dimanare facile ad multos, eadem videndi copia non omnibus contingere potest. Celebratur a multis iisque praestantibus viris felicitas ingenii tui, quod ubicunque intendatur, valeat, tam philosophicis, quam civilibus in rebus: celebratur eruditio, qua si velles ad ostentationem uti, animi tui conscientia non contentus, ipse nomen tuum posses tradere memoriae posteritatis. Neque id mirum videri debet. Solet enim in claris familiis vigor ac vis naturae esse maior. Deinde accedunt alia commoda, liberalis educatio, eruditi praeceptores, tranquillum otium, iustum discendi spatium, optimorum librorum copia: quae magna ex parte homines tenues destituunt. ac proinde commiseratione potius quam insectatione dignum est, si quibus ingenia liberalia contigerunt, ea fortunae iniquitate veluti sordescere: in tanto praesertim contemtu bonarum literarum, et Maecenatum, qui eas foveant, paucitate. Quo tu etiam maiorem laudem mereris, *Ioannes Iacobe Fuggere,* qui praeter beneficentiam in homines afflictos et miseros quotidianam (qui verissimus et Deo gratissimus, generi mortalium utilissimus divitiarum fructus est, et una stabiliendarum opum, et ad posteros propagandarum firmissima ratio) complures ingeniosos adolescentes (id quod regum, et principum, et civitatum munus est) tuis sumtibus non modo in Germania, sed in Galliis etiam et Italia benigne foves et sustentas, dum summum doctrinae gradum assequantur. In quo laudatissimum exemplum *Remundi* patris, et *Antonii* patrui tui, clarissimorum virorum, sapienter imitaris: qui praeter caetera ornamenta, quibus abundat honestissima vestra familia, immortalem ea re gloriam sibi pepererunt. Non enim ingratae sunt Musae, quanquam orbae et indotatae puellae videantur, vel cultoribus vel patronis suis, sed utrosque honesta fama et nominis memoria sempiterna remunerantur. Quae praemia qui contemnit, aut parvi facit, eum aut celsitudine animi Deo simillimum, aut abiectissimum hominem esse ne-

cesse est. Me quidem in multis incommodis et malignis industriae meae ac miseris praemiis non parum (ut ingenue, quod sentio, fatear) consolatur spes, quod valde suspicor fore, (si qua modo fides astris est) ut etiam post obitum me honeste vixisse appareat, et non transegisse vitam (ut Sallustii verbis utar) more pecudis, sed eorum bonorum, quae in vita humana praecipua sunt, (etsi in assequendo fortunam habeam parum propitiam) virtutis et sapientiae, fuisse studiosum. Quod si rem vere consideremus, homines eruditi (quod ad hanc quidem vitae partem attinet) summorum etiam regum potentiam superant: quorum omnis memoria, nisi a doctis celebrarentur, uno alterove ad summum seculo funditus interiret. Quamobrem praeclare Virgilius: Vivitur ingenio, caetera mortis erunt. Laudabiliter etiam tu, *Ioannes Iacobe*, atque adeo omnis splendidissima *Fuggerana* familia, qui non contenti caeteris ornamentis, ut sunt amplissimae opes toto terrarum orbe celebres, affinitates illustres, summorum principum amicitiae, atque apud illos talis autoritas, ut vos ad gravissimarum rerum deliberationes adhibeant, quae fortuna vobis largita est, solida etiam et peculiaria vestra bona coniungatis, virtutem et sapientiam: neque doctos foveatis solum, sed tum ipsi eruditione floreatis, tum liberos vestros ab ineunte aetate liberaliter institui curetis: ut omnibus et animi et fortunae bonis cumulati sint, et homine prudenti maxime dignam moderationem, qua una et Dei et fortunae et hominum favor tum paratur, tum conservatur, vestro exemplo discant ac retineant, et hac vita sic utantur, ut beatae immortalitatis spem habere possint. Quae cum ita sint, omnino mihi persuadeo, vir ornatissime, te meum hoc opus, magno studio ac labore (quisquis tandem sit eventus, quem non malum fore et opto et spero) confectum, aequi bonique facturum: et in splendidissima bibliotheca tua, quam magnis sumtibus in Italia comparasse diceris, instructam multis egregiis libris, qui hactenus a paucis sunt visi, latino Demostheni aliquid loci daturum: et me una cum patruo tuo *Antonio*, a latinis literis non abhorrenti, et fratre *Georgio*, qui et ipse cum caeterarum disciplinarum, tum divinae Matheseos in primis studiosus esse dicitur, et altero fratre *Hulderico*, adolescente summi ingenii, et optimis studiis, magna modestiae fama, deditissimo, patrocinio complecti et fovere non dedignaturum. Equidem spero, me hactenus eam vitae studiorumque rationem

alia conditio fuit. Nam in eo convertendo maiore et religione et verborum parsimonia eram usus, et vestigia Demosthenicae orationis pene superstitiose persecutus. Quare factum fuit, ut alicubi latina oratio paulo minus obscuritatis haberet, quam Graeca, in qua vel Plutarchi et Dionysii testimonio summa esse creditur intelligendi quoque difficultas. Accesserunt et errata typographica, opinione mea sane et plura et graviora. Parum enim, ut re ipsa declaratum est, vel Oporini cura, vel praesentia mea valuit contra operariorum negligentiam et importunitatem: quanquam in scripti exemplaris perturbationem culpae aliqua pars conferri potest. Sumus enim ipsi male confuseque scribendo, et expungendis atque inserendis variis emblematis, in causa, (sed ignoscimus ipsi nobis) ut libri nostri aliquando non optime describantur. Nam Oporino, cuius domestica consuetudine menses complures sum usus, testis esse possum, qua solicitudine scripta archetypa legat, distinguat, adornet, emendet, antequam excudantur. Eas igitur hac editione mendas omnes sustuli: ac similem calamitatem nunc, cum priore conatu quasi glacies fracta et via patefacta est, vitari posse confido. Prima igitur haec erit huius editionis utilitas, et quasi praerogativa: praeterquam quod haec enchiridii forma rationibus studiosorum, pauperum in primis, accommodatior est: et a locupletioribus magno volumini, quod et commentariis et aliorum interpretationibus est locupletius, facile sine detrimento rei familiaris adiungetur. Deinde si qua vel obscurius explicata, vel asperius collocata videbantur, (id quod in imitatione graecae elocutionis raro effugitur) ea planiora, ut spero, et dilucidiora effecimus: ut, quanto ipsius autoris oratio melior et ornatior est, tanto nostra plus et lucis et facilitatis habere videatur. Sunt etiam explicata nonnulla (ut dies diem docet), quae nobis ante dubitationis aliquid attulerant. et relicta tamen (ne quid verum dissimulem) sive depravata, sive alioqui per se obscura nonnulla, quae nulla investigationis diligentia restituere ac declarare potui. Quod ut ego ingenue confiteor, ita mihi candide ignosci velim: vel hac de causa, quod eos nodos (ut Horatius vocat) dignos esse vindice, quivis haud dubie peritus utriusque linguae intelliget: nosque tum haesitationis occasionem, tum ignorationis excusationem aliquam habuisse fatebitur. Quemadmodum autem liberalitatis est, ea, quae habeas, benigne impertiri: sic

verecundi et prudentis animi fuerit, ea, quae non habeas, a locupletioribus corrogare. Atque id mihi fuisse propositum, et Thrasonicam eorum arrogantiam, qui se scire omnia profitentur, displicuisse, vel ex eo coniici potest, quod, ubi ad huiusmodi salebras perventum fuit, in Isocrate dubitationes meas in calce operis annotavi: atque in Demosthene Graeca pridem marginibus adieci: et in fine annotationum ad primam Olynthiacam mearum aequos lectores rogavi, ut suum ad me perscribere iudicium non gravarentur. Quod hactenus quidem a nemine, quibuscunque de causis, esse factum cognovi: atque ii etiam me destituerunt, quos coram oravi, ut suam censuram interponere, ac tum mihi tum aliis, utriusque linguae amatoribus, inservire obscuriorum locorum (quantum fieri posset) illustratione dignarentur. Illud quidem abunde mihi contigit, quo nulli praestantes viri (etsi ego me in eum numerum minime refero) unquam caruerunt, ut exsisterent homunciones ignavi, arrogantes, delicati, maledici, qui caninam contra me facundiam exercerent: quos ego vel opinione sua beatos esse, vel livore contabescere, vel latratu auras implere facile patior, et conscientiae meae testimonio contentus, et posteritatis aequioribus iudiciis fretus, valere iubeo. Quae cum ita sint, ego me, qui ea, quae tenuitas et ingenii et fortunae meae ferunt, omnia diligenter fideliterque praestiterim, boni viri officio, et reipublicae literariae studiosi functum esse confido. Faxit Deus Optimus Maximus, sine cuius favore frustra nos fatigamus, ut opera mea tantum prosit omnibus, quantum ego vellem: utque labores hi mei eodem animorum candore a lectoribus excipiantur, quo a me suscepti perfectique sunt. Peracerbum enim est, nullo suo emolumento, publicae duntaxat utilitatis gratia laborantem, virulentas etiam calumniatorum linguas experiri: quorum susurros atque aculeos si evitare non licebit, illud me consolabitur, quod Magnus Alexander usurpabat, *regium esse audire male, cum facias bene.* Mitigabit et illa ratio dolorem meum, quod cordati omnes haud difficulter perspiciunt, id genus criminationes non tam ab improbatione magni conatus ac difficilis operis contemtu proficisci, quam ab aemulatione, malevolentia, invidia: quae in summa turpitudine id solum habet boni, quod iis, in quorum animis sedem fixit, plurimum affert mali. Ego vero illorum miseria non delector, sed eos ita felices esse vellem, ut, quae reprehendunt

et exagitant, corrigerent ac longe meliora efficerent. Ita demum et existimationi suae consulerent, et studiosis prodessent, et meae famae, si gratia doctorum indignum esse putant, (etsi persuasum habeo, temere fortasse, sed tamen persuasum habeo, neminem bonum et doctum mihi esse inimicum) incommodarent. Sed bene sperandum potius est, quam male ominandum: et huius nostrae laboriosae conversionis atque operosioris etiam recognitionis eventus fortunae lectorumque iudiciis permittendus: quae quo aequiora cognoverimus, eo reddemur ad absolvendos iustos in Demosthenem et Isocratem commentarios alacriores. Aequitatis autem esse puto, pauculos errores, quos in prolixo opere cavere difficillimum est, et ignorationes cum eorum, quae fortasse non male diximus ac diligenter explicavimus, multitudine comparare. Atque haec ad lectores sive morosos, sive invidos, sive etiam imperitos, vel monendos, vel placandos, si quid aequi a se impetrari sinent, pertinere volo. Nam quod ad tuum de me iudicium attinet, vir amplissime, animo sum et securo et magno. Qui cum pridem conatum meum boni consulueris minus absolutum, idque moribus et studiis meis nondum ita perspectis: plane desiperem, si post tantum a me nunc adhibitum studium, et tam luculentam orationum atque epistolarum Aeschinis accessionem, quae quidem Demostheni magnam lucem, et utilitatem lectoribus haud exiguam cum pari voluptate coniunctam afferent, (ne annotationes, aliaque complura commemorem) de tua erga me et lucubrationes meas voluntate dubitarem: praesertim cum non parvi temporis domestica consuetudine, cum caeteris in rebus excellentem virtutem, ac ingenii praestantiam, tum humanitatem tuam in tanto fortunae fastigio admirandam, magna cum voluptate et fructu meo non poenitendo cognorim. Itaque Demosthenes opera mea nunc tandem Aeschini, abolito illo veteri odio, reconciliatus atque coniunctus, denuo se tuo patrocinio commendat: in spe optima situs, te talem clientem nec aspernaturum, neque neglecturum, sed eo habiturum esse loco, quo se dignum iudicaris. Tantum autem tuo acerrimo iudicio tribuit, ut, si excellentiae tuae probatus fuerit, caeterorum omnium malevolentiam et obtrectationes animo aequissimo et maximo contemnere decreverit. Quod si illud praeter spem evenerit, ut et invida obtrectatorum ora conticescant, et aliqui candorem viris bonis et doctis dignum

in iudicando adhibeant, ea felicitas non tam industriae meae, quam liberalitati tuae erit adscribenda: qua factum est, ut, plus tranquilli otii nactus, expendere omnia diligentius et perpolire possem. Quod ita fore ut credam, fortunatissimus tuus genius efficit, et virtute atque ingenio tibi parta autoritas: quarum rerum si ex uberrimo tuo fonte vel tenuem alveolum in nostros agellos derivaris, laetos honesti nominis fructus aliquando percipiemus. Augustae Vindelicorum, ex bibliotheca tua. Idibus Augusti, natali meo, anno 1553.

HIERONYMUS WOLFIUS
HENRICO FRATRI, PHILOSOPHIAE ET MEDICINAE DOCTORI, NORIBERGENSI PHYSICO S. D.

Specimen hoc Demosthenicae recognitionis et explicationis ad te, frater, eo nomine maxime nunc mittendum esse duxi, ut ex te potius, ut candido et severo iudice, quid in hoc conatu meo vel probares, vel improbares, quam aut ex obtrectatoribus alienae laudis et industriae, aut ex assentatoribus, (quorum utri molestiores mihi sint, haud facile dixerim) mature cognoscerem, et pro virili vel praetermissa adiicerem, vel supervacua resecarem, vel minus bella corrigerem, atque confusa in certum ordinem redigerem. Neque enim is ego sum, qui ita mihi placeam, ut, quid alii de me sentiant, susque deque feram: sed et imbecillitatem ingenii mei doctrinaeque tenuitatem satis agnosco, et in sententiis eorum, qui acutius vident ac rectius iudicant, libens acquiesco. Etsi enim me unum (ut fert natura omnibus insitus, non coecus magis, quam pravus amor sui) perspicere omnia et collimare maxime vellem: tamen, cum summos viros et veteris et nostrae memoriae a plurimis et pluribus in locis reprehendi videam, admoneri me ab ingeniosis et eruditis hominibus multo et honestius et utilius esse iudico, quam ab invidis et morosis censoribus Hipponacteis praeconiis celebrari. In quo genere ita sibi adversus me non pauci nec indocti homines indulserunt, ut aemulatione et morbo animi impulsi, non tantum modestiae, et gratiae, bene de se quoque merito debitae, (lucubrationes

enim meas, ut opinor, non tantum reprehendendi gratia tam diligenter legerunt) obliviscerentur, sed atrocibus etiam iniuriis me onerarent, quas ego Deo iusto iudici vindicandas relinquo, eorumque candore me consolor, qui et bene dictis gratiam, et erratis veniam a se paratam esse mihi voluerunt. Quos longe plures esse Zoilis (meliores quidem esse viros quis dubitet?) multorum et privatim ad me scriptae literae, et in publicum editi libri testantur. Ac illos ipsos Zoilos nihil posse afferre melius, sed ex Wolfii insectatione famam aucupari, ut ille fecit, qui Ephesiae Dianae templum incendit, illud non innuit, sed clamat, quod intra annos octodecim mea qualiscunque conversio Basileae bis, Venetiis semel edita et distracta, iampridem a studiosis de integro flagitatur. Cur igitur isti Attici et Ciceroniani oratores eam, quam ita contemnunt, ut infra omnes infimos homines interpretem abiiciant, et sceleris ac sacrilegii reum agant, edita meliore non tollunt? Meam enim interpretationem quanti facerem ipse, iam olim et versibus et praefationibus modestissime scriptis sum testatus: neque mihi ego cum Isocrate et caeteris summis oratoribus, philosophis, historicis, quos latinos feci, eloquentiae certamen institui, (id quod manifesti furoris esset) neque Graeca exemplaria de manibus studiosorum excutere volui: sed illud efficere conatus sum, ut, quos ab iis legendis difficultatis opinio deterreret, audacia in transferendo mea (agnoscam enim, si istis ita placet, crimen hoc) confirmaret et adiuvaret. Neque meum conatum fuisse irritum, omnes christiani orbis academiae, ne Gadibus quidem exceptis, testantur, nec proscriptionis iniquissimae iniuria meis a lucubrationibus legendis deterritae. Byzantinam meam historiam ne Byzantinae quidem bibliothecae excluserunt: sed iam tandem velut ab exilio revocatam honorifice et amanter susceperunt. Sextum iam Isocrates cum meis commentariis sub prelo est. An tu censes, vel typographos, vel bibliopolas in tot millia codicum laborem et pecuniam conferre, ut oleum atque operam perdant? Quis studiosorum et ingeniosorum hominum tantam frequentiam ita insanire credat, ut eos libros tam avide legant, quorum lectione non aut meliores, aut doctiores, aut paratiores et ad recte sentiendum, et ad bene vivendum, et ad ornate dicendum evadant? Neque vero eas mihi utilitates acceptas referri volo. Absit Thrasonicus iste sal, ut magno alieno labore partam gloriam

verbis in me transmoveam. Ipsis autoribus ea laus debetur, qui sibi summam eloquentis sapientiae et sapientis eloquentiae laudem per tot iam secula vendicarunt. Illud tamen ingenue plurimi confitentur, se Graeca sine interpretatione mea lecturos fuisse nunquam. Ab iis igitur id consecutus sum, quod volui: rana bovem intumescendo, anser olorem obstrependo, aequare nunquam studui, superare multo minus. Non equidem tali me dignor honore. Fortasse Leontinos quosdam et Vulcani de stirpe satos, et alios semideos atque heroas, natos scilicet melioribus annis, isti manent triumphi. Etsi profecto pugnae hactenus ab illis depugnatae, hoc est, oratiunculae quaedam ab istis Ciceronis germanis versae, ne ovatione quidem mihi dignae videntur. Quid enim in istis aut Cicerone aut Demosthene dignum apparet, praeter male consuta quaedam emblemata, ac centones potius? Quoties a sententiis oratoris toto coelo, quod aiunt, aberrant? Qui quidem inanibus istis iactationibus cum primis efficiunt, ut mei laboris me iam minus minusque poeniteat. Nec enim isti me de gradu deiecerunt: sed dum altius, quam eorum natura et genius fert, assurgere conati sunt, ultro prostrati corruerunt, onere suscepto, quod infirmi eorum humeri sustinere nullo modo potuerunt. Sed si quis Hercules, aut Atlas potius, Demosthenem Romam perlatum tandem aliquando in rostris collocarit, quantopere non modo Quiritibus, sed et Feretrio isti Iovi ipse inter primos congratulabor? Interim ego meum saxum verso, quod

O utinam tandem iam summo vertice montis
Consistat, lassumque sinat requiete potiri!

Sed aemulorum iniquitas effecit, ut et longius ab instituto aberrarem, et contra ingenium et consuetudinem meam aliquid iracundius et arrogantius de me ipse dicerem. Ad te igitur nunc redeo, frater, et a te peto, ut libellum hunc, non modo necessitudinis nostrae, et ab ipsa natura institutae, et iisdem studiis confirmatae, pignus ac monumentum esse velis, sed censorem etiam agas, tuumque iudicium interponas. Existimatio enim tua aeque ac mea hic agitur. Nam cum tibi coniugium filiolas tantum incolumes donarit, mihi filios vita caelebs negarit, neque nostrae gentis atque nominis quisquam superstes nobis fore videatur, libri nostri liberûm loco nobis esse debent, quibus Wolfianum nomen ab oblivione posteritatis et ab interitu vindicetur.

Quo magis etiam opera danda est, ut cum laude et gloria potius, quam cum ignominia et probro id fiat. Non me fugit, quid causari possis: multis iam annis tibi ad haec studia vel respiciendi otium defuisse: domi cum sis, totius diei discursationibus ad aegrotos defatigari: saepe etiam a nobilitate vicina et principibus evocatum a libris prorsus abesse. Scio ista, et honestas istas occupationes, cum praemiis autoritatis et gratiae coniunctas, tibi gratulor. Sed idem non concedo, te occupatiorem esse C. Iulio Caesare, qui eodem tempore bellum Gallicum et gessit, et descripsit. Multi dantur, hyberno praesertim tempore, contractioribus diebus, ad studia reditus: et cum omnia non modo philosophorum et medicorum, sed oratorum etiam, inter quos praecipui tui fuere Camerarius et Sturmius, dicta, celeritate calami pene incredibili sis assecutus, fieri nullo modo potest, quin illa ita alte animo tuo sint infixa, ut nulla possint oblivione deleri, easque radices egerint, ut solida eruditio, et fructus eruditionis, iudicium, inde pullularit et effloruerit. Etsi enim, me autore, paulo serius ad utramque linguam et ingenuas artes discendas accessisti, tamen Deus conatus tuos et diligentiae assiduitatem ita fortunavit, ut longe et diutius et felicius et constantius sub praestantissimis agonothetis in isto literato stadio, in celeberrimis, inquam, Germaniae et Galliae Academiis, ita decurreres, ut ordinatim honores peteres, et magna cum laude laureolam consequereris. Quare nihil tibi iustae excusationis relictum est, cum, quod ego postulo, id tu praestare et debeas, et facile possis. Si vero gravior aliqua causa te impedierit, illud certe negari abs te mihi nolim, ut doctorum, quos variis in locis habes amicos, et saepe ipse convenire, et ab iisdem conveniri soles, iudicia exquiras, eaque libere aperteque ad me perscribas. Minus enim apud te, quid sentiant, dissimulabunt, qui offensam animi mei aliquam fortasse vererentur, si eadem apud me expromenda essent: sine causa illi quidem. Is enim ego sum, qui inter calumniatorem et monitorem plurimum interesse censeam. Nam hic quidem ex benevolentia et reipublicae literariae studio errata sive acerbitate animi et contumelia verborum reprehendit *μετ' ἐλέγχων καὶ ἀποδείξεων*: ille ex invidia et odio ea vituperat, quibus non edit meliora, sed eo magnum virum se visum iri putat, si eos incessat, quibus ingenii monimenta nominis aliquid et gratiae et autoritatis etiam pepererunt. Vale.

Augustae Vindelicorum. VIII. Cal. Maii, anno a restituta humano generi salute M. D. LXVIII.

LUDOVICUS CARINUS
HIERONYMO WOLFIO S. D.

Abrahamo Hoechstettero, qui mihi tuas literas attulit, cum ob eas causas, quas tu commemoras, tum ob tuam commendationem, quae plurimum momenti apud me habet, ut hominis mihi summo amore et iisdem studiis coniunctissimi, nulla in re, in qua opera mea uti volet, deero. De animo meo erga te ac voluntate scio te nil dubitare: velim tamen mihi occasionem dari ipsa re, quanti te faciam, declarandi. Facio autem plurimi, tum ob suavitatem facilitatemque ingenii, tum doctrinam singularem, quam tibi ardenti studio, summo multorum annorum sudore, iactura etiam valetudinis, peperisti. Quae, ut spero, tibi fortunam, in hoc annitentibus amicis tuis, inter quos me etiam numerari volo, te dignam, et tuis studiis aptam, pariet. Qua in re bonam operam tibi navarem, nisi haec tempora iniqua, quae omnes doctos apud nos premunt, me impedirent. Quae si immutata fuerint, quod quidem fore spero, et Deus mihi reditum in Germaniam confecerit, nullam occasionem tui iuvandi praeterlabi sinam. Interim, mi Wolfi, te spe melioris fortunae sustenta: quae quo tardior, eo splendidior ac lautior (crede mihi) tibi continget, et te ubi semel complexa fuerit, ac fovere coeperit, inter Crassos ac Senecas collocabit: hoc est, plane te beatum faciet. Uterer hic exemplis doctissimorum virorum, quorum tu similis es, tui confirmandi causa, quos sero quidem, sed tamen respexit tandem hera illa imperiosa: quae sola, ut inquit ille, utramque paginam facit: nisi eorum fortunae imago animo tuo impressa insideret. De Demosthene tuo mihi muneri misso te multum amo: quem ita a te conversum esse coniecto, ut eum minime relicto pallio togae pudere arbitrer. Huic evolvendo, quicquid temporis ex meis occupationibus eripere potero, impendam. Vale, mi Wolfi, et tibi persuade, nihil esse, quod non aeque libenter pro te, ac pro me ipso, omni tempore sim facturus. Ex Pictavio, Idibus Augusti, anno 1550.

HIERONYMUS WOLFIUS
D. LUDOVICO CARINO S. P. D.

Tot tamque illustres benevolentiae singularis in me tuae significationes, clarissime vir, mihi gratissimae sunt: consolationes autem, quibus iacentem meum animum erigere cupis, διὰ τὰς συχνὰς ἀτυχίας μικροψυχοτέρῳ τοῦ δέοντος γεγενημένῳ pene etiam necessariae. Tametsi enim non parum vereor, ne, in hac valetudine, praeclaras illas spes exspectare me fata non patiantur, tamen interim usura frui quid vetat? Delectat etiam augurium hominis non modo amicissimi, sed doctissimi etiam, et longo multarum rerum usu exercitati. Quare facile patior, te prospicere aliquid, quod me praetereat. Illud quoque nescio quid boni ominis habere videtur, quod literae tam laetae Idibus Augusti, natali meo, (nam eo ipso die 34. aetatis annum complevi) datae sunt. Quod autem me hominem, literis vix mediocriter imbutum, inter doctissimos numeras, eo plus humanitati tuae debeo, quo minus istae praeclarae dotes in me reperiuntur. In Demosthene autem legendo nolim equidem te bonas horas male perdere. Quis enim est graecis literis eruditus, quas tu ante me natum opinor perdidicisti, cui non omnes omnium conversiones sordeant? Ego sane, qui me puto non omnium esse vel delicatissimum, vel morosissimum, ingenue fateor, neminem adhuc, eorum etiam interpretum, qui se germanos Cicerones esse putant, id a me impetrare potuisse, ut, tametsi omnium Graecorum scripta nobis eodem, aut etiam meliore genere orationis loquerentur, graecae linguae cognitionem supervacanei laboris esse iudicarem. De meis autem interpretationibus quid ego sentiam, in praefationibus testatus sum. Itaque si praeclaram istam de me opinionem retinere cupis, una hac ratione id assequeris, si non legeris. Minuet enim, ut ille ait, praesentia famam. πολλὰ γὰρ καὶ τῶν ἐμμέτρων ποιημάτων, καὶ τῶν καταλογάδην συγγραμμάτων, ἔτι μὲν ἐν ταῖς διανοίαις ὄντα τῶν συντιθέντων, μεγάλας τὰς προσδοκίας παρέσχεν· ἐπιτελεσθέντα δὲ καὶ τοῖς ἄλλοις ὑποδειχθέντα πολὺ καταδεεστέραν τὴν δόξαν τῆς ἐλπίδος ἔλαβεν. Sed de hoc pro candore tuo et humanitate statues: neque eos imitaberis, qui cavillandi mei frigidissimas captant occasiones, ipsaque malevolentia ieiunas: qui, quod se facere fortasse putant, nec existimationi suae commodant, nec meae nocent. Quid enim?

nonne loca permulta sunt Demosthenis, partim corrupta, partim per se ita obscura, ut vatem oporteat esse interpretem? Quod si illi sibi, quam mihi, credi malunt, non invideo equidem, sed tamen grammatici certant, et adhuc sub iudice lis est. Neque vero difficile est τῶν διδασκαλικῶν ἐπιβεβηκότι θρόνων, καὶ ἐξουσίαν καὶ δόξαν ἔχοντι, ἐκ τοῦ μονομεροῦς ἀναντιλέκτως ὥσπερ ἐρήμην τινὸς καταδικάσαι. Et, ut in tanto opere mihi somnus alicubi obrepserit, quid tum postea? Aliquando bonus dormitat Homerus. Humanitatis certe quidem fuerit, paucos sive lapsus, sive ἀγνοήματα, ei condonare, qui id tentarit, absit invidia dicto, quod nemo hactenus praestare aut voluit, aut potuit, qui permulta depravata correxerit, ambigua distinxerit, obscura illustrarit. Typographica vero errata, quae neminem fere attentum fallunt, scriptori imputare summae iniquitatis est. Ego certe, volens quidem, nullum folium praetermisi, quin ipse post alios omnes emendarem, sed importuni illi Cyclopes, dum ego relego, et quam accuratissime corrigo ea, quae Oporinum variis curis distractum, et correctores parum attentos praeterierant, imprimere mendosum exemplum perrexerunt. Ita mihi et labor periit, et existimatio mea culpae alienae poenas saepe dare cogitur. ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἔξω τῆς ὑποθέσεως· οὐ γὰρ ἀπολογίαν γράφειν, ἀλλὰ τῇ φιλανθρωπίᾳ σου ἀντεπιστέλλειν προειλόμην. Ut igitur ad institutum redeam, si Demosthenem nostrum pulla et lacera toga indutum videbis, cogites velim, eum eversam lugere patriam, et in peregrinis finibus exulem et mendicum oberrantem, quicquid detur, aequi bonique facere. Qua de re venusta illa tua figura admonitus, paucos versiculos lusi, Musis et Apolline nullo, fateor equidem, sed a proposito tamen nostro non alienos. Hactenus Demosthenes βεβαρβαρωμένος (ut vides) χρόνιος ὢν ἐν βαρβάροις, quemadmodum Euripideus ille Menelaus: adeo ut Αντιέρσην canere potius, quam ἀττικίζειν videatur. Sed tu pro humanitate tua et discipulo et magistro ignosces, et utrumque, ut facis, commendatum habebis. Vale, Luteciae Parisiorum, 19. Augusti, anno 1550.

AD NOBILES ET MAGNIFICOS VIROS, VIRTUTE ET AUTORITATE PRAESTANTES, HINRICUM RECKLINGERUM, CHRISTOPHORUM PEITINGERUM, DUUMVIROS, ET AD CONSULES AC SENATUM INCLYTAE AUGUSTANAE REIPUBLICAE, DOMINOS AC PATRONOS SUMMA OBSERVANTIA COLENDOS, HIERONYMI WOLFII IN DEMOSTHENEM ET AESCHINEM GRAECOLATINOS PRAEFATIO.

Si tanta esset in me sapientia eloquentiae facultas, viri amplissimi, domini et patroni colendi, quantum studii et laboris ab ineunte aetate in hunc usque diem conferre in eam rem nunquam destiti, nihil prius mihi esset, aut magis ex officio meo, quam vestram erga me beneficentiam celebrare, et iustis efferre laudibus cum vos, tum Rempublicam vestram. Nunc, cum sapientia Dei donum sit, et oratores, ut et poetae, non tam fiant, quam nascantur, meo me (ut prudenter Horatius praecepit) modulo ac pede metiens, nihil tale conari audeo: cum praesertim vestra urbs, toto terrarum orbe celebris, neque meis, neque cuiusquam alterius praeconiis egeat, et vos, pro vestra sapientia, omnem officii fructum ipsum officium praeclare iudicetis. Illud tantum dico, vestra liberalitate et munificentia id mihi contigisse, quod ab ineunte aetate prae aliis rebus omnibus in votis semper habui, otium philosophicum: in quo nec honesta deesset, et publice, ut spero, utilis augendae ornandaeque illustris Bibliothecae vestrae et scholae (in quam non exiguos sumtus facitis) pro virili mea tuendae et adiutandae occupatio, neque calamo et scriptis complures per Europam studiosos adolescentes erudiendi occasio. Multa sunt egregia vestrae civitatis ornamenta: Respublica aequissime et prudentissime constituta: publica privataque magnificentia, hospitalitas, urbanitas, beneficentia in cives tenuiores: de omnibus bene merendi studium, laedendi neminem, nisi vis propulsanda sit: contra quam et moenibus, et auxiliis, et commeatu, et omni armorum genere, ita parati et muniti estis, ut neque lacessatis quenquam, et nihil magis, quam pacem, concordiam, tranquillitatem, bonorum omnium amicitiam votis ac precibus a Deo Opt. Max. expetatis. Quae tametsi excellunt, et magis incurrunt in cuiusvis generis

hominum oculos et sensus: tamen eruditi viri et omnia vero iudicio ponderantes illud non in minimis vestris laudibus ponunt, quod, ut olim Athenae, Alexandria, Tarsus, Berytus, et nostra aetate Bononia, Lutetia, Argentina, complures aliae illustres civitates, Musis etiam et Gratiis, hoc est, studiosis et doctis hominibus in vestra, vere augusta urbe, non hospitium modo, sed domicilium etiam esse voluistis. Etsi autem non ignoro, conqueri multos, neque fortassis absque causa, tum de moribus doctorum quorundam minus probatis, tum, scribendorum librorum nullum esse finem, quorum plerique nihil nisi aut ingenia occupent, rebus melioribus vacatura, aut Rempublicam Christianam, alioqui rerum suarum satagentem, magis etiam perturbent: mihi tamen de me dicere neque necesse est, neque decorum, vigesimum iam annum in hac urbe sine cuiusquam, ut opinor, boni viri ulla querela degenti: et mearum scriptionum hactenus longe aliam fuisse rationem, omnibus doctis candideque iudicantibus perspectum et exploratum esse confido. Neque enim mea somnia chartis illevi: neque rixarum aut turbarum quicquam dedi: neque insanabile scribendi cacoethes (quod tenere multos, in eorumque aegro corde senescere, Satyricus queritur) impetu quodam animi temerario atque coeco secutus sum: sed in convertendis et declarandis vetustis autoribus, seculorum omnium et nationum consensu approbatis, sedulo, nec sine successu mediocri, (quem, uti par est, divinae benignitati acceptum refero) elaboravi. Id quod toties repetitae in Germania, Gallia, Italia lucubrationum mearum editiones testari poterunt. Modus fortassis a me desiderari queat, et ignoratio tollendi manum de tabula, et supervacanea mei ipsius nocturnis diurnisque laboribus afflictatio reprehendi, cum et aetas et valetudo mea quietem potius atque otium postularent. Utinam vero non quidem ea essem ferrea et corporis et animi patientia, quae Catoni Censorio tribuitur, rarissimique exempli est, sed illa tantum vel animi constantia et tolerantia, vel vigore mentis atque ingenii vi, qua plerique olim et Graecorum et Romanorum proceres claruerunt; qui, quae hominibus studiosis atque doctis nostra aetate gravis et laboriosa videtur occupatio, sive curandae rei familiaris, sive lectionis atque scriptionis, eam illi animorum levationem atque oblectationem iudicarunt. Quod ita esse, Xenophontis, Thucydidis, Lycurgi,

E 2

M. Terentii Varronis, C. Iulii Caesaris, Ciceroni, Silii Italici, Boetii monumenta, et complurium aliorum exempla testantur. Tum enim illi se occupatos esse, et negotiis implicatos putabant, cum aut amicos et clientes suos defendebant, aut consiliis atque armis Rempublicam tuebantur. Mea vero, non eo tantum, quod mihi vires quidem corporis exiguae ac prope nullae, ingenium vero tenue atque infirmum contigit, longe alia ratio est, sed ob illud etiam, quod illis, patrio sermone scribentibus, in proclivi atque expedita fuerunt omnia, cum nos peregrinis linguis e mutis praeceptoribus cognoscendis non parvam aetatis partem consumere necesse habeamus. Itaque non recreandi animi ergo levandive taedii causa me scriptitare, sed quia facere aliter, salva (quantulacunque illa est) existimatione mea, nequeo, et quas sustineo aerumnas, pene Herculeas videri mihi, speque mea plurimum me deceptum esse, ingenue confiteor. Nam cum annis abhinc quatuor et viginti, non tam mea voluntas, quam inexspectata quaedam calamitas, et rerum meliorum spes in typographicum pistrinum me coniecisset, parvi temporis molestia perpetuam studiis meis secure perfruendi facultatem me redemturum opinabar. Verum quanto aliter evenerit, nemo ignorat, qui aut bibliothecam vestram inspicit, qua meas lucubrationes dignati estis, aut bibliopolia scrutatur. Neque vero haec gloriandi causa scribo, (quo quid ineptius?) aut ignoratione tenuitatis meae, (quod enim difficile esse putatur, nosse sese, utcunque didici: studui certe quidem) sed ut fortunam meam narrem, quae per labores, non tam iucundos et lucrosos, quam necessarios et inevitabiles, ad id aetatis et valetudinis me, nihil tale cogitantem, provexit, ut, cum maxime philosophandum esset, philosophari parum liceat, aut etiam libeat. Neque vero ego solus is sum, quem bonae suae rationes fefellerint: sed sive frustratio, sive calamitas haec cum multis mihi est communis, me longe sapientioribus. Demosthenes Paeaniensis (cuius eloquentia, quae sine singulari prudentia et eximia virtute suum tueri nomen haudquaquam potest, quondam per Europam et Asiam celebrata fuit, et nunc etiam omnibus omnium nationum eruditis admirationi est) dum suos Athenienses, ignavia et luxu enervatos, ad recuperandum Graeciae principatum, quem ad annos LXX tenuerant, primum clade Hellespontiaca una cum libertate amissum, deinde Cononis industria receptum, nec multo

post a Philippo Macedone callide interceptum, excitare studet, inter alia hoc quoque argumento utitur: quemadmodum ipsi eos cives suos, qui Rempublicam semel gerendam susceperint, in otium se conferre ubi voluerint, non patiantur, sic et ipsis, qui totius Graeciae patronos se professi fuerint, ab eadem administranda, defendenda atque ornanda recedere, suumque negotium agere, esse nefas. Consimile quiddam, (etsi in magna dissimilitudine) viri ornatissimi, domini et patroni colendi, et ipsi mihi accidisse videtur: ut semel Graecis Oratoribus, Philosophis, Astrologis, Historicis ad interpretandum susceptis, in ea provincia, neque spe quaestus, (qui aut nullus est, aut certe non tantus, ut vel extremae notae quispiam notarius eadem mercede illos describendos susciperet) neque gloriolae cupiditate, instar crocodili se persequentes fugientis, fugientes persequentis, sed fatali quadam sive necessitate, sive calamitate pene consenuerim, et vix hoc demum anno ab Atheniensi Republica (quae peculiares olim servos habuit, quos δημοσίους vocabant) velut in libertatem assertus existimari queam. Et quidem gravi certamine defunctus, bellum difficile ac diuturnum confecisse mihi videor, qui Demosthenem, Aeschinem, Ulpianum Rhetorem, caeterosque his adiunctos autores ita emendatos declaratos, illustratos et exornatos (quantum in me quidem fuit) exhibuerim, ut obtrectatores atque invidos meos hortari non dubitem, ut, si haec mea non probant, ipsi proferant meliora. Qui etsi non pauci, neque parum molesti mihi fuerunt: tamen, si cum iis comparentur, qui bene de me sentiunt, meque et mea magnifaciunt et amant, facile, ut opinor, apparebit, et maiorem et meliorem partem stare a nobis: eaque inter hos et illos exsistet proportio, quam apud Homerum Agamemnon Troianorum et Graecorum esse affirmat: ut, si Graeci in decurias conviviorum describantur, et singulis decuriis singuli Troiani ministri assignentur, complures decuriae propter illorum paucitatem, horum multitudinem, sint pincerna cariturae. Neque ulli eorum, qui me reprehendunt et exagitant, non modo nihil elegantius et splendidius, sed (in eodem quidem scribendi genere) nihil prorsus intra quinque totas Olympiadas, longissimum, in vitae humanae brevitate, spatium, ediderunt. Ut igitur illi verbis asperioribus me accusant et vituperant, ita factis fide dignioribus et absolvunt et laudant, et publice quasi proclamant, suis calumniis non

habendam esse fidem, neque condemnandum aut contemnendum esse quenquam, nisi causa percognita et satis explorata. Interim vero me per annos complures hoc opus ita noctes diesque occupavit, ut non multo suaviorem vitam egerim, quam ii, quos Dionysius tyrannus in Latomias coniiciebat: ita certe quidem defatigavit, ut, qui mihi, post annorum XL servitutem, otium mediocre, quod vestra munificentia mihi fecit, honestoque stipendio decreto, haec elaborandi potestatem et facultatem dedit, inviderit, omnes se Zoilos, omnes Momos maledicentia et obtrectandi libidine superare fateatur. Caeterum haec qualia et quantulacunque sunt, non tam mea vobis, amplissimi viri, offero, quam vestra vobis restituo. Nunquam enim conari ea potuissem, nisi vestra benignitas, tanquam salutare quoddam sidus, mihi affulsisset. Neque vero vel primus huius operis patronus, in cuius id nomine iam tertium apparuit, vel quisquam alius, levitatis arguere me poterit. Nam cum ille in praedia sua se recepturus me quasi emancipatum e familia vestrae fidei et liberalitati commisisset, una mecum etiam ea vobis tradidit, quae Musae meae sub vestro patrocinio effecissent. Deinde ita prodit Demosthenes, (modo operae typographicae non de integro deformarint ea, quae ego summo labore expolivi: longe a prelo absum, et alias alios codices et chartas typographo misi:) sic igitur, inquam, (quod quidem in me fuit) se spectandum Demosthenes cum non aspernando comitatu praebet,

IAM POSITIS NOVUS EXUVIIS NITIDUSQUE IUVENTA,

et tot auctus accessionibus, ut eundem esse vix quisquam agnoscat. Hoc quidem affirmare ausim, maiore molestia pene unius orationis recognitionem mihi constitisse, quam totam primam interpretationem: sive aut iam urgens, aut certe adventans senectus laboris sensu nunc magis afficitur, quem tum iuventutis vigor levabat: sive aliud est, quicquid in mentem inciderit, aestu quodam animi effundere, aliud, scribere meditata, et singula pene verba quasi statera aurificis expendere atque examinare. Neque tamen (quod saepe testatus sum, et nunc postremo testatum esse volo) Demosthenicam eloquentiam expressisse me confido, qui et autoritate sua caret, (quae quantum in dicendo valeat, quis nescit?) neque lectores ita attentos habere potest, qui sua nihil interesse censent ea, quae scripta sunt, ut fuerunt auditores, quorum et dignitas et salus agebatur: elocutione

item et actione destituitur (cui et primas ille et secundas et tertias dedit): sed inventionem et collocationem tam rerum, quam verborum appendere, fide optima, et perspicuo puroque orationis genere repraesentare sum conatus. Quae et ipsa in sua nativa lingua multo sunt et magis propria, et significantiora, et iucundiora, et illustriora: eaque de causa interpretationi meae Graecum archetypon est additum, quo huius ornatissimae et copiosissimae linguae vel periti vel studiosi fruantur. Nec tamen illud ipsum qui legent, ita miraturi sunt Demosthenem, (id quod Aeschines, aemulus et adversarius eius, dixisse fertur) ut si ipsum audissent. Quanto alia res fuit, cum M. Tullius Consul, purpuratus, in sella curuli cum maiestate assidens, ab omnibus bonis pater patriae, et quasi alter urbis conditor habitus, solicitudinem de republica summam, salutis vero suae prope neglectum prae se ferens, in summo orbis terrarum concilio (qui non tam senatorum, quam regum consessus videri potuit) omnium oculis atque animis in ipsum intentis, consilium, auxilium, incolumitatem ab eo expetentium, contra coniuratos maxima suavissimaque voce, cum singulari dignitate actionis, motuque et gestu corporis totius decentissimo, peroravit, quam cum eadem illa oratio nunc vel tacite ab otioso quopiam et securo percurritur, vel a rhetorculo, adeo nullum animi motum et dolorem adhibente, ut etiam sententias, earumque circumscriptiones, vel ex imbecillitate spiritus, vel ob artis pronunciandi inscientiam divellat atque disperdat, sine ulla varietate pro suggesto recitatur? Neque vero vobis, viri amplissimi, qui plerique in Italia, Hispania, Gallia, partim studiorum causa, partim ob gravissima et publica et privata negotia versati, homines eloquentes et sacros oratores concionantes audivistis, ulla tali consideratione et fictione est opus: ipsi recordamini, ut illi soleant non mulierculas tantum rudemque plebeculam permovere, sed homines etiam graves et constantes omni varietate affectuum agitare, nunc excutere lacrymas, nunc easdem quasi abstergere, modo iram exstimulare, mox placare iratos et flectere ad commiserationem, iam deprimere ad inferos, paulo post velut extra sese raptos supra nubes attollere, ut in paradiso et illustrissimo summi coeli amphitheatro incredibili gestientis animi laetitia et exsultatione versari sibi videantur. Sed ad Graecum archetypon redeo, in cuius mendis si non tollendis,

et minuendis, aut saltem indicandis, quid iam olim praestiterim, doctis non est ignotum: et tamen eiusmodi id fuit, ut pro laude ingenii ac diligentiae temeritatis in divinando et corruptelae crimen mihi a nonnullis, improbioribusne, an stultioribus dicam, nescio, impingeretur. Nunc vero XV codicum inter se collatio id quoque crimen diluit, coniecturis meis plerisque scriptura vetere comprobatis, et iis, quae sive librariorum incuria praetermissa, sive codicum mutilatione deleta, nullius ingenio addi poterant, completis. Et tamen illi quoque tot tamque vetusti codices nonnullis locis parum auxilii tulerunt: quae loca mihi pleraque plana et aperta fecit meum quoddam divinationis genus. Quod cuiusmodi sit, quaeritis? Neque Delphici tripodis simile, neque auspiciorum et auguriorum, neque aliarum sive superstitionum, sive observationum veterum, sed simplex et naturale, et nemini docto et sagaci ingenio praedito negatum. Quod igitur illud est? Artis grammaticae cognitio accurata, multa et diligens optimorum scriptorum lectio, quorum alii alios declarant, stili autoris observatio, animus in sententias non minus, ac pene magis etiam, quam in verba, intentus, eorum, quae antecedunt et sequuntur, inter se comparatio, ea denique persuasio, quicquid vel in verbis absonum, vel in sensis frigidum appareat, id non a viris diligentissimis, prudentissimis, disertissimis scriptum, sed a negligentibus, imperitis, temerariis librariis esse depravatum. Habeo etiam animo meo consignatas notas quasdam, et ex animadversione variae scripturae quasi vestigia impressa, quae illos in errorem duxisse videantur. Qua de re alibi egi uberius. Nunc ad manuscriptos codices redeo: inter quos is, quem vestra Bibliotheca suppeditavit, antiquissimus, et in plerisque optimae fidei, sic excelluit, ut principatum sibi merito vendicet. Quo minus autem usus illo iam pridem fuerim, minutae et exoletae literae, quas, nec speculis adhibitis, perspicere potui, obstiterunt. Tandem in mentem venit M. Simonis Fabricii, mei collegae, viri doctissimi, et in Graecis literis exercitatissimi, quem, cum acie oculorum non minus, quam ingenii acumine pollere scirem, rogavi, ut periculum faceret, num quid ex illo fructus capere possemus? In quo ille, pro nostra necessitudine, alacriter morem mihi gessit, susceptoque negotio, tantum volumen celeritate mirabili perlegit, et singulari sagacitate omnes varietates deprehendit, notavit, excerpsit, marginibus impressi codi-

cis adscripsit, additis etiam scholiis, quae non ingrata neque inutilia τοῖς φιλέλλησι fore spero. Qui una mecum tam illius industriae, quam vestrae beneficentiae se debere fatebuntur. Erat hic aliquid dicendum de laudibus Demosthenis, nisi is et ipse lectori sui studioso abunde se commendaret, et in promtu essent Ciceronis et aliorum de illo elogia, et meam infantiam viri eloquentissimi et celeberrimi claritas repudiaret. Unum igitur hoc superest, amplissimi viri, domini et patroni colendi, vos ut orem, ut postremum hoc opus meum, quod epitaphii loco mihi esse volo, (nam si qua forte alia secuta fuerint, ea nihil ad hoc esse videbuntur) pari humanitate accipere dignemini, qua commentarios meos Ciceronianorum libellorum, anno abhinc septimo, vestrae Bibliothecae splendore non indignos iudicastis: meque ministrum vestrum et clientem observantissimum (ingravescente aetate, et valetudine, ut solet, subinde labascente et ruente in deterius) commendatum habere pergatis: ab eoque mei defendendi ornandique studio nec aut invidorum calumniis, (quas quis unquam cavere potuit?) aut imperitorum hominum ineptiis (quas a gravitate et sapientia vestra negligi et repudiari certo scio) deterreamini. Etsi enim apud nonnullos praesentia mea, et simplicitas, atque ab ostentatione et pompa abhorrens animus, vitaque solitaria minuunt famam: tamen nec exterae nationes Wolfium ignorant, et posteri scient, et studiosi iuvenes, doctique homines vestram in me liberalitatem ac beneficentiam celebrabunt. Quo minus autem munus hoc meum ab amplitudine vestra repudiatum iri putarem, cum vestra humanitas facit, D. Paulo autore, tanta virtus, ut eam in Deo Opt. Max. cum primis celebret, tum collegarum vestrorum, DDD. Matthaei Welseri, Io. Baptistae Hainzelii, Io. Matthaei Stamleri, ornatissimorum virorum, neque a Musis et Gratiis abhorrentium, autoritas, consiliique mei comprobatio. Valete, publice et privatim incolumes, ac perpetuo florentes. Ex augusta vestra urbe, quam Ptolemaeus Vindelicam, Rheticam alii Augustam dici volunt. Idibus Augusti, natali meo. Anno restitutae humano generi salutis M. D. LXX.

HIERONYMI WOLFII

OETINGENSIS AD CANDIDUM LECTOREM IN ULPIANI CONVERSIONEM PRAEFATIO.

En, candide lector, alteram promissi laboris partem, Ulpiani rhetoris x et VIII orationum Demosthenis enarrationem, citius etiam, quam sum pollicitus: opus minus fortasse lectu iucundum, sed studiosis adolescentibus, ut mihi persuadeo, non inutile futurum. Quae etiam causa fuit, ut molestissimum laborem hunc capere non sim gravatus, et summum devorare taedium, quod quantum fuerit, ii demum intelligent, qui mendas Graeci codicis, in singulis fere paginis infinitas, observarint. Ad haec ipsa commentariorum natura est talis, ut modica voluptatis illecebra laborem et defatigationem levent interpretis, tametsi emendatissimi essent, et ut lectorem requirant, difficultatibus aliquibus intelligendi autoris conflictantem. Quae res una fere facit, ut, quae per se utilia sunt, non modo citra fastidium, sed magna etiam cum aviditate legantur. Etsi autem non dubito, esse plurima, tum grammatica, tum oratoria, quae studiosus lector explicari sibi diligentius et copiosius, atque etiam dilucidius optet: non tamen abiiciendi videntur ii libri, qui, cum multa utilia contineant, quaedam etiam supervacanea admiscent, quaedam necessaria praetereunt. De quibus incommodis ego quoque in omni commentariorum genere mecum saepissime queror: et tamen, cum cogito, si mihi in eodem argumento versandum esset, me quoque praestiturum, fortasse non quod vellem, sed quod possem, veniam do, et boni consulo ea, quibus illi tradere meliora non potuerunt. Quanquam in hoc nostro enarratore iniuria temporum, et quorundam temeritas, qui in alienis libris vel mutilandis, vel augendis, vel ex diversorum scriptis variis quasi centonibus sarciendis omnem licentiam sibi sumunt, maximam sustinere culpae partem videtur. Sed in hoc suo quisque iudicio fruatur. Me quidem Ulpianum legisse non poenituit propter, et historias nonnullas indicatas, et vocabula exposita, et artificium multis in locis erudite, nisi fallor, explicatum. In convertendo quidem magnos labores et non parvas molestias cum ceperim, nescio tamen, an fecerim operae pretium: non quod ipsos commentarios aspernandos ducam (de quibus quid sentiam, exposui), sed quod in iis tanta est difficultas interpreti, ut superari nulla

ratione posse videatur. Primum enim exemplar ita depravatum est, tum confusione distinctionum, et verbis Demosthenis ab Ulpiani explicatione nulla nota aut intervallo separatis, tum aut immutatis, aut additis, aut repetitis, aut omissis vocabulis, interdum etiam totis sententiis, ut affirmare non dubitem, me nullum vel in Graeca, vel in Latina lingua codicem vidisse peius tractatum. Deinde ἐξηγήσεις, quas enarrationes interpretari licet, videntur orationem requirere perpetuam, cuius hic alicubi vestigia quaedam apparent: ut existimem, ubi verba Demosthenis seorsim ponuntur, ibi ab aliquo librorum corruptore et importune studioso brevitatis Ulpiani verba complura esse resecta, ut scholiorum faciem, non ἐξηγήσεων prae se ferant, atque assuta aliena. In connectendis quidem aliorum verbis magna est Graecorum felicitas, praeter caetera vel in his duabus particulis, τὸ et δὲ, quibus ceu Delphico gladio utuntur, cum eadem Latino sermone sine longis et molestis ambagibus explicari nulla ratione possint. Huc accedit vocabulorum maxima et copia et varietas, et longe alia, quam Latinorum, ratio: cuius generis sunt, ut e multis pauca delibem, κεφάλαιον, τὰ ἀπ' ἀρχῆς ἄχρι τέλους, σημεῖα, εἰκότα, τεκμήρια, ἀντιπίπτον, ἀντίθεσις, ἀνθυποφορά, σύγκρισις, ἀντεξέτασις, παράθεσις, ἀντιπαράστασις, ἔνστασις, ἀντίστασις, κατάστασις, προκατάστασις, ἔκφρασις, διασκευή, διατύπωσις, ἀποσιώπησις, ὑποσιώπησις, ἀναίρεσις, ἀπόστασις, ἀνατροπὴ, περιτροπὴ, πηλικότης, ποσότης, μέγεθος, εἴσοδος, εἰσβολὴ, εἰσαγωγὴ, προκατασκευὴ, προθεραπεία, προδιόρθωσις, συνδρομὴ, περιδρομὴ, συγχώρησις, σύστασις, ἐπιχείρημα, ἀπόδειξις, ἔλεγχος, ἐνθύμημα, νόημα, ἔννοια, et alia complura: nec enim omnia recensere institui. Iam quid facias in illis adiectivis, ἠθικὸν, παθητικὸν, πραγματικὸν, προκαταστατικὸν, συνεκτικὸν, ἀντιστατικὸν, ἐπιλογικὸν, προοιμιακὸν, ἀπροσδιόριστον, atque id genus aliis? quae quomodo explicentur, nisi aut improprie, aut barbare, aut longis verborum ambagibus, equidem non reperio: ut nihil dicam, ea praecepta artium, quae sequutus est Ulpianus, ita abhorrere ab ea et Graecorum et Latinorum doctrina, quos hodie in scholis plerique sequuntur, ut saepe difficile sit divinare, quid sibi velit. Haec et huius generis alia incommoda cum attentius perpenderem, parum abfuit, quin totum Ulpianum desererem, ipsius Demosthenis conversione contentus. Sed cum aliorum complurimum editos in Demosthenem commen-

tarios, qui saepe in hoc opere citantur: cuiusmodi sunt Apsinis, Genethlii, Aesculapii, Alexandri, Diocori, Zenonis, Aspasii, et aliorum, e quibus multa in Ulpianum translata esse suspicor: et ipse Ulpianus quarta Philippica, *ταδ'*, inquit, *ἐν τούτοις ἀσαφῆ παραστήσουσιν οἱ ἐξηγηταὶ*, et in oratione de foedere Alexandreo, *οὐκ ἔστιν ἄδηλον*, inquit, *τοῖς φιλομαθέσιν ἐξ ὧν ἀνεγνώκασιν ὑπομνημάτων*: eos igitur omnes commentarios cum tempus aboleverit, et huic uni tamdiu pepercerit, (etsi enim, quis fuerit hic Ulpianus, quibusve temporibus vixerit, non constat, tamen eum ante aliquot secula vixisse probabile est) cogitabam, in eo vel genium, vel utilitatis aliquid inesse oportere, atque ipse, ut dixi, memineram, me ab eo admonitum non pauca Demosthenis loca et intellexisse rectius, et diligentius pervestigasse. Quare non committendum arbitrabar, ut Graecarum literarum rudes ea utilitate penitus fraudarentur. In animo igitur erat, praeteritis aliis, quae plus verborum et obscuritatis, quam eruditionis, haberent, utilissima quaeque ex eo decerpta inserere meis Annotationibus, quas in totum Demosthenem iampridem institui, et quarta ex parte propemodum absolvi, absoluturus etiam caetera, nisi fortunae iniquitas certam ac tranquillam sedem, et necessarium ad tantum opus, propter quod plurimi, tum Graeci, tum Latini scriptores evolvendi erunt, otium negaret. Sed ab hoc instituto duae me rationes depulerunt: una, quod iniuria fieri videbatur Ulpiano, si eius opus, iam ante mutilum, magis etiam truncaretur. Quod enim ego in meis operibus et conversionibus iniquissimo animo ferrem, (et quis ita lenis aut socors est, quin sua scripta temerariis aliorum manibus attrectari et compilari aegre patiatur?) ab eo religiose mihi abstinendum in aliorum etiam lucubrationibus arbitrabar. Altera, quod, quae ego supervacanea censuissem, alius fortasse cumprimis opportuna sibi et commoda iudicasset. Quot enim capita, tot sententiae, et suam quisque opinionem putat esse optimam, et quam paulo ante probavit, post ipse repudiat, ut mihi cum Luciano exclamare subinde libeat:

Οὐδὲν ἐν ἀνθρώποισι διακριδόν ἐστι νόημα,
Ἀλλ' ὃ σὺ θαυμάζεις, τοῦθ' ἑτέροισι γέλως.

Etsi enim illam Academicorum *ἀκαταληψίαν* non probo, infinitae tamen doctorum et sapientum (ut perhiberi se volunt) cum ab aliis, tum a semetipsis dissensiones, etiam cum nihil dant ambi-

tioni, aut aemulationi, cum simplicis veritatis rationem habere se dicunt, me vehementer movent, ut multis in rebus agendum et pronunciandum esse cautius existimem. Proinde ne studiosi Latini sermonis in hoc opere deteriore conditione essent, quam Graecis literis eruditi, convertendas etiam has Ulpiani enarrationes suscepi, non alia re magis fretus, quam candore et humanitate aequi lectoris, (quis enim iis difficultatibus, quas supra exposui, circumvento veniam non daret, nisi a communi etiam sensu alienus?) et assiduitate diligentiae ac in doctrinae studiis, quibus me iniquum Saturni sidus exiguo cum fructu et voluptate alligavit, tolerantia molestiarum et laborum. Codicem igitur Graecum, ubi id mihi citra temeritatem, atque adeo vere posse facere videbar, partim verbis Demosthenis, ad quae tota explicatio referenda est, diligenter inspectis, partim sagacibus coniecturis adhibitis, locis plus bis mille correxi, neque fere pauciora incorrecta praeterii, et suspecta atque obscura mihi omnia stellulis signavi. Et sic primae difficultati mederi sum conatus. De ipso autem artificii oratorii et Ulpianicae doctrinae genere pro sua quisque persuasione vel probet, vel improbet, quod videbitur: modo illud meminerit, eum usitatam suis temporibus rationem, quae multis ingeniosis et eruditis hominibus placeret, secutum, obstitisse atque invidisse nemini, qui doctius aut explicatius aliquid afferre vellet in medium. Sed hoc ad verborum interpretem eatenus duntaxat attinet, ut ne otio (quo ego certe minime abundo) abusus esse videatur: caetera ipsi autori praestanda sunt, sive is bene, sive male scripserit ac docuerit. Illud autem facere non dubitavi, ut alicubi perpetuam Ulpiani orationem, brevitatis servandae et molestiae vitandae causa, sine ullo autoris detrimento intersecarem, et verba Demosthenis parentheseos signo clauderem. Veluti cum Ulpianus habet, *ἐν δὲ τῷ, οὐχ ἑνὶ δέδωκε τρόπῳ, σοφίζεται ὁ ῥήτωρ*, ego sic feci: *Non uno modo dedit.*) Hic captiose agit orator. Alioqui, si *ἐν δὲ τῷ* voluissem exprimere, dicendum fuisset: In his autem verbis, *non uno modo dedit*, captiose agit orator; quod neque dilucidius est, et prolixius, et tale, ut si paucis in versibus saepius repetatur, fastidio lectorem enecet. Nemo igitur, opinor, hac factum reprehendet, praesertim cum ita tractatus sit Ulpianus, ut ab enarrationibus ad annotationes, tanquam ab equis ad asinos, devolutus esse videatur. In artis autem vocabulis, quoniam Latinis

partim prorsus carebam, partim satis propria non habebam, aut Graeca ipsa reliqui, aut Latinam interpretationem, non quam volui, sed quam potui, quamque festinatio et mea et typographi passa est, adieci. Oporino enim, acerrimi iudicii viro, certis de causis, quas nec ipse improbavi, non visum est Ulpianum seorsim esse edendum, sed, quoniam tam mature ad calcem pervenissem, interpretem cum autore suo coniungendum. Maxime autem illud eum ad editionem impulit pene praeproperam, quod me longinquum iter adornare intelligebat, in quo (apud exteras praesertim nationes) homo valetudinarius levi aliquo casu ita prosterni potest, ut nunquam resurgat. Maluit igitur Ulpianum qualemcunque edere, quam tot mihi labores omnino perire, quorum fortasse lectoribus etiam aliquis usus esse posset. Nam si spatium ac tempus detur, multa, quae mihi quoque obscura nunc sunt, declarare posse videor. Quod quia non negligentia mea, sed fortunae culpa, me pilae instar huc atque illuc iactantis, praetermissum est, veniam meretur. Et alioqui totum hoc opus omnino tale est, ut cum Ovidio dicendum sit:

En veniam pro laude peto: laudatus abunde,
Non fastiditus si tibi lector ero.

Vale. Basileae. Cal. Martii. Anno M. D. L.

CLARISSIMO VIRO
HIERONYMO PAUMGARTNERO,
PATRICIO AC SENATORI NORIMBERGENSI, VINCENTIUS OBSOPOEUS S. D.

Venit nuper in manus meas admirandae vetustatis exemplar aliquot orationum Demosthenis, Hieronyme, vir clarissime. Quod cum coepissem cum Aldino conferre, multis in locis illud cum vulgato discrepare comperi. Eos ego locos subnotandos putavi, inque publicam studiosorum utilitatem invulgandos. Quanquam veros his solus privatim frui potuissem, aut in occulto servare tacitus, tamen, cum ab invidentiae morbo natura abhorream, et candidas Musarum ianuas esse oporteat, ferre non potui, ut, proverbiali convicio, canis in praesepi dicerer. Dabo

itaque in lucem utriusque exemplaris lectionem, non statim pronunciaturus, utra sit rectior, nisi in locis aperte mendosis, verum eius iudicii censuram doctioribus relicturus. Tantum enim mihi temere non ausim sumere, ut ea de re iudicium faciam. Nemini vero hic meus labor proderit, nisi cui Demosthenis domi fuerit. In tenui labor est, fateor: sed tenuis non gloria, si quibus in locis Demosthenem aut correxerimus, aut illi pristinum nitorem huius vetusti exemplaris subsidio restituerimus. Non attollam hic verbis quicquam, non sunt ista meae industriae, sed diligentiae, quam conferendis exemplaribus impendi. Sunt hodie non parum multi, qui, cum in autore aliquo vel unicum adverbiolum, aut coniunctiunculam secus positam, aut supervacuam invenerint, Dii boni, quos protinus triumphos, quas glorationes proferunt? quam insolenter sibi placent, nimirum se solos acutissime perspexisse, quod homines alioqui oculatissimos fugerit? Estque ob unam atque alteram dictiunculam protinus totus autor emendatior habendus, et ad vetustissima exemplaria restitutus credendus. Quid autem mendarum et erratorum hodie hoc mendacio in scriptoribus quotidie in lucem prodeuntibus nobis non obtrudunt typographi? Adeo solenne et usu receptum est omnium librorum titulis addere: Ad vetustissima exemplaria restitutus, et ab infinitis mendis repurgatus. Si tamen hoc licet alteri in latino quopiam, neque tantae classis autore, invento uno atque altero verbulo rectiore et emendatiore, exclamare: Reperi, non quod pueri clamitant in faba se reperisse: cur mihi non idem liceat in Demosthene, autore tanto, tamque eximio? Quanquam quid nos repererimus, verbis iactantioribus opus non est: res ipsa indicabit. Atque utinam integrum exemplar nobis oblatum fuisset, ut ad eum modum omnes orationes inter se collatas emendare potuissemus: non permutassem opes meas cum Croesi aut Crassi divitiis. Sed enim, quae nobis reperta sunt, ea aliis candide impertiemus: rogaturi lectores, ut haec, qualiacunque sint, boni consulant, et his nobiscum utantur, et si quid rectius istis ipsi aliquando invenerint, nobis vicissim benigne communicent. Tibi vero, Hieronyme ornatissime, hoc quicquid est opusculi, nominatim dedico, cum Demosthenis amatori summo, tum lectori diligentissimo, et imitatori felicissimo. Neque enim antiquitate generis solum, sed pulcherrimis quoque virtutum ornamentis decoratus es, et utriusque literaturae

peritissimus. Accipe itaque libellum hunc studii in te mei monumentum et pignus, quod tibi amicitiae nostrae quondam initae et condiscipulatus nostri memoriam refricet. Ornatissimos atque eruditissimos viros, Andream Osiandrum, Dominicum Sleupnerum, Vencealaum Lyncum, Thomam Venatorium, Ioachimum Camerarium, Michaëlem Rotingium, D. Christophorum Kolerum, Erasmum Ebnerum, M. Hieronymum Schallerum, praeterea D. Ioannem Magenpuchium, alterum Aesculapium, et reliquos literarii sodalitii proceres meis verbis communiter saluta. Tu vero cum primis bene vale. Onoltzbachii, mense Novembri, anno M. D. XXXIII.

CLARISSIMO VIRO,

HIERONYMO PAUMGARTNERO,

HIERON. F. CONSULI NORIMBERGENSI,
HIERON. WOLFIUS S. D.

Fortes creari fortibus et bonis, etsi non semper id fieri videamus, Horatio facilius concedi potest, quam humanis et doctis humanos et doctos. Plerumque enim, paterna freti gloria, discendi laborem fugiunt, et literas et literatos contemnentes, et fastum ac despicientiam aliorum laudi sibi ducunt. In quorum utroque quantopere errent et peccent, nemini est obscurum. Tu vero, Consul ornatissime, contrariam viam ingressus, ad paternae virtutis, eruditionis, humanitatis imitationem sic te composuisti, ut pater omni laude cumulatus et illustri gloria per Christiani nominis orbem celebris in te revixisse videatur. Habet inclyta respublica Norimbergensis alterum ac potius eundem Hieronymum Paumgartnerum, virum eruditum, civem patriae amantem, senatorem gravem, consulem prudentem et disertum. Habent homines docti et ingeniosi adolescentes patronum et Maecenatem: recognoscunt cives tui praenomen et nomen idem: eandem staturae proceritatem et formae dignitatem cum grata recordatione patris intuentur, iisque rebus desiderium illius leniunt et consolantur. Fuit et mihi abhinc triennium, cum Norimbergae in Christophori Fabii Iulii I. C. viri optimi et humanissimi, veteris amici mei, aedibus una pranderemus, et conspe-

ctus tuus iis de causis, quas exposui, periucundus, et multo gratior comitas orationis, qua me ultro ad renovandam rerum paternarum amicitiam perhumaniter invitabas. Cui etsi ego meam tenuitatem esse imparem facile video, tamen αἱ καθ' ὑπεροχὴν φιλίαι sic locum habere possunt, si cum iis etiam φιλανθρωπίας ὑπεροχὴ coniungatur, quae in Deo Opt. Max. tanta est et tam admiranda, ut eius cogitatione mens humana extra sese quodammodo rapta penitus obstupescat, et illa abysso divinae bonitatis absorbeatur. Quam ego olim considerans, cum nescio quid de mense Decembri scriberem, in hoc distichon erupi:

Omnia quod superat miracula, CHRISTUS IESUS
Tum voluit nasci, cum DEUS *esset,* HOMO.

Facit igitur ἡ τῆς φιλανθρωπίας σου ὑπεροχὴ, ut τὴν καθ' ὑπεροχὴν φιλίαν σου, non fraudi, sed laudi mihi fore sperem: vicissimque eandem observantiam tuae quoque praestantiae polliceor, qua patrem tuum ab ineunte aetate usque ad obitum sum prosecutus. Nam cum illi puer etiamnum a Sebaldo Heideno, praeceptore meo amantissimo, nescio quo ingenii et studii cuiusdam singularis nomine commendatus fuissem, et tum bene de me sentire coepit, et de adulto, dum reipub. vestrae inservirem, praesens et absens bene mereri non destitit. Itaque ut viventem colueram, ita etiam defuncti memoriam versiculis non tam bonis, quam bono animo scriptis, (nam me perpetuo cum morbis molestisque laboribus conflictantem et Apollo et Musae omnes destituerunt) te praesertim hortatore, celebrandum esse duxi: quos ideo ad te mitto, ut in eodem opusculo, non magno illo quidem, sed magno autori intelligendo serviente, quem et pater et filius magnifaciunt, mentio utriusque, si minus honorifica, at ab animo grato et memori profecta, exstaret. Vale. Augustae Vindel. Calendis Decembris. Anno M. D. LXIX.

HIERONYMUS WOLFIUS
EUSEBIO EPISCOPIO SUO S.

Quanti manuscriptos codices plerique faciant (quod nec ipse contemno) cum non ignorarem, dolui sane, Augustanae Reipublicae vetustissimum Demosthenis exemplar, cum ob temporis

angustias, tum propter minutas et exoletas literas, a me, nec vitreis istis Lamiarum oculis adhibitis, potuisse perspici, et cum impressis conferri. Sed cum mihi Luteciana editio de sententia D. Theodori Zwingeri, cuius iudicio plurimum tribuo, et tua, mi Episcopi, cuius voluntati in re honesta morem gerere et debeo et cupio, perlegenda graecolatini Demosthenis impressionem prorogasset, egi cum egregie docto et honesto viro, Simone Fabricio, scholae nostrae magistro diligentissimo, cuius et ingenii acumen, et acies oculorum, et in graecis literis iudicium atque exercitatio nota mihi esset, ut eam provinciam (si aut res facultatem haberet, aut si quod operae pretium se facturum esse confideret) suscipere non gravaretur. In quo ille mihi pro necessitudine nostra non modo privata, sed etiam publica, (sumus enim collegae in eodem graecas latinasque literas docendi munere) et ob rei literariae promovendae studium haud graviter morem gessit, atque, opere confecto, hoc modo ad me scripsit:

Optimo Viro,
HIERONYMO WOLFIO,
compatri suo unice colendo S.

Mitto ad te, mi optatissime compater, Orationum Demosthenicarum exemplar, in quo varias ac diversas lectiones ex veteri manuscripto codice diligenter et accurate perspecto, et ad editionem Hervagianam collato, bona fide notavi, multisque in locis gravissimum ac eloquentissimum oratorem foede ac turpiter mutilatum depravatumque offendi: (praeter enim innumera pene librarii menda constructionisque verborum perturbationem integros interdum versus praeteritos atque omissos reperi:) quem tamen studio, opera atque industria tua perpolitum, integritatique ac nitori suo restitutum, sic iam exiturum speramus, ut non multa in eius orationibus, sive splendorem verborum, sive sententiarum ornamenta spectes, homines ingeniosi ac docti desideraturi sint. Ego tantum profecto veteris codicis antiquitati tribuo, ut is vel propter solam numerorum concinnitatem et suavitatem admirabilem compositionis (quae in altera editione desiderari aliqua ex parte videtur) publicis sumtibus totus describendus, pervulgandus atque edendus mihi esse videatur.

Nam cum unus Demosthenes inter omnes oratores graecos excelleret, quod summam prudentiam summamque vim haberet

dicendi, eius fulmina (ut inquit Cicero) non ita vibrassent, nisi numeris contorta ferrentur, quorum ceu lineamenta ac vestigia quaedam singularia in manuscripto codice apparere atque conspici posse existimo. Continet is liber fere omnes Demosthenis orationes praeter *ἐπιστολὴν Φιλίππου, Δημοσθένους ἐπιστολάς, προοίμια δημηγορικά, ἐπιτάφιον καὶ ἐρωτικὸν λόγον, τὸν πρῶτον καὶ δεύτερον κατὰ Στεφάνου ψευδομαρτυριῶν, τὸν κατὰ Εὐέργου καὶ Μνησιβούλου, τὸν πρὸς Κάλλιππον, τὸν κατὰ Νεαίρας.*

Scholia quoque graeca in margine notata descripsissem atque ad te misissem: sed video pleraque esse eadem cum iis, quae in exemplari graeco Luteciauae editionis reperiuntur.

Reliquum est, ut ipse, quem omnes in omni iudicio elegantissimum iudicant, pro ingenio tuo singulari praestantissimum oratorem, artificio quodam et expolitione distinctum notisque insignibus illustratum in lucem de integro nunc proferas, pristinaeque dignitati suae restituas: qua re non posteritati tantum plurimum commodabis, sed aeternum etiam virtutis, doctrinae, industriae laborumque tuorum praeconium colliges, summamque gloriam ac laudem tibi comparabis. Vale.

Simon Fabricius
Marcopibertanus Francus.

Ego vero singulari diligentia et iudicio viri egregie docti delectatus pleraque ab eo notata subieci: quamvis animadverterem, Augustanum codicem habere non pauca et cum meis coniecturis et cum caeteris *ἐκδεδομένοις τε καὶ ἀνεκδότοις* consentientia. In hoc enim genere contra praeceptum Isocratis *πλεονάζειν, ἀλλὰ μὴ ἐλλείπειν εἱλόμην.* Quod factum nostrum in optimam partem candidos lectores accipere, et aerumnis nostris suo commodo frui velim. In eo autem, quod idem Fabricius censet, totum exemplar esse de integro describendum, his de causis ab illo dissentio, quod et qui id bona fide praestare possit, eo ipso excepto, hic scio neminem, et eandem lectionem ex aequo probaturi omnes non essent: et ex hac varietate diversarum lectionum ea quivis homo doctus facile deliget, quae maxime probet: et *ἡ τετριμμένη ὁδὸς κατὰ τὴν πάλαι παροιμίαν ἐστὶν ἀσφαλεστάτη.* Vale.

NOBILISSIMO ILLUSTRISSIMOQUE DNO. DNO.
IOANNI,
COMITI GRANVILLE, VICE-COMITI CARTERET, BARONI CARTERET DE HAWNES, INSULAE IERSEIENSIS BALLIVO REGIO, DOMINO DE STO. OVEN, AUGUSTISSIMO BRITANNIARUM REGI A SANCTIORIBUS CONSILIIS ETC.

Offero Tibi, Vir longe Illustrissime, scriptorem, cui, incredibili omnium aetatum consensu, maxima vis dicendi conceditur, Atheniensem DEMOSTHENEM: metam illam eloquentiae humanae, in quo sc. natura, quod erat in illo genere laudis summum, experta esse videtur, et monumentum posteris tradidisse, quantum optima animi indoles acute et feliciter inveniendo, quantum mellitissima lingua ornate et eleganter dicendo, quantum denique (ut fama fertur, nam id hodie non sentimus) studium et oris confirmatio apte et erudite pronunciando consequi potuisset.

Eum ut ad Te potissimum deferrem, Vir Nobilissime, nobis felicissime cessit, quod non mea me magis voluntas incitaret, quam admoneret publica omnium exspectatio. Efflagitarunt, inquam, populares Tui, ut prodiret iste orator Tuo numini consecratus, eodem animo, quo sentiunt, eodem ore, quo profitentur, Te unice natum esse ad eum feliciter imitandum. Voluerunt, ut esset, aliqua saltem ex parte, locus Tuae sollicitudini in eo auctore edendo, quem omnibus iis virtutibus, quae civilem hominem decent, quem gratia dicendi, consiliorum gravitate, incredibili studio reip. et genere orationis totum effinxisti.

Proinde merito gaudebam, eum maxime ex omni antiquitate ad hanc nostram aetatem meamque operam reservari expoliendum. Cuius evulgandi ratio tam propriam Tibi et peculiarem hanc nostram nuncupationem fecit, quam diuturni temporis usus istiusmodi commendationes vel communes reddit, vel suspiciosas. Nihil enim assentationi, nihil consuetudini datum iri sensi: nihil de Te ita dici posse, ut idem illud de alio, vel in hac, vel in longa maiorum memoria, dici potuisse videretur: tantum autem a me exspectare orationis necessitatem, quantum ab aliis solet vel emendicare fortuna, et exprimere adulatio.

Praeterquam vero, quod omnibus notum sit, qui de huiusce gentis laudibus aliquid norunt, quantum nobilissimum hunc scri-

ptorem prae caeteris antiquae eruditionis et eloquentiae auctoribus didicisti, nobis id etiam privatim innotescit, tantum eum Tibi adferre voluptatis in evolvendo, quantum publice adtulerit fructus ad imitandum. Quoties Te audivi (audivi autem saepenumero) memoriter ea loca adducere, prout sermonis nostri ratio postulabat, quae ille vel sapienter in usum suorum civium elaboravit, vel magnifice ad posterorum admirationem, toties Te memini tanta cum gratia, tanta oris suavitate, tam eleganter ea recitare, quam ille scripserit feliciter.

Iam vero quale est illud, non solum studio et assiduo labore efficere, ut hae artes essent in Te summae, verum etiam gratia et praesidio, ut apud alios quodammodo essent perpetuae! Nam cum oratorem hunc nostrum emaculandum in me receperim, (recepi autem diligenter, cum tanti auctoris celebritate, tum Tui nominis religione non mediocriter permotus) nihil a Te non est elaboratum, ut prodiret tum ornatissime, tum etiam emendatissime. Proinde DEMOSTHENEM Tuum omni officiorum beneficiorumque genere demereri velles, et ut tantum iam foret in consilio tuo sollicitudinis, quantum olim erat in exemplo auctoritatis. Non in adumbranda operis imagine, non in ordinibus disponendis atque adornandis, Tuum deerat studium aut diligentia, non hortatio ad ea loca penitius recolenda, ubi desiderari videretur quaedam animi intentio, non in iis una recolendis solertia et auctoritas. Nemo erat vel supellectile libraria, vel ullo ad hanc rem aut usu aut consilio paulo instructior, cuius Tu fidem non implorasti. Postremo in quodam colloquio, cuiusmodi consuetudine me honorare soles, cum de MStorum usu et praestantia sermo inter nos haberetur, atque in mentionem incideremus vetustorum exemplarium, quae in instructissima Bibliotheca VIENNAE AUSTRIACAE adservantur, (idque memini me fecisse dolenti potius similem, quod propter vel itineris longitudinem, vel rei ipsius difficultatem, nostrorum hominum paucissimis eorum usus aliquis contingeret, quam optanti, neque exspectanti, fore, ut mihi aliquando contingeret) Tu protinus ea, qua merito eras apud AUGUSTISSIMAM IMPERATRICEM gratia, curasti, ut mihi necopinanti depromeretur exemplar et aetate et sinceritate spectatissimum, atque ad nitorem Tui DEMOSTHENIS accederet quasi cumulus istius membranae varietas, summa, quam vidi, et morosa diligentia exactissime descripta. Ita res maximas imperii

et gravissimas nostrae reip. curas cum literarum fortunis temperasti; atque ea studia, quae per hosce aliquot annos summa cum inclementia nonnulli ne in otio quidem patienter adspicere solebant, Tu interea in maximis muniis exercitatissimus, non solum diligenter excolere, verum etiam utiliter propagare potuisti.

Scilicet a Te ereptum iri illud noluisti, quod est in isto fastigio dignitatis pene exoptatissimum. Noluisti tantum apud Te valere auctoritatem diuturno usu confirmatam, ut non in commovendis studiosorum ingeniis, et posterorum simul usui, Tuaeque consuleres immortalitati. Nam uti nullum est magno viro impendii genus dignius, nullum honorificentius, quam quod erogatur in posteros, easque arbores conserere, quae et alteri aetati sunt profuturae: ita nulla est sincerior ratio laudis atque honestatis, quam praedicatio eorum virtutis, qui cultissimas disciplinas apud retroactam aetatem vel excitaverunt beneficiis, vel exemplo confirmarunt, vel propagarunt denique consilio et prudentia. Curasti igitur, ut de Te ita posteritas sentiret, uti nos hodie non nisi de optimis sentimus. Eadem illa aetas, quae caeteras res deterere aut obruere solet, Tuis semper aliquid additura est laudibus, suumque suffragium adponet, non huic tantum orationi nostrae, verum iis etiam, quae, nescio, an magis pudoris Tui conscientia permotus, an tenuitatis ingenii nostri, sentio tantum, eloqui non audeam.

Neque ab iis sane, qui negligunt omnem hanc rationem eruditionis atque ingeniorum exercitationem, vere illud dicitur, parum ad vitam atque ad remp. proficere, cultissimas licet, disciplinas, in quibus omnibus remissio quaedam animorum et liberalis solummodo oblectatio quaeritur; neque par esse, ut ea studia, quae politioribus in artibus, atque in quadam elegantia literarum versantur, aut nostrum otium in iis excolendis, aut vestrum favorem in prorogandis exercerent. Clamant ingenii facultates, parum in se esse laudabilis, si iis, qui eas in se habent, iisve, quos delectare possint, sint iucundae, ni humano etiam generi essent quodammodo fructuosae: proinde negligendam esse prorsus, aut exterminandam potius eloquentiam, maxime autem cascam illam, et exoletam, et antiquorum solummodo literis inclusam, cuius si non omnis, at praecipua saltem laus in delectu verborum, in decore clausularum, et in quadam ubertate orationis continetur.

Esse quandam incredibilem iucunditatem suavitatemque in eo genere literarum, quae etiam occupatissimos percellere solet, nisi earum artium, quibus ad humanitatem informamur, plane rudes fuerint, neque ego negare possum, qui in antiquae eloquentiae auctoribus expoliendis aliquam aetatis partem contriverim, neque apud Te confiteri pudet, qui me, ut id constanter facerem, tantum omni beneficiorum genere impulisti, quantum incendisti hortatu atque auctoritate. Quid enim tam potest esse cognitu iucundum, quam gravissimis sententiis atque omni ornatu verborum distincta oratio et perpolita: ATHENIENSIUM praecipue, a quibus summa dicendi vis et inventa et perfecta esse creditur: atque eius demum scriptoris, qui felicitate in excogitando, in explicando atque ornando nitore, tantum caeteris in ea urbe praestitit, quantum ea ipsa omnibus omnino nationibus antecellere iudicatur?

Sed neque in isto genere laudis, si quid sit tamen in apta collocatione verborum, et in numerosa conformatione orationis laudandum, istorum hominum excellentia passa est se contineri: neque ad rempublicam adtulerunt infructuosam ingenii culturam vel ii, qui in ista disciplina enituerunt, vel ii, qui eorum monumenta cum aliqua animorum attentione contemplantur. Quis enim nescit, multum utique conferre ad moderationem civitatis diligentissimam pervestigationem earum omnium rationum, quibus hominum mentes vel ad iram, aut odium, aut dolorem incitantur, vel ab iis reflectuntur? Verumtamen, quae de naturis hominum et de vi omni humanitatis accurate in scholis disputantur, exarescant plane necesse est, nisi existat quidam, qui ea mentibus hominum ac sensibus, forensi usu et gravitate quadam orationis accommodare possit. Arma illa vel inflammandis animorum motibus vel extinguendis scitissime quidem in umbra cudi potuerunt: in acie vero reipublicae non poterunt utiliter nisi ab oratore geri. Deinde, si eorum laudamus industriam, qui de legibus iubendis aut vetandis, de perspiciendis rationibus constituendarum regendarumque civitatum, de sociis, de vectigalibus, de omni reipublicae genere, caeterisque, sine quibus hominum societas aut esse, aut bene administrata esse non potest, quidquam literis mandarunt, quorum omnis, necessaria quidem, cognitio in exilitate quadam doctrinae, et quasi in lineis reipublicae describendis versatur; quanto magis conformationem huius disciplinae, rationemque totius eloquentiae, quae et loco-

rum opportunitate solerter disponere, et orationis lumine luculente distinguere possit, quae illi vel prudenter investigarunt, vel artificiose tradiderunt? Perinde uti in mutis quoque artibus, tametsi eorum, qui aut in instrumentis conficiendis, aut in terendis coloribus exercentur, nemini subtilitas in suo artificii genere desit; dissimilis tamen laus et excellentior longe habenda est ea ratio ingenii, quae in tabula perfectissimam istam imaginem exprimit, cuius in obtutu atque admiratione tota occupata erit posteritas.

His si addidero, intercedere quandam necessitudinem, qua coniungitur istius gentis eloquentia, non dicam cum Tua, qui propria quadam felicitate, non communi caeterorum exercitatione, DEMOSTHENEM exscribis, verum cum ea ratione dicendi, quae hodie in foro, in curia et senatu efflorescit: a plurimorum opinione non discedam. Habet enim eloquentia quosdam quasi flexus aetatis, et variam subinde maturitatem: et omnis noster forensis labor (sive id industria sit effectum, sive casu quodam contigerit, ut ad quandam quasi similitudinem contentionemque deveniretur) et sententiarum clausulis, et sermonis gravitate, et genere lacessendi et respondendi, tota denique figura orationis, quam studiosissimi quique magistri in animo conceperunt, Graecae laudi ab omni parte, quam Romanae est propior. Nimirum ea eloquentia, quam in DEMOSTHENE, torrentis ritu, praecipitari non sine religione quadam contemplamur, deinde post aetatis aliquem decursum, in CICERONE, ubere flumine exundare, et latiori ambitu diffundi et exspatiari, iam in pristinum alveum se recipere velle videtur. Non quasi aut huic impetu, aut illi ubertate praestemus, nec quasi in altero desit ornatus, in altero redundet; sed quod genere orandi aetas nostra velocitatem potius DEMOSTHENIS, quam CICERONIS copiam aemulata sit, licet ingenii praestantia et felicitate utrique multum cedamus.

Et profecto quemadmodum ea tempora, quae DEMOSTHENEM ulerunt, imaginem eloquentiae nobis reliquerunt, quam feliciter imitari possimus, ita quandam similitudinem reip. quam tuéremur. Graecas urbes PHILIPPUS R. bello lacessivit. Inter eas maxime inclaruerunt ATHENAE: nam et armorum usu et rerum gestarum fama cum plurimum posse videbantur, caeteris etiam providere et praeesse solebant. Ibi cum Macedo nonnullas civitates largitionibus corrumpere, vi et obsidione concutere coepit,

num DEMOSTHENIS Tui aut deerat in prospiciendis periculis solertia, aut in admonendis cogendisque sociis sedulitas, aut in cunctorum denique animis excitandis studium et eloquentia? Alios enim nactus est, quos neque latuerunt quidem PHILIPPI insidiae, neque propriae fugit salutis ratio, verum qui otio et diuturnitate pacis nimium se passi sunt marcescere. Hi igitur orationis quasi admotis facibus erant inflammandi. Alios rursus, qui licet MACEDONIAE finibus proximi, incendium tamen istud omnium fortunarum aut non videre, aut non satis pro magnitudine periculi timere videbantur. Hi prudentia et omni consiliorum salubritate erant commonendi. Domi cives suos edocuit, summum reip. esse praesidium, si quando eorum animos a PHILIPPO abalienari sentirent, quorum opibus et amicitia istius olim crevit dominatio: subveniendum esse ei opportunitate cum consiliorum constantia, tum etiam maturitate auxilii: neque tam solum timendum esse PHILIPPUM, ubi ATTICAM invaserit, verum ubi aut oppressis sociis P. A., aut deceptis, aut quoque modo disiectis, liceret id ei facere, quandocunque libuerit. Rursus cum communem rempublicam foederatarum civitatum legatus obiret, (quid enim aliud indicemus gentes, loco quidem, moribus et imperii genere dissitas, belli tamen fortuna et libertatis vinculo coniunctissimas, quam faciem quandam et figuram reip.?) universos pares esse posse docebat; dispersos militia, aut discordes consiliis, aut animo fractos testabatur perituros. Omnibus autem palam edicebat, unam esse cum PHILIPPO pacis rationem, eam nempe, in qua ille non hostilem animum deponeret voluntatemque nocendi, verum etiam facultatem. Quid? Nos, quos conditio temporum fortunae quadam similitudine pene conclusit, anne morum consiliorumve disiunget inconstantia? Anne minora ea existimabimus, maiestatem reipublicae, salutem civium, praesidium sociorum, vindicias libertatis, quam ii olim existimarunt, quibus gloria et auctoritate imperii non cedimus, felicitate et fortuna superamus? Non per illos, qui in acie CHAERONENSI, multitudine quidem oppressi, animis invicti, pro communi libertate Graeciae ceciderunt! Non per illos, qui in DETTINGENSI, melioribus auspiciis, regioque ductu, communem EUROPAE hostem fortissime repulerunt!

Taedet Te forsitan prolixioris orationis nostrae: taedet etiam, puto, quoniam occupata est in recensendis Tuis virtutibus. Paucis

tamen repetendum, quantum vel ex summis laudibus sibi iure arroget tenerorum ingeniorum conformatio, atque ea cultura, qua iuvenum animi finguntur ad omnem speciem atque excellentiam virtutis. Neque enim ista commentatio ab ea fama, quam de DEMOSTHENE accepimus, neque a Tuis moribus abhorrebit, neque denique ab indole istius loci, unde has literas ad Te dedi; ubi usus sane noster et commoratio istam saltem adtulit iucunditatem memoriae, ut plurimos praestantissimorum ingeniorum fructus partim in optimam spem maturescere, partim iam a rep. decerpi sentirem, quos ipse nostrorum hominum cura et praeceptis consertos et excultos esse recordabar.

DEMOSTHENES ille noster PLATONEM, uti nos hodie eum cum PLATONE, et assidue audivit, et lectitavit studiosissime; atque ab eo fonte nonnullos rivos ad suae artis studium a multis duxisse creditur. Neque ACADEMIAE solum operam dedit, et a summo isto magistro ornate splendideque loqui didicit, verum THUCYDIDIS eousque studiosus, ut eum octies sua manu descripsisse perhiberetur, et absumtis incendio quodam cunctis exemplaribus, eas historias memoriter redintegrasse, ab eo densitatem illam maiestatemque sententiarum derivavit. A dialecticis argumentationum subtilitates a rhetoribus genera causarum, infinitamque quaestionum varietatem adripuit: et cum ex sua arte colorem orationis, ex scena atque histrionibus oris conformationem, gestum habitumque accersivit. Denique gravissima naturae impedimenta incredibili meditatione atque exercitatione sustulit, sive linguae vitio, neque expedite, neque plane quidem loqueretur, perfecit diligentia et industria, ut nemo eum non solum contentione dicendi, verum neque maiestate vocis, aut ornatu pronunciationis ex omni memoria superaret.

Ecqua autem unquam sanctior aut sollicita magis disciplina, quam Tua fuerit in iis aedibus, quae et elegantissimae culturae laude semper floruerunt, atque optimorum exemplorum auctoritate abundarunt? Nihil ibi defuit vel ad fingendam, vel ad perficiendam eam speciem excellentiae, quae futura esset optima: non virtus propria, quam exerceres, non aliorum, quam imitareris. Et cum naturae contigerit beneficio, ut praestantissimam haberes animi indolem, quam excoleres, accessit etiam illud sapientiae, ut id velles quam severissime, tum fortunae, ut optimis innutritus praeceptis id etiam posses pari cum utilitate. Non

Tibi quidem eadem, quae oratori Tuo, oblata est concertatio, neque necesse Tibi fuit luctari cum pervicacia naturae: erat tamen contentio, ratione quidem confligendi non levior, victoriae certe laude illustrior. Vicisti generis nobilitatem industria, lenocinia aetatis continentia, aedium denique istarum claritudinem exemplo. Meministi, non qualis esses, sed qualis eras futurus. Cedebat iuventus utilitati publicae atque exspectationi communi: cedebat elegantia morum studiorum severitati: natalium splendor philosophiae praeceptis: dignitas artibus. Iam tum enim praesensisti eos honores, quos civitas erat Tibi debitura, atque uti deberet, elaborasti. Non enim prius eminere statuisti, quam Tibi in animo descripsisti, quantum esset laboris in eminendo. Mature ergo in literarum sinu excellebas, licet non hoc genere excellentiae, quo deinde inclaruisti, eodem tamen animo excellendi. Pulchrum illud sane et honestum, ut, qui omnigenas artes benevolentia sua olim erat complexurus, prius id experiundo disceret, quale esset innutriri, quale antecellere in optimis.

Laudabilis quidem est omnis animorum institutio: neque tanta unquam fuit aut in nascendo ingenuitas, aut conditionis praerogativa, cui non aliquantulum addidit perceptio istarum artium, quas profitemur; sive contulerint ad exercitationem adolescentiae, sive ad subsidium senectutis: sive sint, ubi illa aetas suum otium consumere possit cum innocentia, aut haec cum quodam fructu iucunditatis: denique sive tutandis, sive ornandis moribus sint repertae. Tu interea parum contentus necessario illo, sed pervulgato, literarum usu, adtulisti ad haec genera studiorum non magis ornamentum aliquod et dignitatem, quam invidiae quasi cumulum, cum unumquemque nostrum, qui ad singulas eruditionis species comparamur, tantum naturae benignitate et industriae laude antecellueris, quantum antecellas loco et conditione. Ea existimatione cum statim floreres, petebaris a republica, non ab ea ornari petebas. Consecutus es omnia honoris ac dignitatis praemia, atque ea quidem aetate, quae non in adipiscendis honoribus, sed in animo fingendo sollicita esse solet. Legationes arduas atque longinquas pro republica obiisti, cum adhuc maturum videri poterat, de primordiis civilis scientiae, et de rerumpublicarum generibus, moribus et institutis meditari.

Quam deinde aetatis partem transegisti, aut laudibus vacuam, aut sterilem felicitate? Non civiles rationes gloria caruerunt: non domesticae gratia et fortuna. Tibi enim, publicis licet et muniis, et honoribus innutrito, elargita est natura omnes elegantias privatae felicitatis, quibus fruereris: elargita est etiam optimam artem fruendi. Natus summo genere, utroque parente nobilitatus, eaque usus conditione nascendi, ut non honoribus, quos contulimus, auctus, verum ad eos condecorandos factus videreris, magna cum omnium spe, magnaque fiducia ad rempublicam gerendam accessisti. Et quanquam, quae natura aut fortuna darentur, in iis rebus Te vinci posses aequo animo pati, ut dixit ille CRASSUS, si tamen vinci poteras, utile tamen fuit reipublicae, sicut Tibi gloriosum, tot quasi pignora constantiae, in regem fidei, in rempublicam meritorum, in utraque prosapia numerari, quot numerat CHRIEBETORUM et GRANVILLORUM domus. Quid memorem Tuum summum maximumque honorem vultus, dignitatem oris, atque aetatis vegetam et indeflexam maturitatem? Quid multas magnasque necessitudines, urbanorum officiorum frequentiam, et politissimas in agro rusticationes? Rara illa et sincera undique felicitas, contigisse uni non magis in senatu eloquentiam, gravitatem in conciliis, in rebus agendis experientiam, quam in aditu facilitatem, elegantiam in congressibus, in sermone leporem, humanitatem in amicitiis, maximam denique dignitatem maxima comitate temperatam. Novimus, Te pari constantia res serias maximasque tractare, atque has nostras elegantias: animumque Tuum ea celeritate hinc inde delabi, ut difficile esset diiudicare, utrum maior esset in rebus imperii concipiendis, an exquisitior, dum doctrinarum omnium fontes recluseris, an demum incredibilior, quod utramque laudem tam feliciter coniunxeris. Hinc non otium Tibi solummodo, sed pene dixeram negotium, literarum luce distinctum. Attamen tanti interea non Tibi sit vel Tuus ipse DEMOSTHENES, neque ea, quam descripsisti, methodo concinnatus, neque iis, quas comparasti, suppetiis instructus, neque ea, quam voluisti, manu recensitus, Te ut carere posset respublica, aut, utilitatis communis impendio, Te nimium allicerent privatae huiusmodi elegantiae. Sinito Te tamdiu a Tuo DEMOSTHENE divelli, dum praesentia curas: iam dudum enim a Te provisum est, ut vestra commemoratio in animis et sensibus posterorum divellatur nunquam.

Interea autem, dum Te illuc sequitur et in civilem vitam comitatur gratulatio nostra, nescio, quod genus laudis et virtutis aut adriperem prius, aut cui insisterem lubentius. Memoremne PROVINCIAM, quam PRO REGE, in ipso iuventutis flore, administrasti, summa cum omnium exspectatione aditam, et procuratam admiratione, et relictam desiderio? Si domesticas nostras et magis proprias felicitates recolam, ibi meminisse oportet summam cum OPTIMO REGE gratiam, et nostrae reipublicae rationes maxima animi constantia, incredibili ingenii vigore, optimo consilio et sapientia, feliciter et vigilanter saepius gubernatas. Meminisse oportebit, qualis quantusque fueris in senatu et in conciliis: summam atque incredibilem gratiam gravitatemque sententiarum, facundiam in voce, severitatem affirmationemque in vultu, in oculis, habitu, gestu, toto denique corpore naturalem quandam et ingenitam vim et eloquentiam. In negotiis publicis expediundis, quanta alacritas sine trepidatione, quanta vigilantia, propemodum cum animi remissione coniuncta? In quaestorum scribarumque operis excitandis novus et insolitus, sed reipublicae utilissimus ardor, sine strepitu, sine molestiis, et fere sine specie diligentiae. In legatorum denique congressibus elucebat summa et maxima experientia, ea, quae cuiusque nationis vota et necessitates pene anteverteret; maxima tamen ubique comitas, neque ulla per interpretem oratio.

Verum, uti oratio nostra a DEMOSTHENE exorsa tandem in eius editore desinat, abunde mihi gratulor, oblatam esse hanc opportunitatem, ubi vota publice nuncupare possim, ut hoc sedulitatis meae et diligentiae qualecunque monumentum ita etiam perpetuum sit argumentum animi Tibi Tuaeque dignitati addictissimi. Nunquam autem illucescat ille dies, ubi vota, quae pro Te nuncupo, utilitate potius extorqueri videantur, quam fide Tibi deberi. Neque interea haec eo dico, quo quidquam in hac nostra tenuitate aut Tuis rationibus adiumenti, aut reipublicae emolumenti futurum esse arbitrer, verum ut palam declararem, id quod mea conditio patitur, et mores postulant, me nullius omnino beneficii, qualia multa in me contulisti, posse esse immemorem. Omnium autem novissime gratiae Tuae et commendationi debeo, quod iis adiutus tantum apud optimum praesulem Lincolniensem, morum et sanctitate pariter et elegantia spectabilem, valerem, ut munere illo honorifico, quo hodie

apud eum fungor, me augere dignaretur: cuius ratione id mihi non solum oblatum est honoris, ut in eius et curarum et consiliorum quasi communionem admitti contingeret, verum etiam beneficii, ut tantam amicitiam excolere, et virtutem propius imitari liceret.

Vale, Vir Nobilissime. Ut gaudeas, utque rem bene geras, ex animo comprecatur dignitatis Tuae, honoris atque excellentiae studiosissimus, Tibique omni officiorum genere devinctissimus,

IOHANNES TAYLOR.

Dabam e Coll. Div. Iohann. Cantabr. ipsis Idib. Decembr. anno M. DCC. XL. VII.

IOHANNES TAYLOR

TERTIUM HUNC DEMOSTHENIS TOMUM LECTURIS S.

Quae praefatus sum olim, cum Leptineam in publicum emisi, ea fere omnia hic repetenda esse arbitror. Nam uti tunc, quid in me praestandum receperim, ita hodie, quid praestiterim, simulque quid me impelleret, ut insolito hoc ordine edendi uterer, qui nonnullis praeposterus videri potest, id utique lectorem eruditum meis verbis aequum est edoceri. Qui profecto eadem opera intelliget, eam methodum, quam tum mihi in hoc opere exsequendo praescripsi, iam maxima fide et religione a me esse observatam.

Eam igitur, quam dixi, orationem prodire iussi, et a studioso lectore versari, ut perspiceret meum in his auctoribus evulgandis studium et consilium: ut haberet industriae meae quasi pignus aliquod et tesseram, unde experimentum capere potuisset, quid de futura editione exspectandum foret: maxime vero omnium, ut illud constaret, si quibus haec mea opera aut intempestiva, aut non necessaria esse videretur, sc. non hactenus prodiisse editionem DEMOSTHENIS ea, qua par erat, fide et diligentia emaculatam.

Nam cum earum, quae olim emittebantur, pleraeque ex sanis et vetustis satis exemplaribus hinc inde erant depromtae, sequebatur, ut, quod singulae vix perficere poterant, id ab omnibus collatis invicem et diligenter inter se comparatis aequum esset exspectare. Nimirum illa erat Francofurtensium provincia, qui, cum editionem Demosthenis A. D. 1604. in ea urbe procurarunt, omne illud, quod praecesserat, in suo opere complexuri videbantur. Membranas, unde antiquissimae editiones excudebantur, suppeditarunt variae Italorum bibliothecae. Iam vero, cum Hieronymi Wolfii, tum Gul. Morelii opera, accesserunt variae lectiones, quas hic ex Gallicanis, ille ex Germanicis exemplaribus derivavit. Verumtamen sive festinatione nimia, sive illud accidit incogitantia et temeritate, sive denique eorum hominum ad tantas res exsequendas imbecillitate, nihil ab iis profectum est hoc nostro scriptore, eaque exspectatione dignum. Tantum enim abest, ut editiones antiquae sibi invicem maturam lucem affunderent, ut aliquando et pessima fide, et indiligenti maxime manu exscriberentur.

Ut igitur meam qualemcunque operam tam utili consilio admoverem, id, quod Francofurtenses illi in animo agitarunt, effectum autem non dederunt, in me recepi: eaque modestia, quae meos mores decet, ea tamen fiducia, quae mentem sequitur infiniti fere laboris consciam, lectori meo commendo hanc operis Demosthenici particulam vulgatis omnibus longe emendatiorem. Multum sane ad hunc nitorem privatim contulit Aldus cum P. Manutio Fil., Bern. Felicianus, qui fuit homo accuratissimus et diligentissimus, deinde Dion. Lambinus, omniumque laboriosissimus Hier. Wolfius, cuius editione utor. Hi mihi omnem istam, quae in medio iacebat, laudem fere praeripuerunt: reliquerunt arduam istam provinciam, sc. ut eorum demum et industriae et solertiae aliquid adderem, quod lectorem eruditum promereri poterat.

Editiones igitur istas binas a Manutiis, tertiam a Feliciano procuratam, necnon luculentam illam ornatamque, sed, quod dolendum est, minus accurate impressam, quam excuderunt Parisienses, opera potissimum D. Lambini, eas utique omnes verbo tenus diligenter et sollicite excussi, neglectis duabus Hervagianis, quarum unam ex Aldina, alteram ex Veneta Feliciani, clandestino consilio derivari comperi. Proximum erat, ut Codd. MStorum opem implorarem: quot autem ii qualesque fuerint,

quos vel precibus vel gratia hactenus adhibere poteram, deprehendet bonus lector ex syllogo isto sive catalogo, quem huic allocutioni subieci. Porro neque contemnendae erant interpretationes, sive pristino Latinorum sermone, sive recentioribus, quibus hodie utimur, a variis concinnatae. Eas autem duplici consilio evolvebam, cum ut earum auctoritate motus adnotarem, si quando in vertendo minus feliciter cederet Wolfio, qui tamen istam provinciam improbo labore, nec minori laude administravit: tum ut veritatem lectionis in textu Demosthenico forte fortuna elicerem; siquidem antiquiores interpretes, longe secus ac hodierni, saepissime vetustissima exemplaria in usus suos sedulo conquirere, eorumque fidem in vertendo sequi solerent. De Demosthenis autem interpretibus, qui cum numero sint plures, linguis et laude diversi, commodior erit dicendi locus: ad notarum delectum propero. In ea autem operis parte, praeter Wolfiana pene omnia, (recisis paucissimis, immo nullis) ubi textus laborare videretur, aut Codd. discrepantia quidquam conferre ad eius aut nitorem, aut sanitatem, ibi consilium meum admiscui. Id autem quale fuerit, neque mei est loci disserere, neque, si id summopere voluissem, iam fuisset integrum, cum iudicio communi me meamque in ea re existimationem penitus submiserim. Porro autem, quaecunque in eruditorum scriptis ad auctorem nostrum vel elucidandum, vel emendandum quidquam momenti habere viderentur, sedulo investigavi. Postremo plurimum acceptum refero humanitati et doctrinae summorum et praestantissimorum hominum, Ier. Marklandi et Iacobi Iurini, quorum amicitiam impense colere, atque operam egregie in Demosthene navatam maximi semper facere et soleo et debeo.

His adiungam licet operarum typographicarum curam, meamque in ea causa non vulgarem sollicitudinem; aut contemnendam diligentiam, characterum elegantiam, et paginarum accuratam convenientiam. Curavi omnium primus, ut, qualis foret ratio exarandi et distinguendi Graeca, talis quoque in interpretatione Wolfiana religiosissime adhiberetur, quantum id sineret utriusque linguae, Graecae sc. et Romanae, natura et proprietas. Siquando occurrant (occurrunt autem saepenumero) verba, quae legitima vocari possunt, leges sc., populiscita, testimonia, ritus, aut istius generis monumenta, ea omnia utrobique literis maiusculis discriminari volui, cum et in iis causae ipsius rationes saepissime

contineri sensi, et praeterea eo consilio quendam quasi thesaurum sive repertorium iuris Attici lectori meo ob oculos repraesentatum iri credidi. Postremo autem omnium flexus istos et diverticula orationis (incisa maiora sive paragraphos vocant) nova quadam ratione distinxi, non pari verborum clausula, aut aequali orationis portiuncula, ut illi solent, dimensus, sed argumenti potius pondere, et locorum, quos vocant, varietate, de eorum prolixitate aut brevitate contra parum sollicitus. Istiusmodi ergo periodi ubique a litera maiuscula ordiuntur. Ita sane provisum est, ut nec ea abesset utilitas, quam nonnulli ex tali distinctione expetiverunt, neque textum identidem interpellando suus a pagina decederet nitor.

Non autem inconsulto prima egreditur haec orationum Demosthenicarum divisio, quam Wolfius tertiam constituit; in qua etiam parte nostrae pariter editionis demum erit reponenda. Scilicet id factum est auctoritate praecellentissimi atque honoratissimi Viri, cui non solum cunctas huius editionis, verum etiam vitae meae atque officii rationes merito suo maximo lubens submitto. Cum enim unusquisque tomus seriem orationum complectatur, quae et argumenti natura, causarum ratione et genere orandi a caeteris sunt distinctae, et suis quasi limitibus circumscriptae; et parum idcirco referret, quo ordine unumquemque aut typis mandarem, aut denique evulgarem: cum hoc, inquam, esset integrum, ideo maluit Vir nobilissimus, ut has orationes emitterem primas, quae cum caeteris nullo genere laudis cedant, tum etiam eiusmodi sint, ut novitate quadam lectorem eruditum delectare possint. Accidit enim, id quod infinita fere experientia cognovimus, ut unusquisque pene in iis orationibus, quae remp. et civitatis rationes spectant, occupatus et quasi conclusus detineretur; paucissimi autem nescio qua inertia se produci sinerent vel ad contemplandam eam subtilitatem, quae in Leptinea enitescit, vel impetum illum et violentiam, quae in Midiana dominatur; neque porro intelligerent, quibus aculeis, quam arguta oratione et quanto eloquentiae flumine perniciosis legibus, cuiusmodi erant illae ab Aristocrate et a Timocrate rogatae, eloquentissimus ille civis reip. causa restitisset.

Volumen interea II. sive tomus ille, qui Aeschinis orationes tres, et duas Demosthenis *ἀντιπάλους*, sc. de perperam obita legatione unam, alteram de corona complectitur, magna ex parte

iam est absolutus. Qui ubi confectus fuerit, simili lege et conditione faxo ut distrahatur.

Monendus es porro, amice lector, nobis iam institutum esse secundis consiliis, quae aliquando ratione vincunt, telam hanc, quam texere occoepimus, in quinque sive partes, sive volumina dispescere. Auctor ipse, non Wolfiano magis consilio, quam genere concionum, quadrifariam distribuitur. Quo igitur absoluto, tomus ille postremus accipiet, inter alia, monumenta, quae vett. scriptores de vita scriptisve Demosthenis etc. literis consignarunt: Ulpiani aliorumque, quae comparari possunt, scholia ad textum accommodata et a mendis repurgata: novam adnotationum seriem, si qua forte occurrant vel explicatius confirmanda, vel in melius mutanda: MStorum lectiones varias, quas in notis nostris non attigimus: Indicem denique Atticum locutionum uberrimum atque accuratum.

Patiatur aequo animo lector meus se a me denuo obsecrari, uti nolit vel MStorum, si qua fuerit, notitiam, vel in Demosthenem observatorum usum mihi invidere. Utriusque generis exempla plurima, currente, ut aiunt, rota, lubenti et gratissimo animo me accepisse praedico. Me interea measque curas favente animo, quisquis es, accipito, neque nescius esto, me in iis, quae fidem, modestiam, aut sollicitudinem desiderant, Demostheni non defuturum.

Conspectus Editionum Manuscriptorumque, una cum notis, quibus compendii gratia designantur.

Ald.] Editio Demosthenis Graeca, Venetiis procurata ab ALDO PIO MANUTIO, a. 1504. Fol. Iuxta istud exemplar descripta erat Editio Basileae impressa ab Hervagio 1532. Fol.

Felician.] Editio Graeca, rara et emendatior, quam curavit I. BERN. FELICIANUS, impressit autem Venetiis Franciscus Bruciolus 1543. 8. Hanc etiam, ne literula quidem immutata, typis suis exprimi voluit Hervagius Bas. 1547. 8.

Manut.] Editio Graeca, satis accurata et melioris notae, quam dedit PAULUS MANUTIUS Venetiis 1554. 8.

Morel. Benenat. Paris. Lutet.] Pulcherrima et luculenta Editio Graeca, ex Aldina expressa, et cum plurimis Codd. MStis in bibliotheca Regia Parisiensi collata. Eam utique inchoavit GUIL. MORELIUS, Typographus Regius, intermissam vero, sive ob intestinum bellum, sive Morelii obitum, post decennium elapsum redintegravit successor eius I. BENENATUS: cuius rogatu DION. LAMBINUS Monstroliensis Editioni invigilavit, suasque notulas ad finem operis adiecit. Par. 1570. Fol.

MSS. Ald.] Lectiones variantes, quas ex Codd. quibusdam MSS. Aldus Manutius suae Editioni subtexuit.

MSS. Felic.] Lectiones MStorum, quas similiter suae etiam adiecit Felicianus.

MSS. Manut.] Iterum eae, quas P. Manutius.

Codd. Regg. vel Pariss.] Octo exemplaria in bibliotheca Regia Parisiensi adservata, quibus usus est Morelius ad editionem Lutetianam adornandam. Eorum notitiam, quam ille nobis invidit, mea opera deprehensam, Lectori erudito hic proponam: scil.

α.] Sive Codex Morelianorum primus, eo utique indice in margine eius editionis notatus, locum habet hodie in bibliotheca Regia 2190. Plurimas Demosthenis orationes complectitur cum Scholiis, sive glossis, hactenus ineditis. Videtur seculo decimo sexto aut eo circiter fuisse exaratus.

β.] Hodie 2189. Codex probus, seculi undecimi. Orationes paulo plures complectitur, quam praecedens. Praemittitur Vita Demosthenis anecdota, a Zosimo Ascalonita conscripta: alia rursus ab anonymo quodam. Eas utique ad meos usus descriptas quinto huius operis volumini reservavi.

γ.] Hodie 2270. Continet duodecim orationes, anno 1480. descriptas.

δ.] Exemplar istud, quantum elicere possimus, duarum tantum est orationum, sc. de falsa legatione et contra Midiam. Quem locum hodie obtineat, qua aetate descriptum, aut qua demum sit praestantia, pervestigare nequeo.

ε.] Hodie 2188. Codex optimus, in quo totus Demosthenes describitur, seculi decimi tertii.

ζ.] Hodie 3276. Exemplar recens, utpote seculo decimo sexto exaratum, continet orationes in Leptinem, de corona et de falsa legatione.

η.] Codex praestantior, seculi duodecimi. Videtur hodie ita designari, sc. 2772.

ϑ.] Hodie 2187. Plura complectitur. Codex, uti a Viro doctissimo describitur, cum optimis numerandus, duodecimo seculo exaratus.

Obsop.] Exemplar admirandae vetustatis, verbis utor Obsopoei. Illud utique anno 1533. cum editione Aldina contulit Vir ille eruditus, multaque inter conferendum scite observavit. Ea primus protulit Hieron. Wolfius, qui exemplar Pannonium nominare videtur.

Aug.] Exemplar et aetate et fide spectatissimum, ad civitatem, quae Augusta Vindelicorum dicitur, pertinens. Demosthenis fere omnia complectitur. Excipiuntur enim solummodo epistolae, orationes funebris et amatoria, exordia concionum, et privatae orationes quinque. Codicem illum in Wolfii usum ad minorem Hervagianam diligenter exegit Simo Fabricius Marcopibertanus, Francus. Vide Hieron. Wolfii literas nuncupatorias ad Senatum Augustanae reip. datas, literas item Simonis Fabricii huius codicis variantibus praefixas pag. 1420. Editionis Francofurtanae: porro autem Reiserum, Hoeschelium et Ehingerum, qui de bibliotheca istius civitatis commentati sunt.

Ital.] Codex Italicus, atque haud scio, annon ex ditione Veneta, cum editione Aldina comparatus. De quo nihil praeterea Francofurtenses, qui videntur primi adhibuisse.

Vindob.] Codex Augustissimae Vindobonensis Bibliothecae, Nesselio philosophicus graecus Par. IV. N. LXX. bombycinus et bonae notae, in folio, constans foliis ducentis triginta novem. Liber ille, qui plurimas orationes complectitur, diversae est aetatis: nam post orationem de Rhodiorum libertate incipit perantiquus character decimi circiter seculi, quo caeterae deinceps orationes hoc codice comprehensae exarantur. Hunc gratia et interventu Nobilissimi Comitis GRANVILLII in usum meum accuratissime contulit Dominicus Bricherius Columbus I. F. Patricius Finariensis.

Baroc.] Codex Baroc. Num. LXXIII. tredecim circiter orationes continens cum epistola prima. Scribitur in charta bombycina, foliis ducentis sexaginta duobus, atque ad seculum fere decimum tertium aut quartum assurgit.

Lindenbrog.] Codex optimus, sed incertae patriae, cuius varietates decerpsit Fred. Lindenbrogius, atque sedulo ad oram adnotavit posterioris Hervagianae, in bibliotheca reip. Hamburgensis adservatae. Apographum istud debeo humanitati I. Christiani Wolfii, in ea urbe Professoris celeberrimi, qui in me immerentem plura ultro indicia animi benevoli contulit. Neque praetereundum est, quod nuperrime aliud similiter apographum eiusdem codicis ad eandem pariter editionem adnotatum humanissime ad me transmisit Vir praestantissimus, Kenneth Mackenzie, Iuris Caesarei in academia Edinburgensi Professor: cuius studium et benevolentiam hac grata animi mei significatione carere nolui.

Ven.] Codex, ut constare posse arbitror, Sancti Marci Venetiis. Variantes excepit Vir industriae et fidei summae, Petrus Pithoeus, cuius in remp. literariam merita declarabit tibi Thuanus Historicus.' Ex Aldino exemplari in bibliotheca Bodleiana Oxoniis, cui ea adleverat Pithoeus.

Bodl.] Variae lectionesn, otae et observatiunculae, desumtae e margine exemplaris Hervagiani prioris, in eadem bibliotheca.

Cant.] Annotatiunculae, ut credi par est, Claudii Groularti (de eo vide Praefationem Lysiae pag. 15.) ex Aldino exemplari in bibliotheca Regia, quae est Cantabrigiae.

His subnectam licet Codd. qui mihi magno usui et adiumento fuerunt, licet ad hunc tomum non pertineant.

Voss. Baroc. 2. *Baroc.* 3. *Laud. Mead. Locker. Coislin. Reg.* 1. *Reg.* 2. etc. *Bern. Mor.*] Sive sint ii, qui concionum nonnullas, quas Demosthenes in Senatu habuit, complectuntur: Philippicas intelligo, vel quasdam de isto grege. Ex iis nactus sum Vossianum, Baroccianos duos, Laudianum etc. Sive sint ii, qui Aeschinem solum descriptum habent. In qua familia primus memorari debet codex Viri praestantissimi et a me multum colendi, R. Mead, Archiatri. In eo exarantur tres eius orationes cum epistolis duodenis, nimirum omne, quod de isto homine ad nos pervenit. Codex doctissimi viri, I. Locker, Londinensis, orationem contra Timarchum et Olynthiacas duas habet, et est bonae frugis plenus. Plurimum etiam me debere profiteor gratiae et humanitati domini Richardi Ellistii, τοῦ μακαρίτου, de literis ipsis iisque, qui literis bonis operam navant, bene meriti. Huius enim gratia excussi mihi sunt Codd. Parisienses, in quibus Aeschines ille describitur, veluti Coislinianus num. CCXLIX. membranaceus, decimi plane

seculi: ex Regia bibliotheca itidem plures, sc. numero 2778. 2775. 3273. 3279. Deinde excerpta quaedam ex MStis ignotis, quae in Aeschine suppeditarunt orae librorum vel Edu. Bernardi in Bibl. Bodl. Oxon. vel I. Mori, Episcopi Eliensis, in Regia Cantabrigiensi.

Harl.] Codex Harleianus adservatur in bibliotheca Illustr. viri, Edu. nuper comitis Oxoniensis, qui, cum viveret, me amicitia sua multisque animi benevoli argumentis auctum esse voluit. Eleganter quidem scriptus, antiquus et bonae indolis. Ultra orationes publicas (sunt autem illae praeter Philippicas etc. orationes Aeschini oppositae) non progreditur: et eo sane termino plurimos Codd. MStos concludi sensi. Liber ille quondam ad Ecclesiam Ripponensem in agro Eboracensi spectabat.

Codex Iacobi Harris Sarisberiensis, Armigeri, Viri non solum literarum elegantia, verum omni genere laudis praestantissimi. Pertinebat olim ad Eman. Martinum, Decanum Alonensem, cuius descriptione utor, sumta ex eius epistolis VI. 12. „Codd. porro manu exaratos nactus sum aliquot —. Alter antiquorum Rhetorum selectas orationes [continet], ut Demosthenis, Aristidis, Himerii, Hyperidis, Libanii: cui adiectae sunt Philostrati vitae Sophistarum et Platonis Gorgias. Videtur autem hic codex fuisse olim Nicephori Gregorae, ut ostendit eius chirographum in interiore tabula hinc inde scriptum. Quo etiam nomine permagno a me aestimatur.“ Hactenus ille. Codex est pergamenus et melioris notae, et easdem fere, quas superior ille Harleianus, complectitur orationes, nempe quas publicas vulgo nominare solent. Ex eo nactus sum solummodo Variantes Philippicarum IV. Nam cum MS. ille beneficio Viri amicissimi ad me Cantabrigiam mitteretur, ut caeterarum, quae supererant, varias ipse αὐτολεξεὶ excerperem, in itinere mala quorundam fide interceptus est, et ex eo tempore diu frustraque a me quaesitus: sive imprudentia, sive consilio et dedita opera sit discerptus. Hunc SI QUIS adhuc, nec prece nostra, nec pretio delinitus, domi in pluteo CONCLUSERIT, VEL quovis modo FRAUDEM FAXIT, DEAE FIDEI SACER ESTO.

IO. IACOBI REISKE AD ANNOTATIONES SUAS DEMOSTHENICAS ET AD SYLVAM VARIANTIUM IN LIBRIS DEMOSTHENICIS LECTIONUM PRAEFATIO.

Ius et fas utique fuerat, aeque lector, his modo absolutis Wolfianis atque Tayloranis a me subiecta protinus meisque ipsius annotationibus praemissa fuisse haec duo: 1. Tourelli ad pleras-que Philippicas et ad orationes, alteram Aeschinis in Ctesiphontem seu contra coronam Demostheni decernendam, et alteram adversariam Demosthenis pro Ctesiphonte et pro corona sua. cur Tourellus orationem de male gesta legatione annotationibus illuminare insuper habuerit, haud constat. 2. Wolfianam reliquiarum Demosthenicarum interpretationem. Verum gravissimae causae volenti intercesserunt: haec primo loco, quod satisfaciendum tandem aliquando esset eorum, quos diutius sustinere neque aequum, neque honestum, neque excusabile fuisset, nam adhucdum prorsus negatum fuit satisfacere, flagitationibus; quorundam etiam suspicionibus erat occurrendum, si qui fuere, qui cessationem atque dilationem editionis annotationum mearum pro larva iactantiae et imposturae habuissent. Aequi omnes ultro fatebuntur, si viam tenere vellem, cui ut adstringerer, in programmate anno 1768. edito promiseram me cauturum, secundum Demosthenem statim reliquos oratores fori Attici uno tenore

fuisse edendos: id quod profecto halitu oris confici non poterat. Cum Demosthene simul annotationes omnium measque dare, textui substratas, non sinebat angustia chartae; nam sic saepissime senae ad octonas paginae omni prorsus vacuae oratione Demosthenica intercessissent revolvendae; quae res molestissima fuisset, praesertim Demosthenem legenti, cuius periodi tam extentae et tam implicatae uno conspectu perlustrari et uno spiritu perlegi volunt. Demosthenes in forma tam minuta, cuncto instructus apparatu, statim textui substrato, solus octo ad decem volumina implesset. Alius teneri modus in oratoribus minoribus poterat, quorum esset alia dicendi ratio, minorque ad eos annotatorum, et saepe plane nulla copia. Praeterea, cum Demosthenes et minores excuderentur, sperabam futurum, ut ad eum ornandum novae unde unde copiae advenirent, mihique otii tanto plus superfuturum mea Demosthenica expoliendi et locupletandi; quod otium mihi praeter spem negatum fuit. Citius ergo, quam nunc, huc perveniri non poterat, ad facultatem puta mea Demosthenica in publicum proferendi. Quae quanti sint facienda, cuiusque est existimare, quem iis uti ad lectionem Dem. iuvabit. Quam mihi cruda, impolita, illaborata ipsi videantur, in praefatione ad primum volumen huius apparatus critici iam conquestus sum. Quo accedit in cumulum malorum hoc ingens malum, quod, quo tempore annotationes meae mihi e vetustis schedis expromendae, excutiendae, inter transscribendum locupletandae, alias decurtandae atque contrahendae, denique variis modis digerendae atque transformandae et retractandae essent, incideret haec opera, virum gnavum et vegetum postulans, in tempus tam iniquum, ut per totam aetatem meam iniquius aliud numquam attigerim. Iam complures annos molesta et insidiosa (nam pertinax et rebellis erat) tussis vires meas labefactarat. Iam ab ineunte hoc vere ad hoc diei saevit, fibras pulmoneas erodit, evellit, exscreat, radices vitae meae convellit et dilaniat. Qua mali diuturnitate et saevitie tam sum fractus et exinanitus et enervatus, ut vix in cubiculo vel lecto (nam sic loquebantur veteres, sed hodierni, hanc latinitatem haud capientes, in oeco usurpant, literulis exercendis consecrato) rectus et constans inambulare possim. Hoc est illud iniquissimum tempus, quod dico, quo oppressus annotationes hoc volumine comprehensas conscripsi, et variantes, dudum ante collectas, auxi. Habebunt in aestimanda mea opera Demosthenica aequi arbitri horum incommodorum et humanae infirmitatis rationem.

Iam seorsim mihi de Tourello adhuc nonnihil est admonendum, antequam ulterius procedam. Magna utique sunt meritoque celebrata Tourelli de Demosthene merita. Sed ut orator disertus magis, qui erat, quam ut subtilis criticus, Demosthenem tractasse mihi visus est, et in colligenda materia annotationum histori-

carum maiorem industriam, et in extricandis nodis chronologicis atque genealogicis solertiam, quam in perspiciendis sententiis obscuris aut mendis corrigendis sagacitatem atque felicitatem approbasse. Saepenumero a sententiis oratoris ita late aberravit, ut constet, eum cum e coniectura vertisse, tum graece nescisse: homo Tayloro in sedulitate oratoris historicos et chronologicos scopulos tollendi simillimus, a reliquis eius vitiis, putidae et caliginosae dictionis affectatione, vanitate et arrogantia scholastica, venatu et venditatu minutiarum liber, humanior atque liberalior, ut Francum decebat. Opera eius in his nostris terris inventu rarissima multi emtorum mei operis, de quo certissime mihi constat, summas mihi gratias habituri essent, si liceret ipsis per me Tourelliana hoc in volumine legere; quorum emtorum bona pars magis annotationibus historicis, quam criticis ducitur. Et solas Tourelli annotationes cum summariis, cuique orationi praemissis, sine francica orationum versione, si edidissem, id quod iam parabam facere, videntur illae parum ultra alphabetum impleturae fuisse. Verum, re diligentius pensitata, visum est ab hoc proposito desistere, ne meae materiae, cuius tantum suppeteret, in tanta spatiorum angustia, quam Wolfiana atque Taylorana mihi reliquam fecerunt, locum prorsus praecluderem. Deinde noram, iam dudum permultos desiderium mearum annotationum aegerrime ferre, quos diutius suspendere nefas fuisset. Porro noram, homines copiis librariis affluentes queri, si cogantur eadem rursus emere, quae iam dudum in forulis habent, divites nempe illi atque beati, de aliorum penuria securi. Tum Tourelli quicquam redditurum nusquam receperam. Alias pari iure etiam Luchesini commentationes fuissent recudendae, quae Tourellianis nil cedunt, et nescio, an quodammodo quoque praeferendae sint, nihiloque crebriores inventu his in terris sunt. Praevidebam quoque, non posse fieri, quominus coeptum hoc meum deteriorem in partem acciperet Athanasius Augerus, V. C. Professor eloquentiae Regius in Collegio Rothomagensi, a quo brevi post Demosthenem universum francice redditum et historice criticeque illuminatum exspectamus: cui ut totum Tourellianarum reliquiarum arbitrium salvum et intactum relinquerem, ius et fas postulabat. Sed ad rei caput tandem devenio. Reliquiae hae Tourellianae ne dignae quidem sunt recudi. Scatent scoriis, quas eliquari par fuisset: quae res neque otii, neque stomachi mei est. Vix tertia earum pars ad Demosthenem proprie quicquam facit: reliqua miscellanea, trivialia, nescio quam vera, e Morerio, Baudrando, similibus promtuariis corrasa, et veluti scopis conversa. Quamquam hoc ad invidiam bono viro faciendam dictum nolim, aiens, me hoc non explorata re, neque certa scientia fidentem, sed mera probabili suspicione ductum dicere. Inquirant, quorum interest hac in re certam veritatem deprehendere.

Wolfianam item interpretationem latinam Demosthenicarum reliquiarum multis de causis perquam expedisset atque necessarium fuisset reddi; optavique saepius me mihi spatia ampliora primitus statim fixisse. Verum ne ipse quidem praevidere poteram, materiam inter manus ita quasi sucreturam esse; tum, si emtores ad opus XV voluminum invitassem, ecquem non absterruissem? Porro, si recudenda interpretatio Wolfiana fuisset, non sola mera, intemerata debuisset repraesentari, sed etiam annotationes criticae ei substerni, quibus lapsus eius benigne indicarentur et blande castigarentur; quemadmodum Sylburgius in Dionysio Halicarnass. Lapi atque Gelenii interpretationes recensuit. Quae opera ut est perutilis et pernecessaria, ita a mea persona abhorret, qua de re pluribus alio loco exposui. Annotationes ad Dem. meas conscribenti mihi si libuisset aut potius licuisset Wolfianam interpretationem inspicere, nullum dubium est, quin ea mihi largam materiam disputationum fuisset praebitura. Verum neque allubescebat aegrotanti, neque alias iucundum erat praeceptorem et censorem agere, otioque non abundabam; nam intra paucas hebdomadas illas, quibus Wolfianarum et Tayloranarum annotationum ea pars, quae volumine hoc Apparatus secundo exhibetur, sub prelo sudaret, annotationes meae ad Philippicas, ad or. pro corona et or. de falsa legatione, cum hac praefatione, mihi fuerunt, animoque corporeque misere languenti, conscribendae, ne operae feriarentur. Denique cavendum erat, ne materiae alienae luxurians copia locum domesticis meis copiolis praeriperet.

His de omnibus ergo sive addendis sive excludendis videbit atque pro arbitratu suo videbit is, qui olim aliquando novam Demosthenis et oratorum minorum editionem super huius meae fundamentis condet, ubi deficientia supplebit, et disiecta membra colliget atque coaptabit. Meis de annotationibus quod novum hoc loco, praeter illa iam passim locorum alibi dicta, dicam, paene nil habeo. Ab homine conscriptae sunt e valetudine torpente et paene ad omnia nauseante; ab homine, non ventosam multifariae lectionis gloriam venante, sed quem non puderet, ubi lectorum quorundam videretur e re fore, etiam ad minuta et paedagogicalia descendere; qui contenderet locorum obscurorum sententias sine odio, sine obtrectatione cuiusquam, simpliciter et sine ambagibus, quibus posset verbis planissimis enucleare et declarare. Quos mutavi locos, quosve correxi, sive mea, sive librorum auctoritate fidens, eos diligenter et religiose indicavi. Auctores ubi nullos prodidi, simpliciter *correxi* dicens, ibi correctionum auctores sunt codices, sive manu scripti, sive dudum typis excusi; quorum nomina in variantibus lectionibus, lector, invenies. Correctiones rursus ab ipso memet profectas praeterquam quod in ipso textu asteriscis insignivi, in annotationibus quoque nominatim quibusque locis cavi admo-

nere, quid meum esset; et causa mutationis ubi minus aperta videretur, eam mutationem paucis verbis purgare atque approbare contendi. Vineta mea memet caedere haud puduit. In Wolfii et Taylori metalla ne inciderem, sedulo cavi, quamquam non ubique locorum effugi imprudens cum his aut cum Marklando collisionem invitam. Locos Scholiastarum ad Hermogenem crebrius recitavi, non quo bonarum doctrinarum atque novarum et inauditarum summique faciendarum pleni essent, sed quo collectio haec Aldina inventu rarissima est, cuius usuram Ernestius, senior, V. C. theologus et literator nobilis, praedicatione mea maior, mihi concessit, si quis forte literatus ad horum Scholiastarum et ad veterum technicorum seu rhetoricorum, qui secundum Aldum typis nunquam renovati sunt, incitaretur studio recoquendi. Haec ferme forma est mearum ad Dem. annotationum, quarum pars nunc in hoc secundo Apparatus volumine prodit, reliqua in tertio prodibunt, si per fata licebit, inservitura lectorum usibus, et obnoxia futura censorum aequitati aut malevolentiae, intelligentiae aut imperitiae et temeritati. Iam superest, ut de variantibus lectionibus dicam, quae meis ad Demosthenicam quamque orationem annotationibus subiectae sunt.

Negotium spissum et perquam molestum ob indiligentiam veterum, unde suas lectiones hausissent, dilucide et certis atque indubiis notis et nominibus designandi. Dubitabam itaque initio, num meliores tantum lectiones e farragine mearum schedarum deligerem, an totum effunderem. Fuissent, qui illud laudassent, sed erant contra multo plures, qui hoc malebant. Et praestat utique semper in eiusmodi re, atque tutius est, liberalitate donandi, quamvis insint, quibus uti nequeas, quam parcitate peccare; quorum illud fidem tuam testatur, utut lectori operam deligendi relinquat; hoc de diligentia iudicioque tuo dubium relinquit, et arrogantiam tuam prodit, quasi lectoribus tuis haud satis multum sagacitatis inesse credidisses, qui delectum ipsis praeripuisses. Et profecto ante omnes primo mihi delectus hic durus et anceps fuit, ut saepe, promerem an premerem aliquam lectionem, ambigerem. Tentabam opus, sed progressus usque ad p. 24. rursus abiiciebam molestum et infructuosum conatum: et praebeo hic quaecunque olim in schedas congesseram undecunque lectionum Demosthenicarum. At hoc nolim tamen, hanc crudam molem, sic ut nunc est, vel auctam etiam, per omnes, quae postmodum exsistent, editiones Dem. maiores provolutari. Unam ab aliquo viro docto nostrate, aut in Belgio, vel Anglia, condi editionem, in qua mea haec tota, sed reformata, cum euncta hac sylva variantium, eaque etiam cum e libris bonis tum ex editionibus aliorum veterum auctorum aucta verbatim reddatur, id tantum abest ut nolim, ut potius in votis habeam. Verum ea ne mera recusio seu recan-

tatio intra paucos annos esto, antequam mea exemplaria distracta sint, qua re magna calamitas rei meae familiari, et magna mihi iniuria inferretur, sed reformatio et digestio multis annis agitata, industria et felicitate colligendi, acrimonia et veritate iudicii perfecta, sic tamen ut a me scriptorum ne syllabam quidem mutet, solummodo errores in annotatiunculis cuique loco addendis demonstret atque corrigat, deficientia addat, et partes operis nunc distractas copulet in melioremque ordinem redigat. Post editam eiusmodi plenam omnibus numeris absolutamque editionem acquiescent postmodum Demosthenis lectores severo et acerbo lectissimarum lectionum delectu, a viro docto in minore quadam editione faciendo.

In naevis collectionis meae variantium hunc videntur multi esse numeraturi, quod auctores vulgatae nusquam ediderim, sed solummodo auctores lectionum a vulgata discedentium. Vulgatam appello ubique Morellianam, ex Aldina expressam, nisi ubi Morello visum fuit ab ea discedere. Fuerat id quidem profecto non inutile, sed infinitum in modum laborem meum et molem operis duplo exaggerasset. Ipse in naevis hunc pono, quod lectionem Wolfianam non indicaverim, cum editionum superiorum nulla consentientem, sed aut Felicianeae vestigia prementem, (quod vellem ubique factum esse,) aut, id quod dolet multo saepius factum, coniecturas paene omnes Wolfianas pro verbis Demosthenicis subiicientem. Taylorus hanc lectionem Wolfianam, maculosam et infidam, recudit, neque tamen in annotationibus eam sive examinans sive explanans repetit, ut, cum mea editio exemplum aliud repraesentet, lector, Wolfiana aut Taylorana carens, ignoret, quid lectionis Taylorus seu defendat, seu impugnet. Cui malo citius occurrissem, si praevidissem: sed nunc demum post excusas Taylori annotationes deprehendo, Taylorum observans satis habere loci cuiusque a se in annot. agitati primam quamque vocem ponere cum addito κ. τ. λ. quae res lectori operam tomum quemque Dem. revolvendi imponit. Molesta universe res est, in Taylorana annotationes non textui, sed orationis cuiusque calci subiectas esse, unde incommodum exsistit, ut necesse tibi sit ad locum quemque librum revolvere horsum prorsum. Taylorus nempe typographo primum dabat excudendam orationem quamque seorsim: tum, absoluta cuiusque impressione, cessandum erat operis ad annos. Mittebat orationis cuiusque folia a prelo uda ad Marklandum rusticantem: hic remittebat, ubi margines suis annotatiunculis conscripsisset, quae rus, et defectum librorum, et hominem in Demosthene hospitem produnt, ad gerendam vocatum provinciam, quam prorsus ignoraret. Tum Taylorus interim ipse suas annotationes elaborabat: quo facto excudebantur, et tum nova rursus oratio, in qua eadem volvebatur rota; unde mirum non est, illam editionem ad tot annorum diuturnitatem extractam

esse. 'Nobis, qui Carteretis Granvilliis caremus, sumtuum in typos et chartas largis administris, non licet tam lentis et otiantibus libros nostros edere, sed e paupere peculio nostro sumtus ipsi erogantes necesse habemus accelerare et urgere cuiusque voluminis excusionem, et chartas confestim aere mutare. Sed in viam redeo. In tam immani sylva lectionum facile factu fuit, neque debet mirum cuiquam videri, ut a me subinde erraretur in edendis seu nominibus codicum, quos cito, praesertim iis, quos ipse non vidi, ut e. c. Harleyanum pro Harrisoniano, quam culpam ut alienam non praesto, cum Taylorus ipse in schedis non satis diligenter ista distinxisset, aut in numeris codicum, ut quintum pro sexto e. c. appellem. Quae culpa profecto noxa caret. Quotus enim est quisque, cui liceat istos codices adire atque evolvere? Non ubique a me annotatum esse, ubi ἅπας pro πᾶς, aut simile quid, aut vocabula transposita reperissem, spero laudem potius inventurum, quam in vitium incursurum esse. Eccui enim prodesset tam infinita, tam ineluctabilis, tam putida et molesta et prorsus omni usu cassa diligentia? Eccui enim sunt hodie aures tam teretes, tam subtiles, tam usu multo subactae et acutae, ut statim delectum verborum, constructumve hunc minus, illum melius cum Atticismo convenire dignoscat? Et si dignoscat quoque, quid id multum ad felicitatem nostram faciet? Eumne ego dignum tanta mea opera iudicem, quem universum flocci non facio, commentitium quendam suavem et argenteum tinnitum Atticum?

Vitio hoc quoque mihi haud pauci vertent, quod lectiones auctoritatesque a Tayloro iam relatas rursus retulerim, tum quod coniecturas Wolfii, Marklandi, Taylori: sic eadem bis ter recocta reponi. Verum lectionum Taylori magna pars e Parisina seu Morellina editione depromta erat, quam totam hic reddere a principio statim decreveram. Quod si ergo Tayloro dedecus est lectiones, quae facile a quovis illinc peti potuissent, haud defugiam reprehensionem operae incassum in eo navatae, quod Tayloranas lectiones cum meis coniunxerim, quo sub uno conspectu, velut in brevi tabula, coram oculis haberet lector, quicquid opis ad intelligendum Demosthenis quemque locum seu librorum fides seu doctorum virorum ingenia praestarent. Chartulae iactura quos acrius uret, quam alios studium meum commoditatis suae delectabit, aequo animo feram hos de me querentes. Permultis in locis meos a Morellina discessus in annotationibus, item in variantibus, indicare seu insuper habui, seu oblitus fui. Sed profecto tam minuta ista erant, ut ista annotare tantundem fuisset, atque stultitiam suam ore suo praedicare, testarique, quam parum scias otio sapienter uti, quo vereor ne nimis multis videar vel sic ad ineptias abusus esse. Aliis, si secus fecissem, procul dubio visus fuissem diligentiae meae acerbitatem putide iactatum isse.

Disputationi huic meae nil superest quod addam praeter admonitiones quasdam novas de Codd. mstis, quibus usi sumus, Taylorus et ego, quamquam de iis iam dudum exposuimus. Nam secundum editam praefationem meam ad Demosthenem misit ad me Askewius V. C. qui nuper in vivis agere desiit, ingentem fascem exemplarium Demosthenis, Aldinae, Basileensis primae, Basileensis secundae, seu Wolfianarum omnium primae, Morellinae singula, Francfurtanae tria, Tayloranae aliquot, chartis mundis interstincta, quibus aut prorsus nihil esset inscriptum, aut dudum edita: ad Philippicas et causas privatas adiumentorum parum; de quo iam questus sum dudum publice, superstite et conscio Askewio, et ad hunc ipsum in literis privatis, quem decebat mendacii me coarguere, simulac fraudis conscius mihi fuisset. Ut tamen nuper rem diligentius explorare coepi, deprehendi, me subitaria inspectione et opinatione verosimili deceptum a veritate discessisse. Quod nunc reprehendam, religiose hic indicaturus, quid in illorum ad me missorum, quos modo dixi, codicum unoquoque reperi, et in collectione variantium exhibebo lectiones ipsas, quas hi libri Taylorani administrabant. In his igitur erat primo loco Aldina, quam in V. L. libellis appello *Aldinam Taylori,* cuius margines vetusta, non scita, sed lectu plana et expedita manus variis lectionibus, haud constabit aliquando unde petitis, conscripsit. Nam nusquam vestigium ullum apparet, unde constet, quo e fonte lectiones istae manarint, ut initio dubitarem, essentne e codice quodam msto depromtae, an a viro quodam docto e marginibus Parisinae, ex Augustani lectionibus a Fabricio collectis, a Wolfio proditis, ex indicibus variantium, qui editionibus Aldi et Feliciani et Pauli Manutii subiecti sunt, et unde farrago Wolfiana conflata est, compilatae, ut adeo ridiculum esset eiusmodi testem citare. Verum brevi videbam, ibi referri lectiones a nemine usquam locorum ad hoc diei prolatas, quarum cum alias a codicibus meis confirmari cernerem, tum aliarum mentionem nullam fieri. Quo mihi certo constabat, illas quoque e msto quodam esse depromtas. Iam supererat codicem illum explorare. Et statim videbam, eundem esse, quem Taylorus ad or. pro corona et de falsa legatione Venetum appellat, nisi quod testimonio Taylori scripta in marginibus Aldinae Tayloranae aut non addicunt, aut contradicunt; nam de *περὶ*, quod in Veneto esse Taylorus ad p. 256. 8. ait, Aldina Taylori tacet. Lectiones alias eadem dat, a Tayloro, dubium, an a volente, praeteritas. Pluribus in locis ibi legitur *λείπει ἐν παλαιῷ*. Sed quod fortissimum argumentum est, eadem manus, quae reliqua omnia uno tenore scripsit, in media serie versus ad clausulam argumenti orationis de Falsa Legat. haec scripsit: *ταῦτά εἰσι ἐν παλαιῷ τοῦ ἁγίου Μάρκου*. Iam plus quam credibile est, unde haec essent petita, reliqua quoque inde petita esse. Quia tamen semel coeperam in

Philippicis Aldinam Taylori (pro Veneto) laudare, perrexi porro, per opus quoddam supererogationis, etiam ubi Taylorus iam Venetum nominasset, Aldinam Taylori addere, tametsi non nova haec est auctoritas, sed mera Veneti. Aldina haec, Taylorana quondam, quae nunc penes me est, exemplum est aut ipsius Petri Pithoei, aut ex eo ductum, locupletissimum et fidissimum illorum omnium excerptorum, quae unquam prodierunt, sive ex editione Francfurtana, sive ex Aldina Lessingiana per me voluminis secundi a p. 191. [591.], Appendicis Scholiorum prodita, nisi quod scholiorum nihil in Aldina Taylori aut perparum inveni. In oratione de foedere cum Alexandro adscripsit eadem manus ad plerasque lectiones, sed non ad omnes, *Bar.* hoc est Barroccianus: id quod dubium relinquit, num lectiones auctoritate carentes e Veneto depromtae sint, reliquae e Barocciano solo, an contra omnes primitus e Veneto haustae, quae autem ipsi cum Barocciano communes essent; ad eas *Bar.* adscriptum sit. Illa copia Pithoeana, e codice Veneto derivata, reperitur etiam in duobus aliis libris, qui procul dubio Taylori quoque studiis olim inservierunt, tum, ad Askewium cum transissent, ab hoc ad me missi sunt, qui servo. Basileensis secundae (sic appello illam vaegrandem in folio, quae anno 1572. cum latina Wolfii interpretatione multisque aliis accessionibus prodiit, et Wolfianarum omnium postmodum partu typographico editarum mater est) huius itaque summa in pagina illa, cui incusum est Libanii argumentum orationis primae Olynthiacae, superscripsit aliquis haec. [MS. in margine cod. Venetiani orat. Demosthen. edit. 1504. qui in Bodleyana bibliotheca iam servatur, lectiones, quae sequuntur, variantes manu egregia, forte Petri Pithoei Lugam [sic] cuius nomen in frontispicio apparet, scriptae reperiuntur. Ita apographum D. Hudsoni, a quo ego.] Sed quis nobis dicet, qui ille *ego* sit? Rursus reperi easdem lectiones in marginibus editionis Francfurtanae seu Wechelanae, cuius in summa p. 1. illa puta, ubi prima Olynthiaca incipit, haec, paene eadem cum superioribus, adscripta leguntur ab alia manu. [In margine codicis orat. Dem. Venetianae editionis MDIV. qui in Bodleyana bibliotheca iam reservatur, lectiones, quae sequuntur, variantes manu egregia, forte Petri Pithoei, cuius nomen in frontispicio apparet, scriptae reperiuntur.]

In exemplo alio seu secundo editionis Francfurtanae reperi 1) Prolegomena ad Demosthenem, alia illis, quae in volumine Oratorum octavo publicavi; haec, ut a seniore iam Tayloro, perfectiora, ista breviora et ieiuniora erant, ut a iuniore profecta. His in Prolegomenis reperi inter alia indicem codicum Demosthenis Anglicanorum, diversum ab illo, quem in Prolegomenis posterioribus l. c. p. 703. publicavi, nec minus ab illo, quem ipse Taylor superstes adhuc sub exitum suae ad universum De-

mosthenem praefationis publicavit. Iuvat eum, ut brevem, hic ponere.

In Bibliotheca Bodleiana. Codd. Barocciani. Num. 45. Demosthenis Olynthia 1. et 2. cum notis Ulpiani. Num. 73. Demosthenis oratio contra Midiam 1. contra Aristocratem 48. contra Timocratem 92. contra Aristogeitonem 1. 141. 2. 162. contra Neaeram 168. amatoria 198. funebris 210. de foedere cum Alexandro 218. contra Zenothemin 224. contra Phormionem 231. adversus Lacriti exceptionem 247. Epistola 1. 256. exceptio contra Nausimachum et Xenopithem 258. 6. Num. 96. Ecloga vocum quarundam rhetoricarum e Philippicis Demosthenis. Num. 139. Demosthenis funebris oratio, fine caret. Num. 159. expositio vocum rhetoricarum in Philippicis Demosthenis. *Τὸ μέλλον* 303. Codd. MSS. Laud. Num. 26. Demosthenis orationes aliquot Graece.

Adversaria Langbainii. 8. p. 205. Demosthenis orationum et epistolarum Cat.

Codd. Ashmole. 780. 2. Livies of Cato Uticensis — Demosthenis.

In Colleg. Lincolniensi. N. 15. Oratio Demosthenis ad Alexandrum eum ad clementiam invitantis.

Codd. Mss. Is. Vossii. 47. Demosthenis orationes iudiciales. 90. Comparatio Demosthenis et Aeschinis. 115. Demosthenis orat. Olynthiacae, de Pace et contra Philippum. 175. Demosthenis oratio *ἐρωτικός*.

Codd. Mss. Edu. Bernardi. 57. Demosthenes.

Codd. Mss. Episc. Norvic. 102. Nicol. Carri versio quarundam orationum Demosthenis e Graeco. 4.

Porro reperi in illa, quam dixi, Francfurtana collationem Philippicarum quarundam cum codicibus Lockerano et Harleyano, et argumentorum ad has orationes e codice Gonvillano; quae omnia diligenter in variantibus meis retuli. 3) Denique ibi reperi scholia Moschopuli ad tres Olynthiacas e codice Barocciano n. 159. a p. 305. inde exscripta a Tayloro, quae quia is digna exscriptu habuit, quo sunt indignissima, et qua farragine potuissem lectores, si voluissem, e Bavarico obruere, ubi Moschopulea ad or. pro corona adscripta erant, ne quis esset, qui bonorum praesentium quicquam a me sciente, volente praeteritum esse diceret, speciminis ergo, quamquam de Moschopulea ratione iam ex aliis editis eius documentis constat, cum paucarum chartarum iactura hic referam.

Scholia Moschopuli ad tres Olynthiacas.

9. 3. *τὸ μέλλον.*] *τὸ γενησόμενον.* Ibid. *συνοίσειν.*] *χρησιμεύσειν.* Ibid. *σκοπεῖτε.*] *σκέπτεσθε.* 6. *ἥκει τις.*] *παραγίνεταί τις.* 7. *τύχης.*] *εὐτυχίας.* 8. *παραχρῆμα.*] *εὐθέως.* *ἐξ αὐτοσχε-*

δίου. Ibid. ἐνίοις.] τισίν. 9. ῥᾳδίαν.] εὐχερῆ. 10. αἵρεσιν.] ἐκλογήν. 8. δεόντων.] συμφερόντων. 11. μονονουχὶ λέγει.] σχεδὸν εἶπεν. Ibid. φωνὴν ἀφιεὶς.] λαλῶν καὶ διαλεγόμενος. 12. ἀντιληπτέον.] ἀνθεκτέον. 13. φροντίζετε.] ἀγωνιᾶτε. 15. ψηφίσασθαι.] ψήφισμα γράψαι. pen. ἐνθένδε.] ἀπὸ τῆς πόλεως.

10. 3. εἴκων.] ὑποχωρῶν. 4. τύχῃ.] δόξῃ, συμβῇ. Ibid. εἰκότως.] εὐλόγως. Ibid. ἀξιόπιστος.] πιθανὸς. 6. τῶν ὅλων.] ἀντὶ τοῦ μεγάλων. 7. ἐπιεικῶς.] μετρίως. 10. ῥητῶν.] φανερῶν. Ibid. ἀποῤῥήτων.] ἀφανῶν. 11. ταμίαν.] φύλακα τῶν χρημάτων. 14. προέχει.] βέλτιόν ἐστι. 15. ἄσμενος.] χαίρων. 17. ἀναστάσεως.] πορθήσεως. 18. ἀνδραπ.] αἰχμαλωσίας. 21. πολιτείαις.] δημοκρατίαις. Ibid. ὅμορον.] γείτονα. Ibid. ἄλλως τε.] μάλιστα. 27. λόγος.] ἀπολογία. Ibid. σκῆψις.] πρόφασις. ult. ἐθρύλλουν.] ἐφήμιζον.

11. 3. ἀνείλοντο.] ἀπεδέξαντο. Ibid. σφαλερὸς.] ἀβέβαιος. 4. του.] τινος. 5. βεβαίαν.] ἀμετάβλητον. 12. κελεύοντες.] ἀξιοῦντες. 17. ἡνίκα.] ὅτε. 19. διατρίβω.] ἐγχρονίζω. 21. ῥᾴονι.] εὐχερεστέρῳ. 23. προϊέμενοι.] προϊόντες. ult. λογιστὴς.] ἐξεταστὴς.

12. 1. ὑπηργμένων.] συμβάντων. 6. ἀντίῤῥοπον.] ἴσον, ὅμοιον. 16. προϋπαρχόντων.] προγεγενημένων. 17. κρίνεται.] δοκιμάζεται. 19. ἀποτριψώμεθα.] ἐξαλείψωμεν.

13. 6. στρατείας.] ἐξόδους. 9. ἀλυσιτελὲς.] ἀσύμφορον. Ibid. φιλοπραγμοσύνην.] σπουδήν. 11. ἀγαπήσας.] ἀρκεσθεὶς. 16. εὐήθης.] ἁπλοῦς. 21. ἀρχαίων.] κεφαλαίων, ἐνεχυρῶν.

14. 4. ὑποστείλασθαι.] φοβηθῆναι. 9. τριήρεσι.] πολεμικοῖς ὄγκοις. Ibid. θατέρους.] ἑτέρους. 10. ὀκνῶ.] φοβοῦμαι. 12. παραστήσεται.] καταδουλώσεται. 14. προσκαθεδεῖται.] προσεδρεύσει. 15. περιέσται.] περιγενήσεται. 22. προσδεῖ.] χρεία ἐστί. 27. σύνταξιν.] ὅρον.

15. 1. εἰσφέρειν.] συντελεῖν. 9. εὐπρεπῶς.] καλῶς. 13. κάτα.] πάνυ καὶ εἶτα. Ibid. διέψευσται.] διήμαρτεν. 17. κομιδῇ.] λίαν. 21. καρποῦσθαι.] προσοδεύεσθαι. 23. εἰς στενὸν.] εἰς στένωσιν. 26. αὐτονόμους.] ἰδίοις νόμοις ζῶντας. 27. ἀήθεις.] ἀσυνήθεις. pen. κατακούειν.] ὑπακούειν.

16. 1. εὖ πράττειν.] εὐτυχεῖν. Ibid. παρὰ τὴν ἀξίαν.] παρὰ τὸ προσῆκον. 4. ἀκαιρίαν.] δυστυχίαν. 5. συνάρασθαι.] συναγωνίσασθαι. 14. αἵρεσις.] ἐκλογή. 16. ἀντέχῃ.] ἰσχύῃ. 21. συνεισβαλοῦσι.] συναγωνιοῦνται. 23. ἀλλ' ὦ τάν.] ἀλλ' ὦ φίλε, ὦ ἕταιρε. Ibid. ἀτοπώτατον.] θαυμαστότατον. 24. ἄνοιαν ὀφλισκάνων.] ἀνοηταίνων. 24. ἐκλαλεῖ.] κηρύττει. 26. ἡλίκα.] ὁποῖα.

17. 12. ἐμπειρίαν.] γνῶσιν. 13. ἀκεραίου.] ἀσφαλοῦς. 14. εὔθυναι.] ἀπολογίαι, κρίσεις. 15. ὁποῖ' ἄττ'.] ὁποῖα ἅτινα.

Ad secundam Olynthiacam.

18. 3. οὐχ ἥκιστα.] μάλιστα. 8. διαλλαγάς.] φιλίας. 9. ἀνάστασιν.] πόρθησιν. 21. φιλοτιμίαν.] μεγαλοψυχίαν.

19. 2. παρ' αὐτοῦ.] ἀφ' ἑαυτοῦ. 9. πειράσομαι.] σπουδάσω. 11. κενήν.] ματαίαν. 16. ὑπερεκπεπληγμένους.] πλεῖον φοβουμένους. Ibid. ὡς ἄμαχον.] ὡς ἀκαταγώνιστον. 18. παρακρουόμενος.] ἐξαπατῶν. 27. τὸ θρυλλούμενον.] τὸ φημιζόμενον. pen. προσαγόμενον.] προσφερόμενον.

20. 5. πεφενάκικεν.] ἐξηπάτησε. 11. καθαιρεθῆναι.] καταλυθῆναι. 12. ἐξελήλεγκται.] διελέγχθη. Ibid. ἀκαίρου (sic).] ἀκαιρίας. 16. παρὰ τὴν ἀξίαν.] παρὰ τὸ ἀξίωμα. 18. ἄσμενοι.] πρόθυμοι. 19. ἡγοῦμαι.] νομίζω. 22. συστῇ.] γένηται. 27. ἀνεχαίτισε.] εἰς τοὐπίσω ἤγαγε.

21. 3. φωρᾶται.] ἐλέγχεται. 4. καταῤῥεῖ.] συμπίπτει. 25. εἰσφέροντας.] συντελοῦντας. Ibid. ἐξιόντας.] στρατευομένους.

22. 13. στρατείας.] ἐξόδους. Ibid. ἐπισφαλεστέραν.] ἀσθενεστέραν. 17. ἐζήλωκε.] ἐσπούδακε. 21. ᾑρημένος.] προκρίνας. 22. κοπτόμενοι.] συντριβόμενοι. 23. ἄνω καὶ κάτω.] πανταχοῦ. 24. ταλαιπωροῦσιν.] ὀλιγωροῦσι. 25. ἔργοις.] γεωργοῖς. 27. διαθέσθαι.] πωλῆσαι. pen. ἐμπορίων.] λιμένων.

23. 1. οὐ χαλεπῶς.] εὐχερῶς. 2. πεζαίτεροι.] δορυφόροι. Ibid. δόξαν.] ὑπόνοιαν. 3. συγκεκροτημένοι.] ἠσκημένοι. 5. οὐδαμῶς οἷόν τε ψεύδεσθαι.] ἀξιοπίστου. 11. ἀνυπέρβλητον.] μεγάλην. 12. ἀκρασίαν.] ἀκολασίαν. 27. δειναί.] ἱκαναί.

24. 3. τέως μὲν.] ἕως μὲν. 12. ταύτῃ.] κατὰ τοῦτο. 13. ῥοπή.] πρόσκλησις, (leg. πρόσκλισις,) βοήθεια. 25. μελλόντων.] ἀναβαλλομένων. ult. περιῆμεν.] περιγινόμεθα.

25. 2. ὑπὲρ τῶν Ἑλληνικῶν τε δικαίων.] ὑπὲρ τῆς Ἑλλήνων ἐλευθερίας. 3. ἀντήρατε.] ἀντέστητε. Ibid. πλεονεκτῆσαι.] πλεονεκτίαν λαβεῖν. 18. ἀγνωμόνως.] ἀλογίστως. 24. πέφυκε.] ὑπάρχει.

26. 3. ἐλλείμματα.] ὑστερήματα. 8. τῶν ὄντων.] τῶν ἀληθῶν. 12. ἐφεστηκότων.] στρατηγῶν. 14. Λάμψακος, Σίγειον.] πόλεις Φρυγίας. 19. περίεστι.] ὑπόλοιπόν ἐστι. 20. διεστάναι.] διακεχωρῆσθαι, φιλονεικεῖν. 22. εἰσφέρετε.] συντελεῖτε. 23. συμμορίας.] κλήρους. ἣν δὲ ἑκάστη μία συμμορία ἀνὰ ξ' συνεστηκυῖα. 25. διανεμεῖσθαι.] διαμερεῖσθαι. 17. ἐπανέντας.] ἐάσαντας.

27. 4. συμπονεῖν.] συγκάμνειν. 5. ἐν καιρῷ.] εὐκαίρως. 7. κεφάλαιον.] σύντομον. 9. παριοῦσι.] ῥήτορσι.

Ad tertiam Olynthiacam.

28. 5. προήκοντα.] προεληλυθότα.

29. 3. ἐξέσται.] ἐξουσία ἔσται. 4. ὑποθέσθαι.] διατυπῶσαι.

σθαι. 9. ἀπορῶ.] ἀμηχανῶ. 13. συνιέναι.] νοεῖν. 17. ἐνίους.] τινάς. 18. μοχθηρίας.] δυσχερείας. 27. εἰσφέρειν.] συντελεῖν.

30. 1. κενάς.] ματαίας. 2. ἀσθενῶν.] νοσῶν. Ibid. ἐξῆν.] δυνατὸν ἦν. 4. ἀφήκατε.] διελύσατε. 12. παντὶ σθένει.] πάσῃ δυνάμει. 13. ἐστρατηγηκότες.] συναγωνισάμενοι, συμπράξαντες. 17. ἐμπόδισμα.] κώλυμα. 18. ἐφορμεῖν.] ἀνθίστασθαι. 19. ἐκπολεμῶσαι.] ἐχθροὺς ποιῆσαι. Ibid. δεῖν.] δίκαιον νομίζειν. 24. καθυφείμεθα.] προδοίημεν. 27. ἀπειρηκότων.] ἀπειπόντων. pen. ἐμποδὼν.] ἐμμέσῳ. ult. καταστρεψαμένῳ.] καταδουλωσαμένῳ. Ibid. ἐπικλῖναι.] ῥῆψαι, χωρῆσαι.

31. 9. παράδοξον.] θαυμαστόν. 16. ἀθώους.] ἀζημίους. 17. ἀθυμοτέρους.] ῥαθυμοτέρους.

32. 2. ἀπέχθειαν.] ἔχθραν. 7. προὖπτον.] φανερόν. 11. αὐτάρκη.] ἱκανά, δυνατά. 22. ὀξύτατοι.] δυνατώτατοι. ult. ὑπισχνούμεθα.] ἐπηγγειλάμεθα.

33. 4. συγκατασκευάσαντες.] συμπράξαντες. 18. ἀθροίσαντα.] συναγαγόντα.

34. 3. ἐνδέχεται.] δύναται. 5. οὔ τοι σωφρόνων.] οὐδαμῶς φρονίμων. 9. ἐᾶν.] συγχωρεῖν. 11. ἀπέχθωμαι.] ἐχθρὸς γένωμαι. Ibid. τηνάλλως.] μάτην. 18. παριόντες.] ῥήτορες. 23. προπέποται.] προδέδοται. ult. βραχύς.] σύντομος. Ibid. γνώριμος.] φανερός.

35. 1. παραδείγμασι.] ὁμοιώμασι. 17. ἀναθημάτων.] ἀγαλμάτων. 18. σώφρονες.] ἐπιεικεῖς, μέτριοι. 19. ἐν τῷ τῆς πολ.] ἐν τῇ ἰσότητι. 22. σεμνοτέραν.] πολυτελεστέραν. Ibid. εἰς περιουσίαν.] εἰς πλοῦτον.

36. 3. ἐρημίας.] ἡσυχίας. 5. ἀξιόχρεω.] ἱκανοῦ. Ibid. περὶ τῶν πρωτείων.] περὶ τῆς ἡγεμονίας. 6. ἀντιτάξασθαι.] πολεμῆσαι. 7. βραβεύειν.] διοικεῖν. 9. εἰς οὐδὲν δέον.] εἰς οὐδὲν χρήσιμον. 12. ἠσκήκαμεν.] ηὐξήσαμεν. pen. ἀγαπητόν.] εὐκτόν.

37. 3. ἐκνενευρισμένοι.] ἀσθενεῖς, δύναμιν οὐκ ἔχοντες. Ibid. πεπηρημένοι (sic).] ἀφῃρημένοι. 7. ἀνανδρύτατοι.] ἀσθενέστατοι. 8. καθείρξαντες.] συγκλείσαντες. 9. τιθασσεύουσι.] ἡμεροῦσι. Ibid. χειροήθεις.] πράους. 12. ἐπιτηδεύματα.] πράγματα. 24. λημμάτων.] κερδῶν, προσόδων. 27. νέμεσθαι.] διαμερίζεσθαι. pen. διαρκῆ.] ἱκανήν.

38. 1. μισθοφόρον.] μισθὸν εἰσφέρειν. 25. τῆς τάξεως.] τοῦ ὅρου. pen. ἕλοισθε.] προκρίναντες λάβοιτε. ult. συνοίσειν.] συμφέρειν.

Ad secundam Philippicam.

(*Nam ad primam nihil Scholiorum adscriptum erat.*)

66. 9. ἀφέσταμεν.] ἀναχωροῦμεν. 23.ποῤῥωτέρω.] μακρότερον. Ibid. λήσει.] λανθάνει. 24. ἀντᾶραι.] ἀντιστῆναι.

68. 6. ἀνταλλάξασθαι.] ἀντιδοῦναι. 9. ἑτέρως.] ἐναντίως. 16. προελομένους.] προκρίναντας. 18. γλίχονται.] ἐπιθυμοῦσι.

69. 17. ὑπόπτως.] ἐχθρωδῶς. 24. ἀναιρεῖ.] ἀπολύει.

70. 3. συντάττων.] συντρέχων. 5. ἀνταγωνιστάς.] ἐναντίους. 19. σκαιότητα.] δυστροπίαν. 21. ἐναργῆ.] φανερά.

71. 2. ἀνῄρητο.] ἀνέλαβεν. 14. παραιρήσεσθαι.] λήψεσθαι. 22. χειροποίητα.] διὰ χειρῶν γενόμενα.

72. 12. συνιέντες.] νοοῦντες. 14. περιτειχίζεσθε.] περικυκλοῦσθε. 16. ῥαστώνη.] ῥαθυμία.

73. 4. δύσκολος.] χαλεπός. Ibid. δύστροπος.] κακότροπος. 8. τέλεσι.] δαπανήμασι. 21. τηνάλλως.] μάτην. Ibid. ἀδολεσχῶ.] φλυαρῶ.

74. 1. δεδωροδοκηκόσι.] δῶρα εἰληφόσι. ult. ὑποσχεῖν.] δοῦναι.

In tertio exemplorum editionis Francfurtanae ab Askewio ad me missorum reperi istaec. In primo volumine varias lectiones ex Harleyano et Lockerano codd. de quibus modo dixi. In secundo et tertio tota farrago lectionum, quam Taylorus in sua editione orationum et in causa Aeschinea, et in aliis causis publicis versantium exprompsit. Tum volumen quartum, causas privatas tenens, quod meam spem imprimis arrexerat, eam turpissime fefellit, plenum chartis, sed inanibus, in quibus ne litera quidem esset exarata, nisi quod ad orat. c. Macartatum lectiones quaedam ex Augustano essent annotatae, haud constat cur, aut quo. Superest in subsidiis Tayloranis Londino ad me missis editio Parisina, in qua haec reperi. In parte prima, quae penes me penesque omnes ad orat. pro corona procedit, paene nihil egerat Taylorus, quam ut lectiones aut coniecturas, sive Morelli, sive Lambini, Parisinae in calce subiectas adscriberet, si quid in scholiasta notabile, seu citatum auctorem reperisset, nomen eius in margine indicaret, sive vocabulum insignius enarratum, item: raro coniecturas suas adspersit, quas hic seorsim referam, quia sic melius spectari, h. e. iudicari possunt, quam in turba alienarum annotationum veluti sepultae. Sunt igitur Io. Tayluri ad Olynthiacas et Philippicas et Suasorias, (quae omnes alias uno brevi nomine Philippicarum comprehendi solent) annotationes hae.

9. 13. εἴπερ ὑπέρ.] orat. pro corona εὐήθης ὠήθης.

10. 4. εἰκότως.] ἐκείνως. 7. q. glossa.

11. 8. γρ. περιπεπτωκότα — σχολ. (id est sic Scholiastes.) 9. ταὐτό.] F. τοῦτο. 27. τίς οὗτος;] l. τίς; οὗτος. id quod p. 30. 9. quoque repetit.

12. 13. ad sententiam οἱ μὴ χρησάμενοι — Antonius et Maximus sermone 50.

16. 1. Plutarchus de fortuna ad extremum.

18. 20. ὑπὲρ.] περὶ.

20. 16. πιστεύουσιν.] F. πιστεύσουσιν. 23. ταῦτα.] F. ταὐτά.

21. 4. οἶμαι.] *for instance.* Antonius et Maximus sermone primo.

22. 9. ὅποι.] l. ὅπῃ.

24. 6. στρέμμα.] Plutarchus videtur σπάσμα legisse. v. de discrimine adulatoris et amici p. 43. ed. Gr.

25. 17. ταῦτα.] F. ταὐτά. 27. ἐκ φαύλων εὖ τὰ χρηστά, sine forte. et in posterum, ubi f. non praeposui, ibi Taylorus quoque omisit.

28. 2. ἀποβλέπω.

32. 20. ὑπάρχειν.] ὑπάρχει.

33. 26. Plutarchus de vitioso pudore.

36. 16. Aristophanes.

37. 6. βοΐδια.] Scholiastes scribit βουδρόμια.

38. 14. μικρὸν.] μικρῶν Scholiastes.

41. 4. γρ. χρωμένοις. v. Schol.

43. 1. προσπεριβάλλεται.] γράφεται in nonnullis exemplaribus, ait Ulpianus, περισχοινίζεται. haud credo. fortassis in quibusdam περισχοινίζεται pro περιστοιχίζεται. Sed in hodiernis exemplis istius lectionis nec vola, nec vestigium.

44. 14. ἄλλως.] F. ἄλλο. Haec verba, ἡ μὲν ὑπόσχεσις etc. alicubi, uti memini, citat Longinus, qui multa mutuatur a Demosthene non adducendo tantum, verum effingendo (sic), ut alibi notavi.

44. 20. ἱππαγωγοὺς, τριήρεις, καὶ πλοῖα ἱκανά. ita distinguit Laz. Bayfius in libro de re navali. v. Robortelli Emendat. 1. 2.

46. 5. καὶ ἱππαγοὶ ς (sic) τούτοις. Robortellus Emendat. 1. 2.

47. 3. f. punge post στρατιωτῶν. [nam comma deest h. l. Parisinae.]

pen. τάλαντα ἐννενήκοντα καὶ μικρόν τι πρός.] 20 M. per Month X 12 = 240 X 10 = 2400 = 40 Talents. 10 Dr. p. M. X 2000 στρατιωτ. = 20000 Dr. X 12 = 240000 = 40 Tal. 30 Dr. p. M. X 200 equit. = 6000 Dr. X 12 = 72000 Dr = 12 Talents.

40 Talents.
40 Talents.
12 Talents.

S. T. 92 Talents.

48. 22. τόπον.] F. τρόπον.

49. 23. ἄγων καὶ φέρων.] Robortell. Emendat. 1. 3.

50. 20. ἀντιδόσεις ποιούμεθα.] Robort. l. c.

52. 9. ὑπὲρ.] F. ὑπό.

61. 24. quo pacto hi videantur declarasse sibi placere et calculo suo probare facta eorum, quaeque ipsi ab illis perpessi sint. Ita vertit et disserit de vi vocis ἐκδέχεσθαι cl. Abresch Animad. ad Aeschylum 2. 32.

67. 19. F. ποιῆσαι, aut ποιήσειν. ult. αὐτοὺς.] F. αὐτός.

68. 2. ταῦτα.] F. ταὐτὰ, quod idem ad

70. 18. repetitur.

71. 23. Plutarch. praecept. politic.

78. 22. ἐπιδείκνυνται.] F. ἐπιδείκνυσι.

90. ult. δ'.] F. δή.

100. 27. ἀργυρίων.] F. ἀργυρείων.

121. 27. v. notas ad Plutarchi Themistocl. initio MS. de ἄτιμος v. Harpocr. et Abresch. ad Aeschylum 2. 21.

152. Oratio haec non videtur apposita epistolae Philippi n. 133. or. pro Corona [edit. Lips. p. 250. pen.], licet istud ibi videatur Ulpiano. mihi fides huius orationis valde suspecta est propter locos communes, quibus referta est. Imo tota paene consarcinata est ex Philippicis et Olynthiacis.

154. 6. δρῶ.] F. ἱρῶ.

172. 14. ἐκεῖνοι.] Olynth. 3. c. Aristocrat. p. 328. ed. nostrae.

178. ad titulum ὁ περὶ τῶν συμμοριῶν.] rectius Dionysius ὁ περὶ τῶν βασιλικῶν.

Haec pauca et sola, et nil aliud praeterea, quod proprium Tayloro et dignum relatu fuisset, ab eo adscripta reperi marginibus editionis Parisinae ad Philippicas, quae iam spectare et aestimare cuiusque est: nam reliquis ad orr. in causis Aeschinea aliisque publicis ab ipso editas adscriptis ipse iam dudum publice usus est. Quae in eiusdem exempli marginibus ad causas privatas, secundo volumine nostrae edit. comprehensas, adscripsit, ea suo tempore, ubi illuc pervenero, proferre haud obliviscar.

In eo volumine Wolfianae Francfurtanae, in quam lectiones Harleyani et Lockerani inscripserat, interspersas illis variantibus proprias Tayloro animadversiones et coniecturas reperi, quas in libellis variantium lectionum loco quamque suo retuli, ut e. c. ad p. 15. v. 26.

Porro tenendum, lectiones has Harl. et Lock. a Tayloro bis esse illatas in exempla Francfurtanae, alterum illud, unde Moschopuli scholia protuli; verum ibi vix decimam partem reperi earum lectionum, quas postmodum in altero exemplo reperi multo pleniores. Solebat Taylorus, homo, ut videtur, in tractando certe Demosthene ordine commodissimo non usus, ut mirer, qui potuerit ipse scripta in schedis suis reperire, easdem vel decies in diversis chartis passim locorum exarare, alia prorsus eadem, alia mutatis formis, ut hic loci lectiones has in altero exemplo

plenas dedit, in altero mutilatas. Quod cur fecerit, equidem non exputo. Mihi vero molestiam haec eius indiligentia creavit haud mediocrem: nam cum ex altero decurtato exemplo lectiones illas iam in libellos meos variantium intulissem, paulo post, perquam tempori, cum schedae iam typographo tradendae essent, incidens in alterum plenius exemplum, necesse habui iam actum denuo agere.

Haec habui de subsidiis dicenda ad Demosthenem illuminandum facientibus, ab Askewio velut ex haereditate Tayloranа ad me ultra mare missis. De codicibus mstis librisve vetustis prelo excusis, quibus ego sum usus ad congerendam materiam variantium lectionum, iam dixi alio loco, neque multum est, quod iis nunc addere habeam. Verum tamen paucis verbis recensebo copiolas meas, ut quicunque eas cito intuitu brevi in areola expositas oculis collustrare possit.

1. Aldinae primae penes me est codex, cui Ulpianus et Harpocration a bibliopego adiunctus est, item ab Aldo editus; volumen, quod magni facio, meique iuris et mancipi est.

2. Aldina posterior, sed eundem annum, quem prior, praeferens. Exempla eius olim complura usurpavi, Weimaranum, Lessingianum, et illud, quod plures per annos penes me habui e Bibliotheca Senatus Lipsiensis Amplissimi: nunc habeo penes me exemplum illud, quod in libellis variantium *Aldinam Taylori* usurpo.

3. Basileensis primae, in folio, mere graecae, e typographeo Herwagii, quod est Aldinae, fortasse paullo emendatius, apographum, habeo duo exempla, alterum purum, quod est mei iuris, aere meo emtum, alterum ab Askewio Londino ad me missum; quod quia superius loco suo copiosius designare oblitus sum, pauca de eo dicenda hic repetam. In titulo circa statuam tricipitem, quod symbolum Herwagii est, scriptum adhuc clare legitur Edouardus Rauenus, et perobscure, nam cultello erasum est hoc nomen, ut vix agnosci possit, quod *Εὔρικος Μέλανδρος* suspicabar legendum esse, verum in extrema calce huius ipsius exempli rursus circa statuam Herwagii tricipitem latinis literis hoc idem nomen reperiebam clare et perspicue exaratum, non erasum, sic: *AHenry Ailand*, id est *Augustus Henricus Ailand*. Qui homines nigri an albi fuerint, mihi non constat. Fortassis Ed. Rauenus annotata illa in marginibus huius exempli exaravit; haec enim ductibus literarum, quibus in titulo nomen suum Rauenus exaraverat, sunt simillime exarata. Ipse Taylorus in summo margine huius tituli nigris literis seu atramento haec adscripserat: *Black. From a Copy Bibl. Bodley. A.* 2. 20. *artio. Selden.* in imo autem rubris seu rubro liquore: *Red. MS. notes in a Copy of this Edition lent my by Dr. Barnard, Dean of Rochester.* Ubi in variantium lectionum libellis huius codicis mentionem facio, ibi *Herwagianam Taylori*

cito, sed cum distinctione. Quae scripta a vetusta manu recito, sic appello: *vetusta manus in Herwagiana*. Maluissem dicere *Eduardus Rauenus in H. T.*, si certo mihi constitisset, ab eo ista scripta fuisse. Quae autem Taylorus atramento adscripserat, ea appello *Selden. in Herwagiana Taylori*, quia dicitur ille liber e legato Seldeni in Bodleyanam bibliothecam pervenisse. Quae autem Taylorus rubrica adscripserat, ea appello *Herwagiana Taylori e Barnardina*. Horum librorum ille Seldenianus procul dubio est is, quem Taylorus in Prolegomenis ad Demosthenem a me in volumine octavo oratorum editis p. 702. versu 14. designat his verbis: *Observatiunculae ad oram exemplaris Herwagiani prioris* [hoc dicit respectu minoris in tribus voluminibus in octavo, quae est Herwagiana posterior] *in bibliotheca Bodleyana*. Exemplum autem Herwagianum a Barnardo, Decano Roffensi, cum Tayloro communicatum esse videtur id, quod ibidem loci in continenti sic describitur a Tayloro: *Bern.* Variae lectiones.

4. Felicianea, quam Strasburgo ad me misit e lectissima atque instructissima sua bibliotheca Brunckius, Vir illustris. Hac si citius potitus essem, aut ex ea recudendum Dem. textum operis nostris in manus dedissem, aut certe variantes eius lectiones omnes quam diligentissime inde excerpsissem; quod nunc secus est factum. Interim tamen idem est rursus quoque quodammodo factum; nam antehac illam Venetam, quae decennio paene post Felicianeam ex officina Pauli Manutii prodiit, a Io. Frid. Fischero, V. C. bonarum literarum apud nos Lipsienses professore industrio, mecum communicatam, diligentius excusseram; quod merum est Felicianeae apographum, nisi quod innumeris mendis typographicis scatet, a cuiusmodi faecibus Felicianea liquida et defaecata est. Interim sic satis certus esse poterit lector, ubi aio in Var. Lect. Manutianam sic dare, in Felicianea quoque sic legi, quod exemplum Felicianeae operae Paulinae verbatim recensuerunt.

Adminicula haec omnia (nam de Wolfiana et Taylorana editione cum alibi a me dictum sit, neque eae sint editiones primariae, e codd. mstis expressae aut correctae, hic a me non commemorabuntur) adminicula igitur haec si citius omnia una ad manus habuissem eo tempore, quo uni huic rei, collectioni variantium lectionum e libris Demosthenicis manuscriptis et primis atque vetustissimis excusis, deditus eram, multo diligentius et illas ambas Aldinas inter se contulissem, quod omissum valde doleo, et Felicianea melius essem usus, quod hoc aegrius fero, quia libris tam inventu raris paucis potiri licet. Tempore post, animo ad alia converso, piguit ad molestam illam operam reverti, qua profecto non est alia miserior calamitas, cum vita hominis grammatici seu, si mavis, critici copulata, quam variantes colligere, cassas plerumque nuces. Et vel sic tamen illam invisam et exosam operam prorsus devitare nuper non potui, sed necesse habui denuo subire, cum

copiae Tayloranae ex Anglia ad me perlatae excutiendae essent: id quod his ipsis diebus, per quos nauseans et torpens ad nihil non ab eiusmodi molesta opera magis, quam unquam alias, abhorrebam, faciendum mihi fuit. Universe, si qua alia in parte editio mea Demosthenis defectu et labe quadam laborat, quas ei labes insidere permultas ultro confitebor, in hac parte variantium vel maxime laborat, tametsi caeteroquin hac ipsa in parte reliquas omnes superiores copiis rerum antecellit. Quod ultra hoc loco dicam, non habens, deum rogo, ut intra breve tempus virum fortem, adolescentem navum, excitatum, ardentem, ingenii pollentem viribus, reliquis affluentem commoditatibus atque opportunitatibus, impellat, ut operi a me inchoato feliciter coronidem imponat. Scripsi Lipsiae d. 20. Iulii 1774.

CAROLI AUGUSTI RUEDIGERI
DISSERTATIO
DE
CANONE PHILIPPICARUM DEMOSTHENIS.

[Prodiit Fribergae 1820.]

5* Quum post litteras renatas illud maxime orationum genus, quo religionis Christianae magistri ad animos commovendos et ad studium virtutis augendum utuntur, excultum sit atque perpolitum, nuper ea eloquentia, quae versatur in rebus publicis, quaeque, nisi Anglos excipias, diu contemta iacuit ac neglecta, apud nostrates e latebris suis revocata est et in lucem producta. Quae res ut iis omnibus, qui huic arti student et quanta eius vis sit non ignorant, laeta erit atque accepta, ita haud scio an subtilius oratorum veterum et maxime Graecorum vel propterea excitet studium, quod hi eloquentiae verae et calamistris non fucatae auctores nunquam non erunt. Sed ne haec ars, quae nova iam cepit incrementa, unquam ad verborum vanitatem et orationis ieiunitatem descendat, ii optime providebunt, qui perfectorum oratorum opera non modo multum diuque versent, sed etiam, quae sit illorum in dicendo inventio, dispositio, argumentatio et gravitas, perspectum exploratumque habeant. Veterum vero oratorum memoriam recolentibus Demosthenes, Atheniensis, iure primas tulisse videbitur: qui quidem non solum indefesso labore totum se eloquentiae tradidit, sed etiam optimorum historicorum studio et praestantium suae aetatis
6 oratorum disciplina usus optima quaeque elegit ad artem, quam profitebatur, perficiendam, ut et antiqui et recentiores Critici in eius laude consentiant. Ex illis maxime est audiendus Dionysius Halicarn., qui in libro de admir. vi Demosthenis in dicendo T. VI. p. 1021. ed. Reisk. dicit, se, aliqua Dem. oratione sumta, numine quodam corripi variisque moveri affectibus,

---

* Numeri marginibus adscripti indicant paginas editionis Fribergensis.

diffidere, contendere, metuere, contemnere, odio inflari, misericordia et benevolentia duci. Conferendus etiam est Cicero in Bruto c. 9.: „Nihil acute inveniri potuit in eis causis, quas scripsit (Demosthenes), nihil (ut ita dicam) subdole, nihil versute, quod ille non viderit; nihil subtiliter dici, nihil presse, nihil enucleate, quo fieri possit aliquid limatius; nihil contra grande, nihil incitatum, nihil ornatum vel verborum gravitate vel sententiarum, quo quidquam esset elatius.“ Uterque hic scriptor multa alia affert, quibus, quantus ille fuerit orator, doceat: quae ut taceo, ita etiam Longini, Hermogenis, Demetrii Phalerei, Quinctiliani nullam faciam mentionem. Ex recentioribus Iaenisch et A. G. Becker[1]) de virtutibus nostri Oratoris scripserunt, quamquam nonnulla magis tangunt quam exponunt, ut de bono exemplorum usu, de modestia, de laude et vituperio, quo audientium animos eo, quo vult, impellit, de metaphoris recte adhibitis et de aliis eiusmodi rebus. Haec praemonenda duxi, quo magis eius rei, quam pro exigua facul- 7
tate persequuturus sum, gravitas intelligeretur.

Quemadmodum enim paene omnibus classicis scriptoribus accidit, ut opera, ipsorum ingeniis vel digna vel indigna, nomina tamen prae se ferrent, idem usu venit oratoribus Graecis et praestantissimo inter hos, Demostheni, in cuius Orationibus sunt quaedam, quas ob causas, vel ex historia vel e nexu verborum vel e dicendi ratione repetitas Critici ei adscribere admodum dubitaverunt: ex quo genere est Oratio de republ. ordinanda (ed. R. T. I. p. 166 — 177. [2])), de foedere Alexandrino (p. 211 — 220. [3])), Funebris (T. II. p. 1389 — 1400. [4])) et aliae. Sed de his nunc agere a nostro instituto alienum est, quum haec disputatio ad Canonem s. numerum constitutum earum pertineat orationum, quas Demosthenes adversus Philippum habuit. Quum enim numerum duodecim Philippicarum, quas Dionys. Hal. (T. VI. p. 739, 5. ed. R.) nominat, sive undecim secundum edd. vulg. viri docti in dubium vocaverint, a meis rationibus non abhorrebit, edita prima parte Oratt. Philippicar. [5]), priusquam altera in lucem prodeat,

---

1) Aesthetisch-crit. Parallele des Demosth. u. Cicero, von Dr. Jaenisch. Berol. 1801. Demosthenes als Staatsmann und Redner, von A. G. Becker. Hal. et Lips. 1815. Miror, quod Beckerus Iaenischii libro minus, quam par erat, usus sit, huiusque dicta neque hic illic emendaverit neque amplius persequutus sit; uterque enim fere in eadem re versatur.

2) Wolf. ad Lept. p. CXXIV.

3) Liban. in argum. hui. orat. p. 211. coll. Dionys. VI. p. 1187. 3.

4) Dionys. VI. p. 1027. et 1095.

5) Demosthenis Phil. I. Olynthiac. I — III. et de Pace. Lips. Weidmann. 1818.

disquiramus, quae Or. Phil. genuinae sint, quae suppositiciae videantur. In qua quidem re disceptanda ubi antiquos Criticos adea-
3 mus 6), qui vel aliorum iudicia tradiderint, vel suam sententiam exposuerint, plerosque deprehendemus in virtutibus oratoriis Demosthenis versari describendis, crisi vero nihil dedisse operae, nisi excipias Dionys. Halic. et Libanium, quorum hic in argumentis, quae singulis orationibus praefixit, interdum haud exiguam mentis aciem ostendit. At ille, quem facile principem dixeris antiquorum Criticorum, quum, excepta Oratione de Haloneso, de fide ceterarum Philippicarum nihil detrahat, quarum nonnullas oratori abiudicamus, eius rei causas nunc pervestigemus.

Ac primo quidem illud tenendum est, Dionysium non solum de gravitate orationum Demosthenis, sed etiam de earum fide disputasse. Quod, ut alia praetermittam loca, satis patet ex libro de admir. vi Dem. (T. VI. p. 1126. 11.): *εἰ μέντοι ἔνιοι ψευδεπίγραφοί εἰσι λόγοι ἀηδεῖς καὶ φορτικαὶ καὶ ἄγροικοι κατασκευαὶ, ὡς — ἐν τῷ κατὰ Νεαίρας, ἐν ἄλλοις τε συχνοῖς, οὓς Δημοσθένης οὐκ ἔγραψεν, ἐν ἑτέρᾳ δηλοῦνταί μοι πραγματείᾳ τὰ περὶ Δημοσθένη.* Ad multas alias, quas dicit, siquis referendas censeat nonnullas Orr. Phil., id non convenire videtur cum iis verbis, quae idem auctor in ep. ad Amm. p. 736 — 739. tradit. Atqui non praetereundum est ipsum consilium, quo hanc ep. Dionysius scripsit. Quum enim aliquis contendisset, Demosthenem artem rhetoricam ab Aristotele didicisse et in suis
9 orationibus adhibuisse, Dionysius et ipse indignatione quadam ductus et ab Ammaeo monitus, in hac ep. ostendit, Aristotelem tum demum se ad Artem rhetoricam scribendam contulisse, quum Demosthenes aliquot orationes habuisset. Iam etsi neutiquam eo consilio Dionysius hanc scripsit epistolam, ut illas orationes, quarum prima laudat verba, Demosthenis esse probaret, tamen quum dicat, eas esse habitas, de fide illarum nihil derogat; at vehementer dubito, an tanta, quantam vulgo tribuunt, illi sit auctoritas tribuenda. Quid quod, quamquam p. 981. et 994. orationem de Halon., de qua infra dicemus, quodammodo in dubium vocet, eandem tamen in ep. ad Amm. p. 737. sine ulla controversia in Philippicis numerat? Sed in hoc ipso numero sunt quaedam vitia, quae negligentiae culpa non omnino vacant. Primum nominat eam orationem, quam vulgo alteram partem Phil. I. putant, et de qua deinceps disseretur, sextam, quin attulerit eam, quae sit quinta 7); deinde huius ipsius argu-

---

6) De his agit Taylor. in Proleg. ad Dem. (in ed. Reisk. Or. Gr. VIII. p. 709.) sed dolendum, non solum multa ibi esse brevia et obscura, sed locorum, quos V. C. attulit, multos minus idoneos esse, multos etiam falso laudatos.

7) Monuerunt VV. DD. iam inde ab H. Wolfio, pro ἕκτην legen-

mentum tale esse dicit, quale, nisi aliam in mente habuerit orationem, revera non est; tum mirum videtur, quod orationem de Pace, quam inter Philippic. laudat, nec numero suo designet nec numerari velit. His accedit, in anno natali Demosthenis p. 724. illum a vero aberrasse: etenim non ad Ol. 99. 4., sed ad Ol. 98. 4. referendus est [8]). Ex his omnibus quis non collegerit, hunc scriptorem non semper ea, qua par erat, subtilitate et 1
diligentia singula perpendisse et multis negotiis distentum ac nimio, ut videtur, studio in censum hanc epistolam scripsisse? Quid quod ipse videtur hoc p. 996. confiteri, se temporis inclusum fuisse angustiis? nam de medio Demosthenis stylo expositurus dicit: *εἰ οὖν χρόνον ἀρκοῦντα εἶχον, καὶ τὰς λέξεις αὐτὰς ἂν παρετίθην.* Ceteri Critici et Grammatici aut dicunt *ἐν Φιλιππικοῖς*, aut, si numerant, tamen inde, quod non omnes, quos habemus, numeros explent, certo concludi nequit, illos aliquam orationem vel ignorasse vel scriptori abiudicasse. Sic Harpocration ex decem Oratt. Phil. affert singula quaedam verba, sequutus quippe ordinem vulgatum [9]), quem etiam observatum vides in Hermogene, Aristide, Ulpiano, Etym. M. et in Grammaticorum scriptis, quae Hermannus in libro de emend. rat. gr. gr. et Bekkerus in Anecdot. gr. T. I. ediderunt. Illorum enim potius fuit verba explicare, quam de ipsis librorum auctoribus disceptare.

Quae quum ita sint, restat, ut ex ipso harum orationum ingenio iudicetur, utrum hic numerus Dionysii, quem Canonem dixi, verus sit an non. Iam quum Philipp. Oratt. habitae sint et ante pacem Ol. 108. 2. initam, et post hanc, primo de illis agetur: quae quidem sunt Phil. I. Olynth. I — III. [10]) 11
Sed pro his quatuor Dionysius numerat quinque, Phil. I. in duas dispescens partes, quarum alteram habitam dici post Olynthiacam III. Lelandus et Iacobsius Dionysii rationem probantes argumentis etiam confirmarunt; illam ego quoque defendere studui in Proleg. ad Phil. I. p. 14. sq., quamquam etiamnum

---

dum esse *πέμπτην*, sed non videntur considerasse, hoc mutato numero, omnes sequentes numeros usque ad *δώδεκα* esse corrigendos: imo omnia sana esse puto et potius peccasse Dionysium, qui, nescio quo pacto, numerum confudit.

8) Vid. Wolf. ad Lept. p. LXII. et quos laudat Weiske de hyperbol. P. III. p. 14. Hinc ego Dionysium in notis ad vitam Demosth. a Libanio conscriptam non sequi debebam.

9) Bremi (Philol. Beytr. aus der Schweiz T. I. p. 28.) „ordinem, quo legerit Harpocr. has orationes, illustrans dicit, s. v. *Καθήκοντα*, ubi legatur *ἑνδεκάτῃ* (undecima), esse legendum *ἐν δεκάτῳ* (in decima); sed in ea qua utor edit. Harpocr. (Lugd. B. 1683.) hoc iam legitur, ita ut nulla correctione opus sit.

10) Recentiores Critici, praeeunte Dionysio Halic., vulgatum ordinem mutarunt. vid. quae monui in Proleg. ad has oratt. in mea ed. p. 73. sqq.

hoc Suidas et Etym. Magni auctor (hi tres s. v. Ἡγήσιππος) monent, a quibusdam orationem de Haloneso Hegesippo tribui [14]), alii, ut Photius in Bibl. p. 1466. ed. Hoesch., rem incertam relinquunt. At diserte hanc orationem Demosthenis esse negat Libanius in argumento p. 75, 10. ὁ δὲ λόγος οὐ δοκεῖ μοι Δημοσθένους εἶναι· δηλοῖ δὲ ἡ φράσις καὶ ἡ τῆς συνθέσεως ἁρμονία πολὺ τὸν Δημοσθενικὸν πεφευγυῖα τύπον, ἀνειμένη τε καὶ διαλελυμένη παρὰ τὴν ἰδέαν τούτου τοῦ ῥήτορος. Huic adsentiuntur plures recentiorum, Meursius, Kusterus, Gesnerus, Ruhnkenius, Morus, Taylorus et Reiskius, quin argumenta eius rei afferant, quod factum vides a novissimis interpretibus, Fr. Iacobsio et A. G. Beckero [15]), quorum uterque dubitat, an haec oratio Demostheni tribui possit. Liceat paucis ostendere, hanc sententiam suis argumentis minime carere, quae et ex ipsa historia et ex dicendi genere desumuntur. Ex illo genere unum erit, quod afferamus: nam p. 77, 10. auctor huius orationis dicit, se ex iis fuisse legatis, qui ad Philippum missi essent: cum quo loco si conferamus d. fals. leg. p. 447, 9.: τὸν γὰρ Ἡγήσιππον ὁρᾶτε καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ πρέσβεις ὅπως ἐδέξατο, facile patebit, utriusque orationis
huius non potuisse eundem esse auctorem [16]). Quae res ut 14
paucissimis declaratur verbis, ita maximi est momenti: quae enim argumenta ex dicendi genere repetuntur, quamvis accuratissime exposita, saepe non tantam habent vim, quantam vel unum, quod historia nititur. Possit adversarius quis hac sententia in suam rem uti, adhibens testem ipsum Aeschinem in orat. c. Ctesiph. p. 476. ed. R.: ὁ δὲ (Demosthenes) ἀπηγόρευε μὴ λαμβάνειν, εἰ δίδωσιν (Philippus), ἀλλὰ μὴ ἀποδίδωσι, περὶ συλλαβῶν διαφερόμενος [17]). Addat etiam Plutarch. Vit. Dem. c. 9.: ἣν (Halonesum) Ἀθηναίοις Δημοσθένης συνεβούλευε μὴ λαμβάνειν, ἀλλ' ἀπολαμβάνειν παρὰ Φιλίππου. Nonne, dicet, eadem leguntur in Or. de Hal. p. 78, 3. ἄν τε λάβητε, ἄν τ' ἀπολάβητε? Ex his illud quidem recte colligitur, Demosthenem orationem de Haloneso habuisse: sed utrum ea, quae in manibus extat, eadem sit, dubitatur; nam probabile est, alios etiam, qui hanc rem dicendo persequuti sint, hoc discrimen, utrum Phil. insulam det, an reddat [18]), tetigisse.

---

14) Si Harpocrat. et Etym. M. aliis in locis (ille s. v. Βρούχετα, hic s. v. Σύμβολον) hoc indicium non repetunt, vix concludi potest, illos sententiam mutasse.

15) Demosth. Staatsreden, v. Iacobs, p. 378 sq. Demosth. als Staatsmann und Redner, von Becker, p. 280 sq.

16) Vid. Iacobs. l. l. in nott. p. 400.

17) Conf. Brodaeus et Taylor. ad h. l.

18) De iis, quae habet Quinctil. Inst. Or. III, 8. „Estne finitio apud Demosthenem, det Halonesum Philippus, an reddat?" idem statuendum videtur.

Plures vero de Haloneso apud populum egisse, docet ipse Phil. in ep., quam Atheniensibus scripsit, p. 162, 16. ed. R. *διδόντος μου τὴν νῆσον, οἱ ῥήτορες λαμβάνειν μὲν οὐκ εἴων, ἀπολαβεῖν δὲ συνεβούλευον.*

Quod ad dicendi genus attinet, in universum moneatur, gra-
15 vitatem, simplicitatem orationisque ornamenta, quae in Demosth. oratt. esse soleant, hic non inveniri. Nam praeter modestiam, quae est in hoc oratore (Phil. I. p. 40, 1.), dicendi gravitas, quae cernitur in **sententiis** et **praeter exspectationem propositis** — *σχήματα παρὰ προσδοκίαν* — (Olynth. I. (III.) p. 10, 8. Ol. II. (I.) 22, 11. 25, 26. 31, 9. Ol. III. (II.) 33, 26.) et **sibi invicem oppositis** — *ἀντιθέσεις* — (Olynth. II. 23, 24. 31, 1. Olynth. III. 33, 16.) in eo maxime laudanda est. **Interrogationibus** (Olynth. III. p. 33, 10. 38, 5. Phil. I. p. 40, 15. 43, 2.) non minus utitur ad animos audientium commovendos, quam **metaphoris** (Phil. I. p. 42, 16. 21. 43, 1. 48, 25. 51, 10. 54, 9.) et **imaginibus atque comparationibus** Homeri instar [19]) ex ipsa rerum natura petitis (Olynth. II. p. 21, 7. 24, 3. Olynth. III. 33, 5. Phil. I. 47, 13. 51, 24.). Longiores etiam eaeque difficiliores hic illic deprehenduntur enuntiationes ad rem aliquam uno tenore pronuntiandam (Ol. II. 19, 10 — 30. 22, 15—28.). Quid quod praestat oratio Demosthenis **bene honesteque dictis** distincta? (Olynth. II. p. 21, 19. 26, 3. 29, 3. Ol. III. 32, 17. [20])) His vero, quas proposui, sermonis Demosthenici virtutibus vacat, me quidem iudice, oratio de Haloneso; neque etiam eius **acerbitatis** ve-
16 stigia [21]), qua Demosthenes Philippum notat, (Phil. I. p. 41, 6.

19) Omnino, quod iam veteres animadverterunt Critici, Homericam dicendi rationem imitatur Demosthenes, quod inter alia apparet ex duorum verborum usu ad eandem rem significandam. Phil. I. p. 41, 1. 42, 29. Vid. quae dixi in mea edit. p. 26.

20) Cfr. **Becker** l. l. p. 215.

21) Cum omnino magna est cautio adhibenda in oratorum usu ad historiam conscribendam, tum maxime, si quis alicui (ut Demosthenes Philippo) odium et invidiam conflaturus est. Hinc etsi iam dudum dubitaverint VV. DD. de fide Demosthenis historica in rebus Philippi enarrandis, tamen illud, ni fallor, praetermittere non debebant, huic oratori multa deberi, quae alioquin in oblivionem venissent. Cfr. librum praestantem: B. G. **Weiske** de hyperbole errorum in histor. Philipp. commissorum genitrice. Misen. 1819. 4. Sed iam ante Weiskium L. C. **Valckenarius** in Or. de indole, virtutibus et rebus gestis Philippi (Hemsterhus. et Valckenar. Oratt. L. B. 1784. p. 225. sqq.) monuerat, Demosthenis invidiam historicorum testimoniis debilitatam esse. Sed liceat Viri huius Celeb. verba de Philippo afferre (l. l. p. 239.): „Philippus princeps comis et affabilis fuit, facundus, facilitate et humanitate summa, beneficus, mansuetus, clemens, effundendae pecuniae longe magis prodigus, quam sanguinis. Exornatus doctrinae cultu studia litterarum

51, 1.) in ea deprehendi. Quemadmodum ea, quae monui
Demostheni esse propria, in hac oratione **non** sunt, ita insunt
quaedam a Demosthenis indole aliena. Structura enim verborum
tum facilior, tum contortior saepe est, quam in Demosthene.
Nam quum p. 76, 6. structuram orator per nominativum ingres-
sus esset, in ipsa apodosi sequitur alius casus: cum quo loco
cfr. p. 87, 27. Deprehendes etiam quasdam locutiones in hac
orat., quae dicendi generi nostri oratoris non conveniant, ut p. 82, 17
23. *τῷ ἀπολλύντι Ἀμφίπολιν* hoc sensu: cuius decreto Am-
phipolis amissa est. P. 83, pen. *πεφυλαγμένως ἐπιστέλλειν*,
„caute perscribere," p. 85, 4. *ἐπιστομιεῖν ἡμᾶς ἔφη*, ubi
ἐπιστομίζειν, os loquentis reprimere, non Demosthenis esse iu-
dico. Videtur nempe haec vox eiusdem esse generis, quo illa
loquutio, quam Libanius iam notavit (p. 88, 1.) *εἴπερ ὑμεῖς τὸν
ἐγκέφαλον ἐν τοῖς κροτάφοις καὶ μὴ ἐν ταῖς πτέρναις κα-
ταπεπατημένον φορεῖτε*, „si cerebrum in temporibus, neque in
calcibus conculcatum geritis." Quae **Weiskius** l. l. p. 23.
monuit ad defendendum oratorem, ea, si quid video, non vere
defendunt, nam exempla, quae attulit, alius sunt generis. Iam
etsi ob hanc solam dictionem, quae ab ornata oratione abhorret,
ut potius **foeda** dici possit, Orationem de Halon. non damna-
verimus, ea tamen accedit ad cetera argumenta, neque vi sua
caret. — Mirum etiam illud visum est, quod, quum p. 81, 24.
Pythonis mentionem faciat orator, hunc non eo modo com-
memoret, quo de Cor. p. 272, 15 sq. Quid dicam de **Philo-
crate**, quem affert Orator p. 82, 22.? qui Demostheni ita fuit
invisus, ut alibi eum derideat; de Cor. 232, 10. *Φιλοκράτης ὁ
Ἀγνούσιος*, p. 310, 10. *συκοφαντία Φιλοκράτους*, de fals. leg.
p. 345, 1. *μιαρὸν καὶ ἀναιδῆ Φιλοκράτην* dicit, cfr. p. 345, 23. ut alia
taceam loca; nostro vero in loco nihil tale de eo dicit, quale in
illis. Iam etsi, quod nemo negabit, multae res gestae attingan-
tur in hac oratione, quae in aliis etiam Nostri orationibus comme-
morentur, facile tamen concedetur, eas non impedire, quo minus,
si alia valent argumenta, orationem alicui adscribamus. Deni- 18
que addam hoc, quod pro mutua ceterarum orationum similitu-
dine in hac tam pauca legantur, quae conveniant cum verbis et
loquutionibus, quibus Noster utitur in aliis Orationibus Phi-
lippicis. **Weiskius** quidem orationem de Hal. Demostheni vin-

---

nunquam intermittebat, hominum litteratorum studiosus." Cfr. **Drumann's** Ideen zur Geschichte des Verfalls der griechischen Staaten. Berol. 1815. p. 27. qui de Philippo haec: „Sein Character war, immer characterlos zu seyn in Gesinnung und Handlung; sein Grundsatz, keine Grundsätze zu haben, dem, welcher nach Regeln handelt, zuvorzukommen, und ihm überall das Ziel zu verrücken; seine Gewohnheit, sich an Nichts zu gewöhnen; seine Stärke, Herr seiner selbst zu bleiben und alles um sich her zu halten."

dicaturus affert (p. l. p. 14.) exemplum dictionis repetitae [22]). quae iam in Phil. III. legatur, sed hoc non ita est comparatum, ut in eo acquiescas. Nam si comparas Olynth. I. p. 10, 29. cum Ol. III. p. 30, 21. et Ol. I. p. 11, 25. cum Ol. III. p. 30, 9. denique Ol. I. p. 15, 17. cum Ol. II. p. 21, 14. invenies talem similitudinem, quam in oratione de Hal., cum alia comparata, frustra quaeres: ut omittam semel dicta, quae in hac orat. occurrunt, quibus ipse non multum confido. His de causis, quas attuli, orationem de Halon. nego Demostheni posse tribui. *)

---

22) Alterum enim, quod laudat, exemplum desumtum est ex orat. ad Phil. epistolam, quae ipsa in dubitationem cadit. Ceterum Vir praeclarus in nota (p. 13. et 14.) quaedam attulit repetitionum orationis Demosthenicae exempla, usus in hanc rem locis, quorum fides incerta est.

*) Dignissima est quae legatur diligenterque expendatur de huius orationis *νοθείᾳ* disputatio viri egregie docti, Christophori Gotthelf Gersdorfii in libro bonae frugis plenissimo, qui prodiit Lipsiae 1816. hoc titulo inscriptus: Beiträge zur Sprach-Characteristik der Schriftsteller des Neuen Testaments. Erster Theil. ubi p. 15. s. sic Gersdorfius:

„Die höhere Kritik ist das unnützeste Ding von der Welt, wenn sie nicht, sie mag nun entweder bisher gültige Schriften für unecht erklären oder bisher ungültige für echt, vornehmlich durch ein sorgfältiges Studium der Sprach-Characteristik geleitet wird. Unter die unechten Reden des Demosthenes wurde zeither besonders die *Περι της Ἀλοννησου* gerechnet, und Libanius in s. *ὑποθ.* sagt: *οὐ δοκει μοι Δημοσθενους ειναι. δηλοι δε ἡ φρασις, και ἡ της συνθεσεως ἁρμονια πολυ του δημοσθενικου πεφευγυια τυπου κ. τ. λ.*, mit Berufung auf die *πρεσβυτερους*, denen sie ebenfalls verdächtig gewesen sey. Und wirklich, ausser dem was Liban. noch anführt, wehet darin ein ganz *eigener* Geist der Ironie, der dem sonst wohl auch ironisirenden Demosth. doch ziemlich fremd ist. Aber ich finde angezeigt: „Orationem de Haloneso Demostheni, cui vulgo abjudicatur, vindicat" — *Benj. Gotthold Weiske* 1808., und weiss nicht, ob die Demosthenische Sprache gehörig darin berücksichtiget ist. Denn gleich mit dem Anfange der Rede *Ανδρες Αθηναιοι, οὐκ ἐστιν ὁπως αἱ αἰτιαι, ἁς Φιλιππος αἰτιαται κ. τ. λ.* hört man schon das, was dem Demosthenes sehr ungewöhnlich ist. Nämlich 1) so viele 100mal auch Demosth. *ανδρες Αθ.* u. dergl. spricht, so stellt er es doch nicht als erstes Wort und zum Anfang der Periode (ausgenomm. Tom. 2. de falsa legat. p. 146. l. 12., wo aber nicht Dem. sondern Aeschines redet, und c. Leptin. init. *ἀνδρες δικασται*), und 2) spricht er selbst immer *ὦ ανδρ. Αθ.*; ferner 3) ist ihm das *verbum* mit dem *nomine cognato* ungeläufig und ziemlich fremd. In Olynth. 2 u. 3, de Pace, Philipp. 2 u. 3, *προς την Φιλιππου ἐπιστολην, περι τ. συνταξεως, π. τ. συμμοριων, π. τ. προς Αλεξ. συνθηκων*, in Apatur. kommt, soviel ich weiss, nie etwas dergleichen vor; in Olynth. 1. aber allenfalls 1mal; in Philipp. 1. (p. 53. l. 13. *λογους ὑπερηφανους. ὡς φασι, λεγει*) und noch 1mal; in Phil. 4. auch 1mal; de Cherson., de Rhod. libertate, pro Megapolit. in jeder 1mal; de Corona 6mal; de falsa leg. 2 oder 3mal; in

Sed haec missa facio, ut ad **Philippicam IV.** (in ed. Reisk. Orr. Gr. T. I. p. 131 — 151.) — Dionys. Halic., Harpocrat. et Ulpian. eam decimam dicunt — me convertam: quam equidem Demosthene indignam esse censeo. Cur veteres [22]) haec oratio non admodum offenderit, supra exposui: fuisse tamen, qui eam vitu- 19
perarent, colligas ex his **Ulpiani** verbis: „Qui ante me hanc orationem exposuerunt, ignorarunt, eam a Demosthene ad quemdam subitum eumque parum secundum nuntium, allatum ex Thracia, fuisse habitam. Quamobrem etiam **festinanter**, necessitate urgente, eam pronuntiavit.“ Eademque ratione auctorem excusat, cur ex praecedentibus orationibus tam multa sit mutuatus. Sed nescio an Criticus noster haec magis de suo, quam sincero usus testimonio, dederit. **Valckenarius** in Orat. de Phil. p. 251. monet, sibi Philippicam quartam ex Demosthenеis ab alia manu videri conflatam. Quam sententiam probant **Wolf.** ad Lept. p. LX. et **A. G. Beckerus** (Demosthenes als Staatsmann etc.) p. 296 sqq. Et hunc quidem, quem po-

---

Leptin. 2mal; in Mid. etc. zwar verschied. mal, jedoch, worauf beim Demosth. jedesmal zu merken ist, in *Citaten* der Zeugen, der Gesetze, in der *μιμησις*, der bald feierlichen, bald vulgären, oder auch spottenden und leidenschaftlichen Sprache, womit vielleicht W. *αἰτιας αἰτιασθαι* hier rechtfertigen dürfte. Allein nie kommt *αἰτιας αἰτιασθαι* in Demosth. wieder vor, und in dieser verhältnissmässig so *kurzen* Rede de Halon. findet sich diese Verbindung der Verben mit ihren verwandten Substantiven nur allzu oft. Nicht weit vom Anfang p. 66, 1. *ἐλεγε λογους*; p. 69, 5. *φυλακην φυλαττειν*; p. 69, 16. *ἀποστολεις ἀποστελλειν κ. δαπανας δαπανᾳν*; p. 69, 25. *περι της ἐπανορθωσεως, ἣν ἐδοσαν ἐπανορθωσασθαι*; p. 70, 21. *λογους, οὓς ἐλεγεν*; p. 71, 15. *ἐλεγε τους λογους*; p. 72, 7. *ψηφισμα ψηφισασθαι* u. extr. *περι τ. ἐπανορθωματος, ὁ ἐπηνωρθωσασθε*; p. 76, 4. *γραψασθαι γραφην*. Das ist für den Demosthenes zu arg. Citiret ist nach m. Exemplare der Herwag. Ausg. Basil. 1547 in 3 Octavb., das ehemals dem *Jac. Fabricius* zugehörte, und durch des *Mart. Crusius* Hand im Jahre 1551 hin und wieder emendiret worden ist. Auf die Buchschale des 2. Th. schreibt er dem Fabric. unter andern:

σὺ δ' ἐμιην', ὁρᾳεις, ἐπανορθων ἐνθα και ἐνθα,
ὡς τεκμαιρομενῳ δοξεν ἀρειον ἐχειν.“

Hactenus vir doctissimus. Non tacendum est autem, Weiskium, cum de hoc argumento nuper in familiari sermone confabularemur ostendissemque ei quae nondum viderat Gersdorfiana, quo est animi candore, haud gravate fassum esse, suum illum Orationis de Haloneso Demostheni vindicandae conatum caruisse successu.

SCHAEFER.

23) **Hermogenes** et **Aristides**, rhetores acutissimi, in nonnullis suorum scriptorum locis verba et dictiones ex hac oratione afferunt. Cfr. **Harpocrat.** s. v. *Καθήκοντα.*

stremo loco nominavi, quique hanc orationem ieiunitate laborare dicit, aeque ac **Augerium**, illud maxime offendit, quod orator p. 140, 26. legem de pecunia theatrali, quam paucis annis ante antiquari voluerat, nunc ipse sustineat, itaque secum pugnet. Sed accedunt etiam alia, quae a Demosthene aliena esse dixeris. Quem quum videamus ceteris in oratt. certam sequi rationem ad animos eo, quo velit, perducendos, in Phil. IV. frustra investigabis summum consilium, quod auctor persequutus sit: varia enim tractat eaque non apto ordine disposita. Modestiae vidimus Demosthenem studere: ubinam vero talia leguntur in eius scriptis, ut p. 132, 1.: „omnes omnino vincimus et superamus oratione"? Quibus conveniunt, quae sub finem p. 151, 21. dicit orator: „haec vere, libere, simpliciter, benevole et rectissime sunt dicta, non adsentationis et detrimenti et fraudis
20 plena est haec oratio." Neque etiam boni oratoris esse dices, saepius uti iuramento, quod auctor hui. or. adhibet p. 133, 9. 136, 8. 25. 138, 2. 5. aliisque in locis. Iam etsi non omnes eas virtutes, quas in Or. d. Halon. desideravi, in hac desidero declamatione — desiderat vero Beckerus l. l. —, tamen in alia quaedam incidi, quae Demosthenicae dicendi rationi repugnant, ut p. 131, 12. *ἡ ἀσέλγεια — τοσαύτη τὸ πλῆθός ἐστιν*, quem non offendit hanc structura? Non magis Demosthenis esse censeo *ἀντιπαρασκευάζεσθαι* p. 139, 5. et *ἀνάρπαστος* p. 139, 25. At probe scio, si qua in re, maxime in hac periculum esse, ne nosmet ipsos in iudicio nostro decipiamus; quare qui benevolo animo meliora me docuerint, me sibi valde obstringent: certe, ut verum sequerer, elaboravi. — Sed postremum, quod affero argumentum ad hanc orationem Demostheni abiudicandam, id ipsum maximi est omnium momenti, quum ansam praebuerit dubitandi de fide huius scriptionis. Etenim et **singulae eloquutiones et totae enunciationes ac periodi** ex oratione de rebus Chersonesi et ex aliis sunt desumtae, ita, ut, paucis tantum verbis mutatis, plurima sibi de verbo conveniant. Ad p. 134, 5 — 19. vid. de Chers. p. 99, 28.; ad p. 135, 15 — 136, 1. cfr. de Chers. 100, 19 — 101, 3.; ad p. 137. 8 — 18. cfr. de Chers. p. 101, 13 — 25.; ad p. 137, 27 — 138, 23. vid. de Chers. p. 101, 26 — 102, 24.; ad p. 145, 29 — 146, 29. vid. de Chers. p. 102, 23 — 103, 26.; ad p. 147, 11 — 150, 5. cfr. de Chers. 103, 29 — 106, 20. Extrema denique pars Philippicae IV. minime sapit ingenium Demosthenis, qui non eo modo, quo hic factum vides, orationes finire solet. Ex his omnibus alterutrum
21 statues, aut Demosthenem modo inepto et festinanter repetivisse, quae iam dixerat, aut declamatorem aliquem, qui Demosthenis verbis suam orationem ornare vellet, hanc scripsisse Philippicam quartam.

Sed restat ea **oratio**, quam Noster habuisse fertur **ad epi-**

stolam Philippi [24]) (in ed. Reisk. Orr. Gr. T. I. p. 152 — 158.). Dionys. Hal. VI. p. 737. eam dicit postremam. Hanc recentiores Critici — nam veteres tacent — Taylorus, Valckenarius, Iacobsius, Larcherus et A. G. Beckerus pro suppositiția habent [25]), neque immerito. Ac primo quidem querelarum et criminum, quae Philippus in epistola in Athenienses conflat, non videmus rationem haberi, ut iam Ulpianus statuerit, hanc orationem videri ad eam pertinere epistolam, quae commemoratur de Cor. p. 250., at ne huic quidem convenit. Quanquam omnis haec oratio ex ceteris Philippicis collecta est, tamen non desunt, quae displiceant, ut vox σκορακίζειν (p. 155, 14.) „ad corvos abire iubere“, quae a Demosthenis ingenio abhorret. At hoc ipsum probandum erit, hanc orationem selectis orationum Philippicarum locis — iisque sane praestantissimis — contineri. Ad p. 153, 15. cfr. Olynth. II. (I.) p. 19, 17.; ad 22
p. 154. 5. cfr. eand. p. 20, 21.; ad p. 154, 17. vid. eand. p. 22, 2 et 10.; ad p. 154, 23. vid. eand. p. 22, 15.; ad p. 155, 16. cfr. eand. p. 23, 6.; ad p. 155, 23 — 156, 12. cfr. eand. p. 22, 23 — 24, 15.; ad p. 156, 19. cfr. eand. p. 24, 18.; ad p. 156, 24. cfr. eandem p. 24, 23.; ad p. 156, 27. cfr. Phil. I. p. 43, 7.; ad p. 157, 4. cfr. de Halon. 80, 26.; ad p. 157, 14. cfr. Olynth. II. p. 24, 27.; ad p. 157, 24. vid. eand. p. 25, 18.; ad p. 158, 7. cfr. de Cor. p. 219, 7.; ad p. 158, 15. vid. Olynth. II. p. 21, 19. Has repetitiones molestas esse, quemnam fugiet? Iam si quis opponat, ipsum Dionys. Hal. T. VI. p. 1127. monere, Demosthenem eandem rem multis et similibus exprimere verbis, idque proprium esse ipsius dicendi generi, hoc tantum refertur ad singulas loquutiones, quas, occasione eadem oblata, Noster repetit; ut Φιλίππῳ ἐξέσται καὶ πράττειν καὶ ποιεῖν ὅ τι βούλεται, et quae sunt eius generis alia.

Sed iam dicendum est et de ipsis harum, quas Demosthenis esse negamus, orationum auctoribus et de ratione, qua hae

---

24) Hanc vid. in ed. R. T. I. p. 158 — 165. quae quamquam minime est spernenda et historiae adeo inservit, tamen, si orat. Dem., quae ad illam pertinet, non genuina est, haec ex operibus Dem. dimittenda. A codice Augustano primo haec epist. plane abest.

25) Taylor. in animadv. Reisk. ad Dem. p. 24. ita dicit: „Mihi fides huius orationis valde suspecta est propter locos communes, quibus referta est. Imo tota paene consarcinata est ex Philippicis et Olynthiacis.“ Et ibid. p. 76: „Mihi videntur profecto cum epistola Philippi, tum oratio adversaria multis aliis de causis indignae esse ea tempestate atque antiquitate, quas prae se ferunt.“ — Valckenar. in Or. de Phil. p. 270. — Iacobs Staatsreden d. Dem. p. 512 sq. — Memoire où l'on cherche à prouver, que la harangue en reponse à la lettre de Philippe n'est pas de Demosthène, par Larcher (Hist. et Mem. de l'inst. royal de France T. II. p. 243 — 269.) — Becker in libro saepius laudato p. 303 sq.

Demosthenicis insertae sunt. De Haloneso plures dixisse oratores et
23 inter hos etiam Demosthenem, supra monuimus. Huius vero orationem esse deperditam ignorasse videntur, qui Oratt. Dem. in unum corpus colligebant ita, ut, quum hanc, quae extat, invenissent, in Demosthenicis haberent. Neque etiam illud nos fugit, scholas rhetoricas illo tempore apertas fuisse, ubi huius artis discendae cupidi oratores perfectissimos imitandos sibi proponerent, et speciminibus exhibendis se exercerent. Num mirum videbitur, illos maxime Demosthenis, quem singulari vi et gravitate plurimum videbant apud cives Athenienses valere, orationes elegisse, quas imitarentur? Quonam praeclariore duce uti poterant? Horum autem orationes scriptas probabile est in manus eorum incidisse grammaticorum, qui, veterum scripta congerentes, suum cuique auctorem tribuere studerent. Qui quum animadvertissent et accepissent, Demosthenem acerrimum fuisse Philippi adversarium in dicendo, huius nomen, opinor, iis omnibus praefigebant orationibus, in quibus Philippi viderent impugnari superbiam et arrogantiam. Huc accedit, quod, quum ipsi veteres critici saepius inscriptiones singularum orationum vituperent, hae non debeantur Demostheni, sed illis diasceuastis, quos dicunt, qui scriptorum antiquorum opera in ordinem quendam redigerent. Dionysius Hal. in Arte rhetor. T. V. p. 351. contendit, orationem de Classibus rectius inscribi περὶ τῶν βασιλικῶν, et de adm. vi Dem. VI. p. 994. scribit, orationem ad Philippi epistolam et eius legatos a Callimacho inscribi de Haloneso. Quod ipsum etiam animadvertit Libanius in Argumento huius orationis p. 75. init.

Quae quum ita sint, Canon ille Dionysiacus, secundum
24 quem Demosthenes Duodecim dicitur habuisse Orationes adversus Philippum, intra angustiores fines coercebitur, ut tantum Octo contineat Philippicas. Orationem igitur de Halon., Phil. IV. et quae ad epistol. Phil. scripta est, Philippicarum editor omittet, omnia vero Demosthenis opera qui edenda suscipiet, has in peculiari volumine servabit, ut et aequales et posteri videant, quid sit de fide orationum Demosthenicarum statuendum.

RUDOLPHI RAUCHENSTEINII DISSERTATIO DE ORATIONUM OLYNTHIARUM ORDINE. *)

PRAEFATIO III*

FRANCISCI PASSOWII.

Oratorum Graecorum studium accuratius quantum conferat cum ad interiorem Attici sermonis Atticarumque legum et institutorum apud Athenienses vigentium cognitionem, tum ad ingenia in universum expolienda et acuenda, nemo iam harum litterarum vel mediocriter peritus ignorat. Attamen quod aliis quoque in rebus aliqua difficultate implicitis accidere solet, laudantium semper ad nostros usque dies multo fuit maior quam strenue exercentium numerus, neque adeo mirandum, ardorem, quo eloquentiae Atticae studium iam diu promoveri debebat, longe infra ipsius rei dignitatem substitisse. Excusatio quidem

*) Prodiit hic libellus Lipsiae 1821. hoc titulo inscriptus: De Orationum Olynthiarum ordine scripsit Rudolphus Rauchenstein, Helvetus, Sem. Reg. Philol., quod Vratislaviae floret, nuper sodalis. Praefatus est Franciscus Passow. Accedit Fasciculus Observationum Philologicarum et Criticarum in Demosthenis Philippicas. Auctore I. H. Bremio, Turicensi.

* Numeri marginibus adscripti indicant paginas editionis Lipsiensis.

in propatulo: vix enim quicquam in antiquitate ab hodierna civitatum societatisque humanae conformatione alienius cogitari
IV possit perpetua hac totius vitae et publicae et privatae censura, quam non audacioribus civibus permittere, sed ab optimis disertissimisque expetere consuevere magistratus. Quodsi igitur in vulgus neglectui habentur, quaecunque a nostris moribus abhorrent; antiquitatis certe scrutatoribus, quanto quid remotius adhuc et obscurius iacet, tanto intentiore cura id ipsum et protrahendum est et illustrandum.

Quae quum ita sint, scholis ad hunc illumve oratorem Atticum institutis officio nostro haud omnino satis fecisse rati, nisi auditorum nostrorum animos ad hoc argumentum proprio quoque Marte pertractandum appelleremus, certaminibus litterariis, liberalitate Regia in nostra Musarum sede conditis, rectius uti posse nobis non videbamur, quam quaestiones philologas ex hac potitissimum antiquitatis studiorum parte proponendo. Hinc factum est, ut a. MDCCCXXIX. ad *ordinem, quae orationes Olynthiacae tres a Demosthene habitae sint*, certatim indagandum iuvenes nostros φιλέλληνας provocaremus: quae quidem quaestio,
V gravissimo Dionysii Halicarnassensis praeiudicio quodammodo occupata, hucusque auctoritate magis quam certis rationibus confecta, subtiliorique tandem aliquando examine dignissima nobis videbatur. Nec fefellit eventus exspectationem nostram.

Etenim ipsae quaestionis difficultates iuvenum duorum quovis nomine nobis probatissimorum, RUDOLPHI RAUCHENSTENII, Helvetii, ex egregia Ludov. Doederlinii, professoris tum Bernatis, iam Erlangensis, disciplina ad nos delati, et GUSTAVI PINZGERI, Silesii, Semin. philol. Regii sodalium, adeo concitaverant ingenia, ut utrique ab amplissimo Philosophorum Vratislaviensium Ordine par pari cum laude praemium decerneretur. Uterque enim, eodem fontium studio eademque in colligendis argumentis diligentia, in iudicando libertate usus, Dionysium omnino recte statuisse idoneis rationibus probaverat, eoque persuasionis deduxerat rem, ut nisi omnibus partibus absoluta, tam recte tamen administrata videretur, ut ulteriori indagini haud ita multum relictum sit. Et quum eodem tempore Rauchenstenius reditum in Helvetiam pararet, publicumque aliquod annorum
VI apud nos haud sine fructu transactorum monumentum exstare vellet, auctores ei fuimus libelli, quo doctorum Vratislaviensium

comprobationem nactus erat, recentatis curis limaque haud parce adhibita iam evulgandi, ut aliorum quoque aequa iudicia experiretur. Pinzgerus vero, amicorum omnia communia esse ratus, ut ex sua scriptione quaecunque vellet et quorum aliquis fortasse usus esse posset, mutuaretur suisque insereret, lubenter concessit Rauchenstenio. Opusculo hinc aucto novum decus accessit insigni humanitate Io. Henr. Bremii, Turicensis, viri, ut antiqua solidaque eruditione clari, ita ad provehenda quoque aliorum de litteris bene merendi conamina paratissimi, qui popularis sui primitias fasciculo exquisitissimarum in Demosthenis Philippicas observationum ornare haud est dedignatus.

Haec fere erant, quorum praemonendorum munus ab auctoris modestia et amicitia mihi erat impositum, eoque iam rite defunctus esse mihi viderer, nisi, quo minus ipse ἀσύμβολος plane discederem, praesentia Bremii et Pinzgeri exempla ve- VII
tarent.

Circumspicienti igitur mihi, quid, ab itinere valetudinis causa suscepto modo redux, lexicique Graeci condendi grato quidem, sed diuturno labore districtus, inter brevissimum temporis spatium de meis adiicere possim, opportune redibat in memoriam codex Rehdigeranus Demosthenis, Andreae quondam Dudithii, in membranis quadruplicatis nitide exaratus, nuperque lectionum academicarum in usum a me excussus. Et diu quidem ante nos viris eruditis innotuit: est enim idem ille Vratislaviensis, cuius copiam roganti sibi negatam esse queritur Io. Iac. Reiskius in praef. ad Demosthenis a se editi T.I. p. LVIII. [LIII.] at neque libri notitia, Reiskio ab Arletio per litteras data, vera fuit: duplicis huius culpae quamvis sero abolendae opportunitatem adepti, ne sine fructu praeterfluat cavebimus.

Continet igitur liber post vitam Demosthenis Libaniique summaria singulis orationibus praefixa orationes Olynthiacas tres ex vulgari ordine, Philippicam primam, or. de pace, Philippicam VIII
secundam, or. de Haloneso, Philippicam tertiam et quartam, or. de epistola Philippi, epistola ipsa ad calcem libri reiecta, or. de rebus Chersonesiacis, de Symmoriis, de contributione, pro Megalopolitanis, de Rhodiorum libertate et de foedere cum Alexandro, Philippi denique ad Athenienses epistolam; orationum vero de corona et de falsa legatione, quas codici inesse Reiskio significaverat Arletius, nec vola, nec vestigium; et scholia,

quorum multitudinem idem vir doctus praedicaverat, neque adeo sunt multa, et quae huc illuc ab alia manu adscripta reperiuntur, glossarum plerumque quam scholiorum nomine digniora: aliquot orationes duobus tantum tribusve locis quicquam additum habent, or. de Megalopolitanis nihil: glossarum utilitas nulla. Et ut libere dicam, quae sentiam, totius codicis quamvis membranei neque adeo recentis auctoritas critica tam mihi exigua visa est, ut ei inter Demosthenicos ultimum fere locum assignarem: quod iudicium ne quis temere et tanquam de tripode pro-
IX nunciatum esse opinetur, varias iam lectiones in Philippicam primam, ad editionem Philippicarum ab Imm. Bekkero a. MDCCCXVI. curatam, quam paginarum versuumque notationes respiciunt, diligenter excerptas una cum scholiis proferemus.

Pag. 21, vers. 5. καὶ omissum. 6. γινώσκω. 11. αὐτοὶ συνεβούλευον. 20. ἐπεί τι γε et προςήκει. 24. τοτ' ἐχόντων. 26. ἐπράξετε. p. 22, 1. Ἑλληνικῶν om. 4. καὶ λογίσησθε ὅτι —. 5. ὑμῶν om. 7. οἷς ἐκρατεῖτε. 13. καὶ τῷ τὰ χ. 15. τοῦτο ὅτι εἴχομέν ποτε ὑμεῖς. 17. Μεθώνην. 23. τοιαῦτα et ἑαυτοῦ. 25. ἐκτήσατο δύναμιν. p. 23, 1. ἑλόν τις ἔχοι πολέμων, τὰ δὲ — νόμῳ om. 2. γὰρ om. 5. ἐθελοντάς. 9. παρασχεῖν αὐτὸν χρήσιμον τῇ πόλει transp. 10. ἑτοίμως. 11. χρήματα. 16. ὑμέτερα αὐτῶν et θέλῃ. 25. ἔχοντα ἀποστρ. 29. ἄνθρωπος et ἡμῖν. 32. οἷος ἐστὶν, τ' om. 33. καὶ om. p. 24, 1. κύκλῳ καὶ παντ. 3. πότ' ἃ χρὴ et ἐπειδάν τι γ. 4. ἐπεὶ δ' ἂν νὴ Δία. 5. οἶμαι. 6. τὴν om. 8. περιόντες αὐτῶν. 14. οὕτως. 15. οὐ γὰρ οὗτος. 16. αὐτοῦ. 17. ὑμετέραν. 17. 18. καί τοι καὶ τοῦτο ἀπόθει.
X καὶ τὰ τῆς τ. 18. ὑπάρξῃ. 20. τοῦτο ἐξεργ. 23. ὑμῖν om. 32 καὶ τὰ ἄλλα. p. 25, 1. δοκῇ παρασκευασθῆναι. 2. ἄνδρες om. 3. ἐπεὶ δ' ἂν. 9. κωλύσαι et ἀλλὰ ὅς. 10. δόξῃ. 12. πισθέντες. 14. οἶμαι. 17. κριταὶ δὲ ὑ. 19. πρῶτον μέντοι, ὦ Ἀθ., ἄνδρες om. 20. παρασκευάσασθε. 21. εἶτα αὐτούς. 25. οἶμαι. 28. ὅπῃ et ἐν τῇ γνώμῃ τοῦτο transp. 31. Ἁλίαρτον. 32. ὁρμήσετε. 33. ποιήσητε. p. 26, 1. ἵνα ᾖ. 2. εἴσετε. 3. πάντα ἐξαγγ. 7. καιρός. 9. παρασκευάσθαι πρ. οἶμαι. 10. ἄνδρες om. 12 δυςμυρίους. 14. ἔστω. 15. ὅντινα οὖν. 18. δὲ αὕτη. 19. ταῦτα ἐθ. 22. ποιήσητε. 23. ἅπαντα ἐλ. 24. μέγιστα. 31. ἀλλὰ ὅσον. 33. δὲ ἄλλους. p. 27, 1. ἱππίας. 2. τὸ ἐλάχ. 6. ταχιῶν. 9. ἐπεὶ δ' ἂν et οἶμαι. 12. ἄνδρες om. 13. ὑμῖν. 15. τῷ om. 16. οὔτε ὑπέρογγον. 17. οὐδὲ παντελῶς. 18. δὲ om. 20. ποτὲ ἀκούω.

21. Ἰφικράτης. 24. ἡμῶν. 25. δὲ αὐτά. 26. κατ' ἑαυτά. 27. δὲ ἐχθροί. 30. πανταχοῦ. 31. ἐστιν. p. 28, 1. στρατιωτῶν. 3. ἐστὶν ὡς. 4. πράγμασι. 6. ἡμεῖς εἴπητε ἄν. 8. ταξιάρχους δέκα transp. 8. 9. ἱππάρχους καὶ φιλάρχους δ. 10. πέμψητε. 14. φιλάρχους. 15. ἄνδρες om. 16. ἱππάρχους παρ' ὑμῶν om. XI 19. τῶν δὲ ὑπὲρ τῆς π., altero τῶν om. 20. ἀγωνιζομένων. 32. τοιαῦτα ἕτερα. p. 29, 1. δὲ ἱππ. 4. τοῖς στρατευομένοις σιτηρέσιον transp. 6. ὅτι ἂν τοῦτο γένηται, πρὸς ποριεῖ τὰ λ. 9. ὥστε ἔχειν. 10. ἂν μὴ ταῦτα οὕτως. 12. ὑμῖν κελεύω γενήσεται. ταῦτα ἤδη λέξω. Ante πόρου ἀπόδειξιν a manu secunda margini adscripta sunt haec: ἐντεῦθεν Διονύσιος ἁλικαρνασεὺς ἑτέρου λόγου εἶναι ἀρχήν. προοίμιον δὲ φησὶ οὐκ ἔχει. ἐπειδὴ δευτερολογία ἐστί. ἐν αἷς ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον οὐκ εἰσὶ προοίμια. 13. ἄνδρες om. 14. δὲ ἐπιχειροτονεῖτε. 15. 16. χειροτονήσαντες. 20. ἄνδρες om. 21. πολεμήσετε. 22. λογίσησθε. 24. τοὺς om. 25. ἡνίκα ἂν et δυνάμεθα. 26. ἡμᾶς om. et ταῦτα ἐνθ. 27. μὴ βοηθ' εἴ πολεμεῖν. 29. sq. ὑπάρχει δ' ὑμῖν χειμαδίῳ μὲν χρῆσθαι τῇ δυνάμει omissa. p. 30, 2. καὶ ταῖς ἄλλαις ταῖς ἐν τ. 4. πάντα ὑπάρχειν. τὴν δὲ ὥραν. 10. δὲ ὑπάρξαι. 11. ταῦτα ἐστιν. 11. 12. ἄνδρες om. 13. τὰ ἄλλα. 15. κατακλείτητε. 17. γενόμενοι. 18. 19. παύσησθε ἀεί. 21. ἄνδρες om. 21. 22. τὸν μέγ. τὸν ἐκείνου φόρον ἀφαιρ. 22. δὲ οὗτος. 28. ᾤχετο ἔχων. XII 30. δὲ εἰς Μ. 31. 32. ᾤχετο τριήρη, ἔχων om. 32. ὑμεῖς δὲ et δύνασθε. 33. οὔτε εἰς et οὓς ἂν προεληλύθε. p. 31, 1. ἄνδρες om. 2. τῶν Ἀθηναίων. 3. τὴν om. 4. γίνεσθαι et ἄν τε δεινοὶ λέγωσιν om. 6. τοσαῦτα ἀναλ. et οὐδὲ εἰς. 7. τοσαύτην absque cancellis. 8. οἶδα εἴ τις. 9. δὲ ἀποστ. 10. τὸν καιρόν. 12. προεῖδεν. 14. παρά του καὶ τί λαβόντα καὶ τί δεῖ π. 15. οὐδὲν ἂν ἐξέταστον οὐδὲ ἀόρ. 16. περὶ om. 22. εἶτα αὐτούς. 23. εἶτα ἐν. 23. 24. μέλλετε προαπώλωλεν. 27. οὐκ ἀναμένουσι. 28. ἃς δὲ εἰς τὸν μ. 28. 29. οἰόμεθα ὑμῖν. 30. ὁ δὲ εἰς τοῦτο ὕβρ. 31. ὥστε ἐπιστ. p. 32, 1. ἄνδρες om. 3. ἀλλὰ ἴσως. 4. ὅσ' ἄν. 6. εἰ δὲ ἡ. 7. γίνεται. 8. ἐστι et ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι om. 9. καὶ πάντα ἀναβ. 10. μὴ δέ. 12. 13. ἀλλὰ αὐτούς. 15. ἀξιώσειέ τις ἄν. 16. 17. βουλευομένους ἡγεῖσθαι χρή, ἵν' ἃ ἂν ἐκεῖνος δοκῇ. 17. πράττητε. 18. συμβαίνοντα. 19. ἄνδρες om. 20. ὁπλίτας om. 22. δὲ ἀπολ. 26. 27. προβαλέσθαι δὲ ἢ βλ. 27. οὔτε οἶδεν οὔτε ἐθ. 28. ἂν ἐν Χ. πύθεσθε. p. 33. 2. ἄνω καὶ ὑπο κάτω et ὑπὸ ἐκ. 4. πολέμου, οὗ, περὶ τῶν πρ.

III 5. ἢ γιγνόμενον ἢ γεγενημένον transp. 6. δὲ ἴσως et ἔνην ποιεῖν. 7. ὥστε οὐκέτι ἐγχ. 8. ἄνδρες om. 9. γινομένοις. 14. ἀνανδρείαν. 15. δὲ ἐπιχ. 17. ἐκκαλέσαιτο ὑμᾶς. 18. αὐτῶν. 19. μηδὲ εἷς et μήτε ἐνθ. μήτε ὀργ. 20. ἄνδρες om. 23. ἀπὸ Φιλ. 25. λύσῃ et τοῦτο ἀναμ. 28. ἀπὸ τοῦ δεῖνος et ἂν ἀποστ. 27. πάντα ἔχειν. 30. πῃ δή. 31. ἄνδρες om. p. 34, 3. οὐδέποτε οὐδὲν ἡμῖν μὴ γέν. 7. ὅπῃ. 10. γίνεται ἀλλὰ οἱ. 12. 13. οὐκ ἔστι ἕν' ἄνδρα δυνηθῆναι et ταῦτα ὑμῖν. 14. ἅπαντα ὅσα βούλεσθε, suprascr. βούλεσθαι. 17. ἡγεῖται et ἀπομίσθων ἀθλίων transp. cum scholio hoc: ἀπόμισθοι καὶ οἱ μὴ πεπληρωμένοι τὸν ὡμολογουμένον (scr. ὡμολογημένον) μισθὸν καὶ οἱ διὰ κακίας καὶ δειλίας μὴ ἀξιούμενοι μισθῶν. 18. οἱ δὲ ὑπὲρ. 19. ἐνθάδε ὦσιν. 20. 21. δὲ ἐξ et ὅ τι ἂν τύχῃ ῥαδίως ψηφίζεσθε, τὶ καὶ χ. π. 22. ἄνδρες om. 25. 26. οἰκάδε ἐλθ. τῶν εὐθηνῶν, οὐ γὰρ ἀκούειν ὑμᾶς μόνον τὰ ὑμέτερα αὐτῶν. 27. ὁρᾶν δεῖ. νῦν δὲ εἰς τοῦτο ἥκει. 30. οὐδὲ εἷς. 32. λωποδυτῶν. p. 35, 1. 2. κρι-
XIV θέντα ἀποθ. 3. δὲ οἱ. 4. Φίλιππον φασὶ transp. 6. δὲ ὡς et δὲ ἐν. 8. ἕκαστοι περιερχόμενοι. ἐγὼ δὲ οἶμαι. 9. ἄνδρες om. 9. 10. μεθύειν ἐκεῖνον om. 11. τήν τε ἐρημ. 12. κωλυσάντων. 13. οὐ μέντοι μὰ Δία. 17. ταῦτα ἐκεῖνο. 18. ἄνθρωπος. 19. πάντα ὅσα πώποτε ἠλπ. 20. ὑπὲρ ὑμῶν καθ' ὑμῶν. 22. ἐνθάδε ἴσως. 25. ἀπηλαγμένοι. 26. ποτὲ ἔσται et ἀλλὰ ὅτι φαῦλα, ἂν μὴ πρ. 28. ἐθέλητε. 29. οὔτε ἄλλοτε. 31. νῦν δὲ ἃ γινώσκω πάντα ἁπλῶς. p. 36, 3. νῦν δὲ ἐπὶ ἀδ. 5. ἂν πράξητε. 6. νικῴη δὲ ὅ τι —.

Haec enotanda habuimus, suffectura, nisi egregie fallimur, ex quibus periti iudices codici Rehdigerano pretium suum statuant: quod utut ceciderit, semper tamen optandum, ut futuris Demosthenis editoribus eo uti liberalius quam bono Reiskio concedatur.

D. in alma litterarum universitate Vratislaviensi, d. XVIII. Octob. MDCCCXXI.

DE ORATIONUM OLYNTHIARUM ORDINE. 1

Dionysius Halicarnassensis in epistola ad Ammaeum cap. 4. p. 726. Reisk. haec scribit:

„Ἐπὶ δὲ Καλλιμάχου τοῦ τρίτου μετὰ Θέσσαλον ἄρξαντος τρεῖς „διέθετο δημηγορικοὺς παρακαλῶν Ἀθηναίους βοήθειαν „Ὀλυνθίοις ἀποστεῖλαι τοῖς πολεμουμένοις ὑπὸ Φιλίππου, „πρῶτον μὲν, οὗ ἐστιν ἀρχή· Ἐπὶ πολλῶν μὲν ἰδεῖν ἄν τις, „ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, δοκεῖ μοι. δεύτερον δέ· Οὐχὶ ταὐτὰ „παρίσταταί μοι γιγνώσκειν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι. τρίτον δέ· „Ἀντὶ πολλῶν ἂν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, χρημάτων."

I.

DIONYSII COLLOCATIONI IAM PER SE MAIOREM FIDEM HABENDAM ESSE, QUAM POSTERIORIBUS.

Quamvis Dionysianus orationum ordo multum differat ab eo ordine, quo et a serioris aetatis scriptoribus orationes laudatae et ante Bekkerum in editionibus collocatae sunt; mirum tamen est, in tantum virorum doctorum dissensum quaestionem incidisse de vero earum ordine. Quum enim Dionysium nihil in vulgato harum orationum ordine mutasse, sed eum tantum, quem tradit, cognitum habuisse ex ipsius verbis appareat; haud veri- 2
simile est, vel ante Dionysium, vel ipsius aetate alio ordine orationes illas circumlatas fuisse. Neque enim credibile est, criticum illum, quum inquireret in oratoris indolem deque eius scriptis dissereret, latuisse aliorum de eodem scriptore sententias; quum ordinandis orationibus eum constet multum operae impendisse. Qua de re vide Dionysium ipsum de Dinarcho. Quod si hac in re dissensisset a τοῖς τοὺς ῥητορικοὺς πίνακας συντάξασι, id ipsum indicasset eadem diligentia, qua pag. 725. eius-

dem epistolae minoris etiam momenti notabat dissensum. Ibi enim de inscriptionis diversitate agitur, hic autem de orationum tempore. Quod discrimen cum per se est gravius, tum hac occasione nullo modo praetereundum erat. Philippicarum enim orationum ordinem pertractavit, quo demonstraret, non ex Aristotelis institutionibus Demosthenem artem suam hausisse. Ergo epistolae argumentum non permittit, tantae notandi incuriae eum accusare, sed post Dionysium demum veterem quandam manum a serie vulgata deflexisse statuamus, necesse est. [1]

Orationum vero nostrarum cum ea conditio sit, ut, nisi acerrimos adhibeas oculos, (quod ex hominum consuetudine tum demum fieri solet, ubi adversariorum subortus impetus suspicionem credulis iniecit) quonam loco Olynthia oratio tertia (vulg. II.) ponatur, perinde videri possit, quumque in iis certe, quae Dionysio sunt prima et tertia, idem fere argumentum eodemque modo tractetur; ne mirarer quidem, si quis pro suo quodam hac in re veri sensu eas transposuisset. At etiamsi non de con-
3 sulto id factum fuerit, tamen quod virorum doctissimorum exercere acumen et fallere poterat, etiam eiusmodi esse debet, ut librarii aut Graeculi occoecatam mentem facile fugerit. Alia inde ratio exoritur haud minus verisimilis. Nam quum tres exstent orationes Olynthiacae in singulis fortasse aliquando codicibus circumlatae aut dispersae, ubi collectae sunt, in exemplis nonnullis perverso ordine divulgabantur. Cuius rei hoc fuerit aliquod argumentum, quod in cod. Aug. II. (vid. Rüdigerum V. D. in prolegg. ad oratt. Olynth. p. 117.) secunda oratio e Dionysii collocatione inscripta est. Ex quo apparet, duas sensim sensimque collocandi rationes obtinuisse, quarum altera tandem paene evanuerit, altera autem ab interprete quodam defensa ita increbuerit, ut a plurimis retineretur.

Quid? Itane statim ab initio inde Dionysii collocationem veram esse iudicas? — Fateri sane non vereor, tum demum iuste iudicari de utraque opinione, ubi, qualis utriusque sit auctor, clare expositum fuerit. Nimirum si qua sententiarum auctoribus fides habenda est, hanc Dionysio tribuam cum pluribus annis propiori fontibus, quibus se usum esse ipse testatur, tum sedulitate atque iudicio minime destituto. Hoc saltem verisimile est, Dionysii sententiam esse antiquiorem.

Eorum igitur, qui ordinem vulgatum non addita ratione sequuntur, ut Libanius, fortasse magna non erit ratio habenda. Nam quod iste sententiae suae fontes non indicavit (quandoquidem illius aetatis homines in afferendis diversis sententiis minime parci sunt); argumento est, eum aut non legisse Dionysium, aut
4 plane oblitum fuisse sententiae eius, quum ὑποθέσεις suas scriberet. Quas cum bona fide suo orationum ordini adaptet, pro teste contra Dionysii auctoritatem non est habendus.

Quod si rationes eorum, qui contra Dionysium pugnaverunt, refutasse nobis contigerit, veritati iudicioque haud malevolo satisfecisse iure nobis videbimur. At quum ab alteris dissensum hac in re ignorantibus rationes proferre neglectum, ab alteris vero diligenter non quaesitum sit, quumque videre tutius sit, quam audita referre; consentaneum erit, ut, si adversarios refutaverimus, quae vestigia ex orationibus ipsis proferri possint, deinceps explicemus.

Et exstant inter Dionysii adversarios e veteribus grammaticis praeter eum, quem iam nominavimus, Libanium ceteramque turbam eorum, qui orationes hasce laudant [¹], scholia Ulpiani; recentiorum vero ordinem vulgatum sequuntur Hier. Wolfius, Lucchesinius, Reiskius et Augerus. Quorum cum nemine certamen ineundum erit nisi cum iis, qui sententiam suam explicuerunt, cum Ulpiano et Lucchesinio; reliquos, quum vel in neutris partibus sint vel vulgati ordinis vinculo retineantur, quod hic fere nullum est, omittamus.

II.

ARGUMENTA, QUAE CONTRA DIONYSIUM PROLATA SUNT, EXAMINANTUR.

Argumentorum, quae contra Dionysium prolata esse novimus, ex antiquitate reservata nobis sunt ea tantum, quae in scholiis Ulpiani leguntur. Quae scholia quamvis interpolationum et ad- 5
ditamentorum corruptelis sciamus repleta esse (vid. Fabric. bibl. graec. tom. II. p. 380. Harl.); non videmus tamen, cur hanc animadversionem negemus ipsum Ulpianum habere auctorem. At sive ab Ulpiano scripta est, sive ex cuiuscumque rhetoris schola originem ducit; id constabit, eam non ex alius orationis scholiis huc esse translatam. Simulque intelligitur, sive librariorum incuriae, sive interpretum studio perversa debetur orationum collocatio, hanc increbuisse, priusquam Ulpianus scholium illud scripserit, propterea quod paucis verbis paucisque rationibus indicavit, cui sententiae faveret. Loquitur enim de ea re tanquam de lite tum temporis cognita, quam paucis at firmis quibusdam argumentis opinatur facile componi. Altius in hanc rem investigare vix licebit, neque id multum facit ad orationum historiam. — Transeamus igitur ad pensandum argumentorum momentum.

Duobus argumentis utitur Ulpianus in ἐξηγήσει ad orat. I. (vulg. II.) init.

1) Ἡ μὲν ὑπόθεσις τοῦδε τοῦ λόγου καὶ τὰ κεφάλαια παραπλήσια τῷ πρώτῳ· διενήνοχε δὲ κατ' ἐκεῖνο μόνον, ὅτι ἐν μὲν τῷ

qui offerant hanc occasionem, qua si non utantur, vereri se, ne eam contemnere videantur. — At primum id falsum est, altero horum locorum magis comprobari quam altero, deorum benevolentiam adesse. Eo differunt, quod in oratione prima Demosthenes spe erigitur, fore, ut grato animo benevolentia utantur, in tertia vero, timuisse eum, ne non utantur, apertius est. Quae res omnino nostrae opinioni favet. Quo magis enim strenue agere negligebant Athenienses, eo magis orator metuisse suisque institisse putandus est. Idque non in prima, ubi sperare licebat, sed in tertia recte fecit. — Denique autem ridiculum est, si quis oratorem primo concertantem et litigantem cum multitudine, an vere deorum gratia hac in re apparuerit, deinde autem concessum ei hoc a turba et consensu firmatum sibi cogitat. — Quare tantum abest, ut Scholiastes veri quid contra Dionysium monuerit, ut nobis occasionem dederit inveniendi nonnulla, quae Dionysio egregie favent.

Lucchesinius vero rationes contra Dionysium paullo quidem
10 graviores attulit, minime tamen insuperabiles. Dicit enim, quam Dionysius tertio loco posuerit, eam primam esse debere: „in „ista enim Demosthenes non solum cives inflammat ad ferendum „Olynthiis auxilium, sed monet, ut illuc legatos mittant, qui „huius spe confirment animos metu fractos. Quod consilium si „orator providus ac solertissimus in tertiam concionem distulisset, „eius profecto prudentia desideraretur. Deinde in hac ipsa „oratione Philippi sordidos mores, illatasque tot tantisque gen„tibus iniurias singillatim recenset. At quam longe alienum esset „a clarissimi oratoris sagacitate, si haec dicere in prima concione „praetermisisset, quae omnium maxime ad causam faciunt?“

Miratur ergo Lucchesinius in tertia demum ad legatos mittendos cives admoneri. Nam si tertia haec esset, auxilium ferendum esse suasisset orator, propterea quod foedus per legatos haud dubie factum erat, ut colligi potest ex loco p. 29. (orationis secundae) init. ὅπως τοὺς συμμάχους σώσωμεν, et auxilia iam missa, ut ex eadem oratione apparet. Cur ergo iterum legati? — At non tam periculosum est hoc argumentum, quam videtur. Quidni enim praetermittat prioribus in orationibus legationis mittendae mentionem? Nonne per se intelligebatur, quocum societatem inire vellent, ei hoc nunciandum esse? Quodsi ad auxiliandum suos commoverat, sponte eos sciebat legationem missuros esse. — Igitur si in prima et secunda per se hoc sciebat intelligi, num in tertia minus per se intelligebatur? inutile ergo illud πρεσβείαν δὲ πέμπειν, ἥτις ταῦτ᾽ ἐρεῖ, καὶ παρέσται τοῖς πράγμασι; — Haud aegre ferrem ab oratore dicta quaedam,
11 quae per se sunt clara; multa enim, nisi hoc concessum, apud optimos auctores resecanda essent. Sed ne opus quidem est hac ratione. Summo in periculo versatos iam esse Olynthios cum ex l. l., tum ex orationis fine discimus; quin illo loco rationem

orator addit, cur haec suadeat; scil. timendum esse, ne Philippus, cum Atheniensium nemo adsit, qui auxilium polliceatur, segnes eos et proditores apud Olynthios vocans hosce eo trahat, quo velit. Quam ob rem necessarium erat, ut legati quam celerrime nunciarent, exercitum esse venturum. Iam cum videamus, cur in tertia oratione de legatione mittenda verba fecerit, in reliquis autem praetermiserit, refutatam putamus hanc Lucchesinii rationem.

At quod statim subnectit argumentum, exponendum fuisse oratori non in tertia, sed in prima de Philippi sordidis moribus et perfidia, id quomodo tanto viro excidere potuerit, non intelligo. Diu dubius haesitavi, utrum ego coecus sim, an ille vir. Nam quod Lucchesinius postulat, ut in prima fiat, id multo magis in ea reperitur, quae nobis est prima, quam in ea, quae illi. Perstringit quidem in oratione III. p. 10. Philippi perfidiam, sed plane ita, ut si fortuito tantum in hoc argumentum feratur. Etenim metum excitaverat civibus, ne facile Olynthii a Philippo commoverentur, ut pacem cum eo inirent; quam opinionem ut iustis finibus coërceret, statim subiecit, tam notam Philippi esse perfidiam, ut pacisci cum eo vix quisquam vellet. At conferatur illa indignatio cum primae orationis ira. Qualis in hac est pleno ex corde ille impetus! quantus ardor! — Ut paucis dicam: ibi, ut alios iratos contra eum ostendat, hic, ut suos exacerbet, in eum invehitur. Atque haec res omnino talis est, ut 12
Lucchesinium, quippe qui non ad singulos locos provocet, in mente locos eos confudisse ipsisque adversariis invitum arma tradidisse statuam. Namque argumentum eius, si vera sunt, quae de eo diximus, nostrae plane sententiae favet. — Apparet inde non satisfacere rationes, quibus Rüdigerus contra Lucchesinium pugnat: „si Noster omni dicendi vi et argumentorum „gravitate usus esset in oratione prima, num sperare potuit, „fore, ut, si in secunda et tertia minus acriter disputaret, animi, „quo vellet, perducerentur?“ Haec in universum vere quidem monuit Rüdigerus: sed Lucchesinii argumentorum nullum tangunt praeter hocce; quod quum statim appareat, non est, quod multis exponam.

Pergat Lucchesinius.

„In secunda vero quid sibi vult exordium illud calliditatis „atque artis plenum, quo conatur ostendere, plures adhuc virium nervos esse Reip., nisi commotos priori sermone cives „fuisse ad opem ferendam, sed timere, ne, cum minus potentia „valeant, id fieri possit?“

Hac igitur oratione postulari, ut praecesserit alia, qua Athenienses commoti fuerint ad bellandum. — Multas a Philippo iniurias sibi et illatas esse et instare, qui civium incorrupti erant, negare non poterant; Philippum autem puniri et reipublicae vires restitui gratum iis esse debebat non solum medio, sed ineunte

16 **DIONYSIANAM COLLOCATIONEM OMNINO VERAM ESSE.**

Iam cum obstaculorum illorum ne unum quidem sit, quod Dionysio vere repugnet, sed reperta etiam plura, quae rationi eius plane faveant, progrediamur ad aliam partem, qua inquiramus in

III.

PHILOCHORI DE BELLO OLYNTHIACO NARRATIONEM.

Priusquam ad demonstrandam ex orationibus ipsis Dionysianae collocationis necessitatem nos accingamus, opus est, ut belli narrationem exponamus, quod tum demum apparebit, num quae externa orationum singularum causa quaerenda sit. At priorem Olynthi historiam si enarrare vellemus, rem ageremus, cuius non est arcta cum nostra disputatione necessitas. Quare nos eam historiae Olynthiacae partem tractandam eligimus, de qua vel nuperrime dubitatum est.

Philochorus apud Dion. Hal. ad Ammaeum VI. p. 734. Reisk. haec narrat:

„*Καλλίμαχος Περγασῆθεν.* *'Επὶ τούτου 'Ολυνθίοις πολεμου-*
„μένοις ὑπὸ Φιλίππου καὶ πρέσβεις 'Αθήναζε πέμψασιν οἱ
„'Αθηναῖοι συμμαχίαν τε ἐποιήσαντο καὶ βοήθειαν ἔπεμψαν,
„πελταστὰς δισχιλίους, τριήρεις δὲ τριάκοντα τὰς μετὰ Χά-
17 *„ρητος, ἃς καὶ συνεπλήρωσαν.“* *῎Επειτα διεξελθὼν ὀλίγα*
τὰ μεταξὺ γενόμενα τίθησι ταυτί· *„Περὶ δὲ τὸν αὐτὸν χρό-*
„νον Χαλκιδέων, τῶν ἐπὶ Θράκης, θλιβομένων τῷ πολέμῳ
„καὶ πρεσβευσαμένων 'Αθήναζε, Χαρίδημον αὐτοῖς ἔπεμψαν
„οἱ 'Αθηναῖοι τὸν ἐν 'Ελλησπόντῳ στρατηγόν· ὃς ἔχων ὀκτω-
„καίδεκα τριήρεις καὶ πελταστὰς τετρακισχιλίους, ἱππεῖς δὲ
„πεντήκοντα καὶ ἑκατὸν ἦλθεν εἴς τε Παλλήνην καὶ τὴν
„Βοττιαίαν μετ' 'Ολυνθίων καὶ τὴν χώραν ἐπόρθησεν.“
῎Επειθ' ὑπὲρ τῆς τρίτης συμμαχίας λέγει ταυτί· *„Πάλιν δὲ*
„τῶν 'Ολυνθίων πρέσβεις ἀποστειλάντων εἰς τὰς 'Αθήνας καὶ

„δεομένων, μὴ περιϊδεῖν αὐτοὺς καταπολεμηθέντας, ἀλλὰ „πρὸς ταῖς ὑπαρχούσαις δυνάμεσι πέμψαι βοήθειαν, μὴ ξενι-„κὴν, ἀλλ' αὐτῶν Ἀθηναίων, ἔπεμψεν αὐτοῖς ὁ δῆμος „τριήρεις μὲν ἑτέρας ἑπτακαίδεκα, τῶν δὲ πολιτῶν ὁπλίτας „δισχιλίους καὶ ἱππεῖς τριακοσίους ἐν ναυσὶν ἱππηγοῖς, στρα-„τηγὸν δὲ Χάρητα τοῦ στόλου παντός."

E Philochoro igitur, assentiente Dionysio, discimus, ter ab Olynthiis legatos Athenas missos esse, terque auxilium ab Atheniensibus latum; quam sententiam amplexi sunt Cel. Iacobsius et Bekkerus. Rüdigerus vero Philochori testimonium reiiciens nescio quomodo, orationum nostrarum alteram excipere alteram aut profectam esse ex altera, negat, sed suo quamque modo auditorum animos commovere. Qua in re quid sibi voluerit vir doctus, cogitatione comprehendere nequeo. Nam cum orationibus ipsis multa insunt, quae sententiam eius falsam esse probant; tum necessarium est, ut, nisi Demosthenem una serie omnes protulisse contenderis, alio quamque tempore, et nisi per intervallum cives vel tacuisse vel certe nihil egisse dixeris, alia quamque occasione habitam esse concedas. Porro necessarium est, ut altera 18
ex altera profecta sit, sive quid inde effectum sit, sive nil effectum. Unde hanc quaestionis partem iudicio parum severo a Rüdigero tractatam esse facile contenderim [6]. Quin Rüdigerum eorum, quae l. l. dixerat, postea poenituit p. 117., ubi plura ipse affert ad firmandum Libanii iudicium: Olynthiis succurrisse Athenienses, priusquam secunda (vulg. III.) oratio habita fuerit. At quum ne ibi quidem Philochori narrationem denuo examinet aut confirmet; par est, ut credamus, placuisse ei etiam tum rationes, quas contra Philochorum excogitaverat. Nam addit p. 117. Philochori verba, sed ea tantum, quibus de prima Charetis expeditione agitur. At quo iure hisce Philochori verbis magis crediderit, quam sequentibus, aut quidni Charidemum missum esse maluerit, de hac re ipsa iam videamus.

Et primum quidem obstaculum, quod ille monstravit, nullam orationibus mentionem insertam esse legatorum, quos ter miserint Olynthii, quamvis pulcherrime ea re uti potuisset orator ad instigandam suorum segnitiem; hoc ipse postea removisse videtur, quum p. 117. concedat, ante secundam orationem auxilia quaedam missa esse Olynthiis. Nam neque in illa oratione mentio fit legatorum iterum missorum; nec sane mirum; silentio enim ea praetermittuntur a Demosthene, quippe quae nota sint omnibus: aut cur omnino nuntios publice allatos repetat?

Deinde vero, quod Philochorus narrat, primo praesidio ab Atheniensibus misso praefuisse Charetem, alteri Charidemum, tertio iterum Charetem, id ei verisimile non videtur, quod Charetem 19
nuper res pessime gerentem cives experti fuerint. Sed exempla nobis suppetunt, quibus difficultatem hancce superabimus. Nam

Charidemus, quanquam Olynthiis olim Amphipolim contra Athenienses defendentibus operam suam navaverat, tantum tamen abfuit, ut hominem perfidum Athenienses punirent, ut eum non solum mercede conducerent, sed etiam iure civitatis, denique, quasi de republica optime meruisset, coronis donarent. (Vide programma scriptum a Rumpfio prof. Gissensi. 1815.) Docemur inde, haud veritum esse populum etiam honoribus eos cumulare, qui civitati male prospexerant. Quid? cum de Charete ipso, postquam mores eius libidinosos et sordidos perstrinxerat, Theopompus apud Athenaeum XII. p. 532. C. D. haec dicat? *Καὶ τῶν χρημάτων τῶν εἰσφερομένων εἰς τὸν πόλεμον τὰ μὲν εἰς ταύτην τὴν ὕβριν ἀνήλισκε, τὰ δ' αὐτοῦ κατέλιπεν Ἀθήνησι τοῖς τε λέγουσι καὶ τὰ ψηφίσματα γράφουσι, καὶ τῶν ἰδιωτῶν τοῖς δικαζομένοις· ἐφ' οἷς ὁ δῆμος ὁ τῶν Ἀθηναίων οὐδεπώποτε ἠγανάκτησεν, ἀλλὰ διὰ ταῦτα καὶ μᾶλλον αὐτὸν ἠγάπα τῶν πολιτῶν· καὶ δικαίως· καὶ γὰρ αὐτοὶ τοῦτον τὸν τρόπον ἔζων.* Cuius loci habitum etiam si hyperbolicum quodammodo nominemus, non est tamen, quod rem abiiciamus; quippe quae non aliena sit ab illius temporis moribus. Vid. Iacobs. p. 4. et Ol. II. p. 38. l. 6. *ὅτι δὲ οἱ τοῦ δεῖνος νικῶσι ξένοι, ταῦτα πυνθάνεσθαι.* ubi recte Rüdigerus: „eos tangit, qui mercenariis praeerant, ut Chares, Charidemus, Diopithes aliique.“ [7]

Iam cum nihil supersit, quod impediat, quominus Charetem
20 primae ac tertiae expeditioni praefuisse putemus, videamus, anne Charidemo quoque ducis nomen vindicari possit.

Namque Theopompus apud Athenaeum X. p. 436. C. *ἐν τῇ τρίτῃ καὶ εἰκοστῇ περὶ Χαριδήμου τοῦ Ὠρείτου διηγούμενος, ὃν Ἀθηναῖοι πολίτην ἐποιήσαντο, φησί· „τήν τε γὰρ δίαιταν ἑωρᾶτο „τὴν καθ' ἡμέραν ἀσελγῆ — — — καὶ εἰς τοσοῦτον προῆλθεν „ἀκρασίας, ὥστε μειράκιόν τι παρὰ τῆς βουλῆς τῆς τῶν Ὀλυν„θίων αἰτεῖν ἐπεχείρησεν, ὃ τὴν μὲν ὄψιν ἦν εὐειδὲς καὶ χαρίεν, „ἐτύγχανε δὲ μετὰ τοῦ Δέρδου τοῦ Μακεδόνος αἰχμάλωτον γεγε„νημένον.“* Liquet inde Charidemum Atheniensis exercitus ducem Olynthi commoratum esse, idque eo tempore, quo bellum Olynthii cum Macedone gerebant, quum in captivitate tenerentur Macedonum nonnulli.

Res igitur ipsa suadet, ut Philochori narrationem accipiamus. Qui quum non solum nostratibus, Hemsterhusio (ad Schol. Plut. 1003. p. 353.) et Heynio (ad Apollod. 3, 14.) impense laudetur, sed Straboni quoque (IX. p. 399. sqq. Tzschuck.) inter scriptores rerum Atticarum numeretur *τοὺς λόγου ἀξίους*, quumque propter *ἀκρίβειαν* laudetur a Dion. Hal. (tom. II. p. 123. Sylb. tom. VI. p. 721. sqq. Reisk. coll. Leuz. apud Siebelis. de Philoch. p. 5.); non est, cur soli Libanio credamus narranti in Argum. II. (vulg. III.): *ἔπεμψαν βοήθειαν τοῖς Ὀλυνθίοις οἱ Ἀθηναῖοι καί τι κατορθοῦν ἔδοξαν δι' αὐτῆς.* Neque enim e fontibus

haec videtur hausisse, sed aut finxisse ex orationis habitu, aut obiter e memoria laudasse.

At repugnare Philochoro videtur locus quidam in Demosthenis oratione de fals. leg. p. 426. Reisk. μυρίοις δὲ ξένοις καὶ τριήρεσι πεντήκοντα ὑμῶν βοηθησάντων αὐτοῖς καὶ ἔτι τῶν πολιτῶν τετρα- 21
κισχιλίοις, οὐδὲν αὐτοὺς τούτων ἠδυνήθη σῶσαι. Quo nixus Lucchesinius in adnotatt. histor. p. 800. „quae quum Demosthenes „referat, inquit, oculatus testis, ὡς ἐν παρόδῳ repudiandum est „Philochori testimonium." Ut plura in Lucchesinii libro deprehenduntur vestigia, quibus cupidius quaestionem nostram ab eo tractatam esse proditur; ita hoc loco studium eius opinionem praesumtam firmandi causa fuit, cur in errorem induceretur Rüdigerus, cum Demosthenis verba nexumque minus accurate respiceret. Rüdigerus enim de Demosthenis verbis ita loquitur: „De auxiliis denuo missis nulla fit mentio, cuius quis neget hic opportunissimum fuisse locum?" — At ipse Rüdigerus non negabit, auxiliis parvis ter missis multo minus socium adiuvari, quam copiis illis omnibus in unum collectis et semel missis. Atqui intererat illo loco Demosthenis, ut quam plurimum ab Atheniensibus Olynthiorum rem sublevatam esse ostenderet. Largitionibus enim res maximas perdi probare studet; quod multis exemplis postquam ostenderat, Olynthiis idem accidisse dicit; eos enim antea opibus multo minoribus Lacedaemoniis admodum validis per longum tempus restitisse. Sed ubi auri cupido eos incesserit, donaque singuli acceperint a Macedone, quamvis duplicem virium magnitudinem nacti fuerint, magnisque copiis Athenienses succurrerint, brevi tamen a Philippo eos victos esse. — Quare par erat, ut numerum Demosthenes accurate persequendo non imminueret, sed, quatenus poterat, oratoria licentia augeret. Et sane id hoc loco statuendum est. Ergo etiam id concedendum erit, auxilia tria cogitatione in unum ab eo esse collecta, atque tantum abesse, ut Philochori testimonium 22
infringat, ut certissime illud confirmet. [8]

Verum omnino, etiam si Philochori testimonium nobis deesset, cuius narrationi etiam hoc affert auctoritatem et fidem, quod in exponendo copiarum numero ad singulos numeros accurate referendos descendit, vel ipsius Demosthenis numerum falsum esse iudicarem; Athenienses enim ea desidia, eaque, qua tunc erant, debilitate tantas illas copias una eduxisse vix censendi sunt.

Quare, quum ne unum quidem argumentum iure contra Philochorum prolatum sit, Philochorus autem Demosthenis mentione mire confirmetur; narrationem eius pro vera habeamus, necessarium est.

Ex hac autem quaestione quantum lucis disputationi de orationum ordine affundatur, exemplo demonstrare iuvat. Saepius quidem in sequentibus huc redeundum erit; sed exemplum illud cum ob argumenti gravitatem, tum ob transitum inde faciliorem

ad ostendendam ex orationibus ipsis Dionysianae collocationis veritatem, hoc loco exponere satius duximus.

Nam singulas has orationes habitas esse, postquam singulis vicibus Olynthiorum legati Athenas pervenerant, praeeunte Philochoro cum statuamus, necessarium est, ut tertiae orationi ea legatio causam dederit, qua μὴ περιιδεῖν αὐτοὺς καταπολεμηθέντας, ἀλλὰ πρὸς ταῖς ὑπαρχούσαις δυνάμεσι πέμψαι βοήθειαν, μὴ ξενικὴν, ἀλλ' αὐτῶν Ἀθηναίων Olynthii rogaverant, ut Philochorus tradit l. l. Iam in prima quidem oratione Demosthenes adhortatur suos, ut promtos se ostendant utque ipsi proficiscan-
23 tur. pag. 21. sub fin. εἰσφέροντας, ἐξιόντας. p. 25. fin. εἰσφέρειν χρήματα, αὐτοὺς ἐξιέναι προθύμως, et in fine orationis: πάντας ἐξιέναι κατὰ μέρος. Sed valde erraret, qui propterea hanc orationem tertio loco poneret; per mercenarios enim nihil frugi perfici aliunde satis persuasum habere poterat orator. Quid ergo mirum, si iam in prima cives adhortabatur, ut ipsi manus operi iniicerent, priusquam ab Olynthiis hac de re monitus erat? In secunda vero oratione (vulg. III.) rem illam innuit magis, quam apertis verbis suadet. p. 36. fin. τὸ μὲν πρῶτον καὶ στρατεύεσθαι τολμῶν αὐτὸς ὁ δῆμος κ. τ. λ. dum suae aetatis homines comparat cum maioribus. vide etiam p. 38. — At in tertia p. 10. sub fin. καὶ αὐτοὺς ἐξιόντας καὶ μηδὲν ἐλλείποντας. p. 16. init. στρατευομένους αὐτούς. Qua in re id praecipue nos offenderet, quod in oratione, quae nobis secunda est, si esset tertia, mentio vix fieret eius rei, quam tanquam summam Olynthii petierant, ut Philochorus docet. Iam propterea necessarium est, ut oratio, vulgo prima, tertio loco ponatur. Subvenit denique huic sententiae, quod in tertiae orationis fere initio collocatum est: ὅτι τῶν πραγμάτων ὑμῖν ἐκείνων αὐτοῖς ἀντιληπτέον. Hinc sine ulla dubitatione colligitur, in id maxime, quod necessarium ipse iudicaverat, quodque nunc ab Olynthiis petebatur, Demosthenem voluisse civium animos intendere, quod non nisi hoc modo res peragi posset.

Qua ex re tantus inter Demosthenem et Philochorum consensus extorquetur, ut et Philochorus et Dionysius vere scripsisse videantur.

Sed veritas tunc maxime elucescet, ubi adversarios sibi ipsis
24 repugnantes viderimus. Atqui paucis verbis ostendamus Lucchesinium satisfacere sibi non potuisse, siquidem acumine paullo consideratius usus fuisset. Nempe Philochoro in conscribenda historia pro fontibus erant inter alia Demosthenis orationes auctore Dionysio ad Amm. tom. VI. p. 742. Reisk. Iam etsi falsa essent omnia, quae de Olynthiorum tribus legationibus missisque illis auxiliis disputavimus, fugere tamen Lucchesinium non debebat, etiam hac via Dionysianum ordinem vindicari. Etenim si Philochorus ex orationibus ipsis narrationem suam composuit, ex ea certe Olynthiorum rogationem: πέμψαι βοήθειαν, μὴ ξενικὴν, ἀλλ' αὐτῶν Ἀθηναίων,

petiit, in qua maxime Demosthenes cives, ut ipsi stipendia facerent, adhortatus erat. Ergo necessarium est, ut Philochoro quoque, qui Ol. CXVII. (coll. Dion. Hal. tom. V. p. 636. Reisk.) floruit, eadem oratio, quae nobis, ultima fuerit.

Qua disputatione inventa iam externis rationibus veritate, hoc facilior progressus fit ad

DEMONSTRANDAM EX ORATIONIBUS DIONYSIANI ORDINIS VERITATEM.

Cum ob argumentorum ex orationibus ipsis petendorum nimiam multitudinem, tum ob rei ipsam conditionem necessariam aptissime in duas partes dividetur materia. Nam cum exstent rationes aliae, quae singulis quibusdam membris sententiisque continentur, aliae, quae toti orationis cuiusque indoli insunt; duplex item probandi genus exhibebimus: quorum posterius quomodo instituendum sit, suo loco videbimus; illud autem materia
non eo ordine, quo in orationibus singula sese sequuntur, trac- 25
tanda commode absolvi existimo, sed colligendis singulis ad suas argumentationis partes: ita ut, nisi hoc praemonitum esset, primo adspectu disiecta omnia viderentur. Hac vero ratione aliquantum impeditur, quominus innumera recoquantur aut vi dicantur minori; nam prorsus evitari hoc non potuit. Utraque autem parte removenda quaedam sunt, quae speciem quandam prae se ferunt, ac si defendi iis possit ordo vulgatus, nondum quidem ab adversariis enotata, sed quae vix latebunt sedulum orationum lectorem.

IV.

ARGUMENTA E SINGULIS INDICIIS DESUMTA.

Quod si verum est, orationem eam, quae vulgo secunda est, primam esse, sic omnia dicta erunt, ut si nunc primum de legatorum Olynthiorum petitione deliberetur. Nam si secunda esset, opus esset, ut invenirentur nonnulla, quae nobis persuaderent, Athenienses bellum iam suscepisse.

Atque statim in orationis initio locus occurrit, quo dubitatio omnis tollitur. Nam si verum est, quod supra haud leviter nos evicisse putamus, statim post primam orationem auxilium Olynthiis missum esse et bellum susceptum ab Atheniensibus; non video, quomodo haec oratio secunda esse possit, qua gaudium Demosthenes exprimit, quod Olynthii contra Philippum bellum *gesturi sint*. p. 18. l. 10. τὸ γὰρ τοὺς πολεμήσοντας [?] Φιλίππῳ γεγενῆσθαι

καὶ χώραν ὅμορον καὶ δύναμίν τινα κεκτ. κ. τ. λ. Quin et si
26 falsa esset Philochori narratio neque auxilium latum esset post orationem primam; propter id ipsum, cum ordinem vulgatum sequeremur, vesanum concionatorem Demosthenem conspiceremus. Mentene captus est is, qui, postquam frustratus est primae orationis eventu, non fere desperat inque civium ignaviam invehitur, sed summo gaudio belli occasionem praedicat, quam spernere suos modo viderat? — At ea de re cum plura dicenda sint, ubi de totius orationis, si prima est, necessaria adumbratione disputabimus; removeamus difficultatem aliam ultro se offerentem. Possit enim esse, qui dubitet de huius loci vera lectione, quum πολεμήσαντας exhibuerit Wolf. ex uno codice. Nimirum molesta lectio πολεμήσοντας fuit ei, qui ordinem vulgatum sequebatur. Ratio enim, qua Rüdigerus Wolfii lectionem explicari posse putat, non erit omni ex parte probanda. Cur enim vertit: qui facti sint tales, ut *possint* bellum gerere? Ad Hermannum quidem provocat de emend. rat. gr. gr. p. 187. quod exempla ibi afferantur, quibus comprobetur, aoristi forma significari etiam *posse*. Sed alteris istis exemplis nonnisi *solere* aoristo exprimi docemur; ita ut, ubi hoc potest adhiberi, tum tantum illam significationem locus ferat: quod qui rem facere solet, etiam potest. Sed quod Olynthii soliti sint cum Philippo bellum gerere, id nec plus facit ad Demosthenis praesens gaudium, nec verius est, quam alterum, quod proponi possit, laetari Demosthenem, quod prius unquam cum eo bellaverint. [10] — Sed quum ex iis, quae diximus, satis appareat, non nisi ad tuendum ordinem vulgatum πολεμήσαντας receptum esse, acquiescamus
27 in lectione πολεμήσοντας, quam Bekkerus et Rüdigerus e libris optimis, Aldina utraque, Voss., Harl. in textum receperunt.

Aliud haud leve vestigium reperimus in hisce: p. 21. l. 25. πρὸς δὲ Θετταλοὺς πρεσβείαν πέμπειν, ἣ τοὺς μὲν διδάξει ταῦτα, τοὺς δὲ παροξυνεῖ. Quum in sequentibus adderet, Thessalos non contentos esse ea conditione, quae ipsis cum Philippo intercederet, spem inde in civibus excitare voluit, fore, ut illi quoque cum Atheniensibus sese coniungerent, si bellum contra Philippum ab his iam decretum esse audirent. Orator igitur supponit, ignotum Thessalis esse, contra Philippum Athenienses aliquid moliri. Sed post unamquamque orationem auxilium missum esse, supra demonstravimus. Quod si Olynthii auxilia iam petiissent et accepissent, quomodo Thessalis id ignotum esse poterat? Neque ergo oratio alia nostram antecessit, sed verus est Dionysianus ordo. Etenim fortasse nemo est, qui haec callide ab oratore conficta esse existimet, atque contendat, haud quidem fugisse Thessalos, foedus cum Olynthiis ab Atheniensibus iam iunctum et auxilium latum esse; sed, quum eventu secundo res caruerit, hoc Thessalis plane ignotum simulasse Demosthenem, quo nunc quidem strenue cives se gererent auxiliumque

promitterent. Nescio enim, qualis haec sit calliditas, qua negamus ea, quae omnes cognita habent. Demosthenes igitur vere locutus est, cum paullo post quidquam gestum esse negaret: p. 21. l. 29. *σκοπεῖσθε μέντοι τοῦτο, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὅπως μὴ λόγους ἐροῦσι μόνον οἱ παρ' ἡμῶν πρέσβεις, ἀλλὰ καὶ ἔργον τι δεικνύναι ἕξουσιν κ. τ. λ.* Nam cives ne verba quidem Olynthiis hucusque dedisse, sequentia docent, quibus in universum 28
Athenienses propter loquendi pollicendique copiam vituperat, attamen ne verbo quidem idem nuperrime in Olynthios commissum esse queritur. Nemo vero negabit, Demosthenem hoc vix omissurum fuisse, siquidem iure fieri potuisset. — Quare haec oratio prima est, nisi oratorem temporis suique oblitum fuisse statuamus.

Subnectimus hisce propter materiae similitudinem ea indicia, quae de vulgati ordinis veritate persuadere possint iis, qui Philochori testimonium abiiciunt, nobis autem, quo iure illud amplexi sumus, eodem etiam primum locum orationi nostrae vindicare videntur. Nam cum certum sit e Theopompo apud Athen. XII. p. 532. C. D. multitudinem valde laetatam fuisse de victoria, quam reportasse Chares gloriabatur, comprehendi nequit, quomodo silentio praeterire orator potuerit, quod Athenienses multum se hoc bello perfecisse certe ipsi putabant. Quidni eos vituperavit, ut in oratione secunda (vulg. III.)? Atqui Demosthenem ipsum audimus asserentem, nihil plane hucusque ab Atheniensibus gestum esse. Cuiusmodi est, quod p. 24. l. 29. legitur: multo praestantiorem Philippi conditione Atheniensium fore statum, si *καὶ κατὰ μικρὸν, ἃ προςήκει*, peragere velint. Qua in re id primum animadvertendum est, etiam si respicitur ad oratoris hyperbolen, tanta fortuna Olynthiorum res adhuc contineri, ut vel parvis copiis servari possint. Id quod ab initio tantum dici poterat. Comparetur enim hoc cum severa admonitione, ut opem ferant, quae legitur in tertia, que appareat, nostram post tertiam sequi non posse. Tum vero luce clarius inde fit, manum negotio eo usque cives non iniecisse; cuius rei 29
praeterea haec confer exempla: p. 24. l. 5. *Οὐ δὴ θαυμαστόν ἐστιν, εἰ στρατευόμενος καὶ πονῶν ἐκεῖνος αὐτὸς, καὶ παρὼν ἐφ' ἅπασι καὶ μηδένα καιρὸν μηδ' ὥραν παραλείπων ἡμῶν μελλόντων καὶ ψηφιζομένων καὶ πυνθανομένων περιγίγνεται* [11]. p. 24. l. 32. *ἀλλ', οἶμαι, καθήμεθα οὐδὲν ποιοῦντες.* Neque enim vere e verbis hisce concludi poteat, praemissam quidem esse orationem, fructu autem eam caruisse. Nimirum Demosthenes etiam illud tempus innuit, quod bello Olynthio antecesserat. Cf. enim p. 25. l. 22. *εἰ μηδὲ εἷς ὑμῶν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, δύναται λογίσασθαι, πόσον πολεμεῖτε χρόνον Φιλίππῳ καὶ τί ποιούντων ὑμῶν ἅπας ὁ χρόνος διελήλυθεν οὗτος.* p. 25. l. 28. *σχεδὸν ταυτὰ ἅπερ νυνὶ ποιούντων ὁ χρόνος ἅπας διελήλυθεν.* Quae omnia Philo-

choro plane contraria essent, si orationem nostram de primo loco expellere conaremur.

Itaque e tribus hisce argumentis, 1) quod occasionem praedicat orator bellandi, quam tandem nacti sint sui, 2) quod ignota Thessalis esse ponitur Olynthiorum cum Atheniensibus de foedere contra Philippum iungendo deliberatio, 3) quod nihil hucusque ab Atheniensibus hoc bello tentatum esse ex oratione coniicere licet; hinc orationem nostram primam esse, satis constare puto.

Demonstrandum iam esset, secundam orationem (vulg. III.) nec primam esse posse, nec tertiam. Sed ubi de ceteris orationibus iudicium firmatum erit, haec in iustum locum per se trahetur. Neque enim disputatio de eius loco ex ea ipsa pendere potest,
30 quum omnes in eo consentiant, ut post primam (vulg. II.) ponatur; id quod facile patet ex orationis initio, unde docemur, de vindicta a Philippo repetenda cives iam cogitasse. Progrediamur igitur ad orationem tertiam, et quae ibi reperiri possunt singula natalis vestigia, ea examinemus.

Atque si tertia fuit haec oratio, necessarium est, ut, quo magis de bello strenue gerendo deque obstaculis removendis cogitare cives neglexerint, eo maiori orator hyperbola utatur, qua et pigritiam eorum perstringat, et, qui metus, quae spes supersit, instante periculo acerbior exponat. Qua in re si quid obscurius in prioribus orationibus narratum erat, id ab oratore intervallo magis edocto clarius exprimetur. Porro instantius ad bellum aggrediendum admonebit et viam, qua opes sibi parare possint, certius ostendet. Sed etiam huic rei inerunt quaedam, quorum antea iam facta erat mentio; quibus si nova quae adderet non habebat, verbo tantum rem tangere poterat: quod ex iis, quae prius dixerat, aperta erat eius sententia. Necessarium igitur est, ut haec oratio e praecedentibus demum intelligatur. Denique iustum est, ut in consilio de bello gerendo orator ad singula quaeque descendat magis, quam in prioribus factum erat, quoniam res ad extremum devenerat. — Apparet inde, quae via nobis ingredienda sit. Nam cum omnia, quae in tertia dicuntur, e prioribus orta atque aucta sint; huius orationis argumenta diligenter conferenda sunt cum singulis, quae in reliquis orationibus continentur, indeque belli progressus explicandi.

31 Videamus primum de illo argumento, quo de causis agitur, cur auxilii missi fructus omnino nullus fuerit; id quod ex eo intelligere licebat, quod Olynthiorum tertia legatio tertium auxilium petebat. Causarum novum quidem genus non affertur, sed de quo Demosthenes semper questus erat, socordia ac temeritate

rem male gestam esse, id etiam nunc affirmatur. p. 13. l. 20. *τί οὖν, ἄν τις εἴποι, ταῦτα λέγεις ἡμῖν νῦν; Ἵνα γνῶτε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ αἴσθησθε ἀμφότερα, καὶ τὸ προΐεσθαι καθ' ἕκαστον ἀεί τι τῶν πραγμάτων ὡς ἀλυσιτελές* κ. τ. λ. Sed in modo ac tenore cernitur quaedam differentia; iure enim se eos reprehendere probare studet. Scil. mira videri possit civium interrogatio, cur talia obiiciat: quippe quae tum demum obiicienda fuissent, ubi oratoris spem plane irritam fecissent. Colligi inde posset, primam esse hanc orationem, quod de auxilio mittendo cives nondum rogati, itaque non reprehendendi fuerint. Tantam autem hyperbolam orator sibi non permittit, ut Athenienses auxilium tulisse omnino neget; hoc tantum dicit, cives sua vix tueri, Philippum autem, nisi nova acquirere possit, nihili aestimare ea, quae habeat. Nam vide, quam lepide Demosthenes, se quum defendat a civium indignatione, concedendo, esse quaedam quae gesserint, hoc acerbius eos vituperet. Etenim verbis: *εἰ δ' ὁ μὲν, ὡς ἀεί τι μεῖζον τῶν ὑπαρχόντων δεῖ πράττειν, ἐγνωκὼς ἔσται, ὑμεῖς δὲ, ὡς οὐδενὸς ἀντιληπτέον — τῶν πραγμάτων*, addit istud *ἐῤῥωμένως*, quo concedit eos rem quidem aggressos esse missis contra Philippum auxiliis, sed talibus, a quibus sperari prorsus nihil potuerit. At ne uno tantum exemplo audacius res niti videatur, in memoriam revocentur, 32 quae supra in cap. III. fine monuimus de loco p. 9. l. 5. quo noster locus explicatur: *ἐῤῥωμένως* enim ibi erat *αὐτοὺς ἀντιλαμβάνεσθαι*. — Quae quum ita sint, haec oratio prima esse non potest. Etiam hoc intelligitur, cur auxiliorum, quae misisse cives mirum quantum gloriabantur, mentionem orator plane nullam fecerit. Est enim eadem hyperbole oratoria, quam notavit Weisk. P. III. p. 32. „Demosthenes dum mitti tandem auxilia „iubet, his more oratorio significat, pro nullis habenda esse, „quae adhuc miserint."

Quibus peractis progrediendum est ad eam partem, qua, quid timendum vel sperandum sit, a Demosthene indicatur. Etenim quo plus temporis praeterierat, eo minor supererat spes, eo maior fiebat metus. Atqui Demostheni periculum in dies crescere videtur. p. 12. l. 4. *Εἰ δὲ προησόμεθα, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ τούτους τοὺς ἀνθρώπους (τοὺς Ὀλυνθίους [12]), εἶτ' Ὄλυνθον ἐκεῖνος καταστρέψεται, φρασάτω τις ἐμοὶ, τί τὸ κωλῦον ἔτ' αὐτὸν ἔσται βαδίζειν ὅποι βούλεται;* — innuit Athenas, ut rectissime monet Rüdigerus. Nimirum hoc iam metuendum esse, nunquam ostenderat in praecedentibus orationibus. At quum crescente periculo ab Olynthiis legatos missos esse statuendum sit, plane perverse loqueretur, si maximum periculum initio monstraret, postea vero, ubi et res et legati instigabant, sileret. Nam ut cum Rüdigero (prolegg. p. 89.) ex hoc loco Olynthum obsidione tunc iam pressam fuisse suspicer, id efficit locus p. 14. l. 27. sqq. *Εἶτε γὰρ ὑμῶν τὴν ἐκείνου κακῶς ποιούντων, ὑπομείνας*

τοῦτο Ὄλυνθον παραστήσεται, ῥᾳδίως ἐπὶ τὴν οἰκείαν ἐλθὼν ἀμυ-
33 *νεῖται, εἴτε βοηθησάντων μόνον ὑμῶν εἰς Ὄλυνθον, ἀκινδύνως ὁρῶν ἔχοντα τὰ οἴκοι προςκαθεδεῖται καὶ προςεδρεύσει, περιέσται τῷ χρόνῳ τῶν πολιορκουμένων.* Unde verisimile est, supponere Demosthenem, Olynthum obsidione iam cingi. Accedit, quod sub finem orationis nostrae p. 16. l. 1. sqq. optionem dari dicit orator Atheniensibus bellandi vel in sua patria, vel in Olynthiorum finibus. — Quibus omnibus in summo discrimine rem iam versatam esse, satis indicari iudico.

Eodem redeunt illi loci, quibus demonstratur, quae spes Atheniensibus supersit. Nam quum summo premente periculo facile fiat, ut animum despondeant homines, prudentis oratoris erat, spem excitare, quantum pro rebus fieri poterat. Sed tum spes fundamento haud admodum firmo niti solet, propter id ipsum, quod summum imminet periculum. Id quod huic orationi convenit. Quis enim Demostheni ad verbum credet, perturbatum fuisse Philippum, cum Charetis istius et Charidemi exercitus Olynthiis succurrerent? Aut quis putabit, Philippum horruisse Olynthiorum potentiam, quum oppida eorum vel diruisset vel in potestatem redegisset Olynthumque ipsam oppugnaret (vid. Rüdig. prolegg. p. 73.)? aut timuisse Thessalos, qui non per arma sed per legatos res repetebant? — Et sunt tamen haec Demosthenis verba: p. 15. l. 29. sqq. *Ἀλλ' ὡς ἐπιὼν ἅπαντα τότε ἤλπιζε τὰ πράγματα ἀναιρήσεσθαι, κᾆτα διέψευσται. τοῦτο δὴ πρῶτον αὐτὸν ταράττει παρὰ γνώμην γεγονός, καὶ πολλὴν ἀθυμίαν αὐτῷ παρέχει· εἶτα τὰ τῶν Θετταλῶν.* Sunt omnino haec talia commenta, quibus erigere studemus eos, qui periculo
34 oppressi de felici eventu iamiam desperant. — Hoc autem nemo nobis obiiciet — quanquam id parum infringeret praecedentis argumenti vim — oratorie Demosthenem rem futuram cogitatione praecepisse tanquam praesentem, ita ut *ταράττει* pro *ταράξει* dictum sit etc. Id enim vel idcirco non potest admitti, quod *ταράττει* etiam ad *τὰ τῶν Θετταλῶν* pertinet, quae res non futura, sed praesens erat. Nam vide verba Demosthenis ipsa p. 15. l. 5. sqq. cf. etiam Ol. I. p. 20. l. 24. et quae de iis locis postea monebimus. Quare illud *διέψευσται* vere perfectum et *ταράττει* ac *παρέχει* vere praesentia sunt. Deinde etiam hoc accedit, quod orationis indoli magis convenit tempus praesens et perfectum, quam futurum; nam quum desperantium animi erigendi essent, maioris momenti erat, eiusmodi res proferre, quibus perturbatum iam esse Philippum aliquis credere poterat, quam eas, quae adhuc gerendae erant, ita ut eum postea demum perturbatum fore sperari potuisset. — Quae si vere disputata sunt, duplex nobis argumentum tradunt. Animum despondebant Athenienses, quod minus facile ante operis cuiusdam initium fieri videtur, quam quum eventu parum secundo res iam tentata est; ergo haec oratio non in belli initium cadit. Deinde autem haud ob-

scure auxilium ab Atheniensibus iam latum esse ostenditur per
τοῦτο ταράττει αὐτόν. Nam τοῦτο non solum ad ea refero, quae
Olynthii, sed etiam ad ea, quae Athenienses hoc bello contra
eum moliti erant. Neque enim propterea perturbatum Philippum
aliquis nominare poterat, quod Olynthii ei resistebant; nam hac
re parum Philippum impeditum esse orator ipse non negasset,
idemque periculo, quod a Philippo imminere paullo post expo- 35
siturus erat, nimie contradixisset; sed propterea Macedonem
metuere dicit, quod Athenienses rei se immiscuerant coniunxe-
rantque sese cum Olynthiis, a quibus coniunctis oratorio sane
modo Philippo dicit magnum timorem iniici. Cf. Weiskii verba,
quae subiecimus capiti II. Porro si qui erant, qui e verbis
p. 9. l. 9. ψηφίσασθαι μὲν ἤδη τὴν βοήθειαν Lucchesinio ἤδη
vertenti *nunc tandem* nimium confisi colligerent, nullas adhuc
copias contra Philippum missas esse, eos pacatos videmus ab
eodem Weiskio l. l. p. 32. not. Ergo haec oratio, si quid video,
prima esse non potest, sed debet esse tertia.

Firmabitur iudicium nostrum, ubi verba, quae paullo post
leguntur p. 15. l. 4. quibus de Thessalis agitur, contulerimus
cum loco simili orationis primae. Namque Ol. I. p. 20. l. 14.
Thessalos a Philippo deceptos esse narrat; ibid. p. 21. l. 25.
legitur: καὶ γὰρ νῦν εἰσὶν ἐψηφισμένοι Παγασὰς ἀπαιτεῖν καὶ
περὶ Μαγνησίας λόγους ποιεῖσθαι. Concedo equidem, legatio-
nem ad Thessalos, quam posteriore loco Demosthenes postula-
verat, non esse missam, cum in oratione tertia de mittenda lega-
tione ita loquatur, ut si nondum missa sit: sed usque ad tertiam
concionem Demosthenem certiorem de rebus Thessalis factum
esse iure accipimus. Nec sane obscure id latet in oratione tertia.
Nam pro illo λόγους ποιεῖσθαι in tertia dicitur κεκωλύκασι τειχί-
ζειν, quod quamvis recte quis de eadem re intelligendum esse
censeat, tamen, cum distinctius expressum sit, posterius dictum
esse aptius iudicamus. Etenim habuit etiam orator, quod ad
priorem illam notitiam plane novum accesserat: ἤκουον δ' ἔγωγέ
τινων, ὡς οὐδὲ τοὺς λιμένας καὶ τὰς ἀγορὰς ἔτι δώσοιεν αὐτῷ 36
καρποῦσθαι, quae profecto ita dicta sunt, ut si novam famam
accepisset. Etiam propterea haec oratio est tertia.

Venimus iam ad orationem, qua bellum gerendum esse docet.
Nam cum ea, quae civibus commendaverat, neglecta viderit, et
propter consilii inopiam male gesta ea, quae inceperant; ipsum
tandem rectam viam verumque consilium aperuisse supponere
possumus.

In oratione III. p. 16. l. 23. haec habemus: Δεῖ τοίνυν ὑμᾶς,
ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὴν ἀκαιρίαν τὴν ἐκείνου καιρὸν ὑμέτερον
νομίσαντας ἑτοίμως συνάρασθαι τὰ πράγματα, καὶ πρεσβευομένους
ἐφ' ἃ δεῖ, κ. τ. λ. — Num sciebant, ad quos legati mittendi
essent? Scil. ad Olynthios, sciebant ex hac ipsa oratione p. 10.
init. Sed plures civitates ipse in mente habuisse videtur, cum ἐφ'

ἃ δεῖ diceret, atque omnino ad plures mitti iubebat Atheniensium totiusque Graeciae status. At ipsum oratorem omisisse rem gravissimi momenti, quae maxime ei cordi erat, aut oculorum nutu tantum indicasse, num credibile est? — Omnino rem satis gravem iudico, quae altius repetatur. Ut ostendat, Philippum nunc quidem minime esse validum, inter alia hoc suis reputandum tradit, quam infirma conditione Philippi cum Thessalis iuncta amicitia nitatur. Deinde exhortatur suos, ut strenue res capessant legatosque mittant, ἐφ' ἃ δεῖ. Poterat quidem aliquis valde acutus inde coniicere, de legatione ad Thessalos mittenda sermonem esse; sed quid ceteri? — Iis non nisi in universum ad maiorem industriam excitare orator videri poterat, postquam spem adhuc reliquam ostenderat. Nam ut legatos ad Olynthios ad
87 foedus firmandum nunciandumque novi auxilii adventum iterum mitterent, id commemoratione satis dignum erat. (Vide, quae dicebamus ad refutandum primum Lucchesinii argumentum.) Ea igitur restat difficultas, quod sententiam imperfectam orator tunc protulisset. At quid? si oratorem eadem de re consilium aperuisse viderimus, nonne haec omnia intellectui satisfacient? Et profecto in oratione I. p. 21. l. 25. haec verba habes: πρὸς δὲ Θετταλοὺς πρεσβείαν πέμπειν, ἣ τοὺς μὲν διδάξει ταῦτα, τοὺς δὲ παροξυνεῖ. Hinc pulchre omnia procedunt: nam etiam hoc loco causam, cur illa suadeat, eam addit, quod Thessalos Philippo infestos esse sciat. Jam postquam in tertia oratione idem dixerat, statim exhortatio sequitur, ut legatos mittant ἐφ' ἃ δεῖ. Idem igitur sententiarum nexus hic idem suasit. Quare, nisi quis neget, pulchrius intelligi ea, quae verbo tantum tacta sunt, si praecesserit expressa et distincta rei enarratio, quam si non praecesserit; hoc argumento uno satis demonstrari puto, orationem nostram primam esse non posse.

Sed priusquam hoc argumentum relinquamus, removendus est error, in quem facile incidere aliquis possit. Solemus enim tunc in expositione aliquid omittere aut nutu tantum indicare, ubi res omnibus cognita esse ponitur, ideoque, ubi de eadem paullo antea disceptatum fuerat. Fortasse est, qui inde colligat, verba ἐφ' ἃ δεῖ non posse ad ea respicere, quae in prima concione dicta erant, quod haec remotior fuerit, sed ad ea, quae in concione ab alio quodam prolata fuerint, priusquam Demosthenes orationem suam habuerit; ita ut argumento illo, quod supra ex-
88 posuimus, non impediatur, quo minus hanc orationem primam faciamus. Sed manca haec est conclusio. Nam etiam si verba ἐφ' ἃ δεῖ non ad illa respicerent, quae in oratione prima dicta erant, sed ad concionatorum de eius rei utilitate deliberationes, tamen hasce ex orationis primae loco illo originem duxisse, consentaneum est. Praeterea quis ita suae salutis immemores credat Athenienses, ut vel eorum obliti fuerint, quos ad belli societatem incitare iussi erant?

Demosthenes deinde aliud consilium addit, quod si sequantur cives, sperat fore, ut vincant. Quod priusquam ipsi examinemus, perpendamus, quae Rüdigerus attulit: „Iam in hac (scil. „quam nos tertiam facimus) et in ea, quam Dionysius secundam „facit, disserit de pecunia theatrali in usum militarem adhiben„da, ita, ut Ol. II. 4, 1. dicat, μὴ θαυμάσητε, ἢν παράδοξον „εἴπω τι τοῖς πολλοῖς, νομοθέτας καθίστατε. Ol. III. 6, 4. videtur „eam rem iam tetigisse, quod apparet ex his verbis: τί οὖν, ἄν „τις εἴποι, σὺ γράφεις ταῦτ' εἶναι στρατιωτικά;“ [1] Recte quidem Rüdigerus his verbis aliquid inesse vidit, sed malim rem minus breviter tractasset. Quomodo enim e verbis τί οὖν, ἄν τις εἴποι, κ. τ. λ. sequi potest, Demosthenem eam rem iam tetigisse? Colligiturne id ex ταῦτα, an e tota sententia? — At consentaneum est, sententiam illam non respicere ad remotiora, sed ad propiora, itaque non ad orationem secundam, sed ad Ol. III. p. 14. l. 5. ἔστιν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, χρήματα ὑμῖν, ἔστιν ὅσα οὐδενὶ τῶν ἄλλων ἀνθρώπων στρατιωτικά. Est fortasse, qui nobis obiiciat, non nominasse Demosthenem pecunias eas, quae in στρατιωτικὰ mutari velit, itaque non apparere, quomodo cives 39
intelligere potuerint, non esse, nisi τὰ θεωρικά, quae στρατιωτικὰ iterum esse debeant, indeque postulari, ut illud ταῦτα non ad Ol. III. p. 14. l. 5. referatur, sed ad eiusmodi locum, ubi τὰ θεωρικὰ nominentur. Sed quis profecto contendet, civium quenquam fugisse, τὰ θεωρικὰ antea fuisse στρατιωτικά; Deinde Demosthenes ipsum hoc verum nomen rei tribuens reprehendit nomen et usum malum. Omnem denique dubitationem tollit ipse addendo: ταῦτα δὲ ὑμεῖς οὕτως ὡς βούλεσθε λαμβάνετε. εἰ μὲν οὖν ταῦτα κ. τ. λ. Quem, inquam, latere adhuc poterat, θεωρικὰ Demosthenem innuere? — Quare ταῦτα non ad illa orationis secundae verba referendum est.

Attamen verbis illis aliquid inest, quod in constituendo vero ordine nobis aliquod auxilium ferat, modo autem paullo diverso extorquendum. Nam pone, non esse tertiam nostram orationem, sed primam, eam vero, quae nobis secunda est, esse tertiam, ut vulgo volunt. Iam quum in oratione tertia iterum τὰ θεωρικὰ in στρατιωτικὰ mutari iubeat, sequitur, Athenienses Demosthenis consilium de pecuniis recte adhibendis, quod in oratione prima dederat, ante secundam non audivisse. Attamen in oratione secunda (nobis prima) de re tam gravi tamque necessaria ne verbum quidem legitur, sed in universum εἰσφέρετε. Iam quomodo orator, quod inter prima rei adminicula esse iudicabat, in oratione secunda praeterire poterat et reservare in occasionem futuram, ergo in concionem, si Diis placet, tertiam, cum non procrastinandum, sed tempore agendum esset? Urgente enim temporis angustia postulamus, ut augeatur cuique viro bono in consiliis dandis audacia, ita ut, quae unice salubria esse ducat, 40

proferre non vereatur, periculum quamvis ei instet. Propter id ipsum vulgatus orationum ordo laborat.

Possit etiam id in sententiam nostram afferri, quod in secunda (vulg. III.) exponat, quo modo illa de theoricis lex abroganda sit (cf. p. 38. init.), in tertia autem (vulg. I.) a malevolorum criminationibus, qui eum ipsum legem illam abrogare divulgaverant, orator sese purgare videtur. Coniunctum est cum ea re, a qua fortasse haud procul Rüdigerus aberat, quod in oratione tertia res brevius vehementiusque tractatur, in secunda vero non solum eo loco, quem Rüdig. laudavit, sed etiam p. 37. fin. et pag. 38. fuse lateque de re tam gravi agitur. Inde demum explicatur, cur in tertia tam brevi esse ei licuerit.

Cum variae orationum occasiones ipsae postulent, ut consilia de bello gerendo Demosthenes pro vario rerum statu immutaverit, videamus etiam de loco Ol. III. p. 14. l. 20. ubi duplici exercitu, altero in Macedoniam profecturo, altero Olynthum defensuro bellum suscipiendum esse rationibus idoneis ostendit. Quod quum in hac oratione sola occurrat, iure nobis videmur interrogare, quid ad quaestionem propositam faciat. Etenim huius rei rationem aliam non conspicimus, quam prioris; quum profecto miraremur, si initio tantum consilium hocce orator dedisset, in reliquis autem orationibus praetermisisset, quanquam suos eam viam neglexisse videbat. Contra optime haec oratio tertio loco ponitur: initio enim sufficiebat, si animum firmare, metum eiicere contigerat ostendendo, satis adesse virium. Postea
41 vero, cum rem ab iis videret tentatam, modo autem parum idoneo, ita ut tota fere concideret, tum quam maxime oratoris erat, viam ostendere, qua ingrediendum esset, idque non in universum, sed eo melius, quo magis ad singula quaeque descendebat. Et sic fere fit in orationum nostrarum ultima.

V.

DIONYSIANA COLLOCATIO A TOTO ORATIONUM HABITU POSTULATUR.

Perlustratis momentis singulis, quae ad probandum Dionysianum ordinem seorsim tractari possunt, operam aliquam etiam ei argumentationi navemus, qua, si cum illis rationibus consenserit, nulla potest esse firmior, sed etiam debilior nulla, ubi in se sola nixa rem decernere ausa erit: eam dico, quae sensu quodam veri et tactu magis, quam visu reperitur. Quae ratio ut tum demum momentum facit, ubi ceteris rationibus accessit, ita saepe hoc tantum desiderari potest, ut illis non adversetur.

Neque enim, nisi cui acumen lynceum est, ad singula quaeque descendere ita licet, ut ratio reddatur accuratissima, cur hoc, non alio modo res expressa sit. Quare hanc partem sic absolvamus, ut orationes singulas itinere continuo peragremus, in iis tantum commorantes, quae ad disputationem nostram videntur aliquod momentum habere. Quod disserendi genus cum tale sit, quo orationum quasi tota forma referatur, quatenus finis noster ea tangitur; necessarium est, ut dubitationes illae reprimantur, quas priori disputatione leviter tetigimus. Quas inter id praecipue memorandum est, quod ex orationibus ipsis ter legatos ve- 42
nisse terque auxilium esse latum non possit perspici. Initium fiat iterum ab oratione illa, quae Dionysio prima est.

OLYNTHIA PRIMA.

Praeclarum huius orationis initium, quo Demosthenes belli novi occasionem praedicat optatque, ut dignos tanto Deorum beneficio cives sese ostendant, quidni vel leviter inspicienti suspicionem moverit de vulgato ordine, vix mente comprehendas. Nam etiam si de voce *πολεμήσοντας* dubitatio erat, sola tamen illa oratoris spes persuadere debebat, hoc saltem bello nihil Athenienses omisisse, quod postulari ab iis iure poterat. Longe alium profecto oratoris conspiceremus animum, si huic concioni alia quaedam incassum praemissa fuisset. Cuius rei in argumentum sententias ex utraque de primo loco dubia concione afferamus simillimas. Namque postquam in primae initio bona spe exposuerat, Deorum magna erga Athenienses benevolentia Olynthios cum Philippo bellaturos, suosque eam occasionem occupaturos esse, in tertia, dum rem eandem tractat, his verbis utitur p. 10. fin. *οὐδὲ γὰρ λόγος οὐδὲ σκῆψις ἔθ' ὑμῖν τοῦ μὴ τὰ δέοντα ποιεῖν ἐθέλειν ὑπολείπεται. νυνὶ γὰρ, ὃ πάντες ἐθρυλεῖτε. ὡς Ὀλυνθίους ἐκπολεμῶσαι δεῖ Φιλίππῳ, γέγονεν αὐτόματον, κ. τ. λ.* Neminem esse existimo, quin sentiat, oratorem hic acriter eos pungere, quod rem eandem, quam ita magniloqui antea desideraverant, iam, ubi contigerat, pudenda segnitie negligant. Iam vide, quam male verba illa primae conveniant.

Sunt fortasse, qui dicant, quoniam postea in ipsa hac ora- 43
tione orator queratur de suorum desidia, tribuendum esse hoc exordium arti cuidam oratoriae, ut se confisum civium voluntati Demosthenes simulet benevolentiamque captet. Iis facile damus, oratorem eiusmodi arte usum fuisse, qua cives, quos lentiores fore aliunde satis suspicari poterat, suo bono animo firmaret animumque pulchra spe augeret. Sed ea res cur primae orationi non conveniat, aut potius quomodo vulgatum ordinem adiuvet, hoc edoceri velim.

Apte deinde orator procedit ad explicandos Philippi mores, recensens primum, quanta ille perpetraverit in Athenienses, tum, quanta in ceteras Graeciae civitates, perfidia et malitia usus summa. Qua in re cum suos exacerbare, tum ostendere voluit, quanto Philippus contemtu dignus sit. Etiam hinc videtur colligi posse, orationem hanc fuisse primam. Despiciendum enim proponit hostem puniendumque propter malitiam. Atqui ubi ira fastidioque instigare studemus, ibi res nondum eo processit, ut terrore ad stimulandum indigeamus. In sequentibus vero orationibus Demosthenes civitati iam metuit. Est ergo prima haec oratio.

Postquam explicuerat, Philippum populos, qui ipsius imperio pareant, fide vere sibi conciliare non posse, in ipsum Macedonis domum inquirit, nec magis fidos ei esse dicit domesticos et familiares, quam socios atque subditos. Quibus omnibus ut satis suos excitatos credit, se victores fore, subiicit, si quantulumcunque strenue se gerant et patrum fiant filii non dissimiles.

44 Finem denique orationi imponit ostendendo, cur prius contra Philippum omnia male gesta fuerint; quae qua ratione emendanda sint, in universum indicat.

Totius orationis igitur summam si contraxerimus, orator haec dicit: bellum contra Macedonem non repudiandum esse, sed propter arrogantiam atque perfidiam Deorum benevolentia faustoque omine quum rex *puniendus* nunc detur, hanc occasionem cupide arripiendam esse.

Iam animadvertendum est, Olynthiorum legationem hac in oratione verbis expressis nusquam commemorari, sed intactam eam rem Demosthenem reliquisse. Nec tamen negabitur, hac occasione optime legationis ab Olynthiis missae mentionem fieri potuisse, qua suos orator exhortaretur, ut strenue succurrerent. — Unde colligimus: 1) neque in ceteris orationibus necessarium fuisse, ut legatos iterum atque iterum missos esse enarraret, quoniam in prima non minor fuerat occasio, quam in illis; 2) nec quae, nec quoties auxilia missa, nec quae ab iis gesta fuerint, Demostheni commemorandum fuisse. Nam nisi de legationibus verba facere debebat, postulari non potest, ut exercituum missorum gesta expresse enarraret, quoniam arctissime hi nuncii cum legationum commemoratione cohaerebant. Nimirum, quod supra diximus, qua expositione id eget, quod omnium est in conspectu? Ergo commemoratio eodem iure, quo fieri poterat, poterat etiam non fieri. Repressam inde iudicamus Rüdigeri, quam supra notavimus, suspicionem, nec legatos, neque auxilia ter esse missa.

OLYNTHIA SECUNDA. 45

Videamus iam de illa oratione, quam nos cum Dionysio secundam facimus; in qua cuique statim occurret, quamquam innuitur magis, quam disertis verbis exprimitur, iam aliquid contra Philippum ab Atheniensibus gestum esse [14], sed eo modo, ut, quas inde laudes populus sibi vel ipse tribuerat, vel concionatores viles, Demosthenes eas immeritas esse comprobet. Inest quoque, quod orationem priorem primam esse clare evincat. Negat enim in secundae exordio, de ultione a Philippo sumenda cogitandum esse, sed cavendum, ne ipsi maius etiam damnum ab eo contrahant. Quod si haec contulerimus cum illis, quae primae orationis tanquam summam invenimus, puniendum esse Philippum, cui oculato haud persuasum erit, ultionem potius in prima locum habere, quam in sequentibus?

Queritur orator deinde de suorum ignavia, quae assentantium quorundam laudibus in dies augeatur, ita ut cives magna se perfecisse credant. Sicuti priores occasiones socordia praetermiserint, ita nunc ignominiose perdi rempublicam. Postea vero, quum verba fecisset de opibus, quibus bellum gerendum esse censet, amaro sermone stultitiam eorum perstringit, qui verba factorum vice fungi putent, officiique neglecti, ubi ne ipsi quidem strenue se gesserint, duces accusare atque dulcia ante iusta eligere non vereantur. Finem denique huic orationis parti lucentem imponit comparando suae aetatis homines cum maioribus. At accidit hic idem nobis, quod paullo antea notavimus; quid 46
si comparamus huius orationis opprobria cum spe, qua in prima omnia sustinentur et eriguntur?

Claudit hanc orationem admonitione, ut omnes cum pecuniae tum militiae onus libenter subeant; quem in finem rerum publicarum mutationes nonnullas proponit, quibus facile res peragatur. Pulchre haec Dionysiano ordini conveniunt. Nam in prima huic rei tantum temporis non tribuit, quam in hac oratione; de tertia vero vide infra.

Quanquam de auxilio misso sermo in hac oratione non fit, sed e vestigiis quibusdam exercitum profectum esse colligi licet; tamen Philochori adversarii ipsi, Libanius, Scholiastes, Lucchesinius et Rüdigerus copias quasdam Olynthum missas esse concedunt. Quare etiam ante orationem tertiam, quum in ea nec plura nec pauciora verba de auxilio fiant, quam in secunda, exercitum profectum esse cum Philochoro statuere licet. Vides igitur, orationes ipsas Philochori narrationi non repugnare; id quod postulavimus in cap. V. exordio.

OLYNTHIA TERTIA.

Superest, ut etiam tertiae orationis tenorem ita comparatum ostendamus, ut suo iure hunc locum obtineat.

Magna ab initio temperantia orator progreditur, diversa tamen ab ea, qua inchoat in prima. Sensisse enim ipsi videntur cives, auxilia necessaria esse, sed inter desidiam et voluntatem incerti fuisse (p. 9. l. 7. ἡμεῖς δ' οὐκ οἶδ' ὅν τινά μοι δοκοῦμεν
47 ἔχειν τρόπον πρὸς αὐτά.), cum a prioribus auxiliis, quibus officio molesto satisfecisse sese fortasse crediderant, per Olynthiorum legatos, nihil fere effectum esse, certiores fierent. Cui periculoso rerum statui orator ita mederi studet, ut, cum cives commotos esse videat, eos adhortetur, ut ipsi in castra proficiscantur utque nolint mercenarios quosdam procul ab urbe versari solitos ideoque segnitiae testibus carentes mittere, ut antea Charidemum. (Huc enim refero verba ὅπως ἐνθένδε βοηθήσετε καὶ μὴ πάθητε, ὅ περ καὶ πρότερον. l. l.) Metuendum enim esse, ne Philippus Atheniensium cunctationem iactitans Olynthiis persuadeat, eos omnino non subventuros esse. Tum modo aliquatenus simili, minime vero eadem laetitia, atque in prima, Philippi copias recenset, quas perfidia rex ipse imminuat, atque Deorum beneficium negligi demonstrat, si ista occasio non occupetur [15]. Sed illa utriusque orationis sententiarum similitudo minime contra nos facit. Neque enim videmus, cur in tertia alienius a re fuerit, ostendendo suorum vires Philippique infirmitatem tractando civium animos erigere, quam ignaviam obiiciendo hostiumque copias enumerando eos opprimere. Tamen neque haec oratio opprobriis caret gravissimis; cf. praeter ea, quae supra notavimus p. 13. l. 20. sqq. ibid. l. 10. sqq. ubi vehementius sane invehitur, quam initio aptum fuisset.

Adiicitur postea ipsius de belli gerendi ratione, de opibus comparandis et de ceteris in societatem advocandis sententia, qua de re supra uberius locuti sumus.

48 Iam subiicit orator, summum imminere periculum, nisi hoc ultimo temporis spatio res fortiter geratur: discernendum iam esse, utrum in hostico duobus exercitibus bellandum sit, an in patria ipsa. [16]

Quare, quum in prima de Philippo puniendo, in secunda de metu, ne quid detrimenti ab eo capiatur, in tertia denique de certamine sermo fiat, quo vel vincendum, vel summo patriae periculo pugnandum sit; inter omnes, Dionysianum ordinem verum esse, satis constare existimo.

EPIMETRUM. 49

[1] De Dionysii fide derogare videtur, quod pleraeque in epistola ad Ammaeum orationes Demostheni tribuuntur, quae Demosthenis esse nullo modo possunt. (Qua de re vide Rüdigerum in programmate acute scripto: De canone Philippicarum Demosthenis, Friberg. 1820., quod liberaliter V. D. mecum communicavit.) Sed iam animadversum est ab A. G. Beckero (in libro Dem. als Staatsm. u. Redn. p. 285.), quomodo a Grammaticis orationes illae in canonem recipi potuerint. Dionysius vero hac epistola, nec quae orationes verae, nec quae suppositiae sint, ostendere voluit, sed quo quaeque tempore ponenda sit, canonem illum quam maxime secutus. Quem nisi sequeretur ubique auctoritate plurimum valentem, fortasse sciebat, forte plerosque, qui etiam de verarum orationum tempore dubitarent. Hoc ut statuamus, id ipsum nos commovet, quod alibi (vid. Rüdig. l. l. p. 9.) de eiusdem orationis de Hal. veritate dubitat, quam in epistola agnovit. Sciebat enim, canoni non omni ex parte credendum esse, sed mutare in hac re non potuit, nisi fusior, quam tunc ei licebat, in eadem epistola esse voluit. Quae quomodocunque se habeant, non obstant tamen, quo minus orationes Olynthias secundum canonem ab eo laudatas esse accipiamus.

[2] Veterum grammaticorum locos, quibus orationes nostrae laudantur, diligentissime collegit *Carol. Gustav. Eduard. Pinzger*, Hirschbergensis, Semin. Reg. Philol. Vratisl. sodalis, iuvenis mihi amicissimus, quocum una in certamine litterario, ad quod hac de 50
orationibus Olynthiis quaestione provocabat illustris Philosophorum Ordo, victoriae laudem retulisse magno mihi honori duco. Ea liberalitate, quae inter amicos intercedit, ille communicavit mecum ipsam scriptionem suam, e qua hauriam, quae dissertationi meae utilia reperiam. Quae, ne de auctore lectores incerti sint, littera P. designabo. Sed propterea quoque gratias ei debeo, quod disputationibus nostris fere quotidianis multa etiam in ceteris opusculi partibus distinctiora reddebantur et emendatiora. Amicus ad nostrum locum haec scribit:

„Ordinem orationum vulgatum sequuntur grammatici veteres „et scholiastae complures, quos laudare non abs re esse videtur.

„Scholiastes anonymus ad Hermogenis librum de inventione „p. 352. *'Εν μέντοι τισὶ λόγοις καὶ δυσὶ καὶ τρισὶ προοιμίοις χρησό-„μεθα, δυσὶ μὲν, ὡς ὁ Δημοσθένης ἐν τῷ τρίτῳ τῶν 'Ολυνθιακῶν, „ὧν πρότερον μέν· Οὐχὶ ταὐτὰ παρίσταταί μοι* (init. orationis II.

„secundum Dionysium), δεύτερον δέ· Ὁ μὲν οὖν παρὼν καιρός
„(p. 29, 5. R.). τρισὶ δὲ, ὡς ὁ αὐτὸς ἐν τῷ δευτέρῳ τῶν Ὀλυνθια-
„κῶν, ὧν πρῶτον μέν· Ἐπὶ πολλῶν μέν (p. 18, 1.), δεύτερον δέ·
„Τὸ μὲν οὖν, ὦ ἄ. Ἀ., τὴν Φιλίππου ῥώμην διεξιέναι (p. 18, 16.),
„τρίτον δέ· Τὸ μὲν οὖν ἐπίορκον καὶ ἄπιστον καλεῖν (p. 19, 9.).

„Sopater ad Hermogenem p. 313, 6. Δεῖ τὸν ἔμφρονα ῥήτορα
„θαῤῥοῦντάς τε παρὰ τὸ δέον τοὺς συμβουλευομένους καταπλῆξαι,
„φυλαττόμενον ἐν τούτῳ τὸ εἰς ἀθυμίαν αὐτοὺς ἐμβαλεῖν· ὅπερ καὶ
„ὁ ῥήτωρ ἐν τρίτῳ τῶν Ὀλυνθιακῶν ἐκ προοιμίων ποιεῖ. (respicit
„p. 28, 4. R.) καὶ πάλιν ἀθύμως διακειμένους ἐγεῖραι καὶ φρονήμα-
„τος ἐμπλῆσαι, φυλάττοντα κἀνταῦθα, ὅπως μὴ παραχθῶσιν εἰς
„καταφρόνησιν καὶ ῥαθυμότεροι γένωνται. τοῦτο δὲ πρῶτος μὲν
„Ὅμηρος ἐποίησε — — Δημοσθένης δὲ καλῶς ἐζήλωσεν ἔν τε τῷ
„προειρημένῳ τρίτῳ τῶν Ὀλυνθιακῶν καὶ ἐναργέστερον ἐν τῷ περὶ
„τῆς εἰρήνης κ. τ. λ.

„Idem ad Hermog. p. 315. Ἐστὶ κἀκεῖνο τῶν τελικῶν κεφαλαίων
„τὸ ποτὲ μὲν καθολικοὺς ἀφορισμοὺς προθέντα πρὸ τῶν προκειμέ-
„νων, οὕτως ἐπάγειν τὰς κατὰ μέρος ἀποδείξεις, ποτὲ δὲ ἐπὶ ταῖς
51 „μερικαῖς κατασκευαῖς ἐπάγειν τοὺς ἀφορισμούς. Καὶ πολλὰ τῶν
„τοιούτων παρά τε τῷ Θουκυδίδῃ καὶ τῷ Δημοσθένει τὰ παραδεί-
„γματα, ὡς ἐν τῷ πρώτῳ τῶν Ὀλυνθιακῶν προτάξας τὸν ἀφορι-
„σμὸν ἐπάγει τὰς κατασκευάς· ἀλλ' οἶμαι παρόμοιόν ἐστι καὶ περὶ
„τῆς τῶν χρημάτων κ. τ. λ. cf. p. 12, 8. R.

„Apsines p. 707. circa finem ed. Ald. Κέχρηται δὲ καὶ Δημο-
„σθένης προσωποποιΐᾳ, πρόσωπον ὑποθεὶς τὸν καιρὸν αὐτὸς ἑαυτῷ.
„Ἐκεῖνος μὲν οὖν ἐν ἀρχῇ τοῦ πρώτου τῶν Ὀλυνθιακῶν τὸν καιρὸν
„παρεισήγαγεν, καὶ ἐπὶ τέλει δὲ τοῦ λόγου ἥρμοσεν ἂν παρεισαχθεὶς
„εἰς τὴν ἀνάμνησιν τῶν εἰρημένων· ὁ γὰρ παρὼν καιρὸς ταύτας
„ἀφιεὶς ἐφάνη τὰς φωνάς. Respicit p. 9, 10. R.

„Idem p. 696. circa finem: Ὡς ἐν τῷ ά τῶν Φιλιππικῶν πε-
„ποίηκεν ὁ Δημοσθένης — — εἰπών· πρὸς δὲ τὰς καταλλαγάς, ἃς
„— ἐναντίως ἔχει. p. 10, 14. R. Prima oratio Philippica huic nihil
„aliud est, nisi ea, quae vulgo prima Olynthiaca habetur. Idem
„patet ex Harpocratione, de quo vid. Bremium in Symbolarum phi-
„lol. Helvet. fasc. I. p. 27. nota, et A. G. Becker in libro germ.
„Demosth. als Redn. und Staatsm. p. 266. not. 4. — Weiskius de
„hyperbole dissert. III. p. 31. not. 21. dubitat, an non vera sit
„lectio πρώτῳ in loco Harpocrationis, saepe enim in talibus errari.
„At quum ab omnibus veteribus grammaticis, qui has orationes nu-
„mero addito laudant, ordo vulg. observetur, ego Harpocrationi
„quoque hoc relinquendum esse puto. Firmatur haec res, si modum
„consideramus, quo Harpocration reliquas orationes Phil. laudare
„solet. Cf. Bremius l. l.

„Syrianus ad Hermog. de invent. p. 316. ult. τὴν δὲ διαφορὰν
„ταύτην ἔδειξεν ἡμῖν ὁ Δημοσθένης ἐν Ὀλυνθιακῶν πρώτῳ. τὸ μὲν
„συμφέρον ἐξετάζων ἔφη, ὅτι συμφέρει Ὀλυνθίοις βοηθῆσαι. εἶτα
„ἡ ἔκβασις. τοῦτο γὰρ ἡμῶν ποιησάντων ἐν Μακεδονίᾳ ἔσται ὁ
„πόλεμος, μὴ συμμαχησάντων δὲ τοῖς Ὀλυνθίοις, ἐλθὼν εἰς τὴν
„Ἑλλάδα Φίλιππος πολεμήσει τὴν Ἀττικήν. Respexit p. 16, 3. R.

„Scholiastes Hermogenis p. 386. circa finem: Πολλοὺς γοῦν
„παρά τε τῷ Ἰσοκράτει καὶ μάλιστα τῷ Δημοσθένει λανθάνοντάς τε
„ἰάμβους τε καὶ χοριάμβους ἐστὶν εὑρεῖν διὰ τὴν ἐναρμόνιον συν-
52 „θήκην τῶν λέξεων. Ὡς εὐθὺς ἐν τῷ πρώτῳ τῶν Ὀλυνθιακῶν
„(pag. 10, 16. R.)

„Δῆλον γάρ ἐστι τοῖς Ὀλυνθίοις, ὅτι
„Νῦν οὐ περὶ δόξης οὐδ' ὑπὲρ μέρους

„τῆς χώρας κινδυνεύουσιν. — Illud εὐθὺς indicat, hunc schol. „primam Olynthiacam in fronte totius Demosthenis legisse.“ P.

Adde quos Rüdigerus exhibet in programmate supra laudato, pag. 10.

[3] „In oratione enim ipsi prima (nobis III.) nondum, num „omnino ferendum sit auxilium, quaeritur, sed quomodo celerrime „et optime fieri possit.“ P.

[4] Male Lucchesinius suae magis de orationum ordine opinioni, quam grammaticae regulis obsecutus locum Ol. I. p. 18. vertit: „— quibus *antea* potiebamur, — socios, quos nobis fortuna „compara*verat*;“ obque id merito in reprehensionem incurrit apud Weiskium de hyperb. III. p. 52.

[5] Haud parum laetati sumus, cum postea Weiskii libellum inspiceremus, atque illius viri docti cum argumentatione nostram plane consentire cognosceremus. Difficultatem ibi praebebant calami errores nonnulli. Nam p. 51. l. 7. pro *quae iisdem secunda est* lego *quae iisdem tertia est*. Peperit hoc, cum ad priorem locum respiceret Weiskius, idem vitium l. 14., ubi pro *vulgo secundam* lege *vulgo tertiam*. Denique pro *tertia autem oratione* Weiskius scripsit *secunda autem oratione*.

Iuvat hic Weiskii verba, quibus nostra firmantur, repetere.

„Non vidit (Lucches.), oratione ea, quae a Dionysio fertur „estque prima, oratorem prudenti gravique amplificatione et pristi„nam in illis locis potestatem Atheniensium, et praesentem Olyn„thiorum in eos benevolentiam (Dem. 18, 14 — 16.) ipsiusque „populi Ath. augere studia, quasi ultro expetentis id ipsum, quod „suadet orator; tertia autem oratione, dum mitti tandem auxilia „iubet, his eum, more item oratorio, significare, pro nullis ha- 53
„benda esse, quae adhuc miserint, in quo sane hyperbolicum ali„quid latere videtur. Nam non aliud dicit, nisi hoc, pergendum „esse intentis viribus.“

[6] Necessarium erat, ut quaestionem eam paullo intentius tractaremus. Quod nisi faceremus, metuendum erat, ne de orationum ordine ex orationibus ipsis nihil plane concludi posset. Ipsius enim Rüdigeri argumentum, quod a theoricorum duplici commemoratione desumtum est, periret, si sententia eius vera esset.

[7] „Ipse Chares victoriam se reportasse gloriabatur, et Athe„nienses libenter ipsi credebant, ut apparet e secundae orationis „initio, ad quem locum Ulpianus p. 40. B. ed. Hier. Wolf. ἐν ᾧ „γὰρ ἐπηρμένον τὸν δῆμον καὶ μέγα φρονοῦντα τῇ νίκῃ συστέλλει „καὶ πρὸς φόβον καθίστησι.“ P.

[8] Mirum tamen videri possit, Demosthenem minorem navium numerum indicare. Hanc rem plane expedire vix licebit, nisi accipiamus, Demosthenem plenum numerum L navium praetulisse numero vero LXV navium, ut plenum haberet, eadem oratoria licentia, qua copiarum terrestrium numerum auxerat.

[9] Πολεμήσοντας illud Philochori verbis Ὀλυνθίοις πολεμουμένοις ὑπὸ Φ. quamvis contradicere videatur, revera tamen non contradicit. Etenim Philochorus historiam Atticam non scripsit, sed chronica Attica, eaque non copiosiora. Qua ratione istas inter Philippum atque Olynthios actiones, quae bello τῷ κατ' ἐξοχὴν praecesserant, singillatim non recenset, sed has ipsas iam ad bellum refert. Hoc enim facile nobis dabitur, Olynthios auxilia petiisse ab Atheniensibus, cum bellum immineret, non cum iam praesens esset.

[10] „Participium aoristi proprie significationem rei perfectae „habet, ita ut fere idem sit, quod part. perf. cf. Buttm. gr. gr.
54 „§. 124, 6. Porro si sic, ut Rüdigerus, interpreteris, *χώραν ὅμο„ρον κεκτημένους* est subiectum, *τοὺς πολεμήσοντας* autem praedi„catum, quod fieri non debere articulus demonstrat ante *πολεμή„σοντας* collocatus; *γεγενῆσθαι κεκτημένους* iungendum est, et sign. „i. q. *κεκτῆσθαι*. *Eos, qui bellum inferre volunt Philippo, possidere „regionem finitimam.*“ P.

[11] „Cum in ea oratione, quae Dionysio est prima, Libanio „cum reliquis secunda, cap. VIII. §. 4. legatur: *Οὐ δὴ θαυμα„στόν ἐστιν, εἰ στρατευόμενος καὶ πονῶν ἐκεῖνος αὐτός, καὶ παρὼν „ἐφ' ἅπασι καὶ μηδένα καιρὸν μηδ' ὥραν παραλείπων ἡμῶν μελλόν„των καὶ ψηφιζομένων καὶ πυνθανομένων περιγίγνεται.* et cap. IX. „§. 1. *νυνὶ δ' ὀκνεῖτε καὶ μέλλετε εἰςφέρειν ὑπὲρ τῶν ὑμετέρων αὐ„τῶν κτημάτων*, ex his locis Libanius conclusisse videtur, Demo„sthenem, cum populus decretum differret auxilium, hac oratione „voluisse incitare civium animos. Sed male intellexit hos locos. „Priori enim loco in universum orator dicit, se non mirari, Philip„pum ipsum omnibus rebus praesentem Athenienses, qui ex statu „reipublicae suae de omnibus rebus consilia capere (*ψηφιζ.*) deberent, „praevertere. De ope procrastinata h. l. sermonem non esse, vel ad„iecta verba *ψηφιζομένων καὶ πυνθανομένων* demonstrant. Alterum „ad locum autem quod attinet, sensus eius est: Miror, vos, qui alio„rum causa maximos fecistis sumtus, nunc, ubi vestra ipsorum res „agitur, nil facere velle. Iam diu enim vos decebat Philippo, cum „Pydnam, Potidaeam, Methonen, Pagasas al. expugnaret, bellum „inferre. Cf. Olynth. III, 5. §. 2. — Libanii igitur auctoritatem „non est quod diutius moremur.“ P.

[12] Ratione enim parum sufficiente Iacobs. vertit: *auch diese Gesandtschaft*. Respicit *καὶ* in verbis *καὶ τούτους τοὺς ἀνθρώπους* potius ad ea, quae p. 11. a lin. 25. inde dicuntur; multas civitates ab Atheniensibus hucusque esse neglectas; ergo etiam hic Olynthiorum civitas subintelligenda est.

[13] Huc quum pervenerimus, haud abs re esse videtur, senten-
55 tiam nostram proferre de loco varie tentato Ol. III. p. 14. l. 13. ubi Weiskius priorum interpretum rationes recte quidem reiecit, ipse autem viam iniit, quae non est probanda. Contendit enim, (collato loco Olynth. II. p. 38.), Demosthenem cives adhortari, ut pecuniam illam bello *στρατιωτικήν*, pace tantum *θεωρικὴν* faciant. Bene quidem. Sed lectio, quam inde profert: *καὶ ταῦτ' εἶναι καὶ εἶναι στρατιωτικά*, ea difficultate laborat, quod omnes, ni fallor, praeter Weiskium fugiet, exprimi per *ταῦτα*, pecuniae divisionem pace retinendam esse. Contra optima est Bekkeri lectio, qua praeeuntibus libris duobus *ταῦτ'* omissum est. Demosthenes enim amaro ludibrio non contendit, *τὰ θεωρικὰ* debere esse *στρατιωτικά*, sed opus esse *στρατιωτικά*, videant, unde sumant. Quisquis enim intelligebat, verum fontem, unde stratiotica hauriri deberent, esse theorica. — Accedit, quod huic lectioni faveat perspicuus librarii error; nam e verbis superioribus *σὺ γράφεις ταῦτ' εἶναι στρατιωτικά* huc *ταῦτ'* repetebatur.

[14] Id enim non solum ex huius orationis initio (coll. Ulpian.), sed ubique fere docemur. p. 30. l. 26. *εἰ γὰρ μὴ βοηθήσετε παντὶ σθένει κατὰ τὸ δυνατόν*. Tulisse quidem opem cives, sed segniter, inde colligam. Videntur enim illud *καὶ κατὰ μικρὸν* in Ol. I. p. 24. l. 29. nimis ad verbum intellexisse. Simile quid, nisi obstinate quis contendat, respici tantum ad tempus ante bel-

lum Olynth., invenimus in loco p. 29. l. 29. *ἵνα τὰ λοιπὰ βελτίω γένηται.*

[15] p. 12. l. 16. *τὸ μὲν γὰρ πολλὰ ἀπολωλεκέναι κατὰ τὸν πόλεμον κ. τ. λ.* — „*Τὸν πόλεμον* referri debere ad bellum Olyn-„thiacum, iam oppositio *τοῦ πάλαι* ostendit. Igitur non est, cur „cum Hoogeveenio ad Viger. p. 296. de eiiciendo articulo cogitemus. „Is enim ex eorum opinione stans, qui hanc orationem primam „esse putant, dicit: „Quo bello? At nondum susceptum erat.“ „Meminisse debebat, rectius hanc orationem tertio loco poni, et „inceptum iam bellum cogitari debere.“ P.

[16] Male enim dubitat Ulpianus, an non vera fuerit Demosthenis sententia, cum hoc consilium daret. Verba eius haec sunt: *Καὶ* 56
ἔμοιγε δοκεῖ καὶ τὸν περὶ τῆς διπλῆς παρασκευῆς λόγον διὰ τοῦτο πεποιῆσθαι, οὐχ ἵνα δύο δυνάμεις ὄντως ἐξαποστείλωσιν — — — ἀλλ' ἵνα φοβηθέντες τὴν ὑπερβολὴν τῶν ἀναλωμάτων, εἰ ἀνάγκη γένοιτο ἐκ τῶν οἰκείων ἐκφέρειν, πάσῃ γνώμῃ καὶ παντὶ τρόπῳ τῶν θεωρικῶν ἀποστῶσιν. Nimirum Demosthenis non ea mens est, Olynthios servandos esse, ut theorica abrogentur, sed haec abroganda esse, ut illi serventur; duplicique tantum exercitu eos servari potuisse, quis non videt?

[Bremii quae sequuntur Observationes Philologicae et Criticae in Demosthenis Philippicas, suo quamque loco Annotationibus ceterorum Interpretum inseruimus.]

ANNOTATIONES AD EPISTOLAM LIBANII.

Titulus ei praescriptus hic est in Bavarico et Augustano secundo, qui solus Augustanorum hunc prologum tenet, Λιβανίου ὑπόθεσις τῶν λόγων Δημοσθένους. REISK.

P. 1. v. 4. περιδέξιος] ἀμφιδέξιος margo Parisinae, tacito auctore. REISK. Eustathius ad Homer. Il. XXI. 163. explicat περιδέξιος per ἀμφιδέξιος, unde fortasse hoc in marg. Lut. fluxit. RUEDIGER. περιδέξιος Libanius scripsit. Alterum est glossatoris. SCHAEFER.

P. 1. v. 9. ἐβουλήθης] ἠβουλήθης scripsi ex Ald. ita Wolf. et Auger. Quum Libanius p. 3. v. 9. ἠδυνήθη et p. 4. v. 22. ἐδυνήθη scribat, patet, eum in hac scriptura fluctuasse. RUEDIGER. Talibus in rebus Atticistam fluctuasse parum probabile est, arbitrorque etiam Libanium formam praetulisse quam Grammatici Atticis vindicarunt. SCHAEFER.

P. 2. v. 2. τοσοῦτον] τοσούτων margo Parisinae sine auctoritate. REISK. Pro τοσοῦτον dedi τοσούτων, quod habent codd. M, U, Y, Nn, et ed. Par. ad marg. AUGER. Secuti sunt Bekkerus et Rüdigerus. Bene: nam vulgata laborat scabritie constructionis. SCHAEFER.

P. 2. v. 2. μνημονεύσαντες] μνημονεύοντες Bav. Aug. REISK. μνημονεύοντες etiam Bekkerus. μνημονεύσαντες Augerus et Rüdigerus. Non probo. Nec tamen nostrum a Libanio profectum puto. Scrib. μνημονεύσοντες, quod in μνημονεύσαντες errore uno omnium frequentissimo depravatum est. Etiam quod antecessit διεξιόντες vim futuri habet. Thucydides V. 65. f. ἐστρατοπεδεύσαντο ὡς ἰόντες ἐπὶ τοὺς πολεμίους. Xenophon Anab. I. 8. 6. ὡς ἐμοῦ οὖν ἰόντος, ὅπῃ ἂν καὶ ὑμεῖς, οὕτω τὴν γνώμην ἔχετε. SCHAEFER.

P. 2. v. 6. πατὴρ ἦν] πατὴρ μὲν ἦν Aug. REISK. μὲν addidi ex cod. Aug. secundo. AUGER. Omiserunt Bekkerus et Rüdige-

rus. Mallem insertum: nam aptius nectit narrationem cum sequentibus. SCHAEFER.

P. 2. v. 7. πατὴρ μὲν ἦν] Auger. et Rüdig. πατὴρ ἦν. Rectius, opinor. Cum enim Libanius sequentia Aeschinis verba de materno Demosthenis genere non citaverit, videtur etiam particulam vincientem omisisse. SCHAEFER.

P. 2. v. 8. Παιανιεὺς] Ad Παιανιεὺς adscriptum est in Bav. hoc scholium: Διττοὶ δῆμοι τῆς Πανδιονίδος φυλῆς εἰσι, καὶ ὁμοίως ἑκατέρου τοῦ δήμου τὸν δημότην καλεῖσθαί φασι Παιανιέα. REISK. V. Photii Lexic. c. 268. SCHAEFER.

P. 2. v. 14. ἀγομένου] Duabus litteris iteratis scribendum ἀγαγομένου. Edidit etiam Bekkerus, quem Rüdigerus sequi debebat. Quis credet Libanium dedisse ἀγομένου, qui ante dederit φυγόντος, non, quod per Graecitatem licebat, φεύγοντος? SCHAEFER.

P. 2. v. 17. οὖν] Addidi e Bav. et Aug. REISK. Item Bekkerus. Auger. et Rüdiger. spreverunt. Non laudo. In talibus librarii multo saepius omittendo quam addendo peccant. SCHAEFER.

P. 2. v. 22. Βάτταλος] Bav. et Aug. constanter uno τ exhibent voc. Βάταλος. REISK. Bekkerus hic et in sequentibus uno τ, quomodo Reiskius p. 288, 17. 22. Utrumque videtur dictum esse: Βαταλὸς ab iis, qui Demostheni τὸ μαλακόν, Βάτταλος ab iis, qui τὸ τραυλόφωνον exprobrabant. SCHAEFER.

P. 2. v. 24. ὑποδήμασι] ἐσθήμασι Aug. REISK.

P. 2. v. 27. λέγεται δὲ —σχεῖν] Verba sic ordinata dat Bavaricus, paulo concinnius: λέγεται δὲ τὸν Δημοσθένην τὴν πολλὴν καὶ σφοδρὰν ἐπὶ τοὺς λόγους ὁρμὴν ἐντεῦθεν σχεῖν. REISK. Codices omnes quos mihi inspicere licuit sic verba ordinant: λέγεται δὲ τὸν Δημοσθένην τὴν πολλὴν καὶ σφοδρὰν ἐπὶ λόγους ὁρμὴν ἐντεῦθεν σχεῖν. AUGER. Melius Bav. cum articulo ἐπὶ τοὺς λόγους. Sic p. 3. v. 6. πρὸς τοὺς λόγους. SCHAEFER.

P. 3. v. 3. αὐτῷ] αὐτὸν Aug. REISK. αὐτὸν dant codd. M. et Aug. secundus. AUGER. Aut sic legam, aut facta transpositione συγχωρῆσαι αὐτῷ παραβαλεῖν τῇ δίκῃ. SCHAEFER.

P. 3. v. 6. θέσθαι. διδασκάλῳ — ἐγγραφεὶς] Male Auger. θέσθαι, διδασκάλῳ γε χρησάμενος — ῥήτορι. εἰς ἄνδρας δ' ἐγγραφεὶς —. Hoc modo si Libanius narrationem continuare voluisset, scripsisset: ὥστε — θέμενος διδασκάλῳ χρήσασθαι Ἰσαίῳ κ. τ. λ. SCHAEFER.

P. 3. v. 8. ἐνεστήσατο] ἀνεστήσατο Bav. REISK.

P. 3. v. 9. ἀπολώλεκε] Recte Bekkerus ἀπολωλέκει. SCHAEFER.

P. 3. v. 13. τὸ] Deest Bav. REISK.

P. 3. v. 15. διωρθῶσθαι] διορθοῦσθαι Bav. Aug. REISK. Hoc non magis ferendum, quam v. 9. ἀπολώλεκε. Utroque loco miror iudicium Rüdigeri. SCHAEFER.

P. 3. v. 21. σοφιστεύειν] sophistam agere, id est, rhetoricam docere. AUGER.

P. 3. v. 25. ἀτονώτερος] ἀτονώτερον Aug. REISK.

P. 4. v. 8. καταβοάς] Vox a Thucydide usurpata, sed a Dionysio Hal. relata inter γλωσσηματικὰς et ἀπηρχαιωμένας T. VI. p. 794. R., ubi Reg. 2. veram scripturam Reiskio frustra obtulit, nuper redditam Rhetori a doctissimo Krügero. Haec glossematica et obsoleta tantopere placuerunt posteriorum Sophistis temporum, ut iis tanquam gemmis orationem suam distinguerent. Ipse Dionysius v. καταβοή in opere historico aliquoties usurpavit. SCHAEFER.

P. 4. v. 16. καὶ μὴν ὅτι τε ὕδωρ] Nemo semel monitus dubitabit scribere: καὶ μὴν ὅτι γε ὕδωρ —. Conf. Porson. ad Eurip. Phoen. 1638. SCHAEFER.

P. 4. v. 18. τῆς ὀροφῆς] ὀροφὴ hic non tectum exterius, ut vulgo, sed tectum interius, ut aliquando: gallice *plafond*. AUGER.

P. 4. v. 25. τά τε τῶν Ἑλλήνων καὶ] Omissa in nonnullis editionibus ob homoeoteleuton. SCHAEFER.

P. 4. v. 28. αὐτοὺς] αὐτοῖς Bav. unde αὐτοὶ effeci, et sic distinxi: νικήσαντες, αὐτοὶ παρῆλθον. REISK. Vulg. νικήσαντες αὐτοὺς, παρῆλθον: pro αὐτοὺς accepi ex Fel. αὐτοὶ mutando interpunctionem. AUGER. Recte factum; deditque etiam Bekkerus. Nihilominus Rüdigero placuit vetustam scripturam revocare. SCHAEFER.

P. 4. v. 28. παρῆλθον] Ed. Paris. in marg. προῆλθον. Probat Rüdigerus. Vellem recepisset. Ipse Libanius Rüdigero citatus p. 7, 4. εἰς δύναμιν προῆλθε μεγάλην, et p. 201, 12. εἰς ἰσχὺν προελθόντας. SCHAEFER.

P. 5. v. 1. ἔθνος ὅμορον τῇ Εὐβοίᾳ] Recte observat Wolfius, Phocidem fuisse Boeotiae quam Euboeae propiorem. Unde ed. Par. dat ad marg. τῇ Βοιωτίᾳ. AUGER.

P. 5. v. 4. οἱ Ἀθηναῖοι] Augerus et Bekkerus articulum deleverunt, ut probabile est, codicum Parr. auctoritate. SCHAEFER.

P. 5. v. 10. Λακεδαιμονίων δὲ] Λακεδαιμονίων dant vulgatae, sine particula, sive δὲ, quam de meo addidi, sive καὶ, quam Aug. et Bav. praeponunt. REISK. καὶ Λακεδαιμονίων: ed. Par. et Ald. omittunt καὶ, quod ego reperi in codicibus quos mihi adire licuit, et in Fel. AUGER. Bekkerus καὶ Λακεδαιμονίων, Rüdigerus Λακεδαιμονίων sive particula. καὶ addendum esse, nemo dubitabit, qui meminerit, copulam millies elisam esse per antecedens ς. V. quae congessi ad Schol. Apollon. Rh. p. 307. 664. SCHAEFER.

P. 5. v. 15. πρεσβύτερος] Legendum puto πρεσβύτατος. Toties confusi sunt comparativi et superlativi, ut, uter quoque loco gradus ponendus sit, magis e loci sensu quam e librorum auctoritate iudicari oporteat. Causa autem huius confusionis est magna compendiorum, quibus ambo gradus scribuntur, simili-

tudo. Conf. Bastii Comment. Palaeogr. p. 790. sq. Praevideo fore qui me enallages graduum admoneant. Sed talia confutare piget. SCHAEFER.

P. 5. v. 20. ἄρ'] Addidi ex Aug. et Bav. REISK. ἄρ' addidi, quod et addunt omnes quos inspexi codices. AUGER. Addidit etiam Bekkerus, non item Rüdigerus, cui ex interpretamento ortum videtur. Mira vero ratio: quid enim hic obscuri fuerit, quod glossator addito ἄρα interpretaretur, nemo intelligat. Atticistae dici vix potest quantopere hac particula delectentur, ut passim nausea oboriatur legentibus. SCHAEFER.

P. 5. v. 25. τρόπον] Post h. v. Augerus signum defectus posuit, adscripta hac nota: „Post τρόπον videtur deesse alterum phraseos membrum, in hunc ferme sensum: sed quia hoc expedire suis rebus existimabat, et ut clementiae laudem assequeretur.“ Rüdigerus: „Ipse scriptor pro ingenio suo videtur, quod desideratur, omisisse.“ Si haec vituperatio est, vereor ne Libanio iniuria fiat. Mihi quidem Augerus videtur rectius iudicasse. SCHAEFER.

P. 6. v. 1. ΠΕΡΙ — ῬΗΤΟΡΙΚΗΣ] Titulum hunc ex Aug. addidi. REISK. Augerus e cod. M. addidit titulum: Εἴδη τῆς ῥητορικῆς. SCHAEFER.

P. 6. v. 2. καὶ] Deest Aug. et Bav. REISK.

P. 6. v. 4. καὶ συμβουλευτικοῦ] καὶ τοῦ συμβουλευτικοῦ Bav. REISK. Addidi τοῦ ex cod. Bav. AUGER.

P. 6. v. 15. τοῦ Φιλίππου] Desunt Aug. et Bav. REISK. Hae duae voces absunt a vulgata: has assumpsi ex ed. Par. et Reiskio, necessarias certe, sed ignorans unde assumptae sint. AUGER.

ANNOTATIONES AD ARGUMENTUM OLYNTHIACAE PRIMAE.

P. 6. v. antep. τῶν ταύτῃ] Vulg. etiam Bekk. ταύτῃ τῶν. SCHAEFER.

P. 7. v. 5. προῆλθε] ἦλθε simplex dat Gonvillianus. REISK.

P. 7. v. 5. ὑπερεῖχεν] ἐπῆρχεν Bav. quod equidem praeferam. REISK. Recte praetulit Bekkerus. Strabo T. IV. p. 23. Tzsch. ἡ δὲ Χαλκὶς (συνῴκισε) τὰς ὑπὸ Ὀλύνθῳ. Interpres: *Chalcis Olyntho vicinas*. Verius: *Chalcis Olyntho subiectas*. SCHAEFER.

P. 7. v. 6. τι] Deest Pariss. 5. et 7. REISK.

P. 7. v. 11. Ὀλυνθίοις] Principio in Olynthiacis et Philippicis non ita multa discrepare comperi. Nam quae ipse Aldus

adiectis asteriscis annotavit, diversitatem lectionum indicans, ea cum nostri exemplaris lectione fere consentiunt. Quarum ergo orationum diversitas iam ante ab Aldo demonstrata est, eam minime annotare visum est, ne in re ante acta supervacue occupati lectoribus pro thesauro carbones offeramus. Nam multum operae et studii in re prius facta ponere et supervacuum habetur et stolidum. Caeterum quae nos animadvertimus, ea fere sunt. Primum in argumento Libanii primae Olynthiacae, ubi Aldus habet ἐκπολιορκήσας ὁ Φίλιππος Ἀθηναίοις παρέδωκεν, legendum est *Olynthiis*. Nam Potidaeam, quae sub initium ad Atheniensium ditionem pertinebat, Philippus expugnatam Olynthiis, sociis suis, concesserat, ut ex argumento liquet. OBSOP.

P. 7. v. 17. συνετέθειντο] Ald. συνετέθειτο. Nostrum habebat συνετέθειντο, *pacti erant:* haud dubie rectius, OBSOP. συνετέθειντο in plurali Parisinus 5. et 7. Bav. Aug. codex Obsopoei, ipso probante, et editio Feliciani. REISK. Multi codd. habent συνετέθειτο, impersonaliter, *inter eos convenerat.* AUGER. Sic impersonaliter dici potuisse, Rüdigerus negare non debebat: satis enim certus hic usus passivorum est. V. Wolf. ad p. 8, 4. et quae notavi in Ind. Gr. ad Eurip. Hec. ed. Pors. tert. s. v. Λεώφιλος. Sed pluralem praefero. SCHAEFER.

P. 7. v. 20. προφάσεως — δεόμενος] V. Lennep. ad Phalar. p. 195. sq. SCHAEFER.

P. 7. v. 26. ἀσφάλειαν τῶν Ἀθηναίων εἶναι] Nostrum legebat ἀσφάλειαν εἶναι τῶν Ἀθηναίων, permutatis nonnihil verbis. Sed hunc locum non eram ascripturus, nisi semel lectorem monere in animo esset, me data opera ab eiusmodi annotandis abstinuisse, quod infiniti propemodum se obtulerint, cum non ita magni referat, quo ordine verba sint disposita, modo lectio consentiat, tametsi alia sit alia concinnior et modulatior. Veluti rursus p. 8, 14. ἵνα δὲ μὴ δοκῶσιν οἱ πένητες τῷ ἀναλώματι λυπεῖσθαι, nostrum habebat λυπεῖσθαι τῷ ἀναλώματι· quod certe sonat suavius et cadit numerosius. OBSOP. Bekk. ἀσφάλειαν εἶναι τῶν Ἀθηναίων. SCHAEFER.

P. 8. v. 1. γένοιτο] γένηταί Pariss. 2. 3. 5. 7. γενήσεται Gonv. REISK. Auger. et Rüdig. γένηται. Difficilis electio. SCHAEFER.

P. 8. v. 3. δύσμαχον] Est etiam in texto Aug. verum margo dat γρ. δυσμάχητον. Atque hoc refert margo Morellianae e Pariss. 5. et 7. Legitur etiam in utraque Aldina, ubi codex Lessing. superscriptum dat μᾶλλον· quod quid sibi velit, quisque pro se coniectato. δυσμάχητον item est in ed. Feliciani, quam sequi decuerat. REISK. Auger. Bekk. et Rüdig. δυσμάχητον. Noster si Oratorem pressius secutus est, dedit δύσμαχον. V. Demosth. p. 10, 9. SCHAEFER.

P. 8. v. 4. οὕτως ὑπείληπται] Legendum οὐχ ὡς, non οὕ-

τως. Sed in exemplari quodam, sive Romano, sive Florentino, (est enim ἀνώνυμον) paucarum Demosthenis orationum legitur: φησὶ δὲ μὴ δυσμάχητον εἶναι τὸν Φίλιππον οὕτως, ὡς ὑπείληπται. Quibus in verbis tametsi οὕτως abesse potest, ferri tamen idem etiam potest, ut sententia sit, esse quidem potentem Philippum, sed non invictum. WOLF. οὐχ ὡς οὕτως ὑπείληπται Gonvill. quae est egregia lectio. non quasi sic censeret orator, hoc agens, ut Athenienses fiducia impleat atque inflammet adversus eum. οὐχ ὡς ὑπείληπται editio Feliciani. ὡς ὑπείληπται dat Ald. Lessing. οὕτως ἐπείληπται Aug. REISK. Auger. dedit φησὶ δὲ μὴ δυσμάχητον εἶναι τὸν Φίλιππον οὕτως ὡς ὑπείληπται, adscripta hac nota: „Vulg. habet φησὶ δὲ δυσμάχητον εἶναι τὸν Φίλιππον, οὐχ ὡς ὑπείληπται· sic et Fel. quod ego emendavi partim ex meo, partim ex libris fere universis, qui dant οὕτως sine ὡς et οὐχ. Solus cod. Y. addit ὡς ad οὕτως. Cod. U. legit οὕτως γὰρ ὑπείληπτο. In nonnullis codd. exhibetur δύσμαχον." Bekker. φησὶ δὲ δυσμάχητον εἶναι τὸν Φίλιππον οὐχ ὡς ὑπείληπται. Eodem modo Rüdig., commate posito post οὐχ. Malim, facta vocum transpositione: φησὶ δὲ οὐχ ὡς ὑπείληπται δύσμαχον εἶναι τὸν Φίλιππον. SCHAEFER.

P. 8. v. 4. ὑπείληπται] Scilicet ὁ Φίλιππος, quam existimetur: ab ὑπολαμβάνομαι. ut in Busiride Isocratis: οἱ μειζόνως ἢ κατὰ τὴν ἀξίαν ὑπολαμβανόμενοι, quorum maior est existimatio, quam merentur. Potest etiam ὑπείληπται capi impersonaliter, ut λέγεται etc. WOLF.

P. 8. v. 6. αὐτὰ ποιῆσαι] Rüdig. ποιῆσαι αὐτὰ ex Ald. et Wolf. SCHAEFER.

P. 8. v. 11. τόπον] Articulus abest a Pariss. 2. 3. Bav. Aug. edd. Feliciani et Aldi. REISK. Ad τόπον multi codd. adiiciunt τόν. AUGER. Rüdig. τὸν τόπον. Nollem factum: talia enim sine articulo dicuntur. Schol. ad Aristoph. Pac. 876. T. I. p. 691. ed. Dind. οἱ γὰρ θέλοντες θεωρεῖν προκαταλαμβάνουσιν ἑαυτοῖς τόπους. Sic dicitur sine articulo καταλαμβάνειν θέαν, κ. σκηνήν. V. Commentar. iu Aristoph. T. IV. p. 537. Libanius mox, item sine articulo, θέαν ἔχειν. SCHAEFER.

P. 8. v. 14. καταβαλόντα] βαλόντα simplex dant Gonvill. Aug. Pariss. 2. 3. 5. Aldina utraque. βάλλοντα Bavar. καταλαβόντα Parisinus 7. καταβαλόντα primus dedit Felicianus, et corrector Lessingianus. REISK.

P. 8. v. 15. τῷ ἀναλώματι λυπεῖσθαι] Bekk. λυπεῖσθαι τῷ ἀναλώματι. V. Obsop. ad p. 7. v. 26. SCHAEFER.

P. 8. v. 17. προῆλθε — ἐλάμβανον] Ubi Aldus legit, προῆλθε δὲ εἰς τοσοῦτον, ὥστε οὐκ εἰς τοῦτο μόνον ἐλάμβανον, nostrum sic habebat, προῆλθε δὲ εἰς τοῦτο, ὥστε οὐκ εἰς τόπους μόνον. eo vero haec pervasit licentia, ut non pro locis solum conducendis sumerent, etc. OBSOP. Pro οὐκ εἰς τοῦτο alia exemplaria habent οὐκ εἰς τόπους, sed nihil refert. WOLF. Pro τοσοῦ-

τον Pariss. 2. 3. 5. Bav. Aug. Obsop. τοῦτο. REISK. εἰς τοῦτο, nempe εἰς τοὺς τόπους, quod ultimum extat in multis codicibus. Cod. U. sic, οὐχ ἕνεκα τούτου μόνον. AUGER. Bekk. προῆλθε δὲ εἰς τοῦτο, ὥστε οὐκ εἰς τοὺς τόπους μόνον ἐλάμβανον. SCHAEFER.

P. 8. v. 20. περὶ τὰς στρατείας] circa expeditiones, in expeditionibus, vel, ad expeditiones obeundas. Quanquam dubito, an pro περὶ legendum sit ἐπὶ vel πρός. WOLF. Sic Demosthenes p. 138, 25. πρὸς τὰ τοιαῦτα ὀκνηρῶς διακεῖσθαι. Sed περὶ non solicitem. SCHAEFER.

P. 8. v. 21. μισθὸν] Mercedem, id est stipendium, pecuniam, quae numerabatur militibus. Nam cibaria etiam data esse militibus, quae σιτηρέσιον appellarentur, e Philippicis et oratione πρὸς Πολυκλέα videtur posse colligi, ut alio loco indicabimus. Est et apud Caesarem frequens, metiri frumentum militibus. WOLF.

P. 8. v. 25. νόμον ἔθεντο] θεῖναι νόμον est legem ferre, rogare: θέσθαι νόμον, iubere, sancire, comprobare. Hoc populus fecit, illud legislator Eubulus. τῷ θέσθαι contrarium est τὸ λῦσαι καὶ καταψηφίσασθαι, abrogare, improbare, repudiare legem. WOLF.

P. 8. v. 26. ἀπειλοῦντα] ἐπαπειλοῦντα Pariss. 5. 7. REISK.

P. 8. v. 27. ταῦτα] Pro ταῦτα in vulg. accepi τε αὐτὰ ex codd. D. L. M. V. Dd. et Ee. Habent τε ταῦτα B. O. R. X. et Rr. AUGER. τε αὐτὰ etiam Bekk. et Rüdig. SCHAEFER.

P. 8. v. 27. διὸ — εὐλαβῶς] Ald. διὸ καὶ Δημοσθένης εὐλαβῶς. Nostrum διὰ τοῦτο καὶ Δημοσθένης etc. OBSOP.

P. 8. v. 28. καὶ ὑπερωτήσας — ἐπιφέρει] Ubi Aldus sic habet, καὶ ὑπερωτήσας ἑαυτὸν ὅτι σὺ γράφεις ταῦτα εἶναι στρατιωτικά; ἐπιφέρει etc., nostrum sic: καὶ ὑπερώτησεν ἑαυτόν, ὅτι σὺ γράφεις, ταῦτα εἶναι στρατιωτικὰ καὶ ἐπιφέρει. Licet Aldina lectio sit paulo succinctior, tamen nec posterior reiicienda. OBSOP.

P. 9. v. 1. ὑπερωτήσας] Praetuli ἐπερωτήσας, quod dat cod. U. AUGER. Sed ita notio modestae interrogationis tollitur. RUEDIGER. Fallitur Rüdigerus ὑπερωτᾷν de modesta interrogatione intelligens. Est *prius interrogare*: quapropter sequitur ἐπιφέρει. Hunc usum verbi ὑπερωτᾷν Lexicographi nostri parum curarunt. De aliis compositis, in quibus ὑπό est i. q. πρό, v. not. ad Schol. Apollon. Rh. p. 163. SCHAEFER.

P. 9. v. 2. τοσαῦτα — θεωρικῶν] Ald. ταῦτα μὲν περὶ τῶν θεωρικῶν. Nostrum τοσαῦτα μὲν περὶ θεωρικῶν. OBSOP. Alia exemplaria ταῦτα μέν. Subintelligitur εἰρήσθω. Atque haec de theatrali pecunia, scilicet dicta sint. WOLF. τοσαῦτα profectum est a Feliciano. habet Obsop. quoque. ταῦτα dat Aldina utraque, Pariss. 2. 3. Bav. REISK. Legunt ταῦτα multi codd. AUGER.

P. 9. v. 5. φησι] Sic etiam Gouvill. ἔφη dant Aldina utraque, Felicianea, Bav. Aug. REISK. Ob hanc scripturae diversita-

tem non erat quod Rüdigerum movere deberet, ut φησι tanquam spurium uncis includeret. SCHAEFER.

P. 9. v. 5. τὰ πράγματα] Scilicet τὴν ἡγεμονίαν. Apud Xenophontem ἔῤῥει τὰ καλὰ, perierunt bona, id est, res nostrae sunt afflictae, mutata est fortuna reipubl. WOLF.

ANNOTATIONES AD ORATIONEM OLYNTHIACAM I.

Ab initio mutilus est codex Augustanus primus. Incipit a verbis ἡμᾶς πλεῖν p. 4, 11. ad p. 6, 5. τὶς οὕτως. Tum est lacuna ad p. 14, 17. ubi folium rursus est a κοπτόμενοι usque ad ὀκνεῖτε ἐξιέναι p. 17, 4. Tum rursus est lacuna usque ad p. 25, 14. ubi a κατέλιπον sunt duo folia procedentia ad p. 30, 15. Hae paucae supersunt reliquiae vetustae manus in prima parte operum Demosthenicorum. Supplevit autem deficientia pleraque, scil. a p. 5, 8. inde usque ad p. 36, 7., recentior manus decem foliis. Ab hac nova manu exarata appellare soleo *Supplementum Augustani primi*, ut, quae vetusta manus exaravit, nude *Aug.* 1. appello. A p. 35, 7. inde vetusta manus reliqua omnia, quae in illo codice supersunt hodie, exaravit. REISK.

P. 9. v. 1. Ἀντὶ πολλῶν ἂν κ. τ. λ.] Citat h. l. Scholiastes Thucydidis p. 26. ult. ed. Duker. Comparatio Philippicarum Dem. cum reliquis eiusdem orationibus Plutarch. Opuscul. p. 810, 31. ed. Wechel. Lucianus Iovis Tragoedi cap. 15. T. II. p. 658. scurriliter traducit initium Olynthiacae primae. Οὕτω καὶ Δημοσθένης μόνῳ τῷ συμφέροντι τοὺς Ὀλυνθιακοὺς λόγους ἐξετέλεσε. Schol. in Aphthonium p. XIV, 12. ed. Ald. Κρίσιν δὲ δικαστῶν. οἷον, Ἀντὶ πολλῶν ἂν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, χρημάτων ὑμᾶς ἑλέσθαι νομίζω, εἰ φανερὸν γένοιτο τὸ μέλλον συνοίσειν τῇ πόλει. τῷ γὰρ παρ' αὐτοῦ ῥηθήσεσθαι μέλλοντι τὴν τῶν ἀκροατῶν συμπεριέλαβε κρίσιν. Schol. ad Hermogenem p. 384. REISK. Exordium citatur in Anecd. Bekk. p. 127, 20. In aliquot eius voces brevissima scholia leguntur ibid. p. 1095. Citat etiam Rufus p. 78. ed. Boisson. ubi quod editor doctissimus post γένοιτο vult commate interpungi, ut τὸ μέλλον συνοίσειν a verbo ἑλέσθαι pendeat, non assentior. Primaria enim notio non est τὸ μέλλον συνοίσειν, sed ἡ τούτου φανέρωσις. Hic cardo totius orationis. SCHAEFER.

P. 9. v. 1. ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι] Non uno in loco in antiquo exemplari comperi tantum simpliciter scriptum ὦ Ἀθηναῖοι.

Quamvis non magni istae minutiae faciendae sint, quas si omnes colligere et annotare voluissem, multas sane paginas complevissem. OBSOP. ἄνδρες ab α. ε. ϑ. et codice Obsopoei abest, quem codicem interdum Pannonicum appello cum Obsopoeo, item Harleiano. In enotandis hisce minutiis aliqua sum usus, non acerrima tamen, diligentia circa Augustanum primum, circa caeteros nulla. E. c. nusquam annotavi, in Augustano quinto semper legi ὦ Ἀϑηναῖοι sine ἄνδρες. Inutilis et molesta et putida est diligentia, quae in huiusmodi nugis ponatur, melius ad res maioris momenti conferenda. REISK. At, o boni, si talia superciliose contemnimus, quid de tota Critica fiet? Sint nugae: non repugno: sed hae nugae, si quis iis callide utatur, haud raro ad seria ducunt. SCHAEFER.

P. 9. v. 4. περὶ ὧν] id est ἐν τούτοις, περὶ ὧν. REISK. Sic etiam Auger. Parum recte: est enim i. q. περὶ τούτων, ἃ ν. σ. SCHAEFER.

P. 9. v. 4. ὧν νυνὶ σκοπεῖτε] Sic Parisina. Semel monuisse sufficiat, me primo loco Parisinae editionis lectionem ponere, tum varietates aliorum librosum. ὧν etiam in texto Bavarici est, sed superscriptum est οὗ. In Paris. nono et Harleiano est ὧν ὑμεῖς νυνὶ σκ. In appendice Francofurtana etiam οὗ est annotatum. REISK.

P. 9. v. 4. ὅτι — ἀκούειν] Ad parisosin exemplis illustrandam, quae fuit περιεργία illorum Technicorum, citat Tiberius p. 52. ubi v. Boisson. SCHAEFER.

P. 9. v. 5. οὐ γὰρ μόνον κ. τ. λ.] Citat hunc locum Hermogenes de Ideis p. 287, 1. et pro ἥκει dat ἥκοι in optativo. Editionem Crispini cito. REISK.

P. 9. v. 6. ἥκει] Dubitari potest, an legendum sit ἥκοι, per οι, aut ἥκῃ, per η. Quamquam enim saepe indicativis utuntur Graeci subiunctivorum loco, aut optativorum, ea res tamen non raro librariis accepta referri potest. Quid enim facilius, (indoctis praesertim, aut parum attentis atque petulantibus) quam vocales, diphthongos, accentus, distinctiones inter se permiscere, crucemque figere (ut Virgilius dicere solebat) grammaticis? WOLF. γρ. ἥκοι Paris. 9. REISK. Praetuli ἥκοι, quod dat Hermogenes. Cod. N. habet ἥκοι scriptum supra ἥκει. AUGER. Non debuit praeferre. Demosthenes ut de re certa loquitur haec dicens: εἴ τι — ἥκει τις· nam se ipsum intelligit. Conditio autem, ad quam refertur ἂν λάβοιτε, latet in participio ἀκούσαντες, quod est positum pro εἰ ἀκούσαιτε. V. Melet. Crit. p. 57. SCHAEFER.

P. 9. v. 6. τοῦτ᾽ ἂν] τοῦτον Laud. REISK.

P. 9. v. 7. ἀλλὰ καὶ — εἰπεῖν] Citantur in Anecd. Bekk. p. 127, 22. SCHAEFER.

P. 9. v. 7. ὑμετέρας] ἡμετέρας η. Aug. secundus. REISK. Perdifficilis et anceps in talibus electio: sed fateor me huc inclinare, ut illud ἡμετέρας h. l. praeferam. Passim gloriatur Orator bona

Atheniensium fortuna, quam longe longeque praefert fortunas Macedonis. Quidni igitur hic etiam partem huius felicitatis sibi vindicet? Conf. p. 24, 15. SCHAEFER.

P. 9. v. 9. *ἐνίοις ἂν ἐπελθεῖν*] *ἂν* hic significat *nonnumquam, haud raro.* Aliis locis reddi potest *saepe, plerumque:* mitigat, et hac significatione omnibus modis verbi additur, e temporibus inprimis aoristo. p. 114. l. 17. sqq. [Bekk. p. 123, 15. R.] *ἀκούω Λακεδαιμονίους — ἐμβαλόντας ἂν — ἀναχωρεῖν ἐπ' οἶκον πάλιν.* Cf. Wyttenbach. Biblioth. Crit. Vol. III. P. IV. p. 33. a. Porson. ad Phoen. 412. Interdum librarii offenderunt, ut apud Isocr. Areop. 20. *οὐδὲ γὰρ τὰ περὶ τῆς θεωρίας, ὧν ἕνεκά τις ἦλθεν, ἀσελγῶς οὐδ' ὑπερηφάνως, ἀλλὰ νουνεχόντως ἐποίουν,* ubi H. Wolfius eumque secutus Augerus recte scripserunt, *ὧν ἕνεκ' ἄν τις ἦλθεν.* BREMI. Impeditissimum negotium *τὸ κατάρατον ἄν·* quod Criticos toties ludificatum est ac porro ludificabitur. Viri quidem doctissimi ratio vereor ut his tenebris multum lucis affundat: nam ut ei concedamus, multorum sensum locorum sic quadamtenus reddi posse, tamen obscurum manet, quo vinculo hae similesque interpretationes, inter se satis discrepantes, e vi nativa particulae *ἄν*, quae ubique una eademque est, necti possint. Mihi omnia huiusmodi loca *ὑποθετικῶς* intelligenda videntur. Quod quo melius appareat, ubi oratio obliqua est, obliquam convertamus in rectam. Velut hoc loco facta conversione habemus: *ἀλλὰ καὶ ὑπὸ τῆς ὑμετέρας τύχης, ὡς ὑπολαμβάνω, πολλὰ τῶν δεόντων ἐκ τοῦ παραχρῆμα ἐνίοις ἂν ἐπέλθοι εἰπεῖν.* Subaudi, si placet, *εἰ τύχοι. multa, si forte, in mentem veniat dicere.* SCHAEFER.

P. 9. v. 9. *ὥστ' ἐξ ἁπάντων — γενέσθαι*] Hermogenes p. 302. circa fin. *βεβηκὼς γίνεται ῥυθμὸς, εἰ ἅμα τῇ ἐννοίᾳ πληρουμένῃ καὶ μέρος λόγου τι μακρὸν καὶ εἰς μακρὰν τὴν τελευταίαν καταλῆγον συλλαβὴν, οἷον· ὥστ' ἐξ ἁπάντων ῥᾳδίαν τὴν τοῦ συμφέροντος ὑμῖν αἵρεσιν γενέσθαι.* REISK. *βεβηκὼς ῥυθμὸς*, rhythmus firme insistens, qualis est stabilium spondeorum. Dionysius Hal. de C. V. p. 338. Sch. explicans: *ἐν ἕδρᾳ — βεβηκέναι πλατείᾳ τε καὶ ἀσφαλεῖ.* Ibid. p. 340. *τῶν περιόδων τὰς τελευτὰς — βεβηκυίας. σύνθεσις στιβαρὰ καὶ βεβηκυῖα* ap. eund. Iudic. de Thucyd. p. 129. Krüg. SCHAEFER.

P. 9. v. 10. *ἐξ ἁπάντων*] scilicet *τῶν λεχθέντων, τῶν συμβεβουλευμένων.* WOLF.

P. 9. v. 10. *αἵρεσιν*] Sicut dicimus *αἱροῦμαι ἐξ ἁπάντων τὸ συμφέρον,* sic *αἵρεσις τοῦ συμφέροντος ἐξ ἁπάντων.* Postea coniunges *γενέσθαι ὑμῖν ῥᾳδίαν·* non, *τοῦ συμφέροντος ὑμῖν,* quanquam hoc quoque tam sententia quam constructio patitur. WOLF. Fallitur vir eximius, cuius notas, in summa brevitate utilissimas, quod Rüdigerus contemnit, videat ne in talem heroem, quem perpauci nostrorum hominum satis norunt, contumeliosior habeatur. Wolfiana ratio si vera esset, Demosthenes

scripsisset ῥᾳδίαν ὑμῖν κ. τ. σ. α. γ. Iungenda igitur τοῦ συμφέροντος ὑμῖν· quomodo supra Orator scripsit τὸ μέλλον συνοίσειν τῇ πόλει. SCHAEFER.

P. 9. v. 11. ὁ μὲν οὖν παρὼν καιρὸς] Κέχρηται δὲ καὶ ὁ Δημοσθένης προσωποποιίᾳ, πρόσωπον ὑποθεὶς τὸν καιρὸν αὐτὸς ἑαυτῷ. ἐκεῖνος μὲν οὖν ἐν ἀρχῇ τοῦ πρώτου τῶν Ὀλυνθιακῶν τὸν καιρὸν παρεισήγαγεν. καὶ ἐπὶ] τέλει δὲ τοῦ λόγου ἥρμοσεν ἂν παρεισαχθεὶς εἰς τὴν ἀνάμνησιν τῶν εἰρημένων. ὁ γὰρ παρὼν καιρὸς ταύτας ἀφιεὶς ἐφάνη τὰς φωνάς· ὅτι τῶν πραγμάτων ἡμῖν ἐκείνων ἀντιληπτέον ἐστίν· ὅτι ἡ τῆς πόλεως τύχη βελτίων τῆς Φιλίππου· ὅτι πολλὰ πρὸς τὸ νικᾷν ὑμῖν ἐστι πλεονεκτήματα· ὅτι ἀσθενῆ τὰ Φιλίππου παντάπασιν· ὅτι, ἀναιρουμένων Ὀλυνθίων, ἐν τῇ ὑμῶν αὐτῶν ἀμυνεῖσθε τὸν βάρβαρον. οὕτως ἀνέμνησεν ἂν διὰ τῆς προσωποποιίας τὰ κεφαλαιωδῶς. Apsines p. 707. c. fin. ed. Ald. Ἡ προσωποποιία δέ ἐστι προσώπου διάπλασις, ἤτοι τὴν ἀρχὴν μὴ γενομένου πώποτε, ἢ γενομένου μέν, οὐκ ἔτι δὲ ὄντος. τοῦ μὲν [prioris nempe generis] παράδειγμα τὸ Δημοσθενικόν· ὁ μὲν οὖν παρὼν καιρός, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μονονουχὶ λέγει φωνὴν ἀφιείς. οὐχ ὑφεστηκὸς γὰρ πρόσωπον, τὸν καιρὸν αὐτὸν [f. λέγοντα deest] εἰσάγει. Alexander de figuris p. 32. ed. Norm. REISK. In Apsinis loco ante κεφαλαιωδῶς videtur deesse εἰρημένα· in Alexandri αὐτὸν ante εἰσάγει mutem in αὐτός, scil. Δημοσθένης, quod latet in antegresso Δημοσθενικόν. — Haec ut προοίμιον ἀπὸ χρόνου λαμβανόμενον citat Rufus p. 80. SCHAEFER.

P. 9. v. 11. ἄνδρες] Abest ab α. et η. Harlei. Lock. REISK.

P. 9. v. 12. ἐκείνων] Quarum? τῆς τῶν Ὀλυνθίων συμμαχίας, ἢ τῆς τῶν Ἑλλήνων ἀρχῆς. Si ἐκείνων ad Olynthios refertur, respicit non ad praesentem deliberationem, sed ad situm urbis: alioqui τούτων dicendum fuisset. WOLF. rerum, quae illic, apud Olynthum puta, geruntur. REISK. Recte Reiskius, erravitque Wolfius, cum et hic et post de τῇ τῶν Ἑλλήνων ἀρχῇ cogitari posse putaret. Item fallitur Rüdigerus ἐκείνων referens ad ipsos Olynthios: referendum enim ad res Olynthiorum. SCHAEFER.

P. 9. v. 14. ὑπὲρ] περὶ Ulpianum in praefatione comment. dare, annotavit Taylor. REISK. ὑπὲρ satis tutatus est Buttmannus ad Midianam p. 26. SCHAEFER.

P. 9. v. 14. αὐτῶν] αὐτῶν si tenui spiritu legatur, subintelligi potest πραγμάτων, ut referatur sive ad conservationem principatus Graeciae, sive ad defensionem Olynthiorum, ut sit sententia: si rei bene gerendae occasionem non vultis amittere. Sed malo αὑτῶν cum aspiratione, ut de ipsis Atheniensibus intelligatur ac pro ὑμῶν αὐτῶν accipiatur. WOLF. Correxi αὑτῶν cum spiritu aspero, id est ὑμῶν αὐτῶν. Sic Bav. REISK. Dedi ex Fel. et Bav. αὑτῶν. AUGER. V. Brem. ad p. 52, 16. SCHAEFER.

P. 9. v. 14. ἡμεῖς δ' οὐ οἶδ' — αὐτά] Ἐπειδὴ λυπηρόν ἐστι τὸ λέγειν, εἰ δὲ μή, ἀπολεῖτε τὰ πράγματα, περιέπλεξεν, εἴπερ

ὑπὲρ σωτηρίας αὐτῶν φροντίζετε. καὶ πάλιν παρὰ πόδας ἔνεστί γε περιπλοκὴ μετὰ συλλήψεως, ἡμεῖς δὲ, ὑπακούεται, ἀμελοῦμεν. ἀλλὰ τοῦτο λυπηρόν ἐστι τοῖς Ἀθηναίοις. πῶς οὖν; περιέπλεξεν. [Malim πῶς οὖν περιέπλεξεν; SCHAEFER.] οὐκ οἶδ', ὅντινά μοι δοκοῦμεν ἔχειν τρόπον πρὸς αὐτά. Hermogenes π. μ. δ. p. 412. Citat h. l. quoque Thomas M. v. δοκῶ p. 214. REISK. p. 246. Bern. ubi ordine inverso τρόπον ἔχειν. Talem περιπλοκὴν, h. e. vituperationem involutam vestitu specioso, videtur cogitasse Taylorus, cum in Schedis ad Reiskium missis (Praefat. ad Annotatt. p. 116.) hic adscriberet: „orat. pro corona εὐήθες φήθης." Locus est p. 228. extr. Scilicet nulla illic περιπλοκή. SCHAEFER.

P. 9. v. 15. δὴ] δὲ Paris. 8. Ald. Taylori. REISK. δὲ legas etiam in Libello de Constr. Verb. edito ab Hermanno p. 389., ubi citantur verba ἔστι — ταχίστην. Utrum praeferendum sit, facile apparet. δὲ enim est simpliciter connectentis et transeuntis: δὴ ordientis. quod inprimis attendi oporteat. p. 556, 11. δεῖ δὴ τούς γε βουλομένους κ. τ. λ. Adverte etiam particulam γε, quae neutrubi sua vi caret. Add. p. 14. v. 5. SCHAEFER.

P. 9. v. 17. παρασκευάσασθαι] Hoc etiam in texto Bav. est, sed eadem manus super σα scripsit ζε, ut sit παρασκευάζεσθαι. REISK.

P. 9. v. 17. ἐνθένδε] ἐξ αὐτῆς τῆς πόλεως· hinc mittendis civibus, non alibi mercenario milite conscribendo. WOLF.

P. 9. v. 17. βοηθήσητε] βοήθειαν πέμψητε, ἤγουν πολιτικὴν δύναμιν, ἀλλ' οὐ ξένους. Miserunt tandem Athenienses Olynthiis auxilio, ut in oratione Falsae Legationis auctor est Demosthenes, decies mille conductitios, quater mille cives, quinquaginta triremes: quae tamen eis omnia proditorum scelere nihil profuerunt. WOLF. Bekker. βοηθήσετε. V. Bremius ad p. 28, 6. SCHAEFER.

P. 10. v. 1. ταὐτὸν] ταὐτὸ Barocc. REISK.

P. 10. v. 1. πρότερον] Conf. p. 29, 20. sq. REISK.

P. 10. v. 1. πρεσβείαν δὲ πέμπειν] ad Olynthios puta. REISK.

P. 10. v. 2. ταῦτ' ἐρεῖ] scil. αὐτοῖς τὰ ἐγνωσμένα παρ' ὑμῶν. REISK.

P. 10. v. 2. παρέσται τοῖς πράγμασιν] quae ibi apud Olynthum gerantur, et invigilet bello copiisque vestris et ipsis imperatoribus, atque exsecutioni consiliorum et mandatorum vestrorum intersit, eamque urgeat atque gubernet. REISK.

P. 10. v. 3. μὴ πανοῦργος ὢν] Locum hunc cum altero Oratoris, qui p. 206, 3. legitur, comparat Hermogenes de Ideis tomo secundo, capite περὶ ἐπιεικείας, his verbis p. 341. δῆλον δ' ἐστὶ τοῦτο ἐκ τῶν κατὰ Φιλίππου ῥηθέντων, ἐναντίως τῇ ἰδέᾳ ταύτῃ λέγοντος τοῦ ῥήτορος, οἷον· μὴ πανοῦργος ὢν καὶ δεινὸς ἄνθρωπος. πρῶτον μὲν γὰρ πανοῦργος φησὶν, ἀλλ' οὐχ ἁπλῶς

δεινός. σφοδρότερον δὲ τὸ πανοῦργος ὄνομα τοῦ δεινὸς δήπουθεν. ἔπειτα οὐδὲ δοκεῖν αὐτῷ πανοῦργον τὸν Φίλιππον εἶναι ἔφη, οὐδ' ἐνεδοίασεν, ὥσπερ ἐκεῖ [p. 206.], ἀλλ' ἀπεφήνατο. ἔπειτα οὐκ ἐοικέναι πανούργοις ἢ δεινοῖς, ὥσπερ τοὺς Λακεδαιμονίους, ἔλεγεν, ἀλλ' αὐτὸν εἶναι τὸν Φίλιππον καὶ δεινὸν καὶ πανοῦργον. οὐκοῦν ταῦτα μὲν καὶ σφοδρὰ καὶ τραχέα, ἐκεῖνα δὲ [p. 206.] ἠθικὰ καὶ ἐπιεικῆ, καὶ σαφῶς ὑφιέντος τὴν σφοδρότητα τοῦ ῥήτορος. Ad istum locum Hermogenis Scholiastes eius p. 408. c. fin. istaec annotavit vocab. πανοῦργος declaraturus: ὁ πανοῦργος κυρίως μὲν ὁ πᾶσιν ἔργοις ἐπιβάλλων, ὁ δραστήριος καὶ ἐνεργός. κατεχρήσαντο δὲ τῇ λέξει οἱ παλαιοὶ ἐπὶ τοῦ ἐν κακοῖς νοήμασι καὶ ἔργοις ἐπιβούλου. REISK.

P. 10. v. 3. ἄνθρωπος] Φίλιππος Paris. nonus, Harl. REISK. Cod. N. dat in textu Φίλιππος et proponit ad marg. ἄνθρωπος. AUGER. Bekker. ἅνθρωπος, spiritu aspero vicem fungente articuli. Secutus est Rüdigerus. V. Brem. ad p. 42, 25. SCHAEFER.

P. 10. v. 4. ἡνίκα ἂν] Bekker. melius ἡνίκ' ἄν. Quis credat, os Atticum tam foedos hiatus tolerasse? Neque in talibus librorum ulla est auctoritas: ut vehementer mirer iudicium Wunderlichii de elisionibus Reiskianis tantas tragoedias excitantis in praefat. ad Orat. pro Cor., quasi homo capital fecerit. Longe verius iudicium Bremii, qui hiatus in Demosthene ut molestos aversatur ad p. 44. v. 13. Conf. Buttmann. ad Midianam p. 141. Omnino Reiskium aures habuisse satis teretes, vel hinc discas, quod passim in scenicis poëtis rhythmos instinctu quodam naturali (nam fuit metrorum et imperitissimus et incuriosissimus), metricis mirantibus, felicissime restituit. Conf. Porson. ad Eurip. Orest. 412. SCHAEFER.

P. 10. v. 4. τύχῃ] τύχοι ε. θ. REISK.

P. 10. v. 4. ἀξιόπιστος] Consentit textus Bav. sed adscripsit eadem manus in margine ἀξιόπιστα. REISK.

P. 10. v. 5. εἰκότως] V. Taylor. in praefat. Reiskii ad Annotatt. p. 116. ubi quid sibi velint addita „7. q. glossa“, non exputo. SCHAEFER.

P. 10. v. 6. δρέψηται] Pro τρέψηται in Ulpiano legitur τρέψῃ, activa, non media voce. Quod si rectum esset, legendum putarem τρέψῃ τε καὶ παρασπάσῃ τι. Sed parum refert et παρασπάσηται sonum habet ampliorem. τρέψηται, scilicet τὶ vel τὰς γνώμας τῶν 'Ολυνθίων, vertat ac mutet aliquid, avertat animos Olynthiorum a nostra societate. WOLF. τρέψηται vulgatae, sed rectius videtur aut καταστρέψηται, aut, quod praetuli, δρέψηται per delta, a δρέπεσθαι. Sed oblitus sum distinctionem vulgarem item emendare, id quod fieri decebat. Scilicet ita distinguendus est locus: τὰ δ' ἡμᾶς διαβάλλων, tum infamando nos, καὶ τὴν ἀπουσίαν τὴν ἡμετέραν δρέψηται, nostramque absentiam veluti defloret, carpat, metat, vindemiet, h. e. nostrae a locis, quibus insidiatur, absentiae fructus auferat. Sin autem κατα-

στρέψηται malis, manebit vulgaris distinctio, et haec exibit sententia: calumniis, falsis criminationibus ad amicos nostros suspectos nos reddens, malitiosae desertionis insimulando, quasi gauderemus ipsorum malis eosque perditos vellemus, data opera cunctantes, non autem necessitate temporisque adversitatibus et necessitatibus constricti, sociorum nostrorum aut ditionis nostrae nonnihil sub potestatem suam redigat. REISK. Bekkerus infelix Reiskii commentum iure repudiavit. Secutus est Rüdigerus', cui tropus huius locutionis, τρέπεσθαι καὶ παρασπᾶσθαι, videtur desumtus ab iis, qui, quum ad aras confugiunt, inde abstrahuntur: quod vereor ut cuiquam probaturus sit. δρέψηται confutavit etiam Bremius ad p. 41, 1. Sed, ut medium παρασπᾶσθαι hic recte et ordine positum est, ita usus medii τρέπεσθαι me quidem haud parum offendit: quod enim sciam, Graeci solo activo τρέπειν sic utuntur. Nam etsi Reiskio τρέπεσθαι p. 1262, 10. pro medio posse haberi videtur, nemo, opinor, dubitabit, quin passive dictum sit. Arbitror igitur, Ulpianum genuinam Oratoris manum servasse scribendumque esse τρέψῃ τε καὶ παρασπάσηταί τι τ. ὅ. π. ται et τε quoties confusa sint, quid attinet dicere? Si quis tamen requirat exempla huius confusionis, dabit Iacobsius ad Anthol. Pal. p. 37. et 215. SCHAEFER.

P. 10. v. 6. τῶν ὅλων πραγμάτων] Demosthenes appellat hic loci similibusque aliis in locis τὰ πράγματα id, quod nos appellamus *das Interesse des Staates*, id omne, de quo agitur, et super quo certatur, ut conservetur, ut salvum atque sospes populo alicui maneat, aut etiam amplificetur atque increscat, opes atque maiestas reip., sive sunt locorum possessiones, sive sociorum, sive numi, sive copiae militares, sive naves, sive arma, sive commerciorum cum exteris agitationes, sive annonariae copiae, et quaecunque bello gerendo inserviunt, quae salva esse multum interest. Sic Latini quoque voc. *res* usurpant, ut apud Livium 25, 37. *Si coeptis successisset, se res afflictas recepturum.* REISK. Compares Latinum, *summa res*, *summae res*. SCHAEFER.

P. 10. v. 7. ἐπιεικῶς] ferme, plerumque, potissimum, creberrime. Citat h. l. Hermogenes p. 364. ἔννοιαι τῆς τοιαύτης δεινότητος αἱ παράδοξοι καὶ βαθεῖαι, καὶ ὅλως αἱ περινενοημέναι, οἷον· οὐ μὴν ἀλλ' ἐπιεικῶς etc. REISK. Etymol. M. c. 359, 35. Ἐπιεικῶς. τὸ ἐπίῤῥημα τοῦτο σημαίνει τὸ πάνυ· σημαίνει καὶ τὸ παραδόξως καὶ παρ' ἐλπίδα —. Qui παραδόξως καὶ παρ' ἐλπίδα significare putarunt, videntur talia, quale hic habemus, respexisse. SCHAEFER.

P. 10. v. 9. ὃ δυσμαχώτατον] ὅπερ δυσμ. Aug. secundus, Ald. Felic. sed ὃ ex Harleiano et Lockerano annotavit Taylor. REISK. ὅπερ praeferam. SCHAEFER.

P. 10. v. 10. ὑμῖν] ἡμῖν ε. η. θ. REISK. Hoc malim. SCHAEFER.

P. 10. v. 10. τὸ γὰρ εἶναι κ. τ. λ.] Malim τῷ γὰρ in dativo: nam προέχει manifestum est ad Philippum redire. *praestat in eo vobis atque potior multis partibus est, quod —. er hat darin viel vor euch voraus.* Durum tamen hoc est, quod ἐναντίως ἔχει non ad Philippum redit, sed subauditur τοῦτο αὐτῷ. *hac ei contra habet* seu *adversatur.* REISK. Etiam Valckenarius Orat. de Phil. Maced. p. 250. τὸ in τῷ mutandum censuit: quod ipsa syntaxis convincit, quandoquidem non nominativi, ut tunc oportebat, sequuntur, sed accusativi, ἐκεῖνον ἕνα ὄντα κύριον — στρατηγὸν καὶ δεσπότην καὶ ταμίαν — αὐτόν. Taceo alia. SCHAEFER.

P. 10. v. 10. ἐκεῖνον] ἐκείνων Bav. sed super duabus postremis litteris scripsit eadem manus ον. Variantes omnes Bavarici codicis cum exaratae sint ab eadem manu, quae reliqua exaravit, satis habebo in posterum dicere, superscriptum sic esse, nulla de *eadem manu* commemoratione facienda, nisi ubi usu veniat, ut aliena manus aliquid addiderit; quod locis quibusque nominatim indicabo. REISK.

P. 10. v. 12. πρὸς μὲν τὸ — ἐναντίως ἔχει] Colon hoc citat Hermogenes p. 296. ut exemplum antistrophae. REISK.

P. 10. v. 12. τὸ] Abest a Bavarico. REISK.

P. 10. v. 14. πολλῷ] πολὺ η. Bavar. sed correctum id in hoc est πολλῷ. REISK.

P. 10. v. 15. πρὸς δὲ τὰς καταλλαγὰς κ. τ. λ.] Citat h. l. Apsines p. 696. circa finem: ἐνίοτε δὲ καὶ μὴ θέντες ἀντίθεσιν τὰς λύσεις αὐτοῦ [lege αὐτῆς] τίθεμεν. τοῦτο δὲ γίνεται, ὅταν ᾖ πάνυ βαρύνῃ ἡμᾶς ἡ ἀντίθεσις ἐκ προφανοῦς τεθεῖσα, καὶ δεῖ [l. δέῃ] αὐτὴν προανελεῖν λεληθότως. ὡς ἐν τῷ ά τῶν Φιλιππικῶν πεποίηκεν ὁ Δημοσθένης. τίς γὰρ ἦν ἡ πάνυ βαρύνουσα αὐτὸν ἀντίθεσις; ὅτι ἄπιστοι ἡμῖν οἱ Ὀλύνθιοι. τοῦτο τοίνυν μὴ θεὶς ἐκ προφανοῦς λέλυκεν εἰπών· πρὸς δὲ τὰς καταλλαγάς, ἃς ἐκεῖνος ποιήσεται ἄσμενος πρὸς Ὀλυνθίους, ἐναντίως ἔχει. καὶ γάρ ἐστι τύραννος Φίλιππος, καὶ ἐχθρὸς φύσει τοῖς δημοκρατουμένοις· καὶ ὑπὲρ μεγάλων Ὀλυνθίοις ὁ κίνδυνος, εἰ πεισθήσονται. καὶ ἐκ παραδείγματος· καὶ ἴσασιν ἅ τ' Ἀμφιπολιτῶν ἐποίησε τοὺς παραδόντας αὐτῷ τὴν πόλιν, καὶ Πυδναίων τοὺς ὑποδεξαμένους. ταῦτα τίνος ἐστὶ συστατικά; τοῦ ἀπίστους μὲν αὐτοὺς μένειν Φιλίππῳ, ἡμῖν δὲ πιστούς. ὁρᾷς, πῶς μὴ θεὶς τὴν ἀντίθεσιν τὰς λύσεις τέθεικεν. REISK.

P. 10. v. 15. τὰς καταλλαγὰς] διαλλαγάς, quod magis est proprium, sed illud sonantius. καίτοι οὐ τὰ νομίσματα μόνον, ἀλλὰ καὶ αἱ φιλίαι καὶ αἱ ἔχθραι καταλλάττονται. *reconciliationem, pacificationem.* Nam Philippum Olynthiis intulisse bellum docet Libanius. WOLF.

P. 10. v. 15. ἃς ἂν] ὡς ἂν Bav. sed vulgata superscripta est. REISK.

P. 10. v. 15. ποιήσηται] ποιήσεται Bav. sed in margine annotatum est sic: γρ. ποιήσαιτο. quod idem etiam in Weimarano

et Felic. reperi. Nunquam, quod obiter hic semel admonendum duco, posthac non iteraturus, de me γρ. addidi, sed, sicubi exhibeo, tenendum est, me id sic scriptum in ipso codice reperisse. ποιήσαιτο cum dedisset Wolfiana, ex Harleiano et Lockerano annotavit Taylor. ποιήσηται. REISK. Auger. Bekker. et Rüdig. revocarunt optativum, qui solus hic obtinet. Reiskiana scriptura sensum prorsus pervertit: neque enim Orator dicit, rem illam adversari foederi, *quodcunque* Macedo *inierit* cum Olynthiis, sed adversari foederi, *quod iniret*, si Olynthii eum audire vellent. Non θετικῶς loquitur, sed ὑποθετικῶς. SCHAEFER.

P. 10. v. 16. δῆλον γάρ ἐστι κ. τ. λ.] Citat h. l. Minucianus p. 138. ed. Norm. τῶν ἐπιχειρημάτων τὰ μέν ἐστι παραδειγματικὰ, τὰ δ' ἐνθυμηματικά. παραδειγματικὰ μὲν, ὅσα ἐξ ἱστορίας καὶ ὁμοιώσεως τῶν ἤδη πεπραγμένων λαμβάνομεν. οἷον· οὐ πιστεύουσιν Ὀλύνθιοι Φιλίππῳ. οὐ γὰρ περὶ μέρους χώρας, οὐδὲ περὶ δόξης, ἀλλ' ἀναστάσεως καὶ ἀνδραποδισμοῦ τῆς πατρίδος ὁ κίνδυνός ἐστιν αὐτοῖς. καὶ εἰς τοῦτο παράδειγμα· καὶ ἴσασιν, ἅ τ' Ἀμφιπολιτῶν etc. Citat item, sed etiam ob causam, Scholiastes Hermogenis p. 386. c. fin. τινὲς ῥητορικὴν ἔμμετρον τὴν [fort. τινα*)] κωμῳδίαν ἐκάλεσαν. πολλοὺς γοῦν παρά τε τῷ Ἰσοκράτει καὶ μάλιστα τῷ Δημοσθένει λανθάνοντας ἰάμβους τε καὶ χοριάμβους ἔστιν εὑρεῖν διὰ τὴν ἐναρμόνιον συνθήκην τῶν λέξεων. ὡς εὐθὺς ἐν τῷ πρώτῳ τῶν Ὀλυνθιακῶν· δῆλον γάρ ἐστι τοῖς Ὀλυνθίοις, ὅτι [est merus et plenus senarius] νῦν οὐ περὶ δόξης, οὐδ' ὑπὲρ μέρους [habes senarium postremo pede mutilatum] τῆς χώρας κινδυνεύουσιν. οὐχ ὡς ῥητόρων κινδυνευσάντων καὶ ἔμμετρα λέγειν, ἀλλότριον γὰρ τοῦ πολιτικοῦ λόγου τὸ τοιοῦτον, ἀλλ' αὐτοφυῶς εἰς μέτρον ἀπενεχθείσης τῆς φράσεως. REISK.

P. 10. v. 17. οὐ περὶ δόξης οὐδ' ὑπὲρ μέρους — πατρίδος] Post ἀλλὰ, ἤ, ὡς, praepositio frequenter non repetitur: quod interdum viris doctis corrigendi libidinem movit. Hic autem inprimis id notandum, quod post ἀλλὰ prior, non secunda, antecedentis enuntiationis praepositio repetenda sit. Nec enim, opinor, recte dicitur πολεμεῖν ὑπὲρ ἀναστάσεως de cive, qui pugnat, ne patria pessumdetur, sed περὶ τῆς ἀναστάσεως. Patebit hoc, ni fallor, si de discrimine praepositionum περὶ et ὑπὲρ in huiusmodi locutionibus paullo accuratius disputaverimus. Nolo longus esse in aliorum opinionibus refellendis. Περὶ latius patet, ὑπὲρ artius est circumscriptum. περὶ significat aliquid fieri ratione habita ad rem, quae nobis sive in bonam sive in malam partem magni momenti est, cuius vel studio et amore, vel odio et aversione tenemur. Fieri igitur potest, ut eam vel parare et tenere, vel abiicere et repudiare cupiamus. Ὑπὲρ autem tum nonnisi ponitur, quum res in bonam partem magni nobis est

*) Fallitur. *Comoedia a nonnullis dicta est Rhetorice metris adstricta.* SCHAEFER.

momenti, quum eam vel acquirere nobis vel non amittere studeamus. Ex quo negavi dici posse πολεμεῖν ὑπὲρ ἀναστάσεως de cive (nec enim quisquam bonus voluerit patriam suam everti), sed πολεμεῖν περὶ ἀναστάσεως, ne excidium patriae fiat; neque sanae mentis homo πολεμεῖ ἢ κινδυνεύει ὑπὲρ τοῦ θανάτου, sed περὶ τοῦ θανάτου, ut eam avertat; contra πολεμεῖ ὑπὲρ τοῦ βίου, ut vitam servet. Id quidem intelligitur, περὶ poni posse, ubi ὑπὲρ accuratius fuerit: quod viris etiam doctissimis interdum imposuit. Sic legimus Eurip. Alcest. 178. ἀνδρὸς, οὗ θνήσκω περί: pro quo Valckenaerius ad Phoen. 1336. suspicabatur οὗ θνήσκω γ' ὑπέρ, quod nemo probabit, etiam si praepositio aptior sit. Lysias πρὸς Σίμωνα p. 161. R. ἵνα ἐπίστησθε, ὅτι πολὺ ἂν δικαιότερον αὐτὸς περὶ θανάτου ἠγωνίζετο, ἢ ἑτέρους ὑπὲρ τῆς πατρίδος εἰς κίνδυνον καθίστη, ubi Marklandus περὶ τῆς πατρίδος coniicit, vim praepositionis ὑπὲρ nimium circumscribens. Contra non opus erat, ut idem vir doctus, sequente Reiskio, p. 123. scriberet οὐ μόνον ὑπὲρ (vulgo περὶ) τῆς αὐτῶν σωτηρίας κινδυνεύειν, ἀλλὰ καὶ ὑπὲρ τῆς τῶν πολεμίων ἐλευθερίας ἀποθνήσκειν: nam in ipsa praepositionum varietate magna vis inest. Interdum nonnisi variandi caussa altera alteram excipit: κατ' Ἀριστοκρ. p. 621. l. 7. sqq. ὑπὲρ τοῦ Χεῤῥόνησον ἔχειν ὑμᾶς ἀσφαλῶς — περὶ τούτου μοι ἐστὶν ἅπασα ἡ σπουδή. BREMI. Viri doctissimi disputatio vide ne subtilior quam verior sit. Ut enim post ἀλλ' repetatur, non propius quodque continuo nexu cohaeret ὑπὲρ, sed remotius περὶ, per syntaxeos rationem non puto fieri posse. Atque ὑπὲρ, non περὶ, repetiit Lexicographus, cuius fragmentum edidit Hermannus. Ἀνάστασις λέγεται, inquit p. 343., καὶ ἡ ἀνέγερσις καὶ ἡ ἀναστάτωσις, ὡς παρὰ Δημοσθένει, ὡς τό, οἱ Ὀλύνθιοι ὑπὲρ ἀναστάσεως καὶ ἀνδραποδισμοῦ τῆς πατρίδος πολεμοῦσι. Omnino parum intelligo, quid Bremium moverit, ut vim praepositionis ὑπὲρ arctius circumscriberet, quam alterius. Mihi ambarum significatio videtur latissime patere, quippe in universum indicantium rationem respectumque rei. Id unum interest, quod περὶ usu frequentissimo teritur, multo rarius usurpatur ὑπέρ: quod ipsum discrimen inter Latinas praepositiones *de* et *super* locum obtinet. Sed Demosthenes a vulgari usu sic deflectit, ut passim ponat ὑπέρ, ubi assuetus consuetudini positum malit περί. V. Buttmann. in Ind. ad Midianam p. 188. Infra p. 11. v. 6. βεβαίαν εἰκὸς τὴν ἔχθραν αὐτοὺς ὑπὲρ ὧν φοβοῦνται καὶ πεπόνθασιν ἔχειν. Si recte dicitur ἔχθρα ὑπὲρ τούτου, ὅ τις φοβεῖται, quidni recte dicatur πολεμεῖν ὑπὲρ ἀναστάσεως, quo sensu hic dictum est? SCHAEFER.

P. 10. v. 17. πολεμοῦσιν] πολεμήσουσιν Paris. 8. 9. REISK.

P. 10. v. 18. ἀναστάσεως] Citat h. l. Pollux 3, 91. ad docendum, vocabulum hoc h. l. non emigrationem, sed abductionem e patrio solo in peregrinum, ἀναστάτωσιν, significare. Verum hoc vocabulo, ἀναστάτωσις, quod sane ad rem docendam per-

opportune excogitatum est, nemo utitur. REISK. Imo est *eversio.* SCHAEFER.

P. 10. v. 18. ἅ τ'] ἅττ' Paris. 1. 5. ἅτε 9: REISK. ἅττ' geminum videtur. p. 54, 24. οὐ γὰρ ἅττα ποτ' ἔσται δεῖ σκοπεῖν. p. 438, 25. ἅττα — ἐδημηγόρησεν, αὐτὸς ἂν εἰδείη. SCHAEFER.

P. 10. v. 18. ἅ τ' Ἀμφιπολιτῶν — ὑποδεξαμένους] Solet dici, τε esse traiectum. Collocandum enim est post vocabulum, quod primum partitionis membrum inchoat, hic post Ἀμφιπολιτῶν: quem ad morem vindicandum Heindorfius ad Platon. Phaed. 80. 88. ait, *centies, sexcenties* τε *traiici*, aliique id repetierunt. Contra quod nuper Schaeferus in editione Poëtarum Gnom. Gr. p. 78. atque in indice s. v. τε affirmavit, vere, ni fallor, in hac collocatione aliquid repetendum esse ad καί, quo repetito suum utraque particula locum obtineat, v. c. hic ἅ τ' Ἀμφιπολιτῶν ἐποίησε — — καὶ ἃ Πυδναίων cet. BREMI. Si ἅττ' genuinum est, apparet, meam illam innumerabiles encliticae traiectiones convellentis rationem huic quidem loco non posse adhiberi. Interim laetor consensu hominis tam docti et acuti. Multa exempla huius generis (sane sunt τόσα, ὅσα ψάμαθός τε κόνις τε) congessit etiam Elmsleius ad Eurip. Iphig. Aul. 508. p. 192. ed. Dind. et ad Heracl. 622.: sed cum de expedienda constructione taceat, videtur et ipse pro traiectionum exemplis habuisse. Xenophon Memor. IV. 2. 40. ἅ τε ἐνόμιζεν εἰδέναι δεῖν καὶ ἐπιτηδεύειν κράτιστα εἶναι. Schneiderus: „Heindorfio καὶ ἃ — κράτιστα scribendum videtur, cum quo sentio.“ Haec plena foret oratio: sed elliptica optime habet. Quam late autem haec ratio pateat, ut plerosque, ita Siebelisium ad Pausan. T. I. p. 188. fugit. SCHAEFER.

P. 10. v. 20. αὐτῷ] Deest Harlei. REISK.

P. 10. v. 21. ἄπιστον κ. τ. λ.] Locum hunc citat Stobaeus Gesn. p. 344, 16. REISK.

P. 10. v. 12. πολιτείαις] Ad hunc similemve alium locum respexit Harpocration in v. πολιτεία his verbis: Πολιτεία. ἰδίως εἰώθασιν οἱ ῥήτορες τῷ ὀνόματι χρῆσθαι ἐπὶ τῆς δημοκρατίας, ὥσπερ Ἰσοκράτης τε ἐν τῷ πανηγυρικῷ καὶ Δημοσθένης ἐν τοῖς Φιλιππικοῖς. REISK. Fere eadem habet Photius c. 324. extr. SCHAEFER.

P. 10. v. 24. πάντα] Abest ab Aug. sec. REISK.

P. 10. v. 27. τά] Abest ab Ald. REISK.

P. 10. v. 28. ἐθρυλλεῖτε] ἐθρύλλουν Paris. 8. ἐθρύλλουν τέως Paris. 9. Harlei. Videtur hoc idem voluisse Bavarici quoque librarius, qui in margine annotavit γρ. ἐθρύλλουν τε. REISK. V. not. ad δεῖ p. 11. v. 1. Bekker. et Rüdiger. ἐθρυλεῖτε. V. not. ad Dionys. Hal. de C. V. p. 112. et Ind. ad Mel. Crit. p. 153. b. SCHAEFER.

— ἐπὶ Χαλκίδα ἢ Μέγαρα ἥκῃ; p. 100. l. 16. πάνθ' ὅσα πραγματεύεται καὶ κατασκευάζεται νῦν, ἐπὶ τὴν ἡμετέραν πόλιν παρασκευάζεται. p. 31. l. 21. μὴ σκοπεῖτε, τίς εἰπὼν τὰ βέλτιστα ὑπὲρ ὑμῶν ὑφ' ὑμῶν ἀπολέσθαι βουλήσεται. Sed in his rebus Demosthenes perquam sobrius est, nec, ut Isocrates, harum elegantiarum avidus; sed plerisque omnibus in locis fieri non posse videtur, ut sententia aliis quam his ipsis verbis exprimatur. BREMI. Talia Demosthenes nunquam, opinor, quaesivit, quemadmodum Isocratem quaesivisse constat: sponte oblata non repudiavit. SCHAEFER.

P. 11. v. 14. καὶ] Abest ab Aug. 1. Bavar. Harlei. REISK. Delevit Bekkerus: quod cur fecerit, Rüdigerus videre se negat. Mihi videtur recte fecisse: nam hic quidem particula locum suum vix obtinet; obtineret posita post ἥνπερ. Nata est, ut toties, ex antecedente littera. V. Ind. ad Schol. Apollon. Rh. p. 664. b. SCHAEFER.

P. 11. v. 14. ὑπὲρ] περὶ Aug. 3. REISK. Haec scripturae diversitas utrum ad prius ὑπὲρ, an ad posterius, an ad utrumque referenda sit, non dicam. SCHAEFER.

P. 11. v. 15. ὑπὲρ τῆς Εὐβοέων σωτηρίας] Ubi in Aldino legitur ὑπὲρ τῆς τῶν Εὐβοέων σωτηρίας, nostrum ὑπὲρ τῆς Εὐβοέων σωτηρίας habebat, altero articulorum omisso. Caeterum harum minutiarum non parum omisimus, ne lectori essemus taedio. Sicut et eiusmodi locos multos sciens praeterii: παραγνώμην pro παρὰ γνώμην, et ὅντινουν pro ὅντινα οὖν, et μηδοτιοῦν pro μηδ' ὅ τι οὖν, et δηλονότι pro δῆλον ὅτι, et τοκατάρχας pro τὸ κατ' ἀρχάς· qui omnes coniunctim apud Aldum offeruntur, in nostro disiunctim. OBSOP. τῆς τῶν Εὐβοέων Par. 8. August. secundus, Ald. Felic. Posteriorem articulum omisit Harlei. dans ἥνπερ τῆς Εὐβ. REISK. τῆς τῶν Εὐβοέων etiam Lexicographus Paris. Osanni citatus ad v. 14. Bene, ut opinor. Bastius ad Gregor. Cor. p. 360.: „librarii, ubi duo articuli deinceps ponuntur, alterum saepius omittunt." Concursus duarum vocum, ἥνπερ ὑπὲρ, non mirer, si cuius delicatioris aures offendat. Sed cum alia non suavioris soni occurrunt, tum quod simillimum est εἴπερ ὑπὲρ, de quo v. Buttmann. ad Midianam p. 26. SCHAEFER.

P. 11. v. 16. καὶ πάντων — πραγμάτων] καὶ πάντων ἂν ἦτε τῶν μετὰ ταῦτα ἀπηλλ. πρ. Harl. REISK. Bekker. καὶ πάντων ἂν ἦτε τῶν μετὰ ταῦτ' ἀπηλλαγμένοι πραγμάτων, aliquanto suavius ad aurium sensum. SCHAEFER.

P. 11. v. 17. πραγμάτων] ἀσχολιῶν, λυπῶν, δαπανῶν, πολέμων. Amphipolitanum bellum constitisse Atheniensibus mille ducentis talentis, docet Ulpianus, plus sexta parte aestimationis agri Attici, quae fuit, ut in oratione περὶ συμμοριῶν legimus, ἑξάκις χιλίων ταλάντων. Illud igitur vere fuit hamo aureo piscari, quod et nostra aetate factum meminimus. Demosthenes

Olynthiaca secunda 1500 ταλάντων meminit τῶν μάτην ἀνηλωμένων. Bellum autem illud fuisse tam Philippo quam Atheniensibus grave, tum ex Demosthene constat, tum ex Isocratis etiam nostri Philippica. WOLF.

P. 11. v. 19. Μεθώνη, Παγασαὶ] E Philippicis citat Photius c. 186. et 267. SCHAEFER.

P. 11. v. 19. τἄλλα] Bekkerus, ut ubique solet, τἆλλα. Wolfius praef. ad Hom. Il. p. LV. ed. a. 1817.: „τἄλλα, non τἆλλα aut τᾶλλα, scribendum esse docui in Analectis Vol. I. p. 431. sqq." Cum Bekkero facit Elmsleius ad Eurip. Med. 888. p. 236. ed. Dind. Ego Wolfio assentior. SCHAEFER.

P. 11. v. 19. ἕκαστα] ἕκαστον ε. August. tert. sed hic e correctione. Videtur ab antiquiore manu venisse ἕκαστα. Sed iunior ultimam literam cum ον mutavit. REISK.

P. 11. v. 20. ἐνὶ τῷ πρώτῳ] ἔνι τῳ (enclitice) πρ. Paris. octavus. REISK. Bekkerus ἔνι τῳ πρῶτον. In hac scriptura quid πρῶτον, antegresso τότε, sibi velit, parum intelligo. τῷ πρώτῳ compares cum vernaculo *dem ersten besten*. SCHAEFER.

P. 11. v. 21. αὐτοὶ] h. e. πολιτικῇ δυνάμει. SCHAEFER.

P. 11. v. 21. ῥᾷονι — Φιλίππῳ] Citat Thomas Mag. p. 778. sq. *faciliore debellatu et multo debiliore nunc uteremur Philippo*: ne de animo Philippi intelligas. SCHAEFER.

P. 11. v. 22. ἂν] Abest ab Ald. et Laudiano. Sed addit Weimaranus ex oo libro, nescio quo, quem tertium appellare voluit. Etiam in Lessingiano additum reperi, et in Aldino Tayloranо, nec non Felicianea. REISK.

P. 11. v. 22. νυνὶ] Sic ε. η. ϑ. Aug. 1. Harlei. REISK. Vulgatum olim νῦν iure revocarunt Auger. Bekker. et Rüdiger. Sic semper dicitur νῦν δὲ, nunquam νυνὶ δέ. De usu huius formulae συλλογιστικῶς, non χρονικῶς, adversativo accurate egit Devarius in libro nunc fere neglecto, sed utilissimo, quemque tirones pervelim creberrimo usu terant, p. 239. sq. ed. Reusm. Est nostrum *nun aber*. SCHAEFER.

P. 11. v. 24. αἰεὶ] Sic Paris. sec. REISK. Olim ἀεὶ, quod bene restituerunt Auger. Bekker. et Rüdiger. Utram formam Attici praetulerint, docent etiam composita cum ἀεὶ ab illis usurpata, quae semper habent ἀει —, nunquam αἰει —. SCHAEFER.

P. 11. v. 24. αὐτόματ'] Alii αὐτόματα. Sed quisquiliae hae chasmodicae indignissimae sunt, quae enotentur; perdiditque Wunderlichius otium et chartam, cum elisionum Reiskianae catalogo aerumna miserabili contexto plures paginas oppleret. SCHAEFER.

P. 11. v. 25. καὶ ηὐξήσαμεν] Copulam omittunt Paris. 8. 9. Bavar. August. primus, secundus et tertius, Harlei. Locker. Detraxi particulam copulantem. REISK. καὶ abest ab universis fere codicibus quos consului. AUGER. V. not. ad p. 11. v. 14. SCHAEFER.

P. 11. v. 26. κατεστήσαμεν] καθεστήκαμεν Locker. REISK. Librarius fortasse voluit καθεστάκαμεν. V. p. 117, 26. Proprium hoc fere posteriorum scriptorum, qui ubi talia vi activa ponunt, fere η in α mutant. V. not. ad Dionys. Hal. de C. V. p. 331. sq. et Ind. ad Melet. Gr. p. 154. a. Videndumque ne omnibus his locis pro η poni oporteat α. SCHAEFER.

P. 11. v. 26. οὐδείς πω βασιλεὺς] Sic etiam Bav. in texto dat, sed superscriptum est οὐδεὶς πώποτε β. Hoc idem dat Aug. tertius quoque. οὐδείς ποτε dat Paris. pr. Lock. Ald. Tayl. REISK. οὐδείς πω Auger. Melius οὐδείς πώ ποτε Bekker. et Rüdiger. Hic citat p. 22. v. 20. et p. 58. v. 12. SCHAEFER.

P. 11. v. 27. νυνὶ δὴ] νυνὶ δὴ Bavar. νῦν δὲ δὴ Locker. REISK. νυνὶ δὲ δὴ, ut significantius, genuinum videtur. νῦν δὲ δὴ in graviori oratione saepe iunguntur. V. Xenoph. Anab. VII. 6. 31. SCHAEFER.

P. 11. v. 27. νυνὶ — Ὀλυνθίων] Alii sic distinguunt, ἥκει, τίς οὗτος; ὁ —. Alii, ἥκει τὶς, οὗτος ὁ —. quae haud scio an rectissima sit. Nescio enim quomodo hic interrogatio mihi asperior videtur. τὸ τὶς idem quod οὐκ εὐκαταφρόνητος. WOLF. Cum in Wolfiana ita sit distinctum, τίς; οὗτος — annotavit Taylor. in Lockerano sic esse distinctum, τίς οὗτος; REISK. Auger. νυνὶ δὲ καιρὸς ἥκει. τίς; οὗτος ὁ —. Bekker. νυνὶ δὲ καιρὸς ἥκει τις οὗτος, ὁ —. Rüdiger. νυνὶ δὲ καιρὸς ἥκει τίς; οὗτος ὁ —. Mihi Bekkeri ratio, iam Wolfio probata, unice placet, ita tamen ut non post οὗτος, sed post τὶς interpungatur. Interrogatio hic non modo asperior est, sed orationem etiam hiulcam et scabram reddit, quippe divellens quae arctissime cohaerent, νυνὶ δὲ καιρὸς ἥκει τις αὐτόματος τῇ πόλει. οὗτος ὁ τῶν Ὀλυνθίων parenthetice interserta sunt. Post αὐτόματος cur Bekkerus commate interpunxerit, non perspicio. Denique v. Taylor. in Reiskii praefat. ad Annotatt. p. 116. SCHAEFER.

P. 11. v. 28. ὃς οὐδενὸς — προτέρων] Ubi in Aldino legitur, ὃς οὐδενός ἐστιν ἐλάττων τῶν προτέρων, nostrum habebat, ὃς οὐδενός ἐστιν ἐλάττων τῶν πρότερον, quod magis videtur Atticum et Demosthenicum. OBSOP. πρότερον Paris. pr. codex Obsopoei. Dat idem Felic. et in Bavarico superscriptum est. Teste Mounteneio idem est in Vossiano et Laudiano. REISK. Auger. πρότερον. „Plurimi codd.“ inquit „et Ald. habent προτέρων.“ Etiam Rüdiger. πρότερον. Melius Bekker. προτέρων. Illud si Demosthenes maluisset, scripsisset alio verborum ordine, sed numeris aliquanto peioribus, ἐκείνων τῶν πρότερον. P. 20. v. 1. recte habet πρότερον. SCHAEFER.

P. 11. v. 29. δοκεῖ] δοκοῖ Harlei. REISK.

P. 12. v. 1. ὑπηργμένων] ὑπηρετημένων Bavar. in texto, sed vulgata superscripta est. Eadem lectio ὑπηρετημ. est in appendice Francofurtana et Aldina Taylori. REISK.

P. 12. v. 2. ὅμως] Deest Harlei, REISK.

P. 12. v. 3. τὸ μὲν γὰρ κ. τ. λ.] Citat h. l. Hermogenes de ideis t. 1. p. 293. διακόπτει τὰς παρισώσεις κατ' ἐπεμβολὰς οὕτως· τὸ μὲν γὰρ πολλὰ — τὸ δὲ μήτε πάλαι τοῦτο πεπονθέναι, (καὶ ἡ ἐπεμβολὴ) πεφηνέναι τέ τινα ὑμῖν — βουλώμεθα χρῆσθαι· εἶθ' οὕτως ἀπέδωκε τὸ ἴσον κῶλον τῷ ἐξ ἀρχῆς· τῆς παρ' ἐκείνων εὐνοίας εὐεργέτημ' ἂν ἔγωγε θείην. ad quem Hermogenis locum ita commentatur eius Scholiastes: ἡ μὲν παρίσωσις οὕτως ἂν ἐγένετο· τὸ μὲν γὰρ ἀπολωλεκέναι κατὰ τὸν πόλεμον τῆς ἡμετέρας ἀμελείας ἄν τις θείη, τὸ δὲ μὴ πάλαι τοῦτο πεπονθέναι τῆς παρ' ἐκείνων εὐνοίας εὐεργέτημ' ἂν θείη. [Annotari hic velim, Scholiasten in tertia persona θείη efferre, non in prima, ut est in texto et Demosthenis et Hermogenis.] πάρισον γὰρ τὸ ἀπολωλεκέναι τῷ πεπονθέναι, τὸ δὲ θείη τῷ θείη. ἡ δ' ἐπεμβολὴ διέκοψε τὴν παρίσωσιν. REISK.

P. 12. v. 3. πολλὰ ἀπολωλεκέναι] πολλὰ ἁπλῶς ἀπολωλεκέναι Aug. secundus. REISK.

P. 12. v. 3. τὸν] Abest ab α. ε. η. θ. Aug. secundo, Harlei. REISK. Hoogeveenus, deceptus vulgari ordine Olynthiacarum, articulum delendum censet ad Viger. V. 11. 8. p. 296. ed. Herm. Sed recte tuentur Rüdiger. et Pinzger. in Rauchenstein. Dissert. p. 55. ed. Lips. SCHAEFER.

P. 12. v. 6. πάλαι] πάλιν α. August. secundus, Locker. REISK.

P. 12. v. 6. τέ] δέ Ald. Tayl. REISK.

P. 12. v. 6. ἡμῖν] Abest a Meermanniano. REISK.

P. 12. v. 7. βουλώμεθα] Cum in Wolfiana esset βουλόμεθα (Francofurtana certe), annotavit Taylor. in Lockerano esse βουλώμεθα (in coniunct.). REISK. βουλώμεθα dant plures libri tum impressi tum manuscripti. AUGER.

P. 12. v. 8. ἀλλ', οἶμαι, παρόμοιον κ. τ. λ.] Sopater ad Hermogen. p. 315. ἔστι κἀκεῖνο τῶν τελικῶν κεφαλαίων, τὸ ποτὲ μὲν καθολικοὺς ἀφορισμοὺς προθέντα πρὸ τῶν προκειμένων οὕτως ἐπάγειν τὰς κατὰ μέρος ἀποδείξεις, ποτὲ δὲ ἐπὶ ταῖς μερικαῖς κατασκευαῖς ἐπάγειν τοὺς ἀφορισμούς, καὶ πολλὰ τῶν τοιούτων παρά τε τῷ Θουκυδίδῃ καὶ τῷ Δημοσθένει τὰ παραδείγματα, ὡς ἐν τῷ πρώτῳ τῶν Ὀλυνθιακῶν προτάξας τὸν ἀφορισμὸν ἐπάγει τὰς κατασκευάς· ἀλλ', οἶμαι, παρόμοιόν ἐστι καὶ περὶ τῆς τῶν χρ. κτ. etc. ubi has ferme lectionum discrepantias insigniores deprehendi: versu 15. ὡραίως pro ὀρθῶς. 17. tria istaec vocabula, ὡς τὰ πολλὰ, desunt exemplo Sopatri Aldino. 19. legitur in eodem ὑμᾶς ἀνθρώπων φροντίσαι. REISK.

P. 12. v. 10. χρημάτων] κτημάτων η. REISK. V. Dorvill. ad Charit. II. 7. p. 320. ed. Lips. Utrum praeferendum sit, nemo facile ambigat. Graeci dixerunt χρημάτων κτῆσις, κτημάτων χρῆσις. SCHAEFER.

P. 12. v. 10. ἂν μὲν γὰρ κ. τ. λ.] Citat h. l. Hermogenes p. 296, 10. REISK.

P. 12. v. 11. καὶ] *etiam si, quam acceperit, eam etiam conservarit.* WOLF.

P. 12. v. 11. ἔχει] ἔχῃ Aug. tert. REISK.

P. 12. v. 12. ἂν δ' ἀναλώσας — τὴν χάριν] Citat Tiberius p. 45. ed. Boiss. SCHAEFER.

P. 12. v. 12. συνανάλωσε] συναναλώσεται η. συνανήλωσε Bav. sed super η scriptum est ᾱ. REISK. V. Bremium ad p. 93. v. 1. SCHAEFER.

P. 12. v. 12. τὸ μεμνῆσθαι τῇ τύχῃ] τῇ τύχῃ Bekker. omisit: uncis inclusit Rüdiger. praetereaque dedit τῷ μεμνῆσθαι, „quum sensus non sit: consumit *memoriam gratiarum*, sed *una cum memoria beneficiorum ipsas gratias.*" quod falsum esse, ipse particulae καί positus arguit. Ad συνανάλωσε subaudi τοῖς χρήμασι. μεμνῆσθαι τὴν χάριν, ut p. 1478. v. 14. μνημονεύειν τὰς χάριτας. SCHAEFER.

P. 12. v. 14. περὶ τῶν πραγμάτων οὕτως] περὶ, *quod attinet ad*, quo sensu etiam Latini simpliciter dicunt *de*. Sic v. 10. περὶ τῆς τῶν χρημάτων κτήσεως. V. Bremium ad p. 14. v. 18. — οὕτως, subaudi ἔχει, si, ut vulgo factum, post οὕτως interpungas. Sed praestat cum Bekkero haec sequentibus continuare. SCHAEFER.

P. 12. v. 14. οἱ μὴ χρησάμενοι κ. τ. λ.] V. Taylor. in Reiskii praefat. ad Annotatt. p. 116. SCHAEFER.

P. 12. v. 15. παρὰ] περὶ Aug. primi supplem. Saepissime ab ignaris et oscitantibus librariis hae duae praepositiones inter se permutantur. REISK. V. Bastii Commentat. Palaeogr. p. 830. SCHAEFER.

P. 12. v. 16. ἕκαστον — κρίνεται] Ubi Ald. ἕκαστον τῶν προϋπαρξάντων ὡς τὰ πολλὰ κρίνεται habet, in nostro legitur ἕκαστον τῶν πρὶν ὑπαρξάντων κρίνεται. Quae lectio videtur esse emendatior καὶ γνησιωτέρα. OBSOP. τῶν ὑπαρξάντων Harl. τῶν πρὶν ὑπαρξάντων Barocc. Par. 8. Locker. Ald. Tayl. et codex Obsopoei. REISK.

P. 12. v. 17. ὡς τὰ πολλὰ] Verba haec absunt a Locker. et Bavarico, sed in hoc superscripta sunt super κρίνεται, ut dubites, omissane sint per incuriam, an scholium sint. REISK. Vid. not. ad v. 8. Uncis inclusit Rüdigerus. „Quum notio multitudinis" inquit „iusit in ἕκαστον, illa interpretis esse existimo." Qui potuerint pro interpretamento haberi, vehementer miror. ὡς τὰ πολλὰ est formula usu trita frequentissimo, significans *plerumque, ut plurimum.* V. p. 74. v. 5. Recte autem additum esse nemo non intelligit. SCHAEFER.

P. 12. v. 18. ἡμᾶς] ὑμᾶς α. β. γ. ϑ. Aug. 1. 2. Bavar. Sed ἡμᾶς esse in Harlei. et sibi magis placere annotavit Taylor. REISK. Hoc quidem loco satis patet, utrum praeferendum sit: nam sequitur ἀποτριψώμεθα. Nihilo secius Rüdigerus, secutus Wolfium et Augerum, ὑμᾶς dedit. SCHAEFER.

P. 12. v. 18. φροντίσαι] φροντίζειν β. et in texto Bavar. sed vulgata supra scripta, item Aug. 2. REISK.

P. 12. v. 18. ταῦτ'] τὰ ἠμελημένα, correctis iis, quae neglecimus. Nisi quis malit ταῦτα referre ad τὰ λοιπὰ, et ἐπανορθώσασθαι interpretari pro κατορθοῦν, rite administrare: in quo et ipso nihil sane est incommodi. WOLF. ταῦτ', nempe τὰ ἠμελημένα. AUGER.

P. 12. v. 20. ἐπὶ] περὶ Ald. Tayl. REISK.

P. 12. v. 20. ἀποτριψώμεθα] ἀποτρεψώμεθα Harlei. REISK.

P. 12. v. 21. προησόμεθα — καταστρέψεται] Non improbo hanc lectionem, sed malim subiunctivo per ω̄ et η̄, προησώμεθα, καταστρέψηται. Suspecta enim mihi est inscitia et oscitantia librariorum, qui τὰ χαρακτηριστικὰ γράμματα modorum non observant, ο̄, ε̄, ει, ου indicativi, οι, αι optativi, ω̄, η̄ subiunctivi: qui certe modus hic requiritur, ὑποθετικῶς λεγομένων τούτων, ἀλλὰ μὴ ἀποφαντικῶς. Neque necesse est ad χρόνων ἐναλλαγὴν confugere. WOLF. Malim iuxta Wolfium προησώμεθα et καταστρέψηται, quia orator hypothetice loquitur. Cod. A. legit προησώμεθα et codd. D. et Kk. καταστρέψηται. AUGER. Vulgatam nemo solicitabit. προησώμεθα ne Graecum quidem est. SCHAEFER.

P. 12. v. 23. κωλῦον] Reiskiana cum ceteris, excepta Bekkeriana, κωλύον. In talibus minutiis ab exemplo meo deflectere non dubitavi, graviorum vitiorum, quae ei inhaerent innumerabilia, expurgationem futuri temporis otio, si deus annuerit, reservans: nam in hac trepidatione plura moliri temerarium fuisset, nec per alias rationes, quas commemorare non attinet, mihi licuit. SCHAEFER.

P. 12. v. 23. ὅποι βούλεται] quo vult. κατ' εὐφημισμὸν, ne male ominetur, si dicat, cùm etiam in Atticam ire et velle et posse. WOLF. ὅπου varietas Wolfiana. ὅπη Paris. 5. REISK. Rüdigerus: „Innuit Athenas." Conf. Rauchenstein. Dissertat. p. 32. ed. Lips. Sic iam Tiberius hunc locum citans p. 82. interpretatur. Ἔμφασις δέ ἐστιν, inquit, ὅταν μὴ αὐτό τις λέγῃ τὸ πρᾶγμα, ἀλλὰ δι' ἑτέρων ἐμφαίνῃ, οἷον· „τί τὸ κωλύον αὐτὸν ἔσται βαδίζειν ὅποι βούλεται;" ἐμφαίνει γὰρ, ὅτι, κωλύειν αὐτὸν οὐδενὸς βουλομένου, τῆς Ἀττικῆς ἐπιβῆναι δυνήσεται. Ad Demosthenica egregius Rhetoris editor e cod. Vat. hanc scripturae diversitatem enotavit: τί τ. κ. ἐστὶν αὐτὸν ὅπου βούλ. βαδ. SCHAEFER.

P. 12. v. 24. γε] Abest ab Aug. tertio, sed supra versum est scriptum ab ea manu nova, quae scholia adscripsit; abest item a Barocc. REISK.

P. 12. v. 24. ὑμῶν] ἡμῶν Harlei. Locker. REISK.

P. 12. v. 25. δι' οὗ] Sic, ut correxi, Aug. primi supplementum, sed vulgata [δι' ὧν] superscripta. REISK. Reiskium secutus est Augerus. Bekkerus et Rüdigerus vulgatam olim scri-

pluram revocarunt. Ad sensum vix quidquam refert: sed plerorumque librorum auctoritas praevalere debuit. SCHAEFER.

P. 12. v. 25. ὢν] Sic correxit Lessingianus ὦν Ald. REISK.

P. 12. v. 25. τὸ κατ' ἀρχὰς] Reiskiana ductu continuo τοκαταρχάς. Auger. Bekker. et Rüdiger. diductis vocibus, ut ego dedi. Hoc quoque est ex illis minutiis, de quibus dixi ad v. 23. SCHAEFER.

P. 12. v. 25. Φίλιππος] ὁ Φίλιππος Aldina Taylori, Aug. prim. et eius supplem. REISK.

P. 12. v. 26. τὸ πρῶτον Ἀμφίπολιν λαβὼν κ. τ. λ.] Citat h. l. Hermogenes p. 309. τὸ κατ' ὄνομα κομματικὸν, οἷον· Ἀμφίπολιν, Πύδναν, Ποτίδαιαν, Παγασάς, Μεθώνην. καὶ αἱ πυκναὶ καὶ δι' ἐλαχίστου ἐξαλλαγαὶ, οἷον· τὸ πρῶτον Ἀμφίπολιν λαβὼν etc. REISK.

P. 12. v. 27. Μεθώνην] καὶ Μεθώνην August. secundus. REISK. Sic male turbatur asyndeton. SCHAEFER.

P. 12. v. 28. Φερὰς] Φεῤῥάς August. 2. REISK.

P. 13. v. 1. τρόπον] Num τόπον? REISK. Bona vulgata. SCHAEFER.

P. 13. v. 1. εἰς] Bekker. ἐς. SCHAEFER.

P. 13. v. 1. εἶτ'] Abest a Paris. tertio. REISK.

P. 13. v. 1. ἐκβαλὼν] ut Terem et Cersobleptem, ut appareat ex Philippi literis. WOLF.

P. 13. v. 2. καταστήσας] Fuerunt etiam alii duo, ut ex Aristocratea oratione apparet, Ἀμάδοκος καὶ Βηρισάδης: quibus, an vero aliis, regna confirmarit, ego affirmare propter historiae ignorationem non possum. Sitalci tamen regnum confirmasse videtur. WOLF.

P. 13. v. 2. πάλιν ῥαΐσας] Citat h. l. Harpocrat. v. ῥαΐσας. REISK.

P. 13. v. 2. ῥαΐσας — ῥᾳθυμεῖν] V. Bremium ad p. 11. v. 14. SCHAEFER.

P. 13. v. 4. τὰς δ' ἐπ' Ἰλλυριοὺς κ. τ. λ.] Citat h. l. Aristides in l. de dictione civili p. 232. αἱ μὲν κατ' ἀρχὰς γίνονται παραλείψεις, οἷον· Ὄλυνθον μὲν δὴ καὶ Ἀπολλωνίαν. αἱ δ' ἐπὶ τέλει· τὰς δ' ἐπ' Ἰλλυριοὺς καὶ Παίονας αὐτοῦ, καὶ ὅποι τις ἂν εἴποι, παραλείπω στρατείας. Hic Arymbae nulla facta est mentio. REISK.

P. 13. v. 5. Ἰλλυριοὺς] Ἰλλυρίας Aldina Taylori. REISK.

P. 13. v. 5. πρὸς Ἀρύμβαν] Citat h. l. Harpocr. v. Ἀρύμβας. REISK.

P. 13. v. 5. Ἀρύμβαν] Alii Ἀρύββαν, ut Pausanias, non per μ, sed per duo ββ. Scribunt nonnulli u, ut parum a μ distet. Fuit patruus, θεῖος πρὸς πατρὸς, Olympiadis, uxoris Philippi, Epiri princeps. Plutarchus Ἀρύβαν uno β scribit, eique tribuit filium Aeaciden, nepotem Pyrrhum. Frater Arym-

bae fuit Neoptolemus, Olympiadis pater. WOLF. Ἀρύββαν Aug. 1. et supplem. eiusdem, item Bavar. sed hic super primo β erat μ scriptum. Ἀρύβαν Harlei. REISK.

P. 13. v. 6. ὅποι] ὅπῃ Ald. P. Manut. et cum in Wolfiana quoque ὅπῃ sit, annotavit Taylor. in Harlei. et Lock. esse ὅποι, REISK. Auger. ὅπῃ. Utrum ab Oratore profectum sit, vix ita definias, nihil ut dubitationis relinquatur: nam ambo idem valent. SCHAEFER.

P. 13. v. 6. εἴποι] εἴπῃ Aug. primi supplem. REISK. Hoc non spernam. V. not. ad p. 18. v. 21. SCHAEFER.

P. 13. v. 6. παραλείπω] παραλείψω Aldina Taylori. παραλίπω Locker. REISK.

P. 13. v. 6. τί οὖν κ. τ. λ.] V. Rauchenstein. Dissertat. p. 31. ed. Lips. SCHAEFER.

P. 13. v. 6. ἄν τις εἴποι] τις ἂν εἴποι Bavar. Meerm. Ald. Felic. Sed Aldina Taylori, appendix Francofurt. et Harl. dant vulgatam. εἴπῃ Locker. REISK. Auger. τίς ἂν εἴποι. Sive sic legas, sive ut vulgo editum est, apparet, Demosthenem τί — εἴποι uno tenore vocis pronuntiasse: ut post οὖν interpungi non oporteat. Sic etiam p. 14, 24. aliisque locis. SCHAEFER.

P. 13. v. 9. αἰεὶ] Bekker. ἀεὶ. Rüdiger. αἰεὶ, quod omnes hoc libri tueantur. Idem tamen mox v. 14. ἀεὶ, quippe repertum in Ald. et nonnullis codd. Pariss.: quasi verò in talibus libri antestandi sint, non sequendus constans usus Atticorum. SCHAEFER.

P. 13. v. 10. καὶ τὴν φιλοπραγμοσύνην] Subaudi e praemissis ὡς ἔστιν ἡμῖν ἀλυσιτελές τι. Valde tamen vereor, ne desit aliquid h. l. ὡς ἀγαθὸν, vel ὡς πολυωφελὲς, quod illi ὡς ἀλυσιτελὲς e contrario respondeat. REISK. Rectius Augerus: „Subaudi γνῶτε οἷα ἐστίν." Sed prorsus nihil subaudiri praestat. SCHAEFER.

P. 13. v. 10. πρὸς ἅπαντας] Absunt ab Pariss. 1. 2. 5. 8. 9. Bavarico, Aug. primo et eiusdem supplemento, ab Aug. secundo et tertio, Barocc. Meermanniano, ab indice Aldi, Harlei. et Locker. item Aldina Taylori. REISK. Omiserunt Bekker. et Rüdiger. SCHAEFER.

P. 13. v. 11. ᾗ συζῇ] cum qua vivit, id est, quae individua eius comes est, in qua omne suum studium et aetatem consumsit. συμβιῶναι idem valet, quod συζῆν, ut in oratione de Corona: ἐγὼ μὲν δὴ τοιαύτῃ συμβεβίωκα τύχῃ. WOLF. Wolf. (T. VI. p. 138. ed. Herwag.) pro varia lectione, tacito auctore, affert συτῇ, quod quid sibi velit, si non συνῇ significat, haud intelligo. Appellabo in posterum hanc Wolfianam varietatem *indicem Herwagianum*. REISK. V. Ind. ad Gregor. Cor. p. 1030. b. SCHAEFER.

P. 13. v. 12. εἰ δ' ὁ μὲν κ. τ. λ.] V. Rauchenstein. Dissertat. p. 31. ed. Lips. SCHAEFER.

P. 13. v. 14. αἰεὶ] ἀεὶ α. θ. Ald. REISK. Bekker. et Rüdiger. αἰεί. SCHAEFER.

P. 13. v. 14. τῶν ὑπαρχόντων δεῖ πράττειν] τ. ὑ. δεῖν πρ. Aldina Taylori, Baroce. Paris. octavus, Aug. secundus. τ. ὑ. ὅτι δεῖ πρ. August. primus et eiusdem supplementum. Unde colligitur, in codd. quibusdam fuisse τῶν ὑπαρχόντων οἱ (id est αὐτῷ) δεῖ πράττειν. In appendice Francofurt. est ἔτι δεῖ. REISK. οἱ in libris nonnullis fuisse non puto: nam ὅτι illud natum videtur ex ἔτι. ἔτι et ὅτι passim confusa sunt. V. not. ad Gregor. p. 483. 484. SCHAEFER.

P. 13. v. 15. ὑμεῖς] ἡμεῖς Aug. primus et secundus, Bavar. ἡμῖν index Aldinus, manus vetusta in Herwagiana Taylori. ὑμῖν index Herwag. REISK.

P. 13. v. 15. ἐῤῥωμένως] Omisit Aristides p. 234. REISK.

P. 13. v. 16. σκοπεῖτε] Nostrum σκοπεῖσθε habet. OBSOP. σκοπεῖσθε manus vetusta in Herwag. Taylori, Pariss. primus, secundus, tertius, quintus, septimus, octavus, Bavaricus, Augustanus primus, eiusdem supplementum, Aug. tertius, Pannonicus Obsopoei, Meermannianus, Aldina posterior, cui Weimar. annotator adscripserat vulgatam, quae est in Aldina prima. Vulgatam appello lectionem, quam exhibet editio Parisina. σκοπεῖσθε quoque dat Felic. Sed appendix Francofurtana dat σκοπεῖτε. REISK. σκοπεῖσθε Auger. Bekker. et Rüdiger. Non infrequens activi mediique v. σκοπεῖν confusio in libris Demosthenicis. SCHAEFER.

P. 13. v. 16. τελευτῆσαι] τελευτήσειν Aug. primi supplementum. REISK. Miror, Reiskium, aliis similibus locis offensum, hic nihil monuisse de aoristo post ἐλπίς, praesertim quum Aug. pr. legat τελευτήσειν. Nempe dici solet, post verba, quae futuri quid involvant, aut futurum infinitivi, aut ἂν cum aoristo infinitivi poni. Id, si rem in universum spectes, verum est. Sed iam hoc accuratius definiendum. Nempe si aoristus vel etiam praesens infinitivi cum ἂν ponatur, solet esse hypothesis vel expressa vel supplenda, v. c. p. 48. l. 20. sqq. Δοκεῖτε δέ μοι πολὺ βέλτιον ἂν περὶ τοῦ πολέμου καὶ ὅλης τῆς παρασκευῆς βουλεύσασθαι, εἰ τὸν τόπον τῆς χώρας, πρὸς ἣν πολεμεῖτε, ἐνθυμηθείητε, aut, si nulla sit hypothesis, particula ἂν simpliciter id indicat, quod fieri possit. Futurum autem ponitur de re futura in se, sive sit conditio, sive non. At etiam praesens et aoristus infinitivi loco futuri, ut sic dicam, ponitur. Hic iam Homerus praeivit Od. II, 280. ἐλπωρή τοι ἔπειτα τελευτῆσαι τάδε ἔργα. III, 319. s. ὅθεν οὐκ ἔλποιτό γε θυμῷ ἐλθέμεν. In Herodoto nimium hoc festinanter tractarunt viri docti, v. c. ad L. I, 10. 60., cautius Petrus Horreus Obserνν. Critt. in scriptores Graecos historicos, Herodotum praecipue p. 20. De Thucydide docte et subtiliter nuper egit Ern. Fr. Poppo Obserνν. Critt. in Thucyd. p. 149. sqq. Philosophos et oratores tetigit Heindorfius

ad Platonis Phaedon. §. 32. et Protag. §. 19. et magnus exemplorum numerus est in uno Xenophonte. Ne tragicos omittamus, laudamus Brunckium ad Aeschyli Pers. v. 737., quem correxit Wunderlichius Obsertv. Critt. in Aeschyli tragoedias p. 174., et inprimis G. Hermannum ad Sophoclis Ai. v. 1061. In nostro scriptore Reiskius interdum particulam ἂν addidit, interdum vulgatam lectionem reliquit. Addidit v. c. κατὰ Τιμοκράτους p. 722. l. 12. οἴομαι δὴ πάντας ἂν ὑμᾶς ὁμολογῆσαι. περὶ Συμμορ. p. 179. l. 6. — 9. Mss. plurimi et optimi suadent lectionem ἡγοῦμαι — — τοὺς Ἕλληνας — καὶ συμμαχῆσαι καὶ μεγάλην χάριν ἕξειν. Sed quum recentiore tempore scriptorum nemo saepius mutatus fuerit, quam Isocrates, cavebo, ut is in posterum nihil simile patiatur. Primo loca adducam, tum quae mutationem effugerint, tum quae nemo facile mutaverit; dein vindicabo, quae perperam mihi mutata esse videantur. Paneg. 39. ἐλπὶς ἐστιν ἕτερον ἀποστῆναι, ubi miror neminem coniecisse ἕτερον ἂν ἀποστῆναι. Archid. 43. ἔστι δ' οὐδὲν ἀνέλπιστον, ἐκ τῶν νυνὶ παρόντων συμβῆναί τι τῶν μὴ παρόντων ἡμῖν. Panath. 89. τὴν Ἀσίαν ἅπασαν ἤλπισαν κατασχεῖν. πρὸς Καλλιμ. c. 15. οἶμαι δὲ αὐτὸν ὀδύρεσθαι καὶ λέγειν. Panath. 87. νῦν δ' οἶμαι πάντας ὁμολογῆσαι. Cf. Archid. 28. Panath. 98. His se tuebuntur sequentia. Paneg. 15. βιάσασθαι προςδοκήσας, ubi Coray atque Orellius in Antid. Mori coniecturam βιάσεσθαι receperunt, Spohnio vulgatam iure revocante. Archid. 31. οἱ δὲ κομίσασθαι προςδοκῶντες, ubi Coray contra codd. κομίσεσθαι dedit, quod vel si in codd. esset, scrupulum moveret. in Euthyn. 10. ἐλπίσαι πράξασθαι Coray de sua coniectura πράξεσθαι. Symmach. 29. ἄρχειν προςεδόκησαν ante H. Wolfium, ubi nunc ἄρξειν. Trapez. 9. οἰόμενος ἐκ τῶν λοιπῶν ἐπανορθώσασθαι, ubi ex Augeri coniectura iam editur ἐπανορθώσεσθαι. περὶ Ἀντιδόσ. p. 39. Or. οἰόμεθα — — διαπράξασθαι, ubi recentissimi διαπράξεσθαι. ibid. p. 78. οἶμαι γὰρ ὑμᾶς ἀκούσαντας μισῆσαι, quod quidem Orellius in Add. p. 305. corrigere vult in μισήσειν. πρὸς Φιλ. 35. δοκῶ συμβουλεύειν. Coray συμβουλεύσειν. Ep. IV. p. 733. ἀλλὰ γὰρ Διόδοτον αὐτὸν οἶμαί σε μάλιστα προτρέψασθαι πρὸς τὸ φροντίζειν ἑαυτοῦ, Auger. et Coray προτρέψεσθαι. et sic porro. Quod si quis Hermanni notam, quam laudavi, accurate perpenderit, rationem plerumque inveniet, cur aoristus loco futuri usurpatus fuerit. Equidem etiam hoc addo. Si aoristus ponitur, res quamvis futura cum fiducia certi ponitur, ut, qui ita loquatur, significet, tam certo sibi de futurae huius rei veritate persuasum esse, ut si vel hoc ipso tempore fiat, vel facta iam sit. Similia monuit Io. Chr. Hold Act. Monac. T. II. P. I. p. 63. Corayi in Plutarcho similiter corrigendo libidinem tangens. BREMI. Add. not. ad Theocrit. XXVII. 60. et Elmslei. ad Eurip. Med. 750. p. 205. sq. ed. Dind. ubi hic ipse Demosthenis locus citatur. Auger.: „ad τελευτῆσαι sub.

ἄν." Fallitur: ita enim conditio aut sola possibilitas indicaretur, ut in locis, quos citavi ad Sophocl. Philoct. 629. et in Ind. ad Hom. Odyss. p. 156. Post τελευτῆσαι typotheta noster male posuit signum interrogandi. SCHAEFER.

P. 13. v. 16. τίς οὕτως εὐήθης ἐστὶν ὑμῶν] τίς οὕτως ἐστὶν εὐήθης ὑμῶν supplem. Aug. pr. ἡμῶν Locker. REISK. Bekker. ἐστὶν εὐήθης. Malim ἡμῶν. SCHAEFER.

P. 13. v. 17. ἀγνοεῖ] ἀγνοεῖται Harlei. REISK.

P. 13. v. 17. τὸν — ἥξοντα] Plena, h. e. ad λογικὴν ἀκρίβειαν exacta, oratio haec foret: τὸν ἐκεῖ πόλεμον ἐκεῖθεν δεῦρο ἥξοντα. Nunc vide vim attractionis, qua factum, ut idem et brevius et rotundius diceretur. Utitur hoc Demosthenico exemplo Buttmannus in Grammaticae Gr. parte syntactica, ad cuius finem de attractione, insigni linguae Graecae idiomate, quod vulgo parum sciunt quam late regnet, breviter sed egregie disputatur. Similia Xenophontea dedi in Melet. Crit. p. 73. sq. Noli igitur his in locutionibus cogitare de enallage adverbiorum et praepositionum, quam a priorum grammaticis temporum ad ravim decantatam nostra studia non amplius ferunt. Idque in genus dictum esto. Euripides Heracl. 142. νόμοισι τοῖς ἐκεῖθεν ἐψηφισμένοις θανεῖν. Vir egregius: „ἐκεῖθεν pro ἐκεῖ. Ita Aesch. Suppl. 395. δεῖ τοί σε φεύγειν κατὰ νόμους τοὺς οἴκοθεν." Quid impedit, quo minus Euripideum interpretemur ἐκ τῶν ἐκεῖ, h. e. ὑπὸ τῶν ἐκεῖ, similiterque Aeschyleum, ut opponantur νόμοι ἄλλοθεν ἐπακτοί? SCHAEFER.

P. 13. v. 18. ἂν] ἐὰν Paris. quintus. REISK.

P. 13. v. 18. ἀμελήσωμεν] ἀμελήσομεν Aug. sec. REISK.

P. 13. v. 19. ὥσπερ] Possit etiam legi ὅνπερ. WOLF. ὅνπερ supplem. Aug. pr. Ald. Taylori. REISK. Pro ὥσπερ posset legi ὅνπερ, quod habent codd. E. N. et suppl. Aug. Cod. A. dat ὥσπερ in textu et ὅνπερ ad marg. AUGER. Bene habet ὥσπερ. Sic p. 51. v. 16. τὸν αὐτὸν τρόπον, ὥσπερ — οὕτω —. V. Bremius ad p. 93. v. 15. SCHAEFER.

P. 13. v. 20. ῥᾳδίως] Non vulgari sensu dictum, sed quo dicitur ῥᾳδιουργεῖν cum similibus compositis. Docet quod in sequentibus respondet ἐῤῥᾳθυμηκότες. V. Weisk. de Hyperb. III. p. 4. SCHAEFER.

P. 13. v. 21. τῶν ἀρχαίων ἀπέστησαν] *domo profugiunt.* Suidas ἀρχαῖα τὰ κεφάλαια τῶν τόκων interpretatur. Sed Ulpianus τῶν ἀρχαίων exponit τῶν ἐνεχύρων, *pignoribus cedunt:* quod genus sunt aedes, praedia, vestes etc. Pro ἀπέστησαν alibi usurpat ἐξέστησαν. οἳ, inquit [p. 959. extr.], ἐπειδὴ διαλύειν ἐδέησεν οἷς ὤφειλον, ἐξέστησαν ἁπάντων τῶν ὄντων. Item Aristophanes Νεφέλαις [1158. sqq.]· ἰὼ κλαίετ', ὦ 'βολοστάται, αὐτοί τε καὶ τἀρχαῖα καὶ τόκοι τόκων· οὐδὲν γάρ ἄν με φλαῦρον ἐργάσαισθ' ἔτι. Budaeus τἀρχαῖα τὰ πατρῷα exponit. WOLF. Aristophanis locum melius omisisset: neque enim nostro loco τὰ ἀρ-

χαῖα opponuntur τοῖς τόκοις, sed sunt rariori significatione τὰ ἀρχῆθεν ὄντα, *bona avita*, iisque respondent in sequentibus τὰ ἐν αὐτῇ τῇ χώρᾳ. H. Stephanus in Thes.: „sub. ἀγαθὰ cum ἀρχαῖα, ut sit ἀρχαῖα ἀγαθά." Non opus. SCHAEFER.

P. 13. v. 21. οὕτω] οὕτως Bav. REISK. οὕτως sequente consona vulgo repudiant. Temere. Audi Gaisfordum ad Schol. Hesiod. p. 68. ed. Dind.: „Fere semper codd. optimi habent οὕτως, ubi nunc οὕτω vulgatur. Ita, verbi causa, tantum non constanter exaratum reperi in Platonis membranis Bodleianis et Parisiensibus Suidae." Similia Reiskius ad p. 21, 6. Hactenus laudo Weiskii disputationem ad Longin. p. 347. sq., cetera non item, etiamnunc improbans philosophema Weiskianum, de quo obiter dixi in not. ad Gregor. Cor. p. 482. Aliquanto melius hac de re disputavit Frotscherus noster ad Xenoph. Hieron. p. 9. sq. V. etiam Osann. ad Inscript. III. p. 116. sq. et Wellauer. ad Aeschyli Suppl. 333. SCHAEFER.

P. 13. v. 22. ἡμεῖς] Post h. v. cum Bekkero comma ponendum. SCHAEFER.

P. 13. v. 22. ἐπὶ πολλῷ] Scilicet τόκῳ, βλάβει. WOLF. πολλῶν prave Harlei. Subaudi τόκῳ vel διαφόρῳ, magno foenore, magno intertrimento. Brevis enim voluptas otii magnarum opum et sociorum iactura emitur. REISK.

P. 13. v. 24. ὧν οὐκ ἠβουλόμεθα] Delevi commata, quae vulgo praeterquam in Bekkeriana ante ὧν et post ἠβουλόμεθα ponuntur. Est hic etiam gravis abusus nostrae interpunctionis inter tot alios, quod quae arctissime cohaerent et tanquam coaluerunt, ut h. l. vi attractionis, in contemtum ludibriumque sanae rationis divelluntur. Semel hoc dictum valeat de plurimis aliis locis, ubi in interpungendo veterum simplicitatem secutus a Reiskiana deflexi. Ab eadem deflexi omittenda hypodiastole, e. c. mox dedi ὅ τι, pro quo illa, ut vulgo, habet ὅ,τι. SCHAEFER.

P. 13. v. 24. ἠβουλόμεθα] ἐβουλόμεθα Locker. REISK.

P. 13. v. 26. τὸ μὲν οὖν ἐπιτιμᾷν κ. τ. λ.] Lucianus h. l. laudat Iovis Tragoedi c. 23. p. 668. et Pollux 9, 138. REISK.

P. 13. v. 26. ἴσως — ἂν] ἴσως a Locker. abest, et ἂν ab Harl. et Aug. sec. REISK. Neutra particula otiosa est, iunguntur-que ut fere ἰσοδυναμοῦσαι, quo modestius Orator hoc sumere videatur. SCHAEFER.

P. 14. v. 1. οὐ τοὺς αἰτίους — ποιεῖσθε] Ubi Aldus habet οὐ τοὺς αἰτίους, ἀλλὰ τοὺς περὶ πραγμάτων εἰπόντας ἐν ὀργῇ ποιεῖσθε, nostrum adhuc dictionem et, ut mihi videtur, non otiosam adiectam habebat, ad hunc modum, οὐ τοὺς αἰτίους, ἀλλὰ τοὺς ὑστάτους περὶ τῶν πραγμάτων εἰπόντας ἐν ὀργῇ ποιεῖσθε. Vos non culpam merentibus, sed oratoribus, qui postremi de rebus consilium dixerint, succensetis. OBSOP. ὑστάτους in Aldino codice oscitantia librarii omissum puto. Nam sententiae

non incommodat, et in προοιμίοις δημηγορικοῖς eodem modo usurpatur. Caesar in Catilinaria, Plerique mortales, inquit, postrema meminere. Vulgus proxima quaeque meminit, caetera obliviscitur: cuius ingenium in oratione Falsae legationis egregie describitur. In hanc sententiam etiam secunda Philippica, ὁρῶ γὰρ, inquit, ὡς τὰ πολλὰ ἐνίους, οὐκ εἰς τοὺς αἰτίους, ἀλλ' εἰς τοὺς ὑπὸ χεῖρα μάλιστα τὴν ὀργὴν ἀφιέντας. WOLF. ὑστάτους deest Ald. priori, sed est in posteriore. REISK.

P. 14. v. 3. οἴομαι] Vulg. οἶμαι, quod Rüdiger. revocavit. Praefero formam pleniorem. SCHAEFER.

P. 14. v. 3. γε] Abest a Paris. primo, secundo, tertio, quinto, Meerm. Aug. tertio, et Bavarico, Lockerano. REISK. Uncis inclusit Bekker. cum Rüdigero. Librariis deberi vix probabile est. SCHAEFER.

P. 14. v. 4. ὑποστείλασθαι περὶ ὧν ὑμῖν συμφέρειν ἡγοῦμαι] Latius et plenius ita dixisset: ὑποστείλασθαι λέγοντα περὶ τούτων, ἃ ὑ. συμφέρειν ἡγοῦμαι. REISK. De v. ὑποστέλλεσθαι v. Wyttenbach. ad Iulian. p. 149. sq. ed. Lips., ubi etiam hic locus, sed memoriter, citatur. SCHAEFER.

P. 14. v. 5. φημὶ] Sic et Bavar. in texto, sed super η scriptum est ᾶ. REISK.

P. 14. v. 5. δὴ] δεῖν Meerm. Videtur δ' οὖν voluisse, quod appendix Francofurtana dat, et Aldina Taylori. REISK.

P. 14. v. 5. διχῇ — ὑμῖν] Gemini dativi eidem additi adverbio, βοηθητέον ὑμῖν τοῖς πράγμασιν, id est, ὑμᾶς δεῖν βοηθεῖν τοῖς πράγμασι. WOLF. διχῇ etiam Auger. διχῆ Bekker. et Rüdiger. paulo meliori scriptura: nam est dativus adiectivi obsoleti, qualia multa obsoleverunt, quorum soli genitivi et dativi adverbialiter usurpantur. SCHAEFER.

P. 14. v. 6. ὑμῖν] ἡμῖν Paris. quintus, Locker. REISK.

P. 14. v. 7. καὶ τῷ — ποιεῖν] Citantur in Anecd. Bekk. p. 149, 23. SCHAEFER.

P. 14. v. 9. ἑτέροις] i. e. copiis pedestribus. RUEDIGER. Si putavit, opponi ταῖς τριήρεσι, error est: nam opponuntur τοῖς στρατιώταις, de quibus Orator versu antegresso dicit. SCHAEFER.

P. 14. v. 10. εἰ δὲ — ὀλιγωρήσετε] Citat h. l. Harpocr. in v. Ὀλιγωρήσετε. ἀντὶ τοῦ ἀμελήσετε. Δημοσθένης Φιλιππικοῖς. REISK. Citatur etiam in Anecd. Bekk. p. 159, 11. non sine scripturae vitio. Photius c. 239. Ὀλιγωρήσεται, ἀντὶ τοῦ ἀμελήσεται. Δημοσθένης Φιλιππικοῖς. Corrig. Ὀλιγωρήσετε — ἀμελήσετε. SCHAEFER.

P. 14. v. 10. ὀλιγωρήσετε] Ald. ὀλιγωρήσοιτε. In antiquo erat ὀλιγωρήσετε. OBSOP. Sic et Obsopoei codex et Felic. ὀλιγωρήσοιτε Ald. ambae et Parisinus tertius, item Laudian. REISK.

P. 14. v. 10. ὀκνῶ] V. Etymol. M. c. 620, 49. SCHAEFER.

P. 14. v. 10. ἡμῖν] ὑμῖν Paris. octavus, P. Manut. Aug. secundus. REISK. ὑμῖν Auger. Bekker. et Rüdiger. SCHAEFER.

P. 14. v. 11. στρατεία] στρατιὰ Bavar. Harlei. errore, quo Augustanus primus paene ubique tenetur. REISK.

P. 14. v. 11. εἴτε γὰρ, ὑμῶν κ. τ. λ.] V. Rauchenstein. Dissertat. p. 32. sq. ed. Lips. SCHAEFER.

P. 14. v. 11. ὑμῶν] Margo Lutetianae, sine auctore; ὑμῖν Aug. tertius, sed scholiastes superscripsit ἤγουν ὑμῶν. REISK.

P. 14. v. 11. ποιούντων] Ad ποιούντων aut addendum, aut certe subaudiendum est μόνον, id quod in altero opposito membro v. 14. expressum est. REISK. Si excidit, inserendum est post ὑμῶν. SCHAEFER.

P. 14. v. 12. παραστήσεται] Etymol. M. c. 653. in. Παρέστησαν, Δημοσθένης, ἐνίκησαν. Quis credat, Oratorem activum hoc sensu usurpasse? Tamen etiam Anecdota Bekkeri p. 289, 15. Παρέστησαν, ἐνίκησαν. Error videtur Lexicographorum. SCHAEFER.

P. 14. v. 14. οἰκείαν] οἰκίαν Bavar. crebro errore. REISK.

P. 14. v. 15. ἀκινδύνως ὁρῶν] ὁρῶν ἀκινδύνως Aug. sec. REISK.

P. 14. v. 15. προσκαθεδεῖται καὶ προσεδρεύσει τοῖς πράγμασι] Citatur hic locus in Anecd. Bekk. p. 161, 11. Adverto pleonasticum usum duorum verborum idem significantium, cuiusmodi pleonasmis etiam Demosthenes luxuriatur. V. Bremius ad p. 41. v. 1. SCHAEFER.

P. 14. v. 16. περιέσται—πολιορκουμένων] Citatur hic locus in Anecd. Bekk. p. 161, 15. SCHAEFER.

P. 14. v. 16. περιέσται] καὶ περιέσται Parisinus octavus, et quia Wolfiana quoque sic dat, annotavit Taylor. καὶ a Lockerano abesse. REISK. Vulg. καὶ περιέσται. Delevi καὶ, quod abest ab universis fere quos inspexi codicibus, et a Fel. et Ald. AUGER.

P. 14. v. 17. δὴ] δὲ Bavar. REISK.

P. 14. v. 18. τῆς] Abest a Parisino octavo et Ald. Taylori. REISK.

P. 14. v. 18. ταῦτα] τοσαῦτα Locker. REISK.

P. 14. v. 18. γινώσκω] Ald. γιγνώσκω. In antiquo γινώσκω erat. OBSOP. Auger. et Bekker. γιγνώσκω. Reiskius in his parum sibi constat, alibi dans, ut oportebat, γιγνώσκειν, alibi γινώσκειν: quae inconstantia nullo modo probanda est. Hactenus laudo Wellauerum Aeschylo ubique vindicantem γινώσκειν. V. not. ad Prom. 309. 377. Quanquam quo argumento demonstret, poëtam hac forma usum esse, scire discupio. Librorum quidem in talibus nulla est auctoritas. Idemque dictum esto de forma γίνεσθαι, quam idem in Aeschylo restituit, e. c. Prom. 319. SCHAEFER.

P. 14. v. 18. πόρον] Ad πόρον addendum videtur πῶς; subaudi γινώσκω. De adminiculis autem pecuniae expediendae

ecqui vel ecquid statuo? Tum subiicit responsionem ἔστιν —. Vulgatam si tuemur, subaudiendum erit εἰ δεῖ λέγειν, si me dissercere oportet. REISK. Περὶ cum genitivo nonnumquam absolute ponitur: *quod attinet ad.* Reiskius sine caussa scribi voluit: περὶ δὲ χρημάτων πόρον πῶς; Neque Heindorfium dubitanter de hoc praepositionis usu loqui oportebat ad Platonis Phaedrum §. 65. Κατὰ Εὐέργου ψευδομαρτ. p. 1140. l. 9. s. R. περὶ μὲν γὰρ τῆς μαρτυρίας, ὅτι ψευδῆ μεμαρτυρήκασιν, αὐτοί μοι δοκοῦσιν ἔργῳ ἐξελέγχειν αὐτήν. Xenophon Cyrop. I. 6. 15. καὶ περὶ μὲν τροφῆς ἐπείσθην, ἱκανὸν εἶναι ὑπάρχον. Aliae praepositiones eodem modo usurpantur, v. c. ὑπέρ. περὶ παραπρεσβείας p. 343. l. 5. sqq. ἀλλὰ μὴν, ὑπέρ γε τοῦ προῖκα, ἢ μὴ, τὸ μὲν ἐκ τούτων λαμβάνειν, ἐξ ὧν ἡ πόλις βλάπτεται, πάντες εὖ οἶδ' ὅτι φήσαιτ' ἂν εἶναι δεινὸν καὶ πολλῆς ὀργῆς ἄξιον. De praepositione εἰς vide Heindorf. ad Plat. Lys. §. 16. BREMI. Apte comparavit Rüdigerus Latinorum *de*, citans Cic. Fam. II, 17. III, 12. Add. Burmann. ad Propert. p. 345. a. SCHAEFER.

P. 14. v. 19. ἔστιν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, κ. τ. λ.] Citat hunc locum Hermogenes p. 414. ult. ἐπὶ ἤθους βεβαιώσει· ἔστιν ὑμῖν, ὦ ἄ. Ἀ., χρήματα, ἔστιν ὅσα οὐδενὶ τ. ἄ. ἀ. στρ. REISK.

P. 14. v. 19. χρήματα ὑμῖν] ἡμῖν χρήματα Harlei. REISK.

P. 14. v. 20. ἀνθρώπων] Abest a Parisino quinto. REISK.

P. 14. v. 20. οὕτως ὡς βούλεσθε] Mitius hic in introitu de re coronae iniucunda auditu: mox v. 28. acerbius οὕτω πως ἄνευ πραγμάτων, postquam praemiserat quae vituperationem excusarent. Habemus his locis plenas locutiones, ad quarum rationem explicandus usus adverbii οὕτως positi ἠθικῶς. V. Buttmanni Ind. ad Midianam s. v. οὕτω. SCHAEFER.

P. 14. v. 21. ἀποδώσετε] Ald. ἀποδώσετε. Nostrum antiquum ἀνταποδώσετε habet. OBSOP. ἀνταποδώσετε etiam codex Lockeranus. REISK.

P. 14. v. 22. προσδεῖ — ἐνδεῖ] Accurate explicat Reiskius in Ind. s. v. προσδεῖν. SCHAEFER.

P. 14. v. 22. μᾶλλον δ' ἅπαντος] In nostro μᾶλλον δὲ παντὸς, quod prolatu est mollius. OBSOP. μᾶλλον δὲ παντὸς Pariss. primus, quintus, septimus, octavus, item Aug. secundus, Aldina Taylori, Harlei. Locker. codex Obsopoei. μᾶλλον δὲ πάντως Aug. primi supplem. Vocabula τοῦ πόρου delenda sibi videri adscripserat Taylor. REISK. δὲ παντὸς Rüdiger. Vulgata praestat ut significantior. In talibus non numeranda librorum testimonia, sed vis sententiae ponderanda. Quod autem Obsopoeus δὲ παντὸς prolatu mollius dicit, nostra scriptura neque os tenerum nec delicatas aures offendit. SCHAEFER.

P. 14. v. 25. ταῦτ' εἶναι] ταῦτ' abest a Paris. quinto et septimo. εἶναι ταῦτα dat Aug. secundus ordine inverso. REISK.

P. 14. v. 25. γὰρ] Abest ab Harl. REISK.

P. 14. v. 26. ἡγοῦμαι] οἶμαι Locker. REISK.

P. 14. v. 26. ταῦτ'] scil. ἃ ὑμεῖς λαμβάνετε [id est ἀναλίσκετε] ὡς βούλεσθε, illas largitiones, quas vos, quoquo vultis, insumitis, esse ἀρχῆθεν καὶ κατὰ τὸ δέον, primitus, origine tenus et prout etiam par est, stipendia militibus debita. REISK. Bekkerus καὶ εἶναι στρατιωτικά. Admodum verisimile est sic in codicibus a viro egregio collatis legi, suspicorque librorum duorum Parisinorum scripturam, de qua Reiskius ad v. 25., huc referendam esse. Hoc utut est, non dubito Oratorem dedisse καὶ εἶναι στρατιωτικά. Demosthenes enim in universum censet στρατιωτικὰ unde unde extricanda esse: qui si dixisset, ut vulgo ediderunt, καὶ ταῦτ' εἶναι στρατιωτικά, et sibi ipsi contradixisset, (nam modo iurans negaverat se γράφειν ταῦτ' εἶναι στρατιωτικά,) et capitis periculum adiisset. Sola autem theorica eum cogitasse satis apparet: sed hac in re, si usquam, utendum fuit callidissima περιπλοκῇ. Rüdigero conatus vulgatam scripturam tuendi parum prosperè cessit: nec felicior fuit Seagerus, cum aut καὶ μὴ ταῦτ' εἶναι στρατιωτικά, aut οἷς ταῦτ' εἶναι στρατιωτικὰ legendum censeret. V. Diarii Classici LII. p. 234. De Weiskii ratione taceo, quippe satis confutata a Rauchensteinio Dissertat. p. 55. ed. Lips. SCHAEFER.

P. 14. v. 27. καὶ μίαν — δέοντα] Citat Etymol. M. c. 736, 5. Item Photius c. 409. omittens τοῦ ante ποιεῖν, suo quidem, opinor, arbitratu, ceteroqui non male. V. not. ad p. 10. v. 18. SCHAEFER.

P. 14. v. 27. καὶ μίαν σύνταξιν κ. τ. λ.] Haec sententia in tertia Olynthiaca repetitur et clarius explicatur: τὴν αὐτὴν τοῦ λαβεῖν, τοῦ στρατεύεσθαι etc. τάξιν ποιήσας. Exstat huius argumenti tota oratio περὶ συντάξεως, ubi de hoc vocabulo plura dicturi sumus. WOLF.

P. 14. v. 27. μίαν σύνταξιν] μίαν τὴν σύνταξιν Paris. octavus, Harlei. Post μίαν videtur πάντων deesse. *unum hunc eundemque censum esse omnium.* σύνταξις est census seu aestimatio, taxatio, quantum sive de suo ad necessitates reip. confere, sive ex aerario pro mercede operae reip. navatae referre oporteat. Citat h. l. Harpocr. v. σύνταξις. REISK. σύνταξις h. l. non differt a simplici τάξις, quo Orator de hoc ipso argumento loquens utitur in Olynth. III. c. fin., ubi opponit ἀταξίαν. SCHAEFER.

P. 14. v. 28. οὕτω πως ἄνευ πραγμάτων] igitur ἄνευ τάξεως, ἀτάκτως, quod supra lenius dixerat οὕτως ὡς βούλεσθε. V. not. ad v. 20. SCHAEFER.

P. 14. v. 28. πραγμάτων λαμβάνετε] πραγμάτων ταῦτα λαμβάνετε Paris. primus et quintus. λαμβάνειν dat Bavar. in texto cum vulgata superscripta. ταῦτα λαμβάνειν εἰς Aldina Taylori. REISK. Addidi ταῦτα, quod et addunt codd. E. Dd. Ee. in textu, et Q. inter lineas. AUGER. ταῦτα omisit Bekkerus cum Rüdigero. SCHAEFER.

P. 15. v. 1. εἰς τὰς ἑορτάς] Clausula satis acerba. Sed quis ignorat Oratoris lacertos? SCHAEFER.

P. 15. v. 1. ἔστι δὴ λοιπὸν] ἐστὶ δὲ λοιπὸν Ald. Tayl. REISK. δὴ unice aptum. *Proinde reliquum est.* SCHAEFER.

P. 15. v. 1. οἶμαι] εἶναι Bavar. Ald. Taylori. REISK. οἶμαι non sine sarcasmo dictum. V. not. ad p. 24. v. 20. Iubere πάντας εἰσφέρειν quid aliud erat quam Athenienses ad vivum usque secare? Hoc priusquam facerent, spes erat, renuntiaturos esse deliciis suis, τοῖς θεωρικοῖς. SCHAEFER.

P. 15. v. 2. πολλῶν] Scilicet χρημάτων. Recenset Plutarchus Crobyli dictum, ὅτι ὁ πόλεμος τεταγμένα οὐ σιτεῖται, bellum demenso non pasci. Et Thucydides: ὅτι ὁ πόλεμος ἥκιστα ἐπὶ ῥητοῖς προχωρεῖ, id est, incertos esse bellorum eventus, vel, ut Livius loquitur, eventus nusquam minus respondere, quam in bellis. WOLF.

P. 15. v. 2. δεῖ δὲ χρημάτων κ. τ. λ.] Citat h. l. Stobaeus Gesneri p. 504, 3. et Scholiasta Hermogenis p. 315. quem apud Scholiastam lectionis hanc reperi discrepantiam, πάντως δὲ δεῖ χρημάτων. REISK. δεῖ — δεόντων citat etiam Olympiodorus ad Platonis Phaedonem ap. Wyttenbach. Annot. in Phaed. p. 159. Item Theodorus Metoch. p. 555. Sola δεῖ δὲ χρημάτων citat Scholiastes ad Eurip. Phoen. 438. p. 107. ed. Matth. SCHAEFER.

P. 15. v. 2. δεῖ δὲ χρημάτων] Ald. δεῖ δὴ χρημάτων. In nostro δεῖ δὲ χρημάτων. Quae sententia si unquam fuit vera, certe hoc seculo omnium est verissima. Siquidem ἄνευ τούτων μὴ μόνον τῶν δεόντων, ἀλλὰ καὶ τῶν ἀναγκαίων οὐδὲν ἔστι γενέσθαι. OBSOP. δὲ etiam Harlei. Sed δὴ dant Augustanus secundus, Paris. primus, tertius, quintus, Ald. Paul. Manut. Utramque lectionem dat Bavaricus, δὲ in texto, δὴ super versu. δὲ abest a Barocc. REISK. Vulg. δεῖ δή. Accepi ex editione Parisina δὲ, quod et habent multi codd. AUGER. δὴ etiam Theodorus Metoch. l. c. Unice probandum δέ. SCHAEFER.

P. 15. v. 3. οὐδέν ἐστι] Bekker. et Rüdiger. οὐδὲν ἔστι ex praecepto Hermanni retrahentis accentum in hoc verbo, ubi significat *licet*. Et sic ubique. Nihil de hac re, quod sciam, veteres Technici, quamvis copiose agentes de illius accentu. Qui vult, imitetur: ego consultius duco in omni accentuum doctrina iam inde antiquitus constituta nihil novare, sed veterum sequi auctoritatem. SCHAEFER.

P. 15. v. 3. γενέσθαι τῶν δεόντων] τῶν δεόντων γενέσθαι Meermann. REISK. Hoc ordine etiam Theodorus Metoch. l. c. SCHAEFER.

P. 15. v. 3. λέγουσι — πόρους] λέγουσι δέ τινες καὶ ἄλλους πόρους Paris. octavus, Aug. primi supplem. appendix Francofurtana, Aldina Taylori, Harlei. REISK.

P. 15. v. 4. ἕλεσθε] ἑλεῖσθε margo Lutet. auctore tacito. REISK.

P. 15. v. 4. ἂν] Abest a Paris. secundo, tertio, septimo et octavo, a Bavarico, Augustano secundo et tertio, Meermanniano, Aldina Taylori. REISK.

P. 15. v. 5. δοκῇ] δοκεῖ Paris. sec. tert. sept. octav. Bav. Aug. secundus et tertius, Meerm. Barocc. Harl. Lock. REISK. Bekker. ὅς τις ὑμῖν συμφέρειν δοκεῖ. Mihi vulgata videtur praestabilior, quippe cum totius loci colore paulo magis congrua. Subsannans enim Orator de aliis illis πόροις loquitur, e quibus cives iubet eligere quemcunque tandem praeoptent, videlicet ipse sibi persuasum habens, salutem non posse nisi a theoricorum in stratiotica conversione exspectari. SCHAEFER.

P. 15. v. 5. καὶ ἕως — πραγμάτων] Sic citantur in Anecd. Bekk. p. 119, 2.: καὶ ἕως μὲν καιρὸς, ἀντιλάβεσθε τῶν πραγμάτων. In Libello de Constr. Verb. ab Hermanno edito p. 381. med. sic: ἕως ἔστι καιρὸς, ἀντιλαμβάνεσθε τῶν πραγμάτων. SCHAEFER.

P. 15. v. 7. τὰ [τοῦ] Φιλίππου] Prior articulus abest a Bavarico, posterior a Parisino primo, secundo, tertio, quinto, octavo, ab Aug. primi supplemento, ab Aug. secundo et tertio, a Meermann. ab exemplis Aldi et Felic.[1] sed habet appendix Francofurt. τοῦ ut tollendum uncis inclusi. REISK. Plane omiserunt Auger. Bekker. et Rüdiger. τοῦ cur displicuerit, parum intelligo. Mox v. 15. τὰ τῶν Θετταλῶν, ubi nemo offendit. Et vide mihi inconstantiam Reiskii, qui cum huic loco uncos adhibuisset, non adhibuit simillimo loco p. 17, 12. Simile negotium infra v. 21. ubi v. not. SCHAEFER.

P. 15. v. 7. οὔτε γὰρ, ὡς δοκεῖ] οὔτε γὰρ ἔχει, ὡς δοκεῖ index Lambini, quem si sequaris, omittendum tibi postmodum erit ἔχῃ v. 10. REISK.

P. 15. v. 9. εὐτρεπῶς] Sic Paris. septimus, Bavar. Aug. primi supplem., sed sic, ut super τ etiam esset π exaratum ab eadem manu, item appendix Francofurtana. εὐτρεπῶς alteri vulgari lectioni εὐπρεπῶς praetuli. nescio, an res Philippi praesentes minus sint ad subitum quemque casum ita paratae atque instructae, ut ei pares sint sustinendo. REISK.

P. 15. v. 9. οὐδ' ὡς ἂν] Cum Wolfius edidisset (aut Francofurtana certe) οὐδ' ἂν ὡς, annotavit Taylor. in Harlei. et Locker. esse οὐδ' ὡς ἄν. REISK. Vulg. habet οὐδ' ἂν ὡς. Praetuli οὐδ' ὡς ἂν, quod dant ed. Par. et optimi codd. AUGER.

P. 15. v. 10. ἔχῃ] ἔχοι August. primi supplem. Harlei. Ald. posterior. ἔχει Aug. tertius a prima manu, sed nova dedit ἔχῃ, quod etiam ex Aldina prima vulgatae servarunt et habet Lockeranus. ἔχει in indicativo videatur quidem melius convenire. Ego

tamen coniunctivum tenebo, et sic accipiam, ac si scriptum esset: ὅρα, μὴ ἔχῃ τὰ Φιλίππου πράγματα οὔτ' εὐτρεπῶς, οὔθ' ὡς ἂν ἔχῃ, εἰ κάλλιστα ἔχῃ, neque paratae, neque ita compositae, ut habiturae se sint, si optime atque praeclarissime se habeant. REISK. Bekker. ἔχοι, assentiente Bremio, qui „Haec sic" inquit „accipienda sunt: οὔτε γὰρ εὐτρεπῶς ἔχει τὰ παρόντα αὐτῷ οὐδ' ὡς ἂν κάλλιστ' ἔχοι. 'Passim, inquit Schaeferus Poët. Gnom. Gr. p. 228., passim verbum finitum e sequente oratione petendum, ut membri antecedentis sensus perficiatur.' Non igitur ab optimis Mss. recedendum et scribendum: οὔτε γὰρ — εὐτρεπῶς, οὐδ' ὡς ἂν κάλλιστ', αὐτῷ τὰ παρόντ' ἔχει." Haec quidem ratio, quam vir doctissimus damnat, Rüdigero placuit: placuit item Seagero. V. Diar. Class. LII. p. 234. Optativum probat etiam Poppo Observat. Crit. in Thucyd. p. 98. sic explicans: „i. e. οὐδ' οὕτως ἔχει, ὡς ἂν κάλλιστα ἔχοι." His quae addam non habeo praeter haec: Reiskii rationem laborare soloecismo, displicere mihi ἔχει, unice probari ἔχοι, quod ipsum confirmatur vitioso illo ἔχῃ: nam in vulgus notum est, millies a librariis et discrimen modorum ignorantibus et pronuntiatione diphthongorum ambigua falsis commutatos esse optativum et coniunctivum. SCHAEFER.

P. 15. v. 11. εἰ πολεμεῖν — παρέχει] Seagerus l. c.: „Distinguendum videtur: — εἰ πολεμεῖν ᾠήθη δεήσειν αὐτόν. ἀλλ' ὡς, ἐπιὼν, ἅπαντα τότε ἤλπιζε τὰ πράγματα ἀναιρήσεσθαι, κατὰ διέψευσται, τοῦτο δὴ πρῶτον αὐτὸν ταράττει, παρὰ γνώμην γεγονὸς, καὶ π. ἁ. α. π." Fallitur. SCHAEFER.

P. 15. v. 11. ἀλλ' ὡς ἐπιὼν — Θετταλῶν] V. Rauchenstein. Dissertat. p. 33. sq. ed. Lips. SCHAEFER.

P. 15. v. 11. ὡς ἐπιὼν] i. e. ὡς ἐξ ἐπιδρομῆς. V. Reiskii Ind. s. v. ἐπιέναι. SCHAEFER.

P. 15. v. 12. ἤλπιζε] ἤλπισε Aug. primi supplem. REISK.

P. 15. v. 12. κατὰ διέψευσται] καταδιέψευσται Barocc. sed vulgata est superscripta. Eadem lectio est in appendice Francofurtana. In Aldina Taylori reperi καὶ καταδεἰψευσται (sic). REISK.

P. 15. v. 14. δὴ] δὲ Parisinus quintus. REISK.

P. 15. v. 15. τὰ τῶν Θετταλῶν] Ulpianus hic argutias quaerit. Sed ut dicimus τὰ τῆς δικαιοσύνης pro iustitia, sic etiam τὰ τῶν Θετταλῶν dici puto pro Thessalis. WOLF. τὰ τῆς δικαιοσύνης est, quae iustitiam spectant: τὰ τῶν Θετταλῶν, res Thessalorum, quae in Thessalia geruntur. Commentum Grammaticorum de periphrasi tandem aliquando abiiciendum. SCHAEFER.

P. 15. v. 15. ταῦτα γὰρ ἄπιστα κ. τ. λ.] Citat Theophilus Corydaleus p. 662, 11. REISK. Scholiastes ad Eurip. Phoen. 1408. p. 290. ed. Matth. sic citat: εἰσὶ τὰ τῶν Θετταλῶν ἄπιστα δήπου φύσει ταῦτα, καὶ ἀεὶ πᾶσιν ἀνθρώποις. Fuit prover-

bium: *Ἀεὶ τὰ Θετταλῶν ἄπιστα.* V. Scholiast. ad Aristoph. Plut. 521. SCHAEFER.

P. 15. v. 15. *ταῦτα γὰρ*] id est *οὗτοι οἱ Θετταλοί.* WOLF. V. not. ad *τὰ τῶν Θετταλῶν* v. 15. SCHAEFER.

P. 15. v. 16. *αἰεὶ*] Sic Paris. sec. tert. sept. Bav. Aug. tert. Post *αἰεὶ* videtur *ἔσται* deesse. Thessali natura sunt infidi et semper erunt. V. Hemsterhus. ad Aristoph. Plut. p. 153. REISK. *ἀεὶ* revocarunt Auger. Bekker. et Rüdiger. *καὶ ἀεί*, *idque semper*: ne de inserendo *ἔσται* cogites. V. Ind. ad Gregor. Cor. p. 985. sq. SCHAEFER.

P. 15. v. 17. *Παγασὰς*] Innuit h. l. Harpocrat. v. *Παγασαί.* REISK.

P. 15. v. 17. *ἀπαιτεῖν — ἐψηφισμένοι*] Citantur in Anecd. Bekk. p. 119, 5. SCHAEFER.

P. 15. v. 20. *ἤκουον δ' ἔγωγέ τινων κ. τ. λ.*] Citat h. l. Aristides de dictione civili p. 256. *ἀξιοπιστίας δὲ καὶ εἰ, ὅσα μὴ ἔχει ἄλλοθεν συστῆσαι, ἐξ ἀκοῆς ταῦτα πιστοῦται. ἤκουον δ' ἔγωγε τινῶν* etc. item Scholiastes Hermogenis p. 45, 1. *τῆς τῶν ἀορίστων ἐξετάσεως τρεῖς παραδέδωκε μεθόδους. ἢ γὰρ κατασκευαστικοὺς αὐτοῖς παραθήσομεν λογισμούς. ὡς Δημοσθένης ἐν Φιλιππικοῖς· ἤκουον δ' ἔγωγέ τινων, ὡς τὰς ἀγορὰς καὶ τοὺς λιμένας οὐκ ἐπιδοῖεν* [sic *)] *αὐτῷ καρποῦσθαι. ὃ καὶ κατασκευάζων* [f. *ὃ δὴ κατ.* **)] *διὰ τῆς τοῦ ἀορίστου σαθρότητος* [lege *διὰ τὴν τοῦ ἀ. σαθρότητα*] *λογισμὸν ἐπάγει· τὰ γὰρ κοινὰ τῶν Θετταλῶν* etc. *ἢ καὶ ἐπικρίσει οἰκείᾳ τὸ ἀόριστον συνίστησιν, ἣν ῥήτωρ μὲν μεθ' ὅρκου πιστώσεται, οἷον· καὶ μὰ τὸν Δία οὐδὲν ἄπιστον ἴσως. ὁ δὲ Πλάτων τῷ οἰκείῳ ἀξιώματι, οἷον· καὶ ἐγὼ πείθομαι. ἢ ἐπαίνῳ τῶν εἰρηκότων, ὡς ὁ Δημοσθένης· ὡς δ' ἐγὼ τῶν ἐν αὐτῇ τῇ χώρᾳ γεγενημένων ἤκουόν τινος, ἀνδρὸς οὐδαμῶς οἵου τε ψεύδεσθαι, οὐδένων εἰσὶ βελτίους* [v. Olynth. II. p. 23, 5.]*· ἵνα δείξῃ, ὅτι οὐ τῶν ἀκηκοότων, ἀλλ' αὐτοῖς τοῖς ἔργοις πεπιστευκότων* [sententia postulat ***) *παραγεγονότων*] *ὁ ἀπαγγείλας ἐστί.* REISK.

P. 15. v. 20. *ὡς οὐδὲ*] *καὶ οὐδὲ* Barocc. REISK. Perpetua confusio. SCHAEFER.

P. 15. v. 20. *τὰς ἀγορὰς*] Vulgo vertunt *vectigalia.* Et sic Reiskius in Ind. Rectius Dorvillius ad Charit. p. 307. extr. ed. Lips. *fora*, *ubi commeatus veneunt.* Sic *λιμένες* et *ἐμπόρια* iunguntur a Xenophonte Hellen. V. 2. 16. SCHAEFER.

P. 15. v. 21. *δώσοιεν*] *δώσειν* Paris. septimus et octavus, Harlei. a manu prima. *δώσειεν* Aug. secundus, Lock. Harlei. a manu secunda. REISK. Scholiast. Hermog. *δοῖεν.* V. not. ad v. 20. Sed genuinum est *δώσοιεν*, quod depravatum in *δώσειεν*, et hoc in *δώσειν.* SCHAEFER.

---

*) Leg. *ἔτι δοῖεν.* SCHAEFER.

**) Praestat delere *καὶ* ut natum e sequente *κατα.* SCHAEFER.

***) Non puto. SCHAEFER.

P. 15. v. 21. τὰ γὰρ κοινὰ τὰ Θετταλῶν] Ald. τὰ γὰρ κοινὰ τῶν Θετταλῶν. Nostrum τὰ γὰρ κοινὰ τὰ Θετταλῶν habuit, necessaria et eleganti prioris articuli repetitione, sicut alias saepe apud Demosthenem in similibus exemplis cernere est. OBSOP. Quod Obsopoeus iudicat necessariam et elegantem et Demosthenicam prioris articuli repetitionem, ita profecto habet. Faciunt tamen cum Aldina Parisini quintus, septimus, octavus, Augustanus tertius, P. Manutius: cum Pannonico Lockeranus. REISK. Accepi ex ed. Par. τὰ γὰρ κοινὰ τὰ Θετταλῶν, et ita legunt codd. optimi. AUGER. Etiam Bekker. et Rüdiger. τὰ Θετταλῶν. Iunctis ambobus articulis legam τὰ τῶν Θετταλῶν, ut supra v. 7. τὰ τοῦ Φιλίππου, ubi v. not. it. ad p. 11, 15. 17, 12. Conf. Melet. Cr. p. 8. sq., ubi quod, satis habens in universum monuisse, „hellenismum hunc articuli usum vel imperiose flagitare vel perlibenter adsciscere," utriusque exempla generis finibus suis non circumscripsi, fortasse nonnullos induxit, ut passim de coniectura insererent articulum, qui non imperiose flagitaretur. Sed si quid hac in re a viris doctis commissum est, nunquam, quod meminerim, tale fuit, cui leges syntaxeos Graecae repugnarent. Demosthenes p. 253. extr. τῆς δὲ ἀναγορεύσεως τοῦ στεφάνου ἐπιμεληθῆναι. Wunderlichius: „Legendum ex legib. ling. Graec. τῆς τοῦ." Potuit sic scribi, non item oportuit. Igitur laudo hanc notulam in altera Wunderlichii editione omissam esse. Iam humanior quid dicet de Osanno, qui Wunderlichium, non curans sive ipsius τὰς δευτέρας φροντίδας sive Disseni omittentis manum amicam, propter illa olim paulo calidius scripta *stuporis* insimulaverit? Lege et mirare quae vir doctus et ingeniosus, sed interdum, ut mihi videtur, νεανιευόμενος in Inscript. III. p. 128. disputavit. Pergat, plaudentibus nobis, de bonis litteris bene mereri, sed ταῖς Μούσαις τὰς Χάριτας συγκαταμιγνὺς, καλλίστην συζυγίαν. SCHAEFER.

P. 15. v. 22. δέοι] Quum alter per orationem indirectam inducitur, haud raro optativus sine coniunctione et ἂν ponitur. Vide Matthiae Gr. Gr. §. 529. 3. Δέοι διοικεῖν sc. αὐτούς. Ad δεῖ interdum infinitivus ponitur sine subiecto. p. 103. l. 3. s. ἐγὼ δ' οἴομαι τὴν μὲν εἰρήνην ἄγειν οὐχ ὑμᾶς δεῖν πείθειν· ὑμᾶς est accusativus obiecti, subiectum vero supplendum τινά. Reiskius interdum mutavit. Sic κατὰ Ἀνδροτ. p. 605. l. 27. s. ἐγὼ δ' οἶμαι δεῖν ὑμᾶς ὡδί πως ἀκούειν Ἀρχίου, ex uno Aug. pr., quem quidem cod. F. A. Wolfius Reiskii delicias appellat, addidit ὑμᾶς. Etiam Latini *oportet* eodem modo construunt. Cf. ad Ciceron. de fin. b. et m. I. c. 9. BREMI. Non mirum in hac structura optativum poni *sine coniunctione et* ἂν, quippe neutrum addi patitur. Coniunctio quidem non magis locum habet quam in vernaculo: *denn davon müsse man* —. Particula ἂν autem propterea addi nequit, quod addita sensum perverteret. Omnino talibus in locis nihil nec insoliti nec elliptici, sed omnia ordine procedentia

planeque congrua syntaxi vernaculae, quam si nos Germani cum Graeca saepius componeremus, nescio, quid alii sentirent, ego quidem vehementer laudarem. Nunc fere negligentes insignem congenerum linguarum analogiam, quae expeditissima sunt, docte impedimus. Alia huius structurae exempla dedi in Melet. Cr. p. 102. sq. SCHAEFER.

P. 15. v. 22. ἂν δὲ — χρημάτων] Citantur in Anecd. Bekk. p. 119, 6. sed εἰ posito pro ἄν. SCHAEFER.

P. 15. v. 22. ἂν δὲ τούτων ἀποστερηθῇ] In nostro εἰ δὲ τούτων ἀποστερηθῇ, quantum ad sensum attinet, nullo discrimine. OBSOP.

P. 15. v. 22. ἂν] εἰ Paris. primus, secundus, quintus, septimus, Harlei. Barocc. Augustani primi supplem. Aug. secundus et tertius, Bavaricus, Aldina Taylori. REISK.

P. 15. v. 23. ἀποστερηθῇ] ἀποστερηθήσεται Harlei. Paris. septimus et octavus, August. primi supplem. item Aug. secundus, vetusta manus in Herwagiana Taylori, Bavar. index Ald. Aldina Tayl. REISK. Bekker. εἰ — ἀποστερηθήσεται. SCHAEFER.

P. 15. v. 23. εἰς] ἐς Parisinus tertius. REISK. Bekker. ἐς. SCHAEFER.

P. 15. v. 25. τοῖς ξένοις αὐτῷ] Adverte concursum duorum dativorum, ne similia alibi tentes. Pro τοῖς ξένοις Orator dare potuit, sed noluit, τῶν ξένων. Habet hunc locum Marcellinus citatus Reiskio ad p. 20, 28. SCHAEFER.

P. 15. v. 25. ἀλλὰ μὴν — Ἰλλυριὸν] Citavit Gregorius Cor. p. 127. omisso articulo post καὶ scriptoque προπαροξυτόνως Ἰλλύριον: sed aliquot eius Codd. dant καὶ Ἰλλυριόν, unus καὶ Ἰλλυρικόν. SCHAEFER.

P. 15. v. 26. Ἰλλυριὸν] Ἰλλυρικὸν Aldina Tayl. REISK.

P. 15. v. 26. τούτους ἅπαντας] scilicet τοὺς ὑπὸ Φίλιππον ὄντας καὶ δεδουλωμένους. WOLF.

P. 15. v. 26. αὐτονόμους — ἐλευθέρους] Inter urbes αὐτονόμους et ἐλευθέρας discrimen. Liebe Gotha Numaria p. 287. TAYLOR. ἐλεύθεροι καὶ αὐτόνομοι iunguntur etiam p. 327, 9. SCHAEFER.

P. 15. v. 27. καὶ γὰρ — ἴσι] Citantur in Anecd. Bekk. p. 154, 9. omissâ particulâ γάρ. SCHAEFER.

P. 15. v. 28. ἄνθρωπὸς] Bekker. et Rüdiger., ut in talibus solent, ἄνθρωπος. SCHAEFER.

P. 16. v. 1. μὰ Δί'] Scholiastes Hermogenis citatus ad p. 15. v. 20. μὰ τὸν Δία. SCHAEFER.

P. 16. v. 1. τὸ γὰρ εὖ πράττειν κ. τ. λ.] Celebris haec est sententia, a multis laudata, ut ab Hermogene p. 181. τοῦτο δὲ μάλιστα πάσχουσιν αἱ γνωμικαί. ἔστι δὲ γνωμικὴ περίοδος αὕτη· τὸ γὰρ εὖ πράττειν — τοῖς ἀνοήτοις γίνεται. et Aristide de di-

ctione civili p. 186. *καὶ τὸ γνωμολογεῖν δὲ τῆς σεμνότητός ἐστιν, οἷον· τὸ γὰρ εὖ πρ.* — item ibidem p. 310. *περίοδος δ' ἐκ μὲν ἑνὸς κώλου συνίσταται, ὡς τό· τὸ γὰρ εὖ πρ.* — item p. 392. ubi negat Aristides, huic dictioni, quae civilem vel maxime deceat, locum in dictione simplici esse. a Stobaeo Gesneri p. 566, 20. a Plutarcho Moral. p. 100, 7. REISK. Taylorus in Reiskii praefat. ad Anotatt. p. 116.: „Plutarchus de fortuna ad extremum." Locus est T. VI. p. 377. R. Multa ex his Demosthenicis tanquam e fonte hausta congessit Wyttenbachius in Iulianeis p. 204. sq. ed. Lips. SCHAEFER.

P. 16. v. 1. *παρὰ τὴν ἀξίαν*] *ἄξιος, α, ον*, dignus, a, um. *ἡ ἀξία* substantive, dignitas, pretium, meritum. *κατ' ἀξίαν*, id est, *ἀξίως*, pro dignitate. *ὑπὲρ τὴν ἀξίαν*, supra dignitatem. *παρ' ἀξίαν*, contra dignitatem. Significat igitur, Philippum ob improbitatem indignum esse tantis successibus. In β. *'Ολυνθ. οἱ παρὰ τὴν ἀξίαν αὐτῶν δεδουλωμένοι Θεσσαλοί.* Quos, cum hic perfidos vocet, ibi tamen Philippo anteponit. Atque haec vulgaris expositio vocabuli est: sed mihi nescio quomodo interdum non tam dignitatem, quam aliquid, quod modum et consuetudinem excedit, significare videtur, ut *τὸ εὖ πράττειν παρὰ τὴν ἀξίαν* sit immodica et inusitata felicitas, *παράλογος εὐτυχία*, quam ipse etiam Philippus apud Lucianum sibi tribuit his verbis: *τῇ παραδόξῳ ῥοπῇ τῆς τύχης τῇ πολλὰ πολλάκις ἡμῖν συνειργασμένῃ κεκρατήκαμεν.* Pausanias item in Messeniacis: *διὰ δὲ τὴν κουφότητα οὐ χαλεπῶς ἀποφευγόντων τῶν Μεσσηνίων, ἀπορία τοῖς Λακεδαιμονίοις, καὶ ἀπ' αὐτῆς ἤδη καὶ ὀργὴ γίνεται. πεφύκασι δέ πως οἱ ἄνθρωποι μάλιστ' ἔχειν ἀκρατῶς πρὸς τὰ παρ' ἀξίαν.* hoc est (ut ego quidem interpretor: qui volet, transferat aliter): Cum autem Messenii, ut homines expediti, haud difficulter refugerent, aestuare Lacedaemonii, atque ex eo iam etiam irasci coeperunt. Natura enim ita fert, ut ea maxime commoveant homines, quae ab usitata ratione recedunt. Indignum scilicet facinus iudicabant Lacones, se a fugitivis Messeniis ita vexari, ut Antonius a Parthis, quos in stataria pugna facile confecissent. WOLF. *contra opinionem, contra solitum.* AUGER. Significatur immodica et inusitata felicitas. RUEDIGER. Ambo falluntur, in errorem inducti, ut puto, a Wolfio, qui cum recte explicasset, mox nescio quid tricatus est. *παρ' ἀξίαν, παρὰ τὴν ἀξίαν* ubique est *praeter meritum, contra dignitatem.* V. ad p. 20, 17. SCHAEFER.

P. 16. v. 1. *παρὰ*] Manus antiquior in Aug. tertio dederat *κατὰ*, sed iunior, isto deleto, correxit ad modum vulgatae. REISK.

P. 16. v. 2. *γίνεται*] Bekker. *γίγνεται.* SCHAEFER.

P. 16. v. 4. *δεῖ τοίνυν ὑμᾶς κ. τ. λ.*] Citat Theophilus Corydal. p. 728. §. 47. REISK.

P. 16. v. 4. δεῖ τοίνυν ὑμᾶς — ἐλθεῖν;] Oratio, quae per interrogationem indirectam finienda erat, desinit per directam: quod aptum est ad commotionem animi dicentis prodendam. Sequitur illico simile exemplum: εἶτ' οὐκ αἰσχύνεσθ' *), εἰ μηδ' ἃ πάθοιτ' ἄν, εἰ δύναιτ' ἐκεῖνος, ταῦτα ποιῆσαι καιρὸν ἔχοντες οὐ τολμήσετε; Si enuntiatio ita finiretur, ut incipiebat, οὐ ante τολμήσετε delendum foret: εἶτ' οὐκ αἰσχύνεσθε, εἰ μηδὲ τολμήσετε; Sed quasi non adessent verba εἶτ' οὐκ αἰσχύνεσθε, εἰ μηδὲ, desinit enuntiatio per interrogationem directam οὐ τολμήσετε; Alii etiam scriptores interdum hac orationis forma utuntur. Plato de Leg. XI, 11. μὴ δέ τις ἀτιμαζομένῳ μὲν διαφερόντως πατρὶ πρὸς παίδων καὶ μητρὶ ἐπήκοον ἐν εὐχαῖς ἡγείσθω γίγνεσθαι κατὰ φύσιν, τιμωμένῳ δὲ ἄρα καὶ περιχαρεῖ σφόδρα γενομένῳ καὶ διὰ τὰ τοιαῦτα ἐν εὐχαῖς λιπαρῶς εἰς ἀγαθὰ παρακαλοῦντος θεοὺς, οὐκ ἄρα τὰ τοιαῦτα ἀκούειν ἐξ ἴσου καὶ νέμειν ἡμῖν αὐτοὺς ἡγησόμεθα; ubi videndus est Astius. BREMI. Bene nostrum locum, de quo v. etiam not. ad v. 8., vir doctissimus cum Platonico contulit: sed quod scripsit, sequi illico simile exemplum, non assentior. Illa enim, εἶτ' οὐκ — τολμήσετε; a prima inde voce usque ad postremam recte interrogant: ubi quod οὐ ante τολμήσετε legitur, additum est propterea, quia intercapedo inter εἰ μηδ' et τολμήσετε vim huius conditionis negantem nonnihil obscuravit. SCHAEFER.

P. 16. v. 4. ὑμᾶς] ἡμᾶς Harlei. REISK.

P. 16. v. 4. τὴν ἀκαιρίαν τὴν ἐκείνου] τοῦ Φιλίππου. Quae autem est illa ἀκαιρία? Bellum Olynthiorum, Thessalorum perfidia, barbari studentes novis rebus, quorum fidem lubricam etiam Alexander initio regni est expertus. Vide Arrianum libro 1. WOLF.

P. 16. v. 5. ὑμέτερον] Ald. ἡμέτερον. In nostro erat ὑμέτερον. OBSOP. ὑμέτερον Paris. primus et octavus, vetusta manus in Herwag. Tayl. codex Obsopoei, Aug. tertius, P. Manutius. Vulgatam dat quidem in texto Bavaricus, sed cum ῡ super prima litera scripta. ἡμέτερον etiam Taylor. ex Harlei. annotavit. Correxi ὑμέτερον. Citat vetus Lexicon apud Montfauc. Bibl. Coislin. p. 498. REISK.

P. 16. v. 5. ἑτοίμως συναίρεσθαι τὰ πράγματα] Citantur in Anecd. Bekk. p. 171, 10. Interpretatur Grammaticus: οἷον κατασκευάσαι καλῶς. Minus recte: debuit enim v. συγκατασκευάσαι κ. Leguntur etiam in Libello de Constr. Verb. ab Hermanno edito p. 359. ubi melius: συναίρομαι ἀντὶ τοῦ βοηθῶ. SCHAEFER.

---

*) Aut αἰσχύνεσθε, quod editt. habent, scribendum, aut comma post αἰσχύνεσθ' delendum: neque enim vox, post quam interpungitur, elisionem pati potest. Contra hanc regulam dici non potest quoties peccatum sit, velut mox v. 11. et 25. SCHAEFER.

P. 16. v. 6. συνάρασθαι] a συναίρομαι, adiuto. Praepositio σὺν fere perpetuo etiam in compositione dativum postulat, cui saepe accedit accusativus: ut συμβουλεύω σοὶ τὰ δέοντα. Potest igitur hic etiam dativus τῷ καιρῷ, vel τῇ τύχῃ (ut Ulpianus monet), vel τοῖς 'Ολυνθίοις subintelligi. WOLF. Subaudi τοῖς ἀραμένοις. belli aut universe reip. onera portanda capessere una cum iis, qui ea ultro, vel ex necessitate sua, vel iam ante nos ea susceperunt, h. e. parte oneris eos relevare. REISK. συνάρασθαι intellige, vel simpliciter *suscepisse*, vel *una cum Olynthiis suscepisse*, i. e. Olynthios adiuvisse in rebus gerendis. AUGER. Recte in annotatione Reiskius interpretatur: secus in Indice, quem Rüdigerus sequi non debebat. SCHAEFER.

P. 16. v. 6. τὰ πράγματα] Adscripsit Reiskius: „συνάρασθαι τοῖς πράγμασι] τὰ πράγματα Ald. Tayl. (sic)." quae quid sibi velint, ignoro. συναίρεσθαι cum accusativo rei recte iungitur. Euripides Orest. 757. Pors. συνηράμην φόνον σοι μητρός. SCHAEFER.

P. 16. v. 6. ἐφ' ἃ δεῖ] ad negotia curanda, quae curari oportet. Minus recte Schol. SCHAEFER.

P. 16. v. 7. παροξύνοντας] παροξύναντας index Aldi, August. secundus, Aldina Taylori. REISK.

P. 16. v. 7. ἅπαντας] πάντας Parisin. quintus, septimus, octavus, index Aldi. REISK.

P. 16. v. 8. λογιζομένους — πῶς ἂν — οἴεσθε] Haec male cohaerent. Dicendum enim fuisset, λογιζομένους, πῶς ἂν ἑτοίμως ἐφ' ἡμᾶς ἔλθοι. Sed Demosthenes αὐτὸν οἴεσθε ex affectu interposuit. Affectus autem leges grammaticae non minus negligunt, quam reipublicae. WOLF. Egregia observatio, quales haud paucae in vetustis illis commentariis nunc fere neglectis contemtisque leguntur. Ceterum v. Bremium ad v. 4. SCHAEFER.

P. 16. v. 8. [ὡς]] Abest a Parisinis primo, secundo, tertio, quinto, septimo et octavo, ab Augustani primi supplemento, ab Augustano secundo et tertio, a Bavarico, a Meermanniano, ab editione P. Manutii. Aut delendum est ὡς, quod uncis inclusi, aut cum οὕτως est commutandum, aut cum ὧδε, *sic*. REISK. Auger. et Bekker. recte deleverunt. Retinuit Rüdigerus, ut commento suo de confusione duarum constructionum, huius saeculi deliciis, speciem quaereret. Sic autem uncos Reiskianos delere debuit. SCHAEFER.

P. 16. v. 8. λάβοι] λάβῃ Aug. tertius. REISK.

P. 16. v. 8. καθ' ἡμῶν] καθ' ὑμῶν Harlei. REISK.

P. 16. v. 8. τοιοῦτον καιρὸν] τὸν τοιοῦτον κ. Locker. REISK.

P. 16. v. 8. τοιοῦτον καιρὸν καὶ πόλεμος γένοιτο π. τ. χ.] Idem est ac si dixisset τοιοῦτον καιρὸν, ὥστε πόλεμον γενέσθαι πρὸς τῇ ἡμετέρᾳ χώρᾳ. REISK. Aliquanto plus dixit. τοιοῦτον

καιρὸν, scil. οἷος ὁ νυνί, tam prosperae περιστάσεις, quales nunc praeter spem extiterunt, quibus, si sapimus, in Macedonis perniciem haud cunctanter utemur: ille enim in nostram perniciem rapiet, sicubi repererit. SCHAEFER.

P. 16. v. 10. γένοιτο] γίγνοιτο Aldina Taylori, appendix Francofurt. REISK.

P. 16. v. 10. τῇ χώρᾳ] τὴν χώραν Aug. secundus. REISK.

P. 16. v. 10. πῶς — ἐλθεῖν;] Rüdigerus πῶς οἴεσθε iungens vertit: *nonne putatis?* Imo iungenda πῶς ἑτοίμως et referenda ad infinitivum ἐλθεῖν. SCHAEFER.

P. 16. v. 11. ὑμᾶς] Sic Parisin. primus et octavus, Harlei. Locker. August. secundus, Aug. primi supplem. Bavaricus. REISK. Etiam Bekker. ὑμᾶς. Magis placet vulgatum olim ἡμᾶς, quod Auger. dedit, dare voluit Rüdiger. SCHAEFER.

P. 16. v. 11. εἶτ' οὐκ αἰσχύνεσθε κ. τ. λ.] Citat h. l. Hermogenes p. 179. pen. ἔστι δὲ καὶ ἐπιτιμητικὴ περίοδος τῷ σχήματι, ὅταν λέγωμεν — εἶτ' οὐκ αἰσχύνεσθε etc. item p. 181, 19. Minucianus p. 150. appellat hoc enthymema ἀπὸ τοῦ ἴσου, a pari. REISK.

P. 16. v. 11. εἶτ'] Sic correxit etiam Lessingianus εἰ Aldinae posterioris, item is, qui nonnulla correxit in Aldina illa, quam servat Bibliotheca Senatus Lipsiensis, item in Ald. Tayloriana alius. εἶτ' recte exhibet Aldina prior. REISK.

P. 16. v. 12. οὐ] V. not. ad v. 4. SCHAEFER.

P. 16. v. 13. ἔτι τοίνυν κ. τ. λ.] Syrianus ad Hermogenem p. 316. ult. ἀπορήσειεν ἄν τις, τίνι διαφέρει τὸ ἐκβησόμενον κεφάλαιον τῆς ἐν τῷ συμφέροντι ἐκβάσεως, ἐν ᾗ φαμὲν, ὅτι συμμαχησάντων μὲν ἡμῶν τάδε ἀποβήσεται, μὴ συμμαχησάντων δὲ τάδε. φαμὲν οὖν, ὅτι ἐν μὲν τῇ τοῦ συμφέροντος ἐκβάσει τὰ προσεχῆ ἐξετάζομεν τέλη, ἐν δὲ τῷ ἐκβησομένῳ τῶν ἐκεῖ τελῶν ἐξετασθέντων τὰ τέλη διασκοποῦμεν. τὴν δὲ διαφορὰν ταύτην ἔδειξεν ἡμῖν ὁ Δημοσθένης ἐν Ὀλυνθιακῶν πρώτῳ. τὸ μὲν συμφέρον ἐξετάζων ἔφη, ὅτι συμφέρει Ὀλυνθίοις βοηθῆσαι. εἶτα ἡ ἔκβασις· τοῦτο γὰρ ἡμῶν ποιησάντων, ἐν Μακεδονίᾳ ἔσται ὁ πόλεμος, μὴ συμμαχησάντων δὲ τοῖς Ὀλυνθίοις, ἐλθὼν εἰς τὴν Ἑλλάδα Φίλιππος πολεμήσει τὴν Ἀττικήν. καὶ ταῦτα μὲν τὰ προσεχῆ τῆς ἐκβάσεως τέλη. τὰ δὲ τῶν τελῶν τέλη, ἅπερ εἰς τὸ ἐκβησόμενον ἄγομεν, ἐκεῖνα· ὅτι ἐν Μακεδονίᾳ μὲν πολεμοῦντες πλεῖστα κερδανοῦμεν, ἐν δὲ τῇ Ἀττικῇ τοῦ πολέμου συστάντος τάδε καὶ τάδε ἡμᾶς περιστήσεται τὰ *) δεινά. τὴν μὲν οὖν τοῦ συμφέροντος ἔκβασιν ἐξετάζων τάδε φησίν· ἔτι τοίνυν, ὦ Ἀθη-

*) Articulus delendus videatur, ut natus e syllaba antegressa. Sed idem Rhetor alio loco, quem Reiskius infra ad v. 20. citavit: τάδε ἡμᾶς καὶ τάδε περιστήσεται τὰ δεινά. SCHAEFER.

ναῖοι, μηδὲ τοῦθ' ὑμᾶς λανθανέτω, ὅτι νῦν αἵρεσίς τις [sic] ἐστὶν ὑμῖν — κακῶς ποιήσετε, καὶ ἑξῆς. τὰ δὲ ἀπὸ τοῦ ἐκβησομένου πάλιν ἐξετάζων τάδε φησίν· ἀλλὰ μὴν ἡλίκα γέ ἐστι τὰ διάφορα [v. 26.] ἐνθάδε ἢ ἐκεῖ πολεμεῖν, οὐ [sic] λόγου προσδεῖν ἡγοῦμαι — χρωμένους τῶν ἐκ τῆς χώρας λαμβάνεται [sic], καὶ ἑξῆς. καὶ προτρέψαι δὲ καὶ ἀποτρέψαι ἱκανωτάτη ἐστὶν ἡ τοῦ ἐκβησομένου ἐξέτασις. διόπερ ἐπιμελῶς αὐτῇ χρῆσθαι προσήκει. REISK.

P. 16. v. 13. ἔτι τοίνυν] τοίνυν h. l. non est συλλογιστικὸν, sed μεταβατικόν: quo sensu inprimis ab oratoribus frequentatur. Demosthenes p. 581, 14. πέπυσμαι τοίνυν. p. 599, 23. ἔτι τοίνυν ἐπιχειρεῖ λέγειν. Add. p. 645, 14. 25. p. 646, 24. p. 685, 28. Lysius p. 648. R. ὁ τοίνυν Νικίου οἶκος κ. τ. λ. p. 649. Καλλίας τοίνυν ὁ Ἱππονίκου κ. τ. λ. Xenophon Cyrop. I. 1. 2. καὶ τοῖς καρποῖς τοίνυν κ. τ. λ. Statim sequitur ἔτι τοίνυν οὐδεμίαν πώποτε ἀγέλην κ. τ. λ. Ibid. §. 5. καὶ τοίνυν τούτων τῶν ἐθνῶν ἦρξεν κ. τ. λ. Verte *porro*, *praeterea*. Talia in Graecitatis Indicibus, paupercula multarum editionum appendicula, vel maxime curanda erant: sed fere altum de iis silentium. SCHAEFER.

P. 16. v. 15. ὅτι νῦν αἵρεσίς κ. τ. λ.] V. Rauchenstein. Dissertat. p. 33. ed. Lips. SCHAEFER.

P. 16. v. 15. πότερον] πότερ' Bavar. Aug. secundus, Harlei. Aldina Tayl. REISK. πότερ' Bekker. SCHAEFER.

P. 16. v. 16. ἐὰν — Ὀλυνθίων] Lexicographus Paris. ap. Osann. ad Philem. p. 253. haec citans dat εἰ — ἀντέχει —. SCHAEFER.

P. 16. v. 16. ἐὰν] ἂν Paris. tertius. REISK.

P. 16. v. 16. ἀντέχῃ] Zonaras c. 218. Ἀντέχει. — Δημοσθένης — ἀντὶ τοῦ ὑπομονητικῶς ἔχει. SCHAEFER.

P. 16. v. 17. τὴν ἐκείνου — τὴν ὑπάρχουσαν] Id est, πατρῴαν χώραν, τὴν Μακεδονίαν, ἣν νῦν ἔχει. quasi dicat: adeo non licebit Philippo Atticam invadere, ut de Macedonia ipsa, regno patrio, sit venturus in periculum. ὑπάρχουσα χώρα Philippi est Macedonia caeteraeque, quas subegerat: μέλλουσαι Olynthus et Athenae, si rem bene gessisset. WOLF.

P. 16. v. 18. καὶ τὴν οἰκείαν — καρπούμενοι] *etiam fruentes.* Alioqui si καὶ *et* exponas, constructio postulabit non καρπούμενοι, sed καρπώσεσθε. Quare si qui τὴν ὑπάρχουσαν καὶ τὴν οἰκείαν ταύτην coniungunt, et ad Athenienses referunt, nihil delinquunt, quanquam prior illa expositio mihi magis placeret, si coniunctio καὶ abesset, ac tota periodus sic distingueretur: καὶ τὴν ἐκείνου κακῶς ποιήσετε τὴν ὑπάρχουσαν· καὶ τὴν οἰκείαν ταύτην etc. Sed hoc si displicet, sic distingue: κακῶς ποιήσετε· τὴν ὑπάρχουσαν καὶ τὴν οἰκείαν ταύτην etc. WOLF. Nodum in scirpo vir praestantissimus quaesivit. Apparet enim haec omnia de

Macedonia dici, quam Athenienses impune praedatari sint. SCHAEFER.

P. 16. v. 18. ταύτην] Deest Lock. ταύτης dat Ald. Tayl. ταύτην h. l. vi caret; quare αὐτῷ malim, ut sit τὴν ὑπάρχουσαν καὶ οἰκείαν αὐτῷ ἀ. κ., ditionem, quae iam in eius potestate est, et ipsi per maiores veluti cognatam atque domesticam. REISK. Non meminerat Reiskius, pronomina demonstrativa millies sic poni, ut parum attentis abundare videantur, non vere abundent, utpote sensus emphasin facientia maiorem. V. Melet. Crit. p. 84. et not. ad Dionys. Hal. de C. V. p. 106. Comma autem post οἰκείαν recte deleverunt Auger. Bekker. et Rüdiger. SCHAEFER.

P. 16. v. 20. ἐκεῖνα] Scilicet τὰ ἐπὶ Θρᴁκης, τὴν Ὄλυνθον. WOLF.

P. 16. v. 20. λάβῃ] λάβοι Paris. primus, Bavar. REISK.

P. 16. v. 20. τίς αὐτὸν κ. τ. λ.] Syrianus ad Hermog. p. 308, 22. χρήσιμον δὲ ἡ τοῦ ἀναγκαίου ἐξέτασις καὶ μάλιστα χώραν ἔχει ἐν ταῖς δυσκολίαις τῶν πραγμάτων, ὅταν ἐπὶ πόνους ἢ δαπάνας ἢ ἄλλο τι τῶν δυσχερῶν παρακαλῶμεν τοὺς ἀκούοντας. ἔνθα καὶ ἡ τοῦ ἐκβησομένου ἐξέτασις ἀναγκαία, ὥς, εἰ μὴ τάδε πράξομεν, τάδε ἡμᾶς καὶ τάδε περιστήσεται τὰ δεινά. ὅπερ Δημοσθένης ἐν Ὀλυνθιακῷ ποιεῖ κατασκευάζων, οἷα συμβήσεται τοῖς Ἀθηναίοις, εἰ βοηθήσειαν [malim εἰ μὴ βοηθ.] Ὀλυνθίοις. καὶ γάρ, εἰπέ μοι, τίς αὐτὸν κωλύσει δεῦρο βαδίζοντα [sic] — ἢ ἄλλος τις; REISK. Egregie et plane Demosthenice Syrianus: εἰπέ μοι, τίς αὐτὸν —. Formula εἰπέ μοι vim interrogationis quae sequitur multum auget. p. 718, 15. εἰπέ μοι, τί δεινότατον πάντες ἂν ἀκούσαντες φήσαιτε, καὶ τί ἂν μάλιστα ἀπεύξαισθε; V. Bremium ad p. 43, 7. Nostro loco significantissimum hoc εἰπέ μοι e nullo adhuc Codice enotatum esse miror, ac prope est ut doleam: Rhetorem enim memoriter citantem de suo addidisse mihi parum probabile fit. Etiam participium βαδίζοντα vide ne ipsius sit Oratoris. SCHAEFER.

P. 16. v. 20. ἔτι] In antiquo non erat ἔτι. OBSOP. ἔτι abest a Paris. primo, secundo, quinto, octavo, ab Aldina Tayl. a libro Obsopoei, a Lockerano, Bavar. et Aug. secundo et tertio, Barocc. in quo etiam κωλύσοι legitur. κωλύσῃ dat Locker. REISK. Nec Syrianus ἔτι agnoscit. Uncis inclusit Rüdigerus: laudarem, si delevisset. SCHAEFER.

P. 16. v. 21. μὴ — ᾖ] ne sit, ne videatur. Petit veniam libertati orationis. Qui μὴ ᾖ exponunt, ἐὰν μὴ ᾖ λίαν πικρὸν εἰπεῖν, λέγοιμ' ἄν, ὅτι καὶ συνεισβαλοῦσιν, de suo verba Demostheni largiuntur. WOLF.

P. 16. v. 21. μὴ] εἰ μὴ Parisinus octavus et Harl. REISK.

P. 16. v. 21. εἰπεῖν] Abest a Paris. quinto et octavo. REISK.

P. 16. v. 21. ᾖ] ἦν Paris. octavus. REISK.

P. 16. v. 22. οἱ τὴν οἰκείαν κ. τ. λ.] Brevitate utitur. Sententia clara est, sed verba sic absolvi possunt: πῶς ἂν τὴν Ἀττικὴν φυλάξωσι; Atticam quo pacto tuebuntur? WOLF. Soloecismum viro optimo facile condonabimus. Amplius ducenti anni post illum effluxerant, priusquam modorum discrimen usus-que particulae ἂν aliquantulum patesceret. Neque nunc omnia hac in re patent, posterique etiam nostri habebunt quod nobis condonent. SCHAEFER.

P. 16. v. 23. μὴ] οὐ Aug. pr. supplem. REISK.

P. 16. v. 23. ὑμεῖς; ἢ ἄλλος τις;] Inter eos omnes quos adivi libros, tum impressos, tum manuscriptos, alii ut nos pungunt ὑμεῖς. ἢ ἄλλος: alii virgulam inserunt ὑμεῖς, ἢ ἄλλος: alii nullam omnino interponunt distinctionem ὑμεῖς ἢ ἄλλος. AUGER. Male Augerus post ὑμεῖς punctum posuit, quo vis sententiae enervatur. SCHAEFER.

P. 16. v. 23. ἀλλ', ὦ τᾶν, οὐχὶ βουλήσεται] Est blande obiicientis: ὦ τᾶν enim, ut Grammatici dicunt, ἑταιρικὴ ἐκφώνησις. V. Timaeus p. 281. cum nota Ruhnkenii. SCHAEFER.

P. 16. v. 25. ἐκλαλεῖ] ἐγκαλεῖ Bavar. Aug. secundus et tertius, index Ald. appendix Francofurtana, Aldina Taylori. REISK. Vertunt *eloquitur*: parum recte. Est *effutit, deblaterat*. Aliud enim λαλεῖν, aliud λέγειν. Quare additum est ἄνοιαν ὀφλισκάνων. SCHAEFER.

P. 16. v. 25. πράξει] In Aug. 1. suppl. discerni non poterat, essetne πράξει, an πράξῃ exaratum. Posterius in Harlei. reperit Taylor. REISK.

P. 16. v. 26. ἀλλὰ μὴν ἡλίκα γ' ἔστι κ. τ. λ.] V. Theophil. Corydal. p. 729, 6. Apsines in Arte rhetor. cap. *de utili* p. 706. τὸ συμφέρον κατασκευάζεται ἀπὸ τῶν ἐκβάσεων, οἷα ἐκβήσεται πεισθεῖσι. τέλεια δὲ ἀπόδειξις συμφέροντος, ὅταν ἐπ' ἄμφω ἀποδείξῃς, τί μὲν ἐκβήσεται πεισθεῖσι, τί δ' εἰ μὴ ὑπακούσαιεν. ὡς παρὰ Δημοσθένει ἐν Ὀλυνθιακοῖς· ἀλλὰ μὴν ἡλίκα τὰ διάφορα etc. REISK.

P. 16. v. 26. γ'] Abest a Parisino tertio et Meermann. et quidem studio ex hoc erasum. REISK. Qui erasit, labori parcere poterat. Frequentissimum est ἀλλὰ μὴν — γε, encliticaque in talibus legitima. Supra p. 15, 25. ἀλλὰ μὴν τόν γε Παίονα —. p. 734, 15. ἀλλὰ μὴν ὅτι γ' οὐκ ἐπιτήδειος, ἀκηκόατε. SCHAEFER.

P. 16. v. 27. εἰ γὰρ ὑμᾶς κ. τ. λ.] Minucianus p. 160. n. 30. figuram hanc appellat enthymema ἀπ' ἀναπλασμοῦ, a figmento, et pro ἔξω γενέσθαι dat, e memoria recitans, ἔξω τῆς πόλεως στρατοπεδεύσασθαι. REISK.

P. 16. v. 27. ὑμᾶς] Est sic quoque in Aug. tertio, sed corrector dedit ἡμᾶς, id quod etiam Morellus e Parisino octavo enotavit, et Taylor. ex Harlei. REISK.

P. 16. v. 27. τριάκοντα ἡμέρας] . Sic vulgo dicebatur pro μῆνα. V. Elmslei. ad Aristoph. Acharn. 866. p. 225. ed. Dind. SCHAEFER.

P. 16. v. 28. μόνας] Abest ab August. primi supplem. et Harlei. item ab appendice Francofurtana, Aldina Taylori. μόνον dat Locker. REISK.

P. 16. v. 28. ἔξω] scilicet τῆς πόλεως, οὐχὶ δ' ἐν Μακεδονίᾳ. WOLF.

P. 16. v. 28. καὶ, ὅσα ἀνάγκη — λαμβάνειν] Verba sic ordina: καὶ λαμβάνειν τῶν ἐκ τῆς χώρας, ὅσα ἀνάγκη (scilicet ἐστὶ λαμβάνειν) χρωμένους στρατοπέδῳ, id est, τούτους, οἳ χρῶνται· ὅπως λαμβάνωσιν οἱ χρώμενοι. Nulla mihi esse causa videtur, cur χρωμένοις dativum per οι scribas pro χρωμένους accusativo per ου. WOLF.

P. 16. v. 28. στρατοπέδῳ] Videtur cum χρωμένους esse coniungendum, et στρατοπέδῳ χρῆσθαι idem esse, atque στρατοπεδεύειν, ἐν στρατοπέδῳ εἶναι, ut sententia sit: καὶ λαμβάνειν στρατοπεδεύοντας τῶν ἐκ τῆς χώρας γιγνομένων τοσαῦτα, ὅσα ἀνάγκη ἐστὶ λαμβάνειν στρατοπεδεύουσιν. REISK. Igitur non debuit post στρατοπέδῳ interpungere, quod nec vulgo factum est. SCHAEFER.

P. 17. v. 1. τῶν ἐκ τῆς χώρας] Articulus elegantiae causa accedit, et genitivus partem significat. Hostes non τῶν, sed τὰ ἐκ τῆς χώρας rapiunt. WOLF. Scita annotatio, una pluris facienda quam centum aliorum, a quibus Wolfianae magnifice contemnuntur. SCHAEFER.

P. 17. v. 1. τῶν ἐκ] Inverso haec ordine dat appendix Francofurtana. REISK.

P. 17. v. 1. μηδενὸς] οὐδενὸς Paris. quintus, sept. octav. Harlei. Aug. pr. suppl. Utramque lectionem repraesentat Bavar. REISK. Praestat μηδενὸς, quippe de conditione, non de facto, agitur. SCHAEFER.

P. 17. v. 2. πολεμίου] πολέμου Paris. septimus, Aldina Taylori: et videtur index Ald. hoc idem indicare voluisse, referens lectionem, quae iam in texto Aldino est, scil. πολεμίου. Quod erroris genus indici illi perquam crebrum et cum aliis quoque indicibus commune est, qui tum temporis ex officinis librariis prodibant, cum adhuc supinitas, perturbatio rerum, inscitia boni ordinis in huiusmodi rebus criticis tenendi, contemtus diligentiae in minutis, ἀρχαιότης denique quaedam, de posterorum patientia et indulgentia nimium bene sperans eique velut illudens, et existimationis suae quodammodo prodiga dominaretur. REISK.

P. 17. v. 2. λέγω] Notabilis hic usus verbi λέγω, quippe positi pro formula καὶ ταῦτα. καὶ ταῦτα μηδενὸς ὄντος ἐν αὐτῇ πολεμίου. SCHAEFER.

P. 17. v. 2. οἴομαι] οἶμαι Auger. Bekker. et Rüdiger. V. not. ad p. 14. v. 3. SCHAEFER.

P. 17. v. 3. ὑμῶν] Legitur et ἡμῶν per η. Quae permutatio frequentissima cum sit, ex sententia facile plerumque diiudicari potest. WOLF. ἡμῶν Paris. secundus, septimus, octavus, Barocc. Locker. Aug. secundus et primi supplem. Meermann. index Ald. P. Manut. Utramque lectionem repraesentant Bavaricus et Aug. tertius, sed in illo ῦ, in hoc η superscriptum est. REISK.

P. 17. v. 3. ὅσα εἰς — δεδαπάνησθε] Citantur in Fragmento Lexici Graeci ab Hermanno edito p. 346. med. SCHAEFER.

P. 17. v. 3. πρὸ τοῦ] πρὸ τούτου, Amphipolitanum: in quod, auctore Ulpiano, 1200 talenta sunt impensa. WOLF. Vulg. πρὸ τοῦ: praetuli cum Aldo et multis codd. προτοῦ. AUGER. προτοῦ etiam Rüdiger. Praefero Reiskianam rationem, quae etiam Bekkero placuit. Quod Reizius de Accent. Inclin. p. 15. scripsit, προτοῦ Grammaticis omnibus probari, non videtur usquequaque verum esse. Certe in Etymol. M. c. 756. in. legas: πρὸ τοῦ, ὃ δὴ καὶ πρὶν λέγεται. Ceterum etiam hic ponitur pro πρίν: nam fallitur Wolfius, si πρὸ τούτου interpretans τούτου de bello quod nunc instat intellexit. SCHAEFER.

P. 17. v. 3. δεδαπάνησθε] δεδαπάνηται index Herwag. August. secundus, et quia hoc etiam in Wolfiana est, ideo Taylor. ex Harlei. δεδαπάνησθε annotavit. δεδαπάνησθαι Bavar. sed ε super extrema syllaba superscripto. δεδαπάνητε Aldina prior. δεδαπάνησθε posterior, Harl. Lock. REISK. Pro δεδαπάνηται in vulg. legi δεδαπάνησθε, quod habent libri fere omnes, tum manuscripti, tum impressi. AUGER.

P. 17. v. 5. δὴ] Abest a Parisino octavo, Harlei. et a supplem. Aug. primi. REISK.

P. 17. v. 5. καὶ] Addidi καὶ ex appendice Francofurtana. REISK.

P. 17. v. 5. πόσα — ζημιωθήσεσθαι;] Ubi legitur πόσα χρὴ νομίσαι ζημιωθήσεσθαι, nostrum habebat πόσα ζημιωθήσεσθε. OBSOP.

P. 17. v. 5. νομίσαι] νομίζειν Parisini primus, septimus, octavus, Harlei. REISK.

P. 17. v. 5. ζημιωθήσεσθαι] ζημιώσεσθαι Aug. 1. supplem. Ald. Tayl. ζημιωθήσεσθε codex Obsopoei, manus vet. in Herwag. Tayl. ζημιώσεσθαι Bavar. sed ε super extrema diphthongo exarato. REISK.

P. 17. v. 6. καὶ πρόσεσθ'] Aldus πρόσεσθ' sine καὶ legit. Ac omitti καὶ mihi non displicet: malim tamen προσέσται futurum, quam πρόσεστι praesens. WOLF. προσέσθ' [id est προσέσται] Parisinus primus. προσέσται P. Manut. καὶ primum abest ab Al-

dina, quod omitti Wolf. ait sibi non displicere: malit tamen *προσέσται*. Adscripsit *καὶ* Lessingianus. REISK. Vulg. *προσέσθαι*, mendum evidens: voluit certe *προσέσται*. Ald. et multi codd. optimae notae habent *προσέσθ'*, quod admisi. AUGER. Etiam Bekker. et Rüdiger. *προσέσθ'*. Probarem, si meminissem exemplorum elisae *αι* in Demosthenicis. Sed non video, cur praesens displicuerit. *huc accedit*, *adde*. SCHAEFER.

P. 17. v. 6. *ἡ*] *ἡ* primum abest a Parisinis primo et octavo, item ab Harlei. et Aug. primi supplemento. Posterioris *ἡ* loco dat Ald. Taylori *γε*. REISK. Notatu dignum illud *γε*: ut suspicer, Oratorem dedisse *καὶ ἔτι γ' ἡ τ. π. α.* Nam hoc omnium gravissimum esse debuit hominibus gloriosissimis: quod ipsum significat illud *γε*, maius quid addi indicans. Euripides Heracl. 636. Matth. *καὶ πρός γ' εὐτυχεῖς τὰ νῦν τάδε.* SCHAEFER.

P. 17. v. 6. *ἡ ὕβρις*] Scilicet *ἡ τῶν πολεμίων*, protervitas et petulantia illa militaris: quod genus hominum ingluviem suam explesse non contentum (ut de stupris et caedibus taceamus) vinum effundit, frumentum in viam abiicit, instrumentum et supellectilem dissipat, segetes conculcat, arbores frugiferas succidit, villas incendit, omnibus denique modis declarat, se pestem et perniciem esse humani generis rerumque a deo nostris usibus conditarum, summaque contentione id agit, ut ferocissimarum belluarum superet immanitatem. *ὕβριν* hic non significare contumeliam aut dedecus, quod suscepturi sint Athenienses, vel ex Ulpiani *Προλεγομένοις* intelligitur, cuius (ut nos quidem restituimus) haec verba sunt: *τίνα δὲ ἐργάσονται οἱ πολέμιοι καὶ ἀναγκαίως καὶ ὑβρίζοντες τὴν χώραν.* Idem in oratione *περὶ παραπρεσβείας*, ubi de Phocensium agitur excidio, *ἔχει δὲ*, inquit, *καὶ τῆς ὕβρεως τῶν πολεμίων ἔμφασιν· ἡ γὰρ κατασκαφὴ περιεργότερον εἶδος τῆς συμφορᾶς.* WOLF.

P. 17. v. 6. *καὶ ἔτι*] atque insuper rerum pudor, id est, rei male gestae atque ignaviae et socordiae dedecus. Hoc iam ad Athenienses pertinet. *ὕβρις* est *τῶν ποιούντων, οὐχὶ δὲ τῶν ὑπομενόντων.* WOLF. Sic et Rüdigerus: „*ἡ ὕβρις*, protervitas et petulantia militaris.“ Sed quidni *ὕβρις* sit etiam *τῶν ὑπομενόντων*? Ego quidem malim h. l. *ὕβρις* passivo sensu intelligere. Pariter Augerus: „*ἡ ὕβρις*, nempe *παρὰ τῶν πολεμίων στρατευομένων*, contumeliae ab hostibus illatae.“ Sic melius iungitur *ἡ τῶν πραγμάτων αἰσχύνη.* Conf. p. 296, 21. *φοβερωτέρας ἡγήσεται τὰς ὕβρεις καὶ τὰς ἀτιμίας, ἃς ἐν δουλευούσῃ τῇ πόλει φέρειν ἀνάγκη, τοῦ θανάτου.* SCHAEFER.

P. 17. v. 7. *ζημίας*] Sic Parisini primus et octavus, Aldinae ambae, Felic. In Bavarico est *ζημία*, sed super extrema litera est *ας* superscriptum ab alia manu. Vulgata est quoque in appendice Francofurtana. Praetuli *ζημίας* in genitivo pro vulgari *ζημία*. REISK. Vulgatam *ζημία* non omnino reiecerim. RUEDIGER.

Cum ζημία dicatur de detrimento rei familiaris, facile intelligitur, genitivum iure praelatum esse. SCHAEFER.

P. 17. v. 8. συνιδόντας] συνειδότας Parisini quintus, septimus, octavus, Aug. primi supplem. Harlei. Locker. REISK.

P. 17. v. 8. ἐκεῖσε] εἰς Μακεδονίαν. WOLF.

P. 17. v. 10. ὧν] ἃ Harlei. Paris. quintus, sept. octav. Aug. 1. supplem. Aldina Taylor. appendix Francofurt. Utramque lectionem repraesentat Bavaricus. REISK.

P. 17. v. 10. καλῶς ποιοῦντες] *bene facientes*. Ego hic non accipio pro εὐτυχεῖν, quod Latini nonnunquam dicunt *facillime agitare*, sed formulam esse puto, qua exprobrationis et invidentiae suspicionem deprecetur, quasi dicat: quas opes equidem eis non invideo; id quod paupercula plebecula facit, divitibus obtrectare solita, sine quorum ope tamen vivere non potest, tranquillo reipublicae statu. Sic Cicero in Verrinis aliquoties, quum clari viri mentionem facit, hac parenthesi utitur: *quem, ut eius virtus meretur, honoris causa nomino*. Est interdum approbationis, ut apud Lucianum in laudatione Demosthenis: καὶ καλῶς γε, ἔφη, ποιοῦσιν Ἀθηναῖοι, Χάρητα μὲν καὶ Διοπείθην καὶ Πρόξενον καὶ τοιούτους τινὰς ἀποδεικνύντες στρατηγεῖν, *recte faciunt, qui duces creent*. Philippica quarta: μετὰ ταῦτ' ἡ τύχη καλῶς ποιοῦσα πολλὰ πεποίηκε τὰ κοινά. Qua ratione Livius, *Remp.*, inquit, *benignitate deûm esse gratiae referendae*. Ibidem paulo post: ἔρχονται μεθέξοντες τούτου, καὶ καλῶς ποιοῦσιν, hoc est, in quo nihil delinquunt. WOLF. Reddidi latine una cum Wolfio *benignitate deûm*; sed cum eodem arbitror formulam esse, qua exprobrationis et invidentiae suspicionem orator deprecetur. AUGER. Vere arbitratur. p. 304, 26. ὑμεῖς καλῶς ποιοῦντες τοὺς καρποὺς κεκόμισθε. quem locum etiam Rüdigerus citavit. V. Hoogeveen. ad Viger. VI. 4. 4. et Reisk. Ind. Gr. v. ποιεῖν. SCHAEFER.

P. 17. v. 11. μικρὰ — ἀδεῶς] Citat Grammaticus in Anecd. Bekk. p. 149, 24. pro καρπῶνται dans καρποῦνται: credo, de industria, ne sensus suspensus sit. SCHAEFER.

P. 17. v. 11. καρπῶνται ἀδεῶς] ἀδεῶς καρπῶνται Aug. primi supplem. Harlei. REISK.

P. 17. v. 11. τοὺς — ἐν ἡλικίᾳ] Respexit Photius c. 54. med. SCHAEFER.

P. 17. v. 12. ἐμπειρίαν] ἐμπορίαν Paris. octavus. REISK.

P. 17. v. 12. τοῦ] Abest a Parisinis primo, tertio, quinto, octavo, ab Harlei. Aug. primi supplem. ab Aug. secundo et tertio, a Bavar. et Meerm. REISK. τοῦ deleverunt Bekker. et Rüdiger. Non assentior. Quid moverit librarios, ut alterum articulum omitterent, facile intelligas: non item, cur articulum iterarint. V. not. ad p. 15, 21. SCHAEFER.

P. 17. v. 13. τῆς οἰκείας ἀκεραίου] Ne quis hoc habeat pro exemplo epitheti sine articulo postpositi, sciat, ἀκεραίου h. l. legitime subiici. Explica: ἀκεραίου οὔσης, ἕως ἀκέραιός ἐστι. SCHAEFER.

P. 17. v. 14. αἱ] ἐκ Paris. primus. REISK.

P. 17. v. 14. πεπολιτευμένων] πολιτευομένων Paris. quintus. REISK.

P. 17. v. 15. εὐθύναι] Bekker. εὐθῦναι. Sed Boeckhius in Oecon. polit. Athen. T. I. p. 205. scribi iubet προπαροξυτόνως, in singul. εὔθυνα, in plur. εὔθυναι, formam εὐθύνη putans esse serioris Graecitatis. In Anecd. Bekk. p. 187. in singularis est properispomenos, εὐθῦνα. In Photio turbatur: nam c. 30. quidem singularis legitur εὔθυνα, sed c. 29. pluralis, non εὔθυναι, sed εὐθύναι, quod, utrocunque modo accentum in singulari ponas, vitiosum est. *) SCHAEFER.

P. 17. v. 15. ὑμᾶς] ἡμᾶς Paris. septimus. REISK.

P. 17. v. 16. καὶ] Abest a Parisinis primo, quinto, septimo et octavo, item ab Aug. primi supplem. Aldina Tayl. REISK. Pertinet ad omnem enunciationem: τοιοῦτοι καὶ κριταί. RUEDIGER. Fallitur: καὶ enim non potest nisi ad proxime sequens τῶν πεπραγμένων referri. Mihi καὶ, quod sensui huius loci magis obest quam prodest, ex antegressa syllaba natum videtur. V. Ind. ad Schol. Apollon. Rh. p. 672. SCHAEFER.

P. 17. v. 17. παντὸς] Scilicet ἀνθρώπου, τῶν πλουσίων, τῶν ἐν ἡλικίᾳ, τῶν λεγόντων. Utinam divites liberaliter tributa conferant, adolescentes strenue militent, oratores rectissimo consilio meo non adversentur. Nam ut in exordio ad dicendum invitavit omnes, sic a contraria sententia dicenda nunc eosdem deterret. WOLF.

P. 17. v. 17. παντὸς ἕνεκα] μηδενὸς κωλύοντος καὶ ἐμποδὼν ὄντος, ἀλλὰ πάντων συμπροθυμουμένων. Habet τὸ ἕνεκα perelegantem saepe usum, de quo alibi dicemus, nunc ad τὴν τοῦ λόγου οἰκονομίαν transituri. Nam caetera, quae hic omisimus, partim ex Ulpiano, partim e Lexicis, partim e grammaticis praeceptionibus sunt petenda. WOLF.

P. 17. v. 17. εἵνεκα] Post εἵνεκα sic erat in Bavarico exaratum: Ὀλυνθιακὸς Α. ΗΗ|Δ|ΔΠ. quod videtur significare, huius orationis στίχους fuisse olim numeratos 265. REISK.

---

*) Recte Photius c. 30. Εὐθῦναι, ὄνομα ἀρχῆς παρὰ Ἀθηναίοις. Scilicet singulariter ille magistratus dicitur etiam εὐθύνης. Erravit igitur Lobeckius, cum in Schleusneri Cur. Noviss. c. 481. ad h. l. scriberet: „Legendum Εὔθυναι." SCHAEFER.

ANNOTATIONES AD ARGUMENTUM OLYNTHIACAE SECUNDAE.

P. 17. v. 3. δεδιόσιν — παρελθὼν ὁ] Vulg. δεδίασιν et παρελθὼν δ' ὁ. Universi libri, quos quidem viderim, legunt, ut nos legimus. AUGER.

P. 17. v. 3. ὄντος] Abest a Bavar. Aug. sec. appendice Franc. Gonvilliano, qui etiam δεδιόσιν dat, in dativo plur participii. ὡς δυσπολέμητον τὸν Φίλιππον dat Locker. REISK. Participium Rüdigerus uncis inclusit, nimis ille liberalis uncorum, quibus typi foedantur. Quod si quid pro spurio habemus, quidni plane deleamus? SCHAEFER.

P. 17. v. 3. παρελθὼν ὁ Δημοσθένης] Sic etiam Gonvill. nam Wolf. dederat παρ. δ' ὁ Δ. Lockeranus autem dat παρελθὼν δὲ Δημοσθένης. REISK.

P. 17. v. 5. ὕποπτον αὐτὸν] Invertit Gonvill. REISK.

P. 17. v. 6. ἰδίαν] Pro κατὰ τὴν ἰδίαν δύναμιν in nostro οἰκείαν, eodem tamen sensu manente, scriptum inveni. OBSOP. Codd. L. M. Dd, et Ee. οἰκείαν. AUGER. Bekker. οἰκείαν, quod mihi quoque unice placet, quippe aliquanto magis definitum: significat enim opes Macedoniae proprias. Sane hae opes fuerunt Philippi ἴδιαι: sed ille πάντα τὰ ὑπὸ χεῖρα σφετερισάμενος habuit ἰδίας etiam alias, quae οἰκεῖαι eius dici non possent; de solis autem οἰκείαις h. l. agi, ostendunt quae sequuntur, τοὺς γὰρ Μακεδόνας ἀσθενεῖς εἶναι καθ' ἑαυτούς. Demosthenes p. 22. in. τὰ τῆς οἰκείας ἀρχῆς καὶ δυνάμεως. SCHAEFER.

ANNOTATIONES AD ORATIONEM OLYNTHIACAM II.

In secunda Olynthiaca nihil fere diversitatis comperi praeter ea, quae ab Aldo stellulis indicata sunt. OBSOP. Orationis ipsius in titulo pro Ὀλυνθιακὸς dedit Parisinus septimus et Harlei. Ὀλυνθιακῶν. In Augustano secundo illa oratio, quae orditur a verbis Οὐχὶ ταὐτὰ παρίσταται, inscribitur Ὀλυνθιακὸς δεύτερος,

quae est in vulgatis nostris libris tertia; et contra, quae in aliis secunda est, in hoc Augustano secundo est tertia, incipiens a verbis Ἐπὶ πολλῶν μέν. In argumentis tamen mutatum nihil est. Argumentum Προσήκαντο μὲν praescriptum est orationi incipienti a verbis Οὐχὶ ταὐτὰ, et argumentum Ἔπεμψαν βοηθεῖν praescriptum est orationi incipienti a verbis Ἐπὶ πολλῶν. REISK.

P. 18. v. 2. Ἐπὶ πολλῶν μὲν κ. τ. λ.] Recitat hunc locum bis Aristides in Arte. p. 166. ἔνδοξά ἐστι πρῶτα μὲν τὰ τῶν θεῶν, οἷον ὅταν εἰς τὰ θεῖα ἐπανάγῃς τὰς ἐννοίας, θεῶν εὔνοιαν, τύχης χρηστότητα. οἷον· Ἐπὶ πολλῶν ἄν τις ἰδεῖν δοκεῖ μοι —. et p. 206. ubi περιβολῆς seu amplificationis genus ait esse, ut ab infinito ad finitum transeatur. καὶ τρίτον παράδειγμα· Ἐπὶ πολλῶν μὲν ἄν τις — γενομένην τῇ πόλει. εἶτα ἡ ἐπὶ τὸ ὡρισμένον ἀπαγωγή· οὐχ ἥκιστα δ' ἐν τοῖς παροῦσι πράγμασι. Scholiastes anonymus Christianus ad Hermogenis l. de inventione p. 352. ἐν μέντοι τισὶ λόγοις καὶ δυσὶ καὶ τρισὶ προοιμίοις χρησόμεθα. δυσὶ μὲν, ὡς ὁ Δημοσθένης —. τρισὶ δὲ, ὡς ὁ αὐτὸς ἐν τῷ δευτέρῳ τῶν Ὀλυνθιακῶν, ὧν πρῶτον μέν· Ἐπὶ πολλῶν μὲν —· δεύτερον δὲ [18, 17.]· τὸ μὲν οὖν, ὦ ἄ. Ἀ., τὴν Φιλίππου ῥώμην διεξιέναι· τρίτον δὲ [19, 9.]· τὸ μὲν οὖν ἐπίορκον καὶ ἄπιστον καλῶν etc. REISK. Rufus hoc prooemium sic citat p. 77.: Ἐπὶ πολλῶν ἄν τις ἴδοι, ὦ δικασταὶ, τὴν παρὰ τῶν θεῶν εὔνοιαν τῇ πόλει φανερὰν γιγνομένην, οὐχ ἥκιστα δ' ἐν τοῖς παροῦσι πράγμασιν. Mirus Technici error illud, ὦ δικασταί. SCHAEFER.

P. 18. v. 3. παρὰ] περὶ Ald. Sed in Weimarano et Aldino Lessingiano, et in eo Aldino, quo quotidie utor, e Bibliotheca Senatus Lipsiensis mutuo sumto, correctum est παρά. Duae hae praepositiones inter se creberrime permutantur. περὶ est quoque in appendice Francofurtana. REISK.

P. 18. v. 3. γενομένην] γινομένην Parisini primus, septimus et octavus, Harlei. γιγνομένην Bavar. Aug. secundus, appendix Francofurt. REISK. Bekker. γιγνομένην. Hoc etiam Rufus legit; multumque praestat vulgatae. Nam Orator hoc praedicat ut rem fieri solitam, quae et antea facta sit, et nunc fiat, et post futura fit. SCHAEFER.

P. 18. v. 4. τὸ γὰρ τοὺς πολεμήσοντας — κεκτημένους] τὸ τοὺς πολεμήσοντας (alii πολεμήσαντας) γεγενῆσθαι κεκτημένους. τουτέστιν, ὅτι οἱ πολεμήσοντες κέκτηνται· ἢ ἀνάπαλιν μᾶλλον, ὅτι οἱ κεκτημένοι καὶ χώραν ὅμορον καὶ δύναμίν τινα πολεμήσουσι Φιλίππῳ. WOLF. Egit de hoc loco Rauchensteinius in Dissertat. p. 25. sqq. et 53. ed. Lips. SCHAEFER.

P. 18. v. 4. πολεμήσοντας] Sic alios habere annotavit Wolf., qui ipse dedit e Felicianea πολεμήσαντας. Isti alii a Wolfio designati sunt Aldina utraque, item Morelliana, de quibus ei constare potuit. Accessere postmodum Voss. Harlei. Locker. REISK.

Vulg. πολεμήσαντας. Dedi πολεμήσοντας, quod dant ceteri libri, tum manuscripti, tum impressi, praeter Fel. AUGER. Locum hunc sic interpretor: *Quod enim exstiterunt qui cum Philippo bellaturi sint, iique tales, qui et regionem finitimam possideant, neque opibus careant*, etc. Aliter Pinzgerus in Rauchensteinii Dissertat. p. 64. ed. Lips. Quod illi placuit, si Orator voluisset, scripsisset sic: τὸ γὰρ τοὺς πολεμήσοντας Φιλίππῳ καὶ χώραν — κεκτῆσθαι, καὶ — ἔχειν. SCHAEFER.

P. 18. v. 5. χώραν] Sic correxit Lessingianus pro χόραν Ald. REISK.

P. 18. v. 6. τὸ μέγιστον] ὃ μέγιστον Aug. primi supplem. τὸ δὴ μέγιστον Aldina Tayl. REISK. τὸ δὴ μέγιστον vide ne Demosthenes scripserit: paulo enim gravius est. SCHAEFER.

P. 18. v. 9. ἑαυτῶν] αὐτῶν Harl. REISK.

P. 18. v. 10. εἶναι] Abest a Barocc. et Parisino primo. REISK.

P. 18. v. 11. αὐτοὺς] ἡμᾶς Aldina Taylori. REISK. Hoc genuinum puto. *Oportet nos considerare.* non: *Oportet ipsos considerare.* Nulla enim hic oppositio est. SCHAEFER.

P. 18. v. 12. εἶναι δόξωμεν] δόξωμεν εἶναι Aug. sec. δόξομεν in fut. 1. indicat. Laud. appendix Francofurt. REISK. Bekker. recte δόξομεν. Idem placuerat Fr. A. Wolfio ad Leptin. p. 266. Contra vulgatam tuetur Bremius ad p. 28, 6. ὅπως μὴ δόξωμεν vertens, ut vulgo, *ne videamur.* Non meminerat, opinor, vir egregius, ὅπως proprie significare non *finem*, *ut quid fiat*, sed *rationem*, *qua quid fieri possit* vel *futurum sit.* Conf. Euripid. Med. 1095. sqq. Pors. (1067. sqq. Elmsl.) ἐσορῶ μελέτῃ κατατρυχομένους —, ὅπως θρέψουσι καλῶς, βίοτόν θ' ὁπόθεν λείψουσι τέκνοις. Num ibi revocabimus quod libri habent θρέψωσι? Minime gentium. Bene Elmsleius: „Ὅπως hic non significat ἵνα, sed ὅτῳ τρόπῳ.“ Idem nostro loco significat. Conf. Georg. Lecapen. in Matthaei Lectt. Mosqu. T. I. p. 73. SCHAEFER.

P. 18. v. 12. τῶν ὑπαρχόντων] id est, τῆς τύχης, τοῦ καιροῦ, τῆς θείας εὐεργεσίας. utendum occasionibus et fortunae benignitate: divina liberalitas amplectenda est. WOLF. Orator vocat τὰ ὑπάρχοντα occasiones fortunae benignitate oblatas. AUGER.

P. 18. v. 13. ὡς ἔστι τῶν αἰσχρῶν, κ. τ. λ.] Citat h. l. Hermogenes de formis l. 2. p. 353. ἔτι ἐνδιάθετον σχῆμα καὶ ἡ τοιαύτη ἐπιδιόρθωσις, ἡ αὐξήσεως ἕνεκα παραλαμβανομένη. οἷον· ὀψὲ γάρ ποτε — ὀψὲ λέγω; χθὲς μὲν οὖν καὶ πρώην. καὶ πάλιν· ὡς ἔστι τῶν αἰσχρῶν, μᾶλλον δὲ τῶν αἰσχίστων. REISK.

P. 18. v. 15. φαίνεσθαι προϊεμένους] φανερῶς προΐεσθαι. WOLF. V. Excerpta ex Grammatica Georgii Lecapeni in Matthaei Lectt. Mosq. T. I. p. 77. sq. SCHAEFER.

P. 18. v. 15. *προϊεμένους*] id est *προέντας*. Participium substantivi locum obtinet more latino. Ut *amans dei*, ita *προϊέμενος καιρῶν*, *omittens opportunitatum*, pro socorde, opportunitates dimittente: nam *προΐεσθαι* alias accusativum adsciscit. Caeterum citat h. l. Aristides in Arte p. 236. *ἀλλὰ καὶ οἱ ἐπιμερισμοὶ* (particulares distributiones) *περιβολὴν ἐργάζεσθαι δύνανται. οἷον· οὐ μόνον τόδ' ἐποίησας, ἀλλὰ καὶ τόδε. μὴ μόνον πόλεων καὶ τόπων* [editio Aldina dat *τόπου*] — *συμμάχων τε καὶ καιρῶν*. REISK. Egregia Reiskii de participiis substantivorum locum obtinentibus animadversio, quae quam late pateat quantumque lucis affundat multis locis vel perperam intellectis vel temere solicitatis, plurimos adhuc fugit. Rem eandem obiter tetigi in Porsoniani Euripidis tertia editione Lipsiensi, quae nunc ipsum sub prelo sudat. Sed Reiskius ut assentientes habuit Augerum et Rüdigerum, ita adversarios nactus est aliquot, quorum rationes dignae sunt quae expendantur. Primum Matthiae in Gr. Gr. §. 368. p. 493. ut constructionem participii *προϊεμένους* cum genitivis *πόλεων*, *τόπων*, *συμμάχων*, *καιρῶν* explicet, sumit verbum *προΐεσθαι* raro quidem, sed tamen legitime genitivum adsciscere. Non repugnarem, si vir doctissimus exempla huius constructionis dedisset. At uno nostro loco nititur. Secutus est Elmsleius ad Euripid. Med. v. 11. p. 65. ed. Dind., qui cum Aem. Porto huius loci structuram habet pro exemplo attractionis. Demosthenes, inquit, „*πόλεις καὶ τόπους* dixisset, nisi inter haec verba et *φαίνεσθαι προϊεμένους* interposuisset *ὧν ἦμέν ποτε κύριοι*.“ Haec constructionis expediendae ratio sic satis procederet, nisi sequerentur alii genitivi, *τῶν ὑ. τ. τ. π. συμμάχων τε καὶ καιρῶν*. An cuiquam persuadebitur, eam esse vim attractionis, ut fines, quibus est circumscripta arctissimis, tam late evagari possit? Denique Weiskius in Parte III. libri de Hyperbole p. 31. non a participio *προϊεμένους* substantive posito illos genitivos pendere arbitratur, sed esse partitivos, subaudirique oportere *τινάς*. Hoc qui probat, *πόλεις*, *τόπους*, *συμμάχους καὶ καιροὺς* in universum intelligere debet de urbibus, terris, sociis et opportunitatibus, quae Athenienses unquam habuerint. At hoc noster locus nullo modo patitur. Urbes enim et terras a Philippo Atheniensibus ereptas intelligi non obscurum est: clarius etiam ob articulum additum patet, *συμμάχους* esse unos Olynthios, *καιροὺς* unam *τὴν νῦν τοῦ Φιλίππου ἀκαιρίαν*. Quae cum ita sint, Reiskii rationem, ut unam omnium huic loco explicando accommodatam, solam probandam censeo. SCHAEFER.

P. 18. v. 16. *ὑπὸ*] *ἀπὸ* Ald. Tayl. REISK.

P. 18. v. 16. *τε*] abest ab Aug. sec. REISK.

P. 18. v. 17. *τὸ μὲν οὖν κ. τ. λ.*] Citat h. l. Hermogenes p. 235. ad docendum, quod sit filum huius periodi multis inter-

politioribus distractae. De eodem admonet p. 284. et idem affert exemplum, addens, id non solum περιβεβλημένον, sed etiam μεστὸν esse. Locos ipsos Hermogenis relegat, quemcunque iuvat. Scholiastae verba ad p. 235, 12. hic referam e p. 389, 6. ἐνταῦθα δι' ὅλου τοῦ χωρίου τῇ καλουμένῃ μεστώσει χρησάμενος ὁ ῥήτωρ, ἐπεμβολάς τε συμπλέξας ἐπεμβολαῖς, εἰκότως ἐδεήθη τοῦ εὐκρινῆσαι τὸν λόγον αὐτῷ [f. διὰ τοῦ] τοῦτ' αὐτῷ δυναμένου σχήματος, τῆς ἐπαναλήψεως, καὶ ταύτης οὐ μιᾶς, ἀλλ' ἤδη καὶ δευτέρας διὰ τὸ μῆκος τῶν ἐπεμβολῶν. εἰρηκὼς γάρ, ταῦτα οὖν παραλείψω, καὶ πάλιν κατασκευάσας, αὖθις ἐπανέλαβεν εἰπών, τοῦτον οὐχὶ νῦν ὁρῶ τὸν καιρὸν τοῦ λέγειν, καὶ οὕτως τὸ ἐπαγόμενον τῇ προτέρᾳ προτάσει ἀπέδωκε. μέστωσις δέ ἐστι λόγος πλειόνων καὶ μακροτέρων ἐννοιῶν ἐπεμβολὰς περιέχων. REISK.

P. 18. v. 18. προτρέπειν τὰ δέοντα] προτρέπειν μάλιστα τὰ δέοντα Aldina Taylori, item Pithoeanus, teste Mounteneio. REISK. Videtur genuinum. SCHAEFER.

P. 18. v. 21. εἴποι] εἴπῃ Ald. P. Manut. Sed vulgatam Taylor. ex Harlei. annotavit. REISK. Auger. εἴπῃ. Melius, opinor. *omnia, quaecunque quis his de rebus dicat.* V. not. ad εἴποι p. 13. v. 6. SCHAEFER.

P. 18. v. 21. ὑπὲρ τούτων] Fortassis ὑπὲρ τούτου vel ὑπὲρ τῶν Φιλίππῳ πεπραγμένων: ut non ad verba, sed ad sensum referatur constructio. WOLF. Vere dicit, ad sensum referri constructionem: ut mireris, cur aliter scriptum maluerit. V. mox Bremium. Taylorus ap. Reiskium in praefat. ad Annotatt. p. 117. ad ὑπὲρ adscripsit περὶ. Si coniectura est, frustra coniectavit. SCHAEFER.

P. 18. v. 21. ὑπὲρ τούτων — φιλοτιμίαν] Φιλοτιμία hic non est κενοδοξία, ut opinatur Rüdiger., sed simpliciter sensus est, ἐξεῖναι αὐτῷ φιλοτιμεῖσθαι ἐπὶ τούτοις, *haec esse ipsi gloriosa.* Pluralis ὑπὲρ τούτων habet, quod pudore afficiat Athenienses. Multa Philippo gloriosa, Atheniensibus turpia sunt. H. Wolfium non oportebat coniicere ὑπὲρ τούτου. Pluralis ταῦτα saepe de una re ponitur *). Tota autem enuntiatio artis est plena, egregia παράλειψις, ut rhetores dicunt. Dum enim silentio se rem praetermissurum affirmat, loquitur de ea paucis quidem sed gravissimis verbis, ut non posset non Athenienses pudere suae agendi rationis. BREMI. De v. φιλοτιμία v. ad p. 22, 22. SCHAEFER.

P. 18. v. 21. ἐκείνῳ μὲν ἔχειν φιλοτιμίαν τινὰ] ἐκείνῳ μέν τινα ἔχειν φιλοτιμίαν Harlei. Aug. primi supplem. appendix Fran-

*) V. not. ad Dionys. Hal. de C. V. p. 80. sq. et Ind. ad Melet. Gr. p. 161. a. it. Boisson. ad Aristaenet. p. 436. sq. SCHAEFER.

cofurtana, Aldina Taylori. τινὰ abest a Parisino primo et a Barocciano. μὲν et τινὰ absunt a Locker. REISK.

P. 18. v. 22. ἡμῖν δ' οὐχὶ καλῶς πεπρᾶχθαι] εὐφήμως, ἀντὶ τοῦ, ἀτιμίαν καὶ ἀδοξίαν ἡμῖν προξενῆσαι. Propositio praeteritionis: Non hortabor vos exemplo Philippi. Ratio: quod ea oratio illi honorifica, nobis ignominiosa est. Hanc rationem προσαποδόσει eleganti illustrat et ἀντιθέσει. WOLF. Post ἡμῖν δ' videtur ὄνειδος [aut ὑπόμνησιν, aut ἔλεγχον, aut tale quid] τοῦ οὐχὶ καλῶς — deesse. nobis autem afferunt ea dedecus, vel documentum, res a nobis non esse praeclare gestas. REISK. Potest hoc utcumque intelligi, nempe sic mente supplendo: κατ' αὐτὰ δὲ ταῦτα δοκεῖ οὐχ ἡμῖν καλῶς πεπρᾶχθαι, *in his vero ipsis non videtur a nobis bene factum fuisse*, quod scilicet passi fuerimus in tantam potentiam excrevisse Philippum. Sed malim cum Reiskio ita legi hunc locum: ἡμῖν δὲ ὄνειδος τοῦ οὐχὶ καλῶς πεπρᾶχθαι, *nobis autem id afferunt dedecoris, quod res a nobis non sint praeclare gestae*. AUGER. Hoc cogitavit Orator, sed ab initio lenius dixit. Verissime Wolfius. SCHAEFER.

P. 18. v. 22. ἡμῖν] ὑμῖν Parisinus octavus, Augustanus secundus, Harlei. index P. Manutii. REISK. ἡμῖν verum: nam lenius est. SCHAEFER.

P. 18. v. 22. οὐχὶ καλῶς] οὐχ ἱκανῶς Parisinus octavus. REISK.

P. 18. v. 22. ὁ μὲν γὰρ — ὠφλήκατε] Citat h. l. Hermogenes p. 183. ἐκείνη δὲ ἡ παρὰ τῷ Δημοσθένει καὶ χιασθῆναι δύναται· ὁ μὲν γὰρ Φίλιππος, ὅσῳ πλείονα — αἰσχύνην ὠφλήκατε. REISK.

P. 18. v. 23. αὑτοῦ] αὐτοῦ Parisinus quintus, P. Manut. ἑαυτοῦ Aldina Tayl. Paris. septimus et octavus. REISK.

P. 18. v. 23. θαυμαστότερος] θαυμασιώτερος Aug. secundus. REISK.

P. 19. v. 1. οὖν] Abest a Paris. octavo et Harlei. REISK.

P. 19. v. 2. σκοποῖτο] σκοπεῖται Parisinus octavus, Harlei. REISK.

P. 19. v. 2. ἐνθένδ' ἂν αὐτὸν ἴδοι μέγαν γεγενημένον] Sic esse in Harlei. et Locker. annotavit Taylor., quoniam Francofurtana sic dat: ἂν μέγαν αὐτὸν ἴδοι, ut est in Aldina et Paul. ἐνθένδ' ἂν αὐτὸν μέγαν ἴδοι γεγ. Aug. secundus. REISK.

P. 19. v. 2. ἐνθένδ'] hinc, id est, ἐκ τοῦ βήματος καὶ τῆς ἐκκλησίας. Nostrae conciones eius opes auxerunt: mercenariis oratoribus et oscitantibus ac ignavis auditoribus acceptam referre debet potentiam tantam, non suae virtuti atque industriae. WOLF. ἐνθένδε eodem modo p. 19, 25. Fallitur Reiskius in Ind. Graec. Sensus est: παρὰ τῶν ὑπὲρ αὐτοῦ πεπολιτευμένων, ut mox dicitur. SCHAEFER.

P. 19. v. 3. αὐτοῦ] αὑτοῦ Parisini secundus, tertius, quintus, P. Manut. REISK.

P. 19. v. 3. ὧν οὖν ἐκεῖνος κ. τ. λ.] Citat h. l. Hermogenes p. 178. ult. et 182, 1. REISK.

P. 19. v. 3. ὧν οὖν ἐκεῖνος κ. τ. λ.] ὧν ὀφείλει χάριν, ὧν λαβεῖν δίκην, pro ὑπὲρ ὧν, δι' ἅ. WOLF.

P. 19. v. 3. οὖν] Deest Ald. Tayl. REISK.

P. 19. v. 3. τοῖς — πεπολιτευμένοις] Posset intelligi passive: sed multo praestat active. In Demosthene utrumque legitur, et οἱ πεπολιτευμένοι, et τὰ πεπολιτευμένα. SCHAEFER.

P. 19. v. 4. ὑμῖν] ἡμῖν Aug. tertius. REISK.

P. 19. v. 4. ὑμῖν δὲ δίκην προσήκει λαβεῖν] Non satis bene concordat haec constructio cum superiori. Ego equidem post ὑμῖν δὲ δίκην nihil amplius desiderem. *vobis autem poenas debet Philippus.* Aut redundant insequentia, aut sic leg. est: ἣν ὑμᾶς νῦν παῤ' αὐτοῦ προσήκει λαβεῖν. Quarum itaque rerum causa Philippus illis quidem, qui consiliis orationibusque suis causam eius penes vos ornarunt atque secundarunt, gratiam debet, vobis autem poenas, quas ab eo poenas sumere vos nunc decet, eas res commemorandi tempus nunc non video satis opportunum. REISK. Erravit, cum non attenderet positum particularum μὲν et δέ. In vulgata nihil nec redundat, neque addi oportet. Sensus: Pro quibus igitur rebus ille quidem iis inter nos, quorum perfidià crevit, gratiam debet, vos autem decet poenas sumere, eas dicendi nunc non video tempus opportunum. SCHAEFER.

P. 19. v. 4. λαβεῖν τούτων, οὐχὶ] λαβεῖν ὑπὲρ τούτων, οὐχὶ Ald. Tayl. Parisinus octavus, supplem. Aug. primi, Bavaricus, Harlei. Etiam Mounteneius ὑπὲρ e Pithoeano addidit. Est quoque ὑπὲρ in appendice Francofurtana. Augustanus secundus, Aldina utraque, Felic. sic distinctum dant locum hunc: λαβεῖν, τούτων οὐχὶ —. Vossianus, teste Mounteneio, dat τοῦτον. REISK. τοῦτον habet etiam Scholiastes Hermogenis citatus ad p. 18. v. 17. Patet post λαβεῖν interpungendum esse. SCHAEFER.

P. 19. v. 5. τούτων — λέγειν] ἀντὶ τοῦ, τοῦ λέγειν ταῦτα τὸν καιρὸν οὐχὶ ὁρῶ νῦν ὄντα. WOLF. τούτων — λέγειν videtur recte habere, neque opus esse, ut ὑπὲρ cum Mounteneio addatur, quamquam auctoritate codicum complurium munitum. Idem est ac si dixisset, οὐχ ὁρῶ νῦν καιρὸν τοῦ ταῦτα λέγειν. REISK. Vulg. τούτων οὐχὶ — sine ὑπὲρ, potuit intelligi, quasi diceretur, οὐχ ὁρῶ νῦν καιρὸν τοῦ ταῦτα λέγειν: verum addidi ὑπὲρ cum codd. L. N. et aliis, qui a Reiskio commemorantur. AUGER. Vulgatam tuetur Rüdigerus, quod „hae structurae: καιρὸν τούτων et καιρὸν τοῦ λέγειν ταῦτα sint confusae.“ Probe novi, constructiones inter se discordantes a classicis, quorum syntaxis Technicorum regulis tanquam pedicis nondum esset constricta,

passim confusas esse: sed factum id est parce et sobrie. Nunc, si quid insoliti in illorum scriptis offertur, haec aetas protinus ad confusionem structurarum fingendam tam licenter, tam temere ruit, ut parum cautus parumque intelligens, qui figmenta ista quotidie uberius ac portentosius pullulantia contempletur, facile credat, veteres non scripsisse nisi ebrios. Longe subtilius de nostro loco disputavit Philologus eximius, Car. Fr. Heinrichius, in Epimetro addito Aug. Twesteni Commentationi Criticae de Hesiodo (Kiliae, 1815.). Qui cum de Latina constructione *mos dierum per menses digerendi* a Twesteno usurpata docte disseruisset, „Ratio [huius constructionis] est," inquit p. 73. sq., „quod in hoc duplici genitivo alter, nominis, sit obiecti, alter, verbi, explicando obiecto. Nec supervacaneum erit, simul eius structurae originem monstrare; quae quidem est penes Graecos, quippe primos auctores argutae cuiusvis structurae in sermone Latino. Demosth. Olynth. II. p. 19, 3. *ὧν οὖν ἐκεῖνος μὲν ὀφείλει τοῖς ὑπὲρ αὐτοῦ πεπολιτευμένοις χάριν, ὑμῖν δὲ δίκην προσήκει λαβεῖν, τούτων οὐχὶ νῦν ὁρῶ τὸν καιρὸν τοῦ λέγειν.* Hic valde turbant nimirum et descriptores et editores, inque his nuperus Parisinus, Augerus: Reiskium feliciter sensus aliquis, non ratio vel scientia, permovit, ut quosdam audiret incorruptos Codd., quibus accedit Hafniensis unus bibliothecae Regiae, nobis collatus docta opera Thorlacii V. C. Nihil sane vulgato rectius esse potest ac magis Atticum; quod itidem Latini exprimunt: *eorum nunc non video esse tempus dicendi.* Atque hoc animadvertere non solum interest Demosthenis editorum et interpretum: ne in libris quidem doctiorum Grammaticorum nostrorum potui adhuc ullam eius constructionis notitiam reperire." Neque ego reperi, omninoque requiro alia exempla eiusdem constructionis. Quo magis optandum, ut Critici huic rei diligenter attendant dataque opera investigent, sicubi in Graecis scriptoribus talia lateant obscurata per malam fraudem librariorum aut editorum. Hac investigatione si nihil nostro loco par aut simile inventum fuerit, sane cogemur, posthabita Wolfii Reiskiique auctoritate, cum Augero *ὑπὲρ* ante *τούτων* inserere. SCHAEFER.

P. 19. v. 5. *καὶ χωρὶς τούτων*] *τῶν περὶ τῶν φιλιππιζόντων ῥητόρων καὶ τῶν πεποιημένων τῷ Φιλίππῳ ὑπὲρ τὴν ἀξίαν αὐτοῦ.* WOLF.

P. 19. v. 6. *ἔνι*] Post *ἔνι* addit appendix Francofurtana *λέγειν*, nec non exemplum Aldinae Tayloranum, quorum amborum idem fons est, exemplum Pithoei. REISK. Mallem additum, cum mox sequatur *ἀκηκοέναι.* — Rarior usus huius *ἔνι*, quo Orator utitur etiam p. 24, 21. 46, 12. Hesychius T. II. c. 1597. *Ὡς ἔνι. ὡς ἔστιν, ὡς ἐγχωρεῖ.* SCHAEFER.

P. 19. v. 6. *καὶ βέλτιστόν ἐστιν*] *διὰ τὸ ἀναθαῤῥῆσαι δήπου καὶ τὸν φόβον ἐκβάλλειν ὑμᾶς.* Attentionis et benevolentiae ca-

ptatio. Grata enim et iucunda erat Atheniensibus criminatio Philippi, nec minus extenuatio virium illius. Haec enim duo se facturum proponit. WOLF.

P. 19. v. 6. βέλτιόν] βέλτιστόν Ald. P. Manut. Wolf. Laudianus, teste Mountencio, qui vulgatae suffragari ait Pithoeanum, Vossianum et Baroccianum. Suffragatur item Lockeranus et Harlei. et append. Francof. REISK. βέλτιστόν etiam Auger. et videtur praeferendum esse. SCHAEFER.

P. 19. v. 7. μεγάλα — ὀνείδη] ἐπιορκία καὶ ἀπιστία. WOLF.

P. 19. v. 7. φαίνοιτ' ἂν] φαίνοιντ' ἂν Ald. Tayl. REISK.

P. 19. v. 8. δοκιμάζειν] γρ. δικάζειν Parisini primus et secundus. REISK.

P. 19. v. 10. τὰ] Abest a Meermanniano. REISK.

P. 19. v. 10. δεικνύναι] Auger. δεικνῦναι, quomodo centies in his infinitivis errarunt ancipitis ignorantes mensuram. V. not. ad Schol. Apollon. Rh. p. 12. et Ind. p. 677. a. Sed hac regula novissimus Luciani editor in Addend. ad T. IV. non debebat tueri δῦναι, διεκδῦναι, quae Dindorfius, harum rerum callentissimus, summo iure correxerat. δῦναι enim, ut praesentis infinitivum, nemo unus Graecorum usurpavit. δῦμι, ut tot alia obsoleta aut τῆς διδασκαλίας χάριν conficta, in solis Grammaticorum scriptis reperitur. SCHAEFER.

P. 19. v. 11. τις ἂν] ἄν τις Ald. Tayl. Pithoeanus. ἂν abest a Vossiano. REISK.

P. 19. v. 11. φήσειε κενὴν δικαίως] φήσειε δικαίως κενὴν Aug. tertius. Pro secunda voce dat Aug. secundus κοινήν. λοιδορίαν ἂν εἶναι φήσειέ τις κενήν. Locker. REISK.

P. 19. v. 11. τὸ δὲ πάνθ' ὅσα κ. τ. λ.] Verba sic ordinanda sunt, mutato propter relativum pronomen participio in verbum: τὸ διεξιέναι πάντα, ὅσα Φίλιππος ἔπραξε πώποτε, καὶ ἐλέγχειν αὐτὸν ἐφ' ἅπασι τούτοις, συμβαίνει καὶ δεῖσθαι λόγου βραχέος, καὶ ἡγοῦμαι συμφέρειν εἰρῆσθαι ἕνεκα δυοῖν. Hyperbolica propositio, referenda tantum ad ἐπίορκα καὶ ἄπιστα ἔργα, quorum tria tantum, sed magna recenset, deceptos Athenienses, Olynthios, Thessalos. WOLF. Vides iam illos interpretes oratoriarum in Philippi rebus hyperbolarum curiosos fuisse. Res per vitium naturae humanae tam late patet, ut in vita cuiusvis rebus gestis clari viri, quem illustravit historia, cumulus hyperbolarum utramque in partem facile congeri possit. SCHAEFER.

P. 19. v. 12. πάνθ', ὅσα] Miror sic etiam in Bekkeriana interpungi; in aliis non miror. Recte Auger. πάνθ' ὅσα. Sed talia non amplius tangam. SCHAEFER.

P. 19. v. 12. πώποτ'] ποτε Paris. primus, Vossianus, Baroccianus, Locker. REISK.

P. 19. v. 12. τούτοις ἐλέγχειν] Est etiam in texto Bavarici, sed superscriptum est γρ. τοιοῦτον ἐλέγχειν. Quae lectio si admittitur, addendum erit ὄντα. REISK.

P. 19. v. 13. δυοῖν ἕνεκα] δυεῖν ἕνεκα Harlei. Parisinus primus, supplem. Aug. primi. δυεῖν εἵνεκα Parisinus octavus. εἵνεκα Ald. Tayl. REISK. δυεῖν Bekker. et Rüdiger. SCHAEFER.

P. 19. v. 13. ἡγοῦμαι συμφέρειν] συμφέρειν ἡγοῦμαι Bavaricus, Augustanus secundus et tertius. REISK. Adscivit hunc alterum ordinem Bekkerus: et videntur infinitivi melius disiungi, item melius iungi δυοῖν ἕνεκα συμφέρειν. SCHAEFER.

P. 19. v. 15. τοῦ τ' ἐκεῖνον — φαίνεσθαι] Hermogenes p. 287. εἴ γε βραχεῖαι εἶεν αἱ ἐπεμβολαὶ, ἀλλὰ μὴ μακραὶ, μᾶλλον γοργὸν ἢ περιβεβλημένον ποιοῦσι τὸν λόγον. οἷον· τοῦ τ' ἐκεῖνον, ὅπερ καὶ ἀληθὲς ὑπάρχει, φαῦλον φαίνεσθαι. ὁρᾷς, πῶς εὐκίνητος καὶ γοργὸς ὁ λόγος ἐστίν. ἐγένετο δὲ διὰ τὴν ἐπεμβολὴν τὴν οὖσαν βραχεῖαν· ὅπερ καὶ ἀληθὲς ὑπάρχει. REISK.

P. 19. v. 16. τοῦ] Omittit Harlei. REISK.

P. 19. v. 17. διεξελήλυθεν] τὸ διεξιέναι καὶ διελθεῖν ἢ διεξελθεῖν alias est τὸ λέγειν καὶ διηγεῖσθαι: hic vero τὸ διαπορευθῆναι κατὰ μεταφορὰν καὶ καταναλῶσαι πάσας τὰς πανουργίας καὶ δεινότητας. WOLF. διεξελήλυθεν hic idem ac διεπορεύθη, *praetervecta sunt*, i. e. consumpta sunt. AUGER. Intransitive hic et p. 153, 7. intelligendum esse Buttmannus in Ind. ad Midianam p. 169. ita docuit, ut ego quidem viro egregio assentiri non dubitem. Adde quod sic paulo melius congruit καὶ πρὸς αὐτὴν ἥκει κ. τ. λ. Rüdigerus cum Wolfio et Reiskio transitive intelligit. SCHAEFER.

P. 19. v. 18. παρακρουόμενος] Ad hunc aliumve similem locum respexit Harpocr. v. παρακρούεται. REISK.

P. 19. v. 18. μέγας νῦν ηὐξήθη] οὕτως ηὐξήθη τῷ παρακρούεσθαι, ὥστε νῦν εἶναι μέγαν αὐτόν. Supra μέγαν γεγενημένον. WOLF. Recte interpretatur locutionem creberrime frequentatam, μέγαν αὐξάνεσθαι. Similiter Xenophon Sympos. 2, 25. ὀρθά τε αὔξεται καὶ θάλλοντα ἀφικνεῖται εἰς τὴν καρπογονίαν. Nec discerpat quod infra p. 20, 8. legitur, ἤρθη μέγας. De usu hoc adiectivorum, proleptico mihi dicto, qui syntaxi Graecae proprius gravem gignit brevitatem orationis, v. not. ad Theocrit. VII. 70. et ad Sophocl. Aiac. 402. SCHAEFER.

P. 19. v. 18. νῦν] Abest ab Aug. tertio, Harlei. Bavarico, sed in hoc superscriptum est καὶ νῦν. REISK.

P. 19. v. 18. ηὐξήθη] Laudianus et Baroccianus ηὐξύνθη. REISK. Ind. ad Aesopum Furiae: „Αὐξύνω. — Vox — dubia est.“ Dubiam non dixerim: sed est labentis Graecitatis. Quare passim in codicibus, sed nullo ad criticen fructu, offertur. SCHAEFER.

P. 19. v. 18. καὶ πρὸς αὐτὴν — αὐτῷ] ὅτι τὰ πράγματα ἥκει αὐτῷ πρὸς τὴν τελευτὴν, id est, ὅτι ἡ ἐπιορκία καὶ ἡ ἀπιστία αὐτοῦ οὐδένα ἂν ἔτι παρακρούσαιτο καὶ ἐξαπατήσειε. Sententia huius loci est: nulla fore posthac Philippi incrementa: nullos eum sibi socios adiuncturum: consumtos esse omnes eius dolos. Haec propositio est. WOLF.

P. 19. v. 20. αὐτῷ] αὐτοῦ Parisini primus et secundus, August. secundus, Aldina Tayl. Barocc. Meermann. Pithoeanus, Bavaricus (sed huic superscriptum αὐτῷ) et indices Aldorum et Felic. REISK. Praestat αὐτῷ. Dicas dativum incommodi. SCHAEFER.

P. 19. v. 20. ἐγὼ μὲν γὰρ κ. τ. λ.] Locum hunc citat Apsines in Arte p. 691, 38. REISK.

P. 19. v. 20. ἐγὼ μὲν γὰρ κ. τ. λ.] Confirmatio, tractata ἐκ θέσεως καὶ ἀναιρέσεως. Argumenti summa est, Philippi imperium male partum non fore diuturnum, ducti a causis efficientibus et illustrati contentione contrariorum et similitudine. WOLF.

P. 19. v. 20. μὲν] Abest ab Aug. primi supplemento, ab Augustano secundo, a Laudiano, a Bavarico, ab Aldi et P. Manutii exemplis: verum in Aldi indice repraesentatur. Mounteneius ex Aldino affert ἐγὼ μὲν οὖν. Sed in eo, quo utor, est ἐγὼ γάρ. Aut ergo ille erravit, aut aliud ei exemplum Aldinum ad manus fuit a nostro discrepans. REISK. Addidi μὲν, quod abest a vulg., et quod addunt plurimi et quidem optimae notae codices. AUGER.

P. 19. v. 21. καὶ αὐτὸς] Absunt ab Aug. primi supplemento. Solum αὐτὸς abest a Parisino octavo. ἡγοῦμαι Aldina Taylori. REISK.

P. 19. v. 21. εἶναι] Abest a Parisino quinto, ab Aug. primi supplemento, a Bavarico et Meermann. καὶ αὐτὸς φοβερὸν τὸν Φίλιππον καὶ θαυμαστὸν [sine εἶναι] Harlei. Locker. REISK.

P. 19. v. 21. καὶ θαυμαστὸν τὸν Φίλιππον] Sic Ald. P. Manut. Laudianus, Aldina Tayl. REISK. Vulg. τὸν Φίλιππον καὶ θαυμαστὸν revocarunt Bekker. et Rüdiger. SCHAEFER.

P. 19. v. 22. αὐτὸν] Abest a Bavarico et Augustano secundo. αὐτὸν ἑώρων (sic structa vocabula) dat Harlei. REISK.

P. 19. v. 23. εὑρίσκω τὴν μὲν ἡμετέραν εὐήθειαν κ. τ. λ.] Difficilior locus; proinde verba in primis simpliciter ordinabimus: εὑρίσκω (scilicet τὸν Φίλιππον) προσαγόμενον (προσαγηοχέναι) τὴν ἡμετέραν εὐήθειαν (ἡμᾶς εὐήθεις ὄντας) τὸ κατ' ἀρχὰς (πρῶτον), ὅτε τινὲς ἀπήλαυνον ἐνθένδε (ἀπὸ τοῦ βήματος καὶ τῆς ἐκκλησίας) Ὀλυνθίους βουλομένους ἡμῖν διαλεχθῆναι. Quomodo προσαγηοχέναι? τούτῳ, scilicet τῷ φάσκειν παραδώσειν Ἀμφίπολιν καὶ κατασκευάσειν τὸ θρυλλούμενόν ποτε ἐκεῖνο ἀπόῤῥητον. τὴν δὲ Ὀλυνθίων φιλίαν, scilicet εὑρίσκω προσαγό-

μενον etc. Video, Philippum nobis stultis os sublevisse primum, cum quidam Olynthios apud nos verba facturos hinc repulerunt, hac fraude, quod iactabat, se nobis Amphipolim traditurum et confecturum arcanum illud, quod aliquando iactabatur: invenio item, eum Olynthiorum amicitiam sibi conciliasse etc. Nunc ad partes veniamus. καὶ τὸ θρυλλούμενον. Hic vero locus obscurus est, et haud scio, an quisquam sit, qui eum a se plane intelligi affirmare ausit. Causa obscuritatis est, primum ignoratio historiae, cuius fit mentio. Deinde ἀπόῤῥητον et θρυλλούμενον pugnare videntur. Postremo ambiguum est, ἀπόῤῥητον sitne ad θρυλλούμενον, an vero ad κατασκευάσειν ἐπιῤῥηματικῶς referendum. Ac quod ad historiam attinet, credamus sane Graeco interpreti Ulpiano. Deinde θρυλλούμενον intelligi potest non id modo, quod omnium sermone celebratur, sed quo de inter eos verba fiunt, quorum negotium agitur, aliis ignotum. Ita unum et idem Atheniensibus et Philippo θρυλλούμενον, Pydnaeis, Potidaeatis et Amphipolitanis ἀπόῤῥητον esse potuit. Potuit etiam fieri, ut Philippus pollicitaretur, se collaturum quoddam in Athenienses beneficium, quod tamen ob adiunctum periculum vulgandum nondum esset: sicut Pericles in referendis rationibus ad populum dixit, se aliquot talenta εἰς δέον ἀνηλωκέναι, id est, utiliter et tempestive insumsisse, quibus Lacedaemonios quosdam corruperat. Postremo κατασκευάζειν τι ἀπόῤῥητον pro ἐν ἀποῤῥήτῳ vel ἀποῤῥήτως usitata et plana constructio est. Haec si cui non satisfaciunt, is planiora et certiora quaerat. Socrates Scholasticus Ecclesiasticae Historiae lib. I. locutionem habet non dissimilem admodum: ἦν δὲ ὁ διωγμὸς θρυλλούμενος ἐν ταυτῷ καὶ ἀπόῤῥητος· ἐκρύπτετό τε τῷ λόγῳ καὶ ἔργῳ ἦν φανερός. WOLF. Socratem a Demosthene locutionem mutuatum esse noli dubitare: sed cum rei suae accommodaret, in usu eius ab Oratore deflexit. Nam iactatum fuisse apud veteres τὸ θρυλλούμενον ἀπόῤῥητον Demosthenis Lexicographorum testimonio satis compertum habemus. Vide Photii locum, quem ad v. 27. adscripsi. SCHAEFER.

P. 19. v. 23. ἡμετέραν] ὑμετέραν Locker. REISK.

P. 19. v. 25. τοκαταρχὰς] τὸ κατ' ἀρχὰς P. Manut. V. Obsopoei annotationem ad p. 11, 15. REISK. Dedi diremtis vocibus. Et sic Auger. Bekker. et Rüdiger. SCHAEFER.

P. 19. v. 26. βουλομένους] βουλομένοις Bav. appendix Francofurtana. REISK.

P. 19. v. 26. ἡμῖν] ὑμῖν Parisini secundus et tertius, Locker. Aug. primi supplem. Bavar. Meermann. Aldina Taylori. REISK.

P. 19. v. 27. τῷ τὸ] τὸ dant Aldinus Lessingianus, Paris. primus, secundus, quintus, septimus, octavus, item Weimaranus, Augustani primi supplem. et Aug. secundus atque tertius, nec

non Bavaricus et Pithoeanus, item ed. Wolfii. Sed τῷ dat appendix Francofurtana. Ego utrumque copulavi. τῷ θρυλλούμενόν ποτε τὸ ἀπόῤῥητον Ald. Tayl. REISK. Plures codd. et editt. habent καὶ τῷ sine τὸ: ego ad Reiskii mentem utrumque copulavi, et addidi τῷ, quod abest a vulgata. AUGER. Etiam Photius loco mox citato solum τὸ agnoscit. Bekker. et Rüdiger. τῷ deleverunt. Recte factum: quod magis etiam intelligetur, si mox vicero, pro κατασκευάσαι legendum esse κατασκευάσειν. SCHAEFER.

P. 19. v. 27. τὸ θρυλλούμενόν ποτε ἀπόῤῥητον ἐκεῖνο] Quod fuerit *arcanum illud olim iactatum*, ignoratur, et de hoc plane silet historia. AUGER. Arcanum illud satis cognitum habemus beneficio Theopompi. Photius c. 431. sq.: *Τί ἐστιν τὸ ἐν τοῖς Δημοσθένους Φιλιππικοῖς,**) *καὶ τὸ θρυλλούμενόν ποτε ἀπόῤῥητον ἐκεῖνο, Θεόπομπος ἐν λά δεδήλωκε. φησὶ γάρ· καὶ πέμπει πρὸς Φίλιππον πρεσβευτὰς Ἀντιφῶντα καὶ Χαρίδημον, πράξοντας καὶ περὶ φιλίας. οἳ παραγενόμενοι συμπείθειν αὐτὸν ἐπεχείρουν ἐν ἀποῤῥήτῳ συμπράττειν Ἀθηναίοις, ὅπως ἂν λάβωσιν Ἀμφίπολιν, ὑπισχνούμενοι Πύδναν. οἱ δὲ πρέσβεις οἱ τῶν Ἀθηναίων εἰς μὲν τὸν δῆμον οὐδὲν ἀπήγγελλον, βουλόμενοι λανθάνειν τοὺς Πυδναίους ἐκδιδόναι μέλλοντες αὐτούς· ἐν ἀποῤῥήτῳ δὲ μετὰ τῆς βουλῆς ἔπραττον.* Igitur τὸ ἀπόῤῥητον, quod machinabantur, huc redibat, Atheniensibus ut traderetur Amphipolis, Pydna cederet Macedoni. SCHAEFER.

P. 19. v. 27. θρυλλούμενόν] Bekker. et Rüdiger. θρυλούμενόν. Hoc arcanum cuiusmodi esset, cum vulgus Atheniensium ignoraret, sciret tamen, novi quid strui, alius aliter de eo ἐθρύλλει, ἐλάλει, *fabulabatur.* Quis non agnoscit vulgi, in primis illius, ingenium? Hic etiam significantissimum verbum θρυλλεῖν. SCHAEFER.

P. 19. v. 28. κατασκευάσαι] κατασκευάσειν Aldina Taylori, Laudian. Parisini primus, secundus, quintus, Weimaranus, Meermannianus, Aug. tertius a nova manu, vetustior enim aliud nescio quid, erasum, dederat, item Pithoeanus et Felic. Sed appendix Francof. dat vulgatam, item Harlei. In Bavarico est vulgata, sed recentior manus duas obliquas parallelas virgulas ειν repraesentantes super αι adscripserat. Vulgatam esse in Vossiano, Laudiano et Barocciano, testatur Mounteneius. κατασκευάσαι bene habet. eo quod argutis strophis clandestinisque amicorum, quos Philippus Athenis alebat, molitionibus effecit hoc, ut fides haberetur illi quondam celebri, vulgi crebris sermonibus iactato arcano. κατασκευάζειν est imposturam quasi compaginare, commachinari et, ut vocabulum graecum sonat, convasare, h. e. comminisci, consuere. REISK. Vulg. κατασκευάσειν.

---

*) Hoc enim modo vitiosa editionis interpunctio corrigenda est. SCHAEFER.

Dedi κατασκευάσαι, quod dant permulti et optimi codices. AUGER. Dederunt etiam Bekkerus et Rüdigerus. Sed si vel omnes codices aoristum tuerentur, ego censerem legendum κατασκευάσειν. Relege illa Theopompi, videbisque, non Philippum κατασκευάσαι, *struxisse*, illud ἀπόῤῥητον, sed legatos Atheniensium, quando αὐτὸν ἔπειθον συμπράττειν Ἀθηναίοις. Quorum conditiones cum e re sibi fore intellexisset, quid fecit? ἔφασκε τὸ ἀπόῤῥητον κατασκευάσειν, h. e. συμπράξειν Ἀθηναίοις, ὅπως ἂν λάβωσιν Ἀμφίπολιν, non simpliciter, sed Pydnâ mercedis loco sibi depactâ. Ut paucis complectar: Atheniensium legati fuerunt οἱ κατασκευάσαντες, Philippus ὁ κατασκευάσων. Iam apparet, nec κατασκευάσαι ferri posse, nec τῷ ante τὸ, quippe κατασκευάσειν pariter ut παραδώσειν regitur a φάσκειν. SCHAEFER.

P. 19. v. 28. προσαγόμενον] προσαγαγόμενον appendix Francofurtana, Laud. REISK. Bene Bekker. et Rüdiger. προσαγαγόμενον. *sibi conciliasse*, *fecisse ut rebus suis inserviret.* P. 20. v. 7. eodem sensu προσλαμβάνων. SCHAEFER.

P. 19. v. 29. φιλίαν] Post φιλίαν videtur ἐξαρτώμενον vel tale quodpiam deesse. Dicas, e praemissis tacite repeti oportere προσαγόμενον. Ego vero dubito, num bene graece dicatur φιλίαν τινὸς προσάγεσθαι pro προσάγεσθαί τινα. REISK. φιλίαν, sicut et paulo inferius Θετταλοὺς, refer ad προσαγόμενον, quod praecessit. AUGER. Recte Augerus, erravitque Reiskius. SCHAEFER.

P. 19. v. 19. ὑμετέραν] Pro τῷ Ποτίδαιαν οὖσαν ἡμετέραν in nostro ὑμετέραν reperi. OBSOP. ὑμετέραν Paris. primus et secundus, Locker. Aug. primi supplem. et secundus, Pannonicus Obsopoei, Bavaricus, Meermann. REISK. Malim ἡμετέραν, quod etiam Augerus dedit. Post ἐξελεῖν nescio qua incogitantia mea accidit ut coli signum ineptissime positum non delerem; haec enim cum sequentibus arctissime cohaerent. SCHAEFER.

P. 20. v. 1. καὶ τοὺς μὲν — ἀδικῆσαι] Alterius membri summa est: Philippus Olynthios ad suam amicitiam pellexit. Quomodo? Potidaeam, nostram civitatem, vi captam abstulit, (in quo fidem societatis violavit, et vanis pollicitationibus nos circumvenit,) Olynthiis tradidit. Nullus scrupulus reliquus est, modo intelligas, eo tempore, quo ista facta sunt, Philippum fuisse Atheniensium socium. In epistola certe quidem sua scribit: ἵν' ἐμμείνωμεν τοῖς ὅρκοις καὶ ταῖς ὁμολογίαις etc. Sed chronologia fortasse repugnat. Post τὸ ἡμᾶς asteriscus additus indicat, dubitatum esse de lectione. Quid si ἡμῶν? ut de Potidaeatis intelligatur, sociis Atheniensium. Sed cum Ποτίδαιαν οὖσαν ἡμετέραν praecedat, fortasse parum convenit, eosdem et ὑπηκόους et συμμάχους dici. Sed haec hactenus. WOLF.

P. 20. v. 1. πρότερον] προτέρους Parisinus octavus, Harlei. REISK. V. not. ad p. 11. v. 28. SCHAEFER.

P. 20. v. 1. ἡμᾶς] ὑμᾶς Parisini secundus et tertius, Locker. Aug. primi supplem. Bav. Meerm. Aldus (cuius index voluit vulgatam exhibere), index P. Manutii. REISK. Rüdiger. ὑμᾶς. Non probo. SCHAEFER.

P. 20. v. 1. ἀδικῆσαι] Eripuit enim nobis Philippus, sociis, qui tum eramus, suis, civitatem nostrae ditionis, quo iura societatis violavit. REISK.

P. 20. v. 2. δὲ ἐκείνοις] Scribendum, quamvis repugnante Wunderlichio, δ' ἐκείνοις. Sed talia non amplius tangam. SCHAEFER.

P. 20. v. 2. ἐκείνοις] Olynthiis puta. REISK.

P. 20. v. 2. Θετταλοὺς δὲ] Nam et hi non minus, quam Thebani, templi Delphici defensionem susceperant. WOLF. Ut intelligas vim accusativi Θετταλοὺς, compara cum his quae de Atheniensibus et Olynthiis dicta sunt. Philippus abusus est Atheniensium simplicitate, Olynthiorum amicitia. Num qua re Thessalorum abusus est? Imo vero ipsis Thessalis, quippe δεδουλωμένοις. V. v. 17. SCHAEFER.

P. 20. v. 3. πόλεμον ὑπὲρ αὐτῶν πολεμήσειν] πόλεμον πολεμήσειν ὑπὲρ αὐτῶν etiam Harlei. et Locker. Sed πόλεμον ὑπὲρ αὐτῶν πολεμήσειν Aldus, P. Manutius. Pro futuro dat aoristum πολεμῆσαι Parisinus primus. REISK. πόλεμον πολεμήσειν ὑπὲρ αὐτῶν Bekker. Hunc olim vulgatum verborum ordinem etiam Rüdigerus revocare voluit, sed oblitus est Reiskianum mutare. Mihi quoque placet iungi πόλεμον πολεμήσειν: talia enim Graeci continuare amant. SCHAEFER.

P. 20. v. 7. αἰεὶ] Sic Parisini secundus et tertius, item Bavar. REISK. Bekker. et Rüdiger. revocarunt ἀεί. SCHAEFER.

P. 20. v. 7. προσλαμβάνων] V. not. ad προσαγόμενον p. 19, 28. SCHAEFER.

P. 20. v. 8. ὥσπερ οὖν — ἐξελήλεγκται] Citat Rufus p. 89. SCHAEFER.

P. 20. v. 8. ἤρθη μέγας] V. not. ad p. 19, 18. SCHAEFER.

P. 20. v. 10. ἑαυτοῖς] αὐτοῖς Parisinus quintus. REISK.

P. 20. v. 10. ὀφείλει διὰ] ὀφείλει νῦν διὰ Ald. Tayl. REISK. νῦν non damnem. SCHAEFER.

P. 20. v. 11. καὶ καθαιρεθῆναι] Particulam Rufus l. c. non agnoscit. Neque ea opus est. SCHAEFER.

P. 20. v. 11. ἐπειδὴ] Rufus l. c. ἐπεί. Perpetua harum particularum commutatio. SCHAEFER.

P. 20. v. 12. καιροῦ μὲν δὴ — πρὸς τοῦτο] τὰ πράγματα πάρεστι Φιλίππῳ πρὸς τοῦτο καιροῦ, id est, τοιοῦτος καιρὸς τῶν Φιλίππου πραγμάτων ἐστί. Fortassis etiam παρέστη a παρίστημι legi possit. Res adstiterunt ad hoc temporis, pro, huc deductae sunt. WOLF.

P. 20. v. 12. καιροῦ] καιρὸν Aug. secundus. Forte voluit καιρῶν. REISK.

P. 20. v. 13. πρὸς τοῦτο παρέστη] πρὸς τούτῳ Harlei. Sed ad πάρεστι, quod est in Wolfiana pro παρέστη, Taylor. nihil annotavit. παρέστη ex Aug. secundo praetuli vulgari πάρεστι. eum ad locum devenerunt res Philippi. REISK. Idem in Ind. Graec. p. 388.: „nisi potius περιέστη." Elegans coniectura dignaque librorum auctoritate, siquidem περιστῆναι proprie dicitur de rerum conversione, sed non necessaria. πάρεστι revocarunt Auger. Bekker. et Rüdiger. SCHAEFER.

P. 20. v. 15. ὑμῖν] ἡμῖν P. Manut. REISK.

P. 20. v. 15. ταῦτ' ἐγὼ λέγω] ταῦτα λέγω Aug. secundus sine ἐγώ. REISK.

P. 20. v. 16. ἢ ὡς] Verba ab hoc ἢ ὡς ad alterum, quod est versu 17., absunt per librarii errorem a supplem. Aug. primi. REISK.

P. 20. v. 16. πιστεύσουσιν] Sic Laudianus, Pithoeanus, Augustanus secundus, Bavaricus, Meermann. Felic. Sed appendix Francofurtana vulgatam dat, forsitan ex Aldo, item Harleianus. πιστεύσουσιν in futuro praetuli vulgari πιστεύουσιν. REISK. Futurum placuit etiam Tayloro. V. Reisk. praef. ad Annotatt. p. 117. SCHAEFER.

P. 20. v. 16. αὐτῷ, ἢ ὡς] αὐτῷ et ὡς absunt a Parisino octavo. αὐτῷ abest a Bavarico, sed in margine annotatum est cum signo γρ. REISK.

P. 20. v. 17. παρὰ τὴν αὐτῶν ἀξίαν] praeter dignitatem suam, indignis modis, contra quam exspectarant. ἀξίαν, id est, dignitatem, hic tribuit Thessalis, quos priore oratione ut perfidos criminatus est, ut ostendat, Thessalos, quanquam improbos, tamen Philippo esse meliores et digniores, qui eidem imperent, quam serviant. *) Quantae autem opes Thessalorum fuerint, in Oratione de pace exposuit Isocrates: et in Philippica minime cum hoc loco Demosthenis consentit, cum sic scribit: οὐ Θετταλοὺς μὲν τοὺς πρότερον ἐπάρξαντας Μακεδονίας οὕτως οἰκείως πρὸς αὐτὸν διακεῖσθαι πεποίηκεν, ὥσθ' ἑκάστους αὐτῶν μᾶλλον ἐκείνῳ πιστεύειν, ἢ τοῖς συμπολιτευομένοις; et Epistola 2. ἐνθυμοῦ δὲ, ὅτι πολλοῖς καλῶς βεβουλεῦσθαι δοκεῖς, ὅτι δικαίως κέχρησαι Θετταλοῖς καὶ συμφερόντως ἐκείνοις, ἀνδράσιν

*) Neque hoc voluit hic ostendere, neque illic (p. 15, 15.) ut perfidos criminatus est. Utroque enim loco causae suae velificatur, illic docens, Macedonem Thessalis, quippe hominibus fidei sublestioris, non posse confidere, hic arguens, Thessalos iugum inique et perfide (hoc enim est παρὰ τὴν αὐτῶν ἀξίαν) sibi impositum prima quaque occasione excussuros esse. Iam supra ad p. 16, 1. hunc Wolfii errorem vidimus. SCHAEFER.

οὐκ εὐμεταχειρίστοις, ἀλλὰ μεγαλοψύχοις καὶ στάσεως μεστοῖς. Quanquam τὸ δεδουλωμένοι referri potest vel ad Philiadae tyranni liberos, quos pulsos a Thessalis Philippus restituit, vel ad quosdam Thessalos male tractatos. Nam in Oratione de Haloneso scribitur: ὅτι Φεραίων ἀφήρηται τὴν πόλιν καὶ φρουρὰν ἐν τῇ ἀκροπόλει κατέστησεν, ἵνα δὴ αὐτόνομοι ὦσιν. et Isocrates: τῶν πόλεων τῶν περὶ τὸν τόπον ἐκεῖνον τὰς μὲν ταῖς εὐεργεσίαις πρὸς τὴν αὑτοῦ συμμαχίαν προσῆκται, τὰς δὲ σφόδρα λυπούσας ἀναστάτους πεποίηκε; *Μάγνητας δὲ κατέστραπται;* WOLF.

P. 20. v. 17. αὐτῶν] αὑτῶν Parisini primus, secundus, tertius, septimus, Ald. P. Manut. REISK. Vulg. αὐτῶν revocavit Auger. SCHAEFER.

P. 20. v. 18. καὶ μὴν εἴ τις ὑμῶν κ. τ. λ.] Postquam ostendit, socios caeterosque Graecos male velle Philippo, refutat opinionem de vi et potentia, sumto argumento a natura et ingeniis hominum, maxime Graecorum. Locum hunc Cicero II. de Officiis copiosius tractavit, quem his verbis concludit: pessimum diuturnitatis custodem esse metum, benevolentiam vero fidelem vel ad perpetuitatem. WOLF.

P. 20. v. 21. τῷ] τοῦ Paris. octavus. REISK.

P. 20. v. 21. καὶ λιμένας] Absunt ab ed. P. Manutii. Malim καὶ τοὺς λιμ. cum articulo, ut modo praecessit τὰ χωρία et insequitur καὶ τὰ τοιαῦτα. REISK. P. 15, 20. τοὺς λιμένας καὶ τὰς ἀγοράς. SCHAEFER.

P. 20. v. 21. προειληφέναι] προσειληφέναι Harlei. REISK.

P. 20. v. 23. ταὐτὰ] Sic Augustani primi suppl. Aug. tertius, Bavar. Meermann. ed. Wolfii. Sed appendix Francofurtana dat vulgatam ταῦτα et Locker. REISK. ταὐτᾷ voluit etiam Taylorus. V. Reisk. praefat. ad Annotatt. p. 117. SCHAEFER.

P. 20. v. 23. συμπονεῖν] πονεῖν simplex Parisinus tertius. REISK.

P. 20. v. 25. φέρειν] συμφέρειν Ald. Tayl. *una cum altero ferre*, raro modo usurpandi. REISK. συμφέρειν est interpretantis simplex φέρειν: nam praepositio verbi συμπονεῖν etiam ad sequens φέρειν pertinet. Sophocles Antig. 533. Erf. καὶ ξυμμετίσχω καὶ φέρω τῆς αἰτίας. ubi bene Brunckius. Xenophon Cyrop. VII. 1. in. ἐμφαγεῖν καὶ ἐμπιεῖν., Codd. bonae notae, etiam Medic. nuper collatus, ἐμπιεῖν καὶ φαγεῖν. quod genuinum videtur. Compares cum Homerico Od. XXII. 56. ἐκπέποται καὶ ἐδήδοται, h. e. ἐξεδήδοται. Plura huius generis congessi in Indd. ad Gregor. Cor. p. 1032. et ad Poët. Gnom. p. 361. SCHAEFER.

P. 20. v. 25. οἱ] Abest a Parisinis primo, secundo, quinto et septimo, ab Aldina Taylori, Aug. primi supplem. Aug. secundo et tertio, Bavarico, Meermanniano, Lockerano. REISK. Si quis articulum tot librorum testimonio damnatum delere velit, vix

repugnem. Orator enim h. l. in universum loquitur de iis, quae inter homines accidere solent. SCHAEFER.

P. 20. v. 26. ἐκ πλεονεξίας] διά. plura sibi praeter ius et aequum vendicando et improbe agendo. WOLF.

P. 20. v. 26. καὶ πονηρίας] Absunt a Parisino octavo et Aug. tertio. REISK.

P. 20. v. 26. τις] Abest ab Ald. Tayl. REISK.

P. 20. v. 27. καὶ μικρὸν πταῖσμα] In margine Bavarici scriptum est γρ. ἢ τὸ τυχὸν πταῖσμα. In Locker. est καὶ σμικρόν τι πταῖσμα. REISK. Illud videtur petitum e p. 154, 11. Hoc fortasse ab Oratore profectum. Centies encliticam elisit sequens π. V. Melet. Crit. p. 12. SCHAEFER.

P. 20. v. 27. ἀνεχαίτισε καὶ διέλυσεν] Vertit Vigerus V. 3. 11. *saepe retro flectere solet atque dissolvere.* Ad sensum non male: nec peius plurimis aliis locis sensum reddunt utentes verbo *solere* ad interpretandos aoristos. Sed omnibus his locis aoristi vi sua nativa haudquaquam exuuntur, quippe ubique indicantes rem factam, idque toties adeoque legitime, ut in iisdem περιστάσεσι rursus futuram certissime praevideamus. Plane sic vernacula lingua aoristis suis utitur, in talibus verbo saepe adiungens particulas *wohl eher.* SCHAEFER.

P. 20. v. 27. ἀνεχαίτισε] Citat h. l. Harpocration hac voce. Significat hoc v. primitus crines vel pilos animantis retro, antrorsum, a tergo ad frontem reagere, hinc, quicquid est, in adversum retorquere. REISK. Similia in Ind. Graec. Rectius tropum repetas ab equo sessorem excutiente. V. Monk. ad Eurip. Hippol. 1227. SCHAEFER.

P. 20. v. 28. οὐ γάρ ἐστιν κ. τ. λ.] Marcellinus ad Hermogen. p. 313. c. fin. ἀρξάμενος ἀπὸ τῶν κατὰ ψυχὴν πρόεισι μέχρι τῶν ἐκτός. οἷον, πῶς ἔχει ψυχῆς Φίλιππος; [declaratur hoc p. 19. Demosth.] ὅτι ἀθυμεῖ (sic), καὶ ὅτι οὐκ ἔστιν ἀδικοῦντα καὶ ἐπιορκοῦντα καὶ ψευδόμενον δύναμιν δικαίαν κτήσασθαι. πῶς τὰ ἐκτός; ὅτι Θετταλοὶ ἄπιστοι. ὅτι Ἰλλυριοὶ καὶ Παίονες ἐλευθερίας ἐπιθυμοῦσιν. ὅτι τῶν προσόδων ἐστέρηται καὶ στερήσεται. ὅτι εἰς στενὸν κομιδῇ τὰ τῆς τροφῆς τοῖς ξένοις αὐτῷ καταστήσεται. καὶ ὅπως ἔχουσιν οἱ Μακεδόνες. καὶ ἑξῆς. ἐπὶ μὲν οὖν τῶν κοινῶν [de rebus non uni propriis, sed quas multi participant] τὰ ἐκτὸς μάλιστα τὴν χορηγίαν ἡμῖν παρέξεται. ἡνίκα δὲ πρὸς τύραννον, ἢ δυνάστην, ἢ ὅλως ἕνα ἄνδρα ὁ πόλεμος εἴη, χώραν ἡμῖν τὰ ἀπὸ τῆς ψυχῆς παρέξεται. ἐξετάσομεν γὰρ ἐπιβουλάς, ἀπάτας, ἀδικίας, ὡς Δημοσθένης ἐποίησε. χρησόμεθα δὲ καὶ τοῖς ἔξωθεν. οὐκ ἀποχρήσει δὲ τὰ τῶν πολεμίων μόνον διαβάλλειν, ἀλλὰ δεῖ καὶ τὰ οἰκεῖα συστῆσαι, ὡς ὁ Θουκυδίδης ἐν τῇ Περικλέους δημηγορίᾳ. REISK.

P. 21. v. 1. ἀλλὰ τὰ τοιαῦτα κ. τ. λ.] Citat h. l. Hermogenes p. 334. c. fin. λοιπὸν εἶδος τρίτον ἐστίν, ᾧ καὶ ὁ ῥήτωρ κέχρηται.

γίνεται δὲ, ὅταν τροπῇ τινι χρησάμενοι μὴ σφόδρα αὐστηρᾷ μηδὲ σκληρᾷ κατ' ἀκολουθίαν ἐκείνης ἑτέραν ἐπενέγκωμεν τροπὴν, σκληροτέραν μὲν, οὐ μὴν δοκοῦσάν γε εἶναι τοιαύτην διὰ τοῦ προειρημένου. οἷον· ἀλλὰ τὰ τοιαῦτα εἰς μὲν ἅπαξ καὶ βραχὺν χρόνον ἀντέχει καὶ σφόδρα γε ἤνθησεν ἐπὶ ταῖς ἐλπίσιν, ἂν τύχῃ, τῷ χρόνῳ δὲ φωρᾶται καὶ περὶ αὐτὰ καταῤῥεῖ. τὸ γὰρ ἤνθησε τροπικὸν μὲν, οὐ μὴν αὐστηρὸν οὐδὲ σκληρόν· τὸ δὲ καταῤῥεῖ σκληρὸν ἰσχυρῶς. οὐ μὴν τοιοῦτον ἐφάνη διὰ τὸ ἐξ ἀκολουθίας εἰρῆσθαι· ἐπὶ γὰρ τῶν ἀνθέων τῶν μαραινομένων τὸ καταῤῥεῖν σχεδὸν κυρίως λέγεται. ἤδη δὲ αὐτῶν [f. αὐτοῦ] τὴν ἄγαν σκληρότητα καὶ τὸ παρακείμενον αὐτῷ ἀφεῖλε, λέγω τὸ, τῷ χρόνῳ δὲ φωρᾶται. REISK. V. Wyttenbachii Iulianea p. 223. s. ed. Lips. SCHAEFER.

P. 21. v. 1. εἰς μὲν ἅπαξ] Hic deesse videtur προχωρεῖ vel tale quid. *semel quidem succedunt.* Pro ἅπαξ exhibet Thomas M. καθάπαξ h. v. p. 479. et Ammonius v. καθάπαξ. REISK. Fallitur Reiskius deesse aliquid suspicans. Idem Grammaticos negligentius inspexit. Ammonius quidem plane nihil habet. Thomas autem locum sic citat: ἀλλ' εἰς μὲν ἅπαξ βραχὺν χρόνον ἀντέχει. SCHAEFER.

P. 21. v. 1. βραχὺν] μικρὸν Parisinus quintus. REISK.

P. 21. v. 1. ἀντέχει] V. Zonaras c. 218. SCHAEFER.

P. 21. v. 2. καὶ — γε] *adeoque.* Rüdigerus: „est γε admirationem excitantis." Non puto. SCHAEFER.

P. 21. v. 2. ἤνθησεν] ἤνθηκεν Aldina Taylori. REISK. Hoc genuinum videtur. SCHAEFER.

P. 21. v. 2. ἐπὶ] Pro ἐπὶ dat Laud. νυνὶ. REISK.

P. 21. v. 2. τύχῃ] τύχοι Parisinus quintus et septimus. REISK.

P. 21. v. 2. τῷ χρόνῳ — καταῤῥεῖ] Citat Schol. ad Pindari Ol. I. 53. p. 32. ed. Boeckh. SCHAEFER.

P. 21. v. 3. περὶ αὐτὰ καταῤῥεῖ] Malim aspirate αὑτὰ, pro ἑαυτὰ, circa se ipsa diffluunt vel defluunt. Haud scio, an legendum sit παρ' αὑτὰ, per se ipsa, id est, ipsa sese destruunt, sua sponte dilabuntur, decidunt instar flosculorum, cum vel aruerunt, vel vento agitantur. Sic in Psalmis impiorum felicitas pulveri, quem ventus dissipat, et gramini tectis innato comparatur. WOLF. ipsa a semet ipsis, per semet ipsa destruuntur et super semet corruunt. Simile ductum a nive in semet contabescente. REISK. Malim cum Hermogene et Wolfio a floribus aridis ducere: quod suadet etiam antegressum ἤνθησεν. αὐτὰ, quod olim ediderunt, habet etiam Schol. Pindari l. c. SCHAEFER.

P. 21. v. 3. ὥσπερ γὰρ οἰκίας κ. τ. λ.] Celebris sententia, saepius recitata, ut a Minuciano p. 142, 8. Apsine p. 701, 17. παραβολὴ παραδείγματος τούτῳ διαφέρει, ὅτι ἡ μὲν παραβολὴ ἀπ' ἀψύχων ἢ ζώων ἀλόγων λαμβάνεται. ἀπὸ μὲν ἀλόγων, ὡς παρ' Ὁμήρῳ· ὡς δ' ὅτε τις στατὸς ἵππος. ἀπὸ δὲ ἀψύχων, ὡς παρὰ

Δημοσθένει· ὥσπερ γὰρ οἰκίας, οἶμαι, καὶ πλοίου. τὰ δὲ παραδείγματα ἐκ γεγονότων ἤδη πραγμάτων λαμβάνεται ἢ προσώπων. Scholiastes ad Hermog. p. 398. [ad locum H. p. 274, 22.] schema hoc appellat ἐπιχείρημα ἀπὸ τοῦ ὁμοίου. Conf. Schol. Pindari p. 5. b. ed. Oxon. REISK. Citat etiam Rufus p. 87. post δικαίας omittens εἶναι προσήκει. Add. Taylor. in Reiskii praefat. ad Annotatt. p. 117. SCHAEFER.

P. 21. v. 5. οἶμαι] Taylorus l. c.: *for instance.* quod hic quidem non male quadrat. Sed praestat Reiskii in Ind. Gr. ratio, ut omnibus locis apta. SCHAEFER.

P. 21. v. 5. καὶ πλοίου] Absunt ab ed. P. Manutii. REISK.

P. 21. v. 5. κάτωθεν] Veteres Grammatici vituperabant Demosthenem, quod κάτωθεν dixerit, non κάτω. Ulpianus eum defendit, quod ex inferiore parte in superiorem aedificetur. Id quidem κάτωθεν significare potest, ex imo omnia solida esse oportere. Sed quum alia derivata in θεν, tum inprimis κάτωθεν, non motum ex loco, sed esse in loco significat. Cf. Schaefer. Melet. Crit. p. 78. BREMI. Ut Ulpianus, sic Scholiastes Bavaricus ad h. l. p. 476. Oratorem defendit. Recte, opinor: ut mirer et Reiskium in Ind. Gr. et Bremium et Lobeckium ad Phrynich. p. 128. adverbiorum enallagen, rem vulgo quidem iactatam, sed vehementer dubiam, ne dicam prorsus abiiciendam, tueri maluisse. Sic nos: *die Theile von unten.* Quod autem Melet. Crit. l. c. scripsi, „πόθεν est i. q. ποῦ," si etymologiam spectes, verum est, (ambo enim genitivi sunt *) obsoleti πός,) non item, si usum syntacticum: nam prius ubique, ut puto, indicat τὴν ἐκ τόπου σχέσιν, posterius τὴν ἐν τόπῳ, quippe latissime patet usus genitivi, quem multum abest ut satis cognitum habeamus. In Rhesi quidem loco, de quo illic egi, quid impedit πόθεν interpretari *a qua parte, von welcher Seite?* SCHAEFER.

P. 21. v. 6. ἰσχυρότατα] ἰσχυρότερα Parisinus primus, Aug. primi supplem. Meermannianus, appendix Francofurtana, Aldina Taylori. In Bavarico idem superscriptum est. Sed pro nulla habenda est haec varietas, nata ex errore librariorum terminationem comparativi et superlativi eodem compendio **) exarantium. ἰσχυρώτατα (per ω) dat Aug. secundus. REISK.

P. 21. v. 6. οὕτω] οὕτως Weimaranus. Saepissime οὕτως ante consonantem scriptum inveni, ut certus sim, vanum esse praeceptum grammaticorum, οὕτω ante consonantem, οὕτως ante vocalem insequentem esse exarandum. οὕτω τῶν πράξεων (sine καὶ) dat Harlei. REISK. V. not. ad p. 13, 21. SCHAEFER.

---

*) Omnia in θεν exeuntia, quae a thematis declinabilibus ducta vulgo pro adverbiis habentur, sunt genitivi thematum, fere orationi epicae proprii, in qua rhythmos egregie adiuvant. Quod si quis dubitet, meminerit genitivorum ἐμέθεν, σέθεν, ἕθεν. SCHAEFER.

**) Non eodem, sed simillimo. V. supra ad p. 5, 15. SCHAEFER.

P. 21. v. 8. ἐν] Abest ab ed. P. Manutii. REISK. Typothetae, puto, errore omissum. Praepositio enim in hac constructione adeo frequentatur, ut etiam ibi sit, ubi auribus videatur parum placere. Xenophon de Offic. Mag. Equ. 1, 24. ὅσα ἀγαθὰ ἔνι ἐν τῷ πειθαρχεῖν. SCHAEFER.

P. 21. v. 8. δὴ] δὲ Aldina Taylori. REISK.

P. 21. v. 8. ὑμᾶς] ἡμᾶς Parisinus primus, Locker. Aug. secundus et tertius, Bavar. (sed superscripto ὑ), Ald. P. Manut. REISK.

P. 21. v. 8. ἅμα] Abest a texto Bavarici, sed superscriptum est. Abest item ab Aug. secundo. ἅμα μὲν τοῖς 'Ολ. dat Harlei. REISK.

P. 21. v. 10. λέγει] λέγῃ Aug. primi supplem. Aug. secundus, Locker. λέγοι Harlei. REISK.

P. 21. v. 11. οὕτως ἀρέσκει μοι] Scilicet μάλιστα, sicut τὸ ὅπως superlativos habet, τάχιστα καὶ κάλλιστα. WOLF. Post ἀρέσκει μοι deesse videtur μάλιστα. *ita inprimis mihi probatur.* REISK. Fallitur. V. Bremium ad p. 72, 25. Simile, sed brevius dictum, Sophoclis Trachin. 329. sq. πορευέσθω στέγας οὕτως ὅπως ἥδιστα. ad q. l. vide quae notavi p. 333. SCHAEFER.

P. 21. v. 11. οὕτως] οὗτος Ald. P. Manut. Locker. Aug. secundus et tertius. In Aldinae Weimaranae dextro margine scriptum est οὕτω, in sinistro οὕτως. In Bavarico utraque lectio exhibetur. REISK.

P. 21. v. 11. πρὸς δὲ Θετταλοὺς κ. τ. λ.] V. Rauchenstein. Dissertat. p. 27. ed. Lips. SCHAEFER.

P. 21. v. 12. ταῦτα] quae modo docui, de fidei et veracitatis praestantia, fraudisque pestifero exitu, item de Philippi moribus. SCHAEFER.

P. 21. v. 12. τοὺς δὲ] qui iam norunt. SCHAEFER.

P. 21. v. 15. ἀπαιτεῖν καὶ] ἀπαιτεῖν αὐτὸν καὶ Aldina Taylori, Aug. primi supplem. Aug. tertius: sed medium vocabulum erat in hoc a nova manu adiectum. Bavaricus cum vulgato consentit, sed superscriptum est γρ. καὶ ἀπαιτεῖν αὐτόν. et idem est quoque in appendice Francofurtana. REISK.

P. 21. v. 16. σκοπεῖσθε μέντοι τοῦτο κ. τ. λ.] V. Rauchenstein. Dissertat. p. 27. s. ed. Lips. SCHAEFER.

P. 21. v. 16. σκοπεῖσθε] Hoc etiam Bavaricus dat, sed super extrema litera pictum est αι. σκοπεῖτε Locker. REISK. Hunc locum Georg. Lecapenus in Matthaei Lectt. Mosqu. T. I. p. 73. sic scriptum citat addens interpretationem: σκοπεῖτε δὲ τοῦτο, ὅπως μὴ λόγους ἐροῦσιν, ἀντὶ τοῦ, πῶς ἐροῦσιν οὐ λόγους μόνον, ἀλλ' ἤδη καὶ ἡ βοήθεια πεμφθήσεται. SCHAEFER.

P. 21. v. 16. τοῦτο] Post τοῦτο superscriptum est in Bavarico γρ. καὶ δεῖ. REISK. Fuerunt igitur qui legerent σκοπεῖσθαι μέντοι τοῦτο δεῖ. SCHAEFER.

P. 21. v. 17. ἐρουσι] Hoc etiam in Bavarico est, sed ᾶ scripto super diphthongo. REISK. Hoc animadversione inprimis dignum. Apparet enim ex hoc exemplo, librarios particulae ὅπως cum coniunctivo construendae tam assuetos fuisse, ut constructionis sibi dilectissimae gratia non dubitarent vel barbara confingere. Quoties igitur probabile est eos indicativum corrupisse in coniunctivum, si per linguae leges liceret? SCHAEFER.

P. 21. v. 17. οἱ παρ' ἡμῶν πρέσβεις] Haec verba in Aug. primi supplemento literis minutioribus erant pro scholio superscripta. Uncis inclusi. REISK. Uncos recte amoverunt Auger. Bekker. et Rüdiger. SCHAEFER.

P. 21. v. 17. ἡμῶν] ὑμῶν Aug. 1. supplem. Bav. Meerm. Aldus, P. Manutius. Sed ἡμῶν ex Harleiano annotavit Taylor. REISK.

P. 21. v. 17. πρέσβεις] Auger. πρεσβεῖς. Male. V. Lobeck. ad Phrynich. p. 69. SCHAEFER.

P. 21. v. 18. καὶ ἔργον τι] Pro his dat Aldina Taylori τὰ ἔργα. REISK.

P. 21. v. 18. δεικνύειν] Harlei. dat δεικνύναι. REISK. δεικνύναι Bekker. Recte. V. Porson. ad Eurip. Med. 744. quaeque illi notae in edit. tert. Lips. addidi. SCHAEFER.

P. 21. v. 18. ἡμῶν] Auger. ὑμῶν. SCHAEFER.

P. 21. v. 21. τὰ πράγματα] τὰ ἔργα Harl. supplem. Aug. primi, appendix Francofurtana. Utramque lectionem exhibet Bavaricus. REISK. Vulgata praestat, nam refertur ad antegressum τοῖς πράγμασιν. SCHAEFER.

P. 21. v. 22. ἑτοιμόταт'] ἑτοιμότερον Aug. primi suppl. In Aug. tertio videtur vulgata a prima manu fuisse, sed nova correxit ἑτοιμότερον. Et hoc est quoque in appendice Francofurtana et Harl. et Aldina Taylori. REISK. In tali structura, ubi comparativus in altero membro est, idem gradus etiam in altero legitime et ex regula ponitur. Quem cum h. l. librorum quod satis sit tueatur, cur scabritiei quid orationi inferamus? Vellem igitur Matthiae hoc Demosthenico exemplo abstinuisset in Gr. Gr. §. 462. p. 639. SCHAEFER.

P. 21. v. 23. ἀπιστοῦσι πάντες] ἀπιστοῦσιν ἅπαντες Aug. primi supplem. REISK.

P. 21. v. 25. δὴ] δὲ Ald. Feliç. Sed δὴ dat Locker. et Harl. REISK. δὲ Auger. Male. SCHAEFER.

P. 21. v. 25. τὴν μεταβολὴν]. Suspicor tollenda est ut scholium vocabuli μετάστασιν. REISK. Iure tuetur Rüdigerus: item

Bremius ad p. 41, 1. errans tamen, cum sit, Reiskium etiam *καὶ μεγάλην* pro spurio habuisse. SCHAEFER.

P. 21. v. 25. *εἰςφέροντας—ποιοῦντας*] V. Melet. Crit. p. 89. SCHAEFER.

P. 21. v. 27. *κἂν ταῦτα*] Bavaricus hoc dat in margine cum *γρ.* nam in texto dat *κἀνταῦθα*. Hoc ipsum *κἀνταῦθα* reperi in Aug. sec. qui sic dat: *κἀνταῦθα καὶ θελήσητε, ὥσπερ προσήκει καὶ δεῖ, παραινεῖν.* Etiam Barocc. dat *παραινεῖν.* REISK.

P. 21. v. 28. *περαίνειν*] *παραινεῖν* Parisinus secundus, Meermann. Bavaricus in texto, margo enim vulgatam exhibet. Index Aldinae videtur etiam hoc dare voluisse, reddit enim solito sibi errore lectionem texti Aldini *περαίνειν.* REISK. Add. eiusdem nota ad v. 27. SCHAEFER.

P. 22. v. 8. *ἐν μὲν προσθήκης μέρει ἐστί τις*] *ἐν μὲν προσθήκῃ μερίς ἐστί τις* Parisini secundus et septimus, Bavaricus in texto, sed margo vulgatam dat. In Augustano tertio videtur varietas a manu prima fuisse data, sed corrector eam ad vulgatae modum reformavit. REISK. Usu frequentissimo trita locutio *ἐν τινος μέρει.* Demosthenica exempla congessit Reiskius in Ind. Gr. p. 337. sq. quibus adde *τοῦτ' ἐν εὐεργεσίας ἀριθμήσει μέρει* p. 568, 6. Igitur prorsus ignoro, quid Rüdigerus sibi voluerit, cum ad h. l. scriberet: „notio *τοῦ μέρους* contemtum innuit." SCHAEFER.

P. 22. v. 5. *σμικρὰ*] *μικρὰ* Aug. primi supplem. Aug. secundus, Bavar. Harlei. REISK.

P. 22. v. 5. *οἷον*] *τὸ οἷον* adverbium. Alioqui dicendum *οἷα.* WOLF. Non est adverbium. Vertas *exempli causa, ut hoc utar.* V. p. 1106, 8. et 11. SCHAEFER.

P. 22. v. 5. *ὑπῆρξέ*] *praesto fuit, iuvit.* Xenophon Anab. I. 1. 4. *Παρύσατις μὲν δὴ ἡ μήτηρ ὑπῆρχε τῷ Κύρῳ.* SCHAEFER.

P. 22. v. 5. *ὑμῖν*] *ἡμῖν* Aug. primi supplem. Harlei. REISK. *ἡμῖν* praetulerim. SCHAEFER.

P. 22. v. 5. *ἐπὶ Τιμοθέου*] Historiae fides sit penes auctorem et Ulpianum. WOLF.

P. 22. v. 7. *τοῦτο συναμφότερον*] Scilicet *ἥ τε Μακεδονικὴ καὶ ἡ 'Ολυνθιακὴ δύναμις.* WOLF.

P. 22. v. 7. *τοῦτο*] *τοιοῦτο* Pithoeanus et appendix Francofurtana, item Aldina Taylori, (qui tres codices omnes videntur unus codex esse,) necnon Bavar. in texto, sed margo dat vulgatam cum *γρ.* REISK. *τοιοῦτο* genuinum puto. SCHAEFER.

P. 22. v. 7. *νοσοῦσι καὶ*] Absunt a Bavarico et ab August. secundo. REISK. *νόσος* et *νοσεῖν* de turbis intestinis civitatum saepissime dicuntur. Oratorie explicant sequentia *στασιάζουσι καὶ τεταραγμένοις.* Plane sic Diodorus Sic. XI. 86. *ἐνόσουν αἱ πόλεις καὶ πάλιν εἰς πολιτικὰς στάσεις καὶ ταραχὰς ἐνέπιπτον.* ad

q. l. v. Wesseling. Ceterum quid incerti huic loco insit, quod Weiskius audeat tueri (de Hyperb. I. p. 23.), prorsus ignoro. SCHAEFER.

P. 22. v. 8. ἐπὶ τὴν τυραννικὴν οἰκίαν ἐβοήθησε] Adversus Pitholaum et Lycophronem, qui cum, sorore Thebe adiutrice, affinem Alexandrum occidissent, tyrannicidae habiti, non multo post ipsi eandem tyrannidem occuparunt. WOLF.

P. 22. v. 8. ἐβοήθησε] ἐβοήθησαν Parisinus primus, Barocc. Bavaricus, Meermann. Vossianus, Aldina prior, sed in posteriore est vulgata. REISK.

P. 22. v. 10. ὅποι] ὅπῃ Ald. P. Manut. Sed ὅποι ex Harlei. et Locker. annotavit Taylor. REISK. ὅπῃ praetulit Taylorus in Reiskii praefat. ad Annotatt. p. 117. Nihil ad sensum interest, utro modo legas. SCHAEFER.

P. 22. v. 10. προσθῇ κἂν μικρὰν] προσθείη ἂν μικρὰν Aug. tertius. σμικρὰν Locker. REISK. Videndum, ne Oratori forma illa cum σ vindicanda sit. Quis credat, μικρὰν hic scripsisse, qui paulo ante v. 5. scripserit σμικρά? SCHAEFER.

P. 22. v. 10. πάντ' ὠφελεῖ] Malim πάντως ὠφελεῖ, *utique, semper, certe prodest.* Sigla circumflexo similis, ως significans, facile fieri potuit ut omitteretur. REISK. πάντα illud tam crebro usu teritur, ut mirer, virum diffusissimae lectionis hic offendere potuisse. Similia dedi in notis ad Sophocl. Aiac. 1415. ad Trachin. 338. et in Ind. ad Hom. Odyss. p. 175. Hermannus cur maluerit legi τὰ πάντα, ignoro. Sed quid opera abutor ad tuendam locutionem, quam satis tuetur altera ei contraria, οὐδὲν ὠφελεῖ? SCHAEFER.

P. 22. v. 12. οὗτος] Non puto h. l. contemtim dici, ut Rüdigero visum est. Cum enim Orator in antecedentibus de Macedonia in universum egerit, nunc ad Philippum convertitur. Igitur οὗτος sensu vulgari dictum. SCHAEFER.

P. 22. v. 15. αὐτὴν] Abest a Parisino primo et Locker. REISK.

P. 22. v. 15. ἑαυτῷ] αὑτῷ Paris. primus. REISK.

P. 22. v. 17. τοῦτο ἐζήλωκε] Sed quidnam? Nil praecessit. Non certe τὸ ἐπιθυμεῖν δόξης. Num ergo καὶ τοὺς ὁμοίους [id est τοὺς ὁμοίως ἑαυτῷ δόξης ἐπιθυμήσαντας] ἐζήλωκε? Sed iam intelligo, quid rei sit. τοῦτο designat insequens, καὶ παθεῖν τι κινδυνεύων. hoc studet, ad hoc contendit, ut nempe, si necesse sit et casus sic ferat, vel corporis ipsius artuumve iacturam patienter perferat. REISK. Nodum vir praestantissimus in scirpo quaesivit. τοῦτο referendum ad δόξης. V. not. ad Sophocl. Electr. 1366. ad Oed. T. 542. et Ind. ad Hom. Odyss. p. 170. SCHAEFER.

P. 22. v. 18. τὴν τοῦ διαπράξασθαι ταῦτα] Schema hoc appellat Hermogenes, locum hunc recitans, καθ' ὑπέρθεσιν

ὑπέρβατον. Scholiastes autem ad Hermog. π. ἰδεῶν hunc eundem locum allegans appellat ὑπέρβατον κατ' ἀναστροφὴν, auctorem laudans Tiberium. REISK. Locus Tiberii est p. 51. s. ed. Boiss. SCHAEFER.

P. 22. v. 18. τὴν τοῦ διαπράξασθαι] τὴν διὰ τοῦ πράξασθαι Aug. tertius, REISK.

P. 22. v. 20. Μακεδόνων βασιλεὺς] Scilicet διεπράξατο. WOLF. Ordine inverso βασιλεὺς Μακεδόνων Tiberius l. c. SCHAEFER.

P. 22. v. 21. ἀσφαλῶς] Abest a Meermann. REISK. Pro ἀσφαλῶς habet καλῶς Tiberius l. c. Male. SCHAEFER.

P. 22. v. 22. φιλοτιμίας] Recte vertitur *decus*. Apparet, φιλοτιμία et δόξα h. l. unum idemque valere, quemadmodum p. 1425. in. Eodem modo φιλοτιμία intelligendum supra p. 18, 21., ubi Rüdigerus mira ratione de κενοδοξίᾳ interpretatur. Conf. not. ad p. 23. v. 8. SCHAEFER.

P. 22. v. 22. αἰεὶ] ἀεὶ Ald. REISK. ἀεὶ Auger. et Bekker. SCHAEFER.

P. 22. v. 23. στρατείαις] στρατιαῖς Harlei. REISK.

P. 22. v. 23. ἄνω τε καὶ κάτω] ἄνω κάτω (sine intermediis) Bavar. in texto, sed margo vulgatam dat cum γρ. ἄνω καὶ κάτω (sine τε) Harlei. REISK. ἄνω κάτω Bekker. Vulgi sermo, quem Orator h. l. militum querelas exprimens videtur imitatus, hanc breviloquentiam amavit: qui cultius aut gravius loquerentur, usi sunt copula aut altera aut utraque. Berglerus hunc locum adhibuit Aristophanico Av. 3. SCHAEFER.

P. 22. v. 25. οὔτ' ἐπὶ τοῖς ἔργοις] Absunt a Meermann. REISK.

P. 22. v. 25. ἔργοις] ἔργα sunt arva et sata omnia, vites, horti, quibus colendis vita toleratur, victus quaeritur. REISK.

P. 22. v. 26. ἰδίοις] τὰ ἴδια sunt propria cuiusque domicilia, artes manuariae, quas exercet, et res familiaris. REISK.

P. 22. v. 26. πορίσωσιν] ποιήσωσιν August. secundus et Bavar. in texto, sed margo Bavarici vulgatam dat cum γρ. Lambinus in indice sic corrigit et distinguit: πορίσωνται οὕτως, ὅπως —. πορίζειν h. l. est idem atque πορίζεσθαι, sibi quaerere, comparare labore suo, ut frumenta, vina, oleum et similia, negata copia ea vendendi, quae, quoquo potuissent modo, sibi peperissent. Non sim tamen alienus a lectione ποιήσωσιν. Graeci dicunt ποιεῖν σῖτον, ἔλαιον, pro manuum suarum labore parere, *gewinnen*, *erbauen*. REISK. Fugit hic etiam locus Kusterum de Verb. Med. I. 30., cum negaret Demosthenem uti huius verbi activo pro medio, confutatus a Clerico XXXX., qui citavit p. 45, 25. et Menandrum p. 192. ed. Meinek. SCHAEFER.

P. 22. v. 26. οὕτως ὅπως] τὸ οὕτως videtur a scholiaste additum. WOLF. Non puto. Sensus: misere, aerumnose, quantum quidem licet per stipendia continua. SCHAEFER.

P. 22. v. 27. ἔχοντες] Abest a Meermanniano: quod potest ferri, facile enim ἐώμενοι ο praemissis subaudiatur. Librarius idem ad διαθέσθαι scholium adscripserat ἤγουν πωλῆσαι. REISK.

P. 22. v. 27. ἔχοντες διαθέσθαι] δυνάμενοι πωλῆσαι. WOLF. V. Zonar. c. 542. SCHAEFER.

P. 22. v. 27. κεκλεισμένων] κεκλειμένων more Attico Augustanus primus et secundus, item Bavaricus. κεκλημένων dederat in Augustano tertio manus vetustior, quod item rectum esse potest ad modum Atticum, si sub η iota subscribatur. Sed recentior manus in hoc codice η cum ει mutaverat, nullo sibilo addito. REISK. Bekker. κεκλημένων. Theodosius in Anecd. Bekk. p. 1020, 25. ὁ μέντοι κέκλεικα, ὀφείλων ἐν τῷ κέκλεισμαι προσλαμβάνειν τὸ σ, κέκλειμαι λέγεται παρὰ πᾶσιν Ἕλλησιν. Etiam Choeroboscus hunc locum citans dat κεκλειμένων. Haec enim ex illo Bekkerus in Ind. p. 1388. a. edidit: κεκλειμένος ει διφθ., ὡς κεκλειμένων τῶν ἐμπορείων *), καὶ κέκλειται. Rüdigerus: „recepissem [κεκλειμένων], nisi in Aristog. I. p. 778, 12. κεκλεισμένης sine varietate legissem." Igitur Reiskianam scripturae diversitatem ad illum locum non inspexit. Bekkeri scripturam per η ut unice veram probat etiam Elmsleius ad Euripid. Herc. f. 729. p. 292. Dind. SCHAEFER.

P. 22. v. 28. διὰ τὸν πόλεμον] φοβουμένων τῶν ἐμπόρων, μὴ λησταῖς περιπεσόντες καὶ περὶ τῶν σωμάτων κινδυνεύσωσι. WOLF.

P. 23. v. 1. ἔχουσι] Subaudi γνώμης. Φιλίππῳ idem est atque πρὸς Φίλιππον. REISK.

P. 23. v. 2. πεζέταιροι] Sic dicti quasi pedites socii: sicut optimus et fortissimus imperator Maximilianus I. Augustus milites suos conciliandae benevolentiae causa modo filios, modo suos nudos, id est, male vestitos puerulos appellasse fertur. WOLF. γρ. πεζέταιροι margo Parisinae, tacito auctore. Confirmatur haec lectio, quae vera est, ab Augustano primo. πεζέτεροι dat Meermann. Laud. πεζέταιροι dat ed. Wolfii, sed app. Francof. et Barocc. vulgatam [πεζαίτεροι]. πεζέταιροι videtur melior esse lectio, quam altera, vulgari usu item trita, πεζαίτεροι, quae est penes Harpocrationem, quem v., et Brodaeum defensorem nacta est Miscell. V. 34. p. 549. T. II. Lampadis Gruteranae. REISK. Vulgatissima lectio est πεζαίτεροι. Sed illam praetuli, quam inveni apud Wolfium, quam ed. Par. dat ad marginem, et quam confirmat Harpocratio. Πεζέταιροι, i. e. πεζοὶ ἑταῖροι, ita dicebantur, inquit, ὅπως μετέχοντες τῆς βασιλικῆς ἑταιρίας προθυμότατοι διατελῶσιν ὄντες, ut regiae amicitiae participes ad

*) Haec forma per ει passim occurrit. V. Schneider. ad Xenoph. ad Vectig. 1, 7. SCHAEFER.

capessenda munia promptissimi redderentur. AUGER. V. Photius c. 295. *) 296. Etymol. M. c. 699, 47. **) et Anecd. Bekk. p. 289, 8. SCHAEFER.

P. 23. v. 3. *συγκεκροτημένοι*] Scholium aderat in Meermann. hoc: *γεγυμνασμένοι, ἠσκημένοι.* REISK. Sic intelligendum esse *συγκροτεῖν* p. 520, 11., satis docet quod additur *διδάσκειν.* Fallitur enim Reiskius in Ind. Gr. vertens *cogere, congregare.* Recte Buttmann. in Ind. ad Midianam, ubi nostrum locum cum illo comparavit. SCHAEFER.

P. 23. v. 3. *συγκεκροτημένοι τὰ τοῦ πολέμου*] *δεινοὶ πολεμισταί.* Hesychius: *συγκροτεῖν, συμπράττειν, συνάγειν.* Suidas: *αὔξειν, συνιστᾶν, συνδεῖν, πρὸς ἁρμονίαν ἄγειν, συνέχειν, συμπράττειν.* Varinus: *ἐπὶ τῶν χαλκέων κυρίως, καὶ ἀπὸ τούτου ἐπὶ τῶν συμφωνούντων. συγκροτεῖν δύναμιν,* cogere copias. *συγκεκροτημένοι, ἐσκευωρημένοι, συνεσκευασμένοι.* Videtur non tam fortitudinem et peritiam rei militaris, etsi has quoque, quam concordiam et mutuas operas significare. WOLF.

P. 23. v. 5. *ὡς δ' ἐγὼ κ. τ. λ.*] Citat h. l. Aristides de dictione civili p. 256, 6. Hermogenes p. 432, 13. Schol. Hermog. p. 34, 15. et p. 45, 8. et p. 380. ubi in generibus *τοῦ ἐξ ὑποβολῆς λέγειν* numerat his verbis: *ἢ* [scil. *ἐξ ὑποβολῆς λέγειν* est] *ὅταν ἐάσας ἐξ εὐθείας προενεγκεῖν τὸν λόγον προσώπου τινὸς ὑποβολῇ χρήσηται, κἀκείνῳ περιθῇ τοὺς λόγους. οἷον· ὡς ἐγὼ τῶν ἐν αὐτῇ τ. χ.* REISK. V. Reiskii notam ad p. 15, 20. Citat etiam Tiberius p. 28. ubi Boisson. post *ἐγὼ* ex Vat. addidit *ποτε*, quod in Demosthenis libris repertum vellem. SCHAEFER.

P. 23. v. 5. *χώρᾳ*] *ἡμέρᾳ* dat Aristides p. 256. REISK. Aristides suo in libro videtur habuisse: *τῶν ἐν αὐτῇ τῇ ἡμετέρᾳ γεγενημένων* [scil. *πεζεταίρων*] *τινὸς ἤκ.* Quod si praeberet vel unus Demosthenis codex, perlibenter probarem: nam talis hominis testimonium quam ullius alius aliquanto gravius est. Saepe autem confusa sunt *ἡμέρᾳ* et *ἡμετέρᾳ*. V. not. ad Grammaticum Leid. subiectum Gregorio Cor. p. 628. SCHAEFER.

P. 23. v. 5. *γεγενημένων*] Abest a Meermann. REISK.

P. 23. v. 6. *οἷον τε ψεύδεσθαι*] Id est, *εἰωθότος*, qui minime solet mentiri, qui minime talis est, ut mentiatur. Nam omnis homo mendax, et saepe imprudentes et inviti mentiuntur nonnulli. WOLF. Talia quoque posteriorum scriptores temporum

---

*) Pro *ἱερατικῶν* in Photio leg. *ὁδοιπορικῶν* ex Etymol. M. Nihil illis hominibus commune fuit cum rebus sacris, nisi quas diriperent. SCHAEFER.

**) In Etymol. M. post *δευτέρῳ* plene interpungendum. Quae sequuntur, ex Historico sumta sunt, ubi *ἔβαλεν* mutandum videtur in *εἰσέβαλεν*. Fortasse Theopompi sunt. Conf. Schol. August. p. 541. SCHAEFER.

digna habuerunt, quibus repetendis sua tanquam gemmis exornarent: tam pauper illis vena fuit. V. Wyttenbach. Epist. Crit. p. 254. ed. Lips. SCHAEFER.

P. 23. v. 6. οὐδένων] οὐδενῶν Bavar., sed sic, ut super duabus extremis literis exaratae essent hae duae aliae, ὀς, ut esset οὐδενὸς. REISK. οὐδενῶν Bekker. Scribendum οὐδένων, si Choeroboscum audias. V. Etymol. M. c. 709. extr. coll. c. 305, 15. Eundem secutus est Arcadius p. 134, 6. SCHAEFER.

P. 23. v. 7. εἰ — τις ἀνὴρ —, τούτους] Observa mutationem numerorum. WOLF. Nempe τὶς genus indicat. SCHAEFER.

P. 23. v. 7. οἷος ἔμπειρος] τοιοῦτος οἷος, id est, εἴ τις ἔμπειρός ἐστι πολέμου. Elegantis pleonasmi speciem habet. Sic paulo post: τοιούτους οἵους μεθυσθέντας ὀρχεῖσθαι, id est, τοὺς ὀρχουμένους, ἐπειδὰν μεθυσθῶσι. WOLF. οἷος videtur vitiose redundare atque tollendum esse, ut natum ex οἷς, posteriore syllaba vocabuli αὐτοῖς, quod modo praecessit. REISK. οἷος vacat, sed non abunde vitiat: idem valet ac si diceretur τοιοῦτος οἷός ἐστί τις ἔμπειρος. AUGER. Bene Wolfius cum Augero. Et vide mihi inconstantiam Reiskii: quod enim hic ut vitiose redundans tollendum censet, in Ind. Gr. ut genuinum interpretatur. Apte Rüdigerus comparavit Aristoph. Vesp. 970. SCHAEFER.

P. 23. v. 8. πολέμου καὶ ἀγώνων] ἀγώνων καὶ πολέμου Aldina Taylori. REISK.

P. 23. v. 8. φιλοτιμίᾳ] i. e. φιλοδοξίᾳ, ut mox v. 10. Neque hic de κενοδοξίᾳ intelligendum. Conf. not. ad p. 22. v. 22. Sane non κενὰ fuerunt, de quibus Philippus, illorum Napoleo temporum, gloriaretur. Sensit damno suo omnis Graecia, ut hac aetate Germania, cum praeda cederet Philippo Cyrneo. SCHAEFER.

P. 23. v. 9. πάντα αὐτοῦ δοκεῖν] πάντα δοκεῖν αὐτοῦ Bav. REISK. Sic, cum spiritu leni, αὐτοῦ in Annotatt. dedit. αὑτοῦ etiam Auger. SCHAEFER.

P. 23. v. 10. τἀνδρὸς] Abest ab Aug. secundo et a Bavarico, sed in hoc id exhibet margo. REISK.

P. 23. v. 11. εἰ δέ τις σώφρων κ. τ. λ.] Locum hunc videtur Athenaeus p. 614. E. 8. tangere. REISK. Non haec verba tangit, sed quae infra sequuntur v. 21. sq. μίμους γελοίων — γελασθῆναι. Locus est T. V. p. 226. Schw. SCHAEFER.

P. 23. v. 11. εἰ δέ τις σώφρων — φέρειν] Perperam Rüdiger. affirmat, participium δυνάμενος positum esse pro verbo finito δύναται. Nos vehementer dubitavimus (*Philol. Beyträge aus der Schweiz* Vol. I. p. 172. sqq.), num usquam participium sic ponatur. Nostro quidem loco id neutiquam fit. Nam post ἄλλως comma ponendum est, quod est in aliis editionibus, et supplendum ἐστί: δυνάμενος autem est appositio. BREMI. Verissime vir doctissimus, pervellemque Rüdigerus Meletemata mea supersedisset

testari ad rem probandam, quae nullis argumentis probari potest. SCHAEFER.

P. 23. v. 11. ἢ] καὶ Aldina Tayl. REISK. Copulam praefero. SCHAEFER.

P. 23. v. 12. κορδακισμοὺς] Citat h. l. Harpocr. v. κορδακισμός. REISK.

P. 23. v. 13. παρεωρᾶσθαι] παρεῶσθαι Parisini primus et secundus, Harlei. Lock. Barocc. Laud. Aldina Taylori, appendix Francofurtana, Bavaricus (cum scholio superscripto καταφρονεῖσθαι), Augustanus primus et eiusdem supplementum, item Augustanus secundus et tertius, ut et index Felic. item Pithoeanus et, teste Mounteneio, Aldus quoque: sed in meo Aldino vulgata est. Inter has lectiones ambigo utram praeferam. REISK. παρεῶσθαι Bekker. et Rüdiger. Mihi vulgata videtur praeferenda. Prioris homines generis Philippus, ut laudis aemulos, ἀπεώθει, a se amovebat, posterioris, quippe sibi non timendos, παρεώρα, despicatui habebat, quo factum, ut ἐν οὐδενὸς μέρει essent. Librarii „saepius in polysyllabis vocibus intermediarum syllabarum unam omiserunt.“ quae Bastii sunt verba ad Gregor. Cor. p. 660. Add. Dorvill. ad Chariton. p. 624. ed. Lips. SCHAEFER.

P. 23. v. 13. ἐν οὐδενὸς εἶναι μέρει] ἐν οὐδενὸς μέρει εἶναι Locker. REISK.

P. 23. v. 15. λῃστὰς] λῃστὰς nullo modo huic loco convenit, cuius sententia postulat potius δικελιστάς, id est θαυματοποιούς, mimos, histriones. V. Hesych. h. v. Tangit h. l. Athenaeus p. 614. E. REISK. Non meminerat Reiskius, hanc vocem fuisse dialecti Laconicae. Hesychius T. I. c. 903. Δεικελισταί. μιμηταί, παρὰ Λάκωσι. Add. idem c. 995. coll. Valckenar. in Epist. ad Roever. p. LXVI. sq. Valckenarius in Diatr. de Phil. Maced. p. 240. coniecit γελοιαστάς, quae praeclara correctio videtur Iacobsio in Append. ad Porsoni Advers. p. 291. In idem incidit personatus Fabrici ad Plutarchi Timol. p. 49. Hermannus elicuit αὐλητάς: verissime, si credimus Weiskio de Hyperb. I. p. 34. Denique Rüdigerus proposuit λήρους. Idem „Quid horum“ inquit „verum sit, alii iudicent.“ Crede mihi, nihil horum verum est: λῃστὰς enim tam bene habet, tam apte convenit toti loco, ut, si unus aut alter codex istorum aliquod commentorum praeberet, prae vulgata aspernarer. Hanc primus accurate et copiose defendit Theoph. Sam. Forbigerus in Prolusione animadversiones ad loca quaedam Demosthenis continente (Lips. 1822.) p. 8. sqq. bene intelligens, quo est dialectico acumine, Demosthenicam in antithetis concinnitatem tueri vocem λῃστάς, sed in eo errans, quod λῃστὰς oppositos esse τοῖς δικαίοις arbitraretur. Longe diversa enim oppositione Demosthenes h. l. usus est. Scilicet Philippus a se amovit ἐμπείρους πολέμου καὶ ἀγώνων, viros rei militaris peritos, qui solius gloriae cupidi arma sumerent: con-

temsit σώφρονας καὶ δικαίους, homines frugi, qui vitia aulae Macedonicae abominarentur. Iam in amborum locum qui successerunt? In illorum λησταί, quibus unus bellandi praetextus esset cupido rapinarum: in horum κόλακες similisque homunciones farinae, vilissimi plagipatidae, si ventrem explere possent. De vocibus λῃστής et λῃστεύειν sensu militari intelligendis Forbigerus quod satis sit disputavit, ut defuncturus mihi videar, si adscribam Xenophontis locum ex Hellen. IV. 8. 35. Ἀναξίβιος καὶ ὁ [del.] Ἰφικράτης λῃστὰς διαπέμποντες ἐπολέμουν ἀλλήλοις. Nonnulla addo de Hermanni coniectura. Hanc Forbigerus dicit omnium speciosissimam. Vere, si de palaeographica eius ratione intellexit: quam facile enim αυ per antegressum αι elidi postque ληται sensu cassum in λῃστὰς transformari potuerit, quis non videat? Sed nihil valent palaeographicae rationes ad tuendas coniecturas, quae nullis aliis argumentis nituntur, omninoque imum locum in critica coniecturali obtinent, quippe ἐν τῇ εὑρέσει saepissime fallentes, fere servientes τῇ κατασκευάσει τοῦ εὑρημένου. *) Accedit quod v. αὐλητής in conviciis, qualia Demosthenes h. l. iactavit, numerari non potuit: satis honesti enim tibicines Athenis habiti sunt, ut qui sacris faciendis adhiberentur. In Midiana p. 520, 9. Τηλεφάνης ὁ αὐλητής, ἀνδρῶν βέλτιστος. SCHAEFER.

P. 23. v. 15. καὶ] Abest a Parisino primo. REISK. Puto pertinere ad posteriorem copulam, quam etiam Augerus omisit. SCHAEFER.

P. 23. v. 16. οἵους] Abest a Meermann. REISK.

P. 23. v. 16. ὀρχεῖσθαι τοιαῦτα] Post ὀρχεῖσθαι distinguit Bruciolus, *qui ebrii saltent:* ut τὸ τοιαῦτα κατ' ἔλλειψιν τοῦ ποιεῖν καὶ παράλειψιν accedat: atque alia agant flagitiosa, etc. Posset etiam coniungi ὀρχεῖσθαι τοιαῦτα, *saltare ad eum modum:* ut de repraesentatione mimica intelligatur, quae manuum potius fuit quam pedum artificiosa agitatio, ut ex Luciano apparet. WOLF.

P. 23. v. 17. ὀκνῶ] V. Etymol. M. c. 620, 49. SCHAEFER.

P. 23. v. 20. τὸν δημόσιον] δοῦλον. Vide Ulpianum. Suidas: δημοσίους ἔλεγον τοὺς τῆς πόλεως δούλους. Et Aeschines: ἄνθρωπον δημόσιον, οἰκέτην τῆς πόλεως. WOLF. V. Anecd. Bekk. p. 234, 15. SCHAEFER.

P. 23. v. 21. μίμους — ᾀσμάτων] V. Thomam M. v. γελοῖος p. 186. REISK.

---

*) Quae Hermannus de finibus critices palaeographicae regendis in praefat. ad Draconem disputavit, non veriora esse puto, quam quae nuper scripsit de terminatione transpositionis vocabulorum, rei tam late diffusae, ut omnes terminos evagetur. Quanquam hic quoque, ut ubivis, valet illud vafri Siculi: Νᾶφε καὶ μέμνασ' ἀπιστεῖν. SCHAEFER.

P. 23. v. 21. μίμους γελοίων] μίμους καὶ γελοίους Locker. REISK.

P. 23. v. 23. αὐτὸν] αὑτὸν cum aspero Ald. P. Manut. REISK.

P. 23. v. 23. καίτοι ταῦτα, εἰ] καὶ τοιαῦτα εἰ Aug. tertius. καίτοι ταῦτα καὶ εἰ μικρὰ Aug. primus et eiusdem supplem. Locker. Textum Bavarici consentit cum vulgata. Sed margo dat haec: γρ. ἐν ἄλλῳ [subaudi ἀντιγράφῳ] καὶ εἰ μὴ κρίνεται μεγάλα. In hac circiter regione adscripserat Taylor. hanc animadversionem: „In oratione ad Philippi epistolum iisdem utitur argumentis et paene verbis ad confirmandum populum contra Philippum, atque in hac oratione. Mihi videntur profecto cum epistola Philippi, tum oratio adversaria multis aliis de causis indignae esse ea tempestate atque antiquitate, quas prae se ferunt." REISK.

P. 23. v. 26. κακοδαιμονίας] h. e. ἀνοίας, φρενοβλαβείας, de qua κακοδαιμονία sensu speciali dicitur. V. Aristophan. Plut. 501. ubi est i. q. θεοβλάβεια, nam opponitur ei μανία ut lenior animi morbus. SCHAEFER.

P. 23. v. 27. μὲν] Deest Ald. Tayl. REISK.

P. 23. v. 27. ἐπισκοτεῖ] σκότος ἐπάγει ὁρᾶσθαι οὐκ ἐῶν. Isocrates: ἡ ῥώμη ταῖς τῆς ψυχῆς ἐπιμελείαις ἐπεσκότησε. WOLF. ἐπισκοτεῖ etiam est in Augustano tertio, sed e correctione. De vetusta manu nil h. l. superest praeter primas quinque literas ἐπισκ. Videtur vetustior librarius ἐπισκιάζει dedisse. Appendix Francofurtana dat ἐπισκοτοῖ, quasi a verbo ἐπισκοτόω. REISK. ἐπισκοτοῦν proba forma, etsi in Lexicis non obvia, quae cum simplex σκοτοῦν habeant, rursus simplici σκοτεῖν carent. Ut hic ἐπισκοτεῖ — συγκρύψαι, sic ἐπισκοτεῖσθαι — συγκρύπτουσι in Dionys. Hal. de C. V. p. 148. ubi v. quae notavimus. SCHAEFER.

P. 23. v. 27. τούτοις] Sic etiam in texto Bavarici, sed margo dat γρ. τοῖς τοιούτοις. REISK.

P. 23. v. 27. αἱ γὰρ εὐπραξίαι κ. τ. λ.] Citat h. l. infra p. 155. et 156. iisdem verbis recurrentem Stobaeus p. 566, 22. sic dans: συσκιάσαι τὰς τοιαύτας ἁμαρτίας τῶν ἀνθρώπων. et in fine sententiae: τότ' ἀκριβῶς διακαλυφθήσεται ταῦτα πάντα. item Dionysius Halic. T. II. p. 190. REISK.

P. 23. v. 28. καὶ συσκιάσαι] Absunt a Bavarico. Sed in margine hoc est scholium: συγκρύψαι ἀντὶ τοῦ συσκιάσαι. REISK. Etsi Demosthenes vocum ἰσοδυνάμων usu luxuriatur, tamen hic pleonasmus, cum modo praecesserit ἐπισκοτεῖ, prope vitiosus est: ut suspicer, καὶ συσκιάσαι glossatori deberi. SCHAEFER.

P. 23. v. 28. πταίσειε] πταίσει Parisini quintus, septimus, octavus, Ald. Tayl. Harlei. Augustani primi supplem. Pithoeanus, appendix Francofurtana. REISK. πταίσει etiam p. 155, 25. Dedit Bekkerus, cui assentior. SCHAEFER.

P. 24. v. 1. πάντ'] ταῦτα Parisini primus et secundus, Vossianus, Locker. Bavar. Augustanus secundus et tertius. Sed post

ἐξετασθήσεται nova manus in hoc πάντα adscripsit. Aldina Taylori dat πάντ' ἐξετασθήσεται ταῦτα. δοκεῖ —. ταῦτα ἐξετασθήσεται πάντα Paris. quintus, septimus, octavus. αὐτοῦ ταῦτα πάντ' ἐξετασθήσεται Harlei. Aug. primus. Etiam appendix Francof. ταῦτα dat. In Aldina priore ταῦτα est, sed πάντα deest. Contra in posteriore hoc est, illud abest: et huic posteriori consentit Felicianea. ταῦτα addidi. REISK. Auger. solum πάντ' habet. Sic etiam Rüdiger. Melius Bekker. ταῦτα πάντ'. SCHAEFER.

P. 24. v. 1. δοκεῖ δ' ἔμοιγε — δείξειν] τὰ ἑαυτοῦ, τουτέστι, παίσειν. WOLF. Perperam vertit Rüdigerus: „Videor mihi ostensurus non in longum tempus i. e. breviter." SCHAEFER.

P. 24. v. 3. θέλωσι — βούλησθε] Oratoria variatio, quandoquidem βούλησθε idem est quod θέλωσι. Ubicunque Demosthenes de rebus contra Macedonem apparandis loquitur, oratione utitur gravissima et vere ἀποτόμῳ. Vellem locus noster Buttmanno in promtu fuisset, cum in Lexilogo I. p. 26. sqq. de amborum verborum discrimine ageret; cuius disputationem egregie adiuvaret, si sic esset scriptus: ἂν οἵ τε θεοὶ βούλωνται καὶ ὑμεῖς θέλητε. ut v. 17. ἐθελόντων ἃ προσήκει ποιεῖν ὑμῶν. Sed videtur vir egregius solorum Homeri Hesiodique consuetudinem spectasse. SCHAEFER.

P. 24. v. 3. ἡμῶν] Abest ab Aug. primo et ab eius supplemento, item a Vossiano. σώμασί τε ἡμῶν appendix Francofurtana. REISK.

P. 24. v. 4. τέως] Sic Parisini primus, tertius et septimus, Aug. primus et eius supplem. Aug. tertius, Bavar. Meermann. index Aldi, Harlei. Lock. Aldina Taylori, Barocc. τέως dedi pro ἕως, quod etiam apud Stobaeum est h. l. recitantem p. 540, 28. REISK. Vulgatum olim ἕως Auger. et Rüdiger. servarunt: quod factum laudo. Parum probabile est hic Ionicam formam esse positam, cum mox sequatur Attica ἕως. Omnino loca scriptorum Atticorum, ubi τέως sic usurpatum legitur, ita comparata sunt, ut particulae lis facile possit intendi. Conf. Buttmann. in Ind. ad Midian. p. 187. et Rüdiger. ad h. l. Simili errore in Phalarideis Ep. LII. ante Lipsiensem editionem vulgabatur τέως τοῦ παρόντος, ad quem locum v. quae Valckenarius egoque notavimus. SCHAEFER.

P. 24. v. 4. ἐῤῥωμένος] ἐῤῥωμένως Paris. primus, tertius, septimus, Aldina Taylori, item index Aldi. REISK.

P. 24. v. 4. ἤ τις] τις ἢ Aug. primus et eius supplem. Harl. app. Francofurt. REISK.

P. 24. v. 5. πάντα κινεῖται, κἂν ῥῆγμα κ. τ. λ.] Locum hunc citat Plutarchus Opusc. p. 69, 37. REISK. V. Taylor. in Reiskii praefat. ad Annotatt. p. 117. SCHAEFER.

P. 24. v. 6. ῥῆγμα — στρέμμα] Quomodo Grammatici interpretati sint, v. in Anecd. Bekk. p. 300, 7. 302, 13. ubi hic locus respicitur. Aliter Plutarchus l. c. στρέμμα intellexit, cum pro eo σπάσμα poneret. SCHAEFER.

P. 24. v. 6. σαθρὸν] σαθρῶν habent codices 4. Sed ego lego κἂν ἄλλο τι τῶν ὑπαρχόντων, τουτέστι, τῶν μελῶν τοῦ σώματος, ᾖ σαθρόν. WOLF. σαθρῶν Parisinus nonus, Laud. Aldus, Felic. Wolfius designat sine dubio Aldinam, Felicianeam, Manutianam et Herwagianam. REISK. Nempe ex illorum temporum more editiones vocandi codices. σαθρὸν tuetur Pseudodemosthenes p. 156, 2. Sed parum abest, quin praeferam σαθρῶν. *eorum quae prius aderant* σαθρά. Compara quae modo antecesserunt. SCHAEFER.

P. 24. v. 7. οὕτω] οὕτως Aug. secundus. REISK.

P. 24. v. 7. πόλεων] Vocabulam πόλεων et reliqua omnia insequentia aberant ab Augustani primi supplemento usque ad p. 27, 9. folio uno evulso. REISK.

P. 24. v. 7. ἂν] deest Harleiano. REISK.

P. 24. v. 7. πολεμῶσιν] πολεμοῦσιν Barocc. REISK.

P. 24. v. 8. κακὰ] κατὰ Ald. quod ad vulgarem modum correctum reperi in Aldino tam Lipsiensi, quo utor, quam Weimarano, cuius mihi ad breve tempus usura fuit, item in Lessingiano. REISK.

P. 24. v. 10. συμπλακῇ] συμπλεκῇ Aug. primus. REISK.

P. 24. v. 10. εἰ δέ τις ὑμῶν κ. τ. λ.] Citat Hermogenes p. 435, 7. ubi Hermog. Aldinus dat νομίζῃ et ἀνδρὸς pro ἀνθρώπου. REISK. V. Porson. Suppl. praef. ad Eurip. Hec. p. LVII. ed. Lips. tert. SCHAEFER.

P. 24. v. 11. ταύτῃ] i. q. τούτῳ, κατὰ τοῦτο. Musgravii rationem talia explicandi, quam in Bos. Ellips. p. 43. commemoratam multis illius libri locis ad ellipses confutandas adhibui, etiamnunc censeo probandam. ταύτῃ et neutrum τούτῳ non differunt nisi genere grammatico, significatione plane congruunt. Galenus T. V. p. 854. s. ed. Lips. καὶ ταύτῃ γε διήνεγκαν αἱ ποιητικαὶ τέχναι τῶν μόνον πρακτικῶν, ὅτι —. SCHAEFER.

P. 24. v. 12. προσπολεμῆσαι νομίζει] προπολεμῆσαι νομίζοι Parisinus octavus, teste margine Lutetianae. Quamquam addubito de priore vocabulo, sitne id in eo codice scriptum, quod perhibetur. Error non penes librarium resedisse videtur, sed penes illum, qui variantes ex eo codice collegit atque repraesentavit. Cum πρoς volunt dare Graeci librarii, scribunt πρ cum o super ρ. Sic scriptum non est προ, sed προς. Contra cum προ volunt dare, non superne pingunt o super ρ, sed ei ad latus more nobis consueto ponunt. Exemplo esto locus p. 20, 7. ubi in Aug. primi supplem. legitur π$\overset{o}{\rho}$λαμβάνων, quod non est προλ., sed προσλ. Verumtamen etiam Taylor. ad h. l. nostrum ex Har-

leiano προπολεμῆσαι annotavit et νόμιζοι in optat. Viderint, quibus Parisini codicis illius copia est, num huius observatiunculae ignorantia Morello fraudi fuerit. REISK. Conf. Bastii Comment. Palaeogr. p. 789. SCHAEFER.

P. 24. v. 12. λογισμῷ] προνοίᾳ Dionysius p. 16. REISK.

P. 24. v. 13. μεγάλη γὰρ ῥοπὴ κ. τ. λ.] Hanc sententiam Cicero eleganter II. Off. interpretatus est: Magnam vim esse in fortuna in utramque partem, vel secundas ad res, vel adversas, quis ignorat? Nam et cum prospero eius flatu utimur, ad optatos exitus pervehimur, et cum reflavit, affligimur. Plinius etiam lib. II. cap. 7.: Fortunae omnia expensa, omnia feruntur accepta, et in tota ratione mortalium sola utramque paginam facit. WOLF. V. Lennep. ad Phalar. p. 182. s. SCHAEFER.

P. 24. v. 13. τὸ ὅλον] Sic Parisini quintus, septimus, octavus, item Aug. primus et Vossianus. Articulum addidi. REISK. Auger. et Rüdiger. revocarunt vulg. ὅλον. Male. SCHAEFER.

P. 24. v. 13. παρὰ πάντ'] παρ' ἅπαντα Harlei. Paris. quintus et septimus. REISK.

P. 24. v. 16. δοίη] γρ. δῴη Paris. primus et secundus, item Barocc. et Bavaricus in texto, sed supra δοίη. In Augustano tertio dederat hoc vetustior manus, sed iunior id ad vulgatae modum reformavit. REISK. V. Georg. Lecapen. in Matthaei Lectt. Mosqu. T. I. p. 59. Pierson. ad Moer. p. 117. et Lobeck. ad Phrynich. p. 346. sq. Forma illa optativi anomala a posteriorum scriptoribus temporum haud raro usurpata vereor ne originem debeat errori ipsorum veterum, qui formas coniunctivorum epicas, iisdem scriptas litteris, haberent pro optativis. Quo magis ignoscendum librariis, qui in eundem errorem saepissime inciderunt. V. not. ad Hesiod. v. 327. et ad Euripid. Hecub. Pors. p. 94. ed. Lips. tert. Quod igitur olim συγγνῴη in Aeschylo pro vero habui, nunc ἀνατίθεμαι. SCHAEFER.

P. 24. v. 16. τύχην] Lambinus post τύχην addi vult μᾶλλον. REISK.

P. 24. v. 16. εἱλοίμην] Ad εἱλοίμην ut μᾶλλον addatur, quod sententia utique postulat, necesse nil est, usu linguae sic ferente, ut saepissime ibi subaudiendum omittatur, ubi requiritur. REISK. Non puto μᾶλλον subaudiendum omitti, nedum ut cum Lambino dicam excidisse. Notio enim huius ipsius comparativi latet involuta verbo αἱρεῖσθαι, quod in tali constructione non est simpliciter *sumere*, sed *sumere quod praeoptaris.* *) Idem dictum

---

*) H. Stephanus l. c.: „Reperitur etiam alicubi αἱροῦμαι positum cum genitivo, ut αἱροῦμαι τῶνδε κύματα, pro κύματα πρὸ τῶνδε. Sic αἱροῦμαι ζωὴν θανάτου, praefero vitam morti. Sed suspecti sunt hh. ll.“ Me quidem talia non offendunt, in quibus simplex positum est loco compositi ἀνθαιρεῖσθαι s. προαιρεῖσθαι. Quod autem dixi, simplex positum esse loco compositi, spero ca-

esto de simillimo usu verbi βούλεσθαι, ubi non magis cogitandum de ellipsi particulae μᾶλλον. Res iam H. Stephano suboluit in Thes. s. v. αἱρεῖσθαι. SCHAEFER.

P. 24. v. 17. ἐθελόντων ἃ προσήκει κ. τ. λ.] V. Rauchenstein. Dissertat. p. 28. ed. Lips. SCHAEFER.

P. 24. v. 17. ὑμῶν] ἡμῶν index P. Manut. et Aldina prior, sed posterior vulgatam exhibet. REISK. Malim ἡμῶν. V. infra v. 28. SCHAEFER.

P. 24. v. 17. αὐτῶν] Abest a Dionysio. REISK. Male abest. V. mox v. 21. SCHAEFER.

P. 24. v. 17. καὶ] Abest a Parisino secundo et tertio, item ab Aug. tertio. REISK.

P. 24. v. 17. κατὰ μικρὸν] καταμικρὸν Ald. uno vocabulo. Sed index Ald. dat vulgatam. REISK. V. Dorvill. ad Chariton. p. 265. ed. Lips. SCHAEFER.

P. 24. v. 20. ἡμῖν] ὑμῖν Parisin. primus et tertius, Bavaricus, Aug. tertius, Aldus, P. Manut. Dionysius. REISK. ὑμῖν Auger. Praestat nostrum. SCHAEFER.

P. 24. v. 20. ἐνούσας] Malim οὔσας, quod p. 69, 1. Bekkerus recte dedit pro vulg. ἐνούσας. SCHAEFER.

P. 24. v. 20. ἀλλ' — ποιοῦντες] V. Rauchenstein. Dissertat. p. 29. ed. Lips. SCHAEFER.

P. 24. v. 20. οἶμαι] οἴομαι Dionysius. REISK. Aliquid irrisionis inest in hac voce, ut in *credo*. RUEDIGER. Etiam indignationis, ut h. l. V. not. ad p. 15. v. 1. Tali autem parenthesi propria est forma contractior. SCHAEFER.

P. 24. v. 21. αὐτὸν] Sic Paris. secundus, septimus, octavus, appendix Francofurt. Dionysius. Vulg. αὖ τὸν contraxi in unum vocabulum αὐτὸν, ipsum desidentem, desidia, segnitie torpentem aliquem: nam τινὰ subauditur. REISK. Vulg. αὖ τόν: praetuli uno verbo αὐτὸν, quod dant plures et quidem optimi codd. AUGER. Ne credas Reiskio, τινὰ subaudiri. ἀργοῦντα ipsum per se significat *quemquam desidem*. SCHAEFER.

P. 24. v. 22. τοῖς φίλοις] τοῖς abest a Parisino secundo, Augustano secundo, Meermann. Ald. item a texto Bavarici, sed eius margo dat γρ. οὐδὲ τῶν φίλων. Abest item a Dionysio. Sed Ald. Taylori dat οὐδὲ τοῖς φίλοις, item Locker. et Harlei. REISK.

---

villaturum esse neminem, qui mea in Ind. ad Gregor. Cor. p. 935. attente legerit. Ipse Kusterus, qui mihi aliisque immerentibus satis νεανικῶς insultavit ad Xenoph. Oecon. p. 45., nunc, opinor, non diffitebitur, cum illa scriberem, ratione me et consilio usum esse. Viro doctissimo, quem insecutis temporibus existimationis meae studiosissimum expertus sum, νεανίευμα illud hoc lubentius condono, quo certius scio, tela in me coniecta non ipsum procudisse. SCHAEFER.

Articulum omiserunt Auger. et Rüdiger. Satis tuetur eum quod sequitur τοῖς θεοῖς. Quod si deles, delendus est etiam ante θεοῖς. Scriptura, quam margo dat Bavarici, videtur orta ex οὐδέ τῳ τῶν φίλων. SCHAEFER.

P. 24. v. 22. ὑπὲρ αὐτοῦ τι ποιεῖν] Haec verba omittit Dionysius, et facile illis caream. REISK. Ego non item. SCHAEFER.

P. 24. v. 22. μή τί γε] μή τοί γε Harl. Locker. Aug. secundus et tertius, sed in hoc e correctione, nam vetustior manus dederat μή τί γε. REISK. Phrasis est proprie elliptica: μή τί γε δὴ ὑπολάμβανε ἐξεῖναι τοῖς θεοῖς ἐπιτάττειν ὑπὲρ αὐτοῦ τι ποιεῖν. „Nequaquam opineris, a diis postulandum esse, ut quidquam pro nobis faciant:“ quam sententiam hic et alibi breviter exprimere licet *nedum diis*. Interdum haec locutio apud Demosthenem, ut apud alios, invenitur. Infra p. 96. l. 20. ὡς καὶ τοῦ μελλήσαι δώσοντι δίκην, μή τι ποιήσαντί γε. κατὰ Μειδ. p. 525. l. 25. sqq. ἀλλ' οὐδὲ καθ' αὑτὸν στρατιώτης οὗτός γε οὐδενός ἐστιν ἄξιος, μή τί γε τῶν ἄλλων ἡγεμών. κατὰ Ἀνδροτ. p. 607. l. 10. ἃ οὐδ' ἄν, εἰ παρ' ἑαυτοῦ δοίη τις ὑμῖν, λαβεῖν ἄξιον, μή τί γε ἐφ' ᾧ ἑτέρους εἰσπράττειν. p. 609. l. 21. s. ὃν οὐδ' ὑπὲρ ἑαυτοῦ δίκην λαμβάνειν ἐᾷ τὰ πεπραγμένα καὶ βεβιωμένα, μή τί γε ὑπὲρ τῆς πόλεως. Quod si Hermannus ad Vigerum p. 803. ubique μή τοί γε reponere vult, non assentior. Etsi enim nullum poëtae locum in promtu habeam, in quatuor tamen, quos attuli, nulla lectionis varietas notatur, et οὔ τι apud poëtas saepe ponitur, ubi exspectaveris οὔτοι. Vide Valckenaer. ad Hippol. v. 41. BREMI. Adde quod Hesychius T. II. c. 597. et Photius c. 197. μή τί γε interpretantur, de altero tacent: nimirum quod tali significatione solum μή τί γε poni crederent. Quae etiam Devarii sententia fuit, quem vide de utraque formula bene disputantem p. 230. sqq. ed. Reusm. In his omnibus rebus veteres Grammaticos tamdiu audio, donec illos errasse non commentis sed certis rationibus demonstretur. Polybius XII. 9. extr. T. III. p. 400. οὐδ' ἂν — διανοηθῆναι, μή τι δὴ καὶ γράφειν τολμῆσαι τοιοῦτον. Schweighäuserus: „μή τι δή. Sic cod. Peiresc. quod in μή τοι δὴ mutavit Valesius. Si quid mutandum, μή τι δή γε malim.“ Recte spernit Valesii τοι. Sed scribendum μή τί γε δή, si γε oportet addi: quod mihi quidem nondum liquet. SCHAEFER.

P. 24. v. 22. δή] δὲ Paris. primus et septimus. REISK.

P. 24. v. 22. τοῖς θεοῖς] Rursus articulum omittit Dionysius. REISK.

P. 24. v. 23. οὐ δὴ θαυμαστόν ἐστιν κ. τ. λ.] Locum hunc Hermogenes Crispini (num in Aldino reperire nequeo) sic exhibet: οὐ δὴ θαυμαστὸν, εἰ στρατευόμενος ἐκεῖνος καὶ παρὼν ἐφ' ἅπασιν ἡμῶν μελλόντων καὶ ῥαθυμούντων περιγίνεται. Verumtamen p, 177, 13. Hermog. rursus recitatur hic idem locus vulgatis convenienter. REISK. μελλόντων καὶ ῥαθυμούντων memoriae

lapsu Reiskius intulit in Ind. Gr. p. 336. Ceterum de h. l. v. Rauchenstein. Dissertat. p. 29. ed. Lips. SCHAEFER.

P. 24. v. 23. οὐ δὴ θαυμαστόν] οὐδὲ δὴ θαυμ. Harl. REISK.

P. 24. v. 25. μηδένα] μηδὲ Bavar. Sed margo dat μηδὲ καιρὸν μηδένα μηδ' ὥραν. REISK.

P. 24. v. 26. ἡμῶν] ὑμῶν Paris. quintus, Aldus, Felic. P. Manut. Sed Harlei. et Locker. ἡμῶν. REISK.

P. 24. v. 27. οὐδὲ θαυμάζω — περιῆμεν] Tiberius sic contracta citat p. 37.: οὐ δὴ θαυμάζω τοῦτ' ἐγώ, εἰ μηδὲν ποιοῦντες ἡμεῖς τοῦ πάντα ποιοῦντος ἃ δεῖ περιῆμεν. SCHAEFER.

P. 24. v. 27. οὐδὲ] Sic Parisinus primus, Aug. secundus. REISK. Auger. et Rüdiger. vulg. οὐ δὴ revocarunt. Perperam. οὐ δὴ recte positum v. 23. SCHAEFER.

P. 24. v. 28. ἂν] Abest ab Augustano primo. Sed addi a Lockerano annotavit Taylor. ad Wolfianam, cui ἂν etiam deest, de Harleiano nil commemorans. Verba ἂν ἦν absunt ab Aug. secundo. θαυμαστὸν δή, εἰ μηδὲν Ἀθηναῖοι ποιοῦντες Parisinus quintus. REISK.

P. 24. v. 28. εἰ μηδὲν ποιοῦντες κ. τ. λ.] Citat Hermogenes p. 177, 25. REISK.

P. 25. v. 1. ἀλλ' ἐκεῖνο — ἀντῄρατε] Sic citantur a Tiberio p. 37.: ἀλλ' ἐκεῖνο θαυμάζω, εἰ Λακεδαιμονίοις ποτὲ ὑπὲρ τῶν Ἑλληνικῶν δικαίων ἀντῄρατε. SCHAEFER.

P. 25. v. 2. ἐκεῖνο] ἐκεῖνα Aug. tertius. REISK.

P. 25. v. 3. ἀντῄρατε] Anecd. Bekk. p. 26, 8. Ἀνταίρειν: ἀντανίστασθαι. Δημοσθένης. SCHAEFER.

P. 25. v. 3. ἰδίᾳ] ἴδια Ald. Felic. unde nata est Wolfii ad h. l. annotatio haec: „Lego ἰδίᾳ.“ REISK. Auger. ἴδια. Male. SCHAEFER.

P. 25. v. 4. πολλάκις] Abest ab Aldina Taylori. REISK.

P. 24. v. 4. ὑμῖν] ἡμῖν Parisinus septimus. REISK.

P. 25. v. 4. ἐξὸν] ἐξῆν Aldina Tayl. REISK.

P. 25. v. 4. ἀλλ', ἵν' οἱ ἄλλοι κ. τ. λ.] Citat h. l. Schol. Hermog. p. 315. ubi pro ἐν Ὀλυνθιακῶν οὖν ταῦτά φησι leg. est ἐν Ὀλ. δευτέρῳ ταῦτά φ. REISK.

P. 25. v. 4. οἱ] Abest a Parisinis primo et septimo, item ab Augustano tertio. REISK. Recte οἱ ἄλλοι. Mox τοὺς ἄλλους. SCHAEFER.

P. 25. v. 8. πάντας]. Malim καὶ πάντας. REISK. Velim cum Reiskio addi καὶ ante πάντας. AUGER. Non opus addi. SCHAEFER.

P. 25. v. 8. καθ' ἕνα αὐτῶν ἕκαστον] Sic praeter alios etiam Lock. et Harl. Horum vocabulorum secundum cum tertio abest Felic. et Paul. tertium autem cum quarto abest a Parisino quinto. REISK.

P. 25. v. 11. εἰ μηδὲ εἷς ὑμῶν κ. τ. λ.] V. Rauchenstein. Dissertat. p. 29. ed. Lips. SCHAEFER.

P. 25. v. 11. μηδὲ εἷς] μηδεὶς Bavar. Aug. secundus, Harl. Lock. Ald. Tayl. REISK. Voluerunt μηδ' εἷς. Utrum Demosthenes scripserit, non dicam: nam in μηδὲ εἷς et οὐδὲ εἷς Attici hiatum non fugerunt. Qui vero ignorat, quantum inter se differant μηδεὶς et μηδ' εἷς, consulat quae Indici Graeco ad Porsoni Hecubam s. v. Οὐδ' εἷς in edit. tert. inserui. SCHAEFER.

P. 25. v. 13. Φιλίππῳ] τῷ Φιλίππῳ Meermann. REISK.

P. 25. v. 13. ἅπας ὁ χρόνος] Vulg. ὁ χρόνος ἅπας. Sic etiam Harl. Lock. ἅπας ὁ χθόνος Ald. posterior, quod correctum est in Weimarano et Lipsiensi Aldino ἅπας ὁ χρόνος, quomodo ipse Aldus in editione prima dederat. REISK.

P. 25. v. 13. διελήλυθεν] ἐλήλυθεν Parisinus septimus. REISK.

P. 25. v. 15. ὑμῶν] Bekker. αὐτῶν. Bene. Sic enim oratio fit gravior: ὑμῶν autem nemo desideret, cum idem modo praecesserit. SCHAEFER.

P. 25. v. 17. σχεδὸν ταὐτὰ, ἅπερ κ. τ. λ.] V. Rauchenstein. Dissertat. p. 29. ed. Lips. SCHAEFER.

P. 25. v. 17. ταὐτὰ] Sic correxi pro vulgari ταῦτα. REISK. Idem voluit Taylorus. V. Reiskii praefat. ad Annotatt. p. 117. Auger. servavit ταῦτα, sic tamen, ut cum Reiskio mallet ταὐτά. SCHAEFER.

P. 25. v. 17. ἅπερ καὶ νυνὶ] ἅπερ καὶ νῦν Parisinus octavus. Ad ἅπερ νυνὶ addidi particulam copulantem. REISK. Vulg. ἅπερ νυνὶ Auger. revocavit. Sic etiam Bekker. et Rüdiger. SCHAEFER.

P. 25. v. 17. ποιούντων] ποθούντων dat textum Bavarici. Sed margo dat vulgatam cum γρ. REISK.

P. 25. v. 17. ὁ χρόνος ἅπας] ἅπας ὁ χρόνος Aug. sec. Bavar. Harl. REISK.

P. 25. v. 18. ἀγνωμόνως] Anecd. Bekk. p. 329, 30. Ἀγνωμόνως: ἀνοήτως. SCHAEFER.

P. 25. v. 20. ἐκ χρηστῶν] ἐκ τῶν χρηστῶν Parisini primus, quintus et septimus, Ald. Tayl. REISK.

P. 25. v. 20. γέγονε τῆς πόλεως] Sic Ald. Felic. P. Man. τῆς πόλεως γέγονε etiam Harlei. REISK. τῆς πόλεως γέγονε Bekker. SCHAEFER.

P. 25. v. 21. διὰ τῶν αὐτῶν τούτων ἐλπίζετε πράξεων] διὰ τούτων ἐλπίζετε τῶν αὐτῶν πράξεων Aug. secundus et Bavar. Sed in huius margine vulgata est adscripta. Pro extremo vocabulo dat Parisinus septimus τάξεων. REISK. διὰ τούτων ἐλπίζετε τῶν αὐτῶν πράξεων Bekker. et Rüdiger. SCHAEFER.

P. 25. v. 22. αὐτὰ] αὖ τὰ ad h. l. Taylorus adscripsit. V. Reiskii praefat. ad Annotatt. p. 117. Si ita coniecit, erravit. SCHAEFER.

P. 25. v. 22. ἐστὶ] Abest ab Harl. REISK.

P. 25. v. 23. ῥᾷον] Malim ῥᾴω in plurali. πάντα πέφυκε ῥᾴω φυλάττειν τοὺς ἔχοντας idem est ac si dixisset πέφυκεν οὕτω φύσει τοὺς ἔχοντας δύνασθαι πολὺ ῥᾷον φυλάττειν. — Citat h. l. Stobaeus p. 328, 36. REISK. ῥᾷον cur Reiskio displicuerit, non intelligo. SCHAEFER.

P. 25. v. 25. νυνὶ] νῦν Paris. primus, quintus, septimus et octavus, Bavar. Aug. secundus. REISK.

P. 25. v. 25. φυλάξομεν] Sic (in indicat.) in Harlei. et Lockerano a manu prima esse, annotavit Taylor., quia Wolfiana in coniunct. dat φυλάξωμεν. REISK. Coniunctivum male revocavit Auger. SCHAEFER.

P. 25. v. 26. τῶν πρότερον] Post haec videtur ὑπαρξάντων deesse. REISK. Nihil deest. SCHAEFER.

P. 25. v. 26. αὐτῶν οὖν ὑμῶν] αὐτῶν μὲν οὖν ἡμῶν Paris. secundus, tertius, octavus. Etiam in Bavarico, Aug. tertio et Meerm. est ἡμῶν. REISK. ἡμῶν Bekker. SCHAEFER.

P. 25. v. 27. ἔργον τοῦτο ἤδη] Sic et Harl. Locker. τοῦτο ἔργον ἤδη Ald. Felic. P. Manut. REISK. τοῦτ' ἔργον ἤδη Auger. SCHAEFER.

P. 26. v. 1. ἀπ' αὐτῶν] ἐπ' αὐτῶν Aug. secundus, Laud. REISK.

P. 26. v. 1. κρίναντας] κρίνοντας Parisinus quintus. REISK.

P. 26. v. 2. ἐπαίνου] ἐπαίνων Parisinus quintus et septimus. REISK.

P. 26. v. 3. ὑμᾶς] ἡμᾶς Paris. quintus et septimus. REISK.

P. 26. v. 4. πικρῶς — πέπρακται — ὑπάρξῃ] In vocabb. πικρῶς, πέπρακται, ὑπάρξῃ aliquid momenti inesse existimo. RUEDIGER. Quid momenti insit, vellem nos docuisset. SCHAEFER.

P. 26. v. 5. ἡμῶν] Sic Paris. septimus, Lock. REISK. ὑμῶν Auger. Bekker. et Rüdiger. SCHAEFER.

P. 26. v. 5. πρώτων] Sic de meo dedi pro vulg. πρῶτον, et nunc ab Harleiano confirmatum reperio. REISK. Recepit etiam Auger. πρῶτον bene revocarunt Bekker. et Rüdiger. SCHAEFER.

P. 26. v. 6. φεύγειν] ἐκφεύγειν Ald. Tayl. REISK.

P. 26. v. 7. ἰδίους] ἰδίᾳ Paris. tertius et octavus, Meermann. Barocc. Aldus, cuius index tamen videtur vulgatam repraesentare voluisse, Felic. P. Manutius, cuius index vulgatam exhibet, ed. Wolfii, sed appendix Francofurt. vulgatam dat, item Lock. REISK. ἰδίᾳ Auger. restituit. Conf. Porson. ad Eurip. Hec. 1002. SCHAEFER.

P. 26. v. 7. εὑρίσκειν] non forte oblata, sed studio quaesita: i. q. ἐξευρίσκειν. Xenophon Cyrop. IV. 5. 25. σὺ μὲν οὖν εὑρὼν σκηνὴν δὸς αὐτῷ. SCHAEFER.

P. 26. v. 11. κἂν] Hoc etiam in Locker. et Harlei. esse annotavit Taylor., quia Wolfiana merum ἂν exhibet. Aut κἂν cum ἂν est mutandum, aut sic leg. ὑμέτερα. *praemia belli vestra sunt.* Hic desinit sententia. Tum incipit nova: οἷον ὑμετέρα Ἀμφίπολις. *E. c. vestra est Amphipolis*, h. e. vos eam iure ut vestrae civitatem ditionis reposcitis. κἂν ληφθῇ —. *atque si recuperetur, statim vos eam auferetis.* REISK. Reiskiana, ut vulgo, post ὑμέτερα habet signum coli, quod ego sic, ut vides, mutavi. Sed etiam post Ἀμφίπολις debebam eodem modo interpungere: nam Ἀμφίπολις refertur ad τὰ ἆθλα, ut v. 15. Λάμψακος, Σίγειον, τὰ πλοῖα ad τὰ λήμματα. Sic nihil hic intricati est, simulque apparet, unice probandum esse κἂν, pro quo Auger. ineptum ἂν revocavit. „Libri universi" inquit „legunt κἂν. Wolfius emendavit tacitus ἂν, quod retinui." SCHAEFER.

P. 26. v. 11. αὐτὴν] Abest a Parisino octavo, Harlei. et a texto Bavarici, sed eius margo dat γρ. καὶ αὐτὴν ὑμεῖς: ubi copula non est oratori obtrudenda, sed annotatori imputanda. REISK. Sic enim solet ille annotator. V. not. ad p. 21. v. 15. SCHAEFER.

P. 26. v. 12. ἐφεστηκότων] ἀφεστηκότων Aug. tertius: sed paulo post facit cum vulgata. REISK.

P. 26. v. 13. λήμματα] Opponitur τοῖς ἄθλοις, quae ut quis accipiat, summa opus est contentione. RUEDIGER. Parum intellexit vim oppositionis. ἆθλα (*Kampfpreis*) sunt praemia belli honesti, λήμματα (*Profit*) quaestus belli inhonesti, τῆς λῃστείας, λῆμμα enim fere dicitur sensu deteriori. SCHAEFER.

P. 26. v. 15. στρατιωτῶν] στρατιωτικῶν Ald. Tayl. REISK.

P. 26. v. 15. Σίγειον] Citat h. l. Harpocr. hac in voce. REISK.

P. 26. v. 16. τὸ λυσιτελοῦν αὐτοῖς ἕκαστοι χωροῦσιν] τὸ λυσιτελοῦν ἕκαστος αὐτῶν χωροῦσι Aldina Taylori. REISK.

P. 26. v. 16. αὐτοῖς] Reiskiana, ut ante editum erat, αὐτοῖς, quomodo etiam Bekker. et Rüdiger. Augerus mecum αὑτοῖς. SCHAEFER.

P. 26. v. 18. δόντες] δόντος Aug. tertius ab antiqua manu, sed iunior vulgatam superscripsit; quae utique praeferenda est, tametsi etiam δόντος ferri et exponi possit subaudiendo τινός. *cum imperatorum vestrorum aliquis rationem rerum a se gestarum vobis reddiderit.* Nam διδόναι λόγον potest tam ille dici, qui repetit rationem, eiusque reddendae facit copiam, quam qui reddit postulatam. REISK.

P. 26. v. 18. τὰς] Abest a Parisino quinto. REISK.

P. 26. v. 20. ταύτας, ἀφίετε] Malo τούτους, τοὺς στρατηγούς, ἀφίετε. WOLF. ταύτας dant Parisini primus, tertius, quintus, septimus, octavus, item Vossianus, Augustanus secundus et tertius, Bavaricus, Meermann. Aldus, index Felic. et P. Manutii. Sed Lessingianus et Weimaranus τούτους adscriptum habent, quod etiam Wolfio placuit. Aldina prior dat ταῦτα, posterior ταῦτας cum circumflexo. Olim sic erat: τὰς ἀνάγκας ἀκούσητε, τούτους ἀφίετε. Ego cum distinctione lectionem mutavi. *ubi necessitates illas audieritis, dimittitis reos.* REISK. Utraque Ald., qua ego utor, praebet ταύτας, nec, quod Reiskius dicit, prior ταῦτα. RUEDIGER. Quod olim erat, Augerus revocavit. Unice verum ταύτας. Quod autem Rüdigerus dicit, per hoc pronomen contemtum exprimi, multum errat. Non enim sunt leves aut fictae necessitates, sed verae et gravissimae, ortae per culpam ipsorum Atheniensium. SCHAEFER.

P. 26. v. 20. περίεστι] περιέσται Aug. secundus. REISK.

P. 26. v. 20. ἡμῖν] ὑμῖν Harlei. Lock. Parisinus octavus, Aug. secundus, Aldus, index P. Manut. Vulgatam dat index Aldi. Utramque Bavaricus, ὑ super ἡ scripto. REISK. Recte ὑμῖν Bekker. et Rüdiger. SCHAEFER.

P. 26. v. 22. ἔχειν] ἔχει Parisini quintus et octavus. REISK.

P. 26. v. 22. πρότερον μὲν γὰρ — πολιτεύεσθε κατὰ συμμορίας] Citat h. l. Thomas M. p. 728. v. πολιτεύομαι. REISK. Conf. p. 172. in. SCHAEFER.

P. 26. v. 23. νυνὶ] νῦν Parisini primus, quintus et octavus. REISK. V. Oudendorp. ad Thom. M. l. c. SCHAEFER.

P. 26. v. 23. πολιτεύεσθε κατὰ συμμορίας] Acerbus sarcasmus. Cum antea κατὰ συμμορίας pecunia vestra civitatem iuveritis, nunc κατὰ συμμορίας res scilicet administratis, h. e. omnia turbatis. SCHAEFER.

P. 26. v. 25. ῥήτωρ] Abest ab Aug. secundo. REISK.

P. 26. v. 25. ἡγεμὼν] V. Photius c. 49. et Zonaras c. 973. SCHAEFER.

P. 26. v. 25. ἑκατέρων] ἑκατέρῳ Aug. secundus. REISK.

P. 26. v. 25. τούτῳ] γρ. τούτοις Paris. tertius, item Aug. tertius a vetusta manu, sed nova fini vocis ῳ superscripsit. REISK.

P. 26. v. 25. βοηθησόμενοι] Hervagiana prior editio habet βοηθησόμενοι, *adiuturi*, pro βοηθήσοντες, ut puto: nisi passive accipiatur, *adiuvandi*, qui praesidia oratorum ambiunt, ut, restinctis bellis, conferre tributa et instruere triremes non cogantur. τὸ βοησόμενοι est durum et, ut puto, mendosum. Mallem βοηθοὶ ἐσόμενοι. WOLF. βοησόμενοι Felicianea, Parisini primus, secundus, quintus, septimus, octavus, Harl. Bavaricus, Augustani secundus et tertius, item Aldina posterior et appendix

Francofurtana: nam Aldina prior dat βοηθησόμενοι. REISK. Universi codd. praeter R. dant βοησόμενοι. Cod. R. Wolfius et ed. Par. legunt βοηθησόμενοι, quod idem est hic ac βοηθήσοντες. Retinui βοηθησόμενοι. AUGER. Item Cod. Dorvill. βοησόμενοι. V. Animadvers. in Chariton. p. 624. ed. Lips. βοησόμενοι etiam p. 172, 8. Idem Bekkerus dedit. Utrum praeferendum sit, ipsa docet ratio grammatica. Nam βοῶ habet futurum βοήσομαι, βοηθῶ futurum βοηθήσω. Moeris p. 106. Βοήσεται, Ἀττικῶς. βοήσει, Ἑλληνικῶς. ad q. l. v. Pierson. Xenophon Anab. VII. 4, 19. Σεύθης δὲ ἧκε βοηθήσων. Hellen. III. 5. 14. ὑπὲρ ἡμῶν αὐτῶν ἀδικουμένων βοηθήσομεν. et mox §. 17. οἱ δ' Ἀθηναῖοι ὡς βοηθήσοντες. Aeschines p. 225. R. βοηθήσειν τοῖς ἰδίοις. De clamore autem concionali βοᾷν h. l. intelligendum esse, cum per se patet, tum magis etiam intelligitur ex altero loco, ubi plenius est: οἱ βοησόμενοι μεθ' ἑκατέρων τριακόσιοι. In toto hoc loco Orator indignationis suae habenas effundit. SCHAEFER.

P. 26. v. 26. οἱ τριακόσιοι] Trecenti, qui clamitent scilicet, ὑπὸ τῷ ῥήτορί εἰσι. De locupletissimis civibus hoc docet Ulpianus esse intelligendum, quorum alii aliis factionibus faveant. WOLF. Citat Pollux VIII. 100. οἱ abest a Parisino secundo, tertio, quinto et octavo, item ab Augustanis secundo et tertio, a Bavarico et Meermann. item Vossiano et Harl. Aldina prior caret articulo, quem posterior dat. REISK. Delendum esse non dubito, mirorque tamdiu, etiam a Bekkero, toleratum. Conf. p. 172, 8. s. SCHAEFER.

P. 26. v. 26. τριακόσιοι] γρ. τετρακόσιοι Paris. tertius. REISK.

P. 26. v. 26. οἱ δ' ἄλλοι προσνενέμησθε] οἱ λοιποὶ πολῖται ἐν προσθήκης μέρει ἐστὲ, οὐ ψηφίσοντες καθ' ἑαυτοὺς, ἀλλὰ τὰς τῶν ῥητόρων καὶ στρατηγῶν καὶ τριακοσίων ἐπιψηφίζοντες γνώμας. WOLF.

P. 26. v. 26. προσνενέμησθε] προσενενέμησθε (in plusquamperf.), quod Wolfiana dat, in nullo reperi. Est ergo inventum ipsius Wolfii. REISK.

P. 26. v. 27. δὴ] δὲ Parisinus septimus. REISK.

P. 26. v. 27. ὑμῶν] ἡμῶν Parisinus quintus. REISK.

P. 26. v. 28. βουλεύεσθαι] βούλεσθαι Parisini primus et tertius, item Meermann. Lock. et Barocc. συμβουλεύεσθαι Pithoeanus, Aldina Taylori. REISK.

P. 26. v. 29. τοῖς μὲν — ἀποδώσετε] Verborum nonnihil insolentius traiectorum haec est sententia, ac si dixisset: τοῖς μὲν ὑμῶν ἀποδώσετε μόνον τὸ ἐπιτάττειν, ὥσπερ ἔχουσιν ἐξουσίαν τυραννικήν. REISK. Add. Ind. Gr. s. v. τυραννίς. SCHAEFER.

P. 26. v. 29. ἐκ τυραννίδος ὑμῶν ἐπιτάττειν] Suspecta lectio est. Quid si ἡμῖν ἐπιτάττειν? Sin τυραννίδος ὑμῶν recte scribitur, sensus est: quasi vos tyrannidem illis decrevissetis. For-

tassis τὸ ὑμῶν redundat. WOLF. Lambinus vult ὑμῖν. REISK. ὑμῶν cohaeret cum τοῖς, *aliis vestrum*. AUGER. Idem ante ὥσπερ et post τυραννίδος commate interpunxit. Ego Lambinum sequar. SCHAEFER.

P. 27. v. 1. ἀποδώσετε] Lambinus vult simplex δώσετε. V. Wolf. et Mounteneium p. 320. REISK. Lambinum ne audias. V. Reiskii Ind. Graec. s. v. ἀποδιδόναι b. SCHAEFER.

P. 27. v. 3. μηδοτιοῦν] Melius Bekker. μηδ᾽ ὁτιοῦν. Sic dare h. l. oblitus sum: alibi dedi. SCHAEFER.

P. 27. v. 5. ὑμῖν] Hoc ex Harlei. annotavit Taylor., quia in Wolfiana est ἡμῖν. REISK. ἡμῖν Auger. SCHAEFER.

P. 27. v. 5. αἰεὶ] Sic pro vulg. ἀεὶ Paris. secundus et tertius, Bavar. P. Manut. REISK. ἀεὶ Bekker. et Rüdiger. SCHAEFER.

P. 27. v. 6. εἶθ᾽] Est in εἶτα notio indignationis. RUEDIGER. Non puto. SCHAEFER.

P. 27. v. 6. περιέσται] ἐξέσται Parisini secundus et tertius, Bavar. (sed ei superscripta est vulgata), August. tertius, Meerm. Aldina Taylori, index Aldi. REISK. Multum praestat περιέσται. V. p. 26. v. 20. SCHAEFER.

P. 27. v. 7. λέγω δὴ κεφάλαιον] ὃ δὲ τούτων κεφ. Paris. octavus, Harl. REISK.

P. 27. v. 7. λέγω — εἰσφέρειν] φημὶ δεῖν εἰσφέρειν. κεφάλαιον, κεφαλαιωδῶς, ὡς ἐν κεφαλαίῳ. WOLF. Recte Wolfius interpretatur φημὶ δεῖν εἰσφέρειν, modo ne δεῖν putes subaudiendum esse: ipsum enim per se λέγω est i. q. κελεύω, quo sensu etiam Latini *dico* pro *iubeo* usurpant. SCHAEFER.

P. 27. v. 7. δὴ] Pro δὴ in nostro δὲ erat. Caetera cum Aldino concordarunt. OBSOP. δὲ margo Lutetianae ex Obsopoeo et Lock. REISK.

P. 27. v. 7. ὧν] ὅσων Parisinus octavus, Augustani primi supplem. Harlei. In Bavarico idem est superscriptum. REISK. ὅσων Bekker. et Rüdiger. Hic: „[ὅσων] convenit sequenti τὸ ἴσον.“ Cur magis conveniat, quam ὧν, non intelligo. SCHAEFER.

P. 27. v. 7. τὸ ἴσον] ὁ μὲν πένης ἀπ᾽ ὀλίγων ὀλίγα, ὁ δὲ πλούσιος ἀπὸ τῶν πολλῶν πολλά· οὕτω γὰρ ἂν ἴσα γίγνοιτο τὰ τῆς εἰσφορᾶς. WOLF. *aequum*, *iustum*, quod quemque par est pendere pro modo facultatum. Sic etiam Boeckhius in Oecon. polit. Athen. T. II. p. 73. SCHAEFER.

P. 27. v. 8. στρατεύσησθε] στρατεύησθε Bavar. sed cum vulgata superscripta, item Harl. REISK.

P. 27. v. 10. παριοῦσι] παροῦσι Paris. septimus. REISK.

P. 27. v. 11. αἱρεῖσθαι] αἱρεῖσθε supplem. Aug. primi et Bavar.: sed ei vulgata est superscripta. REISK.

P. 27. v. 11. ἃ] Abest a Paris. primo et octavo et Barocc. REISK.

P. 27. v. 11. ὁ δεῖνα ἢ ὁ δεῖνα] De homine certo, sed quem nominare aut non possumus aut nolumus. Compares cum τὸν καὶ τὸν, τὸ καὶ τὸ et similibus. In Midiana p. 560, 18. τὰ καὶ τὰ πεπονθὼς ὁ δεῖνα. Nihil in talibus incerti: quod ipse articulus indicat. Erraret si quis ὁ δεῖνα cum τὶς compararet. SCHAEFER.

P. 27. v. 11. εἴπῃ] εἴποι suppl. Aug. primi. REISK.

P. 27. v. 11. ποιῆτε] ποιήσητε Aug. primi supplem. Aldina Taylori, appendix Francof. REISK.

P. 27. v. 12. ἐπαινέσεσθε] ἐπαινέσεσθε in medio pro ἐπαινέσετε in activo. AUGER. ἐπαινέσω ut futurum in classicis scriptoribus aliquanto rarius quam ἐπαινέσομαι legere memini. V. Plato de Republ. L. II. p. 379. extr. 383. in. L. IV. p. 426. med. HSt. SCHAEFER.

P. 27. v. 13. ὑμῖν] Sic pro vulg. ἡμῖν Paris. primus, tertius, quintus, septimus, octavus, Aug. primi suppl. Aug. secundus, Bavaricus, qui clausulam dat hanc: Ὀλυνθιακὸς β. HHΔΔΔΔ. Videntur itaque veteres huic orationi στίχους 240 tribuisse. In August. tertio reperi has notas ηνΔΔΔΔ, id est 190. REISK.

ANNOTATIONES AD ARGUMENTUM OLYNTHIACAE TERTIAE.

P. 27. v. 1. ΤΡΙΤΟΥ ΟΛΥΝΘΙΑΚΟΥ] Reiskiana ΟΛΥΝΘΙΑΚΟΥ ΤΡΙΤΟΥ, ut supra p. 17. ΟΛΥΝΘΙΑΚΟΥ ΔΕΥΤΕΡΟΥ. Soloecismum correxi. V. Ind. ad Gregor. Cor. p. 1048. SCHAEFER.

P. 27. v. 2. Ἔπεμψαν βοήθειαν κ. τ. λ.] V. Rauchenstein. Dissertat. p. 20. ed. Lips. SCHAEFER.

P. 27. v. 2. καί τι] Pro καί τι nostrum habebat καί τοι modico sane discrimine. OBSOP. καί τι καὶ Ald. Tayl. καίτοι καὶ Gonvill. REISK. Verum puto καί τι καὶ. SCHAEFER.

P. 27. v. 3. ὁ δὲ δῆμος] Nostrum ὅ τε δῆμος habebat. OBSOP. Etiam Aldina Taylori. REISK. Recepit Augerus e codd. L. M. Dd. et Ee. me non improbante. SCHAEFER.

P. 27. v. 4. οἵ τε ῥήτορες] καὶ οἱ ῥήτορες appendix Francofurtana et Aldina Taylori. REISK.

P. 27. v. 4. παρακαλοῦντες] παρακαλοῦσιν Parisinus quintus et Aug. primi supplem. appendix Francofurtana, Aldina Taylori. REISK. Recepit Augerus e codd. L. M. Dd. et Ee. SCHAEFER.

P. 27. v. 4. τιμωρίαν] Nostrum τιμωρίαν legit. OBSOP. τιμωρίᾳ Bavar. Aldus. Sed codex Obsopoei, item Aldina Taylori consentit cum vulgata. REISK. τιμωρίᾳ non magis probandum, quam in simili locutione ξενίᾳ pro ξενίαν s. ξένια. SCHAEFER.

P. 27. v. 4. Φιλίππου] τοῦ Φιλίππου Paris. quintus. REISK.

P. 27. v. 5. ὁ δὲ Δημοσθένης δεδοικὼς] Pro hoc in nostro legebatur δέδοικε τοίνυν ὁ Δημοσθένης, haud dubie melius et rectius. OBSOP. δέδοικε τοίνυν ὁ Δημοσθένης appendix Francofurtana, Aldina Taylori, Paris. quintus et supplem. Aug. primi. REISK. Idem dedit Auger. e codd. L. M. Dd. et Ee. Item Bekker. Recte, ut puto. Nostrum si Rhetor scripsisset, διὰ τοῦτο ante παρελθὼν omisisset. SCHAEFER.

P. 27. v. 7. ὀλιγωρήσωσι] Pro ὀλιγωρήσωσι in nostro legebatur ὀλιγωρήσουσι. OBSOP. ὀλιγωρήσουσι Bavar. Aldina Taylori. REISK. Codd. L. M. Dd. et Ee. dant ὀλιγωρήσουσι. AUGER.

P. 27. v. 7. διὰ] καὶ διὰ Paris. septimus. REISK.

P. 27. v. 7. ἐπικόπτει] Pro ἐπισκώπτει in nostro erat ἐπικόπτει, *praecidit*, quod profecto magis quadrare videtur sententiae. Nusquam enim deridet Athenienses Demosthenes, sed quum nihil actum sit, indicat, ne in utramvis aurem, quasi superato Philippo, dormiant, etsi nonnihil misso Olynthiis auxilio expedierint. OBSOP. ἐπικόπτει Bavar. Augustani primi supplem. et Feliciani editio, unde Wolfius in farragine repetiit, hanc lectionem probans. REISK. Retinui ἐπικόπτει, quamvis multi libri, et quidem optimi, habeant ἐπισκώπτει. AUGER. Rüdigerum miror revocasse ἐπισκώπτει. Unice verum ἐπικόπτει, *retundit*. Haec verba passim confunduntur. SCHAEFER.

P. 27. v. 8. σώφρονα] σωφρονεῖν Aug. secundus. F. voluit καὶ τὸ σωφρονεῖν. REISK.

P. 27. v. 8. τὴν γνώμην μεθίστησι, λέγων] Haec quatuor verba absunt a Bavarico. Verba duo priora etiam a Parisino quinto absunt. REISK. τὴν γνώμην abest a cod. Ee. et potest abesse salvo sensu. AUGER.

P. 27. v. 10. νῦν] Abest ab Aug. 1. suppl. REISK.

P. 28. v. 13. περὶ δὲ τὸ] περὶ δὲ τοῦ Aldina Taylori, supplem. Aug. primi, app. Francof. REISK. Codd. D. M. V. et Rr. περὶ δὲ τοῦ. AUGER.

P. 28. v. 15. σπουδάζουσιν] φροντίζουσιν Ald. Tayl. Gonvill. REISK.

P. 28. v. 15. δὲ] Habet et Gonvill. Omisit Wolf. secundum Felicianeam. REISK. Revocavi δὲ, quod in libris fere omnibus comparet. AUGER.

P. 28. v. 15. ἐν δὲ — θεωρικῶν] Pro ἐν δὲ τούτῳ τῷ λόγῳ καὶ τῆς περὶ τῶν θεωρικῶν sic in nostro scriptum reperi: ἐν δὲ τούτο τῷ λόγῳ καὶ τῆς περὶ θεωρικῶν. OBSOP.

P. 28. v. 15. καὶ τῆς περὶ τῶν] καὶ περὶ τῆς τῶν Aug. 1. suppl. codex Obsopoei. REISK. Codd. M. U. et X. καὶ περὶ τῆς τῶν. Cod. B. omittit τῶν. AUGER. Quod Reiskius de codice Obsopoei scripsit, repugnat notae ipsius Obsopoei. SCHAEFER.

P. 28. v. 17. ἐπιτιθέντας] ἐπιθέντας Aug. secundus. REISK.

P. 28. v. 18. γράψασιν] γράψουσιν Aug. primi supplem. Ald. Taylori. REISK. Dedi cum codd. M. et U. γράψουσιν pro γράψασιν in vulg. AUGER. Male dedit. Puniebatur, non qui scripturus esset, sed qui scripsisset. SCHAEFER.

P. 28. v. 18. ἄδεια ᾖ] δεήσῃ Bavar. Dedi de meo ἄδεια ᾖ, REISK. Vulg. δειχθῇ. Emendavi cum Reiskio ἄδεια ᾖ. Cod. Bav. habet δεήσῃ, quod propius accedit ad emendationem Reiskianam. AUGER. Multum praestat, quod Bekker. et Rüdiger. dederunt, ἵν' ἀδεὲς ᾖ. SCHAEFER.

P. 28. v. 18. τοῦ] Vulg. τὸ cur Reiskius in τοῦ mutarit, satis apparet. Hunc sequi debebat Augerus, cum Reiskianum ἄδεια ᾖ adscivisset: sed servavit τὸ. Restituerunt Bekker. et Rüdiger. SCHAEFER.

P. 28. v. 19. καὶ] Abest ab Aug. secundo, Aldina utraque. REISK. Omisit Augerus, uncis inclusit Rüdigerus. SCHAEFER.

P. 28. v. 19. ὅλως] Sic Aug. secundus et Bavaricus. REISK. Codd. U. V. X. et ed. Par. ὅλους pro ὅλως, male. AUGER.

P. 28. v. 20. ἀναστῆναι] διαναστῆναι appendix Francofurt. Aldina Taylori. REISK. Vulg. ἀναστῆσαι. Correxi ἀναστῆναι, in quod libri universi consentiunt. AUGER.

P. 28. v. 21. πολλῇ] Abest a Bavarico et Aldina Taylori. REISK.

P. 28. v. 21. τέως] Vere Bekker. et Rüdiger. τε ὡς. SCHAEFER.

ANNOTATIONES AD ORATIONEM OLYNTHIACAM III.

P. 28. v. 1. Οὐχὶ ταὐτὰ παρίσταταί μοι κ. τ. λ.] ἕτερα ὑπολαμβάνω καὶ φρονῶ, ὅταν τὰ πράγματα σκοπῶ, ἢ ὅταν ἀκούω τῶν λόγων. Oratorum verba cum rebus consentire mihi non videntur. Sic M. Cato in Catilinario, verba Demosthenis Sallustio pene interpretato, Longe, inquit, mihi alia mens est, P. C., quum res atque pericula nostra considero, et quum sententias nonnullorum ipse mecum reputo. Exordium reprehensione aliorum attentionem captat, et a periculo. WOLF. Locum hunc reci-

tat Scholiastes Hermogenis in prolegom. ad libr. περὶ εὑρέσεως p. 352. ἐν τισι λόγοις καὶ δυσὶ καὶ τρισὶ προοιμίοις χρησόμεθα. δυσὶ μὲν Δημοσθένης ἐν τῷ τρίτῳ τῶν Ὀλυνθιακῶν, ὧν πρότερον μέν· Οὐχὶ ταὐτὰ παρίσταταί μοι —. δεύτερον δὲ [p. 29, 6.]· ὁ μὲν οὖν παρὼν καιρὸς —. REISK.

P. 28. v. 2. εἰς] πρὸς Harlei. Aldina Taylori, Aug. primi supplem. et Bavaricus in texto, sed vulgata superscripta. πρὸς etiam appendix Francofurtana dat. REISK.

P. 28. v. 2. τὰ] Abest ab Aug. tertio. REISK.

P. 28. v. 2. ἀποβλέψω] Taylorus videtur ἀποβλέπω maluisse. V. Reiskii praef. ad Annotatt. p. 117. Frustra. Conf. p. 26, 17. SCHAEFER.

P. 28. v. 2. πρὸς] εἰς Paris. primus, quintus, septimus, Aldus, P. Manut. REISK. Sic etiam Augerus. Recte, opinor. Conf. p. 26, 17. Certe alterutrum probandum, ut bis ponatur aut πρὸς aut εἰς: nam mihi Rüdigerus non persuasit, Demosthenem consulto variasse praepositionem, ut „per εἰς accuratior rei consideratio', sed per πρὸς levior intuitus denotaretur.“ Imo et τὰ πράγματα et τοὺς λόγους Orator accurata consideratione digna habuit: qui si vel leviter indicasset, τοὺς λόγους negligentius se considerasse, nimirum τοῖς ἀντιπολιτευομένοις cavillandi sui occasionem daturus erat. SCHAEFER.

P. 28. v. 3. τοὺς μὲν γὰρ λόγους κ. τ. λ.] Sopater ad Hermogenem p. 313, 6. δεῖ τὸν ἔμφρονα ῥήτορα θαῤῥοῦντάς τε παρὰ τὸ δέον τοὺς συμβουλευομένους καταπλῆξαι, φυλαττόμενον ἐν τούτῳ τὸ εἰς ἀθυμίαν αὐτοὺς ἐμβαλεῖν, ὅπερ καὶ ὁ ῥήτωρ ἐν τρίτῳ τῶν Ὀλυνθιακῶν ἐκ προοιμίων ποιεῖ, [designat h. l. p. 28, 3.] καὶ πάλιν ἀθύμως διακειμένους ἐγεῖραι καὶ φρονήματος ἐμπλῆσαι, φυλάττοντα [sic] κἀνταῦθα, ὅπως μὴ παραχθῶσιν εἰς καταφρόνησιν καὶ ῥαθυμότεροι γένωνται. τοῦτο δὲ πρῶτος μὲν Ὅμηρος ἐποίησε —. Δημοσθένης δὲ καλῶς ἐζήλωσεν ἔν τε τῷ προειρημένῳ τρίτῳ τῶν Ὀλυνθιακῶν καὶ ἐναργέστερον ἐν τῷ περὶ τῆς εἰρήνης ἐκ προοιμίων [p. 57, 1.]· Ὁρῶ μὲν — τὰ παρόντα πράγματα πολλὴν δ. ἔ. etc. REISK.

P. 28. v. 5. γινομένους] γιγνομένους Bav. Ald. P. Manut. Sed haec neque supra annotavi, neque postmodum annotabo. REISK. γιγνομένους Auger. Bekker. et Rüdiger. SCHAEFER.

P. 28. v. 5. δὲ] Abest ab ed. P. Manut. REISK.

P. 28. v. 5. προήκοντα] Scholium in Anecd. Bekk. p. 1095. recte interpretatur προεληλυθότα. *) SCHAEFER.

---

*) Ἥκω illud, formâ praesens, significatione perfectum, si quis cum perfecto ἧκα componat, de quo Lobeckius in Parergis ad Phrynich. p. 744., facile in suspicionem adducatur, non ἧκα ab ἥκω, quod viro doctissimo placuit, sed contra ἥκω ab ἧκα derivari

P. 28. v. 6. πεισώμεϑα] πεισόμεϑα Paris. octavus, August. secundus. REISK. Lectio vulgata erat πεισώμεϑα, quam Bekkerus recte mutavit [in πεισόμεϑα], perperam Rüdigerus revocavit. Uterque tamen in sua ratione ultra modum excedit. Dawesius scilicet canonem edixit, ὅπως μὴ cum coniunctivo nonnisi aoristi primi passivi et aoristi secundi omnium formarum, non autem cum aoristi primi coniunctivo formae activae et mediae coniungi: quem canonem recentiores etiam ad ὅπως extenderunt, eosque secutus est Bekkerus; Rüdigerus autem hunc canonem reiicit; merito. Nam quod de simili professus est Hermannus ad Soph. Ai. 557., idem me de hoc profiteri oportet: „Mihi canon iste, ut idonea ratione carens, numquam visus est verus esse." Quamquam enim librariorum vel incuriae vel perversitati multa tribuimus, caussam tamen non videmus, cur in aliis locis iisque vicinis futurum indicativi toleraverint, in aliis temere mutaverint. Quid? quod aoristus primus formae passivae veniam impetraverit, ceterarum non item? Nimirum quia ille correctioni non improbabili prorsus resistebat. Rem vero perversitatis convincit id, quod soloecismi adeo oriantur et metrum obstet praecepto, quod recentiores secuti sunt. Cf. Heindorf. ad Platonis Protag. 12. Accedit, quod, si subtilius attendamus, non eadem vis est aoristi et futuri. Aoristus enim rem iamiam instantem et praesentem, futurum rem futuram indicat. — Quae quamquam ita sint, tamen non temere ubivis aoristus coniunctivi tolerandus est, sed tum demum, quum eum constet in usu fuisse. Sic v. c. aoristus ἐπεισάμην a πάσχω non fuit in usu, sed ἔπαϑον. *) Necessario igitur πεισόμεϑα erat scribendum, etiam si falsissimus sit canon Dawesii; idque etiam ipsa sententia confirmatur. Iam loca indicabimus, in quibus Bekkeri mutationem reiicimus. p. 45. l. 21. sine dubio proba est lectio vulgata: καὶ ὅπως μὴ ποιήσητε, ne faciatis. p. 18. l. 11. s. ὅπως μὴ — δόξωμεν, ne videamur. p. 29. l. 1. s. προλαβεῖν ἡμῖν εἶναι τὴν πρώτην, ὅπως τοὺς συμμάχους σώσωμεν. p. 9. l. 17. παρασκευάσασϑαι τὴν ταχίστην, ὅπως ἐνϑένδε βοηϑήσητε. p. 99. l. 14. s. καὶ ὅπως, ὥσπερ ἐρωτῶσι προϑύμως, οὕτω καὶ ποιεῖν ἐϑελήσωσι. p. 99. l. 26. s. καὶ

---

debere, qua ratione Dorica dialectus plura praesentia a perfectis derivavit. Quod si verum est, (neque enim rem praestare ausim,) ἧκα videtur vetustissimae linguae proprium fuisse, cumque post obsolevisset, per labentis Graecitatis scriptores revixisse. Infinitivum ἡκέναι reperi in Galeno T. V. p. 93. ed. Lips. SCHAEFER.

*) Plato Alcibiad. II. in. ὅπως μὴ λήσῃ τις —. Vere Buttmann. λήσει. „λήσῃ" inquit „coniunctivus esset aoristi primi, qualem de hoc verbo non formarunt antiqui." Barbarum λήσαντα nuper demum Poppo expulit e Xenophontis Cyrop. I. 6. 1. qui vellem simul delevisset ἂν manifesto natum e litteris proximis. Xenophon enim nec dubitanter neque hypothetice, sed ut de re certa loquitur. SCHAEFER.

σκοπεῖ μᾶλλον οὐδὲ ἓν τῶν πάντων ἢ ὅπως ταύτην καταλύσῃ (τὴν πολιτείαν). p. 125. l. 9. s. ὅπως μὴ δουλεύσωσιν οἱ πολῖται, κρατοῦντες. p. 130. l. 10. s. καὶ ὅπως μηδὲν αὐτὸς ποιήσῃ, σκοπῶν. — Recte mutavit p. 60. l. 20. ὁρᾶν, ὅπως μὴ προαξόμεθα. Nam aoristus προαξώμεθα non est in usu, sed προαγάγωμεν. Recte videtur mutasse p. 103. l. 2. s. ἃ δέδοιχ' ὅπως μή ποθ' ἡγήσεσθε ἐπὶ πολλῷ γεγενῆσθαι: haec enim res per longum tempus futurum manebit. Nolo longior esse. Sed haec fundamenta videntur lectionis constituendae; nec ulla editio hac una in re perfecta est. BREMI. Conf. not. ad p. 18, 12. 21, 17. De nostro loco v. etiam Lobeck. ad Phrynich. p. 720. SCHAEFER.

P. 28. v. 7. δέον] Melius mihi videtur legere δεῖν quam subaudire εἶναι. SEAGER. *Diar. Classic.* LII. p. 235. Vulgata si recte habet, notanda est constructio, cuius alia exempla legere non memini. Sed conf. Dorvill. ad Charit. p. 610. ed. Lips. SCHAEFER.

P. 28. v. 7. οὐδὲν οὖν ἄλλο κ. τ. λ.] Sic ordinanda sunt verba: οἱ τὰ τοιαῦτα λέγοντες δοκοῦσί μοι οὐδὲν ἄλλο ἁμαρτάνειν, ἢ τὴν ὑπόθεσιν οὐχὶ τὴν οὖσαν, περὶ ἧς βουλεύεσθε, καριστάντες ὑμῖν, pro, ἢ ὅτι οὐ παριστᾶσι. Qui igitur talia dictitant, non in alio delinquere mihi videntur, nisi quod a scopo totius vestrae deliberationis aberrant. vel: nihil aliud facere, quam errare mihi videntur, cum a totius vestrae deliberationis scopo aberrent. τὴν ὑπόθεσιν οὐχὶ τὴν οὖσαν, id est, οὐ τὴν ἀληθῆ, περὶ ἧς βουλεύεσθε: proponunt vobis argumentum non verum illud, de quo deliberatis. Erat autem ἡ οὖσα, ut Olynthii strenue iuvarentur: quo clamosi oratores omisso ad Philippum ulciscendum hortabantur. Sic in Chersonesitana: ἡ μὲν οὖν σπουδὴ περὶ τῶν ἐν Χερσονήσῳ πραγμάτων ἐστὶ, καὶ τῆς στρατείας, ἣν ἑνδέκατον μῆνα τουτονὶ ὁ Φίλιππος ἐν Θρᾴκῃ ποιεῖται· τῶν δὲ λόγων οἱ πλεῖστοι περὶ ὧν Διοπείθης πράττει καὶ μέλλει ποιεῖν. Hic quoque oratores τὴν ὑπόθεσιν οὐχὶ τὴν οὖσαν, περὶ ἧς ἐβουλεύοντο, παρίστασαν. Quid autem stultius, quam, ignorato scopo deliberationis, dare velle consilium? Vere hoc est ἄσκοπα τοξεύειν, et a ianua aberrare, ac potius toto coelo errare. Quod ne contingat, teneatur praeceptum Philonis in libello ὅτι πᾶς σπουδαῖος ἐλεύθερος· καταλαβόντες, περὶ οὗ ὁ λόγος, τὰς ἀποδείξεις εὐσκόπως ἐφαρμόττωμεν. Quod prima Olynthiaca suasit, et Olynthios defendendos, et Macedoniam vastandam bipertitis copiis, non videtur obtinuisse. Cum autem exercitus et minor esset, quam ut dividi posset, et sine Olynthiorum clade alio transferri nequiret, periculum ipsis Atheniensibus imminere affirmat, si turbulentis oratoribus obtemperetur. Sed haec e Libanio et Ulpiano petantur. WOLF. Recte posterius: nihil aliud facere, quam —; non item prius. SCHAEFER.

P. 28. v. 11. αὑτῆς] αὐτῆς (cum leni) Paris. secundus, quintus, septimus. REISK.

P. 28. v. 11. μάλ' ἀκριβῶς] μεγάλ' ἀκρ. August. tertius e correctione. REISK. Sic, μάλ', Reiskius in annotatt., ut etiam in textu dare voluisse videatur: eodemque modo Bekkerus et Rüdigerus. Bene, quamvis repugnante Wunderlichio. SCHAEFER.

P. 28. v. 12. οὐχὶ πάλαι] οὐ πάλαι August. secundus, Bavaricus in texto, sed vulgata superscripta. REISK.

P. 29. v. 1. νῦν μέντοι πέπεισμαι κ. τ. λ.] Verba sic ordina: πέπεισμαι μέντοι προλαβεῖν τὴν πρώτην (scilicet ὁδὸν, τουτέστι τὸ πρῶτον, ἐπιῤῥηματικῶς) τοῦτο, ὅπως σώσωμεν τοὺς συμμάχους, εἶναι νῦν ἱκανὸν ἡμῖν. Haec est propositio Demosthenis: Olynthii nunc sunt defendendi. WOLF.

P. 29. v. 1. προλαβεῖν] κατεργάσασθαι πρὸ τοῦ τιμωρήσασθαι Φίλιππον. WOLF.

P. 29. v. 1. εἶναι ἡμῖν] ἡμῖν εἶναι Aug. primi supplement. P. Manut. ὑμῖν εἶναι Aug. secundus, indices Aldi, Feliciani, P. Manutii, item Harl. REISK. ἡμῖν εἶναι Auger. Bekker. et Rüdiger., ad aurium sensum meliori verborum ordine. SCHAEFER.

P. 29. v. 2. τὴν πρώτην] τὴν πρώτην, scilicet ὁδὸν, idem valet ac τὸ πρῶτον. AUGER. Bene docet secutus Wolfium ad v. 1., idem valere ac τὸ πρῶτον. De ellipsi, si cui non placet subaudire ὁδὸν, alia eligat: optio enim est liberrima plurimorum. V. L. Bos. Ellips. p. 43. 578. 914. Mihi quomodo intelligendum videatur, alibi dixi: nec muto sententiam. SCHAEFER.

P. 29. v. 2. σώσωμεν] σώσομεν Aug. 2. P. Manut. Felic. REISK. Bekker. σώσομεν. Rüdiger. σώσωμεν. Idem probant Bremius ad p. 28, 6. et Rauchenstein. in Dissertat. p. 8. edit. Lips. Neque ego refragor. *ut servemus.* SCHAEFER.

P. 29. v. 3. τρόπον] τρόπον in Aug. tertio stat post ἐκεῖνον, item in Aldina Taylori et Meermann. Index Aldinus exhibet τότε καὶ περὶ τοῦ τίνα τιμωρήσεταί τις καὶ ὃν τρόπον, ἐξέσται σκοπεῖν. quae eadem lectio etiam in texto Bavarici est, sed vulgata in margine cum γρ. annotata. REISK. τρόπον post ἐκεῖνον posuit Rüdiger., quod nemo, opinor, imitabitur. Bonum foret τίνι — ἐκεῖνον τρόπῳ. SCHAEFER.

P. 29. v. 4. ἐξέσται] Scholium in Anecd. Bekker. p. 1095. interpretatur ἐξουσία ἔσται. SCHAEFER.

P. 29. v. 4. τὴν ἀρχὴν] τὴν τῶν Ὀλυνθίων σωτηρίαν. WOLF.

P. 29. v. 4. ὀρθῶς] ὅμως Paris. septimus. REISK.

P. 29. v. 5. τῆς τελευτῆς] τοῦ τιμωρήσασθαι Φίλιππον. Hanc enim hypothesin thesis includit. WOLF.

P. 29. v. 7. καὶ νῦν] Absunt a Bavarico et Aug. secundo. REISK. Uncis inclusit Bekkerus: mallem plane delevisset. Ad εἴπερ ποτὲ subaudi ἔδει φροντίδος καὶ βουλῆς. Rüdigeri καὶ νῦν tuentis rationem non intelligo. SCHAEFER.

P. 29. v. 7. φροντίδος] κορoντίδος in texto Bavarici est, vulgata ad modum scholii superscripta. Sed istud non intelligo, mendosum sine dubio. REISK.

P. 29. v. 7. δεῖται] Etiam in Bavarici texto sic est, sed superscriptum est γρ. δείκνυσιν, quod non magis, atque illud superius, intelligo. REISK.

P. 29. v. 8. χαλεπώτατον] χαλεπώτερον Paris. quintus, appendix Francofurtana, Aldina Tayl. REISK.

P. 29. v. 12. ὑμᾶς] ἡμᾶς Bav. sed ὑ superscripto. REISK.

P. 29. v. 13. βούλεσθαι] βουλεύεσθαι Aldina Taylori. REISK.

P. 29. v. 14. ἂν] Sic Paris. primus et septimus, August. primi supplem. REISK. Adscivit Reiskius pro vulg. ἐάν. SCHAEFER.

P. 29. v. 15. ὑπομένειν, τοῦτο θεωροῦντας] Augustanus secundus ita dat distinctum: ὑπομένειν τοῦτο, θεωροῦντας —. REISK.

P. 29. v. 16. ὡς] Abest a Parisino quinto: quod ferri potest, si pro πᾶν optetur πόσον. REISK.

P. 29. v. 17. πᾶν] πόσον Paris. quintus et octavus, Aug. primi supplem. Harlei. REISK.

P. 29. v. 18. πράγματα] Abest a Bavarico. REISK.

P. 29. v. 18. ἀναγκαῖον — ὑπομνῆσαι] p. 704, 21. ἀνάγκη δὲ πρῶτον ὑπομνῆσαι τοὺς χρόνους ὑμᾶς καὶ τὸν καιρόν. SCHAEFER.

P. 29. v. 20. ὅτ'] ὅταν Aug. primi supplem. REISK.

P. 29. v. 21. τρίτον — πολιορκῶν] Citat haec Zonaras c. 1745. SCHAEFER.

P. 29. v. 21. τρίτον — τουτὶ] *ante hos tres quatuorve annos.* Accusativi usus in talibus solennis: rarior dativi. Photius c. 445. Τρίτῳ καὶ τετάρτῳ ἔτει, ἀντὶ τοῦ πρὸ τριῶν καὶ τεσσάρων ἐτῶν. οὕτως Ἀντιφάνης. imo, ut D., Ἀντιφῶν. Conf. Ruhnken. Opusc. T. I. p. 174. 180. SCHAEFER.

P. 29. v. 22. Ἡραῖον τεῖχος] Latine: Iunoniam munitionem aut castrum. Sed haud scio, an praestet Graecum relinqui: Heraeum tichos. Nam et Solinus Heretum in Italia a Iunone habere nomen; Suidas Ἡραῖον τεῖχος castellum aut oppidum Thraciae esse scribit, a Samiis conditum: de cuius deae cultu et Virgilius. WOLF.

P. 29. v. 22. μὲν] Abest a Meermann. REISK.

P. 29. v. 22. Μαιμακτηριῶν] Sic Aug. primi supplem. Bavaricus cum scholio Αὔγουστος, Ald. P. Manut. REISK. Olim Μεμακτηριῶν. V. Photius c. 177. 178. SCHAEFER.

P. 29. v. 23. γιγνομένου] γιγνομένων Harl. Paris. octavus. γενομένου Aug. primi supplem. REISK. Cod. N. legit γιγνομένων, quum ceteri legant γιγνομένου vel γινομένου. AUGER. Recte

Bekkerus *γενομένου*. Rüdigerus vulgatam ratione mira tuetur. SCHAEFER.

P. 29. v. 25. *μέχρι πέντε καὶ τετταράκοντα ἐτῶν*] V. nos ad Lysiam p. 127. TAYLOR.

P. 29. v. 27. *τοῦ ἐνιαυτοῦ τούτου*] *τούτου* abest a Parisino octavo et Harl. REISK. Nec tenor orationis desiderat. SCHAEFER.

P. 29. v. 28. *Ἑκατομβαιὼν, Μεταγειτνιὼν, Βοηδρομιὼν*] Ad v. *Ἑκατομβαιὼν* adscriptum est in Bavar. *Ἀπρίλιος:* ad *Μεταγειτνιὼν*, *Μάϊος:* ad *Βοηδρομιὼν*, *Ἰούνιος*. REISK. Post *Βοηδρομιὼν* Reiskiana habet coli signum, quod mutari non debebat. Retinuit etiam Rüdigerus. Auger. et Bekker. post *B.* plene interpunxerunt. In temporis notatione Orator familiaris sermonis simplicitatem passim exprimit. SCHAEFER.

P. 29. v. 28. *τούτου τοῦ μηνὸς*] *καὶ τούτου τοῦ μηνὸς* Aug. 2. REISK.

P. 30. v. 1. *μόγις*] Pro *μόλις μόγις*, qua tamen idem significant, habebam. Et paulo superius pro *ἑξήκοντα* et infra pro *πέντε* literis numerus notatus erat, ut in aliis quoque locis, nempe *ξ* et *ε*. Sed ea quoque in aliis non imprudens praeterii. OBSOP. *μόλις* Parisini tertius et octavus, Aug. primi supplem. Bavar. Meermann. Ald. P. Man. Sed Obsopoei codex facit cum vulgata. REISK. *μόλις* Auger. *μόγις* vulgo Atticum habetur. V. Gregor. Cor. p. 65. Georgius tamen Lecapenus in Matthaei Lectt. Mosq. T. I. p. 71. [*μόλις*] *γράφεται καὶ μόγις. ἀττικῶς δὲ ἀεὶ διὰ τοῦ λ.* Tam parum certi his in rebus est. Conf. Porson. ad Eurip. Phoen. 319. SCHAEFER.

P. 30. v. 1. *ἔχοντα Χαρίδημον κενὰς*] *ἔχοντα κενὰς Χαρίδημον* Bavaricus, Augustani secundus et tertius. REISK.

P. 30. v. 2. *Χαρίδημον*] Est hic Charidemus Orita, quem hominem turpem Demosthenes in or. advers. Aristocrat. describit, et cuius res gestas accuratissime digessit Rumpf, Prof. Giss., in Progr. 1815. edito. RUEDIGER.

P. 30. v. 2. *κενὰς*] i. e. *πολιτικῆς δυνάμεως κενάς*. Nam cives Athenienses, quum Philippum vel aegrotum vel mortuum audissent, periculo iam se defunctos rati, et propterea conscendere ipsi nolentes, naves Charidemo militibus alibi complendas tradiderunt. SEAGER. *Diar. Class.* LII. p. 235. Opponitur *αὐτοὺς ἐμβαίνειν* p. 29, 26. SCHAEFER.

P. 30. v. 2. *ἀργυρίου*] *ἀργύρου* Parisinus septimus. REISK. Male. De discrimine inter *ἄργυρος* et *ἀργύριον* v. Boeckh. de Oecon. polit. Athen. T. I. p. 25. T. II. p. 213. SCHAEFER.

P. 30. v. 2. *γὰρ*] Hoc etiam Bav. dat in texto, sed superscriptum *δὲ*. REISK.

P. 30. v. 8. *Φίλιππος*] *ὁ Φίλιππος* Bavar. REISK.

[illegible] καὶ Ald. Felic. Sed appendix Francofurt. [illegible] Ald. Lessingianus et Ald. Taylori. REISK. [illegible]

[illegible] ἥκει] Raro usu de nuntiis. SCHAEFER.

P. [illegible] v. 4. ἀφήκατε] ἀφεῖτε Aug.' primi supplem. ἀφίετε [illegible], sed margo vulgatam dat cum γϱ. νομίσαντες [illegible] τὴν ἀποστολὴν Ald. Tayl. intermediis omissis. REISK. [illegible] Bekker. SCHAEFER.

P. 30. v. 5. τὸν ἀπόστολον] τὴν ἀποστολὴν Aug. primi supplem. REISK. Interpretamentum videtur vulgatae. Zonaras c. 250. 'Ἀπόστολοι δὲ αἱ τῶν νεῶν ἐκπομπαί.' οὕτως Δημοσθένης. Minus recte de ipsa classe Reiskius in Ind. Gr. interpretatur. SCHAEFER.

P. 30. v. 6. ἐβοηθήσαμεν] ἐβοηθήσατε Parisini quintus et septimus. REISK.

P. 30. v. 6. ἐψηφισάμεθα] ἐψηφίσασθε Paris. quintus. REISK.

P. 30. v. 6. οὐκ ἂν ἠνώχλει — σωθείς] Citantur in Anecd. Bekk. p. 135, 26. SCHAEFER.

P. 30. v. 7. νῦν ἡμῖν] Absunt ambo haec vocabula ab Augustano tertio. Posterius abest ab Augustano secundo. In Parisino quinto est ὑμῖν. REISK.

P. 30. v. 7. τότε] Abest a Bavarico, sed superscriptum est minoribus literis, tanquam scholium. REISK.

P. 30. v. 8. οὐκ ἂν ἄλλως — ἥκει] Videtur ita distinguendum atque legendum esse: οὐκ ἂν ἄλλως ἔχοι νῦν. *iam facile non mutentur.* νῦν δὲ ἕτερος πολέμου καιρὸς ἥκει. *Iam vero alia occurrit belli gerendi opportunitas.* REISK. Nihil hic mutandum. SCHAEFER.

P. 30. v. 8. ἥκει. τίς οὗτος; δι' ὃν] Vulg. ἧκε. τίς οὗτος; δι' ὃν. Lambinus sic distinguit: ἧκε. τίς; οὗτος, δι' ὃν. In Aldina et Felic. est ἥκει in praes. Abest οὗτος a Parisinis tertio, septimo et octavo, a Bavarico, ab Harlei. ab Augustani primi supplemento, ab Aldina posteriore, a Laudiano. Appendix Francofurtana ἥκει. τίς οὗτος; REISK. Tayloro placuit τίς; οὗτος. V. Reiskii praefat. ad Annotatt. p. 116. Sic etiam Augerus dedit. Bekker. ἥκει τις οὗτος, δι' ὃν. Rüdiger. ἥκει τις, δι' ὃν, deleto οὗτος: quod non probo. Hic etiam malim comma ponere post τις, οὗτος arcte iungens sequentibus. V. not. ad p. 11, 27. SCHAEFER.

P. 30. v. 10. ταὐτὰ] ταῦτα Paris. tertius et septimus. REISK.

P. 30. v. 11. τί δὴ χρησόμεθα] Videtur ita esse distinguendum: τί δή; *quid tum?* quid id nostra refert, quod tu iactas? Respondet: χρησόμεθα —. *Nempe utemur* —. Aut, si malumus cum aliis legere χρησώμεθα, Age scil. *utamur* —. REISK. In vulgata et interpunctione et scriptura nihil est quod me offendat. SCHAEFER.

P. 30. v. 11. δὴ] δὲ Paris. septimus. REISK.

P. 30. v. 11. χρησόμεθα] χρησώμεθα Paris. quintus, Aldus, et quia Wolfiana quoque sic dat, annotavit Taylorus vulgatam per ο ex Harlei. REISK. χρησώμεθα Auger. Male. SCHAEFER.

P. 30. v. 11. εἰ] Sic Parisin. tertius. REISK. Olim ἂν. SCHAEFER.

P. 30. v. 12. βοηθήσετε] βοηθήσητε Parisin. tertius, Aug. secundus. REISK.

P. 30. v. 12. παντὶ σθένει κατὰ τὸ δυνατὸν] τὸ κατὰ τὸ δυνατὸν, si scholion non est, synonymia est ἢ ἐκ παραλλήλου. WOLF. Recte tuetur locutionem, quae pleonastica videtur, non vere est: nam auget gravitate orationem omni modo rem urgentis. Simile est p. 147, 1. ὁμοθυμαδὸν ἐκ μιᾶς γνώμης. SCHAEFER.

P. 30. v. 13. ἔσεσθε πάντα] πάντα ἔσεσθε Bavar. Augustani secundus et tertius, Aldus, P. Manutius. Sed inversum ordinem annotavit Taylor. ex Harleiano. REISK. πάντα ἔσεσθε Auger. Bekker. et Rüdiger. SCHAEFER.

P. 30. v. 16. οὔτε Φίλιππος] οὔτε μὲν γὰρ Φίλιππος Paris. septimus. REISK.

P. 30. v. 16. οὔτε Φίλιππος — Φίλιππον] Si divinationi venia daretur, suspicarer legendum: οὔτε Φίλιππος ἐθάῤῥει τούτοις, οὐδ᾽ οὗτοι Φιλίππῳ, id est, et Philippus Olynthiis, et Olynthii Philippo diffidebant. Nam si utrinque hostilibus animis fuerunt, mutuo metu ab inferendo bello deterriti, qui convenit, Philippum, quos solos invadere non ausus fuit, Atheniensium societate aut amicitia certe auctos oppugnare fuisse ausum? Sed quia via tritissima tutissima, retineamus vulgo receptam lectionem. Est autem θαῤῥεῖν τινα cum accusativo *fidere, se alicui parem ant etiam superiorem fore, non metuere.* Plato in Phaedro: τὸ γὰρ τοιοῦτον σῶμα (loquitur autem de corporibus in otio et umbra educatis) ἐν πολέμῳ τε καὶ ἄλλαις χρείαις, ὅσαι μεγάλαι, οἱ μὲν ἐχθροὶ θαῤῥοῦσιν, οἱ δὲ φίλοι καὶ αὐτοὶ οἱ ἐρασταὶ φοβοῦνται. id est: *Eiusmodi corpus tum in bello tum aliis negotiis arduis ab inimicis contemnitur, amicos vero atque ipsos amatores solicitos habet.* Idem θάνατον θαῤῥεῖν, *non reformidare mortem.* Sic θαῤῥεῖν τὴν μάχην, θαῤῥεῖν τόπους ὑπόπτους. θαῤῥεῖν τινι cum dativo est *aliquo fretum esse, alicui confidere.* Ulpianus: οἱ Φωκεῖς ἐθάῤῥησαν τῷ Μακεδόνι. Et Chrysostomus: οὐδενὶ τούτων ἐθάῤῥησεν εἰς σωτηρίαν τῶν ἀνθρώπων. WOLF. Dictio bene graeca est θαῤῥεῖν τινα pro *securum alicuius causa esse, nil mali sibi ab eo metuere.* Citat h. l. Lexicon vetus apud Montfaucon. Bibl. Coislin. p. 497. REISK. V. Anecd. Bekk. p. 148, 9. et Heindorf. ad Platon. Phaedr. p. 228. quem errasse puto, cum ad φοβοῦνται subaudiret περὶ αὐτῷ. Sensus: *tale enim corpus inimicis confidentiam, amicis metum affert;* quomodo etiam Wolfius intellexit. Antegressum enim oppositumque

θαῤῥοῦσιν satis cavet, ne φοβοῦνται secus quam oportet intelligamus. Quis autem imbellem commilitonem in rerum discrimine, ubi plurimum interest fortem habere παραστάτην, non metuat? SCHAEFER.

P. 30. v. 17. ἐπράξαμεν ἡμεῖς] S. εἰρήνην πρὸς Ὀλυνθίους. Considerandum, utrum τὸ πράττειν εἰρήνην sit idem, quod ποιεῖν καὶ συνθέσθαι, an vero τὸ μηχανᾶσθαι significet, id est, callidis rationibus pacem esse conciliatam, cum bellum inter eos intercessisset, animis utrinque exulceratis? WOLF. Subaudi πρὸς αὐτούς. REISK. Videtur deesse πρὸς ἐκείνους. AUGER. Nihil nec subaudiendum est neque excidit. ἡμᾶς i. q. ἀλλήλους, quod negare non debebam in not. ad Aesopum Heusingeri p. 96. Sic vernacule: *unter uns*. SCHAEFER.

P. 30. v. 17. ἣν τοῦτο ὥσπερ ἐμπόδισμά τι κ. τ. λ.] τοῦτο, ἤγουν τὸ μεγάλην πόλιν, διηλλαγμένην πρὸς ἡμᾶς, τοὺς Φιλίππῳ πολεμοῦντας, ἐφορμεῖν τοῖς καιροῖς αὐτοῦ, ἣν ὥσπερ ἐμπόδισμά τι καὶ δυσχερὲς Φιλίππῳ. Sed Philippus non multo post τὸ ἐμπόδισμα ἐκποδὼν ἐποίησεν, deleta Olyntho, cum quidem prius denuntiasset civibus, aut illis Olynthi, aut sibi in Macedonia non fore habitandum. WOLF.

P. 30. v. 18. καὶ δυσχερὲς] id est καὶ ταῦτα πάνυ τι δυσχερές. *impedimentum aliquod, idque inprimis durum et impeditum.* REISK.

P. 30. v. 18. πόλιν μεγάλην ἐφορμεῖν] πόλιν ἐφορμεῖν μεγάλην Meermann. Harlei. REISK.

P. 30. v. 18. ἐφορμεῖν] Citat h. l. Harpocration h. v. REISK. Vulg. ἐφορμᾶν: mendum, quod excidit contra ipsius editoris mentem, qui in notis legit ἐφορμεῖν. AUGER. V. Dorvill. ad Chariton. p. 393. ed. Lips. — ἐφορμεῖν Grammatici h. l. respicientes interpretantur ἐφεδρεύειν. V. Photius c. 38. et Zonaras c. 936. Sed est discriminis aliquid inter haec verba: nam ἐφεδρεύειν est militiae pedestris, ἐφορμεῖν navalis. Non mirum autem Athenienses, populum maritimum marique potentem, tot locutiones a re navali petiisse. SCHAEFER.

P. 30. v. 18. ἐφορμεῖν τοῖς ἑαυτοῦ καιροῖς] quasi in procinctu stare ad eius occasiones impediendas, paratam esse ad ipsum invadendum, sicubi impegerit, captare opportunitatem adversus ipsum, in statione esse. Polybius: στόλος ἐφορμῶν ταῖς τοῦ Φιλίππου ἐπιβολαῖς. WOLF. V. Wyttenbachii Iulianea p. 194. ed. Lips. SCHAEFER.

P. 30. v. 19. ἑαυτοῦ] αὐτοῦ Parisin. quintus et septimus, Aug. primi suppl. REISK. αὑτοῦ praeferendum. SCHAEFER.

P. 30. v. 21. ἐθρύλλουν] ἐθρύλουν Meerm. et sic passim reperi verbum hoc simplici λ exaratum. Sed ille merus est mos librariorum, nil significans neque praecipiens et ne dignus quidem annotari. Hoc pacto sunt qui verbum ἀγγέλλειν nunquam

geminato λ exaratum dant, sed semper simplici. REISK. Confudit diversa. ἀγγέλειν enim barbarum est, θρυλεῖν bene Graecum. ἐθρύλουν Bekker. et Rüdiger. SCHAEFER.

P. 30. v. 21. τέως] In Bavarico est velut scholium superscriptum. REISK.

P. 30. v. 21. τοῦτο πέπρακται νυνὶ ὁπωσδήποτε] Supra γέγονεν αὐτόματον. τὸ ὅπως δήποτε non tam significat hic τυχόντως, temere et fortuito, aut μόλις καὶ δυσκόλως καὶ ἀτελῶς, vix, aegre, minus absolute, quam παράλειψιν quandam, q. d. factum est, qua autem ratione id factum sit, non exquiro. Libanius autem rationem explicat. WOLF. *hoc nunc factum est ratione, quam commemorare non attinet.* SCHAEFER.

P. 30. v. 21. νυνὶ] Abest ab Aug. secundo. In Parisinis tertio, quinto, septimo et octavo est νῦν, item in Aug. primi supplemento, in edd. Aldi, Felic. P. Manutii. REISK. νῦν olim editum, quod Auger. revocavit. SCHAEFER.

P. 30. v. 22. καὶ προθύμως] Absunt a Paris. septimo. REISK.

P. 30. v. 23. χωρὶς — αἰσχύνης] Citatur in Anecd. Bekk. p. 161, 18. SCHAEFER.

P. 30. v. 25. εἰ καθυφείμεθα] εἰ καὶ καθυφείμεθα Ald. Taylori. REISK.

P. 30. v. 26. [τῶν]] τῶν abest a Paris. quinto, septimo et octavo, a Bavarico, ab Aug. primi supplemento. Etiam in Aug. tertio videbatur deletum. Uncis inclusi ut supervacaneum: quod si tamen servetur, legendum erit τὸν ἀπὸ τῶν μετὰ ταῦτα. REISK. Bekkerus τῶν delevit. Mira tuetur ratione Rüdigerus. SCHAEFER.

P. 30. v. 27. ἐχόντων —, ὡς ἔχουσι] Solennis loquendi ratio, quando sermo est de re, quam disertius eloqui nolis. V. not. ad Sophocl. Oed. C. 273. SCHAEFER.

P. 30. v. 27. ἡμῖν] Consentit Aldina cum vulgata. Verumtamen index Aldinae, quod saepe facit, lectionem texti pro variante refert: unde Wolf. in indice Herwagiano repetiit. Voluerunt sine dubio ὑμῖν subiicere pro ἡμῖν. Felicianus in texto dat ὑμῖν, in indice ἡμῖν. REISK.

P. 31. v. 1. κατεστρεψαμένῳ] καταστρεψομένῳ (in futuro) Aug. secundus. REISK.

P. 31. v. 1. πρὸς ταῦτα] ad res Phocenses, et Atticas inprimis. REISK.

P. 31. v. 1. ἐπικλῖναι] Reiskius in Ind. Gr.: „subaudi ἑαυτά." Scribere voluit ἑαυτόν. Plene et propria significatione Pausanias IX. 30. 5. ποιμὴν — ἐπικλίνων αὐτὸν πρὸς τοῦ Ὀρφέως τὸν τάφον. SCHAEFER.

P. 31. v. 2. εἰς τοῦτο] Absunt ab Aug. tertio. Sed nova manus adscripsit post ποιήσειν. REISK.

P. 31. v. 2. ποιήσειν] Reiskius in Ind. Gr. s. v. ἀναβάλλειν ex h. l. citat ποιεῖν, forte, ut puto, non consulto. Sane ποιεῖν vel ποιῆσαι scriptum malit, qui parum calleat consuetudinem,

Graecorum proprie utendi infinitivis futurorum, ubi lingua et Latina et vernacula infinitivis praesentium utitur: qua in re illi rationis temporum multo sunt observantiores, quam aut Latinae aut vernaculae linguae ingenium patitur. Non pauca huius generis congessi in not. ad Poët. Gnom. p. 16. s. Cumque res vulgo parum nota sit ignorataque inutilibus coniecturis locum dedisse videatur, addo alia, quae postmodo mihi oblata sunt. Euripides Iph. T. 906. s. Matth. *ΟΡ. Φοίβου κελευσθεὶς θεσφάτοις ἀφικόμην. ΙΦ. τί χρῆμα δράσειν;* Editor: „*δρᾶσαι* procul dubio scribendum esse dicit Elmslei., quia *κελευσθεὶς δράσειν* Graece non dicatur; recte." Aristophanes Plut. 573. *ὅτιὴ ζητεῖς τοῦτ' ἀναπείσειν ἡμᾶς.* Sic omnes, quod sciam, libri. Pervelim igitur discere, quid Porsonum moverit, ut *ἀναπείσειν* mutaret in *ἀναπεῖθειν.* Galenus T. VI. p. 125. ed. Lips. *ἔοικε — ἐπιμνησθήσεσθαι.* SCHAEFER.

P. 31. v. 2. *ἰδεῖν—βοηθεῖν*] Citant Anecd. Bekk. p. 135. s. SCHAEFER.

P. 31. v. 3. *ἐγγύθεν*] *ἐκεῖθεν* Aug. tertius. REISK.

P. 31. v. 3. *γινόμενα*] *γιγνόμενα* Bekkerus et Rüdigerus. SCHAEFER.

P. 31. v. 4. *βοηθοὺς ἑαυτῷ*] *βοηθὸν αὐτῷ* Paris. quintus et septimus. In octavo solummodo fuit *αὐτῷ*, non item *βοηθόν.* Consentiunt huic in hoc solo Aug. primi supplem. Ald. P. Manut. REISK.

P. 31. v. 4. *ὅτι μὲν γὰρ*] *ὅτι γὰρ* etiam Harlei. et Ald. Tayl. *ὅτι μὲν γὰρ* Ald. P. Manut. Felic. Addidi *μέν.* REISK. *μὲν* deleverunt Bekker. et Rüdiger. SCHAEFER.

P. 31. v. 6. *δή*] Abest a Paris. quinto et septimo. REISK.

P. 31. v. 8. *λέγε*] *λέγε* ex Harleiano annotavit Taylorus, quia Wolfiana dat *λέγετε.* REISK.

P. 31. v. 8. *μὴ τοίνυν — τοῖς πολλοῖς*] Egregia oratio, quae praeparat ad audienda longe alia, quam Athenienses opinabantur. Hi exspectabant, magnos oratorem belli apparatus esse flagitaturum, eosque studiose charta quidem decrevissent. Sed orator patriae amantissimus, omnem nugarum splendorem exosus, Athenienses eo vocat, unde fons publicae calamitatis manabat, ad voluptatum omnis generis cupidinem, coniunctam cum vanitate et magniloquentia, ad humilem sentiendi rationem, cuncta vel turpissima tolerandi, dum illum finem assequerentur. Huc pertinebant ea, quae vocabantur, *θεωρικά.* Eorum auctor erat Pericles: qui quidem Athenarum urbem, partim etiam civitatem ad altiora multo provehebat, si magnificentiam victus cultusque spectes, sed semina celeris ruinae spargebat. De mille talentis, quae quotannis in aerarium conferebantur, ut, si quod incideret bellum, eius fortiter gerendi auxilia suppeterent, iussit ille, ut

ad summum aurae popularis fastigium ascenderet, quotiescunque spectacula edebantur, singulis civibus duos obolos numerari, unum, ut solvere possent, quae solvenda essent, alterum, ut temporis iactura resarciretur. Certis quidem verbis cautum erat, ut, simulac bellum impenderet, pecuniae istae proprio suo usui redderentur. At quis ausus esset appellare, quod certissime cautum erat?! Unus, qui honoris caussa nominandus est, Apollodorus quum id auderet, iussit populus, rogante Eubulo quodam, ut morte multaretur, *ὃς ἂν γράψειε μεταποιεῖν τὰ θεωρικὰ στρατιωτικά*. Id quidem Demosthenes noster nihil curat, sed ostendit civibus suis tum veritatis gravitate, tum irrisionis flagello, non minus ridicule quam perniciose in turpem eos debilitatem delapsos esse. Ea autem, qua totam rem persequitur, ratio egregia est. Quum enim, qui id, quod sublatum ipse vult, tolli suadet, morte multetur, postulat, ut ii, qui hanc legem tulissent, eius abrogationem postulare cogantur: quo scilicet facto mortis poenam sibi ipsi constituunt. BREMI. Inter exempla *τῆς προδιορθώσεως* hoc Technici retulerunt. V. Boissonad. ad Tiber. p. 28. s. SCHAEFER.

P. 31. v. 10. *καθίστατε*]. *καθιστᾶτε* Aldina prior et Felic. *καθίστατε* Bavar. Aug. primi supplem. et secundus, Harleianus, item Aldina posterior. REISK. *καθιστᾶτε* perperam revocavit Auger. Inprimis enim de his formis valet, quod Georgius Lecapenus in universum praecepit in Matthaei Lectt. Mosqu. T. I. p. 59.: *Ὅσα ἀπὸ τῶν εἰς μι κανονίζεται, ταῦτα καὶ ἀκριβέστερα παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς*. SCHAEFER.

P. 31. v. 11. *ἐν δὲ τούτοις τοῖς νομοθέταις*] p. 710, 17. *Τῶν δὲ νόμων τῶν κειμένων μὴ ἐξεῖναι λῦσαι μηδένα, ἐὰν μὴ ἐν νομοθέταις*. Proprius hic usus praepositionis *ἐν* de legibus sciscendis et abrogandis *per νομοθέτας*. SCHAEFER.

P. 31. v. 11. *θῆσθε*] *τὸ μὲν τιθέναι καὶ θεῖναι νομοθέτου, τὸ δὲ θέσθαι νόμον τοῦ δήμου εἶναί φασι*. Quia sequitur *λύσατε*, malim *θέσθε* imperandi modo. WOLF. *θῆτε* Parisinus primus. *θεῖσθε* Laudianus. REISK. *θῆσθε* ex regula est, *θέσθε* anomalum, etsi non damnandum. V. not. ad Poët. Gnom. p. 155. Photius c. 68. et Etymol. M. c. 448, 17. *Θέσθαι — ἀντὶ τοῦ προέσθαι καὶ κυρῶσαι μόνον*. Leg. *προσέσθαι* et *νόμον*. SCHAEFER.

P. 31. v. 13. *δὲ*] *δὴ* Parisinus octavus, Aldina Taylori, Augustanus secundus, appendix Francofurtana. REISK.

P. 31. v. 13. *σαφῶς οὑτωσὶ*] *sic ut nunc aperte, claris verbis dico*, h. e. *sine ulla conditione s. exceptione*. SCHAEFER.

P. 31. v. 15. *τοὺς — ἐνίους*] Malim *τῶν περὶ τῶν στρατευομένων ἐνίους*, vel, omisso articulo, *π. τ. στ. ἐνίους*. WOLF. *τῶν* et mihi aliquando in mentem venit. REISK. Vulgata videtur recte habere. Parum quidem placebant Oratori leges de militantibus,

malletque etiam has omnes abrogatas: sed cum nonnullas earum minus perniciosae essent, ne nimium poscere videretur adversariisque latus praeberet, fortasse etiam quod coronam haec audientem tumultuari intelligeret, tanquam restringens se addidit ἐνίους. SCHAEFER.

P. 31. v. 16. διανέμουσι θεωρικὰ] διανέμουσιν ὡς θεωρικὰ Aug. primi supplem. Pithoeanus, appendix Francofurtana, Ald. Taylori. REISK. Particula debetur glossatori. V. quae notavi ad Longum p. 375. s. Bos. Ellips. p. 781. s. et Commentar. in Aristoph. VII. 1. p. 93. ss. ubi hic ipse locus citatur. Item e Xenophontis Memor. II. 1. 30. καὶ γυναιξὶ τοῖς ἀνδράσι χρωμένη, hac addita nota: „ne quid dissimulem, valde suspicor, tota ista, κ. γ. τ. ἀ. χ., delenda esse.“ Vellem vir doctissimus causam huius suspicionis aperuisset: mihi enim verba sic scripta (nam Schneideri scripturam non probo) maxime genuina videntur. Continuo sic pergit: „In Platone Protag. p. 315. D. HSt. ᾧ πρὸ τοῦ μὲν ὡς ταμιείῳ ἐχρῆτο relictum est in ed. nupera Bekkeri.“ Videtur igitur ὡς h. l. deletum velle. Sed codices a Bekkero collati servant: neque causam possum comminisci, cur deleri oporteat. Tametsi enim Graeci hanc particulam saepe omittunt in tali constructione, nihilo minus frequenter addunt. Omninoque cavendum, ne orationis scitamenta quae nobis videntur invitis scriptoribus obtrudamus. SCHAEFER.

P. 31. v. 16. τοὺς ἀτακτοῦντας] Suidas: ἄτακτοι ἐν τῇ πλειόνων συνηθείᾳ οἱ περίεργοι καὶ παρὰ τὸ προσῆκόν τι ποιοῦντες. οἱ ῥήτορες δὲ καὶ τοὺς ἐν τῷ πολέμῳ μὴ κατὰ τάξιν τὴν συμβολὴν ποιοῦντας, ἀλλ' ὡς ἔτυχεν καὶ φύρδην, ἀτάκτους καλοῦσιν. *eos, qui disciplinam militarem labefactant, emansores, desertores ordinum poena liberant.* WOLF.

P. 31. v. 18. ἀθυμοτέρους] ῥαθυμοτέρους Parisini quintus, septimus et octavus, Aug. primi supplem. Pithoeanus, appendix Francofurtana, Ald. Tayl. REISK. Ex meo sensu praestat ῥαθυμοτέρους. Multo enim peiores sunt leges, quae bonorum animum corrumpunt, quam quae tantum frangunt. Sane primum oritur ἀθυμία, sed mox consequitur ῥαθυμία, quam Orator videtur notare voluisse. SCHAEFER.

P. 31. v. 19. τὴν τοῦ τὰ] Medium articulum omittit Harlei. REISK. Vides, quam proni ad omittendum fuerint librarii in concursu articulorum. Cumque omiserint, ubi sensus requirebat, quoties credendi sunt omisisse, ubi non requirebat? SCHAEFER.

P. 31. v. 19. ἀσφαλῆ] ἀσφαλῶς Pithoeanus, Aldina Taylori. REISK. V. Bastii Comment. Palaeogr. p. 780. s. SCHAEFER.

P. 31. v. 20. γράψοντα] γράψαντα (in aoristo) Paris. tertius, quintus, septimus et octavus. REISK.

P. 31. v. 21. σκοπεῖτε] σκοπῆτε Aug. primi supplem. σκοπεῖσθε Aug. secundus. REISK. De σκοπῆτε v. Porson. ad Eurip. Hec. 1166. et quae nuper scripsi ad Phalar. p. 278. Hermanni de hac structura disputationem non procedere satis, opinor, ostendi in Ind. ad Gregor. Cor. p. 1005. s. SCHAEFER.

P. 31. v. 21. ὑπὲρ ὑμῶν ὑφ' ὑμῶν] V. Bremius ad p. 11, 14. SCHAEFER.

P. 31. v. 22. ὑφ' ὑμῶν] ἀφ' ὑμῶν Paris. quintus. REISK.

P. 31. v. 23. περιγίγνεσθαι] περιγενέσθαι Harlei. REISK.

P. 31. v. 26. τὰ πράγματα] τὴν πόλιν. Delectatur hoc nomine Demosthenes γενικῷ ὄντι ἀντὶ τῶν εἰδικῶν. WOLF.

P. 31. v. 26. μᾶλλον ἔτι ἢ νῦν — φοβερώτερον] Observentur particulae ex supervacaneo additae comparativo αὐξητικῶς. ἀντὶ τοῦ, μᾶλλον ἔτι φοβερὸν, vel, omisso μᾶλλον, ἔτι φοβερώτερον ἢ νῦν. WOLF.

P. 31. v. 27. γε] μὲν margo Parisinae, tacito auctore. REISK. καὶ — γε, *et vero, atque adeo.* SCHAEFER.

P. 31. v. 28. δεῖ τούτους αὐτοὺς ἀξιοῦν] δεῖ ἀξιοῦν ὑμᾶς, τούτους αὐτοὺς λύειν, id est, ὅπως ἂν οὗτοι αὐτοὶ λύωσι τοὺς νόμους τούτους. *Postulandum est, qui hasce leges rogarunt, iidem uti abrogent.* WOLF. Iunxit igitur τούτους αὐτούς. Sed τούτους referendum ad τοὺς νόμους. SCHAEFER.

P. 31. v. 28. τούτους αὐτοὺς] τοὺς αὐτοὺς τούτους Aug. primi suppl. appendix Francofurtana. REISK. τούτους τοὺς αὐτοὺς bene Bekker. et Rüdiger. SCHAEFER.

P. 32. v. 1. ἔβλαψε] ἔβλαπτε Bavar. Aug. secundus. REISK.

P. 32. v. 2. θεῖσιν] scil. non τὴν χάριν, sed τὸν νόμον. In texto Bav. est θήσειν, sed vulgata legitur in margine. REISK.

P. 32. v. 2. τὴν δ' ἀπέχθειαν — ζημίαν γενέσθαι] διαβατικὴ σύνταξις. Sed alter accusativus a Latinis saepe non incommode dativo commutatur. *inimicitias esse fraudi.* Isocrates: ἀπέσταλκά σοι τόνδε τὸν λόγον δῶρον. *Hanc orationem muneri tibi misi, dono dedi.* WOLF.

P. 32. v. 2. δι' ἧς — ἄμεινον] δι' ἧς ἅπαντες ἂν Aug. primi suppl. Meermann. Ald. P. Manut. δι' ἧς ἅπαντες ἄμεινον ἂν Harl. REISK.

P. 32. v. 3. ζημίαν] id est αἰτίαν ζημίας. REISK.

P. 32. v. 5. γενέσθαι] γίνεσθαι Paris. tertius. REISK. γενέσθαι, *esse,* paulo melius respondet antegresso ὑπάρχειν, quam γίνεσθαι, *fieri.* SCHAEFER.

P. 32. v. 5. εὐτρεπίσαι] εὐπρεπίσαι Aug. secundus. REISK.

P. 32. v. 5. μηδαμῶς] Abest ab Aug. secundo. REISK.

P. 32. v. 6. μηδένα ἀξιοῦτε] μηδέν' ἀξιοῖτε Aug. secundus. REISK. Recte Bekker. et Rüdiger. μηδέν' ἀξιοῦτε. SCHAEFER.

[illegible]] [illegible] Imo *credatis.* V. [illegible] SCHAEFER.

[illegible] V. p. 36, 12. SCHAEF.

[illegible] Aldus in texto et in in- [illegible]

[illegible]] Velim οὐδὲν interponi. REISK.

[illegible]] ἐστὶν ἄξιον Aldus, P. Manut. [illegible] Harlei. Taylorus annotavit. REISK.

[illegible] Sic Harlei. ἡμᾶς P. Manut. REISK.

[illegible] ὧν γράφει διαπράξασθαι] ἢ ταῦτα δια- [illegible] γράφει. τὸ ψήφισμα γράφει περὶ τούτου [illegible] si γραφῇ, ἀορ. β. ὑποτακτικῷ παθητικῷ; [illegible] *fuerint, ad eas res conficiendas.* WOLF. [illegible] quintus, septimus et octavus, Aug. primi sup- [illegible] fuit ab antiquiore manu vulgata lectio, sed [illegible] ad modum, quem dant codices modo indicati. [illegible], in cuius texto est περὶ ὧν γράφει ἢ διαπρά- [illegible] superscriptum est ἂν pone ὧν, et in γράφει super- [illegible]. Non displicet haec lectio, ἢ περὶ ὧν ἂν γράφῃ [illegible] Harleiano, in subiunctivo activi) διαπρ. Wolfio [illegible] fuit ἂν γραφῇ in aor. passivo, idemque Mounteneio [illegible]. REISK. περὶ ὧν ἂν γράφῃ Rüdiger. Si γράφει probas, [illegible] quaedam ψηφίσματα intelligenda sunt, h. e. τὰ ἐψηφισμένα [illegible] Macedonem: sin ἂν γράφῃ, Orator in universum loqui- [illegible]. Prius satis apparet praeferendum esse. Neque τὸ ψήφισμα [illegible] durius videtur, quam ὁ νόμος λέγει, κελεύει, aliaque [illegible]usdemmodi: cave enim cum Rüdigero ad γράφει subaudias ὁ γράψας. SCHAEFER.

P. 32. v. 18. τάξει] πράξει Laud. τῇ τάξει, subaudi τοῦ χρόνου. REISK.

P. 32. v. 20. δεῖ προσεῖναι] προσεῖναι δεῖ Aug. primi supplem. Harlei. REISK.

P. 32. v. 20. ὑπάρχει] Vulg. ὑπάρχειν. ὑπάρχει (in indicativo) Parisini quintus, septimus et octavus, Augustani secundus et tertius, Aldus, P. Manutius, Felic. Correxi ὑπάρχει. *reliqua iam praesto sunt, in promtu sunt.* REISK. ὑπάρχει voluit etiam Taylorus. V. Reiskii praef. ad Annotatt. p. 117. SCHAEFER.

P. 32. v. 20. καὶ γὰρ εἰπεῖν κ. τ. λ.] V. P. Victor. Var. Lect. 6, 15. *Taylor.* in Herwagiana sua. REISK.

P. 32. v. 22. καὶ — δὲ] *Καὶ — δὲ* apud Demosthenem non frequens quidem est, hic autem suo loco positum. Haec enim sententia ut gravissima, in qua rei cardo versatur, enuntianda est. Interdum viri docti offendebant, ut κατὰ *Μειδ.* p. 575. l. 29. *οἴους ἐνίους τῶν λεγόντων ἐγὼ καὶ ὑμεῖς δὲ ὁρᾶτε*, ubi Iurinus

maluit δή, nihil tamen mutans p. 523. l. 8. ἐγὼ δὲ ἓν μὲν ἐκεῖνο εὖ οἶδα καὶ ὑμᾶς δὲ εἰδέναι χρή. Significat fere *et quod maius est.* Conf. p. 129. l. 1. BREMI.

P. 32. v. 23. νῦν] Post νῦν suspicor deesse καὶ πράξετέ γε. *licebit vobis nunc recte facere; neque licebit solummodo, verum etiam facietis, si quidem recte agatis,* aut (si alteram lectionem praefers) *recte si sapiatis.* REISK. Frustra suspicatus est, omnino iusto suspiciosior ad defectus, qui non sunt, odorandos. SCHAEFER.

P. 32. v. 23. ποιῆτε] φρονῆτε Paris. septimus et octavus, Harlei. REISK. Unice verum ποιῆτε. Athenienses enim erant δεινοὶ φρονεῖν, δειλοὶ ποιεῖν. Mirabile quid Rüdigerus ad h. l. scripsit: „πρᾶξαι — ποιῆτε. illud ad ipsam rem *gerendam*, hoc potius ad *consilium* pertinet.“ Si quid interest discriminis, πρᾶξαι est i. q. διαπρᾶξαι. *et vero nunc poteritis rem perficere, siquidem recte agatis.* Sed non agnosco nisi oratoriam variationem loquendi. Alibi Demosthenes ambo verba iungit oratorie, ut adsolet, πλεονάζων. p. 245, 27. τί προσῆκον ἦν ἑλέσθαι πράττειν καὶ ποιεῖν τὴν πόλιν. V. not. ad p. 41, 21. SCHAEFER.

P. 32. v. 23. ἤ] Deest Harlei. REISK.

P. 32. v. 26. εἰ] ἂν Paris. quintus, septimus, octavus, Harl. a quo etiam proximum μὲν deest. REISK.

P. 32. v. 26. εἰ μὴ νῦν] Aeschylus S. ad Theb. 102. πέπλων καὶ στεφέων πότ', εἰ μὴ νῦν, ἀμφὶ λιτὰν ἕξομεν; Aristophanes Vesp. 401. πότε δ', εἰ μὴ νῦν, ἐπαρήξετέ μοι; RUEDIGER.

P. 32. v. 26. ἡμῶν] ὑμῶν Paris. quintus, septimus, octavus. REISK.

P. 32. v. 26. τὰ χωρία προειλήφεν ἄνθρωπος] προείληφε τὰ χωρία ὁ ἄνθρωπος August. tertius, cum quo Meermann. convenit, in hoc uno discrepans, quod ὁ omittit. REISK. προείληφε τὰ χωρία ἄνθρωπος Bekker. Vulgatum verborum ordinem servans Rüdigerus dedit ἄνθρωπος. SCHAEFER.

P. 32. v. 27. ταύτης κύριος τῆς χώρας] ταύτης τῆς χώρας κύριος Harlei. REISK.

P. 32. v. 28. πολεμήσαιεν] πολεμήσειεν ἐκεῖνος Paris. quintus, septimus, octavus, Harlei. Aug. primi supplem. et Aug. tertius, sed in hoc nova manus ἐκεῖνος ut inserendum superscripserat. Utramque lectionem praefert Bavaricus, infra vulgatam, supra πολεμήσειεν, sed sine ἐκεῖνος. Pithoeanus ita dat: εἰ ἐκείνῳ ἑτοίμως πολεμήσειε. item Aldina Taylori: unde Mounteneius coniicit leg. εἰ ἐκεῖνος πολεμήσειε. πολεμήσαιεν ἐκείνῳ dat appendix Francofurt. πολεμήσαιεν bene si habet, subaudiendum erit αὐτοὶ πρὸς Φίλιππον. *si bello adversus Philippum strenuam dent operam.* Malim tamen aut πολεμηθεῖεν, scil. ὑπὸ Φιλίππου, *si a Philippo armis infestis oppugnentur,* aut cum

numero codicum non contemnendo πολεμήσειεν ἐκεῖνος [subaudi αὐτοὺς vel πρὸς αὐτοὺς], *si ille* (Philippus) *eos ultro bello lacessat.* REISK. Vulg. πολεμήσαιεν. Codd. L. et M. addunt ἐκείνῳ. Praetuli πολεμήσειεν ἐκεῖνος, sicuti legit maior codicum numerus. AUGER. Vulgatam ferri non posse, satis ostendit quod sequitur σώσειν: σώζομεν enim τοὺς πολεμουμένους, at τοῖς πολεμοῦσιν συμμαχόμεθα.. Laudo igitur Augerum, qui nostram scripturam spreverit; mirorque, a Bekkero servari potuisse. Rüdigerus coniecturam Reiskii, πολεμηθεῖεν, in textum recepit. Sed cur utamur coniectura, ubi libri dant quod sit satis superque? SCHAEFER.

P. 33. v. 1. πολεμοῦνται] πολεμοῦσιν appendix Francofurtana, Bavar. sed vulgata superscripta. REISK.

P. 33. v. 2. ἡμέτερα] ὑμέτερα Aldus, P. Manut. REISK.

P. 33. v. 3. ταῦτα] Abest a supplem. Aug. primi, Harlei. REISK.

P. 33. v. 3. ἐάσαντες] scil. γίγνεσθαι, καὶ οὐ κωλύσαντες αὐτά. REISK. Noli subaudire γίγνεσθαι. ἐᾷν i. q. ἀμελεῖν. p. 133, 17. ταῦτα μέντοι τότε ἐαθέντα καὶ παροφθέντα ἀπώλεσε Θρᾴκην —. Statim sequitur πάλιν ταῦτ' ἀμελούμενα ἰδὼν —. SCHAEFER.

P. 33. v. 5. συγκατασκευάσαντες] συσκευάσαντες Pithoeanus, Aldina Taylori. REISK.

P. 33. v. 5. αὐτῷ τότε — ζητήσομεν] Malim sic distingui et legi: αὐτῷ τότε, (nos, qui nostris ipsi manibus Philippo tanta decora et tanta emolumenta tum comparaverimus,) τοὺς αἰτίους, οἵτινές εἰσι, τούτων νῦν ζητήσομεν; (eorum in causa qui fuerint, et qui Philippum in tantum exaggerarint, nunc requiremus?) REISK. Nihil mutandum. τότε i. q. εἶτα, quomodo saepius ponitur, antegresso participio. SCHAEFER.

P. 33. v. 5. τούτων] Abest ab Aug. tertio, sed est a nova manu superscriptum. Item abest ab Harlei. REISK. τούτων Rüdigerus retulit ad οἵτινες, non ad τοὺς αἰτίους: male. Sed gravius etiam erravit, cum signum interrogandi post ζητήσομεν coli signo mutaret. Interrogationem hanc esse, ipsum illud πρὸς θεῶν clarissime ostendit. SCHAEFER.

P. 33. v. 6. αὐτοί] αὐτοῖς Bavar. REISK.

P. 33. v. 7. οὐδὲ] οὐ Paris. quintus et septimus. REISK.

P. 33. v. 8. φευγόντων] φυγόντων Bekker. et Rüdiger. Hic causam mutationis factae hanc aperuit: „non enim de clade vere accepta, sed de ficta sermo est.“ Igitur in clade ficta dicuntur φυγόντες, in vera φεύγοντες. Talia, qui meus est stupor, non intelligo, solvamque gratus Rüdigero Minerval, si me discrimen illud participiorum prorsus inauditum mihi quo nitatur fundamento docuerit. Alia, sat scio, causa Bekkerum movit, ut vulgatam desereret: credo, auctoritas librorum bonae notae.

Sed in librorum dissensu praeferam φευγόντων, quod in φυγόντων mutarunt, quos fugeret hic usus participiorum temporis praesentis. V. quae de huiusmodi participiis substantivorum instar verbalium positis monui ad Euripid. Orest. 740. in tertia edit. Porson. SCHAEFER.

P. 33. v. 8. καὶ] Abest a Paris. primo, quinto, septimo et octavo, ab Harlei. ab Aug. primi supplemento et a secundo, item Bavarico. REISK. Iure delevit Bekkerus. Rüdigerus: „ego uncis inclusi, quum minime sua vi hic careat." Satis mirus uncorum usus. SCHAEFER.

P. 33. v. 10. τῶν] Sic est in texto Bavarici quoque, sed superscriptum τοῦ. Inverso ordine in Aug. tertio hoc est in texto scriptum, illud a iuniore manu superscriptum. REISK.

P. 33. v. 10. ἥττηνται — φεύγοντας] Malim ἥττηνται δ' ὅμως πάντες διὰ τοὺς φεύγοντας. universi, etiam qui strenue dimicassent, in fugam dati et clade perculsi sunt solorum culpa imbellium, qui in fugam se coniecissent. REISK. Vulgata bene habet. τῶν φευγόντων οὐδεὶς et πάντας τοὺς φεύγοντας inter se opponuntur. *nemo eorum qui fugerunt se ipsum incusat, omnes tamen culpam cladis sustinent.* Vera vulgatam tuendi ratio Rüdigerum fugit. SCHAEFER.

P. 33. v. 10. ὅμως] ὁμοίως Parisinus octavus, August. primi supplem. Harlei. Aldina Tayl. quo admisso legendum sit ἥττηνται δ' ὁμοίως πάντες διὰ τ. φ. δ. REISK.

P. 33. v. 11. φεύγοντας] φυγόντας Aldus, Felic. P. Manut. Aug. tertius a prima manu, sed corrector ad modum vulgatae reformavit, editio Wolfii. Sed Harlei. et appendix Francofurtana dant vulgatam. REISK. Retinui φυγόντας, licet in plurimis codd. reperiatur φεύγοντας. AUGER. φυγόντας etiam Bekker. et Rüdiger. Praefero nostrum. V. not. ad v. 8. SCHAEFER.

P. 33. v. 11. μένειν γὰρ — ἄλλων] Citant Anecd. Bekker. p. 149, 28. SCHAEFER.

P. 33. v. 12. εἰ δὲ — ἂν] Vertunt: *quod si fecissent singuli, universi vicissent.* Rectius vertamus: *quod si facerent singuli, universi vincerent.* Loquitur enim Orator de re et saepius facta et nunc fieri solita. Quanquam verum est in huiusmodi enuntiationibus hypotheticis imperfecta haud raro fungi vice aoristorum. SCHAEFER.

P. 33. v. 15. πλὴν εἰ, δέον εὔξασθαι, παραλείπει] scilicet τοῦτο, τὸ εὔξασθαι. WOLF. Solebant oratores quidam, postquam populo dederant consilium, ipsi fausta apprecari verbis magnificis. Hic istos merito irridet Demosthenes. AUGER. Demosthenes, ni fallor, eos tangit oratores, qui satis habebant vota facere pro salute populi, qui quidem his ita adsuetus erat, ut aegre ea desideraret (δέον εὔξασθαι). RUEDIGER. Recte arbitratur. Nigro

sale Orator defricat Athenienses, qui omnia εὐχαῖς perfici posse sperarent. Sensus: nisi si forte hoc est ἀδίκημα, quod concionans votorum loco salutaria, quamvis vobis iniucunda, suadet. Imitatus est hunc locum Lucianus T. IV. p. 201. ed. Bip. ubi μή τι delendum. SCHAEFER.

P. 33. v. 16. εὔξασθαι μὲν γὰρ κ. τ. λ.] Scomma satis acerbum, sed dignum tanta socordia. M. Cato in Catilinario: Non votis neque suppliciis muliebribus auxilia deorum parantur: vigilando, agendo, bene consulendo, recte omnia cedunt: ubi socordiae atque ignaviae te tradideris, nequicquam deos implores: irati infestique sunt. Sententia est: Res ipsa postulat acrem orationem, quae non est oratoris acerbitati tribuenda. Omne quidem (ut inquit Horatius) tulit punctum, qui miscuit utile dulci. Verum id ubi fieri nequit, illud alterum teneamus: Pauca voluptati debentur, plura saluti. WOLF. Egregie, experientia omnium temporum teste, Tragicus: Αὐτός τι νῦν δρῶν εἶτα δαίμονας κάλει· τῷ γὰρ πονοῦντι χὡ θεὸς ξυλλαμβάνει. V. Porson. Suppl. praefat. ad Euripid. Hec. p. XLI. ed. Lips. tert. SCHAEFER.

P. 33. v. 17. ταὐτὸ] ταὐτὸν Bekker. quae forma in dissensu librorum videtur praeferenda. V. Matthiae ad Euripid. Phoen. 499. SCHAEFER.

P. 33. v. 17. ἐν ὀλίγῳ] ἑνὶ λόγῳ Paris. octavus. ἐν ἑνὶ λόγῳ appendix Francofurtana, Harlei. ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ Paris. quintus, August. primi supplem. index Herwag. Ald. Tayl. REISK. ἐν ὀλίγῳ, subaudi χρόνῳ, quod addunt codd. A. L. M. in textu, et D. inter lineas. N. legit ἐν ἑνὶ λόγῳ. AUGER. Conf. not. ad Dionys. Halic. de C. V. p. 44. 119. SCHAEFER.

P. 33. v. 18. περὶ πραγμάτων] περὶ τῶν πραγμάτων Ald. Tayl. REISK. Videtur hoc melius: vix enim sine articulo πράγματα hoc sensu legitur. Nonnihil differt quod legimus p. 10, 8. δεινὸς ἄνθρωπος πράγμασι χρῆσθαι. SCHAEFER.

P. 33. v. 20. συναμφότερα] Pro ἀμφότερα nostrum habebat συναμφότερα. OBSOP. ἀμφότερα simplex Paris. tertius, Aldus, Felic. P. Manutius. REISK. ἀμφότερα Auger. Melius compositum. SCHAEFER.

P. 33. v. 21. εἰ δέ τις — θεωρικὰ] Ubi in Aldino legitur εἰ δέ τις ὑμῖν ἔχοι τὰ θεωρικὰ, in nostro sic legebatur, εἰ δέ τις ὑμῖν ἔχει καὶ τὰ θεωρικὰ, adiecta coniunctione καὶ, nec superflue. OBSOP. ὑμῖν ἔχοι Aldus. Sed liber Weimaranus primam vocem mutat cum ἡμῖν. ἡμῖν ἔχοι P. Manut. et Felic. et Wolfiana, et ideo Taylor. quoque ὑμῖν ex Harlei. annotavit. εἰ δ' ἕτερον ἡμῖν ἔχει Aug. secundus. Voluit ἕτερος. REISK. ἔχοι Auger. Praestat indicativus. SCHAEFER.

P. 33. v. 21. καὶ] Abest ab Aldino. Sed restituit Obsopoeus e suo codice, non otiosum iudicans. Abest idem a Feliciana.

Sed annotavit Taylor. ex Harlei. REISK. Nihilo melius omisit Augerus, quam antea dedit ἀμφότερα. SCHAEFER.

P. 33. v. 22. κρεῖττον] Sic Aug. secundus. Scil. λέγει vel συμβουλεύει. In vulgata κρείττων subauditur ῥήτωρ ἐστὶ, vel συμβουλευτής. REISK. κρείττων restituerunt Auger. Bekker. et Rüdiger. SCHAEFER.

P. 33. v. 25. ἢ γέγονεν ἢ γενήσεται] copia s. *facultas aut data est aut dabitur.* SCHAEFER.

P. 33. v. 26. ἂν τὰ παρόντα — πρὸς ἃ δεῖ] Taylorus in Reiskii praef. ad Annotatt. p. 117. citavit Plutarchum de vitioso pudore. Locus est T. III. p. 144. ed. Wytt. ubi haec leguntur: οὐδεὶς γὰρ, ὡς ὁ Δημοσθένης φησὶν, εἰς ἃ μὴ δεῖ καταναλώσας τὰ παρόντα, τῶν μὴ παρόντων εὐπορήσει πρὸς ἃ δεῖ. SCHAEFER.

P. 33. v. 27. μέγα] Subaudi πλεονέκτημα. REISK. Non opus, etiamsi ὑπάρχει simpliciter habeas pro verbo substantivo ἐστί. Sed μέγα ὑπάρχει videtur esse idem quod μέγα ὠφελεῖ, *multum iuvat.* SCHAEFER.

P. 33. v. 27. τοῖς τοιούτοις — λόγοις] interrogationibus scilicet, an non, τοῖς θεωρικοῖς intactis, pecunia bello confici possit. SEAGER. *Diar. Class.* LII. p. 235.

P. 33. v. 28. διόπερ] διὸ Aug. primi supplem. REISK.

P. 33. v. 28. ῥᾷστον] ῥᾷον index Herwag. REISK.

P. 33. v. 28. ἐστὶν] εἶναι Aug. secundus errore pervulgato, e more novae Graecitatis orto, cui εἶναι praeter infinitivum etiam tertia persona singularis praesentis indicativi est. REISK. Conf. Reiz. ad Viger. p. 750. 752. SCHAEFER.

P. 34. v. 1. ὃ γὰρ — οἴεται] Imitatus est Dionysius Halic. de Thucyd. Iudic. c. XXXIV. T. VI. p. 898. R. ἃ γὰρ ἕκαστος εἶναι βούλεται περὶ τὸ φιλούμενόν τε καὶ θαυμαζόμενον ὑφ' ἑαυτοῦ, ταῦτα οἴεται. ad quem locum v. Krüger. p. 164. SCHAEFER.

P. 34. v. 3. ἐνδέχεται] Post ἐνδέχεται videtur εἰ deesse. *num penes vos futurum sit, ut in bellum exeatis.* REISK. Ne credas: particula enim addita vim verborum multum frangeret. Orator confidentissime loquitur: *tum et poteritis expeditionem capessere, nec deerit vobis stipendium.* SCHAEFER.

P. 34. v. 5. μισθὸν] μισθοὺς index Herwag. REISK.

P. 34. v. 5. οὔ τοι] οὔτι Meermann. et Aldinus Hermogenes. Num οὐ γάρ τοι? Refert hunc locum Hermogenes p. 250. in exemplis asperarum ἐννοιῶν, seu reprehensionum a minoribus ad editiores profectarum. REISK. Causali particula facile caremus. Non dialecticus loquitur, sed Orator, quem decent enuntiationes ἀσύνθετοι καὶ ἀπότομοι. Mirerisque Reiskium tam studiosum fuisse Demosthenicae orationis per particulas vinciendae, qui ipse brevitate maxime concisa usus sit, seu latine sive vernacule

scriberet. Sed abripuit eum insitus Criticis pruritus coniectandi. SCHAEFER.

P. 34. v. 6. ἐλλείποντάς τι κ. τ. λ.] Sic ordina: ἐλλείποντάς τι τοῦ πολέμου δι' ἔνδειαν χρημάτων. WOLF.

P. 34. v. 6. τῶν τοῦ πολέμου] Vulg. τοῦ πολέμου. τῶν τοῦ πολέμου Aug. primi suppl. Bavaricus, Harlei. Articulum priorem addidi. Redit hoc τῶν non ad χρημάτων, sed cohaeret cum τι. τῶν τι τοῦ πολέμου πραγμάτων (rerum aliquid ad bellum facientium) ἐλλείποντας δι' ἔνδειαν χρημάτων. REISK. τῶν male omisit Auger. SCHAEFER.

P. 34. v. 7. εὐχερῶς] Non est i. q. εὐκόλως, sed fere i. q. κούφως, *socorditer*, adiuncta notione vituperationis. Hesychius T. I. c. 1538. Εὐχέρεια. κουφότης. SCHAEFER.

P. 34. v. 7. τὰ τοιαῦτα ὀνείδη] ut dicamini propter pecuniarum penuriam bello iusto et necessario deesse, atque culpa vestra committere, ut socii vestri pereant. REISK.

P. 34. v. 10. δι' ἀπορίαν ἐφοδίων τοῖς στρατευομένοις] scilicet δοθησομένων ἢ ἀναγκαίων ὄντων. ἐφόδια vero intelligo τὰ σιτηρέσια, de quibus Philippica I. WOLF.

P. 34. v. 11. στρατευομένοις] στρατιώταις Paris. septimus. REISK.

P. 34. v. 11. καὶ] Abest ab Aug. primi suppl. REISK.

P. 34. v. 12. τηνάλλως] τηνάλως (uno λ) Bavar. Harlei. Et sic permultis in libris passim locorum exaratum reperi, sed in posterum non annotabo. REISK. V. Photius c. 430. SCHAEFER.

P. 34. v. 12. ἀτυχής τίς εἰμι] Pronomen ex Aug. primi suppl. et Harlei. addidi. *neque tam sum diis natus iratis et astris infaustis.* REISK. Pronomen rursus eiecerunt Auger. Bekker. et Rüdiger. Mihi videtur Reiskius recte addidisse. Porsonus in Addend. ad Eurip. Hec. 1169. p. 99. s. ed. tert. Lips.: „Observandum est, librarios saepissime ea verba omittere, quae salva sententia afutura credunt, et cum τὶς vix unquam sensui sit prorsus necessarium, id hanc sortem prae ceteris plerisque verbis expertum fuisse." Mox, quod in primis huc quadrat: „Quod in Aristoph. Thesm. 618. coniecit Kusterus, habet MS. Ravennas, ἀναίσχυντός τις εἶ." Add. not. ad Gregor. Cor. p. 8. Quid autem Rüdigerus sibi voluerit, cum scriberet, Reiskium ex duobus libris interposuisse τίς, hanc tamen vocem Codd. auctoritate carere prorsus ignoro, nec quisquam, opinor, intelliget: nisi forte ille alio sensu dixit libros, alio Codices. — ἀτυχὴς bene interpretatur Reiskius: secus Rüdigerus. Est fere i. q. θεοβλαβής. SCHAEFER.

P. 34. v. 13. ὠφελεῖν] ὠφελῆσαι Paris. quintus, septimus et octavus, Aug. primi suppl. Harlei. REISK.

P. 34. v. 13. νομίζων] Minime in νομίζων cum Rüdigero de nominativo absoluto cogitandum; sed haec est usitata linguae Graecae constructio, ut, si ex enuntiatione primaria pendeat infinitivus idem subiectum habens, et subiectum et eius determinationes in nominativo ponantur. Conf., si opus sit, Matthiae Gr. Gr. §. 535. Rüdigeri errorem notavit etiam Ern. Fr. Poppo Thucyd. T. I. p. 117. BREMI. Regulas syntacticas pervellem Rüdigerus combibisset, antequam de Wolfiis superbius loqueretur. Popponis autem in amico castigando lenitatem amo, quam, si me audiet, in posterum etiam Schneidero de nostris litteris immortaliter merito nec, quae summa viri egregii laus est, ἐπὶ μόνοις τοῖς ὀνόμασι σπουδάσαντι praestabit. SCHAEFER.

P. 34. v. 15. ἀλλὰ δικαίου πολίτου κρίνω κ. τ. λ.] Citat h. l. Stobaeus p. 147, 26. REISK. Item Anecd. Bekk. p. 119, 12. ubi perperam legitur κρίνων. SCHAEFER.

P. 34. v. 17. ἡμῶν] ὑμῶν Paris. secundus, Aug. primi suppl. REISK.

P. 34. v. 18. παριόντες] Pro παριόντες antiquum habebat παρόντες. OBSOP. παριόντες Paris. octavus, Aug. primi supplem. Bavar. Aldus, Felic. Sed appendix Francofurtana et Ald. Tayl. et codex Obsopoei consentiunt vulgatae. In Augustano tertio est quidem παρόντες quoque, scholium tamen superscriptum hoc, οἱ δημηγοροῦντες, ducit ad παριόντες. παριόντες praetuli vulgatae παρόντες. Vulgata (id quod me iam iterum iterumque inculcare memini) penes me est lectio Morellianae. REISK. παριόντες. Ceteri libri fere omnes, manuscripti et impressi, legunt παρόντες, sed male. AUGER.

P. 34. v. 18. μιμοῦνται] καὶ μιμοῦνται Aug. secundus. REISK. Copula nata est e littera antegressa. SCHAEFER.

P. 34. v. 18. οὐ πάνυ] οὐδαμῶς, haudquaquam. In Xenophontis Oecon. 7, 3. non dubito Stephanum libri librorumve auctoritate dedisse οὐ πάνυ ἔνδον διατρίβω, pro quo vulgo dederant ex interpretamento οὐδαμῶς ἔ. δ. SCHAEFER.

P. 34. v. 20. τούτῳ τῷ ἔθει καὶ τῷ τρόπῳ] Sic Harleianus. τούτῳ τῷ τρόπῳ καὶ τῷ ἔθει Ald. Fel. Manut. τούτῳ τῷ ἔθει καὶ τῷ τύπῳ Aug. secundus. Malim ἤθει. V. p. 35, 20. REISK. τούτῳ τῷ τρόπῳ καὶ τῷ ἔθει Auger. ἔθει non tentandum, ut accommodatissimum et fere synonymum alteri substantivo: cuiusmodi pleonasmis Orator luxuriatur. SCHAEFER.

P. 34. v. 21. ὁμώνυμον ἐμαυτῷ] ὁμώνυμον ἑαυτῷ Aug. sec. ὁμώνυμον τὸν ἐμαυτοῦ Paris. quintus, septimus, octavus, Aug. primi suppl. Harl. REISK. Nempe Demosthenem illum, cuius multam mentionem facit Thucydides in sua Peloponnesiaci belli historia, ducem in hocce bello non contemnendum, eodem nomine ac noster orator, at nulla cum eo cognatione coniunctum.

AUGER. De constructione adiectivi ὁμώνυμος v. not. ad Schol. Apollon. Rhod. p. 168. SCHAEFER.

P. 34. v. 22. πεφήνασι] πεφύκασι Aug. secundus. REISK.

P. 34. v. 23. χαρίσομαι] χαρίσωμαι Bekker. et Rüdiger. Recte. Etiam γράψω est aoristi coniunctivus. Coniunctivos autem poscit antegressa interrogatio Τί βούλεσθε; Adde quod, si utendum fuisset futuro, Demosthenes scripturus erat χαριοῦμαι. SCHAEFER.

P. 34. v. 23. προπέποται — πράγματα] Citat h. l. Hermogenes p. 197. de inventione libro 4. cap. περὶ τροπῆς, de dictione tropica: ἡ ῥητορικὴ πολυπραγμονοῦσα — οὕτω χρῆται τοῖς ἀλλοτρίοις ὀνόμασιν, οἷον· προπέποται τὰ τῆς πόλεως πράγματα. ἀντὶ τοῦ προδέδοται. REISK. V. Photius c. 338. et Schol. ad Pindar. Olymp. VII. 5. ibique Heyn. p. 321. ed. Lips. SCHAEFER.

P. 34. v. 25. ἡδονῆς καὶ] Absunt a Paris. octavo, ab Aug. primi supplem. a Bavarico: verumtamen in huius margine vulgata cum γρ. est annotata. Absunt item ab appendice Francofurtana. REISK. Delevit Bekkerus, uncis inclusit Rüdigerus. Ego non damnem, ut congrua ubertati orationis Demostheneae. SCHAEF.

P. 34. v. 26. τούτων] sc. τῶν ῥητόρων τὰ τῆς πόλεως πράγματα προπεπωκότων, non *hostium nostrorum*, ut Iacobsius interpretatur. Haec enim notio nusquam est in propinquo, ut, quum τούτων legamus, ea animo obversetur. Affirmat etiam Demosthenes de iisdem rhetoribus p. 36. I. 20. ὧν οἱ μὲν ἐκ πτωχῶν πλούσιοι γεγόνασιν, οἱ δ' ἐξ ἀδόξων ἔντιμοι, ἔνιοι δὲ τὰς ἰδίας οἰκίας τῶν δημοσίων οἰκοδομημάτων σεμνοτέρας εἰσὶ κατεσκευασμένοι· ὅσῳ δὲ τὰ τῆς πόλεως ἐλάττω γέγονε, τοσούτῳ τὰ τούτων ηὔξηται. BREMI.

P. 34. v. 27. ὑμέτερα] ἡμέτερα Paris. quintus, septimus, octavus. REISK.

P. 34. v. 27. καίτοι σκέψασθε κ. τ. λ.] Recitat h. l. Dionysius Halic. Rhetor. p. 175. REISK. In edit. Reisk. T. VI. p. 1015. ss. SCHAEFER.

P. 34. v. 28. ἔχοι] ἔχῃ Aldus, Meermann. REISK.

P. 34. v. 28. τ'] Omittunt Aldus, Felic. et P. Manut. REISK. Addidi τ', quod et addunt plerique a me consulti codd. AUGER.

P. 34. v. 28. τῶν προγόνων] Articulum nova manus in Aug. tertio adscripsit. REISK.

P. 34. v. 28. ἔργων] Abest a Dionysio p. 175. fine. REISK.

P. 35. v. 1. ἐφ' ὑμῶν] Sic Harlei. ἐφ' ἡμῶν August. primi suppl. Dionysius. ὑφ' ὑμῶν Aug. secundus. REISK. Iure Sylburgius ad Dionys. Halic. ἡμῶν praetulit: adsciverunt Auger. et Rüdiger. SCHAEFER.

P. 35. v. 1. οὐ γὰρ — γενέσθαι] Apsines p. 701. λαμβάνεται δὲ (exempla) ἢ ἐξ οἰκείων, ἢ ἐξ ἀλλοτρίων. τὰ μὲν οὖν ἐξ οἰκείων

ἀγωνιστικώτερα καὶ προσεχέστερα — ὡς παρὰ Δημοσθένει· οὐ γὰρ ἀλλοτρίοις, ἀλλ' οἰκείοις χρωμένοις παραδείγμασιν εὐδαίμοσιν ὑμῖν ἔξεστι γενέσθαι. REISK.

P. 35. v. 2. ὑμῖν χρωμένοις] Invertit Dionysius. REISK.

P. 35. v. 3. γενέσθαι] γίγνεσθαι Dionysius. REISK.

P. 35. v. 3. ἐκεῖνοι τοίνυν — ἑκόντων] Citat Tiberius p. 19. Eadem usque ad ἀνήγαγον Rufus p. 87. SCHAEFER.

P. 35. v. 4. αὐτοὺς] Omittit Cod. Vat. Tiberii. Sed recte additur, etsi in priore membro est οἷς: cuiusmodi structurae exempla non rara sunt. Eodem modo pronomen οὗτος in posteriore talis structurae membro ponitur. p. 794, 7. ἃ κοινὰ νὴ Δία πᾶσιν ὑπάρχει τοῖς ἀγωνιζομένοις παρὰ τῆς τῶν ἄλλων ὑμῶν φύσεως, καὶ οὐδεὶς αὐτὸς ἑαυτῷ ταῦτα φέρει τῶν κρινομένων —. SCHAEFER.

P. 35. v. 4. ὥσπερ — πέντε] Pro ὥσπερ ὑμᾶς, οὗτοι νῦν πέντε, in nostro ὥσπερ ὑμᾶς οὗτοι πέντε erat. OBSOP. Etiam in Tiberio male post ὑμᾶς interpungitur et οὗτοι νῦν iunguntur sequentibus. SCHAEFER.

P. 35. v. 5. νῦν] Abest a codice Obsopoei, a Parisinis secundo et tertio, ab Aug. tertio et Meermanniano. REISK. Si abesset, nemo requireret. Sed fortasse legendum οὗτοι οἱ νῦν. V. infra ad v. 29. SCHAEFER.

P. 35. v. 5. πέντε μὲν καὶ τετταράκοντα ἔτη] Isocrates in Panegyrico habet ἑβδομήκοντα, in Panathenaico πέντε καὶ ἑξήκοντα: et Obsopoeus in veteri exemplari legi ostendit ξέ. Fortassis hic legendum καὶ ἑξήκοντα. Tertia Philippica vero scribit: ὅτι οἱ Ἀθηναῖοι προστάται ἑβδομήκοντα ἔτη καὶ τρία τῶν Ἑλλήνων ἐγένοντο. Chronologiam a Pausaniae Spartani interitu usque ad cladem Hellesponticam puto perducendam: post quam, captis a Lysandro Athenis, Lacedaemonii terra marique rerum potiti sunt, donec, iisdem victis ad Cnidum, Conon patriae opes et dignitatem aliqua ex parte recuperavit: quas sociali bello Chares denuo evertit, nec multo post Philippus in Graecia grassari, non armis magis, quam auro Macedonico et proditione, ac dominari coepit: cui Demosthenes, quantum potuit, est adversatus. WOLF. Pro ἑξήκοντα, quod Wolfiana dat, Taylor. τετταράκοντα ex Harleiano annotavit. REISK. Pro ἑξήκοντα, quod de suo dederat Wolfius, reposui τετταράκοντα, quod habent libri ceteri. Demosthenes quidem in tertia Philippica dicit, Athenienses Graecis imperavisse per tres et septuaginta annos, et hic per quinque et quadraginta. Verum hic computat a clade Xerxis usque ad bellum Peloponnesiacum, per quod tempus Graeci libenter parebant Atheniensibus: in tertia autem Philippica adiicit tempus belli Peloponnesiaci, per quod parebant adhuc, sed inviti parebant. AUGER.

P. 35. v. 5. τετταράκοντα] Tiberius et Rufus τεσσαράκοντα. SCHAEFER.

P. 35. v. 7. ἀνήγαγον] Sic Bavar. Aug. primi supplem. Harl. Pithoeanus, appendix Francofurtana. Dedi ἀνήγαγον pro συνήγαγον. REISK. Vulg. συνήγαγον. Praetuli ἀνήγαγον, quod legitur in multis et optimis codd. AUGER. In Dionysio Hal. συνήγαγον, quod Rüdigerus adscivit. SCHAEFER.

P. 35. v. 7. ὑπήκουε — Ἕλλησιν] Citatur in Anecd. Bekk. p. 176, 17. ubi pro ὑπήκουε est ὑπήκουσε: vere, ut opinor. Antecessit ἦρξαν, non ἦρχον. SCHAEFER.

P. 35. v. 7. ταύτην] Num τοσαύτην? tantam, tam vastam ditionem, tam spatiosam, quantam scilicet ab eo teneri inter omnes constat. Si nempe βασιλεὺς h. l. rex Persarum est. Verum Tourellus de rege Macedoniae accipit. REISK. ταύτην τὴν χώραν, *hanc regionem*, i. e. hic, Macedoniam. Pro ταύτην velim legi τὴν ἐκεῖ. AUGER. Noli ταύτην cum Reiskio et Augero tentare. Quanquam graeca sunt, quae illi coniecerunt. Sed quid dices de Rüdigeri commento? „Fortass. leg." inquit „ταυτήν, *eandem* terram, quam nunc Phil. tenet." Mirabile hoc ταυτήν incassum laboret si tueri velit Sophocleo ταὐτάν Philoct. 852. ad q. l. v. Buttmann. p. 141. s. quem perinde ut Hermannum fugerunt quae de eadem forma scripseram in not. ad Gregor. Cor. p. 303. — De Persarum rege miror Reiskium cogitare potuisse. V. Valckenar. Diatr. de Phil. Maced. p. 269. s. 274. et Wyttenbach. ad Iulian. p. 200. ed. Lips. SCHAEFER.

P. 35. v. 7. ταύτην τὴν χώραν ἔχων] Sic Harlei. ταύτην ἔχων τὴν χώραν Aldus, P. Manut. REISK. Hoc altero ordine Auger., qui mihi quoque magis placet. SCHAEFER.

P. 35. v. 8. βάρβαρον] Satis ὑπερβολικῶς, sed ut agnoscas spiritus vulgi Attici. Valckenarius l. c. p. 274.: „Macedoniae reges istos Graecos esse origine monstratum a me fuit in adnotatione ad Herodotum Wesselingii p. 382." SCHAEFER.

P. 35. v. 10. πεζῇ] πεζοὶ Paris. octavus, Bavar. Aldina Taylori, Dionysius, Harlei. REISK. πεζοὶ praeferam ut melius respondens sequenti ναυμαχοῦντες. SCHAEFER.

P. 35. v. 10. αὐτοὶ] πολιτικῇ δυνάμει, non, ut nunc fit, ξένοις. SCHAEFER.

P. 35. v. 11. κρείττω — τῶν φθονούντων] *maiorem, illustriorem, quam quae invidorum obtrectationi obnoxia sit.* Hic quidem nihil hyperbolici video. SCHAEFER.

P. 35. v. 12. τοιοῦτοι] Pro hoc in nostro τοιαῦτα legebatur. OBSOP.

P. 35. v. 13. ἔν τε] ἐν sine copula Dionysius. REISK.

P. 35. v. 15. καὶ τοῖς ἰδίοις] Pro καὶ τοῖς ἰδίοις in nostro erat καὶ ἐν τοῖς ἰδίοις. OBSOP. καὶ ἐν τοῖς ἰδίοις Paris. primus,

secundus, tertius, Bavar. Augustani secundus et tertius, Meerm. Aldina Taylori, Dionysius. REISK. καὶ ἐν τοῖς ἰδίοις Bekker. et Rüdiger., quae plenior syntaxis mihi etiam placet. Nam etsi ratio syntactica praepositione facile caret, tamen eximii huius loci gravitas videtur eam perlibenter adsciscere. Sed talia melius sensu percipiuntur, quam verbis explicantur. SCHAEFER.

P. 35. v. 15. δημοσίᾳ μὲν τοίνυν — λελεῖφθαι] Minucianus p. 148. in locis enthymematis ἀπὸ πηλικότητος· οὕτως ἐκόσμησαν οἱ πρόγονοι τὴν πόλιν, ὡς μηδενὶ τῶν ἐπιγιγνομένων μηδεμίαν ὑπερβολὴν λελεῖφθαι. REISK. Neque hic quidquam hyperbolici video. SCHAEFER.

P. 35. v. 16. τοιαῦτα καὶ τοσαῦτα] τοσαῦτα καὶ τοιαῦτα Aug. primi supplem. Harlei. In Augustano tertio sic legitur: κάλλη τοιαῦτα κατεσκεύασαν. Sed nova manus post κάλλη superscripsit τοσαῦτα καί. REISK. Etiam Dionysius τοσαῦτα καὶ τοιαῦτα. Sed interpres Dionysii: *talia et tanta.* SCHAEFER.

P. 35. v. 18. λελεῖφθαι] λειφθῆναι Dionysius. REISK.

P. 35. v. 20. τὴν Μιλτιάδου] Articulus abest ab Harlei. Aug. primo, Dionysio. REISK. Deletum mallem. SCHAEFER.

P. 35. v. 21. οἶδεν] Vulg. εἶδεν. οἶδεν Paris. secundus, tertius, quintus, septimus, octavus, Augustani primus et secundus, Bavar. Meermann. in texto, sed in huius margine alia manus vulgatam annotaverat: item Aldus, Felic. P. Manutius, Dionysius. Correxi οἶδεν, *novit*, non *vidit*. V. p. 175, 2. et 689, 13. REISK.

P. 35. v. 21. ὁποία ποτ'] Auger. ὁποῖά ποτ', vitio accentus passim obvio. SCHAEFER.

P. 35. v. 22. ποτ' ἐστὶν] ποτ' ἄρ' ἐστιν margo Lutetianae, tacito auctore, Harlei. REISK.

P. 35. v. 22. γείτονος] ἥττονος Paris. octavus, Harl. REISK.

P. 35. v. 23. εἰς περιουσίαν] *ad opulentiam inde colligendum.* πρὸς τὸ χρηματίζεσθαι ἐξ αὐτῆς καὶ πλουσίους γίγνεσθαι. REISK.

P. 35. v. 23. αὐτοῖς ἐπράττετο] Vulg. ἐπράττετο αὐτοῖς. αὐτοῖς ἐπράττετο Aug. primus, Dionysius, Harlei. REISK. ἐπράττετο αὐτοῖς Auger. et Rüdiger. SCHAEFER.

P. 35. v. 23. τὸ κοινὸν] καὶ τὸ κοινὸν Paris. quintus. REISK.

P. 35. v. 25. αὔξειν ἕκαστος] ἑκάστῳ (sic) αὔξειν Aug. primus. ἕκαστος αὔξειν Harl. REISK. ἕκαστος αὔξειν Bekk. SCHAEFER.

P. 35. v. 26. ἴσως] *aequo iure.* Sic Polybius XXIV. 2. T. IV. p. 288. Schw. οὐκ ἴσως, et mox simili sensu οὐ δικαίως. V. not. ad Longi Pastor. p. 357. SCHAEFER.

P. 35. v. 27. ἐκτήσαντο] ἐκέκτηντο Dionysius. REISK.

P. 35. v. 28. ἐκείνοις — εἶπον] ἐκείνοις, οἷς εἶπον, χρωμένοις Ald. Tayl. REISK.

P. 35. v. 29. νυνὶ δὲ — ἔχει;] Hermogenes p. 265. ὅτι δὲ καὶ ἦθος ποιεῖν σφοδρότητα οὐδὲν κωλύει, αἱ εἰρωνεῖαι δηλοῦσι πᾶσαι. οἷον· πῶς ὑμῖν ὑπὸ τῶν χρηστῶν τούτων τὰ πράγματα ἔχει; REISK. Citat Tiberius p. 19. s. SCHAEFER.

P. 35. v. 29. ὑμῖν] ἡμῖν Paris. secundus, Bavaricus, Meermannianus. REISK. ἡμῖν etiam varr. lectt. Tiberii. SCHAEFER.

P. 35. v. 29. τῶν χρηστῶν] De Eubuli hoc cognomento nihil mihi constat. Sed de Phocione sic scribit Plutarchus: ὥστε θαυμάζειν, ὅπως καὶ ὁπόθεν τραχὺς οὕτως ἀνὴρ καὶ σκυθρωπὸς ἐκτήσατο τὴν τοῦ χρηστοῦ προσηγορίαν. WOLF. Non cogitandum de Eubuli cognomento, sed χρηστὸς intelligendum est ironice. V. Reiskii Ind. Gr. s. v. De alio usu ironico huius vocis, sed minus probabili, v. Ruhnken. ad Timaei Lexic. p. 132. SCHAEFER.

P. 35. v. 29. τῶν νῦν] τούτων Paris. quintus, septimus, octavus, Aug. primus, appendix Francofurtana, Harlei. Hermogenes, Ald. Tayl. REISK. Adde Tiberium. De Hermogene v. Boissonad. ad l. c. τούτων receperant Bekker. et Rüdiger. Mihi, iuncta utraque scriptura, legendum videtur: τούτων τῶν νῦν. Ita supra v. 5. οὗτοι οἱ νῦν, si vere conieci. SCHAEFER.

P. 36. v. 1. καὶ παραπλησίως] ἢ παραπλησίως Paris. quintus, septimus et octavus, Pithoeanus, Ald. Tayl. Aug. primus et tertius, sed in hoc nova manus ἢ scripsit in loco vetustioris lectionis erasae: item appendix Francofurtana, Harlei. Malim ὁμοίως ἢ καὶ παραπλησίως, *similiter aut saltim quodammodo propemodum:* ut hoc minus sit, quam illud. REISK. Vulg. καὶ παραπλησίως. Correxi ἢ παραπλησίως iuxta codd. L. M. N. Z. Dd. Ee. et Qq. Scribit cod. Q. ἢ supra καί. AUGER. ἢ παραπλησίως Bekker. et Rüdiger. Hic citat p. 439, 20. ἆρά γε ὅμοια ἢ παραπλήσια τούτοις; Reiskii ἢ καὶ languet. SCHAEFER.

P. 36. v. 1. καὶ τὰ] καὶ secundi loco est οἷς in Paris. primo et tertio, Bavarico, (sed in hoc vulgata est in margine annotata,) item Meermann. et indice Aldi. Utrumque dat August. tertius, οἷς καὶ τά. Lectionem οἷς si admittis, addendum erit ad τὸ πολλὰ aliquid huiusmodi, τῶν πεπραγμένων, aut τῶν πεπολιτευμένων. καὶ secundum plane abest a Dionysio. Solet καὶ interdum responsiones exordiri, quomodo *atque* a Cicerone saepissime hoc pacto usurpatur. V. paulo post hac pagina versu 16. et 38, 2. REISK. οἷς natum esse puto e syllaba antegressa. SCHAEFER.

P. 36. v. 2. πόλλ' ἂν ἔχων] πολλὰ ἔχων Dionysius, Harlei. REISK. Hoc est *qui multa possim dicere:* nostrum *qui multa possem dicere*, scil. si tempus pateretur. SCHAEFER.

P. 36. v. 2. ἀλλ' ὅσης — ἐπειλημμένοι] ἀλλ' ἐπειλημμένοι τοσαύτης ἐρημίας (scilicet τῆς Ἑλλάδος), ὅσην ὁρᾶτε ἅπαντες. ἐπιλαμβάνεσθαι ἐρημίας idem, quod τυχεῖν παραπεπτωκυίας ἡμῖν τοσαύτης ἐρημίας. *cum in tantam Graeciae solitudinem inciderimus: cum soli simus inter Graecos, qui principatu digni videa-*

mur. τὸ ἐπειλημμένοι ἀντὶ τοῦ ἐπειληφότες κατ' ἐναλλαγὴν 'Αττικήν. *) Sed si quis passive malit intelligere, *a quanta solitudine simus circumventi*, is cogitet, legendum sibi fore ἀλλ' ὑφ' ὅσης ἅπαντες etc. Nam ἡ ἔλλειψις durissima fuerit. Sic dicunt ἐπιλαμβάνεσθαι προφάσεως, *arripere occasionem*, τῶν τριχῶν, *invadere in capillos*, τῆς ἀτελείας ἐπειλημμένοι, *consecuti immunitatem*, ἐπιλαμβάνεσθαι τοῦ λόγου, *reprehendere orationem*. WOLF. Non obloquar, si quis contendat, oratorem hic illam designare solitudinem, cum tu ab amicis desertus et desolatus in angustiis haeres. Videtur tamen orator potius absentiam aemulorum in animo habuisse. *quamquam nemo iam est, qui vobiscum de principatu Graeciae contendat, sed vos eum absque controversia tenere et usurpare possitis, quem tantis laboribus tantoque sanguine maiores vestri quaesivere.* REISK. *sed quantam omnes videtis solitudinem nacti* vel *consecuti. solitudinem*, i. e. absentiam aemulorum. AUGER. Verissime Augerus, nec erat cur Reiskius vel tantillum dubitaret. Orator enim de solis commoditatibus loquitur, quibus Athenienses uti debuerint, sed per socordiam suam malamque fraudem demagogorum non sint usi. Haec verba in Anecd. Bekk. p. 136, 5. sic citantur: ἀλλ' ὅσης ὁρᾶτε πάντες ἐρημίας ἐπειλημμένοι. πάντες etiam Dionysius Halic. habet. SCHAEFER.

P. 36. v. 6. ὑμῖν] ἡμῖν Paris. octavus, Bavar. Aug. secundus et tertius, Meermann. Aldus, Paul. Manut. REISK. ἡμῖν Auger. Bekker. et Rüdiger. Recte. SCHAEFER.

P. 36. v. 6. ἀντιτάξασθαι] ἀνταῖραι Dionysius. REISK. Hoc vide ne genuinum sit. SCHAEFER.

P. 36. v. 6. ἐξὸν χώρας] Citantur in Anecd. Bekk. p. 136, 1. omisso δ' et pro μὲν posito δέ. SCHAEFER.

P. 36. v. 6. [δ']] Abest a Dionysio. REISK. Uncos amoverunt Auger. Bekker. et Rüdiger. Mihi particula videtur delenda: talia enim solute dici solent. Conf. p. 25, 4. SCHAEFER.

P. 36. v. 7. αὐτῶν] Abest ab Augustano secundo. REISK.

P. 36. v. 7. βραβεύειν] Super βραβεύειν in August. primo superscriptum est scholium οἰκονομεῖν. REISK. Aliquanto plus est βραβεύειν quam οἰκονομεῖν. V. Dorvill. ad Chariton. p. 445. ed. Lips. SCHAEFER.

P. 36. v. 8. χώρας οἰκείας] In margine Bavarici erat sic: γρ. χώρας. οἰκίας. τῆς 'Αμφιπόλεως. (forsitan e scholio.) Sed in texto erat οἰκείας. REISK.

P. 36. v. 10. ἀνηλώκαμεν] In Bavarico et hic et fere ubique locorum, ubi verbum hoc occurrit, superscriptum super ῆ est

---

*) Fallitur de enallage cogitans. Sic ubique dicitur ἐπιλαμβάνεσθαι, nusquam ἐπιλαμβάνειν. SCHAEFER.

α, aut contra. REISK. ἀναλώκαμεν Bekker. Idem placuit Fischero ad Weller. III. 1. p. 34. V. Bremius ad p. 93, 1. SCHAEFER.

P. 36. v. 12. ἐχθρὸν — ἠσκήκαμεν] Citat h. l. Hermogenes p. 198. ubi Aldinus Hermog. sic exhibet: ἐφ' ἡμᾶς ἐχθρὸν αὐτοὺς τηλικοῦτον ἠσκήκαμεν. REISK.

P. 36. v. 12. τηλικοῦτον] τοιοῦτον Harl. REISK. V. not. ad p. 32, 6. SCHAEFER.

P. 36. v. 12. ἠσκήκαμεν] ἠσκήσαμεν Aug. primus et Bavar. Ald. Tayl. ἐκτησάμεθα Aug. secundus. REISK. Praestat perfectum. Valckenario Diatr. de Phil. Maced. p. 267. scribendum videbatur ηὐξήκαμεν, quod si in Codice occurreret, haberem pro interpretamento: certe verbo ηὐξήσαμεν usus est Moschopulus ad interpretandam vulgatam. V. Reiskii praefat. ad Annotatt. p. 115. ἠσκήκαμεν tuentur Weiskius de Hyperb. I. p. 38. et Rüdigerus, qui quod ait Augerum ἠσκήσαμεν adscivisse, fallitur. SCHAEFER.

P. 36. v. 13. ἐμοὶ] ἐμοὶ et πόθεν ἄλλοθεν, nec non versu proximo ἀλλ' ὦ τᾶν in Aug. primo attritu obliterata: pro hoc tamen ibi videbatur olim fuisse ἀλλ' ὦ 'γαθὲ. In appendice Francofurtana ad h. l. haec sunt annotata: „Post Φίλιππος loco signi interrogatorii punctum reperitur." in illo nempe codice, qui fundus fuit istius annotationis, quem suspicor Pithoeanum fuisse. REISK.

P. 36. v. 13. ἰσχυρὸς — Φίλιππος] Hermogenes l. c. ἰσχυρὸς ἢ παρ' ἡμῶν αὐτῶν γέγονε Φίλιππος. REISK.

P. 36. v. 15. αὐτῶν Φίλιππος] αὐτῶν abest a Bavarico. Idem et Harlei. dant ὁ Φίλιππος, item Dionysius. REISK.

P. 36. v. 15. ὦ τὰν] In ὦ τᾶν exemplar nostrum secutus sum. Sed reperiuntur etiam aliae eiusdem compellationis scripturae, ut prolixius docui ad Clenardum Antesignani p. 219. v. 45. SYLBURG. *ad Dionys. Halic.*

P. 36. v. 15. φαύλως] Repete e sequentibus ἔχει. V. not. ad Hesiod. 327. SCHAEFER.

P. 36. v. 16. ἂν] δὴ Dionysius. REISK. Ambabus particulis iunctis legam καὶ τί δὴ ἂν —, quo fit interrogatio paulo gravior. Xenophon Cyrop. I. 3. 6. καὶ τίνι δὴ σὺ τεκμαιρόμενος, ὦ παῖ, ταῦτα λέγεις; SCHAEFER.

P. 36. v. 16. εἰπεῖν τις] τις εἰπεῖν Ald. P. Manut. Sed alteram lectionem Taylor. ex Harleiano annotarat. REISK.

P. 36. v. 17. κονιῶμεν] κοινῶμεν Ald. Sed Weimaranus correctum dat secundum vulgatam. Aegre quoque fert Mountenejus Aldinam lectionem a Wolfio fuisse servatam. Est quoque κονιῶμεν in Felic. et appendice Francofurtana et Harleiano. REISK.

P. 36. v. 18. λήρους] κλήρους Dionysius. REISK. Acerba in fine irrisio, non quidem ex similitudine soni, sed ex notione vocabuli, quod ad finem reiectum et commode pronuntiatum pretium rerum ante nominatarum vere taxat. Bene Iacobs. *Gossen und Possen.* Similis locus est apud Platonem Gorg. p. 490. C.

περὶ σιτία σὺ λέγεις καὶ ποτὰ καὶ ἰατροὺς καὶ φλυαρίας. BREMI. Verissime vir doctissimus. Fuit cum Rüdigero λήρους in ληναὺς mutandum videretur; idque, ut ait, Hermanno probavit. Vix usquam vidi infelicius coniectatum: omninoque infelix fuit Rüdigerus in hac voce, ut eam nunc in locum non suum inferret (v. not. ad p. 23, 15.), nunc e loco suo expelleret. Laudo igitur, quod hic addidit: „Lectio vulg. mihi nunc non improbabilis videtur." Magis laudarem, si vulgatam unice veram dixisset. Taylorus ad h. v. adscripsit (v. Reiskii praefat. ad Annotatt. p. 117.): „Aristophanes." Quaerendi in Aristophanicis labore levavit me Dindorfius, egregius Comici editor, indicans Equ. 89. κρουνοχυτρολήραιος εἶ. SCHAEFER.

P. 36. v. 18. τὰ τοιαῦτα] ταῦτα Dionysius, Bavar. appendix Francofurtana, Aldina Taylori. REISK.

P. 36. v. 20. ὧν] ὡς Dionysius. SCHAEFER.

P. 36. v. 20. πτωχῶν πλούσιοι] πτωχῶν ταχὺ πλούσιοι Parisini quintus, septimus, octavus, Harl. Ald. Taylori, Augustani primus et tertius, sed in hoc ταχὺ erat a nova manu superscriptum. REISK. ταχὺ tam egregie quadrat, ut, si textus mihi recensendus esset, sine cunctatione reciperem. ἐκ πτωχοῦ πλούσιον γίγνεσθαι licet etiam per bonas artes: ταχὺ γίγνεσθαι vix nisi per malas. SCHAEFER.

P. 36. v. 21. ἐξ ἀδόξων] Sic esse in Aldino, quo utor, testor, tametsi Obsopoeus in illo Aldino, quo ipse usus est, ait fuisse ἐξ δόξων, id quod errori operarum typographicarum tribuit. REISK.

P. 36. v. 22. οἰκοδομημάτων] οἰκοδόμημα, aedificium augustum et magnificum, inprimis usibus publicis destinatum. V. p. 35. v. 15. coll. v. 21. SCHAEFER.

P. 36. v. 23. ἐλάττω] ἐλάσσω Dionysius. SCHAEFER.

P. 36. v. 23. ηὔξηται] ηὔξηκε Parisinus secundus. Utramque lectionem dat Bavaricus, infra hanc, istam vulgatam supra. REISK.

P. 36. v. 24. τούτων] τοῦτο Bavar. REISK.

P. 36. v. 24. τί δήποτε ἅπαντ' εἶχε καλῶς] Dionysius sic dat: τί δή ποτ' εἶχεν ἅπαντα καλῶς. REISK.

P. 36. v. 25. καὶ νῦν] Subaudi ἔχει, quod tacite supplendum est e praemisso εἶχε. REISK.

P. 36. v. 25. τὸ μὲν πρῶτον] *ab initio quidem, olim quidem.* Opponitur infra p. 37. v. 1. νῦν δέ. In antegressis τότε et νῦν inter se opponuntur. SCHAEFER.

P. 36. v. 25. καὶ] Mallem abesset. Fortasse peperit littera proxime sequens. Rursus infra p. 37. v. 3. eadem littera copulam ante συμμάχους multis e libris videtur expulisse. SCHAEFER.

P. 36. v. 26. αὐτὸς] Referendum ad στρατεύεσθαι. SCHAEFER.

P. 36. v. 26. δεσπότης] καὶ δεσπότης Paris. octavus, Harl. REISK. Copula hic satis apte ponitur, videturque elisa per litteram antecedentem. SCHAEFER.

P. 36. v. 28. δήμου τῶν ἄλλων] δήμου καὶ τῶν ἄλλων Ald. Tayl. REISK.

P. 37. v. 1. τῶν ἀγαθῶν οἱ πολιτευόμενοι] οἱ πολιτευόμενοι τῶν ἀγαθῶν Bavar. Aug. tertius, Meermann. REISK. Hunc alterum ordinem Bekker. praetulit. SCHAEFER.

P. 37. v. 2. ὑμεῖς δ' ὁ δῆμος κ. τ. λ.] V. Koen. ad Gregor. Corinth. de Dialectis p. 25. s. et ibi Valckenaer. [p. 52. ss. ed. Lips.] Hermogenes p. 243. ult. εἰ δ' ὑπερβαῖεν ἐπὶ πλέον αἱ τροπαὶ, σκληρότερον ποιοῦσι τὸν λόγον, ὥσπερ καὶ τὸ ἐκνενευρισμένοι, καὶ τὸ πεπρακὼς ἑαυτὸν, καὶ τὸ λωποδυτεῖν τὴν Ἑλλάδα. item p. 250, 14. Aristides de dictione civili p. 264. antep. ubi Aristid. Aldinus vocabula καὶ περιῃρημένοι et γεγένησθε omittit. Verba Aristidis haec sunt: καὶ τὸ διαβάλλειν δὲ πρόσωπα ἔνδοξα, ὡς ἀτόπως ἔχοντα, σφοδρότητα ποιεῖ. ὡς· ὑμεῖς δὲ ὁ δῆμος —. Praeclara est Laur. Normanni ad h. l. annotatio p. 473. REISK. Conf. Bakius ad Cleomed. p. 420. SCHAEFER.

P. 37. v. 2. ὑμεῖς — ὁ δῆμος] Technici hoc schema dixerunt ἀλλοίωσιν παρὰ [f. περὶ] τοὺς ἀριθμούς. V. Tiber. p. 66. et Boissonad. ad h. l. SCHAEFER.

P. 37. v. 3. ἐκνενευρισμένοι] Recte Hermogenes de nervis reipublicae exsectis intellexit: ut quae continuo sequuntur interpretationis causa sint addita. V. Valckenar. ad l. c. Gregor. Cor. Aliter Bakius l. c. p. 419. mihi quidem non persuadens. SCHAEFER.

P. 37. v. 3. καὶ συμμάχους] Sic Aristides Τέχνης p. 264. Paris. octavus, Aug. primus, appendix Francofurtana, Harlei. Hic Taylorus coniecturam suam adscripserat: „f. σύμμαχοι — γεγένησθε.“ REISK. Vulg. non habet καί. Addidi ex auctoritate Codicum A. L. M. N. Z. Qq. AUGER. Copula deest etiam in Hermogene citato a Valckenario ad Gregor. Cor. et in Dionysio Hal. Omisit Rüdigerus. Mihi asyndeton h. l. sordet. V. not. ad p. 36, 25. SCHAEFER.

P. 37. v. 5. ἐὰν] ἂν Dionysius. REISK.

P. 37. v. 6. μεταδιδῶσι] μεταδῶσι Aug. primus, Dionysius, Harlei. REISK. μεταδῶσι recte Bekker. et Rüdiger. Supra p. 36. extr. ἀγαπητὸν ἦν — μεταλαβεῖν. Adde quod sequitur πέμψωσιν, non πέμπωσιν. SCHAEFER.

P. 37. v. 6. θεωρικῶν] Bavar. etiam sic in texto, sed super ῶ erat ō parvum exaratum. Ita est in Dionysio, scil. θεωρικὸν. Hermogenes p. 250. locum hunc e memoria recitans ita dat: ἀγαπῶντες, εἰ θεωρικὰ ἢ βοΐδια πέμψουσιν ὑμῖν εἰς τὰς ἑορτάς. REISK.

P. 37. v. 6. βοίδια] Ubi etiam ab Aldo adiecta est stellula, neque tamen alia lectio indicata, pro ἢ βοηδρόμια πέμψωσι in antiquo βοΐδια reperi. OBSOP. βοηδρόμια appendix Francofurtana,

Ald. Tayl. Parisini secundus et tertius, Augustanus secundus, Meermann. Pithoeanus, index P. Manutii, Bavaricus in texto, sed margo dat vulgatam. Augustanus tertius dat βοΐδια, sed e correctione, erasa vetusta lectione. Obsopoeus testatur, in Aldino suo se reperisse βοηδρόμια, in Pannonico autem suo βοΐδια. Ego vero in Aldino meo plane lego βοΐδια. REISK. V. Taylor. in Reiskii praefat. ad Annotatt. p. 117. Dedi τρισυλλάβως βοΐδια. Sic etiam Bekkerus et, quod mireris, Augerus. V. Porson. in Suppl. praefat. ad Eurip. Hecub. p. LIV. ed. Lips. tert. Hoc deminutivum oportet parum cognitum fuerit librariis, qui scribendi compendium tam male intelligerent. Recte Reiskius in Ind. Gr. p. 111.: *boves macras et annis confectas.* Certe *macras*, λεπτάς, qualis fuit ille taurus, de quo Theocritus IV. 20. Rüdigerus autem videtur parum cepisse Oratoris sarcasmum, cum scriberet, *buculas* ad solennes dapes celebrandas mitti solitas fuisse. Neque enim hic mos erat, sed ad illum usum animalia maxime opima deligebantur. SCHAEFER.

P. 37. v. 7. ἀνανδρότατον] Pro ἀνανδρότατον in vetusto exemplari habebatur ἀνδρειότατον. OBSOP. ἀνανδρειότατον Paris. primus, secundus cum γρ. (quod indicio sit, in illo utramque lectionem fuisse exhibitam), codex Obsopoei. Bavaricus dat vulgatam in texto, margo autem haec annotat: γράφεται καὶ ἀνδρειότατον εἰρωνικῶς. In appendice Francofurtana hoc idem ἀνδρειότατον est. REISK.

P. 37. v. 8. καθείρξαντες] οὐκ ἐῶντες αὐτοὺς στρατεύεσθαι. Ne cum Rüdigero putes, metaphoram esse translatam a brutis, quae quis cicurat. SCHAEFER.

P. 37. v. 8. ὑμᾶς] ἡμᾶς Paris. secundus et tertius, Meermann. index Aldi. Utramque lectionem dat Bavaricus, vulgatam infra, alteram supra. REISK.

P. 37. v. 8. ἐπάγουσιν] ὑπάγουσιν Parisinus septimus, Pithoeanus, Aldus, Felic. P. Manutius, (sed eorum indices cum vulgata consentiunt,) editio Wolfii. Sed appendix Francofurtana dat vulgatam ἐπάγουσιν, item Harlei. REISK. ὑπάγουσιν Augerus. SCHAEFER.

P. 37. v. 10. τιθασσεύουσι] Simplex sigma in media voce dant Augustani primus et secundus. REISK. τιθασεύουσι Bekker. quae scriptura videtur verior. V. Etymol. M. c. 429. 11. 14. 758, 27. et Photius c. 432. SCHAEFER.

P. 37. v. 10. αὐτοῖς] αὐτοὺς Parisinus septimus. REISK.

P. 37. v. 12. ἄττα] ἅττα (cum aspero) Augustanus primus et Bavar. REISK. Male ἅττα Auger. Idem vitium in Dionysio Hal.; ubi Sylburgius: „rectius ἄττα: sicut scilicet Ammonius ἄττα sine aspiratione significare ait τινά, aspiratum vero ἅτινα.“ Hac data occasione liceat addere quae supra ad p. 10, 18. oblitus

sum. ἄττ', de quo illic scripsi, non mirum est librarios in ἅ τ' ut sibi multo notius corrupisse. Quod cum alibi accidit, tum passim in Galeni libris, ubi veram scripturam in edit. Lips. aliquoties restituere memini. Minus etiam miraberis, Tragicum ἅσσ' eadem de causa in ἅ σ' depravatum esse. Sophocles Oed. T. 425. Br. ἅ σ' ἐξισώσει σοί τε καὶ τοῖς σοῖς τέκνοις. Dindorfius in praefat. ad edit. Elmsl. Lips. p. XXII.: „ἅσσ' ἐξισώσει Porsonus apud Maltby ad Morell. Lex. Prosod. p. 159. *) Librorum omnium scriptura ἅ σ' ἐξισώσει est sanissima." Immo corrupta est, si quid usquam stupor corrupit scribarum, Porsonusque poëtae manum emendatione lenissima restituit. Videlicet Tiresias postquam in antecedentibus dixit de malis, quae solius sunt Oedipi, nunc vaticinatur mala, quae communia sunt Oedipi et Oedipodionidarum. Haec dicit ἄλλα κακὰ, ἅσσ' ἐξισώσει σοί τε καὶ τοῖς σοῖς τέκνοις, *quae exaequabuntur inter te tuosque liberos*, h. e. *quae pariter accident tibi tuisque liberis*. Intelligenda autem ea mala, quae pepererunt Oedipi ἀραὶ ἀνοσιώταται. Erfurdtii, viri optimi, interpretatio vulgatae illustre est exemplum contortae omninoque infelicis interpretationis. SCHAEFER.

P. 37. v. 12. ἂν] Abest ab Aug. secundo et Dionysio. REISK.

P. 37. v. 13. τὸ] Abest ab ed. P. Manutii et Felicianea. Sed est in Harlei. REISK. Articulum omisit Augerus. SCHAEFER.

P. 37. v. 13. ἔχειν] Post ἔχειν stat sigla haec in Augustano tertio, επν⌐⌐, utrinque puncto singulo septa: quod interpretor ἐκλογος. REISK.

P. 37. v. 13. ταῦτα] Puto regi ab εἰπόντι. Vulgo ut nominativum ad βλάβη referunt. Sed opponuntur inter se ταῦτα εἰπόντι et τῶν πεποιηκότων αὐτά. SCHAEFER.

P. 37. v. 13. Δήμητρα] Δήμητραν Aug. secundus, Harlei. quod facile purget creberrimus usus. REISK. Haec forma accusativi tam frequenter, etiam in libris bonae notae, occurrit, ut damnare eam subverear. Exempla dederunt Boissonadus ad Proclum p. 96. et Dobreeus ad Aristophan. Plut. p. 61. s. ed. Dind. SCHAEFER.

P. 37. v. 15. μείζων] γρ. μεῖζον Paris. secundus et septimus. Sic et Aug. primus et Bavar., sed hic in texto, vulgata super versu scripta. Pari modo Aug. tertius dat e correctione μεῖζον, vetustior enim manus vulgatam dedisse videtur. Augustanus secundus dat μείζω, quod sic ferri potest, ut βλάβη sit nominativus pluralis a nomine substantivo generis neutrius βλάβος. REISK. Vulgatam ne solicites. βλάβος non puto vulgaris illa aetate sermonis fuisse: quod enim p. 528, 2. τὸ βλάβος legitur, sumtum est e formula legis vetustioris. Minus etiam usitatus

*) V. ipsum Porsonum ad Marklandi Suppl. p. 124. ed. Dind. De Agathonis loco ibi citato v. Melet. Crit. p. 109. SCHAEFER.

fuit pluralis τὰ βλάβη. Atticistas τὸ βλάβος ut magis Atticum praeferentes non curo. SCHAEFER.

P. 37. v. 15. ἐμοὶ] μοι Dionysius Halic. minus recte: nam haec oppositio est. SCHAEFER.

P. 37. v. 16. γενέσθαι] Loco v. γενέσθαι dat Dionysius Hal. ἑκάστῳ. Ut hoc amplector, ita rursus illud dimittere nolim, sed arbitror ambobus copulatis primigeniam oratoris manum reddi, ut sit constructio μείζων βλάβη ἐμοὶ ταῦτα εἰπόντι, ἢ ἑκάστῳ τῶν πεποιηκότων ἐκεῖνα γενέσθαι. *quam unicuique eorum, qui in causa fuerunt, ut istaec, quae dixi, ita ut dixi evenirent.* ἢ pone βλάβη addendum facile potuit in concursu secum elidi. REISK. Augerus dedit ἢ ἑκάστῳ τῶν πεποιηκότων αὐτὰ γενέσθαι, hac nota adscripta: „ἢ ἑκάστῳ. Hae duae voces absunt a vulgata: assumpsi ἢ ex codd. K. et M. et ἑκάστῳ ex Dionysio Halicarnasseo, qui hunc locum citans dat ἑκάστῳ sine γενέσθαι." Miror, nec Reiskium neque Augerum vidisse, ἢ etiam in Dionysio legi. Cum hoc sine ulla dubitatione legendum ἢ τῶν πεποιηκότων αὐτὰ ἑκάστῳ. Nam si cum Reiskio et Augero etiam γενέσθαι serves, turbatur accurata oppositio inter ταῦτα εἰπόντι ἐμοὶ et τῶν πεποιηκότων αὐτὰ ἑκάστῳ s. ἑκάστῳ τ. π. α.: oppositionis autem membrorum accuratae Orator servantissimus est. SCHAEFER.

P. 37. v. 17. αἰεὶ] ἀεὶ Aldus. REISK. Item Dionysius Halic. et sic Auger. Bekker. et Rüdiger. SCHAEFER.

P. 37. v. 17. ὑμῖν] ἡμῖν Paris. secundus, Aug. secundus, Meermann. REISK.

P. 37. v. 18. ἐὰν οὖν ἀλλὰ νῦν γ' ἔτι] ἐὰν οὖν ἔτι καὶ νῦν Parisinus octavus, Harlei. Aldus. Eadem lectio in Bavarico est superscripta cum γρ. (id est γράφεται), nam in texto vulgatam dat. ἐὰν οὖν ἀλλὰ καὶ νῦν γ' ἔτι Parisini quintus et septimus, item Aug. tertius e correctione, vetus enim manus in eo vulgatam dederat. In Meermanniani texto vulgata legebatur quidem, verum iunior manus lineola subiecta induxerat atque in margine scripserat istaec: γρ. ἐὰν οὖν ἔτι καὶ νῦν. In Laudiano quoque est ἔτι καὶ νῦν. Verba ἐὰν οὖν usque ad ἐθῶν obliterata erant in Aug. primo, ut legi non possent; item rursus versu 19. usque ad ἀξίως. In appendice Francofurtana sic est: ἐὰν οὖν, ἀλλ' ἔτι καὶ νῦν ἀπαλλαγέντες. REISK.

P. 37. v. 20. ἐθελήσητε] ἐθελήσετε Aldus et Meermannianus, sed recentior manus super tertio ε appinxerat η: et sic quoque in proximo χρήσεσθε versu 22. ubi tamen Aldus χρήσησθε dedit cum vulgata consentanee. REISK.

P. 37. v. 20. τε] Omittit Harlei. REISK.

P. 37. v. 22. χρήσησθε] χρῆσθαι Aldina Tayl. Aug. primus, Harlei. appendix Francofurtana. REISK. Vide ne hoc ab ipso Oratore profectum sit. SCHAEFER.

P. 37. v. 23. κτήσαισθε] κτήσεσθε Aug. primus et secundus, Harlei. Bavaricus vulgatam dat, sed η scripto super diphthongo. REISK.

P. 37. v. 25. λημμάτων] Lambini index dat λημματίων in diminutivo, quod non displicet. REISK. Mihi etiam perplacet. Vulgatam tueri quidem videatur quod infra sequitur p. 38, 8. Sed vide quae illic monui. SCHAEFER.

P. 37. v. 25. ἃ — ἔοικε] Constructio paulo implicatior haec est: ἃ ἔοικε τοῖς σιτίοις τοῖς διδομένοις παρὰ τῶν ἰατρῶν τοῖς ἀσθενοῦσι. Imitatus est h. l. Philostratus p. 306, 27. REISK. Immo sic construe: ἃ ἔοικε σιτίοις διδομένοις τοῖς ἀσθενοῦσι παρὰ τῶν ἰατρῶν. SCHAEFER.

P. 37. v. 26. καὶ γὰρ — ἐᾷ] Athenaeus T. II. p. 535. Schw. κατὰ τὸν Παιανιέα ῥήτορα τοιούτων τινῶν μεταλάβωμεν, ἃ μήτ' ἰσχὺν ἐντίθησι, μήτ' ἀποθνήσκειν ἐᾷ. de quo loco v. Porsoni Adversaria p. 78. (90.) SCHAEFER.

P. 37. v. 26. οὔτ' ἰσχὺν ἐκεῖνα] ἐκεῖνα οὔτ' ἰσχὺν Harlei. REISK. Hoc altero verborum ordine Bekker. SCHAEFER.

P. 37. v. 28. ἐστιν] Deest Harlei. REISK.

P. 37. v. 28. ὠφέλειαν ἔχειν] ἔχειν ὠφέλειαν Aug. primus, Harlei. REISK

P. 37. v. 28. ἀπογνόντας] Non de desperatione intelligendum, sed de contemtu. p. 1471, 15. οὐ γὰρ ἀπεγνωκὼς ὑμᾶς οὐδ' ἑτέρωσε βλέπων οὐδαμοῦ μετέστην. quem locum respiciens Zonaras c. 258. Ἀπεγνωκὼς, ἀποδοκιμάσας. SCHAEFER.

P. 37. v. 29. ταῦτα τὴν] ταῦτα καὶ τὴν Meermann. REISK.

P. 38. v. 1. ὑμῶν] ἡμῶν Parisinus secundus. Utramque dat Bavaricus, vulgatam infra, alteram supra. REISK.

P. 38. v. 1. ἐπαυξάνοντα] ὑπαύξοντα Ald. Tayl. REISK.

P. 38. v. 1. οὐκοῦν σὺ μισθοφορὰν λέγεις; κ. τ. λ.] Citat h. l., sed mendose, Dionysius Halic. p. 108. unde excerpendae sunt variantes. REISK. T. V. p. 608. s. R. ubi Reiskius vitia textus antiqua correxit. Haec praestantissimum Sylburgium, cum non meminisset, locum ex hac Olynthiaca sumtum esse, tam male habuerant, ut primis his verbis adscriberet: „Oedipum hic agere nec facile nec tutum est." V. Reiskii Annotata p. 693. b. aut eiusdem Isaeum p. 335. SCHAEFER.

P. 38. v. 1. οὐκοῦν σὺ μισθοφορὰν λέγεις;] id est δεῖν ἡμᾶς δίκην ξένων μισθὸν παρὰ τῆς πατρίδος φέρειν. REISK. Augerus vertit: *Ergo tu stipendium facere iubes ex pecuniis theatralibus.* SCHAEFER.

P. 38. v. 2. τὴν αὐτὴν σύνταξιν ἁπάντων] scil. φημὶ δεῖν εἶναι. et protinus quidem, sine cunctatione, sine ambagibus, planis verbis aio, civium omnium eadem esse debere stipendia,

seu aio fas esse cives singulos quosque stipendia ferre eadem. REISK. οὐ μόνον μισθοφορὰν λέγω, ἀλλὰ καὶ παραχρῆμα τὴν αὐτὴν σύνταξιν ἁπάντων. Haec vis est particularum καὶ — γε. SCHAEFER.

P. 38. v. 2. ἁπάντων] ἀπάντων erat in Bavarico cum γρ. superscriptum: infra enim, hoc est in texto, legebatur ἀπ' αὐτῶν. REISK.

P. 38. v. 2. ἄνδρες] Omisit Dionysius Hal. SCHAEFER.

P. 38. v. 3. τῶν κοινῶν] τῶν κοινῶν erat in Bavarico superscriptum: textum enim dabat τῶν καινῶν. REISK.

P. 38. v. 3. ἕκαστος τὸ μέρος λαμβάνων] τὸ μέρος λαμβάνων ἕκαστος Dionysius. REISK.

P. 38. v. 5. εἰς τοῦθ' — παρέχοι] εἰς abest a Parisinis secundo et tertio, item a Bav., sed vulgata ei cum γρ. superscripta est. εἰς τοῦθ' ἕτοιμός ὑπάρχοι. ἔξεστιν. Parisinus octavus, Harl. Augustanus tertius consentit cum Parisinis secundo et tertio, sed vulgata est in margine cum adscripto κείμενον, quo indicatur, ea texti esse verba, non scholium. In Meermanniano prima manus post παρέχοι scripserat τοῦθ' ὑπάρχοι, sed nova haec verba transverso calamo induxerat, et eadem versu superiori inter πόλις et εἰς cum hoc signo, quod non intelligo, ⁺ᵖ, adscripserat. εἰς τοῦτο ἕτοιμος ὑπάρχοι Aug. primus. In appendice Francofurtana est: „ὅτου δέοιτο ἡ πόλις, τοῦθ' ὑπάρχοι. item ἐν τούτο ἕτοιμος ὑπάρχει. fort. ἐν τούτῳ." Dionysius sic exhibet: ὅτου δέοιτο ἡ πόλις, τοῦτο παρέχῃ. Aldinae Taylori desunt vocabula ὅτου δέοιτο ἡ πόλις. Eadem dat εἰς τοῦθ' ἑτοίμως ὑπάρχῃ. REISK. εἰς τοῦθ' ἕτοιμος ὑπάρχῃ Bekker. τοῦθ' ἕτοιμος παρέχοι Rüdiger. optativum soloece ponens; quod enim, ut hunc modum tueretur, adscripsit: „optativ. vel ob δέοιτο suum locum hic obtinet." falsissimum est. Illud δέοιτο non cohaeret syntactice cum altero modo, quem subiunctivum esse oportet. Sic infra v. 17. ὅ τι καθ' ἡλικίαν ἕκαστος ἔχοι καὶ ὅτου καιρὸς εἴη. SCHAEFER.

P. 38. v. 6. εἶ] Abest a Bavarico. Vitiosius h. l. dat Dionysius. REISK. Scilicet olim in illius textu legebatur: οἴκοι μένειν. βέλτιον, εἶ —. Nunc e margine Cod. Bodl. editum est οἴκοι μένων βελτίων εἶ. SCHAEFER.

P. 38. v. 7. τι ποιεῖν αἰσχρὸν] Weiskius de Hyperb. III. p. 34.: *turpiter apud exteros mercede data militare.* quae non intelligo. Voluitne *mercede accepta?* At arma capessere vulgus Atheniensium, cui nihil magis curae esset quam ἀργεῖν καὶ σχολάζειν, quam maxime aversabatur. Rectius Rüdigerus interpretatur de largitionibus, quas qui accipiant, parere danti cogantur. Sed Orator, ut puto, omnia turpia intellexit, quae pauperes cives ob inopiam, quam perparum levabant τὰ θεωρικά, facere cogebantur. SCHAEFER.

P. 38. v. 7. συμβαίνει τι] συμβαίνει δή τι Ald. Tayl. REISK.

P. 38. v. 7. οἷον] οἷα Dionysius. REISK.

P. 38. v. 8. τὰ νῦν] τὰ νῦν est in texto Bavarici, sed super ά est scriptum ὀ. — τὰ νῦν, scil. συμβαίνει. Tempora si qua incidant his similia, εἴ βελτίων, eris *) vir fortis, civis bonus, ὑπάρχων στρατιώτης αὐτὸς, eo, quod miles sis, non demum conscribendus, neque exercendus, sed iam conscriptus dudum et exercitatus et paratus ad inserviendum patriae, et quidem αὐτὸς, in corpore tuo, non alieno, quod in tui vicem mittas. REISK. Rüdigerus: „Quum οἷον et τὰ νῦν sibi non constent, mallem scribi τανῦν." At sic non συντακτέον. Quod enim hic legitur τὰ νῦν non differt a τανῦν nisi scribendi ratione. Nostra ratio melior est, placuitque etiam Bekkero: cur melior sit, docent adscripta ad Gregor. Cor. p. 120. s. SCHAEFER.

P. 38. v. 8. λημμάτων] χρημάτων Parisinus octavus, Harl. REISK. Vide ne hoc Orator scripserit. Conf. not. ad p. 26, 13. SCHAEFER.

P. 38. v. 11. ὑμῶν] ἡμῶν Parisini secundus et tertius, Augustani primus, secundus et tertius, Bavaricus, Meermann. Dionysius. REISK. Hoc malim. SCHAEFER.

P. 38. v. 11. ὅσα] Abest a Meermann. REISK.

P. 38. v. 11. νῦν ἀτάκτως] Vulg. ἀτάκτως νῦν. νῦν ἀτάκτως Aug. primus, Harl. REISK. ἀτάκτως νῦν Dionysius. ἄτακτος νῦν Augerus: prius, ut apparet, errore typothetae. SCHAEFER.

P. 38. v. 12. ἐν ἴσῃ τάξει] Respicit ex opposito ad praemissum ἀτάκτως. Nunc accipit quisque, ait, sine certo ordine suum theoricum, alias plus, alias minus; aut alii pensiones spissiores, alii tenuiores; hoc mense cum tulisset parum quid, praetereunt menses rursus complures, quibus prorsus nil aufert. Iam vero secundum eam dispensationem, cuius ego auctor sum, unusquisque mense quoque ratam et sibi semper parem auferet pensionem, et omnes pensiones ferent inter se pares, nemo ampliorem, quam alter. REISK.

P. 38. v. 12. λαμβανέτω] λαμβάνων Bavar. in texto, sed super ὠφελεῖ superscriptum est γρ. λαμβανέτω. unde colligo, in libris quibusdam ita fuisse exaratum: ὅσα οὗτος νῦν ἀτάκτως λαμβάνων οὐκ ὠφελεῖ, ὠφελείτω ταὔτ' ἐν ἴσῃ τάξει λαμβάνων. Dionysius dat παραλαμβάνων, e memoria, ni fallor, aut alias addendum sit ὠφελήσει. REISK. V. Reisk. in Annotatt. ad Dionys. Hal. p. 693. s. aut post Isaeum p. 335. s. SCHAEFER.

---

*) Reiskius in Annotatt. ad Dionys. Hal. p. 693. b.: „Subiice tacitus e praemissis repetitum βελτίων εἶ (pro ἴσῃ)". Si putavit, εἶ dici posse pro ἴσῃ, erravit. Non componendum hoc εἶ cum altero εἶ, ibis. SCHAEFER.

P. 38. v. 12. ἃ] ὅσα Harl. REISK.

P. 38. v. 13. πράττεσθαι] γρ. πράττειν Parisinus secundus. Fuit ergo in illo altera quoque lectio. REISK.

P. 38. v. 15. μικρὸν] Sic Harlei. μικρῶν Paris. primus et secundus, sed hic cum γρ., item tertius, nec non Augustani primus et secundus, Meermann. Aldus, Felic. Paulus Manutius. Utramque lectionem dat Bavaricus, vulgatam infra, alteram supra. πλὴν τι μικρῷ Dionysius. REISK. Vulg. πλὴν μικρῶν. Praetuli cum multis codicibus πλὴν μικρόν. AUGER. V. Reisk. in Annotatt. ad Dionys. Hal. p. 694. aut post Isaeum p. 336. μικρῶν Scholiasten legere, monuit Taylorus in Reiskii praefat. ad Annotatt. p. 117. SCHAEFER.

P. 38. v. 15. ἀταξίαν] ἀξίαν Aug. tertius. Sed ille codex perquam erat mendosus. τὴν ἀταξίαν δὲ ἀνελὼν Ald. Tayl. REISK.

P. 38. v. 15. τὴν αὐτὴν] Cohaeret cum τάξιν, non praemisso, sed insequente v. 18. Constructio est: ἤγαγον τὴν πόλιν εἰς τάξιν, ποιήσας (id est διὰ τοῦ ποιῆσαι) τὴν αὐτὴν τάξιν τοῦ στρατεύεσθαι, τοῦ λαμβάνειν etc. REISK. Recte post πόλιν, non post αὐτὴν, interpungunt Auger. et Bekker. SCHAEFER.

P. 38. v. 17. ἔχοι] ἔχει Parisini tertius, quintus, septimus, octavus, Aldus, P. Manut. In Augustano tertio dederat antiquior manus vulgatam, sed recentior substituit alteram lectionem. Ad ἔχοι subaudi ποιεῖν, *facere possit*. REISK.

P. 38. v. 17. ὅτου] ὅπου Parisinus septimus. Cum in Francofurtana seu Wolfiana hic esset οὕτω, Taylorus ex Harleiano annotavit ὅτου. REISK. ἔχει, καὶ οὕτω. Legi ἔχοι, καὶ ὅτου, quod habent codd. optimi et optimae editiones. AUGER.

P. 38. v. 18. ποιοῦσιν ἐγὼ] Sic Aug. primus, Harl. REISK. Vulgatam ἐγὼ ποιοῦσι Augerus revocare non debebat. SCHAEFER.

P. 38. v. 19. ποιησόντων] ποιούντων Harl. Aldina Taylori, Parisini quintus, septimus, octavus, Aug. primus. In Augustani tertii texto est vulgata, sed superscripta est altera, ποιούντων, quae etiam in appendice Francofurtana est. REISK. Recte Bekker. ποιούντων. Item Rüdiger. habens pro Attica futuri forma: quod an aliis probaverit, nescio; mihi quidem, Fischeris parum credulo, non probavit. SCHAEFER.

P. 38. v. 20. τοῦ δεῖνος] In Bavarico et Aug. tertio superscriptum est scholium τοῦ Χάρητος. In appendice Francofurtana τοῦ Χάρητος δηλονότι. REISK.

P. 38. v. 21. γίνεται] γέγονε appendix Francofurtana, Ald. Tayl. REISK. γίγνεται Bekker. et Rüdiger. SCHAEFER.

P. 38. v. 21. καὶ οὐχὶ μέμφομαι — τῶν δεόντων ὑπὲρ ὑμῶν] Citant Anecd. Bekker. p. 156. in. ubi pro ὑμῶν legitur ἡμῶν. „male“ inquit Rüdigerus. Non puto, etsi vulgatam praefero. SCHAEFER.

P. 38. v. 22. ὑμᾶς αὐτοὺς] Sic Aldus, P. Manut. Sed αὐτοὺς ab Harleiano abesse annotavit Taylor. REISK. αὐτοὺς deleverunt Bekker. et Rüdiger. SCHAEFER.

P. 38. v. 23. ἀξιῶ] ἀξίους Aug. tertius. REISK.

P. 38. v. 25. ὑμῖν] ἡμῖν Aldus, Herwag. ubi Taylorus adscripsit: ἴσως ὑμῖν. REISK.

P. 38. v. 26. καὶ καλῶν] Absunt ab ed. P. Manutii. Contra habent ista verba Parisinus octavus et Aug. primus; sed addunt iidem haec: καὶ μεγάλων. Editio Felicianea sic dat: μετὰ πολλῶν κινδύνων κτησάμενοι, reliquis omissis. Sed utrumque, tam καὶ καλῶν (quod utraque Aldina dat), quam καὶ μεγάλων (quod abest ab Aldinis), reperit Taylorus in Harlei. REISK. μετὰ πολλῶν καὶ καλῶν κινδύνων Auger. hac nota adscripta: „Addidi καὶ καλῶν, quod addunt libri fere omnes, quos inspexi, tum manuscripti, tum impressi: inde mihi phrasis videtur plenior et rotundior, quam in vulgata. Ad καλῶν cod. N. addit καὶ μεγάλων.“ Sic etiam Bekker. et Rüdiger. Recte: nam nimis liberalis fuit Reiskius non perspiciens, in his ambobus, καλῶν et μεγάλων, locum habuisse διττογραφίαν: quorum utrum praeferendum sit, vix quisquam ambigat. Dorvillius ad Chariton. p. 620. ed. Lips.: „καλῶν et μεγάλων miscentur ap. Demosthen. Olynth. 3. p. 40. B. [h. l.], ubi et meus Cod. μεγάλων.“ SCHAEFER.

P. 38. v. 28. ἅπασι — μέλλει] πᾶσι Parisini quintus, septimus, octavus, Harlei. ἅπασιν ὑμῖν συνοίσειν Ald. P. Manut. Eadem est in Aug. primo verborum constructio, nisi quod ibi πᾶσιν est. ὑμῖν πᾶσι συνοίσειν μέλλῃ Ald. Tayl. In Bavarico adscripta haec est clausula: Ὀλυνθιακὸς γ̄. ΗΗΗΔΔΠ. (325.) REISK. ἅπασιν ὑμῖν συνοίσειν μέλλει Auger. SCHAEFER.

ANNOTATIONES AD ARGUMENTUM PHILIPPICAE PRIMAE.

P. 39. v. 2. ἀθυμοῦντες] ἀμελοῦντες Parisini quintus et septimus. REISK.

P. 39. v. 6. προσενεχθεῖεν] κατὰ συγκοπὴν ἀντὶ τοῦ προσενεχθείησαν. Dixit autem de re, καλῶς προσφέρεσθαι τῷ πολέμῳ, sicut alias de persona dicitur, φιλανθρώπως τοῖς ἀνθρώποις προσφέρεσθαι, humaniter tractare homines, uti humanitate erga eos. WOLF.

P. 39. v. 6. κελεύει δὴ δύο δυνάμεις παρασκευάσασθαι] Ubi Aldus habet κελεύει δὲ δυνάμεις παρασκευάσασθαι, in nostro

κελεύει δὴ δύο δυνάμεις παρασκευάσασθαι haud dubie emendatius legitur. OBSOP. Manutii editio habet κελεύει δὴ δύω δυνάμεις. Quod quidem et in prima Olynthiaca suadet. Sed illic iubet et Olynthum defendi, et Macedoniam vastari: hic et emissarias copias Athenis ali, et alias comparari, quae Philippum continenter oppugnent. WOLF.

P. 39. v. 6. δὴ] δὲ Bavar. Aldus. Sed Obsopoei codex et Felic. dant vulgatam. REISK. Legi δὴ cum codd. K. L. Q. Y. Dd. Ee. Kk. Fel. et ed. Par. AUGER.

P. 39. v. 6. δύο] Abest a Parisino tertio, Aug. secundo, Bavar. Gonvill. Ald. Sed Obsopoei codex cum vulgata consentit, item Felic. REISK.

P. 39. v. 7. τὰς τῶν ἐπικαίρων] τὰς ἐπικαίρους Paris. quintus, Aldina Taylori. REISK. Accepi πρὸς τὰς ἐπικαίρους ex codd. M. Q. Dd. et Ee., quum vulg. habeat πρὸς τὰς τῶν ἐπικαίρων. Cod. L. πρὸς τὰς ἐπικαίρων, cod. K. πρὸς τὰς κατὰ καίρον. AUGER. τὰς ἐπικαίρους ut simplicius praefero. SCHAEFER.

P. 39. v. 8. ἑτέραν] ἕτερον Bavar. REISK.

P. 39. v. 8. ἐλάττονα] ἐλάττω Bekker. Vulgata non minus recte habet, cum etiam classici formam talium comparativorum solutam haud raro usurpent. Xenophon. Cyrop. VII. 5. 83. κακίονες. ibid. §. 86. βελτίονες. Alia v. in Matthiae Gr. Gr. §. 115. SCHAEFER.

P. 39. v. 10. παραμεμιγμένων δέ] Post haec suspicor excidisse καὶ πολιτῶν. SCHAEFER.

P. 39. v. 10. καὶ] Abest ab Aug. sec. et Bavarico. REISK.

P. 39. v. 10. ταύτην] De meo addidi. REISK. Adiecit etiam Augerus, sed positum post κελεύει. Eiecerunt Bekker. et Rüdiger. Vix recte abest, omninoque vereor, ne librarii hunc locum omittendo depravarint. SCHAEFER.

P. 39. v. 12. βοηθείας] Pro βοηθείας in nostro erat συνηθείας. Utrum rectius, doctiores iudicent. OBSOP. συνηθείας Paris. primus et quintus, item Aldina Taylori. REISK. Inepta scriptura, de qua miror Obsopoeum potuisse incertum esse. βοηθείας, *excursiones*, *expeditiones*. Conf. not. ad p. 49, 1. SCHAEFER.

P. 39. v. 13. ἐτησίας] ἐτησίως Bavar. ἐτησίᾳ (scil. ὥρᾳ) dat Wolfiana. Verum vulgata est etiam in Gonvill. et Felicianea. REISK. Reposui ἐτησίας, pro quo Wolfius de suo dederat ἐτησίᾳ. Plerique libri dant ἐτησίας, aliqui ἐτησίους, aliqui ἐτησίως. AUGER. ἐτησίως verum puto. ἐτησίας s. ἐτησίους si scripsisset Libanius, omisisset πνέοντας. Nisi forte suspiceris, a Sophista scriptum esse ἐτησίας, quod Orator habet p. 48, 26., a glossatore autem adscriptum ἐτησίως πνέοντας. SCHAEFER.

P. 39. v. 16. ἐπιχειρῇ] ἐπιχειρήσῃ Parisinus quintus, Ald. Taylori. REISK. Cod. Ee. ἐπιχειρήσῃ. AUGER.

P. 39. v. 17. κρατῇ] κρατήσῃ Parisinus quintus, Ald. Taylori. REISK. Cod. Ee. κρατήσῃ. AUGER.

P. 39. v. 18. ἡ πρὸς αὐτὸν — ὑπάρχῃ] ἡ αὐτοῦ (ibi) ἀντιταξομένη δύναμις πρὸς αὐτὸν ὑπάρχειν (sic) Ald. Tayl. REISK.

P. 39. v. 18. ἀντιταξομένη] ἀντιπραξομένη Gonvill. REISK.

P. 39. v. 18. ὑπάρχῃ] ὑπάρχει Bavar. Secundum πρὸς αὐτὸν delevi de meo. REISK. Post δύναμις in vulg. repetitur πρὸς αὐτόν. Delevi has voces, quas omittunt codd. K. L. U. et Y. AUGER. Servavit Rüdigerus de industria repetitas esse existimans. Tam infans non fuit Libanius, politissimus Atticista. SCHAEFER.

ANNOTATIONES AD ORATIONEM PHILIPPICAM I.

Titul. Orat. Δημοσθένους κατὰ Φιλίππου λόγος πρῶτος] Quod Ulpianus adscriptum esse dicit, ὅλος συμβουλευτικός, videtur Grammatici aut Rhetoris alicuius esse additamentum. WOLF.

Ibid. κατὰ Φιλίππου] τοῦ Μακεδόνων βασιλέως, ἐξ οὗ καὶ Ὀλυμπιάδος Ἀλέξανδρος ὁ μέγας ἐγεννήθη. Harum orationum tanta fuit celebritas, ut et M. T. Cicero, quas in M. Antonium habuit, infelici et exemplo et aemulatione Philippicas quam Antonianas inscribere maluerit. Nam et Philippi atque Alexandri successor Antipater ad necem compulit Demosthenem, et Cicero crudelius etiam interfectus est. Nostra vero aetate Ioanni Dobenego Cochlaeo minus male cessit imitatio: qui Philippicas non in eum, qui proscribere posset, scripsit, sed in eum, qui ne stylo quidem, nedum gladio illum ulciscendum esse duxerit. WOLF.

Ibid. λόγος πρῶτος] Utrum omnium Demosthenicarum prima? an vero ex iis tantum, quae Philippicae inscribuntur *)? Sed haec ab Ulpiano petantur. Nam certas chronologias omnium orationum proferri non posse existimo, etiam 16. Diodori libro adhibito, propter varios et multiplices Graecorum tumultus et minuta bella, scriptione fortasse parum digna ἐν παγκοσμίῳ ἱστορίᾳ. Veteres autem, Ephorum, Theopompum et alios amisimus. Philippus Macedoniae regnum suscepisse traditur Olym-

*) Quae nomine Philippicarum comprehendi soleant, v. in Reiskii praefat. ad Annotatt. p. 116. SCHAEFER.

piade 105. quae (Functio auctore) in annum mundi incidit 3605. Anno autem mundi 3965. cum natus tradatur Christus, regnare coepit Philippus annis ante Christi incarnationem 357, annis abhinc (id est, ab hoc anno 1548. quo haec scribo) 1905, occisus 24. regni anno, aetatis 49. Bella vero ab eo tempore quae et quoto quaeque anno gesserit, requirantur ex eodem Functio, (cui quidem singularis et ingenii et diligentiae laus a plerisque viris doctis tribuitur,) aut aliis Chronologiis, quae praeter Eusebium complures exstant, ratione temporum e Biblicis Oraculis maxime petita: quibus neque Aegyptii, neque Chaldaei, etsi nescio quot seculorum myriadas (quas quis infinitas esse dubitet, mundi aeternitate concessa?) iactantes, quicquam antiquius demonstrare ullo scripto fide digno possunt. WOLF.

P. 40. v. 1. *Εἰ μὲν περὶ καινοῦ τινος πράγματος κ. τ. λ.*] Vide exordium orationis Aeschineae contra Ctesiphontem, ubi citatur Solonis lex de disciplina oratorum: in quam peccare videbatur Demosthenes, nondum grandis natu: et praeconium: *Τίς ἀγορεύειν βούλεται τῶν ὑπὲρ πεντήκοντα ἔτη γεγονότων;* Hac igitur de causa praefatur, se, quamvis nunc primus sententiam dicat, non primum tamen dicere, quod res nova non agatur: simulque et odium propulsat, et attentionem captat, cum significet, se aliquid melius caeteris, quorum consilia rempublicam nihil iuverint, in medium esse allaturum. *τὸ τοίνυν προοίμιον τῇ μὲν διὰ προκαταλήψεως καὶ διασυρμοῦ τῶν πρότερον εἰπόντων εὐνοϊκὸν, τῇ δὲ προσεκτικὸν μετ' ἐπαγγελίας.* WOLF. Citat h. l. Hermogenes p. 177. 1. ubi Aldina sic dat: *Εἰ μὲν περὶ καινοῦ τινος προὐτίθετο πράγματος λέγειν, ὦ Ἀθηναῖοι.* et v. 6. *πολλάκις ἤδη πρότερον εἰρήκασιν οὗτοι.* item p. 277. ubi sic disputat: *τοῦ προοιμίου ἡ μὲν πρότασις, ὅτι δεῖ καὶ νεωτέρου ὄντος καὶ πρώτου λέγοντος ἀνέχεσθαι· αἱ δὲ ταύτης κατασκευαὶ, ὅτι μηδὲν οἱ πρεσβύτεροι τῶν δεόντων εἰρήκασιν ἐπὶ πολλῶν ἐκκλησιῶν, καὶ εἴ τινες ἄλλαι, ἃς δὴ κατασκευὰς προὔταξε τῆς προτάσεως.* Item Scholiastes ad Hermogenis p. 226. his verbis p. 385. ed. Ald. *ὀρθώσας, τουτέστι κατ' ὀρθὴν πτῶσιν προφέρων τὸν λόγον — πλαγιάσας δὲ — μερίσας δὲ, οἷον· Εἰ μὲν περὶ καινοῦ τινος πράγματος προὐτίθετο λέγειν· ἢ οὕτω· Κροῖσος ἦν Λυδὸς μὲν γένος, παῖς δὲ Ἀλυάττεω, τύραννος δὲ ἐθνέων· συμπλέξας δὲ —.* REISK.

P. 40. v. 1. *προὐτίθετο*] *γρ. προὔκειτο* Par. octavus, Harlei. REISK.

P. 40. v. 1. *ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, λέγειν*] *λέγειν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι* Harlei. REISK. *λέγειν* etiam Hermogenes ante vocativum legit: et videtur hic verborum ordo melior. SCHAEFER.

P. 40. v. 2. *τῶν εἰωθότων*] scil. *γνώμην ἀποφήνασθαι.* REISK.

P. 40. v. 3. *εἰ μὲν ἤρεσκέ τί μοι*] Anecd. Bekk. p. 144, 6. *Δημοσθένης ἐν τῷ τετάρτῳ τῶν Φιλιππικῶν· εἰ μὲν ἤρεσέ τί μοι.*

Quartam Grammaticus dicit Philippicarum Olynthiacas tres primas numerans, qui mos etiam aliorum est, ut Etymol. M. c. 469, 5. ἤρεσε autem cave probes. SCHAEFER.

P. 40. v. 3. ἤρεσκέ τί μοι] ἤρεσκέ μοί τι Harl. REISK.

P. 40. v. 5. ἂν ἦγον] Omittit ἂν Harl. REISK. Male omittit: nam antegressum ἂν non pertinet ad ἦγον, sed arctissime cohaeret cum ἐπισχών. SCHAEFER.

P. 40. v. 5. ἂν καὶ αὐτὸς] Sic Aug. primus, Harl. Pithoeanus, Aldina Taylori, margo Parisinae sine auctoris nota. REISK. Auger. vulg. ἂν αὐτὸς male revocavit. SCHAEFER.

P. 40. v. 6. περὶ] ὑπὲρ Parisinus octavus, Harlei. Aldina Taylori, Augustanus primus, appendix Francofurtana. REISK.

P. 40. v. 8. εἰκότως ἂν] Absunt a Parisino octavo. REISK.

P. 40. v. 8. ἂν] Omittit Harlei. REISK. Melius omittitur: nihil enim hic hypothetici, cum Orator confidenter loquatur. εἰκότως, *ut par est*. SCHAEFER.

P. 40. v. 8. εἰ γὰρ] εἰ γὰρ καὶ Harris. REISK.

P. 40. v. 10. ἐκ τοῦ παρεληλυθότος χρόνου] Recurrit mox v. 13. ubi Reiskius in Ind. Gr. p. 191. vertit *a praeterito inde tempore*. Hic opponitur νῦν, infra τὰ μέλλοντα. Conf. Aristidis locum a Reiskio citatum ad v. 15. SCHAEFER.

P. 40. v. 10. οὗτοι] αὐτοὶ Parisini primus, quintus, septimus, Aldina Tayl. Vossianus, Aldus, Felic. P. Manutius, editio Wolfii. Plane abest οὗτοι a Parisino tertio. In Bavarico est οὗτοι, sed super prima litera, omicro puta, scriptum erat α ad indicandam lectionis diversitatem. In appendice Francofurtana est οὗτοι, item in Harl. REISK. Retinui αὐτοὶ, quamvis permulti codd. legant οὗτοι. AUGER. Non debebat retinere. SCHAEFER.

P. 40. v. 10. συνεβούλευσαν] συνεβούλευον Paris. primus, tertius, octavus, Meermann. Aldus in texto, sed index Aldi dat vulgatam. Utramque dant Augustanus tertius et Bavaricus, infra vulgatam, supra alteram. περὶ αὐτῶν συνεβούλ. Vossianus. (Sic exhibuit Mounteneius, ut dubium reliquerit, quid in eo legeretur.) REISK.

P. 40. v. 11. ὑμᾶς] ἡμᾶς Aug. primus, Harlei. Utramque lectionem dat Bavaricus, vulgatam infra, alteram supra. REISK. ἡμᾶς magis placet. SCHAEFER.

P. 40. v. 11. νῦν ἔδει] ἔδει νῦν Vossianus. REISK.

P. 40. v. 11. βουλεύεσθαι] βουλεύεσθαι περὶ αὐτῶν Aldina Tayl. Harl. Parisini quintus, septimus, octavus, August. primus, Pithoeanus, appendix Francofurtana. In Augustano tertio manus iunior περὶ αὐτῶν adscripsit ad βουλεύεσθαι. REISK.

P. 40. v. 11. πρῶτον μὲν οὖν οὐκ ἀθυμητέον κ. τ. λ.] „Sequitur ratio omnium maxima ad faciendam spem; nempe ex erro-

ribus temporis praeteriti et viarum adhuc tentatarum. Optima enim est ea reprehensio, quam de statu civili haud prudenter administrato quispiam his verbis complexus est: Quod ad praeteritum pessimum est, id ad futura optimum videri debet. Si enim vos omnia, quae ad officium vestrum spectant, praestitissetis, neque tamen res vestrae in meliore loco essent, ne spes quidem ulla reliqua foret, eas in melius provehi posse. Sed cum rerum vestrarum status non a vi ipsa rerum, sed ab erroribus vestris male se habeat, sperandum est, illis erroribus missis aut correctis, magnam rerum in melius mutationem fieri posse.“ Bacon. Nov. Organ. lib. I. aph. 94. SEAGER. *Diar. Class.* LII. p. 285.

P. 40. v. 13. δοκεῖ] δοκῇ Parisinus tertius, Meerm. REISK.

P. 40. v. 13. ὃ γάρ ἐστι χείριστον κ. τ. λ.] Hermogenes p. 364. in capite περὶ δεινότητος proponit hanc cogitationem in exemplis earum ἐννοιῶν, quas appellat παραδόξους καὶ βαθείας καὶ βιαίους καὶ περινενοημένας. REISK.

P. 40. v. 15. τί οὖν ἐστι τοῦτο;] Super artificio rhetorico huius loci ita disputat Aristides de dict. civ. p. 182. ubi recitatae illi celebri sententiae, τὸ χείριστον ἐν τοῖς παρεληλυθόσι τοῦτο πρὸς τὰ μέλλοντα βέλτιστον ὑπάρχει, subiicit istaec: καὶ ἐνταῦθα τὸ μὲν χωρὶς διαστάσεως ἦν ἂν εὐθὺς ἐπαγαγεῖν· οὐδὲν γὰρ τῶν δεόντων ὑμῶν —. ποῦ οὖν ἡ διάστασις; ἐν τῷ διὰ μέσου, ἐν ᾧ διαστήσας λέγει· τί οὖν τοῦτό ἐστιν; ὅτι οὐδὲν τῶν δεόντων —. REISK.

P. 40. v. 15. ὅτι — δεόντων] ὅτι, ὦ Ἀθηναῖοι, οὐδὲν τῶν δεόντων Harlei. REISK.

P. 40. v. 16. ἐπείτοι γε — προσῆκε] ἐπεὶ εἴτοι πάνθ', ἃ προσήκει Bavar., sed ε̄ erat super extrema syllaba scriptum. Sed vulgata in margine est adscripta cum signo γρ. In Aug. secundo est ἐπεὶ εἴτοι πάνθ', ἃ —. προσήκει Paris. primus, quintus, septimus, octavus, Aug. primus, codex Obsopoei, appendix Francofurtana, Harlei. προσήκει quoque dat Ald. Tayl. REISK. Perpetua variatio. Utrum quoque loco praeferendum sit, non e librorum scriptura, sed e sensu loci iudicandum. Minus perspecte Dorvillius ad Chariton. p. 610. ed. Lips. SCHAEFER.

P. 40. v. 18. αὐτὰ] Deest Harlei. REISK.

P. 40. v. 18. ἔπειτα ἐνθυμητέον — ἀναμιμνησκομένοις] Rüdigerus perperam vertit: *Illud considerandum, quod et ab aliis audiistis et ipsi nostis, si in memoriam revocatis.* Immo: *Deinde considerare vos oportet, et ab aliis audientes, et qui ipsi nostis in memoriam revocantes.* Demosthenes ab aliis iubet audire, qui ipsi non norunt; qui norunt, in memoriam revocare. Verbale ἐνθυμητέον h. l. cum dativo personae iungitur: quae rarior est constructio; frequentius enim verbalia accusativum personae adsciscunt. SCHAEFER.

P. 40. v. 18. καὶ παρ' ἄλλων] καὶ τοῖς παρ' ἄλλων appendix Francofurtana. REISK.

P. 40. v. 20. αὐτοῖς] A nova manu adscriptum est Aug. tertio. REISK.

P. 40. v. 21. ἐξ οὗ χρόνος οὐ πολὺς] Scil. ἐστί. Cum Interprete ἐπιῤῥηματικῶς vertas *non ita pridem*. SCHAEFER.

P. 40. v. 22. ὑμεῖς] Omittit August. primus et verba sic struit, ut Harlei. quoque facit, οὐδὲν ἀνάξιον τῆς πόλεως ἐπράξατε. REISK.

P. 40. v. 23. τῶν Ἑλληνικῶν δικαίων] Mediam vocem omittunt Parisini primus, secundus, tertius, Augustani secundus et tertius, et Bavaricus: sed in his duobus adscripta est, in Augustano a nova manu, in Bavarico ab eadem cum signo γρ. Abest item a Meermann. ab Aldo, Felic. Sed Ἑλληνικῶν est in appendice Francofurtana et Aldina Taylori, nec non in Harris. et Harlei. REISK. Rüdigerus uncis inclusit Ἑλληνικῶν, quod abest a multis codd. Sed quum ut pauci, ita praestantissimi codd. id teneant, nequaquam abiiciendum est, quum τὰ Ἑλληνικὰ δίκαια in hac re quasi terminus quidam technicus sit, obvius etiam p. 25, 3. ad quem locum Scholiastes monet, bellum illud vocari τὸν πόλεμον τὸν ὑπὲρ τῶν Ἑλληνικῶν δικαίων. P. 68, 5. appellantur τὰ κοινὰ δίκαια τῶν Ἑλλήνων. Eadem περὶ Ῥοδίων ἐλευθ. p. 199, 15. opponuntur τοῖς ἰδίοις δικαίοις. Etiam aliis substantivis Ἑλληνικὸς similiter iungitur, ut Ἑλληνικαὶ πράξεις de Cor. p. 244, 28. p. 263, 3. ἔν τε τοῖς κατὰ τὴν πόλιν πολιτεύμασι καὶ ἐν τοῖς Ἑλληνικοῖς. BREMI. Vulgatam contra Rüdigerum tuetur etiam Forbigerus initio Prolusionis citatae ad p. 23, 15., resque tam manifesta est, ut verbum addere taedeat. Scholiastes autem quod narrat, bellum illud τὸν ὑπὲρ τῶν Ἑλληνικῶν δικαίων πόλεμον vocatum esse, nollem Forbigerus addubitasset. Hanc enim appellationem usurpasse puto Oratores Atticos ut honorificentiorem civiumque suorum auribus magis blandientem. Breviores appellationes decent Historicos. SCHAEFER.

P. 41. v. 1. τίνος οὖν ἕνεκα ταῦτα λέγω;] Sic citantur a Tiberio p. 30.: τίνος οὕνεκα ταῦτα λέγω; SCHAEFER.

P. 41. v. 1. ἵν' εἰδῆτε — καὶ θεάσησθε] Vere monet Rüdigerus, eos, qui velint, ut res aliqua mentibus infixa haereat, vel binis verbis eam exprimere. Ex Demosthenis usu loquendi hoc aliquanto accuratius et per partes explicemus. Istam synonymorum coniunctionem Demosthenes praecipue amat in notione *cognoscendi*, *perpendendi*, *tenendi*, omnino eorum, quae mentis agitationem spectant, sive vocabulorum alterum a sensu externo petitum sit, sive utrumque ad internum pertineat. P. 19. l. 23. θεωρῶν καὶ σκοπῶν εὑρίσκω. p. 122. l. 3. λογίζεσθε δὴ πρὸς θεῶν καὶ θεωρεῖτε παρ' ὑμῖν αὐτοῖς. p. 43. l. 25. ὡς ἐγνωκότων ὑμῶν καὶ πεπεισμένων. Etiam substantiva sic iunguntur. p. 124.

l. 18. *Τῷ λογισμῷ καὶ τῇ διανοίᾳ.* p. 21. l. 24. *πολλὴν δὴ τὴν μετάστασιν καὶ μεγάλην δεικτέον τὴν μεταβολήν*, ubi Ulpianus absurde *μετάστασιν* interpretatur *τὸ ἀπὸ Ἀθηνῶν εἰς Ὄλυνθον ἐλθεῖν συμμάχους*, Reiskius perperam *καὶ μεγάλην τὴν μεταβολὴν* ut glossam reiicit. Mutationis notio primaria est; hinc iunguntur synonyma. Notandum etiam hoc, quod Demosthenes, si allocutio adest, eam solet utrique interponere, ut nostro loco. p. 13. l. 7. *ἵνα γνῶτε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ αἴσθησθε.* p. 12. l. 23. *ἆρά γε λογίζεταί τις ὑμῶν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ θεωρεῖ τὸν τρόπον.* Κατὰ Ἀριστοκρ. p. 629. l. 26. *σκέψασθε δέ, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ θεωρήσατε.* Raro vocativum postponit, ut p. 94. l. 6. *ἆρ' ὁρᾶτε καὶ λογίζεσθε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὴν ἐπιοῦσαν ὥραν τοῦ ἔτους*, et hic quidem recte propter obiecti amplitudinem. — Alterum est genus coniunctionis, quum utrumque vocabulum notione quidem cognatum sit, prioris vero significatio latius pateat, et posteriore definiatur. Locus est a nonnullis interpretibus vexatus Olynth. III. [I.] p. 10. l. 2. sqq. *ἔστι μάλιστα τοῦτο δέος, μὴ πανοῦργος ὢν καὶ δεινὸς ἄνθρωπος πράγμασι χρῆσθαι, τὰ μὲν εἴκων, ἡνίκ' ἂν τύχῃ, τὰ δ' ἀπειλῶν — — τὰ δ' ἡμᾶς διαβάλλων καὶ τὴν ἀπουσίαν τὴν ἡμετέραν, τρέψηται καὶ παρασπάσηταί τι τῶν ὅλων πραγμάτων.* Reiske dedit e coniectura *δρέψηται* pro *τρέψηται*, eumque secutus est vir elegantis iudicii F. Iacobs, vertens: „*Wir haben nichts so sehr zu fürchten, als dass dieser verschlagene Mann — — — vor uns her ernte und die Umstände zu seinem Vortheil kehre.*" Quae quidem mutatio lenis est, sed minime vera videtur. *Δρέπεσθαι* enim verbum est, quod a Demosthene neque propria neque tropica significatione usquam adhibetur: id quod grave est in nostro scriptore. Nam vocabula et phrases, quae similia sunt huius *δρέπεσθαι*, non semel sed saepius ab eo adhiberi solent, et, qua tropica significatione aliquando usus est, in ea usurpanda sibi placet. Porro quaeritur, num, si vocabulo *δρέπεσθαι* D. usus fuisset, huic *παρασπᾶσθαι* adiunxisset. Non credo equidem. Quid enim utriusque notioni commune? At contra lectio vulgaris prorsus est ex more Demosthenis. Saepe enim apud eum praecedit vocabulum, quod dicunt, generis, sequitur partis seu speciei, quod rem accuratius definiat. Sic *τρέπεσθαι* in genere est *convertere*, et ut generalis haec significatio perperam non possit intelligi, additur *παρασπᾶσθαι*: quod est *in damnum nostrum ad se rapere.* Exempla quaedam similia adiiciamus. P. 123. l. 13. *οὐδὲν ἡγοῦμαι πλέον ἢ τὰ τοῦ πολέμου κεκινῆσθαι καὶ ἐπιδεδωκέναι. Κεκινῆσθαι*, ut *τρέπεσθαι*, quamvis mutationem significat; sed ea per *ἐπιδεδωκέναι* in bonam partem definitur, ut *τρέπεσθαι* in malam per *παρασπᾶσθαι*. p. 95. l. 23. *αἰτιᾶσθαι καὶ διαβάλλειν*, ut p. 110. l. 22. *αἰτιώμενοι καὶ διαβάλλοντες.* p. 98. l. 22. *φάσκειν καὶ ὁμολογεῖν.* p. 100. l. 3. *ἥξει πάντα καὶ διαφεύξεται πρὸς ὑμᾶς*, cum quo περὶ Συμμορ. p. 181.

l. 18. comparandum est ἥξει καὶ δεήσεται. Multis in eiusmodi locis καὶ reddi potest *et quidem*. Sic etiam substantiva iunguntur. P. 28. l. 25. δείγματα τῆς ἐκείνου γνώμης καὶ κακοδαιμονίας. Κακοδαιμονία significat, qualis illa γνώμη fuerit, scilicet quasi a malo quodam genio iniecta. p. 100. l. 12. τῆς πολιτείας καὶ τῆς δημοκρατίας, ut attentio moveatur. p. 119. l. 13. sqq. κύριος δὲ Πυλῶν καὶ τῶν ἐπὶ τοὺς Ἕλληνας, καὶ φρουραῖς καὶ ξένοις τοὺς τόπους τούτους κατέχει. — Quamquam autem in vocabulis cognatae significationis tum apud ceteros scriptores, tum apud Demosthenem a minore ad maius progressio fiat, nonnumquam tamen noster a maiore recedit ad minus. P. 119. l. 2. sqq. εἰ δέ γε δοῦλος ἢ ὑποβολιμαῖος τὰ μὴ προςήκοντα ἀπώλλυε καὶ ἐλυμαίνετο, Ἡράκλεις ὅσῳ μᾶλλον δεινὸν καὶ ὀργῆς ἄξιον πάντες ἂν ἔφασαν εἶναι! Fortius praecedit, quoniam Demosthenes significare vult, id ipsum cadere in Philippum, quamquam ne alterum quidem, etsi mitius, tolerabile foret. Nos non uteremur particula καὶ sed ἢ καὶ, *oder auch nur*. Eodem modo p. 121. l. 6. s. ἀντεισῆκται δὲ ἀντὶ τούτων, ὑφ' ὧν ἀπόλωλε καὶ νενόσηκεν ἡ Ἑλλάς. Reiskius, his locis non offensus, mutavit, ubi caussa non erat, v. c. de Cor. p. 286. l. 18. sqq. τί οὖν βούλεται (ὁ Φίλιππος), καὶ τίνος ἕνεκα τὴν Ἐλάτειαν κατείληφε; πλησίον δύναμιν δείξας καὶ παραστήσας τὸ ὅπλα, τοὺς μὲν ἑαυτοῦ φίλους ἐπᾶραι καὶ θρασεῖς ποιῆσαι. Vulgo, quod recte revocavit Bekkerus, θρασεῖς ποιῆσαι καὶ ἐπᾶραι. Sed Reiskius, „inverti, inquit, quia ἐπαίρειν debilius, alterum fortius est, et infirmiora praemitti, robustiora subsequi soleant." Nonnumquam etiam particulam ἢ eadem vi ponit, v. c. p. 36. l. 1. ὁμοίως ἢ παραπλησίως. περὶ παραπρεσβείας p. 439. l. 20. ἆρά γε ὅμοια ἢ παραπλήσια τούτοις; Hinc fit, ut posterius vocabulum diversae significationis multifariam prius definiat, sive caussam huius indicans, sive viam et rationem. P. 98. l. 11. sqq. νῦν δὲ δημαγωγοῦντες ὑμᾶς — — οὕτω διατεθείκασιν, ὥστ' ἐν μὲν ταῖς ἐκκλησίαις τρυφᾶν καὶ κολακεύεσθαι πάντα πρὸς ἡδονὴν ἀκούοντας, ἐν δὲ τοῖς πράγμασι καὶ γιγνομένοις περὶ τῶν ἐσχάτων ἤδη κινδυνεύειν. i. e. ferocire *propter* adulationes. p. 126. l. 22. τῶν δὲ πολλῶν εἴ τις αἴσθοιτο, ἐσίγα καὶ κατεπέπληκτο, *tacebat metu perculsus*. περὶ παραπρεσβ. p. 391. l. 18. sq. οὗτοι δ' ἐχαρίζοντο πάντ', ἐνδεικνύμενοι καὶ ὑπερκολακεύοντες αὐτόν. adulationibus sese insinuantes. BREMI. Alia apte dedit Rüdigerus, qui tamen abstinere debebat Demosthenico p. 18, 10. δαιμονίᾳ καὶ θείᾳ εὐεργεσίᾳ: nisi forte, quando Graeci scriptores δαίμονας et θεοὺς iungunt, pleonastice eos loqui arbitratur. Sed alii sunt θεοὶ, alii δαίμονες, aliudque θεῖον, aliud δαιμόνιον. Ceterum vel tacente me intelligitur, omnia illa non esse vere synonyma. Usus autem eorum est duplex: gravior alter, ut vim concilient orationi; alter levior, ut vel aures expleant vel numeros reddant iucundiores. SCHAEFER.

P. 41. v. 2. θεάσησθε] Sic etiam in texto Bavarici est, sed superscriptum γρ. λογίσησθε. quod idem in texto Augustani secundi reperi. REISK.

P. 41. v. 4. βούλησθε] Optativum requiro. V. Melet. Crit. p. 124. s. SCHAEFER.

P. 41. v. 4. χρώμενοι] Legebatur et χρωμένοις. V. Σχολ. TAYLOR. *) χρωμένοις Vossianus. REISK.

P. 41. v. 4. τῇ τότε ῥώμῃ] Malim τῇ τε τότε ῥώμῃ. REISK. Post τῇ addidi iuxta Reiskii mentem τε, quod mihi visum fuit excidisse, et esse necessarium si non ad sensum, at saltem ad conficiendam phrasim Demosthenicam. AUGER. Etiam Rüdigerus inseruit, sed uncis inclusum. „Iure quidem" inquit „quispiam hanc desideraverit particulam in text. vulg." Non desideravit Bekkerus: nec quisquam praeter Augerum et Rüdigerum desideraverit. Reiskii autem levitatem particulas temerius infercientis notavi ad p. 34, 5. SCHAEFER.

P. 41. v. 5. τοῖς πράγμασι τὸν νοῦν] τὸν νοῦν τοῖς πράγμασιν Harlei. REISK.

P. 41. v. 6. τούτου] *istius*, i. e. Philippi. οὗτος graeco sermone, sicut *iste* latino, vulgo dicitur de eo, quem petimus, contra quem loquimur. AUGER.

P. 41. v. 7. εἰ δέ τις ὑμῶν κ. τ. λ.] Sopater ad Hermog. p. 318. *εἰ δέ τις ἐν τῇ τελείᾳ τοῦ δυνατοῦ ἐργασίᾳ μὴ δύνηται χρῆσθαι τῇ ἀντεξετάσει, ἑτέρως αὐτὸ μεθοδεύσομεν, καὶ διὰ παραδειγμάτων τὸ δυνατὸν κατασκευάσομεν, ὥσπερ ὁ ῥήτωρ ἐν τῷ πρώτῳ τῶν κατὰ Φιλίππου· εἰ δέ τις ὑμῶν — Μεθώνην, καὶ ἑξῆς. οἷς ἐπάγει· εἰ τοίνυν ὁ Φίλιππος τότε ταύτην ἔσχε τὴν γνώμην — ἐκτήσατο δύναμιν.* REISK.

P. 41. v. 7. ὑμῶν] ἡμῶν Harlei. REISK.

P. 41. v. 10. νῦν] In Bavarico adverbium erat superscriptum, quasi scholium esset. REISK.

P. 41. v. 10. τὸ] τῷ Pithoeanus, Ald. Tayl. REISK.

P. 41. v. 10. ταῦτα πάντα] Vulg. πάντα. ταῦτα Aug. secundus. Utrumque copulavi. ταῦτα praeter caeteros etiam Sopater omisit. REISK. Omiserunt Auger. Bekker. et Rüdiger. SCHAEFER.

P. 41. v. 11. ἀπολωλέναι] ἀπολωλεκέναι Parisinus primus. REISK.

P. 41. v. 11. τῇ πόλει] τὴν πόλιν farrago Wolfiana: et videtur sic quoque in Parisino primo fuisse, nam alias constructio sibi non constat. REISK.

P. 41. v. 11. μέντοι] De hac particula mirabile quid Rüdigerus notavit, componens eam cum εἶτα, quod δὲ in se habeat.

---

*) Repetitum in Reiskii praefat. ad Annotatt. p. 117. SCHAEFER.

Tirones ne talia, quae ab editore et interprete Demosthenis nemo facile exspectaverat, agant transversos, consulant utilissimum Devarii librum p. 209. ed. Reusm. SCHAEFER.

P. 41. v. 12. εἴχομέν ποτε ἡμεῖς] εἴχομεν τότε ἡμεῖς indices Aldi et P. Manutii. Etiam in texto Meermanniani est τότε, sed in margine correctum est ποτε. A Bavarico abest ἡμεῖς, sed superscriptum est, quasi pro scholio. REISK.

P. 41. v. 12. Πύδναν — Μεθώνην] Πύδναν, Ποτίδαιαν, Μεθώνην Sopater ad Hermogenem p. 313. sic ἀσυνδέτως istaec recitat. REISK.

P. 41. v. 15. κύκλῳ] κύκλον Vossianus. REISK.

P. 41. v. 16. αὐτονομούμενα καὶ ἐλεύθερα] V. not. ad p. 15, 26. SCHAEFER.

P. 41. v. 16. ἡμῖν] ὑμῖν Augustani primi supplem. Augustanus secundus, Bavaricus, Vossianus, Aldus, Felic. Sed Harlei. vulgatam dat. REISK.

P. 41. v. 18. πολεμεῖν — τοιαῦτα] Vulg. πολεμεῖν ἐστιν Ἀθηναίοις ἔχουσι τοιαῦτα. πολεμεῖν Ἀθηναίοις ἐστὶν ἔχουσι τοσαῦτα Aug. primi suppl. Harlei. ἐστι πολεμεῖν Ἀθηναίοις Vossianus, Harris. Etiam Pithoeanus et Aldina Taylori τοσαῦτα dant, et appendix Francofurtana, quam suspicor lectiones codicis Pithoeani referre, item Harl. REISK. πολεμεῖν ἐστιν Ἀθηναίοις ἔχουσι τοιαῦτα Auger. et Rüdiger. πολεμεῖν ἐστὶν Ἀθηναίοις ἔχουσι τοσαῦτα Bekker. Verissimum τοσαῦτα, quidquid Rüdigerus contradicat. Compara superiora, ubi docetur, quot, non qualia, Athenienses ἐπιτειχίσματα τῆς Μακεδονίας olim habuerint. SCHAEFER.

P. 41. v. 20. ἐπιτειχίσματα] V. Hemsterhus. ad Lucian. T. I. p. 264. Bip. SCHAEFER.

P. 41. v. 20. τῆς αὐτοῦ χώρας] Hemsterhusius l. c. legendum censet τῇ αὐτοῦ χώρᾳ. At idem valet genitivus, cuius vis quam late pateat, virum egregium, ut etiamnunc plurimos, fugit. SCHAEFER.

P. 41. v. 20. αὐτοῦ] αὑτοῦ cum aspero index Aldi. ἑαυτοῦ Laudianus, Aldus. αὐτῶν Parisini quintus, septimus, octavus, Augustani secundus et tertius, (sed in hoc e correctione, erasa vetusta lectione,) Harris. Harlei. In appendice Francofurtana sic est: τῆς ἑαυτοῦ, vel τῆς αὐτῶν. Sopater recitat τῆς ἑαυτῶν χώρας. Aldina Taylori dat τῆς αὐτῶν. REISK. αὐτοῦ Auger. αὑτοῦ Bekker. ἑαυτοῦ Rüdiger. SCHAEFER.

P. 41. v. 20. ἔρημον ὄντα] Vulg. ἔρημος ὤν. Sic est in Harlei. quoque. ἔρημον ὄντα Parisini primus, secundus, tertius, Augustani primi supplementum, Augustanus secundus et tertius, Bavaricus, Aldus, Felic. Correxi ἔρημον ὄντα. Cohaerent hi accusativi cum πολεμεῖν versu 18. REISK.

P. 41. v. 20. συμμάχων] τότε συμμάχων Harlei. Parisinus octavus, Aldina Taylori, Pithoeanus, Augustanus tertius, sed in hoc τότε a nova manu est adscriptum. Habet item τότε appendix Francofurtana. REISK.

P. 41. v. 21. πεποίηκεν ἔπραξεν] Notabilis copulatio verborum non vere synonymorum, sed hic pro synonymis positorum. p. 90, 14. πράττει καὶ μέλλει ποιεῖν. V. not. ad p. 32, 23. SCHAEFER.

P. 41. v. 21. ἐκτήσατ' ἂν] Vulg. ἐκτήσατο. ἐκτήσατ' ἂν Parisini quintus, septimus, octavus, Pithoeanus, appendix Francofurtana, Aldina Taylori, Harlei. Augustani primi supplem. Vulgata fuit primitus in Augustano tertio, sed nova manus alteram lectionem reposuit. REISK. Pro ἐκτήσατο in vulgata legi ἐκτήσατ' ἂν, quod dant codd. L. M. N. Dd. Ee. Qq. AUGER. ἐκτήσατο Rüdigerus, vere monens, ex praecedentibus ἂν subaudiri posse. Sed praefero nostram scripturam: librarii enim multo saepius peccant ἂν omittendo quam addendo. Bremius: „Nollem Rüdigerus ex paucis nec optimis codd. revocasset ἐκτήσατο pro ἐκτήσατ' ἄν. Rarum enim est in Demosthene, quamquam non omnino inusitatum, ut e primo membro in secundum particula ἂν assumenda sit; sed plerumque ea repetitur ipsa, ut nusquam nisi optimorum codd. auctoritate eam deleverim.“ SCHAEFER.

P. 41. v. 23. ἅπαντα] Expungit Aldina Taylori. REISK.

P. 41. v. 25. φύσει δ' ὑπάρχει κ. τ. λ.] Citat h. l. Stobaeus p. 201, 8. REISK.

P. 41. v. 25. ἀπόντων] Addit Pithoeanus et illinc appendix Francofurt. nec non Aldina Taylori πράγματα, Mounteneio haud probante. REISK.

P. 41. v. 26. πονεῖν] ποιεῖν Aug. secundus, errore crebro. REISK.

P. 41. v. 26. ἀμελούντων] ἀπόντων Aldina Taylori. REISK.

P. 41. v. 27. καὶ γάρ] Rüdigerus: „Hae particulae indicant, id, quod factum sit, pro natura rerum fieri debuisse: *nempe*. Nos: *natürlich doch*.“ Quae tu nobis, o bone, inaudita narras! SCHAEFER.

P. 41. v. 27. καὶ γάρ τοι ταύτῃ] καὶ γάρ τοιαύτῃ Parisini quintus et septimus, Augustani secundus et tertius, Bavaricus et Vossianus, item appendix Francofurtana, Harrison. καὶ γάρ τοι τοιαύτῃ Aldina Taylori. REISK.

P. 41. v. 27. χρησάμενος] χρησάμενον Aug. tertius, errore creberrimo. Nil pervulgatius est graecis librariis, quam ut ν cum ς permutent, quas inter literas magna intercedit quibusdam in libris ductuum similitudo. REISK.

P. 41. v. 28. ἑλών τις] ἑλόντες Aug. secundus. REISK.

P. 41. v. 28. πολέμου νόμῳ] Vulg. πολέμῳ. Sic etiam in texto Bavarici est, sed margo dat γρ. πολέμου νόμῳ. Voluit idem Pithoeanus, quamvis vitiose dederit πολέμῳ νόμῳ, quod idem in Aldina Taylori quoque reperio. Augustanus secundus pariter dat πολέμου νόμῳ, sed sine ἔχοι. In appendice Francofurtana, quae videtur e Pithoeano ducta, ἔχοι πολέμου νόμῳ. REISK. πολέμῳ male revocavit Augerus, quem Rüdigerus secutus est, hac addita ratione: „Quis ex hac ipsa varietate [librorum] non concludat, νόμῳ explicationis causa esse additum?" Talia explicationis causa nusquam adduntur. SCHAEFER.

P. 42. v. 1. φίλα] φίλια Pithoeanus, Aldina Taylori, probante Mounteneio. REISK. Neque ego improbem: quanquam difficilis electio est. Perpetua autem horum adiectivorum confusio. SCHAEFER.

P. 42. v. 5. ἐθελήσητε] ἐθελήσετε Aug. secundus. REISK.

P. 42. v. 7. δύναιτ' ἂν — αὐτὸν] Sic verba haec ordinata dant Augustani primi supplementum et Harlei. Vulg. δύναιτ' ἂν παρασχεῖν αὐτὸν χρήσιμον τῇ πόλει. REISK. Hunc alterum verborum ordinem restituit Auger. SCHAEFER.

P. 42. v. 8. εἰρωνείαν] V. Ind. Gr. SCHAEFER.

P. 42. v. 8. ἕτοιμος πράττειν] Pro ἑτοίμως lego ἕτοιμος. Sic enim et Veneta editio habet, et hoc postulant verba infinita πράττειν, εἰσφέρειν, στρατεύεσθαι: etsi Obsopoeus etiam post ἅπαντας ὑπάρχειν ἑτοίμως pro ἑτοίμους in suo codice exstare annotavit. Sed ου et ω saepe permutantur. WOLF. Vulg. ἑτοίμως πράττειν. ἕτοιμος πράττειν Parisinus primus, Aug. primi supplem. Aldina posterior, P. Manutius. In Bavarico est utraque lectio, vulgata infra, altera supra. Vossianus et Aldina prior, nec non Felicianea dant vulgatam. πράττειν abest a Laudiano et Veneto, probante Wolfio, improbante Mounteneio. In appendice Francofurtana sic est: „ἕτοιμος ὑπάρξῃ, deleto πράττειν. quod ut in manuscripto Venetiano non fuit, ita, si retineatur, sententiae officit." πράξειν dat Harrison. REISK.

P. 42. v. 8. ὑπάρξῃ] ὑπάρξει Aug. primi supplem. REISK.

P. 42. v. 10. [ἁπλῶς]] Abest a Parisino octavo et ab Aug. primi suppl. item Harl. et videtur utique e scholio natum. REISK. Uncos bene removerunt Auger. Bekker. et Rüdiger. Neque hic pleonasmus est. *ut breviter et simpliciter dicam.* SCHAEFER.

P. 42. v. 10. ἦν] εἰ Harrison. REISK.

P. 42. v. 10. ὑμῶν αὐτῶν — γενέσθαι] *e vobismet ipsis, non ex aliis, pendere.* SCHAEFER.

P. 42. v. 10. ἐθελήσητε] ἐθελήσετε P. Manut. Harlei. REISK.

P. 42. v. 11. παύσησθε] παύσαισθε (in optativo) Harrison. REISK.

P. 42. v. 11. αὐτὸς — ποιήσειν] αὐτὸς μὲν ἕκαστος οὐδὲν ποιήσειν Harlei. REISK. Hic verborum ordo magis placet. SCHAEF.

P. 42. v. 12. τὸν δὲ πλησίον] τῶν δὲ πλησίων Vossianus. REISK.

P. 42. v. 13. ἐθέλῃ] Sic Bavar. Vulg. θέλῃ. REISK. Rüdigerus haec annotat: „Reiskius ex uno Bav. dedit ἐθέλῃ, idem Bekkerus; sed saepissime hae formae inter se permutantur. vid. Sturz. Lex. Xenoph. II. p. 519." Sed haec non ita tractanda; verum attendendum est ad cuiusque scriptoris usum. Sunt enim, qui promiscue θέλειν et ἐθέλειν adhibeant, sola ducti euphonia, ut Xenophon. Alii ἐθέλειν unice usurpant, ut Plato, apud quem quod paucis locis haeret, θέλειν, optimorum codd. auctoritate emendandum erit. Tragicis solum θέλειν in trimetris iambicis in usu est, utrumque in ceteris versuum generibus. In Demosthene longe frequentissimum est ἐθέλειν et proprium hoc apud ipsum. In hac formula tamen ἂν θεὸς θέλῃ non temere quid mutandum, quum etiam p. 24. l. 2. in omnibus codd. legatur ἂν οἱ θεοὶ θέλωσι: quamquam hic fortasse propter hiatum scripsit θέλωσι, ut interdum post μὴ ponit θέλειν; vide p. 206. l. 1. p. 208. l. 15. sed non semper. Conf. v. c. p. 209. l. 13. 19. Etiam post εἰ inveni θέλω, κατὰ Μειδίου p. 585. l. 24. εἰ θέλοιτε, et κατὰ Ἀνδροτ. p. 610. l. 2. Similia monenda sunt de οἶμαι et οἴομαι, quae a multis scriptoribus promiscue usurpantur. Demosthenes οἴομαι plerumque ponit sequente infinitivo; οἶμαι vero directae orationi inserit *). Aliquoties tamen οἶμαι legitur sequente infinitivo, ubi nulla codd. varietas notatur: quod tum non mutaverim, quamquam Reiskium non ubivis accuratum in afferendis codd. lectionibus inveni. At, ubi libri variant, sine cunctatione praetulerim οἴομαι. Quavis enim pagina hoc ita Demosthenes usurpat. BREML.

P. 42. v. 15. μὴ γὰρ ὡς θεῷ κ. τ. λ.] Sopater ad Hermogen. p. 315. εἰ μὲν ἔχοιμεν δεῖξαι, ὅτι δίκαιον ἢ συμφέρον ἐστὶ τὸ προκείμενον, τοῦτο κατασκευάσομεν· εἰ δὲ μή, ἐροῦμεν, ὅτι οὐκ ἄδικον ἢ οὐκ ἀσύμφορον. ἔστι δὲ αὐτοῦ τὸ παράδειγμα καὶ παρὰ τῷ ῥήτορι. μὴ δυνηθεὶς γὰρ κατασκευάσαι, ὅτι δυνατόν ἐστι λυθῆναι τὴν Φιλίππου δύναμιν, ἐπὶ τὴν ἀντίφασιν χωρήσας ἔφη· μὴ γὰρ ὡς θεῷ νομίζετε τὰ παρόντα ἐκείνῳ πεπηγέναι πράγματα ἀθάνατα. οὐκ ἀδύνατον γὰρ λυθῆναι τὴν Φιλίππου δύναμιν ἐν χρόνῳ, τήν γε ἀπό τινος ἀρξαμένην χρόνου. REISK.

P. 42. v. 16. ἐκείνῳ] κἀκείνῳ Vossianus. νομίζετε κἀκείνῳ πεπηγέναι τὰ παρόντα Harrison. REISK.

P. 42. v. 16. ἀθάνατα] Abest a Parisino septimo. REISK. Graviter additum est ex usu adiectivorum proleptico. V. not. ad p. 19, 18. SCHAEFER.

---

*) Conf. not. ad p. 24, 20. SCHAEFER.

P. 42. v. 16. καὶ μισεῖ] Copula abest ab ed. Felic. et Wolf. Sed habet καὶ utraque Aldina, et ex Harrison. quoque annotavit Taylor. REISK.

P. 42. v. 18. τῶν] τὸν Aldus. Sed correxit Lessingianus, et alius in exemplo meo. REISK.

P. 42. v. 18. πάνυ] πάντη Harrison. REISK. Hoc πάντη e πάνυ τι depravatum videtur. V. varr. lectt. ad Xenophont. Cyrop. I. 1. 1. SCHAEFER.

P. 42. v. 18. νῦν] Abest ab Aug. secundo et Aldina Taylori. REISK.

P. 42. v. 20. ἄλλοις τισὶν] Malim, litteris tribus iteratis, ἄλλοις οἷστισιν. Sic Oratoris argumentatio aliquanto melius procedit. SCHAEFER.

P. 42. v. 21. ἐνεῖναι] εἶναι simplex dat Aug. primi suppl. et Harlei. nec non Aldina Taylori et appendix Francofurtana. REISK.

P. 42. v. 21. ταῦτα πάντα] πάντα ταῦτα Bavaricus, Aug. sec. REISK. De hominibus intellige, de quibus tali in structura Graeci, pariter ut nos Germani, passim utuntur genere neutro. Simillimum Xenophontis Oecon. 6, 13. τὰ ἄλλα τὰ τοιαῦτα (Stobaeus πάντα τὰ τοιαῦτα, quod magis etiam congruum cum hoc Demosthenico) post τέκτονας, χαλκέας, ζωγράφους, ἀνδριαντοποιούς. Inepte comparat Rüdigerus τὰ τῶν Θετταλῶν, quod generis est diversissimi. V. not. ad p. 15, 15. SCHAEFER.

P. 42. v. 22. ἀποστροφὴν] Citat h. l. Harpocr. v. ἀποστροφήν. REISK. ἀποστροφὴν, inquit Harpocratio, ἀντὶ τοῦ καταφυγήν, Δημοσθένης Φιλιππικοῖς. AUGER. Anecd. Bekk. p. 436, 27. Ἀποστροφή: ἀντὶ τοῦ καταφυγή. SCHAEFER.

P. 42. v. 22. ὑμετέραν] ἡμετέραν Aug. primi suppl. REISK.

P. 42. v. 22. βραδυτῆτα] βραδύτητα proparoxytone August. sec. REISK. „Antiqui dixere, ταχυτής, βραδυτής, et similia; recentiores, ταχύτης, βραδύτης.“ Reizius de accent. inclinat. p. 109. Conf. Arcadius p. 28, 9. et varr. lectt. SCHAEFER.

P. 42. v. 25. ἄνθρωπος] ἅ'νθρωπος *) scripsit Bekkerus, ut alibi ἁ'νήρ, ἅ'νθρωπος cet. quando definitum est substantivum. Ante omnia in memoriam revocabo, quae Wolfius monet *Literar. Analekten* II. p. 458. „Pluribus, inquit, talium verborum vix opus est articulo, quod loca demonstrant, in quibus omnes codd. praebent ἀνδρὸς, ἀνδρὶ, etiam ἄνδρα, cui casui ex illa ratione τὸν addendum esset. Et quoties vel unus Demosthenes in unis Philippicis licentius interpolandus foret, ubi Macedonum rex contemtim vocatur ἄνθρωπος, alii hostes ἄν-

*) Immo ἅνθρωπος. Eodem modo Rüdigerus. SCHAEFER.

θρωποι! Accedit, quod saepe sic discrepant libri, ut articulum a paucioribus scribis additum potius quam a maiore parte omissum censeas." Haec qui perpenderit et ipse scriptorum usum sine ira et studio attenderit, vix se dederit novandi libidini. Certa quidem sunt exempla, in quibus additum est adiectivum substantivo ἀνήρ sine articulo. Sophocl. Ai. 59. ἐγὼ δὲ φοιτῶντ' ἄνδρα μανιάσιν νόσοις ὤτρυνον. 1135. Herm. τοιαῦτ' ἄνολβον ἄνδρ' ἐνουθέτει παρών. Quidni etiam sine adiectivo, in oratione praesertim ad populum? quum Brunckius ipse concedat ad Aristoph. Lysistrat. 152., Comicis licuisse substantivum sine articulo efferre; cum quibus oratores multa habent communia. Accedit, quod substantivorum permultis, quae ambiguitatem per contextum nullam admittunt, articulo non opus est. Ut nil dicam de πατὴρ et μήτηρ *), πόλις saepe legitur sine articulo, quem Marklandus addere volebat in Euripidis Suppl. 1218., quamquam saepe deest in locis proximis: 1200. 1219. 1240. 1265. Herm. Ita etiam δόμοι, οἶκος cet. Eurip. Androm. 897. ἦ σαφῶς ὁρῶ δόμων ἄνασσαν τήνδε. ubi Brunckius sine caussa, neutiquam *postulante sensu*, reposuit τῶνδε. Similiter Hel. 512. δόμων ἄνασσαν προσμένω. Conf. Schaeferi Melet. Crit. p. 4. s. Wyttenbach. ad Plat. Phaed. p. 258. BREMI. Multum amo viri egregii dubitationem; nam cate dubitando ad scientiam pervenimus. Sed Bremius, opinor, disputationem suam finibus aliquanto angustioribus coarctare debuit. Tragicorum enim in usu articuli liberiorum **) ratio quid pertineat ad Demosthenem omninoque prosaicos scriptores, parum intelligo: quodque de certis quibusdam nominibus etiam apud prosaicos valet, non item valet de omnibus. Ut igitur res ad liquidum perducatur, maneamus tantisper in Demosthene, neque evagemur extra limites illorum nominum, quorum nominativis Bekkerus, Bremio repugnante, spiritum asperum vice fungentem articuli adhibuit. Quod si, locis omnibus excussis, ubi casus obliqui horum nominum occurrunt, apparuerit, obliquos, quoties Orator definite loquitur, non poni nisi iunctos articulo, consequens erit Bekkerum recte et ordine fecisse. Nunc quidem non memini nisi duorum locorum, sed talium, ut Bekkero faveant. p. 23, 10. τὴν φιλοτιμίαν τἀνδρὸς ἀνυπέρβλητον εἶναι. p. 118, 9. τὴν πλεονεξίαν χωρεῖ τἀνθρώπου. Si reperero quae adversentur, prima quaque occasione candide indicabo. ***) SCHAEFER.

*) V. Ind. Graec. ad Euripid. Hecub. Pors. p. 121. a. ed. Lips. tert. SCHAEFER.

**) Licentiae illius non alia causa est quam affinitas epicae tragicaeque orationis. SCHAEFER.

***) E Xenophonte allata vidi exempla, ubi ἄνθρωποι cet. sine articulo pro οἱ ἄνθρωποι cet. posita dicerentur. Falso: excussis enim illis locis apparuit, Xenophontem indefinite loqui. Sic vernacule

P. 42. v. 26. ὑμῖν] ἡμῖν Paris. quintus et septimus, Aug. primi supplem. REISK.

P. 42. v. 27. λέγει] πέμπει Vossianus. REISK. Vide ne hoc πέμπει genuinum sit. Tragicum quidem est λόγους πέμπειν, sed locutio altius surgens quam maxime convenit Oratoris indignationi. Conf. Euripid. Suppl. 367. Markl. παρ' ὅπλοις θ' ἥμενος πέμψω λόγους Κρέοντι. SCHAEFER.

P. 42. v. 28. ἔχων] Abest a Parisinis tertio et octavo, item ab Harleiano et indice Aldi. REISK.

P. 42. v. 28. ἃ κατέστραπτάι] ἃ καὶ κατέστραπται Meermann. REISK.

P. 42. v. 28. τούτων] τούτοις Parisini quintus, septimus et octavus, Harlei. Laudianus, Aug. primi supplem. appendix Francofurtana, Aldus. Sed eius index consentit vulgatae. REISK.

P. 42. v. 28. αἰεί] ἀεί Bekker. et Rüdiger. SCHAEFER.

P. 43. v. 1. καὶ κύκλῳ] κύκλῳ καὶ ordine inverso Parisini primus, septimus et octavus, item Aug. primi supplem. et appendix Francofurt. et Harrison. cum Harleiano. καὶ κύκλῳ καὶ πανταχῇ est in Bavarico, et fuit quoque olim in Augustano tertio a vetustiore manu, sed recentior primum καὶ expunxit. REISK. κύκλῳ καὶ legi iuxta codd. L. M. N. Q. R. Dd. Kk. Qq. AUGER. Praestat vulgata. Apte Rüdigerus comparavit Homer. Od. VIII. 278. κύκλῳ ἁπάντῃ. Sic Xenophon Anab. III. 1. 2. κύκλῳ δ' αὐτοῖς πάντῃ πολλὰ καὶ ἔθνη καὶ πόλεις πολέμιαι ἦσαν. ubi nemo probabit crisin Schneideri πάντῃ suspectantis. SCHAEFER.

P. 43. v. 1. πανταχῇ] πανταχοῦ Parisinus quintus et septimus. καὶ πανταχῇ Aug. tertius. REISK. πανταχῆ Auger. et Bekker. quod paulo melius. V. not. ad p. 14, 5. SCHAEFER.

P. 43. v. 1. ἡμᾶς] ὑμᾶς Aldus, P. Manutius. REISK. ἡμᾶς Photius c. 311. in. SCHAEFER.

P. 43. v. 1. καθημένους] *desidia torpentes.* Iungitur hic cum μέλλοντας, ut supra p. 24, 21. copulantur καθήμεθα οὐδὲν ποιοῦντες. SCHAEFER.

P. 43. v. 2. περιστοιχίζεται] γρ. περισχοινίζεται Ald. Lessingianus. περιτοιχίζεται Aldina Taylori. Citat h. l. Harpocr. v. περιστοιχίζεται, ubi admonet, aliis in exemplis legi περισχοινίζεται. REISK. *indagine cingit.* Iuxta Harpocrationem est metaphora ducta a venatoribus. Iuxta eumdem in quibusdam codd. legebatur περιστοιχίζεται, in aliis περισχοινίζεται. AUGER. V. Pho-

---

alio sensu dicitur *die Menschen*, alio *Menschen.* Comparationem linguae vernaculae in articulorum usu cum Graeca mire congruentis viri docti negligere non debebant. Nunc Graeca cum vernaculis componere dedignantes interdum committimus quae mulieres nostrae riderent, si cognita haberent. SCHAEFER.

tius c. 311. ubi de eadem διττογραφίᾳ, de qua etiam Taylor. in Reiskii praefat. ad Annotatt. p. 117. περιστοιχίζεται aliquanto significantius quam περισχοινίζεται. Add. Etymol. M. c. 699, 33. Blomfieldius ad Aeschyli Pers. 436. περιστοιχίζεται mutandum censet in περιστιχίζεται, quod in Aeschyli Agam. 1384. de reti legatur περιστιχίζω. Sed nostram scripturam satis tuentur Lexicographi; videturque propria fuisse sermonis venatorii. V. Schneideri Indic. ad Xenophont. Opusc. Polit. s. v. στοιχίζειν. Quod autem Tragicus usus est verbo eiusdem quidem originis et significationis, sed formae a vulgari diversae et reconditioris, fecit quod decuit poëtam. SCHAEFER.

P. 43. v. 2. πότ' οὖν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι κ. τ. λ.] Hermogenes p. 253. κῶλα τραχέα τὰ βραχύτερα, καὶ ἃ μηδὲ κῶλα, κόμματα δὲ καλεῖν ἄμεινον. οἷον· πότε οὖν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πότε ἃ χρὴ πράξετε etc. Item p. 415. in capite de interrogatione: ἡ πρὸς τοὺς ἀκούοντας πεῦσις. οἷον· πότε οὖν etc. REISK.

P. 43. v. 3. ἐπειδὰν τί γένηται; ἐπειδὰν] V. Ind. ad Homeri Odyss. p. 168. SCHAEFER.

P. 43. v. 3. νὴ Δία] νὴ Δί' Bekker. et Rüdiger. SCHAEFER.

P. 43. v. 3. ἢ] Vulgo post h. v. signum interrogandi ponitur. Mihi haec enuntiatio ob νὴ Δία visa est responsio ad antecedentem interrogationem: quapropter aliter interpunxi. SCHAEFER.

P. 43. v. 5. ἡγεῖσθαι] Subaudi εἰ μὴ ἀνάγκην. REISK.

P. 43. v. 5. οἴομαι] Vulg. οἶμαι. ἡγοῦμαι Paris. quintus, septimus, octavus et Aug. primi supplem. appendix Francofurtana. οἴομαι Bavar. ἐγὼ μὲν ἡγοῦμαι (sine γὰρ) Aldina Taylori et Harris. REISK. οἶμαι Auger. et Rüdiger. Vide ne genuinum sit ἐγὼ μὲν ἡγοῦμαι. Sic responsio melius aequatur cum interrogatione. SCHAEFER.

P. 43. v. 6. πραγμάτων] πεπραγμένων Parisinus octavus, Harl. in quo etiam verba sic iacent: μεγίστην ἀνάγκην εἶναι — αἰσχύνην. ἢ βούλεσθε —. REISK. πεπραγμένων parum abest quin praeferam. SCHAEFER.

P. 43. v. 7. ἢ] γρ. ἢ Ald. Lessing. REISK.

P. 43. v. 7. εἰπέ μοι] εἰπέ μοι est formula hortandi, quae etiam tum ponitur, quum cohortatio fiat ad plures. Oratoribus et Comicis ea familiaris est. περὶ τῶν ἐν Χεῤῥονήσῳ p. 108. l. 13. s. εἰπέ μοι, βουλεύεσθε. κατὰ Ἀριστοκρ. p. 656. l. 2. κατὰ Τιμοκρ. p. 718. l. 15. εἰπέ μοι, τί δεινότατον πάντες ἂν ἀκούσαντες φήσαιτε, καὶ τί ἂν μάλιστα ἀπεύξαισθε; Aristoph. Acharn. 318. εἰπέ μοι, τί φειδόμεσθα τῶν λίθων, ὦ δημόται; ubi vide Berglerum. BREMI. V. not. ad p. 16, 20. SCHAEFER.

P. 43. v. 7. αὐτοῦ] Vulg. αὐτῶν. αὑτῶν cum aspero Felic. P. Manut. αὐτῶν cum leni Aldina utraque. αὐτοὶ Laudianus, appendix Francof. et index Herwag. αὐτοῦ Aug. sec. αὐτοῦ ex hoc

assumsi pro vulgari *αὐτῶν*. *hic loci, hoc ipso in foro*. Nunc tamen poenitet facti, quod non potius e Felicianea *αὑτῶν* restituerim cum aspero. *percontari e vobismet ipsis*. Idem est ac si dixisset *ἐξ ὑμῶν αὐτῶν*. REISK. Vulg. *αὐτῶν*. Conieceram primo legendum *αὑτῶν* cum spiritu aspero: *αὑτῶν πυνθάνεσθαι*, *ex vobismet ipsis percontari*, quasi legeretur *ὑμῶν αὐτῶν*. Sed non dubitavi accipere *ἀλλήλων* ex Longino, qui hunc ipsum locum citat sect. XVIII. cum nonnullis aliis non maximi momenti varietatibus. Cod. Ee. et Fel. dant *αὑτῶν*. AUGER. *αὑτῶν* h. l. significat *ἀλλήλων*, ad quod librarii offendebant. Hinc alii dederunt *αὐτῶν*, alii *αὐτοὶ*, alii *αὐτοῦ*: quod postremum Reiske ut adverbium loci perperam recepit. Sin autem Longinus, hunc locum laudans, *ἀλλήλων* habet, aut glossam invenit, aut ipse consulto *ἑαυτῶν* mutavit. Eadem glossa multos codd. occupavit de Cor. p. 231. l. 11. *πάντας συνέκρουε καὶ πρὸς ἑαυτοὺς ἐτάραττεν*. Multi habent *ἀλλήλους*. p. 113. l. 25. *πυνθάνεσθαι γὰρ αὐτούς, ὡς νοσοῦσι καὶ στασιάζουσιν ἐν αὐτοῖς*. p. 116. l. 8. *ἀπίστως καὶ στασιαστικῶς ἔχουσι πρὸς αὐτοὺς οἱ Ἕλληνες*. p. 123. l. 28. *ἐπειδὰν δὲ τούτοις κρατῶν πρὸς νοσοῦντας ἐν αὐτοῖς προσπέσῃ*. BREMI. *αὑτῶν* Bekker. et Rüdiger. V. not. ad Aesopum Heusingeri p. 96. et in Ind. p. 264. a. SCHAEFER.

P. 43. v. 7. *κατὰ τὴν ἀγοράν*] Absunt a Bavarico, et possunt utique pro scholio adverbii *αὐτοῦ* haberi, si istud admittatur ex Augustano secundo. Verum margo Bavarici dat *γρ. κατὰ τὴν ἀγορὰν πυνθάνεσθαι*. REISK. Rüdigerus non abiicienda putat, „quum notio *singulorum* per *κατά* exprimatur.“ Hoc non intelligo. SCHAEFER.

P. 43. v. 8. *Λέγεταί τι καινόν;*] Theophrastus Charact. VIII. *μὴ λέγεταί τι καινότερον;* ad q. l. v. Casaubonus de hac Atheniensium levitate p. 107. ed. Fischer. SCHAEFER.

P. 43. v. 8. *γένοιτο γὰρ ἄν τι καινότερον*] *τί δ' ἂν γένοιτο καινότερον* Harlei. Aldina Taylori, appendix Francofurtana, Parisinus octavus, Aug. primi supplem. Voss. Pithoeanus. REISK. Hoc alterum, fortasse genuinum, tuearis simillimo p. 157, 2. SCHAEFER.

P. 43. v. 10. *ἢ*] *εἰ* Aug. tertius cum superscripto *η*. REISK.

P. 43. v. 10. *ἢ Μακεδὼν — καταπολεμῶν*] Citant Anecd. Bekk. p. 149, 31. SCHAEFER.

P. 43. v. 10. *τὰ τῶν Ἑλλήνων διοικῶν*] Intelligit *πάντα τὰ χωρία*, de quibus vid. ad II, 2. [p. 41, 10.] RUEDIGER. Vehementer fallitur. Intelligendum de hegemonia Graecorum, quam Macedo affectabat. Conf. p. 36, 7. SCHAEFER.

P. 43. v. 10. *τῶν*] Deest Harlei. REISK.

P. 43. v. 11. *Τέθνηκε — διαφέρει;*] Otiosos homines, novitatis avidos, in duabus primis enuntiationibus Demosthenes

inducit. Secunda autem uno tenore et sublato interrogationis signo legenda videtur. Istius modi enim homines alter altero melius et certius rem nosse volunt. Primus interrogat, num sciat et credat alter quod divulgetur, Philippum mortuum esse. „Minime vero, inquit alter, mortuus est, sed morbo laborat." Hic non interrogat, sed certo scit, quid verum sit. Demosthenes autem ridet utrumque: *Τί δ' ὑμῖν διαφέρει;* cet. BREMI. Reiskius sic dederat: *τέθνηκε Φίλιππος; οὐ μὰ δί'. ἀλλ' ἀσθενεῖ; τί δ' ὑμῖν διαφέρει;* Quod ita ut vides mutavi perinde ac Bremius intelligens. Eodem modo iam Augerus intellexerat. Miror, Bekkerum signum interrogandi post ἀσθενεῖ servasse, ceteroqui, ut oportebat, iungentem οὐ μὰ Δί' cum ἀλλ' ἀσθενεῖ. Minus miror, Rüdigerum adhaesisse rationi Reiskianae. SCHAEFER.

P. 43. v. 12. ὑμῖν] ἡμῖν Harris. REISK.

P. 43. v. 12. τι] τις Aug. primi supplem. Videtur dare voluisse οὗτός τι καὶ πάθῃ. REISK. Cogitavit Reiskius pro sua rerum palaeographicarum scientia *) perpetuam confusionem particulae καὶ et litterae ϛ. SCHAEFER.

P. 43. v. 13. Φίλιππον] Est in Aug. tertio, ut inserendum, a nova manu superscriptum. REISK.

P. 43. v. 13. προσέχητε] προσέχετε Vossianus. REISK.

P. 43. v. 14. αὐτοῦ] αὑτοῦ cum leni Laudianus. REISK.

P. 43. v. 14. ῥώμην] γνώμην Vossianus. REISK. Passim confusa haec nomina. V. Epimetr. I. ad Aristoph. Plut. p. XXIX. Quae ibid. et in Astii edit. Platonis de Legg. p. 618. exempla dedi iunctorum nominum ἰσχὺς et ῥώμη, iis nunc addo Galenica Tom. IV. p. 288. extr. et 290. med. ed. Lips. SCHAEFER.

P. 43. v. 15. ἐπηύξηται] ἐπηύξηκεν Bavar., sed ultimae syllabae superscriptum est ται. ἐπηύξησεν Aldina Taylori. REISK.

P. 43. v. 15. ὅσον] ἀλλὰ Vossianus. REISK.

P. 43. v. 15. ἡμετέραν] ὑμετέραν Paris. primus, secundus, tertius, septimus, Aug. secundus et tertius, Meerm. Aldinae ambae, Felic. Utramque dat Bavaricus, vulgatam infra, alteram supra. ἡμετέραν dat Harlei. REISK. ὑμετέραν Auger., quod verius puto. SCHAEFER.

P. 43. v. 15. ἀμέλειαν] ῥαθυμίαν Paris. septimus. ἀμέλειαν καὶ ῥαθυμίαν γρ. Parisinus octavus, Harlei. Aug. primi supplem. Pithoeanus. Bavaricus consentit cum vulgata, sed post ἀμέλειαν annotavit in margine γρ. καὶ ῥαθυμίαν. ἀμέλειαν ἢ καὶ ῥαθυμίαν Aldina Tayl. REISK.

P. 43. v. 15. καίτοι καὶ τούτων — ἐξεργάσαιτο] Augerus sic dedit: καίτοι καὶ τοῦτο, εἴ τι πάθοι, καὶ τὰ τῆς τύχης ἡμῖν

*) V. Bastii Commentat. Palaeogr. p. 759. 782. SCHAEFER.

ὑπάρξαι, ἥπερ αἰεὶ βέλτιον ἢ ἡμεῖς ἡμῶν αὐτῶν ἐπιμελούμεθα (καὶ γὰρ ἐξεργάσαιτο!) —. „Vulg. habet“ inquit „καίτοι καὶ τοῦτο εἴ τι πάθοι, καὶ τὰ τῆς τύχης ἡμῖν ὑπάρξοι, ἥπερ αἰεὶ βέλτιον, ἢ ἡμεῖς ἡμῶν αὐτῶν ἐπιμελούμεθα, καὶ γὰρ ἐξεργάσαιτο, —. quod emendavi aliter pungendo et mutando ὑπάρξοι in ὑπάρξαι, quod habent nonnulli codd. Plerique libri manuscripti et impressi legunt ὑπάρξει: cod. R. dat ὑπάρξῃ. καίτοι καὶ τοῦτο accipio quasi sensum aliquem efficiens, *et tamen sic se res habet.* ἥπερ αἰεὶ βέλτιον, sub. ἐπιμελεῖται ἡμῶν. Ad verbum interpretor καὶ γὰρ ἐξεργάσαιτο, *et utinam rem absolveret* i. e. utinam vitam Philippo eriperet! Vulgata, i. e. Wolfius, Ald. et Felic. legunt καὶ γὰρ ἐξεργάσαιτο, nescio unde acceptum, quum libri omnes habeant καὶ τοῦτο ἐξεργάσαιτο. Retinui γὰρ, quia τοῦτο proxime praecessit.“ Bekkerus sic: καί τοι καὶ τοῦτο. εἴ τι πάθοι καὶ τὰ τῆς τύχης ἡμῖν ὑπάρξαι, ἥ περ ἀεὶ βέλτιον, ἢ ἡμεῖς ἡμῶν αὐτῶν ἐπιμελούμεθα, καὶ τοῦτ' ἐξεργάσαιτο, —. Rüdigerus sic: καίτοι καὶ τοῦτο εἴ τι πάθοι καὶ τὰ τῆς τύχης ἡμῖν ὑπάρξαι, (ἥπερ αἰεὶ βέλτιον ἢ ἡμεῖς ἡμῶν αὐτῶν ἐπιμελούμεθα,) καὶ τοῦτ' ἐξεργάσαιτο, —. Hic de primis huius periodi verbis: „Bekkerus, nescio quo consilio, post τοῦτο punctum collocavit. Lectionis vulgatae, quam probo, hic erit sensus: *si hoc fieret, ut ei quid accideret*, nam in πάθοι inesse videtur γένοιτο.“ Non puto fore cui hanc difficultatis expediendae rationem approbet. Nec tamen placet cum Bekkero post τοῦτο plene interpungere. Mihi videtur Orator periodi tenorem aliter detexuisse, quam exorsus fuerat. Cum enim sic coepisset, καίτοι καὶ τοῦτο, εἴ τι πάθοι καὶ τὰ τῆς τύχης ἡμῖν ὑπάρξαι, nimirum fere tali modo continuaturus erat: ἴσθ' ὅτι οὐδὲν ὑμᾶς ὠφελήσει μὴ πλησίον ὄντας, ὥστε ἅπασι τοῖς πράγμασι τεταραγμένοις ἐπιστῆναι. Nunc interserta illa de benignitate fortunae, quod argumentum noster habet in deliciis, seriem orationis sic interruperunt, ut τοῦτο omni solutum nexu pendere videatur. Meliora qui attulerit de loco etiam ob scripturae diversitatem satis impedito, ei ego omnium primus accedam. SCHAEFER.

P. 43. v. 15. τούτων] Vulg. τοῦτο abest a Laudiano. Eius loco est in Pithoeano et Aldina Tayl. τούτων, item in appendice Francofurtana. REISK.

P. 43. v. 16. τι] Abest a Parisinis primo et octavo, item Harrison. εἴ τοι πάθοι Bavar. εἴ τοι πάθῃ Aug. secundus. καίτοι τοῦτο εἰ πάθοι Voss. Aut τι est delendum, aut τοῦτο cum τούτων, quod Pithoeanus dat, est mutandum. *horum quicquam*, scil. adversam valetudinem mortemve. REISK.

P. 43. v. 16. τὰ τῆς τύχης] τὸ τ. τ. Aug. primi suppl. Voss. Harl. Aldina Taylori. REISK.

P. 43. v. 16. ἡμῖν] ὑμῖν index Aldi. REISK.

P. 43. v. 16. ὑπάρξῃ] Vulg. ὑπάρξει. ὑπάρξαι Paris. pri-

mus. ὑπάρξοι Aldus, Felic. P. Manutius. ὑπάρξῃ Bavar. Aug. sec. ὑπάρξει est in Harlei. REISK. ὑπάρξῃ soloecum est. SCHAEFER.

P. 43. v. 16. ὑπάρξῃ — ἐξεργάσαιτο] Sic correxi Marte meo vulgatam: ὑπάρξει, ἥπερ ἀεὶ βέλτιον, ἢ ἡμεῖς ἡμῶν αὐτῶν ἐπιμελούμεθα, καὶ τοῦτο ἐξεργάσαιτο. *nam quae fortuna semper melius nobis prospicit, quam nosmet ipsi nobis prospicere solemus, ea etiam hoc facile efficiat,* ut scil. Philippus sive morbo periculoso et diuturno tentetur, sive rebus humanis prorsus eripiatur. REISK. Bene habet vulgata ἥπερ ἀεὶ βέλτιον, ἢ ἡμεῖς ἡμῶν αὐτῶν ἐπιμελούμεθα. Ad ἥπερ ἀεὶ βέλτιον e sequentibus subaudi ἡμῶν ἐπιμελεῖται: quod iam Augerus monuit. V. not. ad Hesiod. 327. SCHAEFER.

P. 43. v. 17. ἡμῶν αὐτῶν] αὐτῶν ἡμῶν Harlei. REISK.

P. 43. v. 17. τοῦτ'] Pro καὶ γὰρ ἐξεργάσαιτο erat καὶ τοῦτο ἐξεργάσαιτο. OBSOP. Si pro γὰρ legas τοῦτο, ut habet Obsopoeus, coniungere licebit: καὶ εἰ τὰ τῆς τύχης (εἰ ἡ τύχη) ὑπάρξοι ἡμῖν, καὶ ἐξεργάσαιτο τοῦτο, s. οὗπερ ἤρξατο. si fortuna nobis faverit et huic etiam beneficio quasi summam manum addiderit, id est, si Philippus ex morbo decesserit. Licet et δυνητικῶς exponere: fieri enim potest, ut fortuna, quod coepit, perficiat: et εὐκτικῶς: utinam vero absolvat id, quod instituit, id est, perimat eum, quem prostravit. WOLF. γὰρ Ald. Felic. P. Manutius, ed. Wolfii. Sed index Felic. consentit cum vulgata, item codex Obsopoei, Laudianus et Pithoeanus, nec non Aldina Taylori et appendix Francofurt. et Ald. Lessing. Harrison. Harlei. REISK. Dele ἂν post τοῦτ' a Reiskio additum: ἐξεργάσαιτο enim pendet ex εἰ. SCHAEFER.

P. 43. v. 18. ἂν] Abest a Vossiano, Harlei. REISK.

P. 43. v. 20. βούλεσθε] ἂν βούλεσθε Aug. tertius, (sed in hoc ἂν est a nova manu adscriptum,) Weimaranus. In exemplo meo Aldinae prioris nescio qui ἂν calamo superscripsit super βούλεσθε. ἂν βούλησθε Paris. primus, quintus, septimus, Aug. primi supplem. Harlei. Felic. P. Manutius, Ald. Lessing. REISK. ἂν βούλησθε verum videtur. SCHAEFER.

P. 43. v. 20. διοικήσαισθε] διοικήσεσθε Ald. Lessing. Paris. primus, quintus et septimus, item Aug. sec. et Meermann. διοικήσετε Paris. quintus, septimus et octavus, Harlei. Aug. primi supplem. Vossianus, Pithoeanus, appendix Francofurtana, Aldina Taylori. διοικήσεσθε infra dat Aug. tertius, sed τε superscripto. Vulgata est in Aldina utraque et Felic. REISK. Turbavit in hac nota, ut passim. Sed inhumanissimi sit talia viro egregio exprobrare. SCHAEFER.

P. 43. v. 21. ὑμῖν] ἡμῖν Aug. tertius. REISK.

P. 43. v. 22. δύναισθ' ἂν] Sic Aug. primi suppl. Harlei. δυνήσαισθ' ἂν appendix Francofurtana. REISK.

P. 43. v. 22. ἀπηρτημένοι] τῶν πραγμάτων ἀπηρτημένοι Parisini quintus et septimus, quod displicet Mounteneio. REISK. Videtur interpretantis esse. Et recte, quisquis fuit, interpretatus est: nam falli qui aliter intelligunt, docet oppositum πλησίον ὄντες. De hoc verbo v. Lennep. ad Phalar. p. 186. (168.), ubi etiam de h. l. agit, vere monens, non *haesitantes* cum Wolfio reddendum esse, sed *cum apparatu et consiliis absitis* vel *non adsitis*. SCHAEFER.

P. 43. v. 23. ἐθέλοντας] ἐθελοντὰς Paris. secundus. REISK.

P. 43. v. 25. ἑτοίμως] Pro ἑτοίμους in nostro erat ἑτοίμως. OBSOP. Vulg. ἑτοίμους. γρ. ἑτοίμως Paris. primus, secundus, Aldina Taylori, Aug. primi supplem. et Aug. secundus, codex Obsopoei, Pithoeanus. Utramque lectionem exhibet Bavaricus. REISK. ἑτοίμους revocavit Rüdiger., me non probante. SCHAEFER.

P. 43. v. 26. ἣν] ἡ Harlei. quod si servetur, stare non poterit ἡγοῦμαι, aut dativus ᾗ erit in locum nominativi sufficiendus. REISK.

P. 43. v. 27. ὑμᾶς] ἡμᾶς Aug. sec. ὑμᾶς τῶν τοιούτων πραγμάτων Harlei. Ab Harrison. abest πραγμάτων. REISK.

P. 43. v. 27. ἡγοῦμαι] οἴομαι Bavar. REISK. Satis frequens in Demosthenicis variatio. V. ad v. 5. SCHAEFER.

P. 43. v. 28. οὓς] ὅσους Paris. primus. REISK.

P. 44. v. 1. δοκῇ] δοκεῖ Aug. primi suppl. Aug. secundus, Bavar. Meermann. REISK. Recte Bekker. δοκεῖ, quomodo vir egregius, sat scio, vel tacentibus libris correcturus erat. Eadem constructione in antecedentibus ἣν ἀπαλλάξαι ἂν — ἡγοῦμαι. Vulgatam defendens Rüdigerus ignoravit, πῶς συντακτέον. Videlicet particula ἂν, quod paene taedet monere, iungenda est infinitivo παρασκευασθῆναι. In tali verborum structura millies δοκεῖ scribae eadem qua Rüdigerus chorda oberrantes, sed venia digniores, in δοκῇ corruperunt: ingentemque numerum horum vitiorum iam sustulerunt viri docti; sed area nondum perpurgata est. V. Melet. Crit. p. 60. s. et not. ad p. 178, 13. SCHAEFER.

P. 44. v. 1. καὶ δὴ] *protinus, statim.* Satis frequens est hic usus particularum καὶ δή, sed passim fugit etiam doctissimos interpretes, ut Muretum in Xenophont. Anab. I. 10. 10. ubi v. Schneider. Ibid. leg. ἀντίαν τὴν φάλαγγα. Sic Cyrop. VI. 4. 35. τῆς ἀντίας φάλαγγος. SCHAEFER.

P. 44. v. 2. ἅπαντα] Abest ab ed. P. Manutii operarum vitio, quae saepissime lapsae deprehenduntur. REISK.

P. 44. v. 3. ἀκούσητε] ἀκούσαιτε Pithoeanus. ἀκούσατε Aldina Taylori. REISK.

P. 44. v. 5. καινὴν] κενὴν index Lambini, quod probat Mounteneius existimans, Scholiastam quoque id in suo codice habuisse. Novum appellat apparatum, requirens novos milites

atque recentes, novas naves, nova arma, vetusta, diuturno usu detrita reprobans. REISK. Non hunc Orator dicit novum apparatum, sed talem, qualem Athenienses huiusque non instruxerant, aptum illum atque parem rebus cum successu gerendis. SCHAEFER.

P. 44. v. 5. ἀναβάλλεσθαι] ἀναβάλλω Bavar. Sed margo dat vulgatam cum γρ. REISK. Novissimus editor Lovaniensis Orationis VIII. Dionis Chrysostomi in Annotat. p. 31. ἀναβάλλεσθαι h. l. de conatu interpretatur. Non assentior, omnino improbans illam multorum rationem verba actum significantia interpretandi non de ipso actu, sed de consilio aut conatu agendi. Quid enim impedit talia verba, ut rei fert natura, intelligere de actu inchoato, sed ob impedimenta oblata non ad effectum adducto? Quae ipsa causa est, cur sint temporis aut praesentis aut imperfecti. Virgilius Aen. XII. 393. s. *Ipse suas artis, sua munera, laetus Apollo Augurium citharamque d a b a t celerisque sagittas.* Servius: „Vera lectio est *dabat*; nam non dedit.“ Dandi actus inchoatus erat, sed, Iapyge dona deprecante, caruit eventu. Vernacule etiam dicimus: *Er gab es mir, aber ich habe es nicht genommen.* V. not. ad Eurip. Phoen. 79. ed. Pors. tert. Lips. SCHAEFER.

P. 44. v. 6. ταχὺ — τήμερον] ταχὺ et τήμερον accipienda sunt materialiter, qui iugiter vobis haec verba occentant: *Cito, cito*, et *hodie, hodie* facite id, quod suadeo. REISK. Add. Ind. Gr. s. v. ταχύς. SCHAEFER.

P. 44. v. 7. γε ἤδη] Haec duo vocabula absunt ab Harlei. REISK.

P. 44. v. 8. ἀλλ'] subaudi οὗτος ἂν μάλιστα λέγοι εἰς τὸ δέον. REISK.

P. 44. v. 8. τίς πορισθεῖσα] ἡ ante πορισθεῖσα, quod ἡ etiam Harlei. habet, abest ab Aug. primi supplem. ab August. secundo et tertio, a Bavarico et Meermann. item ab Ald. Felic. P. Manut. Delevi articulum. REISK.

P. 44. v. 10. πόθεν] πόσον Paris. quintus. Ad πόθεν subaudi πορισθεῖσα. REISK.

P. 44. v. 11. τέως] Vulg. ἕως. τέως Bavar. quod praetuli. REISK. Non debuit praeferre. ἕως restituerunt Auger. Bekker. et Rüdiger. SCHAEFER.

P. 44. v. 13. ἔχειν] In antiquo ἔχειν asscriptum non vidi. OBSOP.

P. 44. v. 14. ἄλλος] ἄλλως esse in nonnullis ait Mounteneius, idque praefert. REISK.

P. 44. v. 14. ἐπαγγέλλεται] Post h. v. videtur ἄλλο deesse. REISK. Rüdiger. „verbum ἐπαγγέλλεται“ inquit „dicitur de iis, qui criminantur, aliquem concionari et reipublicae praeesse, quamquam non liceat. Cf. Harpocr. s. h. v. et Etymol. M. 353,

43." Quid his verbis hic voluerit vir d., non intelligo. Apud Harpocrationem legitur: 'Επαγγελία σημαίνει καὶ ἄλλα, ἰδίως δὲ λέγεται ἐπὶ τῶν ἐγκαλούντων τινὶ δημηγορεῖν καὶ πολιτεύεσθαι οὐκ ἐξόν. λέγεται τι ἐπαγγέλλεσθαι καὶ ἀντὶ τοῦ προστάττειν ἢ αἰτεῖσθαι, ὡς παρὰ Δημοσθένει ἐν τῷ περὶ τῆς παραπρεσβείας. Etymolog. M. ἐπαγγεῖλαι καὶ ἐπαγγελία σημαίνει μὲν καὶ ἄλλα, ἰδίως δὲ λέγεται ἐπὶ πεπορνευμένων καὶ δημηγορούντων οὐκ ἐξόν· καὶ ἐπήγγελλε, παρεκελεύετο, προσέταττε. λέγεται καὶ παθητικῶς, καὶ ἐπαγγείλασθαι λέγεται τὸ κελεύειν ἢ καταγγέλλειν. Apparet ex his, ea, quam Rüdiger hoc loco aptam putavit, significatione nonnisi activum ἐπαγγέλλειν adhiberi, activum autem et medicum significatione προστάττειν, κελεύειν. Neutra autem hoc loco apta. Taylorus, qui varias huius verbi significationes accurate explicat ad orationem de f. lsa legat. p. 345. sqq. Appar. Reisk. [ad p. 340, 12.], ait, hic significare *operis formam proponere, rem seu argumentum delinear et rationem instituere eius, quod esset exsequendum:* quam significationem quo magis commendet, legendum coniicit ἄλλο *) pro ἄλλος, quod vel molestus hiatus dissuadet, ut nil dicam de separatione ἄλλο — τι. Mihi quidem ἐπαγγέλλεται et ὑπόσχεσις consulto videntur opposita. Ut enim iam veteres Grammatici notarunt, ὑπισχνεῖσθαι est polliceri, quod praestare velis et possis; ἐπαγγέλλεσθαι promittere, quod praestare non possis, sive vanitate luctum, seu lucri studio, seu alia caussa **). εἴ τις ἄλλος ἐπαγγέλλεταί τι est igitur „si quis alius vana et magnifica promittit", ὑπόσχεσις contra eius est, qui, quae conducunt et fieri possunt, promittit. BREMI.

P. 44. v. 14. ἡ μὲν οὖν ὑπόσχεσις οὕτω μεγάλη] Hermogenes p. 215. ad h. l. alludens: ἡ μὲν οὖν ὑπόσχεσις, κατ' αὐτὸν φάναι τὸν ῥήτορα, οὕτω μεγάλη. ubi Hermog. Aldinus pro ὑπόσχεσις dat ὑπόθεσις. REISK. V. Taylor. in Reiskii praefat. ad Annotatt. p. 117. SCHAEFER.

P. 44. v. 14. οὖν] Deest Harrison. REISK.

P. 44. v. 15. ὑμεῖς] ὑμῖν Aldina Taylori. REISK.

P. 44. v. 16. τοίνυν] Abest a Paris. quinto, septimo et octavo, ab Aug. primi supplem. REISK.

P. 44. v. 16. τριήρεις] κελεύων νέας τε μακρὰς καὶ ἱππαγωγὰ πλοῖα ποιέεσθαι Herodotus Erat. 48. TAYLOR.

P. 44. v. 20. δέῃ] δέοι Harrison. REISK.

P. 44. v. 21. τούτοις] τοῦτο Paris. octavus. τούτῳ Harlei. REISK.

P. 44. v. 21. ἱππαγωγοὺς — ἱκανὰ] V. Taylor. in Reiskii praefat. ad Annotatt. p. 117. SCHAEFER.

---

*) V. Reiskii praefat. ad Annotatt. p. 117. SCHAEFER.

**) Longe diversa et, ut puto, veriora tradunt Ammonius p. 56. 159. et Thomas Mag. p. 871. SCHAEFER.

P. 44. v. 21. ἱππαγωγοὺς τριήρεις] Non offendit Wesselingius citans hunc locum ad Diodor. Sic. XI. 3. T. IV. p. 319. Bip. Sed vide ne τριήρεις ex antecedentibus irrepserit. Infra p. 46, 5. καὶ ἱππαγωγοὺς τούτοις. Aristophanes Equ. 602. Dind. ὡς δ' εἰς τὰς ἱππαγωγοὺς εἰσεπήδων ἀνδρικῶς. Nisi forte αἱ ἱππαγωγοὶ τριήρεις oppositae fuerunt ταῖς ταχείαις, de quibus p. 46, 6. s. SCHAEFER.

P. 44. v. 22. εὐτρεπίσαι] εὐπρεπίσαι Aug. secundus. REISK.

P. 44. v. 23. ἐπὶ τὰς] ἐπὶ καὶ διὰ τὰς appendix Francofurtana et Aldina Taylori, quo significatur, in aliis codd. esse ἐπὶ τὰς, in aliis διὰ τὰς. REISK.

P. 44. v. 23. ἀπὸ] ἐπὶ in Meermann. texto, sed alia manu in marg. γρ. ἀπὸ. REISK.

P. 44. v. 23. αὐτοῦ στρατείας] αὐτοῦ στρατιᾶς est in Aug. primi suppl., non, quod Fabricius ex eo retulit, ἀντιστρατείας, deceptus a compendio scripturae, quod ille minus recte percipiebat. στρατεία in illo libro paene ubique per simplex iota exaratum reperi. In Aldina quoque eadem h. l. est lectio, item in Harl. scil. στρατιᾶς. REISK. Perpetua confusio nominum στρατεία et στρατιὰ, tamque in vulgus nota, ut verbum de ea addere pigeret, si tacere liceret per Rüdigerum Meletematis meis mire abusum. „Aug. 1. Ald." inquit „στρατίας, a qua forma abstinet prosa Attica; quare ubique illam reposuimus. Schaef. Mel. cr. p. 41. sq." Sed nec Reiskius ex illis libris στρατίας enotavit, neque ego l. c. formam, a qua Rüdigerus ait prosam Atticam abstinere, poëtis vindicavi. Et qui potuissem, cum substantivum στρατία ne Graecum quidem sit? Quod sicubi in Codd. occurrit στρατία, ut sane occurrit (v. Schweighäuser. ad Appian. T. III. p. 124.), mutandum est, prout sensus loci postulat, nunc in στρατεία, nunc in στρατιά. SCHAEFER.

P. 44. v. 25. ὅποι] ὅπῃ Aug. tert. REISK.

P. 44. v. 26. παραστῆναι] παραθεῖναι Paris. tert. ἐκπαραστῆναι, ut est in Wolfiana, Voss. Ald. ἐμπαραστῆναι Ald. Lessing. Sed παραστῆναι est in Felic. Harrison. Harlei. Merus error operarum Aldinarum videtur is esse, ut ἐκ ante παραστῆναι ingereretur. Quod si tamen non prorsus contemnendum est illud ἐκ, possit oriri suspicio, legendum esse ἐκ πολλοῦ παραστῆναι, *iam dudum ei in mentem venisse* vel *certum et ratum sedisse* V. Dorvill. ad Chariton. p. 391. [p. 438. ed. Lips.] REISK.

P. 44. v. 26. ὡς ὑμεῖς] Sententia postulat ὡς εἰ ὑμεῖς. Nam in ὁρμήσαιτε v. 29. desinit protasis huius periodi. REISK. Fallitur: ὁρμήσαιτε enim non protasin periodi, sed totam periodum finit. SCHAEFER.

P. 44. v. 27. ὥσπερ εἰς Εὔβοιαν] Subaudi ποτὲ ὡρμήσατε. REISK.

P. 44. v. 27. καὶ] Abest a Meermann. REISK.

P. 44. v. 28. Ἁλίαρτον] Ἀλίαρτον Bavar. (cum leni). In Augustano tertio veterem lectionem, quae fuit Ἁλίαντον, correxit nova manus ad modum vulgatae, at eadem tamen nova manus rursus αντον superscripsit. Quod cur fecerit, haud intelligo, nisi forsitan hodiernum oppidi nomen est *Haliantus*, per *n*, non per *r*: ut ille cum vetere appellatione loci novam quoque subiicere voluerit. REISK.

P. 44. v. 29. ἴσως ἂν ὁρμήσαιτε] F. ἴσως ἂν καὶ ἐπ' αὐτὸν ὁρμήσαιτε. *si vos, ut olim in Euboeam invasissetis, — ita in se quoque fortassis* [id est, id quod facile fieri posset] *irruatis, rem eam esse haud contemnendam*. REISK. Vere Rüdigerus: „Quod R. post ἴσως ἂν voluit inseri καὶ ἐπ' αὐτὸν, id ipsum iam significatur per ταύτης τῆς ἄγαν." De Reiskiano *si* v. not. ad v. 26. SCHAEFER.

P. 44. v. 29. ὁρμήσαιτε] ὁρμήσετε August. primi supplem. Pithoean. appendix Francofurt. ὁρμήσηται Voss. ὁρμήσητε Harris. Harlei. Aldina Taylori. REISK.

P. 44. v. 29. οὔτοι παντελῶς κ. τ. λ.] Citat h. l. Hermogenes p. 90, 1. ubi Hermog. Aldinus a Crispiniano haud parum discrepat: nam Portus ibi vulgatam Demosthenicam exhibuit. Hermogenes Aldi sic refert: οὔ τι παντελῶς οὐδ' εἰ μὴ ποιήσετε νὴ Δία, ὡς ἔγωγε κρίνω, εὐκαταφρόνητον ἔσται, ἵνα ἢ διὰ τὸν φέβον εἰδὼς εὐπρεπεῖς ὑμᾶς ἀπόσχηται, ἢ παριδὼν τ. ἄ. λ. REISK.

P. 44. v. 29. οὔτοι] Pro οὔ τι m. οὔ τοι vel οὐ δή. Sententia est: Tametsi hoc non feceritis, (id est, si non strenue excurreritis, sicut olim,) id quod ego tamen omnino censeo faciendum, non tamen in ea re parum momenti erit. WOLF. οὔ τι Meermann. Ald. P. Manutius. Pro οὔ τι mavult Wolf. aut οὔτοι, quod est in Parisina et Ald. Lessing., aut οὐ δή. REISK. Pro οὔτι in vulg. dedi οὔ τοι, quam lectionem multi codd. confirmant. AUGER. οὔτοι παντελῶς, *sane prorsus non*. Nec tamen damnem τι, quod huiusmodi particulis fortissime negantibus recte additur. SCHAEFER.

P. 44. v. 29. ποιήσαιτ'] In nostro ποιήσητε erat. OBSOP. Scil. ὑμεῖς. Non ad Philippum pertinet. Nam ε per apostrophum abiectum est, non ο: ποιήσαιτε lege, non ποιήσαιτο. WOLF. ποιήσητ' Harlei. cod. Obsopoei, appendix Francofurtana. πείσαιτ' ἢ ποιήσητ' Aldina Taylori. REISK.

P. 45. v. 1. ἂν] Recte additur, cum enuntiatio per se, h. e. nulla ratione habita antegressae particulae εἰ, sit hypothetica. *etiamsi forte* (εἰ τύχοι) *hoc non faciatis*. Haud raro ἂν sic positum male habuit viros doctos, quod referrent ad εἰ, quo referri non oportebat: adeoque accidit, ut cum magno sensus detrimento delerent. Simillima constructio in periodo proxime ante-

cedente, ubi vel tirunculus videat ἂν pertinere ad ὁρμήσαντι, non ad ὡς. Ut autem conditio nostro in loco latet involuta, sic expressa est in Xenophontis Cyrop. I. 6. 41. εἰ τοιαῦτα ἐθελήσαις καὶ ἐπὶ τοὺς ἀνθρώπους μηχανᾶσθαι, οὐκ οἶδ' ἔγωγε, εἴ τινα λίποις ἂν τῶν πολεμίων. ubi mireris viros doctos tricari potuisse. Locus est sanissimus, nisi forte pro τινα malis cum Codd. aliquot τινας. SCHAEFER.

P. 45. v. 1. τοῦτο] τοῦτο ex hoc versu in versum superiorem traducit et post παντελῶς collocat, quisquis est, in indice Lambini, sive Morellus is est, sive Lambinus: quod inventum suffragio suo comprobat Mounteneius. τοῦτο, τὸ ὁρμᾷν ἐπ' αὐτὸν puta. etiam [etiamsi] in ditionem eius armis infestis haud invadatis, (quamquam aio vos id facere oportere,) dummodo ad id faciendum parati sitis, haud aspernabitur id Philippus. REISK. Minus recte: *haud aspernabitur id Philippus.* Posse enim fieri, ut Philippus aspernetur, docent v. 5. sequentia: ἢ παριδὼν ταῦτα κ. τ. λ. Igitur sensus est: *res haudquaquam negligenda est vestra ipsorum causa.* SCHAEFER.

P. 45. v. 2. εἰδὼς εὐτρεπεῖς ὑμᾶς] Non dubito, quin legendum sit εἰδὼς εὐτρεπεῖς ὄντας ὑμᾶς, addito participio, quod saepe perperam praetermittitur. WOLF. Wolfius ὄντας addi vult, cuius sententiam Vossianus confirmat. Omitti autem ὄντας ab Harleiano annotavit Taylorus, item ab Harrison. εὐπρεπεῖς dant appendix Francofurtana et Aldina Tayl. REISK. Augerus dedit εἰδὼς εὐτρεπεῖς ὄντας ὑμᾶς. Ego quoque participium requiro. Dissentit Rüdigerus. Sed talibus in rebus Wolfii audiendi, qui fortasse melius graece quum vernacule sciebant. Quoties autem verbi substantivi participium culpa librariorum exciderit, monere nihil attinet. „Nihil hoc participio facilius omittitur." Porsonus ad Euripid. Hec. 782. p. 60. edit. Lips. tert. SCHAEFER.

P. 45. v. 3. εἰσὶ γὰρ, εἰσὶν] Exempla huius diplasiasmi collegit Krügerus ad Dionys. Halic. Historiograph. p. 11. qui Rhetoris locus sic scribendus: ἦν γὰρ, ἦν ἐν τῇ Πλάτωνος φύσει κ. τ. λ. Particula μὲν enim post alterum ἦν poni non potuit: quae unde nata sit, facile intelliges, si inspexeris Porsoni notam ad Euripid. Hec. 369. SCHAEFER.

P. 45. v. 3. ἐξαγγέλλοντες] ἐξηγγείλαντες Parisinus septimus. Sic certe exhibet margo Morellianae. REISK.

P. 45. v. 3. ἡμῶν] Hoc ex Harleiano annotavit Taylorus, quia Wolfiana dat ὑμῶν. REISK. ὑμῶν male revocavit Augerus. SCHAEFER.

P. 45. v. 5. παριδὼν] περιιδὼν Aug. secundus, quod pariter ad vulgatam atque ad περιϊδὼν accedit: ut dubium sit, utrum horum ille librarius dare voluerit. REISK.

P. 45. v. 6. ἀφύλακτος] ἀφυλάκτως Paris. quintus. REISK. Active, οὐ φυλαττόμενος. SCHAEFER.

P. 45. v. 6. μηδενὸς ὄντος ἐμποδὼν] *cum nihil* vel *nemo impediat*. WOLF.

P. 45. v. 7. ὑμῖν] ἡμῖν Harlei. REISK.

P. 45. v. 7. καιρὸς] καιρὸν Bekker. et Rüdiger., quod mihi etiam placet. Scil. ἐκεῖνος. SCHAEFER.

P. 45. v. 8. δεδόχθαι — καὶ παρεσκευάσθαι] Enallage ἐμφατικὴ ad tollendam cunctationem. WOLF. Vere monet, modo abstinuisset voce *enallage*, quae Augerum videtur ita decepisse, ut praeteritum pro praesenti positum esse opinaretur. SCHAEFER.

P. 45. v. 8. παρασκευάσασθαι] Pro παρασκευάσασθαι erat παρεσκευάσθαι. OBSOP. Pro παρεσκευάσθαι alii παρασκευάσασθαι, quod non displicet. Nam τὸ δεδόχθαι iam praesto esse potest: τὸ παρεσκευάσθαι non item. WOLF. παρασκευάσθαι August. sec. Laud. παρεσκευάσθαι Paris. secundus et octavus, Obsopoei codex, item Felic. P. Manutius. Et sic dare voluisse videtur etiam Aug. secundus. Habet idem appendix Francofurt. et Harlei. Utramque lectionem repraesentat Bavaricus, vulgatam παρασκευάσασθαι infra, alteram παρεσκευάσθαι supra. REISK. Bene Bekker. παρεσκευάσθαι. Male Rüdiger. cum Augero vulgatam retinuit, hac allata ratione: „Haec lectio [παρεσκευάσθαι] orta videtur ex δεδόχθαι, et quum apparatum non *factum*. verum *faciundum* describat, aor. retinendus.“ Quasi vero orator δόγμα iam factum describat. Bremius: „Rüdigerus revocavit παρασκευάσασθαι, quod factum nollem. Nam plures libri παρεσκευάσθαι commendant, idque fortius est, quippe quum necessitatem involvat, ut isthaec parata et instructa sint. Eodem modo p. 90. l. 22. s. περὶ τούτων δ' οἶμαι τὴν ταχίστην συμφέρειν καὶ βεβουλεῦσθαι καὶ παρεσκευάσθαι. Saepe haec vocabula confusa sunt, atque interdum παρεσκευάσθαι ex optimis libris restituendum, ut περὶ Συμμορ. p. 178. l. 13. ὃν ἂν μοι δοκεῖτε μάλιστα παρεσκευάσθαι, ubi ἂν, quod *posse* significat, iungendum cum παρεσκευάσθαι. Similiter etiam alia praeterita ponuntur. περὶ Συμμορ. p. 182. l. 23. καὶ τὰ μὲν σώματα οὕτω φημὶ δεῖν συντετάχθαι. p. 19. l. 13. δυεῖν ἕνεκα συμφέρειν ἡγοῦμαι εἰρῆσθαι. Etiam aliis locis librarii eiusmodi praeterita mutarunt, ut περὶ Συμμορ. p. 178. l. 17. εἰ δὲ παρελθὼν εἰς ὁστισοῦν δύναιτο διδάξαι καὶ πεῖσαι, τίς παρασκευὴ καὶ πόση καὶ πόθεν πορισθεῖσα χρήσιμος ἔσται νῦν τῇ πόλει, πᾶς ὁ παρὼν φόβος λέλυται: ubi duo codd. λυθήσεται habent.“ SCHAEFER.

P. 45. v. 8. οἴομαι] Vulg. οἶμαι. οἴομαι Aug. primi suppl. Ald. Tayl. REISK. οἶμαι Auger. SCHAEFER.

P. 45. v. 10. πρὸς δὲ τούτοις] Alii πρὸ δὲ τούτων, *ante haec*. WOLF. γρ. τούτων Paris. secundus, tertius et septimus, Augustanus secundus. πρὸ δὲ τούτων Pithoeanus, Aldina Tayl. Meermann. Aug. tertius, (sed in hoc nova manus ad modum vulgatae

correxit,) Bavaricus in texto, (nam in margine dat vulgatam cum γϱ.) index Aldi et index P. Manutii. REISK. Vulgata unice vera. Alteram illam opinor natam esse e τούτῳ, quomodo variatum vidimus supra p. 44, 21. SCHAEFER.

P. 45. v. 10. προχειϱίσασθαι] πϱοχειϱήσάσθαι Ald. Laud. REISK.

P. 45. v. 11. ὑμᾶς] ἡμᾶς Aug. primi supplem. Aug. secundus et tertius, Bavar. Meermann. Harlei. REISK.

P. 45. v. 12. μή μοι μυϱίους κ. τ. λ.] Hermogenes p. 187. ἔστι καὶ ἀπαγοϱευτικὸν σχῆμα, ὃ ἐπιμεῖναν πνεῦμα λέγεται, οἷον ὅταν λέγῃ· μή μοι μυϱίους, μηδὲ δισμυϱίους etc. Facile patet subaudiri λέγε, aut λεγέτω τις. REISK. De [illegible] Graecis in vulgari sermone frequentata μή μοι, [illegible] accusativo, v. Bergler. ad Aristoph. Acharn. 344. Musgrav. ad Sophocl. Antig. 583. (573. Erf.) et L. Bos. Ellips. p. 636. SCHAEFER.

P. 45. v. 12. τὰς ἐπιστολιμαίους ταύτας δυνάμεις] Scilicet λεγέτω τις, ἀλλὰ ταύτην δύναμιν ἐθέλω, ἣ τῆς πόλεώς ἐστι, τουτέστι, πολιτικήν. Hermogenes τόμῳ δ. εὑϱέσεων addit πϱόσφεϱε. *Conductitios exercitus* verti. ἀπόστολος veteribus classem significat: unde ἀποστολιμαῖος, classicus, classiarius, emissarius. ἐπιστολή, literae, mandatum: ἐπιστολεύς, γϱαμματοφόϱος, tabellarius, vel ὁ ἐπὶ τοῦ στόλου διάδοχος τοῦ ναυάϱχου, classis praefectus: ἐπιστολιμαῖος, epistolaris, τὸ δι' ἐπιστολῆς γιγνόμενον ἢ διαπϱαττόμενον, ἐπιστολιμαῖοι δυνάμεις, copiae, ut opinor, quae, cum est opus, foris contrahendae et missis literis aut legatis accersendae sunt. Apud Eusebium lib. 7. Ecclesiasticae Historiae legitur: ἐπιστολιμαίων δέομαι γϱαμμάτων. Sic ἐπιστολιμαῖος χαϱακτὴϱ, ἐπιστολιμαῖα συνθήματα, ἐπιστολιμαῖοι κατηγοϱίαι. WOLF. ἐπιστολιμαίας Voss. Harlei. Super dictione τὰς ἐπιστολιμαίους ταύτας δυνάμεις mirifica Grammaticorum veterumque atque recentiorum dubitatio, nodum in scirpo quaerentium; quod equidem miror, et vocis natalibus et orationis serie prodente statim vel paulo attento cuique in mentem venire necesse est, significari copias, quarum spes submittendarum imperatoribus foris agentibus fiat a S. P. Q. A. per literas ad eos missas, quae copiae scriptae quidem sint in membranis, ut paulo post submittendae, nunquam vero reapse mittantur. *Papiervölker, die zwar wohl auf dem Papiere stehen, niemals aber zum Vorschein kommen, noch im Felde erscheinen.* In exemplum interpretationum a veteribus super hac dictione traditarum proponam locum Etymologici M. [c. 365, 5.] ἐπιστολιμαίους στϱατιώτας ἀγελαίους εἶπε Δημοσθένης, παϱὰ τὸ στόλος, τὸ στϱατός. REISK. In Etymol. M. ante ἀγελαίους articulus τοὺς inserendus videtur. Multo rectius vox explicatur in Anecd. Bekk. p. 253, 16. Ἐπιστολιμαίους δυνάμεις: τὰς ἐν ἐπιστολαῖς γϱαφομένας μόνον

δυνάμεις, ἔργῳ δὲ ᾗ ἐν πολέμῳ μὴ θεωρουμένας. Vid. etiam Reiskius in Ind. Gr. s. h. v. SCHAEFER.

P. 45. v. 13. ἀλλ' ἡ τῆς πόλεως ἔστω] M. ἀλλ' ἣ τῆς πόλεως ἔσται, καὶ κἂν. Videtur enim necessario, quamvis κακοφώνως, addenda coniunctio. WOLF. De copula addenda viro praestantissimo assentior: non item de ἡ in ἣ mutando. ἡ τῆς πόλεως et antegressi accusativi inter se opponuntur. SCHAEFER.

P. 45. v. 13. ἀλλ' ἣ] Vulg. ἀλλ' ἡ. ἀλλ' ἣ August. secundus, appendix Francofurtana. Spiritum ásperum cum leni et articulum cum particula mutavi, ἀλλ' ἤ, quod in dictione Demosthenis tantundem est atque ἀλλὰ simplex, aut ἀλλὰ μόνον, sed solummodo. REISK. ἀλλ' ἣ Auger. ἀλλ' ἣ Bekker. et Rüdiger. ἀλλ' ἣ placuit etiam Weiskio de Hyperb. III. p. 7. s. SCHAEFER.

P. 45. v. 13. ἔστω] ἔσται Paris. secundus, septimus, octavus, Aug. primi supplem. Aug. secundus, Bavaricus, Pithoeanus, Vossianus, Harlei. appendix Francofurtana, Aldina Taylori. Mavult etiam hoc Wolf. Utramque lectionem exhibet Aug. tertius, ἔσται infra, vulgatam supra. REISK. ἔσται Auger. Bekker. et Rüdiger. Probat etiam Weiskius l. c. Mihi quoque futurum verum videtur, cum futura sequantur. Quod nisi esset, non dubitarem praeferre imperativum, qui modus alibi post μή μοι —, ἀλλὰ ponitur. Passim autem confusa sunt ἔσται et ἔστω. V. Porson. ad Euripid. Hec. 888. SCHAEFER.

P. 45. v. 13. κἂν] Ante hanc particulam, ut Reiskius, sic Augerus plene interpunxit. Rectius Bekkerus et Rüdigerus comma posuerunt. Quo magis apparet, ante hoc κἂν copulam cum Wolfio inserendam esse: alioqui oratio hiat. SCHAEFER.

P. 45. v. 15. κἂν ὁντινοῦν] ἴσως, καὶ ἂν ὁντινοῦν. TAYLOR. Fallitur. SCHAEFER.

P. 45. v. 16. τούτῳ πείσεται] Scilicet ἡ πολιτικὴ δύναμις. Unde apparet, mercenarios milites non cuivis duci parere solitos. WOLF.

P. 45. v. 16. καὶ τροφὴν ταύτῃ πορίσαι κελεύω] τὴν τροφὴν etsi in universum de sustentatione exercitus intelligere licet, tamen pro annona seu commeatu, quod σιτηρέσιον postea dicet, intelligo: ut et cibaria vel certam pro iis pecuniam ad sustentationem corporis, et aliam pecuniam pro laboribus et periculis dederint militibus, quae coniuncta τὸν ἐντελῆ μισθὸν, integrum stipendium, confecerint. Suidas: σιτηρέσιον, τὸ διδόμενόν τισιν εἰς τροφήν. Hesychius: ἐφόδιον. Budaeus militarem annonam et stipendium et tesseram frumentariam interpretatur. Apud Caesarem est frequens *militibus metiri frumentum*, τὸ σιτομετρεῖν ἢ σιτοδοτεῖν: cuius locum adscribere libet: „Ingresso civile bellum centuriones cuiusque legionis singulos equites e viatico

suo obtulerunt, et universi milites gratuitam et sine frumento stipendioque operam, cum tenuiorum tutelam locupletiores in se contulissent. Neque in tam diuturno spatio quisquam omnino descivit: plerique capti concessam sibi sub conditione vitam, si adversus eum militare vellent, recusarunt." WOLF.

P. 45. v. 18. ἐθελήσετε] ἐθελήσητε Aug. tertius, sed ε super posteriori η scripto. Num leg. ἕξει, εἰ καὶ γλίσχρως πως ταῦτ' ἐθελήσετε ποιεῖν? *etiamsi tenuiter modo ista facere velitis.* An sic? ἕξει, καὶ πῶς· εἰ ταῦτ' ἐθελήσετε ἀκούειν, ἐγὼ φράσω. *si vultis audire, dicam.* REISK. *poteritis;* nam θέλειν dicitur pro δύνασθαι, si facultas pendet a consilio. RUEDIGER. De hac notionum confusione nemo mihi persuadebit. Locus videtur turbatus suspicorque, καὶ πόθεν et καὶ πῶς habens pro διττογραφίᾳ, Oratorem dedisse: — ἕξει, εἰ ταῦτ' ἐθελήσετε ποιεῖν; Post ποιεῖν Augerus comma posuit. Praestat nostra interpunctio, ut orationi concilians vigorem. Conf. p. 46, 8. SCHAEFER.

P. 45. v. 20. ξένους] Bene habet. Coeperat orator de milite mercenario docere: interim longam parenthesin interponit: tum velut oblitus occoepti sermonis de universo exercitu pedestri conscribendo, cuius pars longe maxima miles mercenarius erat, sententiam dicit. REISK.

P. 45. v. 21. ποιήσητε] ποιήσετε Bekker. Vulgatam recte tuetur Bremius ad p. 28, 6. *ne faciatis.* SCHAEFER.

P. 45. v. 21. ὃ] ὅ, τι Parisinus septimus. REISK.

P. 45. v. 21. ὑμᾶς] ἡμᾶς Aug. tertius. REISK.

P. 45. v. 21. ἔβλαψεν· ἅπαντ'] ἔβλαψε· πάντ' Bav. Sed vulgata est in margine. REISK.

P. 45. v. 22. τὰ] Abest ab ed. P. Manutii vitio operarum. REISK.

P. 45. v. 25. ποιήσαντες καὶ] Nisi antecessisset ποιεῖτε, suspicarer haec verba delenda esse. Causam suspicionis docebit scripturae varietas a Reiskio enotata ad p. 22, 26. SCHAEFER.

P. 45. v. 26. λέγω δὴ τοὺς πάντας στρατιώτας] λέγω δὲ πάντας τοὺς στρατιώτας Aug. tertius. REISK.

P. 45. v. 28. τινος ὑμῖν ἡλικίας] τινος ἡλικίας ὑμῖν Harlei. REISK.

P. 45. v. 28. δοκῇ] δοκεῖ Aug. tertius, sed η superscripto. δοκεῖν Aldina Taylori. REISK.

P. 45. v. 28. στρατευομένους] Adscripsit hic Taylorus hanc suam coniecturam: ἴσως στρατευσομένους. REISK. Non opus futurum poni. Praesens mox recurrit p. 46, 4. SCHAEFER.

P. 46. v. 1. μὴ μακρὸν — ἀλλήλοις] Vide, quam leni passu Oratori incedendum sit, ut Atheniensibus, τοῖς πάλαι ποτ' ἀλκίμοις, rem longe invisissimam probet. SCHAEFER.

P. 46. v. 2. ἀλλήλοις] Pro ἀλλήλοις legebatur in nostro ἀλλήλους. OBSOP. ἀλλήλων Vossianus. REISK. Neutrum praestat.

Suffecta sunt ab illis, quos constructio cum dativo offendisset. Sed haec legitima est. V. Melet. Crit. p. 17. SCHAEFER.

P. 46. v. 3. τούτων εἶναι πεντήκοντα] Vulg. τούτων πεντήκοντα. τούτων εἶναι πεντήκοντα Bavar. Aug. secundus. εἶναι addidi. REISK. Rursus eiecerunt Auger. Bekker. et Rüdiger., quod laudo. SCHAEFER.

P. 46. v. 5. ἱππαγωγοὺς] Post ἱππαγωγοὺς addit Robortellus *) Annotat. (p. 30. T. II. Lamp. Gruter.) notam senarii ς: cui Sigonius ibidem p. 148. obloquitur. REISK. Supra quoque p. 44, 21. ἱππαγωγοὶ simpliciter commemorantur, nullo earum numero indicato. Nec Thucydides II, 56. IV, 42., ubi has naves commemorat, de numero earum quidquam addit: nimirum quod tanti non esset. Aliud negotium, quando de triremibus agitur. SCHAEFER.

P. 46. v. 5. εἶεν] *haec hactenus.* V. Reisigius in Enarrat. Sophocl. Oed. Col. 1303., ubi vir doctissimus etiam hunc Oratoris locum attulit. SCHAEFER.

P. 46. v. 5. τί] Abest ab Aug. secundo et a texto Bavarici, sed est in huius margine. In appendice Francofurtana annotatur, in aliis εἶεν. τί non legi, in aliis legi quidem, sed sic distincta: εἶεν. τί πρὸς τούτοις; ἔτι ταχείας etc. REISK. τί qui omiserunt, videntur dare voluisse πρὸς τούτοις τί; SCHAEFER.

P. 46. v. 7. τριήρων] τριηρῶν Auger. V. not. ad p. 100, 26. Anecd. Bekk. p. 1006, 25. τριήρων φασί τινες Ἀττικοὺς βαρυτόνως λέγειν. Ibid. p. 1263. τὸ τριηρῶν περισπωμένως οἱ Ἀθηναῖοι κατ' ἀκολουθίαν ἀναγινώσκουσι· τινὲς δὲ καὶ τοῦτο παρ' αὐτοῖς βαρυτόνως ἀναγινώσκουσιν, οἷον τῶν τριήρων. τριήρων scribi placet Goettlingio ad Theodos. p. 224. s. Conf. Buttmanni Grammat. Gr. maior. T. I. in Addend. ad p. 185. SCHAEFER.

P. 46. v. 8. δὴ] δὲ Parisinus quintus. REISK.

P. 46. v. 10. τηλικαύτην] τηλικαύτην et l. 11. τοσαύτην accipe sensu diminutivo, *tantillam.* AUGER.

P. 46. v. 10. ἀποχρῆν] ἀποχρῆ Aldina Tayl. REISK. ἀποχρῆν Attica forma: Ionica ἀποχρᾶν. V. Anecd. Bekk. p. 81, 31. 439, 20. SCHAEFER.

P. 46. v. 11. τοσαύτην] τοσαύτη P. Manut. dubium, an errore typographico. REISK.

P. 46. v. 12. ἡμῖν] ὑμῖν Paris. primus et septimus, Aug. primi supplem. Harrison. P. Manut. Utramque lectionem dat Bavar. REISK.

P. 46. v. 13. λῃστεύειν] λῃστευομένην Paris. octavus, Harlei. id quod suspicionem movet, in libris quibusdam olim fuisse

---

*) V. Taylor. in Reiskii praefat. ad Annotatt. p. 117. SCHAEFER.

λῃστεύειν μόνον, quod equidem haud spreverim. REISK. Noli cum Reiskio in Ind. Gr. interpretari de latrociniis et piraticis furtis: fuit enim licitum honestumque bellum. Intelligenda autem eadem ratio belligerandi, qua Hispani antea contra Napoleonem usi sunt, nunc utuntur contra Borbonidas. SCHAEFER.

P. 46. v. 15. τοῦ πολέμου] τῷ πολέμῳ Harlei. REISK.

P. 46. v. 15. χρῆσθαι] χρήσασθαι Paris. quintus et octavus, item margo tertii Augustani a nova manu cum γρ. REISK.

P. 46. v. 16. οὐ γάρ ἐστι μισθὸς οὐδὲ τροφὴ] πότερον ἐκ παραλλήλου, ἢ κατὰ διαστολήν; Si denae drachmae fuerunt σιτηρέσιον, id est, si pecunia pro cibariis data est, nihil aliud dicit, nisi deesse pecuniam, qua stipendia militibus solvantur. WOLF. Manifesto intelligendum κατὰ διαστολήν. SCHAEFER.

P. 46. v. 17. οὐδὲ] οὔτε Bekker. SCHAEFER.

P. 46. v. 18. ὅτι καὶ πρότερόν ποτ' ἀκούω κ. τ. λ.] Citat h. l. Harpocrat. v. ξενικὸν τρέφειν ἐν Κορίνθῳ, ut idem quoque v. 20. commemorat in v. Πολύστρατος. REISK.

P. 46. v. 20. ξενικὸν τρέφειν ἐν Κορίνθῳ] Exstat Lysiae ἐπιτάφιος τοῖς Κορινθίων βοηθοῖς. et Diodorus lib. 14. meminit societatis ad Corinthum initae a Boeotiis, Atheniensibus, Corinthiis, Argivis contra Spartanos. et lib. 15. refert, Timotheum, Chabriam, Callistratum (non Polystratum) duces esse creatos contra Lacedaemonios. WOLF.

P. 46. v. 20. Πολύστρατος] V. Photius c. 326. ubi de crisi Didymi. SCHAEFER.

P. 46. v. 21. ὑμᾶς αὐτοὺς συστρατεύεσθαι] αὐτοὺς ἡμᾶς στρατεύεσθαι Harlei. REISK. Satis frequens ordinis variatio in his pronominibus. V. not. ad p. 43, 17. αὐτοὺς ὑμᾶς συστρατεύεσθαι Bekker. Bremius: „Rüdigerus reduxit vulgarem ordinem ὑμᾶς αὐτούς. Sed αὐτοὺς praeponitur, ut *ipsi* militiae operam dedisse intelligantur, *ihr in eigener Person.* Eodem modo collocatio verborum corrupta erat ante Bekkerum p. 58. l. 21. s. καὶ οὐκέτ' ἐν τούτοις αἰτιάσομαι τοὺς ὑπὲρ Νεοπτολέμου λέγοντας — οὐδὲ εἷς γάρ ἦν — ἀλλ' αὐτοὺς ὑμᾶς: vulgo ὑμᾶς αὐτούς. Hermannus vim huius collocationis in egregia dissertatione de pronomine αὐτὸς explicuit Act. Seminar. Reg. et Societat. Philol. Lips. T. I. p. 56. sqq." Vulgarem ordinem nihilo dicam peiorem. Vis enim pronominis αὐτὸς non pendet a sede eius, sed a vocis accentu, quam licet acuamus, sive illud praepositum seu postpositum sit. Conf. p. [illegible] et not. ad p. 62, 28. Omnino fallacissimum mihi videtur de voc[illegible] collocatione iudicium in liberrima linguae Graecae Latinaeque syntaxi, quae ad aurium sensum numerorumque suavitatem aut gravitatem fere exigeretur. — Harleiani ἡμᾶς praetulerim: nam in universum de Atheniensibus loquitur, non de corona nunc audientium. SCHAEFER.

P. 46. v. 23. ὑμῶν] ἡμῶν Aug. sec. Bavar. Harlei. qui etiam παρατασσομένους dat. REISK. Hic quoque eadem de causa ἡμῶν malim, ut statim ἡμεῖς. SCHAEFER.

P. 46. v. 23. ὑμεῖς] ἡμεῖς Aug. tertius. REISK.

P. 46. v. 25. καθ' αὑτὰ] Absunt ab ed. P. Manutii. REISK.

P. 46. v. 25. ὑμῖν] Malim ἡμῖν. SCHAEFER.

P. 46. v. 27. καὶ παρακύψαντα ἐπὶ τὸν τῆς πόλεως πόλεμον κ. τ. λ.] et cum ad bellum nostrae urbis obiter respexerint, id est, statim nos deserunt, tam diu non inserviunt, quam nobis esset opus. Cum neminem habent alium, qui stipendia numeret, exorto nobis bello, ad nos accurrunt, ad breve saltem tempus, dum locupletiorem et liberaliorem dominum invenerint: sicut Lucanus egregie cecinit: Nulla fides pietasque viris, qui castra sequuntur, Venalesque manus: ibi fas, ubi maxima merces. Unde Isocrates eos κοινοὺς ἁπάντων ἀνθρώπων ἐχθροὺς nominat. Quanquam etiam κοινοὶ ἁπάντων φίλοι sunt, vel solius pecuniae potius amici. Idem 2. ad Philippum epistola, συνειδότες, inquit, ὅτι τὰ τῶν ξενιτευομένων στρατεύματα πλείους ἠδίκηκε τῶν πιστευόντων αὐτοῖς, ἢ σέσωκε. Sed versus illos Lucani vir fortissimus et dux, cum alibi, tum re contra Turcas anno 1532. in Pannonia bene gesta clarus, facete eludit, eos non ad milites, qui antecedant, sed ad lixas et calones pertinere; hos enim castra sequi. WOLF. παρακύπτειν est aliqua re leviter et tumultuarie defungi, ubi modo attigeris, protinus ab ea rursus refugere, veluti si quis domum praeteriens non introeat, sed solummodo per fenestram aut ianuam semiapertam introspiciat. Sententia est: bello delibato, sic, ut, nihil cum peregissent, dictitare tamen possent, se partibus suis satisfecisse. REISK. V. idem in Ind. Graec. Bene de nostro loco etiam Dorvillius ad Chariton. p. 307. ed. Lips., modo ne scripsisset, Oratorem respicere morem meretricum, quae θρύπτονται et de fenestra modo praetereuntes amantes adspicere dignantur, non ad eos descendunt, vel ipsos admittunt. Quid enim Demostheni rem gravissimam gravissime tractanti cum rebus meretriciis? Talia Toupii ἐν τοῖς ἑταιρικοῖς versatissimi probent: nos improbabimus. SCHAEFER.

P. 46. v. 27. τὸν] Abest a Meermann. REISK.

P. 46. v. 28. πανταχοῦ] πανταχῆ Paris. quintus. πανταχοῖ Aldina Tayl. REISK. Vulg. πανταχοῦ. Praetuli πανταχοῖ acceptum ex cod. K. Dant πανταχῆ M. Z. Ee. AUGER. πανταχοῖ Bekker. et Rüdiger. Sive sic scribas, sive πανταχῆ, perinde est. Sed πανταχοῦ ferri nequit. Hae formae haud raro confunduntur. V. not. ad p. 109, 2. SCHAEFER.

P. 46. v. 28. οἴχεται] Pro οἴεται, quod est in Aldino, legitur in nostro οἴχεται, quae germana videtur lectio esse. OBSOP. Ego vero in Aldino, quo utor, οἴχεται claris et perspicuis literis exaratum video. REISK.

P. 47. v. 2. ἀφελεῖν] Sic etiam in texto Aug. tertii est, sed in margine γρ. ἀνελεῖν a nova manu. REISK.

P. 47. v. 2. τοῦ στρατηγοῦ] Harleiano deest. REISK.

P. 47. v. 3. στρατιωτῶν] Expungit Aldina Taylori. REISK. V. eiusd. praefat. ad Annotatt. p. 117. SCHAEFER.

P. 47. v. 5. ἐκόπτας] Citat h. l. Pollux 2, 58. v. ἐπόπται. REISK.

P. 47. v. 5. παρακαταστήσαντας] περικαταστήσαντας Voss. Malim simplicius παραστήσαντας. REISK. Ego non item. SCHAEFER.

P. 47. v. 6. γε] Abest ab Aug. secundo, Harlei. REISK.

P. 47. v. 8. ἡμεῖς] ὑμεῖς Aug. tert. REISK.

P. 47. v. 8. γε] Abest ab Aug. primi supplem. REISK.

P. 47. v. 10. οὐκ] καὶ Laud. REISK. V. not. sequ. SCHAEFER.

P. 47. v. 10. αὐτῶν] Post αὐτῶν deesse videtur ἡμεῖς γε, scil. ἐχειροτονήσαμεν. Dialogismus fictus hic est. Colloqui fingitur extraneus aliquis cum Atheniensi, quem extraneus interrogat: Bellumne vos, an pacem geritis, Athenienses? Nos enimvero, ait Atheniensis, bellum gerimus. At qui fieri hoc potest, inquit extraneus, qui imperatores e numero vestro nullos delegeritis? Nos vero, occurrit Atheniensis, utique denos praetores copiarum pedestrium delegimus, minoresque maioresque, et pari modo binos equestrium utriusque ordinis, h. e. minores maioresque. REISK. Nihil puto excidisse. Dialogismus finitur verbo πολεμοῦμεν: tum ipse Orator loquitur. Sed duo prima eius verba videntur corrupta. Suspicor scribendum, partim Laud. praeeunte, καὶ χειροτονεῖτε, sic ut post δύο non signum interrogandi, sed punctum ponatur. Ipsum imperfectum ἐχειροτονεῖτε, cui hic locus non est, movet vitii suspicionem. Taceo alias difficultates, quae non possunt non suboriri, si vulgatae inhaerens dialogismum ultra verbum πολεμοῦμεν deducas: quas difficultates ipse Reiskius ad v. 12. bene perspectas indicavit, non sustulit. De καὶ—δὲ v. Bremius ad p. 32, 22. SCHAEFER.

P. 47. v. 10. δέκα ταξιάρχους] τάξις Suidae continet viros 128, quorum dux quondam ταξίαρχος, nunc ἑκατόνταρχος. Ista ratione milites conscriptos oportuit 1280. WOLF. V. Anecd. Bekk. p. 306, 12. SCHAEFER.

P. 47. v. 11. στρατηγοὺς] V. Photius c. 400. SCHAEFER.

P. 47. v. 11. καὶ φυλάρχους καὶ ἱππάρχους] Inverso ordine dat Harlei. et August. primi supplem. καὶ ἱππάρχους καὶ φυλάρχους. In Aug. tertio verba sunt quidem ordinata, prout vulgatur, verum manus correctrix super ἱππάρχους posuit α, super φυλάρχους β, indicandi ergo, illa duo vocabula esse transponenda. Citat h. l. Harpocrat. v. φύλαρχος et ἵππαρχος. REISK. V. Anecd. Bekk. p. 266, 26. et 313. s. Ante ἱππάρχους in Augeriana

excidit copula, errore, credo, typothetae. Ceterum forma horum nominum similiumque compositorum in ἀρχος vetustior est altera in ἀρχης. V. Boeckh. de Oecon. polit. Athen. T. II. p. 113. et Osann. Inscript. I. p. 8. SCHAEFER.

P. 47. v. 11. δύο] Utrum τὸ δύω [sic: eademque forma notae praefixa est.] *duos*, an *binos*, ut et ad στρατηγοὺς et ad φυλάρχους referatur? ἱππαρχία equitum 512 fuit. φυλάρχων quod munus in exercitu fuerit, mihi non liquet. Romani non tribunos plebis modo, sed militum etiam et tribunos aerarios et consulari potestate habuerunt. Significat autem, hos nomen inane habere sine re. WOLF.

P. 47. v. 11. οὗτοι] Deest Harrison. REISK.

P. 47. v. 12. ἂν] Abest a Meermann. REISK.

P. 47. v. 12. ἐκπέμψητε] πέμψητε simplex Parisini primus, quintus et octavus, item Aug. primi supplem. Harrison. ὃν αὐτοὶ πέμψετε Harlei. sed cum vulgata in margine adscripta. Ratio dialogi, si continuaretur, postulabat, ut diceret ἐκπέμψωμεν et sic porro in prima persona. Verum quia oratio haec, Atheniensi in os indita, nimis invidiosa atque flagitiosa fuisset futura, abrumpit orator sermocinationem et ipse per se loquitur. Corrige hinc Etymologicum M. v. ἱεροποιοὶ [c. 469, 5.] locum hunc vitiose recitantem. REISK.

P. 47. v. 13. πέμπουσιν] Etymolog. M. l. c. πομπεύουσιν, fortasse vere. p. 522, 2. ὅπως πομπεύσῃ — τὴν τοῦ Διονύσου πομπήν. SCHAEFER.

P. 47. v. 13. ἱεροποιῶν] ἱεροποιοὺς Hesychius interpretatur ἐπιμηνίους· ἐπιμηνίαν δὲ ἢ ἐπίμηνον, θυσίαν καθ' ἕκαστον μῆνα τῇ νουμηνίᾳ ἐπιτελουμένην. WOLF. V. Anecd. Bekk. p. 265, 22. SCHAEFER.

P. 47. v. 15. εἰς τὴν ἀγορὰν] Vocabula εἰς τὴν ἀγορὰν a lectore tacite iteranda sunt, ac si ad hunc modum esset exaratum: ὥσπερ οἱ πλάττοντες τοὺς πηλίνους στρατηγοὺς πλάττουσιν εἰς ἀγορὰν (quemadmodum qui sigilla argillaeca fingunt, imperatorum figuras mentientia, quo ea in forum deferant ibique venum proponant), οὕτως ὑμεῖς χειροτονεῖτε τοὺς στρατηγοὺς εἰς ἀγοράν (sic vos creatis imperatores vestros, non quo in castra exeant, sed solummodo quo in foro versentur ibique speciem imperatorum mentiantur). REISK. Suidas II. p. 31. εἰς ἀγορὰν ὑφαίνειν, τὸ εἰς τὴν ἀγορὰν ἐκφέρειν τὰ ὑφαινόμενα. οὕτω Μένανδρος. Ita fere Lucianus Lexiph. T. II. p. 347. [T. V. p. 200. Bip.] ἐλελήθεις σαυτὸν τοῖς ὑπὸ τῶν κοροπλάθων εἰς τὴν ἀγορὰν πλαττομένοις ἐοικώς, κεχρωσμένος μὲν τῇ μίλτῳ καὶ τῷ κυανῷ, τὸ δ' ἔνδοθεν πήλινός τε καὶ εὔθρυπτος ὤν. quae nescio an ducta sint e Demosthen. Phil. I. 7. [h. l.] MEINEK. in *Menandri et Philemonis Reliquiis* p. 275.

P. 47. v. 17. οὐ] Aut pro οὐ sufficiendum est καὶ, aut, servato οὐ, sic legendum: οὐ γὰρ ἐχρῆν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ταξιάρχους παρ' ἄλλων, ἀλλὰ παρ' ὑμῶν, οὐδὲ ἱππάρχους παρ' ἄλλων, ἀλλὰ παρ' ὑμῶν, ἄρχοντας οἰκείους εἶναι. REISK. Nihil opus nec mutari nec addi: vulgatae enim, quippe interrogative intelligendae, sensus plane idem est. SCHAEFER.

P. 47. v. 17. 18. ἡμῶν—ἡμῶν] ἡμῶν bis Harlei. ὑμῶν bis Par. secundus, tertius, septimus, Laudianus, Vossianus, Aug. primi supplem. Aug. sec. et tert. Bavar. Meermann. Ald. P. Manut. REISK. Bis ὑμῶν Auger. Bekker. et Büdiger. Et videtur ipse Reiskius praetulisse. V. annotationem proxime antecedentem. SCHAEFER.

P. 47. v. 18. ἄρχοντας οἰκείους] ἄρχοντας ἔχοντες οἰκείους P. Manut. sine dubio vitiose et sine exemplo vel auctoritate. REISK.

P. 47. v. 18. ἦν] Vulg. ᾖ. ἦν Parisini primus, secundus, tertius, septimus, Aug. primi suppl. Aug. secundus, Bavaricus, Meerm. Aldus, P. Manut. Felic. Sed ᾖ ex Harleiano annotavit Taylor. REISK. Demosthenica exempla huius constructionis particulae ἵνα Reiskius in Ind. Graecit. p. 279. s. congessit, minus recte tradens, ἵνα sic iungi cum indicativo loco optativi vel coniunctivi. Scilicet particula iuncta cum optativo vel coniunctivo solum finem indicat: cum indicativo una subiicit conditionem, qua quid fieret aut factum esset, quod nunc ob defectum illius conditionis non fit aut non factum est. Quae ipsa causa est, cur indicativus ille temporis esse debeat aut imperfecti, aut plusquamperfecti, aut aoristi: vehementer enim errat, quod miror, Devarius de Partic. p. 174. Reusm. cum eoque, quod non miror, Zeunius ad Viger. p. 557. a. in Dinarchi loco p. 9. R. plusquamperfectum ἀπηλλάγμεθα habentes pro perfecto, quod sic non potest hypothetice dici. Hoc quo magis intelligas, Dinarchea constructionis vinculo liberata hoc modo resolve: ἀπηλλάγμεθα ἂν τούτου τοῦ δημαγωγοῦ, εἰ τότε δίκην ἀξίαν ἔδωκε. Ceterum haec particulae finalis structura illustre est exemplum subtilissimi Graecorum acuminis ubertatem notionum tanta verborum paucitate complectentium, ut, si talem breviloquentiam in vertendo velis consequi, te ad incitas redactum sentias. Aliud exemplum, nec minus illustre et nostro cognatum, est copulatio particulae ἂν cum participiis et infinitivis, qua quantum illi compendifecerint, quis non interpretando cum sensu parum iucundo experitur? SCHAEFER.

P. 47. v. 20. πόλεως] Post πόλεως addunt haec duo vocabula, ἡ δύναμις, Aug. primi supplem. Aug. sec. et tert. Bavar. Meerm. Ald. P. Manut. Felic. ἡ δύναμις addidi. REISK.

P. 47. v. 20. τὸν] In Aug. tertio τῶν. REISK.

P. 47. v. 20. ὑμῶν] ἡμῶν Aug. primi supplement. Aug. secundus. REISK.

P. 47. v. 21. τῶν δ' ὑπὲρ] Vulg. τὸν δ' ὑπὲρ. τῶν δ' ὑπὲρ in Aug. primi supplem. in Aug. tertio, Meermann. Bavarico, Aldo, P. Manutio, Felic. REISK.

P. 47. v. 21. τῶν] τῶν secundum abest ab Aug. primi supplem. ab Aug. secundo et tertio, Bavar. Meerm. Aldo, P. Manut. Felic. Sed ex Harlei. annotavit Taylor. REISK. Delevit Auger., uncis inclusit Rüdiger., ambo errantes: nam articulus necessarius est. SCHAEFER.

P. 47. v. 22. ἀγωνιζομένων] Vulg. ἀγωνιζόμενον. ἀγωνιζομένων Aug. secundus, tertius, Bavar. Meermann. Ald. P. Manut. Felic. Restitui τῶν δ' ὑπὲρ — ἀγωνιζομένων. REISK.

P. 47. v. 22. ἱππαρχεῖν] ὑπαρχεῖν Meerm. REISK. Passim ἱππ—scribae in ὑπ—corruperunt: quod inprimis huic cognatisque vocabulis accidit. V. Schneider. ad Xenoph. Cyrop. V. 3. 42. et Osann. Inscript. I. p. 24. SCHAEFER.

P. 47. v. 22. καὶ οὐ τὸν ἄνδρα μεμφόμενος ταῦτα λέγω, ἀλλ'—] Conf. p. 38, 21. SCHAEFER.

P. 47. v. 23. ὑφ' ὑμῶν] ἡμῶν Parisinus quintus, Bavar. Aug. secundus, P. Manut. Malim ἀφ' ὑμῶν. non a vobis delectum oportebat esse, sed civem vestrum, e numero vestro, non peregrinum. REISK. Emendavi ex Reiskii mente ἀφ' ὑμῶν. Ita et emendandum censuit Abbas d' Olivet. AUGER. Vulgatam ne mutes: quippe ipsa per se significat quod illi significatum voluerunt. Ab Atheniensibus enim non poterat χειροτονεῖσθαι, nisi qui ipse esset Atheniensis. Menelaus, ut peregrinus et ξεναγὸς, non fuit κεχειροτονημένος. V. not. ad p. 49, 11. SCHAEFER.

P. 47. v. 26. δὴ] δὲ fuit in Aug. tertio a prima manu, sed iunior δὴ correxit. REISK.

P. 47. v. 26. χρήματα τοίνυν] Constructio et collocatio verborum insolentior. Sed accipio sic: περὶ χρημάτων τοίνυν, (de pecunia, quod ad pecuniam attinet,) ἡ μὲν τροφὴ τῇ δυνάμει ταύτῃ (quod sequitur, κατ' ἐπεξήγησιν accedit, σιτηρέσιον μόνον τοῖς στρατευομένοις) ἐστὶν τάλαντα ἐνενήκοντα, id est, ἡ τροφὴ τῆς δυνάμεως ἀπαιτεῖ τάλαντα τοσαῦτα. 100 drachmae minam, minae 60 talentum, talentum 600 aureos facit. Hinc suo quisque arbitratu rationes Demosthenicas supputet *), et illud notet, equiti triplum σιτηρέσιον esse datum, drachmas tricenas, pediti denas: quorum carnes esse vilissimas vulgaris iocus affirmat; et ipsi milites suam luxuriam et licentiam excusantes aiunt, eadem se conditione esse, qua porcos, qui saginati iugulentur. WOLF.

P. 47. v. 27. σιτηρέσιον] V. Ind. Graec. s. v. SCHAEFER.

P. 47. v. 27. τοῖς στρατευομένοις μόνον τῇ δυνάμει] τὸ

*) Supputavit etiam Taylorus in Reiskii praefat. ad Annotatt. p. 117. SCHAEFER.

στρατευόμενον τῇ δυνάμει Harlei. sed cum vulgata in margine. REISK. Rüdigerus bene post μόνον posuit comma, delevit post ταύτῃ. Perperam Augerus haec omnia, ἔστι μὲν — μόνον, signis inclusit parentheseos. Sola enim σιτηρέσιον — μόνον sunt παρένθετα. Conf. p. 48, 7. SCHAEFER.

P. 47. v. 28. ἐννενήκοντα] Simplex ν dant initio vocabuli Bavaricus et Augustanus tertius; sed in hoc manus correctrix alterum ν addidit. REISK.

P. 47. v. 28. καὶ] In hac particula exit supplementum Augustani, quod iam nunc deinceps non amplius commemorabimus, sed ipsum Augustanum primum nominabimus. REISK.

P. 47. v. 28. μικρόν τι πρός] duo puta talenta. Nam 40 talenta pro navibus, alia 40 pro pedite, denique 12 pro equite conficiunt 92 talenta. REISK.

P. 48. v. 1. τετταράκοντα τάλαντα] Viginti minae per 10 multiplicatae faciunt 200 minas: hae per duodecim mensium numerum multiplicatae faciunt 2400 minas seu 40 talenta. REISK.

P. 48. v. 1. εἴκοσιν] Vulg. εἴκοσι. εἴκοσιν Aug. primus, tertius, Bavar. Meermann. Ald. P. Manut. Felic. REISK.

P. 48. v. 1. μναῖ] μνᾶς Paris. quintus, septimus, octavus. μναῖ dederat prima manus in Aug. tertio, sed secunda correxit μνᾶς, quod etiam in Aldina Tayl. reperi. REISK.

P. 48. v. 3. δέκα ἕκαστος τοῦ μηνὸς] Vulg. δέκα τοῦ μηνός. δέκα ἕκαστος τοῦ μηνὸς Aldus, P. Manut. Felic. Sed omittunt ἕκαστος Harris. Harl. Aldina Taylori. ἕκαστος addidi. REISK. Rursus eiecerunt Bekker. et Rüdiger. Neque eo opus est. Sic nos: *damit der Mann* —. SCHAEFER.

P. 48. v. 3. ὁ στρατιώτης] Articulum ὁ ante στρατιώτης omittunt Harrison. et Harlei. REISK.

P. 48. v. 3. λαμβάνῃ] λάβῃ Paris. septimus. REISK.

P. 48. v. 5. ἐὰν] ἀνὰ Aug. primus, Aldina Taylori. REISK. Aberrarunt, opinor, scribae ad notissimum sibi ἀνά, maxime in medicorum formulis usitatum. Videndum tamen, ne forte in — ιν ανα lateat profectum ab Oratoris manu ἵνα, qua particula v. 2. usus est. SCHAEFER.

P. 48. v. 7. ἀφορμὴν — ὑπάρχειν] ἀφορμὴν τοῖς στρατευομένοις σιτηρέσιον ὑπάρχειν Aug. primus. τὸ σιτηρέσιον Harris. non male. REISK. Immo optime: nam de certo σιτηρεσίῳ Orator hic loquitur, nempe de eo quod modo per partes descripsit. SCHAEFER.

P. 48. v. 8. τοῦτ' ἂν γένηται] ἂν τοῦτο γένηται Aug. primus, Harris. Harlei. Aldina Taylori. εἰ τοῦτο γένηται Ald. P. Manut. Felic. REISK. Legitur in Wolfio εἰ τοῦτο γένηται. Praetuli, ut magis graecum, τοῦτ' ἂν γένηται, quod dant plures libri impressi et manuscripti. AUGER.

P. 48. v. 10. προσποριεῖ] Pro προσποριεῖ in vulgata dedi **προσποριεῖται**, *sibi comparabit, sibi subministrabit.* Ita ex meo censebam legendum, quum eam lectionem vidi confirmatam in codd. M. R. et S. In cod. Q. ad προσποριεῖ additur ται ex posteriore manu. AUGER. προσποριεῖται etiam Bekker. et Rüdiger. Idemque dudum placuerat Kustero de Verb. Med. I. 30. „Apparet" inquit „pro προσποριεῖ scribendum esse in medio προσποριεῖται. Sensus enim est: *ipsum exercitum reliqua sibi comparaturum esse:* ut recte Wolfius vertit. Facile autem syllaba ται a librario negligi vel praeteriri potuit propter proxime sequens τά. Nam eiusmodi syllabae affinis soni se invicem absorbere quasi solent, ut Criticis notum est." Neque ego refragor, cum librorum auctoritas accesserit: quod nisi esset, vulgatam non sollicitarem. V. not. ad p. 22, 26. SCHAEFER.

P. 48. v. 10. αὐτὸ] αὐτὸ dedit etiam in Aug. tertio prima manus, sed secunda, quasi corrigere voluisset, αὐτῷ. Sed aut bene habet vulgata, aut copulanda est utraque lectio. REISK.

P. 48. v. 12. ἐντελῆ] εὐτελῆ P. Manut. Sed illa editio perquam est vitiosa. Verumtamen Taylorus dignum habuit, quod ex Harrison. quoque annotaret. REISK.

P. 48. v. 12. κἀγὼ δὲ — ἔχῃ] Locum hunc citat Hermogenes p. 347. in capite περὶ τοῦ ἀληθινοῦ λόγου his verbis: πεποιθότως δ' ἐρεῖς, ὅταν λέγῃς· κἀγὼ συμπλέων ἐθελοντὴς πάσχειν ὁτιοῦν ἕτοιμος, ἐὰν μὴ ταῦτα οὕτως ἔχῃ. Aristides de D. C. p. 252. ἀξιόπιστον δὲ [facit oratori fidem] καὶ τὸ τιμᾶσθαι προλαμβάνοντα καὶ ζημίαν ὁρίζειν καθ' ἑαυτοῦ ἐφ' οἷς ἂν διεξίῃ. οἷον· ἐγὼ πλέων ἐθελοντὴς πάσχειν ὁτιοῦν ἕτοιμος. REISK.

P. 48. v. 12. κἀγὼ δὲ συμπλέων] Pro κἀγὼ συμπλέων erat ἐγὼ δὲ συμπλέων. OBSOP. Vulg. ἐγὼ συμπλέων. Sic etiam Harlei. ἐγὼ δὲ συμπλέων Harris. Paris. primus et quintus, codex Obsopoei, Vossianus. Pro κἀγὼ dat Aldina Tayl. ἐγὼ simplex sine insequente δὲ. κἀγὼ συμπλέων August. secundus, Ald. Felic. P. Manut. πλέων simplex dat Aristides p. 252. Pro vulgari ἐγὼ συμπλέων correxi κἀγὼ δὲ συμπλέων. REISK. Hermogenes l. c. κἀγὼ συμπλέων. Sic etiam Auger. et Rüdiger. ἐγὼ συμπλέων Bekker. Mihi hoc ἀσύνδετον parum probatur. SCHAEFER.

P. 48. v. 13. ἕτοιμος] scil. εἰμί. V. Ind. Graec. s. v. Porson. ad Euripid. Hecub. p. 97. ed. Lips. tert. et Elmslei. ad Euripid. Med. 599. p. 182. ed. Dind. SCHAEFER.

P. 48. v. 14. ἃ παρ' ὑμῶν κελεύω] Fortasse legendum ἅπερ ὑπάρχειν κελεύω, vel ἃ παρ' ὑμῶν ὑπάρχειν κελεύω. Videtur enim significare, tributum esse conferendum, et sequitur postea: αὐτοὶ τῶν χρημάτων πορισταὶ καὶ ταμίαι γιγνόμενοι: etsi τὸ ποριστὰς ad latrocinia et praedas agendas fortasse pertinet. *) WOLF.

*) Fallitur de latrociniis et praedis agendis cogitans. SCHAEFER.

ἃ παρ' ἡμῶν λέγω Harlei. Post παρ' ὑμῶν deest aut πορίζεσθαι, aut ὑπάρχειν, quod Wolfio visum est. REISK. Adde vel subaudi ὑπάρχειν. AUGER.

P. 48. v. 14. γενήσεται] γενέσθαι Bekker. et Rüdiger. iungentes cum κελεύω ponentesque post hunc infinitivum signum interrogandi, quod etiam in Augeriana post γενήσεται positum est. SCHAEFER.

P. 48. v. 15. ΠΟΡΟΥ ΑΠΟΔΕΙΞΙΣ] Post haec verba, γενήσεται, τοῦτ' ἤδη λέξω, erat in nostro vice tituli, Πάρου ἀπόδειξις. Praeterea in margine haec verba annotata reperi: ἐντεῦθεν ἔφη Διονύσιος Ἁλικαρνασσεὺς ἑτέρου λόγου εἶναι ἀρχήν. προοίμιον δέ φησιν οὐκ ἔχει, ἐπειδὴ δευτερολογία ἐστὶν, ἐν αἷς ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον οὐκ εἰσὶ προοίμια. OBSOP. Scholium, quod e suo codice affert*), legitur **) huius paginae versu primo. In Augustano tertio erat hic titulus seorsim scriptus, et Ἃ, primum vocabulum versus 16., magna rubra litera, quasi nova iniret oratio. Pro Πόρου ἀπόδειξις est in Meermann. Πόροι. REISK.

P. 48. v. 16. Ἃ μὲν ἡμεῖς κ. τ. λ.] Sunt qui novam hinc orationem ordiantur, quos Mounteneius bene refutat. V. Schott. v. Demosthen. p. 81. ***) et Fabricii Bibl. Gr. T. I. p. 924. REISK. Ab istis verbis sequentem orationis partem nobis exhibet Dionysius Halicarnasseus veluti novam Philippicam sub Themistocle archonte dictam. Sed ceteri interpretes rati haud immerito, hanc esse veram primae Philippicae appendicem, hanc ab illa nullatenus eximi posse arbitrantur. Hic mihi liceat aliqua conficere de Dionysio Halicarnasseo, a quo sciunt, ut in praefatione notavimus, omnes quae in Philippum dictae sunt orationes vocari Philippicas. Equidem non possum mihi persuadere, criticum illum tanti iudicii id habuisse pro oratione quadam speciali, quod est evidenter orationis alterius vera appendix, ut constat ex ipsa lectione horum quae exhibemus cum ceteris ut partem primae Philippicae ultimam. Itaque ego existimarim, hic corruptum fuisse Dionysii Halicarnassei textum, et ab aliqua imperita manu male emendatum ad nos pervenisse. Plura porro me inducunt ad ita sentiendum. 1. Summa peritia et excellens Dionysii Halicarnassei iudicium, qui in tanta rei evidentia ita turpiter errare non potuit. 2. Textus, ut se habet, evidenter peccat, quod Wolfius et alii animadverterunt. Nam ista Philippica his verbis incipiens, Ἃ μὲν ἡμεῖς, exhibetur ut sexta, quae tamen ex ipsa rei inspectione, ex ipsa ratione numerorum, debet esse quinta,

*) Nimirum Obsopoeus. SCHAEFER.

**) An in Augustano primo? Idem Scholium e Cod. Vratisl. enotavit Passovius in praefat. ad Rauchenstein. Dissertat. p. XI. edit. Lips. SCHAEFER.

***) V. Ind. Chronolog. p. 687. SCHAEFER.

8. Denique, et hoc mihi videtur invictum argumentum, Dionysius Halicarnasseus liquido dicit, sextam, imo quintam Philippicam, haberi de custodia insularium et civitatum in Hellesponto, περὶ τῆς φυλακῆς τῶν νησιωτῶν καὶ τῶν ἐν Ἑλλησπόντῳ πόλεων: de his autem omnino silet ista Philippica, quam textus ait incipere Ἃ μὲν ἡμεῖς. Verisimillimum est igitur amissam fuisse aliquam Demosthenis Philippicam de hac re habitam, quae Dionysii aetate supererat. Sic ille rhetor mentionem facit alicuius orationis, quae iam non extat, in qua Demosthenes defendebat se dona non accepisse, videlicet ab Harpalo. Itaque pag. LIV. lin. ultima editionis Wolfianae 1604. mihi videtur legendum πέμπτην pro ἕκτην, et p. sequ. lin. 2. pro Ἃ μὲν ἡμεῖς deberet esse initium eius quae periit Philippicae, et quae habebatur περὶ τῆς φυλακῆς τῶν νησιωτῶν καὶ τῶν ἐν Ἑλλησπόντῳ πόλεων. AUGER. Novam hinc orationem incipere post Lelandum et Iacobsium statuit Rüdigerus. V. eius praefat. p. VIII. et Prolegom. p. 14. ss. *) Dissentit Bremius in dissertatione hoc titulo inscripta: *Des Demosthenes erste Philippische Rede ist nur Ein Ganzes.* quae legitur inserta Tomo I. Symbolarum Philologicarum Helveticarum p. 21. ss. (*Philologische Beyträge aus der Schweiz. Herausgegeben von J. H. Bremi und L. Döderlein. Erster Band. Zürich.* 1819. 8.) Neque iniuria, opinor, vir egregius dissentit. SCHAEFER.

P. 48. v. 16. Ἃ μὲν ἡμεῖς] Talentis 92 fore opus dixit: quae, uti probabile est, populus conquiri iussit a quaestoribus, qui ratione inita exposuerunt, unde ea pecunia petenda esset. Catalogus autem de scripto, ut apparet, recitatus hic praetermissus est, ut et leges et decreta et testimonia et alia scripta complura: quae nobis nec inutilia, nec iniucunda lectu essent, si exstarent. WOLF. Ἃ μὲν οὖν ἡμεῖς Pithoeanus, appendix Francofurtana, Aldina Taylori, atque idem voluit Vossianus quoque, qui sic exhibet: Ἃ οὖν μὲν ἡμεῖς. REISK. Particula οὖν haec superioribus arctius iungens videtur ab Oratore profecta. Talia scribae saepissime omittunt, rarissime, si unquam, de suo addunt. SCHAEFER.

P. 48. v. 16. δεδυνήμεθα] δυνάμεθα Paris. quintus. Idem in Aug. tertii margine est adscriptum cum γρ. REISK.

P. 48. v. 17. ἐπειδὰν δ' ἐπιχειροτονῆτε τὰς γνώμας] cum sententias suffragiis vestris comprobaveritis, facta discessione. Verbi causa, diversas sententias dixerint Demosthenes, Demades, Phocion. Qui igitur plures e populo assensores habuerit, τούτου ἡ γνώμη ἐπιχειροτονεῖται. WOLF.

---

*) Philippicae I. appendicem, quae ex alia oratione sumta videatur, dicit Forbigerus p. 13. Prolusionis citatae ad p. 23, 15. SCHAEFER.

P. 48. v. 17. ἃ ἂν ὑμῖν] ἃ δ' ἂν ὑμῖν index Lambini. REISK. Hoc ἃ δ' ἂν est labentis Graecitatis. V. Bastii Epistol. Critic. p. 219. ed. Lips. et not. ad Sophocl. Oed. C. 354. SCHAEFER.

P. 48. v. 18. χειροτονήσατε] Vulg. χειροτονήσαντες. χειροτονήσατε Aug. primus, secundus, tertius, Meermann. Aldus, Felic. P. Manut. χειροτονήσετε Bavaricus, sed super ε penultimo est α superscriptum. Sententiam Mounteneii hoc de loco paulo implicatiorem apud ipsum vide. Quamquam χειροτονήσαντες ex auctoritate codicum consentientium ad χειροτονήσατε reformavi, nullus tamen dubito, dedisse oratorem ποιεῖτε χειροτονήσαντες. *ubi ea, quae vobis arriserint, suffragiis vestris rata iusseritis esse, curate quoque ea factis exsequi.* REISK. Vulg. χειροτονήσατε. Correxi ad Reiskii mentem χειροτονήσαντες ποιήσατε. Ed. Par. dat χειροτονήσαντες, nescio unde assumptum. Idem Reiskius exhibet χειροτονήσαντες ut lectionem in editionibus vulgatam, quam mutavit in χειροτονήσατε ex consensu codicum, sed non indicat, ubi invenerit χειροτονήσαντες. AUGER. Invenit ibidem, ubi Augerus, nempe in edit. Paris., cuius scripturam dici sibi vulgatam Reiskius iterum iterumque monuit. Rüdigerus χειροτονήσαντες dedit, ante ἵνα μὴ subaudiens ὁρᾶτε. „Vulgata [χειροτονήσαντες]" inquit „non videtur mutanda, probante etiam Cel. Hermanno." Hermannus si probavit, probavit soloecismum. Quis enim Graecorum dixit ἐπειδὰν δ' ἐπιχειροτονῆτε χειροτονήσαντες? Loci sensus quid poscat, intellexerunt Reisk. et Auger.: sed in textu refingendo videntur a vero aberrasse. Mihi quidem admodum probabile est Demosthenem sic scripsisse: ἐπειδὰν δ' ἐπιχειροτονήσητε τὰς γνώμας, ἃ ἂν ὑμῖν ἀρέσκῃ ποιήσατε. Magnus mendorum numerus originem debet similitudini vocum antegressarum, quibus aures scribarum dictantes sequentium personarent. V. Wyttenbach. ad Platon. Phaedon. p. 120. SCHAEFER.

P. 48. v. 18. [ἐν]] Abest a Paris. quinto et octavo, Aug. primo et secundo, Aldo, Felic. Sed est in appendice Francofurtana et Aldina Tayl. REISK. Recte deleverunt Auger. et Bekker. Rüdigerus, quo est amore uncorum, uncis inclusum servavit. SCHAEFER.

P. 48. v. 20. ταῖς ἐπιστολαῖς] ταῖς παρασκευαῖς Harrison. REISK.

P. 48. v. 22. τὸν τόπον] Taylorus in Reiskii praefat. ad Annotatt. p. 117. coniicit τὸν τρόπον. Sed τρόπον de situ regionis non dicitur. Bene Reiskius in Ind. Graec. s. v. τόπος. τὸν τόπον τῆς χώρας i. q. τὴν τοποθεσίαν τῆς χώρας, quomodo scriptores temporum posteriorum. Diodorus Sicul. I. 42. ἑξῆς δὲ περὶ τῆς τοποθεσίας τῆς κατ' Αἴγυπτον χώρας κ. τ. λ. SCHAEFER.

P. 48. v. 23. πρὸς ἥν] ᾗ (sine πρὸς) Aristides Τέχν. p. 118. REISK.

P. 48. v. 23. πολεμήσετε] πολεμεῖτε idem Aristides, item

Aug. secundus et Bavar. πολεμήσητε Aug. tertius. REISK. πολεμεῖτε Bekker. Recte: neque enim de bello futuro agitur. Probat etiam Rüdigerus in not. ad p. 50, 7. Sed si, ut videtur, pro futuro Attico habuit, erravit. SCHAEFER.

P. 48. v. 23. λογίσαισθε] λογίσεσθε Aug. primus, Harl. λογίσασθε Aug. tertius. λογίσησθε Aug. secundus. λογίσαισθε Bavar. cum η super diphthongo. REISK.

P. 48. v. 25. τὰ πολλὰ] πολλὰ Harris. sine articulo. REISK.

P. 48. v. 25. προλαμβάνων] προσλαμβάνων Paris. tertius, Meermann. REISK.

P. 48. v. 26. ἐτησίας] ἐτησίους in Aug. tertio prima manus, sed secunda correxit ad modum vulgatae. REISK.

P. 48. v. 27. ἐπιχειρεῖ] ἐπιτηρεῖ Paris. secundus, tertius, septimus, Bavaric. Aug. secundus. Utramque lectionem simul exhibet Aug. tertius, infra hanc, supra vulgatam. REISK.

P. 48. v. 27. δυνώμεθα] δυνάμεθα Aug. secundus δυναίμεθα Aldina Taylori, Bavaric. REISK. Optativum bonorum testium auctoritate restituit Bekkerus, quum vulgo legatur δυνώμεθα: qui modus ubique addi solet coniunctioni ἡνίκ' ἄν, quoniam ea de certo et definito tempore plerumque ponitur. Hic autem optativus egregius est ad irridendos Athenienses: „quo tempore nos istuc proficisci non possemus, *etiamsi velle nos diceremus*.“ BREMI. Optativum etiam Rüdigerus adscivit. Aut hic modus probandus, ut enuntiatio sit hypothetica subaudiaturque *etiamsi vellemus*, aut indicativus, quem dat Aug. sec., deletà particulà ἄν. Prior ratio lenior. ἡνίκ' ἄν, h. e. ὅταν, coniunctivum illud regens, h. l. ineptum est: nam Orator loquitur de certo tempore; ut ἡνίκα, h. e. ὅτε, solum per se intelligendum sit. Citatus Rüdigero locus Xenophontis Oeconom. 11, 14. non caret vitio; scribendum enim: ἡνίκ' ἂν ἔτι ἔνδον καταλαμβάνοιμι, εἴ τινα δεόμενος ἰδεῖν τυγχάνοιμι. Ceterum haec Demosthenis mihi videntur scripta docendis Atheniensibus, non irridendis: sedata enim omnia et gravia sunt. SCHAEFER.

P. 49. v. 1. ἡμᾶς] Vulg. ὑμᾶς. ἡμᾶς Paris. tertius, Meermann. ταῦτα ὑμᾶς Aug. tertius. Utrumque prorsus deest Harris. et Harlei. REISK. ὑμᾶς Auger. Item Rüdiger. sed uncis inclusum. ἡμᾶς praeferendum esse docent sequentia. SCHAEFER.

P. 49. v. 1. βοηθείαις] Hoc in loco quanquam nostrum exemplar cum Aldino concordavit, tamen alia manus et illa perantiqua asscriptum comperi γράφε γοητείαις. Quae mihi profecto germana lectio esse videtur, si quis verborum sensum paulo attentius legerit. Arguit enim Demosthenes cives suos ignaviae, proponens Philippi vigilantiam, omnes temporis articulos rei gerendae captantis. Oportere itaque, ista considerantes, non praestigiaturis rem agere, ἀλλὰ παρασκευῇ συνεχεῖ καὶ δυνάμει, ut mox sequitur. Facilis autem fuit lapsus e γοητείαις in βοη-

θείαις nominum affinitate, veluti in aliis auctoribus idem non raro accidisse vidimus. Alioqui si *βοηθείαις* legendum sit, tum Demosthenes plane pugnantia diceret, cum summo apparatu bellum adversus Philippum gerendum suadeat. OBSOP. *βοήθεια*, tumultuarius miles, ad propulsandos hostes subito coactus. *συνεχὴς παρασκευὴ καὶ δύναμις* versu 2. constans et perpetuus exercitus, qui semper in procinctu stat, quovis in loco paratus ad vim et inferendam et repellendam. *γοητείαις πολεμεῖν*, praestigiis belligerare, etsi scomma non infacetum est, minus tamen placet. WOLF. *γοητείαις* index Herw. quod est translatum e codice Obsopoei, cuius annotat. ad h. l. vide. REISK. V. Ind. Graecit. s. v. Mirum vero vocem notissimam scribis turbarum causam et hic et alibi fieri potuisse. V. not. ad p. 39, 12. SCHAEFER.

P. 49. v. 2. *ὑστεριοῦμεν*] *ὑστεροῦμεν* Aug. 2. REISK. Conf. not. ad p. 51, 12. SCHAEFER.

P. 49. v. 3. *ὑμῖν*] *ἡμῖν* Parisini quintus et septimus, Harl. REISK. Malim *ἡμῖν*. SCHAEFER.

P. 49. v. 3. *χρῆσθαι*] *κεχρῆσθαι* Harl. sine *μὲν*. REISK.

P. 49. v. 3. *τῇ δυνάμει*] *hibernis, quibus hic exercitus utatur, Lemno licet uti* —. Cur expungi par sit haec duo vocabula, non item mihi liquet, atque Valckenario ad Herodotum p. 673. ult. [T. VI. P. II. p. 189. Schw.] REISK. Valckenaer. ad Herodot. VIII, 112. deleri vult *τῇ δυνάμει*: quod non faciendum. Dativus enim significat *in commodum* vestrarum copiarum. p. 18. in. *Ἐπὶ πολλῶν μὲν ἄν τις ἰδεῖν — δοκεῖ μοι τὴν παρὰ τῶν θεῶν εὔνοιαν φανερὰν γενομένην τῇ πόλει*, in salutem civitatis nostrae. p. 11. l. 27. *νυνὶ δὲ καιρὸς ἥκει τις οὗτος—αὐτόματος τῇ πόλει*. BREMI. *τῇ πόλει* regi videtur in illo loco ab *εὔνοιαν*, in hoc ab *ἥκει*. SCHAEFER.

P. 49. v. 5. *Σκιάθῳ*] Meminit h. l. Harpocrat. v. *Σκίαθος*. REISK. Item Photius c. 384. SCHAEFER.

P. 49. v. 5. *ταῖς ἄλλαις*] Absunt a Paris. quinto, septimo et octavo, ab Aldina Taylori, Harlei. ab Aug. primo et secundo, et a texto Bavarici, sed in huius margine legitur. REISK. Delevit Bekker. Servavit, sed uncis inclusa, Rüdiger. Neque ego deleam. Homoeoteleuton, nisi fallor, effecit, ut omitterentur. SCHAEFER.

P. 49. v. 6. *ἃ χρὴ*] Scil. *ὑπάρχειν*. SCHAEFER.

P. 49. v. 6. *στρατεύμασι*] *στρατεύματι* Vossianus, Aldina Taylori, Aug. primus et tertius, Bavaricus, appendix Francofurtana: nam id voluisse videtur, tametsi operae Wechelianae dederunt *στρατεύματα* vitiose. REISK. *στρατεύματι* Bekker. SCHAEFER.

P. 49. v. 7. *τὴν δ' ὥραν — ῥᾳδίως ἔσται*] Si legas *ῥᾳδίως εἴσεσθε*, *facile vos Athenienses scietis*. aut *εἴσεται*, scilicet ὁ *στρατηγὸς ὑμῶν*. *ῥᾳδίως ἔσται* suspectum est, nisi addatur *γνῶναι*.

Malim quidem ῥᾴδιον ἔσται. Sed et id ante positum est, et quocunque te convertas, nulla via bona est. Locus videtur corruptus, et vatem potius quam interpretem postulare. Principio sic verteram: Eo autem anni tempore, cum et appellere ad terram facile est, et a ventis nihil periculi, ad ipsam regionem et mercatuum aditus facile milites accedent.*) Hegendorphinus, ac potius Melanchthon Hegendorphini nomine, sic interpretatur, neglectis verbis: anni tempestates et secundos ventos et omnia, quibus opus erit, providebit imperator. Alius quidam anonymus: et facile erit observare anni tempus, in quo non difficile terram attingere, et videre ventorum constantiam circa eandem regionem et circa ostia civitatum oberrare. Paulus Manutius, vir doctus et disertus, quem honoris causa nomino, ut meretur, hunc locum, si non vere, perspicue certe et eleganter transtulit hoc modo: De anni vero tempore, cum scilicet ad terram liceat accedere, aut quibus ventis ipsam regionem et emporiorum ostia petere sit tutum, non difficilis erit animadversio. Pertinent haec ad eum, quem vos exercitui praefeceritis: qui et de re et de tempore consilium ex occasione capiet. Ego, quae vos agere oporteat, exposui. Afferant alii, me volente et cupiente, meliora et certiora. Ego meam dubitationem ac potius ignorationem ingenue confiteor. WOLF. τὴν δ' ὥραν τοῦ ἔτους cohaeret cum insequente ῥαδίως ἔσται versu 9. unde constat, deesse sive τηρεῖν vel ἐπιτηρεῖν, sive διαγνῶναι. *facile factu vobis erit, ut tempestatem anni opportunam exsequendae huic expeditioni observetis vel discernatis.* REISK. καὶ τὸ τῶν πνευμάτων ἀσφαλὲς explica supplendo καὶ ὅτε τὸ τῶν πνευμάτων ἀσφαλές ἐστι, quae ultima vox etiam subaudienda est ad ῥᾴδιον, quod praecessit. Post ῥαδίως ἔσται evidenter deest verbum aliquod ad complendam phrasim. Ego non dubitavi adiicere ex meo διαγνῶναι, *facile licebit dignoscere.* AUGER. Adscriptâ Bekkeri lectione, Bremius „Si hanc lectionem" inquit „aliquo modo explicare velimus, τὴν ὥραν τοῦ ἔτους erit accusativus temporis: *per opportunum anni tempus*; ἔσται i. q. ἐξέσται; supplendum ex antecedentibus χρῆσθαι τῇ δυνάμει, *facile licebit his copiis uti*, πρὸς αὐτῇ τῇ χώρᾳ, *in ipsa regione, terra.* Sed nescio an locus sit corruptus; codicum tamen medelam expectaverim potius, quam coniecturae." Denique Forbigerus p. 15. Prolusionis citatae ad p. 23, 15. post ῥαδίως ἔσται suspicatur excidisse ἀναμένειν. *tempus navigationi opportunum prope ad terram et ad emporia maritima*

*) Hanc rationem Bekkerus videtur probasse locum sic interpunctum dans: τὴν δ' ὥραν τοῦ ἔτους, ὅτε καὶ πρὸς τῇ γῇ γενέσθαι ῥᾴδιον καὶ τὸ τῶν πνευμάτων ἀσφαλές, πρὸς αὐτῇ τῇ χώρᾳ καὶ πρὸς τοῖς τῶν ἐμπορίων στόμασι ῥαδίως ἔσται. Eodemque modo Rüdigerus, qui diserte ait: „ad ἔσται intell. ἡ δύναμις." SCHAEFER.

facile licebit exspectare. „Ut autem suspicer" inquit „a Demosthene sic scriptum fuisse, facit primo locus similis, qui paullo inferius legitur p. 52, 22. εἶτα τοῦτ' ἀναμενοῦμεν, (scil. Philippum longius longiusque progredi,) καὶ τριήρεις κενὰς — ἐὰν ἀποστείλητε, πάντ' ἔχειν οἴεσθε καλῶς; tum hoc suspicionem mihi auget, quod tam facile intelligitur, quid librariis acciderit, ut hoc ἀναμένειν omitterent; proxime enim sequens sententia incipit a verbis ἃ μὲν οὖν, quae literarum forma vocabulo, quod praegressum sumo, tam similia sunt, ut facile ab illis alterum potuerit praetermitti." Satis coniecturarum: ut facile dubius haereas, quo te vertas in tanta coniectantium fluctuatione. Mihi videntur viri doctissimi nodum in scirpo quaesivisse: neque enim perspicio, quid nos impediat locum sic intelligere, quomodo et Wolfius ait se principio vertisse, et Rüdigerus interpretatur. In Reiskiana, ut in Augeriana, post ἀσφαλὲς et χώρᾳ et στόμασι commatis signo interpungitur: quae interpunctio post ἀσφαλὲς servari debuit. SCHAEFER.

P. 49. v. 8. πρὸς αὐτῇ τῇ χώρᾳ] F. πρὸς αὐτῇ τε τῇ χώρᾳ. REISK. Non opus. SCHAEFER.

P. 49. v. 9. ἃ μὲν οὖν χρήσεται κ. τ. λ.] Corrige interpunctionem ad hunc modum: ἃ μὲν οὖν χρήσεται καὶ πότε τῇ δυνάμει, παρὰ τὸν καιρὸν ὁ τούτων κύριος κ. τ. λ. *quas ad res et quando uti copiis his se deceat, de eo decernet is, quem vos imperatorem iis summa cum potestate praefeceritis.* REISK. Sic interpunxerunt Bekker. et Rüdiger. Hic: „ad χρήσεται cogitando addas τις." Immo ὁ τούτων κύριος, *dux.* SCHAEFER.

P. 49. v. 10. παρὰ] περὶ index Herwag. REISK.

P. 49. v. 10. τούτων] Vulg. τοῦτον. Dedi τούτων, ita ceteris libris legentibus. AUGER.

P. 49. v. 11. ὑφ' ὑμῶν] Sic Basiliensis. Manutianus ὑμῶν, quod magis placet, cum significet, imperatorem Atheniensium Atheniensem esse oportere. WOLF. Praepositio abest ab ed. P. Manutii, atque id amplectitur Wolf. ἡμῶν dat Harlei. et sic quoque versu proximo 12. REISK. Praepositio recte adest. V. not. ad p. 47, 23. SCHAEFER.

P. 49. v. 11. βουλεύσεται] βουλεύεται Bavar. REISK.

P. 49. v. 12. κἂν ταῦτα] Pro ἂν ταῦτα lego ἂν δὲ ταῦτα. WOLF. Vulg. ἂν ταῦτα. ἂν καὶ ταῦτα Aug. secundus. ἂν δὲ ταῦτα mavult Wolf. idque Mounteneius ait in Laudiano reperisse. κἂν de meo dedi. REISK. κἂν ταῦτα etiam Augerus. ἂν ταῦτα Bekker. et Rüdiger. Neque hoc ἀσύνδετον mihi placet. Malim autem ἂν δὲ ταῦτα, quod librorum auctoritas tuetur: nam ipsum illud Aug. secundi ἂν καὶ ταῦτα quid aliud est quam ἂν δὲ ταῦτα? V. not. ad Dionys. Halic. de C. V. p. 158. SCHAEFER.

P. 49. v. 13. πορίσητε] Malim πορίσαντες. REISK. Praeferrem participium, si in libris reperiretur. SCHAEFER.

P. 49. v. 13. ἃ λέγω] Rüdigerus, pronus in sententiam, a verbis Πόρου ἀπόδειξις novam incipere orationem, (quam sententiam nos sub iudicium vocavimus *Philologische Beiträge aus der Schweiz* Vol. I. p. 21—34.) ad hunc locum, „Omnino, inquit, patet, oratorem profiteri, se de his rebus non dixisse. Verumtamen c. 7. [p. 47. in.] de illis exposuerat: nonne igitur haec orationis pars est diversa a priore?" Fateor haec mihi mira videri. Exposuit sine dubio orator de his rebus c. 7. ita, ut copiarum numerum enumeraverit. At ubi haec se fecisse negat? *) Hoc quidem loco addit, quid his c. 7. enumeratis copiis faciendum sit, si civitati eas utiles esse oporteat; πᾶσα nempe ἡ δύναμις νόμῳ κατακλειστέα ἐστὶν ἐπὶ τῷ πολέμῳ μένειν. Tantum igitur abest, ut orator se de his rebus non dixisse profiteatur, ut hic ipse locus priorem respiciat, eique addat, quod ad posteriorem hanc orationis partem reservabatur. BREMI.

P. 49. v. 13. τἄλλα πάντα παρασκευάσαντες κ. τ. λ.] Coniungo παρασκευάσαντες τἄλλα πάντα ἐντελῆ. Manutius ἐντελῆ πᾶσαν τὴν δύναμιν interpretari maluit: copias plane universas lege lata discedere a bello prohibueritis. WOLF.

P. 49. v. 15. πάντα] Abest a Paris. primo et octavo, item ab Aug. primo et tertio, Harl. Harris. REISK. Omisit Bekker. SCHAEFER.

P. 49. v. 16. ἐντελῆ πᾶσαν τὴν δύναμιν] *integras omnes copias*, i. e. omnes omnino copias. AUGER. V. not. ad v. 13. SCHAEFER.

P. 49. v. 16. κατακλείσητε] κατακλείσετε Weimar. REISK.

P. 49. v. 16. ἐπὶ] ἐν Parisinus septimus, Bavaricus. REISK.

P. 49. v. 17. αὐτοὶ] αὐτὸν Harlei. REISK.

P. 49. v. 17. ταμίαι καὶ πορισταὶ] Malim ταμίαι τε καὶ πορισταὶ. REISK. Nimis liberalis Reiskius encliticae. Conf. not. ad vers. 8. De πορισταῖς v. not. ad p. 48, 14. SCHAEFER.

P. 49. v. 18. γενόμενοι] Vulg. γιγνόμενοι. γενόμενοι Paris. primus, quintus, octavus, Aug. primus, appendix Francofurtana, Aldina Taylori. γινόμενοι Harl. Praetuli γενόμενοι. REISK. γιγνόμενοι Auger. Bekker. et Rüdiger. SCHAEFER.

P. 49. v. 18. παρὰ] περὶ Ald. errore perpetuo, quem in posterum ne commemorabo quidem: taedet enim toties idem inculcare. Teneatur universe, in Aldino ad exemplum veterum codicum manu scriptorum eandem siglam utramque praepositionem repraesentare. REISK. Conf. Bastii Commentat. Palaeogr. p. 830. SCHAEFER.

---

*) Rüdigerum in fraudem, nisi fallor, induxit vitiosa Reiskianae interpunctio ab ipso temere servata, qua, signo commatis posito post χρήματα, πρῶτον continuatur sequentibus ἃ λέγω: ut Orator videatur dicere, se his de rebus nunc primum loqui. SCHAEFER.

P. 49. v. 20. παύσεσθ'] παύσασθ' Aug. tertius. Forte voluit παύσαισθ' dare. REISK.

P. 49. v. 20. βουλευόμενοι] Ita et Harris. REISK.

P. 49. v. 21. ἄνδρες] Deest Harl. REISK.

P. 49. v. 22. τῶν] Abest a Vossiano, qui etiam πόρον dat in singulari. In texto Meerm. est τὸν, veruṃtamen corrector in margine τῶν adscripsit. Necesse est idem in Paris. primo, secundo et tertio fuisse, quamquam annotatum inde nil est. REISK.

P. 49. v. 22. πόρων] πόρον Paris. primus, secundus et tertius, Meerm. Vossianus. REISK.

P. 49. v. 23. ἄγων καὶ φέρων] V. Taylor. in Reiskii praefat. ad Annotatt. p. 117. SCHAEFER.

P. 49. v. 25. τούτῳ] τούτοις Parisinus quintus. REISK.

P. 49. v. 26. οὐχ] Subaudi ex insequentibus sublegenda οὐκ οἰχήσεται [ἄγων] αἰχμαλώτους τοὺς ὑμετέρους πολίτας, οὐδ' ἐκλέξει χρήματα, quemadmodum antehac fecit, in posterum non facturus. REISK. De hoc οὐχ ὥσπερ v. Heindorf. ad Platon. Gorg. p. 259. et ad Protag. p. 574. SCHAEFER.

P. 49. v. 28. ὑμετέρους] ἡμετέρους Paris. quintus et octavus, Harris. Harl. REISK. Placet ἡμετέρους. SCHAEFER.

P. 49. v. 28. ἄγων] Pro ἄγων nostrum habebat ἔχων. OBSOP. ἔχων Parisin. primus, quintus, octavus, Aug. primus, codex Obsopoei, Pithoeanus, appendix Francofurtana, Aldina Taylori, Harris. Index Herwag. idem voluit exhibere, tametsi errore operarum corruptum dederit ἔχον. REISK.

P. 49. v. 28. πρὸς] Abest ab indice Herwag. REISK.

P. 49. v. 28. Γεραιστῷ] Pro Γεραστῷ, Γεραιστῷ legendum est, quod est promontorium et portus nomen Euboeae. OBSOP. Vulg. Γεραστῷ. Γεραιστῷ Paris. quintus et Aug. tertius e correctione; manus enim antiquior vulgatam dederat. Cum diphthongo exarandum esse censuit etiam Obsopoeus, e coniectura sua, ni fallor, id, non e codice suo, promens. Exhibet idem editio Wolfii quoque. Praetuli Γεραιστῷ. REISK. V. Porson. ad Euripid. Orest. 986. SCHAEFER.

P. 49. v. 29. συλλαβὼν] συμβαλὼν Bavar. REISK.

P. 49. v. 29. ἐξέλεξε] ἔλεξε simplex dant Parisinus quintus et Bavar. REISK.

P. 50. v. 1. ἀπέβη] ἐπέβη appendix Francofurtana. REISK.

P. 50. v. 1. τὴν ἱερὰν — τριήρη] Intelligo τὸ θεωρικὸν πλοῖον, de quo est apud Platonem: quo sacrificia Delum ab Atheniensibus pervehebantur. WOLF. Citat h. l. Harpocrat. v. ἱερὰ τριήρης. REISK. V. Photius c. 79. Duae erant aetate Demosthenis: plures insecutis temporibus, numero aucto per abominabilem adulationem degenerum Atheniensium. V. Anecd. Bekk. p. 267, 21. SCHAEFER.

P. 50. v. 1. ἔχων] φέρων Harris. REISK.

P. 50. v. 2. ἠδύνασθε] δύνασθε (in praesenti) Aug. primus. REISK.

P. 50. v. 3. προέλησθε] Ita et Harl. προθῆσθε Paris. primus, quintus, septimus, Aug. secundus. πρόθησθε (antepenacute) Bavaricus in texto, sed margo γρ. προέλθητε. In Pithoeano et Aldina Tayl. est προσθῆτε. In Aug. primo πρόσθησθε. προέλοισθε apud Aldum, Felic. P. Manut. In appendice Francofurtana est πρόθοισθε. προέθησθε dat Harris. quod est nihili. REISK. προέλοισθε Auger. προθῆσθε Bekker. et Rüdiger. Cum de re praeterita Orator loquatur, praestat sequi Augerum: nisi praeferas scripturam appendicis Francofurtanae. Rüdigerus quid h. l. sibi velit, non intelligo. SCHAEFER.

P. 50. v. 6. γίνεσθαι] γίγνεσθαι Bekker. et Rüdiger. SCHAEFER.

P. 50. v. 7. ἐπιμελησόμενοι] Pro ἐπιμελησόμενοι nostrum habebat ἐπιμελούμενοι. OBSOP. ἐπιμελούμενοι Parisini primus et quintus, Aug. primus, codex Obsopoei, Pithoeanus, Vossianus, appendix Francofurtana, Harris. Harl. Aldina Taylori. REISK. ἐπιμελούμενοι Bekker. et Rüdiger., hic quidem, ut videtur, pro futuro Attico habens; quod non probo. SCHAEFER.

P. 50. v. 8. ἀναλίσκετε] ἀναλίσκεται Aug. primus, Voss. Harlei. REISK.

P. 50. v. 8. ἀποστόλων] V. Zonaras c. 236. SCHAEFER.

P. 50. v. 10. ὄχλον] Post ὄχλον videtur ἔχετε deesse. REISK. Nimirum displicuit viro egregio ὄχλον regi a verbo ἀναλίσκετε. Idem, ut puto, movit Augerum, ut ante τοσοῦτον subaudiens ἃ, posito commatis signo post ἁπάντων, iungeret καὶ τοσοῦτον ὄχλον καὶ τοσαύτην παρασκευὴν ἔχει. Frustra ambo: habemus enim h. l. exemplum usitatissimae figurae, de qua Dorvillius omnium copiosissime et doctissime disputavit ad Chariton. p. 440. ss. ed. Lips. Aliud exemplum occurrit p. 59, 17. ubi rursus turbae. SCHAEFER.

P. 50. v. 10. τοσαύτην] Abest ab Aug. primo et Aldina Taylori et appendice Francofurtana. REISK. Uncis incluserunt Bekker. et Rüdiger. Sed non videtur abesse posse, cum statim sequatur ὅσην. SCHAEFER.

P. 50. v. 11. τις] τι (sine sigmate) Aug. primus, index Herwag. appendix Francofurtana, Harris. REISK. τι bene Bekker. et Rüdiger. τῶν ἁπάντων est neutrius generis. SCHAEFER.

P. 50. v. 11. ἔχει] Post ἔχει videtur ἐπιδείκνυσθαι deesse. Fortasse quoque pone ἁπάντων deest Ἑλλήνων. REISK. Hic etiam, ut multis aliis locis, defectus orationis sine ulla causa odoratus est. SCHAEFER.

P. 50. v. 11. ὑμῖν] ἡμῖν Harl. REISK.

P. 50. v. 12. ὑστερίζειν] ὑστερίζων P. Manut. REISK.

P. 50. v. 14. προεῖδεν] M. πρόοιδεν, *praescit, ante novit*, sicut σύνοιδα, ἔξοιδα, praeterito medio. προεῖδον, *providi, prospexi*, unde προϊδεῖν: sed a πρόοιδα προειδέναι, οι in ει mutato. WOLF. προοῖδεν Paris. secundus, tertius, quintus, Harl. Harris. In Augustano primo dederat antiqua manus προοῖδεν cum circumflexo: sed nova manus, eraso circumflexo, dedit πρόοιδεν antepenacute. Et id malebat Wolfius. Ergone Wolfius correxit h. l. Augustanum? Mounteneius hoc probat. REISK. Vulg. προεῖδεν. Dedi πρόοιδεν, quam lectionem habent multi et optimi codd. AUGER. Sic etiam Bekker. et Rüdiger. SCHAEFER.

P. 50. v. 14. ὑμῶν] Sic et Bavaricus, sed superscripto ἡ. REISK.

P. 50. v. 14. ἐκ πολλοῦ] Deest Harl. REISK.

P. 50. v. 15. πότε, καὶ] πότε δὲ καὶ Aug. secundus. F. καὶ πότε. Nam alias nominativi χορηγὸς et γυμνασίαρχος non possunt constare cum τί δεῖ λαβόντα ποιεῖν, sed debebat dictum esse τί ποιήσει λαβών. Ad χορηγὸς et γυμνασίαρχος subauditur ἔσται τότε. REISK. Ego quoque desidero copulam. Possis etiam πότε τε. SCHAEFER.

P. 50. v. 15. παρὰ τοῦ] παρά του Paris. primus. REISK. Hoc adscivit Augerus miro errore. Plura huiusmodi, a quibus vel tirones facile caveant, in Augerianis occurrunt: nec tetigi, ubi tacere liceret.*) SCHAEFER.

P. 50. v. 16. οὐδὲν ἀνεξέταστον] F. καὶ οὐδὲν ἀνεξέταστον, aut οὐδὲν γὰρ ἀνεξέταστον, aut οὐδὲν δ' ἀνεξέταστον. REISK. Iure requirit particulam vincientem. Fortasse scribendum οὐδὲ γὰρ οὐδὲν —. SCHAEFER.

P. 50. v. 16. ἀνεξέταστον] Sic etiam in texto Bavarici, sed in margine γρ. ἀνεξέστατον, quod nihili est; aut latet aliud quid abstrusius. REISK.

P. 50. v. 17. τοῖς περὶ τοῦ πολέμου] Subaudi νόμοις. REISK. Immo τοῖς neutrius est generis. SCHAEFER.

P. 50. v. 17. περὶ] Deest Harrison. REISK. Fortasse recte. τὰ τοῦ πολέμου, *res bellicae*. SCHAEFER.

P. 50. v. 17. τῆς τούτου παρασκευῆς] Pro τῆς τούτου παρασκευῆς in nostro τῇ τούτου παρασκευῇ scriptum legebatur. OBSOP. τῇ τούτου παρασκευῇ Paris. primus, quintus, octavus, August. primus et tertius, codex Obsopoei, Pithoeanus, Aldina Taylori, Vossianus, appendix Francofurtana, Harris. Idem in Bavarico est superscriptum. τῇ τούτων παρασκευῇ index Herwag. Malim ταῖς τούτου παρασκευαῖς. Vulgatam si servamus, item

---

*) „Augerius, qui quos edidit scriptores egregie corrupit —". Boissonad. Commentat. Epigraph. post L. Holstenii Epistol. p. 422. SCHAEFER.

hic subaudiendum erit νόμοις. *in legibus de bello latis, item in legibus de apparatu bellorum.* REISK. τῇ τούτου παρασκευῇ Bekker. Bene: nisi forte praestat, deleta cum Harris. praepositione περὶ, scribere τῇ τούτων παρασκευῇ, quod dat index Herwag. SCHAEF.

P. 50. v. 17. ἄτακτα, ἀόριστα, ἀδιόρθωτα] ἄτακτα, ἀδιόρθωτα, ἀόριστα Aug. primus, Harl. ἄτακτα, ἀόριστα καὶ ἀδιόρθωτα Vossianus. REISK. ἄτακτα, ἀδιόρθωτα, ἀόριστα Bekker. SCHAEFER.

P. 50. v. 20. ἀντιδόσεις ποιούμεθα] V. Taylor. in Reiskii praefat. ad Annotatt. p. 117. et Dorvill. ad Chariton. p. 307. extr. ed. Lips. SCHAEFER.

P. 50 v. 22. τοὺς μετοίκους] Citat h. l. Harpocrat. v. μέτοικοι. REISK. V. Photius c. 194. SCHAEFER.

P. 50. v. 22. τοὺς χωρὶς οἰκοῦντας] S. τῶν πρώην δεσποτῶν ἀπελευθέρους, libertinos, qui relicta patroni familia suum ipsi negotium gerunt. WOLF. Citat h. l. Harpocrat. v. τοὺς χωρὶς οἰκοῦντας. Multa et varia hoc super loco viri docti disputant. Mihi videntur *seorsim habitantes* appellati fuisse fratres familias, qui suas sibi res familiares separatas a re paterna caeterorumque fratrum haberent, patribus adhuc superstitibus, ab iisque seorsim habitarent. Conf. p. 1149, 22. 1161, 15. REISK. De horum verborum sensu multa viri docti disputant. Ego intelligo de peregrinis extra urbem et agrum Atticum habitantibus. AUGER. Photius h. l. citans c. 438.: Τοὺς χωρὶς οἰκοῦντας, Δημοσθένης Φιλιππικοῖς. καὶ μετὰ ταῦτα ἐμβαίνειν τοὺς μετοίκους ἔδοξε καὶ τοὺς χωρὶς οἰκοῦντας τῶν δεσποτῶν. οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ χωρὶς τοῦ προκεῖσθαι *) φανερὸν ἂν εἴη τὸ δηλούμενον, ὅτι οἱ ἀπελεύθεροι καθ' ἑαυτοὺς ᾤκουν χωρὶς τῶν ἀπελευθερωσάντων. ἐν δὲ τὸ **) τέως δουλεύοντες ἔτι συνῴκουν. Photii liber addita habens verba τῶν δεσποτῶν auctus videtur fuisse glossemate. Anecdota Bekk. p. 316, 11. Χωρὶς οἰκοῦντες: οἱ ἀπελεύθεροι, ἐπεὶ χωρὶς οἰκοῦσι τῶν ἀπελευθερωσάντων. ἢ δοῦλοι χωρὶς οἰκοῦντες τῶν δεσποτῶν. Hunc Grammaticum sequitur Boeckhius de Oecon. polit. Atheniens. T. I. p. 281. Sed posteriora, ἢ δοῦλοι — δεσποτῶν, vix probem. Reiskius nisi de filiis iunioribus τῶν μετοίκων intellexit, vehementer erravit: quanquam vel sic eius ratio mihi displicet solam probanti interpretationem Wolfianam. SCHAEFER.

P. 50. v. 22. εἶτ' αὐτοὺς] εἶθ' αὐτοὺς index Herwag. REISK.

P. 50. v. 23. ταῦτα] Abest a Parisino quinto. REISK.

P. 50. v. 23. μέλλετε] μέλλεται Bekker. et Rüdiger. Recte: alioqui Orator prima persona in toto hoc loco utens scripsisset μέλλομεν. Xenophon Anab. III. 1. 47. ὡς μὴ μέλλοιτο, ἀλλὰ περαίνοιτο τὰ δέοντα. SCHAEFER.

---

*) L. προσκεῖσθαι. scil. τῶν δεσποτῶν. SCHAEFER.

**) L. τῷ. SCHAEFER.

P. 50. v. 25. τὸν γὰρ τοῦ πράττειν χρόνον] τὸν μὲν γὰρ τοῦ πράττειν χρόνον Aldina Tayl. REISK.

P. 50. v. 26. οὐ μένουσι] Pro οὐ μένουσι in nostro οὐκ ἀναμένουσι. OBSOP. οὐκ ἀναμένουσι Paris. primus et quintus, Harris. Aldina Taylori, appendix Francofurtana, Aug. primus. In Aug. tertii texto est vulgata, sed nova manus alteram suffecit lectionem, quae etiam in margine Bavarici, item in Pithoeano et Vossiano est, nec non in Herwagiano indice et codice Obsopoei. REISK. οὐκ ἀναμένουσι Rüdiger. quod mihi etiam magis placet. SCHAEFER.

P. 50. v. 27. ἡμετέραν] ὑμετέραν Paris. secundus et tertius, Aug. primus, secundus et tertius, Bavar. Meermann. Aldus, P. Manut. Felic. REISK. Item cod. Obsopoei. Dedit etiam Auger. Praestat ἡμετέραν. SCHAEFER.

P. 50. v. 27. ῥᾳθυμίαν] Pro εἰρωνείαν in nostro ῥᾳθυμίαν. Quamvis ῥᾳθυμίαν in aliis quoque legi Aldus indicarit. Quam enim huc quadret εἰρωνεία, non video. Tempus, quod rebus agendis, inquit, impertiendum erat, apparando consumitis. Atqui negotiorum occasio et opportunitas vestram tarditatem et socordiam non exspectant. OBSOP. εἰρωνείαν Paris. secundus, tertius, septimus, octavus, Pithoeanus, Aldina Tayl. Meermann. index Herwag. Obsopoeus idem in Aldino affirmat esse, eiusque loco se reperisse in suo Pannonico ῥᾳθυμίαν. Ego vero in Aldino, quo utor, video ῥᾳθυμίαν exaratum. Bavaricus in texto hanc lectionem, in margine vulgatam dat. REISK. εἰρωνείαν vide ne ab Oratore profectum sit. Conf. p. 42, 8. et Ind. Graec. SCHAEFER.

P. 50. v. 27. δ' εἰς τὸν] δὲ τὸν Bekker. SCHAEFER.

P. 50. v. 28. ἡμῖν] ὑμῖν Paris. primus, quintus, octavus, Harlei. REISK.

P. 51. v. 1. ἐπ' αὐτῶν] ὑπ' αὐτῶν Paris. primus et quintus. REISK.

P. 51. v. 1. τοῦθ'] τοσοῦτον Paris. quintus. REISK.

P. 51. v. 2. ἤδη τοιαύτας] τοιαύτας ἤδη Harl. REISK.

P. 51. v. 4. *ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ*] Vulg. *ΕΠΙΣΤΟΛΗ. ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ* Aug. secundus, Laudianus, appendix Francofurtana. Plane abest ab Aug. tertio, Aldina Taylori et Harl. Praetuli *ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ* in plurali. REISK. Singularem praetulit Rüdiger. me probante. Pluralis natus e τοιαύτας perperam intellecto. Sic intellige: *tales*, qualis est quae vobis recitabitur. SCHAEFER.

P. 51. v. 5. οὖν] Abest a Parisino quinto, ab Aug. primo et secundo, et a Bavarico: sed in hoc est superscriptum. REISK. Recte omisit Bekker. SCHAEFER.

P. 51. v. 7. τῷ] Abest ab Aug. secundo. REISK.

P. 51. v. 10. αἰσχρόν ἐστιν κ. τ. λ.] Citat h. l. Stobaeus p. 365, 9. REISK.

P. 51. v. 29. ἐὰν] ἂν Harl. REISK.

P. 52. v. 1. ἐὰν ἐν Πύλαις] ἐὰν δ' ἐν Πύλαις Paris. quintus et octavus, item Aug. tertius, sed in hoc δὲ a nova manu est superscriptum. REISK.

P. 52. v. 1. ἐὰν ἄλλοθι] ἐὰν δὲ ἄλλοθι Paris. quintus et octavus. ἐὰν δὴ ἄλλοθι Aug. tertius, sed rursus δὴ a secunda manu est additum. Pro ἄλλοθι Harrison. dat ἑτέρωθι. REISK.

P. 52. v. 1. που] ποι Paris. primus et quintus, Aug. primus, Aldina Taylori. REISK.

P. 52. v. 2. ἄνω καὶ κάτω] ἄνω κάτω Bekker. Quod non displicet: vulgi enim sermonem Orator videtur consulto expressisse. SCHAEFER.

P. 52. v. 2. βεβούλευσθε] βουλεύεσθε Paris. septimus. REISK.

P. 52. v. 3. αὐτοὶ] Vulg. αὐτοῖς. ἀυτοῖς cum leni Paris. primus. αὐτοὶ Paris. quintus et octavus, Aug. primus, Vossianus, Harris. Harlei. Praetuli αὐτοί. REISK. Potest ferri αὐτοῖς, quod habet vulgata: sed praetuli cum Reiskio αὐτοί, quam lectionem vidi multis codicibus confirmatam. AUGER.

P. 52. v. 8. περὶ] πρὸ Paris. primus, Aug. primus, Aldina Taylori. περὶ est in Harris. Utrumque, h. e. tam περὶ, quam πρὸ, deest Harlei. REISK.

P. 52. v. 5. πρὸ τῶν πραγμάτων] Pro περὶ τῶν χρημάτων omnino, sicut nostrum habuit, π. τ. πραγμάτων legendum est. Reprehendit eorum incuriam, quod nullam rerum agendarum curam suscipiant, nisi ubi aliquid factum esse audierint, etc. nec usquam in tota oratione pecuniarum mentionem fecisse videtur. OBSOP. Cum pecuniae sint nervi bellorum, non incommoda est haec lectio [περὶ τῶν χρημάτων]. Malo tamen cum Obsopoeo πραγμάτων, quod omnia complectitur. Et quid si legas πρὸ τῶν πραγμάτων? WOLF. πραγμάτων Paris. secundus et septimus, Bavaricus, Aug. primus, secundus, tertius, codex Obsopoei, qui id praefert vulgatae, Felic. P. Manutius, qui vulgatam in indicibus exhibent, quam etiam dat appendix Francofurtana. Praetuli πρὸ τῶν πραγμάτων. REISK. Idem praetulit Augerus. „Plerique codd.“ inquit „et Felic. legunt περὶ τῶν πραγμάτων, nonnulli et Ald. περὶ τῶν χρημάτων, pauci admodum πρὸ τῶν πραγμάτων.“ Item Bekkerus. Miro iudicio Rüdigerus περὶ τῶν χρημάτων reduxit. SCHAEFER.

P. 52. v. 5. πρὶν ἂν — πύθησθε] πρὶν ἂν ᾖ γιγνόμενον ἢ γεγενημένον τι πύθησθε Aug. primus, Harris. et Harlei. ᾖ primum abest ab Aug. secundo. REISK. Hunc alterum verborum ordinem ut aliquanto graviorem praeferam. Absurdum est negligere rem, quae tua intersit, antequam fiat: absurdissimum, antequam facta sit. SCHAEFER.

P. 52. v. 6. ἐνῆν] ἦν simplex Bavar. Aug. secundus. Appendix Francofurtana dat μὲν καὶ ἦν ποιεῖν. REISK.

P. 52. v. 7. ποιεῖν] Abest ab Aug. primo. REISK. Omisit Bekker. Uncis inclusit Rüdiger. SCHAEFER.

P. 52. v. 7. ἐγχωρεῖ] scil. ταῦτα ποιεῖν καὶ ἐς ὕστερον. ἐγχωρεῖν Aug. secundus. REISK.

P. 52. v. 8. δοκεῖ δέ μοι — Φιλίππῳ] Citant Anecd. Bekk. p. 119, 15. ubi pro ἐμβαλεῖν legitur ἐμβάλλειν. SCHAEFER.

P. 52. v. 8. μοι θεῶν τις, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι] μοι τις, ὦ Ἀθηναῖοι, θεῶν. Harl. REISK.

P. 52. v. 8. γιγνομένοις] γινομένοις Harl. REISK.

P. 52. v. 10. ὑπὲρ] Taylor. in Reiskii praefat. ad Annotatt. p. 117. coniicit ὑπὸ. Frustra. SCHAEFER.

P. 52. v. 11. προσείληφεν] προσείληφεν Aug. primus et Harleianus. REISK.

P. 52. v. 12. ἀποχρῆν ἐνίοις] ἀποχρῆν ἂν ἐνίοις Aug. primus, qui tamen nihilominus proximum ἂν retinet, item Harlei. et Vossianus, qui sic dat: ἀποχρῆν ἂν ἐνίοις μοι δοκῇ. REISK. ἀποχρῆν pro ἀποχρῆναι. AUGER. V. Porson. ad Euripid. Hecub. 260. Reiskius in textu ἀποχρῆν, in nota ἀποχρῆν. Cum iota subscripto etiam p. 46, 10. Utroque loco iota Bekkerus quoque subscripsit. ἀποχρῆν ἂν fortasse natum corrumpendo ex ἀποχρῆναι, de qua forma infinitivi v. Anecd. Bekk. p. 81, 31. Rüdigerus ad h. l. ea adscripsit, quae ab hodierno Demosthenis editore vix quisquam exspectaverat. SCHAEFER.

P. 52. v. 13. δοκεῖ] Vulg. δοκῇ. δοκεῖ Aldus, P. Manut. REISK.

P. 52. v. 14. ἦμεν] οἶμαι Harris. REISK.

P. 52. v. 14. νῦν δ' ἐπιχειρῶν — ὑμᾶς] Citant Anecd. Bekk. p. 136, 7. SCHAEFER.

P. 52. v. 14. νῦν] Abest ab Aug. tertio. REISK.

P. 52. v. 15. τινι] τι Paris. quintus et septimus, item Bavar. et appendix Francofurtana, Aldina Tayl. nec non Harris. et Harl. τινα Aug. secundus. REISK. Accusativum linguae fert ratio. Sed longe frequentior est altera constructio eademque Oratori usitata. V. Georg. Lecapen. in Matthaei Lectt. Mosq. T. I. p. 62. De significatione pronominis emphatica hic nemo cum Rüdigero cogitabit. SCHAEFER.

P. 52. v. 15. ἐκκαλέσαιθ'] ἐκκαλέσειθ' Meermann. ἐκκαλέσαιτο Aldina Taylori. REISK. V. Ind. Graec. SCHAEFER.

P. 52. v. 16. εἴπερ — ἀπεγνώκατε] Citant Anecd. Bekk. p. 119, 19. ubi pro ἑαυτῶν est αὑτῶν. Conf. Zonaras c. 263. in. SCHAEFER.

P. 52. v. 16. ἑαυτῶν] αὐτῶν Paris. secundus et tertius, item Bavar. ὑμῶν αὐτῶν Paris. quintus. αὑτῶν Aug. secundus cum leni. Plane deest Harl. REISK. Rüdigerus ἑαυτῶν uncis inclusit, ut spurium: quod non probo. Quae enim in codd. est lectionis varietas, haec inde nata, quod librarii offendebant in ἑαυτῶν pro ὑμῶν αὐτῶν. Locus noster sic laudatur in Bekkeri Anecd.

Gr. T. I. p. 119. p. 9. l. 12. s. τῶν πραγμάτων ὑμῖν ἐκείνων αὐτοῖς ἀντιληπτέον ἐστὶν, εἴπερ ὑπὲρ σωτηρίας αὐτῶν φροντίζετε, ubi ante Reiskium αὐτῶν legebatur. Verum praebuit cod. Bav. De Cor. p. 252. l. 14. ss. νομίζειν, ὑμᾶς μὴ μόνον εὔνους αὐτοῖς, ἀλλὰ καὶ φρονίμους ἀνθρώπους καὶ μάντεις εἶναι; sic recte Bekkerus ex optimis libris, quum vulgo legeretur αὑτοῖς. Ita etiam non tolerarunt, si αὑτοὺς poneretur pro ἡμᾶς αὐτοὺς, ut de Cor. p. 282. l. 2. οὐδ' ἀναλαβεῖν αὐτοὺς ἂν ἠδυνήθημεν, ubi pronomen libri nonnulli deleverunt, nonnulli mutarunt in αὑτούς. p. 95. l. 5. s. σκέψασθαι, τί ποιοῦμεν αὐτοὶ νῦν καὶ ὅπως χρώμεθ' αὐτοῖς, i. e. ἡμῖν αὐτοῖς: Mss. quidem αὐτοῖς, sc. τοῖς πράγμασι, quod in se damnandum non foret. Sed hic Demosthenis consilium est, Atheniensibus graviter in animum inducere, rem in eo verti, *quo modo se ipsis utantur.* BREMI.

P. 52. v. 17. λογίζεται] Pro λογίζεται nostrum exemplar habebat ὀργίζεται, magno sane discrimine, licet posterius ego putem esse convenientius, ut ex verbis Demosthenis apte potest colligi. Demiror autem, neminem vestrum neque cogitare, neque indignari, videntem principium belli puniendi Philippi gratia sumptum esse, finem vero eo tendere, ne ipsi male affligamur. OBSOP. γρ. ὀργίζεται Paris. primus, secundus, quintus, appendix Francofurtana, margo Augustani tertii, (sed textum consentit vulgatae,) porro Augustanus primus, codex Obsopoei, Felic. P. Manutius, cuius index vulgatam exhibet. REISK. Multi codd. dant, vel in textu, vel ad marginem, vel inter lineas, ὀργίζεται, quae lectio non est improbanda. AUGER. ὀργίζεται Bekker. Vulgatam bene tuetur Rüdigerus. Conf. Bremii annotationem ad p. 41, 1. Totius huius loci tenor hoc agit, ut incredibilis Atheniensium socordia expugnetur, non ut affectus concitentur. SCHAEFER.

P. 52. v. 18. ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι] Desunt haec verba Harl. REISK.

P. 52. v. 20. περὶ] Pro περὶ in nostro ὑπὲρ fuit. OBSOP. ὑπὲρ Paris. primus et quintus, item codex Obsop. et Harris. REISK. ὑπὲρ Bekker. SCHAEFER.

P. 52. v. 20. τιμωρήσασθαι] τιμωρήσεσθαι index Herw. REISK.

P. 52. v. 21. μὴ] Abest ab Aug. secundo. REISK.

P. 52. v. 21. αὐτοὺς] αὐτοὶ Aug. primus, (sed in hoc codice id erat in margine a manu, quod videbatur, alia annotatum,) nec non Aug. secundus et tertius, item Bavar. αὐτοὺς abest a Voss. Harris. et Harl. αὐτὸν perspicue dat Aldina Taylori. REISK. Omisit Bekker. Etiam Rüdiger. voluit omittere, sed oblitus est. SCHAEFER.

P. 52. v. 21. τοῦ] Abest ab Aug. primo, secundo, tertio et Bavarico. REISK. Deleverunt Bekker. et Rüdiger. SCHAEFER.

P. 52. v. 22. κωλύσει] κωλύσῃ Bavar. κωλύσοι Harl. REISK.

P. 52. v. 23. τριήρεις πολιτικῆς δυνάμεως κενάς] Vulg. τριήρεις κενάς. τριήρεις πολιτικῆς δυνάμεως κενὰς Aug. tertius, quod non contemnendum videtur. Et sic dedi. REISK. κενὰς Ulpianus explicat supplendo πολιτικῆς δυνάμεως. AUGER. Bene omisit Augerus scholium, quod longe acutiori Reiskio imposuit. Omiserunt etiam Bekker. et Rüdiger. p. 30, 1. δέκα ναῦς ἀποστείλατε ἔχοντα Χαρίδημον κενάς. SCHAEFER.

P. 52. v. 25. τὰς παρὰ τοῦ δεῖνος ἐλπίδας ἐὰν ἀποστείλητε]. Infra p. 53, 7. ὅποι δ' ἂν — τὰς ἀπὸ τοῦ βήματος ἐλπίδας ἐκπέμψητε. SCHAEFER.

P. 52. v. 25. παρὰ] ἀπὸ Aug. primus, appendix Francofurtana, Harl. Harris. Aldina Taylori. Utramque lectionem dat Bavar. vulgatam infra, alteram supra. REISK.

P. 52. v. 25. ἐὰν] ἂν Harl. REISK.

P. 52. v. 26. ἐμβησόμεθα] Vulg. ἐκβησόμεθα. ἐμβησόμεθα Paris. primus et quintus, Aug. primus, Laudianus, Pithoeanus, appendix Francofurtana, Aldina Taylori. Correxi ἐμβησόμεθα, scil. εἰς τὰς ναῦς. REISK. Possis etiam εἰσβησόμεθα, unde natum illud ἐκβησόμεθα. V. Bastii Comment. Palaeogr. p. 720. s. SCHAEF.

P. 52. v. 26. ἔξιμεν] ἔτι μὲν Voss. REISK.

P. 52. v. 28. ποῖ δὴ προσορμιούμεθα κ. τ. λ.] Citat h. l. Hermogenes p. 347. et Longinus p. 82. ed. Wetsten. [sect. XVIII. 1.] REISK.

P. 52. v. 28. ποῖ] ποῦ Paris. tertius. πῇ Hermogenes p. 347. REISK. ποῖ an πῇ scribas, ad sensum neque hilum interest. Conf. Porson. ad Euripid. Orest. 627. SCHAEFER.

P. 52. v. 28. προσορμιούμεθα] V. Dorvill. ad Chariton. p. 271. ed. Lips. SCHAEFER.

P. 52. v. 28. ἤρετό τις] ἔροιτο index Lambini. Et sic coniecit quoque Pearce ad Longinum. V. Mounteneium ad h. l. Sed eiusmodi emendatiunculas, si dis placet, proiicere iis facile est, qui in auctorem aliquem obiter παρακύπτουσιν, ut Atheniensium mercenarii in bellum. REISK. Pearcius ad Longinum s. 18., ubi hic locus laudatur, offenditur indicativo aoristi, et opinatur vel legendum esse ἔροιτό τις, vel haec verba prorsus delenda. Illud Graecum non est, sed dicendum foret ἔροιτ' ἄν τις; hoc non probabile, quum ἤρετό τις speciem additamenti non habeat. Weiskio sic statuendum videtur, aliquem aut plures in concione satis alta voce, ut ab oratore exaudiri posset, quaesivisse, ποῖ δὴ προσορμιούμεθα; Sed nusquam tale quid, per hanc formulam illatum, invenimus. Mihi res simplex videtur: *solent homines interrogare*. Res in colloquiis et orationibus multum disceptabatur, istaque quaestio saepe ut difficilis proponebatur, ad quam responderi vix posset. BREMI. In Indice Weiskiano ad Longin.

p. 671. b. sententia Demosthenis obscurior dicitur. Utinam ne obscuriora in Demosthenicis occurrerent! SCHAEFER.

P. 52. v. 28. τὰ σαθρὰ — πόλεμος] Sic Aldus, P. Manut. τὰ σαθρὰ, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τῶν ἐκείνου πραγμάτων ὁ πόλεμος αὐτὸς Harris. ἄνδρες deest Harl. REISK. Vulg. τὰ σαθρὰ, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τῶν ἐκείνου πραγμάτων αὐτὸς ὁ πόλεμος. Hunc verborum ordinem restituerunt Bekker. et Rüdiger. SCHAEF.

P. 53. v. 1. σαθρὰ] V. Toup. ad Longini l. c. p. 340. s. ed. Weisk. SCHAEFER.

P. 53. v. 2. καθώμεθα] καθήμεθα Aug. primus, Harl. Harris. Utramque lectionem dat Bavaricus, vulgatam supra, alteram infra. In Aug. tertio, erasa vetusta lectione, dedit manus recentior καθήμενοι. In Aldina posteriore est καθόμεθα per omicron. Sed in Lessing. et in Ald. Tayl. pro illo suffectum est η. In Aldina priore clare legitur καθήμεθα. Primus καθώμεθα dedit Felicianus. REISK.

P. 53. v. 4. οὐ] Abest ab Aug. primo, Vossiano, Pithoeano, Aldina Taylori. Sed Harris. utraque deest negatio οὐ μή. REISK. οὐ malim deletum. Sic p. 605, 17. δίκην οὐδεὶς οὐδεμίαν μὴ δῷ. Omninoque dubito, an syntaxis Graecorum in talibus locutionibus οὐ ante μὴ poni patiatur, quantumvis illi negationes acervent. Mira hic οὐ et οὐ μὴ et μὴ οὐ confundens narrat Rüdigerus. Idem mox non minus mire de ὅποι ἂν: „Latini eod. modo *ubi*." SCHAEFER.

P. 53. v. 5. μέρος] μέρει (sic) Aldina Tayl. REISK.

P. 53. v. 6. καὶ τὸ τῶν θεῶν εὐμενὲς] καὶ τὸ τῶν θεῶν ἡμῖν εὐμενὲς Aldina Tayl. REISK.

P. 53. v. 6. ἡμῖν] ὑμῖν Paris. primus et quintus, Aug. primus et secundus, uti etiam Harl. Utramque lectionem dat Bavar. REISK.

P. 53. v. 7. ἀπὸ τοῦ βήματος] V. Lennep. ad Phalarid. p. 161. SCHAEFER.

P. 53. v. 8. ἐκπέμψητε] ἐκπέμψοιτε Aldus, Wolf. edit. Sed appendix Francofurt. dat vulgatam, item Harl. et Harris. nec non Felician. REISK.

P. 53. v. 8. ἡμῖν] ὑμῖν Paris. quintus et septimus, Aug. primus et secundus, Bavar. Harris. Harl. REISK. ὑμῖν Bekker. SCHAEFER.

P. 53. v. 10. καταγελῶσιν — ἀποστόλους] καταγελῶσιν τοὺς τοιούτους ἀποστόλους coniungo, etsi forte legendum τῶν τοιούτων ἀποστόλων, et postea οἱ σύμμαχοι τεθνᾶσι τῷ δέει. Durum enim fuerit τεθνᾶσι τοὺς τοιούτους ἀποστόλους, ἀντὶ τοῦ διὰ τοὺς, ἢ ἕνεκα τῶν τοιούτων ἀποστόλων, οὐδαμῶς θαῤῥοῦντες τούτοις. WOLF.

P. 53. v. 10. σύμμαχοι] Ἕλληνες Paris. octavus. REISK.

P. 53. v. 10. τῷ δέει διὰ τοὺς τοιούτους] Sic Vossianus, Aug. tertius: verum in hoc est praepositio a secunda manu addita. Placet hoc magis, quam coniectura Wolfii, licet in se per-ingeniosa, quae et ipsi mihi in mentem venit, καταγελῶσιν cum τοὺς τοιούτους ἀποστόλους esse copulandum, tametsi ipse malit τεθνᾶσι τῷ δέει τῶν τοιούτων ἀποστόλων *). Igitur διὰ, quod vulgo abest, visum fuit e duobus codd. adsciscere, quia sic planissima redditur dictio Demosthenis, quae alias semper tamen dura manet atque scabra, tametsi hyperbaton admittas, quod Demosthenes non repudiat, ut scilicet τοὺς τοιούτους ἀποστόλους copuletur cum οἱ ἐχθροὶ καταγελῶσιν, interiectorum vero nulla habeatur ratio: qui est modus interpretandi Wolfianus, isque admodum probabilis. Nam alter ille, quem Abreschius ad Aeschylum p. 57. et 631. proposuit, ab ingenio Demosthenis abhorret atque nimis contortus est. Citat h. l. Thomas M. v. ἀπόστολος. REISK. Etiam in Thoma M. praepositio omissa est. Omiserunt Auger. Bekker. et Rüdiger. Mihi quoque videtur additamentum Grammatici, qui locutionem sane insolentem, sed bene Graecam, τεθνάναι τῷ δέει (τῷ φόβῳ) τι, *aliquid sic metuere, ut prae metu exanimeris*, ad vulgarem formam redigere vellet. Bene Rüdigerus comparat gemellum locum p. 366, 25. τεθνάναι τῷ φόβῳ καὶ τοὺς Θηβαίους καὶ τοὺς Φιλίππου ξένους, ubi rursus turbas concitavit insolentia locutionis. Sed nollem scripsisset, τοὺς τοιούτους ἀποστόλους esse accusativum absolutum, ad ciusque explicationem ὁρῶντες cogitando addi debere. Tales enim ellipses dudum explosae sunt. Multo melius, et quod ab hoc Interprete nemo facile exspectaverat, Augerus: „τεθνᾶσι τῷ δέει, *moriuntur timore*, i. e. timent non secus ac mortem: et haec construuntur cum accusativo." Satis constat, eandem esse verborum alios affectus significantium constructionem, ad quam expediendam miras olim ellipses excogitarunt. SCHAEFER.

P. 53. v. 11. ἂν] Deest Aug. primo, nec non Harris. Aug. sec. dat αὖ. REISK. ἂν recte additum est. Subaudi *etiamsi velit*. SCHAEFER.

P. 53. v. 12. βούλεσθε] βουλεύεσθε Paris. octavus et Harl. REISK.

P. 53. v. 15. ἡττῆται] γρ. ἡγῆται Paris. primus, tertius, septimus, octavus, Pithoeanus, Aldina Taylori, Landianus, Aug. primus, Aldi index, (nam textum Aldi cum vulgata consentit.) Harris. index P. Manut. Utraque lectio est in Bavarico, in texto quidem vulgata, in margine vero altera cum γρ. In

*) Immo genitivum et ipsum a verbo καταγελῶσιν regi putavit. SCHAEFER.

Meermann. prima manus dederat vulgatam, sed recentior radendo effinxit ἡγῆται, sic tamen, ut veteris vestigia lectionis appareant; quod saepe et hoc in codice, et in Augustano tertio vidi factum. In appendice Francofurtana est ἡγεῖται, item in Ald. Lessing. ἡττῆται videtur exquisita dictio esse nulloque modo sollicitanda. ἡττᾶσθαι τῶν στρατιωτῶν dicitur imperator ille, qui in potestate militum est, qui militibus negare quicquam nequit, quamvis insolens et indignum, qui facere nequit, quominus omnes eorum iniurias toleret, ad omnia scelera et flagitia conniveat, quia non habet, unde aut debita stipendia his solvat, aut meliores conducat. REISK. Facile assentirer, si alia τῶν ξένων epitheta legerentur quam ἀθλίων ἀπομίσθων, e. c. ἀκολάστων, ὑβριζόντων. Sed haec me movent, ut praeferam ἡγῆται. SCHAEFER.

P. 53. v. 16. ἀθλίων ἀπομίσθων] Inverso dant ordine Bavar. Aug. secundus et Harris. REISK.

P. 53. v. 16. ἀπομίσθων] Citat h. l. Harpocrat. v. ἀπόμισθος. REISK. V. Schol. Codicis Vratislav. in Passovii praefat. ad Rauchenstein. Dissertat. p. XIII. ed. Lips. et Anecd. Bekk. p. 215, 31. 431, 21. 23. SCHAEFER.

P. 53. v. 17. ἐκεῖ] Abest a Bavar. et ab Aug. secundo. REISK.

P. 53. v. 17. ὑμᾶς] ἡμᾶς Harris. REISK.

P. 53. v. 17. ῥᾳδίως] Abest a Bavar. REISK.

P. 53. v. 17. ἐνθάδ'] Pro ἐνθένδε legendum opinor ἐνθάδε, licet exemplaria consenserint. OBSOP. Lego cum Obsopoeo ἐνθάδε. WOLF. ἐνθένδε Aldus, Felic. P. Manutius, ed. Wolfii. Sed vulgatam praefert Obsopoeus, cum quo facit Wolf. eaque est in appendice Francofurt. nec non in Harris. et Harl. ἐνθάδε meis in libris fuisse, indicio est, quod nihil ex iis, quos omnes ad Parisinam, non ad Wolfianam, legi, annotavi. Quod semel mihi de omnibus similibus locis dictum esto, tametsi tacuero. ἐνθὰ δ' ὦσιν (sic) Aldina Tayl. REISK. Vulg. ἐνθένδε. Legi ἐνθάδε, quod dant universi omnino codices. Itaque nescio, unde Ald. Fel. et Wolf. assumpserint ἐνθένδε. AUGER. Conf. Bastii Commentat. Palaeograph. p. 807. SCHAEFER.

P. 53. v. 18. ὅ τι ἂν τύχῃ ῥᾳδίως ψηφίσησθε] Pro ψηφίζεσθε, ψηφίζησθε rectius legitur. OBSOP. ῥᾳδίως ὅ τι ἂν τύχῃ ψηφίζησθε Aug. secundus. ψηφίζησθε Aug. primus et tertius, Meermann. Weimaranus primus, codex Obsopoei, Felic. P. Manutius, index Herwag. ψηφίζεσθε Aldus, ed. Wolfii, nec non Bavaricus et Harlei. REISK. ψηφίζησθε Auger. ὅ τι ἂν τύχητε ψηφίζησθε Bekker. ὅ τι ἂν τύχητε [ῥᾳδίως] ψηφίζησθε Rüdiger. Bekkero assentior. SCHAEFER.

P. 53. v. 20. καὶ] Abest a Parisino secundo, Aug. primo, Aldina Tayl. REISK. V. Porson. ad Euripid. Phoeniss. 1373. SCHAEFER.

P. 53. v. 20. χρὴ] Pro χρῆν, χρὴ lege. OBSOP. χρῆν Aldina prior, posterior χρή. In Parisino secundo est ἐχρῆν. REISK. Perpetua commutatio. Utrum quoque loco sit praeferendum, docet series orationis. Recte hic Obsopoeus, multumque cum aliis errat Dorvillius de promiscuo usu praesentis imperfectique talium verborum cogitans ad Chariton. p. 610. ed. Lips. SCHAEFER.

P. 53. v. 20. πῶς] Parum accurate interrogatio orditur a particula πῶς, cum sequatur ὅταν. Talia non premenda, sed animadvertenda, ne, si occurrant similia, ad inutiles coniecturas prolabaris. SCHAEFER.

P. 53. v. 20. παύσεται] παύσεσθαι Harl. REISK.

P. 53. v. 20. ὅταν] ὅταν μὲν Ald. Tayl. REISK.

P. 53. v. 23. ὥστε μὴ ἀκούειν μόνον ὑμᾶς] οὐ γὰρ μὴ ἀκούειν μόνον ὑμᾶς Aldus, editio Wolfii. οὐ γὰρ ἀκούειν μόνον ὑμᾶς Harris. Aug. primus et tertius, sed hic a nova manu, erasa vetusta lectione duorum primorum vocabulorum, item Parisini quintus et septimus, Weimaranus, Vossianus, margo Bavarici, (textum enim cum vulgata consentit,) index Aldinus. Sed hi omnes, qui pro ὥστε μὴ aut οὐ γὰρ μὴ aut οὐ γὰρ sine μὴ dant, addunt in fine sententiae δεῖ, ut statim distinctius tradetur. Pro μόνον ὑμᾶς dant inverse ὑμᾶς μόνον Harris. et Harl. In appendice Francofurtana est οὐ γὰρ ὥστε μὴ ἀκούειν ὑμᾶς (sine μόνον). Pro μὴ in Ald. Lessing. scriptum est in margine γρ. ὥστε, et in altero margine ab eadem manu οὐ γὰρ ἀκούειν μόνον. In Aldina Taylori reperi ὥστε ἀκούειν μὴ μόνον ὑμᾶς. REISK. Male Augerus servavit scripturam Aldinam et Wolfianam, οὐ γὰρ μὴ ἀκούειν μόνον ὑμᾶς. Saltem μὴ debebat delere, natum illud e confusa διττογραφίᾳ. SCHAEFER.

P. 53. v. 23. ὑμέτερ᾽] ἡμέτερα Paris. tertius. Utrumque Bavar. REISK.

P. 53. v. 25. ὁρᾶν] Addunt ad ὁρᾶν nonnulli δεῖ, alii ante, alii post. δεῖ ὁρᾶν dant Paris. quintus et septimus. ὁρᾶν δεῖ Aug. primus et tertius, margo Bavarici, Meermann. Aldus, P. Manut. REISK. ὁρᾶν δεῖ Auger. En exemplum luculentum diversitatis scripturae, quales aliis in scriptoribus oblatae moverunt parum cautos, ut de duplici recensione cogitarent. Fere ortae sunt in ludis Graecorum litterariis, dum magistri scripta veterum discipulis interpretabantur. SCHAEFER.

P. 53. v. 28. περὶ] ὑπὲρ Aug. secundus. REISK.

P. 53. v. 28. τὸν] Abest ab Aug. tertio, sed est a nova manu superscriptum. REISK.

P. 54. v. 3. ὑμῶν] ἡμῶν Paris. octavus. Utrumque Bavar. REISK. Placet ἡμῶν. Conf. v. 7. SCHAEFER.

P. 54. v. 8. οἱ μὲν περιϊόντες κ. τ. λ.] Similis est locus περὶ τῶν λογοποιούντων in Philippica Isocratis, cum hoc conferendus. WOLF.

P. 54. v. 3. περιϊόντες] περιόντες Bavaricus, quod possit etiam ad παριόντες referri. Sed creber hic error est. REISK. Conf. v. 7. SCHAEFER.

P. 54. v. 4. φασὶ Φίλιππον] Φίλιππον φασὶ Aug. primus et Harl. REISK.

P. 54. v. 5. τὰς πολιτείας διασπᾷν] ἢ ὀλιγαρχίας ἢ τυραννίδας ἐγκαθιστάντα ταῖς πόλεσι. Nam fuit haec Graecorum ratio: reges urbes gubernari a singulis; oligarchici, ut Lacedaemonii, a paucis; democratici, ut Athenienses, a multis, hoc est a plebe, voluerunt. Hoc illud est, quod ait Thucydides τῇ ά, τοὺς Λακεδαιμονίους βούλεσθαι τοὺς συμμάχους ἐπιτηδείως σφίσιν αὐτοῖς πολιτεύεσθαι, τουτέστιν, ὀλιγαρχεῖσθαι. WOLF.

P. 54. v. 5. ὡς πρέσβεις πέπομφεν ὡς βασιλέα] Nam cum Isocratis impulsu bellum Persicum animo agitaret, probabile est et eius ingenio dignum, per Fetiales prius eum res repetere voluisse: hoc est, τὰς κατὰ τὴν Ἀσίαν Ἑλληνίδας πόλεις καὶ νήσους ἀξιοῦν ἐκεῖνον ἐλευθέρας ἀφεῖναι καὶ τῆς Εὐρώπης παντελῶς ἀποστῆναι, ἀρκούμενον τῇ τῶν ἐν τῇ Ἀσίᾳ κατοικούντων βαρβάρων ἀρχῇ. WOLF. Sic etiam Rüdigerus. Sed tunc, opinor, nondum tempus erat talibus legationibus, risissentque Persae Macedonem res repetentem, qui in ipsa Graecia suarum rerum satageret, aliquot Olympiadibus post fortasse non risuri. SCHAEFER.

P. 54. v. 6. ὡς βασιλέα] ὡς πρὸς βασιλέα Bavar. Aug. secund. REISK. Videtur διττογραφία confusa. V. p. 129, 10. SCHAEF.

P. 54. v. 7. ἕκαστος] Etsi et haec lectio excusari potest, malim tamen ἕκαστοι. Sic in oratione περὶ εἰρήνης, μὴ πάντες, περὶ τῶν ἰδίων ἕκαστος ὀργιζόμενος, servata numerorum congruentia. WOLF. ἕκαστοι Parisini secundus et quintus, Aug. primus, Vossianus, Ald. Tayl. Pithoeanus, Harris. In Augustano tertio videtur vetusta manus ἕκαστος dedisse, sed nova extrema litera superinduxit iota. Wolf. etiam pluralem mavult. Perinde est. Sed videtur post hanc vocem deesse ὡς θέλει, vel ὡς θέλουσι, vel οὓς βούλεται, vel οὓς βούλονται. *comminiscentes quos quisque vult rumores.* REISK. Nihil deest. Singularem ἕκαστος h. l. tuetur Brunckius ad Aristophan. Plut. 785. SCHAEFER.

P. 54. v. 7. οἴομαι] Sic Aug. primus. Vulg. οἶμαι. REISK. οἶμαι revocarunt Auger. et Rüdiger. SCHAEFER.

P. 54. v. 7. ἄνδρες] Deest Harl. REISK.

P. 54. v. 8. ἐκεῖνον μεθύειν] Invertit Harris. REISK.

P. 54. v. 8. μεθύειν—πεπραγμένων] Citant h. l. Hermogenes p. 198. et Thomas Mag. v. μεθύσῃ [p. 603.]. REISK.

P. 54. v. 8. τῶν πεπραγμένων] τῶν πραγμάτων Harlei. REISK.

P. 54. v. 11. κωλυσόντων] κωλυόντων Harris. REISK.

P. 54. v. 12. οὐ μέντοι γε οὐ μὰ Δί'] Vulg. οὐ μέντοι γε μὰ

Δία. γε abest ab Aug. primo et Harl. οὐ μέντοι γε οὐ μὰ Δί' Bavar. et Aug. secundus. Posterius οὐ addidi. REISK. Rursus omiserunt Auger. Bekker. et Rüdiger. Recte factum. Conf. not. ad p. 97, 2. 124, 22. Quod autem Rüdigerus ait, μέντοι iurandi formulae inservire et ad μὰ Δία pertinere, videtur vim formulae longe usitatissimae οὐ μέντοι γε parum cognitam habuisse. SCHAEFER.

P. 54. v. 12. οὕτω] οὐ τῷι (id est τῷ) Aug. primus. REISK.

P. 54. v. 13. ἡμῖν] ὑμῖν P. Manut. et Harris. REISK.

P. 54. v. 13. μέλλει] δεῖ Vossianus. REISK.

P. 54. v. 15. ἀνοητότατοι γάρ εἰσιν οἱ λογοποιοῦντες] Lambini index verba ἀνοητότατοι γὰρ οἱ λογοποιοῦντες expungit. REISK.

P. 54. v. 15. εἰσὶν] Deest Harl. REISK.

P. 54. v. 16. ἐκεῖνα] Vulg. ἐκεῖνο. ἐκεῖνα Aug. primus. Hoc praetuli, quia complura enumerat molesta, diligenter spectanda et ad animum revocanda. Sequitur etiam ταῦτα v. 22. REISK. ἐκεῖνο Auger. Bekker. et Rüdiger. Utrum Orator voluerit, nemo facile definiat: dedit enim ille ἐκεῖν'. Suspicor tamen voluisse ἐκεῖνα. SCHAEFER.

P. 54. v. 16. εἰδῶμεν] ἴδωμεν Aug. primus. Utramque lectionem dat Bavaricus sic, ἰδῶμεν, sed diphthongo ει super prima litera scripta. εἴδωμεν dat August. secundus, idem tamen rursus v. 22. cum vulgata dat εἰδῶμεν. REISK.

P. 54. v. 16. ὅτι—ἀποστερεῖ] Citant Anecd. Bekk. p. 119, 8. ubi sic scribendum: κατὰ Φιλίππου πρώτῳ· „ὅτι—ἀποστερεῖ." SCHAEFER.

P. 54. v. 16. ἄνθρωπος] ἅνθρωπος Bekker. et Rüdiger SCHAEFER.

P. 54. v. 17. ἀποστερεῖ] ἀποστερῇ Vossianus. REISK.

P. 54. v. 18. ἠλπίσαμέν τινα] Haud scio, an haec de Philippo, an de aliquo duce aut satrapa Persico intelligenda sint. Ac multa sane, mea quidem opinione, apud Graecos et Latinos auctores occurrunt, historica praesertim, in quibus praestet in ipsius scriptoris verbis acquiescere, quam sese frustra fatigando incertas coniecturas persequi. WOLF.

P. 54. v. 18. ἡμῶν — ἡμῶν] ὑμῶν bis Vossianus. REISK.

P. 54. v. 18. εὕρηται] Post εὕρηται videtur πράξας deesse. *ea deprehendatur Philippus adversus nos omnia egisse et machinatus esse.* REISK. Sub. πράξας. AUGER. Recte Augerus. Participium ex antegressis subaudiendum, non addendum. Simillimus locus p. 771, 24. ὃ μηδεὶς μὲν ἂν αὐτὸς πεποιηκέναι φήσειεν, ἐν δὲ ταῖς ψήφοις εὑρεθήσεται. Subaudi πεποιηκώς. SCHAEFER.

P. 54. v. 23. ἅττα] Utitur hoc loco Osannus ad Philemon p. 30. SCHAEFER.

P. 54. v. 23. δεῖ σκοπεῖν] Invertit Harris. REISK.

P. 54. v. 25. ἂν] Vulg. ἐὰν. ἂν Harl. REISK. ἐὰν Auger. Bekker. et Rüdiger. SCHAEFER.

P. 54. v. 26. ποιεῖν] Abest a Bavarico, ab appendice Francofurtana et ab Harris. REISK.

P. 54. v. 26. ἐθέλητ'] ἐθέλοιτε Harris. REISK.

P. 54. v. 27. ὅ τι ἂν μὴ καὶ] ὅ τι ἂν καὶ μὴ Aug. secundus. καὶ abest ab Aug. tertio. REISK.

P. 54. v. 28. τε] δ' Aug. primus. νῦν δ' ὃν γιγνώσκω Ald. Taylor. REISK.

P. 54. v. 29. οὐδὲν] μηδὲν Paris. octavus et Harl. REISK.

P. 55. v. 1. ὅτι] Abest ab Aug. primo et Harl. Sed tum pro συμφέρει legendum est in infinitivo συμφέρειν, et ita revera dat Harl., aut συμφέρον, ut est in Meermann. margine, qui sic dat: γρ. ὥσπερ ὑμῖν συμφέρον, omisso τὸ, quod etiam a texto Meermanniani abest. Etiam in appendice Francofurtana est συμφέρον. REISK. συμφέρον praeferam ut melius respondens sequenti συνοῖσον: tantum abest, ut cum Rüdigero ex sequente συνοῖσον natum existimem. Vulgata videtur interpretantis esse. SCHAEFER.

P. 55. v. 5. ἐπὶ] Pro praepositione dat Ald. Lessing. coniunctionem ἐπεὶ cum γρ. REISK.

P. 55. v. 5. ἐὰν] ἂν Harl. REISK. Inconstantissimus hac etiam in coniunctione Reiskius. V. not. ad p. 54, 25. SCHAEFER.

P. 55. v. 5. πεπεῖσθαι] πέπεισμαι Aug. primus, Harris. quod si admittas, erit ἐπὶ hoc versu cum ἐπεὶ mutandum. Sed praestat vulgata. πέπεισμαι reperi etiam in Ald. Lessing. In Harl. plane deest. REISK. Vide ne Orator dederit: ἐπεί τοι συνοίσειν — ταῦτα πέπεισμαι. Infinitivorum quidem concursus parum placet. SCHAEFER.

P. 55. v. 6. νικῴη δ' ὅ τι κ. τ. λ.] Opportuna clausula, qua et Melanopum Callistrati adversarium in republica, cum ab illo corruptus largitionibus de sententia decederet, usum esse Plutarchus tradit: ὁ μὲν ἀνὴρ ἐχθρὸς, τὸ δὲ τῆς πόλεως νικάτω συμφέρον. Quae victoria si omnibus proposita esset, (fieret autem hoc, si appetitum rationi obedientem praeberemus,) facile in concordiam rediretur et capitales inimicitiae in summam benevolentiam et mutuum amorem converterentur. Deus enim caritas est: et qui in caritate manet, in deo manet: qui autem fratrem suum odit, homicida est et ex patre diabolo. Sed plerique fratres agnoscunt non nisi assentatores (assensores dicere volui) suos et omnium cupiditatum ministros: reliqui inimici habentur et perduelles. WOLF. O bone, si revivisceres, plurima mutata, hoc immutatum videres. SCHAEFER.

In Bavarico scripta erat clausula haec: κατὰ Φιλίππου Α. ΗΗΗΗ[Δ]Δ. (id est 460.) In Augustano secundo statim sequebatur Philippica secunda, tum tertia, deinde demum de pace. In tertio sequebatur Philippica secunda, tum oratio de pace. REISK.

ANNOTATIONES AD ARGUMENTUM ORATIONIS DE PACE.

Ipsa res et operis, quod conficiendum restat, magnitudo orationumque multitudo me admonent, ut studeam brevitati posthac nec annotem quicquam nisi necessarium. Ea porro iudico necessaria, quae neque ex interpretatione mea satis cognosci poterunt, et aliquid habent dubitationis. Artificium autem rhetoricum *καὶ τὴν δεινότητα τῶν Δημοσθένους λόγων* quis aut paucis se exhausturum confidat, aut, ut prolixe agat, se scopum attigisse, accuratioribus in hoc genere et morosioribus probaturum? Itaque praestare censeo nihil, quam non satis, dicere. Ostendit Ulpianus (quem cur nonnulli tantopere contemnant, equidem non video) viam cogitandi non pessimam mea quidem sententia. Quam qui, Hermogene praesertim et Libanio comitibus adscitis, ingressus fuerit, in caeteris etiam orationibus, quid spectandum, quo contendendum sit, non ignorabit. In historiis autem, quae ex scriptoribus rerum ab Atheniensibus, Lacedaemoniis caeterisque Graecis et a Philippo et Alexandro gestarum facile depromi possent, ipse sibi fere commentarius est Demosthenes. Iam locos communes, qui saepe amplissimam declamitandi et nostra tempora cum Philippicis conferendi materiam praeberent, seorsim annotatos, prudentis lectoris cogitationi de industria reliquimus. Verba et res ne eadem saepius repetenda sint, cavebit index alphabeticus: e quo requirenda erunt ea, quae nos consulto, *μὴ δὶς ἡ κράμβη θάνατος*, praetermisimus. Quae cum ita sint, et nostro et lectoris otio atque commodis, brevitati studentes, sine cuiusquam iusta, uti spero, reprehensione consulemus. WOLF.

P. 55. v. 1. *ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΟΥ ΠΕΡΙ ΕΙΡΗΝΗΣ ΛΟΓΟΥ*] In Cod. Gonvill. titulus ita: *Ὑπόθεσις Φιλιππικοῦ δευτέρου.* REISK.

P. 55. v. 4. *οἱ μὲν Ἀθηναῖοι*] Absunt a Bavarico. REISK.

P. 55. v. 5. *ὑπέσχετο*] *ὑπέθετο* Bavar. Sed mox consentit vulgatae. REISK. Codd. V. et X. hic et mox *ὑπέθετο*. AUGER.

P. 55. v. 10. *ὄντων Ἀθηναίων*] Interponit Gonvill. *τῶν.* REISK.

P. 55. v. 13. *ἀπεκωλύθη*] Pro *ἀπεκωλύθη* in nostro erat *ἀπεκρούσθη*. OBSOP. *ἀπεκωλύθη*, id est, *ἀπεκρούσθη*, ut habet Obsopoeus. WOLF. *ἀπεκρούσθη* Paris. quintus et septimus, item Aldina Tayl. REISK. Habent *ἀπεκρούσθη* codd. L. M. Ee. in tex-

ta, Y. et Dd. ad marg. AUGER. ἀπεκρούσθη Beck. et Bekker. Bene. Vulgata est interpretantis. SCHAEFER.

P. 55. v. 15. κωλύσαντος] κωλύοντος Paris. quintus, appendix Francofurtana, Aldina Tayl. REISK. Codd. L. M. U. et Ec. κωλύοντος. AUGER.

P. 55. v. 16. τὸ Φωκέων] τῶν Φωκέων Bavar. Aldina Taylori. REISK. τῶν Φωκέων cod. Dd. AUGER. Placet τὸ τῶν Φωκέων. SCHAEFER.

P. 55. v. 16. ἀνάστατον] Aldina Taylori dat ἀνάλωτον pro vulg. ἀνάστατον, et ita etiam Gonvill. REISK.

P. 55. v. 17. ἐν τοῖς] Pro ἐν Gonvill. καὶ. REISK.

P. 56. v. 1. ἄλλων] Aldina Taylori omittit. REISK.

P. 56. v. 5. μετέχειν] ἀντέχειν Bavar. REISK.

P. 56. v. 7. κοινὸν] καινὸν Gonvill. REISK.

P. 56. v. 7. ἅπαντας τοὺς] Desunt Gonvill. REISK.

P. 56. v. 9. δὲ] Pro δὲ nostrum δή. OBSOP. δὴ Bekker. V. Reisk. in annotat. sequ. SCHAEFER.

P. 56. v. 9. αὐτοῖς] Lego αὐτοῖς, scilicet Ἀθηναίοις. πολεμεῖν τινι, bellum cum aliquo gerere: ἐκπολεμοῦν τινά τινι, aliquem ad bellum alicui faciendum concitare. WOLF. In appendice Francofurtana est τούτους δὴ κοινῇ πολεμήσειν εἰ αὐτοῖς. In Aldina Taylori reperio sic: πολεμήσειν αὐτοὺς εἰ δώσομεν. REISK. Pro αὐτοὺς in vulg. legi αὐτοῖς. Legitur in cod. M. πολεμήσειν αὐτοὺς εἰ δώσομεν. Cod. U. neque αὐτοὺς habet, neque αὐτοῖς. AUGER.

P. 56. v. 11. κάλλιον] κάλλιστον Gonvill. et Aldina Taylori. REISK.

P. 56. v. 12. καὶ ταῦτα Φιλίππου] καὶ τοῦ Φιλίππου Aldina Taylori. REISK.

P. 56. v. 13. τῇ Ἀττικῇ, ἢ περὶ] τὴν Ἀττικὴν περὶ Bavar. sine ἤ. REISK.

P. 56. v. 13. ἢ περὶ μικροῦ] καὶ περὶ μικροῦ Aldina Taylori. REISK.

P. 56. v. 15. παρεσκευάσθη] M. παρεσκευάσθαι, ἀπαρεμφάτον παρῳχημένῳ. WOLF. Erravit vir egregius. Neque enim Libanius scribere potuit, orationem παρεσκευάσθαι δοκεῖν, quam ipse in manibus haberet. SCHAEFER.

P. 56. v. 17. αὐτοῦ] αὐτῷ Aug. secundus. REISK.

P. 56. v. 17. ὅτι συνεβούλευε κ. τ. λ.] Locus est Περὶ Παραπρ. p. 375. l. 16. SEAGER. *Diar. Classic.* LII. p. 235.

P. 56. v. 20. πάντων] πάντα Aug. secundus. REISK.

P. 56. v. 21. αὐτὸς περὶ τούτων] αὐτὸς ὁ περὶ τούτων Ald. Tayl. REISK.

P. 56. v. 22. διέβαλλεν] Malim διέβαλεν. SCHAEFER.

P. 56. v. 22. ἀλλὰ δηλονότι — ἀποφήνασθαι] His verbis ostendere vult Libanius, cur orationem hanc de Pace non egerit Demosthenes. SEAGER. *l. c.*

P. 56. v. 22. δηλονότι] δῆλον ὅτι Bekker. et Rüdiger. SCHAEFER.

P. 55. v. 23. ἔδειξε] ἐδήλωσε Bavar. REISK.

P. 56. v. 27. εὔνουν] εὔγνουν Gonvill. REISK.

Subiunxit Beckius aliud Argumentum, quod e Codice Augustano Reiskius edidit T. II. p. 546. SCHAEFER.

ANNOTATIONES AD ORATIONEM DE PACE.

Wolfius in annot. ad orat. de falsa legatione (p. 375, 16.) suspicatur, hanc de pace orationem, quae Demostheni abiudicatur, esse Aeschinis, nil moratus dictionis disparitatem, neque testimonium veterum praeter tres illas, quae hodie prostant, orationes ab Aeschine literis consignatum quicquam esse negantium. Sed obstant haec duo: 1. quod orator p. 59. se legatis reliquis e Macedonia domum reversis oblocutum ait eos malae fraudis atque erga patriam malevolentiae et erga Philippum studii coarguisse; 2. quod orator ibidem sibi quandam arrogat εὐτυχίαν, cuius iactantiae poenas Aeschini dedit acerbissimas. REISK.

Ad initium orationis haec in Aldina Taylori adscripta reperi: ἐν παλαιοῖς Φιλιππικὸς δεύτερος. REISK.

P. 57. v. 1. ἄνδρες] Deest Harl. REISK.

P. 57. v. 3. μηδὲν εἶναι] F. μηδὲν ἔτ' εἶναι. REISK. Eodem iure suspicari poterat, post πολλὰ excidisse ἤδη. Neutra particula opus est. SCHAEFER.

P. 57. v. 3. εὖ λέγειν] εὐλογεῖν Aug. primus, Ald. Tayl. REISK.

P. 57. v. 5. τῷ] Abest ab Aug. primo. REISK.

P. 57. v. 5. κατὰ ταὐτὰ — ἡγεῖσθαι] ὁμογνωμονεῖν, συμψήφους εἶναι, *consentire de eo, quod futurum sit e republica.* WOLF.

P. 57. v. 5. ταὐτὰ] Vulg. ταῦτα. Sic etiam est in appendice Francofurt. Sed ed. Felic. dat ταὐτά. Num μὴ κατὰ ταὐτά? ut ista duo, μὴ κατὰ ταὐτά, *non pari pacto*, et μηδὲ καθ' ἕν, *neque uno tenore*, sint e parallelo dicta, ut vulgo usurpant.

Constructio tum erit haec: μὴ πάντας ἡγεῖσθαι τὸ συμφέρον κατὰ ταὐτὰ (scil. ἐννοήματα) μηδὲ καθ' ἓν (subaudi διάγραμμα). REISK. Duo ista non sunt e parallelo dicta, sed ambo per se et seorsum oportet intelligi. *eodem modo ne in una quidem re.* Sensus tam manifestus est, ut mireris et Reiskium et alios hic tricari potuisse. SCHAEFER.

P. 57. v. 6. πάντας] ἅπαντας Paris. quintus et octavus, Harl. item Aug. tertius, sed prima litera in hoc erat a nova manu adscripta. ἅπαντα Ald. Tayl. REISK. ἅπαντας Beck. Idem Rüdigerus voluit dare, non dedit. SCHAEFER.

P. 57. v. 6. ἑτέρως] ἑτέρωσε Bavar. REISK.

P. 57. v. 10. αὐτὸ] Deest Harl. REISK.

P. 57. v. 10. ἄνδρες] Deest Harl. REISK.

P. 57. v. 13. πάντα τὸν χρόνον] τὸν πάντα χρόνον indices Aldi, Felic. et P. Manutii. REISK.

P. 57. v. 13. ὃν] Abest ab indice Aldi. REISK.

P. 57. v. 15. ἁμάρτητε] ἁμαρτήσητε Parisinus septimus et Bavar. ἁμάρτοιτε Harlei. REISK. Diversitate scripturae a Reiskio enotata minus recte usus est Lobeckius ad Phrynich. p. 720. SCHAEFER.

P. 57. v. 16. καὶ] ὁ καὶ σύνδεσμος παρέλκοντι ἔοικεν. WOLF. καὶ redundare videtur Wolfio. REISK. Non redundat, sed auget. *adeoque eae, de quibus deliberatis.* SCHAEFER.

P. 57. v. 16. ὑμᾶς] ὑμᾶς etiam Bavaricus dat, sed cum ἡ superscripto. REISK.

P. 57. v. 16. οὐ μὴν ἀλλά, καίπερ] ἀλλὰ μὴν καίπερ Ald. Tayl. REISK.

P. 57. v. 17. οἴομαι] Vulg. οἶμαι, quod revocarunt Auger. Beck. et Rüdiger. SCHAEFER.

P. 57. v. 20. ὡς ὑπὲρ πόλεως] ὡς ὑπὲρ τῆς πόλεως Bavar. ὡς τοῖς ὑπὲρ πόλεως index Lambini. REISK. Recte Bavar., cum Orator de civitate s. republica loquatur. Sed ubi πόλις de urbe dicitur, non opus est articulum addi. V. not. ad Sophocl. Oed. T. 630. SCHAEFER.

P. 57. v. 21. δι' ὧν] ἐξ ὧν Aug. primus, Paris. quintus, septimus et octavus, Harlei. Ald. Tayl. REISK. ἐξ ὧν Beck. SCHAEF.

P. 57. v. 22. καὶ τὰ προειμένα σωθήσεται] Plus pollicetur, quam praestat. Nam de recuperandis amissis nihil dicit: tantum bellum Amphictyonicum caveri iubet. WOLF. Nullam hic iactantiam video. Hoc dicit Orator, si Athenienses nunc quiescant, fore ut rerum in meliorem statum conversio etiam amissa olim restituat. SCHAEFER.

P. 57. v. 22. προειμένα] προεισέμενα Harl. REISK.

P. 57. v. 22. ἀκριβῶς δὲ εἰδὼς κ. τ. λ.] περιαυτολογίαι alioqui odiosae sunt, sed hic perstringit arrogantes ac turbulentos oratores, quos Atheniensibus esse gratos etiam alibi queritur, suamque modestiam commendat. WOLF.

P. 57. v. 23. ἄνδρες] Deest Harl. REISK.

P. 57. v. 25. αὐτοῦ] αὐτοῦ P. Manut. αὐτῶν Paris. septimus. REISK.

P. 58. v. 1. ὑμᾶς] ὑμῖν Harl. REISK.

P. 58. v. 2. νῦν] Abest a Paris. quinto et septimo, item ab Aug. primo et ab Harl. REISK.

P. 58. v. 2. μικρὰ — μνημονεύσαντας] Citant Anecd. Bekk. p. 156, 8. ubi pro ῥηθέντων legitur μνημονευθέντων. Statim sequitur: ὑποκατιὼν *) δὲ πρὸς αἰτιατικήν· „ταῦτα γὰρ ἅπαντα ἐπὶ τοῦ βήματος ἐνταυθοῖ μνημονεύετε οἶδα ὅτι ῥηθέντα, καίπερ ὄντες οὐ δεινοὶ τοὺς ἀδικοῦντας μεμνῆσθαι.“ ut credas, hunc etiam locum e nostra Oratione petitum esse. Sed error est Grammatici: leguntur enim illa in secunda Philippica p. 73, 10. SCHAEFER.

P. 58. v. 3. ἐγὼ γὰρ] Pro ἐγὼ γὰρ in nostro ἐγὼ μὲν γὰρ erat. OBSOP. ἐγὼ μὲν γὰρ Paris. septimus. REISK.

P. 58. v. 3. ἄνδρες] Deest Harl. REISK.

P. 58. v. 5. τῶν ἐν Εὐβοίᾳ πραγμάτων ταραττομένων] Vide τοὺς ἀντιπάλους λόγους de expeditione Atheniensium in Euboeam. WOLF.

P. 58. v. 5. πραγμάτων ταραττομένων] Vulg. ταραττομένων πραγμάτων. πραγμάτων ταραττομένων Aug. primus et Harlei. REISK. Vulgarem verborum ordinem restituerunt Auger. Beck. et Rüdiger. SCHAEFER.

P. 58. v. 7. παρελθὼν] ἐπανελθὼν Ald. Tayl. REISK.

P. 58. v. 8. ἐπὶ] ἐν Paris. quintus et octavus, uti etiam Harlei. REISK.

P. 58. v. 10. βραχέος] βραχέως P. Manutius. REISK.

P. 58. v. 11. προσόφλειν] Pro προσόφλειν erat προσοφείλειν. OBSOP.

P. 58. v. 11. τῶν ὄντων ἀνθρώπων] V. not. ad p. 69, 23. SCHAEFER.

P. 58. v. 12. ἀνθρώπων] Abest a Bavarico, sed est ab alia manu superscriptum. REISK.

P. 58. v. 13. ἔγνωτε] ἐγνώκατε Paris. quintus et septimus, Aug. primus, appendix Francofurtana. REISK.

P. 58. v. 16. τῆς τέχνης] Accedebat impune ad Philippum

*) Adde Lexicis. Legitur ibid. p. 180, 11. SCHAEFER.

ut histrio, proditor cum esset, ac ibi edoctus, quid facto esset opus, curabat per oratores atque alios, ut Athenienses consilia sequerentur tam suae libertati perniciosa, quam regno Philippi amplificando opportuna. Quanta autem in gratia Philippi histriones et poetae fuerint, e secunda Olynthiaca et falsae legationis oratione apparet. WOLF.

P. 58. v. 16. κακὰ δ' ἐργαζόμενον] καὶ κατεργαζόμενον Ald. Taylori. REISK. Natum hoc e κακά τ' ἐργαζόμενον. SCHAEFER.

P. 58. v. 17. μέγιστα] μάλιστα Paris. septimus. REISK.

P. 58. v. 17. ὑμῖν] Malim ὑμῶν, quanquam parum interest. WOLF. ἡμῖν P. Manut. ὑμῖν dat Bavaricus cum vulgata, sed super iota dat idem ῶ superscriptum. Ad τὰ παρ' ὑμῖν alias subaudiri possit διάφορα, *negotia*, vel συμβόλαια. Hic vero malim subaudiri κακουργήματα, *nequitias*. Citat h. l. Scholiastes Aristoph. ad Acharn. 60. REISK. Praestat simpliciter vertere *res vestras*. Nihil autem subaudiri nunc satis constat. SCHAEFER.

P. 58. v. 18. πρυτανεύοντα] Photius c. 346. Πρυτανεύοντα, κυρίως μὲν ἀντὶ τοῦ πρυτανία *) ὄντα. ἀντὶ δὲ τοῦ διοικοῦντα Δημοσθένης ἐν Φιλιππικοῖς. Est χρηματίζοντα, πράττοντα, quibus verbis interpretatur Scholiastes ad Aristoph. l. c. V. Albert. ad Hesych. T. II. c. 1066. SCHAEFER.

P. 58. v. 18. εἶπον] Subaudi τοῦτο. *indicavi hoc*, Neoptolemum esse Philippi emissarium. REISK.

P. 58. v. 18. ἕνεκα οὔτ' ἔχθρας] ἕνεκεν ἔχθρας Harlei. marg. REISK. ἕνεκεν οὔτ' ἔχθρας Bekker. SCHAEFER.

P. 58. v. 22. οὐδὲ εἷς] Accipi potest pro οὐδεὶς, id est, nemo defendit Neoptolemum, sed ipse causam suam egit: vel, plurimi fuerunt eius defensores, id est, totus populus, vos ipsi eum defendistis. WOLF. οὐδ' εἷς Harlei. REISK.

P. 58. v. 22. ὑμᾶς αὐτοὺς] Vulg. αὐτοὺς ὑμᾶς. ὑμᾶς αὐτοὺς Aug. primus, appendix Francofurtana et Harl. REISK. αὐτοὺς ὑμᾶς Auger. Beck. Bekker. et Rüdiger. Nec mihi displicet hic verborum ordo, quem plures libri tuentur. Sed quod Beckius eum ob vim maiorem praefert, quodque Bremius ad p. 46, 21. nostrum vitiosum dicit, non assentior. V. quae ad l. c. monui. SCHAEFER.

P. 58. v. 22. εἰ γὰρ — ἐθεᾶσθε] Citat h. l. Herodianus in Philetaero pone Piersoni Moerin p. 438. REISK. Citatur illic non sine vitiis **), quae Piersonus corrigere debuit: sunt enim scribarum, non ipsius Grammatici. SCHAEFER.

---

*) Perrara forma, quam Lexicographi parum curarunt. SCHAEFER.

**) Διονύσων natum e Διονύσῳ, quod et ipsum corruptum est e Διονύσου, qua ratione tales genitivi passim in dativos mutati sunt. Exempla huius mutationis collecta vide in nota ad Gregor. Cor. p. 46. quibus hoc accedat. SCHAEFER.

P. 58. v. 25. ἐν Διονύσου] Scilicet ναῷ, in Bacchi aede, aut ἑορτῇ, festo; et sic ego verti. Nam ex oratione περὶ στεφάνου constat, in theatro actas fuisse tragoedias. Sententia est: Vos ita savistis histrioni proditori et perduellionis reo, ac si tragoediam ageret, non capitis causam diceret, voluptatis studiosi cum pernicie reipublicae. WOLF.

P. 58. v. 25. ἐθεᾶσθε] Vulg. ἐθεάσασθε. ἐθεᾶσθε Paris. septimus et octavus, Aug. primus et secundus, appendix Francofurtana, Ald. Lessing. Praetuli ἐθεᾶσθε. REISK. Etiam Herodianus l. c. imperfectum habet. ἐθεάσασθε Auger. et Rüdiger. Vertendum autem ἐθεᾶσθε *spectassetis*, quemadmodum quod sequitur ἦν *fuisset*: fugitque Rüdigerum ratio talium constructionum. V. not. ad p. 33, 12. SCHAEFER.

P. 58. v. 26. ὁ λόγος] Articulus abest ab edd. Aldi, Felic. et P. Manutii, item Wolfii. Sed est in appendice Francofurtana. In Ald. Tayl. est πραγμάτων ὁ λόγος, sine ἦν. REISK. Articulum male omiserunt Auger. et Beck. Intelligenda oratio, quam coram populo Demosthenes de clandestinis Neoptolemi machinationibus habuit, coronae tam parum probatam, ut, Oratore exsibilato, histrioni non minus plauderetur, quam si partes ille suas in fabula omnium optime egisset. Beckium quid moverit, ut verborum sententiam diceret impeditam, parum intelligo: multo etiam minus intelligo, quid Rüdigero in mentem venerit, ut λόγος de fabula tragica interpretaretur. SCHAEFER.

P. 58. v. 27. ἠκούσατε] Vulg. ἠκούετε. ἠκούσατε Paris. secundus, quintus, septimus, octavus, item Aug. primus, appendix Francofurt. Harlei. Ald. Tayl. Utramque lectionem dat Bavaricus, vulgatam infra, alteram supra. Praetuli ἠκούσατε. REISK. ἠκούετε Auger. SCHAEFER.

P. 58. v. 28. οἴομαι] Vulg. οἶμαι revocarunt Auger. Beck. et Rüdiger. SCHAEFER.

P. 58. v. 28. οἴομαι νῦν ἅπαντας ᾐσθῆσθαι, ὅτι] Pro ᾐσθῆσθαι erat in nostro γινώσκειν. OBSOP. οἶμαι — γινώσκειν, ὅτι Paris. quintus et octavus, item Ald. Lessing. Harlei. Aug. primus et codex Obsopoei. In Augustano tertio erat sic ab antiqua manu: οἶμαι νῦν ἅπαντας γινώσκειν καθῆσθαι, ὅτι. Sed corrector vocem καθῆσθαι litura induxerat. Videtur in libris antiquis Demosthenicis olim praeter vulgatam etiam haec versata fuisse: οἶμαι νῦν ἅπαντας γινώσκειν καὶ ᾐσθῆσθαι, ὅτι, *arbitror, vos omnes nunc certo scire et dudum esse suspicatos*. V. p. 41, 9. In appendice Francofurtana sic est: „καίτοι τοῦτο (item τοῦτό γε) οἶμαι ὑμᾶς γινώσκειν." Etiam Aldina Taylori dat καίτοι τοῦτο οἶμαι ὑμᾶς γινώσκειν. REISK.

P. 58. v. 29. τἀκεῖ] Vulg. τὰ ἐκεῖ. τἀκεῖσε Parisinus octavus, Aldina Taylori. REISK. τὰ ἐκεῖ Auger. Contractam in talibus formam aures Atticae solam tulerunt. SCHAEFER.

P. 58. v. 29. ὀφειλόμενα] Subaudi ἑαυτῷ. REISK.

P. 59. v. 1. λειτουργεῖν] Post h. v. malim commatis signum ponere, ut καὶ (*etiam*) τούτῳ τῷ λόγῳ — ἄγουσιν cum antecedentibus nectantur. Docet enim Orator, quae histrio iactaverit, quo tempore τὴν ἄφιξιν εἰς τοὺς πολεμίους ἐποιήσατο. SCHAEFER.

P. 59. v. 3. ἐπειδὴ] Post h. v. δὲ excidisse suspicor. SCHAEF.

P. 59. v. 5. οὐσίαν φανερὰν] ἀφανὴς οὐσία, pecunia sive domi recondita, sive apud mensarios collocata, sive in negotiationem collata. φανερὰ, aedes, fundi, praedia, domesticum instrumentum. WOLF. Citat h. l. Harpocration v. ἀφανὴς οὐσία. REISK. Anecd. Bekk. p. 468, 23. Ἀφανὴς οὐσία λέγεται ἡ ἐν χρήμασι καὶ σώμασι καὶ σκεύεσι, φανερὰ δὲ ἡ ἔγγειος. οὕτω Λυσίας. V. Ind. Graecit. Lys. p. 767. SCHAEFER.

P. 59. v. 6. ἀπάγων] Scil. pecuniam venditione bonorum coactam. Veniam hoc monenti non negabit, qui legerit hanc Rüdigeri notam: „ἀπάγων i. e. ἀπιών, ut apud Xenoph. ἀπάγειν ἀπὸ τῶν πολεμίων, *recedere*.“ SCHAEFER.

P. 59. v. 6. ᾤχετο] οἴχεται Bavar. sed cum vulgata superscripta. REISK.

P. 59. v. 6. δύο μὲν δὴ — μαρτυρεῖ] In appendice Francofurtana sic est: δύο μὲν δὴ ταῦτα μαρτυρεῖ [forte voluit μαρτύρι, id est μαρτύρια] ὧν προεῖπον, μαρτυρεῖ. REISK.

P. 59. v. 7. γεγενημένοις] προσγεγενημένοις Parisinus septimus, a quo τότε abfuisse videtur, tametsi margo Lutet. de hoc tacet. Abest id quidem a Bavarico et ab Aug. tertio, qui ambo προγεγενημένοις item dant. Sed Aug. tertius pro λόγοις dat vitiose ὁ λόγος. REISK.

P. 59. v. 8. ἀποφανθέντα] Scilicet τὰ πράγματα. *per eas orationes declarata esse negotia.* WOLF. Hoc nemo probabit. Melior, sed contorta, ratio Reiskii est, qui haec adscripsit: „Idem est ac si dixisset ad hunc modum: δύο ταῦτα, ὑπ' ἐμοῦ τοιαῦτα ἀποφανθέντα, οἷά περ ἦν ἀληθῶς, μαρτυρεῖ τοῖς ἐμοῖς τότε λόγοις, ὅτι ὀρθῶς καὶ δικαίως ἐγένετο.“ Optime Augerus: „Sic construo hanc phrasim: δύο μὲν δὴ ταῦτα, ὧν προεῖπον ἐγὼ, ὀρθῶς καὶ δικαίως, οἷά περ ἦν, ἀποφανθέντα ὑπ' ἐμοῦ, μαρτυρεῖ τοῖς τότε γεγενημένοις λόγοις, *haec duo ex his, quae ego dixi prius, recte et iuste, qualia erant, a me enunciata, testantur in gratiam orationum tunc habitarum*, scilicet a me.“ Recte *ex his, quae ego dixi prius:* quod Beckius cum corrigere vellet, ostendit, se non attendisse vim attractionis. Si quid mutandum, *dixi prius* muta in *praedixi*. SCHAEFER.

P. 59. v. 10. (καὶ μόνον — ἐρῶ,)] Bene Reiskius pro parenthesi habet. Alii, etiam Bekkerus, τρίτον δ' — ἐρῶ ut absolutam enuntiationem continuantes post ἐρῶ plene interpungunt. Sed τρίτον δ', ἡνίκα — cohaerent, ut p. 58, 8. πρῶτον μὲν,

ἡνίκ' —. Similique constructione Orator utitur, ubi de altera praedictione loqui incipit: πάλιν τοίνυν—κατιδὼν—p. 58, 14. SCHAEFER.

P. 59. v. 10. καὶ δὴ καὶ περὶ] Posterius hoc καὶ omittunt Paris. tertius, septimus et octavus, item Aug. primus et Bavar. appendix Francofurtana et Harlei. καὶ δὴ καὶ πάλιν περὶ Aug. tertius, sed sic, ut vocabula haec duo, καὶ πάλιν, a nova manu essent, ut inserenda, superscripta. REISK. Posterius καὶ recte delevit Bekker. *protinus dicam de quibus ut dicerem ad vos prodii.* Inepte adderetur καὶ, ut quod vertendum foret *etiam*: quasi vero illa sint accessio Orationis, non ipsum eius argumentum. Rüdigerus καὶ δὴ καὶ defendens, quod augeat studium celeritatis, confudit τὸ χρονικὸν καὶ δὴ cum τῷ αὐξητικῷ καὶ δὴ καί. V. not. ad p. 44, 1. SCHAEFER.

P. 59. v. 12. Θεσπιὰς] Θεσπειὰς Aug. primus, et sic postmodum quoque idem. Reperi quoque in Aug. tertio et Harlei. alibique vocabulum hoc per diphthongum exaratum, quod semel monuisse satis esto. REISK. V. Wassius ad Thucyd. VI. 95. SCHAEF.

P. 59. v. 15. κύριος] Scil. τῶν πραγμάτων. REISK.

P. 59. v. 15. τὴν δὲ Θηβαίων πόλιν διοικεῖν] *Thebanorum urbem administraturum*, id est, servitute oppressurum, coactu-rum in ordinem. Sed censeo legendum διοικιεῖν a διοικίζω, et non a διοικέω, ἀνάστατον ποιήσειν, *dissipaturum*, *eversurum*, *in pagos redacturum*. Sic Isocrates: Λακεδαιμόνιοι Μαντινέας διῴκισαν. τῷ διοικίζειν contrarium est τὸ συνοικίζειν ἢ οἰκίζειν, ut paulo ante: Θεσπιὰς καὶ Πλαταιὰς οἰκισθήσεσθαι. Sint cauti lectores in praeteritis et futuris et aoristis verborum οἰκέω, quod η, et οἰκίζω, quod ῑ in illis temporibus habet: ut ᾤκηκα, ᾠκήκειν, ᾤκησα, οἰκήσω· et ᾤκικα, ᾠκίκειν, ᾤκισα, οἰκίσω· quae librarii plerumque confundunt. WOLF. Citat h. l. Harpocrat. v. διοικεῖν, ubi leg. est διοικιεῖν, a διοικίζειν. V. Rufi Antexegemata p. 573. T. II. Lamp. Gruter. Sed admonuit de hoc Wolfius quoque. διοικεῖν Aug. tertius, Aldus, P. Manut. ed. Wolfii. Sed appendix Francofurtana vulgatam dat, item Ald. Lessing. et Ald. Tayl. uti et Harl. REISK. Vulg. διοικεῖν. Correxi διοικιεῖν a διοικίζω. Quam lectionem admissam ab ed. Par. et Reiskio confirmant codd. D. L. M. N. et Y. Διοικεῖν (vel potius διοικιεῖν), inquit Harpocratio, ἀντὶ τοῦ διαιρήσειν, ὥστε μὴ ἐν ταυτῷ πάντας οἰκεῖν, ἀλλὰ χωρὶς καὶ κατὰ μέρος. Δημοσθένης ἐν Φιλιππικοῖς. AUGER. V. Anecd. Bekk. p. 239. S. SCHAEFER.

P. 59. v. 17. τοιαύτας ἐλπίδας καὶ φεναχισμοὺς] Videtur hic aliquid deesse: durum enim est huc pertrahere e praemissis ὑπισχνουμένων, nisi si aias, φεναχισμὸν ὑπισχνεῖσθαι idem esse, atque promittere rem vanam, mimicam. Num ergo addendum est προτεινόντων aut ὑποδεικνύντων? REISK. Hi accusativi referri debent ad ὑπισχνουμένων. Malim tamen cum Reiskio addi

προτεινόντων vel ὑποδεικνύντων. AUGER. Nihil addendum. V. not. ad p. 50, 10. SCHAEFER.

P. 59. v. 18. ὑπαχθέντες] ὑπειχθέντες Aug. tertius, sed nova manus α super diphthongo scripserat. REISK.

P. 59. v. 18. οὔτε] Abest a Parisino quinto, ab Augustanis secundo et tertio, sed in hoc corrector id delevit, cum prima manus dedisset. Abest etiam ab illo codice, qui fundus est appendicis Francofurtanae. REISK.

P. 59. v. 18. συμφερόντως] συμφόρως Bekker. SCHAEFER.

P. 59. v. 18. οὔτ' ἴσως οὐδὲ καλῶς] Vulg. οὔτε ἴσως οὔτε καλῶς. Haec lectio si servatur, erit ἴσως non pro *fortassis*, sed pro *ex aequo*, *iuste*, *salva iustitia* accipiendum, quo significatu interdum reperitur usurpatum. Visum tamen fuit etiam h. l. ἴσως vulgari sensu esse accipiendum. Quapropter ex οὔτε postremo effeci οὐδὲ, *ne quidem. et nescio an ne honeste quidem prodidistis Phocenses*, non modo cum damno vestro, sed ne salvo quidem pudore vestro, ne salva quidem existimatione vestra. REISK. Vulgatam bene revocarunt Auger. Beck. Bekker. et Rüdiger. De hac significatione adverbii ἴσως v. not. ad p. 35, 26. SCHAEFER.

P. 59. v. 18. προεῖσθε] ποιεῖσθε Bavar. REISK.

P. 59. v. 20. οὐδὲν τούτων — φανήσομαι] Idem est ac si dixisset: οὔτ' αὐτὸς λέγων ἐξηπάτησα, οὔτε λεγόντων ἄλλων ἐσίγησα, καὶ οὕτως εἴασα ὑμᾶς ἐξαπατηθῆναι. REISK.

P. 59. v. 22. νομίζω δὲ τὸν] νομίζων τὸν Paris. tertius. REISK.

P. 59. v. 23. ταῦτα τοίνυν ἅπανθ'] Vulg. ταῦτα τοίνυν πάντα. ταῦτα πάντα τοίνυν Bavar. ἅπαντα appendix Francofurt. πάντα prorsus deest Harl. REISK. ταῦτα τοίνυν πάντα Auger. Beck. et Rüdiger. SCHAEFER.

P. 59. v. 25. οὐδ' εἰς μίαν] Fallitur Rüdigerus idem esse putans quod εἰς οὐδεμίαν. V. Ind. Gr. ad Euripid. Hecub. p. 120. b. ed. Pors. tert. SCHAEFER.

P. 59. v. 25. δεινότητα] Interpretatur ipse Demosthenes p. 60, 1. δεινότητος καὶ σοφίας. V. Ind. Gr. s. v. SCHAEFER.

P. 59. v. 26. ἀλαζονείαν] ἀλαζονίαν Harlei. REISK.

P. 59. v. 27. πλὴν — δύο] Num πλὴν δι' ἃ νῦν ὑμῖν ἐρῶ δύο? REISK. Offenderunt Reiskium iuncta ἃ ἂν et δύο, quorum illud infinitum est, hoc finitum. Sed ambo non comprehenduntur una notione: immo δύο, ut explicationis causa subiunctum, per se intelligi oportet. Simile quid legimus p. 31, 15. τοὺς περὶ τῶν στρατευομένων ἐνίους. ubi v. quae annotavi. In Reiskiana post εἴπω non male interpungitur signo commatis, quod etiam in altero loco post στρατευομένων poni possit: neque enim dubito, Oratoris vocem ibi pauxillum substitisse. SCHAEFER.

P. 59. v. 27. ὑμῖν] Abest ab Aug. secundo. REISK.

P. 59. v. 27. εἴπω] εἶχον Harlei. REISK.

P. 60. v. 2. οὐδὲν] οὐδὲ ἓν Francofurt. appendix. REISK. Hoc s. οὐδ' ἓν praefero ut gravius. SCHAEFER.

P. 60. v. 3. λῆμμα οὐδεὶς ἂν] λῆμμ' ἂν οὐδεὶς Bekker. et Rüdiger. SCHAEFER.

P. 60. v. 3. οὐδεὶς] οὐδὲ εἷς appendix Francofurt. REISK. Hoc quoque placet: nisi malis οὐδ' εἷς. SCHAEFER.

P. 60. v. 3. ἔχοι] ἔχῃ Aug. tertius. REISK.

P. 60. v. 5. ὅ τι ἂν] ὅ τ' ἂν Aug. primus. Forte voluit ὅ γ' ἄν. REISK.

P. 60. v. 7. ὥσπερ εἰς τρυτάνην] ὡσπερεὶ ἐπὶ τρυτάνην Parisinus octavus. ὥσπερ ἐπὶ τρυτάνην farrago Wolfiana, Aldina Taylori. εἰς τρυτάνην, id est ἐν τρυτάνῃ. *alterutram in lancem veluti trutinae.* REISK. Vulg. ὥσπερ εἰς. Praetuli ὡσπερεὶ ἐπὶ, quod dat cod. N. AUGER. ὥσπερ ἐπὶ Beck. Mihi quoque ἐπὶ probatur. In talibus enim comparationibus non memini praepositionem legere variatam. SCHAEFER.

P. 60. v. 7. ἀργύριον] ἀργυρίου Harl. REISK.

P. 60. v. 7. οἴχεται φέρον καὶ καθείλκυσε] τὸ φέρον non tam eleganti pleonasmo additur, quam celeritatem quandam et impetum significat. WOLF. Neutrum probo. SCHAEFER.

P. 60. v. 7. φέρον] φέρων Aug. tertius. Subaudi ex insequentibus τὸν λογισμόν. *bonam mentem secum aufert.* REISK.

P. 60. v. 8. καθείλκυσε] καθείλκυκε Bavar. REISK. καθείλκυκε Bekker. SCHAEFER.

P. 60. v. 8. ἐφ' αὐτὸ] ἐπ' αὐτὸ Aug. primus, appendix Francofurt. Ald. Tayl. REISK.

P. 60. v. 8. οὐκέτ' ἂν] οὐκ ἂν ἔτ' Bekker. et Rüdiger. ἂν a Bavarico abesse scribens Reiskius de hoc, opinor, scripsit, non de eo, quod v. sequ. legitur. SCHAEFER.

P. 60. v. 10. ὁ τοῦτο ποιήσας] id est, ὁ προσενέγκας ἀργύριον πρὸς τὸν τῶν πραγμάτων λογισμὸν καὶ διαχειρισμόν. REISK.

P. 60. v. 10. οὖν] Abest a Paris. tertio, Aug. secundo et Ald. Tayl. quae sic dat: ἓν μὲν ἔγωγε ἔτι πρῶτον. REISK.

P. 60. v. 11. ἔγωγε πρῶτον] πρῶτον ἔγωγε Harl. REISK.

P. 60. v. 11. εἴτε σύνταξιν, εἴτε συμμάχους] εἴτε συμμάχους, εἴτε σύνταξιν Aug. primus, appendix Francofurt. et Harl. τάξιν simplex dat Ald. Tayl. REISK. εἴτε συμμάχους εἴτε σύνταξιν Bekker. SCHAEFER.

P. 60. v. 12. τι] Abest ab Aug. primo, appendice Francofurtana et Harl. REISK. Uncis inclusit Rüdiger. Perperam. SCHAEFER.

P. 60. v. 13. μὴ λύων] In texto Aug. tertii vulgata est, sed in margine scripsit nova manus γρ. μὴ κωλύων. Forte καταλύων voluit. REISK.

P. 60. v. 13. ποιήσῃ] ποιήσει Aug. primus et Harlei. REISK. ποιήσει Bekker. et Rüdiger. ποιήσῃ Beckius praefert, quia sensus non sit: *qua ratione hoc faciat.* Sed quid impedit ὅπως etiam hic de modo intelligere? SCHAEFER.

P. 60. v. 15. ὑμῶν] Malim ἡμῶν. SCHAEFER.

P. 60. v. 15. ὁποία ποτ'] ὁποία τίς ποτ' Bekker. SCHAEFER.

P. 60. v. 16. γεγενημένην] Vulg. γεγενημένη. Vitium hoc typographicum, ex Aldina in Felicianeam, Manutianam, Wolfianamque ipsam et Lutetianam propagatum, sustuli, notatum iam ab indice Lambini. Reperi tamen vulgatam in Bavarico quoque et Augustano tertio, quos nunc haec scribens ad manum solos habeo, nullus tamen dubitans, quin in caeteris quoque libris meis, quibus nunc carendum mihi est, ut dudum ad sedes suas remissis, idem fuerit, quippe e quibus nil ad h. l. enotaverim. Enotavi quoque γεγενημένη (in nominativo) ex Aug. secundo. REISK. γεγενημένη Beckius restituit. „Structura verborum vulgaris" inquit „non modo sana est, sed etiam graeco sermoni accommodatior. ἡ εἰρήνη εἶχε καιρὸν τοῖς πράγμασι μᾶλλον μὴ γενέσθαι, ἡ γεγενημένη ἔχει καιρὸν λυθῆναι." Secutus est Rüdigerus. Sed qui pax nondum facta dici potest rebus prodesse? SCHAEFER.

P. 60. v. 17. δι' ὑμᾶς] Pro δ' ὑμᾶς legendum est δι' ὑμᾶς. OBSOP. δ' ὑμᾶς Aldus, quod Obsopoeus ad modum vulgatae correxit. δι' ἡμᾶς Bavar. REISK. δι' ἡμᾶς praefero. SCHAEFER.

P. 60. v. 20. προαξώμεθα] προαξόμεθα Parisin. secundus, tertius et quintus. REISK. προαξόμεθα Bekker. et Rüdiger. V. Bremius ad p. 28, 6. SCHAEFER.

P. 60. v. 20. ἄνδρες] Deest Harlei. REISK.

P. 60. v. 20. τοὺς] Abest ab eodem cod. REISK.

P. 60. v. 21. καὶ] In Aug. tertio a nova manu est additum. REISK.

P. 60. v. 22. ὑμᾶς] ἡμᾶς Aug. primus, Weimaranus. REISK. Recte ἡμᾶς Beck. Bekker. et Rüdiger. SCHAEFER.

P. 60. v. 23. ἡμῖν] ὑμῖν P. Manut. Idem fuit a prima manu in Aug. tertio, sed corrector vulgatam superscripsit. REISK.

P. 60. v. 23. δι' Ἀμφίπολιν] πρὸς Ἀμφίπολιν Aldina Tayl. REISK.

P. 60. v. 26. ἡμῖν] ὑμῖν Paris. quintus et octavus, nec non Harleianus. REISK.

P. 60. v. 26. πολεμῆσαι] πολεμήσειν Harlei. REISK.

P. 60. v. 27. πάντων] μᾶλλον Aug. secundus. REISK.

P. 60. v. 27. καί μοι μὴ κ. τ. λ.] Citat h. l. Alexander rhetor de figuris sententiae atque elocutionis p. 6. ed. Norm. REISK.

P. 60. v. 27. θορυβήσῃ] Sic et Aug. tertius, sed cum αι superscripto super extrema litera. REISK.

P. 60. v. 28. ἂν ἀκούσῃ] Vulg. ἂν ἀκοῦσαι. ἂν abest ab Aldina Tayl. Aug. primo, qui ἀκοῦσαι in infinitivo dat. Idem ἀκοῦσαι est in Harlei. Ald. Tayl. Paris. quinto et octavo. ἀκούσῃ est in ed. Wolfii e Felicianea. Sed vulgata in append. Francofurtana. REISK. πρὶν ἀκοῦσαι Bekker. SCHAEFER.

P. 60. v. 28. ἡδέως] Sic etiam est in Aug. tertio, sed a nova manu: vetustior quid dederit, obscurum est; erasum enim est vocabuli initium. REISK.

P. 60. v. 28. ἡμῖν] ὑμῖν Paris. quintus, Aug. tertius et Harleianus. REISK.

P. 60. v. 29. οὐκ] Omittit appendix Francofurtana. REISK.

P. 60. v. 29. χαρίζοιντο Φιλίππῳ] χαρίζοιντ' ἂν Φιλίππῳ Bavar. REISK.

P. 61. v. 1. φήσειέ] φήσει Aug. primus, Harl. REISK. φήσει Bekker. SCHAEFER.

P. 61. v. 1. αὐτοὺς ἀναισθήτους] Ita et Harl. Sed ed. Wolf. αὐτὸς τοὺς ἀναισθήτους. REISK.

P. 61. v. 1. ἀναισθήτους] Stupor Boeotorum in proverbium abiit. Pindarus: τὴν πάλαι λοιδορίαν, Βοιωτίαν ὗν, ἀποτρέψαντες. et Horatius: *Boeotum in crasso iurares aëre natum.* WOLF. V. Lennep. ad Phalar. p. 190. (210.) SCHAEFER.

P. 61. v. 2. ὑμᾶς] Malim ἡμᾶς. SCHAEFER.

P. 61. v. 2. αὐτοῖς] Pro αὐτοὺς lego αὐτοῖς. *si ipsi bellum contra nos susceperint.* WOLF. αὐτοὺς Paris. secundus, tertius, quintus, Aldina Tayl. appendix Francofurtana, Bavar. Aldus, P. Manutius. Sed vulgatam Wolf. merito praefert. REISK.

P. 61. v. 3. ἐφεδρεύων] V. Wyttenbachius ad Iulian. p. 194. ed. Lips. lapsus in citando. SCHAEFER.

P. 61. v. 3. ἕτερος] οὗτος Paris. octavus. REISK.

P. 61. v. 3. καθεδεῖται] Pro καθεδεῖται antiquum habebat κατεδεῖται. OBSOP. καθεδεῖται, παρὰ τὸ καθέζομαι. Obsop. κατεδεῖται, παρὰ τὸ κατέδω: *alium, captantem occasiones, bona illa devoraturum.* Sed prior lectio magis placet. WOLF. καθεδεῖται Aldina posterior. Prior autem, qua usus fuit Obsopoeus, dat καθαδεῖται. REISK.

P. 61. v. 3. πρόειντ'] Vulg. πρόειντο. πρόοιντο Paris. quintus et septimus. πρόειντ' Bavar. REISK. πρόειντο Auger. πρόειντ' Beck. Bene πρόοιντ' Bekker. et Rüdiger. V. not. ad p. 70, 10. SCHAEFER.

P. 61. v. 7. ἡμᾶς] ὑμᾶς Paris. quintus et octavus, Aug. secundus et Harl. REISK.

P. 61. v. 8. *βοηθήσοντας*] *βοηθοῦντας* Paris. secundus. *ἐθελήσοντας* Ald. Lessing. *βοηθήσαντας* Harl. REISK.

P. 61. v. 8. *οἴομαι*] *οἶμαι* Auger. Beck. et Rüdiger. SCHAEF.

P. 61. v. 8. *εἰς τὴν οἰκείαν εἴ τις ἐμβάλοι*] *οὐκ αὐτῶν τῶν συμμάχων, ἀλλὰ τῶν πολεμουμένων, εἴτε Θηβαίων, εἴτε Ἀθηναίων.* WOLF.

P. 61. v. 10. *ἐμβάλοι*] *ἐμβάλῃ* Harl. REISK.

P. 61. v. 10. *βοηθεῖν*] *βοηθήσειν* index Lambini. *βοηθεῖν* videtur ob praemissum *βοηθήσοντας* rectum esse, tametsi *συνεπιστρατεύσειν* insequatur. Dubito enim, num satis graecum sit aut exemplis approbari possit *βοηθήσοντας βοηθήσειν*. Verum de hoc quidem cum nemine contendam. REISK.

P. 61. v. 10. *οὐ*] *οὐδὲ* appendix Francofurt. REISK.

P. 61. v. 10. *συνεπιστρατεύσειν*] F. *συνεπιστρατεύειν*. SCHAEF.

P. 61. v. 11. *ὢν*] Lege *ὦν*. OBSOP. *ὃν* Aldus. Sed Obsopoeus e suo codice vulgatam restituit, quam etiam in Bavar. Aug. tertio, Aldino Lessingiano, Harlei. aliisque reperi. REISK. Non in Pannonico Obsopoeus videtur *ὦν* reperisse, sed ipse Aldinae vitium sic correxisse. Hoc vitium ab ipsa syntaxi damnatum miro iudicio revocarunt Auger. et Beck., qui quod dicit idem adscivisse Reiskium, multum errat. Absurdum dicit Orator de aliusmodi foederibus cogitare; nullum non foedus, cuius ratio haberi possit, tale esse, ut *οἱ σύμμαχοι* primum sibi, deinde sociis prospiciant. SCHAEFER.

P. 61. v. 15. *ὥστε εἶναι*] id est, *ζῆν*, *μὴ ἀναστάτους γίνεσθαι*, *σῶς ὑπάρχειν:* quam vocem subintelligi arbitror, ut et apud Ciceronem I. de Officiis verbum *esse* ponitur: „Sic cum Celtiberis, cum Cimbris bellum ut cum inimicis gerebatur, *uter esset*, non, uter imperaret." ubi fortasse legendum: „utri essent, non, utri imperarent." WOLF. Vulg. *ὥστε εἶναι*. Index Lambini dat *ὥστε βούλεσθαι εἶναι*. Aldina Taylori dat *ὥστε γε εἶναι*. Correxi de meo *σῶς τε εἶναι*. id est *σώους*. Idem est ac si dixisset: *οὐδείς ἐστι τῶν ἡμῖν συμμαχούντων, ὅστις ὑπ' εὐνοίας πρὸς ἡμᾶς βούλοιτο ἡμᾶς οὐ μόνον σώους εἶναι καὶ σώους ἀπελθεῖν ἐκ τοῦ πρὸς Θηβαίους πολέμου, ἀλλὰ καὶ κρατεῖν αὐτῶν· καὶ οὕτως αὖ πάλιν οὐδεὶς τῶν Θηβαίοις συμμαχούντων βούλοιτο ἂν αὐτοὺς κρατεῖν ἡμῶν, ὡς βούλεται σώους τοὺς Θηβαίους περιεῖναι.* Nostri quidem socii nos salvos superesse volunt, at non item victores abire: pari modo socii Thebanorum cum vita fortunisque salvis discedere hos volunt, at non item bello superiores. REISK. *ὥστε σῶς τε εἶναι* Auger. *ὥστε εἶναι* Beck. Reiskii scripturam receperunt Bekker. et Rüdiger. Quod ut probo, ita requiro particulam *ὥστε:* ut utrumque mihi recte videatur Augerus iunxisse *). *σῶς τε* cur in libris exciderit, facile apparet: cum enim

---

*) Angero assentitur etiam Buttmannus ad Platonis Criton. p. 207. SCHAEFER.

eaedem litterae antecedant, scribae idem, quod toties, commiserunt, ut semel scriberent quod bis erat scribendum. Nec tamen Augeri ratio mihi satisfacit, arbitrorque, quo ducit Lambini index, Oratorem dedisse: ὥστε σῶς τε βούλεσθαι εἶναι —. Totum hunc locum, οὐκ ἄχρι τῆς ἴσης — κρατεῖν τῶν ἄλλων, nuper tractavit Seagerus in Diar. Class. LII. p. 236., sed tam violenter, tam parum probabiliter, ut nemo unus ei accessurus videatur. „Ita legenti" inquit „putandum erit ἄχρι τῆς ἴσης significare (quod tamen significare non potest) idem quod ἐπίσης, h. e. *iuxta, pariter*. ἄχρι τῆς ἴσης est *eousque dum pares simus*. Lego igitur: οὐκ, εἰ μὴ ἄχρι τῆς ἴσης, ἕκαστός ἐστιν εὔνους οὔθ' ἡμῖν οὔτε Θηβαίοις· οὐδ' ὁμοίως βούλεται σῶς τε εἶναι καὶ κρατεῖν τῶν ἄλλων. *Et nobis et Thebanis ita favet unusquisque, ut aequalitatis terminos nec nos nec illos migrare cupiat: neque salvos esse iuxta vult atque in alios dominari.*" Perperam interpretatur ἄχρι τῆς ἴσης. Sensus enim verborum hic est: οὐχ οὕτως ἕκαστός ἐστιν εὔνους —, ὥστε ἐξ ἴσου σῶς τε βούλεσθαι εἶναι —. *eo benevolentiae processit, ut pariter velit* —. Eodem modo Augerus intellexit. „ἄχρι τῆς ἴσης — ὥστε" inquit „respondet huic quod gallice diceremus, *jusqu' à la concurrence de*. Totum hunc locum paulo intricatiorem sic interpretor: *unusquisque ex aequo* (vel *pariter*) *neque vobis* [immo *nobis*] *neque Thebanis ita benevolus est, ut velit* —". SCHAEFER.

P. 61. v. 15. σῶς μὲν εἶναι] σώους μ. ε. Paris. septimus et Bavaricus in texto: sed huius margo vulgatam dat cum γρ. REISK.

P. 61. v. 15. ἅπαντες] πάντες Harl. REISK.

P. 61. v. 16. βούλοιντο] Subaudi τοὺς ἑαυτῶν φίλους καὶ συμμάχους. REISK.

P. 61. v. 16. ἕνεκά γε ἑαυτῶν] Vulg. ἕνεκα ἑαυτῶν. ἕνεκά γε ἑαυτῶν Paris. octavus. ἕνεκά γε αὐτῶν Aug. primus. Interposui γε. REISK. ἕνεκα ἑαυτῶν Auger. ἕνεκά γε ἑαυτῶν Beck. ἕνεχ' αὑτῶν Bekker. ἕνεχ' ἑαυτῶν Rüdiger. SCHAEFER.

P. 61. v. 17. αὑτῶν] Vulg. αὐτῶν. αὑτῶν Aldus, Felic. P. Manut. id quod restitui. REISK. αὐτῶν Auger. SCHAEFER.

P. 61. v. 17. οὐδὲ εἷς] οὐδεὶς Aug. primus. REISK.

P. 61. v. 18. ἡμᾶς] Vulg. ὑμᾶς. ἡμᾶς Bavar. sed cum ὑ superscripto. REISK. Male ὑμᾶς Auger. et Beck. Rüdigerus dedit ὑμῖν: sed ὑμᾶς dare voluisse docet eius annotatio. SCHAEFER.

P. 61. v. 21. μὲν] Omittit appendix Francofurtana. REISK.

P. 61. v. 21. Μεσσήνιοι] Μεσήνιοι Harl. REISK.

P. 61. v. 22. Πελοποννησίων] Vulg. Πελοπονησίων. Sic quoque hic et plerumque dedit Aug. tertius. Sed hic addidit corrector alterum ν. Ego ubique locorum, ut hoc vocabulum geminato ν exararetur, curavi. REISK.

P. 61. v. 22. γε δὴ] Absunt ab Aug. primo et tertio, item

Bavarico, item append. Francofurt. et Harlei. REISK. Omisit Bekker. Vix credam, a librariis addita esse. *nempe quotquot.* SCHAEFER.

P. 61. v. 23. ἡμῖν] ὑμῖν Paris. octavus et Harlei. Ad ἡμῖν subauditur οὖσαν vel ὑπάρχουσαν. REISK.

P. 61. v. 23. ἐπικηρυκείαν] Sic etiam Bavaricus; sed super diphthongo erat etiam simplex iota exaratum. ἐπικουρίαν dat Aug. secundus. Citat h. l. Harpocrat. v. ἐπικηρυκεία. REISK. V. Anecd. Bekk. p. 243, 27. SCHAEFER.

P. 61. v. 23. ἐχθρῶς σχήσουσι] Subaudi ἡμῖν, quod e proximo tacite huc quoque est pertrahendum. REISK.

P. 61. v. 24. καὶ τὸ] Scilicet διὰ τό. Cod. V. habet διὰ inter lineas ut scholium. AUGER.

P. 61. v. 24. ἐκδέχεσθαί τι τῶν ἐκείνοις πεπραγμένων] impedire quaedam acta illorum, non consentire in omnia. Alias est τὸ διαδέχεσθαι: hic vero ἀπείργειν καὶ κωλύειν, ut et Suidas exponit: quasi dicas intercipere et intervertere. WOLF. Citat h. l. Harpocrat. v. ἐκδεξάμενος, quaerendum aiens esse, quid sibi velit hoc verbum h. l., sive quae sit eius vis atque significatio. ἐπισκεπτέον δὲ, πῶς ἔχει τὸ ἐν πέμπτῳ Φιλιππικῶν λεχθὲν ὑπὸ τοῦ ῥήτορος· καὶ τὸ δοκεῖν ἐκδέξασθαί τι τῶν ἐκείναις [lege ἐκείνοις] πεπραγμένων. Idem nempe significat atque τοῖς ἀγαθοῖς ἐφεδρεύειν, ut paulo ante versu 3. dixerat, sublegere ab altero omissa aut abiecta, aut si quae ipsi imprudenti et invito exciderint, sibique vindicare; vel, illo defatigato et despondente ex arena excedente, in vices eius recentem succedere; vel insidiari fructui laborum ab aliis exantlatorum; quem fructum cum perceptum veniat labore defunctus, tum veniat insidiator eumque praeripiat, ipse nil operatus. REISK. Assentior Reiskio, improbans Abreschii interpretationem, quam commemoranit Taylorus in Reiskii praefat. ad Annotatt. p. 118., probavit Beckius. Augerus: „Pro ἐκδέχεσθαι malim διαδέχεσθαι, *comprobare, consentire, favere.*" Perperam. ἐκείνοις, Lacedaemoniorum hostibus. Sensus: *captare s. praestolari occasionem aliquid rerum ab illis contra Lacedaemonios gestarum nostrum in usum convertendi.* De Suida v. Albert. ad Hesych. T. I. c. 1129. SCHAEFER.

P. 61. v. 25. ὡς λέγουσιν] Malim ὡς αὐτοὶ λέγουσιν, aut ὡς καὶ αὐτοὶ λέγουσιν, *ut ipsi adeo palam prae se ferunt.* Post λέγουσιν addit Ald. Tayl. μέν. REISK.

P. 61. v. 25. ἐχθροτέρως] Pro ἐχθροδεστέρως lege ἐχθροτέρως. Aldus quoque ἐχθρῶς legi indicat. OBSOP. ἐχθροτέρως malo, quam ἐχθρωδεστέρως aut ἐχθρῶς. Nam et comparativus requiritur, et ἐχθρώδης parum usitatum, et ἐχθρὸς non tantum ἐχθίων, ἔχθιστος, sed etiam ἐχθρότερος, ἐχθρότατος facere potest κατ' ἀναλογίαν. WOLF. ἐχθρῶς index Aldi. In ipso posterioris Aldinae texto est vulgata. Sed ex Aldina priore, qua usus est

Obsopoeus, is affert ἐχθροδεστέρως, pro quo legi iubet ἐχθροτέρως, dubium relinquens, suane id praeceperit auctoritate, an codicis sui Pannonici. Cum Obsopoeo facit Wolf. In Augustano secundo est idem ἐχθροδεστέρως, quod Obsopoeus ex Aldina sua affert: quod si in ἐχθρωδεστέρως (cum ω in secunda syllaba) refingatur, nil video, cur ea lectio contemnatur. Ex Harleiano enotavit Taylorus ἐχθετέρως, quod nescio quid sibi velit. REISK. In scriptura Harlei. suspicor latere ἀπεχθεστέρως; quod verum videtur, cum antecesserit, non ἐχθρῶς, sed ἀπεχθῶς. SCHAEFER.

P. 61. v. 26. τοὺς παρ' ἐκείνων φεύγοντας] i. e. τοὺς ἐκείνων φυγάδας. V. not. ad Euripid. Orest. 740. ed. Pors. tert. SCHAEFER.

P. 61. v. 27. αὐτοῖς] ἂν codex Obsopoei. REISK.

P. 61. v. 28. κωλύομεν αὐτὸν] Invertit appendix Francofurt. et pro κωλύομεν Harl. dat κωλύωμεν. REISK. Non mirer, si qui hoc κωλύομεν interpretentur de consilio et voluntate. Frustra. SCHAEFER.

P. 62. v. 2. ὀργιζόμενοι] Vulg. ὀργιζόμενος. ὀργιζόμενοι Aldina Taylori, Aug. primus et secundus, appendix Francofurt. Harlei. in quo sic est: πάντες ἕκαστος περὶ τῶν οἰκείων ὀργιζόμενοι. REISK. Praetuli ὀργιζόμενοι, quod dant nonnulli codices. Cod. N. habet περὶ τῶν οἰκείων ὀργιζόμενοι sine ἕκαστος. AUGER.

P. 62. v. 2. ἡμᾶς] ὑμᾶς Paris. octavus et Harl. REISK.

P. 62. v. 2. ἀγάγωσι] ἄγωσι Aug. secundus. REISK. πόλεμον ἄγειν e rarioribus est. SCHAEFER.

P. 62. v. 3. δόγματα προστησάμενοι] Ordinem invertunt Aug. primus, Harl. item appendix Francofurt.: nam pro vitio typographico habeo προστησάμενα, quod illa dat. REISK.

P. 62. v. 5. ἐπισπασθῶσιν ἕκαστοι] ἐπιπαθῶσιν ἕκαστος Harlei. REISK.

P. 62. v. 5. πέρα τοῦ] M. καὶ πέρα τοῦ, id est, καὶ παρὰ τὸ συμφέρον, non περὶ τοῦ. WOLF. περὶ Paris. secundus, tertius et septimus, Aldina Taylori, Aug. secundus, Bavaricus. In Aug. tertio est etiam περὶ, sed corrector superscripsit πέρα. Wolf. mavult καὶ πέρα. REISK. Particula καὶ facile caremus. SCHAEFER.

P. 62. v. 5. ἑαυτοῖς] Abest ab Aug. secundo. αὐτοῖς dat Ald. Tayl. REISK.

P. 62. v. 6. περὶ Φωκέας] S. γέγονεν. Significat Phocensis belli societate multos cum detrimento suo implicatos. Aliquid mali propter socium malum non minus, quam propter vicinum. WOLF. Scil. γέγονε vel συνέβη. REISK.

P. 62. v. 6. ἴστε] In Aug. tertio dedit prima manus ἐστὶ, sed corrector emendavit ἴστε. REISK.

P. 62. v. 7. οὐχὶ ταὐτὰ μάλιστα ἕκαστοι] Vulg. οὐχὶ τὰ αὐτὰ

[illegible] μάλιστα Aug. primus. οὐχὶ [illegible] ἕκαστοι. οὐχὶ ταὐτὰ [illegible] οὐχὶ τὰ αὐτὰ μάλιστα ἕκαστοι [illegible] ἕκαστοι μάλιστα Harlei. REISK. [illegible] Bekker. SCHAEFER.

Auger. οὐχὶ ταὐτὰ [illegible] appendix Francofurtana. REISK.

P. 62. v. [illegible] Vulg. τὰ αὐτὰ, quod restituit Auger.

P. 62. v. [illegible]

SCHAEFER.

[illegible] ἔπραξαν] vel, eadem egerunt, vel, [illegible] Nam utrumque et sententia pa[illegible] vis patitur, non item sententia. Cum [illegible] etiam Philippus numeraretur, apparet, [illegible] SCHAEFER.

[illegible] ἐδύναντο Aug. primus, Ald. P. Ma-

[illegible]] Vulg. κωλύσαι, qui est optativus, [illegible] vitium in h. v. alibi occurrit. V. p. 135,

[illegible] τὴν χώραν ἔχειν] Phocidem intellige, quam [illegible]: aut certe de Orchomeno et Coronea reli[illegible] quam eis subegerat. WOLF.

[illegible] τὴν χώραν κεκομίσθαι] τὴν χώραν ἔχειν καὶ [illegible] septimus, Bavaricus, Aldus, Felic. P. Manut. [illegible] vulgatam dat appendix Francofurt. Orta lectio e [illegible] fuerunt in libris, aliis ἔχειν, aliis κεκομίσθαι dan[illegible] Ald. Taylori et Harl. ἔχειν καὶ omittunt. REISK. τὴν [illegible] καὶ κεκομίσθαι Auger. SCHAEFER.

[illegible] v. 13. τιμὴν] τὴν τιμὴν appendix Francofurt. Ald. [illegible]

[illegible] v. 15. οὐδὲν ἂν αὐτοῖς ἐδόκει εἶναι] S. πεπραγμένον. [illegible]πράξασθαι ἢ κατακτήσασθαι, nihil eos recuperaturos [illegible]que Coroneae, nec Orchomeni, nec Phocidis potituros. [illegible]ter ἐδόκει et εἶναι videtur πλέον esse interponendum. Videtur addendum vel saltem subaudiendum πεπραγμένον, [illegible] *videretur actum fuisse.* AUGER. Nihil neque addendum [illegible]audiendum. Bene Dounaeus p. 270. ed. Lips.: „si non [illegible]t Philippus, nihil illis fore videbatur, id est, nihil erant [illegible] — Demosthenes p. 1169, 10. διελεγόμεθα ἡμῖν αὐτοῖς [illegible] οὗτος ἠξίου ἑαυτῷ εἶναι.“ SCHAEFER.

P. 62. v. 16. ταῦτα] S. τὸ ἐστερῆσθαι τῆς δόξης. Nolue[illegible] rerum gestarum gloriam sibi a Philippo intercipi, de qua re[illegible]da non minus quam de stabiliendis et augendis opibus suis [illegible]rabant. Qua de re vide Isocratis Philippicam ab hoc loco: [illegible]ίστην μάχην νικήσαντες, καὶ μεγίστην δόξαν ἐξ αὐτῆς λαβόντες, [illegible] WOLF. Etiam Rüdigerus de sola gloria interpretatur. Falso. [illegible]itandus etiam Philippi per Thermopylas accessus, nihilo mi[illegible] iniucundus. SCHAEFER.

P. 62. v. 16. ἠβούλοντο] Vulg. ἐβούλοντο. ἠβούλοντο Aug. primus. REISK. ἐβούλοντο Auger. et Rüdiger. SCHAEFER.

P. 62. v. 17. ταῦτα πάνθ'] πάντα ταῦθ' Aug. primus et Harlei. REISK. πάντα ταῦθ' Bekker. SCHAEFER.

P. 62. v. 20. οὐχ] οὐδ' Bavar. REISK. οὐδ' Bekker. Praefero vulgatam. SCHAEFER.

P. 62. v. 20. ἐβούλετο] ἠβούλετο Beck., recte: sed quod dicit, Reiskium hanc formam dedisse, fallitur. SCHAEFER.

P. 62. v. 20. ἐβούλετο Θηβαίοις] ἐβούλετο δήπου Θηβαίοις Aldina Taylori. REISK. δήπου hic ponendum, versu autem antecedente delendum videtur. SCHAEFER.

P. 62. v. 20. Κορώνειαν] Post hanc vocem inserit Harlei. λαβεῖν ἐπιθυμεῖν, μὴ δύνασθαι δέ. REISK.

P. 62. v. 21. ἐῤῥῶσθαι] χαίρειν. hoc est, eos falsum dicere puto, rem ita se habere nego. WOLF. V. Anecd. Bekk. p. 248, 29. SCHAEFER.

P. 62. v. 22. ἔμελεν] Pro ἔμελλεν erat ἔμελεν. OBSOP. Legendum ἔμελεν a μέλει. WOLF. Vulg. ἔμελλεν. ἔμελεν Parisinus tertius, codex Obsopoei, Aug. primus, Felic. P. Manut. ed. Wolfii. ἔμελων (sic) dat Aldus, quod in Weimarano corrigitur ἔμελεν. Obsopoeus ex Aldino suo affert ἔμελλεν, quod ipse corrigit ἔμελεν e suo Pannonico. Idem facit Wolf. Vulgata est in Bavarico et Aug. tertio. Correxi ἔμελεν. minus huic rei studuisse Philippum, quam ut Phocidis aditus occuparet. REISK.

P. 62. v. 22. τὰς] Vulg. τὸ τάς. τὸ abest ab Aug. primo, Aldino et P. Manutio, it. ed. Wolfii. Sed habet appendix Francofurtana. Priorem articulum expunxi. REISK.

P. 62. v. 23. ἠβούλετο] Vulg. ἐβούλετο. ἠβούλετο Aug. primus. REISK. ἐβούλετο Auger. SCHAEFER.

P. 62. v. 23. καὶ τὴν δόξαν — εἰληφέναι] ἀντίπτωσις quaedam, ἀντὶ τοῦ, τὴν δόξαν τοῦ δοκεῖν τὸν πόλεμον κρίσιν εἰληφέναι δι' αὐτὸν, τουτέστι, τελευτὴν καὶ συντέλειαν. Alia est κρίσις ἰατρικὴ, alia πολεμικὴ, sed utraque rei finem spectat. WOLF. τοῦ δοκεῖν — εἰληφέναι est expositio dictionis τὴν δόξαν τοῦ πολέμου, ab oratore ipso adiuncta, quasi dixisset: ὥστε δοκεῖν τὸν πόλεμον δι' αὐτὸν κρίσιν εἰληφέναι. gloriam belli, id est, ut nempe bellum hoc videretur per ipsum (Philippum) debellatum et amputatum esse. REISK.

P. 62. v. 23. αὐτὸν] αὐτὸν cum leni Ald. P. Manut. ἑαυτὸν Paris. secundus, tertius, quintus, Aug. secundus et tertius, appendix Francofurt. REISK. Reiskiano, ut vulgo, αὐτὸν, quod correxi cum Auger. et Rüdiger. SCHAEFER.

P. 62. v. 25. καὶ τὰ Πύθια θεῖναι δι' ἑαυτοῦ] ludos Delphicos in Apollinis honorem institutos, quorum summam fuisse ce-

lebritatem notum est. θεῖναι τὰ Πύθια est ἀγωνοθέτην εἶναι, qui maximus honos apud Graecos habebatur. WOLF.

P. 62. v. 25. ἑαυτοῦ] αὐτοῦ appendix Francofurt. et Harl. REISK.

P. 62. v. 25. καὶ — ἐγλίχετο] Citant Anecd. Bekk. p. 131. in. SCHAEFER.

P. 62. v. 26. ἠβούλοντο] Vulg. ἐβούλοντο. ἠβούλοντο appendix Francofurt. Ald. Tayl. et Harlei. REISK. ἐβούλοντο Auger. SCHAEFER.

P. 62. v. 27. τὸν] Abest a Bavarico. REISK.

P. 62. v. 27. γενέσθαι] γίγνεσθαι Paris. septimus et octavus, Aug. primus, Bavar. REISK. γίγνεσθαι Bekker. et Rüdiger. Vulgata melius congruit cum γενέσθαι p. 63, 2. SCHAEFER.

P. 62. v. 28. πάντα γὰρ ταῦτα] ταῦτα γὰρ πάντα Aug. primus et Harlei. Solum ταῦτα γὰρ sine πάντα dat appendix Francofurt. REISK. ταῦτα γὰρ πάντ' Bekker. Vulgatus ordo nihilo deterior: nam de pronominis οὗτος positione idem valet, quod de sede pronominis αὐτὸς monui ad p. 46, 21. Eadem ordinis variatio p. 67, 2. SCHAEFER.

P. 62. v. 28. ἐφ' ἑαυτοὺς ἡγοῦντο εἶναι] καθ' αὐτῶν: ἐνόμιζον βλαβήσεσθαι ἐκ τούτων. WOLF.

P. 62. v. 28. τῆς Πυλαίας] ius Amphictyonicae dignitatis. WOLF.

P. 63. v. 1. καὶ τῶν — κύριοι] Vulg. interpungitur: καὶ τῶν ἐν Δελφοῖς πλεονεκτημάτων, δυοῖν κύριοι. Malui sic distinguere: καὶ τῶν ἐν Δελφοῖς, [subaudi δικαίων] πλεονεκτημάτων δυοῖν, [id est, ἅ ἐστι δύο πλεονεκτήματα] κύριοι. geminum consectabantur emolumentum: alterum, communionem concilii Amphictyonici; alterum, ius ludos Pythicos participandi. REISK. V. de h. l. Wesseling. ad Diodor. Sic. XVI. 60. T. VII. p. 558. s. ed. Bip. et Weisk. de Hyperb. III. p. 7. SCHAEFER.

P. 63. v. 1. δυοῖν] τῆς Πυλαίας καὶ τῶν πλεονεκτημάτων κύριοι γενέσθαι. τὰ ἐν Δελφοῖς πλεονεκτήματα intelligo, partem agri Delphici eos accepisse. Alioqui τὸ δυοῖν παρέλκειν putarem. Δυοῖν ψήφοιν ὁ Φίλιππος κύριος ἐγένετο, οὐχὶ δὲ, ὥς οἶμαι, καὶ οἱ Θετταλοί. WOLF. De parte agri Delphici cave cogites. Nec cum Rüdigero δυοῖν referam ad duplicem conventum Amphictyonum. SCHAEFER.

P. 63. v. 3. ἰδίων — προηγμένον] Vulg. ἰδίων ἕνεκα ἕκαστον εὑρήσετε εἰς τὰ πολλὰ προηγμένον. ἰδίων ἕνεχ' εὑρήσετε ἕκαστον πολλὰ προηγμένον (sine εἰς τὰ) Aug. primus, Harlei. appendix Francofurt. Etiam ab aliis abest τὰ, ut a Paris. secundo, quinto, octavo, Bavar. Aug. secundo et tertio. εἰς τὰ uncis inclusi, non quo prorsus damnem, sed quod absunt a quibusdam codicibus, et constructio sine iis bene sibi constat, quae haec est:

προηγμένον εὑρήσετε πρᾶξαι πολλὰ, ὧν οὐδὲν ἠβούλετο (scil. πρᾶξαι, quod tacite potest repeti). REISK. Vulgatam olim scripturam Augerus revocavit. Beckius Reiskium secutus est. ἰδίων ἕνεχ' εὑρήσετε ἕκαστον πολλὰ προηγμένον, ὧν οὐδὲν ἠβούλετο, πρᾶξαι Bekker. recte post ἠβούλετο interpungens. ἰδίων ἕνεχ' ἕκαστον εὑρήσετε πολλὰ προηγμένον, ὧν οὐδὲν ἠβούλετο πρᾶξαι Rüdiger. SCHAEFER.

P. 63. v. 4. ἠβούλετο] ἐβούλετο Auger., ut ante Reiskium legebatur. SCHAEFER.

P. 63. v. 4. μὲν τοίνυν] μέντοι Bavar. REISK.

P. 63. v. 5. ἡμῖν] ὑμῖν Aug. primus. REISK.

P. 63. v. 5. τὰ κελευόμενα] τὰ δὲ κελευόμενα Ald. Tayl. REISK.

P. 63. v. 5. ἡμᾶς] ὑμᾶς Aug. secundus. REISK.

P. 63. v. 5. ἆρα] Pro ἆρα erat ἄρα. OBSOP. Recte Bekker. ἄρα. Est simpliciter συλλογιστικὸν, non simul πευστικόν: duo enim prima vocabula, τὰ κελευόμενα, tono acui oportet. SCHAEFER.

P. 63. v. 7. ἡμῶν αὐτῶν] Post ἡμῶν αὐτῶν videtur deesse sive τῇ εἰρήνῃ ἐμμένοντες, sive ἃ κελεύω, ποιοῦντες, scil. perseverantes in pace, neque facile eam nisi gravissimis de causis moventes. Sed ecce, haec commentans incido in schedas Taylori, ubi ex Harleiano haec est lectio annotata: ἡμῶν αὐτῶν, εἰ οὐκ οὔτ' ἔσται πόλεμος. Tolle οὔτε et habebis, ni fallor, manum oratoris. videor mihi docuisse, neque rem nos esse facturos nobis indignam, εἰ οὐκ ἔσται πόλεμος, si operam demus, ut bellum sopitum maneat. REISK. Nihil deest Reiskiusque etiam h. l. antiquum obtinet. SCHAEFER.

P. 63. v. 7. οὔτ' ἔσται] οὐκ ἔσται Aug. primus. εἰ οὐκ ἔσται Ald. Tayl. et Harlei. REISK.

P. 63. v. 8. τε] δὲ Bekker. SCHAEFER.

P. 63. v. 8. καὶ τὰ δίκαια λέγειν] Malim ποιεῖν, aut κἀμὲ τὰ δίκαια λέγειν, vel καὶ τὰ δίκαια λέγειν ἐμέ. WOLF. Post λέγειν addidi, monente Wolfio, ἐμὲ, quod mihi videtur necessarium. AUGER. Vulgata bene habet. Si quae erunt criminationes, eas Athenienses facile poterunt diluere. SCHAEFER.

P. 63. v. 10. τοῦτ' οἴομαι δείξειν] Vulg. τοῦτ' οἶμαι δείξειν. In margine Bavarici sic est: γρ. τοῦτο οἶμαι δεῖν ποιεῖν. Et hoc dat quoque appendix Francofurt. et Aldina Taylori. Malim δεῖξαι in aor. 1. hoc videor mihi mea hac oratione docuisse vel planum fecisse. REISK. δεῖξαι dedi iuxta Reiskium pro δείξειν in vulgata. Cod. N. legit τοῦτ' οἶμαι δεῖν ποιεῖν. AUGER. οἶμαι Auger. Beck. et Rüdiger. δεῖξαι Beck. δείξειν patet Oratorem non potuisse scribere. SCHAEFER.

P. 63. v. 10. πρὸς δὲ τοὺς] F. πρὸς δὲ, s. τούτοις, τοὺς. *adhaec*. Alioqui malim τὸ, πρὸς δὲ, omitti, et legi: τοὺς δὲ—

οἰομένους etc. βούλομαι λογίσασθαι πρὸς τοὺς οἰομένους videtur insolens. WOLF. Aut post verba πρὸς δὲ comma poni vult Wolf. aut ea verba plane deleri. Voluit nimirum πρὸς tolli et δὲ post τοὺς poni. Sed prior sententia potior est. REISK. Aliter Reiskius Ind. Gr. s. v. λογίζεσθαι. SCHAEFER.

P. 63. v. 11. ὑπομένειν] Pro ὑπομένειν erat ὑπομεῖναι. OBSOP. O. ὑπομεῖναι, quod est mollius. WOLF. ὑπομεῖναι Paris. secundus et quintus, Harl. et Aldina Taylori, Aug. primus et secundus, codex Obsopoei, quod ille *) mollius putat esse. ὑπομένειν h. l. est non tolerare, sustinere, sed audere, subire, conari, suscipere, aggredi. REISK. Rüdigerus „Boni libri" inquit „pro ὑπομένειν habent ὑπομεῖναι, sed vereor, ne ita offenderit Athenienses." Hoc non intelligo. Nec, quod Beckio visum est, aoristi infinitivus ambiguam facit orationem. SCHAEFER.

P. 63. v. 11. ἐκεῖνα] ἐκεῖνο appendix Francofurtana et Aug. tertius e correctione: vetustior manus videtur vulgatam dedisse. REISK.

P. 63. v. 12. ἡμεῖς — Ὠρωπόν] Sententia est: parum et sapienter et constanter eos facere, qui, cum ad maiora et sua conniveant, summum ius in minoribus et alienis velint persequi. WOLF.

P. 63. v. 12. ἐῶμεν ἔχειν] Invertit appendix Francofurtana. REISK.

P. 63. v. 15. φαίημεν] Doun. φαῖμεν. BECK. φαῖμεν etiam Bekker. SCHAEFER.

P. 63. v. 15. καὶ Φιλίππῳ — παρακεχωρήκαμεν] Citant Anecd. Bekk. p. 161, 23. male omisso articulo τάς. SCHAEFER.

P. 63. v. 15. τάς] Deest Harl. REISK.

P. 63. v. 16. Χεῤῥονησιτῶν] Χεῤῥονησιωτῶν Paris. quintus et septimus, Bavar. appendix Francofurt. Ald. Tayl. REISK. Χεῤῥονησιωτῶν Bekker. et Rüdiger. V. not. ad p. 88, 12. et Schneider. ad Xenophont. Hellen. III. 2. 8. SCHAEFER.

P. 63. v. 17. τῶν] Abest ab Aug. secundo. REISK.

P. 63. v. 17. καταλαμβάνειν] Annon potius κατέχειν? nam iam dudum ante occupaverat. REISK. Vulgatam noli solicitare. De nova illarum insularum occupatione Orator loquitur. SCHAEFER.

P. 63. v. 18. Κῶν] Vulg. Κῶ. Κῶν Paris. septimus et octavus, Aug. primus, Bavar. et Harl. Praetuli Κῶν. REISK. Κῶ Auger. SCHAEFER.

P. 63. v. 18. κατάγειν τὰ πλοῖα] V. Photius c. 102. SCHAEFER.

P. 63. v. 21. φιλονεικεῖν] Vulg. τὸ φιλονεικεῖν. τὸ abest ab Aug. primo, secundo et tertio, Aldo, P. Manutio. REISK.

---

*) Non ipse Obsopoeus, sed Wolfius: scil. ob aurium sensum. SCHAEFER.

P. 63. v. 23. οὑτωσὶ] οὕτως Bavar. Aug. tertius. οὑτωσὶν Aug. secundus. REISK. οὑτωσὶν in libris passim occurrit. V. Schneider. ad Xenophont. Anab. VII. 6. 39. Ac tuetur hanc formam Grammaticus in Anecd. Bekk. p. 1347. a. SCHAEFER.

P. 63. v. 23. ἤδη] Abest ab Aug. primo, Paris. quinto et octavo et Harlei. REISK. Uncis inclusit Rüdiger. SCHAEFER.

P. 63. v. 25. περὶ τῆς ἐν Δελφοῖς σκιᾶς] Sic Amphictyoniam seu Pylaeam per contemtum appellat. Alludit autem ad ὄνου σκιάν. Etsi quid est aliud summus ille consessus regum et principum, nisi umbra quaedam brevi transitura? quae ubi praeteriit, perinde est, ac si nulla fuisset. Sic umbra umbrae succedit, Philippus Phocensibus, Antipater Philippo, et deinceps aliis alii, donec una cum umbris ipse etiam locus est redactus ad nihilum. WOLF. Citat h. l. Harpocrat. v. περὶ τῆς ἐν Δελφοῖς σκιᾶς. Scholiastes Aristophan. Vesp. v. 191. REISK. Sedem in Amphictyonum consessu umbram appellat Orator, rem contentione non dignam, cum ab eo tenenda esset, qui iam ante tantam potentiam consecutus fuisset. Atqui, hac umbra concessa, veterator ille Philippus auctoritatem viribus addere legibusque et decretis scelerata consilia adiuvare sperabat. SEAGER. *Diar. Classic.* LII. p. 236. V. Photius c. 247. 311. Anecd. Bekk. p. 243. s. Schol. Platon. p. 317. Bekk. Weisk. de Hyperb. III. p. 7. SCHAEFER.

P. 63. v. 26. πολεμῆσαι] Post h. v. interrogandi signum posuerunt Beck. Bekker. et Rüdiger. Sic autem οὐκοῦν v. 22. mutandum in οὐκ οὖν. SCHAEFER.

Clausula in Bavarico haec erat: περὶ τῆς εἰρήνης ΗΗΠΙ (206). REISK.

ANNOTATIONES AD ARGUMENTUM PHILIPPICAE SECUNDAE.

P. 64. v. 3. πάνυ] πάνυ τι Bavar. REISK. πάνυ τι Bekker. SCHAEFER.

P. 64. v. 5. εἰς πόλεμον] Pro εἰς πόλεμον habebatur πρὸς πόλεμον. OBSOP. πρὸς πόλεμον Parisinus quintus, codex Obsopoei, Gonv. Ald. Taylori. REISK. Legunt πρὸς πόλεμον codd. L. M. et Ee. AUGER.

P. 64. v. 6. τὸν Φίλιππον] γρ. Μακεδόνα Ald. Lessing. REISK.

P. 64. v. 6. καὶ τοῦτο — φησίν] Vulg. καὶ τοῦτο αὐτοῦ κα-

καμαρτυροῦντος πρᾶξιν φησίν. Haud dubie etiam contra codicum consensum legendum: καὶ τοῦτ' αὐτοῦ καταμαρτυρεῖν τὰς πράξεις φησίν. ut et Cicero „Ubi rerum" inquit „testimonia adsunt, quid opus est verbis?" WOLF. καταμαρτυροῦντος πρᾶξιν Gonvill. Appendix Francofurtana πράξειν et πράττειν dat. REISK.

P. 64. v. 8. πρός τινας πρέσβεις κ. τ. λ.] πρός τινας πρέσβεις καὶ περὶ τίνων ἥκουσιν Bavar. reliquis deficientibus. REISK.

P. 64. v. 10. ὁπότε] ὅθι ποτὲ appendix Francofurt. ὅπως Ald. Lessing. REISK. Supra ὁπότε cod. U. scribit ὅπως. AUGER. ὅπως Bekker. Aut hoc probandum, aut ὅ τί ποτε, quod in ceterorum scriptura latet. SCHAEFER.

P. 64. v. 11. περὶ] Pro περὶ erat παρὰ. OBSOP. O. παρὰ τίνων, a quibus. Sed illud melius. Nam τὸ πόθεν et locum et personas complectitur. WOLF. παρὰ Paris. secundus et septimus, Aug. secundus. REISK. παρὰ dant codd. L. M. V. X. et Dd. AUGER.

P. 64. v. 16. ἐπαγγελλόμενον] Lego ἐπαγγειλάμενον. WOLF. ἐπαγγειλάμενον Paris. secundus et quintus. REISK. ἐπαγγειλάμενον Auger. et Bekker. SCHAEFER.

P. 64. v. 16. ψευδόμενον] ψευσάμενον Paris. secundus. REISK. ψευσάμενον Auger. et Bekker. SCHAEFER.

P. 64. v. 16. οὐδὲν γὰρ ὑπισχνεῖσθαί] Pro οὐδὲ γὰρ ὑπισχνεῖσθαι in antiquo οὐδὲν γὰρ ὑπεσχῆσθαι, non mediocri sane discrimine, quod haudquaquam obesae naris lector perfacile animadvertet. OBSOP. Lego οὐδὲ γὰρ ὑπεσχῆσθαί φησιν. WOLF. οὐδὲν γὰρ ὑπεσχῆσθαι Aldina Taylori. Nam Aldus dedit οὐδὲ γὰρ ὑπισχνεῖσθαι. ὑπεσχῆσθαι Paris. secundus, quintus, septimus. ὑπισχνεῖσθαι dat Gonvill. REISK. ὑπεσχῆσθαί. Auger. et Bekker. Quod sequitur ἐψεῦσθαι sine ulla scripturae varietate, satis docet, ὑπεσχῆσθαί pariter ut ἐπαγγειλάμενον et ψευσάμενον unice probanda esse. Add. p. 65, 3. ss. SCHAEFER.

P. 64. v. 17. τούτων] τούτου Aug. secundus. REISK.

P. 64. v. 18. ἐλέγχους ἀπαιτεῖ] postulat se convinci vanitatis et insidiarum, si omnino tacere non possint. WOLF.

P. 64. v. 21. τί] τίς Gonvill. Aldina Taylori. REISK.

P. 64. v. 21. συγκροτεῖ] Suidas: συνάγει, αὔξει, συνιστᾷ καὶ συνδεῖ, πρὸς ἁρμονίαν ἄγει, συνέχει, συμπράττει. quod *Lacedaemoniis applaudat, adiutor sit.* WOLF.

P. 64. v. 22. καὶ πρὸς] καὶ τῆς πρὸς Gonv. REISK.

P. 64. v. 23. καὶ πρὸς τὰς πόλεις] Post haec addit emendator Lessingianus πρὸς μὲν τὰς πόλεις. REISK. Recte, opinor. V. not. ad p. 65, 2. SCHAEFER.

P. 64. v. 25. καὶ τὴν τῶν Ἀργείων — Λακεδαιμονίους] Haec desiderari in antiquo exemplo annotaverat Aldina Taylori, et absunt etiam a Gonv. REISK.

P. 65. v. 2. Φίλιππον] Post v. Φίλιππον addit emendator Lessing. ὅτι. REISK. Recte, opinor. V. not. ad p. 64, 23. SCHAEF.

P. 65. v. 5. ἐνέγραψεν] ἀνέγραψεν Gonv. REISK.

P. 65. v. 6. πρεσβειῶν] πρέσβεων Paris. secundus, tertius, quintus, septimus, Gonv. REISK. Legunt πρέσβεων universi fere codd. AUGER. πρέσβεων Bekker. SCHAEFER.

P. 65. v. 8. σώσει] δώσει Gonvill. REISK.

P. 65. v. 8. Θηβαίων] Ἀθηναίων Bavar. REISK. Commutatio hoc magis mira, quo frequentius in libris occurrit. SCHAEFER.

P. 65. v. 8. καταλύσει] καταστήσει Bavar. Aug. secundus. REISK.

P. 65. v. 11. δίκαιον] καλὸν Gonvill. REISK.

P. 65. v. 12. τοὺς ἀπατήσαντας] καὶ τοὺς ἀπατήσαντας appendix Francofurt. REISK.

P. 65. v. 13. ἀνοίξαντας] ἀνήξαντας Gonvill. REISK.

P. 65. v. 16. κατ'] Abest a Paris. tertio, quinto et septimo. REISK. Abest a codd. Dd. et Ee. AUGER.

P. 65. v. 16. τῆς παραπρεσβείας] περὶ τῆς παραπρεσβείας Aldina [illegible] REISK.

[illegible] προδιαβάλλων] προδιαβαλὼν Bavar. REISK.

[illegible] 65. v. [illegible] πρὸς] εἰς Aug. secundus. REISK.

[illegible] 65. [illegible] τοὺς] Deest Gonvill. REISK.

ANNOTATIONES AD ORATIONEM PHILIPPICAM II.

Ad initium huius orationis adscriptum est in Aldina Taylori: ἐν παλαιῷ ἐστὶ Φιλιππικὸς τρίτος. REISK.

P. 65. v. 1. ἄνδρες] Deest Harl. REISK.

P. 65. v. 2. εἰρήνην, ἀεὶ τοὺς] Vulg. εἰρήνην ἀεὶ, τοὺς. εἰρήνην, ἀεὶ τοὺς Paris. quintus et Harris. Totum discrimen versatur in positu commatis. REISK. Vulg. interpunctionem revocavit Auger. Nostra melior. Conf. v. 5. SCHAEFER.

P. 65. v. 2. τοὺς ὑπὲρ ὑμῶν λόγους] ὅτι ὑμεῖς καὶ δίκαια καὶ φιλάνθρωπα πράξαντες τυγχάνετε, Φίλιππος δὲ τἀναντία τούτων. WOLF.

ταμαρτυροῦντος πράξειν φησίν. Haud dubie etiam contra codicum consensum legendum: καὶ τοῦτ' αὐτοῦ καταμαρτυρεῖν τὰς πράξεις φησίν. ut et Cicero „Ubi rerum" inquit „testimonia adsunt, quid opus est verbis?" WOLF. καταμαρτυροῦντος πράξιν Gonvill. Appendix Francofurtana πράξειν et πράττειν dat. REISK.

P. 64. v. 8. πρός τινας πρέσβεις κ. τ. λ.] πρός τινας πρέσβεις καὶ περὶ τίνων ἥκουσιν Bavar. reliquis deficientibus. REISK.

P. 64. v. 10. ὁπότε] ὅθι ποτὲ appendix Francofurt. ὅπως Ald. Lessing. REISK. Supra ὁπότε cod. U. scribit ὅπως. AUGER. ὅπως Bekker. Aut hoc probandum, aut ὅ τί ποτε, quod in ceterorum scriptura latet. SCHAEFER.

P. 64. v. 11. περὶ] Pro περὶ erat παρά. OBSOP. O. παρὰ τίνων, *a quibus*. Sed illud melius. Nam τὸ πόθεν et locum et personas complectitur. WOLF. παρὰ Paris. secundus et septimus, Aug. secundus. REISK. παρὰ dant codd. L. M. V. X. et Dd. AUGER.

P. 64. v. 16. ἐπαγγελλόμενον] Lego ἐπαγγειλάμενον. WOLF. ἐπαγγειλάμενον Paris. secundus et quintus. REISK. ἐπαγγειλάμενον Auger. et Bekker. SCHAEFER.

P. 64. v. 16. ψευδόμενον] ψευσάμενον Paris. secundus. REISK. ψευσάμενον Auger. et Bekker. SCHAEFER.

P. 64. v. 16. οὐδὲν γὰρ ὑπισχνεῖσθαί] Pro οὐδὲ γὰρ ὑπισχνεῖσθαι in antiquo οὐδὲν γὰρ ὑπεσχῆσθαι, non mediocri sane discrimine, quod haudquaquam obesae naris lector perfacile animadvertet. OBSOP. Lego οὐδὲ γὰρ ὑπεσχῆσθαί φησιν. WOLF. οὐδὲν γὰρ ὑπεσχῆσθαι Aldina Taylori. Nam Aldus dedit οὐδὲ γὰρ ὑπισχνεῖσθαι. ὑπεσχῆσθαι Paris. secundus, quintus, septimus. ὑπισχνεῖσθαι dat Gonvill. REISK. ὑπεσχῆσθαί. Auger. et Bekker. Quod sequitur ἐψεῦσθαι sine ulla scripturae varietate, satis docet, ὑπεσχῆσθαί pariter ut ἐπαγγειλάμενον et ψευσάμενον unice probanda esse. Add. p. 65, 3. ss. SCHAEFER.

P. 64. v. 17. τούτων] τούτου Aug. secundus. REISK.

P. 64. v. 18. ἐλέγχους ἀπαιτεῖ] postulat se convinci vanitatis et insidiarum, si omnino tacere non possint. WOLF.

P. 64. v. 21. τί] τίς Gonvill. Aldina Taylori. REISK.

P. 64. v. 21. συγκροτεῖ] Suidas: συνάγει, αὔξει, συνιστᾷ καὶ συνδεῖ, πρὸς ἁρμονίαν ἄγει, συνέχει, συμπράττει. *quod Lacedaemoniis applaudat, adiutor sit.* WOLF.

P. 64. v. 22. καὶ πρὸς] καὶ τῆς πρὸς Gonv. REISK.

P. 64. v. 23. καὶ πρὸς τὰς πόλεις] Post haec addit emendator Lessingianus πρὸς μὲν τὰς πόλεις. REISK. Recte, opinor. V. not. ad p. 65, 2. SCHAEFER.

P. 64. v. 25. καὶ τὴν τῶν Ἀργείων — Λακεδαιμονίους] Haec desiderari in antiquo exemplo annotaverat Aldina Taylori, et absunt etiam a Gonv. REISK.

P. 65. v. 2. *Φίλιππον*] Post v. *Φίλιππον* addit emendator Lessing. *ὅτι*. REISK. Recte, opinor. V. not. ad p. 64, 23. SCHAEF.

P. 65. v. 5. *ἐνέγραψεν*] *ἀνέγραψεν* Gonv. REISK.

P. 65. v. 6. *πρεσβειῶν*] *πρέσβεων* Paris. secundus, tertius, quintus, septimus, Gonv. REISK. Legunt *πρέσβεων* universi fere codd. AUGER. *πρέσβεων* Bekker. SCHAEFER.

P. 65. v. 8. *σώσει*] *δώσει* Gonvill. REISK.

P. 65. v. 8. *Θηβαίων*] *Ἀθηναίων* Bavar. REISK. Commutatio hoc magis mira, quo frequentius in libris occurrit. SCHAEFER.

P. 65. v. 8. *καταλύσει*] *καταστήσει* Bavar. Aug. secundus. REISK.

P. 65. v. 11. *δίκαιον*] *καλὸν* Gonvill. REISK.

P. 65. v. 12. *τοὺς ἀπατήσαντας*] *καὶ τοὺς ἀπατήσαντας* appendix Francofurt. REISK.

P. 65. v. 13. *ἀνοίξαντας*] *ἀνήξαντας* Gonvill. REISK.

P. 65. v. 16. *κατ'*] Abest a Paris. tertio, quinto et septimo. REISK. Abest a codd. Dd. et Ee. AUGER.

P. 65. v. 16. *τῆς παραπρεσβείας*] *περὶ τῆς παραπρεσβείας* Aldina Taylori. REISK.

P. 65. v. 17. *προδιαβάλλων*] *προδιαβαλὼν* Bavar. REISK.

P. 65. v. 17. *πρὸς*] *εἰς* Aug. secundus. REISK.

P. 65. v. 17. *τοὺς*] Deest Gonvill. REISK.

ANNOTATIONES AD ORATIONEM PHILIPPICAM II.

Ad initium huius orationis adscriptum est in Aldina Taylori: *ἐν παλαιῷ ἐστὶ Φιλιππικὸς τρίτος*. REISK.

P. 65. v. 1. *ἄνδρες*] Deest Harl. REISK.

P. 65. v. 2. *εἰρήνην, ἀεὶ τοὺς*] Vulg. *εἰρήνην ἀεί, τοὺς*. *εἰρήνην, ἀεὶ τοὺς* Paris. quintus et Harris. Totum discrimen versatur in positu commatis. REISK. Vulg. interpunctionem revocavit Auger. Nostra melior. Conf. v. 5. SCHAEFER.

P. 65. v. 2. *τοὺς ὑπὲρ ὑμῶν λόγους*] *ὅτι ὑμεῖς καὶ δίκαια καὶ φιλάνθρωπα πράξαντες τυγχάνετε, Φίλιππος δὲ τἀναντία τούτων*. WOLF.

P. 65. v. 2. ἡμῶν] ὑμῶν P. Manut. Aug. secundus et tertius a prima manu, sed corrector vulgatam dedit. Utramque Bavaricus, vulgatam infra, alteram supra. REISK. Vulg. ὑπὲρ ἡμῶν. Dedi ὑπὲρ ὑμῶν ex codd. U. et Dd. AUGER. Praestat ἡμῶν. SCHAEFER.

P. 65. v. 5. τὰ] Deest Harlei. REISK.

P. 65. v. 6. γιγνόμενον] γενόμενον appendix Francofurt. Aldina Taylori. REISK.

P. 65. v. 6. ὡς ἔπος εἰπεῖν] ὡς φαίνεται, ὡς ἐνὶ λόγῳ εἰπεῖν [sic enim legendum], ὡς τύπῳ περιλαβεῖν. Vide Suidam. ὡς ἔπος, ὡς λόγος, scilicet ἐστὶν, *ut dicitur*. Platoni ἄρχων ὁ ὡς ἔπος εἰπεῖν (τὸ εἰπεῖν videtur delendum) est ὁ δημοτικῶς λεγόμενος, is scilicet, qui rerum potitur, qualiscunque est: ὁ τῷ ἀκριβεῖ λόγῳ ἄρχων, verus princeps, qui sapientia et virtute aliis antecellit, α. Πολιτειῶν. WOLF.

P. 66. v. 1. οὐδ' ὧν εἵνεκα] οὐδὲ τοιαῦτα γιγνόμενα, δι' ἅ. WOLF. Immo οὐδὲ τούτων, ὧν εἵνεκα. SCHAEFER.

P. 66. v. 1. εἵνεκα] ἕνεκα Harris. Harl. REISK. ἕνεκα Bekker. SCHAEFER.

P. 66. v. 1. τοῦτο] τοῦτ' Harlei. REISK. τοῦτ' Bekker. Mireris, Reiskium hiatus, ut oportebat, perosum tale quid enotatu dignum habuisse nec statim τοῦτ' dedisse. Sed plurima testantur viri optimi incredibiliter festinantis inconstantiam, velut quod supra v. 2. et 5. ἀεὶ intactum reliquit, cum alibi αἰεὶ praetulisset. SCHAEFER.

P. 66. v. 2. προηγμένα] Est etiam in texto Aug. tertii, sed superscriptum προελθόντα, dubium, sitne eà varians lectio, an scholium. REISK. Scholium esse vix quisquam dubitabit. SCHAEF.

P. 66. v. 2. τὰ] Abest ab ed. P. Manutii. REISK.

P. 66. v. 3. ἐξελέγχῃ] ἐλέγξῃ Paris. quintus et octavus. ἐξελέγξει Aug. primus. ἐξελέγξῃ farrago Wolfiana, appendix Francofurtana. ἐξελέγχῃ dant Bavaricus et Aug. tertius, sed ambo cum ξ super χ scripto. ἐλέγξῃ Φίλιππον ἁμαρτάνοντα καὶ Harris. REISK. ἐξελέγξῃ praefero. SCHAEFER.

P. 66. v. 3. ἐξελέγχῃ — παραβαίνοντα] ὅτι παραβαίνει. Sic ὁρῶ φαινομένους, ὅτι φαίνονται, ὁρῶ φαίνεσθαι Latine. WOLF.

P. 66. v. 4. ὑμᾶς] ἡμᾶς Paris. quintus, Aug. tertius. REISK. ἡμᾶς genuinum videtur. SCHAEFER.

P. 66. v. 4. πᾶσι τοῖς Ἕλλησιν ἐπιβουλεύοντα] ὅπως ἂν καταδουλώσηται αὐτοὺς καὶ ὑποχειρίους λάβῃ. WOLF.

P. 66. v. 6. αἴτιον δὲ τούτων κ. τ. λ.] Citat h. l. Stobaeus p. 270, 30. REISK.

P. 66. v. 6. πάντας] πάντες Aug. primus et tertius. REISK.

P. 66. v. 6. ἄνδρες] Deest Harlei. REISK.

P. 66. v. 8. *ἡμεῖς οἱ παριόντες*] Scilicet *ἐπὶ τὸ βῆμα, οἱ λέγοντες, οἱ ῥήτορες, οἱ συμβουλεύοντες.* WOLF.

P. 66. v. 8. *οἱ παριόντες — γράφειν*] Tricatur hic Wolf. circa interpunctionem; cuius eo redit sententia, ut aut, servata vulgari ratione distinguendi [*οἱ παριόντες, τούτων μὲν ἀφέσταμεν καὶ γράφειν*], legatur *περὶ τούτων μὲν* —, aut, repudiato illo *περὶ*, comma post *ἀφέσταμεν* ponatur, quo pacto participium *ὀκνοῦντες* cohaereat cum *γράφειν*. Vid. farrag. Wolf. REISK.

P. 66. v. 8. *ἀφέσταμεν*] *κατὰ συγκοπὴν, ἀντὶ τοῦ ἀφεστήκαμεν. ἀόρ. β.* esset *ἀπέστημεν διὰ τοῦ π καὶ η.* WOLF.

P. 66. v. 10. *διὰ τὴν πρὸς ὑμᾶς ἀπέχθειαν*] *metu, ne vestram in invidiam incurram* *). *Ἡ πρός τινα ἀπέχθεια* duplicem habet significationem, subiectivam, *odium, quo aliquem prosequor*, obiectivam, *odium, quod est contra me apud aliquem.* Utraque significatio in brevi spatio invenitur de Cor. p. 237. *ταῦτα δ' ἀσμένως τινὲς ἤκουον αὐτοῦ διὰ τὴν τόθ' ὑποῦσαν ἀπέχθειαν πρὸς τοὺς Θηβαίους*, subiective; obiective contra illico: *καὶ ἔτι πρὸς τούτοις (συνέβη) τὴν μὲν ἀπέχθειαν τὴν πρὸς τοὺς Θηβαίους καὶ Θετταλοὺς τῇ πόλει γενέσθαι, τὴν δὲ χάριν ὑπὲρ τῶν πεπραγμένων Φιλίππῳ.* Obiective etiam *περὶ παραπρεσβείας* p. 368. l. 3. s. *ὑμῖν μὲν τὴν ἔχθραν τὴν πρὸς τοὺς Θηβαίους μείζω, Φιλίππῳ δὲ τὴν χάριν πεποίηκε.* Hanc vim, a viris doctis in dubium nonnunquam vocatam, praepositio *πρὸς* habet, iuncta vocabulis, quae vel externum vel internum statum significant. Plato Lys. p. 212. B. *τί δέ; ἆρά ἐστι καὶ μισεῖσθαι φιλοῦντα; οἷόν που ἐνίοτε δοκοῦσι καὶ οἱ ἐρασταὶ πάσχειν πρὸς τὰ παιδικά:* ubi Heindorfius sine caussa offendit. BREMI. Facile intelligitur, hanc sensus ambiguitatem non pendere a praepositione *πρὸς*, sed ipsam per se inesse substantivo *ἀπέχθεια*, quod nunc activam vim, nunc passivam habet. SCHAEFER.

P. 66. v. 10. *ὑμᾶς*] Vulg. *ἡμᾶς. ὑμᾶς* Paris. quintus et septimus, Aug. primus, Bavar. Aldus. REISK.

P. 66. v. 11. *δὲ*] *δὴ* Aldina Taylori. REISK.

P. 66. v. 11. *ὡς δεινὰ καὶ χαλεπὰ*] Scilicet *ἐστὶν, ἃ ποιεῖ.* WOLF. *ὡς χαλεπὰ καὶ δεινὰ* Harlei. REISK.

P. 66. v. 11. *ταῦτα*] Vulg. *καὶ τοιαῦτα. ταῦτα* (sine copula) Bavar. Aug. secundus, Aldina Taylori, appendix Francofurt. Solum *τοιαῦτα* (sine copula) dat margo Bavarici cum *γρ.* Praetuli *ταῦτα.* REISK. *καὶ τοιαῦτα* perperam reduxit Auger. SCHAEFER.

P. 66. v. 11. *διεξερχόμεθα*] Post h. v. pone signum coli, quomodo in Reiskiana ceterisque recte interpungitur. SCHAEFER.

P. 66. v. 12. *ὑμεῖς*] *ἡμεῖς* cum superscripto *ὑ* Bavar. REISK.

---

*) Immo *incurramus.* SCHAEFER.

P. 66. v. 12. οἱ καθήμενοι] Scilicet ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, οἱ ἀκούοντες. WOLF.

P. 66. v. 12. εἴποιτε] εἴπητε Harl. REISK.

P. 66. v. 13. συνίητε] ἀντὶ τοῦ συνιῆτε. Dicitur enim praesenti subiunctivi ἐὰν συνιῶ, ῇς, ῇ, ut ἐὰν τιθῶ, τιθῇς. WOLF. συνείητε Aug. primus. REISK. συνείητε, ut oportebat, Bekker. SCHAEFER.

P. 66. v. 13. παρεσκεύασθε] παρασκεύασθε Harris. REISK.

P. 66. v. 15. κωλύσαιτ'] κωλύσετ' Aug. primus. κωλύσητε Harris. Harl. REISK.

P. 66. v. 15. ἐφ' ὧν] ἀφ' ὧν Aug. tertius. REISK.

P. 66. v. 15. ἐφ' ὧν ἐστι νῦν] ἃ πράττει, περὶ ἃ σπουδάζει καὶ ἀσχολεῖται. WOLF.

P. 66. v. 16. ἀργῶς ἔχετε] ἀργοὶ ἐστέ. WOLF.

P. 66. v. 16. συμβαίνει δὴ πρᾶγμα — ταῦτ' ἄμεινον ἑκατέροις ἔχειν *)] συμβαίνει πρᾶγμα. τὸ ποῖον; τὸ ἔχειν ἄμεινον, κατ' ἐπεξήγησιν, ὥστε ἔχειν ἄμεινον. WOLF.

P. 66. v. 16. συμβαίνει δὴ πρᾶγμα — ταῦτ' ἄμεινον ἑκατέροις ἔχει] Enuntiatio explicativa aut determinativa, saepe ut directa, nulla nec particula nec coniunctione addita, ἀσυνδέτως, apponitur: quod haud raro viros doctos offendit. p. 110. l. 8. ss. ὥστε δέδοικα, μὴ βλάσφημον μὲν εἰπεῖν, ἀληθὲς δ' ᾖ· εἰ καὶ λέγειν ἅπαντες ἐβούλοντο — οὐκ ἂν ἡγοῦμαι δύνασθαι χεῖρον — διατεθῆναι, ubi Reiske sine caussa legere voluit, ὅτι, εἰ καὶ λέγειν cet. Apud neminem scriptorum hoc frequentius quam apud Platonem multifariam; nonnumquam tamen viri docti lectionem tentarunt. Eodem pertinet, quod post formulas ὃ δὲ μέγιστον, ὃ δὲ δεινότατον enuntiatio interdum ponitur sine particula aut coniunctione: de quo vide F. A. Wolfium ad Leptin. p. 372. BREMI.

P. 66. v. 17. εἰκός] Sic etiam Bavar.: sed super ο est ω superscriptum, quo videtur librarius indicare voluisse, in aliis libris ferri εἰκότως, quod equidem haud spernam. REISK.

P. 66. v. 18. ἔχει] Vulg. ἔχειν. Lambinus in indice, sive Morellus is est, ἔχει suadet, si insequentes nominativi serventur; sin minus, illos esse cum accusativis mutandos, ut sit τὰς πράξεις et τοὺς λόγους. REISK.

P. 66. v. 18. ἐκείνῳ μὲν — οἱ λόγοι] S. ἄμεινον ἔχουσι. Alioqui ἀντίπτωσις erit, cum constructio postulet, συμβαίνει ἄμεινον ἔχειν, ἐκείνῳ μὲν τὰς πράξεις, ὑμῖν δὲ τοὺς λόγους. WOLF.

P. 66. v. 20. ὑμῖν] ἡμῖν Aug. tertius et Bavaricus; et sic statim idem. REISK.

P. 66. v. 21. ὑμῖν] Abest ab Aug. secundo et appendice Francofurtana. REISK.

P. 66. v. 21. ῥᾴδιον καὶ πόνος οὐδείς] *res facilis et nullius negotii est.* WOLF.

---

*) Vulg. enim ἔχειν, non ἔχει. SCHAEFER.

P. 66. v. 21. οὐδεὶς] οὐδὲ εἰς Francofurt. appendix. REISK.

P. 66. v. 22. ἐπανορθωθήσεται] Pro ἐπανορθωθήσετε haud dubie ἐπανορθωθήσεται legendum est. OBSOP. Vulg. ἐπανορθωθήσετε. Vitium hoc typographicum est ex Aldina propagatum, quod Obsopoeus e coniectura, ut videtur, corrigit ἐπανορθωθήσεται. Et sic est in ed. Felic. et P. Manutii, et Aug. secundo, in Bavarico aliisque. Manavit hoc vitium aut e more librariorum graecorum ε et αι promiscue habendi, aut superest ex alia quapiam vetusta huius loci lectione, quam in Aug. tertio reperi, ἐπανορθώσητε. Index Lambini aut ἐπανορθώσετε aut ἐπανορθωθήσεται proponit. REISK.

P. 66. v. 22. καὶ μὴ προελθόντα κ. τ. λ.] ὅπως μὴ τὰ πράγματα προελθόντα λήσει ἡμᾶς, μὴ προέλθοι οὐκ αἰσθομένων ἡμῶν. WOLF.

P. 66. v. 23. πάντας] πάντως Paris. quintus, septimus et octavus. REISK.

P. 66. v. 23. ἐπιστήσεται] S. ὁ Φίλιππος. *ne adducat contra nos.* vel μέγεθος δυνάμεως ἐπιστήσεται. *ne magnitudo copiarum ingruat*, id est, ne tantis copiis et viribus oppugnemur. WOLF. F. μηδὲ περιστήσεται. *sibi circumponat amplitudinem, sese quasi vallet ea opum magnitudine.* REISK. Idem in Ind. Gr. p. 263. posteriorem Wolfii rationem sequitur: quae sane videtur simplicior. SCHAEFER.

P. 66. v. 25. οὐδ' ἀντᾶραι] οὐδὲ παρατάξασθαι καὶ ἀντεπεξιέναι τοῖς πολεμίοις διὰ τὸ μὴ ἀξιομάχους ἐκείνοις εἶναι. WOLF.

P. 66. v. 26. ὅσπερ] Sic etiam in Aug. tertio dedit antiqua manus, quod nova correxit ὥσπερ, ut est etiam in Harlei. REISK. ὥσπερ genuinum videtur. Mutarunt librarii eadem oberrantes chorda, qua toties viri docti, quorum ad hanc constructionem offendentium errores notavit Bremius ad p. 93, 15. SCHAEFER.

P. 66. v. 26. πρότερον] καὶ πρότερον appendix Francofurtana. REISK. Non male: nam in tali structura καὶ saepe ponitur. SCHAEFER.

P. 66. v. 26. βουλεύσασθαι] βουλεύεσθαι Aug. primus, Harris. Harl. appendix Francofurt. Aldina Taylori. Vulgatam infra dant, supra βουλεύσεσθαι (in futuro) Bavaricus et Aug. tertius. In quibusdam codd. esse συμβουλεύσασθαι admonet appendix Francofurtana. REISK. βουλεύεσθαι Bekker. SCHAEFER.

P. 66. v. 26. καὶ τοῖς λέγουσιν] Haec verba absunt ab Harris. REISK.

P. 66. v. 28. σώσαντ' ἂν] Vulg. σώσοντ'. σώζοντ' ἂν Aug. tertius. σώσαντα ἂν Aug. primus. REISK. σώσοντ' Auger. et Bekker. Recte: neque enim Orator hypothetice loquitur. Particula nata ex iteratione litterarum sequentium. Wolfius: „τὰ σώσοντα. τὰ σωτήρια, *salutaria.*" SCHAEFER.

P. 66. v. 28. ῥᾷστων] ῥᾳδίων appendix Francofurtana. ῥᾳ-

δίων καὶ ἡδίων (sic) Aldina Taylori. REISK. Vide ne Orator dederit ἀντὶ τῶν ῥαδίων καὶ ἡδέων. SCHAEFER.

P. 66. v. 28. τῶν ἡδίστων] τῶν abest ab editione P. Manutii, appendice Francofurt. et Harris. REISK.

P. 66. v. 28. προαιρετέον] Compositum pro simplici κατὰ πλεονασμόν. Sic Isocratis Panegyrico: ἅμα τούτους καλλίστους εἶναι τῶν λόγων προκρίνας, etc. WOLF.

P. 66. v. 29. οὖν] Abest a Bavarico. REISK.

P. 67. v. 2. ἐφ' ὑμᾶς] καθ' ὑμῶν, εἰς τὸ καταδουλώσασθαι ὑμᾶς. WOLF. ἡμᾶς Paris. quintus et Harris. ὑμῖν Ald. Taylori. REISK. ἡμᾶς praetulerim: nisi potius scribendum ἐφ' ἡμῖν, quod idem valet, sed videtur paulo exquisitius et reconditius. SCHAEFER.

P. 67. v. 2. πάντα ταῦτα]. ταῦτα πάντα Aug. primus, appendix Francofurtana et Harlei. REISK.

P. 67. v. 5. ἀκοῦσαί μου] ἵνα ἀκούητέ μου. Multa verba Graecorum feruntur in infinitivum, qui Latine per *ut* τελικὸν est exponendus. WOLF.

P. 67. v. 6. τἀναντία] τὰ ἐναντία Auger. SCHAEFER.

P. 67. v. 6. μοι] ἐμοὶ Aug. primus, appendix Francofurtana, Harlei. REISK. ἐμοὶ Bekker. Recte: nam est oppositio. SCHAEFER.

P. 67. v. 6. μοι παρέστηκε προσδοκᾶν] Sic γ', Ὀλυνθ. Οὐχὶ ταὐτὰ παρίσταταί μοι γινώσκειν. WOLF.

P. 67. v. 6. καὶ δι' οὓς] Vulg. καὶ δι' ὧν. Dedi de meo sensu καὶ δι' οὓς, scil. λογισμούς. REISK. Pro δι' ὧν emendavi cum Reiskio δι' οὓς, quod solum verum esse et genuinum arbitror. AUGER. δι' ὧν revocavit Bekker. Nec sontica videtur causa esse, cur omnium scripturam librorum mutemus. Est i. q. καὶ ὑφ' ὧν πέπεισμαι ἐχθρὸν εἶναι Φίλιππον. SCHAEFER.

P. 67. v. 7. δοκῶ] προσδοκῶ cum dedisset prima manus in Aug. tertio, secunda praepositionem cancellavit. REISK.

P. 67. v. 7. βέλτιον τῶν ἄλλων προορᾶν] S. τὰ μέλλοντα. et βέλτιον ἀντὶ τοῦ μᾶλλον. WOLF.

P. 67. v. 7. τῶν ἄλλων] Omisit Bekkerus. SCHAEFER.

P. 67. v. 8. ἐὰν] ἂν Harris. Harlei. REISK.

P. 67. v. 8. οἱ θαῤῥοῦντες] S. αὐτῷ, aut absolute, οἱ μηδὲν δεδιότες, *securi, imperterriti.* WOLF. Posterius praestat. Conf. p. 66, 29. SCHAEFER.

P. 67. v. 10. ἐγὼ τοίνυν κ. τ. λ.] Hunc locum usque ad ποιήσασθαι v. 16. citat Tiberius p. 58. non sine scripturae diversitate, quam deinceps indicabo. SCHAEFER.

P. 67. v. 10. ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι] Omittit Tiberius. SCHAEF.

P. 67. v. 11. κύριος — κατέστη] Tiberius: πρῶτον γέγονε κύριος μετὰ τὴν εἰρήνην; Etiam Bekkerus interrogationis signum post κατέστη posuit. SCHAEFER.

P. 67. v. 11. πρῶτον μετὰ] πρῶτον μὲν μετὰ Aug. tertius. REISK.

P. 67. v. 12. τῶν ἐν Φωκεῦσι πραγμάτων] τῆς Ἀμφικτυονία καὶ τῆς διαθέσεως τῶν Πυθίων, μᾶλλον δὲ ὅλης τῆς Φωκίδος. WOLF.

P. 67. v. 13. πράττειν προείλετο] προείλετο πράττειν Tiberius. SCHAEFER.

P. 67. v. 15. τί δή ποτε;] Tiberius: τί δήποτ' ἄν; SCHAEFER.

P. 67. v. 15. ὅτι] διότι appendix Francofurtana. REISK.

P. 67. v. 15. πάνθ'] πάντα Tiberius. SCHAEFER.

P. 67. v. 16. ἑαυτῷ] αὐτῷ (sic) Harlei. REISK.

P. 67. v. 16. ποιήσασθαι] Temere solicitavit Taylorus in Reiskii praefat. ad Annotatt. p. 118. SCHAEFER.

P. 67. v. 16. τοὺς λογισμοὺς ἐξετάζων] λογιζόμενος καὶ σκοπῶν, πῶς ἂν πλεονεκτήσειε, τοὺς λογισμοὺς ἀναφέρων ἐπὶ πλεονεξίαν. WOLF.

P. 67. v. 16. οὐχὶ] Vulg. οὐ. οὐχὶ Aug. secundus, Aldina Taylori. REISK, οὐ Auger. SCHAEFER.

P. 67. v. 17. εἶδε] Vulg. οἶδε. εἶδε Paris. secundus et septimus, Aug. secundus, Bavaricus. ἴδε Aug. primus, quod eodem redit. Praetuli εἶδε, *vidit, perspexit.* REISK. οἶδε Auger. male: perfectum enim hic locum non habet. SCHAEFER.

P. 67. v. 18. τοῖς ἡμετέροις ἤθεσιν] ἀντὶ τοῦ, ἡμῖν τοῖς τοιαῦτα ἤθη ἔχουσι. WOLF. τοῖς ἤθεσι τοῖς ἡμετέροις Aug. primus et Harl. τοῖς ἤθεσιν ἡμετέροις οὖσιν ἂν ἐνδείξαιτο appendix Francofurtana. REISK. τοῖς ἤθεσι τοῖς ἡμετέροις Bekker. SCHAEFER.

P. 67. v. 20. ἐνδείξαιτο] *se ostentaturum esse.* V. Ind. Gr. s. v. SCHAEFER.

P. 67. v. 20. τοιοῦτον] τοσοῦτον Bekker. SCHAEFER.

P. 67. v. 20. ποιήσειεν] ποιήσαιτο appendix Francofurtana, Aldina Taylori. REISK.

P. 67. v. 21. ὠφελείας] σωτηρίας Aug. tertius, sed corrector vulgatam adscripsit cum γρ. REISK.

P. 67. v. 21. πρόοισθε] Vulg. πρόεισθε. πρόοισθε Bavar. appendix Francofurtana, Harl. πρόεσθε Aug. tertius a prima manu, sed corrector post ε iota interposuit. προῖσθε Ald.-Tayl. Praetuli πρόοισθε in optativo. REISK. Vulg. προήσθε. Praetuli πρόοισθε ex auctoritate codicum K. L. M. N. Aliqui codd. legunt πρόεισθε, aliqui προήσεσθε. AUGER. Wolfius: „προεῖσθε] εὐκτικῶς, προήσθε δὲ, ὑποτακτικῶς. ἀόρ. β." Vera autem ratio, cur πρόοισθε praeferendum videatur, Reiskium fugit. Scilicet est Attica optativi forma. Sed videndum ne Orator dederit προήσεσθε, quod paulo melius congruit cum ἐναντιώσεσθε v. 25. SCHAEFER.

P. 67. v. 25. ἐναντιώσεσθε] ἐναντιώσεσθαι Aug. tertius, quod idem revera est cum vulgata *). ἐναντιωθήσεσθε dat appendix Francofurtana. REISK.

P. 67. v. 25. ἄν τι] ἐάν τι. WOLF.

P. 67. v. 25. τοιοῦτον] τοιοῦτο Aug. primus, tametsi insequente vocali, ut contra saepe τοιοῦτον insequente consona. REISK.

P. 67. v. 25. ὥσπερ ἂν] S. ἠναντιώθητε. WOLF.

P. 67. v. 26. ὅπερ συνέβη] Malim ὅπερ καὶ συνέβη, *id quod etiam evenit*. REISK. Non opus addi particulam. SCHAEFER.

P. 67. v. 27. ἀντὶ τῶν ἑαυτοῖς] ἀντὶ τῶν αὐτοῖς Ald. Tayl. Aug. primus. ἀπὸ τῶν index Aldi. ἀπὸ τῶν ἑαυτοῖς index P. Manutii. REISK.

P. 67. v. 28. αὐτὸν] Pro ἑαυτῷ antiquum habebat αὐτόν. OBSOP. Vulg. ἑαυτῷ. αὐτὸν Paris. secundus, quintus, septimus, Aug. primus, codex Obsopoei, ed. P. Manutii, cuius index vulgatam exhibet, ed. Wolfii, sed appendix Francofurt. vulgatam dat. Pari modo Bavarici textum vulgatam dat, margo γρ. καὶ αὐτὸν, id est, *scribitur etiam* αὐτόν. Idem reperi in Aug. tertio quoque. Praetuli αὐτόν. REISK.

P. 67. v. 28. καὶ οὐχ ὅπως] οὐ μόνον οὐκ — ἀλλὰ καὶ —. WOLF.

P. 68. v. 1. συστρατεύσειν] συστρατεύειν (in praesenti) Aug. primus, Harlei. REISK.

P. 68. v. 1. αὐτὸς] Vulg. αὐτούς. Suffeci αὐτὸς meo iudicio. REISK. Potest servari αὐτούς, sed malim αὐτὸς cum Reiskio. Solus cod. M. dat αὐτὸς, sed υ in τους videtur expunctum posteriore manu. AUGER. αὐτὸς placuit etiam Tayloro. V. Reiskii praefat. ad Annotatt. p. 118. Frustra. Optimo iure Bekkerus αὐτοὺς revocavit. SCHAEFER.

P. 68. v. 1. κελεύῃ] Sic etiam Aug. tertius e correctione. Prima manus aliud nescio quid, f. κελεύει vel κελεύοι, dederat. REISK. Post h. v. plene interpungendum, ut factum est in Augeriana et Bekkeriana. SCHAEFER.

P. 68. v. 2. Μεσσηνίους] Vocabulum hoc in Aug. tertio h. l. et deinceps per simplex sigma, sed et geminum reperi exaratum. Simplex σ exhibet etiam Harlei. REISK.

P. 68. v. 2. ταὐτὰ ὑπειληφὼς] Subaudi περὶ αὐτῶν. Nam alias legendum sit ταὐτὰ ποιήσειν aut ταὐτὰ γινώσκειν ὑπειληφώς. REISK. Vulg. ταῦτα, quod Augerus revocavit. Sed iam Wolfius: „ταὐτὰ, eadem sentiens." Idem placuit Tayloro. V. Reiskii praefat. ad Annotatt. p. 118. SCHAEFER.

P. 68. v. 2. ὃ καὶ — ἐγκώμιον] καθ' ὑμῶν, ἀντὶ τοῦ, ὑμέτερον ἢ ὑμῶν. τὸ κατὰ ἀντὶ τοῦ ὑπὲρ, in bonam partem. Paulo post aliter, ὑπείληφε περὶ ὑμῶν, in bonam, κατ' Ἀργείων, in

*) V. not. ad p. 66, 22. SCHAEFER.

malam. WOLF. Sic p. 300, 8. ἔδειξαν ἐγκώμια Θηβαῖοι καθ' ὑμῶν τὰ κάλλιστα. Rarior hic usus praepositionis κατά tam solius quam compositae cum verbis. V. Ind. ad Apollon. Rhod. p. 662. b. et Elmslei. ad Euripid. Bacch. 334. Quod autem Wolfius scripsit, κατὰ v. 8. in malam partem dici, non assentior: nam ibi quoque κατὰ non est aliud quam quod praecedit περί. SCHAEFER.

P. 68. v. 3. ὑμῶν] ἡμῶν Aug. tertius. REISK.

P. 68. v. 4. κέκρισθε — προέσθαι] ἀντὶ τοῦ, κέκρικε Φίλιππος ὑμᾶς προήσεσθαι. WOLF.

P. 68. v. 4. ἁπάντων] Ita et Harris. πάντων dat ed. Wolfii. REISK. πάντων Auger. et Bekker. SCHAEFER.

P. 68. v. 4. μηδενὸς ἂν κέρδους — προέσθαι] Notanda constructio: ne forte suspiceris, post ἂν excidisse ἕνεκα. Eadem constructione p. 107, 8. οἱ τῆς παρ' ἡμέραν χάριτος τὰ μέγιστα τῆς πόλεως ἀπολωλεκότες. ubi Augerus subaudiens ἕνεκα fallitur. Est *perdere aliquid, ut aliud lucreris.* SCHAEFER.

P. 68. v. 5. ἀνταλλάξασθαι] Pro ἀνταλλάξεσθαι lege ἀνταλλάξασθαι. OBSOP. ἀνταλλάξεσθαι Aldus, quod cum vulgata mutari vult Obsopoeus. REISK.

P. 68. v. 7. καὶ ταῦτ'] καὶ μὴν ταῦτ' editio Wolfii dat, nescio unde arreptum μὴν intrudens, quod nusquam in libris reperi, et Harris. quoque et Harlei. deest. REISK. καὶ μὴν ταῦτ' temere servavit Augerus. SCHAEFER.

P. 68. v. 7. ὑμῶν] ἡμῶν Aug. tertius. REISK.

P. 68. v. 8. κατ'] V. not. ad v. 2. SCHAEFER.

P. 68. v. 8. ὡς ἑτέρως] τὸ ὡς abundat eleganter. WOLF. ὡς vacat ante ἑτέρως, sicuti *quam* apud Latinos ante superlativum. AUGER. Non abundat, sed auget vim adverbii, quasi dicas *ut aliter! wie anders!* Vide de his locutionibus probabiliter disputantem Weiskium in libello de Pleonasm. Graec. p. 207. SCHAEFER.

P. 68. v. 11. ὑμετέρους] ἡμετέρους Paris. quintus, Aug. tertius. REISK.

P. 68. v. 12. ἐξὸν — Ἑλλήνων] Fides sit penes auctorem. Scribit idem Isocrates in Panegyrico. Sed Herodotus huius rei nullam, quod sciam, facit mentionem. WOLF. Res satis est probabilis. Persas enim Graeciam subacturos fuisse, si socios habuissent Athenienses, Herodotus diserte expositisque argumentis tradit. SCHAEFER.

P. 68. v. 12. λοιπῶν] ἄλλων Paris. septimus, Bavaricus, cuius margo vulgatam dat cum γρ. REISK.

P. 68. v. 12. ὥστ'] Coniunctionem exspectaveris, quae *conditionem* exprimat, ἐφ' ὧτε, *sub ea conditione ut;* atque etiam in quibusdam libris coniunctioni ὥστε haec significatio, ut aliae, quas non habet, adscripta est: quod facilius est, quam ostendere, quem ad modum propria sine damno logicae veritatis locum habeat. Ὥστε significat *consequentiam*, eamque, etsi non

ut conditio proponebatur, Athenienses respuebant. Ita Graeci interdum *effectum* exprimunt, ubi alii de consilio aut conditione loquerentur. Xenophon Cyrop. III. 2. 16. *καὶ τοῦτο ἐπίστω — ὅτι ἐγὼ, ὥστε ἀπελάσαι Χαλδαίους ἀπὸ τούτων τῶν ἄκρων, πολλαπλάσια ἂν ἔδωκα χρήματα ὧν σὺ νῦν ἔχεις παρ' ἐμοῦ.* Ita etiam interpretanda sunt loca, quae Hermannus habet ad Vigerum p. 949. BREMI. Sic Latine: *cum possent ceteris Graecis ita imperitare, ut ipsi dicto audientes essent regi.* Cum Xenophonteis conf. Euripidea Phoeniss. 514. ss. *ἄστρων ἂν ἔλθοιμ' αἰθέρος πρὸς ἀντολὰς, — τὴν θεῶν μεγίστην ὥστ' ἔχειν τυραννίδα.* Plenissime, h. e. iunctis conditione et effectu, ibid. 599. s. *οὐ γὰρ ἂν ξυμβαῖμεν ἄλλως, ἢ 'πὶ τοῖς εἰρημένοις, ὥστ' ἐμὲ σκήπτρων κρατοῦντα τῆσδ' ἄνακτ' εἶναι χθονός.* SCHAEFER.

P. 68. v. 12. *ὑπακούειν βασιλεῖ*] *πειθαρχεῖν.* Dicitur etiam *ὑπακούω σοῦ*, ut Thucydides: *ὑπακούοντες τῶν Ἀθηναίων.* WOLF.

P. 68. v. 13. *τοῦτον*] *τοιοῦτον* Aug. tertius. REISK.

P. 68. v. 15. *Ἀλέξανδρος*] V. Anecd. Bekk. p. 375, 19. SCHAEFER.

P. 68. v. 15. *ὁ τούτων πρόγονος*] Fortasse *τούτου.* aut *τούτων, τῶν Μακεδόνων.* Series generis: Amyntas, Alexander, Amyntas, Philippus, Alexander. Vide Herodoti Polymniam. WOLF. Vulg. *ὁ τούτου πρόγονος. ὁ τούτων πρ.* Aug. primus, secundus, tertius, Bavar. Aldus, P. Manut. Praetuli *τούτων.* huius universi generis, puta regum Macedonicorum, Philippi, Alexandri et reliquorum cognatorum. Et sic quoque dat Harpocrat. laudans h. l. v. *Ἀλέξανδρος*, ubi, qui fuerit, docet. REISK. Singularem praefero. SCHAEFER.

P. 68. v. 15. *κῆρυξ*] Sic etiam Auger. Sed Reisk. et Bekker. *κήρυξ.* Grammaticorum canon iubet *προπερισπᾶσθαι.* V. Anecd. Bekk. p. 1429. b. coll. not. ad Sophocl. Philoct. 562. SCHAEFER.

P. 68. v. 16. *πόλιν*] *χώραν* Paris. septimus, Aug. secundus, in texto Bavarici, sed in margine est vulgata. REISK.

P. 68. v. 16. *ἐκλιπεῖν*] *ἐκλείπειν* Aug. primus. REISK.

P. 68. v. 16. *παθεῖν ὁτιοῦν ὑπομείναντας*] De hac locutione pleonastica sibi visa Dorvillius obiter ad Chariton. p. 273. f. ed. Lips. SCHAEFER.

P. 68. v. 18. *ἀεὶ*] Deest Harlei. REISK.

P. 68. v. 18. *εἰπεῖν οὐδεὶς*] *οὐδεὶς εἰπεῖν* Aug. primus, Aldina Taylori et Harl. *οὐδ' εἷς εἰπεῖν* Harris. REISK. *οὐδεὶς εἰπεῖν* Bekker. Malim cum Harris. *οὐδ' εἷς εἰπεῖν.* SCHAEFER.

P. 68. v. 20. *ἔστι γὰρ*] *ἔστι μὲν γὰρ* Harris. REISK.

P. 68. v. 20. *μείζω*] *μείζονα* Aldina Taylori. REISK.

P. 68. v. 20. τἀκείνων] Vulg. τὰ ἐκείνων. κείνων Aug. sec. REISK. τὰ ἐκείνων Auger. Ipsum illud κείνων contractam formam tuetur. SCHAEFER.

P. 68. v. 21. τῷ λόγῳ τις ἂν εἴποι] V. Lobeck. ad Phrynich. p. 754. SCHAEFER.

P. 68. v. 21. εἴποι] εἴπῃ Aldina Taylori. REISK.

P. 68. v. 21. τοὺς — προγόνους] Scil. εὑρίσκει καὶ ἀκούει, id quod e v. 10. huc tacite est pertrahendum. comperit legens in annalibus et accipit ab hominum fama. REISK.

P. 68. v. 23. ἰδίᾳ τὸ λυσιτελοῦν] Probarem magis τὸ ἰδίᾳ λυσιτελοῦν, transposito articulo. REISK. Ego quoque magis probarem. SCHAEFER.

P. 68. v. 23. ἀγαπήσοντας] ἀγαπήσαντας appendix Francofurtana, Harl. REISK.

P. 68. v. 25. τοῖς Ἕλλησι] τοὺς Ἕλληνας appendix Francofurtana. REISK.

P. 68. v. 25. σκεψομένους] σκεψαμένους appendix Francofurtana, Harlei. REISK.

P. 68. v. 26. ἡγεῖτ'] ἡγεῖτο Auger. Nihil in nostra scriptura ambigui: nam in ἡγεῖται diphthongus elidi non patitur. SCHAEFER.

P. 68. v. 26. ἐπὶ τοῖς δικαίοις αἱρήσεσθαι] eam amicitiam iustitiae limites non excessuram: vos neque ministros libidinum fore, neque adiutores ad iniurias. WOLF.

P. 68. v. 26. αἱρήσεσθαι] Est in Aug. tertio a correctore: nam prima manus nescio quid aliud dederat. REISK.

P. 68. v. 27. ἐκείνοις] ἐκείνης Harlei. REISK.

P. 68. v. 27. πρόσθοιτο] Vulg. πρόσθειτο. πρόσθοιτο Aug. tertius, Paris. quintus et octavus. Praetuli πρόσθοιτο in optativo. REISK. Etiam alterum illud est optativi, modo scribas προσθεῖτο, quod dedit Bekkerus: qui cur Atticam formam posthabuerit, ignoro. V. not. ad p. 70, 10. SCHAEFER.

P. 68. v. 28. ὑμῶν] ἡμῶν Aug. secundus. REISK.

P. 68. v. 28. καὶ τότε] Scil. ᾑρεῖτο. REISK. Formulae καὶ τότε καὶ νῦν similibusque sola verborum praesentia addi solent. Sophocles Electr. 676. Br. νῦν τε καὶ τότ' ἐννέπω. Ibid. 907. καὶ νῦν θ' ὁμοίως καὶ τότ' ἐξεπίσταμαι. Antig. 181. νῦν τε καὶ πάλαι δοκεῖ. SCHAEFER.

P. 69. v. 1. αἱρεῖται] Sic est in Aug. tertio e correctione. Videtur primitus fuisse αἱρεῖτο (sic). REISK.

P. 69. v. 1. ὁρᾷ] ὁρᾷν Bavar. ὁρῶ Aldina Taylori. REISK.

P. 69. v. 1. ἐνούσας] Fortasse οὔσας aut παρούσας. Quomodo enim triremes inerunt Thebanis aut Argivis? WOLF. Pro hoc composito mavult Wolf. in annotatt. et in farragine simplex οὔσας aut παρούσας, aut denique sic legi locum hunc: ὁρᾷ πλείους αὐτοὺς ἢ ὑμᾶς ἔχοντας. REISK. Composito hic locum esse

iure dubitavit Reiskius in Ind. Gr. p. 209., acutius ille cernens Fischero, qui in Animadverss. ad Weller. III. 2. p. 145. vulgatam tuetur. Recte Bekker. οὔσας. Conf. not. ad p. 24, 20. SCHAEFER.

P. 69. v. 2. οὐδ' ἐν μὲν τῇ μεσογαίᾳ κ. τ. λ.] Sententia est: cum Philippus terra imperium affectet, multo magis eum velle mari dominari. Sed quanquam vos ad parandum maris imperium sibi novit esse opportunissimos, tamen diffidit vestrae integritati. WOLF.

P. 69. v. 2. μεσογείᾳ] Pro μεγογείᾳ lege μεσογείᾳ. OBSOP. Wolfianae annotationi praefixum vidimus μεσογαίᾳ. De ambabus formis, in quibus libri persaepe fluctuant, v. Lobeck. ad Phrynich. p. 298. SCHAEFER.

P. 69. v. 2. τιν'] τὴν Harlei. REISK. V. not. sequ. SCHAEFER.

P. 69. v. 2. εὕρηκε] ἥρηται Paris. octavus, appendix Francofurtana. REISK. Vix repugnem, si quis legendum censeat: τὴν ἀρχὴν ἥρηται. SCHAEFER.

P. 69. v. 3. τῇ θαλάττῃ] τῆς θαλάττης appendix Francofurtana, Laudianus. Malim τῆς θαλάττης (in genitivo) ob insequens τῶν ἐμπορίων. Sed video nunc in appendice Francofurtana hoc iam a nescio quo occupatum. REISK. τῶν ἐμπορίων regitur ab ἀφέστηκεν, erratque Reiskius ad ἐπὶ referens. SCHAEFER.

P. 69. v. 3. οὐδ' ἀμνημονεῖ κ. τ. λ.] Hoc est: mavult fidem frangere, quam nos, qui adiutores iniuriarum non sumus, habere amicos et devincire sibi beneficiis. ἔτυχεν dixit, ut significet, Athenienses precibus et pollicitationibus Philippi victos pacem ei concessisse, cum ipsi bello essent superiores ac minime defatigati. WOLF.

P. 69. v. 3. οὐδ' ἀμνημονεῖ — ἔτυχεν] Citant Anecd. Bekk. p. 119, 23. ubi pro οὐδὲ τὰς ὑποσχέσεις legitur καὶ τ. ὑ. SCHAEF.

P. 69. v. 5. εἴποι] εἴπῃ Aug. tertius. REISK.

P. 69. v. 5. ἂν] Abest ab Aug. primo. REISK.

P. 69. v. 5. πάντα ταῦτ' εἰδὼς] et maiorum nostrorum virtutis gnarus, nec oblitus pollicitationum. WOLF. Sensus verborum εἴποι — εἰδὼς (nam haec iungenda), nisi fallor, hic est: dicat aliquis quasi totum rerum hodiernarum statum penitus perspectum habens. SCHAEFER.

P. 69. v. 6. ἔπραξεν] ἔπραττεν Harlei. REISK.

P. 69. v. 6. ἀλλὰ τῷ δικαιότερ' ἀξιοῦν] Pro δικαιοτέρους antiquus codex habebat δικαιότερα. OBSOP. τῷ δικαιοτέρους ἀξιοῦν, ἀντὶ τοῦ κρίνειν, durum videtur: *quod iustiores iudicaret Thebanos.* Malim τῷ δικαιότερ' ἀξιοῦν, *quod aequiora postularent.* WOLF. Vulg. δικαιοτέρους. δικαιότερα appendix Francofurtana, Aldina Tayl. Paris. quintus, septimus et octavus, codex Obsopoei, Bavaricus, Aug. primus, Harrison. Harlei. et sic quoque coniecit Wolfius. Augustanus secundus vulgatam dat, sed hoc

verborum ordine: *δικαιοτέρους τοὺς Θηβαίους ἢ ὑμᾶς ἀξιοῦν.* Praetuli *δικαιότερα. propterea quod Thebani aequiora postulent.* REISK. Non pauci codd. habent *δικαιότερα*, quam lectionem in textum admisimus. Codd. K. et M. sic legunt: *τῷ δικαιότερα τοὺς Θηβαίους ἢ ἡμᾶς ἀξιοῦν.* AUGER.

P. 69. v. 7. *ὑμᾶς*] Ita et Harl. Sed edit. Wolf. *ἡμᾶς*. REISK. *ἡμᾶς* Auger. cuius vide notam ad v. 6. Ego etiam *ἡμᾶς* praeferam. SCHAEFER.

P. 69. v. 7. *καὶ μόνον*] *καὶ* sic praepositum adiectivo *μόνος* est *ἐπιτατικόν*. SCHAEFER.

P. 69. v. 8. *πάντων τῶν λόγων*] Vulg. *τῶν λόγων πάντων. πάντων τῶν λόγων* Aug. primus et secundus, Harris. Harlei. REISK. *τῶν λόγων πάντων* Auger. SCHAEFER.

P. 69. v. 8. *νῦν*] postquam Lacedaemoniis imperavit, ut Messeniam remittant. Citat hunc locum Hermogenes p. 310. *τοῦ δ' αὖ κατὰ συστροφὴν σχήματος ἐν τούτῳ τῷ εἴδει παράδειγμα τόδε· ὁ γὰρ Μεσήνην* —. et Scholiastes Hermogenis ad h. l. *πολλὰ μὲν πράγματα ἔχει ἐνταῦθα, συνεσφιγμένα δὲ καὶ σύντομα, ὡς μὴ δοκεῖν εἶναι πολλά.* Kursus Hermogenes p. 366. *μάλιστα δὲ τῆς ἰδέας ταύτης καὶ τὸ κατὰ συστροφὴν σχῆμα οἰκεῖον. δυνάμει γὰρ μεγάλῃ φύσει τε κέχρηται καὶ φαίνεται χρώμενον. οἷον· ὁ γὰρ Μεσ.* etc. REISK.

P. 69. v. 8. *Μεσσήνην*] Vide Archidamum Isocratis. WOLF. *Μεσίνην* Aug. tertius. *Μεσήνην* Harlei. REISK. *Μεσήνην* etiam Hermogenes a Reiskio citatus. SCHAEFER.

P. 69. v. 10. *Λακεδαιμονίους*] *κελεύω σοὶ* ferri potest. Sed malim *Λακεδαιμονίους* [pro vulg. *Λακεδαιμονίοις*]. WOLF. *Λακεδαιμονίους* Aldina Taylori, appendix Francofurtana, Paris. secundus, quintus et octavus, Aug. primus, Bavaricus e correctione: et hoc mavult Wolf. quoque. Vulgata est apud Hermogenem p. 310. et p. 366. REISK.

P. 69. v. 11. *νομίζων*] Vulg. *νομίζειν*. Dedi de meo *νομίζων*. Constructio nempe haec est: *σκήψαιτο πεποιηκέναι νομίζων* [id est *διὰ τὸ νομίζειν*] *ταῦτα εἶναι δίκαια. qui praetendat, se ista ideo fecisse, quod arbitratus esset, aequa et iusta esse?* REISK. Secus quam debebat intellexit vir praestantissimus articulum *τῷ*, qui cum non pendeat a verbo *σκήψαιτο*, sed seorsum sit sumendus, participium ita respuit, ut solum infinitivum admittat. *νομίζειν* revocarunt Auger. et Bekker. SCHAEFER.

P. 69. v. 12. *σκήψαιτο*] *σκέψαιτο* appendix Francofurtana. REISK.

P. 69. v. 12. *ἀλλ' ἐβιάσθη νὴ Δία κ. τ. λ.*] Ironica refutatio *). Hic observabis formulam *ὑπόπτως ἔχειν πρός τινα*, pro

*) Immo nova quam Orator fingit oppositio. Hanc infra refutat. SCHAEFER.

ὑποπτεύειν, suspectum habere, diffidere *). Deinde verba μέλλει, μελλήσει, οὐ μέλλει. Significat μέλλω et futurum tempus et moram. Eleganter igitur ludit amphibolia significationis. Sic in oratione περὶ τῶν ἐν Χεῤῥονήσῳ· ὡς καὶ τοῦ μελλῆσαι δώσοντι δίκην, ut qui rationem reddere cogatur etiam de futuro, id est, de his, quae acturus esse putatur aut dicitur. WOLF.

P. 69. v. 13. ἐσθ'] ἔστιν Harris. REISK.

P. 69. v. 15. τῶν] Abest ab appendice Francofurtana. REISK.

P. 69. v. 15. καλῶς] V. Ind. Gr. s. v. SCHAEFER.

P. 69. v. 16. τοὺς] Abest a Paris. secundo, tertio, quinto et octavo, Aug. primo et tertio, et Harlei. REISK.

P. 69. v. 16. ὑπόπτως ἔχειν] V. not. ad v. 12. SCHAEFER.

P. 69. v. 17. τινες περιϊόντες] περιϊόντες τινὲς Aug. primus et secundus. περιόντες Bavar. solito errore. περιόντες τινὲς daut Harris. et Harl. REISK. περιιόντες τινὲς Bekker. SCHAEFER.

P. 69. v. 17. τειχιεῖ] Pro τειχιεῖ nostrum habebat τειχίζει. OBSOP. τειχίζει etiam appendix Francofurtana. REISK.

P. 69. v. 18. μέλλει — μελλήσει — οὐ μέλλει], V. not. ad v. 12. SCHAEFER.

P. 69. v. 20. τοῖς Μεσσηνίοις] τοῖς abest ab Aug. tertio et appendice Francofurtana, item Harris. REISK.

P. 69. v. 21. συνεισβάλλειν] συμβάλλειν Aug. primus, Aldina Taylori, appendix Francofurtana, Harris. In margine Aug. tertii γρ. εἰσβάλλειν. REISK.

P. 69. v. 21. ἀλλὰ καὶ ξένους κ. τ. λ.] Idem est ac si dixisset: ἀλλ' ἤδη καὶ ξένους —. non parat facere, non minatur facturum — sed iam facit. REISK.

P. 69. v 21. καὶ ξένους] καὶ abest a Paris. secundo et tertio. REISK.

P. 69. v. 21. εἰσπέμπει] πέμπει Harris. REISK.

P. 69. v. 22. ἐστι προσδόκιμος] προσδοκᾶται, exspectatur, est in exspectatione: sperant eum cum magnis copiis adventare. WOLF.

P. 69. v. 23. τοὺς μὲν οὖν ὄντας κ. τ. λ.] Refutat fabulas quorundam ut absurdas et repugnantes. Sententia est: Cum hostes Thebanorum reliquos, Lacedaemonios, tollere studeat e medio, qui consentaneum est, eum Phocenses pene ad internecionem in gratiam Thebanorum deletos velle in integrum restituere? WOLF. Participium ὢν praeponitur substantivo cum vi. p. 58. l. 11. s. παθεῖν, οἷα τῶν ὄντων ἀνθρώπων οὐδένες πώποτε πεπόνθασιν. p. 104. l. 5. s. ἀνοητότατος πάντων ἂν εἴη τῶν ὄντων ἀνθρώπων. Interdum hoc displicebat. Xenophon Memorr.

*) V. not. ad Euripid. Hecub. 1117. ed. Pors. tert. SCHAEFER.

II. 1. 28. *τῶν γὰρ ὄντων ἀγαθῶν καὶ καλῶν οὐδὲν ἄνευ πόνου καὶ ἐπιμελείας θεοὶ διδόασιν:* ubi Valckenaer. coniiciebat *ὄντως*. Nostro loco magnam vim habet; significat enim *εἶναι existere*, oppositum *οὓς ἀπώλεσεν*. p. 93. l. 28. s. *ἂν μὲν τοίνυν ᾖ τὸ συνεστηκὸς τοῦτο στράτευμα*, ubi oppositum est *διαλύεσθαι*. p. 125. l. 12. *ὅτ' ἦν ἡ πόλις*. BREMI. Vere monet, *εἶναι* hic significare *existere:* sed quod ait, participium praeponi substantivo *cum vi*, non assentior. Nihilo minori cum vi poterat postponi, dummodo iteraretur articulus: nam participium est loco epitheti. *) Haec ratio trium illorum Demosthenis locorum. Xenophonteo vellem vir egregius abstinuisset: nam diversi est generis. Hoc voluit Xenophon: *ἃ γάρ ἐστιν ἀγαθὰ καὶ καλὰ, τούτων οὐδὲν ἄνευ πόνου καὶ ἐπιμελείας θεοὶ διδόασιν*. SCHAEFER.

P. 69. v. 23. *οὖν*] Abest a Paris. secundo et tertio. Augustano tertio adscriptum est a nova manu. REISK. *οὖν* omisit Bekker. SCHAEFER.

P. 69. v. 25. *σώζει*] Post h. v. cum Bekkero ponendum signum interrogationis. SCHAEFER.

P. 69. v. 26. *οὐκ ἂν ἡγοῦμαι Φίλιππον*] Vulg. *οὐδ' ἂν ἡγοῦμαι Φίλιππον. ἡγοῦμαι οὐκ ἂν Φίλιππον* Bavar.; sed vulgata est in margine. Praetuli *οὐκ ἂν ἡγ*. Sententia haec est. Sive coactum et invitum Philippum illud prius ais fecisse, ut scil. Thebanis Orchomenum et Coroneam condonaret, sive nunc de constantia et fide Thebanorum desperare: non potest exputari causa ulla probabilis, cur Thebanorum inimicos, Lacedaemonios atque Phocenses, odiis tam implacabilibus insectetur; id quod facit. Ergo neque olim coactus indulsit Thebanis, quae indulsit, neque nunc malevolo erga eos est animo, suspectosve habet. Falsa ergo sunt ea, quae nostrates de Philippi cum Thebanis rationibus suspicantur et iactant. REISK. Vulg. *οὐδ' ἂν*. Correxi *οὐκ ἂν* ex auctoritate codicis Dd. qui hunc locum sic legit: *ἐγὼ μὲν γὰρ ἡγοῦμαι οὐκ ἂν Φίλιππον*. AUGER. *οὐδ' ἂν* revocavit Bekker. Mihi *οὐκ* verum videtur. SCHAEFER.

P. 69. v. 27. *βιασθεὶς*] *ἀναγκασθεὶς* Aldina Taylori. REISK.

P. 69. v. 27. *βιασθεὶς. ἄκων*] Adverte abundantiam orationis: ne de glossemate cogites. SCHAEFER.

P. 69. v. 27. *ἀπεγίνωσκε*] si eos improbaret et suspectos haberet, si eis diffideret. WOLF. V. Ind. Graec. p. 63. SCHAEFER.

P. 70. v. 2. *ἐκ πάντων δ' ἄν τις κ. τ. λ.*] Ubi in Aldino quoque stellula est apposita, pro *ἐκ πάντων δ' ἅ τις ὀρθῶς θεωροίη πάντα πραγματεύεται*, in nostro erat *ἐκ πάντων δ' ἄν τις ὀρθῶς θεωροίη, ὅτι πάντα πραγματεύεται*, procul dubio rectius, si ver-

*) Solum participium *τῶν ὄντων*, omisso substantivo *ἀνθρώπων*, legas p. 141, 26. SCHAEFER.

borum sensum penitius introspexeris. OBSOP. Puto legendum: ἐκ πάντων δ' (ἄν τις ὀρθῶς θεωροίη) δῆλον, ὅτι πάντα πραγματεύεται, κατὰ τῆς πόλεως συντάττων. s. ἑαυτὸν ἢ αὐτά, ἀντὶ τοῦ, συνταττόμενος ἢ παρασκευαζόμενος. adiungit sibi socios, per quos nos oppugnet. Felicianus habet: ἐκ πάντων δ' ἄν τις ὀρθῶς θεωροίη, ὅτι —. Quod ferri potest, si τὸ ὀρθῶς deleatur. WOLF. Augerus Reiskium secutus est, nisi quod ὅτι uncis liberavit: quo ipso constructionem liberavit soloecismo. ἐκ πάντων δ', ἄν τις ὀρθῶς θεωρῇ, πάντα πραγματεύεται Bekker. quod videtur simplicissimum. SCHAEFER.

P. 70. v. 2. ἄν τις] ἅ τις Paris. tertius, index P. Manutii, Aldina prior. τις *) in codice Obsopoei fuit, et est in Aldina posteriore, nec non in Felicianea. Wolf. quoque pro ἅ censet ἄν legendum esse, et sic constituit: ἐκ πάντων δέ, ἄν τις ὀρθῶς θεωροίη, δῆλον ὅτι — et ita fere Harris. et Harl. nisi quod δῆλον omittunt. Feliciani tamen lectionem ferri posse putat, si ὀρθῶς deleatur. REISK.

P. 70. v. 2. θεωροίη] θεωρῇ Aug. primus. θεωροῖ (cum η superscripto) Bavaricus. θεωροῖ simplex Aug. secundus, Aldina Taylori. REISK.

P. 70. v. 2. [ὅτι]] ὅτι abest a Parisino tertio, ab Aug. secundo et tertio, (sed in hoc a nova manu est adscriptum,) ab Aldina, ab indice P. Manutii, ab appendice Francofurtana. ὅτι uncis inclusi, quod e postremis literis voc. θεωροίη natum esse ultro paret. πραγματεύεται idem est atque φωρᾶται πραγματευόμενος, vel δῆλός ἐστι πραγματευόμενος. deprehenditur, aut constat, si quis recte reputet, eum omnia machinari, quaecunque machinatur, in fraudem reipublicae. συντάττειν de callidis, fraudulentis machinationibus usurpatur, simili ducto de opere tessellato, vermiculato, musivo, ubi tessellae innumerae et multifariae multifariam sunt arte mirifica compositae. REISK. De hoc simili Reiskius vix cuiquam persuadebit. SCHAEFER.

P. 70. v. 3. συντάττων] συντάσσων Bavaricus. Sed haec rarius annotabo: vix enim commemoratione digna sunt. REISK.

P. 70. v. 3. καὶ τοῦτ' ἐξ ἀνάγκης κ. τ. λ.] Sic C. Memmius apud Sallustium in Iugurthino: Nam fidei quidem et concordiae quae spes est? Dominari illi volunt, vos liberi esse: facere illi iniurias, vos prohibere. Potestne in tam diversis ingeniis pax aut amicitia esse? WOLF.

P. 70. v. 6. ὑπειληφώς] Vulg. ὑπείληφεν. De meo dedi ὑπειληφώς, *quia sibi persuasit*. REISK. ὑπείληφεν summo iure revocarunt Auger. et Bekker. post ὑμᾶς plene interpungentes. SCHAEFER.

---

*) Voluit ἄν τις. SCHAEFER.

P. 70. v. 6. ὑμᾶς] ἡμᾶς Paris. octavus et Harlei. REISK.

P. 70. v. 8. ὑμετέροις] Vulg. ἡμετέροις. ὑμετέροις Paris. quintus et octavus, Aug. primus, Harris. Harlei. REISK. ἡμετέροις Auger. SCHAEFER.

P. 70. v. 8. ἔχει χρῆσθαι] Num ἔχων χρῆται? aut ἔχει καὶ χρῆται? quas urbes et quos locos, per vim et nefas vobis ereptos, tenet, iisque contra vos utitur. REISK. Vanae Reiskii coniecturae, ab ipso repudiatae ad p. 134, 22. SCHAEFER.

P. 70. v. 8. χρῆσθαι] χρήσασθαι Bavar. Aldina Tayl. REISK.

P. 70. v. 8. πάντα] Deest Harris. REISK.

P. 70. v. 10. πρόειτο] προεῖτο Aldina Taylori. Malim πρόοιτο in optativo. REISK. προεῖτο Bekker., quomodo etiam Reiskius p. 134, 24. Conf. not. ad p. 61, 3. 68, 27. SCHAEFER.

P. 70. v. 11. ἡγοῖτο] ἡγεῖτο Aug. primus, Aldus, Felic. P. Manutius, appendix Francofurtana, Harris. In Aug. tertio corrector dedit vulgatam: prima manus ἡγεῖτο dedisse videtur. REISK. ἡγεῖτο Bekker. Et sic Reiskius p. 134, 25. Recte: nam προεῖτο est indicativi modi. SCHAEFER.

P. 70. v. 11. ἀμφότερα] Lege ἀμφότερα. OBSOP. Sic legendum esse admonet Obsopoeus, non docens ille, quid in suo Aldino repererit. In meo quidem est vulgata. REISK.

P. 70. v. 11. ἑαυτὸν] αὐτὸν Harris. REISK.

P. 70. v. 12. ὑμῖν] ἡμῖν Paris. tertius, quintus et octavus, item Aldus et Harlei. REISK.

P. 70. v. 12. ὑμᾶς] ἡμᾶς Paris. quintus et octavus et Harlei. REISK.

P. 70. v. 13. δ'] γ' P. Manut. REISK.

P. 70. v. 13. ἂν] Abest ab Aug. primo. REISK. Particula delenda, nata illa e litteris proximis. Certo scit Philippus, se odio esse Atheniensibus: ne cum Reiskio putes, hoc dici hypothetice. V. p. 134, 27. SCHAEFER.

P. 70. v. 13. νομίζει] Vulg. νομίζοι. νομίζει appendix Francofurtana. Correxi νομίζει. Nam ἂν neque ad istud, neque ad hoc refertur, sed ad μισεῖν. existimat, vos, se si exosi sitis, meritum odisse. REISK. Optativum male revocavit Auger. SCHAEF.

P. 70. v. 15. τι κακὸν] τι abest ab Aug. secundo, et κακὸν ab Aldina Taylori et appendice Francofurt. et Harrison. REISK.

P. 70. v. 15. ἂν] Ita et Harlei. ἐὰν ed. Wolf. REISK. ἐὰν Auger. SCHAEFER.

P. 70. v. 15. λάβητε] λάβοιτε Bavar. REISK.

P. 70. v. 16. πρότερος φθάσῃ ποιήσας] Pro πρότερον φθάσῃ ποιήσας in antiquo paulo aliter legitur, φθάσῃ ποιήσας πρότερος. OBSOP. Vulg. πρότερον. πρότερος Paris. septimus, Bavar. Aug. tertius. In Augustano secundo quoque idem est, sed post ποιή-

[illegible] anus primus dat *πρότερον*, [illegible] Francofurt. est *πρότερον*, [illegible] Taylori, nec non in Harris. [illegible] *φθάσῃ ποιήσας πρότερος*

[illegible] *ἐγρήγορεν κ. τ. λ.*] Citat h. l. Minu- [illegible] p. 146. de enthymemate *ἀπ' αἰτίας*, [illegible] *Φίλιππος πολλὰ ἠδικηκότι, καὶ διὰ* [illegible] *αὐτὸν, καὶ, εἰ καιροῦ λάβοισθε, τιμωρη-* [illegible] *ἐγρήγορεν, ἐφέστηκεν ἐπὶ τῇ πόλει.* Sic ille, [illegible] nguebat. Sed rectius in libris nostris di- [illegible] *ἐφέστηκεν* subauditur *τοῖς πράγμασιν*, aut [illegible] *καιροῖς*, aut *ταῖς κατὰ τῆς πόλεως ἀφορ-* [illegible] quid. *ἐπὶ τῇ πόλει θεραπεύει*, alios colit, ambit, [illegible] eficiis sibi obstringit, quo reipublicae nostrae [illegible] Ut Minucianus, sic Augerus continuat *ἐφέστη-* [illegible] Nec mihi displicet haec iungi. SCHAEFER.

[illegible] v. 17. *Πελοποννησίων*] Vulg. *Πελοπονησίων. Πελο-* [illegible] Bavar. Aldus, P. Manut. aliique codices. Mirifica in- [illegible] codicum in hoc vocabulo. Ego ubique *ν̄* geminavi [illegible] ntiae ergo, et nunquam posthac commemorabo. REISK.

P. 70. v. 18. *τοὺς ταὐτὰ βουλομένους τούτοις*] *τοὺς ὁμο-* *νοοῦντας Θηβαίοις.* Nisi placeat *τούτῳ* pro *αὐτῷ*. WOLF.

P. 70. v. 18. *ταὐτὰ*] Vulg. *ταῦτα*. *ταὐτὰ* Bavar. Aug. secundus. Praetuli *ταὐτά*. REISK. *ταὐτὰ* placuit etiam Tayloro. V. Reiskii praefat. ad Annotatt. p. 118. SCHAEFER.

P. 70. v. 18. *βουλομένους*] *βουλευομένους* Parisinus quintus, Aug. primus et tertius e correctione, (prima enim manus vulgatam dederat,) item Harlei. REISK.

P. 70. v. 18. *τούτοις*] Pro *τούτῳ* erat *τούτοις*. OBSOP. Vulg. *τούτῳ*. *τούτοις* Paris. secundus, quintus, septimus, octavus, Aug. primus, secundus et tertius, codex Obsopoei et Bavaricus, sed in eo vulgata est superscripta. Wolfius in farragine: „Rectius Felicianus *τοὺς ταὐτὰ βουλομένους τούτοις*.“ Etiam appendix Francofurt. dat *τούτοις*, nec non Harris. Praetuli *τού-τοις*. REISK.

P. 70. v. 20. *τρόπων*] H. l. non de moribus, sed de mente s. ingenio intelligendum. Conf. p. 805, 17. s. Hesychius T. I. c. 1425. *Τρόπος. — γνώμη.* SCHAEFER.

P. 70. v. 21. *καίτοι σωφρονοῦσί γε καὶ μετρίως*] *καίτοι γε σωφρονοῦσι καὶ μετρίως* appendix Francofurtana. REISK.

P. 70. v. 23. *πρὸς*] Abest a Bavarico. REISK.

P. 70. v. 23. *βέλτιον δ' ἴσως — εἰρῆσθαι*] V. Aquila Romanus p. 150. ed. Ruhnk. SCHAEFER.

P. 70. v. 23. *καὶ πρὸς ὑμᾶς ἐστὶν εἰρῆσθαι*] Vulg. *ἐστὶ καὶ*

πρὸς ὑμᾶς εἰρῆσθαι. καὶ πρὸς ὑμᾶς ἐστιν εἰρῆσθαι Aug. primus et secundus, Aldina Taylori, appendix Francofurtana, Harris. et Harlei. REISK. ἐστὶ καὶ πρὸς ὑμᾶς εἰρῆσθαι Auger. SCHAEFER.

P. 70. v. 26. εἴ τίς τι λέγοι] Vulg. εἴ τις λέγει. εἴ τις λέγοι Bavaricus in texto, sed margo dat εἴ τίς τι λέγοι. Paris. septimus et octavus, Aug. secundus dant, ut textum Bavarici, item Ald. P. Manutius. In Aug. primo prima manus dedisse videtur vulgatam, sed corrector λέγοι dedit. Correxi εἴ τίς τι λέγοι, in optativo. *si quid quisquam dixisset.* REISK. εἴ τις λέγοι Auger. SCHAEFER.

P. 70. v. 27. Ἀνθεμοῦντα] Nescio, quid sibi velit annotatio Weimarani: Ἀνθεμοῦν πόλιν. Forte scholium id est, ad hunc modum exarandum: Ἀνθεμοῦς πόλις. Citat h. l. Harpocrat. v. Ἀνθεμοῦς. REISK. V. Anecd. Bekk. p. 403, 20. SCHAEFER.

P. 70. v. 28. ἠφίει, οὗ] Pro οὗ antiquum ἧς scriptum exhibebat. OBSOP. ἀφίει, οὗ Bavaricus, sed cum ἠ super prima litera verbi, et cum ἧς super articulo scripto. ἀφίει, ἧς codex Obsopoei, Aug. secundus, Harrison. ed. P. Manut. appendix Francofurt. ἠφίει, ἧς item Feliciana. REISK. ἧς Bekker. SCHAEF.

P. 71. v. 1. δ'] τε P. Manut. REISK.

P. 71. v. 1. ἀποίκους] γρ. ἐποίκους Paris. secundus, tertius, septimus, octavus, index Aldi, ed. P. Manutii, sed eius index dat vulgatam. Bavaricus utramque dat lectionem, ἐ infra, ἀ supra. REISK. Aliqui codd. et Fel. dant ἐποίκους. AUGER.

P. 71. v. 1. ἐκβαλὼν] Sic et Bavar. textum, sed margo dat γρ. ἐκβάλλων, quod Taylor. etiam in Harris. et Harlei. reperit. REISK.

P. 71. v. 2. ἡμᾶς] Malim ἡμᾶς, ut de Atheniensium inimicitiis a Philippo propter Potidaeam susceptis intelligatur. WOLF. Vulg. ὑμᾶς. ἡμᾶς Aug. primus. Et sic Wolf. quoque suspicatus est legendum esse, atque in editione sua exhibuit: et ita etiam Harris. Utramque lectionem dat Bavaricus, vulgatam infra, alteram supra. Quamquam alias de hac, quae est perpetua, pronominum primae et secundae personae in plurali permutatione tacere soleo, quod putidum et taedii plenum foret de eodem tribus quibusque verbis interiectis admonere, hic tamen facere non possum, quin admoneam, a me ἡμᾶς hic praelatum esse: id quod factu erat necessarium. Non enim hic alloquitur Athenienses Demosthenes, sed Messenios, referens in Atheniensium concione particulam alicuius orationis, quam ad Messenios a se ait habitam esse. Ad eos itaque de Atheniensibus praedicantem inconsentaneum sit *vos* usurpare, ubi res *nos* requirit. REISK.

P. 71. v. 2. αὐτὸς] αὐτοὺς Harris. REISK. αὐτὸς verum. Opponitur ἐκείνοις. SCHAEFER.

P. 71. v. 3. καρποῦσθαι] καρπώσασθαι appendix Francofurtana. REISK.

P. 71. v. 3. ἄρα προσδοκᾷν] Subaudi οἴεσθε e p. 70, 25. REISK.

P. 71. v. 4. οἴεσθέ] οἴομαι appendix Francofurtana. οἴομαί γε Aldina Taylori. οἴεσθαι Harlei. REISK. οἴομαι qui scripserunt, non reputarunt, Demosthenem de se loquentem dicturum fuisse ἐγὼ μὲν οὐκ οἴομαι. V. p. 93, 16. SCHAEFER.

P. 71. v. 5. ὅμως] Deest Harris. REISK.

P. 71. v. 6. πολὺν] μᾶλλον δὲ τὸν πάντα. Neque enim, quod sciam, instaurata est Olynthus illa aetate. WOLF.

P. 71. v. 6. αἰσχρῶς] πικρῶς Paris. quintus et septimus. REISK.

P. 71. v. 7. ὑπ' ἀλλήλων] a Lasthene et Enthycrate. WOLF.

P. 71. v. 8. ταῖς πολιτείαις] ταῖς δημοκρατίαις. V. Ind. Graec. s. v. SCHAEFER.

P. 71. v. 10. αὗται] Abest a Paris. secundo et tertio, a Bavarico et Aug. tertio: sed in hoc a nova manu est superscriptum. Abest item ab appendice Francofurtana, Aldina Taylori et Harris. REISK.

P. 71. v. 10. αὗται λίαν] Malim αἱ interponi. Duo vocabula λίαν ὁμιλίαι pro uno copulato per signum ὑφ' ἓν dictum accipienda sunt. REISK. αἱ addidi. Hic multum variant codices: in pluribus legitur ut in vulgata, deest in aliquibus λίαν, in aliquibus αὗται. AUGER. Vulgata si bene habet, articulus interponendus est. Sed vereor, ne αὗται λίαν sint interpretis, qui sub unius vivens dominatu rem vellet definire restrictius: ipse enim Orator omnino τὰς πρὸς τοὺς τυράννους ὁμιλίας videtur ταῖς πολιτείαις dissuasisse. Conf. p. 10, 21. s. SCHAEFER.

P. 71. v. 11. αὐτῶν] αὐτοὺς Paris. tertius et quintus. αὐτοῖς Aug. primus, P. Manut. appendix Francofurtana, Aldina Taylori. REISK. αὐτοῖς Bekker. SCHAEFER.

P. 71. v. 11. ἐξέβαλε] ἐξέβαλλε Aug. primus, appendix Francofurt. et Harlei. REISK. ἐξέβαλλε Bekker. SCHAEFER.

P. 71. v. 12. δεκαδαρχίαν] decemviratum nunc apud eos institutum. Philippum decuriones singulis civitatibus praefecisse intelligo, id quod et Lacedaemonii fecerunt. WOLF. δεκαρχίαν Bavar. a prima manu, sed corrector vulgatam reposuit. August. secundus et tertius item dant δεκαρχίαν quatuor syllabis: nescio an analogiae convenientius. Citans h. l. Harpocratio reprehendit oratorem de memoriae lapsu, affirmans τετραρχίαν esse exarandum. Potest fieri, ut criminatio haec librarios magis percellat. Finge, δ̄αρχίαν exaratum esse. Rectissime legatur id τετραρχίαν, neque culpa penes oratorem fuit, si posteri in more veterum numeros scribendi interpretando errarunt *). Sed rur-

*) V. Melet. Crit. p. 95. s. SCHAEFER.

sus pro vulgata dici possunt haec: Thessaliam iam dudum ante Philippum in quatuor principatus divisam fuisse. · Nil ergo Philippus in forma Thessaliae regundae novavit vetustam restituens. Sed novasse dicitur, et vetusta quidem multo iniquiorem formam commentus. REISK. Mihi videtur *δεκαδαρχίαν* mendum esse manifestum, et legendum *τετραρχίαν*. Thessalia enim divisa erat in quatuor gentes, in quibus singulis Philippus collocaverat praefectum aliquem vel *tetrarcham*. Philippus, inquit Harpocratio ad vocem *δεκαδαρχία*, apud Thessalos non constituit *δεκαδαρχίας*, ut scriptum est in Philippica sexta Demosthenis, sed tetrarchias. Observat tamen Reiskius, ut vulgatam tueatur, potuisse fieri, ut Philippus, qui res novavit in Thessalia, praefecturarum ibi numerum auxerit. Sed ipse Demosthenes in Philippica tertia *) loquitur de tetrarchiis apud Thessalos a Philippo constitutis. AUGER. Add. Ind. Graec. p. 182. Vulgatam tuetur Etymologicum M. c. 254, 25. *καὶ Φίλιππος μέντοι παρὰ Θετταλοῖς δεκαδάρχην* [l. *δεκαδαρχίαν*] *κατέστησεν, ὡς Δημοσθένης ἐν ἕκτῳ Φιλιππικῶν*. V. Weisk. de Hyperb. III. p. 16. SCHAEFER.

P. 71. v. 13. *τὴν Πυλαίαν ἀποδόντα*] Hinc apparet, eos Pylaeam amissam recuperasse Philippi opera, cum et ipsi prius fuissent Pylagorae. WOLF.

P. 71. v. 13. *Πυλαίαν*] *Πύλαιαν* Harris. REISK.

P. 71. v. 14. *παραιρήσεσθαι*] Sic est in texto Aug. tertii, sed in marg. *γρ. ἀφαιρήσεσθαι*. REISK.

P. 71. v. 14. *οὐκ ἔστι*] *οὐκέτι* Paris. octavus. REISK.

P. 71. v. 16. *θεωρεῖτε*] cavete, quia latet anguis in herba. Inescat vos pollicitationibus: inescatos male perdet. Sirenes cantus suavitate nautas delinitos et consopitos lacerant. WOLF. Augerus *θεωρεῖτε* pro indicativo habuit: vertit enim *videtis*. Mihi, ut Wolfio, imperativus videtur. Conf. p. 93, 8. SCHAEFER.

P. 71. v. 16. *Φίλιππον*] *τὸν Φίλιππον* Harris. REISK.

P. 71. v. 17. *ἀπεύχεσθε*] Pro *ἀπεύχεσθε* in antiquo *ἀπεύξασθε* scriptum fuit. OBSOP. *γρ. ἀπεύξεσθε* Paris. secundus, quintus, octavus. *ἀπεύξασθε* Aug. primus, secundus, tertius, sed in hoc sic, ut, cum vulgata in texto esset, *ξα* esset super syllaba *χε* scriptum. Bavaricus item utramque lectionem eodem situ exhibet, sed in infinitivo, *ἀπεύχεσθαι* (*ξα* supra). Pari modo codex Obsopoei dat *ἀπεύξασθαι* **), et Aldina Taylori atque appendix

---

*) P. 117, 26. Num forte duo hos locos sic conciliabimus, ut Philippum dicamus toti Thessaliae tetrarchas, singulis urbibus decarchas praefecisse? Compara quae illic v. 27. leguntur: *ἵνα μὴ μόνον κατὰ πόλεις, ἀλλὰ καὶ κατ' ἔθνη δουλεύωσιν*. SCHAEFER.

**) In Obsopoei annotatione enotatum *ἀπεύξασθε*. SCHAEFER.

[illegible] [illegible]σθε, item Harrison. et idem voluit Harlei. [illegible] Taylor. retulit ἀπεύξεισθε. Num ita dedit orator [illegible] ἂν (in optativo), εἰ ἐσωφρονεῖτε. *si sapiatis, si* [illegible] REISK.

P. 71. v. 18. σωφρονῆτ'] σωφρονεῖτε Harl. REISK.

P. 71. v. 18. ἔστι τοίνυν κ. τ. λ.] Citat h. l. Stobaeus p. 244, [illegible] REISK.

P. 71. v. 20. πόλεσι] Pone πόλεσι addit Harrison. voc. μηχανήματα. REISK.

P. 71. v. 20. χαρακώματα] V. Tittmann. ad Zonar. c. 1841. SCHAEFER.

P. 71. v. 22. ἅπαντα] Abest a Paris. octavo. REISK.

P. 71. v. 22. χειροποίητα] Citat Pollux 2, 121. v. χειροποίητος. Imitatus est h. l. Philostratus p. 282, 26. REISK.

P. 71. v. 22. πολλῆς] Omisit Bekker. SCHAEFER.

P. 71. v. 23. ἐν δέ τι κοινὸν κ. τ. λ.] Aristides de D. C. p. 188. σεμνότητα δὲ ἔχει, ὅταν μὴ εὐθὺς ἐπιτρέχῃς τῷ εἰσαγομένῳ, ἀλλὰ προλαμβάνῃς τὰς δυνάμεις αὐτοῦ καὶ προαναρτᾷς τὸν λόγον. ἓν δέ τι κοινὸν —. καὶ οὐκ εὐθὺς ἐπήγαγε καὶ εἶπεν· ἀπιστίαν· ἀλλὰ προλαβὼν τούτου τὰς δυνάμεις καὶ ἐναρτήσας [num ἐναρθρίσας? *)]· ἢ πᾶσι μέν ἐστιν ἀγαθὸν —. καὶ ἄλλη ἐπανάληψις· τί οὖν ἐστι τοῦτο; εἶτα τὸ εἰσαγόμενον· ἀπιστία. Harpocration in v. ἀπιστεῖν num ad h. l. respexerit, in dubio relinquam. REISK.

P. 71. v. 25. ἐστιν] ἔστ' Aug. primus. REISK. ἐστ' Bekker. SCHAEFER.

P. 71. v. 26. ἀπιστία] Taylorus in Reiskii praefat. ad Annotatt. p. 118. citat Plutarch. Praecept. Politic. Locus est T. IV. p. 290. ed. Wytt. SCHAEFER.

P. 71. v. 27. ἐὰν] ἂν Harris. et Harl. REISK.

P. 71. v. 27. σώζητε] σώζοιτε Harris. REISK. In Ind. Graec. s. v. συζῆν citatur ἐὰν ταύτῃ συζῆτε. Errorem esse puto, non coniecturam. SCHAEFER.

P. 71. v. 28. οὐδὲν δεινὸν μὴ πάθητε] πάθοιτε Harris. μὴ ante πάθητε delet Aldina Taylori. Stobaeus sic recitat: οὐδὲν μὴ δεινὸν πάθητε. Unde suspiceris legendum esse: οὐ δέος, μὴ δεινὸν πάθητε, *verendum non est, ne malum accipiatis.* Verum sic potius videtur emendandum esse: οὐδὲν δεινὸν (*nil est verendum*), μή τι πάθητε. Facile τι in concursu cum π potuit excidere, id quod saepissime factum observavi. REISK. In Stobaeo verborum ordo forte inversus est, nec quidquam mutandum. SCHAEFER.

P. 71. v. 28. [οὖν]] Abest ab Aug. primo et Harlei. REISK. Omisit Bekker. SCHAEFER.

---

*) Immo ἀναρτήσας. SCHAEFER.

P. 72. v. 1. *ἀλλοτριωτάτας ταύτῃ καὶ τὰς προσηγορίας*] Quasi vero regnum et libertas inter sese pugnent, ac non potius et legum et regum servi simus, ut liberi esse possimus. Sed e regno proclivis lapsus est in tyrannidem, ut et nostrae aetatis exempla docent. WOLF.

P. 72. v. 1. *καὶ τὰς προσηγορίας*] Idem est ac si dixisset: *καὶ αὐτὰς τὰς προσηγορίας*. aut sic: *οὐ μόνον τὰς γνώμας, ἀλλὰ καὶ τὰς προσηγορίας*. REISK.

P. 72. v. 2. *βασιλεὺς γὰρ — ὅπως μὴ*] Vulg. *βασιλεὺς γὰρ — ἐναντίος. οὐ φυλάξεσθε, ὅπως, ἔφην, μὴ —. βασιλεὺς γὰρ ἅπας καὶ τύραννος ἐχθρὸς ἐλευθερίᾳ καὶ νόμοις. ἐναντίον οὐ φυλάξεσθ', ἔφην, ὅπως μὴ* — scriptum atque distinctum dat h. l. August. primus, non male. Etiam Aldina Taylori, nec non Harris. et Harl. dant *βασιλεὺς γὰρ ἅπας καὶ τύραννος*, et appendix Francofurtana dat *ἔφην* ante *ὅπως*, sed huius loco dat *ὅπερ. ἔφην, ὅπως* dant etiam Harris. et Harl. *ἐλευθερίας* Harris. Transposui verba sic: *οὐ φυλάξεσθ', ἔφην, ὅπως μὴ —*. REISK.

P. 72. v. 3. *καὶ νόμοις ἐναντίος*] Isocrates *Παραινέσει: ἰσχυρότατος νόμος ὁ τοῦ βασιλέως τρόπος*. WOLF.

P. 72. v. 6. *πολλοὺς ἑτέρους*] Addi velim *τοιούτους*. *aliasque multas eiusmodi orationes seu cohortationes*. REISK. Non opus addi: cetera enim eiusdem fuisse argumenti series orationis docet. SCHAEFER.

P. 72. v. 7. *καὶ παρὰ τῶν πρέσβεων*] Pro *παρὰ τῶν πρέσβεων* in antiquo *καὶ παρὰ τῶν πρέσβεων* pulchra et necessaria repetitione coniunctionis legitur. OBSOP. Vulg. *παρὰ τῶν πρέσβεων. καὶ παρὰ τῶν πρέσβεων* August. primus. *καὶ* addidi. REISK. Omisit Bekker. SCHAEFER.

P. 72. v. 7. *παρὰ τῶν πρέσβεων*] *a legatis*, nempe ab iis, qui una cum Demosthene ad Messenios legati fuerant, et quos Demosthenes illic reliquit prius discedens ob causam nobis ignotam. AUGER.

P. 72. v. 7. *πρέσβεων*] Malim *συμπρέσβεων*. a collegis huius meae in Messeniam legationis. REISK.

P. 72. v. 7. *καὶ παρόντος*] *καὶ* abest ab Harris. REISK.

P. 72. v. 7. *καὶ πάλιν ὕστερον*] Subaudi *ἀπόντος ἐμοῦ*, me absente, cum rursus illinc discessissem. REISK.

P. 72. v. 8. [*ἀκούσαντες*]] Ab Augustano primo abest. REISK. Omisit Bekker. SCHAEFER.

P. 72. v. 11. *ἐστιν ἄτοπον*] *ἐστ' ἄτοπον* Aug. primus. REISK. *ἐστ' ἄτοπον* Bekker. SCHAEFER.

P. 72. v. 12. [*τί*]] Abest ab Aug. primo et Harris. REISK. Uncos amovit Auger., servavit Bekker. SCHAEFER.

P. 72. v. 12. *ἀλλ' εἰ ὑμεῖς αὐτοὶ κ. τ. λ.*] Vulg. *ἀλλ' ὑμεῖς οἱ*

καὶ συνιέντες αὐτοὶ, καὶ τῶν —. ἀλλ' ὑμεῖς αὐτοὶ οἱ καὶ συνιέντες, καὶ τῶν — Bavar. omisso αὐτοὶ insequente. ἀλλ' ὑμεῖς αὐτοὶ, οἱ καὶ συνιέντες αὐτοὶ, καὶ τῶν — Aug. secundus, Aldus, Felic. P. Manut. ἀλλ' εἰ ὑμεῖς index Lambini. Appendix Francofurtana annotat, αὐτοὶ, quod in editione Wolfiana post ὑμεῖς stat, ab illo codice abesse, unde depromtae sunt lectiones illius appendicis. Etiam in Aldina Taylori punctulis subnotatum erat ut tollendum aut deficiens. Etiam a Laudiano et Harl. abest αὐτοὶ. αὐτοὶ addidi: item εἰ ex indice Morellianae adscivi. REISK. ἀλλ' ὑμεῖς οἱ καὶ συνιέντες αὐτοὶ — Auger. Vere Bekker. ἀλλ' εἰ ὑμεῖς οἱ καὶ συνιέντες αὐτοὶ —. SCHAEFER.

P. 72. v. 14. περιστοιχίζεσθε] Vulg. περιτειχίζεσθε. ἐπιτειχίζεσθε Aug. secundus. περιστοιχίζεσθε Paris. quintus et octavus, Aug. primus et tertius, sed hic e correctione, manus enim prima videtur vulgatam dedisse: item liber Weimaranus et ed. P. Manutii, nec non appendix Francofurtana, Harris. et Harlei. Praetuli περιστοιχίζεσθε. V. p. 43, 2. Vulgata videtur e gemina lectione, olim in libris Demosthenicis versata, nata esse, ex altera περιστοιχίζεσθε, quam probavi, et altera ἐπιτειχίζεσθε, quam in Aug. secundo solo reperi. Quarum illa significat: committitis, ut velut indagine claudamini; haec: patimini vobis arces imponi, quae vos in officio contineant. REISK. V. Etymolog. M. c. 699, 33. Notatis ad p. 43, 2. adde Critiae Τοιούσδε περιέστησεν ἀνθρώποις φόβου Στοίχους. de quo v. Porson. ad Euripid. Med. 284. SCHAEF.

P. 72. v. 14. ὡς ἐκ τοῦ μηδὲν] τὸ ὡς puto redundare et ex superioribus huc quoque per incuriam inculcatum. Nam περιτειχίζεσθε vel περιστοιχίζεσθε (utrumque enim legitur) protasin periodi finit. Sed vos etc., quia nunc socordiae indulgetis, non prius expergiscemini, quam haec omnia vos oppresserint. WOLF. ὡς tertium deletum it Wolf. ut e superioribus per incuriam inculcatum. Sed Harrison. illud ὡς habet. Ex auctoritate Wolfii omisi. REISK.

P. 72. v. 15. ποιεῖν] Vulg. ποιῆσαι. ποιεῖν Paris. secundus, quintus, septimus, Aug. primus et tertius, sed hic e correctione, erasa vetustiore lectione, quae cum vulgata consensisse videtur: item ed. P. Manutii, appendix Francofurtana, Harris. et Harlei. ποιῆσαι λήσεσθε Bavaricus in texto, sed margo dat γρ. ποιεῖν λήσετε. Praetuli ποιεῖν. REISK. ποιῆσαι Auger. SCHAEFER.

P. 72. v. 15. λήσετε] λήσεθ' Bekker. SCHAEFER.

P. 72. v. 15. πάντα ταῦθ' ὑπομείναντες] id est πράξαντες παρ' ἃ τῷ λογισμῷ βέλτιστα ὁρᾶτε. aut πάντα ὅσα οἱ ἄλλοι δεινὰ ὑπέμειναν ὑπὸ Φιλίππου. REISK. Posterior interpretatio vera. SCHAEFER.

P. 72. v. 15. ταῦθ'] ταῦτα abest ab edit. Felic. P. Manutii, appendice Francofurtana et Harlei. Aug. primus item omittit sic

dans: πάνθ' ὑπομείναντες. REISK. πάνθ' ὑπομείναντες Bekker. SCHAEFER.

P. 72. v. 17. ὑμῖν] ἡμῖν Bavar. REISK.

P. 72. v. 20. ἀποκρινάμενοι] ἀποκρινόμενοι Aug. primus, Harlei. REISK. Interpretatus sum, quasi pro ἀποκρινάμενοι legeretur ἀνακρινάμενοι, *iudicium habentes*, *quaestionem habentes*, aut ἀποκρινάμενοι posset eo sensu accipi. Credebam, me ex Libanii argumento ad hanc orationem aliquid desumpturum auxilii, unde elucidarem hunc locum valde obscurum. Sed hae voces, ταῦτ' ἤδη λέξω, quae declarant, oratorem mox locuturum esse de dandis responsionibus legatis a Philippo, ut Libanius existimat, quum tamen de hac re non exin loquatur, sed de alia prorsus dissimili, hae voces, inquam, difficultatem integram et spissas aeque tenebras relinquunt. AUGER. Perperam intellexit ἀποκρινάμενοι. De verbis autem ταῦτ' ἤδη λέξω v. Wolfii notam statim sequentem. SCHAEFER.

P. 72. v. 20. ταῦτ' ἤδη λέξω] Responsa haec non sunt inserta huic orationi, sed illorum loco insectatio legatorum. WOLF.

P. 72. v. 21. τοὺς ἐνεγκόντας] Significat legatos Atheniensium prima legatione ad Philippum functos constituendae pacis ergo. REISK.

P. 72. v. 22. τὰς] Abest ab Aug. primo, Aldina Taylori et appendice Francofurtana. REISK.

P. 72. v. 22. ποιήσασθαι] ποιῆσαι Aug. secundus et Bavaricus. REISK.

P. 72. v. 25. εὖ] Abest a Paris. octavo et Aug. secundo, item ab appendice Francofurtana et Harrison. REISK. Omisit Bekker. Quod probans Bremius „Reiskius" inquit „plus semel sine caussa εὖ praeposuit verbo οἶδα, ut hic, et paullo post p. 73, 11. μνημονεύετ' οἶδ' ὅτι, p. 110. l. 5. πάντων οἶδ' ὅτι φησάντων. Quod tam saepe mutandum erat, persuadere ei oportuisset, mutatione non opus esse. Aliquando tamen eo intelligentiae pervenit, v. c. in Timocr. p. 717. l. 10. οἶδ' ὅτι φήσαιτ' ἄν, ubi, „pro εὖ οἶδ'", inquit, „*ut saepe noster.*" Reiskius omnino nimium fastidiosus erat in emphatico verborum usu, iisque pronus addere adverbia. p. 21. l. 10. s. ὅπως τις λέγει κάλλιστα καὶ τάχιστα, οὕτως ἀρέσκει μοι, ubi Reiskius vult, οὕτως ἀρέσκει μοι μάλιστα. At ἀρέσκειν etiam alibi cum emphasi ponitur. p. 48. l. 17. s. ἐπειδὰν δ' ἐπιχειροτονῆτε τὰς γνώμας, ἃ ἂν ὑμῖν ἀρέσκῃ χειροτονήσατε." SCHAEFER.

P. 72. v. 25. ὅτι] Abest ab Aug. secundo. REISK.

P. 72. v. 25. εἰ — ᾤεσθε] Est, *si — putassetis.* Aoristus quidem plerumque hac vi plusquamperfecti ponitur. Sin adhibetur imperfectum, res in id tempus revocatur, quo fiebat: quod saepe multum ponderis addit orationi. Quin etiam praesens par-

tlcipii huic constructioni cum μὴ inseritur, resolvendum per plusquamperfectum. p. 122. l. 21. s. οὐ γὰρ ἂν αὐτοῖς ἔμελεν, εἴ τις ἐν Πελοποννήσῳ τινὰς ὠνεῖται καὶ διαφθείρει, μὴ τοῦθ' ὑπολαμβάνουσιν. Cautius igitur de imperfecto loquendum erat Rüdigero ad Phil. I. 1. 1. p. 24. [p. 40, 10.] BREMI. Conf. not. ad p. 33, 12. SCHAEFER.

P. 72. v. 27. τότε] Abest a Parisino octavo et Harlei. REISK.

P. 72. v. 27. καὶ πάλιν γ' ἑτέρους καλεῖν] S. δίκαιον ἂν ἦν WOLF.

P. 72. v. 27. γ'] Abest ab Aug. secundo. REISK.

P. 72. v. 27. ἑτέρους] socios legationis posterioris, cui Demosthenes ipse interfuit, illuc missae, ut a Philippo iusiurandum de pace servanda exigeret. REISK.

P. 72. v. 27. τίνας] Deest Harris. REISK.

P. 72. v. 28. τοὺς, ὅτ' ἐγὼ] F. τοὺς λέγοντας, ὅτ' ἐγώ. WOLF. Wolf. praecipit scribi τοὺς λέγοντας, ὅτ' ἐγὼ —. Sed hoc λέγοντας, quod ille hic ingerit, paulo post commodiore loco insequitur p. 73, 3. Natum hoc ex eo est, quod Wolf. ista scribens Aldinum librum coram oculis haberet, a quo λέγοντας l. c. abest: quo factum, ut in editione Wolfii quoque illud ibi desideretur. Sed addidit emendator Lessingianus Aldinae suae. Verum admonuit iam Obsopoeus, id ibi e suo codice addendum esse: et adscriptum idem in Weimarano reperi e primo et tertio codice. Habet item appendix Francofurtana. REISK. Vix alibi articulum a nomine suo tanta intercapedine diremtum reperies. SCHAEFER.

P. 72. v. 28. ὅτ' ἐγὼ] ὅτι ἐγώ εἰμι Harris. REISK.

P. 73. v. 3. οὐδὲ Φωκέας, λέγοντας, ὡς ἐγὼ] Pro οὐδὲ Φωκέας, ὡς ἐγὼ etc. legendum videtur οὐδὲ Φωκέας, τοὺς λέγοντας, ὡς ἐγὼ etc. alterius exemplaris testimonio. OBSOP. λέγοντας deest utrique Aldinae. Verum in exemplo meo prioris Aldinae nescio qui sedulus annotator hoc vocabulum adscripserat. Exhibet etiam Harleianus. REISK.

P. 73. v. 3. ὕδωρ πίνων] V. Athenaeus II. 22. T. I. p. 170. Schw. SCHAEFER.

P. 73. v. 5. δύσκολος καὶ δύστροπος] δύσπορος καὶ δύσκολος Aug. secundus. REISK.

P. 73. v. 6. ἅπερ] Vulg. ὅπερ. ἅπερ Aug. primus, secundus, tertius, Bavar., sed hic cum superscripta vulgata, margo Lutetianae, sed auctore tacito, item appendix Francofurtana, Aldina Taylori. Praetuli ἅπερ. REISK. Praetuli cum Reiskio ἅπερ, quam lectionem confirmant codd. L. M. N. R. Dd. AUGER.

P. 73. v. 6. εὔξαισθ'] εὔξασθ' Aug. secundus. εὔξοισθε Harris. REISK

P. 73. v. 6. πράξει] πράξῃ Aug. primus. REISK.

P. 73. v. 6. Θεσπιάς] Est in texto Augustani tertii, sed iunior manus super iota simplex diphthongum ει scripsit. REISK.

P. 73. v. 7. Χεῤῥόννησον] Χερόννησον Aug. primus. In tertio quoque saepe in hoc vocabulo simplex ρ reperi. Χεῤῥόνησον (simplici ν) ed. P. Manutii. REISK. Χεῤῥόνησον Bekker. SCHAEFER.

P. 73. v. 8. τοῖς αὐτοῦ τέλεσι] ταῖς ἰδίαις δαπάναις. Cur vero? An ut Hellespontum immittat? an ad distinguendos Macedonum et Atheniensium limites? Περὶ τῆς τοῦ Ἰσθμοῦ διορυγῆς exstat Luciani libellus: et vetus oraculum: Ἰσθμὸν δὲ μὴ πυργοῦτε, μήτ' ὀρύσσετε· ὁ Ζεύς γ' ἔθηκε νῆσον, εἴ γ' ἐβούλετο. Sed de Chersonesi perfossione vide orationem de Haloneso. WOLF. Anecd. Bekk. p. 308, 7. Τέλη: — τὰ ἀναλώματα. SCHAEFER.

P. 73. v. 8. αὑτοῦ] Vulg. αὐτοῦ. αὑτοῦ cum aspero Aug. tertius. REISK. αὐτοῦ Reiskiana, quod mutavi. Cum leni etiam Auger. αὐτοῦ Bekker. SCHAEFER.

P. 73. v. 8. διορύξει] γρ. κατορύξει Paris. septimus. REISK.

P. 73. v. 10. ταῦτα γὰρ — μεμνῆσθαι] Citant Anecd. Bekk. p. 156, 11. V. not. ad p. 58, 2. SCHAEFER.

P. 73. v. 11. ἐνταυθοῖ] ἐνταῦθα Aug. secundus. REISK. ἐνταυθοῖ etiam Anecd. Bekk. l. c. ἐνταυθὶ Bekker. De motu p. 441, 2. ἄχρι τοῦ βήματος ἐνταυθοῖ παρελθόντα. De quiete haud raro positum occurrit. V. not. ad Longi Pastoral. p. 422. SCHAEF.

P. 73. v. 11. εὖ οἶδ' ὅτι] Interposui εὖ de meo. REISK. Recte omiserunt Auger. et Bekker. V. Bremius ad p. 72, 25. οἶδα ὅτι Anecd. Bekk. l. c. SCHAEFER.

P. 73. v. 12. ὄντες οὐ δεινοὶ — μεμνῆσθαι] ἐπιλανθάνεσθαι εἰωθότες. WOLF.

P. 73. v. 12. μεμνῆσθαι. καὶ τὸ πάντων αἴσχιστον] Videtur aliquid deesse: cuiusmodi sit commemoratio, quemadmodum Athenienses ista mendacia approbarint. WOLF. Vanam puto esse viri egregii suspicionem. SCHAEFER.

P. 73. v. 12. πάντων] πάντα Aug. secundus. Forte fuit in aliquibus libris πανταίσχιστον uno vocabulo. REISK.

P. 73. v. 13. καὶ τοῖς ἐγγόνοις πρὸς τὰς ἐλπίδας] etiam posteros, ad quos pertinet eius spei, quam vos habetis, haereditas, isto foedere obstrinxistis. Amplificatio dedecoris a longitudine temporis. WOLF.

P. 73. v. 13. ἐγγόνοις] Malo ἐκγόνοις, quam ἐγγόνοις: quae scripturae depravatio nata videtur e pronuntiatione literae κ pro γ. WOLF. ἐκγόνοις Paris. septimus et octavus, Aug. primus. REISK. ἐκγόνοις Auger. et Bekker. SCHAEFER.

P. 73. v. 13. πρὸς τὰς ἐλπίδας] Accipio pro πρὸς τὸ χρηστὰς εἶναι τὰς ἐλπίδας. ad bene sperandum, ut posteris quoque bonae

spei nonnihil superesset. Quamquam utique planius foret, si sic dedisset. Ironica est dictio. REISK. Hoc intelligo, quasi legeretur ἐπὶ ταῖς ἐλπίσι, *vana spe, vanis promissis decepti.* AUGER. Vide ne πρὸς τὰς ἐλπίδας transferendum sit post οὕτω τελέως. p. 59, 17. τοιαύτας ἐλπίδας καὶ φενακισμοὺς, οἷς ὑπαχθέντες κ. τ. λ. SCHAEFER.

P. 73. v. 15. εἶναι ταύτην] ταύτην εἶναι Harlei. Ab Harris. ταύτην abest. REISK.

P. 73. v. 15. προσεψηφίσασθε] προεψηφίσασθε Bavar. ἐψηφίσασθε simplex Aug. primus. REISK.

P. 73. v. 15. δὴ] δὲ dederat prima manus in Aug. tertio, sed corrector δή. REISK.

P. 73. v. 16. φημὶ δεῖν] δεῖν φημὶ Harlei. REISK.'

P. 73. v. 18. οὐχ ἵν' εἰς λοιδορίαν κ. τ. λ.] non tam ut passim dicatur in triviis: Quam acriter insectatus est nos Demosthenes? Quam est maledicus conviciator? quam ut, ubi quae voluero dixero, ea quae nolo audiam. Nam Aeschines vicissim pro concione Demosthenem insectatus fortassis esset. WOLF.

P. 73. v. 18. ἵν'] Vulg. ἵνα, quod Augerus revocavit. SCHAEFER.

P. 73. v. 18. ἐμαυτῷ μὲν ἐξ ἴσου λόγον παρ' ὑμῖν ποιήσω] Quid haec verba significare possint aliud, meditans haud reperio, quam hoc: nullum aliud inde referam emolumentum, quam ut mihi liceat vobiscum in concione libere agere; in quo nihil amplum atque splendidum adeptus fuero; licet enim hoc civi cuique Atheniensi perinde facere: non meliore loco sic ero, quam infimus quisque vestrorum civium. REISK. *non ut faciam, ut ex aequo* (i. e. vicissim) *contra me apud vos dicatur.* AUGER. Malim sic: *non ut cum conviciatoribus congressus mihi quidem eandem apud vos audientiam faciam*, quam, qua estis levitate, adversariis meis praebetis. SCHAEFER.

P. 73. v. 19. ἐξ ἀρχῆς παράσχω] Vulg. ἐξαρχῆς κενὴν παράσχω. ad haec Wolfius: „*inanem.* Alii καινὴν, *novam*, rectius, quam καὶ νῦν." ἐξαρχῆς καινὴν παράσχω Auger. ἐξ ἀρχῆς καὶ νῦν παράσχω Bekker. omittens καινὴν post πρόφασιν. SCHAEFER.

P. 73. v. 20. καινὴν] Sic Paris. octavus. καὶ νῦν Paris. secundus et quintus: et sic quoque Bavaricus in texto, sed super αι erat ε, et super ῦ erat η exaratum. Idem est in Augustano primo, in quo verba sic sunt structa: ἐξαρχῆς καὶ νῦν παράσχω πρόφασιν τοῦ πάλιν. Eadem est lectio et idem positus verborum in ed. P. Manutii: sed index Manutianae dat καινὴν. In Aldino est ἐξαρχῆς κενὴν παράσχω. Saepissime a librariis κενὸς et καινὸς permutantur. Lectionem Aldinam reperi in Aug. secundo. Wolf. lectionem καινὴν, quam etiam in Weimarano reperi annotatam, praefert lectioni καὶ νῦν. In Augustani tertii texto est vulgata,

sed corrector superscripsit γϱ. καὶ νῦν, quod idem appendix quoque Francofurtana dat et Ald. Lessing. Praetuli καινήν. REISK.

P. 73. v. 20. γέ] Abest ab Aug. primo et tertio, item Bavarico et appendice Francofurtana, in qua verba sic sunt structa: τοῦ πάλιν λαβεῖν τι παϱὰ Φιλίππου. REISK. Particulam omisit Bekker. SCHAEFER.

P. 73. v. 21. ἵνα τηνάλλως] ἵνα τηνάλως Aug. tertius uno λ, et sic alibi quoque idem. ἵν' ὡς ἄλλως Bavaricus et Aug. secundus. REISK. Hoc ὡς ἄλλως satis notabile videtur. SCHAEFER.

P. 73. v. 21. οἴομαί] Vulg. οἶμαι. οἴομαι Aug. secundus. REISK. οἶμαι Auger. SCHAEFER.

P. 73. v. 22. πϱάττει] Ita et Harl. πϱάττειν edit. Wolfii. REISK.

P. 73. v. 22. ἢ τὰ νυνί] S. πεπαϱϱησιασμένα, quam ea, quae nunc a me sunt dicta liberius. τὰ νῦν γιγνόμενα, vel τὰ νῦν ἀντὶ τοῦ νῦν. aliquando ista vobis molestiora futura sunt, quam nunc sunt. WOLF.

P. 73. v. 22. τὸ γὰϱ πϱάγμα ὁϱῶ πϱοβαῖνον] Vulg. τὰ γὰϱ πϱάγματα ὁϱῶ πϱοβαίνοντα. τὸ γὰϱ πϱᾶγμα ὁϱῶ πϱοβαῖνον Paris. quintus, septimus, octavus, Harris. Harlei. Aug. primus, Aldina Taylori, appendix Francofurtana, in qua est τὸ πϱᾶγμα γὰϱ ὁϱῶ πϱοβαῖνον. Praetuli τὸ γὰϱ πϱᾶγμα ὁϱῶ πϱοβαῖνον. nam video, rem gliscere, serpere, increbrescere: studium puta nostratium erga Philippum et contentionem largitiones eius merendi patriaeque fortunas ei vendendi. REISK. τὰ γὰϱ πϱάγματα ὁϱῶ πϱοβαίνοντα Auger. τὸ πϱᾶγμα s. τὰ πϱάγματα intelligam de Philippi machinationibus. SCHAEFER.

P. 73. v. 25. φοβοῦμαι δὲ] βούλομαι δὲ Bavar., sed eius margo vulgatam dat cum γϱ. φοβοῦμαι δὲ ἤδη, μὴ Harrison. REISK.

P. 73. v. 26. γίγνηται] γένηται appendix Francofurtana et Aldina Taylori. REISK.

P. 73. v. 27. αὐτοὶ] αὐτὸν Harlei. REISK.

P. 73. v. 27. πάντες] Vulg. πάντα. πάντες Paris. septimus, Bavaricus, Aldina Taylori. Praetuli πάντες. sed omnes cernatis, hanc fabam in vos cudi. REISK. πάντα Auger. SCHAEFER.

P. 74. v. 1. δὲ] δὴ Aug. primus, secundus, tertius, item Bavar. et Aldina Taylori. REISK. δὴ Bekker. quomodo scribendum vel tacentibus libris. Causa haec est, cur Orator illos homines velit vocari. *Iam metuo.* non: *Metuo autem.* SCHAEFER.

P. 74. v. 1. πϱέσβεων] Pro πϱέσβεων in antiquo αἰτίων legitur. OBSOP. Pro αἰτίων rectius legitur πϱέσβεων. WOLF. αἰτίων Paris. secundus, quintus, octavus, Aug. primus et margo tertii a correctore, item liber Obsopoei et Weimaranus, appendix Francofurtana, Aldina Taylori, Harris. et Harlei. editio P. Ma-

nutii. REISK. Codd. L. N. R. dant *αἰτίων*, quod M. habet inter lineas. AUGER. *αἰτίων* genuinum, *πρέσβεων* a glossatore profectum puto. Conf. v. 5. SCHAEFER.

P. 74. v. 2. *αὐτοῖς*] *αὐτοὶ* Paris. quintus. REISK.

P. 74. v. 3. *ἀπολωλότων*] Pro *ἀπολωλότων* erat *ἀπολωλοκότων*, non multo sane discrimine. OBSOP. Obsopoeus in suo libro fuisse testatur *ἀπολωλοκότων*. Sed aut manus eius lapsa est, aut operae Basileenses errarunt. Videtur in illo libro fuisse *ἀπολωλεκότων*. REISK.

P. 74. v. 3. *ὑμῶν*] *ἡμῶν* Paris. secundus. REISK.

P. 74. v. 5. *τοὺς*] *τοῦτο* appendix Francofurt. ex Aldina. Sed ibi emendator Lessingianus *τοὺς* correxit. REISK.

P. 74. v. 5. *αἰτίους*] Pro *αἰτίους* erat *πολλούς*. OBSOP. *πολλοὺς* Paris. septimus et octavus, Harl. Harris. Aug. primus, cuius lectionem Fabricius h. l. perperam exhibuit. Est utique in hoc codice *ἐνίους*, non huius loco *πολλούς*, sed hoc ibi est loco vocabuli *αἰτίους*. Textum Bavarici et Aug. tertii cum vulgata consentit, sed margo utriusque dat alteram lectionem. Utramque lectionem dat appendix Francofurtana. REISK.

P. 74. v. 6. *εἰς τοὺς ὑπὸ χεῖρα*] Hic locus facit, ut retinendam censeam in prima Olynthiaca vocem *ὑστάτους: ἀλλὰ τοὺς ὑστάτους περὶ τῶν πραγμάτων εἰπόντας:* ut significet, eos proxime dicta duntaxat meminisse, sicut vulgus nostrum, cum redit e concionibus. Sic in Epistolis queritur, se ideo condemnatum esse, quod primus causam dixerit, impetu iracundiae iudicum in se effuso, in caeteris languefacto et restincto. WOLF.

P. 74. v. 6. *μάλιστα*] Omittit appendix Francofurtana. REISK.

P. 74. v. 7. *μέλλει*] Pro *μέλλοι* lege *μέλλει*. OBSOP. *μέλλοι* Ald. quod corrigit Obsopoeus ad modum vulgatae. Nescio, cur *μέλλει* proponatur in appendice Francofurtana, cum idem sit in editione Wolfii. REISK.

P. 74. v. 7. *κατακούομεν*] F. *ἀκούομεν*. SCHAEFER.

P. 74. v. 7. *ἀλλήλων*] *ἄλλων* appendix Francofurtana. REISK. Recte, ut opinor. SCHAEFER.

P. 74. v. 8. *ἐπαναμνῆσαι*] *ἐπαναμιμνῆσαι* Aug. secundus. REISK.

P. 74. v. 10. *βούλομαι — προέσθαι*] Post haec verba Bekkerus recte interpunxit signo commatis: neque enim haec interrogatio recta est. Sic etiam Augerus intellexit post *προέσθαι* coli signum ponens. SCHAEFER.

P. 74. v. 10. *τίς ὁ Φωκέας — προέσθαι*] Pro *τίς ὁ Φωκέας καὶ Πύλας πείσας ὑμᾶς προέσθαι* in antiquo meliori et rectiori structura et ordine *τίς ὁ Φωκέας πείσας ὑμᾶς καὶ Πύλας προέσθαι* scriptum legitur, caeteris consentientibus. OBSOP. *τίς ὁ Φωκέας πείσας καὶ Πύλας προέσθαι* (sine *ὑμᾶς*) Aug. primus. Ita et fere

Harlei. nisi quod praeter ὑμᾶς etiam καὶ deest. Pro πείσας est in Bavarico σώσας, sed primae syllabae πει est superscriptum. Ab Augustano secundo item abest ὑμᾶς, ab appendice Francofurtana πείσας. REISK. τίς ὁ Φωκέας πείσας ὑμᾶς καὶ Πύλας προέσθαι Auger. et Bekker. SCHAEFER.

P. 74. v. 11. τῆς εἰς Πελοπόννησον] τῆς Πελοποννήσου appendix Francofurtana et Harris. REISK.

P. 74. v. 12. πεποίηχ'] πεποίηκεν Auger. SCHAEFER.

P. 74. v. 12. μηκέτι] Vulg. μήτε. μηκέτι Paris. secundus et quintus, Aug. primus, Aldina Tayl. Harris. Harlei. appendix Francofurtana bis, semel sub p. 68. tum sub p. 70. Sed in illa appendice ponitur altero loco, altero omittitur Ἑλληνικῶν. Quod tamen non ideo videtur in isto codice fuisse, unde lectiones in ista appendice afferuntur. Praetuli μηκέτι. REISK.

P. 74. v. 13. τῶν δικαίων] Fortasse τῶν Ἑλληνικῶν δικαίων. non de iure Graecorum tuendo et exteris ditionibus defendendis. WOLF. Wolf. mavult τῶν Ἑλληνικῶν δικαίων. Et sic dat eius quoque editio. Sed abest quoque ab Harris. et Harlei. Ἑλληνικῶν. REISK. Ἑλληνικῶν adscivit Augerus: videturque vix posse abesse. Intelligendae autem res ad hegemoniam Graecorum pertinentes. SCHAEFER.

P. 74. v. 13. μήθ'] μηδ' Bekker. SCHAEFER.

P. 74. v. 14. ἐν] Abest a texto Bavarici, sed est in margine. REISK.

P. 74. v. 16. τόθ'] Omittit appendix Francofurtana. REISK.

P. 74. v. 16. ἦν νῦν τῇ πόλει] Vulg. ἦν τῇ πόλει. ἦν τότε τῇ πόλει Paris. Vereor, ne lectio haec parum diligenter parumque fideliter sit relata. Sine dubio ibi fuit, non τότε, sed νῦν, quod de meo addidi. REISK. Addidi νῦν, quod abest a vulg. et habet cod. K. Cod. N. legit οὐδὲν ἂν τότε τῇ πόλει. AUGER. νῦν omisit Bekker. Malim servatum. Eliserunt litterae antecedentes. SCHAEF.

P. 74. v. 17. ναυσὶ — κρατήσας] Athenienses in mari fuerunt exercitatiores et melius instructi. WOLF.

P. 74. v. 18. στόλῳ] Abest ab Aug. tertio. REISK.

P. 74. v. 21. εἶχεν] Sic etiam est in Bavarico, sed recentior manus correxit ἦχεν. REISK.

P. 74. v. 22. τότε] Abest a Parisino octavo, Harris. Harl. Aug. primo et tertio. Eius loco exhibet Aug. secundus ποτε. REISK.

P. 74. v. 22. τότε] Vulg. τότε πρότερον. πρότερον abest ab Aug. secundo et Bavar. Aldina Taylori dat θάτερον ἢ τότε ἢ τὸ πρότερον. Expunxi πρότερον, quod aut e scholio vocabuli τότε natum est, aut e gemina lectione superfuit, aliis libris τότε, aliis πρότερον dantibus. REISK.

P. 74. v. 23. ἐξετασθείη] Optativus, non coniunctivus, quem exspectes, positus est propter nexum huius membri cum formula optandi μὴ γένοιτο. Ea enim vis est talium formularum, ut in membris secum copulatis indicativum aut coniunctivum haud raro cedere cogant optativo. Huiusmodi constructiones ut librarios hic illic fefellerunt, ita viros doctos passim implicuerunt erroribus, fuitque cum ego etiam ad talia offenderem. Homerus Odyss. I. 47. ὡς ἀπόλοιτο καὶ ἄλλος, ὅτις τοιαῦτά γε ῥέζοι. quod non erat cur attrectarem Melet. Crit. p. 123. Aristophanes Vesp. 1431. ἔρδοι τις ἣν ἕκαστος εἰδείη τέχνην. ubi Brunckius ἂν male infersit. Euripides Med. 598. s. Pors. μή μοι γένοιτο λυπρὸς εὐδαίμων βίος, μηδ' ὄλβος, ὅστις τὴν ἐμὴν κνίζοι φρένα. ubi perperam κνίζει Stobaei ed. princ. pluresque codices. Nec tamen ubivis talibus in constructionibus locus est optativo. Velut in eadem Euripidis fabula 657. optime habet: ἀχάριστος ὄλοιθ', ὅτῳ πάρεστι—: hic enim Chorus loquitur definite, quippe Iasonem cogitans. Nonnihil ambigo de loco Oratoris p. 130, 20. ὅ τι δ' ὑμῖν δόξειε, τοῦτ', ὦ πάντες θεοὶ, συνενέγκοι. ubi pro vulg. δόξειε Bekkerus dedit δόξει: sine dubio e libris. Neque addubitarem, omnes si libri futurum tuerentur. Ceterum cum nostro loco compara Aeschyli Eumen. 293. s. Schütz. ἔλθοι, — ὅπως γένοιτο τῶνδ' ἐμοὶ [l. τῶνδέ μοι] λυτήριος. Blomfieldius ad Sept. c. Theb. 20.: „*ut sit:* syntaxis postulat γένηται." Fallitur. Sophoclis Philoct. 324. s. Br. θυμὸν γένοιτο χειρὶ πληρῶσαί ποτε, ἵν' αἱ Μυκῆναι γνοῖεν—. Idem vir doctissimus in Addend. ad l. c.: „vide an legendum γνῶσιν." Recte habere optativum, fortasse nunc ipse fatebitur. SCHAEFER.

P. 74. v. 23. μάλισθ'] H. v. malim pone ἀκριβῶς poni, ut sit: ὡς δ' ἂν ἐξετασθείη ἀκριβῶς, ut autem ad vivum resecetur et persentiscatur penitius, μάλιστα μὴ γένοιτο, ὦ θεοὶ, o dii, ante alia omnia nolite committere, vel, id vero omnium minime fiat. REISK.

P. 74. v. 25. οὐδένα] οὐδὲ Aug. tertius, sed nova manus vulgatam superscripsit. REISK.

P. 74. v. 27. καὶ τῆς ζημίας] μετὰ τῆς ζημίας τῶν ἁπάντων. WOLF. Malim τῆς πάντων ζημίας. REISK. Sed πάντων, quod praecessit, duobus substantivis potest sufficere. AUGER.

Clausula haec in Bavarico legitur: κατὰ Φιλίππου β. ΗΗ[Δ]ΔΔΔΔ. (290.) REISK.

BENIAM. GOTTHOLD WEISKII DISSERTATIO SUPER ORATIONE DE HALONESO †).

Sicut aliqua vel ei medico habetur gratia, qui morbum le- 3*
viorem iusta medela persanarit; magna vero et insignis ei, qui aut praeclaram corporis partem, quam alii scindere atque urere cupiunt, aut vitam hominis a ceteris desperatam potuerit conservare: ita profecto in his, quibus nos delectamur, studiis nonnulla quidem et eius erit laus, qui particulam scriptoris antiqui, naevo laborantem, commode curarit; maior autem et praestantior eius, qui opus aliquod universum, ab egregii auctoris arte profectum, a criticorum levitate vexatum et condemnatum, salvum praestiterit. Quo studio vel impugnandi veterum opera vel tuendi nostrum maxime inflammatum videtur tempus. Namque ut in hoc totius orbis terrarum conflictu non urbium quarundam civitatumque exiguarum, sed imperiorum salus maximorum agitur, quum, quae hodie florent, deiiciantur, quae dudum perierunt, maiora exsurgant, ita philologia nostris cupido videtur invasisse, iam non de rebus exiguis, sed de maximis, non de vi ac sensu verborum quorundam, sed de scriptorum optimorum, librorumque laudatissimorum auctoritate, nomine, salute inter se digladiandi.

Sed quemadmodum nuper Ciceronis, sic dudum Demosthenis aliquae orationes in dubium sunt vocatae, ita ut inter viros doctos non constaret, hicne an alius earum sit auctor. Quamobrem cum Demosthenem et eum, sine quo ille intelligi non potest, Aeschinem delegerim, in quibus prae ceteris opera mea versare- 4
tur, illinc huiusce quoque libelli argumentum petere decrevi. Neque enim mirari satis possum, videns, illos oratorum veterum duumviros nunc fere ab omnibus negligi, orationes autem Ciceronis, qui ad illorum se exemplum conformavit, dominari in scholis et in manibus omnium versari. Quare si adolescentes, id quod saepe animadverti, oratorem Romanum summis studiis amplectuntur, propterea quod in hoc genere oratorio iuve-

---

†) Prodiit Lubbenae 1808. inscripta hoc titulo: *Orationem de Haloneso Demostheni, cui vulgo abiudicatur, vindicat, adiectis sub finem observationibus maximam partem criticis.* Conf. quae notata sunt p. 130. s.

* Numeri marginibus adscripti indicant paginas editionis Lubbenensis.

niles animi vel orationis vi trahuntur, vel varietate rerum delectantur, vel argumentorum gravitate aluntur: qui illud minus futurum est in Demosthene atque Aeschine? Nam nihil denique his deesse video, nisi aliquem, qui nonnullas eorum orationes, lectu prae ceteris iucundas et utiles, in unum redigat corpus, et argumentorum descriptione, tabella historica, brevi annotatione illustratas adolescentium usui commendet ac tradat. Quam laudem tanto fore intelligo maiorem, quo pluribus et gravioribus rem implicari video impedimentis.

At ego nunc quidem de oratione ea, quae *de Haloneso* inscribitur, disputare quaedam decrevi, eamque orationem Demostheni, cui a compluribus abiudicatur, pro parte virili vindicare. Cuius controversiae ut ratio et, qui dicitur, status caussae appareat, pauca sunt praefanda.

Philippus, Macedoniae rex, Olymp. CIX an. 2, archonte Pythodoto, ante Christ. nat. an. 343, legatos Athenas miserat epistolam ferentes, in qua primum de Haloneso insula loquitur, eamque profitetur se Atheniensibus *redditurum* quidem, si postulent, non esse, sed *daturum*, si orent; expulsis enim a se latronibus, qui Atheniensibus eam eripuissent, suam esse factam. Deinde alia quaedam scribit, de quibus tum cum Atheniensibus contendebat: de iudiciis mercatorum constituendis; de mari contra piratas tuendo; de primaria pacis conditione mutanda; de captivis reddendis; de Amphipoli denique et Cardia, quas urbes suas esse Athenienses, negante Philippo, affirmabant. Quarum rerum rationem nunc persequi nolo: ad nostram enim causam non magnopere pertinent; sed tamen nonnulla horum deinde, occasione oblata, explicabuntur. — Legati autem illi, qui has litteras ferebant, simul alia quaedam, nobis ignota, Philippi nomine nunciabant. Quare oratores Atheniensium et ad litteras illas et ad legatorum sermonem, priusquam decretum populi fieret, orationibus pro concione habitis responderunt.

Iam *primum* non potest dubium esse, *Demosthenem tum publice habuisse orationem huiusce fere, cuius haec de Haloneso est, argumenti.* — Nam Demosthenes et nusquam non acerrime contra Philippum, illo quidem tempore, concionabatur, et his ipsis de rebus, quae ista epistola atque hac, quam legimus, oratione continentur, aliis quoque in orationibus saepe eum incusat; ut de capta Amphipoli et Potidaea; de Cardianis in tutelam a Philippo receptis, de turpi Philocratis pace auro Macedonico emta, de captivis non redditis: quarum querelarum plenae sunt Demosthenis orationes. Denique, id quod familiam ducit, ab Aeschine aliisque scriptoribus antiquis diserte traditur, Demosthenem maxime fuisse, qui non dandam, sed reddendam a Philippo flagitaret Halonesum [1]).

---

[1]) v. Orat. de Hal. p. 77, l. 6 (ed. Reisk.). cf. Aeschinis Orat. in

Deinde ne illud quidem in controversiam venit, *haec,* 6
quam nos legimus, de Haloneso oratio fueritne tum habita nec ne. — Nemo enim id unquam dubitavit neque recentiorum neque veterum. Immo rhetores et grammatici veteres, ut deinde ostendam, saepe hanc orationem ut genuinam commemorant. Nec vero in ea quidquam est, quod aut a sermonis Attici, qui tum erat, elegantia, aut ab historiae veritate abhorreat. Immo ipsa illa orationis simplicitas, quam nonnulli Demosthene indignam ausi sunt dicere, atque haec ab alia re ad aliam transeundi celeritas ostendit habitam esse in re praesenti orationem, non vani rhetoris esse declamationem multo post excogitatam. Huc accedit, id quod miror non animadvertisse interpretes, mancum quodammodo et imperfectum esse opus. Praefatur enim orator (p. 77, 6), se primum ad epistolam Philippi, deinde ad ea, quae legati dixerint, responsurum esse. Iam de epistola per totam loquitur orationem, legatos oblivisci- 7
tur [2]). At hoc quidem declamatori accidere certe non potuit; Demostheni cur potuerit, paulo post videbimus.

Quare quum et haec, quam legimus, oratio illa occasione fuerit composita, et similem Demosthenes necessario habuerit, restat ut probemus, *hanc, quae exstet, esse illam Demosthenis orationem.*

Ctesiph. p. 475: *Ἁλόννησον ἐδίδου (ὁ Φίλιππος)· ὁ δὲ (Δημοσθένης) ἀπηγόρευε μὴ λαμβάνειν, εἰ δίδωσιν, ἀλλὰ μὴ ἀποδίδωσιν.* Athenaeus Tom. II. p. 859 (ed. Schweigh.): *ἡμεῖς, ὦ Τιμόκρατες, ἀποδίδομέν σοι τὰ τῶν δειπνοσοφιστῶν λείψανα καὶ οὐ δίδομεν, ὡς ὁ Κοθωκίδης φησὶ ῥήτωρ Δημοσθένην χλευάζων, ὃς Φιλίππου Ἀθηναίοις Ἁλόννησον διδόντος συνεβούλευε μὴ λαμβάνειν, εἰ δίδωσιν, ἀλλὰ μὴ ἀποδίδωσιν, ὅπερ Ἀντιφάνης ἐν Νεοττίδι παιδιὰν θέμενος ἐρεσχελεῖ τόνδε τὸν τρόπον·*

ὁ δεσπότης δὲ πάντα τὰ παρὰ τοῦ πατρὸς
ἀπέλαβεν ὥσπερ ἔλαβεν· ἠγάπησεν ἂν
τὸ ῥῆμα τοῦτο παραλαβὼν Δημοσθένης.

Deinde aliorum verba comicorum laudat, Alexis, Anaxilae, Timoclis eadem de re Demosthenem irridentium. Illum autem Antiphanis locum et Plutarchus, in vita Demosthenis, commemorat, ita pergens: *πρὸς τὸν ὑπὲρ Ἁλοννήσου λόγον ὁ Ἀντιφάνης τουτὶ πέπαιχεν, ἣν Ἀθηναίοις Δημοσθένης συνεβούλευε μὴ λαμβάνειν, ἀλλ' ἀπολαμβάνειν παρὰ Φιλίππου.*

Hinc patet Philippum, in epistola ad Athenienses Olymp. CIX, 3 data, Demosthenem maxime significare, quum dicit (v. Demosth. ed. Reisk. p. 162, l. 16): *διδόντος (ἐμοῦ) τὴν νῆσον, οἱ ῥήτορες λαμβάνειν μὲν οὐκ εἴων, ἀπολαβεῖν δὲ συνεβούλευον.*

2) Namque orator locum *de Cardianis*, qui orationis ultimus est, his incipit verbis p. 86, 10: *περὶ δὲ Χερσονήσου ἃ ἐπιστέλλει πρὸς ἡμᾶς* etc. i. e. *quae in epistola scribit.* Hac enim significatione iam p. 77, 4 *ἃ Φίλιππος ἐπέσταλκε*, opposita erant illis, *ἃ οἱ πρέσβεις λέγουσι.* Unde patet ad finem orationis usque verba fieri de epistola illa, non de legatorum dictis.

Opponuntur mihi primum *auctoritates* virorum quorundam doctorum vel veterum vel recentiorum; deinde argumenta nonnulla, quae dicuntur, interna. — Et hominum quidem istorum, qui mihi adversari videntur, duo esse animadverto genera. Namque aut *aperte profitentur, hanc orationem sibi non videri Demosthenis, sed Hegesippi vel alius cuiusdam,* aut *ab aliis de auctore dubitari dicunt, suum iudicium cohibent.*

E priori genere pauci sunt, et commemoratu vere dignus nonnisi unus, *Libanius.* Is enim *periisse videri* dicit *Demosthenis de Haloneso orationem; hanc quidem non Demosthenis, sed Hegesippi se censere;* neque id dicit modo, sed comprobare studet argumentis, de quibus deinde videbimus [3]). Idem tamen Libanius fatetur, se ea in re *criticorum antiquiorum* sententiam
8 sequi; ceterum, qui isti fuerint, Callimachusne aliquis, an Zosimus, an Zeno, et qui alii feruntur de Demosthene olim esse commentati, id vero non dicit. Quam facile igitur fieri potuit, ut alicui veterum istorum aliquando aliquid de dubio nostrae orationis auctore excideret, ceteri autem, ut fit, vel verba eius repeterent vel iudicium quoque suum illius auctoritate falli paterentur! Hoc igitur et Libanio potuit accidere, si praeoccupata mentis opinione ad iudicium de hac oratione ferendum accederet. — At reliqui e veteribus duo, qui eam Demostheni abiudicant, *Suidas* et *Etymologici Magni auctor*, nec rationes addunt, nec suum iudicium, sed aliorum verba sequuntur [4]). Idem et iis accidit, qui recentiori tempore opinionem illam sunt amplexi, sive cum dubitatione aliqua, ut *Hier. Wolfius* et *Valesius*, sive confidenter atque audacter, ut *Faber:* quorum nemo quidquam attulit, quo sententiam suam comprobaret [5]).

Alii complurus controversiam hanc commemorant, ipsi nihil affirmant. Ita inter veteres *Harpocration* [6]), qui tamen

---

3) Libanius, argument. or. de Hal. (Demosth. ed. R. p. 75 sq.): *ὁ δὲ λόγος οὐ δοκεῖ μοι Δημοσθένους εἶναι* etc. et paulo post: *ὑπώπτευσαν δὲ καὶ οἱ πρεσβύτεροι τὸν λόγον ὡς οὐ τοῦ ῥήτορος, καὶ πεφωράκασί γέ τινες ὄντα Ἡγησίππου* etc. v. infra not. 19, not. 21 et not. 29.

4) Suidas: *Ἡγήσιππος. οὗτος ἐστιν ο Κρώβυλος ἐπικαλούμενος, οὗ δοκεῖ εἶναι ὁ ζ Φιλιππικὸς, Δημοσθένει ἐπιγραφόμενος.* — *Etymologicum Magn.* sub verbo *Ἡγήσιππος* eadem habet. Utrique, uno verbulo neglecto, *Harpocrationem* exscripserunt, de quo vid. not. 6.

5) Hier. Wolfius ad Or. de Hal. p. 84, l. 10 (ed. R.): „*ἅ τε ἐπιστέλλει.* F. *ἄγε*, nisi forte sit Hegesippi idiotismus inculcare *τὸ τέ*"! — Valesius ad Harpocrat. sub v. *ἔμμηνοι δίκαι*: „Demosthenes, seu potius Hegesippus, *ἐν τῷ περὶ Ἁλοννήσου*". — Faber ad Longin. p. 202 (ed. Toll.): „praestat uno verbo dixisse, orationem illam Demosthenis non esse; Hegesippi est. Id vidit ante me Wolfius, ego alias probabo." At non probavit.

6) Harpocration: *Ἡγήσιππος. οὗτός ἐστιν* etc., ut apud Suidam, nisi quod Harpocr. dicit: *οὐ δοκεῖ τισιν εἶναι* etc. —

alias hanc orationem simpliciter Demosthenis nomine laudat [7]); 9
deinde *Photius*, qui, tametsi in neutram partem quidquam se dicit audere statuere, tamen multis verbis docet, hanc orationem, si vel maxime a ceteris Demosthenicis paululum discrepet, nihilo minus a Demosthene posse esse profectam [8]).

Et eiusmodi quidem lexicographus aut grammaticus si nihil de suo addit, nihil pro certo affirmat, minus equidem miror. 10
At viri recentiorum temporum *κριτικώτατοι*, et nostro in oratore versatissimi, si, de hac re quum loquuntur, suum iudicium reticent, qui aliud videntur, nisi auctoritatem Libanii aut nescio cuius metuere, ceterum, si quis Demostheni suum vindicet, non obstare? Ita *Meursius*, *Kusterus*, *Gesnerus*, *Ruhnkenius*, *Morus*, *Taylorus*, *Reiskius* certatim dicunt: „*controversa res est*“ vel „*dicitur Hegesippi*“; nihil amplius [9]).

His auctoritatibus, quae causae meae aut plane non adversantur, aut non graviter videntur adversari, alias opponam eo-

---

Idem sub v. *Ἀλέξανδρος*: *οὗ Δημοσθ. μνημονεύει ἐν ζ΄ Φιλιππικῶν* (p. 84, l. 25), *εἰ γνήσιος ὁ λόγος*, —. et sub v. *Ἐλάτεια*: *τοῦ δὲ ῥήτορος πάλιν ἐν ἑβδόμῳ Φιλιππικῶν* (ibid. l. 28), *εἰ γνήσιος*.

7) Harpocrat. v. *Βούχετα*: *Δημοσθένης ἐν Φιλιππικῶν ἑβδόμῳ* (p. 84, 23) — v. *Πανδοσία*: *Δημοσθένης Φιλιππικοῖς* (ibid. l. 22) — v. *Σύμβολα*: *πολλάκις ἐν τῷ ζ΄ Φιλιππικῶν Δημοσθένης*. (p. 78, 25; p. 79, 3 etc.)

8) Photius in Biblioth. pag. 1465 ed. Hoeschel.: *τινὲς μὲν οὖν τὸν περὶ Ἁλοννήσου λόγον, ὃς καὶ κατὰ Φιλίππου ἐπιγράφεται δεύτερος*· (lege *ἕβδομος*; facile enim notae *II* et *ΠII* potuerunt confundi) *καὶ γὰρ πρὸς τὴν ἐπιστολὴν ὁ ῥήτωρ ἀνταγωνίζεται τοῦ* (lege *τὴν*) *Φιλίππου· τοῦτον οὔ φασιν εἶναι γνήσιον Δημοσθένους, καὶ τεκμηριοῦσθαι τὴν δόξαν αὐτῶν ἐπιχειροῦσι τοῖς ῥήμασί τε καὶ ὀνόμασι καὶ τῇ τῆς συνθέσεως ἁρμονίᾳ· πολὺ γὰρ ταῦτα λείπεσθαι τοῦ Δημοσθενικοῦ τύπου· ἀνειμένην τε γὰρ ταύτην εἶναι καὶ λελυμένην καὶ τῆς τοῦ ῥήτορος περὶ ταῦτα δυνάμεως ἐλαττουμένην τὴν φράσιν*. (Libanium igitur ante oculos habuit, cuius ipsa verba refert. v. not. 21.) *καὶ οἵ γε αὐτὸν ἀφαιρούμενοι τοῦ Δημοσθένους εἰς Ἡγήσιππον ἀναφέρουσι. ἐγὼ δὲ εἰδὼς πολλάκις καὶ λόγους διαφόρων γεννητόρων πολλὴν ἔχοντας τὴν ὁμοιότητα καὶ διάφορον ἐργασίαν λόγων τὸν αὐτὸν ἐγνωκότων γεννήτορα· οὐ γὰρ ἀεὶ καθέστηκεν ἄτρεπτος καὶ ἀναλλοίωτος κατὰ πάντα, ὥσπερ οὐδ᾽ ἐν τοῖς ἄλλοις, οὕτως οὐδὲ κατὰ τούτους* (adde *τοὺς*) *λόγους ἡ ἀνθρωπίνη δύναμις, ἄλλως τε δὲ οὐδ᾽ ἐν τοῖς καιριωτάτοις* (lege *κυριωτ.*) *τῶν ἰδιωμάτων τοῦ ῥήτορος· ἀλλὰ καὶ ταύτην ὁρῶν ἐπ᾽ ὀλίγον τὴν διαφορὰν, οὐκ ἔχω θαῤῥεῖν ἀποφήνασθαι, εἴτε Ἡγησίππου πόνος ὁ περὶ Ἁλοννήσου λόγος, εἴτε τῆς Δημοσθενικῆς ἐλάττωμα καθέστηκε φύσεως*.

9) Meursius Lectt. Att. III, 6 — Kusterus ad Suidam sub v. *Ἡγήσιππος* — Gesnerus ad Quintilianum III, 8, 5 — Ruhnkenius Hist. Crit. oratorum graecorum (ap. Reiskium Vol. VIII. p. 156) — Morus ad Longinum p. 210 — Reiskius in indice Demosth., sub verbis: Halonesus, Hegesippus, Callippus, Pax. — Taedet eorum verba describere, qui nihil novi afferunt.

rum, *qui* aut *diserte Demostheni hanc orationem tribuunt*, aut *occasione data Demosthenicam appellant.*

Primo loco *Dionysium Halicarnasseum* nomino, qui quamquam fatetur hanc orationem e subtili genere esse ac tenui, Lysiacumque ingenium referre, tamen neque illo loco, ubi plerasque orationes enumerat Demostheni perperam adscriptas, nostram commemorat [10], et clarissimis verbis dicit, Demosthenem hanc orationem, his, quae et nunc leguntur, incipientem verbis, Py-
11 thodoto archonte, contra Philippi legatos habuisse [11]. Quod testimonium viri gravissimi nostroque in oratore versatissimi vel solum sufficit ad nostram opinionem fulciendam.

Sed qui passim orationem nostram addito Demosthenis nomine commemorant, (plerumque enim auctoris nomen, immo et orationis, omittitur [12]), ut fiebat in claris veterum operibus) illi sane magis ea re voluerunt declarare, quam intelligi iubeant orationem, quam a quo putent eam auctore profectam. Sed tamen et hic alia est aliorum ratio. Nam si homines docti ac subtiles et in scribendo cauti maximeque in oratoribus antiquis triti, si *Quintilianus*, inquam, si *Aristides*, si *Harpocration*, hanc Demosthenis vocant orationem, non temere, sed consulto
12 ita vocare videntur [13]. Ceteri autem si idem faciunt, ut *Eustathius*, ut *Thomas Magister*, hoc certe ostendunt, vulgo eam illius nomine tum temporis venisse, nec se omnino contra statuere: alioquin suppressuri nomen fuissent [14].

---

10) Dionysius *περὶ τ. Δημοσθ. δεινότητος* ed. Sylburg. p. 197: *εἰ μέντοι ἔνιοι ψευδεπίγραφοί εἰσι λόγοι, ἀηδεῖς καὶ φορτικαὶ καὶ ἄγροικοι κατασκευαὶ, ὡς ἐν τῇ κατ' Ἀριστογείτονος β'* etc.

11) Dionysius ad Ammaeum p. 123: *μετὰ Λυκίσκον ἐστὶν ἄρχων Πυθόδοτος, ἐφ' οὗ τὴν ὀγδόην τῶν Φιλιππικῶν δημηγοριῶν διέθετο πρὸς τοὺς Φιλίππου πρέσβεις, ἧς ἐστιν ἀρχή· Ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, οὐκ ἔστιν ὅπως αἱ αἰτίαι* etc. — et ibid. p. 171: *ὁ δὲ περὶ τὴν ἐπιστολὴν καὶ τοὺς πρέσβεις τοὺς παρὰ Φιλίππου ῥηθεὶς λόγος, ὃν ἐπιγράφει Καλλίμαχος ὑπὲρ Ἀλοννήσου, ὁ τὴν ἀρχὴν ἔχων τήνδε· Ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, οὐκ ἔστιν ὅπως αἱ αἰτίαι, ἃς Φίλ. αἰτιᾶται, ὅλος ἐστὶν ἀκριβὴς καὶ λεπτὸς καὶ τὸν Λυσιακὸν χαρακτῆρα ἐκμέμακται*, ubi e contextu vides hanc orationem inter Demosthenicas referri.

12) Ita v. c. Longinus et Hermogenes. vid. infra nott. 30 et 31.

13) Quintilianus III, 8, 5: *Estne finitio apud Demosthenem: det Halonesum Philippus an reddat?* — Quae Quintiliani verba ita sunt comparata, ut ille non Aeschinis modo aliorumque de Demosthenis dicto sequi narrationem (v. not. 1.), sed ipsam orationem Demosthenis ante oculos videatur habuisse; quae alia, nisi haec de Haloneso, quam legimus, esse non potuit. Quintiliani enim tempore dudum eaedem, quae et hodie, non plures, exstabant Demosthenis orationes. — Aristides de dictione simplici p. 422: *οὐ γὰρ εἶπε σχετλιάσας, ὥσπερ ὁ Δημοσθένης· δεινὸν γὰρ ἂν εἴη, εἰ αἱ παρὰ Φιλίππου πεμπόμεναι ἐπιστολαὶ* —. v. nostr. or. p. 76, l. 24. — Harpocration sub vv. *Βούχετα, Πανδοσία, σύμβολα.* cf. not. 7.

14) Eustathius ad Iliad. p. 324, lin. penult. (ed. Rom.): *μέμνηται*

Ad *alterum* venio genus argumentorum, quod iam non in aliorum auctoritate, sed in nostro est positum iudicio, quodque ab ipsius orationis vel *sententiis et rebus* vel *dictione* repetitur. At hic antequam cetera commemoro, illud proponam, quo mirifice arbitror meam stabiliri causam.

Solet Demosthenes locos olim a se expositos, quum in simile argumentum defertur, vel servatis iisdem verbis vel paucis mutatis retractare, ita ut non modo versiculos paucos, sed plagellas aliquot continuas repetat, epicam ea in re, ut in multis, gravitatem simplicitatemque imitatus. Erat enim constantiae oratoris nostri, ea, quibus nihil verius, nihil gravius dici posse intelligebat, quaeque olim, quum a se dicerentur, magnam vim ad 13
commovendos auditorum animos habuisse animadverterat, iterum proferre et sua quasi tueri. Facilius autem id magno conceditur oratori, variandaeque orationis, si vellet, inprimis perito, quam alii cuivis. Quare neque Homero irascimur, qui tot saepe versus continuos, paullo ante decantatos, iterum recitat, nec Xenophonti, qui multa ex Agesilao suo in Hellenica retulit, nec Ciceroni, si defendatur, huius esse duas illas post reditum orationes, quarum ex altera tot res in alteram sunt translatae. — Apud nostrum quidem, ut praeteream sententiarum repetitiones breviorum, in quibus placuisse sibi Demosthenes videtur [15]), duo luculentissima sunt exempla, orationis de 14

δὲ Πτελεοῦ καὶ ὁ Δημοσθένης, καὶ ζήτει ποίον. v. orat. de Hal. p. 86, 16 — idem p. 1015, l. 44: *Δημοσθένους δὲ πρὸς πτέρναις Ἀθηναίοις τὸν ἐγκέφαλον ῥίψαντος* etc. v. or. de Hal. p. 88, 1. cf. not. 33. — idem p. 62, l. 4: *καὶ Δημοσθένης οὖν λέγει που περὶ Φιλίππου, ὡς, εἰ μὲν αποδίδωσι τὸν δεῖνα τόπον ὡς ἡμέτερον, ληψόμεθα, εἰ δὲ δίδωσιν ὡς χαριζόμενος ἑκουσίως οἰκεῖόν τι, οὐ ληψόμεθα·* de quo Eustathii loco valet, quod modo ad Quintiliani verba monui. — Thomas Mag. sub v. *σύμβολον: Δημοσθένης· συμβόλων οὐδὲν δέονται Μακεδόνες πρὸς Ἀθηναίους* (v. or. de Hal. p. 79, 13). *καὶ πάλιν· ὁμολογούμενον ἐν τοῖς συμβόλοις καταστῆσαι.* (v. ibid. pag. 79, 3.)

15) Ita Demosthenes quasdam imagines iterum iterumque adhibet verbis non mutatis, ut Olynth. II, p. 24, 6: *ἐπὰν δὲ ἀῤῥώστημά τι συμβῇ, πάντα κινεῖται, κἂν ῥῆγμα, κἂν στρέμμα, κἂν ἄλλο τι τῶν ὑπαρχόντων σαθρὸν ᾖ,* quae ad verbum repetuntur in Orat. contra Phil. ep. p. 156, 1. et in orat. de Cor. p. 294, 21; — similem comparationem Olynth. III, p. 37, 24: *ἃ τοῖς ἀσθενοῦσι παρὰ τῶν ἰατρῶν σιτίοις διδομένοις ἔοικε· καὶ γὰρ οὔτ᾽ ἰσχὺν ἐκεῖνα ἐντίθησι, οὔτ᾽ ἀποθνήσκειν ἐᾷ,* iterum habes in Prooemiis p. 1460, 2. — Aliarum eiusmodi repetitionum exempla haec sunt: Olynth. III. p. 37, 2: *ὑμεῖς δ᾽ ὁ δῆμος … ἐν ὑπηρέτου καὶ προσθήκης μέρει γεγένησθε, ἀγαπῶντες, ἐὰν μεταδιδῶσιν θεωρικῶν οὗτοι* etc. cf. orat. *περὶ συντάξ.* p. 175, 18; — tum Olynth. III. p. 37, 10: *ἔστι δ᾽ οὐδέποτ᾽, οἶμαι, μέγα καὶ νεανικὸν φρόνημα λαβεῖν, μικρὰ καὶ φαῦλα πράττοντας· ὁποῖ᾽ ἄττα γὰρ* etc. cf. orat. *π. συντάξ.* p. 173, 22 sqq.; — denique Philipp. I. p. 43, 6: *ἢ βούλεσθε, εἰπέ μοι, περιϊόντες πυνθάνεσθαι κατὰ τὴν ἀγο-*

rebus Chersonesi, quae fere omnis iterum legitur in Philippica quarta, et Olynthiacae secundae, cuius maior pars recurrit in Oratione contra Philippi epistolam [16]). Quid multa? Huiusce rei specimen et in nostra oratione occurrit, cuius non modo leviora quaedam similiter in aliis leguntur orationibus, v. c. p. 84, 2: ὃς τὴν χώραν, ἣν οἱ Ἕλληνες καὶ ὁ βασιλεὺς ὁ Περσῶν ἐψηφίσαντο ὑμετέραν εἶναι etc. cuius simile habes Philipp. III, p. 114, 26: Χεῤῥόνησον, ἣν βασιλεὺς καὶ πάντες οἱ Ἕλληνες ὑμετέραν ἐγνώκασιν εἶναι: — sed etiam locus gravitate sententiae atque acumine illustris, nec verborum numero brevis; iterum legitur in ea oratione, quam nemo unquam dubitavit esse Demosthenis, hic, inquam, orat. *de Haloneso* p. 80, l. 26: οἳ οὐκ αἰσχύνονται Φιλίππῳ ζῶντες καὶ οὐ τῇ ἑαυτῶν πατρίδι, καὶ τὰς παρ' ἐκείνου δωρεὰς λαμβάνοντες οἴονται οἴκαδε λαμβάνειν, τὰ οἴκοι πωλοῦντες: quae eadem paucis additis occurrunt in oratione *contra Philippi epistolam* p. 157, 7: οἳ τὰς παρ' ἐκείνου δωρεὰς οἴκαδε λαμβάνειν νομίζοντες, οὐκ αἰσχύνονται Φιλίππῳ ζῶντες, οὐδ' αἰσθάνονται πάντα καὶ τὰ τῆς πόλεως καὶ τὰ σφῶν αὐτῶν μικροῦ λήμματος πωλοῦντες [17]). Quid igitur? dicesne hoc casu factum esse? an Demosthenem aliena contra morem suum compilasse, et quae Hegesippus aut nescio quis *multo ante*

ρᾶν· λέγεταί τι καινόν; γένοιτο γὰρ ἄν τι καινότερον ἢ Μακεδὼν ἀνὴρ etc. quae verbo non mutato iterantur or. in Phil. epist. p. 156 ult., cf. et Phil. IV. p. 137, 19: ὑμεῖς νῦν πυνθάνεσθε, τί ποιεῖ Φίλ.; ποῖ πορεύεται; et Olynth. II. p. 28, 26: ἡμῶν μελλόντων, καὶ ψηφιζομένων, καὶ πυνθανομένων. — Nec non huc ii pertinent loci, in quibus, licet non verba legantur eadem, at dicendi tamen et argumentandi ratio est simillima, ut orat. de Cor. p. 328, 27: τίς γὰρ συμμαχία σοῦ πράξαντος γέγονε τῇ πόλει; τίς δὲ βοήθεια...; ποῖαι τριήρεις; ποῖα βέλη; ποῖοι νεώσοικοι; τίς ἐπισκευὴ τειχῶν; ποῖον ἱππικόν; τί τῶν ἁπάντων σὺ χρήσιμος γέγονας; quibuscum compara orat. παραπρεσβ. p. 431, 29: ποῖος γὰρ ἵππος, ποία τριήρης, ποία στρατεία, ποία χορηγία; τίς χορός; τίς λειτουργία; τίς εἰςφορά; τίς εὔνοια; ποῖος κίνδυνος; τί τῶν ἁπάντων... γέγονε παρὰ τούτων τῇ πόλει;

16) Orationis Philipp. IV. tria loca repetuntur ex illa de rebus Chersonesi, haec: Phil. p. 134, 5 — 136, 7 ex or. de r. Chers. 99, 9 — 101, 3; deinde Phil. IV. p. 137, 6 — 138, 23 ex orat. de r. Chers. 101, 11 — 102, 21; denique Phil. IV. p. 147, 11 — 150, 5 ex or. de r. Chers. 104, 1 — 106, 20. — Olynthiacae II. autem tres plagellae integrae (p. 22, 2 — p. 25, 22) ita sunt in orationem contra Phil. ep. (p. 154, 16 — 157, 27) translatae, ut in sententiarum ordine et nexu fere nihil, in verbis pauca discrepent.

17) Sententiam si spectes, conferri potest Or. de Cor. 241, 8: συμβέβηκε... τοῖς τἄλλα πλὴν ἑαυτοὺς οἰομένοις πωλεῖν πρώτους ἑαυτοὺς πεπρακόσιν ᾐσθῆσθαι. Nec dissimile est ibid. 332, 13: τὴν μὲν πόλιν διασύρουσιν ὥσπερ οὐχ ἑαυτοὺς διασύροντες, ὅταν τοῦτο ποιῶσιν.

dixisset, ea in suam inculcasse orationem? [18]) Quodsi dicas, grammaticum aut librarium illa potuisse alteri orationi affingere ex altera, primum haec per se parum probabilis est suspicio, quae si valeret, omnia fere possemus e medio avulsa contextu veteribus eripere, tribuere recentioribus: deinde istiusmodi homo si locum transscripsisset, accuratius etiam atque ita, ut ad unguem responderent, omnia repetiisset, non ut ea nunc leguntur, mutatis paucis atque additis. Quare hoc relinquitur, Demostheni arrisisse ea, quae olim dixisset, dignaque esse repetitu visa.

Restat, quae adversarii contra monent, ea ut refellere studeamus. Et de argumentis quidem ex *historia* petitis utinam non iterum nobis ambigua hominum aetatis mediae auctoritas obiiciatur! Nam quum auctor orationis de Haloneso profiteatur (p. 87, 10), se *Callippum* παρανόμων accusasse, quod tulisset, 16
Chersonesi quandam partem esse Cardianorum, non Atheniensium: Libanius narrat, non Demosthenem, sed Hegesippum accusationem illam instituisse; quo patere, huius, non illius nostram esse orationem [19]). Sed quibus id narret fretus argumentis, quibus testibus, non dicit; decipi igitur potuit. Qui error quo facilius excusetur, age concedamus, Callippum ab Hegesippo fuisse accusatum: at potuit alia in causa ab eo accusari; potuit et in eadem illa, sed ita, ut Demosthenes libello exhibito causam institueret, Hegesippus autem oratione habita partes accusatoris perageret [20]). Sed nolo halucinari in explicando Libanii errore; satis est patere, quot modis gigni error iste potuerit.

Duae sunt praeterea res, quae, si apparerent, nihil essent dubii relicturae: nimirum si constaret Demosthenem aut legis de pacis formula mutanda, aut responsi ad Philippi epistolam hac oratione commemoratam fuisse auctorem. Noster enim orator et illam legem se dicit tulisse (p. 82, 26; p. 83, 6; cf. p. 81, 15), et de hoc responso iam se ad populum esse laturum profitetur (p. 88, 4). Sed neutra de re, in tanto veterum silentio, quidquam pro certo potest constitui.

---

18) Oratio enim contra Phil. epist. habita est Ol. CX, 1, Theophrasto archonte, ante Christ. nat. an. 340; haec autem de Haloneso, ut ante diximus, Ol. CIX, 2, hoc est, *tribus annis ante.* v. Taylor. in Schedis ap. Reiskium Vol. VIII. p. 757. cf. Corsini Fast. Att. Tom. IV. p. 34 et 37.

19) Liban. in arg. or. de Hal. (Dem. ed. Reisk. p. 76, 3): *κατὰ Καλλίππου τοῦ Παιανιέως φησὶν ὁ τὸν λόγον γεγραφὼς ἀπενηνοχέναι γραφὴν παρανόμων. φαίνεται δὲ οὐχ ὁ Δημοσθένης, ἀλλ' ὁ Ἡγήσιππος τὴν κατὰ τοῦ Καλλίππου γραφὴν ἐνστησάμενος.*

20) Itaque Hegesippus non *γραφὴν ἐνστήσασθαι* (*ἀπενέγκαι, γράψασθαι*), sed *διῶξαι* (*κατηγορῆσαι*) dici debebat. Sic, ut exemplo in vulgus noto utamur, Socratem, ut refert Max. Tyr. Diss. 9, *Μέλιτος μὲν ἐγράψατο, Ἄνυτος δ' εἰσήγαγε, Λύκων δ' ἐδίωκε.*

Quare, quoniam historiae documenta nos deficiunt, age de
17 orationis *indole* et *dictione* videamus: quae anceps et lubrica est disputatio; nam ad sensum fere cuncta referuntur. Itaque Libanius omnino quidem affirmat, dicendi genus omnemque orationis conformationem languidam quandam sibi videri ac dissolutam, et a Demosthenis ingenio abhorrentem [21]); sed singula, quae maxime displiceant, non commemorat, nisi unum, de quo deinde videbimus. Atque, ut verum fatear, mihi quoque, universam si spectes orationem, simplicioris illa et sedatioris ingenii videtur, nec tamen Demosthene indigna. Namque, ut Photius recte monet (v. not. 8), cuncti fere scriptores aliquando paululum a semet discrepant, seu casus seu rei ratio ita tulerit. Maxime autem hoc fit in oratoribus, ubi permultum interest, quo tempore, quibus audientibus, qua de re dicant. Mirum igitur non est, si Demosthenes, quum tot de rebus tamque inter se diversis intra mediocre sine dubio temporis spatium dicendum esset, non tam concinna potuit uti orationis descriptione, nec tam libero sententiarum illustrium verborumque gravium devolvi flumine.

Huc accedit, quod in his, quae leguntur a nobis, non audiuntur, orationibus multo plus interest, quomodo eae conscriptae sint, quam quomodo habitae. Nam non modo in iis orationibus, quae a scriba potius exceptae, quam ab ipso oratore consignatae videntur, multa facile potuerunt corrumpi, sed ipsi etiam oratores vel negligentius sua litteris mandarunt vel diligentius poliverunt atque exornaverunt. Quare, sicut de Cicerone constat, eum orationes publice habitas deinde a foro regressum
18 domi suae esse commentatum, idem de Demosthene dubium non est. Nam et multa leguntur apud Demosthenem aliter scripta, quam habita fuerunt [22]), et quae leguntur, pro commentandi

---

21) Liban. l. l. p. 75, 10: *ὁ λόγος οὐ δοκεῖ μοι Δημ. εἶναι. δηλοῖ δὲ ἡ φράσις καὶ ἡ τῆς συνθέσεως ἁρμονία, πολὺ τὸν Δημοσθενικὸν πεφευγυῖα τύπον, ἀνειμένη τε καὶ διαλελυμένη παρὰ τὴν ἰδέαν τούτου τοῦ ῥήτορος.*

22) Ita Aeschines commemorat quaedam ex Demosthenis oratione παραπρεσβ., de Dionysii et Aeschinis similitudine (Aesch. or. παραπρ. p. 194), de mulieris Himeraeae somnio (Aesch. ibid.), de Satyro, qui captivorum quorundam Atheniensium libertatem a Philippo impetraverat (ibid. p. 321), quarum rerum nihil legitur in Demosthenis oratione παραπρεσβείας; unde Hier. Wolfius recte coniecit, Demosthenem iudicii eventu edoctum quaedam mutasse, quum orationem litteris consignaret. Idem Demosthenes novas quasdam et inauditas dicendi formulas, quae monstra et portenta orationis vocat Aeschines (orat. in Ctesiph. p. 555 sqq.), magna ex parte ipse videtur ex orationibus suis exsculpsisse; neque erat, quod miraretur Dionysius Hal. (περὶ Δημ. δειν. p. 197 ed. Sylb.), se nihil eiusmodi legere in ulla earum, quae exstarent, Demosthenis orationum. Quamquam

diligentia sunt inter se diversa [23]). Potuit igitur fieri, ut Demosthenes haec, quae de Halonneso et de ceteris rebus ista occasione ad populum erat locutus, minus diligenter domi notaret, in eoque res magis quam dictionem spectaret. Quo posito nos neque ornamenta cuncta dicendi hac in oratione desiderabimus, et illud vitium, quod paullo ante commemoravi, excusabimus. Namque orator, quum professus esset, se primum ad epistolam Philippi, tum ad legatorum sermones responsurum (p. 77, 3), 19
tamen, de epistola illa postquam peroravit, statim transit ad legem ferendam de responso ad litteras illas legatorumque sermones dando (v. not. 2): sive quod Demosthenes refutata Philippi epistola simul etiam legatos quodammodo refutasse sibi videretur, sive scripto illo responso cuncta esset comprehensurus, sive alia denique causa finem imponere orationi iuberet. Quod quum in habenda oratione accidisset oratori, necessario et in conscribenda accidit, siquidem omnia sic, ut in concione dixerat, lima non adhibita, exaravit.

Nec vero tamen Demosthenes unquam adeo suam deponere personam, alienam induere potuit, quin semper nativa eius virtus emineret. Emicat illa vero ex hac ipsa, ni fallor, de Halonneso oratione. Multa insunt egregia, multa eiusmodi, quae et gravitate atque acumine sententiarum et novitate dicendi non modo apta sint oratorum principi, sed eius veluti propria. Dignum Demosthene illud est (p. 78, 12): *irridet vos, nihil aliud, de insulis iubens litigare cum isto, qui navem Pella solvit* [24]):

---

fateor, multas eiusmodi mutationes non ipsi Demostheni, sed criticis veteribus esse tribuendas, qui quum in ceteros tum in nostrum pernicioso furore sunt grassati: de qua re Hermogenes p. 317, *ἐκεῖνα*, inquit, *διὰ τὸ ἄγαν εὐτελὲς ὀβελίσαντές τινες ὑπεξείλοντο, ἴσως ὀρθῶς ποιοῦντες* etc.

23) Ita orationes *παραπρεσβείας* et in Midiam, quae merito egregia eloquentiae Demosthenis monumenta censentur, tamen non sunt omnibus numeris absolutae, neque ea diligentia, qua v. c. orat. de corona, perpolitae, sed rudes quodammodo ex auctoris videntur commentariis excidisse. Photius p. 1468 (ed. Hoesch.): *μάλιστα ὁ κατ' Αἰσχίνου λόγος παρέσχεν αἰτίαν ἐν ὑπομνήμασι καταλελεῖφθαι, οὔπω τὴν ἐργασίαν ἀπειληφὼς τελείαν· διότι.... παρέθετο, ὅπερ οὐκ ἂν περιεῖδεν ὁ ῥήτωρ εἰς ἐξέτασιν ἀκριβεστέραν τῶν ἰδίων λόγων καταστάς.* Et paulo post ibid.: *ὁ κατὰ Μειδίου καὶ κατ' Αἰσχίνου λόγος αἰτίαν ἔσχε τοῦ μὴ τὴν αὐτὴν κατὰ πάντα ἀρετὴν τῷ Δημοσθενικῷ συνδιασώσασθαι χαρακτῆρι. καὶ γὰρ ἐν τοῖς δυσὶ τούτοις λόγοις ἐκ διαλειμμάτων τινῶν ταῖς αὐταῖς ἐννοίαις ἐπιβάλλων, ἁμιλλᾶσθαι δοκεῖ πρὸς ἑαυτὸν ὥσπερ ἀσκούμενος ἀλλ' οὐκ ἐπ' αὐτοῖς ἀγωνιζόμενος τοῖς ἔργοις. διὸ καί τινες ἔφησαν, ἑκάτερον λόγον ἐν τύποις καταλειφθῆναι, ἀλλὰ μὴ πρὸς ἔκδοσιν διακεκαθάρθαι.*

24) *πρὸς τὸν ἐκ Πέλλης ὁρμώμενον*, contemtim. Similiter de Philippo Demosthenes in or. de cor. 247, 16: *ὁ ἐν Πέλλῃ τραφεὶς, χωρίῳ ἀδόξῳ τότε γε ὄντι καὶ μικρῷ*, et in or. contra Phil.

20 *vestrae enim opes, liberatrices Graeciae, si maritima loca tueri nequeunt, tum vero continente universa ultro deceditis.* Dignum et illud p. 80, 17: *mari aiunt eum nihil egere; at iste, nihil videlicet mari egens, triremes ornat, navalia condit, classes emittere parat, impensasque non parvas in maritima facit pericula, prae quibus cuncta contemnit.* Pauloque post p. 80, 26: *quos homines non pudet Philippo, non patriae suae, vivere; qui domestica dum vendunt, domum suam Philippi se dona deferre opinantur.* Tum p. 84, 19: *Pheras cepit, praesidiumque arci imposuit, ut liberi videlicet Pheraei essent; Cassopiae tres urbes, Pandosiam, Bucheta, Elatriam exustis agris vexatisque oppidis Alexandro, affini suo, tradidit. Nae ille egregie liberos cupit esse Graecos!* et p. 85, 15: *hisce litteris magna se in vos beneficia praedicat collaturum. Beneficia haec erunt: nec vestra vobis reddet, neque in terrarum orbe, quod donet vobis, invenietur: sed alia quaedam regio, alia terra, ut videtur, compareat necesse est, unde nobis aliquid sit daturus.* Denique p. 86, 5: *Captivos reddidisse omnes dicitur, is qui Carystium, hospitem reip. nostrae, quem efflagitaturi tres ad istum legationes misimus, talem virum tanto opere cupiit nobis condonare, ut occiderit, et ne sepulturam quidem iustam concesserit!* — Sed parco plura congerere: haec enim ipsa, quae excerpsi, licet non per se demonstrent, a Demosthene haec necessario esse profecta (nam et alius acute graviterque potuit scribere), at hoc tamen ostendunt, minime indignam illo auctore hanc esse orationem.

21 Similis, ut sententiarum, ita *dictionis* et *verborum* est ratio. Multa enim ex hac oratione possum commemorare, quae verborum vel usu vel collocatione aut propria esse Demosthenis, aut frequentius apud illum, quam apud ceteros, videantur occurrere: cuius generis est v. c. transpositio ista verborum, ubi casus ab adiectivo aut participio pendens, ab eo disiungitur, interposito substantivo [25]); deinde usus pleonasticus pronominis demonstrativi, aliis scriptoribus non ignotus, Demostheni tamen longe frequentissimus [26]); tum vis ironica particulae *γέ*, iis

---

epist. 158, 5: *ὁ ἐκ Μακεδονίας ὁρμώμενος.* Idem de Alexandro dicebat: *ἀγαπᾷ ἐν Πέλλῃ περιπατῶν*, teste Aesch. or. in Ctes. p. 547.

25) v. hac orat. p. 81, 13: *τὴν καταψευδομένην γνώμην τῶν πρέσβεων*, i. e. populiscitum, quod mentiebatur contra legatos: cf. v. c. Philippicam II. p. 67, 22: *ἡ προσοῦσα ἀδοξία τῷ πράγματι·* de reb. Chers. p. 95, 4: *τὰ παρόντα πράγματα τῇ πόλει·* de corona 301, 27: *ὁ κατειληφὼς κίνδυνος τὴν πόλιν·* ibidem 257, 29: *τὰ πεπραγμένα καλὰ τῇ πόλει·* et ibid. 294, 8: *ὅπερ δ' ἂν ὁ φαυλότατος καὶ δυσμενέστατος ἄνθρωπος ποιήσειε τῇ πόλει, τοῦτο πεποιηκὼς ἐξήτασαι:* ubi iungendum *δυσμεν. τῇ πόλει, ποιήσειε* autem, praeeunte cod. Aug. 1, delendum.

26) v. hac orat. p. 81, 14: *τὴν καταψ. γνώμην τ. πρέσβ., ταύτην ὑμᾶς χειροτονῆσαι*, et p. 86, 5: *ὃς τὸν Καρύστιον.... τοῦτον*

maxime locis, ubi aliquid cum exclamatione et risu antecedentibus subiicitur [27]); denique aliorum quorundam verborum di- 22
cendique formularum singularis quaedam significatio Demostheni prae ceteris dilecta, ut *ἀφαιρεῖσθαί τινος τὸν λόγον* (p. 77, 13), i. e. *refutare, quae aliquis dicit* [28]); — ut *παρακρούεσθαι* (p. 77, 26), i. e. *decipere*, quod verbum noster, sicut et *ἐκκρούειν*, ab athletarum artibus petitum, ad fraudes atque, ut ita dicam, supplantationes oratorum solet transferre; — ut *διοικεῖν τά τινος* (p. 77, 27), i. e. *clam alicuius res tueri*; — ut *μηδὲν δεῖσθαί τινος* (p. 79, 23; p. 80, 18), i. e. *nolle, recusare aliquid*; — ut alia multa in hac oratione obvia, quae Demosthenes ceteris in orationibus tam crebro usurpat, ut in istis tanquam in possessione sua videatur dominari. Sed nolo in his congerendis multus esse. Nam alii quoque oratores ea ipsa, quibus Demosthenes delectabatur, et potuerunt adhibere et nonnunquam adhibuerunt. Veruntamen parvula etiam haec styli Demosthenici vestigia tanquam in cumulum videntur accedere illis, quas ante proposui, argumentis.

Quodsi quis obiiciat, occurrere etiam in hac oratione, quae alias apud Demosthenem vel omnino non legantur, vel non hac significatione, ut *ἐπιμιξίαι, commercia hominum* (p. 79, 18), ut *ἐκκόπτειν, expellere* (p. 77, 22), nae ego miror istos, qui pro auctoritate pronunciantes, „hoc non est Demosthenis, non Ciceronis,“ obliviscuntur, primum, quam multa illi in scriptis nunc deperditis usurpasse videantur, deinde, quam multa, si vel nunquam dixerint, potuerint tamen dicere.

Sed unus est locus, qui *Libanio* quidem adeo displicet, ut 23
vel ob hunc solum Demosthenis nomen detrahendum orationi censeat. Is locus hic est (p. 87, 29): *ὅσοι δ' Ἀθηναῖοι ὄντες μὴ τῇ πατρίδι ἀλλὰ Φιλίππῳ εὔνοιαν ἐνδείκνυνται, προσήκει αὐτοὺς ὑφ' ὑμῶν κακοὺς κακῶς ἀπολωλέναι, εἴπερ ὑμεῖς τὸν ἐγκέφαλον ἐν τοῖς κροτάφοις καὶ μὴ ἐν ταῖς πτέρναις καταπεπατημέ-*

τὸν ἄνδρα ἐκεῖνος οὕτω σφόδρα ὑμῖν ἐβούλετο χαρίσασθαι· cf. v. c. orat. in Aristogit. I. p. 775, 10: *τοὺς ἐπὶ τοῖς ἥκιστα δεινοῖς ὠφληκότας, τούτους ἀφιέναι δεῖ·* et orat. de cor. p. 242, 5: *ὁ μάλιστα φυλάττων…, οὗτος περιποιεῖ* etc.; similiter ibid. p. 245, 2, et p. 280, ult., et or. in Midiam 522, 20, et saepe.

27) vid. hac orat. p. 84, 26: *σφόδρα γε βούλεται τοὺς Ἕλληνας ἐλευθέρους εἶναι·* cf. Philipp. III. p. 128, 2: *καλήν γε οἱ πολλοὶ ἀπειλήφασιν Ὠρειτῶν χάριν·* et orat. *παραπρεσβ.* 421, 1: *ἄξιόν γε (οὐ γάρ;) ἦν Σόλωνος αὐτῷ μεμνῆσθαι.* Cf. et orat. de corona p. 257, 10, et hac orat. p. 83, 26.

28) Sic orat. Philipp. III. p. 114, 9: *καὶ γὰρ ἂν ἀβελτερώτατος εἴη…, εἰ τῶν παρ' ἑαυτοῦ μισθοφορούντων τοὺς λόγους ἀφέλοιτο*, et or. *παραπρ.* 447, 15: *ταῦτ' οὖν μαρτύρων, ταῦτ' ἐλέγχων ἔτι δεῖται μειζόνων; ταῦτ' ἀφαιρήσεταί τις ὑμῶν;* — In ceteris nolo morari. Exemplis si quis eget, vel Reiskii indices copiam eorum suppeditabunt.

νον φορεῖτε [29]). — Quae si tam stulta, tam humilia, tam contumeliosa essent, quam iste vult, primum non video, cur Hegesippo potius tribuantur, qui tamen minus vehemens orator, quam Demosthenes, et minus in dicendo audax fuit, id quod ipse Libanius significat. Deinde, si ferri illa non possent, quae possunt ferri, cur non pauca verba expungere, ut aliunde illata, mallemus, quam universam orationem damnare? Sed non ita est. Primum illa verba commemorantur a rhetoribus et grammaticis antiquis, vel sine Demosthenis nomine, ut a *Longino* [30]), vel adiecto etiam illo, ut ab *Eustathio* (v. not. 14); deinde non
24 commemorantur modo, sed tanquam exemplum audacter et graviter dicti laudantur, ut ab *Hermogene* [31]). Quid igitur? *Stultitiamne* dicti Libanius vituperat? Sed non medicum habemus, qui sollicite quaerat, sitne cerebrum in temporibus situm, nec ne; quamquam ne medicos quidem omnino id video negaturos; sed legimus oratorem, qui a vulgari ratione loquendi aut consulto interdum recedit, aut vi orationis inscius atque imprudens abripitur. An *insolentiam* igitur iste novitatemque dicti notat? Facile vero est, ut ait Cicero, dictum ardens reprehendere restinctis iam animorum incendiis. Nam Demosthenes quidem miris modis multa in verbis vel pangendis vel coniungendis novavit, ita ut monstra et portenta orationis Aeschines ei exprobraret, alii autem passim eum hac de re irriderent [32]). An

29) Libanius arg. or. de Hal. p. 75, 14: *καὶ μὴν καὶ τὸ ἐπὶ τέλει ῥηθὲν οὐ μικρὸν μαρτύριον τοῦ νόθον εἶναι τὸν λόγον· εἴπερ... φορεῖτε. ὁ μὲν γὰρ Δημοσθένης εἴωθε παῤῥησίᾳ χρῆσθαι· τοῦτο δὲ ὕβρις ἐστὶ καὶ λοιδορία μέτρον οὐκ ἔχουσα. εὐτέλεια δὲ αὐτῷ δεινὴ πρόσεστι κατὰ τὴν ἑρμηνείαν. πρὸς δὲ τούτοις καὶ εὔηθές τι νομίζεται τὸ ἐν τοῖς κροτάφοις ἔχειν τοὺς ἀνθρώπους τὸν ἐγκέφαλον.* (Aliqui codd. habent *εὐηθ. τὸ νομίζειν ἐν τοῖς* etc.; lege *εὐ. τὸ νομίζειν τινὰ, ἐν τοῖς* etc., ut pateat, unde istud *νομίζεται τὸ* sit ortum.)

30) Longinus *περὶ ὕψους* ed. Mori p. 210, in capite *περὶ ὑπερβολῶν*, init.: * * *στοι καὶ αἱ τοιαῦται· εἰ μὴ τὸν ἐγκέφαλον ἐν ταῖς πτέρναις καταπεπατημένον φορεῖτε*, quae verba Tollius (suae ed. p. 202) ita vertit: *Sed et illae saepe periculo proximae sunt* etc. Immo sic supplenda est lacuna: *ἄπιστοι καὶ* etc. Per totum enim caput hoc docet, *πίστιν* in hyperbolis esse querendam, fugiendam *ἀπιστίαν*. Quamquam igitur Longinus dictum istud non videatur probare, tamen inde neutiquam sequitur, Demosthenis illa esse eum non putasse.

31) Hermogenes *περὶ ἰδεῶν* lib. 1, c. 7 (ed. Sturm. p. 82): *ἔννοιαι τοίνυν εἰσὶ τραχεῖαι πᾶσαι αἱ τῶν μειζόνων προσώπων ἐπιτίμησιν ἔχουσαι ἀπαρακαλύπτως, ὥσπερ τὸ· εἴπερ τὸν ἐγκέφαλον ἐν τοῖς κροτάφοις, ἀλλὰ μὴ ἐν ταῖς πτέρναις καταπεπατημένον φορεῖτε.*

32) Sic Eratosthenes *παράβακχον*, comicorum aliquis *ῥωποπερπερήθραν* eum vocarunt, teste Plutarcho in vita Dem. — Aeschin. in Ctes. p. 554: *οὐ μέμνησθε αὐτοῦ τὰ μιαρὰ καὶ ἀπίθανα ῥήματα..., ἀμπελουργοῦσί τινὲς τὴν πόλιν, ἀνατετμήκασι τινὲς τὰ κλήματα τὰ τοῦ δήμου, ὑποτέτμηται τὰ νεῦρα τῶν πραγμά-*

denique *contumeliam* in Athenienses et audaciam? Ea vero tan- 25
ta est in Demosthene, ut vel insanos appellare praesentes reipublicae cives non dubitet, nullamque praetermittat occasionem salse graviterque inertiam eorum ac stultitiam castigandi [33]). Ceterum insolentia dicti etiam eo non parum lenitur, si memineris, similia proverbii loco quum cunctis in linguis tum apud graecos scriptores saepe occurrere [34]). — Addam unum, quod certis quidem argumentis nequit comprobari, at fieri tamen potuit.
Fortasse Demosthenes haec non tam suo nomine dicit, quam 26
respiciens alius cuiusdam de Atheniensibus dictum, quod nunc ne inertia sua comprobent, iubet cavere. Cui suspicioni videtur hoc aliquo modo suffragari, quod orator subito et inopinato in sermonem sedatiorem hoc acerbioris animi dictum infert. Sed tamen, ne quis putet me huic coniecturae nimium tribuere, in iis, quae ante dixi, acquiesco.

Nunc, quoniam Demostheni opus suum studui vindicare, par esse censeo, naevos quosdam illo indignos, ab editoribus ultimis vel relictos vel auctos, pro viribus sanare, maximeque, ubi a Reiskiana vel lectione vel interpunctione recedendum putem,

---

των, φορμοῤῥαφούμεθα ἐπὶ τὰ στενὰ, τινὲς πρῶτον ὥσπερ τὰς βελόνας διείρουσι; ταῦτα δὲ τί ἐστιν, ὦ κίναδος; ῥήματα ἢ θαύματα; ubi pro πρῶτον corrigere quidam volunt πρωκτὸν, et sensu et constructione refragante; ego malim πραγμάτων, quod verbum abbreviaturis solebat corrumpi, i. e. *certi homines reip. administrationem veluti acubus traiectis constringunt;* deinde τί pro τίνος scripsi, sensu probante, praeeunte H. Stephano, ipsoque, ut videtur, Cicerone, qui graeca sic exprimit in Oratore c. 8: *quaerit* (Aeschines) *ab ipso, cum quidem eum belluam appellat, utrum illa verba, an portenta sint.* — Similiter istam dicendi insolentiam Demostheni Aeschines obiicit in or. in Ctesiph. p. 461, et or. παραπρεσβ. p. 206, qua de re conqueritur Demosth. de corona p. 269, 15.

33) v. c. Philipp. III, p. 124, 24: εἰς τοῦτο ἀφῖχθε μωρίας ἢ παρανοίας, ἢ οὐκ ἔχω τί λέγω etc. In oratione de reb. Chers. p. 98, 22 inducit graecas civitates sic Athenienses allocuturas: ὦ πάντων ἀνθρώπων φαυλότατοι etc., eosdemque ibid. p. 106, 14 vocat ταπεινοὺς καὶ τῇ, ὧν προσήκει, παρασκευῇ καταγελάστους. Acerbissime autem eos irridet Olynth. III. p. 37, 3: ὑμεῖς δ' ὁ δῆμος ἐκνενευρισμένοι καὶ περιῃρημένοι χρήματα καὶ συμμάχους ἐν ὑπηρέτου καὶ προσθήκης μέρει γεγένησθε, ἀγαπῶντες, ἐὰν μεταδιδῶσι θεωρικῶν ὑμῖν ἢ βοΐδια πέμψωσιν οὗτοι· καὶ, τὸ πάντων ἀνανδρότατον, τῶν ὑμετέρων αὐτῶν χάριν προσοφείλετε etc.

34) Sic Homer. Iliad. XV, v. 280:

τάρβησαν, πᾶσιν δὲ παραὶ ποσὶ κάππεσε θυμός.

ubi Eustathius (p. 1015, l. 44): ἰστέον δὲ, ὅτι, Ὁμήρου παρὰ ποσὶ ῥίψαντος θυμὸν Ἀχαιοῖς, Δημοσθένους δὲ πρὸς πτέρναις Ἀθηναίοις τὸν ἐγκέφαλον, ἡ κωμῳδία σκώπτουσα τοὺς σχηματιζομένους φιλοσοφίας λόγῳ σεμνοπροσωπεῖν εἰς τὸ μέτωπον αὐτοῖς ἐπιγράφει τὸν νοῦν. — Sic latine et similiter ceteris in linguis *animi cadere* dicuntur.

ostendere, paucaque, ubi res feret, interpretandi causa adiicere.

[Weiskii quae sequuntur Observationes in Orationem de Haloneso, suo quamque loco Annotationibus ceterorum Interpretum inseruimus.]

ANNOTATIONES AD ARGUMENTUM ORATIONIS DE HALONESO.

P. 75. *ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΟΥ ΠΕΡΙ ΑΛΟΝΗΣΟΥ ΛΟΓΟΥ*] August. primus ubique dat *ἀλλονήσου*. De inscriptione huius orationis v. Dionys. Halic. T. II. p. 171. et ibi Hudson. [T. VI. p. 993. s. R.] REISK. Fluctuat scriptura inter *Ἁλόνησος* et *Ἁλόννησος*, ut omnino in his compositis variatur. Simplex ν praetulit Schweighaeuserus in Athenaeo T. II. p. 359. V. eius Animadverss. T, III. p. 279. Duplex placuit Boissonado ad Rufum p. 78. „Apud Aeschinem adv. Ctesiphont. p. 475. R.“ inquit „pro *Ἁλόνησον* Cod. Coislin. 249. habet *Ἁλόννησον*. Reiskius curavit, ut ubique *Πελοποννήσιοι* geminato ν exararetur: cur non simili modo exaravit omnia vocabula cum *νῆσος* composita?“ Cum duplici legitur in Anecd. Bekk. p. 136, 12. et 16. SCHAEF.

P. 75. v. 1. *Ἁλονήσου*] *Ἁλόνησος*, insula salinarum: *Ἀλωπεκόνησος*, vulpium: *Μυόνησος*, murium: *Προκόνησος*, cervorum; *πρὸξ γάρ ἡ ἔλαφος*. WOLF.

P. 75. v. 2. *τὴν Φιλίππου*] *τοῦ Φ.* August. secund. Aldina Tayl. REISK. Habent *τοῦ Φ.* codd. U. et Ee. Cod. M. neque *τὴν*, neque *τοῦ*. AUGER.

P. 75. v. 3. *διαλεγόμενος — κατὰ τὴν*] *διαλεγόμενος τῶν κατὰ τὴν* Bavar. omissis caeteris. REISK.

P. 75. v. 5. *Ἀθηναίων ἀρχαῖον κτῆμα*] Vulg. *Ἀθηναίων κτῆμα*. *Ἀθηναίων ἀρχαῖον κτῆμα* Bavar. Aug. secundus. REISK. P. 88, 2. Chersonesum Thracicam Libanius dicit *Ἀθηναίων κτῆμα ἀρχαῖον*. Euripides Med. 48. *παλαιὸν οἴκων κτῆμα δεσποίνης ἐμῆς*. ubi parum intelligo quid Porsonus voluerit, cum hoc notaret: „Nutricem alloquitur tanquam vilissimam supellectilis partem.“ Nihil enim inest in versu Euripidis, quod contemtum indicet. Conf. Hecub. 607. *ἀρχαία λάτρι*. Iphig. Aul. 873. Musgr. *οἶδά σ' ὄντ' ἐγὼ παλαιὸν δωμάτων ἐμῶν λάτριν*. Servum autem dici *κτῆμα* nemo mirabitur, cum dominus dicatur *ὁ κεκτημένος*. SCHAEFER.

P. 75. v. 7. *ἀπαιτοῦσι μὲν κ. τ. λ.*] Observa argutias, *αἰτεῖν, ἀπαιτεῖν, δοῦναι, ἀποδοῦναι, λαβεῖν, ἀπολαβεῖν*, de quibus in vita Demosthenis diximus. WOLF.

P. 75. v. 10. *αἰτοῦσι*] *ἀκοῦσι* Bavar. REISK.

P. 75. v. 10. *ὁ δὲ λόγος — εἶναι*] Idem multis aliis placuit. V. Anecd. Bekk. p. 375, 27. Reisk. in Ind. Geogr. p. 609. Valckenar. Diatr. de Phil. Maced. p. 253. 270. Orell. ad Isocrat. *π. τ. ἀντιδ.* p. 305., qui Hegesippo *) tribuit, et Schneider. ad Xenophont. de Vectig. p. 148. b. Mihi quoque haec oratio capitali Demosthenis ingenio videtur indignissima. SCHAEFER.

P. 75. v. 12. *πεφευγυῖα*] *ἐκπεφευγυῖα* Paris. quintus, Aldina Tayl. REISK. Vulg. *πεφευγυῖα*. Praetuli *ἐκπεφευγυῖα* acceptum e codd. M. U. et Ee. Legitur *διαπεφευγυῖα* in cod. X. AUGER.

P. 75. v. 12. *ἀνειμένη τε καὶ διαλελυμένη*] *ἀνειμένος τε καὶ διαλελυμένος* Bavar. REISK.

P. 75. v. 18. *τοῦτο δὲ*] *τὸ δὲ* Paris. quintus. REISK.

P. 75. v. 20. *αὐτῷ*] S. *τῷ λόγῳ*. Ecce Syro isti rhetori Atticus orator dictionem suam non probat. Quid ergo de nobis in media Germania natis fiet? WOLF. *αὐτῷ*, referendum ad *τοῦτο*, neutrius est generis. SCHAEFER.

P. 75. v. 21. *καὶ εὐηθές τι — ἔχειν*] Ubi Aldinus codex habet *καὶ εὐηθές τι νομίζεται τὸ ἐν τοῖς κροτάφοις ἔχειν*, nostrum antiquum habebat *καὶ εὔηθες τὸ νομίζειν ἐν τοῖς κροτάφοις ἔχειν*. OBSOP. Alii *καὶ εὔηθες τὸ νομίζειν ἐν τοῖς κροτάφοις ἔχειν*. Non usque adeo fortassis absurde dictum, cum priores duae cerebri cavitates pene ad aures descendant. Profert autem animus, postquam efferbuit, ad ostendendam rei indignitatem nonnunquam atrociora, cuiusmodi fuit illud, quod Plutarchus refert, *ἔμμετρον* Demosthenis iusiurandum: *Μὰ γῆν, μὰ κρήνας, μὰ ποταμοὺς, μὰ νάματα*. Et senex ille apud Terentium exclamat: O coelum, o terra, o maria Neptuni! Physici tradunt, sues et asinos cerebrum in temporibus habere; homines ibi duntaxat medullare cerebrum. WOLF. *εὔηθες τὸ νομίζειν ἐν* — Paris. quintus. *καὶ τὸ νομίζειν ἐν* — Aldina Tayl. sine *εὔηθες*. REISK. Vulg. *καὶ εὔηθες τὸ νομίζειν ἐν* —. Praetuli alteram lectionem, in quam plurimi et optimi libri consentiunt. AUGER. Mihi placet *εὔηθες τὸ νομίζειν ἐν* —. Neque opus *τινὰ* inseri, quod placuit Weiskio Dissertat. p. 23. SCHAEFER.

P. 75. v. 23. *ὡς οὐ τοῦ ῥήτορος*] S. *ὄντα, ἢ, ὅτι οὐκ ἔστι*. WOLF.

P. 75. v. 25. *ὄντα Ἡγησίππου*] V. Etymol. M. c. 418, 47. et Photius c. 60. SCHAEFER.

---

*) Hegesippo diserte tribuit Wolfius in not. ad p. 86, 10. SCHAEFER.

P. 76. v. 7. λαμβάνειν — ἀπολαμβάνειν] V. p. 162, 16. Athenaeus T. II. p. 359. Schw. et Tzetzes Exeg. in Iliad. p. 122, 22. SCHAEFER.

P. 76. v. 8. ταῦτα] τούτοις Bavar. REISK.

P. 76. v. 9. δύναται — Δημοσθένης καὶ Ἡγήσιππος] δυνατὸν — Δημοσθένην καὶ τὸν Ἡγήσιππον Aug. secundus. REISK.

P. 76. v. 11. ἐπεὶ] καὶ ἐπεὶ Bavar. REISK.

P. 76. v. 19. τὸ] τὸν Bavar. REISK.

ANNOTATIONES AD ORATIONEM DE HALONESO.

P. 76. v. 23. Ἄνδρες Ἀθηναῖοι — αἰτιᾶται] Citat Dionysius Halic. T. VI. p. 994. sic ut praeponat Ὦ. Pariter sine hac particula legitur Ἄνδρες δικασταὶ initio Leptineae p. 457, 1. V. Gersdorfium in nota addita Rüdigeri Dissertationi p. 130. SCHAEFER.

P. 76. v. 23. οὐκ ἔστιν ὅπως — συμφερόντων] Tolle interpunctionem post αἰτιᾶται et post κωλύσουσι, interpunge post λέγοντας. Sensus enim et ordo verborum hic est: *Fieri non potest, ut crimina, quae Philippus infert in oratores iusta coram vobis defendentes, impediant, quo minus consilio vobis adsimus.* Reiskianae interpunctioni inprimis verbum ἡμᾶς obstat. WEISK. Sic etiam Augerus. Commatis signum in Reiskiana post κωλύσουσι positum delevi. SCHAEFER.

P. 76. v. 25. γίγνεσθαι] γενέσθαι Aldina Taylori. REISK.

P. 76. v. 25. ὑμῖν] ἡμῖν Aug. tertius. REISK.

P. 76. v. 25. δεινὸν γὰρ ἂν εἴη κ. τ. λ.] Citat h. l. Aristides de Dict. simpl. p. 422. REISK.

P. 77. v. 2. ἄνδρες] Deest Harlei. REISK.

P. 77. v. 3. περὶ ὧν] περὶ etiam Bavar. sed cum superscripto ὑπὲρ. REISK.

P. 77. v. 3. ἐπέσταλκε] ἀπέσταλκε Bavar. Aug. secundus. V. p. 81, 16. REISK.

P. 77. v. 3. περὶ τούτων] Concinnius videtur oratio sic ordinari, si duo vocabula περὶ τούτων in versum sextum deducantur ad hunc modum: περὶ ὧν Φίλιππος ἐπέσταλκε, διεξελθεῖν· ὕστερον δὲ, περὶ ὧν οἱ πρέσβεις λέγουσι, καὶ ἡμεῖς περὶ τούτων λέξομεν. REISK. Ordo verborum vulgaris aliquanto concinnior est: melius enim ad aurium sensum sibi respondent περὶ τούτων διεξελθεῖν et καὶ ἡμεῖς λέξομεν. SCHAEFER.

P. 77. v. 6. Φίλιππος γὰρ ἄρχεται μὲν κ. τ. λ.] Citat h. l. Hermogenes p. 140. REISK.

P. 77. v. 6. ἄρχεται] ἔρχεται Hermogenes. REISK.

P. 77. v. 6. Ἁλοννήσου] Ἀλοννήσου cum leni Bavaricus, et sic constanter, nec non Aug. primus et tertius. REISK.

P. 77. v. 7. λέγων] λέγειν Paris. quintus et octavus, Harlei. Ald. Taylori. Utramque lectionem dat Augustanus tertius, vulgatam infra, alteram supra. REISK.

P. 77. v. 8. οὐ γὰρ — ἔχειν] Recte. Cur ea ignavia fuerunt Athenienses, ut nec sua tuerentur, nec mare pacatum redderent? Philippo certe gratia deberi et sumtus in eam expeditionem facti restituendi videntur. Sed ignava superbia neutrum horum aequum esse censet. WOLF.

P. 77. v. 8. ὑμετέραν] Sic etiam Bavar. sed cum ἡ superscripto. REISK.

P. 77. v. 8. οὔτε τότε λαβεῖν] Vulg. οὔτε λαβεῖν. οὔτε πρότερον λαβεῖν index Lambini. τότε de meo addidi. Caeterum locus ita videtur reformandus esse: ὑμᾶς δ' οὔ φησι δικαίως αὐτὸν ἀπαιτεῖν οὐχ ὑμετέραν οὖσαν· οὐ γὰρ τότε λαβεῖν [subaudi δικαίως], οὔτε νῦν ἔχειν. *vos autem negat recte et ex aequo facere insulam a se repetentes, quae vestra nulla sit; nam neque iure vos eam tum occupasse, cum occuparetis, neque nunc eam tenere, sed eius possessione excidisse.* REISK. Addidi cum Reiskio τότε, quod abest a vulg. Lambinus proponit πρότερον. AUGER. Dele τότε, quod Reiskius, qua est audacia, de suo addidit. Conf. observata ad p. 84, 13. Intelligitur istud τότε non modo ex re, sed etiam e verbo opposito νῦν, et e vi temporis praeteriti, quae inest in aoristo. Sic mox p. 79, 6. καὶ λαβεῖν καὶ κεκτῆσθαι, *et cepisse et habere.* — Ceterum [φησὶ] λαβεῖν — ἔχειν i. e. *se cepisse — se tenere;* ne subaudias cum Reiskio ὑμᾶς. WEISK. Posterius verissimum, erravitque Reiskius, cum locum censeret reformandum. Sed prius addubito: cum enim νῦν sequatur, videtur adverbium quod illi respondeat inserendum esse. SCHAEFER.

P. 77. v. 10. ἡμᾶς] Ita et Harlei. ὑμᾶς edit. Wolf. REISK.

P. 77. v. 11. ἐπρεσβεύσαμεν] Hermogenes ἐπρεσβεύομεν, et nescio an rectius, quam vulgata. REISK.

P. 77. v. 12. ἑαυτοῦ] αὐτοῦ Paris. octavus et Harlei. REISK.

P. 77. v. 12. τοῦτον δὲ — ἀφελέσθαι] Idem est ac si dixisset οὐ χαλεπόν ἐστιν αὐτοῦ ἀφελέσθαι τοῦτον τὸν λόγον, δεικνύντα, ὡς ἐστὶν ἄδικος, *non est difficile hanc ipsi causationem eripere, docendo, iniustam esse.* REISK. V. Ind. Graec. p. 97. Non minus recte et aliquanto magis e Graecorum consuetudine poterat scribi: τοῦτον δὲ τὸν λόγον μὴ εἶναι δίκαιον οὐ χαλεπόν ἐστιν αὐτοῦ ἀφελέσθαι. V. Heindorf. ad Platon. Sophist. p. 426. Scripsisse autem me μὴ εἶναι, non οὐκ εἶναι, nemo mirabitur, qui didicerit ta-

lium enuntiationum rationem syntacticam, quae in recta oratione, quali Orator usus est, poscit οὐ, in obliqua μή. V. not. ad p. 125, 1. SCHAEFER.

P. 77. v. 13. ἔστι] Ita et Harlei. ἔστη edit. Wolf. REISK.

P. 77. v. 15. τόπους καταλαμβάνοντες] τόπους ἀφαιρούμενοι καὶ καταλαμβάνοντες Parisinus quintus, Aldina Taylori. REISK. Cod. U. legit ἀφαιρούμενοι καὶ καταλαμβάνοντες, quae lectio non est contemnenda, quum praesertim ἀφελόμενος praecesserit. AUGER.

P. 77. v. 16. ὀχυροὺς] ἐχυροὺς Aug. primus, appendix Francofurtana. Utramque lectionem dat Bavaricus, vulgatam infra, alteram supra. ἰσχυροὺς dat Hermogenes. REISK.

P. 77. v. 19. ἀλλότρια] ἀλλοτρίως Harlei. REISK.

P. 77. v. 19. γίγνεσθαι] γίνεσθαι Harlei. REISK.

P. 77. v. 20. καὶ εἰ] Absunt ab Aug. secundo. REISK.

P. 77. v. 21. ἢ Λήμνου, ἢ Ἴμβρου, ἢ Σκύρου] Aldina dat Λίμνου, quod Obsopoeus emendat Λήμνου. In Bavarico dubie scriptum erat, ut nescires, genitivos ille librarius tres dedisset, an totidem accusativos, Λῆμνον — Ἴμβρον — Σκύρον. Videbatur scriptura magis ν quam υ repraesentare, tametsi Λήμνον penacute erat exaratum, non cum circumflexo. Ex Augustano secundo Ἴβρον (sine μ et in accusativo) enotavi. In Augustano tertio prima manus dederat Λῆμνον et Ἴμβρον in accusativo, Σκύρου autem in genitivo, cui conformes etiam istos accusativos reddidit corrector. Paret, in vetustis libris Demosthenicis geminam huius loci lectionem esse versatam, alteram in genitivo, alteram in accusativo; quae posterior lectio mihi quidem magis placet. REISK. Assentior. SCHAEFER.

P. 77. v. 22. τοῦτον] Deest Harlei. REISK.

P. 77. v. 23. τιμωρησαμένων] τιμωρησάντων Aldina Taylori. REISK.

P. 77. v. 23. τοὺς] Super τοὺς erat in Bavarico a nova manu πρὸς scriptum, quod quid sibi velit, non intelligo. REISK.

P. 77. v. 25. γίγνεσθαι] γίνεσθαι Harlei. REISK.

P. 77. v. 25. Φίλιππος δ' οὐκ ἀγνοεῖ ταῦτ', οὐ δίκαια λέγων] Tolle interpunctionem. Sensus est: *non nescit, se illa non iusta dicere.* — ταῦτα pertinet ad verba v. 8. οὐ γὰρ ὑμετέραν οὖσαν οὔτε λαβεῖν οὔτε νῦν ἔχειν. WEISK. Sustuli illam Reiskianae interpunctionem, qua Augeriana caret. Vix dignae sunt tales textus labeculae, quae notentur, sufficitque tacita earum correctio. SCHAEFER.

P. 77. v. 27. ὑμᾶς οἴεται] ἡμᾶς οἴηται Aug. secundus. REISK. De solenni hoc librariorum in modis errore v. not. ad p. 44, 1. SCHAEFER.

P. 77. v. 27. τἀνταῦθα] τὰ abest a Bavar. REISK. Scil. vulg. τὰ ἐνταῦθα, quod Augerus revocavit. SCHAEFER.

P. 77. v. 27. τἀνταῦθα διοικήσειν] Subaudi ὑπὲρ αὐτοῦ πράγματα. REISK. Nec πράγματα subaudiendum, neque ὑπὲρ αὐτοῦ. Non attendit Reiskius quae continuo sequuntur: ὡς ἂν αὐτὸς ἐκεῖνος βούληται. SCHAEFER.

P. 77. v. 27. [μελλόντων]] μελλόντων uncis inclusi ut molestum et superfluum orationemque impediens: sublato enim eo nil deest, quia διοικήσειν cohaeret cum ὑπεσχημένων. *qui receperunt Philippo, se negotiorum et studiorum eius fore administros atque procuratores, idque etiam reapse agunt.* REISK. Reiskius recte observat, μελλόντων debere eiici ut inutile, quum διοικήσειν referatur ad ὑπεσχημένων. Ego pro μελλόντων, quod retinui, quia potest utcumque explicari, legi velim ὑπὲρ αὐτοῦ. AUGER. Verborum παρακρουσθῆναι — πραττόντων ordo non recte procedit. Quare Reiskius μελλόντων iubet eiici: primum hoc audacter; deinde, illud si fiat, ad πραττόντων deesse non possit τοῦτο. Leni medela locum sanabis, si legas: μελλόντων, τῶν, ὅσ' ἂν αὐτὸς etc. i. e. *deceptum iri vos putat ab hominibus res Philippi nostra in urbe acturis, qui cuncta, quae ille vult, et dudum sunt polliciti, et nunc moliuntur.* Nam et ὅσ' ἂν atque ὡς ἂν facile confunduntur, et articulus ab antecedente syllaba saepissime absorbetur. Amat autem noster articulum a verbo suo sic disiungere, ut h. l. in verbis τῶν, ὅσ' ἂν βούληται, ὑπεσχημένων factum est. V. c. de reb. Chers. p. 106, 15. τῇ δ', ὧν προσήκει, παρασκευῇ. de cor. p. 276, 10. τοὺς, ὁποιουσδήποθ' ὑμεῖς ἐξεπέμπετε, στρατηγούς. orat. παραπρ. p. 341, 4. τοὺς, ὅτε ἐκληροῦσθε, ἐνοχλοῦντας. ibid. p. 346, 13. τῶν, ὅτε τὴν εἰρήνην ἐποιεῖσθε, λεχθέντων. ibid. p. 349, 13. τὴν, ὅτ' ἀδωροδόκητος ὑπῆρχε, προαίρεσιν. ibid. p. 399, 22. τῆς, οἷα παρ' ὑμῖν ἐστι, πολιτείας. WEISK. Sanissima est vulgata: id quod iam Augero uncos recte amoventi suboluit. Verba καὶ πρὶν — πραττόντων sunt appositio, quam seorsum intellectam sic resolve: οἳ καὶ πρὶν ὑπέσχηνται [subaud. πράξειν], καὶ νῦν δὲ πράττουσι. SCHAEFER.

P. 77. v. 27. ἂν] Abest ab Aug. secundo. REISK.

P. 77. v. 28. βούληται] βούλεται Aug. tertius cum η superscripto. REISK.

P. 78. v. 1. ὅτι δι' ἀμφοτέρων] F. ὅτι νὴ Δί' ἀμφοτέρων. REISK. Vulgata ferri possunt. Malim tamen ὅτι δὴ, sublata post ὀνομάτων interpunctione, ita ut ἀμφ. τ. ὀνομ. ab ὁποτ. pendeat. WEISK. In librorum scriptura nihil est quod offendat. Ceterum v. Lennep. ad Phalar. p. 100. b. SCHAEFER.

P. 78. v. 3. ἄν τε λάβητε, ἄν τ' ἀπολάβητε] ἐάν τε — ἐάν τε — Aldina Taylori. Citat et paraphrasi explanat h. l. (et p. 162, 16.) Eustathius ad Odyss. p. 62, 5. ed. Rom. REISK.

P. 78. v. 6. *δεδωκέναι*] *δοῦναι* Ald. Tayl. REISK. Hoc verum, siquidem *ἀποδοῦναι* v. 5. recte habet. Sed vide ne hoc mutandum sit in *ἀποδεδωκέναι*, coll. not. ad p. 81, 17. SCHAEFER.

P. 78. v. 7. *γελοῖον — εὐεργέτημα*] At plerique nostrates reguli res furto ablatas, capto fure, sibi vendicantes, nec dant nec reddunt iis, quorum illae fuerant, in magni beneficii loco sua recepturis. WOLF.

P. 78. v. 7. *γε*] Abest a Bavarico. REISK.

P. 78. v. 7. *τὸ*] Deest Harlei. REISK.

P. 78. v. 7. *ἵν' ἐνδείξηται ἅπασι*] *ἵνα δείξηται ἅπασι* Aldina Taylori. *ἅπασι* dat etiam Harl. *πᾶσι* edit. Wolf. REISK. *πᾶσι* Auger. SCHAEFER.

P. 78. v. 10. *τοῦτο δ' ὑμῖν οὐ ποιητέον ἐστὶν*] Sed ignaviae iusta comes est ignominia. Vigilantem hominem et strenuum postulat imperium. WOLF.

P. 78. v. 11. *λέγῃ*] *λέγοι* Aug. secundus. REISK. Interpunge post *λέγῃ*. WEISK.

P. 78. v. 12. *διαδικάζεσθαι*] *διαδικάσασθαι* Aldina Taylori, Paris. secundus, quintus, octavus, Aug. primus et Harlei. *δικάζεσθαι* simplex est in Bavarico et Aug. tertio: sed in hoc superscriptum est *δικάσασθαι*, et praeterea in marg. *γρ. διαδικάσασθαι*. REISK. Codd. fere omnes recte habent *διαδικάσασθαι*: nam de uno eoque certo iudicio h. l. sermo est. WEISK. Conf. p. 162, 21. SCHAEFER.

P. 78. v. 13. *πρῶτον μὲν*] Desideratur, quod insequi atque respondere debebat, colum *ἔπειτα δὲ* —. Aut ergo suspicandum est, oratorem oblitum sui supplere deficientia non meminisse, aut adsciscenda est e Felicianea haec lectio: *ἔπειτα δὲ, εἴ γε ἡ δύναμις*, pro illis, quae versu 16. leguntur: *ὁπότε γὰρ ἡ μὲν δύναμις*. Modo quod de auctoritate huius lectionis haud constet, quam in librorum meorum nullo repererim. REISK. V. not. ad v. 16. SCHAEFER.

P. 78. v. 13. *'Αθηναίους — Πέλλης*] Vide ignavae nobilitatis supercilium. Quae enim olim vi potius quam iure occupata per socordiam amiserunt, stulta persuasione adhuc sua esse iactant. WOLF.

P. 78. v. 13. *τὸν ἐκ Πέλλης ὁρμώμενον*] Nihil aliud quam *Pellaeum*. Non probo Weiskii interpretationem Diss. p. 19. SCHAEF.

P. 78. v. 15. *πότερον*] *πότερα* Aug. primus, appendix Francofurtana, Aldina Taylori. REISK.

P. 78. v. 16. *εἰσίν. ὁπότε γὰρ*] *εἰσίν. ἔπειτα δ' εἴγε ἡ δύναμις* Felicianea: quod etiam in exemplo Aldinae Lessingiano annotatum reperi. REISK. Dedi *ἔπειτα δὲ, εἴ γε ἡ δύναμις*, quam lectionem, dante Feliciano, admisi in textum nullis licet confirmatam codicibus. AUGER. Verbo *πρῶτον* nullum respondet *δεύτερον* s. *ἔπειτα*, et tamen apparet hoc dici: *irridet vos, iudicio rem de Halonneso transigi iubens: primum enim de insulis ridi-*

culum foret Athenienses, maris dominos, cum Macedone litigare; deinde terram continentem videremur sic ultro concedere. Quare pro εἰσίν· ὁπότε γὰρ scribe εἶθ' ὁπότε γ' ἄρα, i. e. *deinde, si quidem opes vestrae nequeunt* etc. Post ἐκείνου interpunge; ubi cum esset εἰσί supplendum, mirum non est εἶθ' (i. e. εἶτα) corruptum esse: quo facto facile scribebatur γὰρ, ut aliqua certe esset membrorum copula. Notum est, πρῶτον μὲν —, εἶτα —, omisso plerumque δὲ, dici: v. c. orat. in Aristocr. p. 668, 2. in Timocr. p. 702, 23. et 705, 29. Sic et ἔπειτα. Conf. Hoogev. in Doctr. Part. Gr. T. I. p. 662. et Schaeferi Meletemm. Critt. Spec. I. p. 61. Verbum ἄρα autem in ὁπότε γ' ἄρα vim suam tenet dubitandi, quin sic se res habeat; ut in εἴπερ ἄρα, ὡς ἄρα etc. WEISK. Tutissimum videtur Augerum sequi. SCHAEFER.

P. 78. v. 16. ἡ — δύναμις ἡ ὑμετέρα] Ubi vero illa est? πάλαι ποτ' ἦσαν ἄλκιμοι Μιλήσιοι. Vide ultimam Aeschinis Epistolam. WOLF.

P. 78. v. 16. ὑμετέρα] Sic etiam Bavaricus cum ἡ superscripto. REISK.

P. 78. v. 17. δύνηται] Vulg. δύναται. Sic etiam Bavar. cum η super α scripto. Praetuli δύνηται. REISK. Augerus bene revocavit indicativum. SCHAEFER.

P. 78. v. 17. ὑμῖν τὰ χωρία — διασώζειν] ὑμῖν τὸ ἐν τῇ θαλάττῃ χωρία διασώζειν August. primus. Ita et fere Harlei., nisi quod pro ὑμῖν dat ἡμῖν. τὰ secundum abest ab ed. Felic. REISK.

P. 78. v. 18. οἱ κύριοι τῆς ψήφου] τῇ δυνάμει τὴν ψῆφον opponit, q. d. Si copiae vestrae maris imperium tueri nequeunt, quomodo iudices restituent? vel: Turpe est ea iure persequi, quae armis recuperanda sunt. WOLF.

P. 78. v. 19. σώζωσιν] Vulg. σώζουσιν. σώζωσιν Bavar. sed cum ου superscripto. Praetuli σώζωσιν. REISK. Recte Auger. σώζουσιν. SCHAEFER.

P. 78. v. 19. ἐὰν μὴ Φίλιππος αὐτοὺς πρίηται] χρήμασι διαφθείρῃ δωροδοκοῦντας καὶ πιπράσκοντας ἑαυτούς. Nam πρίασθαί τινα est corrumpere largitionibus: πιπράσκειν ἑαυτὸν, corrumpi. Est enim mercis auctoramentum servitutis. WOLF.

P. 78. v. 21. ἐν τῇ ἠπείρῳ] ἐν τῇ μεσογείᾳ. Lacedaemonii terra magis, mari Athenienses tyrannidem in Graecos exercuerunt. Si ergo mari cedent Athenienses, quanto magis terra? WOLF.

P. 78. v. 21. ἁπάντων] πάντων Harlei. REISK.

P. 78. v. 21. ἐπιδείκνυτε] Pro ἐπιδείκνυται corrige ἐπιδείκνυτε. OBSOP. Vulg. ἐπιδείκνυται. ἐπιδείκνυτε correxit Obsopoeus et exhibuit Felic. ἐπιδείκνυσθαι Aldina Taylori. Correxi ἐπιδείκνυτε. REISK. ἐπιδείκνυτε est correctio Obsopoei elegans, at non necessaria. Restitue e codd. ἐπιδείκνυται. WEISK. ἐπιδείκνυτε etiam Auger. idemque placuit Tayloro. V. Reiskii praefat. ad An-

notatt. p. 118. Weiskio ἐπιδείκνυται qui potuerit probari, non intelligo. SCHAEFER.

P. 78. v. 22. διαγωνίζοισθε] Vulg. διαγωνίζησθε. διαγωνίσησθε Paris. quintus et octavus. διαγωνίσεσθε Aug. primus. διαγωνίζεσθε Bavaricus, sed cum ει superscripto, ad indicandum, legi quoque in aliis libris διαγωνιεῖσθε. διαγωνίζοισθε Aug. secundus, appendix Francofurtana. REISK. Soloecum διαγωνίζησθε revocavit Augerus. SCHAEFER.

P. 78. v. 22. εἴγε ὑπὲρ] Vulg. εἰ ὑπὲρ. εἴ γ' ὑπὲρ Aug. tertius. εἴ γε περὶ Aldina Tayl. Paris. octavus, Aug. primus, appendix Francofurtana, Harlei. Addidi γε. REISK. εἰ ὑπὲρ Auger. SCHAEFER.

P. 78. v. 25. διαδικάσεσθε] διαδικάζεσθε Aug. secundus, Aldus, Felic. Utramque lectionem exhibet Bavaric. hanc infra, vulgatam supra. δικάζεσθε simplex dat Aug. tertius. REISK.

P. 78. v. 25. συμβόλων] σύμβολα Suidas interpretatur συνθήκας, ἃς ἂν πρὸς ἀλλήλας αἱ πόλεις θέμεναι τάττωσι τοῖς πολίταις, ὥστε διδόναι καὶ λαβεῖν τὰ δίκαια. Alias sunt tesserae hospitales, theatrales, nummariae, frumentariae, castrenses: de quibus vide ea, quae Robertus Constantinus in suo Lexico prolixe annotavit, praeclara multis in locis navata opera. WOLF. σύμβολον proprie *tessera*, i. e. signum, quo aliquid cognoscitur. Hic idem ac συμβόλαιον, *pactum*, *conventum*. σύμβολα iuxta Harpocrationem sunt pacta, quae inter se faciunt civitates, et pro civibus constituunt, ut hi ius et aequum praestent et obtineant. Horum, inquit idem, saepius meminit Demosthenes in septima Philippicarum. Ceterum non plane liquet, quae sit connexio inter haec pacta et Potidaeam, quam mox dicet orator Atheniensium fuisse. AUGER. V. Etymol. M. c. 734, 22. Photius c. 405. et Thomas Mag. p. 818. s. SCHAEFER.

P. 78. v. 26. ὑμᾶς] ἡμᾶς Paris. octavus, Aug. primus et Harlei. REISK.

P. 78. v. 27. ὡς] ὥσπερ Aug. primus, Harlei. append. Francofurt. REISK.

P. 78. v. 28. ἐπανενεχθῇ] ἐπαναχθῇ Aug. primus, Aldina Tayl. append. Francof. REISK. Fortasse melius e quibusdam codd. scribetur ἐπαναχθῇ. Nam ἐπαναφέρειν non occurrit, opinor, ita ut significet *provocare ad aliquem, causam ad superius tribunal referre* (ἐφιέναι); at ἐπανάγειν et ἀνάγειν ita dicuntur, v. c. Aristot. Polit. l. 4. ἀλλ' ἐπαναγέσθω πάλιν ἐπὶ τοὺς ἄρχοντας. — Quod autem orator dicit, Philippum pacta haec de mercatorum iudiciis ideo velle constitui, ut Potidaea iure a se videatur capta, id quale sit, non patet. Captam enim a Philippo esse Potidaeam (Olymp. CV. 3.), et a Diodoro Sic. XVI. 8. et ab oratore nostro narratur (v. Olynth. I. p. 11. l. 17. p. 12. l. 27. Olynth. II. p. 19. l. 29.

Phil. II. p. 70. l. 10. Aristocr. p. 659. l. 5.): qua causa, quo praetextu, nusquam additur. Quare coniicio, Potidaeae aliquid accidisse, cur Athenienses ii, qui eam urbem tenebant, litem intenderent mercatoribus Macedonicis; horum autem fraude factum esse, ut iudicium non Potidaeae, sicut debebat, (nam illo tempore, ubi querimonia orta erat, ibi iudicabatur: v. hanc de Haloneso orat. p. 79, 25. sqq.) sed apud Philippum institueretur; qui Potidaeenses damnavit, bonis exuit, et urbem eorum occupavit. Quod Philippus ut defenderet, hanc nunc voluit legem sanciri, ut in Macedonia in ius vocarentur mercatores Macedonici ab Atheniensibus, Athenis Athenienses a Macedonibus. WEISK.

P. 78. v. 28. *ἐφέσιμον τὴν — γνῶσιν*] *ἔφεσις* alias *ἡ ἐπιθυμία*. Sed hic *ἡ εἰς ἕτερον δικαστήριον ἐξ ἑτέρου μεταγωγή*, *ἡ καὶ ἔκκλητος καλουμένη*, *παρὰ τὸ ἐκκαλεῖσθαι καὶ παραιτεῖσθαι καὶ φεύγειν τὸ ἔλαττον καὶ πρότερον δικαστήριον*, appellatio, provocatio. Hinc *ἐφέσιμος*, sicut *ἀνύσιμος*, *ἀρόσιμος*, ab *ἄνυσις καὶ ἄροσις*, id quod ad alium superiorem refertur, illius auctoritate confirmandum. *ἐφέσιμος δίκη* idem quod *ἔφεσις*, sicut *παραινετικὸς*, *παρακλητικὸς*, *προτρεπτικὸς λόγος* idem quod *παραίνεσις*, *παράκλησις*, *προτροπή*. WOLF.

P. 79. v. 1. *γνῶσιν ὡς ἑαυτὸν ποιούμενος*] *γνῶσιν αὐτὸν ποιούμενοι* append. Francofurt., si fideliter accepta retulit. *αὐτὸν* etiam Harlei. exhibet. REISK.

P. 79. v. 2. *προλαβεῖν*] *προσλαβεῖν* Paris. quintus. In Aug. tertio prima manus cum dedisset vulgatam, corrector σ interposuit. Est item *προσλαβεῖν* in appendice Francofurtana et Ald. Tayl. REISK.

P. 79. v. 2. *ὁμολογούμενον — καταστῆσαι*] Citat Thomas M. p. 819. SCHAEFER.

P. 79. v. 2. *συμβόλοις*] *συμβούλοις* P. Manut. REISK.

P. 79. v. 3. *ὅτι τῶν — ἀδικούμενοι*] Nescio, quomodo haec cohaereant: Athenienses Philippum patiuntur confirmare tesseras; ergo Potidaeatis, colonis suis, nullam ab eo factam esse iniuriam confitentur. Nisi forte confirmatio tesserarum constituat *αὐτοκράτορα*, cui quod libet liceat. WOLF.

P. 79. v. 5. *αὐτὴν*] Ita etiam Harlei. *αὐτὸν* ed. Wolf. REISK.

P. 79. v. 8. *ἀλλὰ συμμαχίας*] *ἀλλὰ καὶ συμμαχίας* Ald. Tayl. REISK. Non male. SCHAEFER.

P. 79. v. 10. *ἐν Ποτιδαίᾳ*] *ἐν τῇ Ποτιδαίᾳ* Aug. tertius. REISK.

P. 79. v. 11. *ταῦτα δὴ βούλεται κ. τ. λ.*] *Φίλιππος δὴ βούλεται βεβαιώσασθαι πανταχόσε παρ' ὑμῖν, ὅτι οὔτε ἐγκαλεῖτε αὐτῷ ταῦτα τὰ ἀδικήματα, οὔτε ἡγεῖσθε ἀδικεῖσθαι.* WOLF.

P. 79. v. 11. *πανταχῶς*] Vulg. *πανταχόσε*. *πανταχῶς* Aug. primus, Bavar. Harl. Praetuli *πανταχῶς*. REISK. *πανταχόσε* Auger. revocavit. SCHAEFER.

P. 79. v. 11. βεβαιώσασθαι] Post βεβαιώσασθαι addi malim ὁμολογοῦσιν. REISK. Non vidit Reiskius, sublata post βεβαιώσασθαι interpunctione, iungenda esse verba ὅτι οὔτ' ἐγκαλεῖτε αὐτῷ τἀδικήματα. Dicitur enim ἐγκαλεῖν τινί τι, v. c. de male gesta legat. p. 352, 29. in Boeot. de dote mat. p. 1014, 9. WEISK. Add. v. 8. Iam Wolfii scholium poterat Reiskium in rectam viam ducere. De discrimine inter medium βεβαιώσασθαι h. l. et activum βεβαιοῦτε v. 5. v. Ind. Graecit. p. 106. SCHAEFER.

P. 79. v. 12. αὐτῷ] Abest a Bavarico, sed additur in margine cum γρ. REISK.

P. 79. v. 13. συμβόλων—'Αθηναίους] Citant h. l. Harpocration et Thomas M. [p. 819.] in v. σύμβολα. REISK.

P. 79. v. 15. γενέσθω] γιγνέσθω Ald. Felic. Sed Ald. Tayl. appendix Francofurt. et Harlei. vulgatam dant. REISK. γιγνέσθω Auger. SCHAEFER.

P. 79. v. 16. ὁ πατὴρ] Vulg. πατὴρ. ὁ πατὴρ Aug. primus et tertius, item Bavar. Articulum addidi. REISK. Omisit Augerus. Nec mihi placet haec articuli iteratio. SCHAEFER.

P. 79. v. 16. Μακεδονίας] Abest ab Aug. primo, Aldina Taylori, appendice Francofurt. et Harlei. REISK.

P. 79. v. 20. ἐφ' ἡμῖν γὰρ ἦν ἡ Μακεδονία] Hoc nusquam me legere memini, nisi apud Demosthenem. Iphicrati quidem supplicem fuisse Eurydicen, Philippi matrem, scribit Aeschines ἐν τῷ περὶ τῆς παραπρεσβείας. WOLF. Augerus: *Nam nostrae potestati subdita erat Macedonia.* Perperam, neque de tali Atheniensium in Macedoniam imperio cogitandum, si verum est discrimen, quod inter εἶναι ἐπί τινι et εἶναι ὑπό τινι esse vult Orellius ad Isocrat. π. τ. ἀντιδ. p. 300., coll. p. 305., ubi noster locus citatur, post illumque Spohnius ad Isocrat. Panegyr. p. 79., cui assentitur Weiskius de Hyperb. I. p. 21. Mihi quidem res parum liquet, nec fortasse aliis liquebit, qui contulerint Demosthenica p. 35, 7. omninoque meminerint vaniloquentiam illorum oratorum. Hoc satis certum, citeriorem Graecitatem illud discrimen ignorasse. Galenus T. V. p. 836. ed. Lips. ἵνα γὰρ μήτε ἐπὶ τοῖς πολεμίοις ὦμεν, ἢ ὅλως τοῖς πονηροῖς ἀνθρώποις, μήτ' ἐπὶ τοῖς θηρίοις, οἰκίας τε καὶ πόλεις οἰκοδομησάμεθα. SCHAEFER.

P. 79. v. 20. ἡμῖν] ὑμῖν Paris. octavus et Harlei. et ita etiam post v. φόρους. Utramque lectionem dat Bavaricus, hanc infra, vulgatam supra. REISK.

P. 79. v. 20. καὶ φόρους ἡμῖν ἔφερε] V. Boeckh. de Oecon. polit. Atheniens. T. I. p. 443. coll. Weisk. de Hyperb. I. p. 20. s. φόρους qui alio quam proprio sensu intelligunt, videntur errare. SCHAEFER.

P. 79. v. 21. τότε] Abest ab appendice Francofurt. REISK.

P. 79. v. 22. ἡμῖν] ὑμῖν Ald. P. Manut. Sed Harlei. ἡμῖν exhibet. REISK. ὑμῖν Auger. SCHAEFER.

P. 79. v. 22. ἐμπορικαὶ δίκαι — αἱ κατὰ μῆνα] S. γιγνόμεναι νῦν. Iudicia, quae propter mercatores constituebantur. WOLF. Post μῆνα pone signum commatis, ut factum in Augeriana. SCHAEF.

P. 79. v. 23. ποιοῦσαι μηδὲν δεῖσθαι] καὶ [l. αἳ] ποιοῦσι μηδὲν δεῖσθαι, ὅπως ἂν μηδὲν δέωνται. WOLF.

P. 79. v. 25. τοὺς τοσοῦτον ἀλλήλων ἀπέχοντας] Μακεδόνας καὶ Ἀθηναίους. Sed cur hanc clausulam addit? Quia Atheniensibus in Macedonia, Macedonibus Athenis ius suum persequi grave erat. Macedo in Atheniensem in Macedonia negotiantem Macedonicis legibus agat, nec necesse habeat Athenis illum accusare, etc. WOLF.

P. 79. v. 25. ἀλλήλων] ἀλλήλους Bavar. REISK.

P. 79. v. 26. ὄντος τοιούτου] Vulg. τοιούτου ὄντος. ὄντος τοιούτου Aug. primus, Aldina Taylori, appendix Francofurtana et Harlei. REISK. τοιούτου ὄντος Auger. SCHAEFER.

P. 79. v. 28. νομίμοις] νόμοις Ald. Tayl. Paris. octavus, Harlei. et Aug. primus et tertius, sed in hoc e correctione, erasa prima lectione, quae videtur cum vulgata consensisse, item appendix Francofurtana. REISK.

P. 80. v. 1. ἀγνοεῖτε] ἀγνοῆτε Bavar. sed cum ει superscripto. ἀγνοῆτε est in Aug. tertio quoque, sed e correctione, cum prima manus vulgatam dedisset. REISK.

P. 80. v. 2. ὑποδοχὴν] id est ὑπόληψιν. *ad impetrandum, ut homines opinentur, vos —*. REISK.

P. 80. v. 2. μηδ' ἀμφισβητῆσαι] Pro ἀμφισβητῆσθαι suppone ἀμφισβητῆσαι. OBSOP. μὴ ἀμφισβητῆσαι Aug. primus (sine δ'). ἀμφισβητῆσθαι appendix Francofurtana et Ald., quod Obsopoeus correxit, et Aldina Taylori. REISK.

P. 80. v. 2. ὑμᾶς] Vulg. ἡμᾶς. ὑμᾶς Paris. quintus et octavus, Aug. tertius ab antiqua manu, sed corrector vulgatam restituit, et sic quoque versu 5. REISK.

P. 80. v. 3. περὶ Ποτιδαίας] περὶ τῆς Ποτιδαίας Paris. octavus, Aug. secundus, Aldus, P. Manut. Sed appendix Francofurtana et Harl. omittunt articulum. περὶ τὴν Πότίδαιαν Aldina Taylori. REISK.

P. 80. v. 5. ὑμᾶς] Sic Paris. quintus. REISK.

P. 80. v. 6. ἡμῶν] ὑμῶν Paris. quintus et octavus, Aug. primus. In Bavarico prius scriptum fuit ὑμῶν, sed post correctum ἡμῶν. REISK. Lege ex aliquot codd. ὑμῶν. Ea enim persona et in antecedentibus et in sequentibus adhibetur. Sic et l. 16. malim ὑμετέρων, ut erat l. 14. Haec in libris mss. constanter confunduntur; nec mirum: oratores enim de republica loquentes

promiscue alterutra persona utuntur. Quare primum vicina sunt circumspicienda, deinde, in his si nil momenti est, codicum auctoritate standum. Ita p. 84, 16. lege ἡμετέραν ob vicina, et p. 86, 5. ἡμῶν e codd. WEISK. ὑμῶν Auger. Recte. SCHAEFER.

P. 80. v. 7. ὑμᾶς] ἡμᾶς P. Manut. REISK.

P. 80. v. 10. φυλακῇ] Post φυλακῇ addunt Ald. Tayl. et appendix Francofurtana ἢ λόγῳ ἢ χρήμασι. REISK. Scholium videtur, quo quis verbum διαφθείρειν interpretari vellet. SCHAEF.

P. 80. v. 11. ἀφ' ὑμῶν] Abest praepositio ab Harlei. Paris. octavo et Aug. primo. Pro ὑμῶν dant ἡμῶν Paris. quintus et octavus, item Aug. secundus et Harlei. In appendice Francofurtana affertur ὑφ' ὑμῶν, sed cum admonitione, videri praepositionem delendam esse. REISK. Lege ἀφιστάναι ὑμῶν, deleta praepositione, quam complures codd. iique optimi omittunt. WEISK.

P. 80. v. 11. μὴ μόνον — Θάσον] In appendice Francofurt. et Ald. Tayl. haec leguntur: „μὴ μόνον τοὺς φυγάδας τοὺς τὰ αὐτῷ φρονοῦντας παρ' αὐτοῦ εἰς Θάσον. ubi pro αὐτῷ etiam plerique malunt αὐτῷ." Haec ibi. Cur non potius τὰ αὐτά? REISK. Lectio append. Francof. et Ald. Tayl. ex interpretamento nata est. Pro τὰ αὐτῷ lege ταὐτὰ αὐτῷ. WEISK.

P. 80. v. 12. τοὺς φυγάδας τοὺς παρ' ἑαυτοῦ] Exules Macedonicos, vel, eos, qui ad Philippum, aliunde pulsi, confugerant. Nam cum Θάσος ἀγαθῶν in proverbium abierit, *Felix exilium quam locus ille fuit? Sed fumus patriae est alieno clarior igni.* WOLF. Malim τοὺς παρ' ἑαυτὸν, in accusativo. *exsules, qui e Thaso ad se perfugissent.* In Harl. fuit τοὺς φυγάδας τοὺς παρ' αὐτῷ (in dat.). REISK. Pro τοὺς παρ' ἑαυτοῦ repone e cod. Harl. τοὺς παρ' αὐτῷ. WEISK. Genitivus bene habet. V. not. ad p. 13, 17. SCHAEFER.

P. 80. v. 12. διακεκομικέναι] Vulg. κεκομικέναι. διακεκομικέναι Bavar. Compositum praetuli. Verumtamen infinitivum hunc quo referemus? Unde aptus erit? Non poterit aliunde, quam ex ἀξιῶν versu 6., unde insequentes infinitivi quoque apti sunt. Atqui quae erit sententia ἀξιῶν διακεκομικέναι? aut, si cum Wolfio διακεκομικέναι aias ex ἄδειαν versu 9. aptum esse*), non convenit infinitivus perfecti, sed praesentis διακομίζειν et οἰκειοῦσθαι. Brevis ut sim, constructio h. l. prorsus est inextricabilis. Suspicor itaque, pro infinitivo sufficiendum esse indicativum διακεκόμικε, et versu 14. addendum ad νήσους esse ἐλπίζει, ut haec sit sententia: *neque solum exsules Thasios, qui ad se perfugissent, per imperatores vestros domum reportavit* [h. e. reportandos curavit], *sed futurum quoque sperat, ut reliquas quoque insulas suas in partes pertrahat, si nempe suorum amicorum nonnullos classi nostrae imponat, una cum nostris imperatoribus circumnavigare iussos, tanquam socios*

*) Scilicet Wolfius haec notavit: „δοθῆναι τὴν ἄδειαν κεκομικέναι. ἀντὶ τοῦ κομίζειν." SCHAEFER.

in tutela maris gerenda futuros. REISK. Sensus est: *non hoc satis habet, se exules Thasiorum, qui apud ipsum in Macedonia fuerant, in patriam reduxisse, sed iam cupit ceteras etiam insulas suae potestati subiicere.* Hinc patet, cur praeteritum διακεκομικέναι adhibeatur, quippe in re praeterita, non praesens διακομίζειν: id quod adeo vexavit Reiskium, ut mira audacia διακεκόμικε legendum et post νήσους addendum ἐλπίζει suaderet. Iungi autem debet ἀξιῶν — μὴ μόνον — διακεκομικέναι —, ἀλλὰ καὶ — οἰκειώσασθαι, ne putes cum H. Wolfio et Reiskio hos infinitivos posse pendere ab ἄδειαν δοθῆναι. Tum enim scriptum foret vel συμπέμποντι, ut antea περιπλέοντι καὶ ὁρμιζομένῳ, vel συμπέμποντα. Quare ut loci ratio et nexus pateat, colo melius quam commate post ὑμῶν interpunxeris. — κεκομικέναι codd. omnes praeter Bavar., qui habet διακεκομικέναι, unde verisimile est praepositionem affuisse. Lege κατακεκομικέναι, ita ut κατάγειν, κατιέναι, κατελθεῖν, κάθοδος etc. dicuntur de exulibus in patriam reductis. V. Porson. ad Eurip. Med. v. 1011. Conf. Demosth. de cor. p. 248, 19. et 249, 18. Aristocr. p. 636, 24. et 660, 13. WEISK. Constructionem periodi, non intricatae illius quidem, qualis visa est Reiskio, sed tamen paulo longioris, Weiskius probe intellexit. Sed quod legendum censet κατακεκομικέναι, non assentior. Mireris autem, Oratorem scripsisse διακεκομικέναι, non διακομίσαι, ut scripsit καταστασθῆναι, ὁμολογῆσαι, δοθῆναι, οἰκειώσασθαι. Horum enim infinitivorum omnium eadem est ratio: quippe significant res, non quae factae sint, sed quas Philippus fieri cupiat. Quae ipsa causa est, cur v. 11. μὴ, non οὐ, legatur. SCHAEFER.

P. 80. v. 13. ὑμετέρων] ἡμετέρων Paris. quintus et octavus et Harlei. REISK.

P. 80. v. 15. συμπέμπων] Malim simplex πέμπων. REISK. Immo vis sententiae inest in praepositione. WEISK. Augeri vulgatam mutantis in πέμποντι, quod adeo in textum intulit, errorem notare vix attinet. SCHAEFER.

P. 80. v. 15. συμπλευσομένους] πλευσομένους simplex Bavar. Pro hoc vocabulo dederat in Aug. tertio prima manus στρατευμένους (sic), sed eadem superscripsit συμπλευσομένους. REISK.

P. 80. v. 15. μετὰ τῶν στρατηγῶν τῶν ἡμετέρων] μετὰ τῶν ἡμετέρων στρατηγῶν Aug. primus. ὑμετέρων Bavar., sed cum ἡ superscripto. REISK. Verum ὑμετέρων, quod etiam Weiskio placet. V. not. ad v. 6. SCHAEFER.

P. 80. v. 16. κοινωνήσοντας] κοινωνήσαντας Paris. secundus, Aug. primus. Utramque lectionem dat Aug. tertius, hanc infra, vulgatam supra. REISK.

P. 80. v. 18. ὁ δ' οὐδὲν — οἰκοδομεῖται] Citat h. l. Thomas M. v. κατασκευάζω p. 509. et Minucianus p. 156. ubi sub enthymemate ἀπ' ἀφορμῶν cum locum hunc recitasset, haec addit:

ἐκ γὰρ τούτων τὸ ἐπιβουλεύειν τῇ θαλάττῃ τὸν Φίλιππον συνέστηκεν (id est συνέστησεν), *collegit*, vel *argumentis demonstravit*, orator puta. REISK.

P. 80. v. 18. νεωσοίκους] νεωσήκους Harlei. REISK.

P. 80. v. 22. προτιμᾷ] V. Photius c. 343. SCHAEFER.

P. 80. v. 22. οἴεσθ'] οἴεσθ' ἂν Aug. primus. Sed tum ei abest ἂν post ἀξιῶσαι, quod etiam ibi ab appendice Francofurtana et Harlei. exsulat. REISK.

P. 80. v. 25. τούτοις διεπίστευεν] τούτοις δ' ἐπίστευεν Aug. secundus, non male. REISK.

P. 80. v. 28. οἴκαδε λαμβάνειν] οἴκαδε λαμβάνειν dicitur is dona, qui ab amico foris vel peregre agente missa accipit ultro delata, ex insperato, nullo suo promerito, et citra obligationem referendae gratiae. Sententia est: Illi autumant, Philippum dona ad se Athenas mittentem mittere dona in Macedonia nata; at ille nihil aliud ipsis mittit, quam exiguam particulam fortunarum patriae, quas ipsi antea Philippo vendiderunt. Conf. p. 157, 7. REISK. οἴκαδε λαμβάνειν δωρεὰς intelligo *dona accipere domum transferenda*. AUGER. Simpliciter est *rem familiarem augere*. Id tantum abest ut illi homines consequantur, ut etiam quae prius possidebant disperdant. Conf. p. 157, 10. SCHAEFER.

P. 80. v. 28. περὶ δὲ τῆς ἐπανορθώσεως τῆς εἰρήνης κ. τ. λ.] Post πεμφθέντες aut deest, aut subaudiendum certe est, quod creberrime solet reticeri, λέγοντες. Ad ἐπανορθώσασθαι subauditur Φίλιππον. Recte habet aoristus, neque de futuro sufficiendo cogitandum est. Vis futuri aoristo quoque inest, sed paulum diversa. Futurum destricte certoque futurum indicat, aoristus autem id, quod secundum omnem probabilitatem eventurum videatur. Sententia igitur haec est: Ad veniam quod attinet a legatis Philippi nobis datam in formula pacis aliquam clausulam reformandi, qui legati nobis auctores facti sunt, Philippum sibi videri certo certius clausulam a nobis immissam admissurum sibique passurum approbari, ut scilicet uterque nostrum nostra habeamus, teneamus nos Athenienses ea, quae ante bellum habuissemus, et Philippus item, quae habuisset, (quae est postulatio iuris irrefragabilis et apud cunctum genus humanum confessi,) negat iam Philippus, neque se veniam hanc legatis suis dedisse, neque legatos suos tale quicquam affirmasse. REISK. Ordo verborum hic est: περὶ τῆς ἐπανορθώσεως, ἣν ἐπανορθώσασθαι ἔδοσαν etc. i. e. *De conditionibus pacis, quas ut mutaremus, permiserunt* etc. (ut p. 84, 6. περὶ δὲ τοῦ ἑτέρου ἐπανορθώματος, ὃ — ἐπηνωρθώσασθε) et deinde: ἀμφισβητεῖ μὴ δεδωκέναι, ὅ τι ἐπηνωρθωσάμεθα, i. e. *negat, se hoc concessisse, quod nos in pace novavimus*. Unde patet, Reiskium toto coelo aberrare a vero, quum autumet, post πεμφθέντες esse λέγοντες inserendum, ad ἐπανορ-

θώσασθαι supplendum Φίλιππον: id quod nec sensus nec verborum patitur coniunctio. Idem addit, ἐπανορθώσασθαι dici de re probabiliter futura: quasi vero scriptum esset ἐπανορθώσασθαι ἄν, ut p. 77, 26. παρακρουσθῆναι ἄν. Optativus enim et infinitivus aoristi, particula ἄν addita, futurum exprimunt, non item sine ἄν. Nec vero ἐπανόρθωσιν recte cum Reiskio *clausulam* appelles. Immo est h. l. *primariae, qua pax convenerat, conditionis mutatio*. Nam Ol. CVIII. 2. auctore Philocrate hoc tanquam fundamentum pacis erat constitutum: ἑκατέρους ἔχειν ἃ ἔχουσιν p. 83, 12. (*beyde Theile sollten in dem Besitzstand, wie er jetzt, nach dem Kriege, war, bleiben*): unde patet, cur orat. de pace p. 63, 15. dicatur, Amphipolim ex pace Philippo cessisse (conf. h. l. p. 82, 23. p. 83, 10.), Cardiam αὐτόνομον mansisse. Nunc vero, quum Philippus promissis quibusdam non stetisset, multaque in Thracia, in Phocide, alibi novasset, Athenienses, impetrata a Philippo pacis corrigendae venia, Olympiade, ut videtur, CIX. 1. suasu oratoris nostri (h. l. p. 81, 15. 82, 25.) decreverunt, ἑκατέρους ἔχειν τὰ ἑαυτῶν p. 81, 3. (*es sollten beyde Theile in den Besitzstand vor dem Kriege zurücktreten*); quam conditionem Philippus ratam esse non iussit. WEISK. Iure vir doctissimus Reiskium castigat. Hoc unum in Weiskiana ratione displicet, quod iunguntur ἀμφισβητεῖ μὴ δεδωκέναι, ὅ τι ἐπηνωρθωσάμεθα. Vere enim Augerus pronomen ὅ τι mutavit in particulam ὅτι. Idem locum sic vertit: *Iam de pacis emendatione, cuius emendationis legati ab eo missi licentiam nobis dederunt, quia id emendavimus, quod apud omnes mortales iustum censetur, ut utrique sua teneant, eam se licentiam dedisse et de ea legatos ad vos dixisse negat.* Ad δεδωκέναι subaudias τοῦτο τὸ ἐπανόρθωμα. SCHAEFER.

P. 80. v. 28. τῆς ἐπανορθώσεως — ἣν ἔδοσαν — ἐπανορθώσασθαι] ἐπανορθώσασθαι ἐπανόρθωσιν notus Atticismus. WOLF. Hac figura, Demostheni parcius usurpata, noster Orator adeo abusus est, ut Gersdorfius hinc argumentum petierit, quo vinceret, orationem non esse Demosthenicam. V. not. ad Rüdigeri Dissertat. p. 131. SCHAEFER.

P. 81. v. 1. ἡμῖν] ὑμῖν Paris. quintus et octavus et Harlei. REISK.

P. 81. v. 2. ἐπηνωρθωσάμεθα] ἐπανορθωσάμεθα P. Manut. REISK.

P. 81. v. 3. ἑκατέρους τὰ ἑαυτῶν ἔχειν] ἑκατέρους ἔχειν τὰ ἑαυτῶν Aug. primus, appendix Francofurtana et Harlei. REISK.

P. 81. v. 6. οὐδὲν ἄλλο ἢ πεπεισμένος] διὰ subintelligitur, aut fortasse legendum οὐ δι' ἄλλο. WOLF. Neutrum verum. Phrasis satis nota, h. l. ideo notabilis, quod particulam sequitur participium. SCHAEFER.

P. 81. v. 7. ἐν τῷ δήμῳ] coram tot hominum millibus palam et clare dicta, quorum si qui dictorum sint obliti, tot tamen

alios superesse necesse sit eorum adhuc memores. Arguit et ridet cum impudentiam adulatorum Philippi, tum absurditatem commentorum, quibus eum ductent. REISK.

P. 81. v. 8. μόνον] μόνως Harlei. REISK.

P. 81. v. 8. οἷόν τε] οἷός τ' Bavar., sed cum vulgata superscripta. REISK.

P. 81. v. 8. ἐστιν ὑμῖν] ὑμῖν ἐστιν Aug. primus, appendix Francofurtana et Harlei. ἡμῖν Aug. tertius. REISK.

P. 81. v. 10. ὑμῖν] Abest h. l. ab Aug. primo, sed habet idem post ἥκοντες versu proximo, item Ald. Taylori, appendix Francofurtana et Harlei. REISK. Hunc alterum ordinem praetulerim. Conf. v. 1. SCHAEFER.

P. 81. v. 12. παραχρῆμα] in continenti, e vestigio, statim secus illa a legatis Philippi in concione dicta. REISK.

P. 81. v. 13. ἐπαναγιγνωσκομένου] *ἐπανεγνωσμένου Paris. octavus. ἀναγιγνωσκομένου Bavar. (sine ἐπ). REISK. ἐπανεγνωσμένου probandum. SCHAEFER.

P. 81. v. 13. τὴν καταψευδομένην γνώμην τῶν πρέσβεων] Non ementitum decretum, sed γνώμην τὴν καταψευδομένην τῶν πρέσβεων, decretum, quod de legatis mentitur. Sic infra [v. 18.] αὐτοὶ, ὧν κατεψεύδετο τὸ ψήφισμα, ipsi, in quos mentiebatur decretum. Haec intelligenda sunt de confictis querelis et falsis excusationibus Philippi, qui dicat, Athenienses alia perscripsisse in suo senatusconsulto, quam quae legati sui habuerint in mandatis aut Atheniensibus polliciti fuerint. WOLF. plebiscitum, quod ait Philippus de legatis suis falsa comminisci, mendacia perhibere. REISK. Add. v. 20. et v. Weisk. supra p. 448. not. 25. SCHAEF.

P. 81. v. 15. ταύτην] Posset abesse salvo sensu, et hic tantum ponitur ad validius affirmandum. AUGER. Probe intellexit, quam vim habeat hic usus pronominis, quem vulgo, sed perperam, dicunt mere pleonasticum. V. not. ad Dionys. Hal. de C. V. p. 106. et Melet. Crit. p. 84. SCHAEFER.

P. 81. v. 15. μὲν] Abest ab Aug. tertio, sed a nova manu est superscriptum. REISK.

P. 81. v. 16. ἐπέσταλκεν] ἀπέσταλκεν Aug. secundus. V. p. 77, 3. REISK.

P. 81. v. 17. ἀπεστείλατε] ἀπεστάλκατε Paris. quintus, Aldina Taylori, appendix Francofurtana. REISK. Vide ne hoc ipsius sit Oratoris, cui perfecta multo magis, quam aliis scriptoribus aoristos praeferentibus, videntur placuisse. V. nott. ad p. 78, 6. 80, 12. 83, 25. 84, 3. 86, 9. 87, 13. SCHAEFER.

P. 81. v. 18. αὐτοὶ] αὐτοῦ Paris. tertius. REISK.

P. 81. v. 18. ὅτ' ἀπεκρίνασθε αὐτοῖς ἀναγινώσκοντες] id est ὅτε ἀνεγινώσκετε αὐτοῖς τὴν ὑμετέραν ἀπόκρισιν. REISK.

P. 81. v. 19. ἐπὶ ξενίαν] Hoc malim, quam ἐπὶ ξενίᾳ, etsi id quoque ferri potest, ἀντὶ τοῦ ξενικῶς ἢ φιλοξένως. WOLF. ἐπιξενια (sic) sine ν et sine accentu, tanquam unum vocabulum, Aug. primus. ἐπὶ ξενίᾳ ind. Aldi et Aldina Taylori, item Bavar. REISK. Cod. L. Ald. et Fel. v. ξενίᾳ. AUGER. Lege ἐπὶ ξένια. Sic in Aeschin. παραπρεσβ. p. 326. legitur ἐκλήθην ἐπὶ τὰ ξένια μετὰ τῶν συμπρέσβεων sine ulla librorum variatione aut dubitatione interpretum, et ibid. p. 223. κληθέντων ἡμῶν ἐπὶ ξένια, ut legit Taylor. et Henr. Stephan. in Thesauro. Sollemne erat legatis aliorum populorum abituris ξένια dare. Conf. Demosthen. παραπρεσβ. p. 393, 19. WEISK.

P. 81. v. 19. ἐκαλεῖτε] ἐκαλεῖτο Aldina Taylori. REISK.

P. 81. v. 24. ὁ Πύθων παρ' ὑμῖν] Vulg. ὁ Πύθων παρ' ἡμῖν. παρ' ὑμῖν ὁ Πύθων appendix Francofurtana, Aug. primus et Harl. Etiam Aug. tertius dat ὑμῖν. Utrumque Bavar. REISK.

P. 81. v. 25. ὁ τότε πρεσβεύων] ὅ τε πρεσβεύων Aug. primus. REISK.

P. 81. v. 26. μνησθήσεσθε] μέμνησθε Aldus et index Aldi, ed. Felic. Sed vulgata est in appendice Francofurtana et in Harlei. μνήσεσθαι dat Aldina Taylori. REISK. μέμνησθε Auger. Male. Sed nec nostra scriptura videtur vera: Orator enim, opinor, dedit μεμνήσεσθε. SCHAEFER.

P. 81. v. 27. ἡμῖν] ὑμῖν Harlei. REISK.

P. 82. v. 1. ὑμᾶς] ἡμᾶς Paris. quintus. REISK.

P. 82. v. 2. κεκτῆσθαι] ἡγεῖσθαι Paris. octavus. REISK.

P. 82. v. 2. αὐτοὶ] οὗτοι Paris. secundus et tertius, Aldina Taylori, Bavaricus in texto, sed margo dat γρ. αὐτοί. REISK.

P. 82. v. 3. χρήματα ἐκεῖνον αἰτούντων] Hoc habet aliquid difficultatis. Dicitne hoc Philippus, oratores Athenienses criminationibus pecuniam a se velle extorquere, qua data sint tacituri? Sed sic Philippus ipse his verbis suspicionem daret, se corrumpere adversarios solere. Tum etiam vicina duo verba aliud exspectari iubent, eiusmodi aliquid: καὶ κακὰ ῥήματα ἐκεῖνον αἰτιωμένων. WEISK. Infelix coniectura. Oratores Philippo adversantes dicuntur sycophantae, facile tacituri, si rex eorum silentium pecunia numerata emere vellet. SCHAEFER.

P. 82. v. 6. ἤκουεν] Dedi ex meo ἀκούει. AUGER. Perperam. SCHAEFER.

P. 82. v. 6. ἀποδέχεσθε] M. ἀπεδέχεσθε, παρατατικῶς. WOLF. Vulg. ἀπεδέχεσθε. ἀποδέχεσθε Aldus, Felic. Utramque lectionem dat Bavar., vulgatam infra, alteram supra. In Augustano tertio prima manus lectionem Aldi dederat, sed nova vulgatam restituit. Vulgatam Wolf. quoque praefert, quam appendix quoque Francofurtana dat. Harlei. dat ἀπέχεσθε. Praetuli in praesenti

ἀποδέχεσθε. Subaudi τοὺς τοιούτους λόγους. REISK. Wolfius et Reiskius bene fecerunt, quod ex Aldo et Fel. acceperint ἀποδέχεσθε, quidquid contradicant codd. pene universi, apud quos legitur ἀπεδέχεσθε. Sed tunc mutandum erat ἤκουεν in ἀκούει, ut ego feci. AUGER. ἀπεδέχεσθε unice probandum. SCHAEFER.

P. 82. v. 6. μεταβάλλειν] μεταβάλλει Aldus, Felic. Sed appendix Francofurtana vulgatam dat. REISK. μεταβάλλει dedit Augerus, deleto commatis signo post λόγους v. 5. Neminem, puto, habebit assentientem. SCHAEFER.

P. 82. v. 6. αὑτοῦ] Vulg. αὐτοῦ. αὐτοῦ index Aldi. REISK. αὐτοῦ Auger. nempe ad μεταβάλλει subaudiens Φίλιππος. SCHAEF.

P. 82. v. 7. προήρηται] προείρηται Bavaricus, sed cum η super diphthongo scripto. REISK.

P. 82. v. 8. ἐκέλευσεν—ἐπιτιμᾶν] Citantur in Anecd. Bekk. p. 136, 12. SCHAEFER.

P. 82. v. 8. ἐκέλευσεν] ἐκέλευεν Aug. primus, Bavaricus et Harlei. REISK. Placet. SCHAEFER.

P. 82. v. 10. εἰρήνην] Immo τὴν εἰρήνην, ut Auger. SCHAEF.

P. 82. v. 10. λύειν] κωλύειν Aldina Taylori, append. Francof. REISK. Recte, opinor. Conf. v. 13. δι' οὗ ἡ μὲν εἰρήνη ἔσται. SCHAEFER.

P. 82. v. 11. ὡς ἅπαντα Φίλιππον ποιήσοντα] ἀντὶ τοῦ, ὡς Φιλίππου ποιήσοντος. WOLF.

P. 82. v. 12. ὑμεῖς] Abest ab appendice Francofurtana. REISK.

P. 82. v. 12. ψηφίσησθε] ψηφίσασθε Aug. secundus. Fort. voluit ψηφίσαισθε. REISK.

P. 82. v. 14. εἰρήνη] Abest ab Aug. secundo. REISK.

P. 82. v. 17. ἀπεδέχεσθε] ἀποδέχεσθε Harlei. REISK.

P. 82. v. 18. τοὺς λόγους τούτους] τούτους τοὺς λόγους Aug. primus, appendix Francofurt. et Harlei. REISK.

P. 82. v. 21. ἀνηλώκει] Sic etiam Bavar., sed cum α super η. ἀναλώκει dat Aldina Taylori. REISK.

P. 82. v. 21. ὥστε γενέσθαι] Absunt ab edit. P. Manutii ideo, quod ex edit. Feliciani exciderant. REISK.

P. 82. v. 21. ἐνθάδε] ἐνταῦθα Aug. secundus, Aldus, Felic. Sed vulgatam dant appendix Francofurtana et Harlei. REISK.

P, 82. v. 22. γράψοντα] γράφοντα Aug. primus, appendix Francofurtana, Aldina Tayl. Utramque lectionem dant Bavar. et Aug. tertius ab eadem manu. REISK.

P. 82. v. 26. τὸ γὰρ] τὸ μὲν γὰρ Ald. Lessing. REISK.

P. 82. v. 26. [τοῦ]] Abest ab Aug. primo. REISK. Uncos recte amovit Augerus. V. p. 83, 2. SCHAEFER.

P. 82. v. 27. ἀπώλλυτε] ἀπώλλυτε Aug. tertius, Harl. REISK.

P. 83. v. 1. ἐκτήσασθε] ἐκέκτησθε Paris. tertius, index Aldi. REISK. Hoc malim. SCHAEFER.

P. 83. v. 1. χώραν] γνώμην index Aldi. REISK.

P. 83. v. 1. μὲν οὖν] Absunt ab Harlei. REISK.

P. 83. v. 4. προτέροις] πρότερον Bavaricus, sed vulgata superscripta. Utramque lectionem exhibet item Aug. tertius, sed inverso ordine. REISK.

P. 83. v. 4. τοῖς οὖσιν] Omittit appendix Francofurt. REISK.

P. 83. v. 5. ὑμετέραν] ἡμετέραν Paris. tertius, quintus, octavus, Aug. primus et tertius, Harl. REISK.

P. 83. v. 6. ἔγραφον καὶ ἐξήλεγχον] ἔγραψα καὶ ἐξήλεγξα Ald. Taylori, Harlei. Augustanus primus, Paris. secundus, quintus et octavus. Ex Augustano secundo solummodo enotavi ἔγραψα. Appendix Francofurtana dat ἔγραψα καὶ ἐξήλ., ut de posteriori voce dubium relinqueret: sed paullo post repetitur ibidem eadem annotatio, quod saepe fit, et tum ἐξήλεγξα integre est exaratum. Utramque lectionem dat Bavaricus. REISK. Lege ἔγραψα καὶ ἐξήλεγξα, et l. 12. pro ἐψηφίζεσθε lege ἐψηφίσασθε, utrumque ob codd. consensum. Per se utrique erat tempori locus, si quidem aoristus rem simpliciter narrat, imperfectum autem ratione habita temporis certi et earum, quae simul acciderunt, rerum. WEISK. Cum praecedat γράφων, non γράψας, teneo ἔγραφον καὶ ἐξήλεγχον. SCHAEFER.

P. 83. v. 7. τοὺς] τὰ Harl. REISK.

P. 83. v. 8. ὑμῶν] ἡμῶν Aug. primus. REISK.

P. 83. v. 10. νῦν ἔξαρνός ἐστιν] S. δεδωκέναι τὴν ἐπανόρθωσιν. WOLF.

P. 83. v. 12. ἐψηφίζεσθε] ἐψηφίσασθε Aldina Taylori, Paris. secundus, Aug. primus et tertius, Harl. Utramque lectionem dat Bavaricus, infra vulgatam, supra alteram. REISK. Verum ἐψηφίσασθε. Placuit etiam Weiskio. V. not. ad v. 6. SCHAEFER.

P. 83. v. 13. γ'] Deest Harl. REISK.

P. 83. v. 15. ἑαυτῶν] αὑτῶν Harl. REISK.

P. 83. v. 17. αὐτοῦ] αὐτῷ Paris. octavus, Aug. primus. REISK.

P. 83. v. 18. μέμνηται] μέμνημαι Paris. octavus, Aug. primus. Sic est quidem in texto Augustani, sed in margine est ται exaratum ab eadem manu correctionis ergo, praesertim cum litera μ puncto esset notata, quod est signum indicans, delendum id esse. REISK.

P. 83. v. 18. τῆς δ' ἐπιστολῆς — ἐπιλέληστωι] Citantur in Anecd. Bekk. p. 136, 17. SCHAEFER.

P. 83. v. 18. ὑμᾶς] ἡμᾶς Aug. primus. REISK.

P. 83. v. 21. ὑμετέραν] ἡμετέραν Paris. quintus et octavus, item Harl. REISK.

P. 83. v. 21. ὑμῖν] ἡμῖν Paris. quintus. REISK.

P. 83. v. 22. ὑμετέραν] ἡμετέραν Paris. quintus. REISK.

P. 83. v. 22. κἀκεῖνοι μὲν — ἔχει; — κέκτηται;] Post v. ἔχει et κέκτηται dele signa interrogationis. Neque enim Orator interrogat, sed utens ironia Macedonem perstringit. Sic etiam Augerus intellexit. Ironicum orationis colorem arguit ipsum illud ὡς ἔοικεν, quod eodem modo usurpatum legitur infra p. 85, 20. SCHAEF.

P. 83. v. 25. εἴληφεν] ἔλαβεν Paris. quintus, Ald. Tayl. REISK.

P. 83. v. 26. ἔχει] ἔχειν Harl. REISK.

P. 83. v. 28. πεφυλαγμένως — δίκαια εἶναι] Haec sunt haud dubie ipsius Philippi verba, litteris illis perscripta. WEISK. Non puto. SCHAEFER.

P. 83. v. 29: ὑμᾶς] ἡμᾶς Paris. quintus. REISK.

P. 84. v. 2. σφόδρα] Post σφόδρα Morellus, sive Lambinus is est, addi vult ὑμῶν, quod libri si addant, cupidus amplectar. Sic autem subaudiri solummodo debet. REISK. καταπεφρονηκέναι, non scil. ὑμῶν, ut vult Reiskius, sed scil. τούτων, i. e. τῶν δικαίων. WEISK. Fallitur. Subaudiendum, non addendum, ὑμῶν, quod etiam Augero placet. Sic hoc verbum passim ponitur absolute. In Prooem. Demosthen. p. 1448, 8. ὅσῳ γὰρ ἂν μᾶλλον καταφρονήσωσι, τοσούτῳ θᾶττον ἁμαρτήσονται. Xenophon Cyrop. II. 4. 22. νῦν δ' — καταφρονεῖ. Quanquam vix repugnem, si quis in talibus locis quicquam oportere subaudiri neget: καταφρονεῖν enim ita positum nihil aliud videtur significare quam εἶναι φρονηματίαν, *fastu turgere, efferri.* SCHAEFER.

P. 84. v. 3. ὁ βασιλεὺς ὁ Περσῶν] De pace ab Antalcida facta haec intelligenda sunt. Sic et Archidamus ex Persico foedere Lacedaemoniorum esse Messenam affirmat. Vide Panegyricum Isocratis de auctoritate Persae inter Graecos. WOLF. Primum articulum omittunt Aug. primus et Bavaricus, secundum ed. P. Manut. et Aug. secundus. Secundum addit Ald. Tayl. et Harlei. REISK. ὁ βασιλεὺς Περσῶν Auger. Malim βασιλεὺς ὁ Περσῶν. SCHAEFER.

P. 84. v. 3. ἐψηφίσαντο καὶ ὡμολογήκασιν] Vide quam proclivis sit Orator ad usum perfectorum, posthabitis aoristis, quibus alii utuntur. V. not. ad p. 80, 12. SCHAEFER.

P. 84. v. 6. περὶ δὲ τοῦ ἑτέρου ἐπανορθώματος] Apodosis seu restauratio et completio sententiae hic coeptae habetur versu 17. in illis, τοῦτο δὲ τὸ ἐπανόρθωμα, ubi fallitur, quisquis fuit, sive Morellus, sive Lambinus, in locum δὲ sufficiens δή. Qua particula, sive μὲν, sive δὲ, periodos tales exordiuntur, eadem quoque resumunt illas longius circumductas in ordinem revocantes. Cuius moris sive ignoratio sive oblivio eundem Lambinum p. 90, 22. eundem in errorem implicuit. REISK. V. Melet. Crit. p. 111., ubi similem Mudgii errorem in Platone notavi. SCHAEF.

P. 84. v. 7. ἐπηνωρθώσασθε] ἐπανωρθώσασθε Ald. Tayl. REISK.

P. 84. v. 8. ἐλευθέρους καὶ αὐτονόμους] Iunguntur etiam v. 27. V. not. ad p. 15, 26. SCHAEFER.

P. 84. v. 10. εἶναι] Omittit cod. K. AUGER.

P. 84. v. 10. μὴ μόνον] Non iungenda, sed μὴ solum per se intelligendum, μόνον autem referendum ad sequentia, cum sit i. q. μόνους. Pusilla haec res non animadversa quantum occaecaverit Wolfium, Reiskium et Augerum, v. in not. ad v. 13. SCHAEFER.

P. 84. v. 11. ἡμᾶς] ὑμᾶς Bavar. Aug. secundus, qui tamen ἡμετέρους servat, et tertius. REISK.

P. 84. v. 11. ἡμετέρους] ὑμετέρους Paris. secundus, tertius, quintus et octavus, Bavar. Aug. tertius et Harlei. REISK.

P. 84. v. 12. τοὺς ἐκείνου] τοὺς abest ab Aug. tertio. REISK.

P. 84. v. 13. ἡμετέρους] ὑμετέρους Paris. octavus, Aug. tertius et Harl. REISK.

P. 84. v. 13. οὐκ ἐν μέσῳ κεῖσθαι] non in medio iacere, patentes omnium iniuriis et insidiis. Particulam infitiantem de meo addidi. REISK. Dele οὐκ, Reiskii commentum, quod tantum abest ut verum sit, ut, si vel in omnibus libris legeretur, tamen foret expungendum. Nam negatio, quae est in particula μή, pertinet etiam ad verba τοὺς δὲ — ἀπόλλυσθαι, ita ut hic sit loci sensus: *iustum putabant, non hoc, vos vestrosque socios pacem agere, ceteros perire, sed illud, omnes communi consilio conservari.* Quare melius ante τοὺς δὲ commate, ante ἀλλὰ colo distingues *). Omnino eorum, quae Reiskius de suo addidit, vicesima pars vera non est, recteque dicit Cl. Wolfius (in praef. ad orat. in Lept. p. VIII.), istum sua labe optimum scriptorem contaminasse. V. ad p. 77, 8. Conf. quae dixi ad p. 79, 11. et p. 80, 11. WEISK. Verissime vir doctissimus. Adde quod Reiskius inserendo οὐκ orationem foedavit soloecismo: quae si talem particulam addi posceret, addenda erat, non οὐκ, sed μή. Sed non solus Reiskius hic lapsus est. Wolfius: „ἡγούμενοι καὶ δίκαιον εἶναι — μὴ μόνον — τοὺς δὲ μήτε —. ἀνανταπόδοτον. Sequitur enim ἡ ἀπόδοσις post ἀπόλλυσθαι, quod membrum interiectum est.“ Falso. Non est oratio ἀνανταπόδοτος, sed omnia eius membra recte et ordine cohaerent. Fefellit autem Wolfium illud μὴ μόνον, quod sensu vulgari intellectum retulit ad ἀλλὰ καὶ v. 15. V. not. ad v. 10. Haec autem ludus iocusque sunt,

---

*) Ante τοὺς δὲ posui signum commatis, cum Reiskius coli posuisset. Sed ante ἀλλὰ non opus aliter distingui, quam factum in Reiskiana. SCHAEFER.

praeut Augerus quae sibi licita putavit. Is mirabili audacia, quam a tali homine nemo facile exspectaverit, locum inde a v. 10. sic scriptum edidit: οὐχ ἡγούμενοι δίκαιον εἶναι τοῦτο καὶ φιλάνθρωπον, ἡμᾶς μόνον καὶ τοὺς ξυμμάχους τοὺς ἡμετέρους, καὶ Φίλιππον καὶ τοὺς συμμάχους τοὺς ἐκείνου, ἄγειν τὴν εἰρήνην· τοὺς δὲ μήτε ἡμετέρους ὄντας, μήτε Φιλίππου ξυμμάχους, ἐν μέσῳ κεῖσθαι, καὶ ὑπὸ τῶν κρειττόνων ἀπόλλυσθαι· ἀλλὰ καὶ τούτοις κ. τ. λ. Sensus quidem verus hinc nascitur: sed idem inest in scriptura librorum, quam nunc spero a nemine contrectatum iri. SCHAEFER.

P. 84. v. 15. καὶ ὑπὸ] καὶ abest ab Aug. tertio. REISK.

P. 84. v. 16. ὑμετέραν] Sic Paris. octavus, Aug. tertius et Harlei. REISK. ἡμετέραν Auger. Recte. Probavit etiam Weiskius in not. ad p. 80, 6. SCHAEFER.

P. 84. v. 17. ἡμᾶς] ὑμᾶς Paris. quintus, Aug. tertius et Harlei. REISK.

P. 84. v. 17. δὲ] Abest ab Aug. primo et secundo, item appendice Francofurtana. Eius loco vult seu Morellus, seu Lambinus δή. REISK. V. not. ad v. 6. SCHAEFER.

P. 84. v. 20. Φεραίων μὲν] Vulg. Φεραίων τε μέν. τε abest a Paris. secundo, quinto, octavo, Aug. primo, secundo, tertio, Bavarico et Harl. probatque Wolfius. Sustuli. REISK. Wolfius: „Φεραίων τε μέν. τὸ τὲ abundare videtur." SCHAEFER.

P. 84. v. 20. φρουρὰν] φρουρὰς Aldina Tayl. Paris. quintus et Aug. tertius, sed hic e correctione, nam prima manus vulgatam dederat. REISK.

P. 84. v. 21. δή] Ironicum. V. Markland. ad Euripid. Supplic. 521. p. 114. ed. Dind. SCHAEFER.

P. 84. v. 22. Ἀμβρακίαν] Ἀμπρακίαν Aug. primus (per π). REISK.

P. 84. v. 22. τὰς δ' ἐν Κασσωπίᾳ κ. τ. λ.] Locum hunc citat Harpocration saepius: v. Βούχετα, quod ait plurale esse. V. etiam Vales. p. 38. allegantem exempla veterum, pro Elatea Ἐλάτρειαν appellantium. item v. Πανδοσία et Ἀλέξανδρος. REISK.

P. 84. v. 22. Κασσωπίᾳ] Κασσωπείᾳ Aug. primus. Κασωπίᾳ Harl. REISK.

P. 84. v. 23. Ἐλάτειαν] γρ. Ἐλάτριαν Ald. Lessing. REISK.

P. 84. v. 25. εἰς τὰς πόλεις] Pro τὰς πόλεις nostrum antiquum habet εἰς τὰς πόλεις, addita praepositione. OBSOP. εἰς abest ab ed. Aldi et Felic., sed addidit Obsopoeus et appendix Francofurtana et Ald. Tayl. et Harlei. REISK. Dele εἰς cum edd. Ald. et Felic. βιάζεσθαι εἰς τινὰ hellenisticum videtur. Lucae Ev. c. 16, 16. πᾶς εἰς αὐτὴν (τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ) βιάζεται. Vitium fortasse ita natum, ut primum, repetita, ut fit, ultima

syllaba verbi antecedentis (*πόλεις*), scriberetur *εἰσβιασάμενος*, ut est in cod. Paris., deinde corrector aliquis praepositionem transponeret. WEISK. *εἰς* omisit Augerus. Melius additur: *irruptione facta in urbes*, non, *vi illata urbibus* s. *coactis urbibus*. Nihil in hac locutione hellenistici. Xenophon Cyrop. III. 3. 69. *εἰ βιάσαιντο εἴσω*. SCHAEFER.

P. 84. v. 25. *βιασάμενος*] *εἰσβιασάμενος* Parisin. quintus. REISK. Videndum ne Orator hoc dederit. Passim enim utitur verbis compositis, ubi simplicibus defungi poterat. Sic p. 80, 15. *συμπέμπων τοὺς συμπλευσομένους*. SCHAEFER.

P. 84. v. 26. *Ἀλεξάνδρῳ*] V. Anecd. Bekk. p. 375, 25. SCHAEFER.

P. 84. v. 26. *τῷ κηδεστῇ τῷ ἑαυτοῦ*] *τῷ ἑαυτοῦ κηδεστῇ* Aug. primus, Aldina Taylori, appendix Francofurtana et Harl. REISK.

P. 84. v. 26. *σφόδρα*] Vulg. *καὶ σφόδρα*. *καὶ* abest ab Aug. primo, secundo, tertio, Bavar. Paris. secundo, quinto, octavo, item ab appendice Francofurtana, Aldina Taylori. Delevi copulam. REISK. Delevit etiam Augerus. SCHAEFER.

P. 84. v. 28. *ὑμῖν*] *ἡμῖν* Paris. quintus. REISK.

P. 84. v. 28. *διατελεῖ*] *διατελεῖν* Ald. Sed correxit emendator Lessing. REISK.

P. 85. v. 1. *μεγάλα*] *μεγάλους* Harlei. REISK.

P. 85. v. 1. *ὑμᾶς*] *ἡμᾶς* Paris. quintus. REISK.

P. 85. v. 2. *διαβάλλοντα*] *ὡς διαβάλλοντα* Ald. Tayl. REISK.

P. 85. v. 2. *ἡμῖν*] Abest ab Aug. secundo. Sed Harlei. dat *ὑμῖν*. REISK. Praefero *ὑμῖν*. SCHAEFER.

P. 85. v. 3. *ἀναιδής*] *ἀναιδίς* Harl. per *ι*. REISK.

P. 85. v. 3. *ἐπιστολῇ*] *τῇ ἐπιστολῇ* Aug. primus. REISK.

P. 85. v. 4. *ἥ ἐστι νῦν*] M. *ἥ ἐστι καὶ νῦν*. WOLF. *ἥ ἐστι νῦν*: id est *ἥ ἐστιν ἔτι νῦν*, *quae adhuc superest*. REISK. *καὶ* addidi, monente Wolfio. AUGER. Non opus addi. SCHAEFER.

P. 85. v. 5. *αὐτῷ*] *ἑαυτῷ* Bavar. REISK.

P. 85. v. 5. *ἡ εἰρήνη*] Vulg. *εἰρήνη*. *ἡ εἰρήνη* Aug. primus, Ald. P. Manut. Articulum addidi. REISK.

P. 85. v. 5. *τοσαῦτα ἀγαθὰ ἡμᾶς ποιήσειν*] *τοσαῦτα ὑμᾶς ἀγαθὰ ποιήσειν* Aug. primus, appendix Francofurtana. Etiam Parisinus quintus dat *ὑμᾶς*. *τοσαῦτα ἡμᾶς ἀγαθὰ ποιήσειν* Harlei. REISK. Harleianus Oratoris manum videtur servasse. SCHAEFER.

P. 85. v. 6. *γράφειν*] *γράφοι* Weimaranus. REISK.

P. 85. v. 6. *εἰ*] *τὶ* ed. P. Manutii. REISK.

P. 85. v. 6. *ἐσομένην*] *ἑπομένην* Aug. primus. V. v. 18. REISK.

P. 85. v. 7. δῆλον ὡς — γενομένης δὲ τῆς εἰρήνης] Haec Tiberius p. 42. sic citat: δῆλον γὰρ ὡς προκεχειρισμένων καὶ ἑτοίμων ὄντων τῶν ἀγαθῶν, ἐμέλλομεν ὑπ' ἐκείνου, τῆς εἰρήνης γινομένης· γινομένης δὲ τῆς εἰρήνης. SCHAEFER.

P. 85. v. 8. ἐμέλλομεν] μέλλομεν Aug. tertius. Fort. voluit μέλλοιμεν. REISK.

P. 85. v. 8. τῆς εἰρήνης γενομένης] Vulg. τ. ε. ἐσομένης. γενομένης Aug. primus: quod idem in continenti consequebatur in isto codice. γενομένης dat etiam Harlei. Pro ἐσομένης dedi γενομένης. REISK. γενομένης Reiskius e duobus codd., captans elegantiam ex repetito γενομένης, invito sensu. Restitue e ceteris codd. τῆς εἰρήνης ἐσομένης· γενομένης δὲ etc. i. e. *multa eramus bona nacturi, quamdiu pax erat futura; nunc, facta pace, illa abierunt, evaserunt, perierunt.* WEISK. ἐσομένης revocavit Augerus. Perperam: unice probandum enim γενομένης, quod tuetur etiam Tiberii scriptura leviter corrupta. Verte: *nimirum quasi in promtu parataque essent bona, quae percepturi essemus, si pax convenisset.* SCHAEFER.

P. 85. v. 10. ἡμεῖς] Abest ab Aug. secundo. REISK.

P. 85. v. 10. ἐκποδών] Anecd. Bekk. p. 244, 10. Ἐκποδών: ἀφανής, ἐκ μέσου. SCHAEFER.

P. 85. v. 12. ἐὰν τοῖς μὲν αὐτοῦ φίλοις] ἐὰν μὲν τοῖς αὑτοῦ φίλοις Aug. tertius. αὑτοῦ cum aspero Aldus. Et sic quoque v. 13. idem. REISK. Hic αὑτοῦ Auger., non item v. 13. SCHAEFER.

P. 85. v. 13. καὶ] Abest ab Aug. tertio, sed additum est a secunda manu. REISK.

P. 85. v. 15. τιμωρήσησθε] τιμωρήσασθε Aug. primus. Voluit τιμωρήσαισθε. In Bavar. est τιμωρήσεσθε, quod eodem ducit. REISK.

P. 85. v. 15. ὑμᾶς] Abest a Bavarico. REISK.

P. 85. v. 15. εὐεργετήσει] Vulg. εὐεργετήσειν. εὐεργετήσει Aldus et index Aldi, unde hausit index Lambini. De vulgata postremam literam detraxi, non item ausus etiam οὐκ εἰδέναι addere post τιμωρήσησθε, quo addito haec exsistet sententia: se nescire, quantis vos beneficiis sit ornaturus. REISK. εὐεργετήσειν praeferendum; ὡς auget. Verte: *profitetur se in vos collaturum beneficia quam magna!* Sic Odyss. II. v. 47. πατὴρ δ' ὡς *) ἤπιος ἦεν. Quare Eustathius aliique Scholiastae et Lexicographi ὡς saepe per λίαν exponunt. Compara formulas ὡς σαφῶς, ὡς ἀληθῶς etc. WEISK. Infinitivum revocavit Augerus, adscripta hac

*) Recte in Homero editum ὥς, debuitque Weiskius hoc poëtae loco abstinere. Cum Homericis confer Herodotea III. 89. extr. quae spectavit Schol. Cod. Ambros. SCHAEFER.

nota: „Vel intellige ὡς μεγάλα *quam maxima*, vel εὐεργετήσειν muta in εὐεργετήσει, quod ultimum habent codd. L. N. (hic habet superscriptum εὐεργετήσειν) Ald. et Felic.“ SCHAEFER.

P. 85. v. 16. τὰ μέντοι εὐεργετήματα — αἱ δωρεαὶ ἔσονται] Citat Tiberius p. 34. sic scripta: τὰ μέντοι Φιλίππου εὐεργετήματα τοιαῦτα ἔσται· οὔτε τὰ ὑμέτερα ὑμῖν αὐτοῖς ἀποδώσει, οὔτε ἐν τῇ οἰκουμένῃ αἱ τιμαὶ ἔσονται. ad q. l. Boissonadus: „Vat. non μέντοι. Gal. non αὐτοῖς.“ SCHAEFER.

P. 85. v. 17. ἑαυτοῦ] αὐτοῦ Harlei. REISK.

P. 85. v. 17. τῇ οἰκουμένῃ] H. l. de tota Graecia intelligendum, quam late patuit. Sic etiam p. 242, 1. Scholiastes ad Aristophan. Equit. 739. p. 586. ed. Dind. λοιμοῦ τὴν πᾶσαν κατασχόντος οἰκουμένην. V. L. Bos. Ellips. p. 431. SCHAEFER.

P. 85. v. 18. ἔσονται] ἕπονται Aug. primus et Harlei. V. v. 6. REISK.

P. 85. v. 20. ὡς ἔοικε, τόπος] τόπος, ὡς ἔοικε Aug. secundus, Aldus, ed. Wolfii. τόπος, ἔοικε (sine ὡς) P. Manut. Sed vulgatam dat appendix Francofurt. et Harlei. REISK. τόπος, ὡς ἔοικε Auger. Qui verborum ordo mihi magis placet. SCHAEFER.

P. 85. v. 22. παρασπονδῶν] Ubi Aldinum habet παρασπουδῶν, in nostro est παρασπονδῶν. Aperta menda, sed librariorum culpa, ut pleraque caetera, commissa: siquidem, quid παρασπονδεῖν τὴν εἰρήνην sit, vel literis graecis leviter imbutis liquere puto, et ita legendum, praesertim sequente participio simili λύων. Caeteris, ut tumultuarie perlustranti visum est, non dissentientibus. OBSOP. παρασπονδῶν reponit Obsopoeus e suo codice pro παρασπουδῶν, quod e suo Aldino profert. In meo vero vulgata clare legitur. REISK.

P. 85. v. 23. εἴπῃ] εἴποι Aug. tertius. REISK.

P. 85. v. 24. ἐπιτρέπειν] V. Zonaras c. 847. extr. SCHAEFER.

P. 85. v. 26. ποίᾳ] τίνι Paris. secundus, Aldina Taylori, Bavaricus in texto, sed margo vulgatam cum γρ. exhibet, item Aug. tertius. REISK.

P. 85. v. 28. τίνι ἡμέρᾳ] Pro τίνι dant ποίᾳ Paris. quintus et octavus, Aug. primus, appendix Francofurtana et Harl. REISK. Pro τίνι in vulgata correxi ποίᾳ: atque ita scriptum reperi in codicibus L. P. et Ee. Permulti codices ubique legunt τίνι, nullibi ποίᾳ. AUGER. Lege e bonis codd. ποίᾳ ἡμέρᾳ. De industria enim, comparandi gratia, iisdem repetit verbis, quae modo dixerat: τίνι μηνὶ καὶ ποίᾳ ἡμέρᾳ ἡ εἰρήνη ἐγένετο. Promiscue noster τίς et ποῖος solet iungere. Duo exempla luculenta et inter se simillima in Dissertat. attuli not. 15. extr. WEISK. Utrobique scribendum aut ποίᾳ ἡμέρᾳ aut τίνι ἡμέρᾳ. SCHAEFER.

P. 85. v. 28. Σέῤῥιον] Σέῤῥειον Bavar. sed cum iota super diphthongo scripto. REISK.

P. 86. v. 1. οὐ δή] οὐδὲ dederat prima manus in Aug. tertio, sed secunda vulgatam restituit. οὐδὲ δὴ Ald. Tayl. REISK.

P. 86. v. 2. πότερος πρότερος] Primum vocabulum abest ab editt. Aldi, P. Manutii et Wolfii. Unde animadversio haec Wolfii exstitit: „Fort. ὅτι (vel εἰ) πρότερος μὴν ἐστι, vel, πότερος πρότερος μὴν ἐστι." Sed vulgata est in appendice Francofurtana. REISK. Vulgata habet πότερος μὴν sine πρότερος. Adieci πρότερος, consentientibus universis fere codicibus. AUGER. V. de h. l. Commentar. in Aristophan. Comoed. VII, 1. p. 280. SCHAEFER.

P. 86. v. 3. καὶ] Abest ab edit. P. Manutii. REISK. Omisit etiam Augerus. Perperam. SCHAEFER.

P. 86. v. 5. ὑμῶν] ἡμῶν Paris. secundus, tertius, quintus, Aug. primus, secundus, tertius, Bavar. Aldus. REISK. ἡμῶν praestat. Praefert etiam Weiskius ad p. 80, 6. SCHAEFER.

P. 86. v. 6. ὅς] Constructio hic labat, cui gemino modo succurri possit, sive ὅς hic loci omittendo et pro φησὶ versu 3. φήσας legendo, sive servando φησὶ et pro ὅς sic legendo: ψευδόμενος. τὸν γὰρ Καρύστιον —. REISK. ὅς — ἐκεῖνος —. Huius phraseos constructio peccat contra grammaticae regulas: nam duo sunt nominativi ὅς et ἐκεῖνος. Sed huius irregularitatis plura occurrunt exempla apud oratores. AUGER. Frustra hic Reiskius audaces molitur correctiones. Bene omnia habent. Nam ἐκεῖνος, ut et cetera demonstrativa, post relativum pleonastice, ut aiunt, ponitur, ubi magna vis inest, ut Xenoph. Cyrop. I. 4. 19. οὐχ ὁρᾷς, ὅσον τὸ στῖφος τῶν ἱππέων ἕστηκε συντεταγμένον; οἳ, ἢν ἐπ' ἐκείνους ἡμεῖς ἐλαύνωμεν, ὑποτεμοῦνται πάλιν ἡμᾶς ἐκεῖνοι. WEISK.

P. 86. v. 6. τὸν μὲν Καρύστιον] Carystus urbs Euboeae, unde Καρύστιος. Sed hic videtur proprium esse nomen. WOLF.

P. 86. v. 6. τὸν] Abest ab Aug. secundo. REISK.

P. 86. v. 7. πρεσβείας] πρέσβεις index Aldi et Aug. primus. REISK. Codd. K. L. et Ald. v. πρέσβεις. AUGER.

P. 86. v. 7. ἐπέμψατε — ἐκεῖνος —] Vulg. ἐπέμψατε τοῦτον ἀπαιτοῦντες τὸν ἄνδρα, ἐκεῖνος —. ἐπέμψατε ἀπαιτοῦντες τοῦτον τὸν ἄνδρα, ἐκεῖνος — Aug. primus, appendix Francofurtana et Harlei. REISK. ἐπέμψατε, τοῦτον ἀπαιτοῦντες τὸν ἄνδρα, ἐκεῖνος — Auger. Praestat quod Reiskius dedit. SCHAEFER.

P. 86. v. 9. ἀναίρεσιν] αἵρεσιν Paris. octavus. REISK.

P. 86. v. 9. ἔδωκεν] δέδωκεν appendix Francofurtana. REISK. δέδωκεν non spernam. V. not. ad p. 81, 17. SCHAEFER.

P. 86. v. 10. ἅ τ'] F. ἄγε, nisi forte sit Hegesippi idiotismus inculcare τὸ τέ. WOLF. ἅ τ' ἐπιστέλλει posset stare, si sequeretur καὶ ἃ πράττει sine ἔτι δέ. Hoc autem insequente, videtur potius legendum esse ἃ μὲν ἐπιστέλλει. REISK. Correxi ἃ μὲν, ita postulante nexu phraseos. AUGER. Malim ἅ τινα ἐπιστέλλει.

Nam, licet possit fortasse hoc, τε — ἔτι δὲ, excusari similibus locis, ut Sophocl. Antigon. 1096. τό τ' εἰκάθειν γὰρ δεινόν· ἀντιστάντα δὲ ἄτῃ πατάξαι θυμὸν ἐν δεινῷ πάρα, tamen vereor, ne tale anacoluthon abhorreat ab oratore nostro. Pro ἔτι δὲ καὶ cod. Harl. habet ἔτι δὲ μὴ *). Hinc vera fortasse eruetur lectio: ἔτι μὴν ἃ πράττει —. WEISK. Frustra viri doctissimi laborarunt in corrigendo loco, qui est longe sanissimus. V. not. ad Dionys. Halic. de C. V. p. 193. a. SCHAEFER.

P. 86. v. 10. ἅ τ' ἐπιστέλλει πρὸς ἡμᾶς] πρὸς ὑμᾶς ἅ τε ἐπιστέλλει Harlei. REISK.

P. 86. v. 10. ἡμᾶς] ὑμᾶς Aug. primus, P. Manut. REISK.

P. 86. v. 11. καὶ ἃ] καὶ abest ab Aug. tertio, erasum: sed satis apparent eius vestigia. REISK.

P. 86. v. 11. ἃ] Pro ἃ Harl. dat μή. REISK.

P. 86. v. 11. ταῦτ'] Refertur simul et ad ἃ ἐπιστέλλει et ad ἃ πράττει. AUGER. Immo ad solum posterius. SCHAEFER.

P. 86. v. 12. τὸν ἔξω ἀγορᾶς] Puto loci esse proprium nomen. WOLF. V. v. 15. Pro nomine proprio etiam Augerus habens scripsit Ἀγορᾶς: et sic in sequentibus. SCHAEFER.

P. 86. v. 12. ὑμῖν] ἡμῖν Aldina Taylori. REISK.

P. 86. v. 15. καίτοι Χεῤῥονήσου οἱ ὅροι κ. τ. λ.] Scholiastes ad Hermogen. p. 401. Τιβέριός φησιν, ὅτι ἐνάργεια γίνεται κατὰ μὲν ἔννοιαν, ὅταν μὴ μόνον λέγῃς τόπον, ἀλλὰ τὰ παρακολουθοῦντα τῷ τόπῳ σημεῖα. οἷον ἐν τῷ τῆς Ἀλοννήσου· καίτοι τῆς Χεῤῥονήσου οἱ ὅροι εἰσὶν οὐκ ἀγορά, ἀλλὰ βωμὸς Διὸς τοῦ Ὁρίου. καὶ ποῦ ὁ βωμός; ὅς ἐστι μεταξὺ Πτελεοῦ καὶ Λευκῆς ἀκτῆς. εἶτα πάλιν ἄλλο σημαντικόν· οὗ ἡ διωρυχὴ Χεῤῥονήσου ἔμελλεν ἔσεσθαι. REISK.

P. 86. v. 15. ἀλλ' ὁ βωμὸς] ἀλλὰ βωμὸς Aug. primus et tertius. REISK. Sic etiam Scholiastes ad Hermogen. l. c. SCHAEFER.

P. 86. v. 16. τοῦ Διὸς τοῦ Ὁρίου] τοῦ Διὸς τοῦ Ὀρείου, *Montani Iovis:* fortasse, quod eius fanum in monte situm esset. Si Ὁρίου legeretur παρὰ τὸν ὅρον, verterem *Terminalis* aut *Finitoris Iovis.* WOLF. V. 16. et 18. pro Ὀρείου in vulg. bis dedi cum Reiskio, legentibus ita codd. K. et M., Ὁρίου **), *Terminalis, regendis finibus praepositi.* AUGER. V. not. ad v. 18. SCHAEFER.

P. 86. v. 16. ὅς ἐστι — ἀκτῆς] Locorum Chersonesi propria nomina esse puto. Alias πτελεὸς *ulmum*, λευκὴ ἀκτὴ *album littus* vel *albam oram* significat. WOLF.

---

*) Fallitur. SCHAEFER.

**) Augeriana in textu et nota male habet cum spiritu leni. SCHAEFER.

P. 86. v. 16. Πτελεοῦ] Eustathius ad Homerum p. 324. antep. μέμνηται δὲ Πτελεοῦ καὶ Δημοσθένης, καὶ ζήτει ποίου. Πτηλεοῦ Aug. secundus. Sed paulo post idem recte. REISK.

P. 86. v. 16. ἀκτῆς] ἐκ τῆς Aug. secundus. REISK.

P. 86. v. 17. οὗ ἡ διώρυχῇ κ. τ. λ.] Hinc illud intelligitur β. Φιλιππ. Χεῤῥόνησον δὲ τοῖς αὐτοῦ τέλεσι διορύξει. WOLF.

P. 86. v. 17. ὥς γε τὸ ἐπίγραμμα] Vulg. ὡς τὸ ἐπίγραμμα. ὡς γε τὸ ἐπίγραμμα Aldus, sed in Aldina Taylori γε punctis est subnotatum. In Harl. deest. γε addidi. REISK.

P. 86. v. 18. τοῦ βωμοῦ] Lambinus videtur τοῦ sublatum isse. REISK. V. not. ad v. 15. Sed melius additur articulus. Arrianus Anab. I. 11. 13. ἐπὶ τοῦ βωμοῦ τοῦ Διὸς τοῦ Ἑρκείου. SCHAEFER.

P. 86. v. 18. τοῦ Διὸς] τοῦ in Aldina Taylori est punctis subnotatum. Ab Harl. abest. REISK.

P. 86. v. 18. Ὁρίου] Vulg. Ὀρείου. Videtur Wolfius Ὁρίου, *Terminalis*, praeferre. Neque dubito eum verum vidisse affirmare. Et sic est in appendice Francofurtana. Dedi igitur Ὁρίου, *finibus regundis praepositi*. Diversa enim ista sunt epitheta et perperam inter se permiscentur. V. Brodaei Miscell. 6, 9. p. 55. T. II. Lampadis Criticae. Οὔριος et Ὅριος idem est: nam οὖρος Ionice idem est atque ὅρος, *terminus*. REISK. V. not. ad v. 16. SCHAEFER.

P. 86. v. 18. τουτί] Post τουτί sequitur in Aug. primo et tertio, nec non in Bavarico hic titulus, Ἐπιγράμματος ἀνάγνωσις, et in Aug. primo quidem quadratis literis. Hunc titulum addidi. In appendice Francofurtana haec leguntur ad h. l.: „Ante versus hos in medio papyri sequentes poni debuissent verba haec duo, Ἐπίγραμμα βωμοῦ." Quae cum obscura, tum suspecta mihi sunt. Verba Ἐπίγραμμα βωμοῦ etiam Ald. Tayl. dat. REISK. Titulum nostrum omisit Augerus. Annotatio appendicis Francofurtanae cur Reiskio obscura et suspecta fuerit, non intelligo. Scilicet alius librarius praescripserat titulum Ἐπίγραμμα βωμοῦ. SCHAEFER.

P. 86. v. 21. Τόνδε καθιδρύσαντο κ. τ. λ.] Epigramma exstat etiam in Anthol. Palat. T. II. p. 264. V. Iacobsii Not. p. 630. SCHAEFER.

P. 86. v. 22. Λευκῆς] Subaud. ἀκτῆς. Quae ellipsis notanda. SCHAEFER.

P. 86. v. 22. Πτελεοῦ] Πτελέου in Anthol. Palat. SCHAEF.

P. 86. v. 23. ἀμμορίης] ἀμμοιρίαν καὶ ἀμμορίαν interpretantur τὴν κακὴν μοῖραν. Quo significatu intelligi potest, Iovem prohibere calamitatem, quod utrinque arceat hostiles impetus. Sed cum ἄμμορος idem sit, quod ἀμέτοχος, *expers*, *non particeps*, ut apud Homerum, ἄρκτος οἴη ἄμμορός ἐστι λοετρῶν ὠκεανοῖο,

quid si ἀμμορίη sit ὁ ὅρος, *limes, terminus*, qui utrinque Chersonesitas excludat, ne ulterius progrediantur? Possit et scribi cum aspiratione ἁμμορίη, παρὰ τὸ ἅμα καὶ ὅρος, quasi ὁμορία, *confinium*. WOLF. ἀμμορίης: subaudio ἕνεκα, et explico *discretionis causa*, i. e. ut agri discernantur. AUGER. Verbum ἀμμορία Reiskius in Ind. explicat *immortalitas*, ut hic, puto, efficiatur sensus: *Ara haec Iovi sacra signum est confinii; ipse autem immortalis est.* At haec primum ad sensum non apte iunguntur; deinde ἀμμορία non est *immortalitas*, sed i. q. δυστυχία, ut explicat Eustathius ad Hom. Od. XX. v. 76. ὁ γάρ τ' εὖ οἶδεν ἅπαντα, μοῖράν τ' ἀμμορίην τε καταθνητῶν ἀνθρώπων. Nam et ἄμμορος est i. q. ἀμέτοχος, δυστυχής. Unum Etymol. Magn. habet: ἀμμίριον, ἀθάνατον, cuius tamen auctoritas, exemplis destituta, non est quod nos moveat. Denique mirum dictu foret *immortalitatis medium esse*, pro *immortalem esse*. Quare censeo ἁμμορίης legendum esse cum spiritu, ut sit i. q. συνορίης, *confinii*. Henr. Stephanus in Thesauro: „ἁμορία, *confinium*, *iunctos habere terminos*, τὸ ὁμορεῖν s. ἁμορεῖν: *nam ὅμοροι et ἅμοροι dicuntur contermini*, *confines*." Exemplum tamen non affert. At similia quidem non desunt, ut ἁμορβὸς, i. e. ὁ ἅμα τινὶ ὁρμῶν, ut explicat Suidas, unde ἁμορβεύειν et ἁμορμεύειν; tum ἁμαμηλὶς, ἁμάσυκος, ἁματροχία, ἅμιππος et alia. Huc accedit, quod maior eiusmodi epigrammatum, quam iusti poëmatis, est licentia vel in rhythmo vel in verbis pangendis coniungendisque. Quare nec verbi usum rariorem nec productam duplicata littera syllabam mirabimur. Aptus autem nascitur sensus:

Hancce deo posuere insignem ornatibus aram,
Leuces et Ptelei quà media ora foret,
Indigenae, signum campis; confinia namque
Rex superûm medius Iuppiter ipse tenet.

Iam patet verbi μέσος apte repetiti concinnitas: *velut ara ista, sic ipse Iupiter* m e d i u s *est in confinio, praesentique numine adest.* WEISK. ἀμμορίης pro ὁμορίης ex hoc loco in Lexic. retulit Schneiderus. IACOBS. Reiskii interpretationem reprehendit etiam Seagerus in Diar. Class. LII. p. 236. „Iovem" inquit „immortalitatis μέσον esse, quid ad argumentum huius epigrammatis faciat, me non intelligere fateor. Legendum puto ἁμορίης. ἁμορία est *confinium*. Ara Iovis inter Leucam et Pteleum posita, Iupiter ipse per figuram medium confinium tenere dicitur." Mihi, ut Augero, vulgata placet. ἀμορία, *disiunctio*. Opp. συμμορία, *coniunctio*. Iam Wolfius sensum vocis perspexit, qui nollem de eo dubitasset. SCHAEFER.

P. 86. v. 25. ὅσην] ὅσον Paris. secundus. ὅσοι Aug. secundus. REISK.

P. 86. v. 26. ὡς ἑαυτοῦ] Desunt Harl. REISK.

P. 86. v. 27. ἄλλοις] ἄλλου Harl. REISK.

P. 86. v. 27. δέδωκε] Subnotatum punctis in Aldina Tayl. reperi. REISK.

P. 86. v. 27. ὑμέτερα] ἡμέτερα Paris. quintus. REISK.

P. 86. v. 28. ἔξω] εἴσω Paris. octavus, Aug. primus. ἔσω P. Manut. liber Weimaranus. Et hoc praefert Wolfius. Appendix Francofurtana haec dat: „οἰκοῦσιν ἔσω ἀγορᾶς. Quidam pro ἔσω εἴσω scribunt.“ REISK. Confudit Reiskius hunc versum cum sequente. SCHAEFER.

P. 87. v. 1. πρὸς Καρδιανοὺς] Non cohaeret cum ἐπιστέλλει, sed cum διαδικάζεσθαι. Constructio paulo intricatior ita est expedienda: ἐν τῇ νῦν πρὸς ὑμᾶς πεμφθείσῃ ἐπιστολῇ ἐπιστέλλει ὑμῖν, ὅτι δεῖ ὑμᾶς διαδικάζεσθαι πρὸς Καρδιανοὺς, *vobis in iure agendum esse cum Cardianis.* Tum rursus veluti suspirans et indignans atque fremens iterat πρὸς Καρδιανοὺς, *cum Cardianis, me miserum!* REISK. Post διαδικάζεσθαι pone subdistinctionem. SCHAEFER.

P. 87. v. 1. ἔσω] Alii ἔξω. Sed hoc videtur rectius. WOLF. In Aldina h. l. est ἔξω. Sed annotator Tayloranus εἴσω adscripsit. Praetuli ἔσω. REISK. Vulgo ἔξω. Legi, postulante sensu, ἔσω, et ita dat Fel. Codd. N. et Cc. legunt εἴσω, quod L. dat ad marginem. Codd. D. et K. habent ἔσω scriptum supra ἔξω. AUGER. V. not. ad p. 86, 28. Hoc loco, sed memoriter, opinor, citato, utitur Lobeckius ad Phrynich. p. 128. SCHAEFER.

P. 87. v. 2. ἐν τῇ νυνὶ ἐπιστολῇ] Vulg. ἐν τῇ νῦν ἐπιστολῇ. ἐν τῇ ἐπιστολῇ τῇ νῦν Aug. tertius. Bavaricus solummodo νυνὶ dat. REISK. ἐν τῇ νῦν ἐπιστολῇ Auger. SCHAEFER.

P. 87. v. 2. πρὸς Καρδιανοὺς] Verba haec videtur Lambinus deletum isse. REISK.

P. 87. v. 3. κατοικοῦντας] Vulg. οἰκοῦντας. κατοικοῦντας Paris. quintus et octavus, Aug. primus, appendix Francofurtana, Aldina Taylori et Harlei. REISK. οἰκοῦντας Auger. SCHAEFER.

P. 87. v. 3. ὑμετέρᾳ] ἡμετέρᾳ Paris. quintus et octavus, Aug. primus. REISK.

P. 87. v. 3. τι] τοι Aug. tertius. Saepe istaec errore inter se permutantur. REISK.

P. 87. v. 5. ὑμᾶς] ἡμᾶς Paris. quintus. REISK.

P. 87. v. 6. μικροῦ] μικρῶν Paris. quintus et octavus, Harlei. Aldina Tayl. Aug. primus. REISK.

P. 87. v. 7. εἶναι] Abest a Paris. quinto et octavo, Aug. primo et secundo. REISK.

P. 87. v. 7. ἐγκτήματα] Sic etiam in Wolfiana Basileensi est: sed cum Francofurtanae operae dedissent ἐγχήματα, corrigitur id vitium in appendice. REISK.

P. 87. v. 7. ἐγκτήματα — κτήματ'] Ipse auctor discrimen

satis declarat. WOLF. Hoc est Ulpiani scholium. κτῆμα, inquit, ἐγκτήματος διαφέρει. κτῆμα μὲν γάρ ἐστιν, ὅταν τις ἐν οἰκείᾳ γῇ κτήσηταί τι χωρίον· ἔγκτημα δὲ, ὅταν ἐν ἀλλοτρίᾳ. AUGER. V. Anecd. Bekk. p. 251, 1. 260, 4. et Valckenar. ad Ammon. p. 84. SCHAEFER.

P. 87. v. 7. φασὶν] λέγων Aug. primus, Aldina Taylori et appendix Francofurtana. λέγουσιν Harlei. REISK. Dele φασὶν, pro quo codd. complures vel λέγουσι vel corrupte λέγων habent: quare patet, meras has esse interpolationes. WEISK. Mihi quidem minus patet: verba dicendi enim passim confunduntur. SCHAEFER.

P. 87. v. 8. αὐτῶν] ἑαυτῶν Aug. primus. REISK. Reiskius et Augerus, ut vulgo, αὑτῶν, quod mutavi. SCHAEFER.

P. 87. v. 8. κτήμαθ'] Rectius Augerus, ut vulgo, κτήματα; nam sequitur interpunctio. SCHAEFER.

P. 87. v. 10. Κάλλιππον] Κάλλιπον (uno π) Aug. primus. Κάλιππον (uno λ) Aldus, P. Manutius. REISK.

P. 87. v. 11. ἀληθὲς] ἀληθῶς Paris. secundus, Bavaricus. REISK.

P. 87. v. 12. ἀπεψηφίσασθε] S. αὐτοῦ. WOLF.

P. 87. v. 13. ὑμῖν] ὑμῶν Paris. quintus, octavus, Aldina Taylori, Harlei. Aug. primus, secundus et tertius. Bavaricus utrumque dat. REISK. Codd. fere omnes ὑμῶν, recte. Graviter dicit: *vestram ditionem reddidit dubiam*. WEISK. Non damnem ὑμῖν. SCHAEFER.

P. 87. v. 13. κατεσκεύακεν] κατεσκεύασεν Paris. quintus, Aldina Taylori. REISK.

P. 87. v. 13. τούτου] τούτων Paris. octavus, Harlei. REISK.

P. 87. v. 15. τολμήσετε] *sustinebimus*, *patiemini*: de re indigna et foeda. Augerus non male: *vos non pudebit*. SCHAEFER.

P. 87. v. 15. ὑμετέρ'] Hoc quidem loco hiatus fuga Reiskium egit transversum: neque enim longa vocalis elidi potest. Recte Augerus, ut vulgo, ὑμετέρα. SCHAEFER.

P. 87. v. 17. ἔσται] Vulg. ἐστι. ἔσται Paris. secundus, quintus, octavus, Aug. primus et tertius, item appendix Francofurtana et Ald. Tayl. Utrumque dat Bavar. REISK. ἐστι Auger. SCHAEFER.

P. 87. v. 18. διαδικάζεσθαι] δικάζεσθαι simplex Aug. tertius. REISK.

P. 87. v. 20. ἀναγκάσειν] Vulg. ἀναγκάζειν. Sic et Bavaricus, sed cum σ super ζ scripto. ἀναγκάσει Harlei. REISK.

P. 87. v. 20. οὐδ' ἀναγκάσαι Καρδιανοὺς] M. οὐδὲ Καρδιανοὺς ἀναγκάσαι. WOLF. Cohaeret οὐδὲ, non cum ἀναγκάσαι, sed cum Καρδιανούς. *ne Cardianos quidem*, civitatem tam debilem. REISK. Reiskius intelligi iubet: *quasi vos ne Cardianos quidem*

possitis cogere, homines parum potentes. Immo οὐδὲ coniungi debet cum proximo, sic: *quasi vos Cardianos, quos causae vestrae iustitia movere non potuit, iam ne* c o g e r e *quidem vi et armis possitis.* WEISK. ἀναγκάσαι οὐδὲ Καρδιανοὺς Auger. Mihi placet ordo verborum a Wolfio probatus. SCHAEFER.

P. 87. v. 21. Καρδιανοὺς τὰ δίκαια πρὸς ὑμᾶς ποιῆσαι] Vulg. Κ. τ. δ. π. ὑ. ποιεῖσθαι. Aug. primus sic dat: Καρδιανοὺς ὑμῖν τὰ δίκαια ποιῆσαι. Aldina Taylori et Harlei. Καρδιανοὺς ὑμῖν ποιῆσαι τὰ δίκαια. In Paris. 2. 5. 8. quoque est ὑμῖν. Appendix Francofurtana haec dat: „Καρδιανοὺς ὑμῖν ποιεῖσθαι τὰ δίκαια. Alii pro ὑμῖν legunt ἡμῖν." REISK. In verbis πρὸς ὑμᾶς ποιῆσαι alii codd. habent ὑμῖν, alii πρὸς ὑμᾶς, alii ποιεῖσθαι, alii ποιῆσαι. Quare videntur haec omnia delenda, ut simpliciter dicatur: ἀναγκάσαι Καρδιανοὺς τὰ δίκαια. Additamentum ποιῆσαι fortasse est ex sqq. natum, lin. 22. ἀναγκάσειν αὐτοὺς ποιῆσαι. Quodsi nostram rationem sequaris, ὁμοιοτέλευτον etiam pessimum evitatur. WEISK. Hanc rationem nemo sequetur, cui perspecta sit huius Oratoris ἡ φράσις καὶ ἡ τῆς συνθέσεως ἁρμονία, ἀνειμένη τε καὶ διαλελυμένη, ut verissime Libanius. Pro ποιῆσαι perperam revocavit Augerus ποιεῖσθαι. SCHAEFER.

P. 87. v. 22. ἀναγκάσειν] ἀναγκάσει Aug. primus, quod malim. REISK. Ego non item. SCHAEFER.

P. 87. v. 23. ὑμᾶς φαίνεται] φαίνεται ὑμᾶς Aug. primus et Harlei. REISK.

P. 87. v. 25. μὲν] Abest ab Aug. tertio. REISK.

P. 87. v. 25. δόξαν καὶ μεγάλ'] δόξαντα μεγάλ' Paris. octavus et Harlei. Unde videtur Wolfius in farragine effecisse δόξαν τε καὶ μεγ. REISK.

P. 87. v. 27. εὔνοιαν ἐνδείκνυνται] Supra ἐμφατικώτερον: οἳ οὐκ αἰσχύνονται Φιλίππῳ ζῶντες, καὶ οὐ τῇ ἑαυτῶν πατρίδι. WOLF.

P. 88. v. 1. τὸν ἐγκέφαλον κ. τ. λ.] Citat h. l. Hermogenes p. 250. Eustathius ad Iliad. p. 1015, 44. REISK.

P. 88. v. 1. καὶ] ἀλλὰ Paris. quintus et octavus, Aldina Taylori, Aug. primus, Harl. et margo Bavarici cum γρ. REISK.

P. 88. v. 2. καταπεπατημένον] Abest a Paris. quinto et subnotatum est in Aldina Taylori. REISK.

P. 88. v. 3. τὴν ἐπιστολὴν τὴν εὖ ἔχουσαν] Vulg. τὴν ἐπιστολὴν εὖ ἔχουσαν. τὴν ἐπιστολὴν τὴν εὖ ἔχουσαν Aug. primus, secundus, tertius, Bavaricus, Harlei. Wolfius in farragine: „Aut haec, εὖ ἔχουσαν, abesse, ut inculcata e superioribus, aut aliquid addi, ut εὖ ἔχουσάν γε: ut appareat ironia." REISK. τὴν εὖ: iteravi τὴν iuxta plerosque consultos a me codices. AUGER.

P. 88. v. 3. εὖ ἔχουσαν] εὖ γεγραμμένην, εἰρωνικῶς. WOLF.

P. 88. v. 5. τ'] Abest a Bavarico et Aug. tertio, item Aldina Taylori. REISK.

In Bavarico erat haec clausula: περὶ Ἀλοννήσου ΗΗΗΔΔΔ (330.) REISK.

ANNOTATIONES AD ARGUMENTUM ORATIONIS DE REBUS CHERSONESI *).

P. 88. v. 2. tituli: ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΕΝ ΧΕΡΡΟΝΗΣΩι] S. στρατιωτῶν. Hoc enim nomen additur Philippica 3.**) Possis etiam interpretari *de Chersonesitanis*. Sic enim articuli substantivis locorum et gentium nominibus et praepositionibus vel adverbiis additi saepe commode, interdum etiam necessario redduntur, ut οἱ ἐν Ῥώμῃ *Romani*, quod brevius est, quam si dicas, *hi, qui Romae sunt*, οἱ πρὸς τοὺς ἔξω πόλεμοι *externa bella* Ciceroni dicuntur. Ut autem fatear, praepositiones huiusmodi saepe continere distinctiones et exceptiones aliquas, ut Chersonesitani milites intelligi possent e Chersoneso oriundi potius, quam aliunde in Chersonesum missi, tamen ab interprete postulandum non opinor, ut omnes syllabas annumeret, praesertim si constet, probatos auctores ἀκρίβειαν illam Graecorum tanti non fecisse, ut propterea moleste et parum Latine loquerentur, etsi et ipsi proprietatis studiosi. Χεῤῥόνησος peninsula est, quarum quatuor potissimum celebrantur, Thracica, de qua hic agitur, Taurica, Aurea, Cimbrica. Strabo et Peloponnesum annumerat, cum et ipsa peninsula sit, quamvis Chersonesus appellari non soleat. WOLF. Grammaticus in Anecd. Bekk. p. 130, 16. hanc orationem dicit τὸν περὶ τῆς ἐν Χεῤῥονήσῳ μάχης, et κατ' ἔλλειψιν p. 136, 19. περὶ τῆς ἐν Χεῤῥονήσῳ. De aliis eius titulis v. not. ad titul. p. 90. — De tempore, quo habita est, v. Reiskii Ind. Geogr. s. v. Oreum. SCHAEFER.

P. 88. v. 1. καὶ ὧν] καὶ ὑπὲρ ἐκείνων, ὧν. WOLF. Malim καὶ ὑπὲρ ἐκείνων, ἅ. Demosthenes p. 559, 11. ἃ κατηγοροῦνται. si vera haec est scriptura, quod negat Spaldingius et, ut videtur, Buttmannus. SCHAEFER.

*) Obsopoeus: *de his, qui in Cherrhoneso fuere.* Wolfius: *de militibus in Chersoneso.* Augerus et Bekkerus simpliciter: *de Chersoneso.* SCHAEFER.

**) Conf. p. 93, 28. SCHAEFER.

P. 88. v. 2. κατηγόρητο] κατηγορεῖτο Aldina Taylori. REISK. Legunt κατηγορεῖτο codd. O. et Ee., codd. L. et M. κατηγορεῖται, Dd. κατηγορῆται. AUGER. ὅ τε κατηγορούμενος καὶ ὁ διώκων in append. Argumenti, quod ex edit. Augor. infra dedi. SCHAEFER.

P. 88. v. 5. κληρούχους ἑαυτῶν] Id est, κληρούχους Ἀθηναίους, vel κληρούχους, ὄντας πολίτας Ἀθηναίους. κληροῦχον Suidas interpretatur γεωργὸν, *agricolam*, *colonum*. Rem declarat ipse Libanius. Dicuntur autem παρὰ τὸ κλῆρον ἔχειν, ab habenda haereditate seu sorte, quod eis apud exteros praedia assignabantur: idque sortito fortasse factum est. Inter κληρούχους et ἀποίκους hoc interesse videtur, quod hi vel pulsis veteribus incolis terram occupabant, vel in vacua veniebant, illi a veteribus recipiebantur in communionem opum, ut ex sequentibus Libanii verbis apparet. ἔποικον Phavorinus *inquilinum in urbe* ex Thucydide interpretatur. Nos inopia verborum coacti κληροῦχον, ἔποικον, ἄποικον *colonum* interpretamur sine discrimine: nisi *agripetam* dicere libeat τὸν κληροῦχον, ut Cicero Neoclem Epicuri patrem Samum venisse agripetam scribit, et agripetas eiectos atque concisos. WOLF. Inter κληρούχους et ἀποίκους non interesse, quod Wolfio visum est, satis ostendit Herodotus V. 77. Verius Anecd. Bekk. p. 267. extr. Κληρούχους: οὓς ἔπεμπον Ἀθηναῖοι ἐπὶ τὰς πόλεις, ἃς ἐλάμβανον, κλήρους ἑκάστοις διανέμοντες. ἐκαλεῖτο δὲ καὶ κληρουχία ἡ διανομὴ τῆς χώρας. SCHAEFER.

P. 88. v. 6. ἀκτήμονες] *sine possessionibus*, *non praediati*, quo nomine Apuleius utitur: quod propter auctorem non repudiandum censeo, cum Cicero *praediatorium ius* dicat horridiore etiam vocabulo. WOLF.

P. 88. v. 7. ἐποίκους] ἀποίκους Paris. quintus. REISK. Dant ἀποίκους codd. Dd. et Ee. AUGER. Utrumque de colono dicitur. ἄποικος refertur ad terram, quam quis relinquit, ἔποικος ad terram, quam petit. SCHAEFER.

P. 88. v. 8. πεμπόμενοι] ὅτε ἐπέμποντο, *cum mittebantur*. Sed malim addi articulum οἱ πεμπόμενοι, *qui mittebantur*. WOLF.

P. 88. v. 12. Χεῤῥονησῖται] Χεῤῥονησιῶται Paris. quintus. REISK. Legitur Χεῤῥονησιῶται in cod. Ee. AUGER. V. not. ad p. 63, 16. SCHAEFER.

P. 88. v. 15. ἰδίαν] οἰκείαν Aug. secundus. REISK.

P. 88. v. 16. ἐπολέμει] Pro ἐπολέμει erat ἐπολέμησε, mutato saltem tempore. OBSOP. ἐπολέμησε Par. quintus, Aldina Taylori, codex Obsopoei. REISK. Codd. L. M. U. Dd. et Ee. ἐπολέμησε. AUGER. ἐπολέμησε Bekker. Recte. SCHAEFER.

P. 88. v. 17. καὶ ὅς] ὅς καὶ Par. quintus. REISK. Habent ὅς καὶ codd. L. M. Dd. et Ee. AUGER.

P. 89. v. 1. εἴ τί φασιν] Pro εἴ τί φασιν in vetusto habebatur εἴγε φασὶν. OBSOP. εἴ γέ τι φασιν appendix Francofurtana.

εἴ γε φασὶν Ald. Taylori. REISK. Codd. L. M. V. X. Dd. et Ee. εἴ γέ φασιν. AUGER.

P. 89. v. 1. ἠδικῆσθαι] Pro ἠδικῆσθαι in vetusto habebatur ἀδικεῖσθαι. OBSOP. Pro ἠδικεῖσθαι aut legendum ἀδικεῖσθαι, aut ἠδικῆσθαι per ῆ in penultima, ut docet grammatica ratio. WOLF. ἠδικεῖσθαι (sic) Aug. secundus. ἀδικεῖσθαι Par. secundus, quintus, codex Obsopoei et Ald. Taylori. REISK. Maxima codicum pars et ed. Paris. ἠδικῆσθαι. AUGER. Ipse tamen recepit ἀδικεῖσθαι. SCHAEFER.

P. 89. v. 3. περὶ τὴν μεσογείαν τὴν ἄνω Θρᾴκην] *in mediterrancis, superiore Thracia.* Potest exponi sic κατ' ἐπεξήγησιν. Possit etiam legi τῆς ἄνω Θρᾴκης genitivo casu, *in superioris Thraciae mediterraneis.* WOLF. Malim cum Wolfio τῆς ἄνω Θρᾴκης. AUGER. Ego non item. Libanius enim si usus esset genitivo, omisisset adverbium ἄνω: τὴν μεσογείαν et τὴν ἄνω Θρᾴκην posita sunt ἐκ παραλλήλου sive, ut recte Wolfius, ἐπεξηγήσεως χάριν. Pro μεσογείαν Wolf. et Auger. μεσόγειαν. Bekkerus, hic servans μεσογείαν, in Thucydide I. 120. et III. 95. dedit μεσόγειαν. SCHAEF.

P. 89. v. 7. ἐπόρθησε· καὶ ἔφθη, πρὶν] ἐπόρθησεν, αἰφνίδιον, πρὶν Paris. secundus et tertius, Aldina Taylori, Bavaricus. Sed huius margo dat vulgatam. REISK. Multi codd. exhibent hanc lectionem: ἐπόρθησεν, αἰφνίδιον, πρὶν. AUGER.

P. 89. v. 7. ἔφθη — ἀναχωρήσας] *antevertit reversus*, id est *prius recessit, quam* etc. a verbo φθάνω. WOLF.

P. 89. v. 8. ἐν ἀφαλείᾳ] Pro ἐν ἀσφαλείᾳ erat ἐν ἀσφαλεῖ, sensu non discrepante. OBSOP. ἐν ἀσφαλεῖ Paris. quintus. REISK. Codd. L. M. Dd. et Ee. ἐν ἀσφαλεῖ. AUGER. ἐν ἀσφαλεῖ Bekker. Placet. SCHAEFER.

P. 89. v. 10. οὐ] μὴ Aldina Tayl., in qua proximum ἐπιστολὴν subnotatum est. REISK. Hoc si libri bonae notae omitterent, posset videri ab interprete profectum. SCHAEFER.

P. 89. v. 15. Διοπείθους] τοῦ Διοπείθους Aldina Tayl. REISK. Ante Διοπείθους codd. L. M. Dd. et Ee. addunt τοῦ. AUGER. Malim additum. SCHAEFER.

P. 89. v. 18. πολεμίου] πολέμου Aug. secundus. REISK.

P. 89. v. 20. ὑπ' ἐκείνου] ὑπ' ἐκείνῳ appendix Francofurt. REISK. Cod. U. praepositionem omittit. AUGER. Malim ὑπ' ἐκείνῳ. SCHAEFER.

P. 89. v. 22. ποιεῖται πολλὴν] πολλὴν ποιεῖται Bavar. REISK. πολλὴν ποιεῖται Auger. et Bekker. Hic ordo mihi etiam placet. SCHAEFER.

P. 89. v. 24. ἐπιβουλεύοντος] In fine argumenti addit Aug. secundus ea, quae in Scholiis p. 54. ed. Paris. primo loco leguntur. Τινὲς ἐνόμισαν usque ad πρὸς ἑτέρους εἰσηγήσεως. Recte vero: nam est haec quoque lacinia Libaniani argumenti. Leguntur haec

etiam in Wolfiana ut appendix vel pars argumenti. REISK. Omnes manuscripti codices, quos quidem viderim, desinunt ad ἐπιβουλεύοντος, nec habent hypotheseos Libanianae appendicem. Habent Ald. et Fel. cum eodem titulo ac vulgata; ed. Par. habet inter scholia et sine titulo. Post ἐπιβουλεύοντος codd. Y. et Ee. haec adiiciunt quasi per appendicem: οὗτος δὲ ὁ *Διοπείθης* *) *Μενάνδρου τοῦ κωμικοῦ* (Ee. *ποιητοῦ*), ὁ δὲ *Μένανδρος φίλος ἦν Δημοσθένους*, (pergit Ee.) δι' ὃν **) ὑπὲρ *Διοπείθους βουλεύεται*. AUGER. Omisit hanc appendicem etiam Bekkerus. Sed habet Augerus, e cuius editione hic addendam putavi. SCHAEFER.

ΠΟΙΟΥ ΕΙΔΟΥΣ Ο ΛΟΓΟΣ.

Τινὲς ἐνόμισαν τὸν λόγον δικανικοῦ εἴδους, λέγοντες ὅτι ἀπολογίαν ἔχει Διοπείθους καὶ κατηγορίαν Φιλίππου. ὁ δὲ Ἐπιφάνιος ὁ τεχνικὸς [1]) *συμβουλευτικοῦ λέγει αὐτὸν εἴδους εἶναι, ἐπειδή, φησί, τῆς κατηγορίας πλείονα τὴν συμβουλὴν* [2]) *ἔχει. τὸ δὲ ἀληθέστερον οὕτως* [3]). *εἰ γὰρ ἦν παρεστηκὼς* [4]) *ὅ τε κατηγορούμενος καὶ ὁ διώκων, καλῶς ἄν, ὡς ἐν δικαστηρίῳ καὶ κρίσει αὐτῶν ὄντων, ἐλέγομεν εἶναι τὸν λόγον εἴδους δικανικοῦ. ἀλλ' ἐπειδὴ οὔτε δικαστήριον ἦν, οὔτε Διοπείθης παρῆν, οὔτε Φίλιππος, ἀλλ' ὁ ῥήτωρ προσκοπῶν* [5]) *οὔτε τὴν ἀπολογίαν Διοπείθους, οὔτε τὴν κατηγορίαν Φιλίππου, ἀλλὰ τῆς πόλεως τὸ συμφέρον συνεβούλευσε, καλῶς ἂν τὸν λόγον εἴποιμεν εἴδους εἶναι συμβουλευτικοῦ. τὸ δὲ προοίμιον ἀπὸ εὐνοίας, ἀπὸ συστάσεως* [6]) *τοῦ οἰκείου προσ-*

---

*) Add. πατὴρ μὲν ἦν e Cod. Rehdiger. V. Meinekii Menandrea p. XXIV. SCHAEFER.

**) Meinekius l. c. coniicit διό. Idem argumentis chronologicis vincit, illam de Demosthenis et Menandri amicitia narrationem fictam esse. SCHAEFER.

1) ὁ τεχνικὸς] *artifex* vel *artificiosus*. Cognomentum esse puto, sicut illa sunt: *Νικάνωρ* ὁ *στιγματίας* a cura distinctionum; *Δίδυμος* ὁ *χαλκέντερος* ob indefatigabilem industriam. WOLF. Est in universum *rhetor:* ne de cognomento κατ' ἐξοχὴν imposito cogites. SCHAEFER.

2) πλείονα τὴν συμβουλὴν] Sic causae statum Fabius iubet indagare lib. 3. cap. 6. *Statum esse in eo iudicabo, quod dicerem, si mihi plus quam unum dicere non liceret.* WOLF.

3) οὕτως] In Aug. secundo abest ἐστίν. REISK.

4) εἰ γὰρ ἦν παρεστηκὼς] Hoc non abhorret a praeceptis Aristotelis, qui α. *Ῥητορικῶν* genera causarum genere auditorum distinguit, quorum alii sunt θεωροί, alii ἐκκλησιασταί, alii δικασταί. WOLF. Sic legitur in Aug. secundo. REISK.

5) προσκοπῶν] προσκόπτων, *impingens*, *offendens:* προκόπτων, *promovens*. Neutrum huc quadrat. Lego igitur προσκοπῶν, *rationem habens*. Sic προσκοπεῖν τὰ κοινά, *consulere reipublicae*, προσκοπεῖσθαι τὰ ἑαυτοῦ, *suum agere negotium*. WOLF. Pro προσκοπῶν in Aug. secundo est προσκόπτων, quod idem est in appendice Francofurtana. REISK. Ald. et Fel. προσκόπτων. AUGER.

6) συμβουλευτικοῦ. — συστάσεως] Sic Aug. secundus. REISK.

ὥπου. ἐπειδὴ γὰρ τοῦ μὲν κατηγορεῖ, τοῦ δὲ ὑπεραπολογεῖται, τὴν ὑποψίαν ἀποκρούεται τῆς τε ἔχθρας καὶ τῆς εὐνοίας [7]) διὰ τῆς πρὸς ἑτέρους εἰσηγήσεως [8]).

ANNOTATIONES AD ORATIONEM DE REBUS CHERSONESI.

P. 90. *ΠΕΡΙ ΤΩΝ — ΔΙΟΠΕΙΘΟΥΣ*] Titulus est in Aug. secundo: περὶ τῶν ἐν Χεῤῥονήσῳ πραγμάτων, ἢ ὑπὲρ Διοπείθους. Wolf. in farragine annotavit, appellari hanc orationem solere hoc quoque titulo: ὑπὲρ τῶν ἐν Χεῤῥονήσῳ στρατιωτῶν. Titulo orationis adiunxi vocabula ἢ ὑπὲρ Διοπείθους. REISK. In Augeriana titulus hic est: Ὁ περὶ τῶν ἐν Χεῤῥονήσῳ λόγος. Simplicior etiam in Bekkeriana: Ὁ περὶ τῶν ἐν Χεῤῥονήσῳ. Add. not. ad p. 88. v. 2. tituli. SCHAEFER.

P. 90. v. 1. Ἔδει μὲν κ. τ. λ.] Hermogenes p. 234. locum hunc allegat in exemplum εὐκρινείας seu perspicuitatis orationis. REISK. Verba Ἔδει μὲν — ἀποφαίνεσθαι citat Rufus p. 78. non sine scripturae diversitatibus, quas deinceps indicabo. SCHAEFER.

P. 90. v. 1. Ἔδει μὲν κ. τ. λ.] Tale fere est exordium Caesaris apud Sallustium: „Omnes homines, Patres Conscripti, qui de rebus dubiis consultant, ab odio, amicitia, ira atque misericordia vacuos esse decet. Haud facile animus verum providet *), ubi illa officiunt, neque quisquam omnium libidini simul et usu paruit.“ WOLF.

P. 90. v. 1. ἄνδρες] Deest Harlei. REISK. Omisit etiam Rufus. SCHAEFER.

---

7) τῆς τε ἔχθρας καὶ τῆς εὐνοίας] τῆς τέχνης καὶ τῆς εὐνοίας Aug. secundus. REISK.

8) διὰ τῆς πρὸς ἑτέρους εἰσηγήσεως] *per introductionem ad alios.* Aenigmati similia sunt verba. εἰσήγησιν interpretantur συμβουλὴν, διδασκαλίαν, νουθεσίαν, παραίνεσιν, *consilium*, *doctrinam*, *admonitionem*. Ducitur autem hoc exordium, si rem spectes, ἀπὸ παραινέσεως. Quare Demosthenes, dum reliquos oratores vel perstringit, vel admonet, hoc studet efficere, ut sibi, tanquam in solius reipublicae commodum intento, nec affectibus indulgenti, fides habeatur. Turpe enim est doctori, cum culpa redarguit ipsum. WOLF. Augerus vertit: *dum alios officii commonefacit.* SCHAEFER.

*) Malim *pervidet.* WOLF.

P. 90. v. 1. τοὺς λέγοντας ἅπαντας ἐν ὑμῖν] Ordo est, ἅπαντας τοὺς λέγοντας ἐν ὑμῖν. Neque enim iungo ποιεῖσθαι ἐν ὑμῖν λόγον, etsi id quoque hic fieri posset. Verum aliquando fit, ut huiusmodi verborum traiectiones non animadversae diversam gignant sententiam. Sic paulo post: οὓς κατὰ τοὺς νόμους ἐφ' ὑμῖν ἐστιν, ὅταν βούλησθε, κολάζειν: rectius iungitur κολάζειν κατὰ τοὺς νόμους, quam ἔστιν ἐφ' ὑμῖν κατὰ τοὺς νόμους, *legibus vobis licet*. WOLF.

P. 90. v. 1. ἐν ὑμῖν] Omisit Rufus. SCHAEFER.

P. 90. v. 2. πρὸς ἔχθραν — πρὸς χάριν] δι' ἔχθραν ἢ χάριν, ἔχθρας ἢ χάριτος ἕνεκα. WOLF.

P. 90. v. 2. λόγον] Rufus τοὺς λόγους. SCHAEFER.

P. 90. v. 2. μήτε] Pro secundo μήτε Rufus habet μηδέ. SCHAEF.

P. 90. v. 3. τοῦτ'] ταῦτ' Bavar. REISK.

P. 90. v. 7. ὑμᾶς — τοὺς πολλοὺς] *vos multos*, id est τὸν δῆμον, vulgus, multitudinem, populum. In Latino sermone vel nomen vel pronomen videtur omittendum: coniungi enim utrumque non potest. οἱ λέγοντες, id est οἱ ῥήτορες, οἱ σύμβουλοι, oratores, consiliarii, sunt quasi duces: οἱ πολλοὶ, id est ὁ δῆμος, reliquus exercitus. Sed quid faciat τὸ ἄλογον, id est multitudo, si τὸ ἡγεμονικὸν, id est magistratus, vel erroribus vel pravis affectibus ducitur? Quidam Alexandri Magni exercitum, illo sublato, Polyphemo excoecato non insulse comparavit. WOLF.

P. 90. v. 8. πάντα τἄλλ'] τἄλλα πάντ' Harlei. REISK.

P. 90. v. 8. ἀφέντας] γρ. ἀφελόντας Par. septimus. REISK.

P. 90. v. 11. ἐνδέκατον μῆνα τουτονὶ] Posset intelligi, si verba sola spectes, *mense abhinc undecimo*, ut infra τρίτον ἢ τέταρτον τουτὶ ἔτος, *anno abhinc tertio aut quarto*. Sed sententia cogit, ut sic accipias: Philippum iam undecimum mensem versari in Thracia. Sequitur enim post: δέκα μῆνας ἀπογενομένου τἀνθρώπου. WOLF.

P. 90. v. 13. εἴρηνται] Pro εἴρηται legendum εἴρηνται. WOLF. εἴρηται Aldus, P. Manutius. Sed Wolf. et emendator Lessingianus vulgatam praeferunt. In August. tertii texto scriptum est ἔκρηκται, sed superscriptum γρ. ἤρηνται. REISK.

P. 90. v. 15. κατὰ] Omittit appendix Francofurtana. REISK.

P. 90. v. 15. κατὰ τοὺς νόμους — κολάζειν] V. not. ad v. 1. SCHAEFER.

P. 90. v. 16. κολάζειν] Hic finio πρότασιν periodi. WOLF.

P. 90. v. 16. δοκῇ] δοκεῖ Aug. primus. δοκεῖν Bavaricus, sed cum vulgata superscripta. REISK.

P. 90. v. 17. μικρὸν] σμικρὸν Aug. secundus, Aldus, Felic. Sed Harl. μικρὸν. REISK. σμικρὸν Auger. et Bekker. SCHAEFER.

P. 90. v. 17. ἐπισχοῦσι] ἐπίσχωσι: s. οἱ φιλαπαίζοντες ῥή-

τορες. Felicianus ἐπισχοῦσι dativo plurali, ut ad ὑμῖν referatur. *sive vobis iam eos punire, sive moram interponere visum fuerit.'* WOLF. Wolfius in farragine: „ἐπίσχωσι. Scil. οἱ Διοπείθους κατηγοροῦντες. Sed quid si ἐπισχοῦσι? scil. ὑμῖν τοῖς Ἀθηναίοις. Sic Felicianus habet." ἐπισχοῦσι dant Aug. primus, Lessingianus cum γρ. item Weimaranus, Paulus Manutius, Felicianus, editio Wolfii. Sed index Pauli vulgatam refert, item appendix Francofurtana. Praetuli ἐπισχοῦσι. Subaudi ὑμῖν. Aptus est hic dativus ab ἐγχωρεῖν. *existimo, licere vobis, sive iam nunc statim punire visum fuerit, sive poenam paulisper inhibentibus* (id est *inhibueritis*). REISK. Immo: *existimo, licere vobis de iis deliberare, sive iam nunc placeat, sive moram interponere velitis.* De sola enim deliberatione Orator hic loquitur. Conf. v. 22. s. Augerus pessime revocavit ἐπίσχωσι. SCHAEFER.

P. 90. v. 17. αὐτῶν] τούτων Weimaranus, appendix Francofurtana, Laud. REISK.

P. 90. v. 18. δεῖν] δεῖ: potest ita legi, ut a superiore periodo separetur. Sed si legas δεῖν, pendebit a verbo ἡγοῦμαι, et erit, opinor, aptius. WOLF. Praetuli δεῖν in infinitivo. REISK. δεῖ nihil est causae cur mutemus, revocaruntque Auger. et Bekker. SCHAEFER.

P. 90. v. 18. διϊσχυρίζεσθαι] ἰσχυρίζεσθαι simplex Bavar. REISK. Simplex dedit Bekker. SCHAEFER.

P. 90. v. 20. καὶ δυνάμει] Non ignoro vim usumque dativi. Videtur tamen convenientius καὶ σὺν δυνάμει vel καὶ ἐν δυνάμει. REISK. Vulgatam satis tuetur Xenophon Hellen. III. 5. 9. ἀφικόμενοι πολλῇ δυνάμει. In eiusdem Anab. I. 8. 1. vide ne verior sit scriptura ὅτι βασιλεὺς στρατεύματι πολλῷ προσέρχεται. SCHAEF.

P. 90. v. 21. ὑστερήσωμεν] Vulg. ὑστερίσωμεν. ὑστερήσωμεν Bavar. Ald. Felic. ὑστερήσομεν (in indicativo) Aug. primus. REISK.

P. 90. v. 22. σῶσαι, περὶ τούτων δ'] τὸ σῶσαι absolvit antecedens periodi. Particula δὲ non est adversativa, sed ἐμφατικὴ hoc loco, ut *vero* apud Latinos. WOLF. τούτων etiam in texto Aug. tertii est, sed nova manus extremae voci ον superscripsit. Aldina Taylori dat τούτῳ. Lambinus in indice aut deletum vult δ', aut cum δὴ mutatum, nulla de causa. Etiam Lessingianus dat περὶ τούτων δή. REISK. δὴ voluit etiam Taylorus in Reiskii praefat. ad Annotatt. p. 118. V. not. ad p. 84, 6. SCHAEFER.

P. 91. v. 1. παρεσκευάσθαι] παρασκευάσθαι Ald. Tayl. dubium relinquens, num παρασκευάσασθαι voluerit. REISK.

P. 91. v. 2. τοῖς περὶ τῶν ἄλλων θορύβοις] διὰ τοὺς θορύβους. S. πραγμάτων, de aliis rebus minus necessariis. Vel περὶ τῶν ἄλλων πολιτῶν, qui minus nocere possunt. WOLF. Malim τοῖς παρὰ τῶν ἄλλων [id est τῶν ἀντιλεγόντων ἐμοὶ ἀπαντῶσι] θορύβοις, *fremitibus mihi occurrentibus ab aliis*, h. e. ab adversariis meis,

qui mihi obloquuntur. REISK. Vulgata bene habet. τῶν ἄλλων autem neutrius est generis, nec quidquam ad hoc subaudiendum. SCHAEFER.

P. 91. v. 2. ἀπὸ τούτων ἀποδρᾶναι] *aufugere, subterfugere.* ἀντὶ τοῦ, ταῦτα παραδραμεῖν καὶ παραλιπεῖν, καταμελεῖν τούτων. WOLF.

P. 91. v. 3. ἀπόδρᾶναι] Vulg. male ἀποδράναι. SCHAEFER.

P. 91. v. 3. πολλὰ δὲ θαυμάζων — ἐν τῇ βουλῇ] Citant non sine scripturae vitiis Anecd. Bekk. p. 148, 17. SCHAEFER.

P. 91. v. 3. πολλὰ] πολλοὺς Harl. REISK.

P. 91. v. 5. οὐδενὸς ἧττον — τεθαύμακα] ἀντὶ τοῦ, ἐν τοῖς μάλιστα. Non est οὐδενὸς ἀνθρώπου, sed οὐδενὸς πράγματος ἧττον. WOLF.

P. 91. v. 7. ἄγειν τὴν εἰρήνην] τὴν εἰρήνην ἄγειν Aug. primus et Harlei. REISK. τὴν εἰρήνην ἄγειν Bekker. SCHAEFER.

P. 91. v. 7. ἔστι δὲ, εἰ μὲν κ. τ. λ.] S. τὴν εἰρήνην ἁπλῶς ἄγειν. *Licet autem pacem simpliciter servare,* etc. ἐφ' ὑμᾶς, οὐδὲν δεῖ λέγειν, est ἀσύνδετον, cum asseveratione accipiendum, sic: *nihil dicendum est.* Alioqui ἔστι δὲ et οὐδὲν δεῖ λέγειν ἀνακολούθως coniungi videbuntur, nisi legas εἰ μὲν γὰρ ἡσυχίαν Φίλιππος —. Possit etiam ἔστι δέ; negativa interrogatione legi. *Id vero licet?* Sed prior distinctio mihi magis probatur. WOLF. Post ἔστι δὲ videtur τἀληθὲς οὕτως aut tale quid deesse. *Verum res sic se habet.* REISK. Recte versum: sed nihil excidit. Post δὲ Bekkerus posuit lineolam, indicium suspensae orationis: cuius loco coli signum poni poterat. Non dissimilis est constructio in Euripid. Phoen. 1013. Pors., ubi nec de ellipsi cogitandum, nec verba interrogative accipienda. Mirum vero interpretes Tragici non meminisse formularum δῆλον δέ, φανερὸν δέ, etc. quarum omnium consimilis est ratio. SCHAEFER.

P. 91. v. 8. ἡμετέρων] Sic etiam Aug. tertius e correctione: nam prima manus dederat ὑμετέρων. REISK.

P. 91. v. 10. συσκευάζεται] συσκευάζεσθαι index Aldi. παρασκευάζεται Aug. secundus. REISK.

P. 91. v. 11. ὑμᾶς] Sic etiam Bavaricus, sed cum ἡ superscripto. ἡμᾶς Harlei. REISK. Bene Bekker. ἡμᾶς. SCHAEFER.

P. 91. v. 11. οὐδὲν δεῖ λέγειν] γρ. μηκέτι δεῖ λ. Paris. septimus. οὐδὲν ἀντιλέγειν index Lambini. Aug. secundus δεῖν dat: quod natum videtur e fine voc. οὐδέν. Quod si ergo δεῖ plane tollas, cohaerebunt ista inter se, ἔστι δὲ — οὐδὲν λέγειν, et tum plana atque integra erit haec oratio. REISK. Vulg. οὐδέν. Praetuli ob euphoniam οὐκέτι, quod codd. K. M. habent in textu, et Dd. proponit inter lineas. AUGER. Utrumque iungens legam οὐκέτι οὐδὲν δ. λ. s. οὐδὲν οὐκέτι δ. λ., quomodo p. 1159, 26. ὅτι ἀσθενοίη καὶ οὐδὲν οὐκέτι εἴη ἡ ἄνθρωπος. SCHAEFER.

P. 91. v. 11. λέγειν] Accipi debet pro ἀμφισβητεῖν vel διστάζειν, aut alias sic est legendum: οὐδὲν δεῖ λέγειν ἄλλ' [id est ἄλλο], ἢ ἁπλῶς εἰρήνην ἀκτέον. Subaudi εἶναι. *nihil aliud dicendum est, quam hoc simplex, pacem esse agendam, tuendam.* Sed praestat nihil hic moveri et priorem interpretandi rationem praeferri. REISK.

P. 91. v. 11. καὶ τά γε — ὁρῶ] ἀντὶ τοῦ, καὶ ὑμᾶς γε ἑτοίμους ὑπάρχοντας ὁρῶ τὴν εἰρήνην ἄγειν. WOLF.

P. 91. v. 12. ὑμῶν] ἡμῶν Paris. septimus. REISK. ἡμῶν non displicet. SCHAEFER.

P. 91. v. 12. ὑπάρχοντα] ὑπάρχειν Aug. secundus, editio Wolfii et Aldi: sed index Aldi et ed. Felicianea consensit vulgatae, item appendix Francofurtana et Harlei. REISK. Vulg. ὑπάρχειν. Plerique libri habent ὑπάρχοντα. Ego legi ὑπάρχονθ', quod dant aliqui. AUGER. ὑπάρχονθ' etiam Bekker. SCHAEFER.

P. 91. v. 12. ἡμεῖς ὠμόσαμεν] Inverso ordine Aug. primus et appendix Francofurtana. εἰ δ' ἃ ὠμόσαμεν ἡμεῖς Harlei. REISK. ἡμεῖς omisit Bekker. Et rectius abest: nam Philippus eodem iureiurando obstrictus tenebatur; ut ad ὠμόσαμεν subaudiendum sit ἡμεῖς καὶ ὁ Φίλιππος. SCHAEFER.

P. 91. v. 16. Διοπείθην] V. not. ad p. 92, 7. SCHAEFER.

P. 91. v. 16. τοὺς κληρούχους] κληροῦχοι, inquit Harpocratio, Δημοσθένης ἐν ὀγδόῳ Φιλιππικῶν. κληροῦχοι ἐκαλοῦντο, οὓς Ἀθηναῖοι ἔπεμπον ἐπὶ τὰς πόλεις, ἃς ἐλάμβανον, κλήρους ἑκάστοις διανεμοῦντας: imo διανεμοῦντες referendo ad Ἀθηναῖοι. AUGER. Praestat διανέμοντες, quod habent Anecd. Bekk. p. 267, 32. SCHAEFER.

P. 91. v. 17. ἡμετέρων] Ita et Harlei. Sed edit. Wolf. ὑμετέρων. REISK. Minus recte ὑμετέρων Auger. SCHAEFER.

P. 91. v. 18. ὑπὲρ ὧν — ταυτὶ] ὑπὲρ ὧν, scilicet ἀδικημάτων τοῦ Φιλίππου. κύρια non sine causa additur. Multa enim fiebant irrita decreta. Vult Athenienses suo ipsorum gladio iugulare, quasi dicat: Vos ipsi decrevistis, pacem esse a Philippo violatam: et tamen dubitatis adhuc, an pro hoste sit habendus? WOLF.

P. 91. v. 18. ὑπὲρ] περὶ Paris. octavus. REISK.

P. 91. v. 18. ὑμέτερα] ἡμέτερα Harlei. REISK.

P. 91. v. 18. ἐγκαλοῦντα] Mirificum quid huic loco in Augustano tertio contigit.. Prima manus dederat vulgatam: tum corrector postremo α iota adscripsit, et idem tamen diphthongo αι superscripsit α. Miror inconstantiam. REISK.

P. 91. v. 19. ἄλλον] Omisit Bekker. πάντα τὸν χρόνον συνεχῶς compara cum ἀεὶ συνεχῶς similibusque formulis, de quibus v. not. ad Gregor. Corinth. p. 169. s. SCHAEFER.

P. 91. v. 19. τὰ] καὶ Aug. secundus. REISK.

P. 91. v. 19. τὰ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων] Intelligi potest vel de inita cum illis societate, vel, Philippum, illis victis, factum potentiorem bellum inferre cogitare Atheniensibus: id quod passim in Philippicis inculcatur. WOLF.

P. 91. v. 20. βαρβάρων] Abest ab edit. P. Manut. REISK.

P. 91. v. 20. λαμβάνων] Malim προλαμβάνων: nisi duo haec vocabula, λαμβάνων καὶ, malis induci. Et facile λαμβάνων e proximo βαρβάρων exsistere potuit. REISK. Haec vero est intolerabilis gravique viro indigna levitas coniectandi. SCHAEFER.

P. 91. v. 20. ἡμᾶς] ὑμᾶς Paris. octavus, Aug. primus, Bavar. et Harlei. REISK.

P. 91. v. 21. ὡς πολεμεῖν] ὡς συμβουλεύειν πολεμεῖν index Lambini. REISK.

P. 91. v. 21. ἁπλῶς] In Aug. tertio a nova manu est additum ut inserendum. Abest id a Paris. secundo et tertio, item a Bavarico. REISK. Omisit Bekker. SCHAEFER.

P. 91. v. 21. ἄγειν εἰρήνην] ἄγειν τὴν εἰρήνην Aug. secundus. REISK.

P. 91. v. 22. ἡμῖν] ὑμῖν Aug. secundus, P. Manut. et Harlei. REISK.

P. 91. v. 25. ἀμύνεσθαι] ἀμύνασθαι Paris. secundus, Aug. primus. Utrumque Bavaricus. REISK.

P. 91. v. 26. ἡμῖν] ὑμῖν Bavar. sed cum ἡ superscripto. ὑμῖν etiam Harlei. dat. REISK.

P. 91. v. 26. μὴ] Omittit appendix Francofurtana. πλὴν ἢ τοῦτο λέγουσιν Ald. Tayl. REISK.

P. 91. v. 26. ἕως] F. ὅτι, ἕως. WOLF. ὡς, ἕως index Lambini. Post νὴ Δία Wolf. addi vult ὅτι, quod eodem cum illo redit. REISK. Ante ἕως velim addi iuxta Wolfii vel Lambini mentem ὅτι vel ὡς, sine quibus tamen phrasis utcumque intelligi potest. AUGER. ὡς, ἂν ἀπέχηται — Bekker. quae ratio est lenissima. Conf. p. 92, 6. SCHAEFER.

P. 91. v. 28. [τὸν] πόλεμον] Articulum omittit Aug. primus. REISK. Unicos Auger. amovit. Articulum omisit Bekker. SCHAEF.

P. 92. v. 1. ταύτῃ] Pro ταύτην rectius legitur ταύτῃ, hoc est, τουτονὶ τὸν τρόπον. WOLF. Vulg. ταύτην. ταύτῃ Paris. quintus, Ald. Lessing. Felicianea, quod probat Wolf. In Aug. tertio prima manus dederat ταύτην, sed corrector ν erasit. ταύτην est in Harl. Praetuli ταύτῃ. REISK.

P. 92. v. 2. οὔθ' ὑμῖν] Pro ὄνθ' ὑμῖν lege οὔθ' ὑμῖν. WOLF. Cum in Aldina esset ὄνθ' ὑμῖν, correxit Wolf. ut editum est, item emendator Lessing. Pro ὑμῖν dant ἡμῖν Paris. quintus, se-

ptimus, octavus, Aug. primus et tertius et Harlei. REISK. Malim ἡμῖν. SCHAEFER.

P. 92. v. 2. ἅπασιν] Post h. v. pone interpunctionem minorem: nam quod sequitur οὐ μὴν ἀλλ', refertur ad antegressum μέν. SCHAEFER.

P. 92. v. 3. οὐ μὴν ἀλλ' ἐναντία συμβαίνει κ. τ. λ.] Verbum verbo: *Quin etiam ita fit, ut contraria accusationibus, quibus Diopithen invadunt, etiam haec ipsa dicant*, hoc est, dum accusant, excusant hoc ipso, quod Philippum atrociora designantem non accusant. WOLF.

P. 92. v. 3. ἅς] Pro αἷς nostrum ἅς habuit. OBSOP. Alibi lectum esse dandi casu αἷς, ostendit Obsopoeus, ut respondeat casui antecedenti. κατηγορεῖν κατηγορίας τινὸς Atticismus satis notus. WOLF. αἷς Paris. secundus et tertius, item Bavaricus in texto cum vulgata superscripta. Necesse quoque est in eo Aldino, quod penes Obsopoeum fuit, αἷς fuisse, cum ille e suo Pannonico ἅς proferat, quod in meo Aldino reperi. REISK. ἅς: nonnulli codd. legunt οὕς. AUGER. Augerus, opinor, in hac nota scripsit, certe voluit scribere: — *legunt* αἷς. αἷς adscivit Bekkerus. Hoc magis congruum videtur mori Oratoris, siquidem haec non est attractio: quanquam attractionem esse non negem. V. Gerdorfiana in not. ad Rüdigeri Dissertat. p. 130. SCHAEFER.

P. 92. v. 6. ἄν] ἐὰν Harlei. REISK.

P. 92. v. 7. Διοπείθει] Διοπείθῃ Aug. secundus et tertius. Et sic quoque p. 91, 16. et alibi. REISK.

P. 92. v. 8. ποιεῖν αὐτὸν] Invertit ordinem Bavaricus. REISK.

P. 92. v. 8. ποιεῖν αὐτὸν φήσομεν] Cum interrogatione. WOLF.

P. 92. v. 8. ἀλλὰ νὴ Δία κ. τ. λ.] μίμησις εἰρωνική. WOLF.

P. 92. v. 10. ἐξελέγχονται] Post ἐξελέγχονται videtur φλυαροῦντες vel tale quid deesse. *In his quidem ineptientes vel nugantes arguuntur; verumtamen mercenarii modis infandis insolescunt*, id est, verumtamen de hoc certe gravi de causa queruntur, quod mercenarii —. REISK. Nihil deest, sed Reiskius hic quoque defectum odorans morem antiquum obtinet. Gravius etiam errat Augerus ταῦτα μὲν ἐξελέγχονται sic explicans: „*haec* (scilicet ea quae agit Philippus) *convincuntur, redarguuntur*, i. e. iniqua esse deprehenduntur." Immo ἐξελέγχονται οἱ ἐκεῖνα λέγοντες. SCHAEFER.

P. 92. v. 10. δὲ] Omittunt Aldus et Felicianus. Sed addit Aldina Taylori et appendix Francofurtana. REISK. Adieci δὲ, quod abest a vulgata, et habent plurimi et optimi codices. AUGER.

P. 92. v. 10. περικόπτοντες τὰ ἐν Ἑλλησπόντῳ] συλῶντες τοὺς Ἑλλησποντίους καὶ πορθοῦντες τὴν χώραν. WOLF.

P. 92. v. 10. τὰ] τοὺς Aug. tertius. REISK. τοὺς si plures haberent libri, non repudiarem. Conf. p. 116, 19. SCHAEFER.

P. 92. v. 11. κατάγων τὰ πλοῖα] ἐκ τῆς θαλάττης ἐπὶ τοὺς λιμένας ἄγων καὶ διαρπάζων. Suidas citans octavam Philippicam, hoc est, Chersonesitanam hanc, exponit ληΐζεσθαι καὶ κακοῦν, καὶ μὴ ἐᾶν τοὺς πλέοντας, ὅποι βούλοιντο, πλεῖν, ἀλλ' εἰς τὰ οἰκεῖα χωρία τοῖς ληστεύουσι κατάγειν. WOLF. Citat h. l. Harpocrat. v. κατάγειν τὰ πλοῖα. REISK.

P. 92. v. 12. γιγνέσθω] γενέσθω Aug. secundus. Caret hoc vocabulo Paris. septimus. REISK.

P. 92. v. 13. ἐπὶ πᾶσι δικαίοις] δικαίως καὶ εἰλικρινῶς, ἀκιβδήλως, ἀδέκαστοι, ἀδωροδόκητοι ὑπάρχοντες. WOLF.

P. 92. v. 13. δικαίοις] δικαίως Paris. octavus. REISK.

P. 92. v. 15. ταύτῃ] ταῦτα Harl. REISK.

P. 92. v. 16. οὕτω τὴν] Ita etiam dat Harlei. Sed ed. Wolf. οὕτω καὶ τὴν, quod malim. REISK. οὕτω καὶ τὴν Auger. Particula facile caremus. SCHAEFER.

P. 92. v. 20. παρελθόντα] Pro παρελθόντα antiquum παρόντα habuit. OBSOP. παρόντα Paris. secundus, quintus, septimus, Ald. Lessing. Aug. primus, index P. Manutii, appendix Francofurtana. In Aug. tertio consensit textum vulgatae, secunda manus alteram lectionem superscripsit. Neque παρελθόντα satis placet, quamvis ferri possit, neque παρόντα, quod plane vitiosum est. Videtur h. l. vetustis in libris gemina versata lectio, in aliis παρεαθέντα (a παρεᾶν); et profecto inter hoc vocabulum et παρελθόντα quam parum discriminis est in literarum ductibus! in aliis, eodem significatu, παρεθέντα (a παρίέναι), *transmissa*, *neglecta*: quam posteriorem lectionem reliquis equidem praeferam. REISK. Vulgatae ulcus satis patens Augerus callide incrustavit sic vertendo: *per quae* (incommoda) *superiori tempore res nobis omnes perierunt.* Bekkerus bene adscivit παρόντα statimque ἀπόλωλεν mutavit in ἀπολώλεκεν. Quorum hic est sensus: *quae nunc fiunt, rempublicam disperdiderunt.* Conf. p. 95, 5. ss. SCHAEFER.

P. 92. v. 21. ἁπάντων] πάντων Bekker. SCHAEFER.

P. 92. v. 22. γίγνεσθαι] γίνεσθαι Harlei. REISK.

P. 92. v. 23. δύναμιν συνεστηκυῖαν] perpetuum exercitum, quem alibi nominat συνεχῆ παρασκευήν. WOLF.

P. 92. v. 23. συνεστηκυῖαν ἀεὶ] ἀεὶ συνεστηκυῖαν Harlei. REISK.

P. 92. v. 23. ἀεὶ] Abest ab Aug. primo. REISK.

P. 92. v. 28. ἃ] ὧν Paris. quintus. REISK.

P. 93. v. 1. δαπανήσωμεν] Ita et Harl. δαπανήσομεν ed. Wolfii. REISK.

P. 93. v. 1. ἀνηλωκέναι] Sic et Bavar. sed cum α super η scripto. REISK. In omnibus, quos novi, codicibus est ἀνηλωκέ-

ναι. Auctoritate Atticistarum, qui affirmant, apud Atticos hoc verbum α non mutare in η, quod α longum sit, post Valckenaerium, qui ad Phoen. v. 591. Atticistarum praeceptum argumentis probare studebat, mos invasit hoc η in α mutandi. Tamen nuper Elmsley *) ex Inscriptionibus probavit, Atticos huic verbo augmentum dedisse, atque Hermannus ei assentitur ad Ai. 1028., addens, augmenti omissionem esse orationis vulgaris: quae phrasis late patet. Si res in se spectatur, mihi quidem videtur a Mss. lectione non recedendum esse. In Demosthene, ubi η est in contextu editionis Reiskianae, vel omnes Mss. sic habent, vel plerique. Duobus locis orationis de Cor., p. 228. l. 8., ubi est ἀνάλωκε, et p. 247. l. 6., ubi ἀναλωκυῖαν, ex plurimis et optimis codd. restituendum est η. BREMI. ἀναλωκέναι Bekker. Idem probat Fischer. ad Weller. III. 1. p. 34. SCHAEFER.

P. 93. v. 4. ὅτι καὶ νῦν — προφάσεις] ὅτι τἄλλα ταῦτα (scilicet τὰ λεγόμενα) ἐστὶ λόγοι, ἤγουν ψεύδη ἀνύπαρκτα, καὶ προφάσεις, τῆς προδοσίας προκαλύμματα. WOLF.

P. 93. v. 4. τἄλλα] Id est πάντα. Vim vocabuli sic ferme sentias, si Latine sic reddas: Reapse quod agunt, hoc est, ut Philippum secundent et amplificent. Caeterum, in Diopithem quae criminantur, eae merae sunt offuciae: fumum vobis vendunt: veram suam designationem atque contentionem his nugis obscuratum eunt atque celatum. REISK.

P. 93. v. 6. ὑμῶν] ἡμῶν Paris. septimus et octavus et Harleianus. REISK. ἡμῶν praeferam. SCHAEFER.

P. 93. v. 7. πάνθ'] ἅπαντα Harlei. REISK. ἅπανθ' Bekker. SCHAEFER.

P. 93. v. 8. διοικήσεται] Ita et Harlei. διοικήσηται ed. Wolf. REISK. Minus recte διοικήσηται Auger. SCHAEFER.

P. 93. v. 11. κολλὴν] Ita et Harl. Sed in ed. Wolf. pro hac voce vacuum est spatiolum. REISK.

P. 93. v. 11. ὥς φασιν οἱ παρόντες κ. τ. λ.] *ut ii dicunt, qui adsunt.* μεταπέμπεται ἀπὸ Μακεδονίας, *accersit e Macedonia.* Sic malo, quam οἱ παρόντες ἀπὸ Μακεδονίας, *qui e Macedonia huc venerunt*, vel, qui apud Philippum fuerunt, ἀντὶ τῶν παραγενομένων accipere. WOLF. Vocabula ἀπὸ Μακεδονίας καὶ Θετταλίας ita stant in bivio, ut tam ad μεταπέμπεται sint legenda, quam ad παρόντες. Hoc volo. Philippus adhuc plures arcessit copias e Macedonia Thessaliaque, cuius rei auctores nobis sunt, quicunque illinc, e Macedonia Thessaliaque, huc adveniunt. REISK.

P. 93. v. 12. περιμείνας] περιμήνας Harl. REISK.

---

*) V. Elmsleiana ad Sophocl. Aiac. 1049. p. 313. ss. edit. Lips. Iphigeniarum Markland. SCHAEFER.

P. 93. v. 12. τοὺς ἐτησίας] S. ἀνέμους, quasi dicas *annuos ventos*, de quibus supra. WOLF.

P. 93. v. 12. ἐπὶ Βυζάντιον] Huc pertinere opinor Senatusconsultum illud Byzantiorum, quod in oratione περὶ στεφάνου habetur. WOLF. ἐπὶ τὸ Βυζάντιον appendix Francofurtana. REISK.

P. 93. v. 15. μενεῖν] μένειν Aug. primus. REISK.

P. 93. v. 15. ἐπὶ τῆς αὐτῆς ἀνοίας] Defectionem in bello sociali intelligo. WOLF.

P. 93. v. 15. ἀνοίας] ἀγνοίας Bavar. REISK.

P. 93. v. 15. ᾗσπερ νῦν] ὥσπερ νῦν: quid si ᾗσπερ νῦν? WOLF. Vulg. ὥσπερ. Wolf. mavult ᾗσπερ, item Lambinus seu Morellus in indice. Item mihi quoque in mentem venit praetulique: id est, ἐφ' ᾗσπερ νῦν εἰσιν. REISK. Pro ὥσπερ malim ᾗσπερ ex Wolfii coniectura, quam in textum admisit Reiskius. AUGER Reiskius sine caussa pro ὥσπερ scripsit ᾗσπερ. Nam post ὁ αὐτὸς haud raro ponitur adverbium ὥσπερ pro pronomine, quamquam saepe a viris doctis mutatum. p. 51. l. 16. τὸν αὐτὸν τρόπον, ὥσπερ, ubi H. Wolfius mavult ὅνπερ. Idem legitur p. 13. l. 19. Κατὰ Ἀριστοκρ. p. 632. l. 2. ὥσπερ τὸν Ἀθηναῖον κτείναντα, ἐν τοῖς αὐτοῖς ἐνέχεσθαι, ubi Reiskius Marklandum vituperat οἷσπερ coniicientem. Plato Phaedon. p. 86. A. εἴ τις διϊσχυρίζοιτο τῷ αὐτῷ λόγῳ, ὥσπερ σύ, ubi, quum Fischerus e Forsteri coniectura dedisset ᾧπερ, merito vulgatam lectionem Heindorfius revocavit similia nonnulla afferens. Xenophon Anab. I. 10. 10. εἰς τὸ αὐτὸ σχῆμα κατέστησεν ἐναντίαν τὴν φάλαγγα, ὥσπερ τὸ πρῶτον μαχούμενος συνῄει. Etiam καθάπερ sequitur post ὁ αὐτός, quod omnem mutandi libidinem coërcet. Κατὰ Ἀριστοκρ. p. 633. l. 17. s. τοῖς αὐτοῖς ἐνεχέσθω, καθάπερ ἂν τὸν Ἀθηναῖον ἀποκτείνῃ. p. 650. l. 13. s. ἔστω, φησίν, ὑπὲρ αὐτοῦ ἡ αὐτὴ τιμωρία, καθάπερ ἂν τὸν Ἀθηναῖον ἀποκτείνῃ. BREMI. ὥς περ Bekker. V. not. ad p. 119, 25. SCHAEFER.

P. 93. v. 16. ἐγὼ μὲν οὐκ οἴομαι] Vulg. ἐγὼ μὲν οὐκ οἶμαι. ἐγὼ μὲν οὖν οὐκ οἶμαι Paris. septimus, Aldina Taylori. οἴομαι Aug. primus. REISK. οἶμαι Auger. SCHAEFER.

P. 93. v. 17. ἡμῖν] ὑμῖν Paris. quintus et septimus. REISK.

P. 93. v. 17. εἰσφρήσεσθαι] τῇ πόλει ὑποδέξεσθαι ἐπὶ φρουρᾷ, ab εἰσφρέω, εἰσδέχομαι, εἰσάγω, καυχῶμαι, μετὰ σπουδῆς εἰσφέρω. WOLF. εἰσάξειν Aug. secundus. Scholium id est in locum glossae suffectum. εἰσφέρεσθαι Ald. Tayl. Citat h. l. Harpocrat. v. εἰσφρήσειν. REISK. Harpocratio videtur legisse εἰσφρήσειν. Εἰσφρήσειν, inquit, εἰσάξειν, εἰσδέξασθαι *), Δημοσθένης ἐν ὀγδόῳ Φιλιππικῶν. AUGER. Etiam Anecd. Bekk. p. 244, 11. Εἰσφρήσειν: εἰσφορήσειν καὶ εἰσδέξασθαι *). ἐμφαντικῶς δὲ εἶπε·

*) Immo εἰσδέξεσθαι. SCHAEFER.

διὰ γὰρ τοῦ ῥήματος τὴν φορὰν τῶν εἰσιόντων ἐδήλωσεν. Activae formae futurum habet Aristophanes Vesp. 892. Br. Sed in nostro loco propria medii vis videtur obtinere. SCHAEFER.

P. 93. v. 20. οὐκοῦν, ἡμῶν μὲν κ. τ. λ.] Aristides de D. C. p. 234. τοῦτο μὲν οὖν εἰς πρόσωπα ἐστὶ μερίσαι τὸ νόημα. ἕτερον δὲ μερισθὲν εἰς πρόσωπον καὶ τόπον, οἷον· οὐκοῦν, ἡμῶν μὲν μὴ δυναμένων — βοηθείας. REISK.

P. 93. v. 20. μὴ δυναμένων ἐνθένδ' ἀναπλεῦσαι] Scilicet ob etesias. V. p. 94, 5. SCHAEFER.

P. 93. v. 20. ἐνθένδ'] ἐνθάδε [aut ἐνθάδ'] Paris. septimus, Aug. tertius. REISK. Perpetua confusio. V. Bastii Commentat. Palaeograph. p. 807. SCHAEFER.

P. 93. v. 21. ἐκεῖ] Sic correxit Wolf. et emendator Lessingianus, cum in Aldina vitiose esset εἰκεῖ. REISK.

P. 93. v. 21. ὑπαρχούσης] οὔσης Aristides l. c. REISK.

P. 93. v. 22. αὐτοὺς] αὐτοῖς Paris. quintus et septimus. REISK.

P. 93. v. 22. νὴ Δία, κακοδαιμονοῦσι γὰρ ἄνθρωποι] τῷ εὐδαιμονεῖν opponitur τὸ κακοδαιμονεῖν. Sed malim κακοδαιμονῶσι per ῶ, παρὰ τὸ κακοδαιμονᾶν: quod et Phrynichus probat. Significat autem τῷ θεῷ ἀπεχθῆ εἶναι, deo invisum esse, malis intemperiis agi. Adversarius ait, recte eos perituros propter amentiam suam. νὴ Δία, scilicet οὐδὲν κωλύσει αὐτοὺς ἀπολωλέναι. WOLF. κακοδαιμονοῦσι etiam dat Harlei. Hermogenes Aldinus sic recitat: κακοδαιμονοῦσι Βυζάντιοι. σφόδρα γε. ἀλλ' ὅμως δεῖ σῶς αὐτοὺς εἶναι. V. p. 306. ed. Crisp. et p. 347. Schol. eiusdem p. 406, 27. haec habet: τὸ δὲ περὶ Βυζαντίων παράδειγμα, ὃ τέθεικεν ἐν τῷ περὶ μεθόδου γοργότητος [locum designat modo indicatum p. 306.] διπλῆν ἔχει τὴν ταχεῖαν ἀπάντησιν. πρὸς μὲν γὰρ τὸ, κακοδαιμονοῦσι Βυζάντιοι, ὡς παρ' ἑτέρου εἰρημένον, ἀπήντησεν ὀξέως κατ' ἐπίκρισιν εἰπών· σφόδρα γε πρὸς δὲ τὸ, ἀλλ' ὅμως δεῖ σῶς αὐτοὺς εἶναι, παρὰ τοῦ ῥήτορος αὐτοῦ τεθὲν, ἄλλη ταχεῖα ἀπάντησις γέγονεν, κατασκευαστικὴ τοῦ λεχθέντος· συμφέρει γὰρ τῇ πόλει. Idem Scholiastes p. 404, 12. v. κακοδαιμονοῦσι interpretatur per ἀχάριστοί εἰσι: quam interpretationem nescio an paucis sit probaturus. REISK. Vulg. κακοδαιμονῶσι. Correxi κακοδαιμονοῦσι, quod legitur in libris ceteris. AUGER. κακοδαιμονῶσι unice probat Lobeck. ad Phrynich. p. 81. Praefert novissimus editor Lovaniensis*) Orationis VIII. Dionis Chrysostomi in Annotat. p. 43. Videtur praeferre Passowius in Lexico s. v. κακοδαιμονέω. Praelaturus, opinor,

*) Is est, non Franc. Nicol. Gisl. Baguet, cuius nomen habet titulus, sed, quod certo mihi indicio constitit, Georg. Ioseph. Bekker, Specimine Philostrateo satis cognitus et probatus viris doctis. SCHAEFER.

erat etiam Porsonus, quem v. ad Euripid. Phoeniss. 902. Sed Bekkerus vulgatam scripturam servavit. V. Interpretes ad Aristophan. Plut. 372. SCHAEFER.

P. 93. v. 22. ἄνθρωποι] ἄνθρωποι Bekker. Locis supra p. 329. citatis adde τὸν ἄνθρωπον p. 98, 21. 118, 15. τἀνθρώπου p. 98, 23. SCHAEFER.

P. 93. v. 25. γε] Punctis subnotatum est in Aldina Taylori, quae est nota defectus. REISK.

P. 93. v. 27. ἧς] ἣν Paris. quintus, septimus, octavus, Aug. primus et secundus, Aldus et index Aldi (qui sine dubio vulgatam dare voluit) et ed. P. Manutii. Utramque lectionem dat Bavaricus. REISK.

P. 93. v. 27. ὑμᾶς] ἡμᾶς Paris. quintus et octavus, Aug. primus, Harlei. REISK. Hoc non displicet. SCHAEFER.

P. 93. v. 27. ἀμυνεῖσθαι] ἀμύνεσθαι Aug. primus. REISK.

P. 93. v. 28. ᾖ] V. not. ad p. 69, 23. SCHAEFER.

P. 94. v. 2. ποιῆσαι] ποιήσειεν Aldina Taylori. REISK.

P. 94. v. 2. διαφθαρήσεται καὶ] Absunt a Paris. octavo et Aug. primo et Harlei. REISK. Omisit Bekker. Conf. infra v. 28. SCHAEF.

P. 94. v. 2. διαφθαρήσεται καὶ διαλυθήσεται] Augerus vertit *perdatur ac dilabetur*. Rectius vertisset *perditus ac dilapsus erit*: est enim i. q. διαφθαρὲν καὶ διαλυθὲν ἔσται, quod satis arguit oppositum ᾖ, h. e. ὑπάρχῃ. Sic p. 100, 13. πεισθήσεσθε est i. q. πεισθέντες ἔσεσθε. Haec est propria horum futurorum vis, quae vulgo male habent pro simplicibus futuris passivi. Simplex enim passivi futurum non est cognatum aoristis passivi, sed derivatur a futuro activi, ῶ mutato in $\overline{ο\mu\alpha\iota}$. Quod cum ignorarent, simplicia passivorum futura, quotquot occurrunt, (neque paucus eorum numerus est,) habuerunt pro futuris mediorum per enallagen nescio quam passive positis. Conf. Porson. ad Euripid. Med. 336. SCHAEFER.

P. 94. v. 3. τί ποιήσομεν — ἐγγυητής ἐστι τούτου;] Citat Tiberius p. 58. SCHAEFER.

P. 94. v. 3. ἂν] ἐὰν Tiberius. SCHAEFER.

P. 94. v. 3. ἴῃ] ἴοι Paris. octavus, Harlei. REISK. Omisit Tiberius, nisi forte latet corruptum in duabus primis syllabis verbi sequentis: nam Technicus pro κρινοῦμεν habet ἐπικρινοῦμεν. Conf. Bastii Commentat. Palaeograph. p. 715. SCHAEFER.

P. 94. v. 3. κρινοῦμεν Διοπείθην; νὴ Δία] Augerus: κρινοῦμεν Διοπείθην, νὴ Δία. Bekkerus: Κρινοῦμεν Διοπείθην νὴ Δία. ut haec sit ὑποφορά, quam continuo sequatur ἀνθυποφορά. Bene. SCHAEFER.

P. 94. v. 3. Διοπείθην] Διοπείθη Paris. secundus, appendix

Francofurtana. Utrumque dat Bavaricus. *Διοπείθην ἰδίᾳ καὶ* τι Aldina Taylori. REISK.

P. 94. v. 4. *καὶ τί*] Post *καὶ τί* punctum habet positum Aug. secundus. REISK.

P. 94. v. 4. *ἀλλ' ἐνθένδε βοηθήσομεν αὐτοῖς;*] Cum Augero et Bekkero post *αὐτοῖς* pone punctum. Est haec nova *ὑποφορά*. SCHAEFER.

P. 94. v. 4. *βοηθήσομεν*] *βοηθήσωμεν* male Tiberius. SCHAEF.

P. 94. v. 5. *αὐτοῖς*] Pro *αὐτοῖς* stellula notato *αὐτοί*. OBSOP. Vulg. *αὐτοί*. *αὐτοῖς* Paris. quintus, septimus, octavus, Aug. primus, Harlei. margo Bavarici cum *γρ*. Prima manus in Aug. tertio *αὐτοί* dederat, sed nova *ς* appinxit. In Aldina prima est *αὐτοῖς*. Obsopoeus e suo codice Pannonico profert *αὐτοί*, quod in Aldina posteriore legitur et in Felicianea. Praetuli *αὐτοῖς*, sociis puta nostris in Cherroneso. REISK. Vulg. *αὐτοί*. Assumpsi ex codd. N. Cc. Dd. et Ee. *αὐτοῖς*, nempe Diopithi et eius sociis. Legitur in cod. K. *ἐνθένδε ἂν βοηθήσαιμεν αὐτῷ*, et supra *αὐτῷ* scribitur *αὐτοί*. M. habet *αὐτῷ*, supra quod scribit *αὐτοῖς*. AUGER. Etiam Tiberius *αὐτοῖς*. SCHAEFER.

P. 94. v. 5. *ἂν δ' ὑπὸ τῶν πνευμάτων*] *τί δ' ἂν ὑπὸ τῶν πνευμάτων* index Lambini. REISK.

P. 94. v. 5. *δυνώμεθα*] *δυνάμεθα* Harlei. REISK.

P. 94. v. 6. *ἆρ' ὁρᾶτε καὶ λογίζεσθε κ. τ. λ.*] Aristides de D. C. p. 260. *κατὰ σχῆμα γίνεται ἀξιοπιστία οὕτως· ὅταν τις τοῖς ὁμολογουμένοις ἀντὶ τῶν ζητουμένων σχήμασι χρῆται, ὡς ἐκεῖ· ἆρ' ὁρᾶτε καὶ λογίζεσθε — ὑμῶν ποιῆσαι.* REISK.

P. 94. v. 6. *ἆρ' ὁρᾶτε*] *ἀλλ' ὁρᾶτε* Aug. tertius ab antiqua manu: sed nova in margine scripsit *γρ. ἆρα*. REISK.

P. 94. v. 7. *ἔτους*] *θέρους* index Aldi, appendix Francofurtana. REISK.

P. 94. v. 8. *ἔρημον — ὑμῶν ποιῆσαι*] *iubent vos Hellesponto cedere, Hellespontum a vobis deseri.* WOLF.

P. 94. v. 10. *ἀπελθὼν — προσελθὼν*] V. not. ad p. 11, 14. SCHAEFER.

P. 94. v. 10. *ἀπελθὼν*] *ἐπελθὼν* index Aldi. *τί δαὶ ἂν ἀπελθὼν* Aug. tertius. REISK.

P. 94. v. 11. *μηδὲ Βυζαντίῳ*] *μὴ Β.* Bavaricus. REISK.

P. 94. v. 11. *καὶ γάρ*] F. *καὶ γὰρ καί*. Bene Augerus vertit: *nam et haec debetis cogitare*. V. not. ad Dionys. Halic. de C. V. p. 228. et 335. SCHAEFER.

P. 94. v. 12. *Χαλκίδα*] *Χαλκίδου* Harlei. REISK.

P. 94. v. 12. *ἥκῃ*] *ἥκειν* Paris. septimus. REISK.

P. 94. v. 13. *πρώην ἐπ' Ὠρεόν*] *ἐπ' Ὠρεὸν πρώην* Aug.

primus, appendix Francofurtana et Harlei. REISK. Hoc altero ordine Bekker. SCHAEFER.

P. 94. v. 13. ἀμύνασθαι] Vulg. ἀμύνεσθαι. ἀμύνασθαι Aug. secundus et tertius, sed in hoc ε erat superscriptum ab eadem manu. REISK. ἀμύνεσθαι Auger. et Bekker. Recte. SCHAEFER.

P. 94. v. 17. χρὴ — πειρᾶσθαι] Citant Anecd. Bekk. p. 130, 17. omittentia μὰ Δί'. SCHAEFER.

P. 94. v. 18. κατασκευάζειν] παρασκευάζειν Paris. septimus et octavus, Aug. primus, (qui, uti etiam appendix Francofurtana, Aldina Taylori et Harl., verba sic ordinata dat: πειρᾶται δύναμιν τῇ πόλει παρασκευάζειν *),) Aug. tertius, index Aldi, index Manutii. Utrumque dat Bavaricus. REISK. παρασκευάζειν Auger. et Bekker. Bene. Tuetur hanc scripturam quod mox sequitur προςπαρασκευάζειν. SCHAEFER.

P. 94. v. 20. ταύτην — πειρᾶσθαι] Citat h. l. Thomas M. v. βασκαίνειν [p. 148.], nec non vetus Lexicon apud Montfaucon. Bibl. Coisl. p. 496., nec non locum p. 95, 10. REISK.

P. 94. v. 20. διαλύειν] Melius Bekker. διαλῦσαι. SCHAEFER.

P. 94. v. 21. προσπαρασκευάζειν] Primam praepositionem omisit librarius Aug. tertii. REISK.

P. 94. v. 21. καὶ συνευποροῦντας ἐκείνῳ χρημάτων] Citant Anecd. Bekk. p. 136, 20. SCHAEFER.

P. 94. v. 21. συνευποροῦντας] συνευπορεῖν, *suppeditare de nostro, opes et vires eius augere.* WOLF. V. Lobeckii Parerga ad Phrynich. p. 595. SCHAEFER.

P. 94. v. 22. τἄλλα οἰκείως] ἐν τοῖς ἄλλοις, ὡς δεῖ, *in caeteris, ut usus postulat.* WOLF.

P. 94. v. 22. συναγωνιζομένους] In Aldina Taylori praepositio punctis erat subnotata sublationem aut defectum indicantibus. REISK.

P. 94. v. 23. πότερ' ἂν βούλοιο] Vulg. πότερα βούλοιο. Ita etiam Harlei. exhibet. πότερ' ἂν βούλοιο Aldus, Felic. Praetuli πότερ' ἂν βούλοιο, ubi ἂν non tam cum βούλοιο cohaeret, quam cum εὐθηνεῖν. REISK. Fallitur ἂν cum εὐθηνεῖν iungens. SCHAEFER.

P. 94. v. 25. νῦν ἔχει] Ordinem invertit Bavaricus. REISK.

P. 94. v. 25. τοὺς ὁποιουστινασοῦν (οὐδὲν γὰρ ἀντιλέγω)] Hinc apparet, milites illos fuisse rapacissimos et insolentissimos. WOLF. Conf. p. 92, 10. ss. SCHAEFER.

P. 94. v. 25. ὁποιουστινασοῦν] ὁποιαστινοσοῦν Aug. secundus. Possit χώρας subaudiri, sed praestat utique vulgata. REISK. Immo illud est longe ineptissimum. SCHAEFER.

P. 94. v. 26. εὐθηνεῖν] Vulg. εὐσθενεῖν. εὐθενεῖν (sine sibilo) Aug. primus, Harlei. index Lambini. εὐθυνεῖν Aug. secun-

*) Sic etiam Anecd. Bekk. l. c. SCHAEFER.

dus, in quo latet εὐθηνεῖν, quae duo verba inter se persaepe permutantur *). Praetuli εὐθηνεῖν, *bene valere*, *bene provenire*, *florere*. REISK. εὐσθενεῖν male revocavit Auger. εὐθενεῖν Bekker. V. Lobeck. ad Herodianum Phrynicho subiectum p. 465. SS. SCHAEF.

P. 94. v. 27. συναγωνιζομένης] Sic Aug. tertius in texto, sed secunda manus extremae syllabae superscripsit ους. REISK.

P. 94. v. 28. τοῦτ'] ταῦτ' Paris. secundus et quartus, item Aug. primus et Harl. REISK. ταῦτ' Bekker. SCHAEFER.

P. 95. v. 1. εἶθ' ἃ Φίλιππος κ. τ. λ.] Sopater ad Hermogen. p. 310, 25. καὶ πάλιν ἡμεῖς ἐροῦμεν, ὅτι κἀκείνοις [adversariis] δοκεῖ βέλτιστον. εἶναι τοῦτο εἰ ποιήσαιμεν, ὡς Δημοσθένης ἐχρήσατο εἰπών· σκεψώμεθα δὲ, τί ἂν εὔξαιτο Φίλιππος τοῦτο γενέσθαι τὸ στρατόπεδον. ἆρ' οὐ διασπασθῆναι καὶ λυθῆναι **); ἔπειτα συναγαγὼν τὸ νόημα φησίν· εἶθ' ἃ ἂν Φίλιππος εὔξαιτο τοῖς θεοῖς καὶ ἑξῆς. REISK.

P. 95. v. 1. ἡμῶν] ὑμῶν Paris. octavus, Aug. primus et secundus et Harlei. REISK.

P. 95. v. 2. ἐνθάδε τινὲς] Vulg. τινὲς ἐνθάδε. Invertit ordinem Aug. secundus. REISK. τινὲς ἐνθάδε Auger, et Bekker. SCHAEFER.

P. 95. v. 3. πρὸς ὑμᾶς] Vulg. ὑμᾶς. πρὸς ὑμᾶς Weimaranus, ed. P. Manutii. ὑμῖν appendix Francofurtana. Correxi πρὸς ὑμᾶς. REISK. Addidi cum Reiskio et Felic. πρὸς, quod abest a vulgata. Cod. U. neque πρὸς neque ὑμᾶς habet. AUGER. πρὸς uncis inclusit Bekker. SCHAEFER.

P. 95. v. 5. τὰ παρόντα πράγματα τῇ πόλει] Sic ordina: τὰ πράγματα τὰ παρόντα τῇ πόλει. WOLF. V. Weiskii Dissert. super Orat. de Halon. p. 21. SCHAEFER.

P. 95. v. 5. σκέψασθαι] σκέψασθε Aug. primus, ed. P. Manut. Utrumque Bavaricus. REISK.

P. 95. v. 6. αὐτοῖς] Vulgari lectioni αὐτοῖς per lenem praetuli αὑτοῖς cum aspero, id est ἡμῖν αὐτοῖς. *quomodo nos nobismet ipsis utamur*, h. e. consiliis, animis, corporibus, copiis et opibus nostris. REISK. αὑτοῖς Auger. αὑτοῖς Bekker. V. Bremius ad p. 52, 16. qui vellem αὑτοῖς absolute damnasset: nullo modo enim ferri potest. Quod satis docet ipsa Wolfii vulgatam olim scripturam sequentis annotatio: „αὐτοῖς: τοῖς παροῦσι πράγμασι τῇ πόλει." Sed τὰ παρόντα πράγματα τῇ πόλει significant perversum reipublicae administrandae modum, qui omnia disperdidit. Conf. not. ad p. 92, 20. In talem autem administrationem non cadit σκέψις τοῦ ὅπως, sed τοῦ ὅτι. SCHAEFER.

---

*) V. Melet. Crit. p. 69. SCHAEFER.

**) H. e. διαλυθῆναι, praepositione etiam ad posteriorem infinitivum pertinente. V. not. ad p. 20, 25. SCHAEFER.

P. 95. v. 8. τῶν κοινῶν ἀπέχεσθαι] S. χρημάτων, quae in Olynthiacis θεωρικὰ nominantur. vel, *abstinere a gerenda republica.* Quam παῤῥησίαν erga totum populum etsi fortasse nec Demosthenes usurparet, nec populus pateretur, tamen, quod sequitur οὔτε τὰ ἡμέτερα αὐτῶν πράττειν ἐθέλομεν, sic fateor posse intelligi, ut certos quosdam homines importunos perstringat: nisi τὰ ἡμέτερα αὐτῶν πράττειν intelligendum sit, ut etiam in republica suo quisque munere fungatur et alios non impediat. WOLF. De pecunia publica intellexit Augerus. Vere, ut opinor. SCHAEFER.

P. 95. v. 8. τὰς συντάξεις] Tributa intelligo, ut etiam alibi οἱ φόροι hoc nomine appellantur. WOLF. Rectius Augerus *stipendia.* Sic etiam Reiskius in Ind. Graecit. s. v. SCHAEFER.

P. 95. v. 10. ἀλλὰ — ποιεῖν] Citavit Thomas M. p. 148. V. not. ad p. 94, 20. SCHAEFER.

P. 95. v. 10. πόθεν] Post πόθεν videtur desiderari ἔχει. *unde habeat Diopithes illas copias.* REISK. Non desideratur. Subaud. ἐπορίσατο. SCHAEFER.

P. 95. v. 15. τοῖς ἐναντιουμένοις τούτοις] Recte Augerus: *horum adversariis.* Nota hunc concursum duorum dativorum, quorum utrique sua est σύνταξις, ne alibi offendas ad similia: id quod infra Seagero accidit. V. not. ad p. 96, 23. SCHAEFER.

P. 95. v. 15. μὲν] Abest ab Aug. secundo. ὑμεῖς μέντοι νῦν εἰώθατε Aldina Taylori. REISK.

P. 95. v. 16. εἰώθατε] εἰώθαμεν Aug. secundus. Forte voluit εἰώθατε μὲν. REISK.

P. 95. v. 16. παριόντα] παρόντα Paris. tertius et septimus; quae centies inter se permutantur, ego e meis annotare aspernatus sum. REISK.

P. 95. v. 18. εἰσοίσετε] εἰσοίσητε Aug. tertius. REISK.

P. 95. v. 18. στρατεύσεσθε] στρατεύσετε Aug. tertius. στρατεύεσθε Harl. πραγματεύσεσθαι Aldina Taylori. REISK.

P. 95. v. 20. συντάξεις] τάξεις simplex P. Manut. REISK.

P. 95. v. 20. Διοπείθει] Διοπείθῃ Aug. secundus; et sic quoque p. 96, 11. REISK.

P. 95. v. 21. πορίσηται] πορίσητε Harlei. REISK.

P. 95. v. 22. λέγω] λέγειν Paris. quintus, Aldina Tayl. REISK.

P. 95. v. 24. ὥστε καὶ περὶ ὧν — καὶ περὶ τούτων] *ut et quas res —, iis etiam de rebus.* Observa hunc usum particulae καί. WOLF.

P. 95. v. 25. ἂν] Abest ab Aug. primo. REISK. Recte delevit Bekker. Alioqui φασι mutandum in φῶσι. SCHAEFER.

P. 95. v. 25. καὶ] Deletum it index Lambini. REISK. Frustra: eum vi enim particula iteratur. SCHAEFER.

P. 95. v. 26. ὅ τι τοίνυν δύναται ταῦτα ποιεῖν] *Quidnam ista valeant.* Articulus compositus est, non coniunctio. WOLF.

P. 95. v. 27. ὑμῶν μαθεῖν] Invertit Aug. primus et Harl. REISK. μαθεῖν ὑμῶν Bekker. SCHAEFER.

P. 95. v. 27. λέξω δὲ μετὰ παῤῥησίας κ. τ. λ.] Aristides de D. C. p. 176. καὶ ἑτέρωθι δὲ ἐπαγγελίᾳ χρησάμενος· λέξω δὲ μετὰ παῤῥησίας· καὶ γὰρ οὐδ᾽ ἂν ἄλλως δυναίμην. εἶτα ἀποστήσας ἐπάγει· πάντες, ὅσοι πώποτε —. REISK.

P. 95. v. 28. ἅπαντες, ὅσοι πώποτ᾽ κ. τ. λ.] Citat h. l. Hermogenes p. 414. REISK.

P. 95. v. 28. ἅπαντες] Ita et Harlei. πάντες ed. Wolf. REISK. πάντες etiam Aristides l. c. et sic Auger. et Bekker. SCHAEFER.

P. 96. v. 1. ἢ] Id est, *aut alias, si mendax deprehendar.* Citat h. l. Thomas M. cum aliquo assumento suo v. τιμῶ [p. 854.]. REISK. Nempe Grammaticus sic citat: ἢ ἐγὼ πάσχειν ὁτιοῦν τιμῶμαι, ἂν μὴ τὰ δίκαια φῶ πρὸς ἡμᾶς. quod additamentum, monente Oudendorpio, habet etiam Phavorinus. Ab interprete profectum est. SCHAEFER.

P. 96. v. 1. τιμῶμαι] αἰτιῶμαι Paris. quintus. In Aug. tertio erasae vetustae lectioni superscripta erat a secunda manu alia, quae videbatur αἰτιῶμαι esse. Ego equidem aliud nihil illinc exsculpere poteram. Hermogenes p. 414. ἕτοιμός εἰμι. REISK.

P. 96. v. 2. Ἐρυθραίων] Non sinus Persici accolae, sed cives Erythrae, urbis Ionicae. Stephanus varias Erythras recenset, ut hanc Ionicam, aliam Libyae, aliam Locridis, aliam Boeotiae, aliam Cypri, quae nunc Paphus dicatur. WOLF.

P. 96. v. 2. ἂν] Abest ab edit. P. Manutii. REISK.

P. 96. v. 3. τούτων — λαμβάνουσι] Hermogenes l. c.: παρὰ τούτων τὰς νήσους οἰκούντων χρήματα λαμβάνουσι. REISK. De structura verborum τούτων τῶν τὴν Ἀσίαν οἰκούντων λέγω v. Lobeck. ad Sophocl. Aiac. p. 306. et not. ad v. 23. SCHAEFER.

P. 96. v. 5. ἔχοντες] Thomas M. p. 815. dat κεκτημένοι e memoria. REISK. Locum in Grammatico frustra quaesivi. SCHAEF.

P. 96. v. 7. ἀντ᾽ οὐδενὸς] *pro nullo, re nulla, nihilo*: id est, nihil gratis aut temere largiuntur. WOLF.

P. 96. v. 8. τὸ μὴ] Vulg. μή. τὸ μὴ Paris. quintus et septimus et Harl. Articulum addidi. REISK. Addidi τὸ assumptum ex codd. N. Cc. Dd. Ee. AUGER. Delevit Bekker. Bene. SCHAEFER.

P. 96. v. 8. ἀδικεῖσθαι] διακεῖσθαι Aug. primus. REISK.

P. 96. v. 9. μηδὲ] μὴ Bavar. REISK. Recte μὴ Bekker. Omnia haec commata sunt ἀσύνδετα. SCHAEFER.

P. 96. v. 9. δὲ] Abest ab Aug. primo et tertio, item Bavar. REISK. Recte delevit Bekker. SCHAEFER.

P. 96. v. 10. αὐτῶν] ἑαυτῶν Harlei. REISK.

P. 96. v. 10. τὰ τοιαῦτα] Scilicet χρήματα διδόασιν, *eam pecuniam dant*. Vel, quod malo, τὰ τοιαῦτα, scilicet ἐστὶ τὰ πράγματα, *ita se res habent*. Vel διὰ τὰ τοιαῦτα, *propter eius generis alia, si qua sunt eius generis alia*. WOLF. *et caetera*, h. e. ut mittam reliquos, si qui sunt, harum largitionum fines atque praetextus. REISK. *cetera huiusmodi*, scilicet emunt commoda. AUGER. Quantocius restitue interpunctionem Reiskianae in nostra pessime corruptam: — τὰ αὐτῶν, τὰ τοιαῦτα. φασὶ —. Sic etiam Auger. et Bekker. Nec potest aliter interpungi. Saepius Demosthenes, ubi res aliquot enumeravit, hoc pronomen in cumulum addit, articulo nunc praeposito, nunc omisso. p. 123, 27. ψιλοὺς, ἱππέας, τοξότας, ξένους, τοιοῦτον — στρατόπεδον. SCHAEFER.

P. 96. v. 10. εὐνοίᾳ] εὐνοίας Aug. primus errore scribae, qui more suo volebat iota ad α adiungere, quod nos puncto subscripto indicamus. REISK. Non error scribae est, sed genuina scriptura, recepta etiam a Bekkero. *largitiones*, *Gratificationen*. Conf. p. 432, 2. τίς εἰσφορά; τίς εὔνοια; Quod si εὐνοίᾳ servas, commodo sensu caret quod continuo sequitur, καὶ τοῦτο τοὔνομα ἔχει τὰ λήμματα ταῦτα. Ne quem autem offendat pluralis εὐνοίας, sciat eodem huius nominis numero uti Aeschylum, cuius loca indicavit Schneiderus in recentissima Lexici Gr. editione. SCHAEFER.

P. 96. v. 11. καὶ δὴ] Absunt ab Aug. primo. REISK.

P. 96. v. 11. Διοπείθει] Δειοπείθει Harlei. REISK. V. not. ad p. 95, 20. SCHAEFER.

P. 96. v. 13. λαμβάνοντα] Vulg. λαβόντα. λαμβάνοντα Paris. octavus, Aug. primus. Hoc praetuli. REISK. λαβόντα Auger. SCHAEFER.

P. 96. v. 17. ἀγείρει — δανείζεται] Syrianus ad Hermogen. p. 211, 13. κατηγοροῦντας μὲν ἢ αὐταῖς ταῖς λέξεσι τῶν ἐγκλημάτων δεῖ χρῆσθαι, οἷον ἱεροσυλίᾳ καὶ τῷ δημοσίῳ ἀδικήματι, ἢ καὶ πικροτέραις, ἐὰν δυνώμεθα, ἀπολογουμένους δὲ συστέλλειν τὰ ὀνόματα, καὶ κλοπὴν μὲν τὴν ἱεροσυλίαν ὀνομάζειν, ἀδίκημα δὲ [videtur hic ἰδιωτικὸν deesse] τὴν δημοσίαν ὁρίζεσθαι βλάβην. οὕτω καὶ Δημοσθένης τῶν ἐγκλημάτων τὰ μέγιστα μετριωτέροις ὀνόμασι συνεσκίασε περὶ τοῦ Διοπείθους λέγων, ἢ [id est ὀγδόῳ] τῶν Φιλιππικῶν, τὸ μὲν λῃστεύειν ἀπείργειν [lege ἀγείρειν] προσειπὼν, το δὲ ἁρπάζειν προσαιτεῖν καὶ δανείζεσθαι. REISK. Sed talis συσκιασμὸς tam parum probabilis est, ut Syrianus Oratori iniuriam fecisse videatur. Esto, εὐνοίας illas saepe invitis extortas fuisse: tamen ne ab adversariis quidem potuerunt dici λῃστεῖαι καὶ ἁρπαγαί. SCHAEFER.

P. 96. v. 17. ἀπὸ τούτων διάγει] S. τοὺς στρατιώτας. *de ea sustentat milites*, vel *ipse victitat cum suis*. Usurpatur enim hoc verbum et active et absolute, ut in Nicocle Isocrates: χρὴ τοὺς

ὀρθῶς βασιλεύοντας τὰς πόλεις ἐν ὁμονοίᾳ πειρᾶσθαι διάγειν. WOLF. *διαζῇ* interpretatur Thomas M. p. 214. ubi citat verba *ἀφ' ὧν ἀγείρει — διάγει.* Quem Grammatici locum Reiskius perperam retulit ad p. 93, 17. SCHAEFER.

P. 96. v. 18. *οὖν*] Abest ab Aug. secundo. REISK.

P. 96. v. 18. *προλέγουσιν*] *κελεύουσιν.* Xenophon Anab. VII. 7. 3. *προλέγομεν οὖν ὑμῖν — ἀπιέναι ἐκ τῆς χώρας.* Glossar. *Edico. προλέγω, παραγγέλλω.* Sic *προειπεῖν* p. 114, 8. SCHAEFER.

P. 96. v. 20. *διδόναι*] *δοῦναι* appendix Francofurtana. *ἐκδιδόναι* Aldina Taylori. REISK. *δοῦναι* non displicet. SCHAEFER.

P. 96. v. 20. *ὡς καὶ τοῦ μελλῆσαι*] Hoc est, *περὶ ὧν ἂν φασι μέλλειν αὐτὸν ποιεῖν*, ut supra dixit. WOLF. p. 95, 23. s. SCHAEFER.

P. 96. v. 21. *δώσοντι — ποιήσαντι — συγκαταπραξαμένῳ*] Vereor, ne isti tres dativi, qui non possunt alio quam ad Diopithen referri, vitiosi sint, et ne in eorum locum ponendi sint aut dativi plurales, aut accusativi plurales, ut nempe dativi referantur ad *ἅπασι*, accusativi autem sint absoluti. Possit locus diversis modis constitui; sive: *ὡς καὶ τοῦ μελλῆσαι δώσουσι* [daturis] *δίκην, μή τι ποιῆσαί* [in infinitivo ob *μελλῆσαι*] *γε ἢ συγκαταπράξασθαι·* sive sic: *ὡς καὶ τοῦ μελλῆσαι δώσουσι δίκην, μή τι ποιήσασί γε ἢ συγκαταπραξαμένοις·* sive denique: *ὡς καὶ τοῦ μελλῆσαι δώσοντας δίκην, μή τι ποιήσαντάς γε ἢ συγκαταπραξαμένους. quasi futurum sit, ut, qui contribuere quicquam Diopithi modo velit et paret, huius suae voluntatis sit poenas daturus, nedum* [h. e. multo magis] *si fecerit* [h. e. si stipem Diopithi contulerit] *aut operam ei navam praestiterit in nescio quo eius emolumento adipiscendo aut in facinore quopiam bellico exsequendo.* REISK. Perperam Reiskius in animo habebat pluralem participiorum substituere *δώσουσι — ποιήσασι — συγκαταπραξαμένοις*, hoc sensu: *quasi futurum sit, ut, qui contribuere quicquam Diopithi velit, huius suae voluntatis sit poenas daturus, nedum si fecerit.* Qua de re nusquam sermo est. Contra Demosthenes iam p. 90. l. 13. p. 95. l. 10. affirmabat, Athenienses etiam iis insidiari, quae Diopithes aliquando facturus sit, eaque poena notare. Huc spectant nostra verba. Quod si Athenienses tam stulte agunt, ut Diopithem etiam eorum poena afficiant, quae futuro tempore facturus esse censetur, non solum eorum, quae vel solus fecit vel alios adiuvit: quis illi quidquam praestabit? Haec est Demosthenis mens. BREMI. Sic iam Wolfius intellexit. V. not. ad v. 20. Assentitur praeter Augerum Seagerus ad v. *τοῦ μελλῆσαι* eundem quem Wolfius locum citans Diar. Class. LII. p. 237. Nec potest hic locus aliter intelligi: ut Reiskii *τὸ ἀβλέπτημα* vehementer mirer. Sed etiam acutissimi passim caecutiunt. SCHAEFER.

P. 96. v. 21. *μή τι — γε*] pro quo alias *μὴ ὅτι, nedum.* WOLF.

P. 96. v. 21. *συγκαταπραξαμένῳ*] Pro *συγκαταπραξαμένῳ*, quod ad dativum *ἐκείνῳ* refertur, malim, ut Felic. habet, *καταπραξαμένῳ*. WOLF. *καταπραξαμένῳ* appendix Francofurtana, Aldus, Felic. P. Manut. (cuius index vulgatam refert). Wolf. hoc simplicius vulgato praefert. Sed decompositum dat Aldina Taylori. REISK. Vera est vulgata. SCHAEFER.

P. 96. v. 21. *τοῦτ' εἰσὶν οἱ λόγοι*] Hoc est, *τοῦτο δύνανται*, quo verbo supra usus est. WOLF. Id est, *ταῦτα λέγουσιν οἱ κατήγοροι*, haec iactant Diopithis inimici: aut, *ταῦτα δύνανται αὐτοῖς οἱ ἐκείνων λόγοι*, haec sibi volunt, huc spectant et tendunt sermones ab illis iactati ad hunc modum: Verumtamen Diopithes parat hoc vel illud oppidum obsidione premere? Verumtamen Graecos [Asiaticos] prodit [regi Persarum puta]? REISK. Seagerus Diar. Class. LII. p. 237. frustra coniicit *τοιοῦτοι εἰσὶν οἱ λόγοι*. Conf. v. 27. SCHAEFER.

P. 96. v. 22. *Μέλλει — Ἑλλήνων*] Citat Tiberius p. 46. SCHAEFER.

P. 96. v. 22. *Μέλλει — μέλει*] Quamquam certus sum, Demostheni nunquam in mentem venisse tam frigidae et umbratilis puerilitatis, ut in vocabulis *μέλλει* et *μέλει* luderet, Hermogenes tamen docet, fuisse in vetustis Technicis, qui sibi visi fuissent in hoc commento acrimoniam (*δριμύτητα*) nescio quam reperisse. Verba sunt p. 333. *τὸ καθ' ὁμοιότητα λέξεως ἐμφαίνει τινὰ δριμύτητα, οἷον· μέλλει πολιορκεῖν. τοὺς Ἕλληνας ἐκδίδωσι. μέλει γάρ τινι τούτων τῶν τὴν Ἀσίαν οἰκούντων Ἑλλήνων; ἐγὼ μὲν σφόδρα εὐλαβῶς εἶχον θεῖναι ὡς παράδειγμά τινος δριμύτητος· ἐπεὶ δὲ τῶν σφόδρα εὐδοκιμησάντων τινὲς κατὰ τοὺς πρὸ ἡμῶν ἀνθρώπους καὶ νῦν δ' εὐδοκιμούντων ἐπὶ θεωρίᾳ λόγων ἐν οἷς ἀπολελοίπασι βιβλίοις οὕτως τεθεωρήκασι καὶ τοῦτο, καὶ τεθείκασί γε ὡς παράδειγμα δριμύτητος τοιαύτης, εἰρήσθω καὶ ἡμῖν. καίτοι τάχ' ἴσως οὐδ' ἡ τοιαύτη δριμύτης, εἴπερ οὕτω γένοιτο, ἐκφεύγει τὴν ψυχρότητα.* REISK. Sic p. 122, 13. *ἔμελεν — ἔμελλεν*. Tiberius l. c. hanc figuram dicit *τῆς παρονομασίας εἶδος χαριέστερον, ὃ παρὰ γράμμα γίνεται*. Reiskio hanc Technicorum curiositatem obscuramque diligentiam ridenti iure assentitur Bremius ad p. 11, 14. SCHAEFER.

P. 96. v. 23. *μέλει γάρ τινι — κήδεσθαι*] *Quippe his hominibus, qui eiusmodi sermones iactant, curae cordique sit Graecorum in Asia salus.* [Est haec subsannantis oratoris responsio.] *Melius quippe hi homines de alienis, quam de patria, studeant mereri.* REISK. Augerus: *Numquid enim istis curae sunt Graeci Asiatici? Ergo aliis melius quam patriae consulerent.* Seagerus (Diar. Class. LII. p. 237.): *Does any one of you then care about the Greeks who inhabit Asia? Truly, were that the case, they (who interest themselves about the Asiatic Greeks) would take much more care of others than of their own country.* ambo pro–

bantes Hermogenis interpunctionem, qui post Ἑλλήνων posuit signum interrogationis. Haec interpungendi ratio mihi quoque perplacet: ut quae continuo sequuntur responsionem contineant. Conf. Aristophan. Acharn. 161. s. Br. et Dionys. Halic. de C. V. c. XXV. p. 402. meae edit. Sed multum fallitur Anglus post τινὶ subaudiens ὑμῶν. Verissime Wolfius: „τινὶ τούτων. τῶν διαβαλλόντων Διοπείθην." coll. p. 97, 11. Imposuit viro optimo duorum concursus genitivorum, τούτων et τῶν, quorum utrique sua est constructio. Conf. not. ad p. 95, 15. SCHAEFER.

P. 96. v. 23. Ἑλλήνων] Tiberius l. c. Ἑλλήνων λέγω, sic ut post οἰκούντων subdistinctio ponatur. Est haec scriptura sane quam notabilis et Oratore dignissima. Editor Technici clarissimus: „Lectio Tiberiana multum habet vis, nec abhorret a stylo Demosthenis *). Philipp. III. p. 129, 2. αὐτοὶ πρῶτον ἀμυνόμενοι καὶ παρασκευαζόμενοι τριήρεσι, καὶ χρήμασι, καὶ στρατιώταις λέγω. Et statim: ἐκπέμπωμεν πρέσβεις πανταχοῦ, εἰς Πελοπόννησον, εἰς Ῥόδον, εἰς Χίον, ὡς βασιλέα λέγω. In Timocrat. p. 701, 24. προσέκρουσ' ἀνθρώπῳ πονηρῷ καὶ φιλαπεχθήμονι καὶ θεοῖς ἐχθρῷ, ᾧ τελευτῶσα ὅλη προσέκρουσεν ἡ πόλις· Ἀνδροτίωνα λέγω. Malim cum Rufo in Τέχνῃ s. 23. legere Ἀνδροτίωνι λέγω." Adde quod acris sanna sic novo aculeo armatur: quippe hic ἀφορισμὸς, Ἑλλήνων λέγω, summonet, istis hominibus in detrimentum Athenarum totiusque Graeciae curae esse barbaros, si quid emolumenti ab illis percipiant. SCHAEFER.

P. 96. v. 25. ἀμείνους—κήδεσθαι] ut Virgilius: *et cantare pares et respondere parati.* WOLF.

P. 96. v. 25. μέντ' ἂν] μέν γ' ἂν index Lambini. REISK. V. not. ad Dionys. Halic. de C. V. p. 403. Ceterum paulo melius dedit Augerus μέν τ' ἂν. Sed praestat scribi μὲν τἄν. Neque enim haec elisio est, sed crasis. SCHAEFER.

P. 96. v. 25. τῆς] τοῖς Harlei. Sed est menda librarii. REISK.

P. 96. v. 26. καὶ τό γε εἰς τὸν Ἑλλήσποντον κ. τ. λ.] Εἰρωνείαν esse puto, quasi dicat: Egregiam vero sollicitudinem de Graecis! Diopithen, strenuum et fortunatum ducem, revocare volunt: alium ignavum et futilem illi successorem dare, qui evertat omnia. WOLF. Hoc volunt, huc tendunt adversariorum criminationes: submoto Diopithe, suffectum eunt alium imperatorem, sive ignavum et imbellem tardumque strenuo et acri, sive eadem cum Diopithe factitaturum et vestigia eius pressurum. Hic erit fructus tantorum sumtuum in novam classem expediendam faciundorum. Nihil hic deest**). Subaudi modo: Stultus et vanus

---

*) V. not. ad v. 8. SCHAEFER.

**) Tangit Lambinum suspicantem, post τοῦτ' ἐστὶν aliquid excidisse. „Lambinus" inquit „lacunam, quam hic subesse suspicatur, sic explet: — τοῦτ' ἐστί. τοῦτο δ' ὑμῖν οὐ ποιητέον ἐστίν. εἰ γὰρ—." SCHAEFER.

foret eiusmodi conatus; eodem enim, quo illi tendunt, multo minore contentione pervenire licet. REISK. Interpretes mihi hunc locum parum recte intellexisse videntur. Reiske explicat: „Hoc volunt — — — faciundorum." Iacobs vertit: „*Und hat der Wunsch, einen andern Feldherrn in den Hellespont zu schicken, einen andern Zweck?*" Non de muneris abrogatione hic sermo est (hanc ipsam Demosthenes vult, si Diopithes male fecisse convincatur); sed Diopithis adversarii alium ipsi addere volebant στρατηγὸν, ne, ut dicebant, Diopithes in damnum Atheniensium et Graecorum facere possit, quae velit. Huc spectat nostra enuntiatio [καὶ τό γε—τοῦτ' ἐστὶν] et p. 97. l. 2. δαπάναις καὶ τριήρεσι τοσαύταις ἡμᾶς αὐτοὺς φυλάττειν. Verba igitur sic intelligenda sunt: „Atque etiam quod insuper στρατηγὸν mitti volunt in Hellespontum, eodem spectat." scilicet, ut Diopithis potestati adversentur eiusque conamina irrita reddant. BREMI. τοῦτ' ἐστίν: ἐστὶν pro ἔξεστιν, *licet. Mittere etiam alium ducem — hoc quoque in vestra potestate est. Melius hoc quam Diopithem hic conviciis vanis incessere, illic tantis sumtibus, tam multis navibus custodire.* Aliter accipiunt Wolfius et Reiskius; sed perperam, ut mihi videtur. Ironiam, quam hic esse putat Wolfius, nullam cerno. Secundum Reiskii interpretationem inconsequentia esset: nam quomodo cohaerent haec — *Huc tendunt adversariorum criminationes. Submoto Diopithe, suffectum eunt alium imperatorem. Si enim indigna facit Diopithes et naves deducit, eum ad reatum revocare potestis* (duce alio suffecto, quod necesse fuisset)? Particula καίτοι, non γάρ, usus esset Demosthenes, si id, quod opinatur Reiskius, dicere voluisset. Addit Orator, ἀλλ' ἐπὶ μὲν τοὺς ἐχθροὺς — ἃ νῦν οὗτοι ποιοῦσι. quae priora illa, καὶ τό γε εἰς τ. Ἑ. ἑ. ἕ. σ., τοῦτ' ἐστίν, illustrant. SEAGER. *Diar. Classic.* LII. p. 237. Vere negat, haec ironice dici: cetera viri doctissimi non probo. Nec Bremio assentior locum de collega Diopithi dando interpretanti. Recte, ut puto, Reiskius et Iacobsius de imperii abrogatione intellexerunt. Hoc consilio Diopithis adversarii iactabant alium imperatorem mittendum, sumtus faciendos, classem instruendam, scilicet ut ille, si dicto non esset audiens, vi cogeretur: non illi quidem sperantes, Athenienses hoc facturos esse, ac ne volentes quidem hoc fieri, sed nihil non moventes, quo populum adversus Diopithem irritarent. Tali autem molimine in re tam facili haudquaquam opus esse Demosthenes expositis rationibus docet. SCHAEF.

P. 96. v. 26. ἐκπέμπειν] εἰσπέμπειν index Aldi. REISK.

P. 96. v. 27. δεινὰ ποιεῖ Διοπείθης καὶ κατάγει τὰ πλοῖα] Idem est ac si dixisset δεινὰ ποιεῖ κατάγων [vel ἐν τῷ κατάγειν] τὰ πλοῖα. REISK. Supra p. 92, 11. Διοπείθης ἀδικεῖ κατάγων τὰ πλοῖα. SCHAEFER.

P. 96. v. 27. Διοπείθης] Διοπείθου Harlei. REISK.

P. 96. v. 27. κατάγει] μετάγει Aug. primus. REISK.

P. 96. v. 28. μικρὸν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μικρὸν πινάκιον] Citat Photius c. 316. extr. omittens ἄνδρες. SCHAEFER.

P. 96. v. 28. μικρὸν πινάκιον] Interpretor de epistola a S. P. Q. A. ad Diopithen missa, qua successori dato decedere de imperio iubeatur et in urbem redire ad causam capitis dicendum. Aliter accepit Harpocratio v. πινάκιον, scilic. de libello accusatorio, quo Diopithes ad populum de maiestate appellaretur. Verba eius haec sunt: ἐν δὲ τοῖς Φιλιππικοῖς ὅταν λέγῃ, μικρὸν, ὦ ἄ. Ἀ., μικρὸν πινάκιον πάντα ταῦτα, [sic enim legendum et distinguendum est,] ἐνταῦθα τυχὸν πινάκιον λέγεται, εἰς ὃ ἐγγράφεται τὰ ἐγκλήματα κατὰ τῶν εἰσαγγελλομένων etc. REISK. V. Anecd. Bekk. p. 288, 32. 299, 3. SCHAEFER.

P. 97. v. 1. δύναιτ' ἂν] δύναςαν Harlei. corrupte. REISK.

P. 97. v. 1. λέγουσιν] Id est, κελεύουσιν. WOLF.

P. 97. v. 1. ταῦτα τοὺς ἀδικοῦντας]. τοὺς ἀδικοῦντας ταῦτα, ne quem inversus ordo verborum turbet. WOLF. Emenda distinctionem ad hunc modum: λέγουσιν οἱ νόμοι, *praecipiunt leges*, ταῦτα τοὺς ἀδικοῦντας [vocabulis oratorio more transpositis, pro vulgari loquendi more τοὺς ταῦτα ἀδικοῦντας] εἰσαγγέλλειν, *deferre horum criminum reos.* Verum vidit ex parte Wolfius quoque. REISK. Cur dicat, Wolfium *ex parte* vidisse, non intelligo. Quae in Reiskiana post ταῦτα posita est subdistinctio, servata illa in Bekkeriana, eam ego delevi. Delevit etiam Augerus. SCHAEFER.

P. 97. v. 2. οὐ μὰ Δί', οὐ δαπάναις] οὐ μὰ Δία δαπάναις Paris. quintus, septimus, octavus, Aug. primus. REISK. Bene Bekker. οὐ μὰ Δία δαπάναις. Conf. not. ad p. 54, 12. 124, 22. SCHAEFER.

P. 97. v. 3. ἡμᾶς] ὑμᾶς Bavar. REISK.

P. 97. v. 3. ἡμᾶς αὐτοὺς φυλάττειν] ἡμᾶς φυλάττειν αὐτοὺς, scilicet τοὺς ἀδικοῦντας. WOLF. Verius, ut puto, Augerus ἡμᾶς αὐτοὺς arcte iungit, ut sit *nosmetipsos.* SCHAEFER.

P. 97. v. 7. ἡμᾶς] ὑμᾶς Aug. tertius. REISK.

P. 97. v. 8. εἰσαγγελία] V. Anecd. Bekk. p. 244, 14. SCHAEF.

P. 97. v. 8. πάραλος] Πάραλον sacram triremem fuisse scribit Suidas, tum ad alios publicos usus accommodatam, tum vero etiam ad duces peregre accersendos. Phavorinus a Paralo, quodam heroë, nominatam esse ait, et remiges eius navis παράλους vocari. Vulgata Lexica (nescio quo auctore) addunt, fuisse iudicia per tribus facta. Quod si cui tributa iudicia (sic enim Latine tributa comitia dicimus) displicent, is πάραλον revocationem interpretetur licet. WOLF. V. Anecd. Bekk. p. 293, 3. SCHAEFER.

P. 97. v. 10. τὰ] Abest ab Aug. primo. REISK.

P. 97. v. 13. εἴπῃ] εἴποι Harlei. REISK.

P. 97. v. 14. πάντων τῶν κακῶν] τῶν κακῶν πάντων Bekker. SCHAEFER.

P. 97. v. 15. εἴπῃ τις τῶν πολιτῶν] τῶν πολιτῶν εἴπῃ τις Aug. primus, Harlei. REISK. Melior hic ordo: et sic edidit Bekker. SCHAEFER.

P. 97. v. 16. λέγῃ] λέγοι Harlei. REISK.

P. 97. v. 16. τἀληθῆ] In Aldina Taylori punctis est subnotatum. REISK.

P. 97. v. 18. ἐκεῖνος ἦγεν] Aug. tertius medium interponit γε. Sed videtur γε voluisse. REISK.

P. 97. v. 20. ὡς μὲν οὐκ—ἀντιλέγειν] Idem est ac si dixisset: οὐκ ἔχετε τούτοις ἀντιλέγειν, οὔτε φάσκειν, ὡς οὐκ ἔστιν ἀληθῆ. REISK.

P. 97. v. 20. ἔχετε] Sic etiam Bavar. sed cum ξ super χ scripto. REISK.

P. 97. v. 21. ὥσπερ ἀπολλύναι τι] *eum, qui verum dicat, rempublicam laedere.* Et coarguisse et opinionem sibi praeconceptam extorqueri iacturam quandam esse putant. Tenerius amant opiniones suas quam pecunias. WOLF.

P. 97. v. 23. ἔστω παῤῥησία] Alexander de Figuris sententiae p. 22. locum hunc recitans ad παῤῥησία addit τοῦ λέγειν, de suo nempe: quod ipsi est relinquendum. REISK.

P. 97. v. 23. ἐκ πολλοῦ] S. χρόνου. WOLF.

P. 97. v. 27. ἂν] κἂν Aldina Tayl. REISK. κ natum ex antegresso ς. SCHAEFER.

P. 97. v. 28. ὃν ἴστε ὅτι λήψεσθε] *quem vos capturos scitis.* id est, si civis aliquis accusetur, qui vobis elabi non potest. WOLF.

P. 97. v. 28. φατὲ καὶ βούλεσθε] φατὲ τοῦτον εἶναι τὸν αἴτιον καὶ βούλεσθε αὐτὸν λαμβάνειν, h. e. κολάζειν. vel: φατὲ λήψεσθαι, *aitis, vos eum ad poenas dandas esse retracturos,* καὶ βούλεσθε, *et parati estis hoc facere.* REISK.

P. 98. v. 1. ὃν κρατήσαντας τοῖς ὅπλοις] Sententia est: Philippum, malorum omnium auctorem, non minis aut decretis, sed armis vincendum esse et puniendum. WOLF.

P. 98. v. 1. κρατήσαντας] κρατήσαντες Paris. secundus, quintus et septimus, Aug. secundus et tertius. REISK.

P. 98. v. 2. ἔστι] ἔσται Paris. octavus, Harl. REISK.

P. 98. v. 3. ἐχρῆν—ἐπιδεικνύναι] Sic verba ordinanda sunt: ἐχρῆν—τοὺς πολιτευομένους—ἐθίζειν ὑμᾶς εἶναι πρᾴους—et: ἐπιδεικνύναι ὑμᾶς—. WOLF.

P. 98. v. 3. δὲ] γὰρ Paris. octavus, Aug. primus, Harl. REISK. γὰρ Bekker. Praefero δέ. SCHAEFER.

P. 98. v. 3. ἡ νῦν] Subaudi γίγνεται. REISK.

P. 98. v. 5. πρᾴους] πράους Bekker. SCHAEFER.

P. 98. v. 6. ὑμᾶς ἰθίζειν εἶναι] εἶναι ὑμᾶς ἰθίζειν Aug. secundus. REISK.

P. 98. v. 8. ἐπιδεικνύναι] Wolf. mavult ἀποδεικνύναι. REISK. Idem et ego malim. SCHAEFER.

P. 98. v. 10. γὰρ] δὲ Aug. secundus. REISK.

P. 98. v. 12. ἐν μὲν ταῖς ἐκκλησίαις — κινδυνεύειν] Eadem leguntur p. 111, 15. SCHAEFER.

P. 98. v. 15. καὶ] Abest ab Aug. tertio. REISK. Adest etiam p. 111, 17. De discrimine inter τὰ πράγματα et τὰ γιγνόμενα v. Reisk. Ind. Graecit. p. 119. τὰ πράγματα, nisi fallor, sunt *die Staatsangelegenheiten*, τὰ γιγνόμενα *die Zeitereignisse*. SCHAEFER.

P. 98. v. 16. φέρε γὰρ — ῥαθυμίαν] Citat Tiberius p. 25. s. Sed p. 29. initium huius loci, inter praeclarissimos Demosthenicorum numerandi, insigni cum varietate sic scriptum affert: ἐὰν οὖν οἱ Ἕλληνες πέμπωσι πρὸς ὑμᾶς καὶ λέγωσι, πέμπετε, ὦ Ἀθηναῖοι, πρὸς ἡμᾶς ἑκάστοτε πρέσβεις *) λέγοντας, ὡς ἐπιβουλεύει Φίλιππος ὑμῖν καὶ πᾶσι τοῖς Ἕλλησι. En exemplum imprimis notabile diversitatis scripturae, cuius sola causa est labans memoria citantis. Conf. quae nuper scripsi ad Euripid. Hecub. Porsoni p. XII. Citat etiam Scholiastes ad Aristophan. Nub. 219. usque ad v. καιρῶν: neque ille sine scripturae diversitate. SCHAEF.

P. 98. v. 16. εἰ λόγον —] Apodosis huius sententiae est in illis p. 99, 7. ἂν ταῦτα λέγωσι, τί ἐροῦμεν —; REISK. Adverte, conditionem in illis sic iterari, ut nullo ad sensum discrimine pro particula εἰ ponatur ἂν, pro optativo ob mutatam particulam coniunctivus. Scholiastes ad Aristophan. Nub. l. c. etiam hic habet ἂν — ἀπαιτήσωσιν, quod debetur immemoriter citantis errori. SCHAEFER.

P. 98. v. 16. οἱ] Abest a Paris. secundo et tertio, item Aug. secundo et tertio. REISK.

P. 98. v. 17. παρήκατε] γρ. παρείκατε appendix Francofurtana et Aldina Taylori, item exemplum Lessingianum (cuius margini adscriptum est hoc scholium: οἱ Βοιωτοὶ τὸ η εἰς τὸ ει τρέπουσι), Parisini secundus et quintus, Aug. tertius. In Bavarico item in Aug. primo utrumque est. Obsopoeus: „Pro παρήκατε legendum videtur πάρηκατε." Ergo istud in Aldina sua, quae est prior editio, reperiebat Obsopoeus. Ego in posteriore Aldina vulgatam reperi. Scholiastes Aristophanis ad Nubes v. 218. [219.] male allegat παρήκασθε in medio. REISK. παρείκατε Bekker. SCHAEFER.

P. 98. v. 17. καὶ ἔροινθ' Ὑμεῖς, ἄνδρες —] Vulg. καὶ ἔροινθ' ὑμᾶς· Ἄνδρες —. Malui sic exarare atque distinguere: καὶ ἔροινθ' [i. e. ἔροιντο, *atque vos interrogent:* nam ὑμᾶς facillime omittatur:] Ὑμεῖς, ἄνδρες —, *Vos, o Athenienses* —. Satius enim est

*) Immo πρέσβεις. SCHAEFER.

nominativum, cui πέμπετε innititur, expressum quam repressum esse, quamquam vis eius in πέμπετε utique inest. REISK. Vulgatam olim scripturam restituerunt Augerus et Bekkerus. Quod nemo non probabit: ineptum enim est illud ὑμεῖς. SCHAEFER.

P. 98. v. 20. ἡμῖν] ὑμῖν Paris. quintus, septimus, octavus et Harlei. REISK.

P. 98. v. 20. καὶ] καὶ secundum abest ab Aug. tertio. REISK.

P. 98. v. 21. καὶ ἅπαντα — ποιοῦμεν γὰρ ταῦτα] Haec verba signis parentheseos incluseram, sed operarum festinatio praetervidit. Adde itaque tu, quisquis es, lector, ista signa sententiae necessaria. Orator enim hanc sententiolam vel potius notam atque reprehensionem de suo ingessit in orationem a se confictam Graecorum. REISK. Parentheseos signa posuerunt Augerus et Bekkerus, ille vulgaria, hic, ut solet, lineolas. Sed Augerus parenthesin a v. ἀνάγκη orditur, καὶ ἅπαντα τὰ τοιαῦτα antecedentibus iungens: quod non probandum. SCHAEFER.

P. 98. v. 21. ἅπαντα] πάντα Bekker. SCHAEFER.

P. 98. v. 21. τὰ τοιαῦτα] Post τὰ τοιαῦτα de meo addidi ἃ. *et reliqua talia, quae necesse est nos fateri vera esse: factitamus enim.* REISK. Recte deleverunt ἃ Auger. et Bekker. SCHAEFER.

P. 98. v. 22. ἀνάγκη φάσκειν] S. ἡμᾶς. *necesse erit nos assentiri et fateri, legatos mitti a nobis.* WOLF.

P. 98. v. 22. ποιοῦμεν γὰρ ταῦτα] Est ambiguum, dicaturne μιμητικῶς, *facere nos*, an vero αἰτιολογικῶς, *facimus enim ita.* Quae sequuntur, εἶτ', ὦ πάντων —, iterum sub persona sociorum dicuntur. WOLF. Nihil hic ambigui. SCHAEFER.

P. 98. v. 22. ταῦτα· εἶτ'] ταῦτα πάντα· εἶτ' Paris. quintus et septimus. REISK.

P. 98. v. 22. εἶτ', ὦ πάντων ἀνθρώπων φαυλότατοι] Citat Tiberius p. 26. post πάντων addens τῶν. Pergit idem: πικρῶς γὰρ καθικνεῖται τῶν Ἀθηναίων διὰ τοῦ προσώπου τῶν Ἑλλήνων. ubi notanda locutio rarior, καθικνεῖσθαί τινος. Multo frequentior altera illa, κατατρέχειν τινός, de qua v. not. ad Dionys. Halic. de C. V. p. 401. SCHAEFER.

P. 98. v. 23. ἀπογενομένου] Opponitur infra v. 28. οἴκοι μενόντων. V. Ind. Graec. p. 63. SCHAEFER.

P. 98. v. 23. τἀνθρώπου] τοῦ ἀνθρώπου Aug. primus. REISK.

P. 98. v. 25. ἀποληφθέντος] ἀπολειφθέντος Paris. quintus, septimus, octavus, Harl. REISK.

P. 98. v. 27. οὔτε] οὐδὲ Harl. REISK.

P. 98. v. 27. ὑμετέρων] ἡμετέρων Aug. primus. REISK.

P. 98. v. 28. ὑμῶν] ἡμῶν P. Manut. REISK.

P. 98. v. 29. δεῖ] δὴ Bekker. V. mox not. ad v. φῆσαι. SCHAEF.

P. 98. v. 29. ὑγιαίνειν] Acerbe deflexum verbum ad sanita-

tem mentis indicandam. V. Plutarchus T. VI. p. 799. R. Wolfius: „Correctio nascens e polysemia verbi, quod tam ad mentis integritatem, quam ad valetudinem corporis refertur. Ὑγίεια καὶ νοῦς ἐσθλὰ τῷ βίῳ δύο." Inter Sententias Singulares Brunckii v. 490. ubi nota hunc usum vocis ἐσθλά: est enim rarior. SCHAEFER.

P. 98. v. 29. φῆσαι] Aristides p. 204. φήσαιμεν dat: quo admisso legendum esse δή pro δεῖ recte admonuit Normannus. REISK. φήσαιεν Bekker. Mihi δεῖ et φῆσαι magis placent. SCHAEF.

P. 98. v. 29. δύο μὲν ἐν Εὐβοίᾳ] Vulg. δύο ἐν Εὐβοίᾳ. δύο μὲν ἐν Εὐβοίᾳ Paris. septimus et octavus, Aug. primus. Addidi μέν: quo cum careri facile possit, praecessit enim modo versu 28., at placent tamen sibi Graeci in accumulandis eiusmodi particulis, quibus oratio lubricetur. REISK. δύο ἐν Εὐβοίᾳ Auger. et Bekker. Recte. SCHAEFER.

P. 99. v. 1. τὸν μὲν] τοὺς μὲν Aug. tertius: sed corrector vulgatam superscripsit. REISK.

P. 99. v. 2. ἐπιτειχίσας] Audacule dictum τύραννον ἐπιτειχίζειν: verum si metonymiam assumens aias, tyrannum usurpatum esse pro potestate tyranni, evanescit omnis illa, quae videtur, durities dictionis. *populo cuidam ad latus apponere, velut arcem quandam, tyrannum*, h. e. in mandatis ei dare, ut populum vicinum armorum suorum terrore atque aculeo reprimat, molitiones atque excursiones eius observet atque coërceat, invitum cogat, rebellantem domet. REISK. Vix teneas risum legens Reiskii vernaculam interpretationem in Ind. Graecit. p. 242. Sed omnino Reiskius Demosthenica βωμολοχικῶς vertens vernacule Oratori personam imponit scurrae. Conf. p. 133, 22. τυραννίδα ἀπαντικρὺ τῆς Ἀττικῆς ἐπετείχισεν ὑμῖν ἐν τῇ Εὐβοίᾳ. Alia eiusdemmodi congessit Hemsterhusius ad Lucian. T. I. p. 264. s. ed. Bip. SCHAEFER.

P. 99. v. 2. ἐπὶ Σκιάθῳ] Diodorus Sic. XII. 81. ἐπιτειχίσαντες δὲ τοῦτο τὸ χωρίον ἐπὶ τῆς Ἀργείας. Malim ἐπὶ τῇ Ἀργείᾳ. SCHAEFER.

P. 99. v. 2. Σκιάθῳ] Sciathus insula e regione Magnesiae. Stephanus: Σκίαθος νῆσος Εὐβοίας. F. ἄντικρυς *) Εὐβοίας. WOLF. γρ. Σκίαθον Paris. secundus, Aldina Taylori. Super ῳ dat ου Bavar. κυάθῳ (vel μυάθῳ) Aug. tertius: nam prima littera erat a correctore inter corrigendi operam obscurata. Idem super υ scripserat iota. REISK.

P. 99. v. 2. ἀπελύσασθε] ἀπελήσασθε: ἀπελύσασθε, ab ἀπολύω, vel ἀπηλάσασθε, ab ἀπελαύνω, *repulistis*, *propulsastis*. WOLF. ἀπελήσασθε appendix Francofurtana, Aldus: unde fort. nata est Wolfio coniectura importunior ἀπηλάσασθε. Malim sic

---

*) Malim πλησίον, ut Photius c. 384. SCHAEFER.

legi: οὐδὲ ταῦτ' ἀπολύσασθαι (in infinitivo aor. 1.), εἰ μηδὲν ἄλλο, ἐβούλεσθε. Sententia haec est: Decebat vos alia plura dedecora eluisse: vos vero noluistis. Saltim haec duo debebatis: at ne haec quidem iuvit vos eluere. REISK. *Vos autem ne hinc quidem vos expedivistis, si aliunde nolebatis. Ihr habt euch nicht einmal von diesem los gemacht, wenn ihr zu nichts anderm den Muth hattet.* περὶ Ῥοδίων ἐλευθερ. p. 191. l. 9. s. τὰς παρὰ τῶν διαβαλλόντων τὴν πόλιν ἡμῶν βλασφημίας ἔργῳ μετὰ δόξης καλῆς ἀπολυσαμένους. Sic intelligenda sunt, quae Astius habet ad Plat. de legg. I, 9. p. 56. Reiskii coniectura infirmat orationem. BREMI. Rescribendum procul dubio ἀπεκωλύσασθε. SEAGER. *Diar. Classic.* LII. p. 238. Fallitur. Nec Seageri ἀπεκωλύσασθε nec Wolfii ἀπηλάσασθε usus videtur tulisse. In his aoristorum formis summa opus est cautione, ne forte fingamus quibus Graeca lingua abstinuit morosissime *). Velut quod dederunt p. 140, 2. ἀκούσαιτο et p. 475, 29. ἀκούσαισθε, nego a quoquam scriptorum Graecorum usurpari. SCHAEFER.

P. 99. v. 5. οὐδ' ἂν δεκάκις — κινήσεσθε] Enuntiatio plena gravitatis et ponderis in verbis eorumque collocatione. Negatio οὐδ', ut par est, collocatur ante conditionem; post conditionem illico sequitur negatio fortior, οὐδὲν μᾶλλον, ut augeatur negatio. Acerbum γε post ὑμεῖς vix quisquam non agnoscat: *homines quales vos estis.* Ignominiosum in κινεῖσθαι **) de hominibus, qui se movere non valent, nemo non animadvertit. Negationis repetitio, quamquam interdum viris doctis invisa, non rara est. Infra 1, 28. s. οἶδε γὰρ ἀκριβῶς, ὅτι, οὐδ' ἂν πάντων τῶν ἄλλων γένηται κύριος, οὐδὲν ἔστ' αὐτῷ βεβαίως ἔχειν. p. 119. l. 5. s. ἀλλ' οὐχ ὑπὲρ Φιλίππου καὶ ὧν ἐκεῖνος πράττει νῦν, οὐχ οὕτως ἔχουσιν. Conf. Erfurdt. ad Sophocl. Antig. edit. min. Addend. v. 5. 6. BREMI.

P. 99. v. 6. ὑμεῖς γε] Absunt a Parisino octavo et ab Aug. primo, ut etiam ab Harl. REISK.

P. 99. v. 6. πρεσβεύεσθε] Vulg. πρεσβεύετε. γρ. πρεσβεύεσθε Paris. secundus, quintus, septimus, octavus, Aug. primus et tertius, appendix Francofurtana et Harlei. Utrumque dat Bavaricus, vulgatam infra, alteram supra. Praetuli πρεσβεύεσθε in medio. Legati, legatione ad exteros fungentes, dicuntur πρεσβεύειν: a quibus autem civitatibus mittuntur, hae non ipsae πρεσβεύουσι, sed πρεσβεύονται, delegant legatos suo nomine, quibus mandata a se committant. REISK. Dedi cum Reiskio ex auctoritate codicum K. L. N. Dd. Ee. πρεσβεύεσθε pro πρεσβεύετε

---

*) Hac in re non immunis culpae Thomas M. p. 416. Contrario errore passim finguntur futurorum quorundam formae activae, Graecis solas usurpantibus medias. Totus hic campus latissime patet, sed adhuc iacet satis incultus, posterique nostram in talibus barbariem mirabuntur. SCHAEFER.

**) V. p. 112, 5. Vernacule *sich rühren*. SCHAEFER.

in vulgata. Cod. Y. habet πρεσβεύεσθε scriptum supra πρεσβεύετε. AUGER. V. Ammonius p. 118. 120. et Thomas Mag. p. 737. ibique Oudendorpius. SCHAEFER.

P. 99. v. 7. ἡμῖν] ὑμῖν Aug. tertius. REISK.

P. 99. v. 8. τί ἐροῦμεν, ἢ τί φήσομεν] *qua oratione utemur? quae praetexemus?* REISK. Prius de iusta excusatione, posterius de probabili caussa dictum videtur. φήσομεν futurum h. l. est verbi φάσκειν, quod propria significatione de eo adhibetur, qui dicit quae praestare non potest. BREMI. Aliter interpretatur Reiskius in Ind. Graecit. p. 184. Augerus: *quid aiemus nos, quid respondebimus?* Parum probabile mihi est discriminis aliquid inter haec verba intercedere, putoque Demosthenem nihil aliud quam duo verba idem significantia iunxisse, sive ut vim augeret interrogationis, sive ut numeris auribusque consuleret. Conf. p. 579, 18. οὐδαμοῦ πώποτε Μειδίας τῶν συνηδομένων οὐδὲ τῶν συγχαιρόντων ἐξητάσθη τῷ δήμῳ: ubi συνηδομένων a συγχαιρόντων non magis differt, quam h. l. ἐροῦμεν a φήσομεν puto differre. Neque inepte compares p. 24, 25. μηδένα καιρὸν μηδ' ὥραν. p. 32, 23. τίνα — χρόνον ἢ τίνα καιρόν. quod contulit Ernestius cum Callimacheo τίνα χρόνον ἢ πότε Hymn. in Del. init. p. 123, 25. οὐδὲν δ' ἐκ παρατάξεως οὐδ' ἐκ μάχης γινόμενον. Add. p. 108, 15. τί χρήσεσθε καὶ τί δεῖ ποιεῖν. SCHAEFER.

P. 99. v. 8. γὰρ] Abest a Paris. secundo et tertio, ab Harl., ab Aug. primo, secundo et tertio: sed in hoc manus nova superscripsit. REISK.

P. 99. v. 10. τοίνυν] Abest ab Aug. secundo. REISK.

P. 99. v. 10. τὸν παριόντα] *progressum, eum, qui concionaturus est*, qui σύμβουλος, et συμβουλεύων, et λέγων, etsi pluraliter fere οἱ λέγοντες, ut et caetera participia, et δημηγόρος, et δημηγορῶν nominatur. WOLF.

P. 99. v. 12. καὶ ἀληθέστατον τοῦτο ἀποκρινοῦμαι] τοῦτο ἀποκρινοῦμαι καὶ ἀληθέστατον Harlei. REISK.

P. 99. v. 12. ταῦτα] Deest Harlei. REISK.

P. 99. v. 13. νυνὶ] νῦν Bavar. REISK.

P. 99. v. 14. καὶ ὅπως — ἐθελήσωσι] *et ut velint, modo velint.* Ἐλλειπτικὸν est, ut subintelligatur ὁρᾶν χρὴ, vel πειρατέον: vel ὅπως ἐθελήσωσιν accipiendum pro ἐθελέτωσαν. WOLF. Votum hoc est. Omittitur ante ὅπως verbum, ut suppleat quisque quod possit aut velit. Oratorem animo votum concepisse, etiam infinitivus γνῶναι l. 16. ostendit. Hic enim in votis saepe pro imperativo, ut aiunt, ponitur. Non igitur opus est verbo δεῖ, quod Reiskius post τοῦτο inseruit et quod, nisi votum praecessisset, vix abesse posset in nostro scriptore. BREMI. Pro voto habens etiam Bekkerus post ἐθελήσουσι (sic enim ille) posuit signum exclamationis: quod mihi quidem parum placet. Neque optare puto Oratorem, sed hortari et monere. SCHAEFER.

P. 99. v. 14. ὅπως] Post ὅπως addit σκοπείτωσαν appendix

P. 100. v. 8. ἐξαφελέσθαι] ἀφελέσθαι simplex Aug. primus. REISK. ἐξαφελέσθαι natum puto e διττογραφίᾳ commista, aliis libris dantibus ἐξελέσθαι, aliis ἀφελέσθαι. ἐξελέσθαι legitur in centone Demosthenico p. 135, 8. Sed ἀφελέσθαι videtur verbum hac de re proprium fuisse. V. p. 1328, 8. 1358, 17. 1360, 3. SCHAEFER.

P. 100. v. 8. οὔκουν — ἐφεδρεύειν] Citant Anecd. Bekk. p. 136, 23. SCHAEFER.

P. 100. v. 10. οὐδὲ πολλοῦ δεῖ] S. λόγου. *neque multis est opus.* Alii interpretantur, quasi esset πολλοῦ γε καὶ δεῖ, *multum certe abest.* Huic similem locutionem, οὐδ' ὀλίγου δεῖ, eodem modo intelligo, scilicet λόγου. *ne paucis quidem verbis opus est,* hoc est *supervacaneum prorsus est hac de re dicere. Es bedarf nicht viel Worte. Es bedarf nicht Rede.* WOLF. Idem est ac si sic struxisset orationem: οὐ κακῶς οὐδ' ἀργῶς ταῦτα λογιζόμενος. οὐ τοῦ πολλοῦ δεῖ πρὸς τὸ ταῦτα ὑπολαμβάνειν, ἀλλὰ τοῦ παντός. *non male sic autumans neque segniter degeneremque in modum: quod qui de Philippo suspicetur,* (cum scilic. istas rationes malas ducere, aut motum segnitie et ignavia,) *nae is non parum, sed toto coelo sit aberraturus a vero.* Quare non male feceris sic distinguens: οὐδὲ (πολλοῦ δεῖ) οὐ κακῶς —: ubi οὐδὲ possit pro simplici οὐ accipi et insequens οὐ pro supervacaneo haberi. REISK. Eadem Reiskius in Ind. Graecit. p. 130. s. Augerus sic interpunxit: οὐδὲ, πολλοῦ δεῖ. „Ad οὐδὲ" inquit „sub. βούλεται, et intellige, οὐδὲ, πολλοῦ δεῖ, *non sane vult, multum abest.*" Quae interpunctio etsi non est probanda, continuo enim spiritu haec pronuntiantur, tamen apparet, Augerum formulam recte intellexisse, vehementer errasse Wolfium et Reiskium. Scilicet πολλοῦ δεῖ ubique valet *multum abest*, i. e. *minime gentium.* Haec autem formula si subiicitur enuntiationi neganti, ut h. l. factum est, solet ei οὐδὲ sic praeponi, non ut tollatur vis formulae affirmans, sed ut augeatur negans enuntiationis. Anecd. Bekk. p. 284, 29. Οὐδὲ πολλοῦ δεῖ: ἀντὶ τοῦ οὐδὲ ὅλως. quibus verbis Grammaticus solum πολλοῦ δεῖ interpretatur. Sic Hesychius T. II. c. 982. Πολλοῦ γε καὶ δεῖ, οὐδ' ὅλως. Simile Euripidis Phoeniss. 1640. Pors. οὐκ ἂν προδοίην, οὐδέ περ πράσσων κακῶς. ubi quod duo codd. dant καίπερ πράσσων κακῶς, debetur interpreti οὐδὲ perinde negligenti ut Grammaticus in Anecd. Bekk. negligit. SCHAEF.

P. 100. v. 11. ἀργῶς] *temere*, re non accurate cognita. SCHAEFER.

P. 100. v. 17. ἐπὶ τὴν ἡμετέραν πόλιν κατασκευάζεται] ἐ. τ. ἡ. π. παρασκευάζεται Paris. secundus, quintus, septimus, octavus, Aug. primus et tertius, Harlei. Aldina Taylori, Bavaricus, index Aldi, index P. Manutii. REISK. παρασκευάζεται Bekker. quomodo p. 135, 15. V. Bremius ad p. 11, 14. Ego vero velim etiam prius κατασκευάζεται mutatum in παρασκευάζεται, quo gravior fiat oppositio. Conf. not. ad p. 168, 15. SCHAEFER.

P. 100. v. 18. ἀμύνεται] ἀμυνεῖται Paris. octavus, Aug. primus. REISK. Aliqui codd. legunt ἀμυνεῖται, quod non improbarim ob id ipsum, quod eadem vox modo recurrit. AUGER. ἀμυνεῖται verum puto. SCHAEFER.

P. 100. v. 18. ἡμῶν] ὑμῶν Aug. secundus. Utrumque dat Bavaricus. REISK.

P. 100. v. 20. οὕτω γ' εὐήθης ἐστὶν] οὕτως ἐστὶν εὐήθης Aug. primus, Harlei. REISK.

P. 100. v. 20. ὥστε ὑπολαμβάνειν] ὃς ὑπολαμβάνει Bekker. V. Melet. Crit. p. 71. s. SCHAEFER.

P. 100. v. 21. τῶν μὲν ἐν Θρᾴκῃ κακῶν — Μάστειραν] Citat Photius c. 183. non sine vitiis scripturae. SCHAEFER.

P. 100. v. 21. τί γὰρ ἄλλο τις ἂν εἴποι] ἂν abest ab Aug. primo. εἴπῃ ἂν Aug. secundus. τί γὰρ ἂν ἄλλο τις εἴποι appendix Francofurtana. τί γὰρ ἂν ἄλλο τις ἂν εἴποι Harlei. REISK. ἂν omisit etiam Photius. Placet Harleiani scriptura. SCHAEFER.

P. 100. v. 22. Δρογγίλον — Μάστειραν] Citat h. l. Harpocrat. in vocc. Δρογγίλον, Καβύλη, Μάστειρα, ubi suspicatur legendum esse Βάστειρα. REISK. V. Photius l. c. SCHAEFER.

P. 100. v. 22. Δρογγίλον] Photius Δρόγγιλον. SCHAEFER.

P. 100. v. 22. Καβύλην] V. Photius c. 91. SCHAEFER.

P. 100. v. 22. Μάστειραν] Μάσειραν Aug. secundus. REISK.

P. 100. v. 22. ἐξαιρεῖ] Malim in medio ἐξαιρεῖται. REISK. Activum recte habet. SCHAEFER.

P. 100. v. 23. κατασκευάζεται] Dedi ex meo καταστρέφεται, quod hic multo melius convenit quam κατασκευάζεται, nec verisimile est hanc vocem breviori intervallo ab oratore ter fuisse repetitam. AUGER. Mutatio longe audacior quam pro Augero, quem summa in coniectando modestia decuit: nec solicitanda vulgata. Conf. p. 101, 3. SCHAEFER.

P. 100. v. 26. νεωρίων] νεωριῶν Aug. tertius, quasi a νεωρία in nominativo singularis. REISK.

P. 100. v. 26. τριηρῶν] τριήρων Aug. secundus et alii alibi saepius. Quod semel hic annotasse sufficiat: mirifice enim codices in hoc variant. καὶ τριηρῶν ab Harleiano absunt. REISK. τριήρων Auger. et Bekker. V. not. ad p. 46, 7. 135, 22. SCHAEFER.

P. 100. v. 27. ἀργυρείων] Vulg. ἀργυρίων. ἀργυρείων Aldus, Felic. P. Manut. et codd. quoque: quod praetuli. REISK. Placuit etiam Tayloro. V. Reiskii praefat. ad Annotatt. p. 118. Eadem scripturae diversitas p. 135, 22. SCHAEFER.

P. 100. v. 28. ὑμᾶς ἐάσειν] Vulg. ἐάσειν ὑμᾶς. Invertit Aug. primus et Harl. REISK. ἐάσειν ὑμᾶς Auger. et Bekker. ad aurium sensum ordine verborum paulo meliore. SCHAEFER.

P. 100. v. 28. μελινῶν] Citat h. l. Harpocrat. v. μελίνη.

item Etymolog. M. eadem voce p. 577, 49. μελίνων Paris. secundus, quintus, octavus. μελίων (sic) Ald. Taylori, index Aldi, index Pauli, Aug. secundus. λιμένων Aug. tertius absurdo errore, erasa vetusta lectione, quae videtur cum vulgata consensisse. REISK. Citat etiam Photius c. 188., a quo simul discas, cur in Pariss. μελίνων scriptum sit. Add. Anecd. Bekk. p. 278, 21. et not. ad p. 135, 27. SCHAEFER.

P. 101. v. 1. ὀλυρῶν] ὁλύρων cum aspero Paulus Manutius. Sed in spiritibus, accentibus et huiusmodi minutiis editio Pauli est perquam vitiosa. ἐλύρων Aug. tertius: sed a correctore superscripta est vulgata cum γρ. REISK. ὀλυρῶν Auger. V. Anecd. Bekk. p. 284, 28. SCHAEFER.

P. 101. v. 1. Θρᾳκίοις] Θρᾳκείας Harlei. REISK.

P. 101. v. 1. σιροῖς] Ita et Harlei. σειροῖς Aug. primus. σιῤῥοῖς Felic. P. Manut. REISK. V. Photius c. 380. Arcadius p. 68, 14. et not. ad Longi Pastor. p. 336. ubi item duplici canina scribitur, quomodo h. l. etiam Augerus scripsit, itemque p. 135, 27. SCHAEFER.

P. 101. v. 1. ἐν τῷ βαράθρῳ] Locus Athenis, in quem praecipitabantur malefici, ut Spartae Κεάδας, Romae Scalae Gemoniae. Sic appellat Thracici coeli inclementiam per translationem, οἷον ἐν τῷ ὀλέθρῳ, perinde ac si *in peste* vel *interitu* dixisset, ut Suidas annotat. WOLF. Citat h. l. Harpocrat. v. βάραθρον. REISK. Item Etymolog. M. c. 187. extr. SCHAEFER.

P. 101. v. 1. βαράθρῳ] Sic etiam in texto Aug. tertii: sed nova manus superscripsit γρ. θαράβρῳ. Mirifica lectio *). Aldina Taylori dat βαρβάρῳ. REISK.

P. 101. v. 7. ἀξιοῦν]. Scil. χρήματα εἰσφέρειν. REISK. V. diligentissimus Krügerus ad Dionys. Halic. Historiograph. p. 117. SCHAEFER.

P. 101. v. 7. τὸ συνεστηκὸς τοῦτο — στράτευμα] Diopithis copias designat. REISK.

P. 101. v. 8. συμμενεῖ] γρ. συμβαίνει Paris. secundus et Aldina Tayl. συμμένῃ Paris. tertius, quintus, septimus, Aug. secundus. συμμένοι Paris. octavus. συμμένει Aug. primus, Bavar. In Aug. tertio est συμβαίνῃ, sed secunda manus superscripsit γρ. συμμένῃ. REISK. Satis turbarum. Sed quis in animum inducet futurum loco movere? Conf. not. ad p. 21, 17. SCHAEFER.

P. 101. v. 9. ἐτολμηην] Sic et Bavaricus, sed cum ον in fine superscripto. REISK.

P. 101. v. 9. ἔχει] ἔχῃ Bavar. ἔχοι Harlei. REISK.

P. 101. v. 9. ἀδικήσουσαν] ἀδικοῦσαν Aug. primus. REISK.

---

*) Nihil hic mirifici. V. Bastii Commentat. Palaeograph. p. 709. s. SCHAEFER.

P. 101. v. 10. οὕτω καὶ τὴν] Vulg. οὕτω τήν. οὕτω καὶ τὴν Aug. tertius: sed secunda manus copulativam transverso calamo rursus induxit. Addidi καί. REISK. Deleverunt Auger. et Bekker. Nec quicquam opus addi, etsi scriptores Graeci in huiusmodi structura usu huius particulae luxuriantur. SCHAEFER.

P. 101. v. 11. ἅπασιν] Deest Harlei. REISK.

P. 101. v. 11. ἐτολμην] Rursus hic quoque Bavaricus ον super ην superscriptum dabat. REISK.

P. 101. v. 11. ἐστι] ἔνεστι Bavar. appendix Francofurtana, Aldina Taylori. REISK.

P. 101. v. 11. βοηθείαις] Tumultuarium et subitarium exercitum ita vocat: cuiusmodi misera nostra est cum Turcis et perniciosa bellandi ratio. WOLF.

P. 101. v. 15. ταμίας καὶ δημοσίους] Vulg. ταμίας δημοσίους. ταμίας καὶ δημοσίους Paris. secundus et tertius, Aug. primus, secundus, tertius, Bavaricus, appendix Francofurtana. ταμίαις καὶ δημοσίαις Aldina Taylori. Rursus addidi καί, item p. 137, 10. ubi locus hic iteratur. Vulgata copulam omittens quaestores cum diribitoribus (iuvat ita appellare, seu lictoribus, convenientiore appellatione statim non succurrente) miscet, honoratos magistratu fungentes publice demandato cum servis publicis. Citat h. l. Harpocrat. v. δημόσιος. REISK. ταμίας δημοσίους Auger. Quae lectio vide ne sit genuina: ut hic etiam καὶ natum sit ex antecedente ς. Publici quaestores videntur oppositi privatis, qualis Timotheo fuit Antimachus ille, de quo p. 1186, 20. Sed Reiskio assentitur Boekhius de Oecon. polit. Atheniens. T. I. p. 195. vertens *Schatzmeister und öffentliche Diener.* SCHAEFER.

P. 101. v. 20. τῆς αὐτοῦ] Vulg. τῆς αὐτοῦ. τῆς αὑτοῦ cum aspero Aldus. τοῖς αὐτοῦ cum leni Aug. tertius. A Bavarico spiritus aberat. REISK.

P. 101. v. 21. ἀναγκάσετε] ἀναγκάσητε Aug. primus, Harlei. Utrumque dat Aug. tertius. REISK.

P. 101. v. 21. οὐδὲν] Abest ab Aug. secundo. REISK.

P. 101. v. 21. πολεμήσετ'] πολεμεῖτε Paris. quintus et septimus. REISK.

P. 101. v. 22. εἰ δέ τῳ δοκεῖ κ. τ. λ.] Aristides de C. D. p. 262. ἀξιοπιστίας δὲ [scilic. ἐργαστικόν ἐστι] καὶ ὅταν τις συνδρομαῖς*) [provocationibus ad consensum auditorum secum, aut concessione argumenti, quo adversarius nos premat] χρῆται, ὡς ἐν τοῖς Φιλιππικοῖς, οἷον· εἰ δέ τῳ δοκεῖ ταῦτα καὶ δαπάνης πολλῆς καὶ πραγματείας εἶναι. νῦν ἡ συνδρομή *) [assensus oratoris ipsius]· καὶ μάλα ὀρθῶς δοκεῖ. τὸ γὰρ καθ' ἑαυτοῦ δοκοῦν τὴν

---

*) Nota hunc usum vocis συνδρομή. SCHAEFER.

πρώτην συγχωρεῖ, ἵνα τὰ ὑπὲρ αὐτοῦ εἰσάγῃ. Sopater ad Hermogen. p. 312, 3. πρῶτον μὲν, ἐὰν ἐγχωρῇ, τῷ μὴ χαλεπὸν εἶναι [utendum est argumento], ἔπειτα τῷ, εἰ καὶ χαλεπὸν εἴη, ἀλλ' οὖν ἀναγκαῖον, καὶ ὅτι δεῖ ὑπὲρ τῶν χρημάτων καὶ πόνους καὶ κινδύνους ὑπομένειν, καὶ ὅτι ὑπὲρ τοῦ μὴ περιπεσεῖν χαλεπωτέροις ἀντιληπτέον τῶν πραγμάτων. ὡς Δημοσθένης ἐν Φιλιππικοῖς· εἰ δέ τῳ δοκεῖ ταῦτα — εὑρήσει λυσιτελοῦν τὸ ἑκόντι [sic*)] ποιεῖν τὰ δέοντα. καὶ ἑξῆς. et Marcellinus p. 313. ἐδίδαξε δὲ ἡμᾶς Δημοσθένης αὐτίκα τὴν πλατύτητα [id est τὴν πλάτυνσιν, amplificationem, diductionem argumenti] τοῦ κατὰ ἀντιπαράστασιν, οὕτως αὐτὸ ἐργασάμενος, ὡς, εἰ καὶ χαλεπὸν, ἀλλ' ἀναγκαῖον. εἶπε γάρ· εἰ δέ τῳ δοκεῖ —. REISK.

P. 101. v. 22. μεγάλης] πολλῆς Bavar. REISK. Sic etiam Aristides l. c. SCHAEFER.

P. 101. v. 22. πόνων πολλῶν] Aug. secundus inter haec duo vocabula medium habet interiectum καὶ, quod idem omittit post εἶναι. REISK.

P. 101. v. 24. λογίσηται] λογίζηται Aug. primus. REISK. λογίζηται Bekker. SCHAEFER.

P. 101. v. 25. ἐθέλῃ] ἐθέλει Bavar. REISK.

P. 101. v. 25. ἑκόντα] Vulg. ἑκόντας. ἑκόντα August. primus, quod praetuli. REISK. ἑκόντας, subaudi ἡμᾶς. Reiskius legit ἑκόντα, quod et habent codd. M. N. et Cc. Accepissem ἑκόντα referendo ad τῳ, sed malim retinere ἑκόντας ob ἡμῖν, quod sequitur. AUGER. ἑκόντας Bekker. quod etiam Bremius probat. „ἑκόντας" inquit „scil. ἡμᾶς. Reiskius scripsit ἑκόντα, quod peius est vulgato. τὶς est τὶς ἡμῶν. Hunc oportet rem spectare ratione πάντων ἡμῶν et ea dicere, quae cunctis sunt utilia. Hinc pluralis ἑκόντας aptus, immo necessarius est. Omnino post τὶς, quatenus generis vicem habet, saepissime sequitur pluralis. Conf. Matthiae Gr. Gr. p. 673. et Ern. Fr. Poppo Thucyd. P. I. p. 93. sqq." ἑκόντας etiam Pseudodemosthenes p. 137, 26. SCHAEFER.

P. 101. v. 26. ἐστὶ] Malim εἴη. WOLF. Ne mutes vulgatam. SCHAEFER.

P. 101. v. 26. ἐγγυητὴς — θεῶν] Imitatus est Pseudophalaris Epist. LXXXI. in. SCHAEFER.

P. 101. v. 26. ὑμῖν] Vulg. ἡμῖν. ὑμῖν Aug. secundus. Plane abest ab edit. Pauli. REISK. ἡμῖν Auger. quod mihi etiam probatur. SCHAEFER.

P. 101. v. 27. οὐδεὶς ἂν] ἂν abest ab Aug. primo. REISK.

P. 101. v. 27. ὡς, ἂν] ὡς, ἐὰν Aug. primus, appendix

---

*) Technicus videtur ἑκοντὶ scripsisse. SCHAEFER.

Francofurtana. Sed haec tam minuta in posterum non annotabo, nisi alii iam ante me ea annotaverint, quae necessario duco iterato ad posteritatem transmittenda, ne quis editionem nostram defectus alicuius incuset, in qua non omnia reperiantur, quae in superioribus editionibus habeantur. REISK.

P. 101. v. 28. *ἐπ' αὐτοὺς ὑμᾶς*] Vulg. *ἐπ' αὐτοὺς ἡμᾶς*. *ἐφ' ὑμᾶς αὐτοὺς* Aug. primus. Etiam Aug. secundus dat *ὑμᾶς*, item Bavar. *ἐφ' ἡμᾶς αὐτοὺς* appendix Francofurtana et Harlei. REISK. *ἐπ' αὐτοὺς ἡμᾶς* Auger. Mihi placet *ἐφ' ἡμᾶς αὐτοὺς*. *ἐπ' αὐτοὺς ὑμᾶς* in centone Demosthenico p. 138, 1. SCHAEFER.

P. 101. v. 28. *τελευτῶν*] *tandem, denique*. Participium per genera et numeros adverbialiter usurpatum, *τελευτῶσα*, *τελευτῶντες*, *τελευτῶσαι*, *τελευτῶντα*. Masculinam et neutram vocem putant acuto scribendam *) ad discrimen participii: quod tamen discrimen in obliquis, ut et in aliis compluribus, evanescit. *ὁ φὼς ὀξυτόνως*, *ὁ ἀνήρ*: *τὸ φῶς περισπωμένως*, *τὸ φάος*: in obliquis *τοῦ φωτός*, *τῷ φωτὶ* utrumque habet. WOLF.

P. 102. v. 2. *τοὺς*] Abest ab Aug. primo et appendice Francofurtana. REISK. In hac formula videndum ne articulus rectius omittatur: certa saepius omissum videas in libris bonae notae. V. not. ad p. 133, 10. 138, 3. SCHAEFER.

P. 102. v. 2. *τῶν ὑπαρχόντων τῇ πόλει*] *τοῦ ἀξιώματος καὶ τῆς δυνάμεως τῆς πόλεως*. Sunt enim *τὰ ὑπάρχοντά τινι* ea omnia ornamenta et praesidia et facultates, quibus aliquis nititur: itidemque in malam partem incommoda et impedimenta omnia, etsi de his *τὰ ἐνόντα*, *τουτέστι τὰ δυνατά*, saepius dicuntur. WOLF.

P. 102. v. 3. *ἕνεκα*] *ἕνεκεν* Bekker. SCHAEFER.

P. 102. v. 3. *τοὺς ἄλλους Ἕλληνας ἅπαντας*] *τοὺς πάντας Ἕλληνας* Aug. primus. Tertius invertit ordinem sic, *τοὺς ἄλλους ἅπαντας Ἕλληνας*, item Bavaricus et appendix Francofurtana. *τοὺς ἄλλους πάντας Ἕλληνας* Harl. REISK. *τοὺς ἄλλους πάντας Ἕλληνας* Bekker. SCHAEFER.

P. 102. v. 6. *ἂν*] Reponit Aug. primus post *μᾶλλον*. REISK. Sic etiam Bekker. post *αὐτὸς* inserens *μέν*. SCHAEFER.

P. 102. v. 6. *τεθνάναι — βουλοίμην*] Aristides de D. C. p. 198. *βαρύτης γίνεται καὶ ὅταν ἄτοπόν τι σεαυτῷ ἐπαράσῃ*, *οἷον τεθνᾶναι* **) *μᾶλλον ἢ ταῦτ' εἰρηκέναι βούλομαι*. REISK.

P. 102. v. 6. *ταῦτ' εἰρηκέναι*] *huius sententiae auctor factus esse*. REISK.

---

*) Etymolog. Gudian. c. 525, 10. *τελευτῶν* inter adverbia commemorat. SCHAEFER.

**) Sic etiam Auger. in Demosthene. V. not. ad Theogn. 183. coll. Ind. p. 862. b. SCHAEFER.

etiam viros offendebat, qui primi hoc subtilius tractarunt, ut Hermannum ad Euripid. Herc. F. v. 1148. ποῖ κακῶν ἐρημίαν εὕρω; Hermannus ποῦ. Vulgatam sic interpretor: *Quo me vertam, ut requiem inveniam?* BREMI. Recte, siquidem ποῖ Demosthenes scripsit. Sed v. not. seq. SCHAEFER.

P. 102. v. 12. ποῖ] γρ. τί Paris. secundus, Aug. secundus. REISK. τί etiam Sopater l. c. item Pseudodemosthenes p. 138, 13. quanquam ibi codices fluctuantur. SCHAEFER.

P. 102. v. 13. ὅταν νὴ Δί' ἀνάγκη τις ᾖ;] Post ᾖ Augerus puncto distinxit. Bene: est enim haec ὑποφορά, quam continuo sequitur ἀνθυποφορά. Ipsa iurandi formula νὴ Δία hoc satis indicat: usus enim eius solennis est in tali orationis figura. SCHAEFER.

P. 102. v. 13. ὅταν] ὅτε Aldina Taylori. REISK.

P. 102. v. 14. ᾖ] ἦν Aldina Taylori. REISK. Sic etiam Sopater. Est error scribarum. V. not. ad p. 103, 2. SCHAEFER.

P. 102. v. 14. εἴποι] εἴπῃ Aug. secundus. REISK.

P. 102. v. 16. ἀπεύχεσθαι] ἀπέχεσθαι appendix Francofurtana. REISK.

P. 102. v. 17. ἐστὶν ἐλευθέρῳ μὲν] ἐστὶ μὲν ἐλευθέρῳ Aug. secundus. REISK.

P. 102. v. 18. τῶν πραγμάτων] τῶν γιγνομένων vel γινομένων Paris. secundus, quintus, septimus, octavus, Aug. primus et Harlei. τῶν γιγνομένων πραγμάτων Aug. secundus, Aldus, P. Manutius. REISK. τῶν γιγνομένων Auger. et Bekker. Ille „Post γιγνομένων" inquit „vulg. habet πραγμάτων, quod recidi ut supervacuum et omissum in codd. K. L. M. N. Cc. Dd. Ee. Habent πραγμάτων sine γιγνομένων O. V. X. et Y. Hic scribit γιγνομένων supra πραγμάτων." τῶν γιγνομένων tuetur etiam personatus Demosthenes p. 138, 21. SCHAEFER.

P. 102. v. 18. ἂν] Abest ab Aug. primo. REISK.

P. 102. v. 20. εἴποι] εἴπῃ Aug. secundus. ἥντιν' εἴποι τις ἂν Harlei. REISK.

P. 102. v. 20. δούλῳ] δούλων Paris. quintus et septimus. REISK.

P. 102. v. 20. ἃ μήτε γένοιτ', οὔτε λέγειν ἄξιον] Notandum est μήτε cum optativo in priore membro cum vi optandi, ne quid fiat, in altero οὔτε cum indicativo ἄξιον, scil. ἐστί, cum vi affirmandi, aliquid non esse. Sensus hic est: „quemadmodum vehementer optandum, ne hoc fiat, sic indecorum vel de eo loqui." Simplex ὃ μὴ γένοιτο saepe legitur. Conf. Astium ad Platonem de Legg. XI. 4. Addito etiam altero membro, in quo est οὐδὲ, legitur in Mid. p. 681. l. 22. ὃ μὴ γένοιτο, οὐδ' ἔσται. Vice versa habemus οὔτε — μήτε p. 106. l. 22. s. ἐγὼ δὲ θρασὺς μὲν — οὔτ' εἰμὶ μήτε γενοίμην. BREMI. Alia eiusdemmodi dedi in

Melet. Crit. p. 91. Euripides Med. 616. s. Pors. οὔτ' ἂν ξένοισι τοῖσι σοῖς χρησαίμεθ' ἄν, οὔτ' ἄν τι δεξαίμεσθα, μήθ' ἡμῖν δίδου. ubi quod alii habent μηδ', non puto ferri posse. SCHAEFER.

P. 102. v. 21. οὔτε] μήτε Paris. quintus. REISK. Passim librarii ignorantes discrimen particularum sic errarunt, ut, sensu perverso, membra exaequarent. V. not. ad p. 106, 23. 138, 23. et Melet. Crit. l. c. not. *. SCHAEFER.

P. 102. v. 21. πάντα τοίνυν — καταπολιτεύονται] Citant Anecd. Bekk. p. 149. s. SCHAEFER.

P. 102. v. 22. καταπολιτεύονται] Compares cum καταστρατηγεῖν, quod non eripiam Polybio III. 71. 1. cum Schweighäusero, cui simplex magis probatur. V. virum egregium T. VI. p. 539. et in Lex. Polyb. p. 339. a. 566. b. SCHAEFER.

P. 102. v. 23. ἄλλα] Omittit index Lambini. REISK.

P. 102. v. 23. ἐάσω] Post h. v. pone signum coli, quod habet Reiskiana. V. p. 146, 1. SCHAEFER.

P. 102. v. 23. ἀλλ' ἐπειδάν —] Idem est ac si dixisset: ἀλλ' ἓν τοῦτο μόνον ἐρῶ, *sed hoc unum modo dicam*. Tum incipit nova sententia: ἐπειδάν —. REISK. V. p. 146, 1. SCHAEFER.

P. 102. v. 26. τὴν] Subnotatum est in Ald. Tayl. REISK.

P. 102. v. 27. ἀναβάλλουσι] ὀκνεῖν καὶ ἀναδύεσθαι ποιοῦσι καὶ τῶν καιρῶν ὑστερεῖν. WOLF. Citant h. l. Harpocrat. v. ἀναβάλλει et Pollux 9, 136. REISK. V. p. 114, 10. SCHAEFER.

P. 102. v. 28. ἡσυχίαν] ἐξουσίαν appendix Francofurtana, Aldina Tayl. REISK.

P. 102. v. 28. καὶ βούλεται] Vulg. βούλεται. καὶ βούλεται Paris. quintus et septimus. Addidi καί. REISK. Particulam omiserunt Auger. et Bekker. SCHAEFER.

P. 103. v. 1. ὑμῖν] ἡμῖν Paris. quintus et septimus, Bavar. Aldus, P. Manut. REISK.

P. 103. v. 2. μήποθ' ἡγήσησθε] μήποτ' ἂν ἡγήσησθε Aug. primus. ἡγήσεσθαι Bavar. REISK. ἡγήσεσθε Bekker. probante Bremio ad p. 28, 6. SCHAEFER.

P. 103. v. 2. ἐπὶ πολλῷ] S. τόκῳ, ut in prima Olynthiaca. WOLF.

P. 103. v. 2. πολλῷ] πολλῶν Paris. quintus et septimus. Saepe animadverti ν natum e iota adscripto. REISK. V. not. ad p. 102, 14. 20. SCHAEFER.

P. 103. v. 3. αἱ χάριτες] S. παρ' ὑμῶν. WOLF.

P. 103. v. 3. ὁ μισθὸς] παρὰ Φιλίππου. WOLF.

P. 103. v. 3. ὁ τούτων] S. τῶν λόγων, id est, διὰ τούτους. WOLF.

P. 103. v. 4. οἴομαι] οἶμαι Auger. SCHAEFER.

P. 103. v. 4. ὑμᾶς δεῖν πείθειν] V. not. ad p. 15, 22. SCHAEF.

P. 103. v. 6. ὑμῶν] ἡμῶν Bavar. REISK.

P. 103. v. 8. διαρπασθήσεται] Vulg. διαρπασθήσεσθαι. διαρπασθήσεται Aug. primus, Bavar. Praetuli διαρπασθήσεται, quod est materialiter accipiendum. *clamores nunc obstrepentes vociferantium „Opes nostrae vobis differentur, dissipabuntur" sistentur sapienter constituenda custodia* —. REISK. διαρπασθήσεσθαι Auger. Recte, opinor. Futurum poni nemo mirabitur, qui meminerit usum non infrequentem horum infinitivorum pro infinitivis praesentis sive aoristi: nempe ubi de re futura sermo est. V. Wolf. ad p. 146, 15. SCHAEFER.

P. 103. v. 10. τῷ φυλακὴν εἰπεῖν] Loco dativi dat Weimaranus hic et v. 11. τὸ in accusativo. Idem Weimaran. nec non Aldus et P. Manutius, item edit. Wolfii pro εἰπεῖν dant εὑρεῖν. Index Pauli tamen et appendix Francofurtana vulgatam exhibent. Num ἀνειπεῖν? *nuncupando*, h. e. creando novum magistratum cum potestate aerarii tuendi. An potius praestat εὑρεῖν? quae est lectio p. 146, 13. ubi locus hic iisdem verbis iteratur. REISK. εὑρεῖν Auger. SCHAEFER.

P. 103. v. 10. ἧς] ἦν Bavar. REISK.

P. 103. v. 10. κωλύειν] Pendet a verbis οἶμαι δεῖν. WOLF.

P. 103. v. 11. οὐχί] Abest ab Aldina et ab indice P. Manutii. REISK.

P. 103. v. 11. τοῦ συμφέροντος] τοῦ παραυτίκα συμφέροντος index Lambini. REISK.

P. 103. v. 11. ἀφεστάναι] ἀποστῆναι margo Aldinae Lessingianae. REISK.

P. 103. v. 11. καίτοι ἔγωγ'] καίτοι γε ἔγωγε Aug. tertius. REISK.

P. 103. v. 15. ὑμῖν] ἡμῖν Paris. quintus et septimus, Bavar. REISK.

P. 103. v. 16. ἁρπάζων] Ita et Harlei. διαρπάζων ed. Wolfii. REISK. διαρπάζων Auger. SCHAEFER.

P. 103. v. 16. ἐφ' ὑμᾶς] ἐφ' ἡμᾶς Aug. primus. quo his universae Graeciae copiis, quas latro hic depraedatus sibi vindicavit, ad postremum vos obruat atque deleat. REISK.

P. 103. v. 17. ἄνδρες] Deest Harlei. REISK.

P. 103. v. 17. τοῦ] τὸ Aug. primus et tertius, Bavar. appendix Francofurtana. REISK.

P. 103. v. 20. μηδένα] Positum pro οὐδένα. Qui usus ut in posteriorum scriptoribus temporum est pervulgatissimus, sic in classicis perraro reperitur: ac videtur a Demosthenis inde aetate serpsisse latius. Infra p. 146, 22., ubi eadem leguntur, est οὐδείς. Sed illic est oratio recta, h. l. obliqua. Dicemusne hanc causam

discriminis? Hoc quidem in pluribus enuntiationibus observasse mihi videor, in recta constructione οὐ etc., in obliqua μὴ etc. poni, idque nullo ad sensum discrimine. V. not. ad p. 125, 1.*) SCHAEFER.

P. 103. v. 20. τοῦτον εἰπεῖν, ὡς ἀδικεῖ] Pro εἰπεῖν, ὅτι οὗτος ἀδικεῖ. WOLF. Vulg. τούτων. Praetuli τοῦτον, quod cum olim inter inventa mea retulissem, video nunc a Wolfio iam dudum id esse exhibitum. Infra quoque p. 146, 22. in huius loci iterato exemplo legitur τοῦτον Unde facile nobis ambobus fuit emendare vulgatam, quae tamen etiam defensione non caret. *Qui fit, ut nemo aiat ab eo iniuriam vobis fieri atque bellum concitari, qui ita palam exercitus conscribat educatque, qui iura et emolumenta decoraque vestra possessionesque ita perspicuis vexationibus carpat, qui civitates Graecas armorum vi tam aperta occupet?* REISK. Pro τούτων in vulg. dedi τοῦτον ex coniectura Wolfii et Reiskii. Cod. U. dat τοῦτον, supra quod scribitur τούτων. AUGER. Verba dicendi λέγειν, εἰπεῖν cet. interdum construuntur cum accusativo personae loco genitivi cum περί. Est etiam sic attractio, dum, quod subiectum enuntiationis pendentis esse oportet, fit obiectum ad verbum, unde illa enuntiatio pendet: τὸν ἀδικοῦντα εἰπεῖν ὡς ἀδικεῖ pro εἰπεῖν, ὡς ὁ ἀδικῶν ἀδικεῖ. Sed ista attractio eo nititur, quod εἰπεῖν cum accusativo personae construi potest. Non igitur intelligo, cur Matthiae Gr. Gr. p. 559. Dawesium vituperaverit, qui eiusmodi loca in eorum numero ponebat, in quibus εἰπεῖν cum duplici accusativo constructum sit. Accusativum personae reapse habemus; locum accusativi rei tenet ὡς cum verbo. Ceterum animadvertendum est, in priore membro tres esse determinationes, in altero duas; quarum una πόλεμον ποιεῖ duas scilicet prioris enuntiationis continet, στρατεύοντα, πόλεις καταλαμβάνοντα. Novum est, quod latius patens ἀδικοῦντα utrique intersertum est**). τούτων minime cum Reiskio mutaverim in τοῦτον. Notat enim Demosthenes Philippi clientes pronomine οὗτος; quod in contemtum adhibetur. Neque id mirandum, quod in altero membro sequitur τοὺς δὲ — συμβουλεύοντας, τούτους, quum desit pronomen in primo; etenim secundum membrum inprimis evehendum. BREMI. τούτων Bekker. V. not. ad p. 146, 22. SCHAEFER.

P. 103. v. 21. τοὺς δὲ — προΐεσθαι] τοὺς δὲ μὴ προΐεσθαι dat Aug. primus, caeteris omissis. REISK.

P. 103. v. 21. ἐπιτρέπειν] προτρέπειν Paris. quintus. REISK.

---

*) Haec causa videtur, cur Euripides Med. 811. Pors. posuerit μὴ πάσχουσαν, ubi exspectari οὐ π. monui in edit. tert. Lips. p. 84. SCHAEFER.

**) Modo intersertum sit ab ipso Oratore. Sed suspicor, ordine inverso legendum esse: ἀδικοῦντα, στρατεύοντα. SCHAEFER.

P. 103. v. 21. *προΐεσθαι*] *προσίεσθαι* Bavar. REISK.

P. 103. v. 22. *αἰτιᾶσθαι*] Malim *πάντας αἰτιᾶσθαι*, ut inter se respondeant ex opposito *μηδένα* versu 20, et hoc *πάντας*. REISK. Ante *αἰτιᾶσθαι* sub. *πάντας*. AUGER. Post *αἰτιᾶσθαι* supplendum *πάντας*, quod ex antecedente *μηδένα* intelligendum, minime vero cum Reiskio addendum est. Saepe enim contrarium ex eo, quod adest, supplendum. Isocrates Symmach. 46. *οὐδὲ γὰρ ἄλλη τῶν πόλεων οὐδεμία τολμήσει περὶ αὐτοὺς ἐξαμαρτάνειν, ἀλλ' ὀκνήσουσι*, scil. *πᾶσαι*. Plato de Republ. II. p. 366. D. *οὐδεὶς ἑκὼν δίκαιος, ἀλλ' ὑπὸ ἀνανδρίας ἢ γήρως ἢ τινος ἄλλης ἀσθενείας ψέγει τὸ ἀδικεῖν*, ubi ex *οὐδεὶς* ad *ψέγει* petendum *ἕκαστος*. BREMI. V. not. ad p. 141, 17. Haec autem ratio latissime patet. V. Matthiae Gr. Gr. p. 766. s. SCHAEFER.

P. 103. v. 23. *γίγνεσθαι*] *γενέσθαι* Paris. quintus et octavus, Aug. primus, margo Bavarici cum *γρ*. REISK. *γενέσθαι* Bekker. SCHAEFER.

P. 103. v. 24. *πολέμῳ*] Post *πολέμῳ* inserit edit. Wolf. haec verba: *ἀνάγκη γὰρ, ἀνάγκη πολλ' ἐκ τοῦ πολέμου γίγνεσθαι τὰ λυπηρά*. Sed ab Harl. ea absunt. REISK. Habet Auger. V. p. 146, 27. Ut, si quis ab Oratore scripta contendat, vix repugnem. SCHAEFER.

P. 103. v. 25. *ἵνα τούτους κρίνητε*] ut defensores vestrorum commodorum, apud vos accusati, periclitentur, capitis periculum adeant. WOLF.

P. 103. v. 26. *κατηγορῶσι — δῶσιν*] Vulg. *κατηγορῶσι μὲν αὐτοὶ, μὴ δίκην δὲ δῶσιν. κατηγορῶσι μὲν, αὐτοὶ δὲ μὴ δίκην δώσωσιν* Aug. primus. *δώσωσιν* etiam Harlei. dat. *κατηγοροῦσι* Bavaricus, in caeteris vulgatae consentiens, et appendix Francofurtana, quae etiam *δίκην δὲ δίδωσιν* dat. Distinxi et correxi ad hunc modum: *κατηγορῶσι μὲν, αὐτοὶ δὲ μὴ δίκην δῶσιν, accusatores cum sint, ipsi tamen poenas nullas dent.* REISK. *κατηγορῶσι μὲν αὐτοὶ, μὴ δίκην δὲ δῶσιν* Auger. SCHAEFER.

P. 103. v. 27. *δύναται*] *βούλεται* Harlei. REISK.

P. 103. v. 28. *ποιῆσαι παρ' ὑμῖν*] *παρὰ ὑμῖν ποιεῖσθαι* appendix Francofurtana. REISK.

P. 103. v. 28. *τούτων*] *τούτου* Paris. octavus, Aug. primus. REISK. Vulgata habet *τούτων*. Praetuli *τούτου*, quam lectionem accepi ex codicibus K. M. N. et Cc. AUGER. *τούτου* etiam Bekker. SCHAEFER.

P. 103. v. 28. *ἡ διαδικασία*] *disceptatio, intercessio*. Sic appellare videtur criminationes proditorum Philippi commoda propugnantium. Hesychius: *ἀμφισβήτησις, κρίσις, ἐπίκρισις τοῦ ἐπιτηδείου πρὸς λειτουργίαν καὶ πρὸς τὰ ἄλλα*. WOLF. Sic etiam in Aug. tertio est a correctore: prima enim manus simplex *δικασία* dederat. REISK.

P. 104. v. 1. οὐ γράψαντος] ὅτι οὐκ ἔγραψε. WOLF. Wolfius quid sibi voluerit, cum hoc notaret, ignoro. SCHAEFER.

P. 104. v. 5. ἀνοητότατος] ἀνοητοτάτη Harlei. REISK.

P. 104. v. 6. τῶν ὄντων ἀνθρώπων] V. not. ad p. 69, 23. SCHAEFER.

P. 104. v. 6. εἰ τοῦτ' ἐξελέγχοι] Hoc est, si, nostra de pace opinione refutata, palam profiteretur, se bellum nobis intulisse. WOLF.

P. 104. v. 7. ἐφ' ἡμᾶς αὐτοὺς] ἐπ' αὐτοὺς ἡμᾶς Aug. primus et secundus, appendix Francofurtana et Harlei. Bavaricus in ordine verborum consentit vulgatae, sed super ἡ adscriptum habet ὑ. REISK. ἐπ' αὐτοὺς ἡμᾶς Bekker. SCHAEFER.

P. 104. v. 7. φήσομεν] ποιήσομεν Harl. REISK.

P. 104. v. 7. φήσομεν τότε] Ad φήσομεν addunt τότε Paris. quintus, septimus et octavus, Aug. primus et tertius, sed huic secunda manus id addidit. τότε addidi. REISK. Uncis inclusit Bekker. Additur p. 147, 18. SCHAEFER.

P. 104. v. 8. ἐρεῖ] Abest ab Aug. primo, secundo, tertio, in quo secunda manus id adscripsit. Abest item a Bavarico et ab appendice Francofurtana. REISK. Omisit Bekker. V. not. ad p. 147, 18. SCHAEFER.

P. 104. v. 8. ὥσπερ] Ad ὥσπερ subaudi ἔφησεν. REISK.

P. 104. v. 9. οὐδὲ Φεραίοις πρότερόν κ. τ. λ.] Sopater ad Hermogen. p. 312. εἶτα τῇ εἰς ἄτοπον ἀπαγωγῇ κατεσκεύασεν οὕτως· οὐδὲ γὰρ Φεραίοις πρότερον πρὸς τὰ τείχη προσβάλλων etc. REISK. V. not. ad p. 147, 21. SCHAEFER.

P. 104. v. 11. ἕως] Vulg. ἕως ἄν. ἄν abest a Bavar. Expunxi. REISK. Male revocavit Auger. V. not. ad p. 147, 22. SCHAEF.

P. 104. v. 11. τὸ στράτευμα παρῆν ἔχων] παρῆν τὸ στράτευμα ἔχων Aug. tertius. REISK.

P. 104. v. 12. ἀμύνεσθαι] ἀμύνασθαι Aug. secundus. REISK.

P. 104. v. 16. ὑμῖν] ἡμῖν Paris. octavus, Aug. secundus e correctione, Aldus. REISK.

P. 104. v. 16. τε] Abest a Bavar. REISK.

P. 104. v. 16. τοῖς ἄλλοις] Articulum omittit Aldina Taylori et appendix Francofurtana. REISK. Nec Pseudodemosthenes suo in libro videtur habuisse: dedit enim τισὶ τῶν ἄλλων ἀνθρώπων p. 147, 26. SCHAEFER.

P. 104. v. 16. οὐ γὰρ — Φίλιππος] Non de nihilo est, quod Alexander de Figuris sententiae p. 36, 1. admonet, οὐ, tanquam sententiam integram, per se stantem ad instar insulae, ad v. Φίλιππος esse addendum. Verba eius haec sunt: ἐπαναλέγεται *) [repetuntur] τὰ ὀνόματα. οἷον· ἦν ποτε, ἦν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι,

*) Addatur Lexicis. SCHAEFER.

ἐν τῇ πολλῶν ψυχῇ. κἀκεῖνο· οὐ γὰρ ὑφ' αὐτῷ ποιήσασθαι τὴν πόλιν βούλεται Φίλιππος, οὐ. nequaquam. REISK. Scribe cum accentu οὔ. Augerus, lectore non monito, addidit οὐκ [scrib. οὔκ]*), fortasse secutus Pseudodemosthenis locum p. 147, 28., ubi negans particula repetitur. Neque ego dubito, Alexandrum genuinam h. l. scripturam Oratoris servasse.**) Alia exempla huius constructionis, etiam Demosthenica, congessit Elmsleius ad Sophocl. Aiac. 970. [p. 318. s. edit. Lips. Iphigeniarum Markl.]. SCHAEFER.

P. 104. v. 16. ὑφ'] ἐφ' Aug. secundus. REISK.

P. 104. v. 20. οὔτ', ἂν ἐθελήσητε] Vulg. οὔτ' ἐθελήσητε. οὔτε ἂν ἐθελήσητε appendix Francofurtana. θελήσητε annotavit Taylor. ex Harlei. REISK.

P. 104. v. 20. ἐπίστασθε] ἐπιστήσεσθε Aug. primus, Harl. REISK. ἐπιστήσεσθε Bekker. quod melius respondet futuro tam antecedenti, ἐθελήσετε, quam sequenti, δυνήσεσθε. SCHAEFER.

P. 104. v. 23. προσήκει οὕτω] Vulg. προσῆκεν οὕτω. οὕτω προσήκει Aug. primus. Etiam Paris. quintus, septimus, octavus dant προσήκει, item margo Bavar. cum γρ. Aldus, P. Manut. Praetuli προσήκει. REISK. οὕτω προσήκει Auger. quomodo p. 148, 7. legitur. V. Dorvill. ad Chariton. p. 610. ed. Lips. SCHAEFER.

P. 104. v. 25. τε] Abest ab Aug. primo et tertio, item Bavar. appendice Francofurtana et Harlei. REISK. Omisit Bekker. Deest p. 148, 8. SCHAEFER.

P. 104. v. 25. ἀποτυμπανίσαι] ἀποτυμπανίσθαι (sic) appendix Francofurtana. ἀποτυπανίσαι Ald. Tayl. REISK. Reiskius in Ind. Graecit. vertit *fustigatione necare*. Augerus *in cruciatum abripere*. Verius ille. Anecd. Bekk. p. 198, 20. Ἀποτυμπανίσαι: τὸ τυμπάνῳ ἀποκτεῖναι, ὅ πέρ ἐστι ξύλον ὥσπερ ῥόπαλον. Add. ibid. p. 438, 12—16. SCHAEFER.

P. 104. v. 28. ὥσπερ] ὡς Paris. quintus et septimus. REISK.

P. 104. v. 28. προβόλοις] Citat h. l. Harpocrat. v. πρόβολοι, Pollux 5, 134. REISK. Item Photius c. 333. V. etiam Anecd. Bekk. p. 289, 25. et Wolf. ad p. 148, 11. SCHAEFER.

P. 105. v. 1. πόθεν] Subaudias ἄλλοθεν. V. not. ad Sophocl. Trachin. 390. coll. not. ad Oedip. C. 474. Nec tamen haec veri nominis ellipsis est. Dicas *dialecticam*. V. quae nuper monui in Ind. Gr. ad noviss. edit. Lips. Hecubae Porsoni p. 111. b. SCHAEF.

P. 105. v. 1. εἰς] Abest ab Aug. primo et tertio, item Bavar. et append. Francofurt. REISK. Omisit Bekker. V. not. ad p. 148, 13. SCHAEFER.

---

*) V. not. ad p. 147, 28. SCHAEFER.

**) Alibi etiam, libris Demosthenicis tacentibus, in Technicis legas quae non dubites habere pro ipsa manu Oratoris. V. not. ad p. 16, 20. 96, 23. SCHAEFER.

P. 105. v. 1. ὑμᾶς] ἡμᾶς Paris. quintus et septimus. REISK.

P. 105. v. 2. ἔμοιγε] Simplex ἐμοί, sine γέ, dat Bavar. REISK.

P. 105. v. 2. δοκεῖ ποιεῖν] Inverso ordine ποιεῖν δοκεῖ dat Harleianus. REISK.

P. 105. v. 3. εἰ μηδὲν ἄλλο, ἐξαπατᾷν] *si nihil aliud, decipere.* Si non evertit, decipit tamen. WOLF.

P. 105. v. 4. ὑπηγάγετο] ὑπήγετο Aug. secundus. REISK. *) V. Matthiae ad Euripid. Androm. 888. SCHAEFER.

P. 105. v. 5. ταλαιπώρους] ταλαιπώλους Harlei. REISK.

P. 105. v. 6. πρότερον — πόλλ'] Vulg. πρότερον δοὺς Ποτίδαιαν ἐξηπάτησε καὶ πόλλ'. Transposui vocabula tertium et quartum arbitratu meo. REISK. Priorem ordinem restituerunt Auger. et Bekker. SCHAEFER.

P. 105. v. 7. Θηβαίους νῦν] Vulg. Θηβαίους τε νῦν. Delevi particulam copulantem. REISK. Revocavit Auger. Θηβαίους τὰ νῦν Bekker. quomodo dudum correxeram Melet. Crit. p. 67. SCHAEF.

P. 105. v. 7. ὑπάγεται] Vulg. ὑπάγει. ἐπάγει Aug. secundus. Dedi de meo ὑπάγεται, vel potius ex iterato exemplo p. 148, 20. REISK. Sic etiam Auger. et Bekker. Nec videtur activum hoc sensu usurpari: quanquam Photius c. 454. Ὑπάγει, ἐξαπατᾷ. Sed idem c. 458. Ὑπήγετο, ὑπέπειθεν **). SCHAEFER.

P. 105. v. 8. πολέμου πολλοῦ] Phocense seu sacrum intelligendum. πολλοῦ, ἀντὶ τοῦ μακροῦ. WOLF.

P. 105. v. 8. πολλοῦ] Abest ab Aug. tertio, sed secunda manus addidit. REISK.

P. 105. v. 8. ὥστε] ὥσπερ Aldina Taylori. REISK.

P. 105. v. 10. ἕκαστοι] Sic etiam Aug. tertius, sed e correctione: prima manus ἕκαστος dedisse videtur. REISK.

P. 105. v. 10. πεπόνθασιν, ἃ δὴ πάντες ἴσασιν] πεπόνθασιν ἅπαντες ἃ δὴ ἴσασιν Aug. tertius. Forte fuit olim in libris ἃ πάντες ἄδην ἴσασιν, *satis norunt.* REISK. Crede mihi, non fuit. ἄδην non memini in Demosthene legere. SCHAEFER.

P. 105. v. 11. οἱ δ', ὅ τι ἂν ποτε συμβῇ, πείσονται] Id est, non dubium est, quin eos male tractaturus sit: quo autem modo, id est incertum. WOLF.

P. 105. v. 11. ὅ τι ἂν] ὅταν Aug. primus. REISK.

P. 105. v. 15. οὐχὶ Φωκέας; —] Inepte cumulavit Reiskius

---

*) Continuo sequitur haec Reiskii nota: „Ibid. τε in fine versus abest ab Aug. primo." quae quo sit referenda, parum liquet. Estne illa enclitica, quam mox post Θηβαίους ait se delevisse? SCHAEFER.

**) Neglectum Lexicographis. V. Supplem. ad Schneideri Lexic. Graec. s. v. SCHAEFER.

signa interrogandi. Est haec una et continua interrogatio, quae finitur verbo ὁμολογεῖ. SCHAEFER.

P. 105. v. 15. οὐ Πύλας] οὐχὶ Πύλας Aug. tertius. REISK. Hoc non spernam, quippe paulo magis congruum indoli τῶν ἐπαναφορῶν. SCHAEFER.

P. 105. v. 15. τὰ ἐπὶ Θρᾴκης] Scrib. τἀπὶ Θρᾴκης. Sic enim semper Attici. Aristophanes Av. 1358. Dind. εἰς τἀπὶ Θρᾴκης ἀποπέτου. Plenius Pac. 283. Dind. ἐς τἀπὶ Θρᾴκης χωρία. quomodo Synesius Epist. XLIII. ἔγνωκε πλεῖν εἰς τἀπὶ Θρᾴκης χωρία. SCHAEFER.

P. 105. v. 16. τὴν πόλιν] τὴν ab Harlei. abest. REISK.

P. 105. v. 17. τὴν Καρδιανῶν] Vulg. τῶν Καρδιανῶν. γρ. τὴν Paris. secundus, Aug. primus, Bavar. Et ita edidimus. REISK. τῶν Καρδιανῶν Auger. SCHAEFER.

P. 105. v. 17. ὁμολογεῖ] Scil. ἔχειν. V. Krüger. ad Dionys. Halic. Historiograph. p. 117. s. SCHAEFER.

P. 105. v. 17. ἐκείνως] ἐκεῖνος Weimaranus. Utrumque dat Bavar., hoc infra, vulgatam supra, veluti correctionem. REISK. Pessime *) Augerus ἐκεῖνος in textum intulit, quod si omnes tuerentur libri, mutari oporteret in ἐκείνως. Fateor, hoc adverbium non esse usu multo tritum, sed passim legitur etiam in classicis scriptoribus. V. Reiskii Ind. Graecit. s. v. et F. A. Wolf. ad Leptin. p. 282. Zonaras c. 680. Ἐκείνως. κατὰ τοῦτον τὸν τρόπον. ut Lexicographis notatu dignum fuisse videatur. SCHAEF.

P. 105. v. 18. ὑμῖν] ἡμῖν Paris. octavus et Harlei. REISK.

P. 105. v. 20. ἡμετέρᾳ] ὑμετέρᾳ Bekker. V. not. ad p. 149, 3. SCHAEFER.

P. 105. v. 21. καὶ λαβόντα] Vulg. καὶ τὸν λαβόντα. τὸν abest a Paris. secundo et tertio, ab Aug. primo, sed in hoc est a manu secunda additum, item ab Aug. secundo et tertio, nec non Bavarico, Aldo, P. Manutio. Delevi articulum. REISK. V. p. 149, 3. SCHAEFER.

P. 105. v. 21. ἀσφαλές ἐστι] ἀσφαλές τ' ἐστι Aug. primus. REISK.

P. 105. v. 22. οὐκ ἦν] Fortassis οὐκ ἂν ἦν, *non fuisset*. συνευπεπονθότων v. 23., id est, εἰ μὴ συνευπεπόνθεισαν. Sed potest etiam simpliciter intelligi: *Non fuit tutum, priusquam* etc. καίτοι τῆς ὑποθετικῆς φράσεως τὸ δυνητικὸν μόριον ἀπαιτεῖν δοκούσης. WOLF. οὐκ ἦν etiam Harlei. οὐκ ἂν ἦν ed. Wolf. et ita etiam v. 25. et 28. REISK. οὐκ ἂν ἦν ter etiam Auger. Falso: neque enim hae sunt φράσεις ὑποθετικαὶ, sed ὁριστικῶς καταφατικαί; quod si minus patet duobus prioribus locis ob participia sequen-

*) V. not. ad p. 149, 1. SCHAEFER.

tia, quorum ambigua videatur resolutio, at manifesto patet tertio loco, ubi sequitur haudquaquam anceps πρὶν ἀπέδωκε καὶ ἀνεῖλεν. SCHAEFER.

P. 105. v. 23. λέγειν — τὰ Φιλίππου] Statim recurrit. Bene Augerus: *causam Philippi agere.* Infra p. 106, 5. λέγειν ὑπὲρ Φιλίππου. Notanda haec phrasis: λέγειν τά τινος, i. e. λέγειν τά τινι συμφέροντα, *patrocinari alicui.* Similia dedi in Bosii Ellips. p. 171. ad quae omnia fallitur qui aliquid subaudiendum putat. SCHAEFER.

P. 105. v. 23. μὴ συνευπεπονθότων τῶν πολλῶν Ὀλυνθίων] cum vulgus Olynthiorum nondum accepisset beneficium omnibus commune eoque exaequatum esset cum paucis seu optimatibus huius civitatis, qui dudum antea Philippo sua studia vendidissent. Illud συν (in συνευπεπονθότων) redit ad τοὺς ὀλίγους τῶν Ὀλυνθίων, quibus οἱ πολλοὶ opponuntur. REISK.

P. 105. v. 23. συνευπεπονθότων] Scribe diremtis vocibus σὺν εὖ πεπονθότων, et v. 26. σὺν εὖ πεπονθότος. Conf. Melet. Crit. p. 68. Sin qui fortiter perseverent in ipsa luce caligare, consulant Thucydidis III. 13. ξὺν κακῶς ποιεῖν αὐτούς: nisi forte placeat illis huc delabi pravitatis, ut etiam hic scribant ξυγκακωςποιεῖν. SCHAEFER.

P. 105. v. 23. πολλῶν] πολιτῶν Paris. septimus. REISK. τῶν πολλῶν i. q. τοῦ πλήθους v. 26. SCHAEFER.

P. 105. v. 26. τὰ] τῆς aut τοῖς Aug. tertius, non enim poterat discerni: et in hoc pariter atque quinto Aug. saepissime ῆ et οῖ inter se permutata reperi. REISK.

P. 105. v. 26. μὴ συνευπεπονθότος] Vulg. μηδὲν εὖ πεπονθότος. μηδὲν συνευπεπονθότος Paris. quintus, septimus, octavus. μὴ συνευπεπονθότος Aug. primus et Harlei. quod praetuli. REISK. μηδὲν εὖ πεπονθότος Auger. V. p. 149, 10. SCHAEFER.

P. 105. v. 27. τοῦ Θετταλῶν] τῶν Θετταλῶν Paris. tertius et octavus, Aug. secundus et tertius, item Aldus, P. Manutius. REISK. τῶν Θετταλῶν Auger. SCHAEFER.

P. 105. v. 27. τῷ τοὺς τυράννους ἐκβαλεῖν] Pro τοὺς τυράννους ἐκβαλεῖν antiquum *) τὸ τοὺς τυράννους ἐκβαλεῖν, adiecto articulo τὸ, habuit. OBSOP. Addendus articulus τῷ. WOLF. τῷ abest ab edit. Aldi. REISK.

P. 105. v. 27. τοὺς] Ante τοὺς addit Weimaranus πρὶν. REISK. Scilicet ad defectum explendum. Sed is explendus articulo τῷ. SCHAEFER.

P. 105. v. 27. αὐτοῖς] V. not. ad p. 149, 11. SCHAEFER.

P. 106. v. 1. ἀπέδωκε] παρέδωκε Paris. quintus, septimus, octavus, appendix Francofurtana. REISK. Significantius ἀπέδωκε:

*) Pannonicum puta exemplum. REISK.

nam Boeotiam iam antea habuerant. Legitur etiam p. 149, 12. SCHAEFER.

P. 106. v. 3. κατασκευάζοντος] κατασκευακότος (sic) Ald. Tayl. REISK. Genuinum videtur κατεσκευακότος. Res enim non nunc fiebat, sed iam facta erat. V. p. 99. in. Vulgatam tamen tuetur cento Demosthenicus p. 149, 16. SCHAEFER.

P. 106. v. 3. ἐπιτείχισμα] V. Hemsterhus. ad Lucian. T. I. p. 264. ed. Bip. SCHAEFER.

P. 106. v. 5. τοιγάρτοι] Antiquum καὶ γάρ τοι legendum indicat. OBSOP. τοιγάρτοι legendum. WOLF. καὶ γάρ τοι Paris. quintus et octavus, Aug. primus, appendix Francofurtana, Harlei. REISK. V. not. ad p. 125, 23. SCHAEFER.

P. 106. v. 5. ἐκ πτωχῶν ἔνιοι] ἔνιοι ἐκ πτωχῶν Aug. secundus, Aldus, P. Manut. ed. Wolfii. Sed appendix Francofurtana et Harl. vulgatam dant. REISK. ἔνιοι ἐκ πτωχῶν Auger. Qui ordo mihi etiam magis probatur. SCHAEFER.

P. 106. v. 6. ταχὺ πλούσιοι] V. not. ad p. 36, 20., ubi iure me praetulisse alteram scripturam, noster locus clarissime ostendit. Add. p. 149, 18. SCHAEFER.

P. 106. v. 6. γεγόνασι] γίνονται Aug. primus et Harlei. REISK. Eadem scripturae diversitas p. 149, 18. γίγνονται Bekker. Praefero γεγόνασι. V. p. 36, 20. SCHAEFER.

P. 106. v. 7. καὶ γνώριμοι] Haec duo vocabula in Aldina Taylori subnotata sunt. REISK.

P. 106. v. 8. πόλεως γὰρ — εὔνοιαν] Aristides de D. C. p. 190. καὶ οἱ ἀφορισμοὶ δὲ ἐν τῷ καθόλου σεμνότητα ἔχουσιν, οἷον· πόλεως γὰρ ἔγωγε πλοῦτον ἡγοῦμαι συμμάχους, πίστιν, εὔνοιαν. REISK.

P. 106. v. 11. τοῦ] Omittit appendix Francofurtana. REISK.

P. 106. v. 11. ὑμᾶς] Abest ab Aug. primo et Harlei. REISK.

P. 106. v. 11. ἔχειν] Annotat appendix Francofurtana, in aliis ante ὑμᾶς, in aliis post stare. REISK.

P. 106. v. 11. ταῦτα φέρεσθαι] τούτων στέρεσθαι: s. ὑμᾶς. Annotatum est, legi ταῦτα φέρεσθαι. S. τὸν Φίλιππον, ἢ φέρεσθαι ταῦτα κατὰ ῥοῦν καὶ μὴ κωλύειν. WOLF. τούτων στέρεσθαι Aldus et index Aldi, Felicianea. Sed index eiusdem dat vulgatam, quam etiam index Aldi dare voluisse videtur. Vulgatam dat quoque appendix Francofurtana et Aldina Taylori. ταῦτα φένεσθαι Harlei. φέρεσθαι est οἴχεσθαι, ἀπιέναι. REISK. Dedi ταῦτα φέρεσθαι, quod habent universi fere codices, tum impressi, tum manuscripti. AUGER. Ad φέρεσθαι cave cum Wolfio subaudias τὸν Φίλιππον: sic enim non licet e sequentibus petere quod antecedentium sensum perficiat.*) V. p. 149, 25. SCHAEFER.

---

*). Haec causa est, cur in Propertio II. 24, 35. (19, 21.) omnium

P. 106. v. 12. εὐδαίμων—βαρβάροις] Aristides de D. C. p. 192. καὶ τὸ κατὰ πλῆθος λέγειν καὶ τὰ ὀνόματα ἐφεξῆς παρατιθέναι σεμνότητός ἐστιν, οἷον· εὐδαίμων καὶ μέγας καὶ φοβερὸς ἅπασιν Ἕλλησιν καὶ βαρβάροις. REISK.

P. 106. v. 12. πᾶσιν] ἅπασιν Aristides l. c. REISK.

P. 106. v. 13. γέγονεν] Abest a Bavarico. REISK.

P. 106. v. 13. ὑμεῖς] ἡμεῖς Paris. quintus et octavus. REISK.

P. 106. v. 13. τῇ μὲν τῶν ὠνίων ἀφθονίᾳ] Vilitatem annonae et copiam intelligo, quae populo gratior est quam decus et laus. Sic Cicero: Nihil prorsus aliud curant, nisi agros, nisi villulas, nisi numulos suos. WOLF.

P. 106. v. 15. παρασκευῇ] παρασκεβῇ Aug. secundus: quod allego tantum exempli caussa, unde intelligatur, librarios graecos υ et β promiscue habere. Centena huius rei exempla praesertim in Aug. tertio reperi, sed indigna habui, quae referrem. REISK.

P. 106. v. 16. ὑμῶν] ἡμῶν Paris. quintus, septimus, octavus, Aug. primus et Harlei. REISK.

P. 106. v. 17. ὑμᾶς] ἡμᾶς Paris. quintus et septimus. REISK.

P. 106. v. 18. ὑμᾶς] ἡμᾶς Paris. quintus, septimus, P. Manut. REISK.

P. 106. v. 21. παρελθών] προσελθὼν Paris. septimus. REISK.

P. 106. v. 21. Οὐ γὰρ] οὐδὲ γὰρ Paris. quintus. REISK.

P. 106. v. 21. οὐδὲ κινδυνεύειν] καὶ κινδυνεύειν Paris. septimus. οὐ κινδυνεύειν Ald. Tayl. REISK.

P. 106. v. 22. ἀλλ' ἄτολμος] ἀλλὰ καὶ ἄτολμος Paris. septimus. REISK.

P. 106. v. 23. μήτε γενοίμην] οὔτε γενοίμην Harlei., id est, *neque fiam*, h. e. neque verendum est, ne fiam. Sed in vulgata μήτε γενοίμην inest diversa sententia, detestationis puta atque voti, ne unquam homo impurus fiat. οὔτε negat factum, μήτε abominatur futurum. REISK. Similia habet in Ind. Graecit. p. 368. V. not. ad p. 102, 20. Adde quod in scriptura Harleiani particula ἂν soloece omissa est. SCHAEFER.

---

scriptura librorum *mea* ferri non possit. Egit de hoc loco Porsonus in Miscellan. p. 381. vereque monuit legendum esse *me*. Sed quod constructionem vulgatae dixit *impeditam*, verius dixisset *nullam*: nullo enim modo ad *mea* e sequentibus subaudiri potest *ossa*. Quod si tuearis *mea*, oportet interpreteris *res meas*: quo nihil potest cogitari absurdius. Communicaveram haec cum Huschkio pluribus abhinc annis, quo tempore Lipsiae commorans suavissimus hospes me saepius invisebat, videbarque mihi assensum tulisse viri eximii. Post cultissima quam curavit Tibulli editio me docuit, vulgatam in Propertio scripturam ab eo defendi. V. T. II. p. 444. s. SCHAEFER.

P. 106. v. 25. πολλῷ] πολλῶν Bavar. REISK.

P. 106. v. 25. πολλῷ πάνυ] Rarior hic ordo quam inversus. SCHAEFER.

P. 106. v. 26. γὰρ] Abest ab Aug. secundo. REISK.

P. 106. v. 27. κρίνει, δημεύει, δίδωσι, κατηγορεῖ] Miratus aliquando sum perturbationem ordinis: nam prima loco est accusatio, tum condemnatio, tum denique confiscatio. Visum quoque fuit δίδωσι supervacaneum post δημεύει. Sed in hoc falsus fui, et ordinis subtilitatem, quem scholae tradunt et exigunt, ab oratore ne poscito: umbram ludi rhetorici ad lucem fori ne afferto. Et aliud est δημεύειν, aliud διδόναι. Illud est *confiscare, bona proscripta aerario addicere*, hoc idem est atque χαρίζεσθαι, quo noster utitur in loco simili, qui huius velut interpres est, p. 107, 17. *amicis aliena bona condonare, quo eos tibi devincias.* REISK. Toties scribae verborum ordinem inverterunt, ut malim h. l. culpam perturbati vereque ἀλόγου ordinis in illos quam in Oratorem conferre. Recte procedet locus, si κατηγορεῖ primo loco posueris, quo loco hoc verbum legitur p. 107, 17. SCHAEFER.

P. 106. v. 27. δημεύει] δημοσιεύει Paris. octavus, Harlei. REISK. V. Anecd. Bekk. p. 90, 11. 234, 20. SCHAEFER.

P. 106. v. 28. ἀνδρίᾳ] ἀνδρείᾳ lege. OBSOP. ἀνδρείᾳ Aug. primus, codex Obsopoei *). Saepius hoc vocabulum cum diphthongo reperi, quam cum iota simplici. REISK. ἀνδρείᾳ Auger. Cui formae cum sic patrocinatus essem Melet. Crit. p. 42., ut non improbarem ἀνδρία, exstitit qui Graecam esse negaret. Suppetias tuli in Passowii Lex. s. v. comparando Ionicum ἀνδρηΐη. Quod quam vim habeat, si quis forte dubitet, legat haec Etymologici M.: c. 629, 8. Ὀπτανεῖον. δεῖ γινώσκειν, ὅτι διὰ τῆς ει διφθόγγου γράφεται· — πρῶτον μὲν, ὅτι λέγεται ὀπτανήϊον· —. c. 694, 4. [πρυτανεῖον] γράφεται δίφθογγον **) — ἢ ὅτι εὕρηται καὶ κατὰ διάστασιν πρυτανήϊον. pro quo Scholiastes Mosq. Pausaniae ad I. 5. 1. habet: διφθογγογραφεῖται — ἢ ὅτι εὕρηται κατὰ διάστασιν πρυτανήϊον. Adde quod ipse Etymologus formam διφθογγογραφουμένην eodem argumento tuetur c. 461. extr., ubi simul discas, Apollonium probasse ἀνδρία, Orum ἀνδρεία. SCHAEFER.

P. 107. v. 2. ὅστις] ὃς Aug. tertius. REISK.

P. 107. v. 2. τοῦ] Abest ab edit. P. Manutii. REISK.

P. 107. v. 2. ὑμετέροις] ἡμετέροις Bavar. REISK.

---

*) Non apparet, Obsopoeum hanc formam in Pannonico reperisse. SCHAEFER.

**) V. not. ad Gregor. Corinth. p. 35. SCHAEFER.

P. 107. v. 3. βουλήμασι] συμβουλ. Aug. secundus. REISK.

P. 107. v. 5. τὴν] Deest Harlei. REISK.

P. 107. v. 5. προαιρεῖται] αἱρεῖται simplex Paris. quintus. REISK.

P. 107. v. 5. ἐν ᾗ] Ita et Harlei. Ab edit. Wolf. ἐν abest. REISK. Abest etiam ab Augeriana. SCHAEFER.

P. 107. v. 6. τούτων δ' ἀμφοτέρων] τῆς τε τύχης καὶ τῶν λογισμῶν. WOLF.

P. 107. v. 6. ὑπεύθυνον ὑμῖν ἑαυτὸν] ἑαυτὸν ὑπεύθυνον ὑμῖν Aug. primus, appendix Francofurtana, Aldina Taylori et Harl. REISK. Hoc altero verborum ordine Bekker. SCHAEFER.

P. 107. v. 7. ἐστ' — ἐστιν] De hac verbi iteratione v. Dorvill. ad Charit. p. 322. ed. Lips. SCHAEFER.

P. 107. v. 7. γε] καὶ Aug. primus. REISK.

P. 107. v. 8. τῆς παρ' ἡμέραν χάριτος] pro diaria gratia, quae, cum hodie floret splendidissima, cras, si fortuna volet, concidet, nulla erit. Ita vis illius gratiae in unius diei momento et fortuna stat caditve. REISK. παρ' ἡμέραν h. l. non est *alternis diebus*, sed *unius diei*. ἡ παρ' ἡμέραν χάρις, *gratia diurna*. Hinc παρήμερος, quo utitur Pindarus Ol. I. 160., ubi Heynius confert ἐφήμερος. V. Schol. ad h. l. SCHAEFER.

P. 107. v. 10. ἀπολωλεκότες] Th. Canterus Nov. Lect. 8, 2. auctor est, ut h. l. et p. 123, 23. ἀποδεδωκότες legatur, quasi voc. hoc significet, *qui vendiderunt*, immemor, in eo significatu ἀποδεδομένοι dicendum fuisse. Nam *vendere* est ἀποδίδοσθαι in medio; in activo autem significat ἀποδιδόναι *debitum reddere*. REISK. De constructione huius verbi v. not. ad p. 68, 4. SCHAEFER.

P. 107. v. 10. τοσούτου] τοσούτῳ Paris. quintus. REISK.

P. 107. v. 11. τῆς πόλεως εἶναι] εἶναι τῆς πόλεως Aug. tertius. REISK.

P. 107. v. 12. τί] Omittit appendix Francofurtana. REISK.

P. 107. v. 12. τὴν πόλιν] Sic legendum addito articulo. WOLF. Wolf. articulum addi iubet ideo, quod abest ab Aldina. REISK.

P. 107. v. 15. φιλανθρωπίας] *humanitatis officia*. Notetur usus pluralis. SCHAEFER.

P. 107. v. 16. πεπολίτευμαι] Pro πολιτεύομαι antiquum πεπολίτευμαι habuit. OBSOP. Vulg. πολιτεύομαι. πεπολίτευμαι Paris. secundus, quintus, octavus, Aug. primus et Harlei. Aug. tertii textum facit cum vulgata, sed corrector alteram lectionem superscripsit. Praetuli πεπολίτευμαι. REISK. πολιτεύομαι Auger. Ceterum de constructione h. l. v. Gersdorfium in not. ad Rüdigeri

Dissertat. p. 130., quem tamen fefellit computatio: nam eadem constructio recurrit p. 108, 20. SCHAEFER.

P. 107. v. 17. κατηγορεῖν] καὶ κατηγορεῖν Aug. primus et secundus, appendix Francofurtana. REISK.

P. 107. v. 17. χαρίζεσθαι] Malim καταχαρίζεσθαι. bona aliena proscripta eorumve partem amicorum, quos obstringendos mihi duco, huic illive adiudicare, condonare, dilargiri, connivere rapientibus. REISK. Non opus. Supra p. 106, 27. de eadem re δίδωσι. SCHAEFER.

P. 107. v. 23. μείζους ἂν] Post μείζους ἂν videtur ἁπάντων aut τῶν ἐχθρῶν deesse. REISK. Fallitur. Subaudi ἢ νῦν. SCHAEF.

P. 107. v. 23. ἂν] ἂν primum abest ab Aug. primo, secundum ab appendice Francofurtana et Harlei. REISK. Secundum malim abesse. SCHAEFER.

P. 107. v. 23. οὐδέ γ' ἐμοὶ δοκεῖ—] Locum hunc citat Stobaeus p. 246, 18. REISK.

P. 107. v. 25. γ' ἐμοὶ δοκεῖ] γε δοκεῖ ἐμοὶ Aug. secundus. REISK.

P. 107. v. 25. τοῦτ' εἶναι] εἶναι τοῦτο appendix Francofurtana. τοῦτ' abest prorsus ab Harlei. REISK.

P. 107. v. 26. ἐγὼ μὲν] Invertit Bavar. REISK.

P. 108. v. 1. ἐπ' ἐκεῖνο μὲν γὰρ ἡ φύσις] Ubi corruptissime legitur ἐπ' ἐκεῖνο μὲν γὰρ ἡ φύσις, antiquum εἶτα ἐκείνων μὲν ἡ φύσις habuit. OBSOP. εἶτ' ἐκείνων μὲν Paris. secundus, Aug. primus. εἶτ' ἐκείνῳ μέντοι ἡ φύσις βαδιεῖται appendix Francofurtana. Wolfius in farragine: „ἐπ' ἐκεῖνα μὲν et ἐπὶ ταῦτα δέ." REISK. Obsopoeo quid in mentem venerit, ut Aldinae scripturam diceret corruptissimam, ignoro: est enim sanissima. SCHAEFER.

P. 108. v. 1. ἐκεῖνο — τοῦτο] Contra syntaxin solitam ἐκεῖνο refer ad propius, τὸ ῥᾷστον, τοῦτο ad remotius, τὸ βέλτιστον. Monuit etiam Reiskius Ind. Graecit. p. 195. Dicas relationem logicam, non grammaticam: quippe τὸ ῥᾷστον removendum, amplexandum τὸ βέλτιστον. SCHAEFER.

P. 108. v. 2. προάγεσθαι] προάγειν. Active accipiendum. WOLF. προσάγεσθαι Stobaeus p. 246. REISK. προάγεσθαι active sumitur et regit verbi gratia τοὺς ἀκούοντας, quae voces debent subaudiri. AUGER.

P. 108. v. 3. καὶ] Abest a Paris. quinto et octavo, Aug. primo, Aldo, Felicianea. Sed habet appendix Francofurtana et Aldina Taylori. REISK. Omisit Auger. SCHAEFER.

P. 108. v. 3. τοιοῦτόν τι] Ita et Harlei. cum ν pro τοιοῦτό τι, quod est in edit. Wolf. REISK. τοιοῦτό τι Auger. Conf. Elmslei. ad Sophocl. Oed. T. 734. SCHAEFER.

P. 108. v. 4. λέγω μὲν ἀεὶ τὰ βέλτιστα] λέγω μὲν τὰ βέλτιστα

Praetuli πανταχοῖ. REISK. Correxi πανταχοῖ ex codd. K. M. et Ss. AUGER. V. not. ad p. 46, 28. SCHAEFER.

P. 109. v. 3. διδάξοντας] διαδίξοντας (sic) Aug. secundus. Voluitne διαδείξοντας? Sed praestat vulgata. REISK.

P. 109. v. 5. παρὰ πάντα ταῦτα] *praeter haec omnia*. p. 506, 3. s. παρὰ πάντα δὲ ταῦτα ἐκεῖνο ἔτι ἀκούσατέ μου. SCHAEFER.

P. 109. v. 6. ἀεὶ καὶ πανταχοῦ] Refellit hic locus Porsonum in talibus formulis copulam poni negantem ad Euripid. Phoeniss. 1422. V. not. ad Gregor. Corinth. p. 170. SCHAEFER.

P. 109. v. 8. κᾆν] ἂν Aug. primus. REISK. ἂν Bekker. SCHAEFER.

P. 109. v. 10. παύσησθε] παύσησθε lege pro παύσεσθε. OBSOP. παύσεσθε Aldus. REISK.

P. 109. v. 11. ἔτι τὰ λοιπὰ βελτίω] ἔτι βελτίω τὰ λοιπὰ Harlei. et Aug. primus. ἔτι abest a Paris. quinto. REISK. ἔτι βελτίω τὰ λοιπὰ Bekker. SCHAEFER.

P. 109. v. 11. καθεδεῖσθε] καθεδῆσθε Aug. tertius. REISK.

P. 109. v. 11. ἄχρι τοῦ θορυβῆσαι καὶ ἐπαινέσαι σπουδάζοντες] *usque ad applausum et laudationem rebus intenti*, hoc est, si tantum laudabitis oratorem, eius vero consilium non sequemini. WOLF.

P. 109. v. 12. θορυβῆσαι] θορυβεῖσθαι appendix Francofurtana. θορυβῆσθαι Aldina Taylori. REISK.

Clausula in Bavarico est haec: |Η||Δ|ΔΔΔΔ (590). Haec eadem clausula est quoque in Augustano tertio, nisi quod hic adhuc unum Δ cum circumflexo superinducto et paulisper a reliquis distractum haberet additum ad numerum quaternarii indicandum, ut sint versus huius orationis 594 ex huius codicis computo. REISK.

ANNOTATIONES AD ARGUMENTUM PHILIPPICAE TERTIAE.

Oratio haec, vulgo tertia dicta, incipiens a verbis Πολλῶν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, in Bavarico inscribitur secunda. Verum secunda iam praecessit, in illo codice etiam bis, in capite et in calce, secunda appellata. Suidae in v. Ἐχῖνος Philippica quinta. REISK. Dionysius Halic. T. VI. p. 947. R. hanc Orationem dicit τὴν μεγίστην τῶν κατὰ Φιλίππου δημηγοριῶν. SCHAEFER.

P. 109. v. 3. βασιλέα] γρ. Μακεδόνα Lessing. REISK. Codd. Q. et U. habent αὐτὸν sine βασιλέα, AUGER.

P. 109. v. 5. ἐπικρεμαμένου] ἐπικρέμασθαι Aug. secundus. Forte voluit κινδύνους μεγάλους in accus. plur. REISK.

P. 109. v. 6. Ἕλλησι] Ἕλλησιν Auger. et Bekker. Conf. Osannum Inscript. III. p. 117. SCHAEFER.

ANNOTATIONES AD ORATIONEM PHILIPPICAM III.

P. 110. v. 1. Πολλῶν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, κ. τ. λ.] Hermogenes p. 281. ἀλλ᾽ οὖν ὅ γε πλαγιασμὸς πλεῖστον ἔχει περιβολῆς, ὥσπερ κἀν τῷδε· Πολλῶν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, λόγων γινομένων etc. Idem p. 310. παραδείγματα δ᾽ αὐτῶν θήσομεν ἑκάστου, ἵνα καὶ σαφὴς ὁ λόγος ᾖ. τοῦ μὲν οὖν τέμνοντος τὰ πράγματα λόγου, οὐ μὴν δοκοῦντες τέμνειν, παράδειγμα, οἷον· Πολλῶν —. τοῦτο μὲν οὖν ἐκ πλαγιασμοῦ τοιοῦτον ἐγένετο. Aristides de D. C. p. 184. item h. l. pro exemplo obliquae orationis cum proposuisset, pergit: καὶ ἄλλο τι πεπλαγιασμένον ἐπὶ τούτῳ· καὶ πάντων εὖ οἶδ᾽ ὅτι φησάντων γ᾽ ἄν. Citat etiam Dionysius Halicarn. h. l. T. II. p. 163. et 167. REISK. T. VI. p. 947. s. et 976. s. ed. Reisk. V. Dionysii Historiographica a Krügero nuper edita p. 212. s. SCHAEFER.

P. 110. v. 1. ἄνδρες] Deest Harlei. REISK.

P. 110. v. 1. λόγων] A nova manu superscriptum est in Aug. tertio. REISK.

P. 110. v. 3. ὑμᾶς] ἡμᾶς Aug. secundus. REISK.

P. 110. v. 3. ἀλλὰ] Abest ab edit. P. Manutii. REISK.

P. 110. v. 3. ἄλλους] πλείστους Lessing. REISK.

P. 110. v. 3. Ἕλληνας] Abest ab exemplo Dionysii. REISK. Librariorum, ut videtur, errore: nam Rhetor vocem posuit in loci metaphrasi p. 977. SCHAEFER.

P. 110. v. 5. καὶ πάντων — φησάντων γ᾽ ἂν] *et cum satis sciam, neminem negare posse.* S. si serio rogetur et, quod sentit, verbis prae se ferat. WOLF.

P. 110. v. 5. εὖ] Abest a Bavarico. Eius loco dat Harris. ἂν et sequens ὅτι omittit. REISK. Omisit εὖ Bekker., quod sic probat Bremius ad p. 72, 25., ut e Reiskii coniectura profectum habuisse videatur. Sed h. l. satis tuetur auctoritas librorum, item Dionysii. Cumque verum sit, Reiskium passim peccasse addendo hoc adverbio, rursus cavendum nobis est, ne peccemus omittendo. SCHAEFER.

P. 110. v. 5. γ'] Deest Harrison. REISK. Male. Est, *certe, saltem*. SCHAEFER.

P. 110. v. 6. καὶ λέγειν — προσήκει] Vulg. καὶ λέγειν — ἅπασι προσήκειν. λέγειν τε appendix Francofurtana. δεῖν abest a Dionysiano exemplo, et ἅπασι προσήκειν *). Pro προσήκειν Harlei. dat διαπροσήκειν. Dedi de meo sensu ἃ πᾶσι προσήκει tribus vocabulis et in indicativo. REISK. Augerus revocavit priorem scripturam: καὶ λέγειν δεῖν καὶ πράττειν ἅπασι προσήκειν. Bekkerus sic edidit: καὶ λέγειν δεῖν καὶ πράττειν [ἃ πᾶσι προσήκει]. Vere Krügerus correctionem Reiskii non necessariam dixit. Ego probem Dionysii scripturam: καὶ λέγειν καὶ πράττειν ἅπασι προσήκειν. ut δεῖν natum sit e syllaba antecedente. SCHAEFER.

P. 110. v. 7. ὅπως — δώσει] Citant Anecd. Bekk. p. 159, 14. SCHAEFER.

P. 110. v. 8. ὑπηγμένα] Citat h. l. Harpocrat. v. ὑπάγειν. REISK.

P. 110. v. 8. καὶ προειμένα] Absunt a Parisino quinto. προειγμένα dat Aldina Taylori. REISK. Sylburgius ad Dionysium p. 976.: „Exempl. habet προϊέμενα: minus convenienter.“ Error hic est librariorum frequentissimus. SCHAEFER.

P. 110. v. 10. βλάσφημον —] βλάσφημον εἰπεῖν ᾖ Aldina Tayl. REISK. Haec scripturae diversitas ad hoc totum, βλάσφημον μὲν εἰπεῖν, ἀληθὲς δ' ᾖ, videtur referenda. SCHAEFER.

P. 110. v. 10. ᾖ· εἰ] Videtur ὅτι interponendum esse. REISK. Iure dissentit Bremius ad p. 66, 16. SCHAEFER.

P. 110. v. 11. ἐβούλοντο] Sic Dionysius p. 976. Sed p. 948. ἐβούλονθ', quod miror Reiskium, hiatus non sine causa perosum, repudiasse. SCHAEFER.

P. 110. v. 11. παριόντες] Pro παριόντες in antiquo παρόντες scriptum invenimus. OBSOP. παρόντες solito errore Aug. secundus, appendix Francofurtana. V. p. 112, 7. REISK.

P. 110. v. 11. ὧν] ὧν etiam in texto Aug. tertii est, sed secunda manus οὗ superscripsit. REISK.

P. 110. v. 12. ἔμελλε τὰ πράγμαθ'] τὰ πράγματα ἔμελλεν Dionysius p. 977. SCHAEFER.

P. 110. v. 12. ἡγοῦμαι] ἡγούμην Paris. quintus. Vulgatam dederat prima manus in Aug. tertio, sed corrector emendavit ἡγούμην. REISK. Immo corrupit: ἂν enim referendum ad infinitivum proxime sequentem. SCHAEFER.

P. 110. v. 13. νῦν αὐτὰ διατεθῆναι] Vulg. νῦν διατεθῆναι. νῦν αὐτὰ διατεθῆναι Paris. secundus, quintus, octavus, Harrison. Aug. primus et tertius: sed in hoc αὐτὰ erat a secunda manu superscriptum ut inserendum. In Harlei. est νῦν αὐτὰ διαθεῖναι

---

*) Haec duo desunt p. 976. non item p. 948. SCHAEFER.

in activo. αὐτὰ addidi. REISK. αὐτὰ omissum in utroque Dionysii loco. SCHAEFER.

P. 110. v. 13. πολλὰ — αἴτια] Ubi Aldinum legit πολλὰ μὲν οὖν ἴσως τὰ αἴτια, nostrum πολλὰ μὲν οὖν ἴσως ἐστὶν τὰ αἴτια, dictione non otiosa adiecta. OBSOP.

P. 110. v. 13. ἐστὶν αἴτια] ἐστὶ τὰ αἴτια Felicianea et Aldina prior. Posterior vero cum Harrison. et Harlei. vulgatam dat. REISK. ἐστὶ τὰ αἴτια Auger. Placet. SCHAEFER.

P. 110. v. 15. παρ' ἓν οὐδὲ δύο] *ob unam alteramve causam.* παρὰ enim i. q. διὰ v. 17. SCHAEFER.

P. 110. v. 16. ἐξετάζητε] ἐξετάζετε Aldus. Sed correxit annotator in Aldina Taylori. REISK.

P. 110. v. 16. εὑρήσετε] Ita et Harris. et Harl. εὑρήσητε edit. Wolf. REISK.

P. 110. v. 17. τοὺς] τοῦ P. Manutius. REISK.

P. 110. v. 17. προαιρουμένους] προῃρημένους Harris. REISK.

P. 110. v. 20. δύνανται] δυνατοί εἰσι. Hoc sensu Demosthenes verbo δύνασθαι saepius utitur. V. Reiskius in Ind. Graecit. p. 173. falsus in eo, quod μέγα censet subaudiendum*). Utuntur etiam alii. Euripides Orest. 879. Pors. ὑπὸ τοῖς δυναμένοισιν ὢν ἀεί. mox 887. ὃς ἂν δύνηται πόλεως. Pausanias VII. 1. 3. δυνηθέντων δὲ ἔν τε Ἄργει καὶ Λακεδαίμονι τῶν Ἀχαιοῦ παίδων. ubi etiam praestantissimus Sylburgius de ellipsi cogitavit, iure notatus a Siebelisio T. II. p. 88. SCHAEFER.

P. 110. v. 21. οὐκοῦν] οὔκουν Paris. secundus et tertius, Aldus. REISK. οὔκουν Auger. et Bekker., quod in tali structura praestat. V. Anecd. Bekk. p. 57, 13. ss. SCHAEFER.

P. 110. v. 21. δεῖν] Pro οὐκοῦν οὐδ' ὑμᾶς οἴονται ἔχειν nostrum οὐκοῦν οὐδ' ὑμᾶς οἴονται δεῖν ἔχειν, dictione non otiosa adiecta. OBSOP. δεῖν abest ab editt. Aldi et P. Manutii. Sed addit Obsopoeus e suo codice, item emendator Lessingianus. REISK.

P. 110. v. 22. ἕτεροι δὲ — ποιοῦσιν] Citant Anecd. Bekk. p. 119. s. SCHAEFER.

P. 110. v. 22. ἐπὶ τοῖς πράγμασιν] ἐν τοῖς πράγμασιν dat Aldina Taylori. REISK. ἐπὶ τῶν πραγμάτων Anecd. Bekk. Sic p. 309, 10. διαφθείρειν τοὺς ἐπὶ τῶν πραγμάτων. SCHAEFER.

P. 111. v. 1. τοῦτ' ἔσται] τούτου ἔσται Aug. primus. REISK.

---

*) Idem error Porsoni in Miscellan. p. 92. ad φρονεῖν subaudientis μέγα. V. quae monui in Bos. Ellips. p. 268., ubi quod p. 267. de Xenophonteo loco scripsi, videtur nuper placuisse Popponi, qui in edit. min. μέγα uncis inclusit; displicuit Lud. Dindorfio Annotatt. p. 253. Iuveni peringenioso lubens assentiar, ubi rationes eius melius perspectas habuero: nunc quidem res mihi parum liquet. SCHAEFER.

P. 111. v. 3. τῆς ταραχῆς] τῶν κακῶν Aug. primus et secundus, Paris. octavus, Harlei. REISK.

P. 111. v. 5. ὑμᾶς] Abest a Paris. quinto et Aldina Taylori et Harrison. REISK. Omisit Bekker., quod iure factum puto. Pronomen recte haberet, si sequeretur μηδέν μοι διὰ τοῦτο ὀργίζεσθαι. SCHAEFER.

P. 111. v. 6. μοι] Deest Harrison. REISK.

P. 111. v. 6. διὰ] Abest ab edit. Pauli Manutii. REISK.

P. 111. v. 7. ἐπὶ μὲν τῶν ἄλλων] *in ceteris quidem rebus.* SCHAEFER.

P. 111. v. 10. αὐτῆς] Pro αὐτοῖς m. αὐτῆς. S. τῆς παῤῥησίας. WOLF. Vulg. αὐτοῖς. αὐτῆς Aug. primus, secundus, tertius, Bavar. Aldus; unde repetiit index Lambini. Et sic coniecit Wolf. quoque. Correxi αὐτῆς. REISK. In plerisque editionibus et codicibus nonnullis legitur αὐτοῖς: verum recte emendavit Wolfius αὐτῆς ex auctoritate multorum et optimorum codicum. AUGER.

P. 111. v. 12. ἐξουσίας] i. q. παῤῥησίας. SCHAEFER.

P. 111. v. 12. πολίτας] Ante h. v. requiro articulum τούς. SCHAEFER.

P. 111. v. 13. ἐξεληλάκατε] S. τὴν παῤῥησίαν. WOLF.

P. 111. v. 15. ἐν μὲν ταῖς ἐκκλησίαις—κινδυνεύειν] Eadem legimus supra p. 98, 12. SCHAEFER.

P. 111. v. 16. τοῖς πράγμασι καὶ τοῖς γιγνομένοις] V. not. ad p. 98, 15. SCHAEFER.

P. 111. v. 18. εἰ μὲν οὖν καὶ νῦν οὕτω διάκεισθε] S. ὥστε τρυφᾶν καὶ κολακεύεσθαι βούλεσθαι. Si his animis estis: si haec vobis cordi sunt: si in hac sententia permanetis: nisi aliam audiendi rationem inieritis. WOLF.

P. 111. v. 18. λέγω] λέγειν Aug. secundus. REISK.

P. 111. v. 20. τοῖς πράγμασι] τῇ πόλει Paris. quintus, Harl. Aug. primus et secundus; item margo Bavarici cum γρ. REISK. Iure omisit τοῖς πράγμασι Bekkerus: manifesto enim pariter ac τῇ πόλει interpreti debetur. Omnino tales scripturae diversitates suspicionem movent interpolationis glossematicae. SCHAEFER.

P. 111. v. 20. ἐθελήσετε] Ita et Harl. pro ἐθελήσητε, quod exhibet edit. Wolfii. REISK.

P. 111. v. 21. ἕτοιμος] S. εἰμὶ, ὑπάρχω. WOLF.

P. 111. v. 21. καὶ γὰρ εἰ] Non *etenim si*, sed *etsi enim.* καὶ εἰ, *etsi*, de quo v. not. ad Longi Pastoral. p. 355., offendit, quod mireris, ipsum Bentleium in Homeri Il. XV. 51. suspicantem fuisse: εἰ καὶ μάλα βούλεται ἄλλῃ. V. Heyn. T. VII. p. 15. Sic vernacule dicimus eodem sensu *auch wenn* et *wenn auch.* SCHAEF.

P. 111. v. 22. ἔστιν] ἐστὶν Auger. et Reisk. quod mallem intactum reliquissem. Idemque dictum esto de ceteris huiusmodi locis, ubi gregem novatorum secutus sum. SCHAEFER.

P. 111. v. 22. βούλησθ'] βούλεσθε Aug. secundus. REISK.

P. 111. v. 23. ἔτι] Bekkerus iungit antecedentibus. SCHAEF.

P. 111. v. 23. πάντα ταῦτα] Invertunt Aug. primus et secundus et Aldina Taylori. Harleianus sic locum exaratum et distinctum exhibet: βούλησθ' ἔτι πάντες, ταῦτα ἐπανορθώσασθαι. *si vos omnes velitis facta necessaria facere.* Sed tum ἔτι redundet. REISK.

P. 111. v. 25. τὸ χείριστον ἐν τοῖς παρεληλυθόσι κ. τ. λ.] Simillima legimus p. 40, 13. ss. Quales locos inter se diligenter comparabis, ut discas, quomodo Demosthenes sua repetat. Multum diversa ratione simiae Oratoris Demosthenica suffurati centones suos consuunt. SCHAEFER.

P. 112. v. 1. προσήκει] προσῆκον ἦν Aug. secundus. REISK. προσῆκε Bekker. procul dubio codices secutus. Et sic p. 40, 17. SCHAEFER.

P. 112. v. 1. ὑμῶν] Omisit Bekker. codicum, puto, auctoritate. Neque legitur l. c. SCHAEFER.

P. 112. v. 1. διέκειτο] διέκειντο Ald. Tayl. REISK.

P. 112. v. 1. ἂν] Deest Harlei. REISK.

P. 112. v. 2. ὑμετέρας] ἡμετέρας Aug. secundus. REISK.

P. 112. v. 3. καὶ τῆς ἀμελείας] Absunt a Paris. quinto, Aug. primo et Harlei. REISK.

P. 112. v. 5. ἀλλ' οὐδὲ κεκίνησθε] ἀλλ' abest ab Aug. secundo et Bavarico, sed huic nova manus superscripsit. ἀλλ' οὐδὲ κεκίνησθε. εἰ κεκίνησθε. P. Manut. Sed appendicem hanc vel mendam potius editionis Paulinae repudiandam censet Wolf., qua etiam Felicianea caret. REISK.

P. 112. v. 5. κεκίνησθε] V. not. ad p. 99, 5. SCHAEFER.

P. 112. v. 5. εἰ μὲν οὖν ἅπαντες ὡμολογοῦμεν] εἰ μὲν οὖν ἅπαντες ὁμολογοῦμεν. Supra: πάντων εὖ οἶδ' ὅτι φησάντων γ' ἄν. Videntur ὑποθετικῶς dici. Quare malim ὡμολογοῦμεν, *si confiteremur, consentiremus,* in praeterito imperfecto per ω, quam in praesenti per ο. WOLF. Vulg. ὁμολογοῦμεν. ὡμολογοῦμεν (in imperfecto) Bavaricus, Aug. primus, index Lambini. Praetuli ὡμολογοῦμεν. REISK.

P. 112. v. 7. ἔδει] Abest a Bavarico. REISK. ἔδει ex iis est imperfectis, quibus non opus addi ἂν in enuntiationibus hypotheticis, qualis haec est. Immo melius abest particula quam additur, ubi scriptor, ut h. l. Demosthenes, loquitur acrius destrictiusque: quippe addita talium verborum vim nonnihil frangit. Sic vernacule dicitur gravius: *Das solltest du thun, wenn —.* lenius: *Das hättest du thun sollen, wenn —.* ubi ne quis cavillator dicat ignorare me quid intersit inter *solltest* et *hättest sollen.* SCHAEFER.

P. 112. v. 7. παριόντα] παρόντα Paris. tertius. REISK.

P. 112. v. 8. ἢ] Abest ab Aug. primo et Harlei. REISK.

P. 112. v. 8. ὅπως ὡς ἀσφαλέστατα] Vulg. ὅπως ἀσφαλέστατα. Interposui ὡς de meo sensu. REISK. Recte omiserunt Auger. et Bekker. SCHAEFER.

P. 112. v. 8. αὐτὸν] Abest ab appendice Francofurt. REISK.

P. 112. v. 8. ἀμυνούμεθα] ἀμυνάμεθα Harrison. REISK.

P. 112. v. 10. ὥστε] Deest Harlei. REISK.

P. 112. v. 13. ἡμῶν] ὑμῶν Harrison. REISK.

P. 112. v. 15. ἀνάγκη — περὶ τούτου] *cautione vehementer est opus, et ut hoc recte constituatur.* Quod hic διορθοῦσθαι, paulo post διορίζεσθαι, *distinguere*, dicit. WOLF.

P. 112. v. 15. τούτου] τούτων Aug. primus, Harlei. REISK.

P. 112. v. 16. ἀμυνούμεθα] ἀμυνώμεθα Paris. secundus, margo Bavarici, index Lambini. REISK.

P. 112. v. 16. γράψας τις καὶ συμβουλεύσας] γράψας καὶ συμβουλεύσας τις Aug. primus et Harlei. REISK.

P. 112. v. 18. δὴ] Vulg. δὲ. δὴ Aug. primus. Praetuli δή. REISK. δὴ etiam cod. Cc. AUGER. Recte δή, *iam*. SCHAEFER.

P. 112. v. 18. ἡμῖν] ὑμῖν Aug. secundus et Harrison. REISK.

P. 112. v. 20. βουλεύεσθαι] βουλεύσασθαι Paris. secundus et tertius, Aug. tertius, Bavaricus, appendix Francofurtana, Aldina Taylori. REISK.

P. 112. v. 20. εἰρήνην ἄγειν ἢ πολεμεῖν] Vulg. εἰρήνην ἢ πόλεμον ἄγειν. εἰρήνην ἄγειν ἢ πολεμεῖν Aug. primus et secundus, index Aldi, unde repetiit index Lambini. περὶ τὸν (sic, si recte enotatum est) πότερον εἰρήνην ἄγειν ἢ πολεμεῖν δεῖν Harleianus. Correxi εἰρήνην ἄγειν ἢ πολεμεῖν. REISK. Emendavi cum Reiskio: quam emendationem confirmant codd. K. M. AUGER.

P. 112. v. 22. ἡμῖν] ὑμῖν Harrison. REISK.

P. 112. v. 22. ἄρξωμαι] Ita et Harlei. ἄρξομαι edit. Wolf. REISK.

P. 112. v. 22. ἔγωγε] ἐγὼ δὲ appendix Francofurtana. REISK.

P. 112. v. 22. ἡμᾶς] ὑμᾶς Paris. tertius. REISK.

P. 112. v. 23. τὸν ταῦτα λέγοντα] Sententia est: proditores dicere quidem et simulare, pacem esse, sed non ea decernere et agere, quae ad veram pacem pertineant. WOLF.

P. 112. v. 25. εἰ δ' ἕτερος κ. τ. λ.] Citat h. l. Aristides de D. C. p. 194. qui in v. ἕτερος sibi visus est exquisiti quid et venerabilis, σεμνότητα, reperisse. καὶ πάλιν ἑτέρωθι βουλόμενος δεῖξαι, ὅτι Φίλιππός ἐστιν ὁ τὸν πόλεμον ποιῶν, ἀντὶ τοῦ οὕτως εἰπεῖν· εἰ δὲ Φίλιππος τὰ ὅπλα ἐν ταῖς χερσὶν ἔχων καὶ δύναμιν πολλὴν περὶ αὐτόν· ὁ δὲ ἕτερος εἶπεν. REISK. Nihil hic σεμνόν. Orator in universum loquitur. Sed Technici illi passim videre sibi visi sunt quae fugiant vel Lyncei oculos. SCHAEFER.

P. 112. v. 26. αὐτὸν] αὐτοῦ Harlei. REISK.

P. 112. v. 26. τὸ] Abest ab Aug. secundo. REISK.

P. 112. v. 26. ὑμῖν] ἡμῖν Paris. tertius et quintus, Aldus, P. Manutius. REISK. ἡμῖν Auger. Placet. SCHAEFER.

P. 112. v. 28. ἀμύνεσθαι] ἀμύνασθαι Aug. primus et secundus. REISK.

P. 112. v. 28. εἰρήνην ἄγειν, εἰ βούλεσθε] εἰρήνην εἰ βούλεσθε ἄγειν Harlei. REISK.

P. 113. v. 1. οὐ διαφέρομαι] Reiskius in Ind. Graecit. p. 151. recte vertit: *nil curo, haud intercedo, mea nil refert*. Usu congruit, etsi significatione differt, quod vulgo dicunt οὐδέν μοι διαφέρει. V. not. ad Dionys. Halic. de C. V. p. 294. s. SCHAEFER.

P. 113. v. 2. ἡμᾶς] ὑμᾶς Harris. REISK.

P. 113. v. 3. ἐκείνῳ — λέγει] Id est, nos servare pacem cum Philippo iubet, Philippo nostri oppugnandi dat potestatem. WOLF.

P. 113. v. 3. ὑμῶν — ὑμῖν] Malim ἡμῶν — ἡμῖν. Eadem Reiskio videntur placuisse. V. notam proxime sequentem. SCHAEF.

P. 113. v. 4. τὴν εἰρήνην [ἄγειν] λέγει] Feliciani editio τὴν εἰρήνην λέγει habet, verbo ἄγειν omisso, quod non magno sane discrimine sententiae vel adesse vel abesse posse puto, etsi pro eo legere malim εἶναι. WOLF. ἄγειν abest ab Aug. secundo et ed. Feliciani. Annotatio Wolfiana ad h. l. videtur fons esse, unde manarit illud in indice Lambini: γρ. εἰρήνην εἶναι λέγει. Non haec lectio librorum Demosthenicorum, sed coniectura a Wolfio mutuo sumta videtur esse. Satius fuerat ἄγειν prorsus tolli, quod procul dubio sive ex oscitantia librarii, cui dictio creberrime hic usurpata εἰρήνην ἄγειν obversaretur, sive e similitudine literarum cum λέγει natum est. Idem est ac si dixisset: is loquitur [h. e. crepat, iactat] pacem, τὴν ἐκείνῳ παρ' ἡμῶν οὖσαν, a parte nostra, a nobis ad illum proficiscentem, h. e. quam observantes nos quieti sedemus, cauti eum vexationibus lacessere, οὐχὶ τὴν ἡμῖν παρ' ἐκείνου οὖσαν, non pacem ab eius parte erga nos, h. e. quamquam ille interim pacem insuper habens hostilia plurima in nos audet. REISK. Sustuli ἄγειν, quod abest a cod. K. et Felic. Ad εἰρήνην subaudi εἶναι vel οὖσαν. AUGER. ἄγειν omisit etiam Bekkerus. SCHAEFER.

P. 113. v. 4. τοῦτο δ' ἐστὶν — ὠνεῖται] Citant Anecd. Bekk. p. 180, 9. SCHAEFER.

P. 113. v. 5. ἀναλισκομένων] ἀλισκομένων simplex Aug. primus. REISK. Sic, quod mireris, etiam Anecd. Bekk. l. c. SCHAEF.

P. 113. v. 5. αὐτὸς] Pro αὐτὸς nostrum αὐτόν. OBSOP. Vulg. αὐτὸν. αὐτὸς Aug. primus, secundus, Aldus, P. Manutius. Edit. Wolfii, codex Obsopoei et appendix Francofurtana et Aldina Taylori vulgatam dant; utramque Bavaricus. Praetuli αὐτός. REISK.

αὐτὸν non malum. Sed facilius αὐτὸς in αὐτὸν, quam αὐτὸν in αὐτὸς a librariis mutari potuit: quanquam etiam posterioris mutationis exemplum v. 13. videbimus. SCHAEFER.

P. 113. v. 6. ὑμῖν] ἡμῖν Paris. quintus. REISK. Placet. SCHAEFER.

P. 113. v. 6. ὑφ'] ἀφ' dat Ald. Tayl. REISK.

P. 113. v. 6. ὑμῶν] ἡμῶν Paris. quintus, Aug. primus. REISK. Placet. SCHAEFER.

P. 113. v. 6. μὴ] Deest Harrison. REISK.

P. 113. v. 7. ἡμῖν] ὑμῖν Aug. tertius. REISK.

P. 113. v. 7. πάντων] ἁπάντων Harlei. REISK.

P. 113. v. 8. βαδίζῃ] βαδίζει Aug. tertius. REISK.

P. 113. v. 11. πεποίηκε δεῖ] πεποίηκε τοῦτο δεῖ appendix Francofurtana. REISK.

P. 113. v. 11. γὰρ] Abest ab editione Basil. prima et ab edit. P. Manut. REISK.

P. 113. v. 12. δυοῖν θάτερον, ἢ — ἢ —] Ante particulas disiunctivas ἢ — ἢ verbum generale interdum omittitur, quod facile ex ipsa disiunctione suppletur, ut hoc loco γενέσθαι. de Cor. p. 274. l. 10. ss. καίτοι δυοῖν αὐτὸν ἀνάγκη θάτερον, ἢ, μηδὲν τοῖς πραττομένοις ὑπ' ἐμοῦ τότ' ἔχοντα ἐγκαλεῖν, μὴ γράφειν παρὰ ταῦθ' ἕτερα, ἢ, τὸ τῶν ἐχθρῶν συμφέρον ζητοῦντα, μὴ φέρειν εἰς μέσον τὰ τούτων ἀμείνω, ubi post θάτερον supplendum ποιεῖν. Plato Charm. p. 160. C. δυοῖν γὰρ δὴ τὰ ἕτερα, ἢ οὐδαμῇ ἡμῖν ἢ πάνυ που ὀλιγάκις αἱ ἡσύχιοι πράξεις ἐν τῷ βίῳ καλλίους ἐφάνησαν, ἢ αἱ ταχεῖαί τε καὶ ἰσχυραί. BREMI. Supplendum esse verbum vir doctissimus mihi non persuasit; nec probo eorum rationem, qui δυοῖν θάτερον habent pro accusativo absoluto. Non improbarem, si dicerent nominativum absolutum: nam mihi haec formula videtur esse de numero earum, quae reliquae orationi sic interseruntur, ut nexu cum ceteris syntactico solutae notionem per se conficiant: cuiusmodi est illud τὸ τοῦ λόγου, de quo v. Bos. Ellips. p. 429. 917.. τὸ μὲν μέγιστον Euripid. Med. 559. Pors., aliaque numero plurima. Eodem modo dicimus vernacule *Eins von beiden*, *entweder — oder —*, de ellipsi non cogitantes. SCHAEFER.

P. 113. v. 13. ἢ αὐτὸν] Malim ἢ μηδ' αὐτόν. REISK. Immo μὴ οἴκεῖν referendum etiam ad hoc membrum. SCHAEFER.

P. 113. v. 13. αὐτὸν] αὐτὸς Paris. tertius. REISK. αὐτὸν Reisk. et Bekker. αὐτὸν Auger. SCHAEFER.

P. 113. v. 16. τοῦτο δ' εἰς Φωκέας] Malim τοῦτο δὲ ὅτ' [id est ὅτε] εἰς Φωκέας. cum ad Phocenses proficisceretur. REISK. Sic structurae tollitur concinnitas. SCHAEFER.

P. 113. v. 17. συμμάχους καὶ φίλους ἐπορεύετο] Vulg. συμμάχους ἐπορεύετο καὶ φίλους. συμμάχους καὶ φίλους ἐπορεύετο

Aug. primus et secundus et Harl. Vocabula duo καὶ φίλους absunt ab Aug. tertio, ab Harris. a Paris. secundo et tertio et a Bavarico. Etiam in Aldina Taylori duo vocabula καὶ φίλους punctis subnotata sunt. Appendix Francofurtana dat sic: ἐπορεύετο καὶ πρέσβεις Φωκέων συμμάχους καὶ φίλους. REISK. συμμάχους ἐπορεύετο καὶ φίλους Auger. καὶ φίλους omisit Bekker. σύμμαχος et φίλος iunguntur v. 21. et 26. it. p. 125, 25. ubi καὶ φίλος rursus omittunt aliquot codices. SCHAEFER.

P. 113. v. 18. πορευομένῳ] πορευόμενοι Aug. tertius. REISK.

P. 113. v. 20. ἤριζον] *sponsione certabant, wetteten.* REISK. Immo simpliciter verte *contendebant*, ut Augerus vertit. Rarus hic usus verbi ἐρίζειν: longe frequentior idem significantis ἀμφισβητεῖν, de quo v. Reiskii Ind. Graecit. p. 32. et Heindorf. ad Platon. Theaetet. p. 337. Sed tenendum, haec non dici nisi de re, de qua homines inter se dissentiant. SCHAEFER.

P. 113. v. 20. Θηβαίοις] Θηβαίους Paris. tertius. REISK.

P. 113. v. 21. πάροδον] S. εἴσω τῶν Πυλῶν, ingressum intra Pylas. WOLF.

P. 113. v. 21. πρώην] Weiskius de Hyperb. III. p. 38.: „Interpunctio Reisk. post πρώην tollenda." At post πρώην interpunxit, non Reiskius, sed Augerus. — πρῴην (cum iota subscripto) Reisk. et Bekker., quomodo οἱ ἀκριβέστεροι scripserunt. Etymolog. M. c. 692, 7. Ἰωνικῶς πρωΐην, καὶ κατὰ συναίρεσιν πρῴην. Mox: δεῖ οὖν γινώσκειν, ὅτι τὸ πρῴην σὺν τῷ ι γράφεται. SCHAEFER.

P. 113. v. 23. τουτοισὶν] Vulg. τουτοισὶ. τουτοισὶν Aug. secundus. REISK. τουτοισὶ Auger. et Bekker. τουτοισὶν e Platone, τουτουσὶν ex Isaeo *) citavit Maittairius de Dial. p. 49. ed. Lips., sed littera paragogica videtur recte abesse. SCHAEFER.

P. 113. v. 23. ἐπισκεψομένους] ἐπισκεψόμενος Aug. tertius, REISK. Quum ἐπισκέπτεσθαι interdum de iis dicatur, qui aegrotos visitant, haec acerba Oritarum irrisio habetur, quibus aegrotantium instar opus fuerit hominibus, qui visitationis specie ulcera eorum exprimerent. Sed hoc non est e Philippi more, qui, donec rei certus esset, blande loquebatur, non cavillabatur nec irridebat, sed benivolentiam ubique et iuvandi studium ostentabat. Mihi haec Philippi oratio ad eos habita videtur, qui ipsius partibus studebant. Hi angustiis premebantur et facile concedebant, ὡς νοσοῦσι καὶ στασιάζουσιν ἐν αὐτοῖς, ubi posterius proprium verbum prius tropicum illustrat, ut saepe **). Etiam iis, qui minus ipsi favebant, adulabatur, et profitebatur cunctis se otium restituturum per ἐπισκεψομένους, qui nihil nisi provide-

---

*) Ibi τουτουσὶ Bekker. p. 53. ed. Oxon. p. 47. ed. Berol. ἐκεινοσὶν et οὑτοσὶν tuearis auctoritate Draconis p. 106, 18. s., si quid auctoritatis tenebrioni tribuendum videatur. SCHAEFER.

**) V. not. ad p. 22, 7. SCHAEFER.

rent, ne quis publicam tranquillitatem turbaret. Haec est ratio euphemistica, qua ab initio Philippus ubique utebatur. BREML.

P. 113. v. 23. τοὺς στρατιώτας πεπομφέναι] πεπομφέναι τοὺς στρατιώτας Harl. REISK.

P. 113. v. 25. πυνθάνεσθαι γὰρ αὐτοὺς, ὡς νοσοῦσι] ἀντὶ τοῦ, πυνθάνεσθαι, ὡς νοσοῦσι, ἤ, νοσεῖν αὐτούς. WOLF.

P. 113. v. 26. στασιάζουσιν ἐν αὐτοῖς, συμμάχων] στασιάζουσι, συμμάχων, omissis intermediis, Aug. primus. αὑτοῖς cum aspero [pro vulg. αὐτοῖς] dat Aug. tertius. REISK.

P. 113. v. 27. εἶτ' οἴεσθε — ποιῆσαι κακὸν] Sic Bavarici quoque dat textum, sed margo sic: γρ. εἶτ' οἴεσθε αὐτὸν οἳ ἐποίησαν μὲν οὐδὲν ἂν κακὸν. αὐτὸν κακὸν ἐδυνήθησαν ποιῆσαι Harris. Locum hunc citat Dionysius Halic. p. 108, 26. et 163, 6. οἴεσθε, εἰ οἱ μὲν Dionysius p. 108. Sed p. 163. consentanee cum vulgata. Sunt et alia in illo priore Dionysii exemplo a vulgari discedentia, ut εἰ οἱ μὲν αὐτὸν οὐδὲν ἠδυνήθησαν ποιῆσαι κακὸν, αὐτοὶ δὲ μὴ παθεῖν ἐφυλάξαντ' ἂν ἴσως, τοὺς μὲν ἐξαπατᾷν, et πολεμῆσαι. Conf. etiam p. 168, 22. REISK. In Reiskiana T. V. p. 610. T. VI. p. 948. [Historiograph. Krügeri p. 213.] et 978. S. SCHAEFER.

P. 113. v. 28. μὴ παθεῖν] S. ὥστε μὴ κακόν τι παθεῖν. WOLF.

P. 114. v. 1. μὲν ἐξαπατᾷν] μὲν αὐτὸν ἐξαπατᾷν Harlei. et Aug. primus: sed in hoc pronomen erat a secunda manu superscriptum. REISK. αὐτὸν malim additum. SCHAEFER.

P. 114. v. 3. ἕως ἂν] *dum, tandis que.* AUGER. Diverso sensu p. 115, 8. ubi additum ἤδη tollit omnem sensus ambiguitatem. Nostro loco addi potuisset ἔτι. SCHAEFER.

P. 114. v. 8. ὑμῶν] ἡμῶν Harlei. REISK.

P. 114. v. 8. ἑαυτὸν] αὐτὸν Aldus, P. Manutius. REISK.

P. 114. v. 9. ἑαυτοῦ] Vulg. ἑαυτῷ. ἑαυτοῦ Paris. tertius, Aug. primus, secundus, tertius, Bavar. Aldus, P. Manutius. Praetuli ἑαυτοῦ. Differunt istaec inter se haud parum. οἱ παρ' αὐτῷ μισθοφόροι sunt aut milites mercenarii in castris eius merentes, aut parasiti in comitatu eius agentes. οἱ παρ' αὐτοῦ μισθοφοροῦντες autem sunt cives Athenienses, rem eius in urbe factitantes, mercede conducti. REISK.

P. 114. v. 9. ἀφέλοιτο] ἀφέληται Aldina Taylori. Sed ἀφέλοιτο Harris. et Harlei. REISK.

P. 114. v. 10. ἀναβάλλουσιν] V. not. ad p. 102, 27. SCHAEF.

P. 114. v. 12. ἄγοντ'] λέγοντ' Harris. REISK.

P. 114. v. 13. πολεμοῦνθ' ἑαυτῷ] πολεμοῦντα αὐτῷ Aug. primus. αὐτῷ Harlei. REISK.

P. 114. v. 13. οὐδεὶς δήπου] Vulg. οὐδείς που. οὐδεὶς δήπου appendix Francofurtana, Aldina Taylori, Paris. quintus, Aug. primus et secundus, Harl. Harris. οὐδείς πω Bavaricus: quae lectio etiam in appendice Francofurtana cum altera illa est an-

notata. Praetuli οὐδεὶς δήπου. REISK. Dedi οὐδεὶς δήπου, quod et dant codices K. L. M. Cc. Ee. AUGER.

P. 114. v. 16. οὐδὲ τῶν ἐν Χεῤῥονήσῳ νῦν ὄντων ἀπεσταλμένων] οὐδὲ τῶν ὄντων ἐν Χεῤῥονήσῳ νῦν ἀπεσταλμένων Aug. primus et secundus et Harlei. REISK. Hoc altero ordine Bekker. SCHAEFER.

P. 114. v. 17. Σέῤῥιον] Σέῤῥι Harlei. REISK.

P. 114. v. 17. ἐκ] V. not. ad p. 13, 17. SCHAEFER.

P. 114. v. 18. ἐξέβαλλεν] ἐξέβαλεν Paris. quintus, Aug. secundus, Aldus, P. Manutius. ἐξέβαλλον Harlei. REISK. Vulg. ἐξέβαλεν. Praetuli ἐξέβαλλεν acceptum ex codd. K. L. N. V. Y. et Cc. AUGER.

P. 114. v. 18. ὑμέτερος] Vulg. ἡμέτερος. ὑμέτερος Aug. primus, Bavar. et Harrison. REISK. ἡμέτερος Auger. SCHAEFER.

P. 114. v. 20. ἐγκατέστησε] Vulg. κατέστησε. ἐγκατέστησε Aug. primus et secundus, Aldina Tayl. et Harl. quod praetuli. REISK. Praetuli ἐγκατέστησε ex auctoritate codicum M. N. Cc. Ee. AUGER.

P. 114. v. 20. καίτοι ταῦτα] Pro καίτοι ταῦτα nostrum καίτοι τοιαῦτα. OBSOP. καίτοι καὶ τοιαῦτα Aug. tertius. καὶ τοιαῦτα Paris. secundus et tertius, Aug. secundus, Aldina Tayl. τοιαῦτα ταῦτα πράττων e suo codice retulit Obsopoeus. REISK. Aliud enotavit ipse Obsopoeus. SCHAEFER.

P. 114. v. 20. τί ἐποίει] Subaudi εἰ μὴ ἐπολέμει, aut ἄλλο ἢ ἐπολέμει. *quid aliud faciebat, si non bellabat?* Nam pace quidem posteriora sunt illa eventa ab ipso iureiurando sancita, qua pace ista facta omnia illegitima pacique adversa declarantur et in facinoribus hostilibus numerantur. REISK.

P. 114. v. 20. εἰρήνην μὲν γὰρ ὠμωμόκει] Conf. Weisk. de Hyperb. II. p. 41. s. SCHAEFER.

P. 114. v. 21. ὠμωμόκει — εἰ μὲν γὰρ] Desunt Harlei. REISK.

P. 114. v. 21. ὠμωμόκει] ὀμωμόκει Bekker. Etymologicum M. c. 330, 4. τὰ Ἀττικὰ τὰ ἀπὸ βραχέος ἀρχόμενα ἐν τῷ Ἀττικῷ ὑπερσυντελίκῳ χρονικῶς μεγεθύνονται *), οἷον ὀρώρυχα, ὠρωρύχειν. ὀρώρυκτο, sed ut ionicam formam, in Herodoto praefert Koenius ad Gregor. Cor. p. 407. διωρώρυκτο legas in Xenophontis Anab. VII. 8. 14. In Antiphonte p. 70. Oxon. 61. Berol. Bekkerus dedit ἀπωλώλει pro vulg. ἀπολώλει. Conf. Buttmanni Grammat. Gr. maior. T. I. p. 339. SCHAEFER.

P. 114. v. 21. δὲ] δαὶ Bavar. REISK.

P. 114. v. 22. εἰ μὲν γὰρ μικρὰ κ. τ. λ.] Nam si hoc quaereretur, num minuta illa et vilia oppidula sint, et num vos nullam eorum habeatis rationem, agitaretur alia quaestio, diversa ab hac,

*) V. Ind. Graec. ad Gregor. Cor. s. v. SCHAEFER.

quae nunc agitur. Nunc nempe quaeritur, iusta an iniusta sint illa facinora Philippi. De natura disputatur seu de qualitate, non de modo seu de quantitate, quae nunc est extra controversiam. Violationem hanc esse iuris iurandi constat: quanta sit, nil ad rem attinet quaerere. Religio deorum semper violatur a ius iuratum infringente, sive in re minuta, sive in magna faciat. REISK.

P. 114. v. 23. τὸ δ' εὐσεβὲς καὶ τὸ δίκαιον] Hinc Stoicorum παράδοξον, ὅτι ἴσα τὰ ἁμαρτήματα καὶ κατορθώματα. WOLF.

P. 114. v. 25. μικροῦ] γρ. μικροῖς Paris. secundus, index Aldi et ed. P. Manutii: sed huius index consentit vulgatae. Iidem auctores pro μείζονος dant μείζοσι. Utrumque dat Bavar. tam in illo vocabulo, quam in hoc. REISK.

P. 114. v. 26. νῦν] οὖν Aug. secundus. REISK.

P. 114. v. 27. ὑμετέραν] ἡμετέραν P. Manutius. REISK.

P. 114. v. 28. εἰσπέμπειν] Vulg. εἰσπέμπει. εἰσπέμπειν Bavar. quod praetuli. REISK. εἰσπέμπει, Auger. et Bekker. SCHAEFER.

P. 114. v. 29. πολεμεῖν ὑμῖν] Post πολεμεῖν addunt ὑμῖν Paris. quintus et octavus, Aug. primus et secundus, Aldina Taylori et Harlei. Addidi. REISK. ὑμῖν habent codd. N. Cc. Ee. AUGER.

P. 114. v. 29. ὑμῖν] Post h. v. pone aut commatis signum cum Reiskio et Bekkero, aut coli cum Augero. SCHAEFER.

P. 115. v. 1. τοσούτου] τοσούτῳ Aug. tertius. Utrumque dat Bavaricus. τοσοῦτον Aldina Taylori. REISK.

P. 115. v. 1. ὁμολογεῖν ἄγειν] Invertunt Aug. primus et secundus et Harl. REISK. ἄγειν ὁμολογεῖν Bekker. SCHAEFER.

P. 115. v. 1. τὴν] Omittit index Lambini et Harrison. REISK.

P. 115. v. 2. ὑμᾶς] ἡμᾶς Paris. octavus et Harl. REISK.

P. 115. v. 2. Μεγάρων — Εὐβοίᾳ — Θράκην — Πελοποννήσῳ] quae omnia ad vos minus pertinent, quam Chersonesus. SCHAEFER.

P. 115. v. 3. τυραννίδα] Malim in plurali τυραννίδας. Plures enim numero tyrannos Euboeae Philippus imposuerat. REISK. Singularem ne mutes: τυραννὶς enim h. l. dicitur in universum complectiturque duos illos tyrannos, de quibus p. 99. in. Verte *dominationem tyrannorum*. SCHAEFER.

P. 115. v. 3. νῦν ἐπὶ Θρᾴκην παριόντα] νῦν τὰ ἐν Θρᾴκῃ ἐπιόντα Harlei. Aldina Tayl. Paris. quintus et octavus. Θρᾴκης Aug. primus et tertius, Aldina Tayl. item. Utrumque hoc, Θρᾴκην et Θρᾴκης, dat Bavar. ἐπὶ Θρᾴκῃ (in dativo) Harrison. REISK. F. νῦν τἀπὶ Θρᾴκης ἐπιόντα. V. p. 116, 20. SCHAEFER.

P. 115. v. 5. σκευωρούμενον] σκευωρούμενα Ald. Tayl. REISK.

P. 115. v. 6. τῆς δυνάμεως] Omittit articulum appendix Francofurtana. REISK.

P. 115. v. 7. εἰ μὴ καὶ τοὺς — φήσετε] Citat Tiberius p. 45. s. ubi v. Boissonad. SCHAEFER.

P. 115. v. 7. καὶ] Omittit Tiberius. Idem pro ἐφιστάντας habet ἐπιστήσοντας, quod non displicet. SCHAEFER.

P. 115. v. 8. τείχεσιν ἤδη προσαγάγωσιν] τείχεσι προσαγάγωσι (sine adverbio) Paris. octavus, Aug. primus, Aldina Tayl. REISK. V. not. ad p. 114, 3. SCHAEFER.

P. 115. v. 10. ὁ γὰρ — τοξεύῃ] Citat h. l. Dionysius Halicarn. de structura orat. p. 64. ed. Upton. [p. 106. ed. Schaef.]. Celebris sententia a multis celebrata, ut Hermogene p. 178. et 180. item p. 287. ubi ait: τὸ κατὰ συστροφὴν λεγόμενον σχῆμα σφόδρα ἐμπερίβολον, οἷον· ὁ γὰρ, οἷς ἂν ἐγὼ —. Minuc. p. 144. οἱ μὲν τὰ συμπεράσματα ἐπάγουσιν, οἱ δὲ τὸ συμπεραινόμενον ἐκ τῶν προτάσεων τῷ δικαστῇ προσενθυμηθῆναι καταλείπουσιν, οἷον· ὁ γὰρ, οἷς —. ἡ ἐπαγωγὴ λείπει εἰς τὸ τέλειον συλλογισμὸν εἶναι. ἀλλὰ Φίλιππος ταῦτα πράττει, ἐξ ὧν ἁλωσόμεθα ἡμεῖς· Φίλιππος ἄρα ἡμῖν πολεμεῖ. item Apsines p. 703. a. fin. REISK.

P. 115. v. 11. κατασκευαζόμενος] παρασκευαζόμενος Aug. secundus. REISK.

P. 115. v. 11. οὗτος] V. not. ad Dionys. Halic. de C. V. p. 106. SCHAEFER.

P. 115. v. 12. κινδυνεύσαιτ' ἂν] κινδυνεύσετε ἂν Harlei. Aug. primus et Harris. REISK.

P. 115. v. 12. εἰ γίγνοιτο] Vulg. εἴ τι γένοιτο. Dedi de meo sensu εἰ γίγνοιτο, id est, εἰ ταῦτα γίγνοιτο. *Quaenam igitur illa sunt, quorum eventus vos in discrimen coniiciat?* REISK. εἴ τι γένοιτο bene revocarunt Auger. et Bekker. *si quid acciderit.* SCHAEFER.

P. 115. v. 13. ὑμῶν] Abest ab Aug. primo et Harl. REISK.

P. 115. v. 15. ὑμῖν] ἡμῖν Aug. tertius, Aldus. REISK.

P. 115. v. 16. τἀκείνου] τὰ ἐκείνα Harl. REISK.

P. 115. v. 16. εἶτα τὸν τοῦτο τὸ μηχάνημα κ. τ. λ.] Citat h. l. Hermogenes Aldinus p. 334. Aristides p. 192. REISK. Item Tiberius p. 46. SCHAEFER.

P. 115. v. 16. μηχάνημα] V. Anecd. Bekk. p. 278, 20. SCHAEFER.

P. 115. v. 17. ἐφιστάντα] ἱστάντα simplex Harl. Aug. primus, secundus, item Aristides et Hermogenes ll. cc. REISK. Item Tiberius l. c. Et recepit Bekkerus. SCHAEFER.

P. 115. v. 17. κατασκευάζοντα] παρασκευάζοντα Aldina Tayl. appendix Francofurtana, Aug. tertius, Paris. secundus et quintus. Utrumque Bavaricus. REISK.

P. 115. v. 18. ὑμᾶς] ἡμᾶς Aug. tertius, Aldus. REISK.

P. 115. v. 18. δέω] Vulg. δεῖ. δέω Paris. quintus et octavus, Aug. primus, Aldina Taylori et Harlei. quod praetuli. REISK. Legi δέω cum codd. M. N. Cc. Ee. AUGER.

P. 115. v. 20. ἔγωγ' αὐτὸν] ἔγωγ' ἂν αὐτὸν Aug. primus. REISK.

P. 115. v. 20. ὑμῖν] Omittit Bavaricus sic verba dans ordinata: αὐτὸν ὁρίζομαι πολεμεῖν. et sic Harrison. et Aug. tertius, nisi quod mendose dat αὐτήν. Appendix Francofurtana haec habet: „ἀπὸ ταύτης ἔγωγ' αὐτὸν ὁρίζομαι πολεμεῖν. et pro αὐτὸν quaedam exemplaria habent αὐτούς." Pro αὐτὸν in schedis Taylori ἂν reperi ex Harlei. annotatum. REISK.

P. 115. v. 21. μὲν] καὶ Aldus, Felic. μὲν abest ab Harl. et Harrison. Aug. secundo et tertio. καὶ ἐὰν μὲν ἀμύνησθε Weimaranus. Vulgata est in appendice Francofurtana et exemplo Lessing. et Ald. Tayl. REISK.

P. 115. v. 21. ἀμύνησθε] ἀμύνητε Auger. SCHAEFER.

P. 115. v. 21. σωφρονήσειν] σωφρονεῖν Harlei. et Harrison. Paris. tertius et quintus, Aug. primus, Aldina Tayl. Utrumque Bavar. REISK. Placet σωφρονεῖν. SCHAEFER.

P. 115. v. 22. ἀναβάλλησθε] ἐάσητε Paris. octavus, Harl. Aug. primus, index Aldi. ἀναβάλησθε Aldus, P. Manutius. REISK.

P. 115. v. 22. ὅταν τοῦτο] τοῦθ' ὅταν Bekker. SCHAEFER.

P. 115. v. 22. βούλησθε] βούλεσθε Aldus, Felic. Vulgatam dat Ald. Taylori. REISK.

P. 115. v. 22. δυνήσεσθαι] δυνήσεσθε Harris. et Harl. Dedi de meo sensu δυνήσεσθαι in infinitivo apto e praemisso φημί. *aio, negatum vobis tum fore, ut faciatis.* REISK. δυνήσεσθε habent libri fere universi. Ego legi cum Reiskio et cod. V. δυνήσεσθαι. AUGER. δυνήσεσθε Bekker. SCHAEFER.

P. 115. v. 23. τοσοῦτον ἔγωγε] Sic Aug. secundus. Vulg. τοσοῦτόν γε. REISK. τοσοῦτόν γε Auger. τοσοῦτον ἔγωγ' Bekker. Reiskiana ἐγώ γε, quod mutavi. SCHAEFER.

P. 115. v. 26. καὶ τούτοις] Vulg. τούτοις. καὶ τούτοις Aug. primus et secundus et Harrison. καὶ addidi. REISK. Omiserunt Auger. et Bekker. SCHAEFER.

P. 115. v. 27. τοῖς οὖσιν ἐκεῖ νῦν στρατιώταις] Vulg. τοῖς οὖσιν ἐκεῖ νῦν στρατηγοῖς. τοῖς ἐκεῖ νῦν οὖσι στρατιώταις Aug. primus et secundus et Harleianus. Etiam Paris. quintus et octavus dant στρατιώταις, item Aldina Taylori. Praetuli στρατιώταις ob consensum librorum. REISK. Pro στρατηγοῖς in vulg. dedi στρατιώταις, quod habent codd. M. N. Cc. Ee. AUGER.

P. 115. v. 28. ἀποστεῖλαι] καὶ ἀποστεῖλαι Aug. secundus. REISK.

P. 115. v. 28. βουλεύεσθαι] βουλεύσασθαι Paris. quintus, Aldina Taylori. REISK. Non displicet. SCHAEFER.

P. 116. v. 1. τῶν] Abest ab Aug. secundo. REISK.

P. 116. v. 1. ἐν κινδύνῳ μεγίστῳ] ἐν μεγάλῳ κινδύνῳ Harrison. REISK.

P. 116. v. 2. καθεστηκότων] καθεστώτων Bekker. SCHAEF.

P. 116. v. 3. λογίζομαι] λογίζωμαι Harlei. REISK.

P. 116. v. 4. πρόνοιάν τιν' ὑμῶν γ' αὐτῶν] πρόνοιάν γέ τιν' ὑμῶν αὐτῶν Aug. secundus. REISK.

P. 116. v. 4. εἰ καὶ μὴ τῶν ἄλλων ἄρα βούλεσθε] εἰ μὴ καὶ τῶν ἄλλων ἂν ἄρα βούλησθε Aug. primus, cum quo secundus et Bavaricus et Harlei. in βούλησθε consentit, et in ἂν ἄρα Aldina Taylori, Paris. octavus et Harrison. Appendix Francofurtana omittit ἄρα, praeterea annotans, etiam βούλησθε in quibusdam libri legi. REISK. εἰ μὴ καὶ — Bekker. Qui verborum ordo praestat. SCHAEFER.

P. 116. v. 5. ποιήσησθε] ποιήσασθαι Paris. octavus. ποιήσεσθε Bavaricus, Harlei. ποιήσασθε Aldina Tayl. REISK.

P. 116. v. 5. ἂν] ἐὰν Harlei. REISK.

P. 116. v. 5. ληρεῖν] λοιδορεῖν index Aldinae. REISK.

P. 116. v. 5. ληρεῖν καὶ τετυφῶσθαι δοκῶ] Citat h. l. Thomas M. v. τετυφωμένος [p. 842.]. REISK.

P. 116. v. 6. τετυφῶσθαι] τετύφωμαι ἀντὶ τοῦ ἐμβεβρόντημαι, inquit Harpocratio, quem vide ad hanc vocem. AUGER. V. Anecd. Bekk. p. 308, 10. SCHAEFER.

P. 116. v. 6. δοκῶ] δόξαιμι Thomas M. l. c. REISK.

P. 116. v. 6. μήτε νῦν μήτ' αὖθις κ. τ. λ.] Citat h. l. Aristides de D. C. p. 252. REISK.

P. 116. v. 7. δὴ] οὖν Paris. octavus, Aug. primus et secundus, Harlei. REISK.

P. 116. v. 8. καὶ στασιαστικῶς] καὶ abest ab edit. P. Manutii. REISK.

P. 116. v. 10. αὐτοὺς] αὐτὸν Paris. secundus, tertius et quintus, Aldina Taylori. αὐτοὺς cum leni Aldus, P. Manutius. REISK.

P. 116. v. 11. αὐτὸν] Abest ab edit. P. Manutii. REISK.

P. 116. v. 11. ὅθ'] ὅταν Aug. primus et secundus, Harlei. REISK.

P. 116. v. 11. πολλὰ] πολλῷ Harlei. REISK.

P. 116. v. 11. προείληφε] *iam tenet.* Legi possit etiam προσείληφε, *caeteris adiunxit.* WOLF. Fallitur. SCHAEFER.

P. 116. v. 15. ἂν] Deest Harlei. REISK.

P. 116. v. 16. ἀφ' ὑμῶν ἀρξαμένους] Id est, *inter quos primi vos estis.* τουτέστιν, ὑμῶν τούτου ἀρξαμένων. WOLF. V. Ind. Graecit. p. 87. *initio a vobis facto.* Idioma haud infrequens lin-

guae Graecae. V. Heindorf. ad Platon. Gorg. p. 83., ubi etiam noster locus citatur, et p. 551., it. ad Sophist. p. 366. SCHAEFER.

P. 116. v. 19. ἕκαστον] Abest ab edit. Aldi et ab appendice Francofurtana et Harrison. REISK.

P. 116. v. 19. τῶν Ἑλλήνων] Vulg. τὰ τῶν Ἑλλήνων. τὰ abest a Paris. secundo et tertio, item Bavar. et appendice Francofurtana. Expunxi. REISK. Legi cum Reiskio τῶν Ἑλλήνων sine τὰ, et ita legunt omnes fere codd. quos inspexi. AUGER. Eodem modo Hermogenes videtur legisse e Demosthene citans λωποδυτεῖν τὴν Ἑλλάδα, non l. τὰ τῆς Ἑλλάδος. V. not. ad p. 37, 2. Adde quod praemissum καθ' ἕνα ἕκαστον aversatur articulum τά. V. not. ad Dionys. Halic. de C. V. p. 44. 358. SCHAEFER.

P. 116. v. 20. καταδουλοῦσθαι] δουλοῦσθαι simplex Harl. REISK. Fortasse sic legit etiam Thomas Mag. Nam p. 250. haec habet: Δημοσθένης· δουλοῦται τὰς πόλεις. quae Reiskius Ind. Graecit. p. 172. minus recte refert ad p. 249. in. SCHAEFER.

P. 116. v. 20. προστάται μὲν ὑμεῖς κ. τ. λ.] Celebris haec est controversia chronologica, de qua v. Palmer. Exercit. p. 624. et Corsinum. REISK.

P. 116. v. 20. προστάται] Eodem utitur nomine Isocrates Panegyr. c. 30. Idem c. 2. τοὺς προεστῶτας dicit. Atque hoc intelligendum est γενικῶς: εἰδικῶς altera vox de hac re frequentius usurpata, ἡγεμονία, h. e. summa imperii adversus barbaros. V. Isocrates ibid. c. 18. SCHAEFER.

P. 116. v. 21. ἑβδομήκοντα ἔτη καὶ τρία] Principatum Atheniensium alii diuturniorem faciunt, alii breviorem: et facilis lapsus est in numeris. WOLF.

P. 116. v. 21. ἔτη καὶ τρία] καὶ τρία ἔτη Harlei. REISK.

P. 116. v. 22. ἑνὸς δέοντα] pro δέοντος, κατ' ἀντίπτωσιν καὶ ἐναλλαγὴν ἀριθμοῦ, quale est illud Comici: *vereor, ne quid absente nobis turbatum sit.* WOLF. Nulla hic neque ἀντίπτωσις neque ἐναλλαγὴ ἀριθμοῦ. V. Matthiae Grammat. Gr. p. 167. SCHAEFER.

P. 116. v. 25. τοὺς τελευταίους τουτουσὶ] τουτουσὶ τοὺς τελευταίους Aug. primus et secundus et Harlei. REISK.

P. 116. v. 26. οὔθ' ὑμῖν, οὔτε Θηβαίοις, οὔτε Λακεδαιμονίοις] οὔθ' ὑμῖν, οὔτε Λακεδαιμονίοις, οὔτε Θηβαίοις Harrison. REISK. Hic ordo verborum non displicet. SCHAEFER.

P. 116. v. 27. οὐδεπώποτε] οὐδέποτε Harlei. REISK. V. Dindorf. in Commentar. ad Aristophan. T. IV. p. 697. SCHAEFER.

P. 116. v. 28. τὸ ποιεῖν] Vulg. ποιεῖν. τὸ ποιεῖν Paris. octavus, Aug. primus et secundus et Harrison. Articulum addidi. REISK. τὸ deest in vulgata. Adieci ex codd. M. N. Cc. AUGER. Omisit articulum Bekker. Malim servatum. Conf. v. 18. Omnino

quoties eadem in periodo τοῦτο explicatur per infinitivum mox sequentem, in prosa quidem oratione *) vix puto infinitivum recte carere articulo **). Didicisse hoc mihi videor maxime ex iis locis, ubi antecedens τοῦτο quaeque sequitur ἐξήγησις reguntur a praepositione. Xenophon Memor. IV, 7, 5. τὸ δὲ μέχρι τούτου ἀστρονομίαν μανθάνειν, μέχρι τοῦ — γνῶναι. ubi infelicem Valckenarii crisin ***) satis confutarunt Weiskius et Heindorfius. Conf. quae multis abhinc annis notata e schedis meis publici iuris nunc fecerunt Angli in H. Stephani Thesauro s. v. μέχρι col. 6118. D. In Polybio VIII, 11, 1. scribendum puto διὰ τ ο ῦ τ ο — διὰ τὸ —. SCHAEFER.

P. 116. v. 28. βούλεσθε] Pro βούλεσθε poterat quoque pari iure βούλησθε et ἐβούλεσθε usurpare. REISK. βούλοισθε Bekker. Placet. SCHAEFER.

P. 116. v. 28. οὐδὲ πολλοῦ δεῖ] V. not. ad p. 100, 10. Augerus hic quoque interpunxit: οὐδὲ, πολλοῦ δεῖ. Melius post βούλεσθε posuit hypostigmen. SCHAEFER.

P. 116. v. 29. τοῦτο μὲν — καὶ πάλιν] καὶ πάλιν pro τοῦτο δέ. Sic Isocrates in Euagora: τοῦτο μὲν γὰρ Αἰακὸς etc. postea sequitur: τοῦτο δὲ παῖδες ἦσαν. Ita vides, τοῦτο δὲ non semper respondere τῷ τοῦτο μέν. WOLF. V. Boissonad. ad Tiber. p. 63. meaque in Hermanni Adnotatt. ad Viger. p. 702. Haec aliaque compluscula, quae vir clarissimus e schedis a me ultro amicissimeque oblatis evulgavit, fortasse ita comparata sunt, ut taedium, quod illas sibi schedas attulisse summum ait, nonnihil lenire potuisse videantur. Sed de hoc alii statuant. Bremius ad h. l.: „τοῦτο μέν. Huic respondet p. 117. l. 3. καὶ πάλιν. In partitionibus, praesertim si membra longiora sint, formulae non anxie etiam in nostro scriptore respondent. p. 123. l. 15. πρῶτον, cui respondet l. 20. δέ. p. 126. l. 1. τοτὲ μὲν — πάλιν δέ. Conf.

*) Liberiores poëtae. Euripides Med. 968. s. Pors. τοῦδε γὰρ μάλιστα δεῖ, εἰς χεῖρ᾽ ἐκείνην δῶρα δέξασθαι τάδε. SCHAEFER.

**) Polybiana huius structurae exempla dedit Schweighäuserus T. VI. p. 496. SCHAEFER.

***) Dolet Wyttenbachius, Valckenarii Xenophontea ob Ernestii culpam nescio quam ad tantam paucitatem ac brevitatem rediisse. Nos, qui Valckenarium summi facimus habemusque pro coryphaeo Batavorum Criticorum, mallemus redacta ad maiorem etiam paucitatem. Ut enim plane egregia sunt, quae e thesauro doctrinae suae inexhausto expromsit, ita in crisi facienda passim adeo ruit, ut talia tali viro potuisse excidere mirabundi doleamus. Velut quod II, 2, 1. τοὺς τί ποιοῦντας — solicitavit, quale tandem esse dicemus? Fugit virum eximium tam nota, tam frequens constructio, ut qui ad talia offendat Graecos scriptores parum trivisse, certe non diligenter lectitasse videatur: quod quis de Valckenario dicere audebit? Conf. Ind. ad Homeri Odyss. p. 168. SCHAEFER.

Hermann. ad Viger. pag. 701. Cicero de finib. b. et m. I, 6." SCHAEFER.

P. 116. v. 29. μᾶλλον δὲ τοῖς τότ' οὖσιν Ἀθηναίοις] Vide, quo artificio Orator captet auram popularem. SCHAEFER.

P. 117. v. 2. δεῖν — πολεμεῖν] Vulg. δεῖν πολεμεῖν, καὶ οἱ — ἠδικημένων. πολεμεῖν ex hoc versu in inferiorem 8. deducunt et post voc. ἠδικημένων collocant Aug. primus et secundus et Harlei. quem ordinem praetuli. REISK. Priorem ordinem revocavit Auger. SCHAEFER.

P. 117. v. 2. αὐτοῖς] Deest Harlei. REISK.

P. 117. v. 3. Λακεδαιμονίοις] Dativus regitur a substantivo πόλεμον v. 7. V. Euripid. Med. 74. Pors. et not. ad Euripid. Phoen. 948. Pors. ed. tert. Lips. SCHAEFER.

P. 117. v. 3. ἄρξασι] Explicant continuo sequentia. ἄρχειν enim h. l. non est *imperare*, sed *imperium capessere*. Herodotus I. 14. ἐπεί τε ἦρξε. Recte Interpres: *postquam regno est potitus*. Eodem modo usurpantur βασιλεύειν, ἡγεῖσθαι, τυραννεύειν, ut significent *fieri regem*, *ducem*, *tyrannum*. V. prodita e meis schedis in Londin. edit. Thesauri H. Stephani s. v. βασιλεύω col. 2696. a. SCHAEFER.

P. 117. v. 5. εἰς τὴν δυναστείαν τὴν αὐτὴν ταύτην ὑμῖν] εἰς τὴν αὐτὴν δυναστείαν ὑμῖν Harlei. Aug. primus, Aldus. ταύτην abest item a Bavarico et Aug. secundo atque tertio, item ab appendice Francofurtana et Harris. REISK. εἰς τὴν αὐτὴν δυναστείαν ὑμῖν Bekker. Recte. ταύτην hic locum non habet: neque enim de imperio, quod nunc est, agitur. SCHAEFER.

P. 117. v. 5. πλεονάζειν] *insolescere*, *plus sibi*, *quam oportebat*, *arrogare*. Sic Isocrates de sophistis: εἰ καὶ νῦν πλεονάζουσι, *tametsi nunc insolenter sese iactant*. WOLF. Raro usu i. q. πλεονεκτεῖν. V. Ind. Graecit. s. v. SCHAEFER.

P. 117. v. 6. καὶ] Malim positum post μετρίου. SCHAEFER.

P. 117. v. 6. τὰ καθεστηκότα ἐκίνουν] ἀναγκάζοντες τοὺς συμμάχους ἐπιτηδείως σφίσι πολιτεύεσθαι, τουτέστιν, ὀλιγαρχεῖσθαι, μᾶλλον δὲ δεκαδαρχίας καθιστάντες. Vide Isocratis Panegyr. et Panathen. WOLF.

P. 117. v. 7. ἅπαντες] πάντες Auger. et Bekker. SCHAEFER.

P. 117. v. 7. κατέστησαν] ἐκίνουν Aldina Taylori. REISK.

P. 117. v. 10. οὐδὲν ἂν εἰπεῖν ἔχοντες] ἂν neque ad εἰπεῖν neque ad ἔχοντες pertinet; nam utraque notio definita est, neque enuntiatio est hypothetica; sed ad οὐδὲν mitigandi caussa, ut alibi dicitur ὡς ἔπος εἰπεῖν. Notandum hoc, ἂν saepe addi nominibus amplissimae significationis, quam non urgendam esse indicat. Illustrabo hoc aliquot exemplis. Περὶ Ῥοδίων ἐλευθερ. p. 192. l. 21. καὶ πάσχειν ὁτιοῦν ἂν οἴεσθε χρῆναι. p. 193. l. 26. ἄλλο μὲν οὐδὲν ἂν εἶναι βασιλεῖ χρησίμην ἐν τῷ παρόντι. de Cor.

p. 258. l. 11. τῶν τότε Ἀθηναίων πολλὰ ἂν ἐχόντων μνησικακῆσαι. in Mid. p. 551. l. 27. πᾶν ἂν ὑποστὰς εἰπεῖν καὶ πρᾶξαι. p. 559. l. 24. s. τὸ γὰρ ἐπ' ἐξουσίας καὶ πλούτου πονηρὸν εἶναι καὶ ὑβριστὴν τεῖχός ἐστι πρὸς τὸ μηδὲν ἂν αὐτὸν ἐξ ἐπιδρομῆς παθεῖν. BREMI. Invitus discedo in alia omnia. Nam mihi quidem enuntiatio videtur hypothetica atque ἂν referendum ad ἔχοντες. Subaudias εἰ καὶ ἐβουλόμεθα. Conf. not. ad p. 36, 2. De ceteris locis, de quibus viro egregio non magis assentior, ordine dicam, ubi ad eos delatus fuero. SCHAEFER.

P. 117. v. 10. ὅ τι] ὅτι Reisk. et Auger. ὅ τι Bekker SCHAEFER.

P. 117. v. 10. ἠδικούμεθ'] ἠδικήμεθα Paris. quintus. REISK.

P. 117. v. 11. ἄλλους] Abest ab ed. Aldi et appendice Francofurtana. REISK.

P. 117. v. 12. ἑωρῶμεν] Post ἑωρῶμεν addit Harlei. istaec: οὐδὲν ἂν εἰπεῖν ἔχοντες. REISK.

P. 117. v. 12. ᾠόμεθα] ᾠήθημεν Aldus, Felic. Sed Aldina Taylori, appendix Francofurtana, Harris. et Harlei. dant vulgatam. REISK. ᾠήθημεν Auger. SCHAEFER.

P. 117. v. 12. καίτοι] καίτοι γε appendix Francofurtana. REISK. Non repudiem. Passim enim librarii, ut vel tantillum compendifacerent, καίτοι γε in καίτοι contraxerunt. SCHAEFER.

P. 117. v. 13. τοῖς τριάκοντ'] τοῖς deest Harl. REISK.

P. 117. v. 15. ὑμετέροις] ἡμετέροις Paris. quintus, Aug. secundus. REISK.

P. 117. v. 15. ἐλάττονά] Vulg. ἔλαττον. γρ. ἐλάττονα Paris. secundus, quintus, octavus, Aug. primus, secundus, Aldina Taylori, Harl. ἐλάττον' (cum apostropho et penacute) Aug. tertius, Harris. et Bavar. ἐλάττω Weimar. P. Manut.: sed index eius vulgatam dat. Appendix Francofurtana triplicem exhibet lectionem, ἐλάττω et ἐλάττονά et ἐλάττον' cum apostropho. Praetuli ἐλάττονα in neutro plurali. Poterat quoque ἐλάττον' exarari cum apostropho, ut fecit Wolf. Felicianus dedit ἐλάττω, quod perinde est. REISK. ἐλάττον' Auger. et Bekker. SCHAEFER.

P. 117. v. 15. ἐστιν] Abest ab Aldina et ed. Wolfii, sed habet appendix Francofurtana et exemplum Lessingianum. REISK. Omisit Auger. SCHAEFER.

P. 117. v. 16. τρισὶ καὶ δέκα] V. Lobeck. ad Phrynich. p. 408. SCHAEFER.

P. 117. v. 17. ἐπιπολάζει] Invidiose et cum contemtu dictum. Augerus: *coepit esse aliquid*. V. Ind. Graecit. s. v. SCHAEF.

P. 117. v. 17. οὐδὲ] οὐ Aug. tertius. REISK.

P. 117. v. 18. πολλοστὸν μέρος] Vulg. πολλοστὸν πέμπτον μέρος. πέμπτον, abest a Paris. quinto et octavo, Aug. primo et

secundo, ab edd. Aldi et Felician. Aut πολλοστὸν aut πέμπτον redundare censet Wolf. in farragine, qui πέμπτον e sua editione exterminavit. Contra μέρος omittit appendix Francofurtana voc. πέμπτον servans.' Ad πολλοστὸν addit Aldina Taylori πέμπτον. Expunxi πέμπτον, natum e varia lectione, libris aliis πολλοστὸν, aliis eius loco πέμπτον exhibentibus, quae ambae lectiones postmodum errore coaluerunt: vel debetur scholio nescio cuius sciti et subtilis hominis, dignum habentis, de quo admoneret, tredecim annos nondum esse quintam partem annorum 73. Verum hic non temporum spatia, sed iniuriarum modi inter se comparantur. Potest quoque fieri, ut sciolo illi, cui vitiosa lectio h. l. debetur, illa Demostheni crebro usurpata versaretur in memoria dictio, οὐδὲ τὸ πέμπτον μέρος τῶν ψήφων λαβεῖν. REISK. V. Photius c. 325. Palaeographica depravatio genuinae vocis videtur πέμπτον peperisse. SCHAEFER.

P. 117. v. 18. βραχέος λόγου] Pro βραχέων ῥημάτων reperi βραχέος λόγου. OBSOP. βραχέος λόγου etiam Aldina Taylori, Harris. Harlei. βραχέων ῥημάτων Aldus, Felic. P. Manut. edit. Wolfii Sed appendix Francofurtana vulgatam dat. REISK. βραχέων ῥημάτων Auger. SCHAEFER.

P. 117. v. 20. Ὄλυνθον μὲν δὴ κ. τ. λ.] Hermogenes p. 342. τῇ μεθόδῳ χρῆται τῇ παραλειπτικῇ, καὶ οὐδὲν ἧττον λέγει τὰ πράγματα, οἷον· — Ὄλυνθον μὲν δὴ etc. Aristides de D. C. p. 230. περιβολὴν οὖν ποιοῦσιν αἱ τοιαῦται [scil. παραλείψεις] ἐν τῷ ἀορίστῳ. αἱ δὲ κατ' εἶδος παραλείψεις, οἷον· Ὄλυνθον μὲν δὴ καὶ Ἀπολλωνίαν —. Citat item Dionysius Halic. T. II. p. 195. ult. [T. VI. p. 1119. R.] et Stephanus Byzant. p. 119. edit. Berkel. v. Ἀπολλωνία. et Strabo p. 182, 10. [T. I. p. 321. Sieb.] ἃς οὕτως ἠφανίσθαι φησίν, ὥστε μηδ' εἰ πώποτ' ᾠκίσθησαν γνῶναι ἄν τινα ἐπελθόντα. REISK.

P. 117. v. 20. καὶ Μεθώνην] Omittit Aristides l. c. REISK.

P. 117. v. 21. καὶ δύο] Omittit idem. REISK.

P. 117. v. 22. ὥστε — εἰπεῖν] Dionysius Halic. l. c. sic recitat mendose: ὥστ' εἰ μηδεπώποτε*) ᾠκίσθησαν ῥᾴδιον ἦν προσελθόντα εἰπεῖν. REISK.

P. 117. v. 22. μηδένα — προσελθόντα] Pro μηδενὶ — προσελθόντι, ἐὰν προσέλθῃ. WOLF.

P. 117. v. 22. ᾠκήθησαν] Vulg. ᾠκίσθησαν. ᾠκήθησαν Aldina Taylori, Harris. Paris. secundus, quintus, octavus, Aug. primus, secundus, tertius, Bavar. appendix Francofurtana. Praetuli ᾠκήθησαν. REISK. ᾠκίσθησαν Dionysius Halic. et Strabo ll. cc. Et sic citat Wyttenbachius Animadverss. in Plutarchi Moral. T. I. p. 341. Oxon. SCHAEFER.

---

*) Idem in Strabone vitium. Correxit Wyttenbachius l. c. SCHAEFER.

P. 117. v. 22. εἶναι] Wyttenbachius l. c.: „εἶναι nolim delere." Ecquis voluit deletum? SCHAEFER.

P. 117. v. 22. εἶναι ῥᾴδιον προσελθόντα εἰπεῖν] In Aug. primo et secundo verba sic sunt structa: προσελθόντα εἶναι ῥᾴδιον εἰπεῖν. REISK. Sic Wolfiana. προσελθόντ' εἶναι ῥᾴδιον εἰπεῖν Bekker. SCHAEFER.

P. 117. v. 23. προσελθόντα] Strabo dat ἐπελθόντα. REISK.

P. 117. v. 23. τὸ Φωκέων ἔθνος κ. τ. λ.] Citat h. l. Harpocrat. v. ἔθνος. REISK.

P. 117. v. 23. ἔθνος τοσοῦτον] Invertit Dionysius. REISK.

P. 117. v. 25. τὰς πόλεις καὶ τὰς πολιτείας] Per urbes intelligo Pagasas et Magnesiam: per πολιτείας libertatem. WOLF. τὰς πολιτείας καὶ τὰς πόλεις Aug. primus et secundus. Dionysius p. 196. verba tria τὰς πόλεις καὶ omittit. Aldina Taylori dat: οὐχὶ τὰς πολιτείας αὐτῶν καὶ τὰς πόλεις ἀφῄρηται. et ita fere Harl. nisi quod pro ἀφῄρηται dat ἀνῄρηται. Nullus equidem dubito, καὶ tollendum hinc esse. *Nonne civitatibus Graecis eripuit* τὰς πολιτείας, *civilia cuiusque iura formasque gubernationis et convictus, quibus earum quaeque solebant antehac uti?* Nec male Dionysius haec tria vocabula, τὰς πόλεις καὶ, omittit, quo sententia ad solam Thessaliam restringatur. REISK. τὰς πολιτείας καὶ τὰς πόλεις Bekker. Ego vero non dubito, hunc in locum διττογραφίαν irrepsisse *), delendaque esse quae Dionysius non legit tria vocabula, τὰς πόλεις καὶ. De sola autem Thessalia Oratorem loqui tam manifestum est, ut Reiskium ambigere potuisse vehementer mirer. Sed etiam acutissimi interdum in ipsa luce caligant. SCHAEFER.

P. 117. v. 26. περιῄρηται] Lego ἀφῄρηνται. WOLF. Vulg. παρῄρηται. ἐπανῄρηται Paris. quintus. περιῄρηται Aug. secundus. ἀφῄρηται Felic. Harpocrat. v. ἔθνος, Dionysius. Sed index Felic. et appendix Francofurtana dant vulgatam. Wolf. mavult ἀφῄρηνται in plurali. Praetuli περιῄρηται. Sed operae typographicae me inscio et invito περὶ perperam geminarunt, quod vitium tolli velim **). Harpocrat. h. l. citans τὰς πολιτείας αὐτῶν ἀφῄρηται exhibet. REISK. Pro ἀφῄρηται in vulg. legi cum universis fere quos adivi libris παρῄρηται. AUGER. παρῄρηται etiam Bekker. SCHAEF.

P. 117. v. 26. τετραδαρχίας — δουλεύωσιν] Totam Thessaliam in quatuor praefecturas divisit, ut non modo oppidatim, sed etiam regionatim (ut ita dicam) serviant. Vide calumniam, Athe-

*) In causa fuit scribendi compendium ab aliis aliter intellectum. Scilicet tam πόλις quam πολιτεία scribitur hoc compendio: πολ. V. Bastii Commentat. Palaeograph. p. 834. Exemplum eiusdem confusionis habet not. ad p. 174, 27. SCHAEFER.

**) Sustuli. SCHAEFER.

nae divisae fuerunt non servitutis sed boni ordinis causa in decem tribus et municipia seu curias complures. WOLF.

P. 117. v. 26. τετραδαρχίας] τετραρχίας Dionysius. REISK. τετραρχίας Bekker. V. Photius c. 426. s. Valckenarius Diatr. de Phil. p. 261. Weiskius de Hyperb. III. p. 16. et not. ad p. 71, 12. SCHAEFER.

P. 117. v. 26. καθέστακε] Vulg. κατέστησε. καθέστακεν Dionysius omittens verba παρ' αὐτοῖς. Praetuli e Dionysio καθέστακε. Nam persaepe perfectum quoque verbi καθίστημι reperitur pro transitivo usurpatum, h. e. ut significet, non *steti*, quae significatio ei est propria et usitata, sed etiam *collocavi*. REISK. κατέστησε Auger. et Bekker. Reiskius nollem praetulisset formam Dionysianam. V. not. ad p. 11, 26. SCHAEFER.

P. 117. v. 27. ἔθνη] ἔθνος iuxta Harpocrationem non modo magnum et frequens hominibus genus vocatur, sed etiam peculiari notione pars quaedam civitatis; et hunc ipsum locum commemorat cum alio loco ex eiusdem Demosthenis oratione contra Aristocratem. AUGER.

P. 117. v. 28. δουλεύωσιν] δουλεύσωσιν Harlei. Paris. octavus, Aug. tertius. REISK.

P. 117. v. 28. αἱ δ' ἐν Εὐβοίᾳ πόλεις κ. τ. λ.] Citat h. l. Aristides p. 174. REISK.

P. 118. v. 2. Ἐμοὶ δ' ἐστὶν εἰρήνη —] ἀεὶ τοίνυν συμφέρει ἀκούειν τῶν κρατούντων. WOLF.

P. 118. v. 3. τοῖς ἔργοις δὲ] τοῖς δ' ἔργοις Aldina Tayl. Dionysius, Aug. primus et tertius, Bavaricus, appendix Francofurtana. REISK. τοῖς δ' ἔργοις Bekker. leniori ordine verborum, etsi etiam noster ordo ferri potest. V. Porson. ad Euripid. Phoeniss. 512. SCHAEFER.

P. 118. v. 5. ἀλλ' ἐφ' Ἑλλήσποντον οἴχεται κ. τ. λ.] Alexander de figuris p. 42. Ἐπιτροχασμὸς — τὰ πολὺ διεστηκότα συνάγει, καὶ ἀξιοπιστίας ἕνεκα λέγεται, ὡς ἔχει τὸ Δημοσθενικόν· ἀλλ' ἐφ' Ἑλλήσποντον — πρώην. Aristides de D. C. p. 190. σχῆμα δὲ καὶ τοῦτο τῆς σεμνότητος, καὶ*) τὸ ἀσύνδετα παρατιθέναι τὰ νοήματα, ἐφεξῆς ἐπιτιθέντα ἀλλήλοις, οἷον· ἐφ' Ἑλλήσποντον — χωρεῖ τοῦ ἀνθρώπου. item p. 270. Schol. Hermogen. p. 399. τὸ ἐπιτρέχον [v. Hermogen. p. 283, 16.] καλεῖται καὶ κατ' ἐπιδρομήν, ἀπ' ἐννοίας μεταπηδῶν εἰς ἔννοιαν, οἷον· ἀλλ' ἐφ' Ἑλλήσποντον —. REISK.

P. 118. v. 5. ἐφ' Ἑλλήσποντον] ἐπελλήσποντον (sic, tanquam una vox esset) Aug. primus, qui universe raros exhibebat spiritus. Ergo ille voc. Ἑλλήσποντος cum leni pronunciabat. REISK.

P. 118. v. 6. τηλικαύτην πόλιν] Invertit Harrison. REISK.

P. 118. v. 6. ἐν] Abest ab Aug. secundo. REISK.

---

*) Copula videtur delenda. SCHAEFER.

P. 118. v. 7. ἐπεβούλευσε] μετεβούλευσε Aug. secundus. REISK.

P. 118. v. 7. πρώην] πρῴην Reisk. et Bekker. SCHAEFER.

P. 118. v. 7. οὐθ' ἡ Ἑλλὰς] Verba haec absunt ab edit. P. Manutii. REISK.

P. 118. v. 7. ἡ βάρβαρος] Sub. γῆ. AUGER. Rarior haec locutio, solumque hoc eius exemplum citavit diligentissimus Fischerus ad Weller. III. 1. p. 253. Euripideum Phoeniss. 1524. Pors. τίς Ἑλλὰς ἢ τίς βάρβαρος de terra interpretatur unus Scholiastarum. Plene Xenophon Anab. V. 5. 16. εἰς βάρβαρον γῆν. V. Melet. Crit. p. 41. SCHAEFER.

P. 118. v. 8. τὴν πλεονεξίαν χωρεῖ] χωρεῖ τὴν πλεονεξίαν Dionysius. REISK.

P. 118. v. 10. καὶ ἀκούοντες] Verba καὶ ἀκούοντες et v. 11. πρὸς ἀλλήλους omittit Aristides h. l. citans Artis p. 270. Omittit quoque appendix Francofurtana verba πρὸς ἀλλήλους. REISK.

P. 118. v. 12. διορωρύγμεθα] Reiskius Ind. Graec. p. 167.: „confossi, perforati sumus, h. e. corrupti, pessumdati." Rectius Augerus: „tanquam fossis interiectis et vallis separati." SCHAEF.

P. 118. v. 12. τήμερον] σήμερον Aug. secundus. REISK.

P. 118. v. 14. δυνάμεθα] ἐδυνάμεθα appendix Francofurt. Num sic in imperfecto? REISK. Imperfecto locus non est. SCHAEF.

P. 118. v. 14. συστῆναι] S. ἡμεῖς. *nos non concordiam inimus.* pro συσταθῆναι. WOLF.

P. 118. v. 14. βοηθείας καὶ φιλίας] φιλίας καὶ βοηθείας Harlei. REISK.

P. 118. v. 15. μείζω — περιορῶμεν] *non impedimus incrementa potentiae Philippi.* WOLF.

P. 118. v. 16. ὃν ἄλλος] ὃς ἄλλως Aug. secundus, non mala quidem sententia, sed ab hoc loco aliena. ἄλλως habet etiam Harlei. REISK.

P. 118. v. 17. γέ μοι] γ' ἐμοὶ Bekker. SCHAEFER.

P. 118. v. 17. ὅπως] ὅπερ Harlei. REISK.

P. 118. v. 18. σκοπῶν — πράττων] Imo vero σκοπεῖν et πράττειν, qui infinitivi apti sunt ex ἐγνωκώς: *fixo hoc penes unumquemque sedente, ut neque consulat neque agat hoc, ut Graecia salva sit.* REISK. Vulgata est sanissima. SCHAEFER.

P. 118. v. 18. ἐπεὶ, ὅτι γε] Rectius Augerus ἐπεὶ ὅτι γε. SCHAEFER.

P. 118. v. 20. περίοδος ἢ καταβολὴ] Non inusitata quidem bonis auctoribus est verborum copia, ut vocabula concumulent finitimae et paene eiusdem significationis. Possit tamen rursus etiam fieri, ut duo illa vocabula, περίοδος ἢ, non oratori, sed scholiastae debeantur. Citant h. l. Harpocrat. v. καταβολὴ et περίοδος, item Aristides de D. C. p. 186. cuius haec sunt verba: ἔτι δὲ καὶ τὸ εἰκόσι χρῆσθαι σεμνότητα καὶ ἀξίωμα ἔχοντα τὸν λό-

γον ἐργάζεται, οἷον· ἐπεὶ ὅτι γε ὥσπερ περίοδος — οὐδεὶς ἀγνοεῖ. REISK. ὥσπερ — πυρετοῦ citat Photius c. 101. ubi vocem καταβολὴ interpretatur. Reiskii suspicionem non probo. SCHAEFER.

P. 118. v. 20. περίοδος] S. πυρετοῦ. Galenus: περίοδός ἐστι χρόνος ἐπιτάσεως καὶ ἀνέσεως ἐν νοσήματι γινόμενος. WOLF. V. Photius c. 307. SCHAEFER.

P. 118. v. 20. καταβολὴ] εἰσβολή, accessio et impetus. παρὰ τὸ καταβάλλειν τὸν πυρέττοντα. ταὐτὸν σχεδὸν τῷ παροξυσμῷ. WOLF. μεταβολὴ Aristides Artis p. 186. REISK.

P. 118. v. 20. τινος ἄλλου] ἄλλου τινὸς Aristides, Aug. primus et secundus et Harlei. REISK.

P. 118. v. 21. πόῤῥω] Abest ab Aug. primo. REISK.

P. 118. v. 21. ἀφεστάναι] S. τὴν καταβολὴν ἑαυτοῦ, vel ἑαυτὸν τῆς καταβολῆς τοῦ πυρετοῦ. WOLF. Rectius Augerus *abesse a periculo*, scil. quod Philippus intentat. SCHAEFER.

P. 118. v. 22. ὅτι] Abest ab Aug. tertio. REISK.

P. 118. v. 23. ἡμῶν] ὑμῶν Paris. quintus, Aug. primus. REISK.

P. 118. v. 23. ἔπασχον οἱ Ἕλληνες] ἔπασχον κακῶς οἱ Ἕλληνες Harrison. REISK.

P. 118. v. 23. γνησίων — τῆς Ἑλλάδος] Notanda locutio γνήσιοι τῆς Ἑλλάδος, i. e. Ἕλληνες ἰθαγενεῖς. SCHAEFER.

P. 118. v. 26. εἴ τις] τις ab Aug. primo abest. REISK.

P. 118. v. 26. ἐν] ἐπὶ Paris. quintus, Aldina Taylori. Non male, et nescio an melius etiam. REISK. Quippe ἐπὶ indicat, dominum fore facultatum. SCHAEFER.

P. 118. v. 27. διῴκει τι μὴ καλῶς] si rem familiarem dissiparet, si male tractaret familiam, etc. WOLF.

P. 118. v. 27. κατ' αὐτὸ μὲν τοῦτο — οὐκ ἐνεῖναι λέγειν] Posita post ὀρθῶς interpunctione plena, Augerus hunc locum sic scriptum dedit: κατ' αὐτὸ μὲν τοῦτο ὡς ἄξιός ἐστι μέμψεως καὶ κατηγορίας, ὡς δ' οὐ προσήκων, ἢ ὡς οὐ κληρονόμος τούτων ὧν ταῦτα ἐποίει, οὐκ ἐνῆν ἂν λέγειν. „Vulgata habet" inquit „κατ' αὐτὸ μὲν τοῦτο ἄξιος μέμψεως εἶναι καὶ κατηγορίας· ὡς δ' οὐ προσήκων, ἢ ὡς οὐ κληρονόμος τούτων ὧν ταῦτα ἐποίει, οὐκ εἶναι λέγειν: quod quum evidenter corruptum sit, emendavi ut legitur, constructione phraseos postulante. Ad ὧν sub. ἕνεκα, et totam phrasim sic ad verbum interpretare: *Ob hoc quidem ipsum quod sit dignus vituperatione et accusatione, liceret dicere; sed quod non sit propinquus, vel quod non sit haeres eorum bonorum, quorum causa haec faciebat* (i. e. quae consumebat, quae dissipabat), *non liceret dicere.* Ceterum nihil reperi in codicibus, unde aegrum hunc locum sanarem: omnes cum vulgata consentiunt. Soli codd. L. M. in hoc ab ipsa discrepant: L. habet κατ' αὐτὸ

μέντοι τοῦτο, M. *οὐκ ἐν εἶναι λέγειν*, quod ultimum non valde differt ab emendatione nostra *οὐκ ἐνῆν ἂν λέγειν*. Cod. N. post *τούτων* dat *ὧν* in textu et *ὧν* ad marginem." Mireris, locum a Reiskio, si solum *ὧν* excipias, recte constitutum facilemque intellectu Augero tam obscurum visum esse, ut, quod illi perraro feliciter cedit, Critici personam susciperet adeoque in textum inferret coniecturam invita Minerva excogitatam. Cur non audivit Reiskium bene docentem, infinitivos *εἶναι* et *ἐνεῖναι* regi a verbo *ὑπέλαβε*, quod ad *ὥσπερ ἂν* ex antecedentibus subaudiendum est? SCHAEFER.

P. 118. v. 27. *μὲν τοῦτο*] *μέντοι καὶ τοῦτο* Aug. secundus. *μέντοι τοῦτο* appendix Francofurtana et Harrison. REISK.

P. 118. v. 28. *ἄξιον*] Vulg. *ἄξιος*. Appendix Francofurtana: „fort. melius *ἄξιον*." Dedi de meo sensu *ἄξιον* in accusativó, qui aptus est ex *ὑπέλαβεν*: nam alias constructio labat, quae haec est: *ὥσπερ ἄν τις ὑπέλαβεν — ἄξιον μὲν εἶναι τὸν τοιοῦτον υἱὸν μέμψεως — οὐ μέντοι ἐνεῖναι λέγειν, ὡς οὐκ ἔστι προσήκων*. *perinde quis hoc de negotio statuat, ac si de filio familias — statuat, eum in hoc quidem esse reprehendendum — verumtamen ideo non licere negare, ipsum eorum esse cognatum —*. REISK.

P. 118. v. 28. *εἶναι μέμψεως*] Vulg. *μέμψεως εἶναι*. Invertit Aug. secundus. REISK. *μέμψεως εἶναι* Bekker. SCHAEFER.

P. 118. v. 28. *προσήκων*] Subaudi *ὧν εἰς τὰ κτήματα τοιούτως ἠδίκει*. REISK.

P. 119. v. 1. *κληρονόμος*] *κληρονομίαν* Harl. REISK.

P. 119. v. 1. *τούτων ὧν ταῦτα ἐποίει*] Id est, *τούτων τῶν κτημάτων, περὶ ἃ ταῦτα ἐποίει*. *negare, eum cognatum eorum esse, quorum rem familiarem ita laceret, neque haeredem esse eius patrimonii, in quod ita grassetur.* Vulgatae sic locum hunc exhibent: *τούτων ὧν, ταῦτα ἐποίει*. Pro *ὧν* Aug. primus *ὧν*. Ego aliter distinxi*) et e participio *ὢν* effeci articulum *ὧν*. Quod ob diversas rationes modo masculini generis est, modo neutrius. Nam quatenus ad *προσήκων* refertur, explicari debet per *περὶ οὓς*: quatenus autem refertur ad *κληρονόμος*, accipitur pro *περὶ ἅ*, quia *τούτων τῶν χρημάτων* subauditur. REISK. Haec vero est intolerabilis scabrities orationis. Sine cunctatione revoca *ὢν*, quod etiam Bekkerus dedit. SCHAEFER.

P. 119. v. 1. *οὐκ ἐνεῖναι*] Vulg. *οὐκ εἶναι*. *οὐκ ἐνεῖναι* Aug. primus, Aldina Taylori. *οὐκ ἐνὸν εἶναι* Aug. secundus. Praetuli *οὐκ ἐνεῖναι* ob consensum librorum. REISK.

P. 119. v. 2. *ἢ*] Abest ab Aug. secundo. REISK.

P. 119. v. 3. *μᾶλλον*] Post *μᾶλλον* subaudi *τοῦτο*, quod velim addi. AUGER. Non opus. SCHAEFER.

---

*) Sic: *τούτων, ὢν τ. ἐ.* Delevi subdistinctionem. SCHAEFER.

P. 119. v. 3. πολλῆς] Abest ab Harrison. REISK. Omisit Bekker. SCHAEFER.

P. 119. v. 5. ἀλλ' οὐχ ὑπὲρ Φιλίππου κ. τ. λ.] S. Graeci iam non ita sentiunt de Philippo et eius actis. *) Graeci Philippum, hominem barbarum et subditítium, insultare impune sibi aequo animo patiuntur. Est accusatio ignaviae Graecorum. Felic. et Manutius cum interrogatione legunt οὐχ οὕτως ἔχουσιν; v. 6. quam lectionem quanquam minus probo, subintelligi tamen potest τὰ πράγματα. Nonne vero talis est Philippi conditio, id est, nonne merito habetur pro servo et subditítio, qui opes alienas perdit et contumeliose grassatur? Sic enim exponendum est τὸ, τὰ μὴ προσήκοντα ἀπώλλυε καὶ ἐλυμαίνετο v. 2. τὰ μὴ προσήκοντα, id est, τὴν ἀλλοτρίαν οὐσίαν, rem familiarem, cuius ipse legitimus haeres non est. τὸ ἐλυμαίνετο non ad οὐσίαν refero **), sed τοὺς ἀνθρώπους τοὺς ἐν τῷ οἴκῳ subintelligo. Atheniensibus et Lacedaemoniis hoc tantum tribuit, eos alicubi aberrasse in gerendo principatu, sed Philippum vastare Graeciam et contumeliose insultare Graecis ostendit. WOLF.

P. 119. v. 5. οὐχ — οὐχ οὕτως ἔχουσιν] De negationis repetitione v. Bremius ad p. 99, 5. SCHAEFER.

P. 119. v. 5. ὑπὲρ] Parum favet etiam hic locus Bremio de discrimine praepositionum περὶ et ὑπὲρ disputanti ad p. 10, 17. Add. infra v. 28. et p. 122, 16. SCHAEFER.

P. 119. v. 6. νῦν] Augerus post πράττει interpungens νῦν iungit sequentibus. Idem οὐχ ante οὕτως omittit. Utrumque perperam. SCHAEFER.

P. 119. v. 6. νῦν, οὐχ οὕτως] Ita etiam dant Harrison. et Harlei. Sine οὐχ edit. Wolf. REISK.

P. 119. v. 6. οὐ μόνον οὐχ — πρίασθαι] V. Valckenar. Diatr. de Phil. p. 273. ***) Wyttenbachii Iulianea p. 200. ed. Lips. et Weiskius de Hyperb. II. p. 47. SCHAEFER.

P. 119. v. 7. ὄντος] Deest Harlei. REISK.

P. 119. v. 8. βαρβάρου] βαρβάρους Harlei. REISK.

P. 119. v. 8. ὅθεν] Abest ab Aug. primo. REISK.

---

*) Putavit igitur Wolfius, sensum absolvi post πράττει νῦν: opinor, quod offenderetur repetitione negationis οὐχ. Quae ratio non probanda. SCHAEFER.

**) Immo referendum perinde ut ἀπώλλυε ad τὰ μὴ προσήκοντα. Conf. p. 1109, 27. δούλου λελυμασμένου τὰ τῶν δεσποτῶν. SCHAEF.

***) Quem vir summus tractat Luciani locum T. VII. p. 133. ed. Bip. paulo lenius et ad vim sententiae aliquanto aptius sic corrigas: ὁ Μακεδὼν ὄλεθρος. Respexit ille quod nostro loco legitur ὀλέθρου Μακεδόνος. SCHAEFER.

P. 119. v. 8. ὀλέθρου] *perditi, perniciosi*, ἀντὶ τοῦ ὀλεθρίου. WOLF.

P. 119. v. 9. ὅθεν οὐδ' ἀνδράποδον — πρίασθαι] Haec Macedonum laus esse potest. Ingenuus enim et magnus animus servilibus ministeriis parum aptus est. WOLF. Citat h. l. Scholiastes Aphthonii p. XVIII. 14. Scytha, Cappadox, Thrax, Phryx, Aegyptius servus qui esset, is honeste saltim serviebat. Nam ex his populis mancipia sua petebant Athenienses. E Macedonia autem nulla exportabantur. Hoc nequius interpretatus Demosthenes colligit, tam improbos esse natura Macedonas, ut nemo Athenis illinc habere velit servum, et Macedonici generis servos omnium servorum esse nequissimos et teterrimos. REISK.

P. 119. v. 9. ἦν πρότερον] Sunt fatales mutationes imperiorum, neque fortuna solum nationum, sed et ingenia hominum mutantur. Quare Athenienses ignavi strenuos Macedones frustra calumniantur. Quod si desidiam suam et mollitiem accusare nollent, saltem Homericum illud usurparent: Ζεὺς ἀρετὴν ἄνδρεσσιν ὀφέλλει τε μινύθει τε. *Iupiter ipse viris animos facit, eripit idem.* WOLF.

P. 119. v. 10. τί τῆς ἐσχάτης ὕβρεως ἀπολείπει;] Aristides p. 266. σφοδρότητός ἐστιν, ὅταν τις ὑπεραγανακτῇ. οἷον· τοῦτο μὲν γὰρ οὐκ ἔχον ἐστὶν ὑπερβολὴν ἀκαθαρσίας *). καὶ πάλιν ἀλλαχοῦ· τοῦτο γὰρ ἤδη τοὔσχατόν ἐστι [v. p. 119. ult.]. καὶ πάλιν· τῆς ἐσχάτης ὕβρεως οὐδὲν ἐλλείπει. REISK.

P. 119. v. 11. πόλεις Ἑλληνίδας ἀνῃρηκέναι] Vulg. πόλεις ἀνῃρηκέναι. Mediam interserunt vocem Ἑλληνίδας Paris. octavus, Aug. primus et secundus, Harrison. et Harlei. Addidi Ἑλληνίδας, non quo necesse id esset, nam πόλεις nullae aliae sunt, quam Graecae civitates, legibus constitutae aliisque humanitatis artibus excultae, (proprie barbaris πόλεις nullae sunt,) sed ob consensum librorum. REISK. Ἑλληνίδας addidi, quod et addunt codd. M. N. V. et Cc. AUGER.

P. 119. v. 11. τίθησι μὲν τὰ Πύθια] Intellige, praemia proponit in Pythiis, i. e., Pythiis praesidet. AUGER. Omnino est *Pythios ludos instituit.* V. Reiskii Ind. Graec. p. 495. SCHAEFER.

P. 119. v. 12. κἂν] I. e. καί, ἐὰν —. Vox pronuntiantis particulam hic non acuenda. V. Devarius de Gr. L. Partic. p. 197. ed. Reusm. SCHAEFER.

P. 119. v. 12. τοὺς δούλους] Nova Graecorum contumelia. Intelligendi autem Macedonum proceres, quos Orator δημοκρατικῶς lasciviens dicit δούλους. Enimvero Philippi malles quam plebis Atticae fuisse δοῦλος. SCHAEFER.

P. 119. v. 13. ἀγωνοθετήσοντας] E Grammaticorum prae-

*) V. p. 553, 12. SCHAEFER.

cepto debebat esse ἀθλοθετήσοντας. V. Anecd. Bekk. p. 353, 28. et Ammonius p. 4. cum nota Valckenarii. Sed talia vocum discrimina, magnam partem figmenta hominum otiosorum, scriptores parum curant. SCHAEFER.

P. 119. v. 16. τούτους] Abest ab edit. P. Manutii et ab appendice Francofurtana. REISK.

P. 119. v. 16. τὴν προμαντείαν] μαντεία, *divinatio*, *oraculum*. προμαντεία videtur τὴν πρωτομαντείαν, *principem locum in accipiendis oraculis*, significare. Exempli gratia, si Athenienses, Spartani, Thebani, etc. una cum Philippo simul oracula petiissent, primo loco Philippo responsa data essent. WOLF. V. Anecd. Bekk. p. 289, 18. Praerogativa fuit longe gravissima, cum et oracula essent maximi momenti ad res gerendas, nec Pythia posset quovis tempore aut saepius deinceps adire cortinam: quippe entheus ille furor non minus frangebat corporis vires, quam nunc abusus τῶν ψυχικῶν, quae vulgo nomine parum apto usurpant magnetica. SCHAEFER.

P. 119. v. 17. ἡμᾶς] ὑμᾶς Harrison. REISK.

P. 119. v. 17. καὶ Δωριέας] καὶ abest ab Aug. secundo. REISK.

P. 119. v. 17. καὶ τοὺς ἄλλους Ἀμφικτύονας] Vide Suidam. WOLF.

P. 119. v. 20. ὅντινα] Simplex ὃν dat appendix Francofurtana. REISK.

P. 119. v. 21. εἰς Πορθμὸν] Hesychius: πορθμός, στενὸν θαλάσσης, ἐν μέσῳ τῆς γῆς διαπέραμα. WOLF. V. Photius c. 328. SCHAEFER.

P. 119. v. 21. τὸν Ἐρετριέων] Vulg. τῶν Ἐρετριέων. τὸν Ἐρετριέων Aug. primus. Praetuli τὸν Ἐρετριέων. REISK. τῶν Ἐρετριέων Auger. V. not. ad p. 121, 28. et Ind. ad Gregor. Corinth. p. 1048. b. SCHAEFER.

P. 119. v. 22. Φιλιστίδην τύραννον] Vulg. τύραννον Φιλιστίδην. Invertunt ordinem Aldus et P. Manutius et ed. Wolfii. Sed appendix Francofurtana cum Harrison. et Harlei. vulgatum servat. Φιλιστείδην Aug. primus. Conf. p. 126, 3. REISK. τύραννον Φιλιστίδην Bekker. SCHAEFER.

P. 119. v. 23. ταῦθ' ὁρῶντες—ἀνέχονται] Coniunge ὁρῶντες ταῦτα, ἀνέχονται, scilicet τούτων. WOLF. Immo iunge ἀνέχονται ὁρῶντες, *sustinent videre*. Solennis verbi ἀνέχεσθαι structura cum participio. p. 212, 5. ἵν' ἢ ἑκόντες ἀδικούμενοι ἀνέχησθε —. V. Valckenar. ad Euripid. Phoen. 550. SCHAEFER.

P. 119. v. 23. οἱ] Abest ab Aug. tertio. REISK.

P. 119. v. 25. ὅνπερ] ὥσπερ Paris. octavus, Aug. primus, Harlei. Aldina Taylori. REISK. ὥσπερ praeferam. V. not. ad p. 93, 15. SCHAEFER.

P. 119. v. 25. χάλαζαν] Post h. v. pone hypostigmen, quae est in editt. Reisk. Auger. et Bekker. οἱ τὴν χάλαζαν, scil. θεωροῦντες. V. Bremius in Symbol. Philol. Helvet. I. p. 173. SCHAEFER.

P. 119. v. 25. εὐχόμενοι μὲν] Vulg. εὐχόμενοι. Addunt μὲν Paris. quintus et octavus, Aug. primus, Bavaricus et Harrison. REISK. Post εὐχόμενοι addidi μὲν assumptum ex codd. N. Cc. et Ee. Addit μὲν inter lineas cod. L. AUGER.

P. 119. v. 27. ὑπ' αὐτοῦ] Absunt ab Aug. primo et Harlei. REISK.

P. 119. v. 28. τοῦτο γὰρ ἤδη τοὔσχατόν ἐστιν] V. not. ad v. 10. SCHAEFER.

P. 120. v. 2. Λευκάδα] Citat h. l. Harpocrat. v. Λευκάς. REISK. V. Photius c. 158. SCHAEFER.

P. 120. v. 3. Ἐχῖνον] Citat h. l. Harpocrat. v. Ἐχῖνος. REISK. Item Photius c. 39. SCHAEFER.

P. 120. v. 3. ἀφῄρηται] Post h. v. pone signum interrogandi, quod est in editt. Reisk. Auger. et Bekker. SCHAEFER.

P. 120. v. 4. καὶ] Requiro οὐχί. SCHAEFER.

P. 120. v. 4. συμμάχους ὄντας] Post ὄντας addit index Lambini ἡμῶν, et sic interpunctum dat h. l.: συμμάχους ὄντας ἡμῶν; οὐχ ἡμῶν. ἐῶ τἄλλα. ἀλλὰ —. συμμάχους ὄντας, subaudi ἑαυτοῦ. *quamvis socii sibi essent.* In vulgatis haec misere confusa leguntur. συμμάχους ὄντας οὐχ ὑμῶν; quasi hoc diceret orator: *cum socii essent, nonne vestri?* deinde: ἐῶ τἄλλα. ἀλλὰ Χεῤῥονήσου —. Sed, sepositis tantisper et pro parenthetis habitis, quae sunt, verbis illis, ἐῶ τἄλλα, ἀλλὰ, constructio haec est: οὐχὶ Καρδίαν ἔχει, ὑμῶν οὖσαν, id est ὑμετέραν οὖσαν —; Nonne Cardiam, vestri iuris oppidum, nunc tenet, oppidorum Cherrhonesi amplissimum? nam reliquas iniurias, quibus vos affecit, nunc silens praeteribo. Verumtamen, ut hoc uno mihi liceat exemplo uti, non Cardiam habet, quae vestra est de iure? REISK. Augerus sic edidit: — συμμάχους ὄντας, οὐχ ἡμῶν; ἐῶ τἄλλα· ἀλλὰ Χεῤῥονήσου τὴν μεγίστην ἔχει πόλιν Καρδίαν. Perperam. SCHAEFER.

P. 120. v. 4. ἡμῶν] ὑμῶν Aug. secundus et Harrison. REISK.

P. 120. v. 5. (ἐῶ τἄλλα) ἀλλὰ] Simillimum quod legitur p. 733, 25. ὅς, τὰ μὲν ἄλλα ἐῶ, ἀλλὰ τοὺς τῷ γήρᾳ βοηθοὺς λυμαίνῃ. SCHAEFER.

P. 120. v. 5. Χεῤῥονήσου] Χεῤῥόνησον index Lambini. REISK.

P. 120. v. 5. ἔχει] Abest ab appendice Francofurtana. REISK.

P. 120. v. 5. ἔχει πόλιν] πόλιν ἔχει Harrison. REISK.

P. 120. v. 6. μέλλομεν καὶ μαλακιζόμεθα] Celebrem hunc in

scholis grammaticorum locum citat Harpocrat. v. μαλακίζομεν, siens aliam quoque in libris Demosthen. versari lectionem, μαλακίομεν puta. V. Vales. et Gronov. ad locum. Citat item Aristides p. 176. REISK. Photius c. 180. Μαλκίομεν. Δημοσθένης θ' Φιλιππικῶν φησίν. Non dubito, μαλκίομεν h. l. genuinam esse scripturam, quam interpretamentum sede sua sic depulit, nullum ut eius vestigium in libris Demosthenicis reperiatur. Harpocratio, minus recte ille scribens μαλακίομεν, interpretatur τὸν ὅρον φρίττειν, „quod significat" inquit Augerus „*litis decisionem horrescere.*" Ridiculus vero bonus Gallus cum sua litis decisione. Scrib. τὸν ὄῤῥον φρίττειν, quod placuit etiam Valckenario Animadverss. ad Ammon. p. 39. SCHAEFER.

P. 120. v. 7. πλησίον] πλησίους Aldina Taylori. REISK.

P. 120. v. 7. ἀποβλέπομεν] βλέπομεν simplex dant Bavaricus, Paris. tertius et quintus, Aug. tertius, Aldus, P. Manutius. REISK. βλέπομεν Auger. Compositum probat etiam Valckenarius l. c. Recte: nam aliquanto significantius est. SCHAEFER.

P. 120. v. 10. φανερῶς] Abest ab Aug. secundo. REISK.

P. 120. v. 10. ἀδικοῦντος] ἀδικοῦντι Aug. primus et secundus. Non de nihilo videtur esse, bonos libros in ἀδικοῦντι consentire. Quamquam non video, qui locus hic esse possit dativo, nisi statuamus, pone ἀπιστοῦντες deesse πιστεύοντες. *diffidentes mutuo alii aliis, at Philippo fidentes, communi omnium hoste et vexatore.* REISK. Ad ἀδικοῦντος velim addi ἐκείνου vel ἀνθρώπου. Cod. K. habet ἀδικοῦντι sine φανερῶς, cod. Ee. ἀδικοῦντα. AUGER. οὐ τῷ φ. π. ἡ. ἀδικοῦντι Bekker. quod unice verum. SCHAEFER.

P. 120. v. 11. καθ' ἕνα ἡμῶν ἑκάστου] Vulg. ἑνὸς ἡμῶν ἑκάστου. καθ' ἕνα ἡμῶν ἕκαστον Paris. octavus. καθ' ἕνα ἡμῶν ἑκάστου Aug. primus, Aldus et index Aldinus, qui videtur vulgatam exhibere voluisse, et Felicianea. καθ' ἑνὸς ἡμῶν ἑκάστου appendix Francofurtana et Harrison. καθ' ἕνα ἡμῶν ἕκαστον Harlei. καθ' ἑνὸς ὑμῶν ἑκάστον (sic, cum terminatione accusativi, sed cum accentu genitivi) Aldina Taylori. Praetuli καθ' ἕνα ἡμῶν ἑκάστου. REISK.

P. 120. v. 12. ποιήσειν] Vulg. τί ποιήσειν. Omittunt pronomen, quod iam praecessit, Aug. primus et secundus, item Aldus. γένηται τούτων ποιήσειν Ald. Tayl. Expunxi τί, quia modo loco suo praecessit. REISK. Revocavit τί Bekkerus. Mihi videtur, ut multis aliis locis, natum e sequente π. V. Melet. Crit. p. 12. SCHAEFER.

P. 120. v. 12. τί οὖν αἴτιον τουτωνί;] Aristides p. 176. εἶτα ἡ αἰτιολογία ἐπὶ πᾶσι. τί οὖν τὸ αἴτιον τούτων; ἐνταῦθα πρόσεχε ἤδη τῷ τῆς ἀποστάσεως σχήματι. σαφηνείας γὰρ εἵνεκά σοι πάντα πρότερον ἐπεξῆλθον. εἰ μὲν συμπλέξας τὸ κατασκευαστικὸν νόημα ἐβούλετο ἐξενεγκεῖν, οὕτως ἂν ἐποίησεν· ὅτι ἐκεῖνοι μὲν τοὺς παρὰ τῶν ἄρχειν βουλομένων ἢ διαφθείρειν τὴν Ἑλλάδα χρήματα λαμ-

βάνοντας ἅπαντες ἐμίσουν. οὗτος δὲ οὐχ οὕτως, ἀλλὰ διακόψας τὴν συμπλοκὴν τῶν νοημάτων καὶ ἀποστήσας ἀπὸ τοῦ συνῆφθαι αὐτὸν αὐτῷ, εἰς ἀρχὴν ἀναγαγὼν λέγει· ἦν τι τότε, ἦν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἐν ταῖς τῶν πολλῶν διανοίαις. τί οὖν ἦν τοῦτο; τοὺς παρὰ τῶν ἄρχειν βουλομένων —. REISK.

P. 120. v. 12. τουτωνί] τούτων Aug. secundus et Harrison. REISK. Sic etiam Aristides l. c. Nec displicet. SCHAEFER.

P. 120. v. 13. λόγου] Post λόγου videtur γε deesse. REISK. Non puto. SCHAEFER.

P. 120. v. 13. δικαίας αἰτίας] *gravis causa*, *wichtige Ursache*. Nihil amplius. SCHAEFER.

P. 120. v. 15. ἦν τι τότ' — διανοίαις] ἦν δή τι τότε, ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἦν ἐν ταῖς διανοίαις Ald. Tayl. REISK.

P. 120. v. 16. ὃ καὶ τοῦ Περσῶν κ. τ. λ.] Aristides p. 188. locum hunc cum altero, qui est p. 71. circa finem, comparans sic ait: ὅμοιον δὲ τούτῳ κἀκεῖνο· ὃ καὶ τοῦ Περσῶν ἐκράτησε πλούτου — πράγματα. καὶ τοσούτων προεκκειμένων οὔπω εἴρηται τὸ τί, ἀλλ' ἐπαναλήψει χρησάμενος νῦν εἰσάξει· τί οὖν ἦν τοῦτο; εἶτα τὸ εἰσαγόμενον καθ' ἑαυτό, ὡς ἐκεῖ ἀπιστία, οὕτως ἐνθάδε· τοὺς παρὰ τῶν ἄρχειν βουλομένων — ἅπαντες ἐμίσουν. REISK.

P. 120. v. 17. ἐλευθέραν] ἐλευθέρως Aug. secundus. REISK.

P. 120. v. 17. ἦγε] Num διῆγε? *faciebat, ut Graecia libera maneret*. SCHAEFER.

P. 120. v. 17. πεζῆς μάχης] ἀντὶ τοῦ, ἐν πεζομαχίᾳ. WOLF. ἡττᾶσθαι μάχης notanda locutio. SCHAEFER.

P. 120. v. 18. οὐδεμιᾶς] Abest ab Aristide p. 188. REISK.

P. 120. v. 18. ἡττᾶτο] ἡττῶντο Aldina Taylori. REISK.

P. 120. v. 20. ἄνω καὶ κάτω πεποίηκε] Id est, perturbavit, confudit, permiscuit, invertit omnia. WOLF.

P. 120. v. 20. πεποίηκε τὰ τῶν Ἑλλήνων πράγματα] πεποίηκεν ἅπαντα τὰ τῶν Ἑλλήνων πράγματα Paris. quintus, Aug. primus. πεποίηκεν ἅπαντα τῶν Ἑλλήνων πράγματα Aldina Taylori. πεποίηκε πάντα πράγματα Aristides. REISK.

P. 120. v. 21. ἀλλὰ τοὺς] Vulg. ἀλλ' ὅτι τοὺς. ἀλλὰ τοὺς Paris. quintus et octavus, Aug. primus et secundus, Harris. et Harl. quod praetuli. REISK. Recidi vocem ὅτι, quod abest a codd. M. N. Cc. Ee. AUGER. Revocavit Bekker. SCHAEFER.

P. 120. v. 22. ἢ [καὶ] διαφθείρειν] Vulg. ἢ καὶ διαφθείρειν. Copulativam καὶ omittunt Aldina Tayl. Aug. primus et secundus, item Aristides, qui etiam ἀεὶ omittit. REISK. ἢ καὶ διαφθείρειν Auger. ἢ διαφθείρειν Bekker. SCHAEFER.

P. 120. v. 25. τοῦτον] τοῦτο Aug. tertius, quod etiam non spernendum. REISK.

P. 120. v. 26. οὐδεμία ἦν] Invertit appendix Francofurtana. REISK.

P. 120. v. 28. πάντα] Omittit index Lambini. πάντων Harlei. REISK.

P. 121. v. 3. πρὸς τοὺς βαρβάρους καὶ τοὺς τυράννους] πρὸς τοὺς τυράννους καὶ βαρβάρους Aug. primus. πρὸς τοὺς τυράννους καὶ τοὺς βαρβάρους appendix Francofurtana, Harris. Harl. Bavar. et Aug. tertius. REISK. πρὸς τοὺς τυράννους καὶ τοὺς βαρβάρους Bekker. SCHAEFER.

P. 121. v. 5. ὅλως τῶν τοιούτων] ὅλως τοὺς τῶν τοιούτων Aldus. Sed in exemplo Lessingiano τοὺς cancellatum est. REISK.

P. 121. v. 6. ἐκπέπραται] S. διὰ τῶν πωλούντων, ab ἐκπιπράσκω. WOLF. ἐκπέπρακται appendix Francofurtana. REISK. V. not. ad p. 145, 25. SCHAEFER.

P. 121. v. 7. ἀπόλωλε καὶ νενόσηκεν] ἀπόλωλε gravius cum sit, antecedit, sed νενόσηκεν sequitur, ut significet et principium mali et exitium a corruptelis profectum. WOLF.

P. 121. v. 7. ταῦτα — τί] Sic τί saepe iungitur cum plurali: quae constructio viros doctos passim male habuit, et Reiskium videtur male habuisse p. 953, 7. ubi non debuit uni libro tantum fidei habere, ut damnaret genuina. V. Heindorf. ad Platon. Gorg. p. 212. SCHAEFER.

P. 121. v. 11. ἤρτηται] εἴρηται Aug. secundus. REISK.

P. 121. v. 11. ἐπεὶ καὶ τριήρεις] Vulg. ἐπεὶ τριήρεις. ἐπεὶ καὶ τριήρεις Aug. tertius, Weimaranus, P. Manutius, appendix Francofurtana. καὶ addidi. REISK. Addidi καὶ cum Feliciano et nonnullis a Reiskio commemoratis codicibus. AUGER. Recte delevit Bekker. Neque enim formula ἐπεὶ — γε particulam copulativam interseri patitur. Sic etiam Latine dicimus, *nam triremes quidem*, non dicimus, *nam et triremes quidem*. SCHAEFER.

P. 121. v. 11. γε] Omittit appendix Francofurtana. REISK.

P. 121. v. 12. πρόσοδοι] πρόσοδος Paris. secundus et octavus, Harlei. Aug. secundus. Utrumque dat Bavaricus. REISK.

P. 121. v. 13. κατασκευῆς] παρασκευῆς Paris. quintus et octavus, Aug. primus et secundus, Harlei. Aldina Taylori. REISK. Hoc praetulerim. παρασκευή, *apparatus*, h. l. bellicus: κατασκευή, *supellex*, *instrumenta*, *vasa*. SCHAEFER.

P. 121. v. 15. κρίνοι] κρίναι Aug. primus. REISK.

P. 121. v. 15. ἅπαντα] ἅπασι Paris. secundus et octavus, Aug. primus, Harlei. REISK.

P. 121. v. 16. ἀλλ' ἅπαντα ταῦτ'] ἀλλὰ ταῦτα πάντα Aug. primus. REISK.

P. 121. v. 16. ἀνόνητα] ἀνόητα Aug. secundus. REISK.

P. 121. v. 18. τὰ δ' ἐν] οὐδ' ἐν Aldina Tayl. REISK.

P. 121. v. 19. ἄνωθεν] Vulg. ἄνω. ἄνωθεν Paris. tertius, quintus, octavus, Bavaricus, Aug. primus et secundus, Aldus, P. Manutius. Praetuli ἄνωθεν. REISK.

P. 121. v. 19. ὅτι τἀναντία] ὅτι πάντα τἀναντία Aldina Tayl. REISK.

P. 121. v. 19. οὐ λόγους κ. τ. λ.] Citat h. l. Aristides p. 190. REISK.

P. 121. v. 20. λόγους—λέγων] Fugit hic locus, ut videtur, Gersdorfium in not. ad Rüdigeri Dissertat. p. 130. Nisi forte consulto omisit: quippe oppositio, γράμματαδεικνύων, Oratorem ita loqui coëgit. SCHAEFER.

P. 121. v. 20. λέγων] λέγω Aristides l. c. REISK.

P. 121. v. 20. ὑμετέρων] ἡμετέρων Paris. quintus, Aldus, Felic. Aristides. τῶν ὑμετέρων προγόνων Harrison. REISK. ἡμετέρων Auger. SCHAEFER.

P. 121. v. 21. ἃ ἐκεῖνοι—ἀκρόπολιν] ἃ γράμματα κατέθεντο εἰς ἀκρόπολιν, γράψαντες εἰς στήλην χαλκῆν. WOLF.

P. 121. v. 22. ἀκρόπολιν] Poterat addi articulus. Sed haec vox saepe caret articulo. SCHAEFER.

P. 121. v. 25. ὑπομνήματα] ὑποδείγματα Aldus, index P. Manutii, edit. Wolfii. Sed appendix Francofurtana cum Harris. et Harl. vulgatam dat. In indice Felic. est ὑποδείγματα καὶ παραδείγματα. REISK. Vulg. ὑποδείγματα. Dedi ὑπομνήματα, quod dant plurimi et optimi libri. AUGER.

P. 121. v. 26. Ἄρθμιος] Ἀρίθμιος Paris. quintus et octavus, Aug. primus et secundus: et sic quoque post. REISK. Depravatam hanc nominis formam legas etiam in Schol. ad Platon. p. 84. ed. Ruhnk. p. 337. ed. Bekk. ubi h. l. tangitur. V. Reiskii praefat. ad Annotatt. p. 118. Anecd. Bekk. p. 444, 13. Ἄρθμιος: ὄνομα κύριον. SCHAEFER.

P. 121. v. 27. ἄτιμος] Citat h. l. Harpocrat. v. ἄτιμος. REISK. V. Reiskii praefat. l. c. SCHAEFER.

P. 121. v. 28. τοῦ Ἀθηναίων] Vulg. τῶν Ἀθηναίων. τοῦ Ἀθηναίων Aug. primus, qui hac in re fere semper sibi constat, ut in locis similibus eundem articulum iteret: qui mos videtur Demosthenicus fuisse. Igitur praetuli τοῦ Ἀθηναίων. REISK. Legi τοῦ pro τῶν ex auctoritate codicum K. N. Cc. AUGER. V. not. ad p. 119, 21. SCHAEFER.

P. 122. v. 1. προσγέγραπται] προσγέγραπτο Aldina Taylori. γέγραπται simplex Aug. primus et Harlei. REISK. γέγραπται Bekker. SCHAEFER.

P. 122. v. 1. τοῦτ'] ταῦτ' Paris. quintus et octavus, Aug. primus. Utrumque dat Bavar. δι' ἣν αἰτίαν ἐγίνετο Aug. secundus. δι' ἣν ταῦτα γέγονεν Aldina Taylori. δι' ἣν ταῦτα ἐγένοντο Harlei. REISK. ταῦτ' Bekker. SCHAEFER.

P. 122. v. 1. ὅτι τὸν χρυσὸν κ. τ. λ.] Tangit h. l. Aristides p. 194. ὁ Δημοσθένης ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν, ὁ Ἄρθμιος ἐκολάσθη, ἐπειδὴ διέφθειρέ τινας χρήμασιν ἐν Πελοποννήσῳ, ὁ δ' ἐν γένει εἰπὼν, ὅτι χρυσίον ἐκόμισε παρὰ βασιλέως, σεμνότητα εἰργάσατο. REISK.

P. 122. v. 1. ὅτι τὸν χρυσὸν] ὅτι καὶ χρυσὸν P. Manut. ὅτι τὸν χρυσὸν τῶν (sic) ἐκ τῶν Μήδων Bavaricus. ὅτι καὶ τὸν χρυσὸν τὸν ἐκ τῶν Μήδων appendix Francofurtana. REISK.

P. 122. v. 1. χρυσὸν] Mox v. 8. χρυσίον. Igitur hoc loco χρυσὸς non de auro infecto, sed de nummis aureis intelligendum est. Non mirum autem Epigrammatis orationem evehi supra vulgi sermonem. Eodem modo vernacule, quando oratio surgit, utimur voce *Gold* intelligentes nummos. SCHAEFER.

P. 122. v. 2. ἐκ τῶν Μήδων] ἐκ Μήδων Bekker. SCHAEF.

P. 122. v. 2. εἰς Πελοπόννησον] Pro εἰς τὸν Πελοπόννησον Aldinum rectius εἰς Πελοπόννησον. Quod si articulum retinere placuerit, τὴν repone. WOLF. εἰς Πελοπόννησον Aldus. εἰς τὸν Πελοπόννησον P. Manut. unde nata est haec animadversio Wolfii, praestare τὴν addi, quam τὸν, si articulus addendus sit. REISK.

P. 122. v. 2. οὐκ Ἀθήναζε] Homines, qui lucro metiuntur omnia, suspicari queant, Arthmium ideo proscriptum, quod Lacedaemoniis potius, quam Atheniensibus, aurum attulisset. Verum sententia Demosthenis plana et perspicua est: Athenienses dedisse operam, tanquam Graecorum principes, ne qui barbarico auro corrumperentur, etiam extra Atticam. WOLF. οὐκ Ἀθήναζε videtur a manu secunda in Harrison. Non in ipsa stela fuerunt haec verba exarata, sed ab oratore interpretationis gratia et quo rei vim adderet addita. Arthmium, qui non Athenienses ipsos, sed solummodo Peloponnesios quosdam, hoc est extraneos, largitionibus corruperat, tam severa animadversione prosecuti sunt. Quid hos putas in eum fuisse decreturos, aliumve similem, si quis Atheniensium ipsorum quemquam hac fraude aggressus esset? Nam si verba οὐκ Ἀθήναζε partem stelae facis, exsistet criminatio Atheniensium, qua non alia possit excogitari invidiosior neque atrocior. Dicerent enim sic: Aurum Persicum non Athenas attulit, sed in Peloponnesum; ideo ulciscendus est; quod si nobis detulisset, honoribus eum summis fuissemus prosecuturi. Quae alia possit dici foedior et impudentior cupiditas! REISK. Signis parentheseos haec verba Augerus inclusit. Plane delevit, ἤγαγεν mutato in ἤγαγε, Bekkerus: quod summopere laudandum. Laudavit etiam doctissimus Dobree ad Aristophan. Plut. 555. V. Commentar. ad Aristophan. VII. 1. p. 124. SCHAEFER.

P. 122. v. 3. δή] δεῖ Aug. primus. δὲ Aug. secundus. REISK.

P. 122. v. 3. πρὸς Διός] Omittit appendix Francofurtana et Harrison. REISK. Bekkerus dedit πρὸς θεῶν, omissis Διός καί, putoque haec duo etiam in Harrison. deesse. SCHAEFER.

P. 122. v. 5. καὶ θεωρεῖτε] Absunt ab Aug. primo et secundo. REISK.

P. 122. v. 5. ποτὲ] ποθ' Bekker. SCHAEFER.

P. 122. v. 5. τῶν τότε Ἀθηναίων] τῶν Ἀθηναίων τῶν τότε Aug. primus et secundus. Pro τῶν τότε Ἀθηναίων Harlei. dat τῶν ἀγαθῶν. REISK.

P. 122. v. 6. τὸ ἀξίωμα] Dignitatem hic appellat magnifica facta, tanta republica digna. WOLF. Mihi videtur ἀξίωμα h. l. esse idem quod φρόνημα. SCHAEFER.

P. 122. v. 7. Ἄρθμιον] Ἀρίθμιον Harlei. REISK.

P. 122. v. 8. Πελοπόννησον] Πελοπόνησον Harlei. εἰς Πελοπόννησον χρυσίον ἤγαγεν Harris. REISK.

P. 122. v. 10. αὐτῶν] αὐτὸν Aug. secundus. REISK.

P. 122. v. 10. ἀνέγραψαν] ἐνέγραψαν Paris. quintus. ἐνέγραψεν Aldina Taylori. REISK.

P. 122. v. 11. εἶναι] Abest ab Harrison. REISK. Omisit Bekker. SCHAEFER.

P. 122. v. 11. τοῦτο δ' ἐστὶν οὐχ ἣν κ. τ. λ.] *Ea vero est non simplex ignominia*, id est, alia est eius ignominiae ratio, quam qua cives notantur. Intricata haec sunt. Verba sic ordina: τοῦτο δὲ, s. τὸ ἄτιμον εἶναι, οὐκ ἔστιν, s. ἀτιμία, ἣν ἀτιμίαν τις οὑτωσὶ ἂν φήσειεν. Postea in parenthesi: (τί γὰρ τῷ Ζελείτῃ τοῦτ' ἔμελεν, εἰ τῶν Ἀθήνησι κοινῶν μὴ μεθέξειν ἔμελλε;) ἀλλ' οὐ τοῦτο λέγει, s. τὸ γράμμα. *non ea verborum sententia est.* ἀλλ' ἐν τοῖς φονικοῖς, s. νόμοις, γέγραπται, ὑπὲρ ὧν, s. ἐγκλημάτων, τὶς ἂν μὴ διδῷ δίκας, φόνου δικάσασθαι, s. δεῖν, ἀλλ' εὐαγὲς ἦν (τουτέστιν ὅσιον ἦν καὶ ἐφεῖτο) ἀποκτεῖναι, s. τὸν μὴ δόντα δίκας. Unde id constat? καὶ ἄτιμός φησι (s. ὁ φονικὸς νόμος) τεθνάτω, pro ὁ ἄτιμος. Alias τὸ ἄτιμος τεθνάτω de negata restitutione in integrum possit intelligi. Sententia est: Non simplex est illa ignominia, sed capitalis. Nobis in mutilatis vetustissimarum legum citationibus satis esse debet qualemcunque afferre sententiam, imo condonandum in huiusmodi locis videtur interpreti, etiamsi neglectis verbis consentaneum sensum attulerit. WOLF. Vide mox Reiskiana, quibus loci huius, quem cum Wolfio non dicam intricatum, sensus aliquanto melius aperitur. Wolfium Augerus in vertendo secutus est. SCHAEFER.

P. 122. v. 11. τοῦτο δ' ἐστὶν οὐχ ἣν κ. τ. λ.] Citat h. l. Harpocrat. v. ἄτιμος p. 32, 1. ed. Gronov. Idem est ac si dixisset: αὕτη δὲ, ἡ ἐνταῦθα λεγομένη ἀτιμία, οὐκ ἔστιν ἡ ἁπλῶς καὶ κοινῶς οὑτωσὶ λεγομένη ἀτιμία. REISK.

P. 122. v. 12. ἣν ἂν οὑτωσί τις] ἣν οὑτωσί τις ἂν Aug. primus. ἣν ἂν οὑτωσί τις ἂν Harlei. REISK.

P. 122. v. 12. οὑτωσί] *re non pensitata, e consuetudine vulgi parum curantis vim vocabuli.* Latissime patet hic usus adverbii οὕτως s. οὑτωσί, idque in variis verborum constructionibus: saepeque reddas vernaculo ad eandem rationem usurpato so. V.

not. ad Dionys. Halic. de C. V. p. 430. Melet. Crit. p. 80. Heindorf. ad Platon, Phaedr. p. 212. s. ad Gorg. p. 58. SCHAEFER.

P. 122. v. 13. ἔμελεν — ἔμελλεν] V. not. ad p. 96, 22. SCHAEF.

P. 122. v. 13. τῶν Ἀθήνησι κοινῶν] Sunt iura civium Atheniensium. SCHAEFER.

P. 122. v. 15. ἀλλ' οὐ τοῦτο λέγει· ἀλλ' —] Id est, ἀλλ' ἡ στήλη οὐ λέγει τὸ δεῖν τὸν Ἄρθμον μηδενὸς τῶν κοινῶν Ἀθήνησι δικαίων μετέχειν, ἀλλὰ τοδὶ λέγει. Hic tacite penes se lector quisque insistet paulisper et velut a novo exorsus sic tum perget: ἐν τοῖς φονικοῖς γέγραπται νόμοις —. REISK.

P. 122. v. 16. ὑπὲρ ὧν] ὧν pro neutro habet Wolfius, subaudiens ἐγκλημάτων: Reiskius pro masculino, intelligens de homicidiis. Ego Wolfio assentior. SCHAEFER.

P. 122. v. 16. ἂν μὴ διδῷ [δίκας]] γρ. ἄν τις μὴ διδῷ δίκας index Lambini. Sic reperit Taylor. in Harl. δίκας abest ab Aug. primo. δίκας uncis inclusi, quoniam cum δικάσασθαι constare nequit, sed alterutrum certe tollendum est. Videtur in aliis δίκας φόνου fuisse sine δικάσασθαι, in aliis φόνου δικάσασθαι sine δίκας, deinde ambae lectiones colliquatae esse. *iis de homicidis, quorum causa* aut *quorum in gratiam legislator actiones caedis nullas dat.* REISK. Uncos Bekkerus retinuit. Mallem amotos. Bene Graecum est de iudice δίκην δικάζειν, de eo qui causam dicit δίκην δικάζεσθαι. SCHAEFER.

P. 122. v. 16. διδῷ] Scil. ὁ νομοθέτης, legislator, Draco. REISK. Nempe ὁ δῶρα δοὺς ἢ λαβών. AUGER. Multum fallitur Augerus. Bene Reiskius. SCHAEFER.

P. 122. v. 16. φόνου δικάσασθαι] In exemplo Lessingiano est γρ. οὐ φόνου δικάσασθαι. REISK.

P. 122. v. 16. ἀλλ' εὐαγὲς ᾖ τὸ ἀποκτεῖναι] Subaudi τὸν τοιοῦτον φονέα. Tum καὶ non est copula, sed pars legis cum formula legis recitata, tametsi καὶ h. l. in constructione redundat. In contexto legis, cum integram formulam coram oculis habes, καὶ non redundat: at hic in particula legis excerpta redundat. Et hoc pacto aliena verba recitare penes nullos non, nusquam non in usu fuit. In vulgatis legitur εὐαγὲς ἦν. εὐαγὲς ᾖ Aug. primus, secundus, item Bavar. Aldina Taylori et appendix Francofurtana. Ego imperfecto subiunctivum sufferci ob praemissum διδῷ. REISK. Augerus male revocavit ἦν. Sed omnino ille, ut in interpretando loco (v. not. ad v. 11.), ita in scribendo interpungendoque Wolfianam rationem secutus est: quo factum, ut etiam post δίκας perperam interpungeret. SCHAEFER.

P. 122. v. 16. εὐαγὲς] Casca vox Demosthenisque aetate obsoleta, quam Orator petiit ex ipso legis carmine. V. Photius c. 25. extr. Idem tenendum de locutione ὁσιοῦν ἡμέραν, quam nollem Lud. Dindorfius, egregius iuvenis, intulisset in Xenophont. Hellen. III. 3. 1., cuius loci vulgata scriptura est sanissima. Sed de hoc loco alibi disputabo. SCHAEFER.

P. 122. v. 17. φησὶ] Pleonastice positum, cum γέγραπται praecesserit. Verumtamen h. l. sensum paulo magis iuvat, quam ubi post εἶπον, εἶπε, continuo sequitur ἔφην, ἔφη. Ad φησὶ subaudi ὁ νομοθέτης. SCHAEFER.

P. 122. v. 17. τεθνάτω] Ipsum tempus imperativi arguit legislatoris severitatem. SCHAEFER.

P. 122. v. 17. δὲ] Vulg. δή. δὲ Aug. secundus. δεῖ Aug. tertius. Praetuli δέ. REISK. δή Auger. et Bekker. Ego cum Reiskio δὲ praeferam: nam Orator videtur obiter interpretari voluisse εὐαγές, quod multis de corona obscurum esse arbitraretur. SCHAEF.

P. 122. v. 20. αὐτοῖς] αὑτοῖς Bekker. SCHAEFER.

P. 122. v. 22. ὠνεῖται ἢ διαφθείρει] ὠνεῖται καὶ διαφθείρει Aldina Taylori, Aug. primus et secundus, appendix Francofurtana. Suntne haec duo diversa, an posterius prioris scholium est? Si differunt, videtur prius rem perfectam indicare, posterius sollummodo tentatam et inchoatam. Sed vereor, ne videar quibusdam nimis subtiliter argutari. An ἓν διὰ δυοῖν est et nihil aliud significat, quam largitionibus ad perfidiam patriaeque proditionem corrumpere. Praeferam posterius. REISK. Rursus in Ind. Graecit. p. 543. ἢ διαφθείρει pro scholio habuit. Frustra. Sine cunctatione scribendum ὠνεῖται καὶ διαφθείρει, quod etiam Bekkerus dedit. Satis nota oratorum consuetudo cumulandi verba similis aut eiusdem significationis. SCHAEFER.

P. 122. v. 22. μὴ τοῦθ' ὑπολαμβάνουσιν] εἰ μὴ τοῦθ' ὑπελάμβανον. WOLF. Bremius de h. l. agens ad p. 72, 25. ὑπολαμβάνουσιν dicit praesens participii. Ego malim dicere imperfectum participii. Nam quid tandem causae est, cur hoc tempore participium privemus? His in rebus plus valeat ratio, quam praescriptio Grammaticorum, cuius qui sunt iusto reverentiores, inextricabilibus enallagis praepediuntur. SCHAEFER.

P. 122. v. 22. ἐκόλαζον δ' οὕτω] ἐκόλαζον οὕτως (sine δὲ) Aug. secundus. ἐκολάζοντο δ' οὕτω appendix Francofurt. REISK.

P. 122. v. 23. ἂν] Omittit appendix Francofurtana. REISK. Recte omisit Bekker. SCHAEFER.

P. 122. v. 23. δωροδοκοῦντας] Hic locus fons est erroris Grammaticorum δωροδοκεῖν et δωροδόκος etiam de *dandis donis* et de *largitore* dici tradentium. V. Schol. ad Platon. p. 84. ed. Ruhnk. p. 337. ed. Bekk. et Anecd. Bekk. p. 242. extr. Ruhnkenius ad Timaei Lexic. p. 91. b.: „Plerique omnes Grammatici in eo consentiunt, δωροδόκον etiam pro *largitore*, δωροδοκεῖν pro *dona dare*, dici. Cuius notionis non nisi duo exempla reperi, alterum apud Demosthenem Phil. III. p. 30. [h. l.] — alterum apud Aretaeum Cappod. de Causs. morb. II. p. 67. ἀπλοῖ*) εὔθυμοι, δωροδόκοι, καὶ ἐς τὴν δίαιτάν ἁβροί." Sed Demosthenem

*) F. ἁπαλοί. V. Boissonad. ad Aristaenet. p. 235. et 400. SCHAEFER.

nego δωροδοκοῦντας h. l. alio quam vulgari sensu dixisse. Scilicet aut tacita argumentatione aut cavillatione oratoria notam Arthmio inustam deflexit in poenam, quam veteres illi Athenienses inflixerint τοῖς δωροδόκοις, hominibus in Graeciae perniciem dona acceptantibus. De Aretaei loco, cum librum inspicere non vacet, vix ausim aliquid pro certo pronuntiare: sed hoc intelligere mihi videor, quos medicus homines commemorat, inprimis huc proclives esse, ut donis inhient. SCHAEFER.

P. 122. v. 23. ὥστε καὶ στηλίτας ποιεῖν] ὥστε ἐγγράψαι τὰ ὀνόματα αὐτῶν ἐν στήλαις ὡς κακούργων καὶ καταδικασθέντων. WOLF.

P. 122. v. 24. καὶ] Abest ab Aug. secundo. REISK.

P. 122. v. 24. στηλίτας] στήλας Harrison. REISK.

P. 122. v. 26. οὐ γὰρ] ὡς γὰρ appendix Francofurt. REISK.

P. 122. v. 27. τὰ ἄλλα] τἄλλα Bekker. SCHAEFER.

P. 122. v. 27. περὶ πάντων] Non admodum placet περὶ, in quo aut περιφανῶς latere videtur, *palam*, aut παριόντα, *progressum ad vos in concionem et agentem vobiscum*, h. e. vos aperte in os obiurgare. REISK. Vulgata recte habet. *de omnibus rebus.* Orator respicit τὰ ἄλλα. SCHAEFER.

P. 123. v. 1. καὶ παραπλησίως] καὶ abest ab Aug. primo et secundo et Harrison. REISK. Recte omisit Bekker. SCHAEFER.

P. 123. v. 1. παραπλησίως] Scil. ὑμῖν ἔχουσιν. *pari pacto sese habent reliqui quoque Graeci, atque vos habetis.* REISK.

P. 123. v. 2. καὶ ἅπαντες] Vulg. ἅπαντες. καὶ πάντες Paris. quintus et octavus, Aldina Tayl. Aug. primus et secundus, Harl. καὶ ἅπαντας Bavar. Copulativam addidi. REISK. Recte omiserunt Auger. et Bekker. SCHAEFER.

P. 123. v. 2. ἔγωγε — προσδεῖσθαι] Verba sic constructa dat Aug. primus: ἔγωγε πολλῆς σπουδῆς (sine καὶ, quod etiam ab Aug. secundo abest) τὰ παρόντα πράγματα προσδεῖσθαι καὶ βουλῆς ἀγαθῆς. et ita omnino etiam Harlei. V. statim ad v. 8. REISK.

P. 123. v. 3. προσδεῖσθαι] Post hoc vocabulum addit Aldina posterior καὶ μόνης ἀγαθῆς, tametsi iam in antecedentibus exhibuisset καὶ βουλῆς ἀγαθῆς, unde ista depravata et vitio iterata sunt. Sed Weimaranus corrector ea induxit. Aldina prior quoque nihil horum habet, sed cum vulgata h. l. consentit. REISK.

P. 123. v. 4. τίνος εἴπω;] Scilicet βουλῆς. WOLF. Malim sic discerni: τίνος; *sed ecquod est illud salutare consilium?* εἴπω; *dicamne?* REISK. Praestat continuari. SCHAEFER.

P. 123. v. 4. ὀργιεῖσθε] ὀργίζεσθε Aug. primus, Paris. quintus, Harlei. Verba post hoc vocabulum omnia insequentia hoc toto versu [ἐκ τοῦ γραμματείου ἀναγίνωσκε] absunt a Paris. secundo et tertio, ab Aug. secundo. In Bavarico sic erat: ὀργιεῖσθαι. Rubrica. ἐκ τοῦ γραμματείου ἀνάγνωσις. Caetera aberant. In margine adscripta: ἐκ τοῦ γραμματείου ἀναγινώσκει, in tertia persona singularis. et paulo inferius: γραμματείου ἀνάγνωσις. Ab appendice Francofurtana absunt verba haec: ἐκ τοῦ γραμματείου

ἀναγίνωσκε. Exemplum Lessingianum verba *ἀνάγνωσις γραμματείου* addit, quae desunt Aldinae, sed in Harlei. reperiuntur. Vocabula *ἐκ τοῦ γραμματείου ἀναγινώσκετε* (sic, quasi secunda persona pluralis esset) in Aldina Taylori punctis sunt subnotata. In Aug. tertio verba haec, ut titulus, rubrica erant. REISK.

P. 123. v. 4. *ἐκ τοῦ γραμματείου ἀναγίνωσκε*] Haec dicuntur ab oratore ad scribam. Deinde addidi pro titulo *Ἀνάγνωσις γραμματείου*. Hic multum libri variant. Alii legunt ut vulgata, alii neque titulum habent neque *ἐκ τοῦ γραμματείου ἀναγίνωσκε*: cod. K. post *ὀργεῖσθε* legit litteris rubris et maioribus *ἐκ τοῦ γραμματείου ἀναγινώσκει*: alii denique, inter quos Fel. et ed. Par., dant titulum *Ἀνάγνωσις γραμματείου*. Hos ego secutus sum. AUGER. Bekkerus ut titulum dedit (*ἐκ τοῦ γραμματείου ἀναγιγνώσκει*) praetereaque nihil. SCHAEFER.

P. 123. v. 5. *ἀναγίνωσκε*] *ἀναγινώσκετε* Aldus. Imo vero *ἀναγινώσκει* in indicativo: nam hic est titulus. Orator scribae si hic imperaret formulam recitare, nil uteretur illis, *ἐκ τοῦ γραμματείου*, sed nude et destricte diceret *ἀναγίνωσκε*. Manifestum est illa, *ἐκ τοῦ γραμματείου*, esse partem tituli, qui sic est concipiendus: *Ἐκ τοῦ γραμματείου. De schedio vel pittacio recitantur insequentia. Ἀναγινώσκει. Scriba iam recitat.* Recitata autem formula ipsa pro more deest. Post haec vocabula addunt vulgatae adhuc *Ἀνάγνωσις γραμματείου*, quasi hic verus titulus esset. Verum absunt illa a plurimis et optimis libris: quapropter delevi. Universe mirifice me perturbat hic titulus, qui ab hoc loco est alienissimus. Rationes pecuniariae, plebiscita, testimonia, leges et alia talia documenta causae solent ab oratoribus recitanda tradi scribis et ab his recitari. Ecqui autem unquam fuit unus orator omnium, qui, quorum auctor populo fieri vellet, ea non ipse ore suo inculcaret, sed de scripto recitanda scribae traderet? Eiusmodi auctoritatum ea est natura, ut ore alieno prolatae, praeterquam eius, a quo proficiscantur, prorsus exspirent atque irritae occidant. REISK. *Τὸ ἀναγιγνωσκόμενον*, opinor, fuit formula plebisciti, quam mos erat a scriba recitari. Quibus autem illud rationibus coronae commendaretur, omnes Orator iam peregerat. Quae Reiskium perturbarunt, *sunt apinae tricaeque et si quid vilius istis*. SCHAEFER.

P. 123. v. 5. *τὶς*] Deest Harrison. REISK.

P. 123. v. 6. *βουλομένων τὴν πόλιν*] *τὴν πόλιν βουλομένων* Aug. primus et Harl. REISK.

P. 123. v. 7. *τοιοῦτος*] *τηλικοῦτος* Paris. quintus et octavus, Aug. primus et secundus, Aldina Taylori et Harl. REISK.

P. 123. v. 7. *οἷοί*] Ad hoc vocabulum e meis libris nihil annotavi. Wolfius tamen in farragine testatur, eos libros, qui *τηλικοῦτος* dent, item dare *ἡλίκοι*. Convenit quidem. REISK. *τηλικοῦτος*, *ἡλίκοι* — satis placet. SCHAEFER.

P. 123. v. 8. *ὑφίστατο δ' οὐδεὶς αὐτοὺς*] Id est, *ἀνυπόστα-*

τοι ἦσαν καὶ πάντων ἐκράτουν. *quibus nihil* *) *obsistebat. contra quos nemo arma movere, nemo se defendere audebat.* οἱ δύναμιν ἀνυπόστατον ἔχειν ἐδόκουν. WOLF.

P. 123. v. 8. οὐδεὶς] γρ οὐδὲν Paris. secundus et septimus, Aug. tertius, Aldus. Utrumque dat Bavar. Vulgatam Aldina Tayl. REISK. οὐδὲν Auger. SCHAEFER.

P. 123. v. 11. εἰληφότων ἐπίδοσιν] Cuiusmodi incrementa? Non tam virtutis et potentiae, quam vitiorum et ignaviae. WOLF.

P. 123. v. 13. κεκινῆσθαι] κεκινεῖσθαι Ald. P. Manut. κεκαινίσθαι appendix Francofurtana. REISK.

P. 123. v. 13. ἐπιδεδωκέναι] Pro ὑποδεδωκέναι nostrum ἐπιδεδωκέναι, procul dubio rectius. OBSOP. Felicianus cum Obsopoeo pro ὑποδεδωκέναι legit ἐπιδεδωκέναι, haud sane incommode. Sed illa rei bellicae incrementa quae fuerunt? Perfidia et proditiones et assiduitas Philippi. WOLF. Vulg. ὑποδεδωκέναι: ἐπιδεδωκέναι Paris. quintus et octavus, Aldina Taylori, Bavar. Aug. primus, secundus, tertius, codex Obsopoei, Felicianus, P. Manutius, margo Aldinae Lessingianae, liber Weimaranus. Probat id quoque Wolf. in annotatt. et in editione sua exhibuit. Appendix autem Francofurtana vulgatam dat. ὑποδεδωκέναι, *decrevisse.* Imo vero *increvisse*, ἐπιδεδωκέναι, quod praetuli. Artes enim omnes quo diutius et crebrius et diligentius exercentur, hoc propius ad fastigium perfectionis ascendunt. Et adversatura foret oratoris sententiae vulgata. Hortaturus ad assiduitatem et vigilantiam et contentionem nervorum omnium Athenienses ipse sese subverteret atque rideretur, si sic argueret: Olim difficile maioribus vestris erat cum Lacedaemoniis bella gerere, quia ratio bellandi, qua Lacedaemonii utebantur, multo erat et callidior et rebus omnibus formidolosior, quam qua nunc Philippus vos impugnat. Artes bellicae hodie decreverunt, in desuetudinem venerunt, frigent, iacent. Imo vero: Ratio vetusta bellandi ad novam se habet, ut ludicrae puerorum dimicationes ad virorum acria certamina. Artes belli ad summam subtilitatis perductae sunt, quae olim agrestes et prorsus cascae, ἀρχαῖαι, erant. REISK. Satis verborum ad commendandum quod antegressa vox ἐπίδοσιν sola commendaret, etiamsi omnes libri in absurdissimo illo ὑποδεδωκέναι conspirarent. Mirerisque hominem parcissimum alias verborum intempestive tam loquacem factum. SCHAEFER.

P. 123. v. 15. πρῶτον μὲν] V. not. ad p. 116, 29. SCHAEFER.

P. 123. v. 16. ἄλλους] Abest ab Aug. primo et secundo et Aldina Tayl. REISK. Omiserunt Auger. et Bekker. V. quae notavi in Bos. Ellips. p. 578. s. SCHAEFER.

P. 123. v. 16. Ἕλληνας] Abest ab Harrison. Aug. tertio et a Bavarici texto, sed in margine scriptum est cum γρ. Abest item ab appendice Francofurtana et Aldina Taylori. REISK.

---

*) Habet enim in textu οὐδέν. SCHAEFER.

P. 123. v. 16. τὴν ὡραίαν αὐτὴν] Tametsi me formulam hanc alibi legisse non memini, nec apud auctores, nec in ullis Lexicis explicatam, tamen ex collatione eius, quod sequitur, καὶ σιωπῶ θέρος καὶ χειμῶνα, ὡς οὐδὲν αὐτῷ διαφέρει, οὐδ' ἐστὶν ἐξαίρετος ὥρα τις, ἣν διαλείπει, satis intelligitur, αὐτὴν τὴν ὥραν *ipso belli gerendi opportuno tempore*, id est, aestivo aut etiam verno, intelligi debere. Nam τὸ ὡραῖον maturum et tempestivum est apud Thucydidem lib. 1. χαλεπωτέραν ἕξουσι τὴν κατακομιδὴν τῶν ὡραίων. et apud eundem aestivo tempore susceptas esse expeditiones subinde legitur, ut lib. 4. τοῦ δ' ἐπιγιγνομένου θέρους περὶ σίτου ἐκβολήν. et 2. ἅμα ἦρι ἀρχομένῳ, et, τοῦ δὲ θέρους εὐθὺς ἀρχομένου οἱ Πελοποννήσιοι etc. WOLF. ipsam solam aestivam tempestatem, qua coeli clementia sinit homines sub dio versari. ἡ ὡραία, scil. ὥρα τοῦ ἔτους, bellissima et maturrima anni tempestas, quae profert omnia ad τὴν ὥραν, perfectionem, percocta et maturata. Destituebat h. l. bonum Wolfium memoria. REISK. Ad ὡραία non subaudiendum esse ὥρα, satis docuisse mihi videor in Bos. Ellips. p. 577. Leve est, sed probandum, quod Bekkerus ante postque haec verba posuit hypostigmen. SCHAEFER.

P. 123. v. 17. στρατεύεσθαι, καὶ τοῦτον τὸν χρόνον] Verba haec absunt ab Aug. tertio. Sed ab illo codice, praesertim in extremis eius, hoc est Philippica tertia et quarta et oratione ad Philippi literas, multa sunt a festinante librario omissa, quos eius lapsus mihi duxi tacendos potius, quam proferendos atque notandos. Desunt tamen etiam Bavarico eadem verba et in Aldina Tayl. punctis sunt subnotata. REISK. Uncis haec verba inclusit Bekker. Ego mallem plane deleta: videntur enim officere concinnitati orationis. SCHAEFER.

P. 123. v. 17. ἐμβαλόντας ἂν καὶ] Vulg. ἐμβαλόντας καὶ. ἐμβαλόντας ἂν καὶ Aug. primus et secundus, Harl. edit. P. Manutii, appendix Francofurtana. εἰσβαλόντας Aldina Taylori. ἂν addidi. REISK. Parum cogitate omisit Auger. Vertam: *si forte fecissent irruptionem*. Tetigit h. l. Bremius ad p. 9, 9. SCHAEFER.

P. 123. v. 18. ὁπλίταις καὶ πολιτικοῖς στρατεύμασιν] gravis armaturae militibus et civilibus exercitibus, id est, in quibus ipsi cives militarent. WOLF. sola pedestri militia, quae, quod gravis et lenta est, late excurrere incendiaque stragesque late circumferre nequit, ideo minus est metuenda, quam equestris. Deinde nil utebantur Lacedaemonii mercenariis militibus, sed solis civibus, quibus diu domo abesse soloque hostili continenter incumbere non liceret. Praeterea tantus esse numerus civium in castris agentium esse non poterat, quantum mercenariorum contrahere potest, si cui numorum satis suppetat, praesertim cum parti civium alteri domi remanendum sit ad patriam tuendam, altera in aciem exeunte. REISK.

P. 123. v. 18. πολιτικοῖς] πεζικοῖς appendix Francofurtana et Aldina Taylori. REISK.

P. 123. v. 20. οὕτω δ' ἀρχαίως] οὕτω δὴ ἀρχαίως Aug. secundus. REISK.

P. 123. v. 20. οὕτω δ' ἀρχαίως εἶχον κ. τ. λ.] Id est, tanta erat eorum simplicitas, vel potius civilitas, id est, integritas. WOLF. Citat h. l. Harpocrat. v. ἀρχαίως. REISK. Item Etymolog. M. c. 151, 5. et Zonaras c. 310. med. V. not. ad p. 124, 6. SCHAEFER.

P. 123. v. 21. πολιτικῶς] καὶ πολιτικῶς Paris. quintus. REISK.

P. 123. v. 21. ὥστε — οὐδὲν] Citant Anecd. Bekk. p. 180, 11., sed male dant ὠνεῖσθε. SCHAEFER.

P. 123. v. 22. προφανῆ] Sic Weimaranus corrigit vitiosum προσφανῆ Aldinae. καὶ ante hoc vocabulum abest ab edit. P. Manutii. REISK.

P. 123. v. 23. νυνὶ] νῦν Paris. quintus et octavus. REISK.

P. 123. v. 25. οὐδ' ἐκ μάχης] οὐδὲ μάχης Aug. primus, Bavar. Harl. REISK. οὐδὲ μάχης Bekker. SCHAEFER.

P. 123. v. 26. ἄγειν βαδίζονθ'] ἄγειν καὶ βαδίζονθ' Aldina Taylori. REISK. Iunge ἀκούετε δὲ Φίλιππον βαδίζονθ' ὅποι βούλεται. SCHAEFER.

P. 123. v. 27. ψιλοὺς, ἱππέας, τοξότας, ξένους] In singulis vocibus puto interpungendum. WOLF.

P. 123. v. 27. τοιοῦτον] V. not. ad p. 96, 10. SCHAEFER.

P. 123. v. 28. ἐξηρτῆσθαι] Ab ἐξαρτάομαι. Sed lego ἐξηρτῦσθαι, ab ἐξαρτύομαι, *instructum esse*, per ῡ in penultima. WOLF. ἐξηρτύσθαι Aug. primus, secundus, tertius, Harlei. REISK. ἐξηρτῦσθαι Auger. peiore accentu, quam libri Reiskiani. Frequens confusio horum verborum. V. Matthiae ad Euripid. Hippol. 1176. Nostram scripturam Reiskius interpretatur in Ind. Graecit. s. v. Ego alteram praetulerim: nam ἐξαρτύειν proprium verbum est de apparatu bellico magisque decet huius loci gravitatem. SCHAEFER.

P. 123. v. 28. τούτοις] τούτους appendix Francofurt. REISK.

P. 123. v. 28. κρατῶν] Abest ab Aug. tertio, Bavarico, Aldino, ed. Wolfii. Sed addit Weimaranus et appendix Francofurtana, item Harrison. Harlei. et margo Lessingianus. REISK.

P. 124. v. 1. καὶ τεταραγμένους] Absunt a Paris. secundo et tertio, Aug. tertio, Bavarico et Aldino. Sed addit Harris. Harl. et margo Aldinae Lessingianae. REISK. Omiserunt Auger. et Bekker. Mallem servata. V. not. ad p. 22, 7. SCHAEFER.

P. 124. v. 1. προσπέσῃ] ἐμπέσῃ Harrison. REISK.

P. 124. v. 2. ἐξίῃ] ἐξήει Aug. primus. REISK.

P. 124. v. 3. οὐδὲν αὐτῷ διαφέρει] Vulg. οὐδὲν διαφέρει

οὐδὲν αὐτῷ διαφέρει Paris. octavus, Harrison. Harlei. Aug. primus et secundus, Weimaranus, P. Manut. appendix Francofurtana, margo Aldinae Lessingianae. οὐδὲν διαφέρειν αὐτῷ Aldina Tayl. αὐτῷ addidi. REISK.

P. 124. v. 4. οὐδ' ἐστὶν — διαλείπει] nullas ferias agit, nunquam cessat. WOLF.

P. 124. v. 4. ὥρα] χώρα Aug. primus. REISK.

P. 124. v. 4. μέντοι] μὲν δὴ Weimaranus, P. Manut. REISK.

P. 124. v. 5. πάντας] πάντες Harlei. REISK.

P. 124. v. 5. δεῖ] Abest ab Aug. primo et indice P. Manutii. REISK.

P. 124. v. 5. προσίεσθαι] Loco προΐεσθαι antiquum προσίεσθαι legit. OBSOP. Vulg. προΐεσθαι. προσίεσθαι codex Obsopoei, quod probat Wolfius in farragine. προσδέχεσθαι Paris. quintus et octavus, Harlei. Weimaranus. λογιζομένους οὐ δεῖ προσδέχεσθαι Aug. primus et secundus, item index P. Manutii. οὐ δεῖ προΐεσθαι index Aldi et Harrison. In margine Aldinae Lessingianae et Aldinae Tayloranae sic est: γρ. εἰδότας καὶ λογιζομένους οὐ δεῖ προσδέχεσθαι τὸν πόλεμον. In appendice Francofurtana haec leguntur: „οὐ δεῖ πως δέχεσθαι (vel μὴ προΐεσθαι) τὸν πόλεμον εἰς τὴν χώραν. ubi etiam loco simplicis δέχεσθαι reperias προσδέχεσθαι." Praetuli προσίεσθαι, quamquam vulgata quoque facile defendatur. REISK. εἰδότας καὶ λογιζομένους οὐ δεῖ προσίεσθαι Auger. Debuit igitur mox pro μηδ' scribere οὐδ': nam Graeci dicunt aut οὐ δεῖ προσίεσθαι, aut δεῖ μὴ προσίεσθαι. Nunc, cum hic receperit οὐ, post non mutaverit μηδ', constructionem fecit soloecam. Reiskius quî potuerit dicere, facile defendi προΐεσθαι, non intelligo. SCHAEF.

P. 124. v. 6. μηδ'] οὐδ' Aug. primus et secundus, Harlei. Harris. index P. Manutii. Utrumque dat Bavaricus. REISK. Bene, si ante legas οὐ δεῖ. SCHAEFER.

P. 124. v. 6. τὴν εὐήθειαν] Quia sine proditionibus et statis anni temporibus ea bella gerebantur, hoc nomine utitur: καίτοι καὶ τοῦ Περικλέους ιέ τάλαντα εἰς δέον ἀνηλωκέναι φήσαντος. Ἀρχίδαμος ἔφυγε προδοσίας, ὥς φασιν οἱ ῥήτορες. WOLF. Bene Augerus *simplicitatem:* nam bono sensu vox h. l. usurpatur perinde ut supra p. 123, 20. ἀρχαίως. *Alte griechische Rechtlichkeit.* SCHAEFER.

P. 124. v. 6. πρὸς Λακεδαιμονίους] πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίους Harlei. Aug. primus, appendix Francofurtana. REISK.

P. 124. v. 7. ἐκτραχηλισθῆναι] Citat h. l. Etymolog. M. v. ἐκτραχηλισθῆναι [c. 324, 47.]. REISK.

P. 124. v. 7. ἐκ πλείστου] Pro ἐκ πλείστου est in appendice Francofurtana πόῤῥωθεν. REISK.

P. 124. v. 8. ὅπως] οὕτως Aug. secundus. REISK.

P. 124. v. 10. κινήσεται] κινήσηται Aldina Taylori, Paris. secundus. Utrumque hoc dat Bavaricus. κινηθήσεσθε Aug. secundus. Voluit sine dubio κινηθήσεται. In appendice Francofurtana est κινήσετε. REISK.

P. 124. v. 10. οὐχὶ συμπλακέντας διαγωνίζεσθαι] Idem est ac si plenius dixisset: οὐχὶ δεῖ συμπλακέντας ὑμᾶς Φιλίππῳ διαγωνίζεσθαι αὐτῷ. cavere oportet atque hoc machinari, ut domi eum suae retineatis constrictum, atque prodire impeditum, nequaquam vero cum eo acie congredi, qua salutem vestram in discrimen sitis daturi. REISK. Recte ad οὐχὶ supplevit δεῖ: cave enim hanc particulam iungas infinitivo διαγωνίζεσθαι. V. not. ad v. 5. SCHAEFER.

P. 124. v. 10. συμπλακέντας] συμπλεκέντας Aug. primus. REISK.

P. 124. v. 11. πόλεμον — ἀγῶνα] πόλεμος bellum, etiam cum non conseruntur manus: ἀγὼν proelium, conflictus. Hoc discrimen servat Demosthenes etiam in oratione περὶ συμμοριῶν, ubi dicit: τὸν μὲν πρὸς Πέρσας πόλεμον χαλεπόν, τὸν δ' ἐκ τοῦ πολέμου ἀγῶνα ῥᾴδιον ἂν ἐσόμενον: inversa quodammodo hac sententia ob diversum genus hostium. WOLF.

P. 124. v. 11. πολλὰ — ἡ φύσις — ἄλλα μυρία] πολλὰ generale est: ἡ φύσις ἐξηγητικῶς subiicitur: ἄλλα μυρία ὑπερβολικῶς. Nam si illa enumeranda essent, fortasse vix unam atque alteram commoditatem addere potuisset. WOLF.

P. 124. v. 11. πολλὰ] ἄλλα πολλὰ appendix Francofurtana. REISK.

P. 124. v. 11. ἡμῖν] ὑμῖν Paris. quintus, Aug. primus, secundus et tertius, Aldus, P. Manutius. Sed Harlei. dat ἡμῖν. REISK. ὑμῖν Auger. Male: nam sequitur ἐθέλωμεν. SCHAEFER.

P. 124. v. 13. ἧς] Omittit appendix Francofurtana. REISK.

P. 124. v. 15. ἄλλα] καὶ ἄλλα Aldina Taylori. REISK. Minus e consuetudine. V. Krüger. ad Dionys. Halic. Historiograph. p. 145. SCHAEFER.

P. 124. v. 15. ἡμῶν] ὑμῶν Paris. quintus. REISK.

P. 124. v. 16. οὐ μόνον — λογισμῷ] Locum hunc canoni Augustani primi accommodavi. Vulgata sic dat: οὐ μόνον δὲ δεῖ ταῦτα γινώσκειν, οὐδὲ τοῖς ἔργοις ἐκεῖνον ἀμύνεσθαι τοῖς τοῦ πολέμου, ἀλλὰ καὶ τῷ λογισμῷ —. REISK.

P. 124. v. 16. ταῦτα χρὴ] Sic Paris. octavus, Aug. primus et secundus et Harlei. REISK. δεῖ ταῦτα Auger. SCHAEFER.

P. 124. v. 16. οὐ μόνον — οὐδὲ —] Adverte Graecorum consuetudinem in talibus enuntiationibus adverbium μόνον soli priori membro sic tribuentium, ut etiam ad posterius pertineat. V. quae Angli e schedis meis evulgarunt in H. Stephani Thesauro s. v. μόνον col. 6225. C. SCHAEFER.

P. 124. v. 17. τοῦ πολέμου χρὴ, ἀλλὰ] Sic Aug. primus et

secundus, Aldina Taylori et Harrison. REISK. τοῦ πολέμου, ἀλλὰ Auger. et Bekker. Bene: nam iteratum χρὴ friget. SCHAEFER.

P. 124. v. 18. διανοίᾳ τοὺς] διανοίᾳ καὶ τῷ τοὺς Weimaranus, appendix Francofurtana et editio P. Manutii, unde repetiit index Lambini. REISK.

P. 124. v. 18. ὑμῖν] ἡμῖν Paris. secundus, tertius, septimus, Bavar. REISK.

P. 124. v. 20. μισῆσαι] μισεῖσθαι Paris. quintus. μισεῖν appendix Francofurtana. REISK. μισεῖν pluribus in libris repertum facile praeferrem. SCHAEFER.

P. 124. v. 20. ἔνεστι] ἐστὶν Aug. secundus. REISK.

P. 124. v. 20. ἔξω] Deest Harrison. REISK.

P. 124. v. 22. ἐκείνῳ] ἐκείνοις Bekker. Vere: praecessit enim τῶν ἔξω τῆς πόλεως ἐχθρῶν. Quanquam Orator de pluribus loquens unum Philippum cogitavit. ἐκείνοις e libris sumsisse virum egregium suspicor: sin coniectura est, nemo non videt, quibus rationibus palaeographicis sic possit adstrui, nihil ut dubitationis relinquatur. SCHAEFER.

P. 124. v. 22. ὃ οὐ] Vulg. ὃ. οὐ vel σὺ (nam spiritus aberat) Aug. primus. Praetuli de meo ὃ οὐ inveniens in Augustano οὐ sine ὃ. Sic ambo ista copulavi. REISK. Male copulavit. Recte deleverunt οὐ Auger. et Bekker. Ac nescio quomodo factum est, ut Reiskius hac chorda saepius oberraret: opinor, quod sciret, Graecos luxuriari cumulandis negationibus. Sed haec res certis finibus regebatur. V. not. ad p. 54, 12. 97, 2. 172, 17. SCHAEF.

P. 124. v. 23. οὐδὲ βούλεσθε] Absunt ab Aug. primo. REISK.

P. 124. v. 23. ἀλλ' εἰς τοῦτο — τί λέγω] Tiberius p. 22. sic scripta citat: ἀλλ' εἰς τοσοῦτον ἀφῖκται μωρίας, ἢ παρανοίας, ἢ — οὐκ ἔχω τί λέγω. ad q. l. doctissimus editor: „Gal. παροινίας. Cf. Notam ad Marinum p. 101. — Gal. λέγειν et sic P." SCHAEFER.

P. 124. v. 26. μή τι δαιμόνιον τὰ πράγματα ἐλαύνῃ] Plane vates hic est Demosthenes. Vidit fatalem esse Graeciae stultitiam Demosthenes et imminere patriae servitutem, et tamen adversandum esse duxit, dum ulla salutis spes superesset. Neque dubium est, quin vir patriae amantissimus summum ex ea re dolorem ceperit. Alii oscitabundi fuerunt eo feliciores. *Ἐν τῷ φρονεῖν γὰρ μηδὲν ἥδιστος βίος· Τὸ μὴ φρονεῖν γὰρ κάρτ' ἀνώδυνον κακόν.* Sed in multa sapientia multa est afflictio, et viri prudentes longeque in posterum prospicientes magis anguntur, cum ex moribus hominum de futuris eventibus divinant: unde perquam eleganter Ovidius nec minus vere: *Augurium ratio est et coniectura futuri: Hac divinavi notitiamque tuli.* Hunc Demosthenis locum imitatus Iacobus Sadoletus, *Ira Dei*, inquit, *et amentia nostra nobis adversatur*, cum videret, universum

sequuntur), Porsonus tamen, nisi fallor, ut durum, si non soloecum, erat repudiaturus. Sed conf. quae congessi in tert. edit. Lips. Hecubae p. 58. et v. not. ad p. 174, 5. *) SCHAEFER.

P. 125. v. 9. *τινὲς δὲ τοῦ βελτίστου*] *τινὲς δὲ ὑπὲρ τοῦ βελτίστου* sola Felicianea, quod Wolfius probat in farragine. Utrumque, et *ὑπὲρ*, et *τοῦ*, omittit appendix Francofurtana. *ὑπὲρ* abest etiam ab Harrison. Ad vulgatam subaudi *μέρους κοινωνοί*. *nonnulli parte cum meliore facientes.* Sed ad Felicianeae scripturam subaudi *μέρους μαχόμενοι*: quod nihilo vulgata neque melius neque deterius est. Quod autem *ὑπὲρ* solam Felicianeam habere aio, Paulina quidem et Wolfiana idem e Felicianea reddiderunt, verum, huius umbrae quod sunt, eo auctoritate carent et in numero editionum in censum non veniunt. REISK. *ὑπὲρ* retinuit Auger. SCHAEFER.

P. 125. v. 9. *ὅπως μὴ — πράττοντες*] Citant Anecd. Bekk. p. 159, 15. ubi *δουλεύσουσιν* legitur. SCHAEFER.

P. 125. v. 9. *δουλεύσωσιν*] Vulg. *δουλεύσουσιν*. *δουλεύσωσιν* Paris. quintus et octavus, Aug. primus et secundus, Aldus, P. Manutius. Praetuli *δουλεύσωσιν*, non admodum gravi de causa: et nunc facti poenitet. Nam vulgata perinde bona est, et erunt adeo qui eam praeferant, postquam Dawesius et Toupius planum fecerunt, Atticos amare *ὅπως* cum indicativis copulare. REISK. *δουλεύσουσιν* Bekker., improbante Bremio ad p. 28, 6. Sed falli Bremium, manifesto apparet ex Anecd. Bekk. l. c., ubi Grammaticus diserte docet, h. l. *ὅπως* poni *μετὰ ὁριστικοῦ ῥήματος*. Qui Grammatici locus si forte virum egregium fugit, in rectam eum viam ducere poterat quod legitur p. 126, 6. ss. *Εὐφραῖος δέ τις [ἐκρατεῖν], — ὅπως ἐλεύθεροι καὶ μηδενὸς δοῦλοι ἔσονται.* SCHAEFER.

P. 125. v. 10. *δὴ*] *δὲ* Aldus, Felic. *πότερον δὴ* Ald. Tayl. REISK. *δὲ* Auger. Male. *Iam utri —.* SCHAEFER.

P. 125. v. 10. *ἀπώλεσαν*] *ἐξαπώλεσαν* Aug. tertius. REISK. In pluribus repertum libris perinde probarem, ut mox *ἐξαπώλετο*. Antiatticista in Anecd. Bekk. p. 93, 15. *Ἐξαπολωλότα*: *Δημοσθένης κατὰ Φορμίωνος.* ut fuisse videantur nasuti homines, qui *ἐξαπολλύναι* improbarent. Conf. Bastii Append. ad Epist. Crit. p. 58. a. SCHAEFER.

P. 125. v. 11. *προὔδοσαν*] *προέδοσαν* Aug. primus et secundus. REISK. Atthis solutam in talibus formam aversatur. SCHAEF.

P. 125. v. 11. *ἀπώλετο*] Sic etiam in texto Aug. tertii est: verum margo dat ab eadem manu *ἐξαπώλετο*. REISK. V. not. ad v. 10. SCHAEFER.

---

*) Add. e Platone III. 1. p. 120. extr. Bekk. *τῆς τε θυγατρὸς λύτρα φέρων καὶ ἱκέτης τῶν Ἀχαιῶν.* ubi Porsonus, opinor, additurus erat *ὤν*. Non opus: nec codicum Bekk. ullus addit. SCHAEFER.

P. 125. v. 12. ἦν] V. Bremius ad p. 69, 23. SCHAEFER.

P. 125. v. 15. καὶ] Abest ab Aug. tertio. REISK.

P. 125. v. 15. Ὀλυνθίων] Ἀθηναίων Aldina Taylori. REISK.

P. 125. v. 16. οὐ τοίνυν] Deest Harrison. REISK.

P. 125. v. 16. τοῦτο] Omittit appendix Francofurtana. REISK.

P. 125. v. 17. πάντα] Abest ab Aug. tertio. πάντα τὰ κακὰ exhibet Harlei. REISK.

P. 125. v. 17. εἰργάσατο] ἠργάσατο Paul. Manutius. REISK.

P. 125. v. 18. γε] Abest ab Aug. primo et secundo. REISK. Delevit Bekkerus. Neque ego intelligo, quam vim particula h. l. habeat. SCHAEFER.

P. 125. v. 18. Πλουτάρχου] τοῦ Πλουτάρχου Aldus, P. Manutius, edit. Wolfii. Sed omittit articulum Harl. appendix Francofurtana et Aldina Taylori. REISK. Articulum Augerus restituit. SCHAEFER.

P. 125. v. 18. ξένων] ἔξω Aldina Taylori. REISK.

P. 125. v. 20. εἶχε τὴν πόλιν] εἶχε καὶ τὴν πόλιν Harrison. REISK.

P. 125. v. 20. οἱ μὲν] καὶ οἱ μὲν index Lambini. REISK.

P. 125. v. 21. ἀκούοντες δὲ τούτων] Lege ἀκούοντες δὲ τούτων. OBSOP. ἀκούοντες δὲ τούτων lego. WOLF. Abest δὲ ab edit. Aldi et P. Manutii. Sed fuit in codice Obsopoei*). Restituit etiam Wolfius in Annotatt. et addidit annotator in Aldina Taylori. REISK.

P. 125. v. 22. τὰ πάντα] Vulg. πάντα. τὰ πάντα Paris. quintus et octavus, Aug. primus et secundus, Aldina Taylori et Harlei. Articulum addidi. REISK.

P. 125. v. 23. αὐτῶν] Sic Auger. et Bekker. Reiskiana αὐτῶν. SCHAEFER.

P. 125. v. 23. καὶ γάρτοι] Appendix Francofurtana: „Fort. τοιγάρτοι." REISK. Non opus, cum vulgatae eadem sit significatio. V. p. 744, 10. Hesychius T. II. c. 107. Καὶ γάρ τοι. τοιγαροῦν. Etiam p. 106, 5. vide ne praestet altera scriptura, quam tuetur Pseudodemosthenes quoque p. 149, 18. SCHAEFER.

P. 125. v. 25. καὶ φίλος] Absunt ab Aug. primo et secundo et Harlei. REISK. V. not. ad p. 113, 17. SCHAEFER.

P. 125. v. 26. τὰ τείχη περιεῖλε τοῦ Πορθμοῦ] Freti portus muniti utique fuerunt. WOLF.

P. 125. v. 28. ἤδη βουλομένους σώζεσθαι] Scilicet τοὺς Ἐρετριεῖς, *cum iam tandem sero sapere vellent*. Fortasse cum expeterent amicitiam Atheniensium. WOLF.

---

*) Non fuit in Pannonico, sed Obsopoeus de suo inseruit. SCHAEFER.

P. 126. v. 1. τότε] Bene Bekkerus τοτὲ. Huic τοτὲ μὲν respondet quod sequitur πάλιν δέ. V. Boissonadus ad Tiber. p. 63. vere corrigens in Technico ὅτὲ et Bremius ad p. 116, 29. SCHAEF.

P. 126. v. 2. καὶ τί δεῖ τὰ πολλὰ λέγειν;] Forma loquendi multo usu trita, inprimis a simiis classicorum. V. Wyttenbachii Iulianea p. 142. ed. Lips. SCHAEFER.

P. 126. v. 3. Φιλιστίδης] Sic Aug. primus (et sic post quoque), Bavar. Aug. tertius. Conf. p. 119, 22. REISK. Φιλιστείδης Reisk. et Auger. Φιλιστίδης Bekker. In talibus a Reiskiana desciscere non dubitavi. SCHAEFER.

P. 126. v. 3. ἔπραττε Φιλίππῳ] *favebat Philippo*, *in Philippi gratiam* ἐπολιτεύετο. Plenius p. 365, 15. Θηβαίοις τὰ πράγματα πράττει. Conf. p. 128, 1. SCHAEFER.

P. 126. v. 5. Ἀγαπαῖος] ἀγασσαίοις Harrison. (sic). REISK.

P. 126. v. 6. Εὐφραῖος] Citat h. l. Harpocrat. v. Εὐφραῖος. REISK.

P. 126. v. 6. ἄνθρωπος] ἀνὴρ Aug. secundus. Post ἄνθρωπος ad sensum nil deest. Suspicor tamen nihilo minus, μέτριος vel ἐπιεικὴς vel tale quid deesse. REISK. Suspicionem Reiskii probat Augerus. SCHAEFER.

P. 126. v. 7. ὑμῖν] ἡμῖν P. Manutius. REISK. Sic etiam Bekker. SCHAEFER.

P. 126. v. 7. ἐνθάδε οἰκήσας] Dicitur enim aliquamdiu Platonem frequentasse. REISK.

P. 126. v. 8. προεπηλακίζετο] προυπηλακίζετο Aug. primus. REISK. προὐπηλακίζετο Bekker. Neque aliter scribi potuit. V. not. ad v. 28. et ad p. 125, 11. SCHAEFER.

P. 126. v. 10. ὑπὸ] παρὰ Aug. secundus. REISK.

P. 126. v. 10. τοῦ τῶν Ὠρειτῶν] τοῦ abest ab Aug. secundo et in Aldina Taylori subnotatum est. Verba τοῦ τῶν Ὠρειτῶν absunt ab appendice Francofurtana. REISK. Omisit haec verba Bekkerus. Nec mirer, si videantur e margine in textum illata: quanquam etiam v. 17. legas ὁ δῆμος ὁ τῶν Ὠρειτῶν, ubi nec libri Demosthenici variant nec Tiberius. SCHAEFER.

P. 126. v. 10. πολλὰ] Post h. v. μὲν inserit Aldina Taylori. REISK.

P. 126. v. 11. ἐνέδειξεν] *accusavit*. Verbum de hac re proprium. SCHAEFER.

P. 126. v. 11. ὡς] Deest Harlei. REISK.

P. 126. v. 12. Φιλιστίδην] Sic Bekker. Φιλιστείδην Reisk. et Auger. V. not. ad v. 3. SCHAEFER.

P. 126. v. 15. Φίλιππον] τὸν Φίλιππον Aug. primus, Harlei. Ald. Taylor. REISK.

P. 126. v. 15. πρυτανευόμενοι] Citat h. l. Harpocrat. v.

πρυτανεύοντα, ubi πρυτανευόμενοι interpretatur per διοικούμενοι καὶ διατρεφόμενοι: nam sic ibi legendum est, non, ut vitiose ibi vulgo circumfertur, διαστρεφόμενοι. *alimentis aliisque vitae quotidianis necessitatibus instructi a Philippo.* REISK. πρυτανευόμενοι, inquit Harpocratio, ἀντὶ τοῦ διοικούμενοι καὶ διαστρεφόμενοι, Δημοσθένης ἐν δευτέρῳ (imo ἐννάτῳ) Φιλιππικῶν. AUGER. V. Photius c. 346. in. SCHAEFER.

P. 126. v. 15. ἐκείνου] αὐτοῦ Aldina Taylori. REISK.

P. 126. v. 17. ὁ δῆμος — παθεῖν ἔφη] Citat Tiberius p. 56. non sine scripturae diversitate. SCHAEFER.

P. 126. v. 17. τῷ μὲν] τούτῳ μὲν Tiberius. SCHAEFER.

P. 126. v. 18. ἀποτυμπανίσαι] Hoc etiam in Bavarici texto est, sed margo dat καὶ τυπανίσαι. REISK.

P. 126. v. 18. τοῖς μὲν οὐκ ὠργίζετο κ. τ. λ.] Citat h. l. Alexander de figuris p. 66. ubi pro verbis τοῖς μὲν οὐκ ὠργίζετο dat editio Aldina καὶ τοῖς μὲν ὅμως ὠργίζετο. unde suspiceris, in libris quibusdam Demosthen. olim fuisse τοῖς μὲν οὐδαμῶς [vel οὐδ' ὅλως] ὠργίζετο. REISK.

P. 126. v. 18. ἐπιτήδειον] ἄξιον. Sic Latine *idoneus* pro *dignus.* SCHAEFER.

P. 126. v. 18. ἐπιτήδειον — ἔφη] ἐπιτήδειον ταῦτα παθεῖν ἔφασαν Tiberius. SCHAEFER.

P. 126. v. 20. ἐπέχαιρε] *insultabat Euphraeo, delectabatur eius calamitate.* WOLF. Vulgarem interpretandi huius compositi rationem secutus est Reiskius in Ind. Graecit. s. v. Veriorem tradidisse mihi videor in edit. noviss. Lips. Euripidis Porsoni ad Med. 136. p. 26. SCHAEFER.

P. 126. v. 21. ὁπόσης] ἃ Aug. secundus. ὁπόσα Harris. REISK.

P. 126. v. 21. ἠβούλοντο] ἐβούλοντο Aug. secundus, margo Ald. Lessing. et Taylor. ἐβούλετο Aldus. Utrumque varietatem annotavit etiam appendix Francofurtana. REISK.

P. 126. v. 21. ὅπως ἡ πόλις ληφθήσεται] Citant Anecd. Bekk. p. 159, 16. SCHAEFER.

P. 126. v. 22. κατεσκευάζοντο] παρεσκευάζοντο Aug. secundus. REISK.

P. 126. v. 23. ἔπαθε] πέπονθε Aug. secundus. REISK.

P. 126. v. 25. μεμνημένος] μεμνημένοι Bavar. REISK. Probarem, si plures libri darent: nam τὶς saepe dicitur vi collectiva. SCHAEFER.

P. 126. v. 25. διέκειντο τῷ φόβῳ, ὥστε] Vulg. διέκειντο, ὥστε. διέκειντο τῷ φόβῳ; ὥστε margo Ald. Lessing. Harrison. Harlei. Aug. primus et secundus. διέκειτο (in singulari) Aldina Taylori. Duo vocabula τῷ φόβῳ addidi. REISK. Addidi τῷ φόβῳ ex multis et optimis codicibus. AUGER. Uncis inclusit Bekker. SCHAEFER.

P. 126. v. 25. πρότερον ἐτόλμησεν οὐδεὶς] πρότερος ἐτόλμησέν τις Aldina Tayl. REISK.

P. 126. v. 26. ῥήξει φωνὴν] Significanter dictum. *loqui, tanquam ruptis vinculis, quibus timor vocem constrinxerat.* SCHAEF.

P. 126. v. 27. διασκευασάμενοι] διασκεψάμενοι Paris. quintus. REISK. Reiskius in Ind. Graec.: *succincti, armati, instructi.* Augerus: *instructa acie.* SCHAEFER.

P. 126. v. 27. προσῄεσαν] προσίεσαν Aug. tertius. REISK.

P. 126. v. 28. δ'.] Omittit appendix Francofurtana. REISK.

P. 126. v. 28. ἠμύνοντο] ἠμύναντο Aug. primus et secundus, Aldina Taylori. REISK.

P. 126. v. 28. προυδίδοσαν] προεδίδοσαν Aug. primus et secundus. προύδοσαν Aldina Taylori. REISK. V. not. ad v. 8. SCHAEF.

P. 126. v. 28. τῆς δὲ πόλεως οὕτως] τῆς πόλεως δ' οὕτως Aug. primus et secundus, item appendix Francofurtana et Aldina Taylori. REISK.

P. 126. v. 29. οἱ μὲν ἄρχουσι — ἀποκτείναντες] Scribendum et distinguendum: οἱ μὲν ἄρχουσι καὶ τυραννοῦσι τοὺς τότε σώζοντας αὐτούς, (illos, quorum opera incolumes conservati fuissent, quum accusasset Euphraeus,) καὶ τὸν Εὔφραῖον ἑτοίμους ὁτιοῦν ποιεῖν ὄντας (eosdem illos, qui nihil non in Euphraeum maleficii admittere parati essent:) τοὺς μὲν ἐκβαλόντες, τοὺς δὲ ἀποκτείναντες. Alludit ad illa supra p. 126. l. 16. ὁρῶν δὲ ταῦθ' ὁ δῆμος ὁ τῶν Ὠρειτῶν, ἀντὶ τοῦ τῷ μὲν (Euphraeo) βοηθεῖν, τοὺς δ' (proditores) ἀποτυμπανίσαι, τοῖς μὲν οὐκ ὠργίζετο, τὸν δ' ἐπιτήδειον εἶναι ταῦτα παθεῖν ἔφη καὶ ἐπέχαιρε. Huius loci sensum nec Wolfius nec Reiskius cepit: id quod ex illius nota, ex huius interpunctione manifestum est. SEAGER. *Diar. Classic.* LII. p. 238. Recte locum interpretatus est, erravitque Wolfius, quem Augerus in vertendo sequi non debebat. In Reiskiana locus sic interpunctus est: οἱ μὲν ἄρχουσι καὶ τυραννοῦσι τοὺς τότε σώζοντας αὐτούς, καὶ τὸν Εὔφραῖον, ἑτοίμους ὁτιοῦν ποιεῖν ὄντας, τοὺς μὲν ἐκβαλόντες· τοὺς δὲ ἀποκτείναντες. ὁ δ' Εὔφραῖος κ. τ. λ. quam interpunctionem, ut vides, mutavi. Reiskium autem eodem modo intellexisse, quo Wolfius interpretatus erat, non potest dubitari: alioqui Wolfium correxisset. Ceterum Seagerus post ὄντας non debebat coli sed commatis signo interpungere. SCHAEFER.

P. 127. v. 1. τυραννοῦσι] Absolute accipiendum, quod sequitur, τοὺς τότε σώζοντας [pro τῶν τότε σωζόντων] αὐτοὺς καὶ τὸν Εὔφραῖον, ἑτοίμους ὄντας ὁτιοῦν ποιεῖν, τοὺς μὲν etc. *imperant: eos, qui tum* (cum urbs oppugnaretur) *et se tuebantur*, id est, defendebant patriam, *et Euphraeum*, id est, vinculis liberabant, *qui pro defensione patriae nullum periculum recusabant, partim eiecerunt, partim occiderunt.* WOLF. Non absolute accipiendi illi accusativi: satis enim constat, regi eos a participiis ἐκβα-

λόντες, ἀποκτείναντες. Frequentissimae huius constructionis vide exempla in Matthiae Grammat. Gr. p. 402. SCHAEFER.

P. 127. v. 1. αὐτοὺς] Sic etiam Bekkerus. Et potest servari, modo recte intelligas. Sed praestat cum Seagero scribere αὑτούς. SCHAEFER.

P. 127. v. 1. Εὐφραῖον] Post h. v. non interpungendum. SCHAEFER.

P. 127. v. 2. ἑτοίμους ὁτιοῦν ποιεῖν ὄντας] ἑτοίμους ὄντας ὁτιοῦν ποιεῖν Aldus, P. Manutius, edit. Wolfii. Sed appendix Francofurtana vulgatum dat ordinem. ἑτοίμους ποιεῖν ὁτιοῦν ὄντας Harrison. ὁτιοῦν ἑτοίμους ποιεῖν ὄντας Harlei. REISK.

P. 127. v. 2. ὁτιοῦν ποιεῖν] *omnibus modis vexare, alles mögliche anzuthun.* SCHAEFER.

P. 127. v. 5. δικαίως καὶ καθαρῶς] Pro δικαίως καὶ καθαρῶς antiquum addita adhuc coniunctione καὶ δικαίως καὶ καθαρῶς habuit. OBSOP. In Harl. καὶ ante δικαίως deest. REISK. καὶ δικαίως καὶ καθαρῶς Auger. SCHAEFER.

P. 127. v. 5. ἀνθειστήκει] ἀνθέστηκε Paris. quintus. REISK.

P. 127. v. 6. τί οὖν ποτ' αἴτιον] τί οὖν τὸ αἴτιον Aldina Taylori, Aug. primus et secundus. Plane abest et ποτ' et τὸ ab Harlei. REISK.

P. 127. v. 6. τοῦ] τὸ Aug. primus, secundus et tertius, Bavar. Harrison. Aldina Taylori. REISK.

P. 127. v. 7. Ὠρείτας] Ὠρίτας Aug. tertius. REISK.

P. 127. v. 8. λέγοντας] λέγον Harlei. REISK.

P. 127. v. 8. ἢ τοὺς ὑπὲρ ἑαυτῶν] Plene ἢ πρὸς τοὺς ὑπὲρ ἑαυτῶν. Sic passim post particulam ἢ praepositio ex antecedentibus subaudienda est. Plato I. 2. p. 174. Bekk. ἢ Ὅμηρος περὶ ἄλλων τινῶν λέγει ἢ ὧν περ σύμπαντες οἱ ἄλλοι ποιηταί; i. e. ἢ περὶ ὧν περ —. SCHAEFER.

P. 127. v. 8. ἑαυτῶν] αὐτῶν P. Manutius et Harlei. REISK. Post h. v. cum Bekkero ponendum signum interrogandi, non post ἐστιν. SCHAEFER.

P. 127. v. 10. νῦν ἐστιν] Post ὑμῖν addunt νῦν Paris. secundus et margo Bavarici. ἐστιν addit Harlei. Paris. quintus et Aldina Taylori (sine νῦν). Utrumque, hoc est νῦν ἐστιν, Paris. secundus et Aug. primus. Addidi νῦν ἐστιν, id est νῦν γίνεται. REISK. Non habet vulgata νῦν ἐστιν. Inter codices, quos inspexi, alii non habent neque νῦν neque ἐστιν, alii dant utrumque, sive in textu, sive additum inter lineas, sive ad marginem, alii dant ἐστιν sine νῦν. Ad νῦν ἐστιν subaud. τὸ αἴτιον. AUGER. νῦν ἐστίν uncis inclusit Bekker. SCHAEFER.

P. 127. v. 11. οὐδὲν εἰπεῖν] εἰπεῖν οὐδὲν Harris. Harl. REISK.

rum; si quis vel unius auctoritate libri deleret: adeo languet; adeo frangit vim reliquorum, ut vix dubitem pannum esse ab ineptissimo homine olim assutum purpurae Oratoris. Egregium vero quod dicitur, istos homines talia machinari ἢ ἐξεπίτηδες ἢ δι' ἄγνοιαν! Taceo alia, quae nemo non rationi et orationi Demosthenicae satis adsuetus per se facile intelligat: cuiusmodi est lusus verborum ὀῤῥωδεῖν et δυσωπεῖσθαι. SCHAEFER.

P. 127. v. 26. δυσωποῦμαι] Citat h. l. Harpocrat. v. δυσωποῦμαι, interpretans per φοβοῦμαι. Atqui sic discriminis nil video inter ὀῤῥωδῶ et δυσωποῦμαι. Sententia est; non metuo quidem illos, verumtamen reverentia et pudore eorum comprimor, conticesco. REISK. δυσωποῦμαι interpretatur φοβοῦμαι Harpocratio; cui non assentior, nam δυσωποῦμαι auget vim vocis ὀῤῥωδῶ: itaque mihi videtur significare *aversor*, *detestor*. AUGER. V. Anecd. Bekk. p. 234, 28. Ruhnken. ad Timaei Lexic. p. 90. et inprimis Lobeck. ad Phrynich. p. 190. SCHAEFER.

P. 127. v. 27. ὑπάγουσι] ἐπάγουσι Aug. secundus. ἄγουσι simplex Aug. tertius. Citat h. l. Harpocrat. v. ὑπάγειν. REISK. V. Photius c. 454. med. et Zonaras c. 1781. SCHAEFER.

P. 127. v. 27. καίτοι μὴ γένοιτο κ. τ. λ.] Aristides de D. C. p. 200. βαρύτητος δὲ καὶ τὸ ἀπεύχεσθαι τὰ ἄτοπα. καίτοι μὴ γένοιτο —. REISK.

P. 127. v. 27. γένοιτο] Post γένοιτο addunt Harrison. Aug. primus et secundus μέν. Aldina Taylori sic dat: καίτοι μὴ γένοιτο μὲν τὰ πράγματα ἐν τούτῳ. REISK.

P. 127. v. 28. γὰρ] δὲ Aristides Τέχν. p. 200. REISK.

P. 127. v. 28. μυριάκις] πολλάκις Aug. secundus. REISK.

P. 128. v. 1. κολακείᾳ] κολακίᾳ Aug. primus. REISK.

P. 128. v. 1. ποιῆσαι Φιλίππῳ] Subaudi πρὸς χάριν. REISK. Conf. not. ad p. 126, 3. SCHAEFER.

P. 128. v. 1. ὑμῶν αὐτῶν λεγόντων] Vulg. ὑμῶν λεγόντων. ὑμῶν αὐτῶν λεγόντων Paris. quintus, Aug. primus, Aldina Tayl. ὑμῶν λεγόντων αὐτῶν Harlei. αὐτῶν addidi. REISK. Omisit Augerus: quod probo. SCHAEFER.

P. 128. v. 2. τινάς] τινά Aug. primus et secundus, Harlei. et emendator Lessingianus. REISK. Non displicet. SCHAEFER.

P. 128. v. 2. καλήν γ' οἱ πολλοὶ κ. τ. λ.] Aristides de D. C. p. 200. pen. κατὰ δὲ σχῆμα οὕτω βαρύτης γίνεται, ὅταν τις τῷ τῆς διανοίας σχήματι χρῆται. οἷον' ὅμοιός γε, οὐ γάρ; Σόλων νομοθέτης καὶ Τιμοκράτης. καὶ πάλιν· καλήν γε οἱ πολλοὶ ἀπειλήφασιν 'Ωρειτῶν χάριν etc. REISK.

P. 128. v. 2. καλήν γ'] καλὴν δ' Harrison. REISK.

P. 128. v. 2. νῦν] Omittit Aristides l. c. REISK.

P. 128. v. 2. ἀπειλήφασιν 'Ωρειτῶν] Invertit Aug. secundus et Aldina Taylori. REISK.

P. 128. v. 3. αὐτοὺς] ἑαυτοὺς Paris. quintus, septimus, Harlei. Aristides. αὐτοὺς (cum leni) Aldus, P. Manutius. REISK.

P. 128. v. 5. ἐώθουν] *pellebant*, id est repudiabant, aversabantur. WOLF. ἐμίσουν Aug. primus, Aldina Taylori, appendix Francofurtana, Aristides, Harlei., cuius margo una vulgatam exhibet. REISK. Vix risum teneas legens vernaculam versionem Reiskii in Ind. Graecit. p. 542. SCHAEFER.

P. 128. v. 5. γ'] δ' Paris. quintus, septimus. REISK.

P. 128. v. 5. ὁ τῶν Ἐρετριέων] Vulg. ὁ Ἐρετριέων. ὁ τῶν Ἐρετριέων Paris. quintus, septimus, Aug. primus et secundus, Aldina Taylori. Posteriorem articulum addidi. REISK. Addidi τῶν cum codd. D. Cc. Dd. Ee. AUGER. Omisit Bekker. SCHAEFER.

P. 128. v. 6. ὑμετέρους μὲν] μὲν ἡμετέρους Aug. primus et secundus, item Harlei. μὲν omittit Aristides. REISK. μὲν ὑμετέρους Bekker. Malim μὲν ἡμετέρους. SCHAEFER.

P. 128. v. 6. ἀπήλασε] ἀπήλασαν Aristides. REISK.

P. 128. v. 6. ἐνέδωκεν] ἔδωκεν simplex Aug. tertius. Pro ἐνέδωκεν αὐτόν dat Aristides ἐνέδωκαν ἑαυτούς. REISK.

P. 128. v. 7. γε] τε Paris. tertius. Aristides dat καὶ δὴ δουλεύουσί γε μαστιγούμενοι. Quae lectio, praeterquam quod contemnenda non est, etiam exquisita possit haberi. REISK.

P. 128. v. 7. στρεβλούμενοι] σφαττόμενοι Aug. primus, Aldina Tayl. appendix Francofurtana, exemplum Lessing. Aldinae. REISK. F. στρεβλούμενοι καὶ σφαττόμενοι. SCHAEFER.

P. 128. v. 8. ἐφείσατο] ἐφείσαντο Aug. secundus. REISK.

P. 128. v. 8. Λασθένην] Λασθένη Bavar. Harrison. REISK. Λασθένη Bekker. SCHAEFER.

P. 128. v. 10. καὶ κακῶς] Vulg. κακῶς. καὶ κακῶς Paris. quintus et septimus, Aug. primus et secundus, Aldus, P. Manut., edit. Wolf. Sed appendix Francofurtana cum vulgata καὶ omittit. Particulam addidi. REISK. Vulg. habet καὶ ante κακῶς: ego transposui [sic: κακῶς βουλευομένους καὶ αὐτοὺς] ex auctoritate codicis U. Codd. D. O. et P. prorsus omittunt καί. Cod. K. non habet αὐτούς, L. neque καὶ neque αὐτούς. AUGER.

P. 128. v. 10. βουλευομένους] βουλομένους Aug. tertius, Aldina Taylori. REISK.

P. 128. v. 10. αὐτοὺς] Abest a Parisino septimo. REISK. Recte omisit Bekker. SCHAEFER.

P. 128. v. 11. τῶν] τῶν prius abest ab Aug. tertio. REISK.

P. 128. v. 12. ἡγεῖσθαι πόλιν] Invertit Harlei. REISK.

P. 128. v. 13. ὥστε — πείσεσθαι] ὥστε τὴν πόλιν, τηλικαύτην τὸ μέγεθος οὖσαν, δύνασθαι μηδοτιοῦν δεινὸν πάσχειν, ἀλλ' ἔξω παντὸς κινδύνου εἶναι. WOLF. Nunquam, quod sciam, vox δεινὸς per se τῷ πάσχειν adiungitur, nisi in plurali numero. Ma-

lim igitur: ὥστε μηδὲν, ἂν ὁτιοῦν ᾖ, δεινὸν πείσεσθαι. vel: ὥστε μηδὲν, μηδ' ἂν ὁτιοῦν ᾖ, δεινὸν πείσεσθαι. SEAGER. *Diar. Classic.* LII. p. 239. Possis paulo lenius: δεινόν τι πείσεσθαι. Sed cur mutetur vulgata causae quidquam esse nego. Adverte autem constructionem particulae ὥστε cum infinitivo futuri πείσεσθαι. Herodotus I. 189. ἐπηπείλησε, οὕτω δή μιν ἀσθενέα ποιήσειν, ὥστε τοῦ λοιποῦ καὶ γυναῖκάς μιν εὐπετέως τὸ γόνυ οὐ *) βρεχούσας διαβήσεσθαι. V. not. ad Theogn. p. 17. SCHAEFER.

P. 128. v. 13. μηδ' — δεινὸν] μηδ' ὁτιοῦν ἂν ᾖ δεινὸν Aug. secundus: et sic quoque primus et Aldina Taylori, nisi quod ab iis, ut et ab Harrison. et Harlei., ᾖ abest. Utramque hanc lectionem dat appendix quoque Francofurtana. ὁτιοῦν ἂν δεινὸν Harl. REISK.

P. 128. v. 15. κἀκεῖνό] Vulg. ἐκεῖνό. κἀκεῖνό Aug. primus et Harlei. quod praetuli. REISK.

P. 128. v. 15. ὕστερόν ποτ' εἰπεῖν] ὕστερόν τε εἰπεῖν Aug. secundus. In Aldina Taylori punctis subnotatum est εἰπεῖν. REISK.

P. 128. v. 16. ἂν] Abest ab Aug. primo et secundo. REISK.

P. 128. v. 16. νὴ τὸν Δία κ. τ. λ.] Citat h. l. Hermogenes p. 264. et 348. ubi sic ait: καθόλου τὸ χωρὶς καταστάσεως εἰς ἀρχὴν ἀσυνδέτως ἀνάγειν τὸν λόγον ἐνδιάθετον καὶ ἀληθινόν. οἷον· νὴ τὸν Δία, ἔδει γὰρ τὸ καὶ τὸ ποιῆσαι, καὶ τὸ μὴ ποιῆσαι. εἶτα ἐξ ἐπεμβολῆς, οὐ καταστήσας, ἐπήγαγεν ἀσυνδέτως καὶ σφόδρα ἐνδιαθέτως· πολλὰ ἂν ἔχοιεν εἰπεῖν Ὀλύνθιοι —. καὶ τὸ ἐφεξῆς δὲ τοιοῦτόν ἐστιν· ἀλλὰ τί τούτων ὄφελος; εἶτ' ἐπήγαγεν ὁμοίως ἐξ ἀσυνδέτου, μὴ καταστήσας, σφόδρα ἐνδιαθέτως· ἕως ἂν σώζηται τὸ σκάφος — μάταιος ἡ σπουδή. Citat item Stobaeus p. 377, 38. REISK.

P. 128. v. 16. νὴ τὸν Δία κ. τ. λ.] Haec εἰρωνικῶς καὶ μιμητικῶς a Demosthene respondentur. WOLF. Immo responsio Oratoris incipit a verbis πολλὰ ἂν εἰπεῖν ἔχοιεν —. Sic etiam Bekkerus intellexit. SCHAEFER.

P. 128. v. 17. τὸ] Prius τὸ appendix Francofurtana omittit. REISK.

P. 128. v. 17. καὶ τὸ μὴ ποιῆσαι] Absunt ab Aug. secundo. REISK. Malim καὶ τὸ καὶ τὸ μὴ ποιῆσαι, quomodo citat Reiskius in Ind. Graecit. p. 353. extr. Etiam Augerus sic vertit. SCHAEFER.

P. 128. v. 17. πολλὰ ἂν εἰπεῖν ἔχοιεν — πολλὰ Φωκεῖς] Citat Tiberius p. 59. s. SCHAEFER.

P. 128. v. 18. νῦν] Omittit Tiberius. SCHAEFER.

P. 128. v. 18. προείδοντο] προείλοντο Paris. septimus. REISK. i. e. προὐσκέψαντο: quo sensu medii usus est legitimus. SCHAEFER.

---

*) Al. μή, quod praeferam. SCHAEFER.

P. 128. v. 20. πολλὰ Φωκεῖς] πολλὰ ἂν Φωκεῖς Aug. secundus. REISK. πόλλ' ἂν Φ. non displicet. Et sic statim malim πόλλ' ἂν τ. ἀ. ἔ. SCHAEFER.

P. 128. v. 21. ἀλλὰ τί τούτων ὄφελος αὐτοῖς;] Tiberius p. 60. sic scripta citat: ἀλλὰ τί τοῦτο ὄφελος τῇ πόλει; SCHAEFER.

P. 128. v. 21. ἕως — εἶναι] Citat Tiberius l. c. SCHAEFER.

P. 128. v. 21. ἕως γὰρ ἂν] Vulg. ἕως ἂν. Addidi γὰρ ex Aug. primo, cuius penes me magna est auctoritas. Verum ex praecepto Hermogenis modo [ad v. 16.] recitato debueram omittere. REISK. Adieci γὰρ, quod et adiiciunt codd. M. Cc. et Dd. AUGER. γὰρ omisit etiam Tiberius recteque delevit Bekkerus. Nam τὸ ἀσύνδετον huius loci, quem ut illius figurae exemplum Technici ponunt, in hoc ipso cernitur, quod sine particula vinciente, qualis est γὰρ, antegressis adhaeret. Quod cum non attendisset doctissimus Tiberii editor, haec passus est sibi excidere: „Ut in adlatis verbis inveniatur τὸ ἀσύνδετον, forte legendum: χρὴ ναύτην, κυβερνήτην, πάντα ἄνδρα." SCHAEFER.

P. 128. v. 21. σώζηται] i. e. σῶν ᾖ. SCHAEFER.

P. 128. v. 21. σκάφος] Vox propria orationis altius surgentis. SCHAEFER.

P. 128. v. 22. ἄν τε μεῖζον, ἄν τ' ἔλαττον ᾖ] Omisit Tiberius. SCHAEFER.

P. 128. v. 22. ναύτην] Pro ναύτας. Nec enim in nave singuli remiges sunt, ut gubernatores. WOLF.

P. 128. v. 22. καὶ κυβερνήτην] Absunt ab edit. P. Manutii. REISK.

P. 128. v. 23. πάντ' ἄνδρα ἐφεξῆς πρόθυμον εἶναι] πάντας ἑξῆς προθύμους εἶναι Paris. septimus, Harlei. Aug. primus et secundus, nisi quod hic ἐφεξῆς dat. Hermogenes Aldinus p. 264, 14. ed. Crisp. dat πάντα ἄνδρα ἑξῆς προθύμους εἶναι. REISK. προθύμους etiam Tiberius. ἑξῆς προθύμους Bekker. Bene. Sic ἑξῆς πάντα p. 722, 29. SCHAEFER.

P. 128. v. 25. ἀνατρέψῃ] Non mirer, si malis ἀνατρέψει. SCHAEFER.

P. 128. v. 25. τοῦτο] Male iungit antecedentibus Augerus. SCHAEFER.

P. 128. v. 26. ἡμεῖς] Ita et Harlei. ὑμεῖς edit. Wolf. REISK.

P. 128. v. 27. σῶοι] σῷοι Bekker. SCHAEFER.

P. 128. v. 28. κάλλιστον, τί ποιῶμεν; πάλαι —] Bekkerus sic interpunxit: κάλλιστον. Τί ποιῶμεν, πάλαι —. ubi ad καὶ ἡμεῖς τοίνυν subaudias tale quid: οὕτω ποιήσομεν, εἴ γε σωφρονοῦμεν. Vere, ut opinor. SCHAEFER.

P. 128. v. 28. ποιῶμεν] ποιοῦμεν Aug. primus, Harrison. REISK.

P. 128. v. 29. ἂν ἴσως ἐρωτήσων] Ut ἂν cum futuro indicativi interdum construitur (conf. F. A. Wolf. ad Demosthen. Leptin. p. 343.), ita etiam cum futuro participii. περὶ Ῥοδίων ἐλευθερ. p. 196. l. 7. s. ἴσασι γὰρ οὐδένας ἄλλους πάλιν εἰς ἐλευθερίαν τὰ πράγματ' ἂν ἐπανάξοντας. ὑπὲρ Μεγαλοπολ. p. 204. l. 22. εἰ δὲ τοὺς βοηθήσοντας ἂν ἡμῖν ἐπ' αὐτὸν ἐχθροὺς κτησόμεθα, οὐχ ἕξομεν συμμάχους. de Cor. p. 284. l. 17. ὡς οὐδ' ἂν εἴ τι γένοιτο, ἔτι συμπνευσόντων ἂν ὑμῶν καὶ τῶν Θηβαίων. BREMI. Add. not. ad Phalar. p. 90. Res indaginis est altioris necdum mihi videtur ad liquidum perducta. Nostro loco ἂν ἴσως iuncta puto ἐκ παραλλήλου seorsumque intelligenda: ut ἂν non oporteat referri ad ἐρωτήσων. Conf. not. ad Sophocl. Oedip. T. 523. ad Oedip. C. 965. 1076. De ceteris locis Demosthenis agam, ubi ordo commentandi ad illos me deduxerit. In Pseudo-Phalaride vide ne sit scribendum ἀπολομένῳ. SCHAEFER.

P. 128. v. 29. ἴσως] Abest a Paris. quinto et septimo, Aug. secundo et Bavar. append. Francofurt. Aldina Taylori. REISK.

P. 128. v. 29. ἐρῶ καὶ γράψω] *referam et auctor ero.* WOLF.

P. 129. v. 1. καὶ—δὲ] V. Bremius ad p. 32, 22. SCHAEFER.

P. 129. v. 1. ἂν] ἐὰν Paris. quintus et septimus. REISK. Scrib. ὥστ' ἐάν. SCHAEFER.

P. 129. v. 1. χειροτονήσατε] Vulg. χειροτονήσετε. χειροτονήσατε Aug. primus et secundus, Aldina Taylori et Harlei. quod praetuli. REISK. χειροτονήσετε male revocavit Augerus. SCHAEF.

P. 129. v. 2. καὶ χρήμασι] Vulg. χρήμασι. καὶ χρήμασι Aug. primus. Copulam addidi. REISK. καὶ addidi assumptum ex codd. K. et M. AUGER.

P. 129. v. 2. καὶ στρατιώταις] καὶ τοῖς στρατιώταις Paris. quintus et septimus. Loco καὶ est δὲ in Aug. secundo. REISK.

P. 129. v. 3. δουλεύειν δήπου] Invertit Aug. primus. REISK. δή που δουλεύειν Bekker. SCHAEFER.

P. 129. v. 5. οἱ ἄλλοι] οἱ ἄλλοι Ἕλληνες Aldina Taylori. REISK.

P. 129. v. 5. ὑμῖν] ἡμῖν Paris. quintus. REISK. Recte ἡμῖν Bekker. Hoc loco facere non possum, quin memoriam Seumii recolam, clari inter nos scriptoris hodoeporici nec contemnendi poëtae, quem ego puer habui condiscipulum et familiarem. Is, ut erat Graecarum litterarum et studiosissimus neque imperitus, Demosthenis Philippicas diligenter lectitans, quo tempore Galli Germanos premebant iugo servitutis durissimo et ignominiosissimo, Reiskianae margines complebat annotationibus, quibus et priscum Graeciae statum cum hodierno Germaniae componeret*),

*) V. Wolfium supra p. 381. Atque etiam posteri amplissimam habebunt materiam sua tempora cum Philippicis conferendi: necdum enim Machaon exstitit, qui ulcera inveterata sanaret. SCHAEFER.

et vero virus irarum evomeret in Napoleonem eiusque satellites. Fuit hoc exemplar Corporis Oratorum Reiskiani penes Carolum Beierum, Professorem Lipsiensem: nunc, ut audire memini, possidet Franciscus Göllerus, Gymnasii Colon. Agripp. Professor. Beierus igitur mihi narravit, Seumium h. l. ὑμῖν mutasse in ἡμῖν. Scilicet generosum hominis optimi pectus ferre non poterat, ut Demosthenes exclusus videretur societate eorum, quibus ipse diceret ἀγωνιστέον εἶναι ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας, ἂν ἅπαντες οἱ ἄλλοι δουλεύειν συγχωρήσωσιν. Ave, pia anima! SCHAEFER.

P. 129. v. 5. γ'] Abest a Parisino quinto, appendice Francofurtana. REISK.

P. 129. v. 6. πάντα αὐτοὶ παρασκευασάμενοι] Vulg. πάντα παρασκευασάμενοι. πάντα αὐτοὶ παρεσκευασμένοι Harlei. πάντα αὐτοὶ παρασκευασάμενοι Paris. septimus, Aug. primus et secundus, Aldina Taylori. αὐτοὶ addidi. REISK. Adieci αὐτοὶ ex auctoritate codicum K. M. et Ee. AUGER. παρεσκευασμένοι Bekker. SCHAEFER.

P. 129. v. 6. τοῖς Ἕλλησι φανερὰ] Pro Ἕλλεσι Ἕλλησι emenda librariorum vitium. OBSOP. φανερὰ τοῖς Ἕλλησι Aug. primus, Harlei. Aug. secundus dat φανερὰν. Quod si verum est, deest aliquid, e. c. τὴν ὑμετέραν [ἡμετέραν] προθυμίαν aut παρασκευήν. Pro Ἕλλεσι, quod in Aldino suo se ait reperisse Obsopoeus, emendat Ἕλλησι, ut vulgatum est. Ego vero hoc ipsum in Aldino meo reperi. REISK.

P. 129. v. 7. καὶ] Deest Harrison. REISK.

P. 129. v. 7. ταῦτα] ταυτὰ Aug. primus. REISK.

P. 129. v. 8. πανταχοῦ] πανταχῇ Paris. tertius. REISK. Vulg. πανταχοῦ. Praetuli πανταχοῖ, quod dant codd. O. P. et Ss. AUGER. πανταχοῖ etiam Bekker. SCHAEFER.

P. 129. v. 10. εἰς Ῥόδον, εἰς Χίον] εἰς Χίον, εἰς Ῥόδον Harrison. REISK.

P. 129. v. 10. ὡς βασιλέα] εἰς βασιλέα Harrison. REISK.

P. 129. v. 10. οὐδὲ γὰρ τῶν ἐκείνῳ συμφερόντων κ. τ. λ.] Plutarchus indicat, Demosthenem fuisse suspectum, quasi largitionibus a rege Persarum Philippi successus metuente corruptus Athenienses contra Macedones concitaret. Sed fieri potuit, ut ideo Demosthenes Philippo se opponeret, quod, quo potentior, Persico imperio subacto, fieret, tanto magis in Graecos grassaturum provideret: idque ipse comprobavit eventus, contra quam putavit Isocrates. Quanquam huius fidelissimis consiliis neque Philippus neque Graeci paruerunt. WOLF.

P. 129. v. 12. ἐὰν] ἂν Harrison. REISK.

P. 129. v. 12. μὲν] Pro μὴ legendum videtur μὲν. OBSOP. μὴ Paris. tertius. Et sic quoque legi in Aldino suo testatur Obso-

P. 130. v. 10. ὃ] ἃ Paris. quintus et octavus, Aug. primus et secundus, Aldina Taylori. REISK. Pluralis non displicet. SCHAEFER.

P. 130. v. 10. καθεδεῖται] καὶ δεῖται Aug. tertius. REISK.

P. 130. v. 11. μηδὲν] οὐδὲν Paris. septimus. REISK.

P. 130. v. 11. αὐτὸς] Ita et Harrison. et Harlei. ἄντις (sic) dat edit. Wolf. REISK. Pro ἄν τις in vulgata legi αὐτὸς, quod habent libri ceteri. AUGER.

P. 130. v. 11. ποιήσῃ] ποιήσει Aug. primus, Bavar. appendix Francofurtana. REISK. Codd. N. Rr. Ss. legunt ποιήσει. Cod. P. habet ποιήσῃ scriptum supra ποιήσει. AUGER. Ipse retinuit ποιήσῃ. ποιήσει Bekker., improbante Bremio ad p. 28, 6., me probante. SCHAEFER.

P. 130. v. 11. πρῶτον μὲν οὐ μήποθ' εὕρῃ] Vulg. πρῶτον μὲν οὐδὲ μή ποθ' εὕρῃ. πρῶτον μὲν οὐ μή ποθ' εὑρήσει Aug. primus. In Parisino quinto et Harlei. item est εὑρήσει, et eodem tendit ὑβρίσει, quod in Aug. secundo est, qui sic dat: πρῶτον οὐ μή ποθ' ὑβρίσει: quod vitium natum est ex errore pronunciationis ῡ cum β et ῆ cum ῑ permutantis. Harrison. dat εὕροι. οὐ pro οὐδὲ, quod est in edit. Wolf., dat etiam Harlei. Praetuli οὐ μήποθ'. *nescio, an nunquam inventurus sit eum, qui vices eius obire, eius partibus defungi haud recuset.* REISK. Vulg. οὐδὲ μή. Dedi οὐ μή ex codicibus N. et Cc. AUGER.

P. 130. v. 12. ποιήσοντας] ποθήσοντας Aug. secund. REISK.

P. 130. v. 12. πάνθ'] πάνθ' ἅμα Bekker. SCHAEFER.

P. 130. v. 12. ὅσα οὐ βουλόμεθα] ὅσα μὴ βουλόμεθα Paris., secundus, tertius, quintus, septimus, Aldina Taylori. Vulgata est in Bavarico a secunda manu in margine adscripta: nam a prima manu erat ὅσα βουλόμεθα sine negatione. ὅσα οὐ μὴ βουλόμεθα Aug. tertius. REISK.

P. 130. v. 13. ἡμῖν] ὑμῖν Aug. tertius. REISK.

P. 130. v. 13. γενήσεται] γένηται Paris. tertius et octavus, Aug. primus, Harlei. REISK. V. Elmslei. ad Sophocl. Oed. T. 1075. SCHAEFER.

P. 130. v. 13. εἰ γὰρ ἦσαν — οὐκ εἰσίν] Haec verba omnia in vetusto exemplari defuere. OBSOP. Absunt item a Parisino secundo, a Bavarico, ab Aug. tertio, ab appendice Francofurtana. REISK. Uncis inclusit Bekker. Mihi videntur genuina, sed loco suo mota, quippe inserenda v. 12. post ποιήσοντας. SCHAEF.

P. 130. v. 13. εὕρηντ' ἂν] εὕροιντ' ἂν Paris. quintus. εὕροι ἂν Aug. secundus. εὕροιτ' [id est εὕροιτε] ἂν (*reperissetis eos dudum*) Harrison. REISK. Ne probes εὕροιτ'. SCHAEFER.

P. 130. v. 15. γε] Abest ab editt. Aldi et Feliciani. Sed addidit emendator Lessingianus et Harrison. REISK. Male omisit Auger. SCHAEFER.

P. 130. v. 15. ἡμᾶς] ὑμᾶς Aug. primus, Aldus, P. Manut. Sed Harrison. et Harlei. ἡμᾶς dant. REISK. ὑμᾶς Auger. SCHAEF.

P. 130. v. 16. ταῦτα] τοσαῦτα Aldina Taylori. REISK.

P. 130. v. 16. οἴομαι] νομίζω Aug. primus, Harlei. REISK.

P. 130. v. 17. ἂν τὰ πράγματα] ἂν πάντα τὰ πράγματα Harlei. Paris. quintus, septimus, octavus, Aug. primus, secundus, tertius, Bavar. Aldus, P. Manutius. Appendix Francofurtana et Aldina Taylori omittunt ἂν eiusque loco dant πάντα. ἂν ποτε τὰ Harrison. REISK. πάντα tot librorum auctoritate firmatum vix repudiem. SCHAEFER.

P. 130. v. 18. ἔχει] ἔχοι Harrison. REISK.

P. 130. v. 18. τούτων τι βέλτιον] τούτων τι βελτίω: κατά τι βελτίω. Sed malim τούτων τι βέλτιον. WOLF. τούτων τι βέλτιον etiam Harlei. τούτων βελτίω Paris. quintus. τούτων τι βελτίω Paris. secundus, Aug. tertius, Bavar. Felic. τι τούτων βέλτιον Aldina Taylori, Aug. primus. Wolfius coniecit, ut vulgatum est: et sic quoque est in appendice Francofurtana. REISK. Vulg. βελτίω. Emendavi βέλτιον ex codd. L. M. N. V. Cc. Dd. Ee. Cod. K. habet βέλτιον sine τι. O. dat βελτίω sine τι. AUGER.

P. 130. v. 20. δόξεις] δόξει Bekker. *) V. not. ad p. 74, 23. SCHAEFER.

P. 130. v. 20. συνενέγκοι] συνενήνοχε Aug. primus, appendix Francofurtana, Harrison. Harlei. Ald. Tayl. REISK. συνενέγκοι Atticis videtur magis placuisse. SCHAEFER.

Clausula haec erat in Bavarico: κατὰ Φιλίππου Β. |Η||Δ|ΔΔΔ. (580.) Tum sequebatur κατὰ Φιλίππου Γ. incipiens a verbis Καὶ σπουδαῖα νομίζων, quae est in editis omnibus quarta. Verumtamen huius orationis, in titulo *tertiae* appellatae, clausula haec erat: κατὰ Φιλίππου Δ. In Augustano tertio haec legitur clausula: ΓΙ|Δ|ΔΔΔΔ κατὰ Φιλίππου δ. ΓΙ|Δ|. Videantur haec sic distinguenda, ut tertiae Philippicae versus 590 imputentur, quartae 550. Verumtamen in fine Philippicae quartae rursus alia clausula legitur: κατὰ Φιλίππου ΓΙΗΔΔΔΗ. (638.) Non concilio haec inter se. REISK.

*) Monendi sunt lectores, me in notis ad Demosthenica scribendis hucusque usum esse sola Philippicarum editione, quam vir praestantissimus Berolini 1816. evulgavit. Cupidissime exspecto Anglicam totius Demosthenis. Haec simulac in manus meas venerit, quae ei bona inesse plurima omnes auguramur, cum lectoribus non minus diligenter, quam quomodo in Philippicis factum est, deinceps communicabo. SCHAEFER.

ANNOTATIONES AD ARGUMENTUM PHILIPPICAE QUARTAE.

P. 130. v. 1. *Καὶ οὗτος*] Pro *Καὶ οὗτος* nostrum *Καὶ οὗτος ὁ λόγος* habuit. OBSOP. *Καὶ οὗτος ὁ λόγος* Paris. quintus et septimus. Sed a Gonvill. duo vocabula *ὁ λόγος* absunt. REISK. Addidit Auger. Recte, ut puto. SCHAEFER.

P. 130. v. 1. *τῷ φθάνοντι*] *τῷ φθάσαντι* Paris. quintus et septimus. *τῷ τρίτῳ* Aug. secundus. REISK. Codd. Q. U. Dd. et Ee. *τῷ φθάσαντι*. AUGER. Hoc videtur genuinum. Participium *ὁ φθάσας* sic usurpatum citerioris est Graecitatis. SCHAEFER.

P. 130. v. 2. *πολίτευμα*] urbanum sive domesticum consilium. Verbalia in *μα* fere significant unum aliquod factum aut unam rem, ut *στρατήγημα*, *κατόρθωμα*, *πανούργημα*, *ἀνδραγάθημα*, *ποίημα*. WOLF.

P. 131. v. 3. *τοὺς*] *καὶ τοὺς* Paris. tertius. REISK.

P. 131. v. 5. *τὸν Περσῶν*] *τὸν τῶν Περσῶν* Gonvill. REISK.

ANNOTATIONES AD ORATIONEM PHILIPPICAM IV.

Quartam hanc Philippicam iure pro spuria primus, quod sciam, habuit Valckenarius Diatr. de Phil. p. 251. Virum summum secuti sunt F. A. Wolfius Proleg. ad Leptin. p. LX. Boeckhius de Oecon. polit. Athen. T. I. p. 195. 235. s. 466. Weiskius de Hyperb. I. p. 10. III. p. 33. Bremius in Symbol. Philol. Helvet. I. p. 28. Pro genuina aevo recentiori videntur habuisse Hemsterhusius ad Lucian. T. I. p. 264. Bip. et, quod vix exspectes a Valckenarii admiratoribus, Lennepius ad Phalar. p. 232. f. cum Wyttenbachio in Iulianeis p. 194. 214. ed. Lips. Nihi forte viri egregii compendio citandi usi sunt. SCHAEFER.

P. 131. v. 1. *Καὶ σπουδαῖα νομίζων κ. τ. λ.*] Hermogenes p. 309. *αἱ ταχεῖαι καὶ δι' ἐλαχίστου συμπλοκαί, οἷον· Καὶ σπουδαῖα*

νομίζων —. Aristides de D. C. p. 310. ἡ δὲ κατὰ περίοδον [scil. σύνθεσις], ἥτις ἐστὶ συντάξει κώλων καὶ κομμάτων εἰς διάνοιαν ἀπηρτισμένη φράσις, οἷον· Καὶ σπουδαῖα νομίζων —. Schol. Hermogen. p. 384. ποιότητα πράγματος, οἷον ἐν ἐκείνῳ· Καὶ σπουδαῖα νομίζων —. et paulo post: συμπλέξας δὲ, οἷον· Καὶ σπουδαῖα νομίζων —. REISK.

P. 131. v. 1. σπουδαῖα] σπουδῆς ἄξια. ut Isocrates de pace: Ἅπαντες μὲν εἰώθασιν οἱ παριόντες ἐνθάδε ταῦτα μέγιστα φάσκειν εἶναι καὶ μάλιστα σπουδῆς ἄξια τῇ πόλει, περὶ ὧν ἂν αὐτοὶ μέλλωσι συμβουλεύειν. WOLF.

P. 131. v. 1. βουλεύεσθε] βούλεσθε appendix Francofurtana. REISK.

P. 131. v. 5. συνειλεγμένων] Ita et Harrison. συνειλελεγμένων ed. Wolf. REISK. Hoc Wolfianae monstrum, typothetae, ut apparet, foetus, Augerus religiose servavit. Indigneris, splendidam Augerianae chartam sordibus tam foedis conspurcatam esse. SCHAEFER.

P. 131. v. 5. οὐδέν ἐστιν — ἀφεστήκατε τῶν πραγμάτων] Citant Anecd. Bekk. p. 120, 5. SCHAEFER.

P. 131. v. 6. δυσκολώτερον] δυσκολώτατον ἀντὶ τοῦ δυσκολώτερον, ἤ, οὕτω δύσκολον, ἤ, τοῦτο πάντων ἐστὶ τὸ δυσκολώτατον. WOLF. Vulg. δυσκολώτατον. δυσκολώτερόν Paris. primus, Aug. secundus et tertius, Weimaranus, appendix Francofurtana, Felician. Correxi δυσκολώτερον. REISK. Pro δυσκολώτατον in vulg. legi δυσκολώτερον, quod et habent codd. K. M. R. Cc. Kk. Codd. N. et Q. dant δυσκολώτερον et supra δυσκολώτατον. AUGER. Etiam Anecd. Bekk. l. c. habent comparativum. SCHAEFER.

P. 131. v. 7. ὅτι ταῖς γνώμαις — τῶν πραγμάτων] ὅτι οὐ σπουδάζετε περὶ τὰ πράγματα. Supra: ἀπηρτημένοι καὶ ταῖς γνώμαις καὶ ταῖς παρασκευαῖς. WOLF. Locus est p. 43, 22. hic quidem Wolfio, ut oportebat, intellectus: quo magis mireris, virum egregium illic vertendo labi potuisse. V. not. ad l. c. SCHAEFER.

P. 131. v. 8. καὶ τοσοῦτον χρόνον σπουδάζετε] At nostrorum studentium utinam non multi Atheniensibus essent nequiores! Nam aut non intersunt praelectionibus, aut, si intersunt, non auscultant, sed vel dormitant, vel garriunt, vel aliud agunt, et ut audiant, parum curant, et quia non curant, non meminerunt. Quis ergo miretur, plerosque ἐπὶ Μανδραβούλῳ προχωρεῖν; Quis non indignetur, doctorum virorum loca et dignitates ab istis fucis ac potius crabronibus occupari? WOLF.

P. 131. v. 10. ἣν προσαγγελθῇ] ἢ προσαγγελθῇ Aug. primus. ἣν παραγγελθῇ Bavar. Aug. tertius. εἰ παραγγελθῇ index Ald. ἣν ἀγγελθῇ appendix Francofurtana. ἣν παραγγελθῇ Aldina Tayllori. REISK.

P. 131. v. 13. Φίλιππος] ὁ Φίλιππος Aug. secundus. REISK.

P. 131. v. 13. ἀεὶ χρῆται] Vulg. χρῆται. ἀεὶ χρῆται Paris. quintus et septimus. Adverbium addidi. REISK. ἀεὶ addidi cum codd. Dd. et Kk. AUGER.

P. 131. v. 13. πλῆθος ἐστὶν, ὅσην] Vulg. πλῆθος, ὅσην. πλῆθός ἐστιν, ὅσην Aldina Taylori, Paris. primus, quintus, septimus, octavus, Aug. primus, Harlei. ὅσον Aug. tertius. Verbum addidi. REISK. ἐστὶν addidi cum codd. M. N. Q. R. Cc. Dd. Ee. Kk. AUGER.

P. 131. v. 15. οὐκ ἔνι ταύτης ἐκεῖνον ἐπισχεῖν] οὐκ ἔνεστιν, οὐχ οἷόν τ' ἐστί τινα ἐπισχεῖν Φίλιππον ταύτης τῆς πλεονεξίας. WOLF.

P. 131. v. 15. ἐκ λόγου] διὰ λόγου, λόγῳ. WOLF.

P. 131. v. 16. μηδ' ἀφ' ἑνὸς τῶν ἄλλων] ἀπὸ μηδενὸς τῶν ἄλλων. WOLF. Aliud est μηδ' ἀφ' ἑνὸς, aliud ἀπὸ μηδενός. V. Ind. Graec. ad Porsoni Hecub. p. 120. ed. tert. Lips. et not. ad p. 180, 22. SCHAEFER.

P. 131. v. 17. τοῦτο] Abest ab Harrison. REISK.

P. 131. v. 17. δύναιτό] γρ. δύναται Paris. secundus, quintus, septimus, octavus, Aug. primus, Harlei. Aldina Tayl. REISK.

P. 132. v. 1. οὐδ' ἀδικεῖν] οὐκ ἀδικεῖν Aug. primus. REISK.

P. 132. v. 2. περίεσμεν τῷ λόγῳ] τῇ δικαιολογίᾳ, τῷ δοκεῖν δικαιότερα λέγειν τῶν ἄλλων· ἀλλὰ μὴ, τῇ δεινότητι τῶν λόγων. Nam hic non de eloquentia praecipue agitur, sed de aequitate causae et iure reipublicae. WOLF.

P. 132. v. 2. ταῦτ'] τοῦτο Paris. primus et secundus, Aug. primus. REISK.

P. 132. v. 2. ἐκείνῳ φαύλως] ἐκείνῳ μὲν φαύλως Paris. quintus, septimus, octavus, Aug. primus, appendix Francofurtana, Aldina Taylori. REISK. Placet. V. not. sequ. SCHAEFER.

P. 132. v. 3. ἢ τῇ πόλει] τῇ δὲ πόλει Harrison. Paris. quintus et septimus, appendix Francofurtana, Aldina Taylori. REISK. Placet: videturque haec scriptura plurium esse librorum. SCHAEF.

P. 132. v. 5. λαβὼν μετὰ ταῦτα] μετὰ ταῦτα λαβὼν Harlei. REISK. Pro λαβὼν μετὰ ταῦτα in vulg. praetuli μετὰ ταῦτα λαβὼν ex codd. Cc. et Dd. AUGER. Ego quoque hunc ordinem praeferam. SCHAEFER.

P. 132. v. 5. μετὰ ταῦτα] Nescio qui fit, ut placere nolit. Num μέγα φρονῶν? an μεγαλαυχῶν? an μετὰ χαρᾶς? an μετὰ γαυρότητος? an μετὰ τάχους? REISK. Vel μετὰ ταῦτα intelligendum *per haec*, *inter haec*, i. e. interea dum vos verba serimus; vel forsan mutandum in μετὰ τάχους. AUGER. Male interpretatur, nec melius Reiskium ingenio hic mire indulgentem secutus solicitat. μετὰ ταῦτα, i. e. *post* has δικαιολογίας καὶ δημηγορίας. SCHAEFER.

P. 132. v. 5. πᾶσι — κινδυνεύσων] πᾶσι τοῖς οὖσιν ἑτοίμως κινδυνεύων, *in belli discrimen omnes fortunas et opes suas addu-*

cere nihil dubitans. WOLF. Dativus est neutrius generis, qui etiam doctos homines passim fefellit: omninoque frequens est lapsus Interpretum in casibus obliquis talium neutrorum. V. not. ad v. 18. Neutrum τοῖς οὖσι recurrit p. 138, 26. SCHAEFER.

P. 132. v. 6. κινδυνεύσων] κινδυνεύων Paris. tertius, Aug. tertius, Aldus. Sed vulgatam annotavit Aldina Tayl. REISK. κινδυνεύων Auger. Wolfium, opinor, secutus. Praestat futurum. SCHAEFER.

P. 132. v. 6. καθώμεθα] καθήμεθα Aug. primus, Harlei. Harrison. append. Francofurt. Ald. Taylori. REISK.

P. 132. v. 7. τὰ ἔργα] Philippi facinora. REISK.

P. 132. v. 7. τοὺς λόγους] titulos iuris a nobis iactatos. REISK.

P. 132. v. 8. παρέρχεται] διέρχεται Aldina Taylori, Bavar., sed cum superscripta vulgata. REISK. *praevertit.* Hoc est quod Demosthenes dicit, Athenienses ὑστερεῖν s. ὑστερίζειν τῶν ἔργων s. τῶν καιρῶν. SCHAEFER.

P. 132. v. 8. οἷς εἴπομεν] οἷς ἂν εἴποιμεν Paris. primus, quintus, septimus, Aug. primus. οἷς εἴποιμεν Harrison. οἷς ἂν εἴπομεν Harlei. REISK.

P. 132. v. 10. εἴποιμεν] εἴπωμεν Paris. quintus. REISK. εἴπομεν Auger. errore, ut videtur, typothetae. SCHAEFER.

P. 132. v. 10. ἔστι δὲ — δυνάμενα] ἀντὶ τοῦ, δύναται ταῦτα μηδένα [immo οὐδένα] σώζειν. Sic γ. Ὀλυνθ. ἀλλ' ἔστι ταῦτα τὴν ῥαθυμίαν ἑκάστου ὑμῶν ἐπαυξάνοντα. Sic in Euangelio: ἦν δὲ περιπατῶν ὁ Ἰησοῦς παρὰ τὴν θάλατταν. Sic et Cicero in Oratore: „Est (ut scis) quasi in extrema pagina Phaedri his ipsis verbis loquens Socrates." etsi τὸ *est* ἀντὶ τοῦ πεποίηται ἢ εἰσάγεται capi potest. WOLF.

P. 132. v. 11. οὐδὲν γὰρ — λέγειν] iuvat enim atrocitati orationis temperare: quamquam gravius et vehementius vos increpare licebat. REISK.

P. 132. v. 12. τοιγάρτοι] Indicat transitionem abruptam ab uno ad aliud. AUGER. Fallitur. Est συμπερασματικόν: docet enim Orator, quae ex illa Atheniensium ῥαθυμίᾳ consequantur. Ceterum talia, qualia hic legimus, τοιγάρτοι — παρεῖναι (v. 27.), Demosthenes, opinor, non erat scripturus. SCHAEFER.

P. 132. v. 12. τοιγάρτοι, διεστηκότων κ. τ. λ.] Citat h. l. Stobaeus p. 244, 10. REISK.

P. 132. v. 13. μέρη] Abest ab Aug. primo et Stobaeo l. c. REISK.

P. 132. v. 15. μηδενὸς] μηδένα Aldina Taylori. REISK.

P. 132. v. 17. οἴωνται] οἴονται Aug. primus, Harrison. REISK. οἴονται Auger. soloece. SCHAEFER.

P. 132. v. 18. ἐκείνου] Philippi. SEAGER. *Diar. Classic.* LII. p. 239. Immo ἐκείνου est generis neutrius: nam Orator loquitur

in universum. ἐκείνου, τοῦ ἄρχειν τῶν πολιτῶν ἐπιθυμεῖν. Eodem modo intellige δι' ἐκείνου v. 21. Seagerus autem Augerum secutus est, qui ἐκείνου hic, ut infra, de Philippo interpretatur. SCHAEF.

P. 132. v. 18. οἱ τυραννίδων καὶ δυναστειῶν ἐπιθυμοῦντες] Sintne haec verba pro epexegesi seu superenarratione ab ipso oratore addita, an e scholiis in textum irrepserint, in dubio relinquam. REISK. E scholiis in textum irrepsisse facile crederem, si haec scripsisset Demosthenes: nunc ab Oratore, siquidem talis homo dignus est qui orator dicatur, addita puto. SCHAEFER.

P. 132. v. 19. ἐπιθυμοῦντες, κεκρατήκασι] Mediam copulam καὶ interserit appendix Francofurtana. REISK.

P. 132. v. 21. ὑμετέρα] ἡμετέρα Paris. primus, secundus, septimus, Aug. primus, Weimaranus et Harrison. REISK. Hoc praeferam. SCHAEFER.

P. 132. v. 21. καὶ] Abest ab Aldina, sed addidit corrector et Lessingianus et Weimaranus: item Aug. tertio secunda manus adscripsit. REISK.

P. 132. v. 21. δι' ἐκείνου] V. not. ad v. 18. SCHAEFER.

P. 132. v. 22. πράγματα πράττεται] V. not. ad Rüdigeri Dissertat. p. 130. SCHAEFER.

P. 132. v. 23. πλείστῳ] μεγίστῳ Aldina Taylori, Paris. primus et octavus, Harlei. Aug. primus. πλείστῳ καὶ μεγίστῳ Paris. quintus et septimus. REISK.

P. 132. v. 23. τῷ τοὺς βουλομένους — ὑπὲρ αὐτῶν] οἱ βουλόμενοι λαμβάνειν χρήματα sunt proditores urbium: ὁ δώσων est Philippus: τὸ ὑπὲρ αὐτῶν intelligatur de iis, qui regnum affectant. WOLF.

P. 132. v. 23. τοὺς βουλομένους] γρ. τοῖς βουλομένοις index Lambini. REISK.

P. 132. v. 26. τούτου] ἐκείνου Aug. tertius: sed, hoc litura inducto, ab eadem manu vulgata est superscripta. REISK.

P. 132. v. 26. καταστρεφομένην] καταστρεψαμένην Harris. REISK.

P. 132. v. 26. ἐναντιουμένους] ἐναντίους Paris. primus, Aug. tertius: sed in huius margine vulgata est cum γρ. REISK.

P. 132. v. 28. ὑπολειπόμεθα] ἀπολειπόμεθα Aldina Tayl. Paris. primus, secundus, quintus, septimus, octavus, Aug. primus et secundus, Aldus et index Aldi, qui vulgatam dare voluisse videtur, P. Manut. appendix Francofurtana. REISK. Vulg. ὑπολειπόμεθα. Legi ἀπολειπόμεθα, quod habent universi fere codd. quos inspexi. AUGER. Probo ἀπολειπόμεθα. SCHAEFER.

P. 133. v. 1. ἀλλὰ μανδραγόραν πεπωκόσιν κ. τ. λ.] Citat h. l. Hermogenes p. 250, 9. referens ad τὰς τραχείας ἐννοίας, et

Aristides ad τοὺς ἀτόπους εἰκασμοὺς p. 266. orationem reddentes vehementem et concitatam. REISK.

P. 133. v. 1. μανδραγόραν] Sunt ista ὑπνωτικά, pleraque etiam ναρκωτικὰ καὶ δηλητήρια, nisi opportunis remediis mature illis occurratur. ὁ μανδραγόρας, sicut ὁ χάρτης, ὁ καταράκτης, ὁ μαργαρίτης, apud Latinos in foemineum genus transeunt. Descriptionem vide in Dioscoride Matthioli. WOLF. V. Anecd. Bekk. p. 280, 20. SCHAEFER.

P. 133. v. 2. ἐοίκαμεν ἀνθρώποις] Hermogenes Ald. p. 250, 9. (ed. Crisp.) dat ἐοίκατε μὲν ἀνθρώποις, referens ex antiquis libris geminam lectionem, alteram ἐοίκατε in secunda persona, alteram ἐοίκαμεν in prima. REISK.

P. 133. v. 5. τῶν ἐν αὐτῷ τῷ κινδυνεύειν ὄντων] Fortassis ad Lacedaemonios haec pertinent, quos oppugnaturus putabatur Philippus. Nam neque de Thebanis, neque de Thessalis, neque de Argivis, neque de Megalopolitis, de Megarensibus vero multo minus, οἵτινες οὔτε τρίτοι, οὔτε τέταρτοι, ἀλλ' οὔτ' ἐν λόγῳ, οὔτ' ἐν ἀριθμῷ, intelligenda videntur. Sed historiae fides sit penes auctorem. τὸ δὲ ἐν αὐτῷ τῷ κινδυνεύειν εἶναι est *in ipso discrimine versari, periculo esse proximum.* WOLF.

P. 133. v. 6. ἡμῖν] Ita et Harrison. et Harlei. ὑμῖν edit. Wolf. REISK. ὑμῖν Auger. Male. SCHAEFER.

P. 133. v. 6. ὑπὲρ τοῦ ποῦ συνεδρεύσουσι] *de concilii seu conventus loco*, id est, utrum ipsi Athenas, an nos alio una cum ipsis venire debeamus. WOLF.

P. 133. v. 7. συνεδρεύσουσι] συνεδρεύουσι Paris. primus et octavus, Aug. primus, Bavar., sed cum σ superscripto. REISK.

P. 133. v. 7. δὲ] γὰρ Aldina Taylori. REISK.

P. 133. v. 7. καθ' ἑαυτοὺς ἀμύνεσθαι] id est, μόνοι ἀμύνεσθαι, εἴτε Φίλιππον, εἴτε καὶ ἄλλους τινάς, τοὺς πολεμοῦντας αὐτοῖς. Nos minutias istas perpetuorum Graeciae tumultuum neque scire posse, neque indagare curiosius operae pretium esse existimo, cum nostra Germania, me vivente, toties tumultuata sit, ne quid de reliquis Christianis (si tamen hoc nomine digni sumus) regnis et provinciis dicam, ut eos tumultus omnes meminisse et recensere sit difficile. WOLF.

P. 133. v. 8. ὑμῶν] ἡμῶν Paris. primus, quintus, septimus, octavus, Aug. primus, P. Manut. et Harlei. REISK. ἡμῶν placet. SCHAEFER.

P. 133. v. 10. τοὺς] Abest a Paris. primo et Aug. primo. REISK. V. not. ad p. 102, 2. SCHAEFER.

P. 133. v. 11. ὑμῶν] ἡμῶν Paris. septimus. REISK.

P. 133. v. 12. ἴδῃ] εἰδῇ Paris. primus, quintus, septimus, octavus, Aug. primus, Stobaeus h. l. citans p. 246, 26. penes

quem adhuc aliae quoque sunt leves discrepantiae a vulgata. REISK. Probo εἰδῇ. Infra p. 136, 2. εἰδότα καὶ γιγνώσκοντα. Aeschines p. 44. Reisk. τοὺς νόμους γνῷ καὶ εἰδῇ τοὺς τῆς πόλεως. De quo loco Boissonadus ad Tiber. p. 55.: „Codex Coislinianus vocibus γνῷ καὶ caret, hocque adpictum habet scholium: εἰδῇ περισπωμένως ἀναγνωστέον ἀντὶ τοῦ ἐὰν γνῷ καὶ μάθῃ. Crediderim Aeschinem scripsisse tantum νόμους εἰδῇ, et e scholio marginali γνῷ καὶ irrepsisse." Non puto: nec scholium illud coniecturam viri doctissimi tuetur. SCHAEFER.

P. 133. v. 12. ὅτι ἡ καθ' ἡμέραν ῥαστώνη κ. τ. λ.] Sic Isocrates Nicocle: μηδενὸς ὀλιγωρεῖτε, μήτε καταφρονεῖτε τῶν προστεταγμένων, ὑπολαμβάνοντες, ὡς οὐ παρὰ ταῦτ' ἐστὶν, ἀλλ' ὡς παρ' ἕκαστον τῶν μερῶν ἢ καλῶς ἢ κακῶς ἕξον τὸ σύμπαν. WOLF.

P. 133. v. 13. ὥσπερ ἐν τοῖς] Vulg. ὥσπερ τοῖς. ὥσπερ ἐν τοῖς Paris. quintus, septimus, octavus, ed. Wolfii. Sed appendix Francofurtana omittit cum vulgata praepositionem. Hanc addidi. REISK.

P. 133. v. 13. κἂν] καὶ Paris. quintus et septimus, Bavar. Aug. secundus et tertius. REISK.

P. 133. v. 13. ἐφ' ἑκάστου] Vulg. ἀφ' ἑκάστου. ἐφ' ἑκάστου Paris. quintus, septimus, octavus, Aug. primus, appendix Francofurtana. Praetuli ἐφ' ἑκάστου, in unoquoque. REISK. Dedi ἐφ' ἑκάστου, quod et dant multi et optimi codd. AUGER.

P. 133. v. 14. τὴν αἴσθησιν] scil. τῆς ἀμελείας vel potius τῆς ζημίας. REISK.

P. 133. v. 15. Δορίσκον] Citat h. l. Harpocrat. v. Δορίσκος. REISK.

P. 133. v. 16. εἰρήνην] εἰρημένην Paris. quintus et septimus, Aug. primus. REISK.

P. 133. v. 18. Κερσοβλέπτην] De hoc contentiones sunt inter Aeschinem et Demosthenem, utrius ille culpa sit foedere Philippico exclusus. Vide τοὺς ἀντιπάλους λόγους καὶ τοὺς περὶ τῆς παραπρεσβείας. WOLF.

P. 133. v. 20. ὄντα ἕνα ὑμῶν] Vulg. ὄντα ὑμῶν. ὄντα ἕνα ὑμῶν Bavar. Aug. tertius. ἕνα addidi. REISK. Recte, opinor, delevit Auger. SCHAEFER.

P. 133. v. 20. ὑμῶν] ἡμῶν Harlei. REISK.

P. 133. v. 20. καὶ] Superscriptum in Aug. tertio a nova manu. REISK.

P. 133. v. 21. κατέσκαπτε] κατέσκαπται Paris. primus, quintus, octavus, Aug. primus, Harlei. κατέστραπτε index Aldi. REISK. Bene κατέσκαψε Auger. SCHAEFER.

P. 133. v. 21. Πορθμὸν] sinum, fretum. Hic proprium nomen videtur munitionis alicuius ad Chalcidensem Euripum. WOLF. τὸν πορθμὸν Aug. tertius. REISK.

P. 133. v. 22. ἐπετείχισεν] γρ. ἀπετείχισεν Paris. primus et septimus, Aldina Taylori, Aug. secundus, index Aldi. ἐπετείχιζεν appendix Francofurtana. REISK. V. Hemsterhus. ad Lucian. T. I. p. 264. Bip. SCHAEFER.

P. 133. v. 22. ὑμῖν] ἡμῖν Paris. septimus. REISK.

P. 133. v. 25. ἐπεστράφητε ἐπ' οὐδενὶ τούτων] Pro ἐπ' οὐδενὶ τούτων nostrum οὐδὲν τούτων habuit. OBSOP. ἐπεστράφητε οὐδὲν τούτων Aug. tertius, index P. Manutii. ἀπεστράφητε οὐδὲν τούτων index Aldi. Etiam Bavaricus et codex Obsopoei dant οὐδὲν τούτων sine praepositione. ἐπ' οὐδὲν τούτων dat appendix Francofurtana. REISK. οὐδὲν τούτων verum puto. τούτων, τοῦ Μέγαρα ἁλῶναι παρὰ μικρόν. De una re agitur. Anecd. Bekk. p. 145, 21. Ἐπιστρέφομαι: ἀντὶ τοῦ ἐπιμέλειαν ποιοῦμαι καὶ φροντίζω, μετὰ γενικῆς. SCHAEFER.

P. 133. v. 25. ἐνεδείξασθε] ἐπεδείξασθε Paris. primus et octavus, Aug. primus. REISK.

P. 133. v. 26. ταῦτα] τοῦτο Paris. secundus et tertius, Aug. tertius, Aldina Taylori. Utrumque dat Bavar. REISK.

P. 133. v. 26. Ἀντρῶνας ἐπρίατο] διὰ προδοσίας ἐκτήσατο. τὸ πρίασθαι, ὠνεῖσθαι, πωλεῖν, πιπράσκειν, προπίνειν, προδοτικὰ καὶ δωροδόκα ῥήματ' ἐστὶ παρὰ Δημοσθένει. Stephanus Ἀντρῶνα ἑνικῶς ponit πόλιν Θετταλίας, διὰ τὸ τοὺς τόπους ἀντρώδεις εἶναι, ἐξ οὗ καὶ παροιμία, Ἀντρώνιος ὄνος. WOLF. Citat h. l. Harpocrat. v. Ἀντρῶνας. REISK. Anecd. Bekk. p. 409, 11. Ἀντρῶνες: πόλις ἐν Θετταλίᾳ. V. Etymolog. M. c. 114. f. SCHAEFER.

P. 133. v. 28. καὶ] Abest ab Aug. secundo. REISK.

P. 133. v. 28. Φερὰς] Φέῤῥας. Alii uno ρ Φερὰς ὀξυτόνως. Unde Φεραῖος potius, quam Φεῤῥαῖος, apud Stephanum. Et Homerus: οἵ τε Φερὰς ἐνέμοντο παραὶ Βοιβηΐδα λίμνην. Videntur Graeci librarii τὸ ρ, ut Germanici scribae τὸ n solent, saepe sine causa geminare. WOLF. Φεῤῥὰς Aldus, P. Manut. et alii passim, quos insuper habui annotare. Harl. dat Φερὰς. REISK. Vulg. Φεῤῥὰς. Praetuli Φερὰς, et ita legunt plerique codd. quos mihi inspicere licuit. AUGER.

P. 133. v. 28. τὴν ἐπ' Ἀμβρακίαν ὁδὸν] Hanc eius expeditionem legatione Peloponnensi fuisse impeditam, in fine 3. Philippicae scripsit. WOLF.

P. 134. v. 1. τὰς ἐν Ἤλιδι σφαγὰς] De Eleis caedibus credamus Demostheni, ut et de aliis minutis et parum celebratis aut amissis historiis. WOLF.

P. 134. v. 1. ἄλλα μυρία] V. Krüger. ad Dionys. Halic. Historiograph. p. 145. SCHAEFER.

P. 134. v. 1. ἐξαριθμήσωμαι] Adverte usum aoristi medii. SCHAEFER.

P. 134. v. 3. ἐπιδείξω] δείξω simplex Bavar. Aug. tertius, appendix Francofurtana. REISK.

scriptum supra τοσούτοις: Dd. iungit haec duo sic, τοιούτοις οὖσι καὶ τοσούτοις. AUGER. Non spernam τοιούτοις οὖσι καὶ τοσούτοις. SCHAEFER.

P. 135. v. 1. γένηται] γένοιτο Paris. quintus et septimus. Inverso dat ordine appendix Francofurtana κύριος γένηται. REISK.

P. 135. v. 2. πολλὰ δ' ἂν γένοιτο ἀνθρώπῳ] Paris. primus et octavus et Aug. primus dant ἃ πολλὰ γένοιτ' ἂν ἀνθρώπῳ, item Harlei., nisi quod hic ἂν omittit. Annotator in Taylorana post πταῖσμα, quod reliquit nil mutatum, addidit ἃ, reliquens item δὲ pone πολλά. REISK. ἃ πολλὰ γένοιτ' ἂν ἀνθρώπῳ legimus p. 100, 3. SCHAEFER.

P. 135. v. 6. κωλῦσαι] Reisk. et Auger. κωλύσαι. SCHAEFER.

P. 135. v. 7. τὸν] Abest a Paris. primo et octavo, item Aldina Taylori et Harlei. Eius loco est τὰ in Paris. quinto, octavo et Aug. primo. REISK. Articulus τὸν abest etiam p. 100, 6. SCHAEFER.

P. 135. v. 7. ἄρχειν] ἄρχουσι Bavar. REISK.

P. 135. v. 9. οὐκ οὖν] παροξυτόνως μὲν ἀρνητικόν, περισπωμένως δὲ καταφατικόν. WOLF. Auger. cum Wolf. οὔκουν, quomodo p. 100, 8. Ad sensum nihil interest, οὔκουν an οὐκ οὖν scribas. V. Anecd. Bekk. p. 57, 13. SCHAEFER.

P. 135. v. 9. ὑμῶν] ὑμῖν Paris. primus, quintus, septimus, Aug. primus et Harlei. REISK.

P. 135. v. 10. ἐφεδρεύειν] ἔφεδροι, auctore Luciano, dicebantur athletae, qui integri succedebant in Olympico certamine defatigatis. Hinc ducta est haec metaphora significans, ὅτι οἱ Ἀθηναῖοι καταγωνίζεσθαι ἐπιχειρήσουσι Φίλιππον δυστυχήσαντα. WOLF. Ut Demosthenico hoc loco utitur Wyttenbachius in Iulianeis p. 194. ed. Lips. rectius usurus illo p. 100, 10. SCHAEFER.

P. 135. v. 11. τοῦτο δεῖ] Vulg. τούτου δεῖ χάριν. διὰ τοῦτο δεῖ Harlei. Paris. octavus, Aug. primus. τοῦτο δεῖ (siue διὰ et sine χάριν] Bavaricus in texto, sed vulgata est in eius margine. διὰ τούτου (sic) Aldina Tayl. Correxi τοῦτο δεῖ [scil. sive ποιεῖν, sive ὑπολαμβάνειν]· ἐχθρὸν etc. REISK. Reiskiana post δεῖ interpungit signo coli. τούτου δεῖ χάριν Auger. Aut hoc probandum, aut, quod malim, διὰ τοῦτο δεῖ. V. p. 100, 12. SCHAEFER.

P. 135. v. 11. τῆς πολιτείας] Articulus abest ab Aug. primo. REISK.

P. 135. v. 12. δημοκρατίας] δημοκρατείας Ald. P. Manut. REISK. Usitatior nostra scriptura. In Xenophontis Memor. IV. 6. 12. pro πλουτοκρατίαν Stobaeus dat πλουτοκράτειαν. SCHAEFER.

P. 135. v. 13. κατασκευάζεται — παρασκευάζεται] V. not. ad p. 100, 17. SCHAEFER.

intelligeretis, non decernendum, sed gerendum esse bellum. τὸ ὅτῳ capi potest τελικῶς, ἀντὶ τοῦ ἐφ' ᾧ, ἢ ἵνα μή. Ego verti: *id enim eorum est, qui detrectandi belli causam quaerunt, non qui ea, quae sunt ex usu reipublicae, agere decreverunt* *). Quae interpretatio si cui displicet, reponat: *est, cum quo bellum geratis, quaerere;* quae sententia magis consentit cum iis, quae sequuntur. WOLF. Vulg. ἔστιν ὅτῳ μὴ πολεμήσετε λαβεῖν οὐ βουλομένων. ἔστι λαβεῖν ὅτῳ πολεμήσετε βουλομένων (detracta utraque negativa) Paris. primus, Aug. primus, Harl. ἔστιν ὅτῳ πολεμήσετε λαβεῖν βουλομένων edit. Wolfii. μὴ abest ab edit. Feliciani, sed eius index consentit vulgatae. Prima manus in Aug. tertio dederat μὴ, sed postmodum nescio quis erasit, sic tamen, ut primae literae vestigium satis adhuc appareat. Ab eodem abest οὐ quoque, quod οὐ abest item a Parisinis tertio, quinto, septimo et octavo, item a Bavarico, ab editt. Aldi et P. Manutii. Pro πολεμήσετε est in Aug. tertio πολεμήσεται crebro errore. Aldina Taylori sic dat: τοῦτο μὲν γάρ ἐστι ὑπολαβεῖν (sic) ὅτῳ πολεμήσετε βουλομένων. Expunxi ambas particulas infitiantes. *nam hoc hominum foret quaerentium aliquem, in quem arma sua convertant.* REISK. Ante πολεμήσετε addidi μὴ acceptum ex codd. L. O. P. Q. V. X. Y. Ss. et Fel. Cod. Y. habet etiam οὐ ante βουλομένων, quod οὐ D. et U. habent sine μή. AUGER. Augerus sequi debebat Reiskium. SCHAEFER.

P. 136. v. 5. ἔστιν — βουλομένων] Eadem constructio Adversus Leptinem p. 457. l. 11. ἐγὼ δ', ὅτι μὲν τινῶν κατηγοροῦντα πάντας ἀφαιρεῖσθαι τὴν δωρεὰν τῶν ἀδίκων ἐστίν, ἐάσω. SEAGER. *Diar. Classic.* LIII. p. 47. Nonnihil ille locus a nostro differt: τῶν ἀδίκων enim neutrius est generis. Sed Seagerus videtur pro masculino habuisse: quod si Orator voluisset, scripsisset τῶν ἀδικούντων, quomodo nonnulli dederunt, non illi quidem perperam, ut egregio Leptineae editori visum est, (nam scriptura per se spectata optime habet,) sed minus certa librorum auctoritate. Vid. not. ad Dionys. Halic. de C. V. p. 111. SCHAEFER.

P. 136. v. 7. εἰ — Καρδιανοῖς ἐβοήθει] ὑποθετικῶς haec accipienda sunt omnia. Colligit enim e praesenti Atheniensium consuetudine, quid tum facturi fuissent. WOLF.

P. 136. v. 10. ὁ δ' ὁμοίως] Verba haec absunt ab edit. P. Manut. REISK.

P. 136. v. 10. οὐ γράφοντος Ἀθηναίων οὐδενὸς] γράψοντος Paris. septimus. Ἀθηναίων abest ab Aug. primo. οὐ γράψαντος ἡμῶν τῶν Ἀθηναίων οὐδενὸς farrago Wolfiana, quod minus recte acceptum minusque fideliter traditum videtur e margine Lutetianae, qui margo ἡμῶν affert e Parisino primo, nulla certa

*) Eodem modo, paucis verbis mutatis, Augerus vertit. SCHAEFER.

nota addita, unde intelligeretur, quo id pertineat. Videtur in illo primo codice Parisino pro *Ἀθηναίων* fuisse *ἡμῶν*. Idem margo e Parisino quinto affert *τῶν Ἀθηναίων*. Has duas diversas utique diversorum codicum lectiones Wolfiana farrago in unam colliquavit. In Bavarico super *οὐδενὸς* scriptum est *ἡμῶν*. In Aug. primo est *οὐ γράφοντος οὐδενὸς ἡμῶν πόλεμον*, quod idem in Harlei. quoque est. Aldina Taylori sic dat: *ὥσπερ οὐ νῦν γράφοντος οὐδενὸς ὑμῶν πόλεμον*. REISK. Malim *οὐ γράψαντος ἡμῶν οὐδενός*. SCHAEFER.

P. 136. v. 11. *οὐκ ἀνηρπασμένος ἂν ἦν*] Scilicet *εἰς τὸ δεσμωτήριον, ἢ ἐκβληθεὶς τῆς ἐκκλησίας*. Postea [p. 139, 25.] *ἀνάρπαστος* (pro quo alii legunt *ἀνάσπαστος*) *γέγονεν* utitur de eo satrapa, qui ad dicendam causam revocatur e provincia, aut fortasse captivus abducitur et ad poenam rapitur: quod et nomini et rei magis convenit. Et apud Herodianum *τινὰς ἀναρπάστους ποιεῖν*, *revocare e provincia*. Quod Suidas habet, *οἱ ἀνάρπαστοι, οἱ ἀμύητοι, οἷς ὄργια καὶ τελεταὶ οὐκ ἐγένοντο*, huic loco alienum est. *) Apud Plutarchum *Ῥωμύλος ἀνηρπασμένος εἰς θεούς*, *raptus ad deos*, id est, *ἀποθεωθείς*, in bonam partem. WOLF. *οὐκ ἂν ἀνηρπασμένος ἦν* Aug. primus. *ἂν* abest a Parisino primo. *οὐκ ἂν ἡρπασμένη* (sic, si recte exscriptum est) *ἦν* Harlei. REISK.

P. 136. v. 11. *ταῦτα*] Abest a Bavarico et Aug. tertio. REISK.

P. 136. v. 12. *δι' αὐτό γε τοῦθ'*] Vulg. *διὰ τοῦτο*. *δι' αὐτό γε τοῦθ'* Paris. primus, Aug. primus, Aldina Taylori: quod praetuli. *διὰ τότε τοῦτο* **) Harlei. REISK. Idem quod Reiskius dare voluit Augerus, sed typothetae negligentia in eius editione deest praepositio. „Vulgo" inquit „*καὶ διὰ τοῦτο ἅπαντες*. Dedi ut legitur iuxta multos et optimos codd." SCHAEFER.

P. 136. v. 12. *ἂν*] Abest a Bavarico et Aug. tertio, appendice Francofurtana. *ᾐτιῶντο τὸν αὐτὸν* Aldina Taylori. REISK.

P. 136. v. 12. *αὐτὸν*] Abest ab Aug. tertio, Bavarico, appendice Francofurtana. REISK.

P. 136. v. 15. *μισήσετε*] *γρ. μισήσεσθε* Paris. secundus. REISK.

P. 136. v. 16. *διασπάσασθαι*] *ἵνα διασπάσωνται αὐτούς*. *διασπάσασθαι* malo, quam *διασπάσεσθαι*. WOLF. Vulg. *διασπάσεσθαι*. *διασπάσασθαι* Paris. secundus, Aug. primus et tertius, Bavar. Aldina Taylori, Harleianus, quod praetuli. REISK.

P. 136. v. 16. *παραβαλεῖτε*] *παραβάλλετε* Aug. primus. REISK.

P. 136. v. 16. *μηδ' αὐτοὶ χειροτονήσαντες κ. τ. λ.*] Vult, ut ipsi Athenienses bellum decernant, idque ubi fecerint, ut ne

---

*) De illa Suidae glossa, quae etiam Wolfio imposuit, v. Ruhnken. ad Timaei Lexic. p. 37. coll. Anecd. Bekk. p. 406, 13. SCHAEFER.

**) I. e. *δι' αὐτό γε τοῦτο*, quod quomodo in illud transierit, Palaeographiae peritos doceri non oportet. SCHAEFER.

semetipsos calumnientur, neque dubitent, quin recte fecerint. WOLF.

P. 136. v. 17. ὑμῖν] ἡμῖν Aldus. REISK.

P. 136. v. 17. ἢ μὴ] εἰ μὴ Paris. primus et octavus. ἢ εἰ μὴ Paris. quintus et septimus. REISK.

P. 136. v. 17. ἡμᾶς] ὑμᾶς Paris. primus, quintus, septimus, octavus, Aug. primus, P. Manut. REISK. ὑμᾶς Auger. Neque mihi displicet. SCHAEFER.

P. 136. v. 18. πολεμεῖ] ποιεῖ index P. Manutii, Aug. secundus. REISK.

P. 136. v. 18. ἀμύνεσθε] Vulg. ἀμύνεσθαι. ἀμύνεσθε Paris. tertius, septimus, octavus, appendix Francofurtana, Aug. primus, index Aldi, Weimaranus, ed. P. Manutii, quae tamen vitiose τοῦτο dat pro τοῦτον. Praetuli ἀμύνεσθε (in imperat.). REISK.

P. 136. v. 20. τοῖς μὲν ἀμυνομένοις ἤδη] τοῖς ἐν Χεῤῥονήσῳ. WOLF. Diopithi et militibus eius in Cherroneso. SEAGER. *Diar. Classic.* LIII. p. 47.

P. 136. v. 20. ἤδη χρήματα] Duo haec vocabula desunt appendici Francofurtanae. REISK.

P. 136. v. 20. ὧν ἂν δέωνται] ὅσα δέονται Harleian. Paris. primus, septimus, octavus, Aug. primus. ὅσα ἂν δέωνται Aldina Taylori. REISK.

P. 136. v. 23. καὶ] Abest a Paris. primo et octavo, Aug. primo. REISK. Nec quisquam requirat: ut ex ultima littera antecedentis vocabuli natum videatur. SCHAEFER.

P. 136. v. 23. ὅσα εἰς πόλεμον] Scilicet ἀναγκαῖά ἐστιν, ἢ ἀνήκει. WOLF. V. Bos. Ellips. p. 32. Aelianus V. H. IV. 15. ὅσον ἐς τὸ ὑγιᾶναι. SCHAEFER.

P. 136. v. 23. γε] Abest a Parisino quinto. REISK. Recte adest. V. p. 47, 6. SCHAEFER.

P. 136. v. 23. ἐστὶν] ἔσθ' Aldus, P. Manut. Bavar. REISK. Bene ἔσθ' Auger. V. p. 47, 6. SCHAEFER.

P. 136. v. 25. Φίλιππον — θεοὺς] Φίλιππον δ' ἂν αὐτὸν οὐδὲν ἄλλο οἴομαι μὰ τ. θ. Aug. primus. Etiam Bavarico deest ἄν. Appendix Francofurtana omittit δέ. Aldina Taylori dat αὐτὸν οἴομαι οὐδ' ἂν ἄλλο. Φίλιππον δ' ἂν αὐτὸν οὐδὲν ἄλλο οἴομαι μετὰ τοὺς θεοὺς Harlei. REISK.

P. 136. v. 25. οἴομαι] Vulg. οἶμαι. Et sic Auger. SCHAEFER.

P. 136. v. 27. ἃ νῦν ποιεῖτε] Absunt a Bavar. et Aug. tertio, item appendice Francofurtana. REISK.

P. 136. v. 27. ποιεῖτε] Post h. v. videtur deesse ποιεῖτε δὲ τί; ecquid autem agitis, paratis? qui mores sunt vestri? Tum

in continenti respondens subiicit: nempe ὑστερίζετε. REISK. Ieiuno lacertisque defecto homini suam Reiskius δεινότητα impertit. SCHAEFER.

P. 136. v. 27. ὑστερίζετε, ἀναλίσκετε] Num legendum est ὑστερίζετε ἀναλίσκοντες? tametsi magnos facitis sumtus, in cassum tamen effunduntur et sero venitis, opportunitatibus temporum iam omissis. An transponenda sunt vocabula ἀναλίσκετε, ὑστερίζετε? REISK. Frustra laborat vir egregius corrigendo scriptorem, non librarios. SCHAEFER.

P. 136. v. 28. [ζητεῖτε]] Abest ab Aug. primo. ζητεῖτε, quod omnino expungendum videtur, uncis inclusi. Sententia haec est: cuicunque rempubl. vestram commiseritis, is vobis parum satisfacit, de eo queriminì. REISK. Quantocius uncos amove: et amovit Augerus. Quod Reiskio placet, si voluisset noster, scripturus erat: ὅτῳ ἂν παραδῶτε τὰ πράγματα, δυσχεραίνετε. SCHAEFER.

P. 137. v. 1. ὅπως] πῶς Paris. primus et octavus, Aug. primus, Aldina Taylori. REISK.

P. 137. v. 1. παύσεται] παύσετε Aug. tertius cum superscripta vulgata. REISK.

P. 137. v. 3. κατεσκευάσασθε] κατεσκευάσθε Paris. primus, Aug. primus. REISK.

P. 137. v. 5. ὑστερίσητε] ὑστερήσητε Bavar. REISK.

P. 137. v. 5. ἐὰν] ἂν Harlei. REISK.

P. 137. v. 6. παρασκευάζεσθε] παρασκευάζετε Aug. tertius cum vulgata superscripta. REISK.

P. 137. v. 6. τὸ δ' οὐχ οὕτως ἔχει] Quid si ἔδει; scilicet γενέσθαι. Aut certe ἀντὶ τοῦ, οὐ προσήκει ταῦθ' οὕτω γίγνεσθαι. WOLF. Index Lambini dat τὸ δ' οὐκ ὀρθῶς ἔχει. *das ist aber nicht recht; das ist aber verkehrt. prava et perversa haec est agendi ratio.* Subauditur τὸ πρᾶγμα. τὸ πρᾶγμα οὐχ οὕτως ἔχει, ὡς ὑμεῖς ὑπολαμβάνετε. *res ita non habet, ut vos opinamini.* *) — Circa hunc locum asteriscus est in Bavarico cum hac nota: ἀπ' ἐντεῦθεν ἕως τοῦ ἑτέρου ἀστερίσκου τοῦ λόγου περὶ τῶν ἐν Χεῤῥονήσῳ ἐπιγράφοντός **) ἐστιν. Eiusdem sententiae est notula eiusdem codicis ad p. 136, 19. adscripta: εἰς τὸν περὶ τῶν ἐν Χεῤῥονήσῳ κεῖνται. quo significatur, hunc eundem locum iam in oratione de rebus Cherrhonesi legi. REISK.

P. 137. v. 7. πώποτε] ποτὲ Paris. primus, quintus, septimus, octavus, Aug. primus. REISK. ποτὲ genuinum: nam sen-

---

*) Haec interpretatio sola probanda. Male etiam Augerus vertit: *At non ita agendum est.* SCHAEFER.

**) L. ἐπιγραφέντος. SCHAEFER.

tentia est universalis ac nullum non tempus complectitur. Tuetur etiam verus Demosthenes p. 101, 12. SCHAEFER.

P. 137. v. 10. ταμίας καὶ δημοσίους] Vulg. ταμίας δημοσίους. ταμίας καὶ δημοσίους Aldina Taylori, Paris. primus et septimus, Aug. primus, appendix Francofurtana. REISK. Copulam omisit Augerus: recte, ut opinor. V. not. ad p. 101, 16. SCHAEFER.

P. 137. v. 10. ὅπως ἔνι — γενέσθαι] Custodienda pecunia est, id est, providendum, ne duces aut quaestores aerarium depeculentur: id quod hodie oculati duces coecis (ut vocant) nominibus egregie facere norunt. Ita pecunia velut Euripus quidam exaestuat. Agricolae annonae, cives rerum venalium iniqua pretia statuunt: principes deglubunt utrosque exactionibus: bellum parant: spoliantur ducum et militum aucupiis: milites male parta peius perdunt. Sic pecunia redit ad cives et agricolas: et ab his iterum, quod non capit Christus, rapit fiscus: cuius ob infinitum luxum et rei familiaris neglectum inexplebilis est rapacitas. WOLF. Latine talia scribere et Wolfii aetate licuit et nostra licet: vernacule scripta notam censoriam extimescunt. Est hoc e bonis linguae Latinae, quae vulgus ignorat. SCHAEFER.

P. 137. v. 11. οὕτω ποιήσαντας] οὕτω δὲ ποιήσαντας: scilicet ὑμᾶς δεῖ. WOLF. Consulto si addidit δὲ, erravit. SCHAEFER.

P. 137. v. 11. ποιήσαντας] ποιήσοντας Aug. primus. REISK.

P. 137. v. 12. χρημάτων] πραγμάτων indices Aldi et P. Manutii. REISK. Hoc fortasse referendum ad ἔργων, quod mox sequitur. SCHAEFER.

P. 137. v. 15. ἂν δ' οὕτω ποιήσητε] δ' abest a Paris. primo, secundo, tertio, Aug. primo et secundo. ἂν οὕτως ποιῆτε Aldina Taylori. ποιῆτε Aug. primus, Paris. primus, Harlei. REISK.

P. 137. v. 16. καὶ τοῦτο ἐθελήσητε] Absunt ab Aug. secundo. Pro ἐθελήσητε in Paris. septimo et appendice Francofurtana est ἔλησθε. REISK.

P. 137. v. 16. ὡς ἀληθῶς] Augerus iungit sequentibus: perperam. SCHAEFER.

P. 137. v. 17. τῆς] τοῖς Paris. tertius et quintus, Harl. index Aldi. REISK. Dant τοῖς D. Ee. et Ald. var. Habent P. et Cc. τοῖς scriptum supra τῆς. Legitur apud K. μένειν ἐπὶ τοῦ τόπου Φίλ. Ita et M. in quo supra scriptum est τοῦ αὐτοῦ. AUGER.

P. 137. v. 17. αὐτοῦ] ἑαυτοῦ Paris. secundus et octavus. αὐτοῦ Bavar. REISK.

P. 137. v. 18. ἂν, ἴσως] Absunt ab appendice Francofurtana. REISK.

P. 137. v. 18. ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι] Desunt Harlei. REISK.

P. 137. v. 18. ὑμεῖς νῦν] Invertunt Aug. primus et Harlei. REISK.

P. 137. v. 21. φροντίσαι] Vulg. φροντίσει. ἂν φροντίσαι Paris. primus, quintus, octavus, Aug. primus, appendix Francofurtana. Praetuli οὕτως αὖ ἐκεῖνος φροντίσαι in optativo aor. 1. hoc ex auctoritate Augustani: αὖ vero addidi de meo sensu, reperiens eius loco in eodem Aug. ἄν. REISK. οὕτως ἐκεῖνος φροντίσει Auger. Perperam: futurum enim est φροντιεῖ. Nihilo magis probandum, quod Reiskius inseruit αὖ. Sed perplacet ἂν φροντίσαι. SCHAEFER.

P. 137. v. 22. ποῦ] ποῖ Paris. secundus, tertius, quintus, Aldina Taylori, Aug. secundus et tertius, Bavaricus, appendix Francofurtana. REISK.

P. 137. v. 22. εἰ δέ τῳ δοκεῖ ταῦτα κ. τ. λ.] ἐκ τοῦ περὶ τῶν ἐν Χεῤῥονήσῳ λόγου δεῦρο μετενηνεγμένα. WOLF.

P. 137. v. 22. ταῦτα] Abest ab Aldina Taylori. REISK.

P. 137. v. 23. καὶ πόνων πολλῶν] Absunt ab Aristide p. 262. Aldina Taylori dat καὶ πόνων ἄλλων πολλῶν. REISK.

P. 137. v. 23. δοκεῖ] Post δοκεῖ in edit. Wolf. haec inseruntur: ἀνάγκη γάρ, ἀνάγκη πόλλ' ἐκ τοῦ πολέμου γίγνεσθαι τὰ δυσχερῆ. Verum ab Harl. ea absunt. REISK. Habet etiam Auger. SCHAEFER.

P. 137. v. 26. ἐθέλῃ] θέλῃ Harlei. REISK.

P. 137. v. 27. δέοντα] δίκαια Paris. septimus. REISK.

P. 137. v. 27. ὑμῖν] Vulg. ἡμῖν. ὑμῖν Paris. quintus et septimus, Aug. secundus. REISK. ἡμῖν Auger. V. not. ad p. 101, 26. SCHAEFER.

P. 138. v. 1. ὡς, ἐὰν ἄγηθ'] ἕως ἂν ἄγηθ' index Aldi. REISK.

P. 138. v. 1. προήσθε] προῆσθε Aug. secundus. REISK. Proparoxytonon est etiam p. 101, 28. atque hic accentus Atticorum proprius dicitur. SCHAEFER.

P. 138. v. 3. τοὺς] Abest a Paris. secundo, Aug. primo et tertio et Harlei. REISK. V. not. ad p. 102, 2. SCHAEFER.

P. 138. v. 5. τῶν] Abest ab Harlei. REISK.

P. 138. v. 6. Ἕλληνας ἅπαντας] Invertit Bavaricus. REISK. V. not. ad p. 102, 3. SCHAEFER.

P. 138. v. 7. αὐτὸς τεθνάναι] αὐτὸς μὲν τεθνᾶναι Paris. primus, Aldus, P. Manut. Sed in Aldina Weimarana μὲν inductum est litura. REISK. Post αὐτὸς vulg. habet μὲν, quod expunxi ut inutile et omissum in universis fere quos inspexi codicibus. AUGER. τεθνᾶναι Reisk. et Auger. V. not. ad p. 102, 6. SCHAEFER.

P. 138. v. 7. εἰρηκέναι] ἑωρακέναι Weimaranus, appendix Francofurtana. REISK. Eadem varietas p. 102, 6. SCHAEFER.

P. 138. v. 8. λέγει—πείθει] λέγοι Paris. septimus et octa-

vus, item Harlei., qui iidem πείθοι quoque dant pro vulgato πείθει. REISK.

P. 138. v. 11. ἐάσωμεν ἐκεῖνον] Inverso ordine dat Harlei. ἐκεῖνον ἐάσωμεν. REISK. V. not. ad p. 102, 10. SCHAEFER.

P. 138. v. 13. τί ἀναδυόμεθα] Pro τί dant ποῖ Paris. septimus et octavus, item Aug. primus et tertius, Weimaranus, appendix Francofurtana, Harlei. Bavaricus. Aldina Taylori dat ποῖ (sic). Pro altero dat margo Lutet. ἀναβαλλόμεθα, tacito auctore. REISK. V. not. ad. p. 102, 12. SCHAEFER.

P. 138. v. 16. ᾗ] Post h. v. Augerus recte puncto distinxit. V. not. ad p. 102, 13. SCHAEFER.

P. 138. v. 20. τί] τι enclitice Paris. octavus. REISK.

P. 138. v. 23. ὅ] ἃ Paris. primus, tertius, septimus, octavus, Aug. primus, Harlei. Aldina Taylori. REISK. ἃ praestat: et sic p. 102, 20. SCHAEFER.

P. 138. v. 23. μήτε] μὴ Aug. primus. REISK.

P. 138. v. 23. γένοιτο, οὔτε λέγειν] γένοιτο οὕτω, μήτε λέγειν Aug. tertius. REISK.

P. 138. v. 25. διακεῖσθαι] δικεῖσθαι Bavaricus cum superscripta diphthongo οι pone secundam literam. REISK. Librarius aut voluit aut debuit α superscribere: nisi ipsius Reiskii legentis error est. Pervulgata huius litterae confusio cum diphthongo οι. SCHAEFER.

P. 138. v. 27. οὐδὲ πολλοῦ δεῖ] V. not. ad p. 100, 10. Post ἔχον minor ponenda distinctio. SCHAEFER.

P. 138. v. 27. γέ] Abest a Paris. primo, quinto, octavo, Aug. primo et Harl. REISK.

P. 138. v. 28. βουλεύσασθαι] βουλεύεσθαι Aug. primus. REISK.

P. 138. v. 29. ἀκούειν] Nescio an pone ἀκούειν desint haec pauca, μηδὲ βουλεύεσθαι, ob praemissa in continenti. REISK. Addidi iuxta Reiskii mentem μηδὲ βουλεύεσθαι, quod abest a vulgata evidenter male. AUGER. Non imiter. Talia in oratoribus ad logicam amussim non exigenda. Etiam mox p. 139, 7. 11. sola ἀκροᾶσθε et ἀκούετε leguntur. SCHAEFER.

P. 139. v. 2. ὥσπερ] Abest a Paris. quinto et septimo. REISK.

P. 139. v. 5. ὑμᾶς] ἡμᾶς Paris. secundus et septimus. REISK.

P. 139. v. 6. τοῦτο] ταῦτα Paris. primus et quintus, Harl. Aldina Taylori, Aug. primus. ταὐτὸ Bavaricus, sed cum vulgata superscripta. Post ποιεῖν τοῦτο videtur ἐπ' αὐτὸν deesse. REISK. Non deest. Sed si quis praeferat ταὐτὸ s. ταὐτά, vix repugnem. SCHAEFER.

P. 139. v. 6. ἐάν τι λέγῃ τις] Subaudi ἐπιτήδειον, vel χρήσιμον, vel tale quid. REISK. Hic sensus est ipsius τι: ut nihil tale subaudiendum sit. SCHAEFER.

P. 139. v. 8. καὶ παρασκευάζεσθε] Absunt a Paris. quinto et septimo, item Aug. tertio, Bavarico. Appendix Francofurtana quoque admonet, idque duobus locis, *in vetustis haec verba non esse*. In Aldina Taylori vocabula ἀκροᾶσθε καὶ παρασκευάζεσθε inclusa sunt uncis et adscriptum in margine: λείπει ἐν παλαιῷ. REISK. Duo haec verba fortasse malis deleta: ita enim aculeus vituperantis aliquanto altius penetrat. Sed v. quae statim sequuntur, χρῆσθαι τοῖς παρεσκευασμένοις. SCHAEFER.

P. 139. v. 8. βεβουλεῦσθαι] βουλεύεσθαι Paris. primus et octavus, Aug. primus, Harl. REISK.

P. 139. v. 10. τότε καιρὸς] Invertit Aug. tertius. REISK.

P. 139. v. 10. ἠθελήσατε] ἠθέλετε Paris. quintus et octavus, Aug. primus, Harl. REISK.

P. 139. v. 11. νῦν] Abest ab Aug. primo. REISK.

P. 139. v. 12. τοιούτων] Abest ab Aug. primo. REISK.

P. 139. v. 12. ἀνθρώπων] Abest a Paris. quinto, septimo et octavo, item ab Harl. REISK.

P. 139. v. 13. τοῖς ἄλλοις] τοῖς ἄλλοις ἀνθρώποις Paris. septimus et octavus et Harl. REISK.

P. 139. v. 13. πάντες ἄνθρωποι] Absunt a Paris. quinto et septimo et ab appendice Francofurtana. REISK.

P. 139. v. 16. διαφεύγει] Vulg. διαφέρει. διαφεύγει Paris. primus et secundus, Aug. primus, appendix Francofurtana, Aldina Taylori, Harl. διαφαίνει Weimaranus. Correxi διαφεύγει. *ne nunc quidem effugit*, h. e. ne nunc quidem fieri negatum neque serum est. REISK. διαφέρει Auger. „Pro διαφέρει" inquit „codd. K. M. N. Q. R. habent διαφεύγει. In cod. Cc. διαφέρει scribitur supra διαφεύγει. Intelligo διαφέρει δὲ οὐδὲ νῦν, *nihil autem interest etiam nunc fieri*, i. e. potest etiam nunc fieri." In versione scripsit: *sed neque nunc serum est.* Id vero est διαφεύγει, non διαφέρει. SCHAEFER.

P. 139. v. 17. ἁπάντων] Vulg. πάντων. ἁπάντων Paris. tertius. REISK. πάντων Auger. SCHAEFER.

P. 139. v. 21. οἷς] Videtur Thracas designare. REISK.

P. 139. v. 22. αὑτοῦ] ἑαυτοῦ Paris. primus et octavus, Harl. αὐτοῦ (cum leni) Paris. secundus, tertius, septimus, Bavar. REISK.

P. 139. v. 22. μισοῦσι καὶ πολεμοῦσι Φιλίππῳ] Observa diversae constructionis verba. WOLF.

P. 139. v. 23. ὁ πράττων καὶ συνειδὼς] Vide annotationes in Ulpianum. WOLF.

P. 139. v. 23. ἅπανθ', ὅσα] Vulg. πάνθ' ὅσα. ἅπανθ' ἃ Paris. primus et octavus. Etiam in Aug. primo et Harl. est ἃ, et in hoc altero etiam ἅπαντα. ἅπαντα ὅσα Paris. quintus et septimus. REISK. πάνθ' ὅσα Auger. SCHAEFER.

P. 139. v. 25. ἀνάρπαστος] Pro ἀνάρπαστος in nostro erat ἀνάσπαστος, eodem pene sensu. Idem quoque Aldus indicavit, sed non apposito asterisco. OBSOP. ἀνάσπαστος Harl. Paris. primus, quintus, octavus, Aug. primus et tertius, Bavaricus, Lessingianus, Weimaranus, appendix Francofurtana, indices Aldi et P. Manutii. REISK. V. not. ad p. 136, 11. ἀνάρπαστός praeferam. SCHAEFER.

P. 139. v. 28. διοικοῦντος] Num διοικήσαντος ob praemissum πράξαντος? REISK. Non puto. Antecessit ἡ πρᾶξις, sequitur ἡ διοίκησις eaque per tempus aliquod continuanda. SCHAEFER.

P. 140. v. 2. ὑμῶν] ἡμῶν Paris. octavus, Aug. primus, Harl. REISK. Placet. SCHAEFER.

P. 140. v. 2. ἀκούσαιτο] Vulg. ἀκοῦσαι. ἀκούσαιτο Aldus. Sed annotator in Taylorana syllabam extremam το punctulis subnotaverat. Harl. dat ἀκούσαι. Praetuli ἀκούσαιτο in medio. V. p. 139, 27. REISK. Bene Graecum ἀκούσομαι, non item ἠκουσάμην. V. not. ad p. 99, 2. et Dawes. Miscell. Crit. praefat. p. IV. ed. Kidd. SCHAEFER.

P. 140. v. 2. τὸν] Annotator in Tayl orana punctulis subnotaverat. REISK.

P. 140. v. 5. ἔσθ'] Pro futuro habet Augerus: perperam. V. not. ad p. 68, 26. SCHAEFER.

P. 140. v. 5. ἂν] εἰ Aug. primus, Aldina Taylori. REISK. Hoc fortasse non spernendum. Talibus quidem coniunctivis, qualis est ἐπίθηται, particula εἰ recte iungitur. SCHAEFER.

P. 140. v. 5. προτέροις] Pro πρότερος lego προτέροις. WOLF. Vulg. πρότερος. προτέροις Paris. primus, quintus, septimus, octavus, Aldina Taylori, Aug. primus, Wolf. e coniectura. πρότερον Paris. secundus. Praetuli προτέροις. Subaudi ἢ αὐτῷ. prius nobis, quam sibi, regi Persarum. REISK.

P. 140. v. 7. ἁπάντων] Abest a Paris. primo et octavo, item Aug. primo, Aldina Taylori et Harl. REISK.

P. 140. v. 7. οἴομαι] Vulg. οἶμαι. οἴομαι Paris. secundus, tertius, octavus, Aug. primus, secundus, tertius, Bavar. Aldina Taylori. REISK. οἶμαι Auger. SCHAEFER.

P. 140. v. 8. ὑμᾶς] Abest ab Aug. primo. REISK.

P. 140. v. 10. ἀβελτερίαν] Pro ἀβελτηρίαν lego ἀβελτερίαν per ε in tertia syllaba, quia fit ab ἀβέλτερος, ὁ τὰ βελτίω μὴ αἱρούμενος δι' ἀφροσύνην. Reprehendit Athenienses, qui dubitent superstitione quadam regi Persico esse supplices, cum (ut apud Thucydidem est) sit ἀνεπίφθονον παρὰ πᾶσιν ἀνθρώποις ὠφέλειάν τιν' εὑρίσκειν δεομένους. Et Terentius, Abs quivis, inquit, homine, cum opus est, beneficium accipere gaudeas. WOLF. ἀβελτηρία improbat etiam Toupius Opusc. Crit. I. p. 7. s. Hanc for-

mam Reiskius parum sibi constans servavit p. 372, 27. 373, 13. SCHAEFER.

P. 140. v. 10. ἠλαττώθητε] ἠλαττώμεθα Paris. septimus. REISK.

P. 140. v. 10. Ὁ δὴ βάρβαρος] Pro καὶ δὴ β. in nostro ὁ δὴ β. OBSOP. καὶ δὴ βάρβαρος. O. ὁ δὴ. β. Haec μιμητικῶς dicit. Est enim ἐξήγησις τῆς ἀβελτερίας. Quae est ista ἀβελτερία; quod dicitis, eum esse barbarum. Sed quid ad vos eius barbaries, si vobis prodest? Hoc si cui displicet, dicat esse concessionem. Est sane barbarus etc. sed prodesse potest. WOLF. Vulg. καὶ δή. ὅτι index Lambini. Pro καὶ dant ὁ, articulum praepositivum, Paris. primus, secundus, quintus, septimus, Aug. primus et tertius, Harl. Bavaricus, appendix Francofurtana, Aldina posterior, nam prior dat καὶ δή. Praetuli ὁ δὴ ob consensum librorum: nam illo non obstante maluissem dare ὁ δὲ βάρβαρος. Sic loqui solent stomachantes, non ὁ δὴ β. Haec materialiter accipienda sunt, conviciorum exempla, quae Athenienses in Philippum*) iactabant. REISK. Sine cunctatione scribendum Ὁ δὲ βάρβαρος. Et videtur δὲ in illo ipso καὶ latere. Conf. p. 582, 2. Τὸν δὲ βάσκανον, τὸν δὲ ὄλεθρον, κ. τ. λ. Alia ratio, quod mireris, placuit Seagero Diar. Classic. LIII. p. 48. „Legendum videtur" inquit „ὅτι δὴ βάρβαρος—. ὅτι habet index Lambini. τὴν ἀβελτερίαν (ὑμῶν λεγόντων), ὅτι δὴ βάρβαρός (ἐστιν ὁ Περσῶν βασιλεὺς) καὶ κοινὸς ἅπασιν ἐχθρός; auxilioque eius adversus Philippum uti nolentium. Recte dicit Wolfius, ὁ δὴ βάρβαρος κ. τ. λ. esse ἐξήγησιν τῆς ἀβελτερίας." Sic lacerti Oratoris parum lacertosi magis etiam debilitantur. SCHAEFER.

P. 140. v. 11. κοινὸς ἅπασιν ἐχθρός] Vide Panegyricum Isocratis. WOLF.

P. 140. v. 11. ἅπαντα] πάντα Paris. primus. REISK. Placet. SCHAEFER.

P. 140. v. 12. ὅταν ἴδω τινὰ τὸν μὲν] Pro ὅταν ἴδω τὸν μὲν etc. in nostro adiectam adhuc dictiunculam τινὰ reperi, ad hunc modum, ὅταν ἴδω τινὰ τὸν μὲν etc. OBSOP. τὸ τινὰ est addendum. WOLF. Addunt consensu τινά, alii ante, alii pone verbum ἴδω. Ante quidem hi: Paris. primus, secundus, quintus, Aug. primus, Bavaricus, Harlei. Pone vero codex Obsopoei, ed. P. Manutii, Weimaranus, appendix Francofurtana. τινὰ addidi. *ubi video aliquem regem Persarum reformidantem, cui sedes sunt tam procul a nostris dissitae.* REISK. τινὰ malim positum ante ἴδω. SCHAEF.

P. 140. v. 12. Ἐκβατάνοις] Ἐκατάνοις Harlei. REISK.

---

*) Immo in regem Persarum. Reiskii errorem venia dignum satis operose refellit Seagerus l. c. Talia calamo minus attentorum facile excidunt. SCHAEFER.

P. 140. v. 13. ὃ καὶ πρότερον συνεπηνώρθωσε] Vide Euagoram Isocratis, et Philippicam, et Panegyricum, ubi Cononis fit mentio, qui regi Persarum duxerit exercitum, et Xenophontis α. Ἑλληνικῶν. WOLF.

P. 140. v. 13. πρότερον] πρῶτον Bavar. Forte voluit πρὸ τοῦ. REISK. Non puto. Persaepe confusa sunt πρότερον et πρῶτον. V. Ind. ad Schol. Apollon. Rhod. p. 674. a. SCHAEFER.

P. 140. v. 15. συνεπηνώρθωσε] συνεπηνώρθωσα Harl. REISK.

P. 140. v. 15. καὶ νῦν ἐπηγγέλλετο] Scilicet συγκατορθώσειν τὰ πράγματα τῆς πόλεως. *) Id fortassis Demosthenes per satrapas curaverat ut fieret, quos Darius illi, quantum pecuniae postulasset, dare iussit, quo graecis tumultibus Macedonem distineret. Et Dinarchus obiicit Demostheni, eum 300 talenta a rege Persarum ad Thebanorum defensionem missa cum sua factione partitum. Sed id, si verum est, posterius factum fuit. WOLF.

P. 140. v. 15. ἐπηγγέλλετο] Vulg. ἐπηγγέλετο. Paris. primus, secundus, quintus, septimus, Aug. primus dant cum geminato λ ἐπηγγέλλετο. REISK. Saepe librarii alterum λ hoc in verbo omiserunt. V. Porson. ad Euripid. Med. 1005. SCHAEFER.

P. 140. v. 16. ἐδέχεσθ'] Vulg. ἐνεδέχεσθ'. ἐδέχεσθε Paris. primus et quintus, Harlei. Aug. primus, Bavar. Felicianea. ἐνεδέχοισθ' Aldus, unde repetiit appendix Francofurtana, quae etiam lectionem ἐδέχεσθε praebet. Praetuli simplex. REISK.

P. 140. v. 16. ἀλλ' ἀπεψηφίζεσθε] Vulg. ἀλλ' ἀπεψηφίσασθε. μηδὲ ἐπεψ. Paris. primus. ἀλλ' ἀπεψηφίζεσθε Aug. primus et Harl. ἀλλ' ἐψηφίσασθε Aug. tertius. μηδ' ἀπεψηφίσεσθε (sic) Aldina Taylori. Praetuli ἀπεψηφίζεσθε in imperfecto ob praemissum ἐδέχεσθε. REISK. Praetuli ἀπεψηφίζεσθε acceptum ex codd. K. M. Q. R. et Cc. AUGER.

P. 140. v. 17. ἐκείνου] ἐκείνων Paris. septimus. REISK.

P. 140. v. 18. αὐξανομένου] αὐξημένου Aug. secundus. REISK.

P. 140. v. 21. ἐπειδὴ οὐχ οὗτος Φίλιππον] Repete ex antecedentibus δέδοικε. SCHAEFER.

P. 140. v. 21. τι] Abest ab Aug. primo et Harlei. REISK.

P. 140. v. 22. ὃ] Loco articuli postpositivi ὃ dat Aldina Taylori vitiose σοι. REISK.

P. 140. v. 23. διαβεβλημένον] γρ. διαβεβλημένην index Lambini. REISK.

P. 140. v. 24. πόλει] πολιτείᾳ Aldina Taylori, Paris. primus et secundus, Harl. Aug. primus et tertius, Bavaricus, appendix Francofurtana. REISK.

---

*) V. Krüger. ad Dionys. Halic. Historiograph. p. 117. SCHAEFER.

P. 140. v. 25. δέον παρὰ τοῦτο γίγνεσθαι] δέον παρὰ τοῦ τοῦτο γίγνεσθαι: scilicet τὸ ἐκλεῖπον. Quanquam, cum supra dixerit ὅσα ἐκλείπει, fortasse ταῦτα legendum. WOLF. Vulg. παρά του τοῦτο. παρὰ τοῦτο Paris. secundus et quintus, Bavaricus, Aug. secundus et tertius. παρά του γίνεσθαι Paris. primus, tertius, septimus, Aug. primus et Harlei. Correxi παρὰ τοῦτο. *nisi hoc obstaret.* REISK. Vulg. παρά του τοῦτο. Dedi παρὰ τοῦτο sine τοῦ. δέον παρὰ τοῦτο γίγνεσθαι, *quum oporteret propter hoc fieri,* nempe publicam rem, publicam utilitatem. Legunt παρὰ τοῦτο sine τοῦ codd. D. L. P. Q. U. V. X. Y. Cc. Ee. Ceteri dant παρά του sine τοῦτο. Nescio igitur, unde Wolfius, Ald. Fel. et ed. Par. acceperit pravam lectionem παρά του τοῦτο, quod solus codex D. proponit ad marginem. AUGER. Reiskius etiam in Ind. Graec. p. 374. *quae oportebat fieri, nisi hoc obstaret.* Augerus: *quum ob hanc ipsam* (rem) *ea fieri oporteat.* Hoc si voluit Orator, ante δέον requiro particulam ὡς, *quasi oporteat.* Longe diversa, opinor, mens nostri scriptoris. Ad verbum vertas: *cum oporteat fieri praeter hoc, hoc excepto.* Sensum autem hunc esse puto: δέον πάντα τἄλλα μᾶλλον ἢ τοῦτο αἰτιᾶσθαι, *cum oporteat alia omnia potius quam hoc culpare.* SCHAEFER.

P. 141. v. 1. καταδεεῖς] Pro ἐπιδεεῖς καταδεεῖς scriptum legi. OBSOP. ἐπιδεεῖς Paris. primus, Aug. secundus, Aldus, Felic. Vulgata est in Weimarani margine et Aldinae Tayloranae, in codice Harleiano, in appendice Francofurtana. Utramque lectionem in unam conflavit Aug. tertius ἐπικαταδεεῖς, quae compositio Graecis ignoratur et ab eorum sermone abhorret. Pro τὰς dat Aldina Tayl. vitiose τῆς. REISK. ἐπιδεεῖς Auger. SCHAEFER.

P. 141. v. 2. εἰ ἀνέλοιμεν ἐκ μέσου κ. τ. λ.] Hunc de theoricis locum, manifesto repugnantem iis, quae Demosthenes de illa pecunia identidem suasit, Boeckhius de Oecon. polit. Atheniens. T. I. p. 235. s. recte numerat in argumentis τῆς νοθείας nostrae Orationis. SCHAEFER.

P. 141. v. 3. τὸν φόβον, ὡς —] Passim ὡς post verba metum significantia ponitur. V. Melet. Crit. p. 113. Talia quomodo intelligi oporteat, indicavi ad Porsoni Med. p. 39. ed. tert. Lips. Add. not. ad p. 185; 5. SCHAEFER.

P. 141. v. 3. οὐ στήσεται — κακοῦ] Laciniam esse Demosthenicam discas e Prooemiis p. 1450, 3. οὐ γὰρ ἔσθ᾽ ὅπως ταῦτ᾽ ἄνευ μεγάλου τινὸς στήσεται, μηδενὸς ἀντιλαμβανομένου. ubi post τινὸς videtur excidisse κακοῦ. SCHAEFER.

P. 141. v. 5. οὐ — τὴν πόλιν] οὐ, scilicet τοῦ ἀνελεῖν ἐκ μέσου τὰς βλασφημίας καὶ τὸν φόβον, ὡς οὐ etc. *si sustulerimus e medio calumnias etc. et metum seditionis, nullum reipublicae maius tributum pendere poterimus, neque facere quicquam, quod totius civitatis tranquillitatem magis constabiliat.* εἰσενεγκαίμεθα fit ab εἰσφέρω, ἐπιῤῥώσειε ab ἐπιῤῥώννυμι, *confirmo.* WOLF. οὐ

si ad proximum φόβον redit, necesse erit, ut ad οὐδὲν subaudiatur κακόν. *quo metu maius aliud malum facile non afferamus ad rempubl.* Sin autem, id quod probabilius multo est, οὐ ad universam rem, de qua agitur, refertur, scil. ad τὸ ἀνελεῖν τὰς βλασφημίας καὶ τὸν φόβον, tum ad οὐδὲν subaudietur ἀγαθόν: et hoc modo Wolfius quoque locum hunc in annotatis egregie exposuit. Et posteriorem interpretandi modum h. l. solum obtinere posse et de priori cogitare non licere, liquet ex additis, οὐδ' ὅ τι κοινῇ μᾶλλον ἂν ὅλην ἐπιῤῥώσειε τὴν πόλιν. REISK.

P. 141. v. 5. οὐδὲν] οὐδ' vel οὐδὲ (sine ν) Paris. primus, Aug. primus, codex Obsopoei, index Aldi. REISK.

P. 141. v. 5. ἂν] Abest a Paris. quinto. REISK.

P. 141. v. 6. ὅλην] Abest a Paris. quinto. REISK.

P. 141. v. 8. πρότερον] προτέρων Aldus, P. Manut. ed. Wolfii. Sed index Aldi et codex Obsopoei dant vulgatam, item appendix Francofurtana et margo Harlei. REISK. Vulg. προτέρων. Dedi πρότερον ex auctoritate multorum et optimorum codicum. AUGER.

P. 141. v. 8. ποτ' οὐ πάλαι] πότε πάλαι Bavar. REISK.

P. 141. v. 10. προσῆει] προσήκει Paris. tertius. REISK.

P. 141. v. 11. ἦν] Vulg. ἐστι. ἦν Paris. primus, quintus, septimus, Aug. primus, Harlei. Weimaranus, Felic. appendix Francofurtana. Correxi ἦν. REISK. Legi ἦν, sicuti legunt codd. M. Q. U. Cc. Dd. Ee. et Fel. AUGER.

P. 141. v. 11. ὅστις — ποιεῖν] ποιεῖν ἀφ' ἑαυτοῦ, τουτέστι προθύμως καὶ ἑκών. WOLF. Citat h. l. Harpocration v. καθήκοντα, e cuius interpretatione constat, ipsum *) legisse nobiscum ἀφ' ἑαυτοῦ, *ultro, suo marte*, sed ἐφ' ἑαυτὸν, *in semet, in partem suam venientia.* ἐπ' αὐτὸν habent Paris. primus, Aug. primus, Weimaranus, appendix Francofurtana, Aldina Taylori. γρ. ἐφ' ἑαυτοῦ Paris. secundus. REISK. Sic Harpocratio ad vocem καθήκοντα: Δημοσθένης ἐν δεκάτῳ Φιλιππικῶν φησιν· ὅστις οὐκ ἠξίου τὰ καθήκοντα ἀφ' ἑαυτοῦ ποιεῖν, ἀντὶ τοῦ τὰ ἥκοντα ἐφ' ἑαυτόν. Quibus verbis innuere videtur, pro ἀφ' ἑαυτοῦ legendum esse ἐφ' ἑαυτόν. Hanc ego lectionem in textum admittere non dubitavi, quam confirmat cod. K., in quo legitur ἐφ' ἑαυτόν. Cod. R. habet ἐπ' αὐτόν. Ita et cod. Cc.; at idem ad marg. dat ἀφ' ἑαυτοῦ. Cod. M. scribit ἀφ' ἑαυτοῦ supra ἐφ' ἑαυτῶν. Cod. Q. ἐπ' αὐτὸν et supra ἀφ' ἑαυτοῦ. AUGER. Photius c. 93. Καθήκοντα. Δημοσθένης ἐν ιά Φιλιππικῶν φησί· ὅστις οὐκ ἠξίου τὰ καθήκοντα ἐφ' ἑαυτὸν ποιεῖν, ἀντὶ τοῦ τὰ ἥκοντα. Nec dubito scribendum esse ἐπ' αὐτόν, seu malis ἐφ' ἑαυτόν. SCHAEFER.

P. 141. v. 12. ὅτι χρήματα οὐ περιῇν] τῇ πόλει scil. Malis

---

*) Excidit *non*. SCHAEFER.

forsan ὅτε, ut tempus potius quam causam significet. SEAGER. *Diar. Classic.* LIII. p. 48. Cur tempus potius significari oporteat, non intelligo. SCHAEFER.

P. 141. v. 14. ἐποιοῦμεν] ἐποίουν Aug. secundus. REISK. Non displicet. SCHAEFER.

P. 141. v. 14. τὰ δέοντα] Abest articulus ab edit. Aldi, sed eum addit et index eiusdem editionis, et codex Obsopoei, et Lessingianus. REISK.

P. 141. v. 15. τὰ κοινά] Articulus abest a Paris. primo, Aug. primo. REISK.

P. 141. v. 15. τῶν] Abest ab Harlei. REISK.

P. 141. v. 16. ζημιουμένου] ζημιωμένου Aug. tertius, dubie, utrum vulgatam dare, an ἐζημιωμένου voluerit. REISK.

P. 141. v. 17. προσλαμβανόντων] προσλαμβάνοντος Paris. primus et secundus, Aug. primus. προσλαμβανόντων, scil. τῶν τὰς οὐσίας ἐχόντων, quod modo praecessit. Postulat tamen solita loquendi ratio ἀλλὰ πάντων καὶ προσλαμβανόντων: et videtur utique πάντων deesse. REISK. Vulg. ἀλλὰ καὶ προσλαμβανόντων. Codd. K. M. Q. R. legunt προσλαμβάνοντος, quod habet etiam cod. Y. sed correctum ex posteriore manu. Cod. Cc. etiam προσλαμβάνοντος, sed supra scribitur προσλαμβανόντων. Ego accepi προσλαμβάνοντος, et emendavi ex meo ἀλλ' ἑκάστου. AUGER. Mihi quoque placet προσλαμβάνοντος, ad quod subaudiendum, non cum Augero inserendum, ἑκάστου. Nec tamen damnem προσλαμβανόντων: quod si probas, subaudi πάντων. Tales ellipses syntacticae, poscentes illae contrarium eius quod antecedit subaudiri, satis frequentes sunt. V. not. ad p. 103, 22. SCHAEFER.

P. 141. v. 18. τούτου] Malim τούτων, s. τῶν προσόδων. WOLF. Scil. τοῦ θεωρικοῦ ἀργυρίου, vel τοῦ περιόντος, vel τοῦ κέρδους, vel τοῦ φθονουμένου καὶ ὀνειδιζομένου κέρματος. REISK. Augerus quoque malit τούτων. Non opus. Recte Reiskius interpretatur de theorico. SCHAEFER.

P. 141. v. 18. τί οὖν — ἀλλήλοις] Citant Anecd. Bekk. p. 160, 3. ubi perperam legitur μανθάνοντες et ὀνειδίζοιμεν. SCHAEF.

P. 141. v. 20. μαθόντες] Vulg. παθόντες. μαθόντες Aldina Taylori, Paris. primus et secundus, Harlei. Aug. primus et tertius. Utrumque dat Bavaricus. Praetuli μαθόντες. REISK. Praetuli μαθόντες, quod dant plerique quos mihi adire licuit codices. AUGER. Ego etiam praefero μαθόντες, cuius in παθόντες aliquanto facilior mutatio, quam contraria. Verte: *Quid igitur nobis in mentem venit, ut* —. De utraque formula vide egregie disputantem F. A. Wolfium ad Leptineam p. 348. s. SCHAEFER.

P. 141. v. 21. τῶν δεόντων] Absunt ab Aug. primo. REISK.

P. 141. v. 21. τῇ παρὰ τῆς τύχης βοηθείᾳ] Lego ἐπὶ τῇ

παρὰ τῆς τύχης βοηθείᾳ. Alias φθονῶ σοὶ τούτου. WOLF. Non opus. SCHAEFER.

P. 141. v. 22. ἀπόροις] εὐπόροις Paris. septimus. REISK.

P. 141. v. 23. οὔτ' ἀξιῶ] αἰτιατέον εἶναι, vel οὔτ' ἄλλους αἰτιάσασθαι αὐτοὺς ἀξιῶ. WOLF. Ita et Harlei. οὔτ' ἄλλον ἀξιῶ edit. Wolfii. Scil. ἄλλον τινὰ αἰτιᾶσθαι αὐτοὺς καὶ φθονεῖν αὐτοῖς ἐπὶ τῇ γεγονυίᾳ βοηθείᾳ. *et nefas arbitror quemquam esse, qui pauperes ob hoc genus emolumenti incuset iisve invideat.* Ad ἀξιῶ scholium Bavarico adscriptum: ἀντὶ τοῦ ἄξιον νομίζω. REISK. οὔτ' ἄλλον ἀξιῶ Auger. quod cave probes. Recte adderetur ἄλλον, si esset culpantium oppositio, quae non est: neque enim antecedit οὖς οὔτ' ἐγὼ ἂν αἰτιασαίμην. Ad ἀξιῶ subaudiendum τινὰ αἰτιάσασθαι. V. Krügerus ad Dionys. Halic. Historiograph. p. 117. SCHAEFER.

P. 141. v. 23. οὐδὲ γὰρ] οὔτε γὰρ Aug. primus. REISK. Fortasse non spernendum. V. not. ad Dionys. Halic. de C. V. p. 409. S. SCHAEFER.

P. 141. v. 25. τῶν ἐν ἡλικίᾳ] Vulg. τὸν ἐν ᾗ. Dedi de meo sensu τῶν ἐν ᾗ. Regitur hic genitivus ab insequente οὐδένα versu 26. REISK. τὸν ἐν ᾗ. Auger. quod non erat mutandum. SCHAEF.

P. 141. v. 26. ἄτοπον τῶν ὄντων οὐδένα] Vulg. ἀτοπώτατον ὄντα οὐδένα. ἄτοπον τῶν ὄντων οὐδένα Aug. primus, Aldus, Felicianea. Sed codex Obsopoei et index Aldi dant vulgatam, item appendix Francofurtana. ἄτοπον ὄντα οὐδένα index P. Manutii. Adhuc aliam dat lectionem appendix Francofurtana hanc, ἀτοπώτερον ὄντων. Correxi ἄτοπον τῶν ὄντων οὐδένα. REISK. Idem dedit Auger. „Hic aliquandiu dubitavi" inquit „utrum acciperem lectionem Aldinam et Parisinam ἀτοπώτατον ὄντα οὐδένα, quam confirmant permulti et optimi codices. Fel. legit ἄτοπον ὄντα οὐδένα." SCHAEFER.

P. 141. v. 26. τῶν ὄντων] V. not. ad p. 69, 23. SCHAEFER.

P. 141. v. 27. ὅσ' ἂν αὐτὸς] Scil. ποιήσῃ. V. not. ad Porsoni Med. 1150. ed. tert. Lips. SCHAEFER.

P. 141. v. 27. φάσκειν] Vulg. φάσκοντα. Dedi de meo sensu φάσκειν ob praemissum ὥστε, et video nunc, Morellum seu Lambinum idem observasse: nam φάσκειν habet index Lambini. REISK. φάσκοντα Auger. participium dicens positum loco infinitivi: quod in hoc Grammatico nemo mirabitur, nemo non mirabitur in Wolfio, cui eadem ratio placuit. Adscripsit enim hanc notulam: „φάσκοντα ἀντὶ τοῦ φάσκειν." SCHAEFER.

P. 141. v. 27. οὐδὲν οὐδ' αὐτόν] οὐδ' ἂν οὐδ' αὐτόν appendix Francofurtana. REISK.

P. 141. v. 28. τῆς κακώσεως] V. Photius c. 95. med. SCHAEF.

P. 141. v. 28. οὗτος τότε] οὕτω γε Paris. primus, idemque videbar mihi in Aug. primo cernere: erat enim ibi paulo obscu-

tollendum. REISK. Dativus non vitiosus, etsi constructio cum accusativo est longe longeque frequentior. SCHAEFER.

P. 142. v. 10. ταύτῃ] καὶ ταύτῃ Harlei. REISK. Copula nata e praegresso ϛ. SCHAEFER.

P. 142. v. 11. ἂν] Abest a Paris. primo et Aug. primo, item ab Harlei. REISK.

P. 142. v. 12. τὸ γὰρ τῶν ἀναγκαίων κ. τ. λ.] Hoc est: unius ordinis offensio periculosa est toti civitati. WOLF.

P. 142. v. 13. τοῖς δ' ἐν ἐνδείᾳ] Scilicet οὖσι, τοῖς ἀπόροις. WOLF. οἱ ἐν ἐνδείᾳ i. q. οἱ ἐνδεεῖς. Tangens hoc idioma Matthiae Gramm. Gr. p. 842. ut exemplum ponit πάντες ἐν νόσῳ citatque mea ad Longi Pastoral. p. 404. s. His pervellem vir egregius minus fidei habuisset: in Sophocleo enim loco ἐν νόσῳ non iungendum antecedenti voci, sed referendum ad sequentia. V. Scholiasten, quem Erfurdtius, non me, sequi debuit. SCHAEFER.

P. 142. v. 14. ἐνδείᾳ] δείᾳ simplex Paris. quintus et septimus, item Bavar. in texto, sed ἐν erat superscriptum, ut consonet nunc cum vulgata. REISK.

P. 142. v. 14. τὸ πρᾶγμα] id est τὴν διανομὴν τῶν θεωρικῶν. *rursus, ex altera parte, pauperibus auctor ego fiam, ut rem illam de medio tollant, ob quam fortunati iure merito distributionem pecuniarum moleste ferunt atque reprehendunt.* REISK.

P. 142. v. 15. τοῦτ'] ταῦτα Aug. primus. REISK.

P. 142. v. 16. δὲ] Abest ab Harlei. REISK.

P. 142. v. 16. ὥσπερ ἄρτι] Scil. διῄειν aut ἐποίουν. REISK.

P. 142. v. 16. ὑπὲρ] περὶ Paris. primus, Aug. primus, Aldina Taylori. REISK.

P. 142. v. 17. οὐ κατοκνήσας] οὐκ ἀποκνήσας Aug. tertius. REISK. V. Porson ad Euripid. Orest. 581. SCHAEFER.

P. 142. v. 17. οὕτως] ὄντως Aug. tertius. REISK.

P. 142. v. 18. οἶμαι] Abest a Paris. primo, quinto, septimo, Aug. primo. REISK. οἶμαι h. l. rectius abest, transponendum illud post τῶν ἄλλων. V. not. sequ. De civibus suis Orator rem affirmat, de ceteris loquitur dubitanter. SCHAEFER.

P. 142. v. 20. ἄλλων, ὥστε] ἄλλων, οἶμαι, ὥστε Paris. quintus et septimus. REISK.

P. 142. v. 21. τοὺς] καὶ Aug. secundus. REISK.

P. 142. v. 21. ποῦ] Aldina τοῦ, quod Weimaranus cum ποῦ mutat, item Lessingianus. REISK.

P. 142. v. 21. συντρίβεται] V. Ind. Graecit. s. v. SCHAEFER.

P. 142. v. 22. ποῦ] Abest a Parisino septimo. REISK.

P. 142. v. 22. ἀπὸ τῶν κοινῶν τὸ ἔθος] Vulg. τὸ ἀπὸ τῶν κοινῶν ἔθος. Visum fuit vocabula ad hunc modum traiicere: ἀπὸ

τῶν κοινῶν τὸ ἔθος. cum consuetudinem pecunias publicas diribendi et pro communibus atque ad omnes pertinentibus habendi usurpandique a publicis ad privatas cuiusque suas fortunas transferunt, existimantes, eas perinde iuris publici esse, civium nemini non in eas ius esse, dividi eas inter omnes oportere, rapere eas atque discerpere nemini non licere. REISK. Vulgarem verborum ordinem Augerus restituit. Recte factum. V. not. ad p. 13, 17. SCHAEFER.

P. 142. v. 23. μεταβιβάζοντας] Pro καταβιβάζοντας emenda et suppone μεταβιβάζοντας. Et hoc librariorum incuria depravatum. OBSOP. μεταβιβάζοντας etiam est in Aldino meo, tametsi Obsopoeus ait, in suo se καταβιβάζοντας reperisse, quod ideo ad modum vulgatae reformat. REISK.

P. 142. v. 23. μέγαν μὲν ὄντα — τοῦ φανερῶς θορύβου] τὸν λέγοντα. M. τὸν τοῦτο λέγοντα. S. ὅτι δεῖ μεταβιβάζειν τὸ ἔθος. qui auctor est publicandi bona divitum, aeque ut vectigalia civitatis populo distribuuntur. τὸν λέγοντα etiam sine pronomine intelligi potest de certo quodam oratore, populi assentatore et seditioso. Sed quid est ἡ κρύβδην ψῆφος; Diripiendas locupletiorum opes, aut, condemnari a pauperibus solere divites, non propter culpam, sed ex invidia et iniusta alieni cupiditate. Nam sycophantae in ius vocabant locupletes: hos condemnabant iudices, homines plebeii et inopes, penes quos erant iudicia. Vide Areopagiticum Isocratis. Quid ὁ φανερῶς θόρυβος; Querelae, quod divites theatralem pecuniam pauperibus ereptum veniant. WOLF. Aut non intelligo locum hunc, aut sic duco interpretandum, ut Wolfius fecit; ut haec sit sententia. Paupere causam iniustam adversus locupletem in foro agente, cum orator palam divitis causam adiuvat, acclamante tota corona, constat tamen testulis effusis et dinumeratis, divitem ex invidia opum a iudicibus esse condemnatum, quamvis bona causa nitentem; pauperem contra, utut iniquissima causa gravatum, tamen a iudicum iniquitate absolutum, sorti tenuiori contra editiorem faventium. Ad φανερῶς subaudi γιγνομένου vel συμβαίνοντος. REISK. Recte Wolfius Reiskiusque locum interpretantur de bonis opulentorum expilatis per fraudes et calumnias. Sed in Wolfiana annotatione sunt quae corrigi poscant. Primum enim ὁ λέγων non est neque auctor publicandi bona divitum neque orator populo assentans et seditiosus, sed dives coram populo causam agens. Deinde ὁ φανερῶς θόρυβος non significat querelas, quod divites pauperibus theorica eripere velint, sed plausum coronae manifestum, qui divitem causam agentem nihil non sperare iubeat, quam spem post frustretur ἡ κρύβδην ψῆφος. Sic haec Reiskius quoque intellexit, quem vide etiam in Ind. Graecit. p. 277. in. SCHAEFER.

P. 142. v. 25. ὑμῖν] ἡμῖν Paris. septimus. REISK.

P. 142. v. 25. εὐθέως] *statim, ab initio causae orandae.* SCHAEFER.

P. 142. v. 25. τὸν λέγοντα] τὸν τοῦτο λέγοντα mavult Wolfius. REISK. Fallitur. V. not. ad v. 23. SCHAEFER.

P. 142. v. 25. ἀθάνατον δ' ἕνεκ' ἀσφαλείας] *immortalem, si species securitatem*, quam plaudentium ὁ φανερῶς θόρυβος polliceri videatur. Sed ἡ κρύβδην ψῆφος capitis damnat. Quod autem Wyttenbachius in Iulian. Orat. I. p. 214. ed. Lips. haec comparavit cum Iulianea locutione εἰς ἀθάνατον ἀσφάλειαν κατατεθεὶς, tanquam ex hoc loco expressâ, eadem verba video, imitationem non video. O si tandem aliquando desinant Philologi, dum ostentant doctrinae copias, scriptoribus affingere, de quibus illi ne per somnium quidem cogitarunt! SCHAEFER.

P. 142. v. 26. ἑτέραν] αἰτίαν index Aldi, appendix Francofurtana. Videtur in quibusdam codicibus ἐναντίαν fuisse. REISK.

P. 142. v. 27. ἔχει] Bene Augerus vertit *movent:* est enim i. q. παρέχει. V. not. ad Gregor. Corinth. p. 4. et Ind. Gr. p. 985. Fuit qui hoc ut sanae menti repugnans negaret: sed nemo, opinor, negabit, qui didicerit, quam late pateat et vis verbi ἔχειν, non comparandi illius cum latino *habere* finibus circumscripto longe arctioribus, et usus simplicium pro compositis, de quo iam veteres magistri dederunt praecepta. Sic ἔχειν pro προσέχειν saepissime dicitur de navibus appellendis. V. Schol. ad Thucydidem IV. 42. Atque Homericum ἔχειν ἵππους quid aliud est quam ἐπέχειν ἵππους? SCHAEFER.

P. 143. v. 1. εἰς μὲν τὸν βίον τὸν ἑαυτῶν κ. τ. λ.] Cicero 2. de Officiis: Ii, qui rempublicam tuebuntur, in primis operam dabunt, ut iuris et iudiciorum aequitate suum quisque teneat, et neque tenuiores propter imbecillitatem circumveniantur, neque locupletibus ad sua vel tenenda vel recuperanda obsit invidia. At apud Terentium saepe iudices propter invidiam adimunt diviti, et propter misericordiam addunt pauperi. WOLF.

P. 143. v. 1. εἰς μὲν] ἴσμεν Paris. primus. In Aug. primo manus prima dederat ἴς μὲν (sic), sed secunda ante ι appinxit ε, ut nunc sit lectio vulgatae consonans. μὲν abest a Paris. septimo. REISK.

P. 143. v. 1. τὸν ἑαυτῶν] De meo τὸν ἑαυτῶν in vulg. emendavi τὰ ἑαυτῶν. Cod. Ee. habet τῶν ἑαυτῶν. AUGER. Erravit. βίος h. l. *victum* significat. SCHAEFER.

P. 143. v. 2. περὶ τούτῳ] Vulg. περὶ τούτων. ὑπὲρ τούτου Paris. primus. ὑπὲρ τούτων Aug. primus, Harl. Aldina Taylori. Praetuli de meo περὶ τούτῳ in dativo singulari, ut ad τὸν ἴδιον βίον referatur. REISK. Wolfius: „περὶ τούτων μὴ δεδοικότας. non solicitos esse suae rei custodia." Recte intellexit τούτων, quod non erat cur Reiskius mutaret. Et revocavit Augerus. SCHAEFER.

P. 143. v. 5. τὰ μὲν κοινὰ — τοῦ κεκτημένου] Cicero 1. de Officiis: Iustitiae primum munus est, ut ne cui quis noceat, nisi lacessitus iniuria: deinde, ut communibus pro communibus utatur, privatis autem ut suis. WOLF.

Taylori sic est, ἔχοντας ἀεὶ τοῖς (sine πᾶσι), et sic videtur etiam in Parisinis illis fuisse. ἀεὶ τοῖς ἀδικουμένοις potest idem esse atque τοῖς ἀεὶ ἀδικουμένοις. REISK.

P. 143. v. 20. καθ' ἓν ἕκαστον] Videtur esse παράλληλον, sed tamen τὸ καθ' ἓν potest ἐπιῤῥηματικῶς exponi. WOLF.

P. 143. v. 20. πάντα] πάντων Harlei. REISK.

P. 143. v. 21. ἔχειν] Abest ab Aug. tertio. REISK.

P. 143. v. 22. ὑμῖν] ἡμῖν Paris. primus et Harlei. REISK.

P. 143. v. 27. αὑτὰς] i. e. ἀλλήλας. Infra p. 145, 10. ἑαυτοῖς pro ἀλλήλοις. V. quae notavi ad Aesopum Heusingeri p. 96. 264. a. Male αὐτὰς Auger. SCHAEFER.

P. 143. v. 27. διεφέροντο] διαφέρονται Paris. primus. REISK.

P. 144. v. 1. ἔρημον] ὡς ἔρημον Aug. tertius. REISK.

P. 144. v. 1. ἔρημον ἀνείλετο] Scilicet ὥσπερ δίκην. *per adversarii absentiam victoria potitus est.* Metaphora sumta a iudiciis. WOLF.

P. 144. v. 5. μηδ'] μὴ Aug. primus. REISK.

P. 144. v. 6. ὄντων δ', ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, κ. τ. λ.] Citat h. l. Aristides p. 184. REISK.

P. 144. v. 8. ὑμῶν] ἡμῶν Harlei. REISK.

P. 144. v. 8. ὑμῖν] ἡμῖν Harlei. REISK.

P. 144. v. 10. ἀργότατα] ἀργότατον Harlei. REISK. Male: superlativi enim singularis numerus non usurpatur ἐπιῤῥηματικῶς. SCHAEFER.

P. 144. v. 10. αὐτοὶ] αὐτὸν Paris. tertius. REISK.

P. 144. v. 10. αὐτοὶ διακεῖσθαι] Graeca constructio nominativi cum infinitivo. Sic apud Sophoclem in argumento Trachiniarum: φάσκων τοῦτο τὸ γέρας εἰληφέναι παρὰ θεῶν διὰ τὸ δίκαιος εἶναι. WOLF.

P. 144. v. 11. καὶ] Abest ab Aug. secundo. REISK.

P. 144. v. 12. κεκήλησθε] κέκλησθε Aug. secundus. κεκύλησθε index Aldi. ἠπάτησθε Aldina Taylori. REISK. V. not. ad p. 145, 27. SCHAEFER.

P. 144. v. 13. οὔτε προσηκόντως] οὔτε οὐ προσηκόντως Aug. tertius. Videtur ab aliquibus codicibus οὔτε absfuisse, et eius loco οὐ fuisse. REISK.

P. 144. v. 15. καὶ πανήγυριν] ἢ καὶ πανήγυριν Harlei. Aldina Taylori. REISK. Non displicet. SCHAEFER.

P. 144. v. 16. ἢ φαύλως ἢ καλῶς κατεσκευάσθαι] Aldina Taylori monstrosam hanc lectionem dat: φαύλως κατασκευάσθαι. φαύλως ἢ κακῶς κατεσκευάσθαι appendix Francofurtana sine primo ἤ. REISK.

P. 144. v. 16. κατεσκευάσθαι] Ita et Harlei. γρ. παρεσκευ-

ἀσθεῖ Paris. secundus, Aug. secundus, Aldus, P. Manutius, editio Wolfii. Utrumque dat Bavaricus. REISK.

P. 144. v. 16. κρίνοι] κρίναι Aug. primus. REISK.

P. 144. v. 16. πόλιν δ' — δοκιμάζειν δεῖ] Ordo hic est: οὐ μὰ Δία δοκιμάζειν δεῖ ἐκ τῶν ὠνίων, εἰ ταῦτα καλῶς ἔχει, πόλιν, ἣν ἐκεῖνος, ὅς ἂν ἀεὶ βούληται ἄρχειν τῶν Ἑλλήνων, ὑπειλήφειν μόνην ἂν ἐναντιωθῆναι etc. τὸ ἀεὶ peculiarem vim hic habet et refertur ad omnia ea tempora, quibus existunt oppressores libertatis. WOLF.

P. 144. v. 17. ὅς] Wolfius in farragine mavult ὡς, aut potius sic: ἣν ὑπολάβοι τις ἄν, ὡς τῶν —. Sed paret, eum sententiam haud percepisse. REISK. Percepit in nota ad v. 16. SCHAEFER.

P. 144. v. 17. ἀεὶ] Abest a Paris. quinto et septimo. REISK.

P. 144. v. 17. βούλεται] Vulg. βούληται. βούλεται Aug. primus, Harlei. Maioris hic feci festinans auctoritatem Augustani, quam vulgatae, quod nunc nollem factum. *qua de civitate insidiator libertatis graecae, quicunque is identidem est, ita opinetur, ut persuasum habeat, eam solam suis machinationibus obstituram esse.* Ad ἐναντιωθῆναι subaudi ἑαυτῷ. REISK. In locum soloeci βούλεται revocavit Auger. βούληται. SCHAEFER.

P. 144. v. 21. καὶ] Pro καὶ in nostro εἰ erat. OBSOP. εἰ Paris. primus, quintus, septimus, Aldina Taylori, Aug. primus et tertius, Bavaricus, Harlei. REISK.

P. 144. v. 21. τοῖς ὅπλοις] Suspicabar aliquando, legendum esse τοῖς ὅλοις, litera minus. *rebus omnibus pollet, reipubl. nervos contendentibus atque formidandam ad alios reddentibus.* Nunc vero nil causae videtur, cur vulgatae controversia moveatur. REISK.

P. 144. v. 21. τῆς πόλεως] Articulum omittunt Aug. primus et Harlei. Aut tollendus est articulus, (et mallem nunc me in auctoritate Augustani hic fuisse,) aut cum τοιαύτης est mutandus. REISK. Recidi τῆς, monente Reiskio, et ita legentibus codd. Q. R. Cc., quia hic non de civitate Atheniensi agitur, sed de civitate generatim. AUGER. Iure recidit. SCHAEFER.

P. 144. v. 22. σφαλερῶς] Vulg. φαύλως. σφαλερῶς Paris. primus, Aug. primus. REISK.

P. 144. v. 22. ὑμῖν] Abest a Paris. primo. Eius loco est ἡμῖν in Paris. quinto et septimo, item Aug. tertio et Harlei. REISK.

P. 144. v. 22. οὐδαμῶς ἅπαντα καλῶς ἔχει] Vulg. οὐ καλῶς ἅπαντ' ἔχει. οὐδαμῶς ἅπαντα καλῶς ἔχει Paris. primus, Aug. primus, Aldina Taylori, quibus consentit Harleianus, nisi quod ἔχοι dat. Praetuli ἃ σφαλερῶς καὶ οὐδαμῶς ἅπαντα καλῶς

ἔχει. REISK. Augerus restituit vulgatam olim scripturam: ἃ φαύλως ὑμῖν καὶ οὐ καλῶς ἅπαντ' ἔχει. SCHAEFER.

P. 144. v. 28. γνοίητε] γένοιτο Aug. secundus. REISK.

P. 144. v. 23. σκέψαισθε] σκέψεσθε Aug. primus, Harlei. Aldus, Felic. REISK. Non male: sed optativi usus talibus in enuntiationibus solennis est. V. p. 475, 15. SCHAEFER.

P. 144. v. 23. ἐκείνως] *hoc modo*. V. F. A. Wolf. ad Leptin. p. 282. SCHAEFER.

P. 144. v. 25. γὰρ] Abest a Paris. quinto et septimo et Harl. Post πράγματα, quo in vocabulo interrogatio desinit, videtur νῦν, quae est responsio, deesse: quo addito, bene tum convenit γάρ. REISK. Non deest νῦν, sed γὰρ velim deletum. SCHAEFER.

P. 144. v. 27. τὰ] τὸ Paris. secundus, Bavaricus. REISK. τὰ recte habet. V. p. 145, 13. SCHAEFER.

P. 144. v. 28. ὑμᾶς] Vulg. ἡμᾶς. ὑμᾶς Aug. secundus. REISK. Bene ἡμᾶς Auger. SCHAEFER.

P. 144. v. 28. ὑμῖν] Vulg. ἡμῖν. ὑμῖν Paris. tertius, Aug. secundus, Bavaricus. REISK. ἡμῖν Augerus, quod rursus probo. SCHAEFER.

P. 145. v. 1. βασιλεὺς] ὁ τῶν Περσῶν. Nam ad Philippum haec minime pertinent. WOLF.

P. 145. v. 1. ἅπασιν ὁμοίως] Invertunt Aug. primus et Harl. REISK.

P. 145. v. 2. ἄπιστος] οὐ πιστευόμενος. SCHAEFER.

P. 145. v. 3. ἄχρις οὗ — διεπιστεύετο] *tantisper ei fides habebatur, donec victos victoribus exaequasset.* Persici reges beneficia in se collata in commentarios referebant, ut nulla temporis longinquitas gratiae statueret modum. Sed Graeci certe nimis ingratos, ut hoc loco Demosthenes et in Panegyrico Isocrates meminit, et ex historiis apparet, se illis praebuerunt: etsi insidiosa (ut verum fatear) illorum fuit liberalitas nec alia fortasse remuneratione digna. WOLF.

P. 145. v. 5. βασιλεὺς] Vulg. ὁ βασιλεὺς. Omittit articulum Aug. primus. Articulum detraxi. Sic nude, sine articulo, appellant Attici regem Persarum. REISK. Detraxi articulum ὁ, quod non habent codd. Q. R. et Cc. AUGER. V. Melet. Crit. p. 4. et 65. s. Non mirum autem librarios huic nomini de Persarum rege usurpato articulum toties addidisse, cum Atticistae fuerint, qui articulum recte abesse negarent. V. Anecd. Bekk. p. 85, 25. SCHAEF.

P. 145. v. 6. οἰκείως] Imo vero ἀνοικείως, vel potius οὐκ οἰκείως, quo insequens ἥκιστα melius quadret. *animus ei non est benevolus erga cunctos Graecos; omnium vero minime est erga vos.* REISK. Fallitur. Comparatur hodiernus rerum Graecarum status cum pristino. Olim Persarum rex omnibus Graecis invisus

et suspiciosus erat, neque erat civitas, quae cum eo societatem iniret, nisi coacta et ad breve tempus; nunc e contrario amicitia inter eum totamque Graeciam coaluit, scilicet ob communem metum Macedonis. SCHAEFER.

P. 145. v. 6. καὶ πάντων ἥκιστα ἡμῖν] Exspectes ἀλλὰ πάντων ἥκιστα ἡμῖν. Sed Graeci scriptores enuntiationes negantes, quarum de genere nostra est, aientibus persaepe iungunt per copulativam καί. V. quae congessimus ego ad Schol. Apollon. Rhod. p. 218. et Iacobsius ad Antholog. Palat. p. 726. S. SCHAEFER.

P. 145. v. 6. ἥκιστα] ἥκιστα etiam in Bavarici texto est, sed in margine πάνυ, dubium, utrum varians lectio, an scholium. REISK. Est scholium: sed addenda ei negatio οὐ, qua idem scholium etiam alibi caret. Timaeus Lex. Platon. p. 131. Ἥκιστα· οὐ πάνυ. Ruhnkenius: „Negationem, quae exciderat, restitui." Nisi forte ipsorum Grammaticorum turpis est error, quibus ἥκιστα idem esse videretur quod πάνυ. Scilicet in Anecd. Bekk. p. 147, 9. haec leguntur permira prorsusque absona: Ἥκιστα: ἀντὶ τοῦ οὐδαμῶς. ὁ δὲ Δημοσθένης ἐν διαφόροις χωρίοις ἐχρήσατο αὐτῷ ἀντὶ τοῦ πάνυ. Velles citata διάφορα illa χωρία: qui enim citatur locus p. 252, 23., eiusmodi est, ut Grammaticum illa aut ebrium aut male sanum scripsisse suspiceris. SCHAEFER.

P. 145. v. 6. ἄν τι] γρ. ἅ τι Paris. secundus, Aug. secundus. Bavaricus in texto dat vulgatam, alteram in margine cum γρ. Inverso ordine est ἅ τι in texto Aug. tertii, sed vulgata est cum γρ. superscripta. Num legendum est ἄν τι μὴ τῶν νῦν [scil. γιγνομένων ὑφ' ἡμῶν] ἐπανορθωσώμεθα? *nisi nonnulla corrigamus eorum, quae nunc a nobis factitantur.* REISK. Non opus. SCHAEFER.

P. 145. v. 7. προστασίαι] Mire torsit h. v. Reiskium, cuius conatus parum prosperos vide in Ind. Graecit. p. 447. Sensus est satis expeditus, si conferas p. 143, 16. et p. 144, 18. Augerus vertit *principatus:* paulo pinguius, ut tamen appareat, acutius eum Reiskio vidisse. SCHAEFER.

P. 145. v. 8. ἀντιποιοῦνται μὲν] Vulg. μὲν ἀντιποιοῦνται. Invertit Aug. primus et Harlei. Forte voluit idem annotator in Aldina Taylori, qui, cum Aldus dedisset καὶ τοῦ πρωτεύειν μὲν ἀντιποιοῦνται ἅπαντες, pone hoc verbum, ἀντιποιοῦνται, adscripsit μὲν, reliquens prius ab Aldo datum. REISK. μὲν ἀντιποιοῦνται Auger. Recte invertit Reiskius. SCHAEFER.

P. 145. v. 8. ἀφεστᾶσι] πόθεν; τῶν ἀντιποιουμένων τοῦ πρωτεύειν. WOLF. Etiam Augerus *desciscunt.* Vereor ut recte. Nisi fallor, est *seiunxerunt se a ceterorum societate:* ut sit idem quod γεγόνασι καθ' αὑτοὺς v. 11. SCHAEFER.

P. 145. v. 10. οὐχ ὡς ἔδει] Recte Augerus: *secus quam oportebat.* De hac formula, οὐχ ὡς, quae viros etiam doctissimos passim vexavit, v. Heindorf. ad Platonis Gorg. p. 259. et ad Protagor. p. 574. Nos eodem modo: *nicht wie.* SCHAEFER.

P. 145. v. 11. Κορίνθιοι, Λακεδαιμόνιοι] Invertunt Aug. primus et Bavaricus, item Harlei. Λακεδαιμόνιοι prorsus omittit Aug. tertius. REISK.

P. 145. v. 12. εἰς τοσαῦτα — δυναστείας] εἰς τοσαύτας δυναστείας καὶ τοσαῦτα μέρη Harleianus. REISK.

P. 145. v. 13. τῶν Ἑλληνικῶν πραγμάτων] P. 144, 27. τὰ τῶν Ἑλλήνων. Statim recurrit eadem locutio: cuiusmodi repetitionibus Demosthenica oratio abstinet. SCHAEFER.

P. 145. v. 15. οὐδέσι] Vulg. οὐδενὶ. οὐδέσι Paris. quintus et septimus, Aug. primus, Aldina Taylori. Praetuli οὐδέσι in plurali. REISK. Praetuli οὐδέσι ex codd. K. M. R. Cc. Dd. Ee. Cod. Q. dat in textu οὐδέσι et proponit ad marg. οὐδένι. AUGER. Iure praetulerunt pluralem: loquitur enim Orator, non de singulis Graecis, sed de singulis Graecorum civitatibus. P. 23, 6. οὐδένων εἰσὶ βελτίους. Recte οὐδένων: nam comparantur οἱ τοῦ Φιλίππου ξένοι καὶ πεζέταιροι cum alio quolibet συστήματι στρατιωτικῷ. Sic p. 58, 11. τῶν ὄντων ἀνθρώπων οὐδένες non de singulis hominibus intelligendum, sed de singulis hominum coetibus. SCHAEFER.

P. 145. v. 16. ἐρημότερα] ἐρημότερος Harlei. REISK.

P. 145. v. 17. ὑμῖν] ἡμῖν Paris. primus, Aug. primus et Harl. ὑμῶν P. Manutius. REISK. Malim ἡμῖν. SCHAEFER.

P. 145. v. 17. φιλῶν] φιλονεικῶν Paris. quintus. REISK.

P. 145. v. 18. ὑμῖν] ἡμῖν Aug. primus et Harlei. REISK. Placet. SCHAEFER.

P. 145. v. 20. ἂν ἦν] Invertit Bavar. REISK.

P. 145. v. 20. ἡμῖν] ὑμῖν Paris. quintus, septimus. REISK.

P. 145. v. 21. μεταθεῖναι] Subaudi εἰ ἓν μόνον ἦν τὸ ἁμάρτημα. REISK.

P. 145. v. 22. τὸ καθ' ἕκαστον] Subaudi λέγειν. SCHAEFER.

P. 145. v. 22. γε] Abest ab Aug. primo et tertio, item Harl. Bavarico, appendice Francofurtana, cui tamen additam hanc notulam „quo tamen sensu pro ὃ ponendum esset ὅς" non intelligo. REISK. Encliticam deletam malim. SCHAEFER.

P. 145. v. 23. συντείνει] τείνει Paris. primus, secundus, tertius, Aug. primus et secundus, Harl. REISK. V. p. 299, 17. SCHAEFER.

P. 145. v. 23. ὑμῶν] ἡμῶν Harlei. absurde. REISK.

P. 145. v. 25. μηδὲν] μηδένα Paris. primus, Aug. primus, appendix Francofurtana. REISK. Scrib. μηδέν'. SCHAEFER.

P. 145. v. 25. ἐκπέπραται] πέπραται margo Lutet. tacito auctore, unde forsitan repetiit append. Francofurt., Aug. tertius, Bavar. πέπρακται Paris. secundus, quintus, septimus, Aug. secundus, index Aldinae. REISK. V. p. 121, 6. ubi item al. ἐκπέπρακται. SCHAEFER.

P. 146. v. 10. γὰρ] Abest ab Aug. primo. REISK.

P. 146. v. 11. δεῖ χαλεπὰ] δεῖ εἶναι χαλεπὰ Paris. primus et quintus. εἶναι χαλεπὰ [sine δεῖ] Aldina Taylori, Aug. primus, Harlei. REISK. εἶναι χαλεπὰ verum puto, sic ut post ὑπάρχει ponatur signum coli. Omnes hi infinitivi reguntur a δεῖ v. 7. V. p. 103, 6. SCHAEFER.

P. 146. v. 12. ἐθέλωμεν] ἐθελήσωμεν Paris. quintus et septimus. REISK.

P. 146. v. 13. διαρπασθήσεται] Vulg. διαρπασθήσεσθαι. διαρπασθήσεται Aug. primus. γρ. διαρπάζειν Paris. primus. REISK. διαρπασθήσεσθαι Auger. V. not. ad p. 103, 8. SCHAEFER.

P. 146. v. 13. ἧς] ἣν Paris. primus, Aug. primus, Bavar. append. Francofurt. Ald. Taylori, Harlei. REISK.

P. 146. v. 15. κωλύειν] κωλύσειν. Puto legendum κωλῦσαι vel κωλύειν, et ἀφεστάναι pro ἀφεστηκέναι. Sic autem construes: δεῖ δὲ κωλύειν τὸ διαρπασθήσεσθαι τὰ χρήματα τῷ εὑρεῖν φυλακήν, οὐ τῷ ἀφεστάναι τοῦ συμφέροντος. *prohibenda est autem direptio pecuniarum invenienda custodia, non deserenda utilitate,* id est, si sunt, qui aerarium depeculari belli occasione studeant, non ideo non est gerendum bellum utile et necessarium, sed opera danda est et ea ineunda ratio, qua peculatorum rapacitati occurratur. Observetur τὸ διαρπασθήσεσθαι futuro tempore loco nominis τὴν μέλλουσαν ἢ προσδοκωμένην διαρπαγήν. WOLF. Vulg. κωλύσειν. κωλύειν Paris. quintus et septimus, Aldina Taylori, Aug. primus. Et hoc aut κωλῦσαι coniecit Wolfius quoque, sed prius in sua editione exhibuit. Praetuli κωλύειν in praesenti e p. 103, 10., unde locus huc translatus est; ad quam paginam a nobis annotatorum huc a lectore quodque transferri poterit, ut ea repeti h. l. necesse nihil sit. REISK.

P. 146. v. 15. ἀποστῆναι] ἀφιστᾶναι Aug. primus, Aldus, P. Manut., unde repetiit appendix Francofurtana. ἀφεστάναι index Lambini. REISK. ἀφεστάναι Auger. Hoc etiam p. 103, 11. legitur: nec mirer, si quis h. l. praeferat. SCHAEFER.

P. 146. v. 16. αὐτὸ] Abest a Bavarico et Aug. tertio, item appendice Francofurtana. REISK.

P. 146. v. 18. ἁρπάζοντας] ἀδικοῦντας Paris. primus, Aug. primus, Harlei. Aldina Taylori. REISK.

P. 146. v. 18. ὑμῖν] ἡμῖν iidem. REISK.

P. 146. v. 18. ἅπασαν] πᾶσαν Paris. primus, quintus, septimus. REISK.

P. 146. v. 20. ὑμᾶς] ἡμᾶς Paris. primus, Aug. primus, Bavaricus, Harlei. καθ' ὑμῶν index P. Manutii, forsitan e scholio. REISK.

P. 146. v. 21. Ἀθηναῖοι] Post Ἀθηναῖοι addunt haec duo verba, τὸ αἴτιον, Paris. primus, quintus, septimus, Aug. primus. Lessingianus corrector addit ἐστὶ τὸ αἴτιον. Harlei. adhuc addit ὅτι ad hunc modum: Ἀθηναῖοι τὸ αἴτιον; ὅτι τὸν μὲν —. REISK.

V. p. 103, 17., cui loco aliquis sive doctior librarius sive alius nostri loci structuram videtur accommodare voluisse, conatu sane irrito: nam Pseudodemosthenes Demosthenica saepius solet ita consuere, ut constructionem verborum ab exemplo suo deflectat. SCHAEFER.

P. 146. v. 21. τὸν — ἀδικοῦντα — τοῦτον εἶπεν] Emphatica repetitio et ἀντίστασις pro εἶπεν, ὡς οὗτος ἀδικεῖ. WOLF.

P. 146. v. 21. οὕτω] οὕτως Bavar. qui codex aliique Demosthenici saepissime ς huic adverbio addunt, etiamsi sequente consonante. REISK.

P. 146. v. 22. καὶ] Abest ab Aug. primo, Aldina Taylori et Harlei. REISK.

P. 146. v. 22. οὐδεὶς] οὐδένα Paris. primus, Aug. primus, Aldina Taylori et Harlei. REISK. Natum hoc ex illo conatu, de quo dixi ad v. 21. SCHAEFER.

P. 146. v. 22. τοῦτον] Vulg. τούτων. τοῦτον Aug. secundus, (e primo nihil hic annotavi, quamquam nullus dubito, in eo quoque idem fuisse,) P. Manutius, sed index eius, uti etiam Harlei., dant vulgatam. Appendix Francofurtana dat τούτου. REISK. Et hic et p. 103, 20. praefero scripturam Reiskianam. Praeferendam esse, satis docet quod in membro proximo sequitur τούτους. Nec mihi persuasit Bremius, cui in illo Demosthenis loco τούτων verius videtur, quod Orator τοὺς φιλιππίζοντας pronomine οὗτος notet. Verum hoc: sed in vicino non agitur de his hominibus; ut τούτων audito aut lecto obscurum maneat, qui sint intelligendi. SCHAEFER.

P. 146. v. 22. εἶπεν] εἰπεῖν Paris. primus, quintus, septimus, Aug. primus. REISK. V. not. ad v. 21. SCHAEFER.

P. 146. v. 25. πόλεμον] τὸν πόλεμον Paris. primus, Aug. primus, Aldina Taylori. REISK. Sic p. 103, 22. SCHAEFER.

P. 146. v. 25. φασὶν] αἰτιᾶσθαι Paris. primus, Aug. primus a prima manu, sed postmodum manus, ut videbatur, eadem vocem illam punctis superimpositis pro cancellanda notavit et vulgatam superscripsit. REISK. V. not. ad v. 21. SCHAEFER.

P. 146. v. 27. πολλὰ λυπηρὰ] Invertit Aug. secundus, quod meis quidem auribus paullo mollius et suavius accidit. REISK.

P. 146. v. 28. οἰομένοις ἅπαντες] Pro οἰομένοις ἅπαντες in nostro εἰθισμένοις ἅπαντ' scriptum reperi. OBSOP. Pro οἰομένοις malim αἱρουμένοις. Felicianus legit εἰθισμένοις, ut et Manutius. WOLF. εἰθισμένοις Aldina Taylori, Paris. primus, quintus, septimus, Aug. primus, Felic. P. Manut. codex Obsopoei. Vulgatam οἰομένοις dat appendix Francofurtana, forsitan ex Aldo repetitam. Wolfius mavult αἱρουμένοις, qui in sua editione exhibuit. λέγειν οἰομένοις est existimantibus se oportere dicere. tamen εἰθισμένοις δεῖν ἑαυτοὺς λέγειν, lectio, λέγειν οἰομένοις librorum priorum

εἰθισμένοις, item non est contemnenda. REISK. εἰθισμένοις Auger. quod praefero. SCHAEFER.

P. 146. v. 28. ἅπαντες] ἅπαντ' codex Obsopoei, dummodo Obsopoeus recte viderit. Facile enim fiat, ut is siglam, quae terminationem ες significat, paene similem apostropho, pro apostrophu habuerit *). Verumtamen ἅπαντ' ego quoque in Bavarico reperi. Plane abest hoc vocabulum a Paris. quinto et septimo et ab Aug. primo, item ab Harlei. REISK. Ante ἀναθεῖναι vulg. habebat ἅπαντες, quod delevi, recte omissum in codd. K. M. R. Cc. Dd. et Ee. Cod. Q. addit ex posteriore manu. Legitur apud L. ἅπαντ' ἀναθεῖναι. AUGER. Recte delevit. SCHAEFER.

P. 147. v. 1. μὲν] μὴ Paris. septimus. REISK.

P. 147. v. 1. ὁμοθυμαδὸν ἐκ μιᾶς γνώμης] V. Lobeckii Parerga ad Phrynich. p. 754. ubi vir egregius satis congessit talium pleonasmorum. SCHAEFER.

P. 147. v. 2. αὐτοῖς] αὑτοῖς (cum aspero) Aldus. REISK.

P. 147. v. 3. οὐκέτ' ἔσεσθαι] Vulg. οὐκ ἔσεσθαι. οὐκέτ' ἔσεσθαι Paris. primus, Aldina Taylori, Aug. primus. Praetuli οὐκέτ' ἔσεσθαι. *non amplius in posterum, ut adhuc fuisset, copiam fore.* REISK. Legi οὐκέτ' ἔσεσθαι. Codd. K. Q. R. Cc. habent οὐκέτι. AUGER.

P. 147. v. 3. ἀπὸ τῶν πρώτων θορύβων] *a primis tumultibus*, id est, cum primum tumultus aliquis fuerit ortus, vel cum primum ipsi tumultum concitarint et nos calumniati fuerint. WOLF.

P. 147. v. 4. χράπησθε] τραπῆσθε Aug. primus. REISK.

P. 147. v. 5. τούτων] Scil. τῶν οἰομένων δεῖν ἑαυτοὺς τὰ βέλτιστα λέγειν ὑπὲρ ὑμῶν p. 146, 28. Amicos patriae designat, inimicos Philippi. REISK.

P. 147. v. 6. ἀμφότερ' ἕξειν] Quae sequuntur, ἐξηγητικῶς accipio: ἡγοῦνται δηλονότι εὐδοκιμήσειν. Si quis τὸ εὐδοκιμήσειν καὶ τὸ λήψεσθαι mavult ὀνοματικῶς exponere, τὴν εὐδοκίμησιν ἢ εὐδοξίαν μᾶλλον καὶ τὴν λῆψιν, non impedio. Saepe enim fit, ut, nec verbis nec sententiis repugnantibus, idem locus varie possit exponi, diversa constructionis ratione, sensu eodem. WOLF. H. l. nulla est ambiguitas: quae enim sequuntur, accipienda ἐξηγητικῶς, non ὀνοματικῶς, cum infinitivi illi careant articulo τό. SCHAEFER.

P. 147. v. 7. τούτων] Scil. τῶν κατηγορούντων. V. versu 5. ab his, qui illos bonos et frugi cives, vestri amantes, accusant et insectantur. REISK. Notabile exemplum pronominis οὗτος bis deinceps in eadem periodo diversa significatione positi. Sed error facile cavetur, modo attendas tenorem orationis. SCHAEFER.

P. 147. v. 10. αἰτιῶν] Vulg. αἰτίων, quasi ab αἴτιος manet. αἰτιῶν Ald. Felicianea. Praetuli αἰτιῶν, ab αἰτία, ex auctoritate

*) V. Bast. ad Gregor. Corinth. p. 20. et in Commentat. Palaegraph. p. 763. s. SCHAEFER.

ἀρνήσομαι. ad q. l. Monkius: „Hanc constructionem habet ἀρνεῖσθαι in Orest. 1597. ἀρνεῖ κατακτάς, κἀφ' ὕβρει λέγεις τάδε;" SCHAEFER.

P. 147. v. 17. προσήκει] Videri possit ὁμολογεῖν vel tale quid deesse. *cur hostis ipse id ultro fateatur?* Sed licet vulgatam alia quoque ratione vindicare, aiendo, proiectam et veluti suspensam esse interrogatione, sine responsione, quo lector vel auditor quisque tacite eam subiiciat. Quo nil est factu facilius, re ipsa cuique non tardissimo subiiciente: καὶ αὐτῷ ἀρνεῖσθαι, vel καὶ αὐτὸν ταὐτὸ ποιεῖν. REISK. Simplicius Augerus: „προσήκει, sub. ποιεῖν." Quanquam ne hoc quidem opus est subaudiri. SCHAEFER.

P. 147. v. 17. ἐφ' ἡμᾶς αὐτοὺς] ἐπ' αὐτοὺς ἡμᾶς Aug. primus, Harlei. Aldina Taylori. REISK. V. not. ad p. 104, 7. SCHAEF.

P. 147. v. 18. ἐκεῖνος μὲν γὰρ οὐ πολεμεῖν] Scilicet φήσει. ὥσπερ οὐδὲ Ὠρείταις, scilicet ἔφησε πολεμεῖν. De Philippi dissimulatione haec omnia sunt intelligenda. WOLF. Malim οὐ φήσει πολεμεῖν. *negabit se bellare.* Nam ut φήσει subaudiatur, nego licere per naturam loci. REISK. οὐ, subaudi φήσει, quod Reiskius velit adiici. Oratio de Chersoneso, ubi haec eadem repetuntur, ita legit: οὐ πολεμεῖν ἡμῖν ἐρεῖ. AUGER. Quid Reiskium moverit, ut φήσει subaudiri posse negaret, non intelligo. Eadem est ellipsis in illo Chersonesiticae loco p. 104, 8., si cum Bekkero deleas ἐρεῖ: quod vir egregius videtur iure omisisse. SCHAEFER.

P. 147. v. 20. πρότερον] Scil. ἔφη πολεμεῖν. REISK.

P. 147. v. 21. πρὶν] Abest a Paris. secundo, Aug. secundo et tertio. REISK.

P. 147. v. 21. προσβαλεῖν αὐτῶν, οὐδ'] Vulg. προσβαλὼν, οὐδ'. προσβαλεῖν Aug. primus, P. Manutius. Neque dubito, idem in Paris. primo, quinto et septimo fuisse, tametsi margo Lutet. ex iis referat προβαλεῖν. Appendix Francofurtana haec dat: „τὰ τείχη προσβαλὼν, οὐδὲ Ὀλυνθ. vel ἢ πρὸς τὰ τείχη προβαλὼν [sic] vel προβαλεῖν αὐτῶν. quidam etiam προβαλῇ legendum putavit." Aldina Taylori ad προσβαλὼν addit αὐτῶν. προσβαλεῖν αὐτῶν Harlei. αὐτὸν οὐδὲ Paris. quintus et septimus. αὐτῶν. οὐδ' Aug. primus. Correxi προσβαλεῖν αὐτῶν, οὐδ' —. REISK. προσβαλεῖν αὐτὸν Auger. „Adieci" inquit „αὐτὸν assumptum ex codd. M. P. Q. et Ee. Addunt αὐτῶν R. Cc. et Dd. sed voluerunt αὐτὸν. Legitur apud codd. D. K. L. V. X. et Y. οὐδὲ Φεραίοις πρότερον πρὸς τὰ τείχη προσβαλών." Male dedit αὐτὸν, cui hic non est locus. Ceterum ex hac librorum varietate, quorum non pauci dant participium, cognoscimus fontem scripturae, quam secutus est Sopater Reiskio citatus ad p. 104, 9. SCHAEFER.

P. 147. v. 22. ἂν] Abest ab Aug. tertio et Bavarico. REISK. Delenda particula, quam etiam Augerus male servavit. Expunxerat Reiskius p. 104, 11.: ut mireris, eum soloecismi h. l. patientem fuisse. SCHAEFER.

P. 148. v. 2. ἐπίστασθε] ἐπιστήσεσθε Paris. primus, Aug. primus, Harlei. Felic., sed eius index vulgatam dat. Utramque dat Bavaricus, vulgatam scilic. in margine cum γρ. REISK. ἐπιστήσεσθε Auger. Probo. V. not. ad p. 104, 20. SCHAEFER.

P. 148. v. 2. πράγματα δὲ παρασχεῖν αὐτῷ] πράγματα δ' αὐτῷ παρασχεῖν Aug. primus, Harlei. Aldina Taylori. REISK. Hoc ordine p. 104, 21. SCHAEFER.

P. 148. v. 3. ἁπάντων] Punctis subnotatum est in Aldina Taylori. Plane abest ab Harlei. REISK.

P. 148. v. 6. ἐσομένου] ὄντος Paris. primus et cum γρ. secundus, quintus, septimus, Aug. primus, Harlei. Aldina Taylori. REISK. ὄντος p. 104, 23. SCHAEFER.

P. 148. v. 8. φανερῶς] Referri potest ad μισεῖν, sed ego malim ad πεπρακότας referri. WOLF.

P. 148. v. 8. μισεῖν καὶ] Absunt a Paris. quinto, Bavarico, appendice Francofurtana, Aug. tertio. Sed in Bavarici margine vulgata est annotata. Inter καὶ ἀποτυμπανίσαι interponit Aldina Tayl. medium v. φανερῶς, servans idem modo praemissum. REISK.

P. 148. v. 11. προβόλοις] Fit a προβάλλω. Significat in genere impedimentum, sive sit scopulus in mari, sive vallum in terra. WOLF.

P. 148. v. 12. ἐκείνων] ἐκείνω Aug. tertius a prima manu, sed corrector ν addidit. REISK.

P. 148. v. 12. ἐπεὶ] Abest ab appendice Francofurtana, Bavar. et Aug. tertio. Contra iidem post πόθεν addunt γὰρ, item Aldina Taylori, quamquam ἐπεὶ intactum servans. REISK. πόθεν γὰρ p. 105, 1. SCHAEFER.

P. 148. v. 12. νῦν] Abest ab Aug. secundo. REISK.

P. 148. v. 13. εἰς] Abest a Paris. quinto et septimo, Aug. primo et tertio, Bavarico, Harlei. REISK. V. not. ad p. 105, 1. SCHAEFER.

P. 148. v. 13. οὐδὲν γὰρ — ποιεῖν] Verba sic struunt Harlei. Aug. primus et Paris. primus: οὐδὲν γὰρ ἄλλο δοκεῖ μοι ποιεῖν. Aug. secundus et appendix Francofurtana sic: οὐδὲν γὰρ ἄλλο ἔμοιγε δοκεῖ ποιεῖν. REISK. V. p. 105, 2. SCHAEFER.

P. 148. v. 15. μηδὲν] μηδὲ Aug. tertius. REISK.

P. 148. v. 17. δύναιτο οὐδεὶς] Invertit Harlei. REISK.

P. 148. v. 18. ὅσα] πόσα Paris. quintus et septimus. REISK.

P. 148. v. 20. τανῦν ὑπάγεται] τὰ νῦν, sicut τὸ νῦν ἔχον, idem, quod νῦν. WOLF. νῦν ὑπάγει Aldina Taylori, Paris. primus, Aug. primus, ambo sine articulo. τανῦν ὑπάγει appendix Francofurtana. νῦν ὑπάγεται Harlei. omisso articulo. REISK. V. not. ad p. 105, 7. SCHAEFER.

P. 148. v. 23. δὴ] Deest Harlei. REISK.

P. 149. v. 26. πᾶσι] ἅπασι Paris. primus et Harlei. πᾶσιν Bavar. et Aug. tertius, quia scilicet hi duo proximum articulum τοῖς omittunt. REISK. V. p. 106, 12. SCHAEFER.

P. 149. v. 27. βαρβάροις, ὑμεῖς] βαρβάροις γέγονεν, ἡμεῖς Paris. primus, Aug. primus. βαρβάροις ἐστὶν, ὑμεῖς Aug. secundus, Aldus, Felic. Nescio, cur Morellus ἐστὶν e sede, quam in vetustioribus editionibus obtinet, scilicet pone βαρβάροις, revulsum ad anteriora retraxerit. Ex Harleiano Taylorus aliud nihil praeterquam γέγονεν annotavit. REISK.

P. 149. v. 27. τῇ μὲν] Pone τῇ μὲν addit Aldus γάρ. REISK.

P. 149. v. 28. εὐετηρίᾳ] V. p. 144, 12. Hesychius T. I. c. 1499. Εὐετηρία. εὐθηνία. καλὸς ἐνιαυτός. ἢ [add. τὸ e Photio c. 28. in.] καλῶς διακεῖσθαι. καλοκαιρία. unde v. καλοκαιρία Lexicis addatur. SCHAEFER.

P. 149. v. 28. προσῆκε] προσήκει Paris. primus, quintus, septimus, Aug. primus, Harlei. REISK.

P. 150. v. 1. αὐτῶν] Vulg. αὐτῶν. αὑτῶν (cum aspero) Aldus, P. Manutius, Harlei. qui hunc locum ita ordinat: οὐ τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον περί τε αὑτῶν καὶ περὶ ὑμῶν ἐνίους ὁρῶ βουλευομένους. REISK.

P. 150. v. 5. ἡσυχίαν ἄγειν] Omittit Paris. quintus. REISK.

P. 150. v. 6. σε] Omittunt Aug. secundus et tertius, Bavaricus, Aldus: sed addit Aldina Taylori, item Harlei. REISK.

P. 150. v. 7. Ἀριστόδημε] Ἀριστόμηδε Aug. primus. Ἀριστόμηδες Harlei. Paris. primus, index Aldi. REISK.

P. 150. v. 10. φιλαίτιον] Passive intelligendum. V. Ind. Graecit. s. v. SCHAEFER.

P. 150. v. 13. βέλτιστον εἰπεῖν ἂν ἔχοις] βέλτιστον ἂν εἰπεῖν ἔχοις Aug. primus. ἂν abest a Paris. primo. γρ. βέλτιστόν σοι εἰπεῖν index Lambini. REISK.

P. 150. v. 13. συγχωρήσαιμεν] δοίημεν Paris. primus, Aug. primus, Harlei. REISK.

P. 150. v. 15. ἀληθὲς] Omittit appendix Francofurt. REISK.

P. 150. v. 15. πάντα ταῦτα] ταῦτα πάντα Aug. primus et Harlei. REISK.

P. 150. v. 18. προέσθαι ταῦτα] Invertit Aug. primus. REISK.

P. 150. v. 18. ταῦτα] τὴν φιλοτιμίαν καὶ δόξαν. WOLF.

P. 150. v. 18. διὰ ῥᾳθυμίαν] γρ. μετὰ ῥᾳθυμίας Paris. secundus. Utrumque dat Bavaricus. REISK.

P. 150. v. 19. τινα] πολλοῦ ἄξιον. SCHAEFER.

P. 150. v. 21. ὁρῶ] ἐρῶ appendix Francofurtana. REISK.

P. 150. v. 21. τὸ τὰ] Pro τὸ τὰ in nostro τὸ μὴ τὰ reperi, addito adhuc adverbio μή. OBSOP. τὸ ἀεὶ τὰ Paris. quintus. τὸ μὴ τὰ Paris. septimus. REISK.

πάντες συνίσασιν οἱ Ἕλληνες δὶς — σεσωσμένῃ (in dativo). *Graeci omnes norunt, civitatem nostram a maioribus nostris bis fuisse extremis e periculis ereptam.* Sed praestat vulgata. REISK.

P. 151. v. 5. ἴσως] V. not. ad p. 35, 26. Mox sequitur πῶς γάρ ἐστιν ἴσον —. SCHAEFER.

P. 151. v. 5. πολιτικῶς] δημοκρατικῶς. ἐν γὰρ ταῖς δημοκρατίαις αἱ ἰσότητες μάλιστα ἰσχύουσι. WOLF.

P. 151. v. 5. τὰ καθ' ἑαυτοὺς — πολιτεύονται] Verba sic struit Aug. secundus: τὰ καθ' ἑαυτοὺς πολιτεύονται καὶ τὰ κατὰ τὴν πόλιν. Aldina Taylori dat τὰ κατ' αὐτούς. REISK.

P. 151. v. 6. τούτων μέν τινας — ἑαυτοὺς ἀγνοεῖν] Id est, *splendorem assecutos veteres suas sordes ignorare.* Vitium τοῖς νεοπλούτοις commune. WOLF.

P. 151. v. 7. προϊόντας] ἥκοντας Aug. primus, Paris. primus, quintus, septimus, Harlei. Aldina Taylori. REISK. Non displicet. SCHAEFER.

P. 151. v. 8. Ἑλλήνων] Abest a Paris. primo, Aug. primo. REISK.

P. 151. v. 11. ἄλλοτε] ἄλλοθε appendix Francofurt. Forte voluit ἄλλοθι dare. REISK.

P. 151. v. 12. ὅταν] Ante ὅταν subaudi ὅτι, ut sensus et phrasis clara fiant. AUGER. Multum errat subaudiendum censens ὅτι: sic enim constructio prorsus perturbaretur. Sed facile apparet, quid Gallum male habuerit. Scilicet usus est noster enuntiatione χρονικῇ, cum exspectes αἰτιολογικὴν, qualis haec foret: ἀλλὰ τῷ πάντ' ἀκούσαντας ὑμᾶς — καθῆσθαι ἀκροωμένους —. Quod si quid subaudiendum, ante ὅταν subaudi τῷ s. τούτῳ. Conf. quae congessi in not. ad Porsoni Hecub. p. 13. ed. tert. Lips. SCHAEFER.

P. 151. v. 15. διαστρέφειν] διαφθείρειν Paris. primus et cum γρ. secundus, quintus, septimus, Aug. primus, margo Bavarici, appendix Francofurtana, Harlei. Aldina Taylori. REISK. Placet. Conf. Porson. ad Euripid. Phoeniss. 884. SCHAEFER.

P. 151. v. 17. μισθοῦ λέγει] Reiskius in Ind. Graecit. p. 344.: „Subaudi ἀντί.“ Ne credas. Multo rectius Matthiae in Grammat. Graec. p. 466. ubi congessit quae nostro sunt simillima, velut Platonicum μισθοῦ ἐπικουρεῖν. SCHAEFER.

P. 151. v. 17. καὶ ὑπὲρ Φιλίππου] Vulg. καὶ τίς ὑπὲρ Φιλίππου. Expunxi τίς de meo iudicio. REISK. Expunxit etiam Augerus. Recte factum: nisi forte scribendum καὶ τὰ ὑπὲρ Φιλίππου. SCHAEFER.

P. 151. v. 18. τῶν βελτίστων] τοῦ βελτίστου Paris. primus, Harlei. Aldina Taylori. REISK.

P. 151. v. 18. τούτους] τοὺς ὑπὲρ τῶν βελτίστων ὡς ἀληθῶς λέγοντας. WOLF.

ANNOTATIONES AD ORATIONEM ADVERSUS PHILIPPI EPISTOLAM.

Editio Wolfii sola, quod sciam, Philippi literas anteponit orationi Demosthenis. Sed dudum constat, eam orationem illis literis haud respondere. REISK. Anteponit etiam Augeriana. SCHAEFER.

Spuriam esse hanc Orationem dudum intellexit Taylorus, quem v. in Reiskii praefat. ad Annotatt. p. 118. et in eiusdem not. ad p. 28, 23. Eadem Valckenarii fuit sententia Diatr. de Phil. p. 270. Secuti sunt hos viros Boeckhius de Oecon. polit. Athen. T. I. p. 335. 443. et Weiskius de Hyperb. I. p. 22. Etiam Larcherum habuisse pro suppositicia (*Hist. et Mém. de l'Instit. Roy*. T. II. p. 243.), docuit me Rüdigerus ad Demosth. Philipp. I. p. 35. Nisi tota, certe quaedam eius pars spuria visa est C. G. Lenzio in Philochori Fragm. p. 76. Demosthenicam videtur putasse Boissonadus ad Tiber. p. 54. Sed fieri potuit, ut vir egregius compendio citandi uteretur: quae enim in contrariam partem monita sunt, non dubito eum in numerato habuisse. Paulo magis ambigas de Ruhnkenio ut Demosthenicam citante ad Rutil. Lup. p. 3. a. SCHAEFER.

P. 152. v. 1. ἄνδρες] Deest Harlei. REISK.

P. 152. v. 2. ὑμᾶς] ἡμᾶς Aug. primus. Utrumque dat Bavar. REISK. Placet ἡμᾶς. SCHAEFER.

P. 152. v. 2. ἀνεβάλετο] Vulg. ἀνεβάλλετο. ἀνεβάλετο Aug. primus et tertius, item Bavaricus, sed hic cum superscripta variante ἀνελάβετο. Etiam in Aldina est ἀνεβάλετο (in aor. secundo). Aldina Taylori dat ἀνελάβετο. Detraxi alterum λ. REISK.

P. 152. v. 2. ὑμῖν] γρ. ἡμῖν Paris. primus et secundus, Aug. primus et secundus, Bavaricus. REISK.

P. 152. v. 3. Φαρσαλίοις] Pharsalos Thessaliae oppidum, pugna Pompeii et Caesaris nobilitatum. WOLF.

P. 152. v. 3. Ἅλον] Halos fortasse una ex illis Thessaliae urbibus, quarum meminisse Strabo non operae pretium esse censuit. Sed Stephanus: Ἅλος πόλις Ἀχαΐας καὶ Φθιώτιδος, ἀπὸ τῆς συμβάσης Ἀθάμαντι ἄλης. Sed Demosthenici codices Ἅλον aspirant, ut a salinis id oppidum dici potius, quam ab errore, videatur. WOLF. Vulg. Ἄλον. Ἅλον (cum aspero) Aldus et P. Manutius. REISK.

P. 152. v. 5. τὰ περὶ Φωκέας] Phocense bellum, quod et sacrum dicitur, vel ex Iustino nemini est ignotum. WOLF.

P. 152. v. 5. κατεστρέψατο] κατέστρεψε Paris. septimus. REISK.

P. 152. v. 7. τῷ μὲν ἔργῳ —, τῷ δὲ λόγῳ —] Verte: *ut re* —, *ita verbis* —. Nam quae antecedunt, ἐπειδὴ γὰρ — ἐξεύρων, referuntur ad solum posterius membrum oppositionis, τὸ δὲ λόγῳ —. SCHAEFER.

P. 152. v. 8. ὁμολογεῖ] πολεμεῖν. V. Krüger. ad Dionys. Halic. Historiograph. p. 117. SCHAEFER.

P. 152. v. 8. ὅτι δὲ χρὴ —] Citat h. l. Harpocrat. v. ὀῤῥωδεῖν. REISK.

P. 152. v. 10. ἡμᾶς] ὑμᾶς Paris. primus, quintus, septimus, Aug. primus, Harlei. REISK. Placet. SCHAEFER.

P. 153. v. 3. μεγίστους] Abest ab Aug. secundo. REISK.

P. 153. v. 3. ἡμῖν] ὑμῖν Aug. tertius. ὑμῶν cum γρ. Paris. secundus. ἡμῖν dat Bavaricus, sed cum ὑ super prima litera scripto et cum ῶ super tertia. REISK.

P. 153. v. 4. τὰς πίστεις — ὑπεριδών] τὰς πίστεις ὑπεριδὼν καὶ τοὺς ὅρκους ὑπερβὰς Aug. primus. τοὺς ὅρκους ὑπεριδὼν καὶ τὰς πίστεις ὑπερβὰς Harlei. REISK. Placet Aug. primi scriptura. πίστις et ὅρκος saepius iunguntur. V. Euripid. Med. 21. s. cum Porsoni nota, cui add. e personato Xenophonte Cyrop. VIII. 8. 2. εἴτε ὅρκους ὀμόσαιεν — εἴτε δεξιὰς δοῖεν. SCHAEFER.

P. 153. v. 5. ηὐξήθη] ηὐξήνθη Aug. tertius. Voluit aut vulgatam, aut ηὐξύνθη. REISK. V. not. ad p. 19, 18. SCHAEFER.

P. 153. v. 7. διεξελήλυθεν] Augerus: *consumpta sunt.* V. not. ad p. 19, 17. SCHAEFER.

P. 153. v. 7. καὶ γινώσκεται μὲν κ. τ. λ.] Alexander de figuris p. 64. συνωνυμία ἐστὶν, ὅταν τῷ χαρακτῆρι διαφόροις ὀνόμασι, τῇ δυνάμει δὲ τὸ αὐτὸ δηλοῦσι χρώμεθα πλείοσιν, ἓν μέντοι καὶ ταὐτὸ βουλόμενοι δηλοῦν. ὡς καὶ Δημοσθένης· καὶ γινώσκεται μὲν ὑπὸ τῶν Περινθίων — ὑποπτεύεται δὲ ὑπὸ Θηβαίων. REISK.

P. 153. v. 7. καὶ γινώσκεται μὲν — ὑπὸ Θετταλῶν] Tiberius ut pleonasmi s. synonymiae exemplum sic contracta et perversa citat p. 54. s.: καὶ γινώσκεται μὲν ὑπὸ τῶν Κορινθίων καὶ παρ' Ὀλυνθίοις πρότερον, οὐκ ἀγνοεῖται ὑπὸ Θετταλῶν. addens: κατὰ γὰρ τοῦ αὐτοῦ πράγματος τὰ αὐτὰ σημαινόμενα τίθειται. Rectius autem Tiberius hoc illius schematis exemplum finit verbo Θετταλῶν, quam Alexander verbo Θηβαίων: neque enim ὑποπτεύεται ut eiusdem aut similis verbum significationis cum antecedentibus verbis potest componi. SCHAEFER.

P. 153. v. 8. Περινθίων καὶ Βυζαντίων] Perinthus clara urbs in Propontide, olim Thraciae metropolis, postea Heraclea dicta. Byzantium clarissima Thraciae civitas, quae hodie Constantinopolis, anno abhinc 95. Turcicae ditionis facta. WOLF.

P. 153. v. 8. *συμμαχούντων*] *συμμάχων* Harlei. REISK.

P. 153. v. 11. *Ὀλυνθίοις*] Notum Olynthiorum excidium, de quo dictum illud memorabile fertur, Philippum non tam facile conditurum talem urbem, qualem evertisset. WOLF.

P. 153. v. 13. *Θηβαίων*] Vulg. *τῶν Θηβαίων*. Articulum omittunt Paris. primus, quintus, septimus, Aug. primus, Alexander rhetor p. 64. ult. Omisi. REISK. Delevi *τῶν*, quod non habent codd. K. M. Q. R. Cc. Dd. Ee. AUGER.

P. 153. v. 13. *Νίκαιαν*] Urbs prope Thermopylas. *Τῶν Ἐπικνημιδίων Λοκρῶν* hic intelligatur, non Bithynica. WOLF. V. Photius c. 220. ubi *προπαροξυτόνως* scribitur: item in Etymolog. M. c. 389, 13. Wolfius minus recte scripsit *παροξυτόνως*. SCHAEFER.

P. 153. v. 13. *φρουρᾷ*] *φρουρὰν* Aug. secundus. Natum illud *ν* e iota ad latus adscripto. REISK.

P. 153. v. 15. *Ἀμφικτυονίαν*] Amphictyones, qui circum Delphos habitabant et ad Pylaeam conveniebant, *Πυλαγόραι* et *ἱερομνήμονες* dicti, id est, Pylaeae praesides et legati. Pylaea vero est congressus Amphictyonum in Pylis, quae et Thermopylae, fieri solitus, Hesychio auctore. Vide Strabonem lib. 8. et 9. copiosius haec explicantem. *Ἀμφικτυονίαν* hic non tam locum, in quo convenire fuerint soliti, quam ipsam dignitatem Amphictyonum, *τὴν Πυλαίαν*, intelligo, de qua vide orationem *περὶ εἰρήνης*. WOLF.

P. 153. v. 15. *τὰς*] Pro secundo *τὰς* Harlei. exhibet *τούς*. REISK.

P. 153. v. 16. *αὐτὸν*] Vulg. *αὑτὸν*. *αὑτὸν* Aldus cum aspero. REISK.

P. 153. v. 16. *τὴν ἐκείνων συμμαχίαν*] Arcades fortasse intelligit, quanquam etiam alii ex Peloponnensibus cum Thebanis coniuncti fuere. WOLF.

P. 153. v. 16. *ἐκείνων*] Peloponnesiorum cum Thebanis, seu, quod idem est, Thebanorum cum Peloponnesiis. Construo sic: *ἄγων δὲ* [id est *διὰ τὸ ἄγειν* vel *διότι ἄγει*] *τὰς ἐκ Πελοποννήσου πρεσβείας πρὸς αὐτὸν ὑποπτεύεται ὑπὸ τῶν Θηβαίων Φίλιππος καὶ τὴν ἐκείνων συμμαχίαν παραιρούμενος* [id est *πειρᾶσθαι αὐτοὺς ἀφαιρεῖσθαι*]. *quod Philippus legatos e Peloponneso invitat, etiam ex hoc suspectus fit Thebanis, quasi hoc agat, ut illam quoque societatem Peloponnesiacam a se abalienet.* REISK. Turbavit Reiskius *τὸ ἑξῆς*. *καὶ* post *ἄγων* est simplex copula, *et*, nec valet *etiam*. SCHAEFER.

P. 153. v. 16. *παραιρούμενος*] *προαιρούμενος* Paris. quintus et septimus, appendix Francofurtana, forsitan e margine Lutetianae. REISK. Fortasse natum e *περιαιρούμενος*. SCHAEFER.

P. 153. v. 17. αὐτῷ] αὐτοῦ Paris. primus, quintus et septimus, Aug. primus, Harlei. REISK.

P. 153. v. 19. ὑφορᾶσθαι καὶ διαβεβλῆσθαι πρὸς αὐτόν] 2. Philipp. μέλλειν πρὸς τοὺς Θηβαίους αὐτὸν ὑπόπτως ἔχειν. et paulo post: τὰ συμμαχικὰ τῷ Φιλίππῳ πρὸς ὑποψίαν ἥκοντα καὶ δυσμένειαν, hoc est, ὑφορᾶσθαι Φίλιππον καὶ δυσμενῆ ἔσεσθαι αὐτῷ. WOLF.

P. 153. v. 20. οὐδὲ] οὐ Ald. Felic. et P. Manutius: unde equidem effecerim οὐ γὰρ οὐδὲ τοῦτο. *neque enim minutum est ne hoc quidem.* REISK.

P. 153. v. 21. εἰσπέμψαντες] in Perinthum puta. πέμψαντες Paris. quintus et septimus. REISK.

P. 153. v. 22. ἐκπολιορκηθῆναι] a nobis, Atheniensibus, puta. REISK.

P. 153. v. 23. αὐτοῖς] αὐτοῦ Aug. secundus. REISK.

P. 153. v. 23. ἐνεστώσης] ἐφεστώσης Aldina Taylori. REISK.

P. 153. v. 26. τῶν Περσῶν] Malim τὸν Περσῶν. REISK. Ego non item. SCHAEFER.

P. 153. v. 26. χρήματα] γρ. χρήμασι Paris. secundus. Utrumque dat Bavaricus. REISK.

P. 153. v. 26. ἡμῖν] ὑμῖν P. Manutius. REISK.

P. 153. v. 28. ῥώμην] δύναμιν Paris. primus, Aug. primus, Harlei. REISK.

P. 154. v. 2. πρόσθοιτο] Vulg. πρόσθειτο. πρόσθοιτο Aug. primus, Aldus, P. Manutius. Correxi πρόσθοιτο. REISK.

P. 154. v. 2. ἐποίει κρατεῖν] Invertit Aug. secundus. REISK.

P. 154. v. 3. ἡμῶν] ὑμῶν Aug. secundus, Aldus, P. Manutius. Sed Harlei. dat ἡμῶν. REISK.

P. 154. v. 3. τὴν Φιλίππου δύναμιν] Φίλιππον Aug. tertius: sed eius margo dat vulgatam. REISK.

P. 154. v. 4. οὐ ἐρῶ —, ὡς οὐ —] Concessio est: οὐκ ἀρνήσομαι. Occupavit ille quidem multa, sed minime ei profutura. Ea, quae sequuntur, repetita pleraque sunt e secunda Olynthiaca. WOLF.

P. 154. v. 5. οὐ] Abest ab Herwag. maiore seu prima et antiquissima. REISK.

P. 154. v. 6. ὁρῶ] ἐρῶ appendix Francofurtana. REISK. Idem voluit Taylorus. V. Reiskii praefat. ad Annotatt. p. 118. SCHAEF.

P. 154. v. 7. ταὐτὰ πᾶσι] πᾶσι ταῦτα Aug. primus. πᾶσι ταὐτὰ Harlei. REISK. Hoc altero ordine p. 20, 23. SCHAEFER.

P. 154. v. 7. συμφέρῃ] Vulg. συμφέρει. συμφέρῃ index Lambini, Aug. tertius, Bavar. quod praetuli. REISK. Dedi συμφέρῃ, et ita legunt plurimi et optimi codd. AUGER.

P. 154. v. 8. τῶν πολέμων] τοῦ πολέμου Paris. primus, quintus, septimus, Aug. primus, Harlei. REISK. Praeferendus singularis, quem tuetur etiam Demosthenes p. 20, 23. SCHAEFER.

P. 154. v. 11. ὑπὸ] Vulg. ἀπὸ. ὑπὸ Paris. primus, quintus et septimus, item secundus cum γρ., nec non Aug. primus et tertius, emendator Lessingianus, P. Manutius, edit. Wolfii. Utrumque dat Bavar.: vulgatam appendix Francofurtana. Correxi ὑπὸ. REISK.

P. 154. v. 12. ἅπαντα] αὐτὰ Paris. primus, Aug. primus, Aldina Taylori, Harlei. REISK. ἅπαντα legitur p. 20, 27. SCHAEF.

P. 154. v. 12. διέσεισε καὶ διέλυσε] διέλυσε καὶ διέσεισε Aug. primus, Aldina Taylori, Harlei. REISK. Placet. SCHAEFER.

P. 154. v. 15. πρὸς ὑποψίαν ἥκοντα καὶ δυσμένειαν] Quaero, num πρὸς h. l. vices gerat praepositionis μετὰ, eoque idem sit sic dictum, atque si dixisset μεθ' ὑποψίας καὶ δυσμενείας. *convenire quidem ad Philippum copias eius auxiliares, at animo infesto suspicionumque pleno.* REISK. Immo est i. q. ὑπόπτως ἔχοντα καὶ δυσμενῶς. De conventu hic non magis cogitandum, quam in Euripidis Phoeniss. 489. Pors. (482. Valck.) δι' ἔχθρας τῷδε καὶ φόνου μολὼν de reditu Polynicis. V. Valckenar. ad h. l. SCHAEF.

P. 154. v. 20. πρὸς τηλικοῦτον ὄγκον πραγμάτων] Augerus: *si tantae moli rerum comparetur.* SCHAEFER.

P. 154. v. 21. αὐτὸς] Abest a Paris. primo, quinto, septimo, ab Aug. primo et ab Harlei. In Bavarico sic est: αὐτὴν αὐτὸς. Sed super posterioris vocis initio superscriptum erat ου ad indicandum οὗτος. Contra οὗτος abest ab appendice Francofurtana. Utrumque, tam οὗτος, quam αὐτὸς, in Aldina Taylori punctis est subnotatum. REISK. αὐτὸς delendum. Conf. p. 22, 12. Vulgatam peperit διττογραφία confusa. SCHAEFER.

P. 154. v. 22. ἄν τις μέγαν] ἄν τις αὐτὸν μέγαν Paris. primus, quintus, septimus, Aug. primus, Bavaricus, Harlei. Aldina Taylori. REISK. Post τις addidi αὐτὸν, quod et adduut codd. K. L. M. Q. R. X. Cc. Dd. et Ee. Horum multi omittunt αὐτὸς quod praecessit: cod. Ee. habet αὐτὸς sine οὗτος. AUGER. Iure addidit αὐτὸν.* Conf. p. 22, 12. SCHAEFER.

P. 154. v. 22. νομίσειε] νομίσειεν Aug. primus, tametsi sequente consona. REISK. V. Osanni Inscript. III. p. 116. SCHAEFER.

P. 154. v. 22. σφαλερωτέραν] σφαλερώτερον Aug. primus. Utrumque dat Bavaricus. REISK.

P. 154. v. 23. αὑτῷ] αὐτῷ (cum leni) Paris. primus, quintus, septimus. REISK.

P. 154. v. 25. Φίλιππόν τε χαίρειν] Vulg. χαίρειν Φίλιππόν τε. Φίλιππόν τε χαίρειν Aug. primus, Harlei. REISK. Conf. p. 22, 16. SCHAEFER.

P. 154. v. 27. ταύτης] Scilic. τῆς δόξης, non item τῆς ἀσφα-

Taylori. ὑγιαινὸν (sic) Harlei.; si recte enotatum est. REISK. Post h. v. minor ponenda distinctio: sequentia enim cum antecedentibus arcte cohaerent. SCHAEFER.

P. 156. v. 5. κατορθῶσιν] κατορθοῦσιν Aug. primus. REISK.

P. 156. v. 5. ἀφανῆ τὰ κατὰ τοῖς πολλοῖς ἐστίν] ἀφανῆ τοῖς πολλοῖς ἐστι τὰ κακὰ appendix Francofurtana. REISK. Post v. ἐστὶν pone signum commatis. SCHAEFER.

P. 156. v. 5. ἐπὰν] ἐπειδὰν Paris. quintus. REISK.

P. 156. v. 5. τι] Omittit appendix Francofurtana. REISK. Fortasse natum e littera sequente. V. not. ad p. 155, 13. SCHAEF.

P. 156. v. 6. καθ' αὐτὸν] κατ' αὐτὸν Aug. primus. REISK.

P. 156. v. 7. γίγνεται] γίνεται Auger. SCHAEFER.

P. 156. v. 7. ἅπασιν] πᾶσιν Paris. primus, quintus, septimus, Aldina Taylori. REISK.

P. 156. v. 11. μεγάλη γὰρ ῥοπὴ — πράγματα] Sallustius in Catilinario: Sed profecto fortuna in omni re dominatur: ea res cunctas ex libidine magis quam ex vero celebrat obscuratque. Cicero 2. Offic.: Magnam vim esse in fortuna in utramque partem, vel secundas ad res, vel adversas, quis ignorat? Nam et cum prospero flatu eius utimur, ad optatos exitus pervehimur, et cum reflavit, affligimur. WOLF. V. not. ad p. 24, 13. SCHAEFER.

P. 156. v. 12. ἐστὶ] Abest ab Aug. primo. παρὰ πάντ' ἐστὶ τὰ Dionysius. REISK. V. p. 24, 13. SCHAEFER.

P. 156. v. 13. ἡμετέραν] ὑμετέραν Paris. quintus et septimus. REISK.

P. 156. v. 14. τῶν προγόνων] Ex hoc aptum est non solum τούτου v. 15., sed etiam πάντων τῶν ἐν Μακεδονίᾳ βασιλευσάντων v. 16. *ab iis, qui maiores fuerunt non huius Philippi solummodo, sed universe regum quotquot in Macedonia unquam fuerunt omnium.* Nam paulo durior haec videtur constructio: οὐ παρὰ τῶν τούτου προγόνων μόνον, ἀλλὰ καὶ παρὰ πάντων τῶν ἐν Μακεδονίᾳ βασιλευσάντων. REISK. Rectius vertit Augerus: *Principatum enim a maioribus accepimus ex tempore longiori non modo quam iste, sed, ut breviter dicam, quam omnes Macedoniae reges.* „τούτου" inquit „et τῶν βασιλευσάντων, hi genitivi reguntur a πλείονος." οἱ πρόγονοι sunt ipsorum Atheniensium, non Philippi ceterorumque regum Macedoniae. SCHAEF.

P. 156. v. 15. ἡγεμονίαν] εὐδαιμονίαν Aldina Taylori, Paris. primus, Aug. primus. REISK. Hoc genuinum puto: nam de felicitate Atheniensium hic agitur, non de hegemonia; felicitatis autem documentum obiter commemorantur vectigalia ab ipsis Macedoniae regibus accepta, nemini unquam pensitata. SCHAEFER.

P. 156. v. 15. μόνον] Pro μόνον dat Aldina Taylori μόνου. REISK.

P. 156. v. 17. κἀκεῖνοι μὲν Ἀθηναίοις φόρους ἤνεγκαν] V. Valckenarius Diatr. de Phil. p. 270. *) Boeckhius de Oecon. polit. Athen. T. I. p. 443. et Weiskius de Hyperb. I. p. 22. SCHAEF.

P. 156. v. 18. οὐδενὶ πώποτε] Vulg. οὐδενί πω. οὐδενί ποτε Paris. quintus. οὐδενὶ πώποτε Paris. primus, Aug. primus, Ald. Tayl. Harlei. Praetuli πώποτε. REISK. Dedi οὐδενὶ πώποτε ex codd. Q. R. et Cc. AUGER.

P. 156. v. 18. ἀνθρώπων] Abest a Paris. primo et Aug. primo. REISK. Cod. M. non habet ἀνθρώπων. AUGER.

P. 156. v. 18. ἔτι δὲ] δὲ refertur ad τε v. 14. Quae construendi ratio satis frequens est, inprimis ubi particula δὲ, ut hoc loco, iuncta est adverbio ἔτι. V. not. ad Dionys. Halic. de C. V. p. 193. SCHAEFER.

P. 156. v. 18. τοσούτῳ] τούτῳ Paris. septimus. REISK.

P. 156. v. 20. παρὰ τῶν θεῶν] Vulg. τῶν θεῶν. παρὰ τῶν θεῶν Paris. primus, Harlei. Aug. primus. παρὰ addidi. REISK. παρὰ adieci ex auctoritate codicum Q. et Cc. Cod. L. habet παρὰ ad marginem, M. vero inter lineas. AUGER. V. p. 24, 18. SCHAEF.

P. 156. v. 23. ἡμῶν] ὑμῶν Paris. quintus, Aug. secundus. REISK.

P. 156. v. 26. παριεὶς] παρεὶς Paris. primus et septimus, Aug. primus. REISK. Vulgata praestat. SCHAEFER.

P. 156. v. 26. παραλείπων] παραλιπὼν Aug. primus. Quod idem in Paris. quoque primo fuisse suspicor, tametsi margo Lutetianae ex eo λιπὼν solummodo refert. REISK. V. p. 24, 26. SCHAEFER.

P. 157. v. 1. πυνθανόμενοι — λέγεται νεώτερον] V. Casaubonus ad Theophrasti Charact. p. 107. ed. Fisch. SCHAEFER.

P. 157. v. 6. ἡμῖν] Vulg. ἡμῶν. ἡμῖν Paris. primus et quintus, Aug. primus, Harlei. Correxi ἡμῖν. REISK. Dedi ἡμῖν iuxta codd. Q. R. U. V. X. Cc. Ee. AUGER.

P. 157. v. 7. οἴκαδε λαμβάνειν] V. not. ad p. 80, 28. SCHAEFER.

P. 157. v. 7. λαμβάνειν νομίζοντες] Vulg. λαμβάνοντες. λαμβάνειν νομίζοντες Paris. primus, quintus, septimus, Aug. primus, Aldina Taylori. Praetuli λαμβάνειν νομίζοντες. Conf. p. 80,

---

*) Valckenarius absurdissimum dicit, quod Orator scripserit, — πάντων τῶν ἐν Μακεδονίᾳ βασιλευσάντων· κἀκεῖνοι μὲν Ἀθηναίοις φόρους ἤνεγκαν. Vereor, ne paulo iniquius. Lenius, opinor, iudicaturus erat, si expendisset scripturam illam Parisini primi εὐδαιμονίαν, (nam eandem esse aliorum codicum primus docuit Reiskius,) praetereaque cogitasset, ἐκεῖνοι non significare omnes Macedoniae reges, sed solos eos, qui Atheniensibus tributarii facti essent. SCHAEFER.

27. s. REISK. Habent λαμβάνειν νομίζοντες codices K. M. Q. R. Dd. Ee. AUGER. Male revocavit Augerus λαμβάνοντες. SCHAEFER.

P. 157. v. 8. τὰ τῆς πόλεως — πωλοῦντες] Citant Anecd. Bekk. p. 162, 2. SCHAEFER.

P. 157. v. 11. στασιάζειν] Vi transitiva, quae rarior constructio huius verbi est. P. 444, 3. ἡνίκα ἐστασιάζετο μὲν αὐτῷ τὰ τῶν Θετταλῶν. SCHAEFER.

P. 157. v. 12. ξενοτροφεῖν] Citat h. l. Pollux 3, 58. v. ξενοτροφεῖν. REISK.

P. 157. v. 13. οὔκουν ἐστὶν οὐδὲν θαυμαστὸν] Vulg. οὔκουν οὐδέν ἐστι θαυμαστὸν. Pro postrema voce in Harlei. et Paris. primo est δεινὸν, item in Aug. primo et Ald. Tayl. et Bavarici texto (nam margo vulgatam cum γρ. exhibet), sed hoc verborum ordine: οὐκοῦν οὐδέν ἐστι δεινὸν. In Aug. secundo sic est: οὐκοῦν οὐδέν ἐστι θαυμαστὸν. REISK.

P. 157. v. 16. ὧν] Pro ὡς rectius legi videtur ὧν: et tamen sic quoque videtur cohaerere durius cum τοὺς πολεμοῦντας. Sed verbum ποιεῖν subintelligitur. WOLF. γρ. ὡς Paris. secundus. ὡς etiam Ald. quod in Weimarano correctum cernitur ὧν. Et sic Wolfius quoque e coniectura correxit. Utrumque dat Bavaricus. REISK.

P. 157. v. 16. πάντα] τὰ πάντα Paris. quintus et septimus, appendix Francofurt. f. e margine Lutet. REISK.

P. 157. v. 18. λαβόντας] λαβόντα in singulari Aug. primus. Verumtamen statim post idem dabat cum vulgata λογισαμένους. Etiam Taylorus ex Harlei. singularem λαβόντα enotarat, de altero nil admonens. REISK.

P. 157. v. 19. φάσκειν] Malis abesse. SCHAEFER.

P. 157. v. 21. κοινῶν] δημοσίων Paris. primus, Aug. primus, Aldus et index Aldi, (qui index vulgatam dare voluisse videtur,) item P. Manutius, edit. Wolfii. Sed appendix Francofurtana vulgatam dat. REISK. δημοσίων Auger. SCHAEFER.

P. 157. v. 22. χρῆσθαι δὲ] δὲ abest ab Aug. secundo. Sed Harlei. pro δὲ exhibet ἤ. REISK.

P. 157. v. 23. ὑπολάβοι] ὑπολάβῃ Aug. primus, Bavaricus. Sed Harlei. dat ὑπολάβοι. REISK. Recte Augerus ὑπολάβῃ. Iubere oratorem, non optare, ostendunt quae sequuntur v. 26. s. et 28. SCHAEFER.

P. 157. v. 25. ἐκ χρηστῶν] Omittit appendix Francofurtana. REISK.

P. 157. v. 25. τὰ] τὰ secundum abest a Paris. primo, quinto, septimo, ab Harlei. et ab Aug. primo. Primum abest ab edit. P. Manutii. REISK.

P. 158. v. 15. ἄλλους] Abest a Paris. primo, quinto, septimo, ab Harlei. et ab Aug. primo. REISK.

P. 158. v. 15. λόγοις — τοῖς ἔργοις] Saepius hac in oppositione alterum nomen habet articulum, alterum non habet. V. Porson. ad Euripid. Phoen. 512. SCHAEFER.

P. 158. v. 15. καὶ] Abest ab Aug. primo. REISK.

P. 158. v. 16. ὑπὲρ ἡμῶν] παρ' ὑμῶν Par. primus, Aug. primus. ὑπὲρ ὑμῶν index Aldi. παρ' ἡμῶν Aug. secundus, Ald. Taylori et Bavaricus, item appendix Francofurtana. REISK. Qui παρ' dederunt libri, videntur περὶ dare voluisse. V. Reisk. ad v. 17. SCHAEFER.

P. 158. v. 16. ἐστι] Deest Harlei. REISK.

P. 158. v. 17. πράξεων] πράξεως Aug. primus, Harlei. Ald. Taylori. REISK.

P. 158. v. 17. παρὰ] περὶ Bavar. crebro errore. REISK.

Bavarico haec clausula est adscripta, quam non intelligo:

ε
πρὸς τὴν ἐπιστολὴν Φιλίππου Η|Δ|ΔΔΔΔ (190) ΠΙ ΔΙωραΓδυο
υ
αττικΓ. Tum sequitur ἐπιστολὴ Φιλίππου cum numero ιβ. Nam pro peculiari ea habetur opusculo in quibusdam libris *). Epistola haec ab Augustano primo plane aberat: cuius titulum Aldin: Taylori sic exhibet: ἐπιστολὴ Φιλίππου πρὸς Ἀθηναίους. Et videtur a Parisino primo abfuisse, e quo margo Lutetianae non affert nisi unam lectionem ad p. 159, 27. Sed vereor, ne ibi in numero codicis edendo a typographis erratum sit. Credibile enim non est, ad opusculum non brevissimum, si fuisset in illo codice, non fuisse maiorem copiam variantium lectionum in codice tum bonae notae. REISK.

ANNOTATIONES AD EPISTOLAM PHILIPPI.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΦΙΛΙΠΠΟΥ] Tayloro non videtur genuina esse. V. not. ad p. 23, 23. Atque ipsa eius longitudo, magis sophistam decens quam regem, suspicionem movere possit. Conf.

*) V. not. ad p. 165, 11. SCHAEFER.

P. 159. v. 13. ὑπὲρ] Pro περὶ in antiquo ὑπὲρ legi. OBSOP. περὶ Aldus. Sed e codice suo vulgatam retulit Obsopoeus, quae etiam scripta est in margine Ald. Lessing. REISK. περὶ Auger. SCHAEFER.

P. 159. v. 15. ἀπελύτρωσε] ἀπηλύτρωσε Bavar. REISK.

P. 159. v. 16. εὖ δοκοῦντα] Scilicet πεπρᾶχθαι, ἢ συνδοκοῦντα. WOLF. Malim εὐδοκοῦντα, i. e. ἀρέσκοντα: quod est cadentis Graecitatis. Polybius XX. 5. 10. τοῖς δὲ Θηβαίοις οὐχ ὅλως εὐδόκει τὸ γεγονός. SCHAEFER.

P. 159. v. 16. καίτοι τὸ παρανομεῖν] Pro καὶ τὸ παρανομεῖν in antiquo καί τοι τὸ παρανομεῖν legi. OBSOP. καίτοι etiam dant Paris. quintus et septimus, P. Manutius, edit. Wolf. Sed appendix Francofurtana dat καὶ vulgatam. Pro καὶ τὸ dat margo Lessing. καίτοι. Correxi καίτοι τὸ παρανομεῖν. REISK.

P. 159. v. 17. τοῖς ἄλλοις] Vulg. καὶ τοῖς ἄλλοις. Loco primi vocabuli volebam prius παρὰ dare, deinde prorsus delevi meo iudicio. REISK. Delevi et ego. AUGER. Recte deleverunt. Natum est ex antecedente ϛ. Sin quis praefracte defendat, deleat oportet quod sequitur τε. SCHAEFER.

P. 159. v. 17. τε] Abest a Parisino quinto et septimo. REISK. Codex Y. expungit τε. AUGER.

P. 159. v. 20. γοῦν] Vulg. οὖν. γοῦν appendix Francofurt. Bavar. νῦν Weimaranus. Praetuli γοῦν. REISK. Praetuli γοῦν ex codicibus L. M. Y. Dd. Ee. AUGER.

P. 159. v. 21. εἰς τοῦτο ἐλήλυθεν] F. εἰς τοῦτ' ὀργῆς ἐλήλυθεν. *tanta iracundia populus exarsit.* WOLF. εἰς τοῦτο ἦλθεν Aldina Taylori. REISK. ἦλθεν praeferam. SCHAEFER.

P. 159. v. 22. ὑπόμνημα] Vulg. ὑπομνήματα. Correxi de meo iudicio ὑπόμνημα in singulari, cum fuerit unum modo monumentum. REISK. ὑπόμνημα etiam Auger. Vulgata mihi quidem non displicet, ut paulo melius arguens colorem orationis sophisticum: nam totus hic locus sophistam manifesto prodit. De hoc usu pluralis numeri in poëtis satis obvio v. Porsoni nota ad Euripid. Orest. 1051. Sin quis curiosior pluralem proprie usurpatum esse contendat, per me licet intelligat statuam cum epigrammate. SCHAEFER.

P. 159. v. 22. στῆσαι] Vulg. ἔστησαν. στῆσαι Weimaranus, P. Manutius. Praetuli στῆσαι. REISK. Correxi στῆσαι. AUGER.

P. 159. v. 23. ἐφ' οἷς παθόντες] εἰ, ἐφ' οἷς παθόντες. Aut τὸ εἰ abundat, aut pro αὐτοὺς φαίνεσθαι ποιοῦντας v. 24. legendum αὐτοὶ φαίνεσθε ποιοῦντες secunda persona, ut est ab Obsopoeo annotatum. WOLF. εἰ abest ab Aldina, unde repetiit index Lambini, item a Bavarico. Coniunctionem εἰ sustuli. REISK.

P. 159. v. 24. αὐτοὺς φαίνεσθαι ποιοῦντας] Ubi corrupte legitur in Aldino αὐτοὺς φαίνεσθαι ποιοῦντας, in antiquo sic

pacis specie, facitis. SEAGER. *Diar. Classic.* LIII. p. 48. Sane hic sensus est, isque tam manifestus, ut miseris de inserenda negativa cogitari potuisse. SCHAEFER.

P. 160. v. 5. ἡμᾶς] Vulg. ὑμᾶς. ἡμᾶς Bavar. Weimar. P. Manut. *ad me Macedonasque meos.* REISK. V. p. 159, 27. SCHAEF.

P. 160. v. 6. τούτων] Addidi e Weimar. P. Manut. REISK. τούτων abest a vulgata. Addidi assumptum ex Fel. et edit. Turn. AUGER.

P. 160. v. 7. δυσμενείας] ἀπεχθείας appendix Francofurt. REISK.

P. 160. v. 8. πείσοντας] πείσοντες (in nominat.) Ald. Tayl. Mallem cum articulo τοὺς πείσοντας. REISK. Articulo facile caremus. SCHAEFER.

P. 160. v. 10. νεωτερίσῃ] Vulg. νεωτερίζῃ. νεωτερίσῃ Aug. secundus. Praetuli νεωτερίσῃ in aoristo. REISK. Sic etiam Auger. SCHAEFER.

P. 160. v. 11. ἅπαντας] Abest a Paris. quinto et septimo. REISK.

P. 160. v. 11. τοσοῦτον — μίσους] V. Wyttenbachii Iulianea p. 207. ed. Lips. SCHAEFER.

P. 160. v. 12. πρὸς ἐμὲ] περὶ ἐμὲ Paris. septimus. REISK.

P. 160. v. 13. περὶ τῆς ἐπισυμμαχίας] συμμαχία societas est et inferendi et propulsandi belli: ἐπιμαχία propulsandi tantum, ut explicat Thucydidis interpres. Hic vero legendum περὶ τῆς ἐπ' ἐμὲ συμμαχίας. WOLF. συμμαχίας simplicius Paris. quintus. Wolfius τῆς ἐπ' ἐμὲ συμμαχίας mavult in annotationibus, quod idem, ut nonnunquam facit, in farragine repetiit. ἐπισυμμαχία est foedus par foederatorum inter sese obligans ad ferendum in bello mutuum auxilium, ut, si e. c. Persae a Philippo armis appeterentur, necesse Atheniensibus esset succurrere, et rursus, Philippo Athenienses aggrediente, Persae tenerentur Atheniensibus opem ferre. Lectio Wolfianae editionis, τῆς ἐπ' ἐμὲ συμμαχίας, commentum est ipsius Wolfii, auctoritate nullius codicum omnium subnixum. Est utique foeda illius editionis macula, quod Wolfius, sive ipse, sive operae Basileenses, eius auctoritate gratiave ducti, coniecturas eius omnes tacite, clam, lectoribus ignaris neque admonitis, in textum immiserunt, vetustis probis primigeniisque lectionibus eiectis et suppressis. Quod est ingens et inexpiabile facinus prorsus furiosae arrogantiae atque intemperantiae. REISK. Wolfius dat περὶ τῆς ἐπ' ἐμὲ συμμαχίας. Revocavi veterem vulgatamque lectionem περὶ τῆς ἐπισυμμαχίας. Universi libri, quos mihi adire licuit, dant ἐπισυμμαχίας, excepto codice Ee., in quo legitur simplex συμμαχίας. AUGER. ἐπισυμμαχία perrara vox neque usquam mihi reperta nisi h. l. et in diversitate scripturae ad Xenophontis Cyrop. III. 2. 23. Sed et illic et hic

ἀναιρεῖσθαι. AUGER. Add. Reisk. in Ind. Graecit. p. 18. Ego vero malim αἱρεσθαι. SCHAEFER.

P. 161. v. 6. ἡμᾶς] ὑμᾶς Aldus. Sed correctum id est in Weimarano. REISK.

P. 161. v. 12. τῷ Συρακουσίῳ] Absunt ab edit. P. Manutii, forte ex errore typographico. REISK.

P. 161. v. 13. τοὺς ἐκβαλόντας ἑκατέρους] Dionysium iuniorem a Dione pulsum constat: de Nicocle (nam Euagoram in regno suo esse mortuum Isocrati credo) mihi non liquet. Aelianus quidem eum una cum Stratone, cum quo luxu certarit, male periisse scribit. WOLF.

P. 161. v. 16. ὅσης] Vulg. ὅσην. ὅσης Paris. quintus et septimus, Bavaricus, Aldus, P. Manutius. Sed indices utriusque dant vulgatam. REISK.

P. 161. v. 16. ἦρχεν] Vulg. εἶχεν. ἦρχεν Paris. secundus, Bavaricus, Aldus et index Aldi (qui index vulgatam videtur dare voluisse), P. Manutius: sed eius index vulgatam dat. Praetuli ὅσης — ἦρχεν. REISK. Vulg. ὅσην — εἶχεν. Praetuli ὅσης — ἦρχεν, quod habent plerique libri. Aliqui codd. legunt corrupte ὅσην — ἦρχεν, aliqui ὅσης — εἶχεν. AUGER.

P. 161. v. 16. εἰ δὲ τοῖς μὲν κ. τ. λ.] Citat h. l. vetus Lexicon in Montfaucon. Bibl. Coislin. p. 496. REISK. Anecd. Bekk. p. 135, 28. de constructione verbi ἐνοχλῶ: ὁ αὐτὸς [Δημοσθένης] καὶ πρὸς αἰτιατικήν· „μηδέ γε ἐγκαλεῖν ἀξιοῦτε μηδὲν, ἐμὲ δὲ ἐνοχλεῖτε.“ Mirus error Grammatici hanc Epistolam ut a Demosthene scriptam citantis. SCHAEFER.

P. 161. v. 17. μηδ' ἐγκαλεῖν] οὐδ' ἐγκαλεῖν appendix Francofurtana. REISK.

P. 161. v. 17. ἐμὲ] ἐμοὶ Weimaranus, P. Manutius. REISK. ἐμοὶ Auger. Perperam. V. Anecd. Bekk. l. c. in not. ad v. 16. Quanquam alteram constructionem noster mox v. 26. sequitur. SCHAEFER.

P. 161. v. 21. γεγονὼς αὐτοῖς] Wolfius in farragine mavult γεγονὼς μὲν αὐτοῖς. REISK.

P. 161. v. 22. δ'] Post ἐθελόντων addunt δ' Paris. quintus et septimus, item Bavaricus et appendix Francofurtana. Particulam addidi. REISK. δ' abest a vulgata. Addidi ex codd. L. M. Dd. Ee. et edit. Turn. AUGER. Rectius, opinor, abest. *Cardianis autem, quibus ante pacem foedere iunctus sum, aio me ideo auxiliari, quod vos iure cum iis disceptare recusatis.* SCHAEFER.

P. 161. v. 28. πρότερον μὲν — τὰ δ' ὑπογυιότατα —] Sic Isocrates Euag. extr. p. 277. ed. Bekk. Oxon. τὸ μὲν παλαιὸν — τὸ δ' ὑπογυιότατον —. SCHAEFER.

P. 162. v. 1. Πεπαρηθίων] Πεπαροιθίων Aldina Taylori. REISK. Πεπαῤῥηθίων Auger. SCHAEFER.

Wolfius; mutavi καίτοι in ὅτι, quod dant cod. Weimar. Fel. et P. Manut.; denique mutavi ἐπεσκήψασθε in ἐπεσκέψασθε, quod dant codd. D. M. Dd. et Ee. Si servetur ἐπεσκήψασθε, legendum est οὐδενὶ et τῇ τιμωρίᾳ, verbo ἐπισκήπτομαι regente semper dativum. AUGER. Mihi quoque placet ἐπεσκέψασθε, *rationem habuistis.* SCHAEFER.

P. 162. v. 12. κατεκράτει] ἐκράτει simplex Bavaricus, Aldina Taylori. REISK.

P. 162. v. 16. λαμβάνειν — ἀπολαβεῖν] V. not. ad p. 78, 8. SCHAEFER.

P. 162. v. 16. μὲν] Abest ab Aug. secundo. REISK.

P. 162. v. 20. γνοὺς ἐγὼ] Interpone copulam, sive δὲ, sive οὖν. REISK. γνοὺς δ' ἐγὼ Auger. SCHAEFER.

P. 162. v. 21. ὑμᾶς] ἡμᾶς Weimar. P. Manut. REISK.

P. 162. v. 21. εἰ] Immo ἐάν. SCHAEFER.

P. 162. v. 21. ἐμὴ γνωσθῇ] ἐμοῦ κρίνοιτο farrago Wolfiana, quasi ea varians lectio esset. Ego vero pro scholio Wolfiano habeo. ἐμοῦ est in Paris. quinto et septimo. Abest ab edit. P. Manutii. REISK.

P. 162. v. 22. χωρίον] φρούριον P. Manut. REISK.

P. 162. v. 26. παρὰ] ὑπὲρ Paris. secundus. REISK.

P. 162. v. 26. ὑπερβεβηκότων] παραβεβηκότων Aldina Taylori, Paris. secundus cum γρ. Utrumque dat Bavaricus. REISK.

P. 163. v. 1. εἰ δὲ — ὀργίζεσθε] Citant Anecd. Bekk. p. 160, 6. SCHAEFER.

P. 163. v. 2. εἰς τοῦτο δὲ προβεβήκαμεν ἔχθρας] εἰς τοσοῦτον δὲ προβέβηκεν Paris. quintus et septimus: et videtur in iisdem ἡ ἔχθρα fuisse, quamquam de hoc quidem margo Lutetianae tacet. Malim προβεβήκατε in secunda persona. Nam si crimen hoc secum quoque communicaret, decebat eum non iniurias solummodo ab Atheniensibus acceptas commemorare, sed etiam, id quod insuper habuit facere, ut rem sibi parum decoram, iniurias a se rursus Atheniensibus oblatus. REISK. προβεβήκατε Auger. „Vulg. habet" inquit „προβεβήκαμεν, quod mihi videtur mendum evidens. Codd. Dd. et Ee. legunt προβέβηκεν, unde posset legi προβέβηκεν ἡ ἔχθρα." Mihi quidem vulgata non displicet. Sensus: *Tam hostilis rerum status inter nos exortus est, non mea quidem culpa, sed sola vestra.* Hunc enim sensum esse, totius Epistolae tenor satis arguit. SCHAEFER.

P. 163. v. 6. κληρούχων] Citat h. l. Harpocrat. v. κληροῦχοι. REISK.

P. 163. v. 7. τοιαῦτα] Abest a Paris. quinto et septimo. REISK.

P. 163. v. 8. διαγγέλλοντος] Pro διαγγέλλειν recte Felicia-

P. 163. v. 27. πρεσβευόντων] πρεσβευτῶν Aug. secundus. REISK.

P. 164. v. 1. ἡμῶν] ὑμῶν Aug. secundus. REISK.

P. 164. v. 3. οἱ — ἔμποροι] *vestrae reipublicae mercatores, nundinatores, caupones.* Legendum utique ἔμπειροι, *gnari.* οἱ γὰρ λέγοντες οἱ τῆς πολιτείας ἔμποροί εἰσιν, οὐχὶ δὲ οἱ ἀπαγγέλλοντες Φιλίππῳ. Oratores, quod turpissimum esse scribit Cicero, quaestui habent rempublicam. WOLF. ἔμπειροι Paris. quintus et septimus: quod Wolfius quoque coniecit; verum eius annotatio videtur ipsa sibi repugnare. REISK. Wolfius videtur ab initio sanam habuisse vulgatam, post eius vitium intellexisse. Recte Augerus ἔμπειροι. SCHAEFER.

P. 164. v. 5. τὴν μὲν εἰρήνην πόλεμον αὐτοῖς εἶναι] Vide annotationes in Philippicam Isocratis. WOLF.

P. 164. v. 6. ἀεί τι λαμβάνειν] Vulg. ἀντιλαμβάνειν. ἀεί τι λαμβάνειν Weimaranus, P. Manutius. ἀντιλαμβάνει Aug. secundus. Correxi ἀεί τι λαμβάνειν. *semper aliquid lucelli ab imperatoribus emungere, sive reis patrocinentur, sive ipsi eos iniquis et ementitis criminationibus urgeant.* REISK.

P. 164. v. 8. τῶν ἔξωθεν] Vulg. τοῖς ἔξωθεν. τῶν ἔξωθεν Weimaranus, Lessingianus et P. Manutius. Correxi τῶν ἔξωθεν. REISK. Dedi τῶν ἔξωθεν cum codd. Weimar. Lessing. Felic. P. Manut. et edit. Turn. AUGER. Nota τοὺς ἔξωθεν oppositos τοῖς πολίταις. SCHAEFER.

P. 164. v. 10. περιποιεῖσθαι] Vulg. περιποιεῖσθε. περιποιεῖσθαι Bavaricus, Aug. secundus, Aldus, P. Manutius. Correxi περιποιεῖσθαι, qui infinitivus aptus est e φασὶ versu 3. Vulgata si probetur, accusativus λοιδορουμένους cum nominativo foret mutandus. Atqui sic conversa foret haec accusatio ad universum populum Atheniensem, ad quem nil pertinet, sed ad solos oratores Philippo infestos, quibuscum Philippus hic non agit, sed de iis ad S. P. Q. A. queritur. REISK.

P. 164. v. 13. τὴν πρὸς ἡμᾶς εὔνοιαν] Vulg. τὴν πρὸς ὑμᾶς εὔνοιαν. Haec scriptura possit sententiam satis commodam ferre, nimirum hanc: auctoritatem eorum aere meo redimens, qua vos ducti credatis ipsis aientibus, me vobis bene velle. Visum tamen fuit, nescio an non satis quidem gravi de causa, at non improbabili tamen, ὑμᾶς cum ἡμᾶς mutare, ut haec exsisteret sententia: τὴν ὑμετέραν πρὸς ἐμὲ εὔνοιαν, vestram erga me benevolentiam aere meo ab ipsis redimens. Utrum praestet in eiusmodi causis, neque ciccum interest, neque disceptari ab idoneo arbitro potest. REISK. ὑμᾶς Augerus, vertens ille *vestram benevolentiam*, perinde ac si scriptum sit τὴν παρ' ὑμῶν εὔνοιαν. Bene Reiskius ἡμᾶς, quem mireris de hac scriptura dubitare potuisse. SCHAEFER.

[illegible] remaneat difficultatis. τότε μὲν et κάτα inter se [illegible] quem offendat καὶ positum post μὲν, memine- [illegible] liberrime uti his particulis, quoties solam vim ha- [illegible]: ut nunc δὲ referatur ad antecedens τε, de quo [illegible] Dionys. Halic. de C. V. p. 192. s., nunc τε s. καὶ ad [illegible] μέν. Cum nostro loco conf. Sophoclis Trachin. 691. [illegible] ἔχρισα μὲν — κἄθηκα —. SCHAEFER.

P. 165. v. 7. ἑτέρα] Abest a Paris. secundo et Aug. secundo. REISK.

P. 165. v. 8. ταύτης — τῆς —] Sic pronomen demonstrativum frequentissime ponitur, explicatione eius eodem in casu omninoque eadem in syntaxi statim ita sequente, ut ipsum redundare videatur *). Conf. not. ad p. 116, 28. SCHAEFER.

P. 165. v. 11. τρίτον — προσηκόντων] Anecd. Bekk. p. 120, 12.: Ἀμφισβητῶ: γενικῇ. ἐν τῷ αὐτῷ λόγῳ**)· „τρίτον συγχωρηθείσης ὑφ' ὑμῶν τῶν εἰθισμένων ἀμφισβητεῖν καὶ οὐθὲν ***) ὑμῖν προσηκόντων." SCHAEFER.

P. 165. v. 13. ὡς δὲ προϋπαρχόντων — κακοποιουντων] Ad προϋπαρχόντων subaudi ὑμῶν χειρῶν ἀδίκων. *His itaque sumtis, vos inimicitiarum ultro fecisse initium, a me nil provocatos, tum hanc maxime ob causam impetum in me fecisse, quod ego ultra, quam par esset, cavissem vos lacessere, denique vos nullum iniuriarum genus, quod in potestate vestra sit, reliquum vobis facere ad me vexandum —.* Ad haec tria participia, προϋπαρχόντων et ἐπιτιθεμένων et κακοποιούντων, addet lector attentus tacita cogitatione ὑμῶν: nam alias praedicata haec subiecto carerent. REISK.

P. 165. v. 16. διαλήψομαι περὶ τῶν καθ' ὑμᾶς] S. πραγμάτων ἢ διαφορῶν. *distinguam vel diiudicabo res vestras*, hoc est, transigam controversiam et litem decidam. Conferant studiosi quaedam loca Panegyrici Isocratis et Archidami cum hac epistola, ubi illic de iure principatus et Messenae, hic Amphipoleos agitur. WOLF.

Clausula in Bavarico est haec: ἐπιστολὴ Φιλίππου. ϟ (hoc est sexies deni versus, 60). REISK.

---

*) Ad nostrum sensum vere redundat, non item redundabat ad sensum Graecorum, qui, quo erant etiam in communi vita orationis vigore, demonstrativarum usu vocum mire luxuriabantur. SCHAEFER.

**) Λόγον Grammaticus dicit hanc Epistolam. V. Reisk. ad p. 158, 17., ubi de clausula Orationis antecedentis in libro Bavarico narrat. SCHAEFER.

***) Forma posterioris Graecitatis. V. Ind. Graec. ad Porsoni Medeam p. 134. b. ed. tert. Lips. SCHAEFER.

P. 165. *ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΙ*] Incipiunt hinc Demosthenis *συμβουλευτικοί*. Primae orationi hoc de genere, quae est *περὶ συντάξεως*, praefixus est hic titulus in Augustano, *Δημοσθένους συμβουλευτικοί*, in plurali numero. Pertinet enim hic titulus non ad solam istam orationem, sed ad totam hanc suasoriarum classem, quae cum hac oratione reliquas etiam quatuor insequentes a p. 165. ad p. 220. complectitur: unde in titulo quoque *συμβουλευτικοὶ* dedi pro *συμβουλευτικὸς* et *ἤτοι* delevi. In Bavarico titulus sic erat conceptus: *συμβουλευτικοί*. [item in numero plurali.] *περὶ συντάξεως*. Aldina Tayl. titulum sic dat: *Λιβανίου ὑπόθεσις τοῦ περὶ τῆς συντάξεως συμβουλευτικοῦ λόγου*. REISK. Titulum hunc generalem Bekkerus*) omisit. SCHAEFER.

ANNOTATIONES AD ARGUMENTUM ORATIONIS DE CONTRIBUTIONE.

P. 165. v. 2. *γὰρ*] *δὲ* Bavar. REISK.

P. 166. v. 1. *παρελθὼν ὁ Δημοσθένης πείθει*] *πείθει παρελθὼν ὁ Δημοσθένης* appendix Francofurtana. REISK.

P. 166. v. 1. *συνταχθῆναι*] Post *συνταχθῆναι* addunt Parisinus quintus et Aldina Taylori *τε*. REISK. Encliticam adscivit Bekker. SCHAEFER.

P. 166. v. 3. *Ἑλλήνων*] *Ἑλληνικῶν* Aldina Taylori, Paris. secundus et quintus. REISK.

P. 166. v. 4. *τῶν*] Post *τῶν* addit margo Lutetianae *παρά*, tacito auctore. Quod si admittatur, Wolfius censet legendum *τῶν παρὰ τοῖς πάλαι δεικνύς*. Aldina Taylori sic dat: *ταπεινότερα τὰ παρὰ τῶν παλαιῶν*. REISK. Praepositionem qui addiderunt, videntur sic legisse: *παρὰ τὰ τῶν παλαιῶν*. Hoc ego quidem non spernam: est enim constructio paulo reconditior dignaque Rhetore captante exquisitiora. SCHAEFER.

*) Cum huc pervenissem commentando, Seidlerus Oxoniensem Demosthenis editionem a viro egregio curatam mihi benevole transmisit. Praestabo igitur quod p. 609. recepi me facturum, in Appendice suppleturus quae ad criticen in antecedentibus Orationibus Epistolaque quae Philippi dicitur spectantia enotare illinc non licuit. SCHAEFER.

ANNOTATIONES AD ORATIONEM DE CONTRIBUTIONE *).

P. 166. *ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ Ο ΠΕΡΙ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ ΛΟΓΟΣ* **)] *Σύνταξις* apud Isocratem *tributum*, *τὰς συντάξεις διδόναι*: quo nomine Graeci, profligato Xerxe, eam pecuniam vocabant, quam pro defensione Graeciae a barbaris pendebant Atheniensibus, repudiato nomine *τῶν εἰσφορῶν καὶ φόρων*. Grammaticis est *apta consecutio verborum*. Alias, *quicquid ordine fit et apte*, *σύνταξις* dicitur. Ego inscriptionem eo minus *de ordinanda republica* vertere sum veritus, quod 3. Olynthiaca de his ipsis theatralibus pecuniis agens, *τὴν ἀταξίαν*, inquit, *ἀνελὼν εἰς τάξιν ἤγαγον τὴν πόλιν, τὴν αὐτὴν τοῦ λαβεῖν, τοῦ στρατεύεσθαι, τοῦ δικάζειν, τοῦ ποιεῖν τοῦθ', ὅ τι καθ' ἡλικίαν ἕκαστος ἔχει καὶ ὅτου καιρὸς εἴη, τάξιν ποιήσας*: quod certe non est aliud, quam ordinare rempublicam. Budaeus *descriptionem in classes civium tributa conferentium* interpretatur. WOLF. Titulus in editione Morellana huic orationi praefixus hic est: *Δημοσθένους συμβουλευτικὸς ἤτοι ὁ περὶ συντάξεως λόγος*. unde secundum et tertium vocabulum expunxi. Non enim unam solummodo consultoriam vel suasoriam scripsit Orator, sed plures, neque haec de contributione sola ex hoc genere superest, sed quinque insequentes orationes usque ad illam pro corona sunt suasoriae vetustisque in libris Demosthenis *οἱ συμβουλευτικοὶ* appellantur: cuius de nominis convenientia nunc non disputabo. *σύνταξις* universe census omnis est, seu imperatus, seu condictus, sive numarius, sive etiam modus operae in corpore praestandae in functione munerum pro salute patriae obeundorum. Hic loci usurpatur pro pecuniaria contributione seu censu collaticio, civi cuique pro modo fortunarum indicto, quae pecunia militi conscripto aut conscribendo in manus daretur, unde sibi vestem, arma, commeatum compararet. REISK. Non esse Demosthenis hanc Orationem satis, opinor, nunc constat. F. A. Wolfius Prolegom. ad Leptin. p. LXXIV.: „Si quid video, Oratio, quae inscribitur *περὶ*

---

*) Verius, Wolfio praeeunte, *de republica ordinanda*, quomodo vulgo citatur, e. c. in Ind. Reisk. p. 618. 621., a Piersono ad Moer. p. 11. a. et a Lennepio ad Phalar. p. 214. a. Sic etiam Libanius intellexit. V. Argument. Conf. p. 167, 6. 168, 22. ss. et alibi. SCHAEFER.

**) Bekker. nihil nisi hoc: *ΠΕΡΙ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ*. SCHAEFER.

[illegible] est res gravis, magni momenti, serio pensitanda, propter [illegible] cum ista consuetudine coniunctam. REISK. Nihil excidit. SCHAEFER.

P. 166. v. 17. κατασκευάσεσθε] Pro κατασκευάζεσθε κατασκευάσεσθε reperi. OBSOP. κατασκευάζεσθε Paris. primus, Aldus. κατασκευάσαισθε Aug. primus, idemque videtur etiam Aug. secundus voluisse, qui κατασκευάσασθε dedit. REISK.

P. 166. v. 17. οὐ βλάψετε] οὐδὲν βλάψεσθε Paris. primus, Aldina Taylori. βλάπτεσθε Aug. primus. S. Fabricius seu H. Wolfius melius iudicat βλάψαιτε et ὠφελήσαιτε. REISK. οὐδὲν non displicet. SCHAEFER.

P. 167. v. 1. ἡ ἑορτὴ] Vulg. ἑορτή. ἡ ἑορτὴ Felicianea. Articulum addidi: non enim ludi seu dies festi quicunque, sed peculiariter Liberalia, τὰ Διονύσια, designantur. REISK. Articulum omisit Bekker. Recte, ut puto: Orator enim in universum loquitur. Sensus: *si vero et dies festi et quaevis alia occasio facient idoneum praetextum capiendae pecuniae.* SCHAEFER.

P. 167. v. 2. τοὺς λόγους] Id est τὰς παραινέσεις. *ne adhortationes quidem faciendi ea, quae praeterea fieri par est, meris verbis conceptas, neque ultra verba procedentes, nullamque vim, nullam necessitatem admoventes, auribus accipere sustinetis.* REISK. Plus significatur. V. v. 6. s. SCHAEFER.

P. 167. v. 4. νομίσητε] Id est ὕστερον νομίσητε, *postmodum vobis videamini.* REISK. Non opus subaudiri ὕστερον, cum praecesserit μήποθ', *ne quando.* SCHAEFER.

P. 167. v. 4. θορυβήσητε] θορυβῆτε Aldus, unde etiam θορυβήσατε et θορυβήσαιτε poterat effici. θορυβήσετε dat Aug. secundus. REISK. θορυβεῖν, alibi de assentientium plausu usurpatum, h. l. significat *reprobantem obstrepere.* Sic p. 60, 27. καί μοι μὴ θορυβήσῃ μηδεὶς, πρὶν ἂν ἀκούσῃ. Infra p. 170, 5. ὅπως δὲ μὴ θορυβήσῃ μοι μηδεὶς, πρὶν ἂν ἅπαντα εἴπω. SCHAEFER.

P. 167. v. 5. τῷ] τοῦ Paris. quintus. REISK. Hoc recta ducit ad scripturam genuinam. Orator enim dedit: ὡς περὶ τοῦ λαβεῖν —. Iam, ut fieri adsolet in comparationibus, ad amussim respondent quae sequuntur: οὕτω καὶ περὶ τοῦ συνταχθῆναι —. SCHAEFER.

P. 167. v. 6. ἐκκλησίαν ἀπεδώκαμεν] Observentur modi loquendi: ἐκκλησίαν ἀποδοῦναι, ποιεῖν ἢ ποιεῖσθαι, συνάγειν, συλλέγειν, γίνεσθαι, εἰς ἐκκλησίαν ἀναβῆναι. WOLF. Intelligenda concio, coram qua haec Oratio haberi fingitur. SCHAEFER.

P. 167. v. 6. καὶ] Abest a Paris. primo et Aug. primo. REISK.

P. 167. v. 7. ἀποδοῦναι] παραδοῦναι Aug. secundus. REISK.

P. 167. v. 11. μὴ τὸν δεῖνα — τί πράττει] Antiptosis Graeca pro μηδὲ πυνθάνησθε, τί ὁ δεῖνα πράττει. Sic Terentius saepe. WOLF.

pro opera ab ipsis navanda, ut videant et quaerant, num iuniores, quorum sors est in castra exeundi, aut in urbe vigilias et stationes obeundi, fungantur muniis competentibus; num vices exeuntium in castra et illinc in urbem redeuntium rite alternent; num, quorum nomina in codicillis scripta sunt, ut actu militantium, omnes reapse militent, an sint, qui gratia, precibus, pecunia subterfugerint molestias laborum castrensium domi latitantes; num militantes idonei sint arma ferre, num armis iisque idoneis instructi aliisque rebus ad agendum sub pellibus necessariis. Haec enim agebant, haec curabant, de his ad S. P. Q. referebant sic dicti *ἐξετασταὶ* seu exploratores, revisores. REISK. V. Boeckh. de Oecon. polit. Athen. T. I. p. 315. SCHAEFER.

P. 167. v. 20. *καὶ*] Abest ab Aug. primo. REISK.

P. 167. v. 21. *ἀπὸ τούτων*] Scilicet *τῶν χρημάτων. ab hac pecunia collaticia, ab hac contributione, quam ut vobis ipsi imponatis, auctor ego vobis sum.* REISK. Non sola pecunia illa intelligitur, sed *τὰ προσιόντα τῇ πόλει πάντα.* SCHAEFER.

P. 167. v. 21. *ἵν' ἅμα τ' εὐπορῆτε*] Vulg. *ἵν' εὐπορῆτε. ἵν' ἅμα τε εὐπορῆτε* Paris. secundus cum *γρ.* item margo Bavarici cum *γρ.*, nam vulgata in eius texto est. REISK. *ἅμα τ'* uncis inclusit Bekker. Orator si addidit, (et suspicor eum addidisse,) constructio ita est expedienda, ut ostendi in Ind. ad Poët. Gnom. p. 366. s., nec cogitandum de encliticae transpositione. Haec cum alios olim habuisset patronos, nuper nacta est Hermannum defensorem, cuius hanc legas notam ad Sophoclis Philoct. 454.: „*τὲ* non semper suo loco poni, satis notum, ostenderuntque Schaeferus in Indice ad poes. gnom. h. v. et Meinekius Cur. crit. p. 10." Meinekius ostendere conatus est*): ego alia omnia docui; ut Hermanno fuerim non citandus ut testis, sed confutandus ut adversarius. SCHAEFER.

P. 167. v. 23. *μὴ*] *μὴ* etiam in texto Bavarici est, sed margo dat *γρ. δὴ τοιαῦτα οἷά περ.* REISK.

P. 167. v. 23. *ταῦτα, ἅπερ*] *οἷάπερ* Parisinus primus et quintus. *τοιαῦτα, οἷάπερ* Parisinus secundus, Aug. primus, Ba-

---

*) „Omnem" inquit „dubitantibus scrupulum eximent poetarum loci. Aristoph. Lysistr. 1159. *τί δῆθ', ὑπηργμένων τε πολλῶν κἀγαθῶν.* Aeschyl. Pers. 1051. *ἡμεῖς δ' ἅμα τῶδ' ὥσπερ τε πόλις καὶ τὸ δίκαιον ξυνεπαινεῖ.*— Theognis 1101. Br. *ἐλπίδι τε κρύπτῃ καὶ πυμάτῃ θυέτω.*" Theognideum locum, ad quem, quod vehementer miror, ne Bekkerus quidem offendit Meinekiana laudans, haec disputanti eripuisse mihi videor emendatione tam leni, ut lenior cogitari non possit. V. not. ad Theognid. v. c. p. 73. De Aeschyleo, qui non est Pers. 1051., sed Sept. c. Theb. 1075. s., dixi Ind. cit. p. 367. a. Restat Aristophanicus, quo Meinekius non magis uti debuit; corruptus est enim, oportetque corrigi: *ὑπηργμένων γε πολλῶν κἀγαθῶν.* Quod vidit etiam Dindorfius Commentar. in Aristophan. T. VI. p. 237. SCHAEFER.

varicus. In Aldina Taylori ad solum ταῦτα video adscriptum τοιαῦτα, nil praeterea. REISK. τοιαῦτα οἷάπερ Bekker. Vulgata magis placet. SCHAEFER.

P. 167. v. 23. νυνὶ] νῦν Paris. primus, Aug. primus. REISK.

P. 167. v. 23. συμβαίνῃ] Pro συμβαίνει malim συμβαίνῃ. Quod sequitur, τοὺς στρατηγοὺς κρίνητε, est ἐξηγητικόν. Ante καὶ περίεστιν v. 24. colon ponendum. Ego enim ἵνα συμβαίνει καὶ περίεστιν pro ἵνα συμβαίνῃ καὶ περιῇ scribere non ausim. Potest etiam ἐλλειπτικῶς accipi: ἵν' ὑμῖν μὴ ταῦτα (scilicet γένηται: sequitur enim ἀλλά τί ὑμῖν γένηται; v. 25.), ἅπερ νυνὶ συμβαίνει· ἵνα τοὺς στρατηγοὺς κρίνητε. WOLF. Vulg. συμβαίνει. συμβαίνῃ Aug. primus et secundus: et id mavult Wolfius quoque, et annotatum est item in appendice Francofurtana cum *forte*. REISK.

P. 167. v. 23. τοὺς στρατηγοὺς] Haec verba omitti nescio quo in libro quibusve in libris, testatur index Lambini. REISK.

P. 167. v. 24. κρίνετε] Vulg. κρίνητε. κρίνετε Aug. primus, Bavar. Praetuli κρίνετε in indicativo. Videtur olim in libris fuisse ad hunc modum: ἅπερ νυνὶ, συμβαίνῃ. τί δὲ συμβαίνει; *Ecquid autem evenit? Nempe* (respondet ipse sibi) τοὺς στρατηγοὺς κρίνετε, *imperatores vestros*, e castris revocatos, successoribus ante tempus missis, aut, expeditione finita, domum reversos, *ad iudicium vocatis*. REISK. Non persuadet. SCHAEFER.

P. 167. v. 24. ὑμῖν] ἡμῖν P. Manutius. REISK.

P. 167. v. 24. Ὁ δεῖνα — εἰσήγγειλεν] Locum hunc citat Thomas M. v. ὁ δεῖνα p. 644. REISK. Citat ex Oratione de Corona: falso. SCHAEFER.

P. 167. v. 24. Ὁ δεῖνα τοῦ δεῖνος τὸν δεῖνα] *Ille nescio quis, filius nescio cuius, illum nescio quem.* ὁ δεὶς vel ὁ δεῖνα loco proprii nominis ponitur, quod exprimere aut nolumus, aut non possumus. Latinis erit hoc intellectu facilius, si propria substituas, exempli gratia: *Αἰσχίνης ὁ Ἀτρομήτου Κωθωκίδης γραφὴν παρανόμων ἐπήνεγκε κατὰ Δημοσθένους τοῦ Δημοσθένους Παιανιέως*, hoc est, *Aeschines Atrometi filius Cothocydes violatarum legum reum fecit Demosthenem Demosthenis filium Paeaniensem*. WOLF.

P. 167. v. 26. γένηται] Hic coniunctivus cum sequentibus, ὦσιν, ἄγωσι καὶ φέρωσι, ὁρῶσιν, ποιῶσι, pendent ab antegresso ἵνα. Notabilis constructio propter cohaerentiam per interiecta τοὺς στρατηγοὺς κρίνετε κ. τ. λ. solutam. SCHAEFER.

P. 167. v. 26. τὰ αὐτὰ] ταῦτα Paris. primus. REISK. ταὐτὰ dare debuit. SCHAEFER.

P. 167. v. 27. ὑμῖν] Vulg. ἡμῖν. ὑμῖν Paris. primus, secundus, quintus, Aug. primus et secundus, Bavaricus, Aldus, P. Manutius. REISK.

P. 167. v. 27. τε] Omisit Bekker. SCHAEFER.

XX 2

P. 168. v. 1. ἀφ' ὧν αἱ μὲν ὠφέλειαι κ. τ. λ.] Similia in Pseudophalaridis Epist. LXIX. cum h. l. contulit Lennepius p. 214. a. SCHAEFER.

P. 168. v. 5. συμμάχους καὶ φίλους] Prima duo vocabula absunt ab Aug. primo et Parisino primo. Postremo praefixum habet articulum τοὺς Parisinus quintus. REISK. συμμάχους καὶ omisit Bekker. Sic oratio fit aliquanto concinnior. SCHAEFER.

P. 168. v. 6. παρουσίαν] Citat h. l. Harpocration. Sed is aut errore oculi memoriaeve deceptus παρουσίαν cum περιουσίαν commiscuit, aut alias locum secius interpretatus est, de quo iam Valesius suspicatus est. REISK. Conf. not. ad p. 166, 11. SCHAEF.

P. 168. v. 7. ἄνευ γὰρ] καὶ ἄνευ Paris. primus, Aug. primus, Aldus. Utramque lectionem copulatam dat P. Manutius sic: καὶ ἄνευ γὰρ τοῦ. In appendice Francofurtana sic est: „ἄνευ γὰρ τοῦ, vel ἄνευ τοῦ καὶ πρὸς." REISK. καὶ ἄνευ Bekker. SCHAEFER.

P. 168. v. 7. πολέμους — συμφέρειν] Lege πολέμους et συμφέρειν, in accusativo et infinitivo. Vel: καὶ ἄνευ τοῦ, ὅτι — συμφέρει. WOLF. Vulg. πολέμου et συμφέρει. πολέμους editio Wolfii, index Lambini. Docta nescio quae manus in Aldino, quo utor, etiam ς fini vocabuli appinxit. Correxi πολέμους et συμφέρειν, qui infinitivus aptus est ex ἄνευ τοῦ. REISK.

P. 168. v. 10. ἔχειν ὑμῖν] Invertit Aug. primus. REISK.

P. 168. v. 11. ἔχει] ἔχῃ Aug. primus. REISK.

P. 168. v. 11. λόγος οὗτος] Vulg. λόγος. Post λόγος addunt οὗτος Paris. primus, Aug. primus, Aldus, P. Manut. edit. Wolfii. Sed vulgatam dat appendix Francofurtana. οὗτος addidi. ἄλλος ἂν ἦν λόγος οὗτος significat hoc: adversariorum oratio, hortantium vos desidiae indulgere, nil agere, otiari, esset tum alia futura, quam nunc est, foret tum haud contemnenda, rebus aliter sese habentibus; iam vero, rebus sic se habentibus, ut reapse habent, oratio istaec levis et explodenda est. REISK. οὗτος omisit Bekker. Conf. p. 114, 23. ἄλλος ἂν εἴη λόγος οὗτος. p. 240, 26. ἕτερος λόγος οὗτος. SCHAEFER.

P. 168. v. 11. νυνὶ] Vulg. νῦν. νυνὶ Paris. quintus. REISK. Vulgatam Bekkerus recte revocavit: in talibus enim oppositionibus paragogicae formae locum non esse alibi dicere memini. SCHAEF.

P. 168. v. 12. μὲν ἀξιοῦτε] Consentit vulgatae textum Bavarici, sed margo dat γρ. μὲν ὑμεῖς ἀξιοῦτε. REISK. Pronomen, etiam a Bekkero enotatum e libris, non spernam. SCHAEFER.

P. 168. v. 13. ἐποπτεύσουσαν] Vulg. ἐποπτεύουσαν. ἐφεδρεύσουσαν Paris. primus et secundus. ἐφοδεύουσαν Aldina Taylori et Aug. primus a prima manu, sed erasa priore lectione, quae nescio an ἐφεδρεύσουσαν fuerit. Erat quidem ἐφ sine rasura clare cernere. Fabricio haud placet ista lectio, ἐφοδεύουσαν. In Weimarano est ἐποπτεύσουσαν (in futuro), item in texto Bavarici.

consensu probata. REISK. Non deest. Subaudi, si placet, ὑμῶν s. ὑμῖν. SCHAEFER.

P. 168. v. 23. καὶ πρότερον] Philippica prima puta. REISK.

P. 168. v. 25. καὶ διεξῆλθον] καὶ abest ab Aug. secundo. REISK.

P. 168. v. 25. καὶ διεξῆλθον, ὡς ἂν συνταχθείητε κ. τ. λ.] Prima Philippica hac de re agitur. WOLF.

P. 168. v. 26. καὶ εὐπορία] Ante καὶ videtur colon deesse ad hanc fere sententiam: καὶ πάντα τὰ δέοντα ἐν καιρῷ καὶ μετὰ ῥᾳστώνης (vel ταχέως καὶ ῥᾳδίως) γενήσεται. *tum non solum agenda omnia tempori et per otium (celeriter atque faciliter) agentur, sed etiam communis ad singulos quosque accedet opulentia.* Sic membra secum bene respondebunt: nam in ἐκτὸς ἔστε desinit protasis. *docui, taxari, censeri* (vulgo *quotisari*) *si vos patiamini —, tum non solum agenda omnia —.* Nam ὡς versu 25. aequipollet τῷ ὅτι, *quod*, et ἂν aequipollet h. l. τῷ ἐάν, *si.* REISK. Multum errat. ὡς valet *qua ratione*, ἂν autem est, ut vulgo dicunt, δυνητικόν. SCHAEFER.

P. 168. v. 26. ἂν] Omittit appendix Francofurtana. REISK.

P. 168. v. 26. ἅπασι] Abest a Parisino quinto. REISK.

P. 168. v. 27. γένοιτο κοινή] κοινῇ (in dativo) γένοιτο Aug. primus. REISK.

P. 168. v. 27. ἁπάντων παρέσχηκεν] παρέσχεν ἁπάντων Aug. primus. Videtur Aldus quoque varietatis aliquid h. l. e libris suis enotare voluisse: notavit quidem locum asterisco. Sed index eius tacet: quod centenis ei in locis usu venit; id quod hic semel monuisse sufficiat. Quisquis illum confecit indicem, nescio ubi mentem habuerit: tam mirifica et incredibilis illi toti indici et universe vetustioribus Demosthenis editionibus dominatur socordia, perturbatio, ἀκρισία, ἀβλεψία καὶ παραφροσύνη. REISK. παρέσχεν ἁπάντων Bekker. SCHAEFER.

P. 168. v. 28. καὶ καλῶν καὶ μεγάλων] καὶ μεγάλων καὶ καλῶν Aug. primus. Pro καλῶν in Paris. quinto est κακῶν, crebro errore. REISK.

P. 169. v. 1. τούτων ἁπάντων] Scilicet περὶ ὧν πρότερον ὑμῖν διελέχθην καὶ διεξῆλθον. WOLF. Scil. studium principatus et imperii, τοῦ πρωτεύειν καὶ ὁρίζειν τοῖς ἄλλοις τὰ δίκαια (v. p. 168, 12.), et quae ex iis apta sunt emolumenta atque decora. REISK. Rectius Wolfius: intelligit enim Orator τό τε λαβεῖν καὶ τὸ ποιεῖν ἃ προσήκει. SCHAEFER.

P. 169. v. 1. οὐδενὸς οὐδεὶς] Invertit Aug. secundus. A Paris. secundo abest οὐδεὶς. REISK.

P. 169. v. 2. τοὺς μὲν] Scilicet δύω ὀβολούς. Nec enim de certo hominum genere intelligendum: etsi omnino verum est,

crepas? dicat vel sic occurrat mihi aliquis. Respondet orator: *Haec ille dicit pro sensu suo, et per me dicat licet.* ἐγὼ δὲ τί; *Ego vero quid?* scil. λέγω, *aio, suadeo, inculco.* Haec est sententia per se. Pergit: φημὶ δεῖν ὑμᾶς —. *Aio nempe, vos oportere.* Sic fit oratio strenua, acris, contentiosa, ἐναγώνιος. Nempe non satis tempori incideram in locum, qui huius meae correctionis fundus est, neque satis ad eum attenderam, qui paginae proximae 170. versu 13. legitur. REISK. Vulgatam cum Reiskius servaret, profecto non fecit quod dignum esset Phryge: sed quem ipse finxit orationis habitum, ut faceret ἐναγώνιον, subvereor ne quis dicat decere Phrygem. SCHAEFER.

P. 169. v. 7. ὑμᾶς] ἡμᾶς Bavaricus, sed cum ὑ superscripto. Ad ὑμᾶς addunt αὐτοὺς Paris. primus, Aug. primus, Aldina Taylori. REISK.

P. 169. v. 7. ἐπειδὴ τὸ μὲν — δυσχεραίνουσί τινες] Controversia verbi, ut et initio dixi, περὶ συντάξεως καὶ φόρων. WOLF.

P. 169. v. 8. ἅπαντας] πάντας Bekker. SCHAEFER.

P. 169. v. 10. δοκιμάζεται] δοκιμάζετε Aug. primus. REISK.

P. 169. v. 11. προθεῖναι] Pro προσθεῖναι lego προθεῖναι a προτίθημι. WOLF. προσθεῖναι Aldus, appendix Francofurtana, quod Wolfius in annotatt. corrigit ad modum vulgatae, quae iam est in edit. P. Manutii, item Weimaranus. REISK.

P. 169. v. 11. τούτων] τούτου Paris. primus, Aug. primus. REISK.

P. 169. v. 12. ἀποφῆνασθαι] ἀποφήνασθαι Bekker. SCHAEF.

P. 169. v. 12. ὡς οὕτως ἔχει] Idem est ac si dixisset οὕτω γὰρ ἔχει, *nam sic se res habet.* REISK.

P. 169. v. 13. καιρὸν] Ad καιρὸν adde νῦν tacita cogitatione ex antecedentibus iterandum. *nam si nunc obsecundetis, arbitrati, rerum harum, quarum auctor sum, agendarum tempus opportunum cum maxime esse.* REISK.

P. 169. v. 13. εἰς χρείαν αὐτῶν ἔλθητε] αὐτῶν εἰς χρείαν καταστῆτε Paris. primus. αὐτῶν ἐν χρείᾳ καταστῆτε Aug. primus, Aldina Taylori. REISK. αὐτῶν εἰς χρείαν ἔλθητε Bekker. αὐτῶν ἐν χρείᾳ καταστῆτε placet. SCHAEFER.

P. 169. v. 15. ὑπάρξει] ὑπάρχει Paris. primus, Aug. primus. REISK.

P. 169. v. 16. δέῃ] δέοι Aug. primus. REISK.

P. 169. v. 17. εἶπεν] Abest ab Aug. secundo. REISK.

P. 169. v. 17. πού λέγων] *usquam locorum temporumve prae se ferens,* h. e. nescio quo loco aut quo tempore. REISK. Reiskiana: ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πού λέγων. Vulgo recepta haec ratio est, sed minime ferenda. Recte Bekker. ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοί που λέγων, etiam post εἶπεν bene deleto signo commatis. Ubicun-

P. 169. v. 26. λέγειν] εἰπεῖν Paris. primus. ὥστ' εἰ νῦν εἰπεῖν ἐπιχειρήσαιμι Aug. primus, Aldina Taylori. REISK. νῦν εἰπεῖν Bekker. SCHAEFER.

P. 169. v. 27. μείζοσιν ἢ δυνατοῖς] I. q. μείζοσι τῶν δυνατῶν. Notabilis constructio. SCHAEFER.

P. 170. v. 5. θορυβήσῃ] θορυβήσει Bekker. Vix ausim imitari. SCHAEFER.

P. 170. v. 6. πρὶν ἂν] Vulg. πρίν. πρὶν ἂν Aug. primus, Aldina Taylori. ἂν addidi. REISK. V. Porson. ad Euripid. Med. 222. SCHAEFER.

P. 170. v. 6. ἀνέῳξάν] Vox mitis de re atroci, quales usurpavit plures euphemismus Atheniensium. SCHAEFER.

P. 170. v. 6. τινες πρώην δήπου] δήπου πρώην τινὲς Aug. primus. REISK. Sic Bekker. habetque hunc ordinem Photius haec citans c. 249. πρῴην etiam Reiskiana. SCHAEFER.

P. 170. v. 7. τὸν ὀπισθόδομον] *posticum*, *posteriorem domum*. Hanc Suidas partem fuisse dicit arcis Atheniensium, ubi fuerit aerarium, post Minervae templum. Et Aristophanes Pluto: ἱδρυσόμεσθ' οὖν αὐτίκ', ἀλλὰ περίμενε, τὸν Πλοῦτον, οὗπερ πρότερον ἦν ἱδρυμένος, τὸν ὀπισθόδομον ἀεὶ φυλάττων τῆς θεοῦ. Locus hic de abrogatione status popularis habetur etiam in oratione Midiana. WOLF. Citat h. l. Harpocrat. v. ὀπισθόδομος. REISK. V. Photius c. 249. et Anecd. Bekk. p. 286, 26. SCHAEFER.

P. 170. v. 7. ἅπαντες] Abest ab edit. Feliciani, unde videtur appendix Francofurtana id sumsisse. REISK.

P. 170. v. 7. καταλελῦσθαι] Melius καταλελύσθαι Bekker., cum anceps producatur θέσει, non φύσει. SCHAEFER.

P. 170. v. 8. οὐκ ἔτ'] ἔτ' omittit Aug. primus. REISK. οὐκέτ' Bekker. SCHAEFER.

P. 170. v. 8. εἶναι, τοιαῦτα, ἔλεγον] Dele subdistinctionem post τοιαῦτα. In Bekkeriana errore, ut opinor, typothetae sic interpunctum: εἶναι. τοιαῦτα ἔλεγον. V. not. ad p. 96, 10. SCHAEF.

P. 170. v. 10. καὶ σκοπεῖτε] Vulg. σκοπεῖτε. σκοπεῖσθε indices Aldi et P. Manutii. καὶ σκοπεῖτε Bavaricus, Aug. secundus. καὶ σκοπεῖσθε Paris. secundus cum γρ. Particulam copulantem addidi. REISK.

P. 170. v. 10. ἂν] *num*, vernacule *ob*. SCHAEFER.

P. 170. v. 12. κώπας] Valckenarius in κωπέας mutandum censuit. V. Sluiteri Lection. Andocid. p. 200. Anecd. Bekk. p. 274, 32. Κωπέας: τὰ ξύλα τὰ ἐπιτήδεια εἰς κώπας νεῶν. V. Valckenar. ad Herodot. V. 23. T. VI. 1. p. 22. Schw. et Boeckh. de Oecon. polit. Athen. T. I. p. 75. s. Sed κώπας viro egregio cur displicuerit parum intelligo. Mihi quidem magis placet. Atrocius quid remos suffurari quam ligna remis fabricandis. SCHAEFER.

P. 170. v. 12. ὑφείλετο] ἀφείλετο Aug. secundus. REISK.

P. 170. v. 13. ἐβόων] V. not. ad Sophocl. Oed. T. 1287. SCHAEFER.

P. 170. v. 13. λέγοντες] οἱ λέγοντες Paris. primus, Aug. primus. REISK.

P. 170. v. 13. καταλύεσθαι τὸν δῆμον] τὸν δῆμον καταλύεσθαι Aug. primus. REISK. Hoc altero ordine Bekker. SCHAEFER.

P. 170. v. 15. ὑφαιρούμενον] Ad ὑφαιρούμενον addunt τι Paris. primus, Aug. primus. Verba τὸν μὲν ὑφαιρούμενον omittit appendix Francofurtana. REISK.

P. 170. v. 15. ὥσπερ ἐκεῖνοι] Scilicet φασίν. *ut illi aiunt.* WOLF. Scil. ἔλεγον. *ut illi dicebant, qui hunc hominem flagellis caedendum, torquendum, necandum clamabant.* Nisi si ἐκεῖνοι referas ad eos, qui Opisthodomum expilarant. *quemadmodum illi priores digni erant, qui extremo supplicio tollerentur.* Subaudi ὥσπερ ἐκεῖνοι θανάτου ἄξια ἐποίουν. REISK. Prius malim. SCHAEFER.

P. 170. v. 16. τούτων] τοῦτο Bavaricus. REISK.

P. 170. v. 16. πῶς — ὅταν] Adverte, de modo quaeri, responderi de tempore. Hoc non animadversum quam male Reiskium habuerit, v. in not. ad v. 23. SCHAEFER.

P. 170. v. 18. φαύλως ἠγμένοι] Contra τὸ εὖ ἦχθαι. Proba educatio Platoni magnum habet momentum ad virtutem. WOLF. χεῖρον ἄγου p. 1491, 2. SCHAEFER.

P. 170. v. 20. καὶ ἀσύντακτοι] καὶ omittit appendix Francofurtana. REISK.

P. 170. v. 20. τὰ αὐτὰ] τοιαῦτα Paris. primus. REISK.

P. 170. v. 20. γινώσκοντες] γιγνώσκοντες Bekker. SCHAEF.

P. 170. v. 21. ἦτε] Scilic. ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ. *una sitis in concione.* Quamquam in dubio reliquam, sitne potius ἥκητε aut συνίητε legendum, scilic. εἰς τὴν ἐκκλησίαν. REISK. Sana est vulgata, suetam illa continens verbi periphrasin. SCHAEFER.

P. 170. v. 21. ψηφίσησθε] Vulg. ψηφίζησθε. Aug. primus et Bavaricus dant ψηφίσησθε, quod praetuli. REISK.

P. 170. v. 22. ἐπανορθοῦν] ἐπανορθοῖ Aug. primus, Paris. primus, Aldina Taylori. Utrumque dat Bavaricus. REISK. ἐπανορθοῖ Bekker. SCHAEFER.

P. 170. v. 23. παύσεται] παύσηται Paris. primus, Aug. primus, Aldina Taylori. REISK.

P. 170. v. 23. τοιαῦτα] γρ. ταῦτα index Lambini. REISK.

P. 170. v. 23. ὃ νυνὶ] ἃ νῦν Paris. quintus. REISK.

P. 170. v. 23. ὃ νυνὶ συμβαίνει] Videtur sic legendum: ὃ νυνὶ θρυλλεῖτε, συμβαίνει. id est, τότε συμβαίνει τοῦτο, ὃ νῦν

θρυλλεῖται, tum contingit id, quod vulgi sermonibus in triviis conteritur: scilic. ὁ δῆμος καταλύεται, *libertas plebis et forma gubernationis popularis, maiestas populi convellitur.* REISK. V. not. ad v. 16. SCHAEFER.

P. 170. v. 25. γε] Abest a Paris. primo et Aug. primo. REISK. Particula recte et ordine additur post ἕτεροι. Male additur in Cod. Bekk. post Δία. Porsonus Adversar. p. 33.: „Post iusiurandum, qualia sunt νὴ Δία, νὴ τὸν Δία, μὰ Δία, οὐ μὰ Δία, νὴ τὸν Ἀπόλλω et cetera huiusmodi, nunquam sequitur particula γε, nisi alio vocabulo interposito." Causa huius positionis satis manifesta est. Enclitica enim post vocem, ad quam refertur, debet collocari: non refertur autem ad formulas illas iurandi. Conf. not. ad Phoeniss. Pors. p. 115. ed. tert. Lips. SCHAEF.

P. 170. v. 27. ὑμῖν] ἡμῖν Paris. primus. REISK.

P. 170. v. 28. ὑμᾶς] ἡμᾶς P. Manutius. REISK.

P. 171. v. 1. ταῦτα μὲν ὑμῖν τὰ δικαστήρια] ταῦτα μὲν τὰ δικαστήρια ἡμῖν Aug. primus. REISK.

P. 171. v. 2. ἐστὶ κοινὰ] Videtur φυλακτήρια vel tale quid interponendum esse. *novi, haec iudicia iurium civilium vestrorum esse munimenta, propugnacula publica nulli non civium vestrorum communia.* REISK. Nihil excidit. Plene: ταῦτα τὰ δικαστήριά ἐστι κοινὰ δικαστήρια τῶν πρὸς ἀλλήλους δικαίων. SCHAEFER.

P. 171. v. 2. ἐν δὲ τοῖς ὅπλοις] ἐν δὲ τοῖς ἐν τοῖς ὅπλοις Aldina Taylori. Quod hanc potest interpretationem ferre: διὰ δὲ τῶν ἐν τοῖς ὅπλοις διαγόντων. *per homines in armis aetatem degentes necesse est vos vincere et superiores hostibus fieri.* REISK. Oscitantis librarii iteratio duarum vocum ineptam illam scripturam peperit. SCHAEFER.

P. 171. v. 2. διὰ τούτων] Vulg. τὸ διὰ τούτων. Expunxi τό. REISK.

P. 171. v. 3. οὐ γὰρ τὸ ψηφίσασθαι — νικᾶν] οὐ ποιήσει ὑμᾶς νικητὰς τῶν ἐνόπλων ἢ ὡπλισμένων πολεμίων. WOLF. Scilicet secutus est Wolfius vulgatam olim scripturam h. l., de qua v. not. ad v. 5. SCHAEFER.

P. 171. v. 3. τὸ] Abest a Paris. primo et quinto, ab Aug. primo, a Bavarico, ab Aldo et P. Manutio. REISK.

P. 171. v. 5. τοῖς] Vulg. τούς. τοῖς Aug. primus. Neque dubito, etiam in Paris. primo sic fuisse. REISK. V. not. sequ. SCHAEFER.

P. 171. v. 5. τὸ νικᾶν] Vulg. νικᾶν. τὸ νικᾶν Paris. primus, Aug. primus, appendix Francofurtana. Praetuli τοῖς ἐν τοῖς ὅπλοις [subaudi στρεφομένοις] ποιήσει [id est προσποιήσει, παρασκευάσει] τὸ νικᾶν. *versantibus in armis non consciscet suffragium* [seu suffragandi potestas seu quicquid per plebiscita decretum et iussum fuerit] *victoriam.* Hoc videbatur melius cum insequentibus

ὑμῖν παρασκευάσουσι convenire: nam alias vulgata h. l. vitio caret. REISK.

P. 171. v. 5. κρατοῦντες τοὺς ἐχθροὺς] Supra: ἐν τοῖς ὅπλοις δεῖ κρατεῖν τῶν ἐχθρῶν. Suidas ait: κρατῶ ἐπὶ τοῦ κυριεύω γενικῇ· αἰτιατικῇ δὲ, ὅτε σημαίνει τὸ νικῶ. Varinus: κρατῶ, τὸ ἐξουσιάζω καὶ τὸ νικῶ, γενικῇ· κρατῶ, τὸ ἅπτομαι καὶ φέρω, αἰτιατικῇ. Exemplum Suidae, μάχας ἐκράτησεν οὐκ ὀλίγας, id est, ἐκράτησε κατὰ τὰς μάχας, *proelia obtinuit non pauca*, est aliud, quam si dicas πολεμίους ἐκράτησεν οὐκ ὀλίγους. In 2. Olynthiaca: πρὶν ἂν τῶν πραγμάτων κρατήσητε. et in Epitaphio: καὶ γὰρ τῶν Ἀμαζόνων ἐλθόντα στρατὸν ἐκράτησαν. hic paulo post: οἱ μετὰ τούτων (τῶν ὅπλων) κρατοῦντες τοὺς ἐχθρούς. ut videatur promiscua esse constructio: nisi forte ἡ ψευδογραφία τοῦ ων καὶ ους ista permisceat. WOLF. V. Anecd. Bekk. p. 151, 4. et Georg. Lecapen. in Matthaei Lectt. Mosqu. T. I. p. 67. s. SCHAEFER.

P. 171. v. 6. τοῦ] Articulum de meo addidi. REISK. Omisit Bekker. Neque opus addi. V. not. ad Dionys. Halic. de C. V. p. 265. s. Saepius Reiskium male habuit constructio cum solo infinitivo. V. Melet. Crit. p. 81. SCHAEFER.

P. 171. v. 6. ψηφίζεσθαι] Vulg. ψηφίσασθαι. ψηφίζεσθαι Paris. primus, Aug. primus. Infinitivum praesentis praetuli infinitivo aoristi. REISK. Recte: sequitur enim ποιεῖν. SCHAEFER.

P. 171. v. 6. εἴ τι] Vulg. ὅτι. εἴ τι Paris. quintus, quod praetuli. REISK. ὅ τι Bekker. Probo. SCHAEFER.

P. 171. v. 6. βούλεσθε] ἂν βούλησθε Cod. Bekk., quod non displicet. SCHAEFER.

P. 171. v. 7. ὑμῖν] Vulg. ὑμᾶς. ὑμῖν Paris. primus, Aug. primus, Aldina Taylori, appendix Francofurtana. Praetuli ὑμῖν. REISK.

P. 171. v. 7. παρασκευάσουσι] Vulg. παρασκευάζουσι. παρασκευάσουσι Aug. primus, quod praetuli: quamquam nunc quidem praesens loco non sim moturus. REISK. Praesens restituit Bekker. SCHAEFER.

P. 171. v. 10. δοκῶ] δοκεῖ Paris. quintus. REISK.

P. 171. v. 10. μείζους — λόγους] οὐ φιλοσόφους καὶ ῥητορικοὺς, ἀλλὰ πολεμικοὺς καὶ στρατηγικοὺς λέγειν λόγους, οὐκ ὢν στρατηγός. Cavet scomma Hannibalis in Phormionem Peripateticum de imperatoris officio disserentem. WOLF.

P. 171. v. 11. αὐτὸ — δοκῶ] ὑπολαμβάνω αὐτὸν κρίνειν ὀρθῶς. Priore loco τὸ δοκῶ τὸ φαίνομαι significat. Possit fortassis legi αὐτὸ τοῦτο ὀρθῶς ἔχον αὐτῷ δοκεῖ. WOLF. αὐτὸ δοκῶ τοῦτο ὀρθῶς ἔχει Paris. primus. αὐτὸ τοῦτο ὀρθῶς ἔχει Aug. primus. Sed cum in vulgata sit ἔχειν, et in Aug. margine scriptum sit ab eadem antiqua manu δοκῶ, ut inserendum inter αὐτὸ et τοῦτο, videtur ille dare voluisse αὐτὸς δοκῶ τοῦτο ὀρθῶς ἔχειν: nam ε

finale saepissime omittitur. Bavarici prima manus dederat *αὐτὸ τοῦτο ὀρθῶς ἔχειν αὐτῷ δοκεῖ*, sed secunda manus e diphthongo *ει* ultimi verbi *ῶ* effecit. Num legendum est *καὶ αὐτὸς* [subaudi *ἐγὼ*] *τοῦτο ὀρθῶς ἔχειν αὐτῷ συνδοκῶ*? *etiam ego ipsemet recte eum in hoc opinari assentior.* REISK. *αὐτὸ τοῦτο ὀρθῶς αὐτῶν ἔχει* Bekker. Mihi placet quod dat Paris. primus cum margine Aug. primi, *αὐτὸ, δοκῶ, τοῦτο ὀρθῶς ἔχει, hoc ipsum, ut opinor, iustum et verum est.* SCHAEFER.

P. 171. v. 11. *τὸν γὰρ ὑπὲρ τηλικαύτης κ. τ. λ.*] Sic et in oratione *περὶ στεφάνου*. WOLF.

P. 171. v. 12. *τηλικαύτης*] *ταύτης* Paris. quintus. REISK.

P. 171. v. 12. *τοιούτων*] *τηλικούτων* appendix Francofurt. REISK. Placet ut gravius. SCHAEFER.

P. 171. v. 13. *παντὸς ἑνὸς τοῦ λέγοντος*] Legi possit *πάντως ἑνὸς τοῦ λέγοντος. utique, quovis pacto, omnino debet exsuperare videri fortunam et dignitatem oratoris, quippe qui solummodo unus sit homo privatus.* Sed causae nil est, cur a *παντὸς* discedatur, cuius haec possit esse sententia: *τῶν λεγόντων ἑκάστου, ἅτε ἑνὸς ὄντος, dicentium uniuscuiusque sortem.* Haud dissimulabo tamen, mihi non displicere hanc sententiam: *παντὸς ἑνὸς, excedere debere uniuscuiusque hominis singularis, quisquis is est, καὶ μάλιστα τοῦ λέγοντος, et inprimis oratoris sortem.* REISK. Hoc unum vere scripsit, causae nil esse, cur a vulgata discedatur. SCHAEFER.

P. 171. v. 13. *ἑνὸς*] *ἐντὸς* Aug. primus, quod Simoni Fabricio merito haud placet. REISK.

P. 171. v. 15. *ὅτι*] *γρ. διὰ τί* index Lambini. REISK.

P. 171. v. 16. *ταῦτα λέγει, τὰς προφάσεις ἐγὼ διέξειμι*] Vulg. *ταύτας λέγει τὰς προφάσεις, ἐγὼ διέξειμι.* Wolfius: „Lego *ταῦτα λέγει, τὰς προφάσεις ἐγὼ διέξειμι.* Et facilis est lapsus, et, nisi corrigatur, inepta et constructio et sententia.“ Distinxi et correxi ad mentem Wolfii: *ταῦτα λέγει* [scilic. *ὑμῖν, ἃ ἐγὼ νῦν ὑμῖν εἴρηκα περὶ τοῦ ἀληθινοῦ τρόπου τοῦ καταλύεσθαι τὴν δημοκρατίαν*], *τὰς προφάσεις* [subaudi *τούτου*] *ἐγὼ διέξειμι. Quod autem haec nemo vos docet, quae ego vos modo docui, causas eius rei nunc coram vobis exsequar.* REISK.

P. 171. v. 17. *οἱ μὲν — προσιόντες*] Opponuntur v. 27. *οἱ δὲ πολιτευόμενοι καὶ περὶ ταῦτ' ὄντες.* SCHAEFER.

P. 171. v. 17. *οἱ μὲν πρὸς ἀρχαιρεσίας κ. τ. λ.*] Sic Isocrates de pace: *παρελήλυθα γὰρ οὐ χαριούμενος ὑμῖν οὐδὲ χειροτονίαν μνηστεύσων, ἀλλ' ἀποφανούμενος, ἃ τυγχάνω γινώσκων.* WOLF.

P. 171. v. 17. *ἀρχαιρεσίας*] Vulg. *ἀρχαιρεσίαν. ἀρχαιρεσίας* Aldina Taylori, Paris. primus et quintus, Aug. primus. Utrumque dat Bavaricus. Praetuli pluralem numerum. REISK. Iure praetulit. Anecd. Bekk. p. 449, 29. *Ἀρχαιρεσίας: ἀρχαιρεσίας*

λέγουσι πληθυντικῶς, οὐκ ἀρχαιρεσίαν δὲ, οὐδὲ ἄλλως πως. Nostrum locum citavit Piersonus ad Moer. p. 11. a. V. etiam Lobeckii Parerga ad Phrynich. p. 518.*), qui Reiskiana incuriosius inspexit. SCHAEFER.

P. 171. v. 17. ταύτην τὴν τάξιν] scilic. de qua modo dicebam, τῶν ὑφ' ὑμῶν τιμωμένων, *hunc ordinem hominum penes vos honoratorum*. REISK. Immo intelligenda ἡ τάξις τῶν πρὸς ἀρχαιρεσίας προσιόντων. Conf. v. 27. οἱ δὲ πολιτευόμενοι καὶ περὶ ταῦτ' ὄντες. Est abundantia dicendi oratoria. SCHAEFER.

P. 171. v. 18. ἐπὶ τῷ χειροτονεῖσθαι] Vulg. ἐπὶ τὸ χειροτονεῖσθαι. Praetuli de meo sensu ἐπὶ τῷ χειροτονεῖσθαι in dativo. χάρις ἡ ἐπὶ τῷ χειροτονεῖσθαι est ea gratia activa, ea contentio alii gratificandi, studium placendi alii, penes quem sit potestas tibi honorem, quem ambis, suffragio suo addicendi. Servire huic generi gratiae est nihil non venari et observare, nihil non agere, quo tu speres futurum, ut proberis iis, penes quos sit in comitiis te magistratum creare; ut nihil audeas neque dicere neque agere, quo metuas opifices tuae fortunae atque amplitudinis offendere. REISK.

P. 171. v. 19. τελεσθῆναι — σπουδάζων] τελεσθῆναι Reiskius Ind. Graec. p. 492. simpliciter vertit *nuncupari, creari*. Sed paulo plus, ut opinor, significatur, videturque locutio esse Oratoris stomachantis. *singuli operam dantes, ut strategiae initientur mysteriis, jeder sich abmühend zum Strategos geweiht zu werden.* SCHAEFER.

P. 171. v. 20. εἰ δέ τις — ἔργῳ] Citant Anecd. Bekk. p. 186, 26. omittentia v. οἷος. SCHAEFER.

P. 171. v. 20. καὶ] Abest ab edit. P. Manutii. REISK.

P. 171. v. 22. τῶν ἐναντιωσομένων] Utrum τῶν λεγόντων, ἢ τῶν πολεμίων; WOLF. De hostibus intellexit Reiskius. V. not. sequ. Malim intelligere de civibus adversae factionis. SCHAEFER.

P. 171. v. 22. ἀπολαύσειν] Vulg. ἀπολαύων. Dedi de meo ἀπολαύσειν, ut respondeat insequenti κληρονομήσειν et ἕξειν, quae tria apta sunt ex ἡγεῖται. *sperat futurum, ut gloria urbis praefulgens nominisque vestri terrore formidabilis in hostium solo strages edat, sed per ipsorum absentiam, nemine obstante.* REISK. ἀπολαύων bene restituit Bekker. Insequenti κληρονομήσειν respondet solum ἕξειν. SCHAEFER.

P. 171. v. 22. τὰς δ' ἐλπίδας] Vulg. τὰς ἐλπίδας. τὰς δ' ἐλπίδας Aldina Taylori, Paris. primus, Aug. primus. Sed in hoc particula adversativa videtur a secunda manu addita. Interposui δέ. REISK. Delevit Bekker. Recte, ut opinor. Participia tria, ἔχων, ἀπολαύων, ὑποτείνων, deinceps ponuntur ἀσυνδέτως. SCHAEFER.

*) In Plutarchi Marcello T. II. p. 456. R. cur ἐπειγόντων viro doctissimo displicuerit, parum intelligo. SCHAEFER.

P. 171. v. 23. ὑποτείνων] γρ. ὑποτείνει Paris. secundus. ἀποτείνων Paris. primus, Aug. secundus, idemque voluisse videtur etiam primus, tametsi ἀποτίνων dedit, crebro errore. REISK. Anecd. Bekk. p. 312, 24. Ὑποτείνουσιν: ὑποβάλλουσι, προτείνουσιν. V. Lennep. ad Phalar. p. 338. SCHAEFER.

P. 171. v. 23. ἄλλο δ' οὐδὲν] Scilicet πράττων. Post οὐδὲν comma ponendum, ut habet Feliciani editio. Alioqui tota sententia erit inexplicabilis. WOLF.

P. 171. v. 25. ὅπερ ἐστὶν] Idem est ac si dixisset ὅπερ καὶ ὡς ἀληθῶς ὑπάρχει vel συμβαίνει. REISK. Inclusi haec duo vocabula signis parentheseos: quod non fuit necessarium. SCHAEFER.

P. 171. v. 26. αὐτῶν] Abest a Paris. secundo et Aug. secundo, item appendice Francofurtana. REISK.

P. 171. v. 26. τὸ ἴσον — ἕξειν] *aequam cum caeteris partem, ut laborum, sic et praemiorum habituros.* οἱ ἄλλοι sunt, si τὸ ἕξειν ad [τοὺς] στρατηγοὺς referas, οἱ πολῖται: sin ἕξετε placeat, οἱ στρατηγοὶ καὶ ξένοι. WOLF. Non *habituros*, sed *habiturum.* SCHAEFER.

P. 171. v. 27. αὐτὸν] Vulg. αὐτῶν. Correxi de meo sensu αὐτὸν, quod cohaeret cum ἕξειν. *sese habiturum.* REISK. αὐτῶν Bekker. restituit. Recte: nisi forte aliquot auctoritate librorum plane tollendum sit. SCHAEFER.

P. 171. v. 27. καὶ τῶν ἐκ τούτων] Pro καὶ τοῖς ἐκ τούτων (ut est in priore Hervagiana) legendum cum Aldo καὶ τῶν ἐκ τούτων. Quanquam enim et Felicianus non male καὶ τῆς ἐκ τούτων τιμῆς, illud tamen, καὶ τῶν ἐκ τούτων, puto esse verius: ut non tantum honos, (tametsi eo quidem generosis animis non est aliud quicquam antiquius,) sed omnia victoriae praemia intelligantur. WOLF. Vulg. κ. τοῖς ἐ. τ. τῶν Paris. secundus cum γρ. item Aug. primus, Aldus, appendix Francofurtana. Vulgatam habet quidem Bavaricus quoque, sed e correctione, erasa vetusta lectione, quae τῶν fuisse videtur. P. Manutius et ex eo edit. Wolfii ita dant: οὕτω καὶ τῆς ἐκ τούτων τιμῆς ἕξειν. unde repetiit idem index Lambini. In margine Aldinae Lessingianae legitur τῆς ἐκ τούτων δόξης. In locum dativi τοῖς suffeci genitivum τῶν. Subaudi γιγνομένων ὠφελειῶν. *sperat, se participaturum cum aliis aequalem portionem, ut laborum, ita emolumentorum quoque iis e laboribus exsistentium.* REISK. Ne subaudias γιγνομένων ὠφελειῶν: τῶν enim generis est neutrius. τὰ ἐκ τούτων, *fructus horum.* Illa vero, τῆς — τιμῆς, τῆς — δόξης, ne forte te fallant, (sensus enim sunt commodissimi,) memento, vitiosum illud τοῖς per itacismum, ut toties accidit, transiisse in τῆς: quod cum substantivo carere suo videretur, alii suppleverunt τιμῆς, alii δόξης. Conf. Bastii Commentat. Palaeograph. p. 836. SCHAEFER.

P. 171. v. 27. ἕξειν] Pro ἕξειν constructio postulat ἕξετε, ut ad Athenienses referatur: etsi non nego retineri posse respectu τῶν στρατηγῶν. WOLF. Haec Wolfii neque satis intelligo, et aperte falsa sunt! REISK. Falsa sunt Wolfiana, non item intellectu difficilia. SCHAEFER.

P. 171. v. 27. οἱ δὲ] οὐδὲ Paris. secundus cum γρ. οἱ πολιτευόμενοι opponuntur supra versu 17. dictis honorum et imperiorum candidatis. Alias Demosthenes illos στρατηγοὺς, hos ῥήτορας appellat. ῥήτωρ ἡγεμὼν, καὶ στρατηγὸς ὑπὸ τούτῳ, καὶ οἱ βοησόμενοι τριακόσιοι. Illi sunt magistratus honoribus fungentes, hi syndici et Icti et consiliarii senatus atque plebis in curia atque in concionibus. REISK.

P. 171. v. 28. λέγειν] σκοπεῖν Paris. primus, Aldina Taylori, Aug. primus in margine, item Bavaricus in margine cum γρ., nam textum dat vulgatam. REISK.

P. 171. v. 28. ἡμῖν ἀφέντες] ὑμῖν, ἀφέντες. Post ὑμῖν comma ponendum. Sic enim ordinanda sunt verba: ἀφέντες τὸ λέγειν τὰ βέλτιστα ὑμῖν. WOLF. Vulg. ὑμῖν. Correxi de meo iudicio ἡμῖν, h. e. mihi meique similibus, exiguo gregi oratorum vestri studiosorum, suique dissimilibus. REISK. ὑμῖν iure revocavit Bekker. Wolfius locum recte intellexit: sed non interpungendum cum illo post ὑμῖν. Tales enim distinctiones (syntacticas appelles) non patitur vox pronuntiantis. SCHAEFER.

P. 172. v. 1. καὶ πρότερον μὲν κατὰ συμμορίας κ. τ. λ.] V. p. 26, 22. ss. Conf. Boeckh. de Oecon. polit. Athen. T. II. p. 60. SCHAEFER.

P. 172. v. 2. νῦν] Cod. Bekk. νυνὶ, quod praefero. V. p. 26, 23. SCHAEFER.

P. 172. v. 2. νῦν δὲ πολιτεύεσθε κατὰ συμμορίας] Haec verba abesse a vetusto codice annotavit appendix Francofurtana. REISK.

P. 172. v. 2. ῥήτωρ ἡγεμὼν] Scilicet ἐστὶ. ἐξ ἑκατέρων, id est, *utriusque factionis*, necessario hic etiam legendum, ut in secunda Olynthiaca. WOLF. Wolfius, opinor, non ἐξ ἑκατέρων, sed solum ἑκατέρων post ἡγεμὼν addi voluit. V. p. 26, 25. Huic coniecturae adversatur Photius c. 361., siquidem, quod vix ambigas, hunc locum spectavit. SCHAEFER.

P. 172. v. 3. βοησόμενοι] V. Dorvill. ad Chariton. p. 624. ed. Lips. SCHAEFER.

P. 172. v. 5. τριακόσιοι] οἱ τριακόσιοι cum articulo Aldina Taylori. REISK.

P. 172. v. 7. χαλκοῦς] Scilicet ἕστηκεν ἢ ἵσταται. *ponitur illi aerea statua*, ut Euagorae et Cononi. Nisi malis pro invicto accipere, sicut κλέπτης χαλκοῦς, quod non probo. Est enim usitata formula χαλκοῦν ἱστάναι, *aereum statuere*, pro *aeream statuam*

ponere. WOLF. *honore mactatus statuae aereae.* V. infra v. 18. et Hemsterhus. ad Lucian. T. I. p. 425. Bip. Cave cum Wolfio subaudias ἕστηκεν ἢ ἵσταται. SCHAEFER.

P. 172. v. 7. ὁ δεῖν' εὐδαίμων] Scilicet λέγεται ἢ γίγνεται, εὐδαιμονεῖ ἢ εὐδαιμονίζεται. WOLF. Non magis subaudiendum. SCHAEFER.

P. 172. v. 7. ὑπὲρ τὴν πόλιν] in altiore dignitatis gradu collocati, quam reipublicae libertas patiatur, veluti tyranni quidam in republica. vel potius: maior est illorum dignitas et auctoritas, quam ipsius reipublicae. WOLF.

P. 172. v. 8. τῆς καθ' ἡμέραν ῥᾳθυμίας — προέμενοι] ῥᾳθυμίας genitivus est pretii: *venditis socordia, abiicitis per ignaviam:* sicut dicunt μισθοῦ φιλεῖν, *mercede amare.* WOLF.

P. 172. v. 8. καθ'] μεθ' Paris. quintus. REISK.

P. 172. v. 11. προέμενοι] προϊέμενοι Aug. primus. REISK.

P. 172. v. 11. ὅπως] πῶς Aug. primus, Aldina Tayl. REISK.

P. 172. v. 12. οὐ γὰρ ἀλλοτρίοις — ἀλλ' οἰκείοις] Conf. p. 35. in. SCHAEFER.

P. 172. v. 13. ἐξέσθ'] Vulg. ἐξέσται. ἔξεσθ' Paris. secundus, Aug. secundus, Bavaricus. REISK. ἔξεσθ' Bekker. Reiskii ἐξέσθ' ferri nequit. Nam si habeas pro futuro, non potest elidi diphthongus: sin pro praesenti, laborat ab accentu. ἔξεστι legitur in loco simili p. 35, 3. SCHAEFER.

P. 172. v. 15. ἐκεῖνοι Θεμιστοκλέα κ. τ. λ.] Sic et in Aristocratea et tertia Olynthiaea *) et in oratione Aeschinis κατὰ Κτησιφῶντος**). WOLF. Repetitur hic locus iisdem paene verbis infra p. 686, 5., quem locum cum hoc nostro conferri dignum est. REISK. Olynthiacam III. et Aristocrateam citavit etiam Taylorus. V. Reiskii praefat. ad Annotatt. p. 118. SCHAEFER.

P. 172. v. 15. ἐν Σαλαμῖνι] Insulae notio unâ complectitur notionem maris alluentis. Ideo recte dicitur ἡ ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχία. SCHAEFER.

P. 172. v. 15. ναυμαχίαν στρατηγήσαντα] στρατηγεῖν ναυμαχίαν notanda locutio. Similiter p. 1191, 21. στρατηγήσων τὸν ἐπ' Αἴγυπτον πόλεμον. SCHAEFER.

P. 172. v. 15. στρατηγήσαντα] στρατηγοῦντα Aldina Tayl. Paris. primus, Aug. primus. REISK. Praestat ob sequens ἡγούμενον. Et sic Bekker. SCHAEFER.

P. 172. v. 16. Μαραθῶνι] Pro Μαρθῶνι emenda Μαραθῶνι. OBSOP. Vulg. ἐν Μαραθῶνι. Praepositionem omittunt Paris. primus et Aug. primus. ἐν Μαραθῶνι non improbo: recte dictum fateor, neque sine exemplo, quod non longe hinc occurrit, hac

*) Conf. p. 35, 20. ss. SCHAEFER.

**) p. 635. s. R. SCHAEFER.

ipsa pagina, versu 23. Mori loquendi tamen convenientius praepositio omittitur in hac formula: quare eam sustuli. REISK.

P. 172. v. 17. οὐκ ἴσα] Id est, πολὺ μείζω, *multo maiora.* WOLF. Non obtrectandi neque detrahendi studio sic dicit, sed exaggerandi. Subaudi ἀλλὰ πολλῷ μείζω. *non dicam paria factis nostrorum imperatorum, sed dicam potius multis etiam modis maiora.* REISK.

P. 172. v. 17. ἴσα τοῖς νῦν στρατηγοῖς ἀγαθὰ] Recte versum a Reiskio: *paria factis nostrorum imperatorum.* De hac breviloquentia usu trita creberrimo v. not. ad Schol. Apollon. Rhod. p. 164. SCHAEFER.

P. 172. v. 17. εἰργασμένους] Pro εἰργασαμένους aut εἰργασμένους aut ἐργασαμένους legendum. WOLF. εἰργασαμένους Aldus. Appendix Francofurtana et Aldina Taylori vulgatam dant. REISK.

P. 172. v. 17. οὐ μὰ Δί' οὔ] Vulg. μὰ Δί' οὔ. οὐ μὰ Δί' οὔ Aug. primus, Aldina Tayl. Priorem infitiantem addidi. REISK. Non debuit addere: et delevit Bekker. Hac chorda oberrantem Reiskium passim vidimus. SCHAEFER.

P. 172. v. 18. ἀλλ'] Pro ἀλλ' lego οὐδ': alioqui secum ipsa pugnabit oratio, cum ὑπερτίμων sequatur, quod maius est, quam ὑπερηγάπων. Quanquam, si ante ὑπερτίμων negationem οὐχ addas, bene sententia constabit. WOLF. Scilicet Wolfius v. s. legit: — ὄντας, ὑπερτίμων. quod si correctum vidisset, ut nos legimus, supersedisset vana hariolari. SCHAEFER.

P. 172. v. 20. αὐτῶν] αὑτῶν Bekker. SCHAEFER.

P. 172. v. 20. ὄντας, οὕτως ἐτίμων] Vulg. ὄντας ἐτίμων. ὄντας οὕτως ἐτίμων Paris. primus, Aug. primus. ὄντας ὑπερετίμων Hervag. prima, Felic. P. Manut. edit. Wolfii. Sed appendix Francofurtana vulgatam dat. οὕτως addidi. REISK.

P. 172. v. 23. ἀλλ' — ἀλλὰ —] Subaudi ex antecedentibus contrarium: πάντες λέγουσιν. SCHAEFER.

P. 172. v. 25. πολλοὶ] Vulg. οἱ πολλοί. Articulum omittit Aug. primus. Detraxi, vereor, ne multorum iudicio minus recte. REISK. Iure detraxit. Noluit Orator, certe non debuit talis infamiam adulationis communem dicere plerorumque omnium Atheniensium. V. p. 686, 21. SCHAEFER.

P. 172. v. 26. Κέρκυραν εἷλε Τιμόθεος κ. τ. λ.] Conf. Dinarchus p. 54. R. SCHAEFER.

P. 172. v. 26. τὴν μόραν κατέκοψεν Ἰφικράτης] Partes quasdam exercitus aut ordinem appellari μόραν scribit Hesychius et addit, qui olim πατρίλοχοι (si modo pro πατρὶ non legendum est πρὶν ποτὲ vel πάλαι λόχοι*)) dicerentur apud Lacedaemonios, postea mutato nomine μόραν fuisse dictos. Aemilius: Hoc exer-

*) Fugit haec Wolfii coniectura et Albertium et Ruhnkenium. SCHAEF.

citu moram Lacedaemoniorum intercepit, quod ipsum maxime tota celebratum est Graecia. De mora loquitur, quasi esset oppidum aliquod *). Xenophon lib. 4. Ἑλληνικῶν Phliasiorum meminit, quos occiderit Iphicrates: et postea de nuntio loquens, λέγει τὸ τῆς ἐν Λεχαίῳ μόρας πάθος, ubi 250 circiter sint occisi. WOLF. Citat h. l. Harpocrat. v. μόρα. REISK. V. Photius c. 209. s. Diodorus Sic. XIV. 91. simpliciter: τῶν Λακεδαιμονίων μέρος τῆς στρατιᾶς. SCHAEFER.

P. 172. v. 26. κατέκοψεν] Solenne verbum in hoc facinore narrando: ut vulgus Atheniensium eo usum esse videatur. V. p. 686, 23. Plutarchus T. III. p. 664. R. T. VII. p. 383. Photius c. 225. SCHAEFER.

P. 172. v. 27. Νάξον] Νάξος insula maris Aegaei. WOLF.

P. 172. v. 27. ἐνίκα ναυμαχίαν] Invertit Aug. primus. REISK. ναυμαχίαν ἐνίκα Bekker. Eodem ordine p. 686, 23., ubi tamen Bekkerus ἐνίκα ναυμαχίαν dedit. SCHAEFER.

P. 173. v. 1. ἃς] Cod. Bekk. αἷς, quod p. 686, 25. ante Reiskium legebatur. Illic Bekkerus dativum restituit: hic oblatum a Codice repudiavit. SCHAEFER.

P. 173. v. 1. τούτων] Scilicet τῶν ἀνδρῶν. REISK.

P. 173. v. 1. πολιτικὰς] Pro πολιτικὰς nostrum πολιτείας habuit. OBSOP. πολιτείας Paris. secundus et quintus cum γρ. item appendix Francofurtana. REISK. δωρεαὶ πολιτικαὶ sunt δωρεαὶ τοῖς πολίταις διδόμεναι. Opponuntur δωρεαὶ τῶν ξένων v. 3. SCHAEF.

P. 173. v. 2. δωρεὰς οὕτως] Vulg. δωρεάς. δωρεὰς οὕτως Aug. primus, margo Bavarici cum γρ. Addidi οὕτως. REISK.

P. 173. v. 2. ἔνεμον] ἐδίδοσαν Paris. primus, Aug. primus, Aldus, P. Manutius, edit. Wolfii. Sed vulgatam dat appendix Francofurtana. REISK. ἐδίδοσαν p. 686, 27. SCHAEFER.

P. 173. v. 5. Ἠϊόνι] ἠϊών, ἀκτή, αἰγιαλός, ψάμμος, ὄχθη, id est, *littus*, *arena*, *ripa*. καὶ τὸ βάσιμον μέρος τῆς θαλάσσης, *vadum maris*. Item Ἠϊὼν urbs Chersonesia, et alia Strymonica. Utrum hic proprium sit, an appellativum, haud affirmare possum. WOLF. V. Photius c. 62. SCHAEFER.

P. 173. v. 6. διακοσίοις] In exemplo posteriori [p. 687, 1.] est τριακοσίοις. REISK.

P. 173. v. 6. πενέσταις] Hi Thessalorum servi fuerunt, ut εἵλωτες Laconum, κλαρωταὶ et περίοικοι Cretensium. WOLF.

P 173. v. 8. Περδίκκᾳ] Atqui alias Alexandrum appellat. REISK. V. Ind. Histor. p. 588. SCHAEFER.

---

*) Num ob verbum *intercepit?* pro quo *interfecit* malit Wolfius ad Aeschin. p. 635. R. Sed nihil ambigui in verbis Nepotis. V. Interpretes ad XI. 2. 3. SCHAEFER.

P. 173. v. 10. ἀναχωροῦντας] ἀναχωρήσαντας Paris. primus, Aug. primus, Aldina Taylori. REISK.

P. 173. v. 11. ἐκ Πλαταιῶν] ἐκ Πλαταιέων, e Plataeensibus, id est, e finibus Plataeensium: nisi forte Πλαταιῶν sit legendum, *Plataeis*. WOLF. Vulg. Πλαταιέων. Correxi Πλαταιῶν. Neque enim est a nomin. Πλαταιεὺς, sed a Πλαταιαὶ, a nomine oppidi, non oppidani. REISK. V. not. ad p. 203, 4. SCHAEFER.

P. 173. v. 12. τῷ βασιλεῖ] Articulum omittit Bavaricus. REISK. Nec desideretur, si absit. SCHAEFER.

P. 173. v. 13. μεγάλην, οἶμαι, καὶ τιμίαν] Pro μεγάλην, οἶμαι, καὶ τιμίαν nostrum seu antiquum exemplar μεγάλην καὶ τίμιον, οἶμαι, habuit. OBSOP. μεγάλην καὶ τιμίαν, οἶμαι, Aug. primus. Et sic quoque appendix Francofurtana et codex Obsopoei, nisi quod hic dat τίμιον. REISK.

P. 173. v. 15. πάσης μείζονα εὐεργεσίας] Hoc est, nullum esse tantum beneficium, pro quo civitas Atheniensis dari debeat. WOLF. quod ius civitatis Atticae nullum emereri posset quantumvis magnum in rempublicam collatum beneficium. REISK.

P. 173. v. 17. οἰκότριβας, οἰκοτρίβων] οἰκοτρίβων οἰκότριβας. ὁ οἰκότριψ οἰκέτης. *servos servis natos*. WOLF. Vulg. οἰκοτρίβων οἰκότριβας. Primum vocabulum omiserunt saepissime cessantes atque dormitantes Pauli Manutii operae. Aug. secundus inverso ista collocat ordine. Distinxi et ordinavi verba sic: ἀνθρώπους οἰκότριβας, οἰκοτρίβων τιμὴν, ὥσπερ ἄλλου του τῶν ὠνίων, λαμβάνοντες, ποιεῖσθε πολίτας. *homines vernas civitate donatis Attica, vendentes eam ipsi ac pretio prorsus eodem, quo soletis in foro venales vernas emere vel vendere: ita vendentes ius civitatis vestrae, quasi esset hoc ius simile ulli alii cuipiam rei in foro vestro venali*. REISK. οἰκοτρίβων οἰκότριβας Bekker. arcte, quomodo oportuit, iungens antecedentibus. Reiskii distinctio sensum adeo pervertit, ut mireris homini tam acuto in mentem venire potuisse, inprimis cum recte et ordine verterit: *ita vendentes ius — in foro vestro venali*. οἰκότριβος οἰκότριψ i. q. τρίδουλος. V. Anecd. Bekk. p. 286, 18. SCHAEFER.

P. 173. v. 17. τιμὴν] Scilic. τῆς πολιτείας. SCHAEFER.

P. 173. v. 17. τιμὴν — πολίτας] Hoc necessario pene fit in iis urbibus, ubi est opificum multitudo, ut possint elocari filiae. WOLF.

P. 173. v. 17. του] Vulg. τινός. του (enclitice) Paris. primus, Aug. primus, quod praetuli. REISK.

P. 173. v. 20. χείρους ἐστὶ] Vulg. ἐστὶ χείρους. Invertit Aug. primus. REISK.

P. 173. v. 21. παρειστήκει] Vulg. παρέστηκε. παρειστήκει Paris. primus, Aug. primus, margo Bavarici cum γρ., nam textum eius dat vulgatam. REISK.

non magis intelligo, quam ἀποστόλους, quod est in edit. Feliciani. Cur Athenienses egenas civitates Graecas opibus suis sublevarint, non video, nisi si forte rem sic concipias. Caritates annonariae cum saepius inciderent, Athenienses civitatibus pauperioribus de frumento prospexerunt, aut gratuito donato, aut vilissimi vendito. REISK. Pro εἰς τοὺς τῶν Ἑλλήνων ἀπόρους p. 36, 10. legitur εἰς οὐδὲν δέον. Aeschines p. 249. R. de eadem re: εἰς ἡγεμόνων ἀλαζονείας. Haec, qui potest, conciliet: mihi quidem videntur inter se quam maxime pugnare. Adde quod sumtus facti ad egenas civitates sublevandas testantur Atheniensium humanitatem, non stultitiam, quae veterum illorum sapientiae opposita hic notatur. Itaque vix dubito probandam esse alteram scripturam, ἀποστόλους. Eadem, nisi fallor, sententia Boeckhii de Oecon. polit. Athen. T. I. p. 314. Quanquam non nego obscurum mihi esse, quid sibi velit additum τῶν Ἑλλήνων. Ceterum post ἀπόρους itemque post συμμάχων v. 15. rectius commatis signa pones: est enim haec una et continua interrogatio, quae exorsa a verbis οὐ πλείω pertinet usque ad ἀπολώλασιν v. 16. SCHAEFER.

P. 174. v. 12. ἐξανήλωνται] Sic etiam Bavaricus, sed cum α super η. REISK.

P. 174. v. 13. οἵ τε ἴδιοι πάντες οἶκοι] *et omnes privatae opes.* Notio enim vocis οἶκος complectitur πάντα ὅσα τις κέκτηται. V. Xenophon Oecon. 1, 5. SCHAEFER.

P. 174. v. 15. οὓς δ' ἐν τῷ πολέμῳ — ἐν τῇ εἰρήνῃ ἀπολώλασιν] Si haec ad sociale bellum non pertinent, historiam mihi non liquere fateor. Isocrates in Areopagitico: τοὺς δ' ἡμετέρους αὐτῶν συμμάχους ἀπολωλεκότες. WOLF. V. p. 36, 10. s. SCHAEF.

P. 174. v. 16. ἀπολώλασιν] γρ. ἀπολωλέκασιν index Lambini. REISK.

P. 174. v. 17. χεῖρον] Post χεῖρον Reiskiana habet signum interrogandi. Mutavi: et sic Bekkerus. SCHAEFER.

P. 174. v. 20. ἀλλ', ὅ τι βούλεσθε] Vulg. ἀλλὰ τί; βούλεσθε. ἀλλ' ὅ τι βούλεσθε Paris. quintus, Aldus, P. Manutius, unde Wolfiana farrago mendose βούλεσθαι retulit. Eodem tendit ἄλλο τι βούλεσθε, quod est in Bavarico et in appendice Francofurtana. Praetuli ἀλλ', ὅ τι βούλεσθε [scil. ἐξετάζειν], ἐξετάσωμεν. *sed age examinemus, quamcunque partem vultis.* REISK. Sic autem tollendum signum interrogandi post ἐξετάσωμεν: et sustulit Bekkerus. SCHAEFER.

P. 174. v. 20. οἰκοδομήματα μέν γε κ. τ. λ.] Aristides de D. C. καὶ πάλιν ἐν γένει [praefatus de generalibus]· οἰκοδομήματα μέν γε καὶ κόσμον τῆς πόλεως — ὑπερβολὴν λελεῖφθαι. εἶτα κατ' εἶδος· προπύλαια ταῦτα, ὁ παρθενὼν etc. REISK. Conf. p. 35, 15. ss. et v. Boeckh. de Oecon. polit. Athen. T. I. p. 70. SCHAEFER.

P. 174. v. 21. τῆς πόλεως] H. l. significat aedificia profana,

sive publica, sive privata, cum fanis deorum et navalibus, quae sunt extra urbem, opponantur. REISK. De privatis aedificiis noli cogitare. SCHAEFER.

P. 174. v. 21. *καὶ ἱερῶν*] Vulg. *ἱερῶν. καὶ ἱερῶν* Aug. primus. Addidi *καὶ*. REISK.

P. 174. v. 21. *ἀκολούθων*] *ἀκολουθούντων* Bavaricus. REISK.

P. 174. v. 22. *ἐκεῖνοι*] *ἡμῖν* Aristides Artis p. 208. REISK. Conf. p. 35, 16. SCHAEFER.

P. 174. v. 23. *ἐπιγενομένων*] Vulg. *ἐπιγιγνομένων. ἐπιγενομένων* Aug. primus, quod praetuli. REISK. *ἐπιγιγνομένων* revocavit Bekker. V. p. 35, 17. SCHAEFER.

P. 174. v. 23. *προπύλαια — τἄλλα*] Nominativi absoluti, h. e. liberi a nexu syntactico cum antecedentibus. SCHAEFER.

P. 174. v. 23. *προπύλαια ταῦτα*] Citat h. l. Harpocrat. v. *προπύλαια ταῦτα.* et Scholiastes Hermogenis p. 400. *κατὰ δὲ ἄλλους καὶ τὰ δεικτικὰ σχήματα ἐναργῆ, οἷον· προπύλαια ταῦτα.* REISK. V. Photius c. 338., ubi cum pro *Πνυκός* B. habeat *πυκνῶς*, apparet Lexicographum usum esse forma genuina *Πυκνός*. Conf. Doricum *ἀλία*, *παρὰ τὸ ἀλής*. SCHAEFER.

P. 174. v. 23. *ὁ Παρθενών*] Post *προπύλαια ταῦτα* addit Aristides *ὁ παρθενών*. REISK. *παρθενών* minusculà Reisk. et Bekker. *τὰ προπύλαια* et *ὁ Παρθενών* iunguntur etiam p. 597, 8. 617, 18. SCHAEFER.

P. 174. v. 25. *τἄλλα*] Bekker., ut solet, *τἆλλα*. SCHAEFER.

P. 174. v. 26. *παρέδωκαν*] Sic etiam Bavaricus, sed cum superscripto *παρέδοσαν*. REISK. *παρέδοσαν* Bekker. SCHAEFER.

P. 174. v. 27. *τότε*] Abest a Paris. secundo, Aug. secundo, Bavarico, appendice Francofurtana. REISK. Omisit Bekkerus. SCHAEFER.

P. 174. v. 27. *τῷ τῆς πολιτείας ὀνόματι ἀκολούθους*] Id est, *δημοτικάς*, plebeias, minime tyrannicas. WOLF.

P. 174. v. 27. *πολιτείας*] *πόλεως* Paris. secundus cum *γρ.*, Bavaricus in texto, sed vulgata in margine. REISK. *πόλεως* ortum e compendio male expleto. V. not. ad p. 117, 25. et add. not. ad p. 140, 24. SCHAEFER.

P. 174. v. 28. *ἀκολούθους*] Pro *ἀκολούθους* in nostro *παραπλησίους* legi. OBSOP. *ἀκολούθως* Bavar. Aug. secundus. *παραπλησίους* codex Obsopoei, quem codicem designare videtur appendix Francofurtana. REISK.

P. 174. v. 28. *καὶ τὴν Κίμωνος*] Copula abest ab Aldina, sed addidit annotator Tayloranus. REISK.

P. 175. v. 1. *καὶ Μιλτιάδου*] Absunt a Paris. secundo et quinto, Aug. secundo et Bavarico, item appendice Francofurtana. REISK.

P. 175. v. 2. *οἶδεν ὑμῶν*] Invertit Aug. primus. REISK.

P. 176. v. 2. οὐδαμοῦ] *οὐδαμῶς* margo Bavarici. REISK. Aut οὐδαμῶς probandum, aut οὐδαμοῦ vertendum *nihili, nullius pretii*, ut sit i. q. οὐδενός. Falluntur, puto, qui hoc οὐδαμοῦ, ut vulgo fit, de loco intelligunt. SCHAEFER.

P. 176. v. 3. ἐκφέρεσθε] *palam facitis*. SCHAEFER.

P. 176. v. 5. τὰ — ψηφίσματα — ψηφίζεσθε] Fugit hic locus Gersdorfium supra p. 130. SCHAEFER.

P. 176. v. 6. ὧν] οἷς Aldina Tayleri, Paris. primus, Aug. primus. REISK. Placet. V. p. 174, 21. 28. SCHAEFER.

P. 176. v. 7. ἢ] De meo addidi. REISK. Delevit Bekker. SCHAEFER.

P. 176. v. 8.] Consentit h. l. Augustanus cum vulgata. οἷς hoc versu ille non habet, sed versu sexto. Sine dubio turbatum hic nescio quid est in schedis Fabricianis. REISK.

P. 176. v. 10. εἰ μὲν οὖν Σιφνίοις κ. τ. λ.] Citat h. l. Harpocrat. v. *Κύθνος*. Marcellinus ad Hermogenem p. 316. *ἰστέον δὲ κἀκεῖνο περὶ τοῦ ἐνδόξου, ὅτι τῆς ποιότητος μάλιστα τῆς τῶν ἀκουόντων ἤρτηται. διὸ καὶ ποτὲ μὲν πλείστην, ποτὲ δ' ἐλαχίστην παρέξεται τῷ λέγοντι χορηγίαν. οὐ γὰρ ὁμοίως ὁ παρ' Ἀθηναίοις τε καὶ Λακεδαιμονίοις λέγων καὶ παρὰ Μεγαρεῦσι καὶ Σιφνίοις, ἀλλὰ παρ' Ἀθηναίοις μὲν καὶ Λακεδαιμονίοις, ἅτε τῆς ποιότητος τῶν προσώπων στοχαζόμενος, πλείστην τὴν χορηγίαν ἕξει, παρὰ δὲ τοῖς ἄλλοις ὀλίγην. τὸ γὰρ Σιφνίων ἦθος καὶ Μεγαρέων παρειλήφαμεν ἐκ τῆς ἱστορίας εὐκλείας οὐδένα λόγον ποιούμενον.* REISK.

P. 176. v. 10. Σιφνίοις ἢ Κυθνίοις] Siphnos insula una ex Cycladibus in Aegaeo mari: Cythnos item. WOLF. V. Photius c. 136. SCHAEFER.

P. 176. v. 10. ἢ Κυθνίοις] Absunt ab edit. P. Manut. REISK.

P. 176. v. 12. τὸ τὴν δύναμιν] Lego μείζω τὴν δύναμιν. WOLF. Pro τὸ Wolfius e coniectura sua μείζω dedit in editione sua: ad sententiam utique recte, sed auctoritati, non malae illi quidem neque recusandae, at minus tamen gravi, deerat pondus. Num ab oratore sic profectum est: πρὸς τὸ τῆς πόλεως ὄνομα καὶ τὴν δύναμιν π. *copias comparare pares, consentaneas famae civitatis*. REISK. Vulgata non habet quod displiceat. SCHAEF.

P. 176. v. 13. παρασκευάζεσθαι] παρασκευάσασθαι Bekker. SCHAEFER.

P. 176. v. 15. αἰσχρὸν] Abest ab Aug. primo. REISK.

P. 176. v. 15. λιπεῖν] λείπειν Paris. prim. Aug. prim. REISK.

P. 176. v. 15. ὑμῖν] γρ. ἡμῖν Paris. primus. REISK.

P. 176. v. 16. οὐδ' ἐστὶν] οὐκ ἐστὶν Paris. primus, Aug. primus. REISK. Placet. SCHAEFER.

P. 176. v. 17. Ἑλληνικῶν] Ἑλλήνων Paris. primus, Aldus, P. Manutius, edit. Wolfii. Sed appendix Francofurtana vulgatam dat. REISK.

P. 176. v. 18. πέπρακται] Post h. v. cum Bekkero pone subdistinctionem. SCHAEFER.

P. 176. v. 18. τοὺς ὑπάρχοντας] τοὺς abest a Paris. primo, Aug. primo. REISK.

P. 176. v. 22. ὑμᾶς] Post ὑμᾶς addere quosdam, quos non nominat, ὅτι, testatur index Lambini. οἷς de meo addidi. *quibus non licet ipsis*, h. e. ultro, sponte sua, volentibus, *de republ. decedere.* REISK. οἷς delevit Bekker. Sed quod ita fit asyndetum, vereor ne Graecorum ratio non ferat, quippe talia asyndeta reliquae orationi non interserentium, sed subiicientium. V. not. ad p. 66, 16. Laudo igitur Reiskium, quod οἷς addidit. Quam facili autem errore οἷς elisum sit per antecedens ἃς, monere non attinet. SCHAEFER.

P. 176. v. 23. παύσασθαι] Post παύσασθαι addit Paris. primus πρός. REISK.

P. 176. v. 23. πεπολίτευσθε] πολιτεύεσθε Paris. quintus. REISK.

P. 176. v. 24. δ'] γὰρ Aug. secundus. REISK.

P. 176. v. 26. ποιήσουσιν] ποιοῦσιν Bekker. SCHAEFER.

P. 176. v. 26. ὁποίους] ὁπότερα Aug. primus, ubi S. Fabricius, non video, qua satis magna de caussa, *perperam* suum adscripsit. REISK. ὁπότερ' Bekker. SCHAEFER.

P. 176. v. 27. βούλησθε] Sic etiam textum Bavarici. Sed in margine adscriptum est hoc scholium: ἀντὶ τοῦ βούλεσθαι (sic) ἢ λείπει τὸ εἶναι. cuius scholii partem priorem non intelligo. REISK.

P. 176. v. 28. οὗτοι] Deest in Aldina Taylori. REISK.

P. 176. v. 28. οἴωνται] οἴονται Bavaricus, Aug. secundus. REISK.

P. 177. v. 1. βουλομένους] Melius βουλομένους quam βουλευομένους. WOLF. βουλευομένους Paris. primus, Aug. primus, Aldus, P. Manutius. Sed Wolfius vulgatam praefert. REISK.

P. 177. v. 2. φαῦλον] φλαῦρον Paris. primus, Aug. primus, Aldina Taylori. REISK. Placet. SCHAEFER.

P. 177. v. 2. πλέον] πλεῖον Aug. primus. REISK.

P. 177. v. 3. πεισομένους] πειθομένους Paris. primus, Aug. primus, Aldus. REISK.

Clausula in Bavarico haec est: περὶ συντάξεως ΗΗΗΔΔΔ. (330.) REISK.

HENRICI AMERSFOORDTII
INTRODUCTIO
AD ORATIONEM DE SYMMORIIS *).

Quo facilius perpetua huius Orationis interpretatio succederet, visum est quaedam universe de ea praefari. Exponemus igitur in hac Introductione primum de tempore, quo Demosthenes habuerit Orationem περὶ Συμμοριῶν, deinde de auctoris consilio atque argumenti tractandi ratione, tandem de Orationis titulo.

A. Orationem περὶ Συμμοριῶν refert Dionysius Halic. Ep. ad Ammaeum p. 121. init. ad Olympiadis CVI. a. 3., qui fuit ante Chr. 354., quum Archon Athenis esset Diotimus; eamque fuisse dicit primam Demosthenis δημηγορίαν. Quod indicium si verum est, posteriora ita sunt accipienda, ut Dionysius significaverit, hanc Orationem primam fuisse earum, quas in concione populi Atheniensis habuerit Demosthenes. Nam si causas forenses intelligas, iam saepius eas egerat ante haec tempora, cum privatam, tum publicas; illam, Aphobum accusans eiusque socios de tutela male gesta, Olymp. CIII. a. 3. (uti monuerunt S. Petitus in Legg. Att. p. 267. et Ed. Corsinus Fast. Attic. T. II. p. 138.) annos natus 20; has, adversus Androtionem Olymp. CVI. a. 2., eodemque, ut videtur, anno adversus Leptinem (vid. Harlesius ad Fabric. Bibl. Gr. Vol. II. p. 820. sq.). Sed inter δημηγορικοὺς λόγους, quos veteres etiam peculiari nomine συμβουλευτικοὺς dicebant, prima omnium fuit haec Oratio περὶ Συμμοριῶν (1). Atque eam in haec fere tempora incidisse, in-

---

*) Dissertatio de Symmoriarum apud Athenienses Instituto. Scripsit Henricus Amersfoordt, Gymnasii publici Snecani Rector. Pars prior, exhibens Demosthenis Orationem de Symmoriis, variis lectionibus duorum codd. Leydensium et annotatione perpetua instructam. Lugduni Batavorum. 1821. 8.

(1) De ratione, quam veteres sequebantur in distributione Operum Demosthenicorum vid. Reiskii Praefat. Vol. I. p. LXIII. [LVII.]. Causas forenses Dionysius l. l. ita distinguit a δημηγορικοῖς, ut eas dicat actas fuisse ἐν δικαστηρίῳ.

dicat alius locus ipsius Demosthenis in Orat. de Rhod. libert. p. 192, 1., quo huius a se habitae Orationis mentionem iniecit: οἴομαι δ' ὑμῶν μνημονεύειν ἐνίους, ὅτι, ἡνίκ' ἐβουλεύεσθε περὶ τῶν βασιλικῶν, παρελθὼν ἐγὼ πρῶτος παρῄνεσα· οἶμαι δὲ καὶ μόνος ἢ δεύτερος εἰπεῖν, ὅτι μοι σωφρονεῖν ἂν δοκοῖτε, εἰ [τὴν] πρόφασιν τῆς παρασκευῆς μὴ τὴν πρὸς ἐκεῖνον ἔχθραν ποιοῖσθε, ἀλλὰ παρασκευάζοισθε μὲν πρὸς τοὺς ὑπάρχοντας ἐχθρούς, ἀμύνοισθε δὲ κἀκεῖνον, ἐὰν ὑμᾶς ἀδικεῖν ἐπιχειρῇ. καὶ οὐκ ἐγὼ μὲν ταῦτα εἶπον, ὑμῖν δ' οὐκ ἐδόκουν ὀρθῶς λέγειν, ἀλλὰ καὶ ὑμῖν ἤρεσκε ταῦτα. Oratio autem pro Rhodiorum libertate habita est Olymp. CVII. a. 2., uti monet Fabricius l. l. p. 825. Commode igitur potuit pristinum suum consilium memorare Orator in eiusmodi Oratione, quae in simili argumento versans triennio postea habita fuit, praecipue quum subinde novae dissensiones Athenienses inter et Persarum regem iisdem temporibus orirentur, earumque memoria non facile in civium animis periret. Hinc igitur iure allocutus esse suos cives postea censendus est Demosthenes, οἴομαι δ' ὑμῶν μνημονεύειν ἐνίους, quod in re vulgari minorisque momenti et arrogantiae et temeritatis signum potuisset existimari.

Alius est Demosthenis locus in Orat. p. Cor. p. 230, 27., itidem probans, non multum ante hunc Olymp. CVI. a. 3. hanc Orationem περὶ Συμμοριῶν habitam fuisse. Eo loco vitae suae universae rationem redditurus narrationem sic incipit: τοῦ γὰρ Φωκικοῦ συστάντος πολέμου, οὐ δι' ἐμέ, οὐ γὰρ δὴ ἔγωγε ἐπολιτευόμην πω τότε, πρῶτον μὲν ὑμεῖς οὕτω διέκεισθε, κ. τ. λ. Phocicum autem bellum s. sacrum susceptum est Olymp. CVI. a. 1., uti narrat Diodorus Sic. XVI. c. 23. Hoc itaque iam flagrante Orationem habuit Demosthenes, indeque etiam intelligitur, quosnam Graecorum saepius in hac oratione velit illis vocibus, τοὺς ὑπάρχοντας ἐχθρούς, similibusque, Locrenses scilicet, Boeotios et Thebanos, quibus deinde accesserunt Thessali, Macedones aliique. Cf. Diod. Sic. XVI. c. 29. 35. sqq. Quemadmodum enim hi contra sacrilegos bellum susceperant, ita Phocensibus opitulabantur Athenienses, Lacedaemonii, caet.

De opportunitate autem, qua habita fuerit haec Oratio, parum nobis constat. Universe monet Libanii argumentum, dictam eam fuisse φήμης ποτὲ γενομένης, τὸν Περσῶν βασιλέα παρασκευάζεσθαι στρατεύειν ἐπὶ τοὺς Ἕλληνας. Neque accuratius haec cognosci possunt ex Diodoro, qui quidem L. XVI. c. 22. Persarum apparatus in Graeciam mentionem fecit, quo tempore Chares, praetor Atheniensium, ignorante populo, suppetias tulit Artabazo, qui defecerat a rege: verum haec tempora non satis huic Orationi conveniunt. Chares regis copias vicerat Olymp. CV. a. 4. Quum vero rex hanc iniuriam ulturus videretur, Athenienses eius minis perterriti, pacem composuerunt cum insulanis, quibuscum tres annos continuos bellum gesserant, quod

vulgo *sociale* dictum fuit. Neque igitur existimandum videtur, post tantum demum temporis intervallum de his Persicis rebus in concione actum fuisse: sic enim quadriennium fere inter Charetis expeditionem et Atheniensium de bello Persico deliberationem intercessisset. Imo vero, vix accepto regis nuntio, auditisque eius minis, tantum iis tribuerunt, ut, bello, cui impliciti erant, fine imposito, se paratiores reddere conarentur adversus Persas, neque haec ad tertium quartumve annum differenda esse existimarent.

Ad alios igitur recentiores Persarum apparatus haec Oratio referri debet, quorum tamen nulla diserta mentio apud historicos occurrit. Et potuerunt sane facile eos omittere, siquidem eosdem, etsi saepius repetitos, nullum bellum secutum est. Certe non multo post belli Persici metus iterum cepit Athenienses, quum hi Rhodios ab Artemisiae dominatione in libertatem vindicare studerent; quae acciderunt, ut modo monuimus, Olymp. CVII. a. 2. Cf. Demosthenis de ea re Orationem et quae disseruit I. T. Bergmannus in Annotat. ad Isocratis Areopag. p. 80. 190. Verum, quo facilius hae simultates sopirentur, fecere cum aliae caussae, tum inprimis utrique communis metus ingruentis Philippi Macedonis potentiae, cuius vires brevi non tantum Atheniensibus, verum ipsi etiam Persarum regi suspectae esse coeperunt. Tempus, quo facta fuerit haec conciliatio, accurate nobis indicavit Philippus in Epistola ad Athenienses scripta, quae servata est inter Demosthenica opera, p. 160, 8. *καὶ πρὸς τὸν Πέρσην ἀπεστάλκατε πείσοντας αὐτὸν ἐμοὶ πολεμεῖν· ὃ μάλιστα ἄν τις θαυμάσειε. πρὸ μὲν γὰρ τοῦ λαβεῖν αὐτὸν Αἴγυπτον καὶ Φοινίκην ἐψηφίσασθε, ἂν ἐκεῖνός τι νεωτερίσῃ, παρακαλεῖν ὁμοίως ἐμὲ καὶ τοὺς ἄλλους Ἕλληνας ἅπαντας εἰς αὐτόν· νῦν δὲ τοσοῦτον ὑμῖν περίεστι τοῦ πρὸς ἐμὲ μίσους, ὥστε πρὸς ἐκεῖνον διαλέγεσθαι περὶ τῆς ἐπισυμμαχίας.* Illa autem Aegypti Phoeniciaeque expugnatio facta est Olymp. CVII. a. 2 — 4. Cf. Diod. Sic. XVI. 40 — 52. Itaque ab eo inde tempore arctiori communis a Philippo formidinis vinculo iuncti fuerunt Persae atque Athenienses, quin etiam apertum bellum contra Philippum suscepit rex, quum hic Perinthum obsidione cingeret, Olymp. CIX. a. 4. Diod. Sic. XVI. 75. Verum iam antea factae fuisse censendae sunt Demostheni illae largitiones a Persarum rege, quibus incensus Philippo in ipsa Graecia bella concitaret, de quibus et alii prodiderunt, imprimis autem Aeschines in Orat. c. Ctesiphont. passim et Diodorus Sic. XVII. 4. *πολλὰ γὰρ χρήματά φασιν αὐτὸν* [h. e. *Δημοσθένη*] *εἰληφέναι παρὰ Περσῶν, ἵνα πολιτεύηται κατὰ Μακεδόνων.* Plutarchus in V. Demosth. p. 851. D. *λαβὼν δὲ τῆς πολιτείας καλὴν ὑπόθεσιν τὴν πρὸς Φίλιππον ὑπὲρ τῶν Ἑλλήνων δικαιολογίαν — ταχὺ δόξαν ἔσχε — ὥστε — θεραπεύεσθαι ὑπὸ τοῦ μεγάλου βασιλέως.* et p. 852. C. *Δημοσθένης — τῷ ἄνωθεν ἐκ Σούσων καὶ Ἐκβατάνων ἐπιβατὸς χρυσίῳ*

γεγονὼς καὶ καταχεκλυσμένος. p. autem 887. E. dicitur διαβληθεὶς μὲν ἐπὶ τοῖς βασιλικοῖς χρήμασιν. Neque tamen Demostheni soli haec dona tribuebantur, verum etiam reliquis oratoribus, Macedonum factionis adversariis. Cf. Philostratus de V. Sophist. L. I. XVIII. p. 507. ibique Olearius et impr. A. H. L. Heerenus, vir eximius, in egregio opere Germanico de rebus politicis, de commercio et mercatura praecipuarum ex gentibus antiquis (*Ideen über die Politik, den Verkehr und den Handel der Völker der alten Welt*) Vol. III. P. I. p. 411. sqq. Post illam etiam, de qua supra diximus, Aegypti Phoeniciaeque expugnationem non abstinuit Demosthenes, quo minus palam populo suaderet, ut Persarum opem contra Philippum implorarent. In Orat. Philipp. III. p. 129., quae habita videtur Olymp. CIX. a. 3., haec sunt eius verba: ἐκπέμπωμεν πρέσβεις πανταχοῦ, εἰς Πελοπόννησον, εἰς Ῥόδον, εἰς Χίον, ὡς βασιλέα λέγω· οὐδὲ γὰρ τῶν ἐκείνῳ συμφερόντων ἀφέστηκε τὸ μὴ τοῦτον [Philippum] ἐᾶσαι πάντα καταστρέψασθαι. quibus addi posset Philipp. IV. p. 139, 21. ad 140, 1. et p. 145, 6., nisi huius Orationis auctoritas et antea a multis esset impugnata, et nuper idoneis orationibus reiecta a W. H. Versteegio in Specim. Literar., quo Philippica IV. Demostheni abiudicatur, Gron. 1818. De obsidione Perinthi supra iam dictum est, quae ut solveretur, Athenienses a Persis adiuti bellum cum Philippo instaurarunt (cf. Diod. Sic. l. l. c. 77.), instigante eos eodem Demosthene in Orat. ad Philippi epist. p. 153, 20. sqq.

Neque vero magnam vim habere videtur argumentum, quod Dionysio Halic. hanc Orationem ad Olymp. CVI. a. 3. referenti eamque primam Demosthenis δημηγορίαν fuisse affirmanti opponi possit ex loco Plutarchi petitum in V. Demosth. p. 848. E., quem locum quia vir doctiss. Taylorus in Schedis post eius obitum a Reiskio editis adscripserat ei sui commentarii parti, quae de Oratione περὶ Συμμοριῶν agebat (cf. Oratt. Gr. Vol. VIII. p. 753. sqq.), quibusdam forte videatur consulto citavisse, ut inde Dionysii fidem aliquatenus labefactaret. Verba Plutarchi haec sunt: τὸ πρῶτον ἐντυγχάνων τῷ δήμῳ θορύβοις περιέπιπτε, καὶ κατεγελᾶτο δι' ἀήθειαν τοῦ λόγου, συγκεχύσθαι ταῖς περιόδοις καὶ βεβασανίσθαι τοῖς ἐνθυμήμασιν πικρῶς ἄγαν καὶ κατακόρως δοκοῦντος· ἦν δέ τις (ὡς ἔοικε) καὶ φωνῆς ἀσθένεια, καὶ γλώττης ἀσάφεια, καὶ πνεύματος κολοβότης, ἐπιταράττουσα τὸν νοῦν τῶν λεγομένων τῷ διασπᾶσθαι τὰς περιόδους, quibus alia adduntur ad eandem rem pertinentia. Iam dicas, si vera sint ea, quae prodidit Plutarchus, eum τὸ πρῶτον ἐντυγχάνοντα τῷ δήμῳ non tantum successu caruisse, verum etiam prorsus confusum atque deiectum caussa sua cecidisse, ipse autem Demosthenes in Orat. de Rhod. lib. l. l. hac a se habita Oratione, tanquam re bene gesta, glorietur, καὶ οὐκ ἐγὼ μὲν ταῦτα εἶπον, ὑμῖν δ' οὐκ ἐδόκουν ὀρθῶς λέγειν, ἀλλὰ καὶ ὑμῖν ἤρεσκε ταῦτα,

viri, historiae literariae peritissimi, fere omnes secuti sunt, hac ratione omnino stare poterit, si admiseris, hanc Orationem περὶ Συμμοριῶν primam fuisse, si temporis rationem spectes, omnium δημηγοριῶν, quae a Demosthene editae fuerunt, vel certe Dionysii aetate supererant. Ac ne quemquam offendat coniectura de Oratione deperdita, abunde impediet notitia aliarum Demosthenis Orationum hodie deperditarum, quasque ipsa etiam antiquitas iam desiderasse videtur, quales sunt Oratio contra Pythonem habita de laudibus Atheniensium, alia adversus Lamachum Myrinaeum in conventu Olympiaco, caet. (2)

B. Pergimus ad alteram Introductionis partem.

Quodnam fuerit Demosthenis consilium hanc Orationem habentis, ipse in Epilogo paucis verbis indicavit. Athenienses voluit monere, ut bellum apparando omnibus Graecis atque barbaris ostenderent, non eos se esse, quos impune aggredi cuiquam liceret: viderent autem, ne superbia copiarum suarum elati iniuste quid agerent, maiorumque gloriam non verbis suis, sed factis aequarent. Haec autem quomodo exposuerit, age videamus.

Athenienses, quum incertus, ut videtur, rumor ad eos pervenisset de Persarum rege bellum adversus se meditante, faciles aures praebuerunt vocibus illorum Oratorum, qui, quum vel consiliorum audacia ac temeritate fortitudinis laudem sibi vindicare studerent, vel celebrando maiorum gloriam populique superbiae blandiendo ad ampliorem in civitate locum eniterentur, patriam saepius in magnum salutis discrimen deduxerant. Hos igitur in maximo populi conventu Miltiadis et Themistoclis laudes celebrantes barbarique ignaviam vituperantes quum audirent, facile eo adducebantur, ut vix cogitantes, de quanta re ageretur, Persarum superbiam non ferendam esse pronuntiarent, sed evocandos esse ad commune contra barbaros bellum universae Graeciae incolas veteresque iniurias ulciscendas. Demosthenes autem, cuius ingenium, quamvis nunc primum ad remp. accedebat, multiplici tamen meditatione et studiorum assiduitate iam erat subactum, ab omni temeritate abhorrebat, sive coniiciens, non illud consilium esse Ochi suis rebus satagentis ac perpetuis cum satrapis bellis vexat, (hunc regem Diod. Sic. XVI. 40. dicit αὐτὸν μὲν οὐκ ὄντα φιλοπόλεμον,) ut maximum

(2) Olivierius in Hist. Philippi Macedonis gallice scripta Vol. I. p. 174. sqq., ubi varias leges de rebus navalibus diversis temporibus latas commiscuit, videtur orationem περὶ Συμμ. referre ad Olymp. CVI. a. 2. Nos quidem in eius refutatione, quippe qui et se et lectores eodem l. pluribus erroribus implicuit, tempus non teremus, quamvis caeteroquin eum non negligere didicimus a Valckenaerio ad Orat. de Philippi Amynt. indole, caet. p. 228. 244. alibi.

sunt capita, primum de trierarchorum lectione et divisione, alteram de pecunia publice trierarchis solvenda ad sumtuum compensationem, tertium de distribuendis navalibus eorumque cura. Quum vero in omni bello maxime civitatibus opus sit eiusmodi reditibus, quibus bellici sumtus sustineri possint, monet cives suos Demosthenes, ne in praesentia ditioribus, a quibus eiusmodi auxilia inprimis praestanda essent, molesti esse conentur, utpote qui sponte sua, si barbarum vere appropinquare cognovissent, omnes opes pro libertate patriae servanda conferrent: nunc quidem, si hos vexare coepissent, omnem regionis Atticae reditum, quamvis ditissimae Graeciae civitatis, nullo modo cum Persarum opibus posse comparari: quod si classis bene instructa fuerit, vix dubium futurum, quin rex, memor cladium illarum, quas ipsius proavi a multo minoribus Atheniensium copiis accepissent, mox ultro a bello abstineat, quum magno suo malo Persae didicerint, quanto inferiores ipsorum milites sint Graecorum exercitibus. Nec metuendum videri, ne reperiantur nonnulli inter Graecos, qui magnis stipendiis adducti cum rege faciant contra suos gentiles; perspicuum enim esse hoc et illis miserrimum fore, qui haec auxilia praestitissent, neque utile regi, cui ea tantum victoria posset placere, quam per suos milites, non ea, quam per exteros reportasset. Thebanos etiam, in quos maxime ista suspicio convenire videbatur, omnem profecto operam navaturos, ut illam ignominiam, quam in prioribus Medicis bellis susceperant, diluerent: nec esse dubium, quin reliqui Graeci, causae suae iustitia confisi, proditores superaturi essent. Quapropter non metuendum esse regem Persarum, cuius inimicitias maximum lucrum Graeciae afferre saepius cognoverant, simulatam vero amicitiam ingentes clades: neque tamen singulare bellum cum eo suscipiendum propter metum caeterorum Graecorum: strenue vero omnes reip. copias esse instruendas apparandasque. Sic enim futurum, ut maximus regem timor invadat, eumque ad pacem servandam hortetur: siquidem, conspirantibus ad eius perniciem universis Graecis, non habebit, quo se adversus eorum impetum sustineat.

Ita cognito Orationis argumento, sponte nobis oritur admiratio Demosthenis, qui vigesimo octavo modo aetatis anno,

---

phiswald. 1819. p. 291.: „Oratio de Symmoriis non ipsam legem ac rogationem continet, sed consilia tantum, quibus tentare civium animos et praeparare voluisse Demosthenes videtur ad legem postea fortassis ad se ferendam, sed nunquam latam." De postremis verbis dubito: multa hodie deperdita sunt legum Atticarum psephismata, ac potuit facile in eorum numero esse lex hoc tempore lata de Symmoriis. Saepissime fuit in hac re variatum, atque hinc praecipua difficultas in cognoscendo hoc Atheniensium instituto manavit, facilius multo tollenda, si omnes leges etiamnum superessent.

hoc est, in ea vitae parte, cuius vigor atque robur audaciora plerumque probat consilia, consilio et prudentia solus (4) caeteros cives superarit, firmissimumque patriae praesidium illud existimaverit, quod omnis posteritas probavit, ut respublica, copiis opibusque ad bellum necessariis bene instructa, non aliarum auxilio nitatur, earumque spe se decipi patiatur, verum ipsa cuicunque repentinae fortunae sufficere conetur (5). Quam acute vero facta est tota Orationis inventio et dispositio elocutioque! Modeste quidem incipiens de suo in patriam amore eiusque iuvandae studio, paullatim ad ipsum argumentum progreditur de bello Persico, cuius pericula et damna accurate ostendit contra reliquorum audaciam et temeritatem: tum unicum patriae praesidium in usu propriarum virium situm esse probans, idoneam earum adhibendarum rationem docet, non tantum his temporibus, verum et sequentibus accommodatam: sed ea sermonis pars, quia in pronunciando parum habebat, quod auditores alliceret, media collocata est inter duo loca splendidiora, in quibus artis praeceptis magis obtemperari poterat (6). Eius autem partis expositio quia pluribus capitibus absolvitur, illud ab Oratore caput prudenter in postremum locum relatum est, a quo facilior esset transitus ad ea, quae dicenda restarent. De sumtibus bellicis loquenti sponte oritur opportunitas conferendi Atheniensium opes cum Persarum divitiis: ex qua comparatione patet, bellum ab Atheniensibus ultro susceptum prosperi eventus

---

(4) Id enim conficimus ex verbis saepius laud. in Or. de Rhod. libert. *οἶμαι δὲ καὶ μόνος ἢ δεύτερος εἰπεῖν:* siquidem posteriora verba *ἢ δεύτερος* addidisse videtur, ne iuvenis suis laudibus commemorandis in invidiam civium suorum incideret. Et infr. in hac ipsa Orat. p. 184, 22. diserte dicit: *πιστεύω γὰρ μόνος τἀληθῆ καὶ τὰ γενησόμενα εἰρηκὼς φανήσεσθαι.*

(5) Egregie Heerenus l. c. (*Ideen* Vol. III. P. I. p. 413.): „Gleich in der ersten seiner Reden über Staatssachen erblickt man schon den selbstständigen Staatsmann, der, nicht geblendet von einer glänzenden Idee, sich einem unbesonnenen Unternehmen widersetzt.“ et ibid. in nota: „Schon hier findet man das nachher so oft wiederkehrende Thema seiner Reden, wie es das von *Chatham* war: auf seinen eignen Füssen zu stehen.“

(6) Idem est artificium Ciceronis in plerisque causis *legitimis*. Atque in Demosthene imprimis illud animadverterunt in Oratione p. Corona, cuius quum tres essent partes, de reddenda ratione magistratuum, quibus functus erat, de praeconio publico in theatro, de vita ante acta, Orator callide a postrema et exordium sumsit et epilogum, ut quae dicendo maxime posset exornari, *τεχνικῶς ποιῶν*, ut ait Libanius in argum. p. 222, 11. *δεῖ γὰρ ἄρχεσθαί τε ἀπὸ τῶν ἰσχυροτέρων, καὶ λήγειν εἰς ταῦτα:* neque aliter Anonymi argumentum habet in eandem Orat. p. 224, 15. *στρατηγικῶς· κακοὺς γὰρ εἰς μέσον ἐλάσας. τῷ δ' ἰσχυροτάτῳ εἰς τὰ ἄκρα προσκέχρηται, τὸ σαθρὸν τῶν ἄλλων ἐξ ἑκατέρου ῥωννύς.*

Vocabulum περὶ Συμμοριῶν nonnulli Latine vertere conati sunt *de classibus*, hac civium Atheniensium distributione collata cum classibus Romanis, a Servio Tullio creatis: nobis autem in duobus institutis, quarum diversa omnino forma ac ratio erat, eiusdem vocis usurpatio plus obscuritatis quam explicationis afferre videtur. Neque magis placet alterum, a Reiskio proditum in commentarii ad h. Or. initio, *de collegiis*. Sic certe, ut aliquis generali vocis notioni modus adhiberetur, praeferendum esset *de collegiis ditiorum*. Sed praestat in huiusmodi vocibus, quibus res Romanis ignotae significentur, Graeca tenere, ne temere commiscendis variis nominibus confusionis occasio praebeatur. Itaque, quemadmodum auctores castigati sermonis ostracismum, archontes, et Lacedaemoniorum ephoros et moram non vertenda esse censuerunt, ne similitudine Latinorum instituti lectores in errorem ducerentur, ita nobis videmur nostram Orationem Latine laudantes rectius ipsum Graecum vocabulum, *de Symmoriis*, retinere. Caeterum de huiusmodi interpretationibus idem nuper statuisse videtur L. Th. Bergmannus ad Isocrat. Areop. p. 50.

ANNOTATIONES AD ARGUMENTUM ORATIONIS DE SYMMORIIS.

P. 177. v. 2. κεκίνηται] Scriptum reperi καὶ κεκίνηται. OBSOP. καὶ κεκίνηται Aldina Taylori. REISK.

P. 177. v. 3. καὶ τὸν πόλεμον] καὶ abest a Bavar. et Aug. secundo. REISK.

P. 177. v. 3. τὸν πόλεμον] Vulg. εἰς τὸν πόλεμον. εἰς abest a Paris. secundo et quinto, item Felicianea: et delevi. Wolfius in farragine refert, nescio unde, τὸ τὸν π. REISK.

P. 177. v. 5. ἤδη] Pro ἤδη malim ὅσον οὐκ ἤδη, *tantum non iam statim*. REISK. Non opus. SCHAEFER.

P. 177. v. 5. προεξανίστασθαι] προεξανίστασθε legendum est. OBSOP. Quis credat? SCHAEFER.

P. 177. v. 8. συστήσεται] συστήσει Paris. quintus, Aldina Taylori. REISK.

P. 177. v. 13. λειτουργούντων] Pro λειτουργούντων in antiquo λειτουργιῶν reperi, non magni discriminis aut momenti di-

versitate. OBSOP. λειτουργιῶν cum γρ. Paris. secundus et quintus. λειτουργεῖ Aldina Taylori, si annotator diligenter excerpsit: sed fieri potest, ut siglam ῶν significantem pro circumflexo habuerit. REISK. V. Bastii Commentat. Palaeogr. p. 778. s. SCHAEFER.

Argumentum huius Orationis dedit etiam Dionysius Halic. T. VI. p. 945. R. SCHAEFER.

ANNOTATIONES AD ORATIONEM DE SYMMORIIS.

Huius orationis conversionem anno 1535. dictatam in schola Tubingensi a doctissimo in omni genere literarum ac diligentissimo viro, Ioachimo Camerario, edendam illius iniussu Oporino concessi: quod nostra aetate puto esse neminem, a quo Demosthenes Latine loqui se edoceri mallet. Etsi autem fidelis et perspicua interpretatio vice commentarii est, ipsius tamen orationis obscuritas pluscula nos annotare cogit. WOLF.

De tempore, quo haec Oratio habita est, v. F. A. Wolf. Proleg. ad Leptin. p. LX. De eius consilio v. idem ibid. p. CIX. ss. SCHAEFER.

P. 178. *ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΜΟΡΙΩΝ ΛΟΓΟΣ*] *Συμμορία*, Libanio auctore in oratione *περὶ ἀντιδόσεως πρὸς Φαίνιππον*, apud Atticos fuit coetus, ordo seu classis eorum, qui munera publica graviora sustinebant: cuius ordinis seu classis socii *συμμορῖται* dicebantur. Plura vide cum in enarratione Ulpianica secundae Olynthiacae, tum in hoc ipso commentario. WOLF. Bekkerus inscripsit *περὶ τῶν συμμοριῶν*. Taylorus in Reiskii praefat. ad Annotatt. p. 118.: „Rectius Dionysius *Ὁ περὶ τῶν βασιλικῶν*." Locus est in Arte Rhetor. c. 10. T. V. p. 351. R. V. Krüger. ad Dionys. Halic. Historiograph. p. 209. SCHAEFER.

P. 178. v. 1. *Οἱ μὲν ἐπαινοῦντες*] *Οἱ μὲν οὖν ἐπαινοῦντες* Bavaricus, quod nescio an minus sit damnandum, quamquam non ideo vulgatam exterminandam censeo. Fieri potest, ut haec oratio fragmentum et absolutio seu peroratio alterius cuiusdam sit. Quamquam οὖν ne integrae quidem orationis principio parum convenit. Fingi enim potest orator assurgens secundum alium aliosve sic ordiri: *Vestros itaque maiores qui laudant*—: unde colligatur, antecessoris aut antecessorum orationes in laudibus maiorum celebrandis versatas esse. Aristides de D. C. p. 310. locum hunc in exemplum periodi proponit pluribus e colis compositae. Sed fructuosior est alter eiusdem locus p. 264. σφοδρό-

τητα δὲ ποιεῖς καὶ ὅταν πράγματα ἢ πρόσωπα ἔνδοξα μὴ ὀκνῇς διαβάλλειν. οἷον τὸ μὲν ἐπαινεῖν τοὺς προγόνους πρᾶγμα ἐνδοξότατον· ὁ δὲ Δημοσθένης πῶς εὐθὺς ἐν ἀρχῇ διέβαλεν; Οἱ μὲν ἐπαινοῦντες —. REISK. Codex Bavaricus habet Οἱ μὲν οὖν ἐπ. unde Reiskio in suspicionem venit, hanc Orationem esse fragmentum vel perorationem alterius Orationis in eodem argumento versantis, quamquam etiam, salvo οὖν, hinc novam ordiri posse existimat. Posteriori sententiae eius parti minus repugno, neque tamen assentior. Non videtur nobis admittendum illud οὖν, ortum quippe ex repetitione vocabuli μέν. Hanc vero Orationem esse perorationem alterius Orationis cur Reiskius voluerit, non capio. Certe nihil est in eius argumento, quod omisisse videatur Orator, in alia deperdita sermonis parte investigandum. Neque in ἐπιλόγῳ s. ἀνακεφαλαιώσει, quae est p. 189, 20., quicquam memorat Demosthenes, quin idem in ipsa Oratione fusius disputaverit. Accedit, quod non facile quisquam mediocris Orator, nedum Demosthenes, in animum sibi inducat perorationem eam habere, quae cum alia contineat subtiliter disputata, tum copiosam legis suasionem. Diserte etiam huius Orationis initium refertur inter Exordia Orationum Demosthen. p. 1423. Neque facile inter Orationes Demosthenis superstites ulla reperiatur, cuius in rebus Persicis item versantis haec fuerit appendix. Accedit, quod hic locus perquam similis est aliarum Orationum exordiis, de quibus mox dicemus. AMERSFOORDT. Non esse fragmentum Orationis, ipse Aristides p. 264. Reiskium docere poterat. οὖν autem illud, quod prorsus nihili est, non dicam ortum ex repetitione vocabuli μὲν, sed Codicis Bavarici librarius eadem oberravit chorda, qua tot alii scribae, quorum particulas μὲν et μὲν οὖν confundentium errores notavi Melet. Crit. p. 30. SCHAEFER.

P. 178. v. 1. Οἱ μὲν ἐπαινοῦντες — τοὺς προγόνους ὑμῶν] Communis fuit hic mos Oratoribus Atticis Demosthenis aetate. ut maiorum res praeclare gestas laudarent, quo sibi plebeculae benevolentiam conciliarent, quam his panegyricis imprimis delectari solere saepius indicat Orator. Exemplo sit locus de Rhod. libert. p. 201, 1. χαίρετε ἀκούοντες, ὅταν τὶς ἐπαινῇ τοὺς προγόνους ὑμῶν, καὶ τὰ πεπραγμένα αὐτοῖς διεξίῃ, καὶ τὰ τρόπαια λέγῃ. In hunc morem Orationes habendi πρὸς χάριν τῶν ἀκουόντων saepe vehementer invehitur Demosthenes. Phil. III. p. 110, 17., Si inquiratis, inquit, qua potissimum causa Atheniensium respubl. labefactata sit, μάλιστα — εὑρήσετε διὰ τοὺς χαρίζεσθαι μᾶλλον ἢ τὰ βέλτιστα λέγειν προαιρουμένους. Olynth. III. p. 34, 15. ἀλλὰ δικαίου πολίτου κρίνω τὴν τῶν πραγμάτων σωτηρίαν ἀντὶ τῆς ἐν τῷ λέγειν χάριτος αἱρεῖσθαι. καὶ γὰρ τοὺς ἐπὶ τῶν προγόνων ἡμῶν λέγοντας ἀκούω — οὓς ἐπαινοῦσι μὲν οἱ παριόντες ἅπαντες, μιμοῦνται δ' οὐ πάνυ. quam reprehensionem iisdem fere verbis in Demosthenem retorsit Demetrius citatus a Plutarcho p. 852. C. ἐπαινέσαι μὲν ἱκανώτατος ἦν τὰ τῶν προγόνων

καλά, μιμήσασθαι δ' οὐχ ὅμοιος. Sed non solebat Demosthenes importune maiorum animas quacunque opportunitate ab inferis excitare, verùm ubi sic res ferebat, ubi commemoratio florentis reipubl. Atticae conditionis desides cives ad diligentiam ac fortitudinem poterat instigare, tum vero frequenter illi erant in ore. Exempla cum alibi prostant in eius operibus, tum in hac ipsa Oratione. Quin imo gravissime Aeschinem insectatur Athenienses a pristinae gloriae memoria avocantem de F. L. p. 345, 14. ἐδημηγόρει καὶ συνηγόρει ἐκείνῳ [Philocrati] πολλῶν ἀξίους — θανάτων λόγους, ὡς οὔτε τῶν προγόνων ὑμᾶς μεμνῆσθαι δέοι (respiciens forte ad eius verba de F. L. p. 109. et 113. ed. Tauchnitz.), quibus addantur ea, quae in eadem Orat. leguntur p. 441, 8. sqq. Cum loco ex Olynth. III. cit. convenit initium Orat. Isocratis de Pace et ad Demonic. (mihi p. 44.), ubi plebis indoles praeclare describitur: ἐκεῖνο δ' οὖν φανερὸν, ὅτι δεῖ τοὺς βουλομένους ἢ ποιεῖν ἢ γράφειν τι κεχαρισμένον τοῖς πολλοῖς μὴ τοὺς ὠφελιμωτάτους τῶν λόγων ζητεῖν, ἀλλὰ τοὺς μυθωδεστάτους· ἀκούοντες μὲν γὰρ τοιούτων χαίρουσι. Sed praestantissimorum fuit semper virorum libertate sua in dicendo (παῤῥησίᾳ) uti, neque propter populi favorem reipublicae utilitatem negligere: quo nomine imprimis laudatur Demosthenes a Plutarcho in eius vita p. 852. B. Cf. et Schol. ad Orat. Demosth. de Pace p. 60, 1., quibus ex recentioribus omnino addatur Heerenus in opere laud. Vol. III. P. I. p. 416. sqq. Hanc etiam libertatem olim sibi vindicaverat Pericles ap. Thucyd. II. 60. sqq. et Nicias ibid. VI. 9. οὔτε ἐν τῷ πρότερον χρόνῳ διὰ τὸ προτιμᾶσθαι εἶπον παρὰ γνώμην, οὔτε νῦν, ἀλλὰ, ᾗ ἂν γιγνώσκω, βέλτιστα ἐρῶ κ. τ. λ. Et quantopere iam sua aetate mala haec consuetudo vigeret, nemo melius intellexit eodem Nicia, qui rei male ad Syracusas gestae quum nuntium Athenas vellet mittere, fidem non habuit legatis suis, sed suas literas populo recitare iussit, quibus vere exercitus clades exponebantur, φοβούμενος — μὴ οἱ πεμπόμενοι ἢ κατὰ τὴν τοῦ λέγειν ἀδυνασίαν — — ἢ τῷ ὄχλῳ πρὸς χάριν τι λέγοντες οὐ τὰ ὄντα ἀπαγγέλλωσιν κ. τ. λ. Thucyd. VII. 8. — Non minus regibus perpetuo adesse adulatores quam plebi in regimine populari, cum omnes agnoscunt, tum Isocrates monuit ad Nicocl. R. p. 27. οἱ συνόντες [τοῖς βασιλεῦσι] πρὸς χάριν ὁμιλοῦσι, et ipse de se confitetur ad Philippum Maced. p. 146. οὐ τὰ πρὸς χάριν ἐκλεξάμενος, καίτοι πρὸ πολλοῦ ποιησαίμην ἂν σοι κεχαρισμένως εἰπεῖν. — Caeterum monendum est, hoc exordium forma ac dictione convenire cum Periclis Oratione funebri, quae est ap. Thucyd. II. 35., et cum initio Isocratis Orationis ad Nicoclem, quae loca imitatus esse videtur Demosthenes. AMERSFOORDT. Imitationem non agnosco. Usus autem est Demosthenes hoc exordio ad retundendos Oratores, qui cum, antequam ipse ad dicendum surgeret, περὶ τῶν βασιλικῶν orarent, nihil aliud quam mellitos globulos hianti coronae ingerentes decantando immorta-

lia maiorum facinora cives in Persam concitare studuissent. SCHAEFER.

P. 178. v. 2. προαιρεῖσθαι] Abest ab Ariside Art. p. 264. et 310. REISK. Videtur servandum. Exagitat enim Demosthenes consilium eiusmodi Oratorum, qui, dum eloquentia praestare videntur, nihil dicunt, quod patriae prodesse possit: sin προαιρεῖσθαι eiiciatur, eorundem stultitiam et imprudentiam potius incusare videretur, qui non iusto tempore ac temere ea maiorum facta commemorarent. Sed vulgaris lectio magis cum sqq. convenit. De infinitivo verbum προαιρεῖσθαι vulgo sequente cf. A. Matthiae in Grammat. Gr. §. 531. et cf. locus supra cit. ex Phil. III. Sic perpetuo opponit λόγον κεχαρισμένον et συμφέροντα. v. et Olynth. III. l. supra laud. Neque hoc rarum est, ut plures deinceps infinitivi sequantur. De Latinis huiusmodi locutionibus v. D. Wyttenbachius in Bibl. Crit. VIII. p. 72. Graeca exempla vel ex hac ipsa Oratione peti possunt. Cf. p. 180, 2. 9. 12. 24. p. 181, 8. alibi. AMERSFOORDT.

P. 178. v. 5. ἐπιχειροῦντες] ἐπιθυμοῦντες Paris. primus. REISK.

P. 178. v. 5. ὧν — ἐφικέσθαι] *quae assequi*, id est, quorum magnitudinem dicendo aequare. WOLF.

P. 178. v. 5. ὧν οὐδ' ἂν εἷς — τῷ λόγῳ] Similiter de maioribus Philipp. II. p. 68, 18. πράξαντες ταῦθ', ἃ πάντες μὲν ἀεὶ γλίχονται λέγειν, ἀξίως δ' εἰπεῖν οὐδεὶς δεδύνηται· διόπερ κἀγὼ παραλείψω. δικαίως. ἔστι γὰρ μείζω τἀκείνων ἔργα, ἢ ὡς τῷ λόγῳ τις ἂν εἴποι. et Orat. π. Συντ. p. 171, 11. τὸν γὰρ ὑπὲρ τηλικαύτης πόλεως ῥηθησόμενον λόγον καὶ τοιούτων πραγμάτων παντὸς ἑνὸς τοῦ λέγοντος ἀεὶ μείζω φαίνεσθαι δεῖ καὶ τῆς ἀξίας τῆς ὑμετέρας ἐγγὺς εἶναι, μὴ τῆς τοῦ λέγοντος. Ita etiam Isocrates Panegyr. c. 23. eos ait tales fuisse, ὥστε μηδένα πώποτε δυνηθῆναι περὶ αὐτῶν, μήτε τῶν ποιητῶν, μήτε τῶν σοφιστῶν, ἀξίως τῶν ἐκείνοις πεπραγμένων εἰπεῖν. et c. 51. τότε [h. e. quum dicere hanc Orationem incipiebam] μὲν γὰρ ᾤμην ἀξίως δυνήσεσθαι περὶ τῶν πραγμάτων εἰπεῖν· νῦν δ' οὐκ ἐφικνοῦμαι τοῦ μεγέθους αὐτῶν. Malo etiam sensu *) usurpatur hoc ἐφικνεῖσθαι τινὸς a Demosthene de F. L. p. 361, 24. de Phocensium clade: ὅλως δὲ οὐδ' ἂν εἷς ἐφικέσθαι τῷ λόγῳ δύναιτο τῶν ἐκεῖ κακῶν νῦν ὄντων. sed meliore ab eodem Amator. Serm. **) p. 1405, 22. εἰ μὲν οὖν οἷόν τ' ἦν ἐφικέσθαι τῷ λόγῳ τοῦ κάλλους τοῦ σοῦ. Isocrates Laud. Helenae p. 358. f. τὰ μὲν μικρὰ ῥάδιον τοῖς λόγοις ὑπερβαλέσθαι, τῶν δὲ χαλεπὸν τοῦ μεγέθους ἐφικέσθαι. Eodem sensu dixit

*) H. e. de re mala, ingrata. SCHAEFER.

**) Quae Oratio ab aliis refertur ad Androtionem. Vid. Reiskius ad eius initium. Nos tamen in huiusmodi Orationibus, de quarum auctoribus lis est, in hac Annotatione vitandi erroris caussâ ubique Demosthenis nomen usurpabimus. AMERSFOORDT.

Panathen. p. 415. τοῖς δὲ ὑπερβάλλουσι τῶν ἔργων καὶ τῷ μεγέθει καὶ τῷ κάλλει χαλεπὸν ἐξισῶσαι τοὺς ἐπαίνους. Idem Archid. p. 234. de Lacedaemoniis, qui ad Thermopylas pugnaverant, τοιούτους σφᾶς αὐτοὺς παρασχόντες, ὥστε τοὺς μετὰ τέχνης ἐγκωμιάζοντας μὴ δύνασθαι τοὺς ἐπαίνους ἐξισῶσαι ταῖς ἐκείνων ἀρεταῖς. et ibid. τοὺς βουλομένους ἡμᾶς εὐλογεῖν ἀπορεῖν ποιήσομεν, τί τῶν πεπραγμένων ἡμῖν ἀξίως ἐροῦσι. Wyttenbachius autem in Epist. Crit. ad D. Ruhnken. p. 31. f. monuerat, ex huius Orat. initio expressa videri Iuliani verba Caesar. p. 324. D. ἔργα ἔπραξα τηλικαῦτα, ὥστε τὴν μνήμην, καίπερ οὐκ ἀξίως ὑπὸ τῶν συγγραφέων ὑμνηθέντων (alii ὑπομνηθέντων), ὅμως δὲ συμπαραμένειν τῷ βίῳ. AMERSFOORDT.

P. 178. v. 5. ἐφικέσθαι] ἐφικνεῖσθαι Paris. primus, Aug. primus. REISK.

P. 178. v. 6. δύναιτο τῷ λόγῳ] τῷ λόγῳ δύναιτο Bekker. SCHAEFER.

P. 178. v. 6. τοῦ δοκεῖν — ἐκφέρονται] gloriam videndi, id est, ut videantur bene dicere, hoc est, eloquentiae laudem auferunt, approbationem auditorum oratione sua emerentur. WOLF. Miror insolentiam dictionis τοῦ δοκεῖν δόξαν ἐκφέρονται. Poterat, ni fallor, alterum, sive δοκεῖν, sive δόξαν, sufficere. An haec est sententia, in latinis quidem non intolerabilis: *hanc referre gloriam, ut vulgus eos habeat in oratoribus haud contemnendis.* REISK. Mireris, hanc locutionem Reiskio insolitam videri potuisse. δόξα h. l. fere idem quod τιμή, cum quo vocabulo passim iungitur. SCHAEFER.

P. 178. v. 6. τοῦ δοκεῖν εὖ λέγειν] Ita Exord. Orat. Demosthen. XXXV. p. 1411, 8. ἠβουλόμην ἂν — τὴν ἴσην σπουδὴν ἐνίους τῶν λεγόντων ποιεῖσθαι, ὅπως τὰ βέλτιστ' ἐροῦσιν, ὅσηνπερ, ὅπως εὖ δόξουσι λέγειν, κ. τ. λ. AMERSFOORDT.

P. 178. v. 6. εὖ] Abest a Paris. primo, Aug. primo: nam quod S. Fabricius hic loci εὖ illinc exhibuit, id aio nullum ibi esse. REISK.

P. 178. v. 6. λέγειν δόξαν] λέγειν δύνασθαι δόξαν Aldina Taylori, Aug. primus. Pro verbis εὖ λέγειν dat appendix Francofurtana δύνασθαι. REISK. V. p. 1423, 6. SCHAEFER.

P. 178. v. 7. ἔλαττω τῆς ὑπειλημμένης] Scilicet περὶ αὐτῶν δόξης. Non est προειλημμένης, praecepta gloria: sed ἔλαττω, ἢ ὑπείληπται, minorem, quam existimatur esse virtus eorum. Isocrates Busiride: ὅσοι μὲν γὰρ σφᾶς αὐτοὺς οὕτω κατεσχημάτισαν, ὥστε ἢ κατὰ φιλοσοφίαν ἢ κατ' ἄλλην τινὰ ἀρετὴν ὑπολαμβάνεσθαι μειζόνως ἢ κατὰ τὴν ἀξίαν, οὗτοι βλάπτουσι τοὺς ἐξαπατηθέντας· ὅσοι δὲ τῶν θείων πραγμάτων οὕτω προέστησαν, ὥστε καὶ τὰς ἐπιμελείας καὶ τὰς τιμωρίας εἶναι δοκεῖν ἀκριβεστέρας τῶν συμβαινόντων, οἱ δὲ τοιοῦτοι πλεῖστα τὸν τῶν ἀνθρώπων βίον ὠφελοῦσιν. Hic τινὰ ὑπολαμβάνεσθαι κατ' ἀρετὴν μειζόνως ἢ κατὰ τὴν ἀξίαν est, de virtute alicuius maiorem esse opinionem, quam is mereatur,

virtutem alicuius non respondere hominum de ea conceptae opinioni. WOLF. Ita Demosthenes Or. in Leptin. p. 480. init. res Chabriae referens, ὅτι, inquit, — οὐδαμοῦ τὸ τῆς πόλεως ὄνομ' οὐδ' αὐτὸν κατῄσχυνεν, οὔτε πάνυ ῥᾴδιον κατὰ τὴν ἀξίαν εἰπεῖν, πολλή τ' αἰσχύνη, λέγοντος ἐμοῦ, ταῦτ' ἐλάττω φανῆναι τῆς ἐν ἑκάστῳ νῦν περὶ αὐτοῦ δόξης ὑπαρχούσης. Olynth. III. p. 35. de maioribus: μόνοι δὲ ἀνθρώπων κρείττω τὴν ἐπὶ τοῖς ἔργοις δόξαν τῶν φθονούντων κατέλιπον. Iustinus II. c. 6. init. „Operaque Atheniensium effectu maiora quam voto fuere." AMERSFOORDT.

P. 178. v. 11. παραδεῖξασθαι] παραδέξασθαι, *suscipere, sustinere*, ὑπομένειν, διαπράξασθαι, ἢ καὶ μιμεῖσθαι καὶ διαδέχεσθαι. WOLF. Vulg. παραδέξασθαι. γρ. παραδείξασθαι Paris. secundus, unde repetiisse videtur appendix Francofurtana. Correxi παραδείξασθαι. alii nulli exempla domestica vel documenta rerum splendidius atque praeclarius gestarum domi suae nata proferre vel edere potuerunt. REISK. V. p. 1423, 12. SCHAEFER.

P. 178. v. 12. τὸν τρόπον] τοῦτον τὸν τρόπον Aldina Tayl. Aug. primus. REISK.

P. 178. v. 13. δοκῆτε] δοκεῖτε Aldus, P. Manutius. REISK. δοκεῖτε Bekker., quod unice probari oportere ita nunc constat, ut mirer, Amersfoordtium de vulgatae soloecismo nihil monuisse. V. not. ad p. 44, 1. 45, 8., ubi quod Bremius dicit, ἂν h. l. significare *posse*, non assentior. Est enuntiatio hypothetica. Hypothesin supplet Reiskius in not. sequ. SCHAEFER.

P. 178. v. 13. [δύνασθαι]] Abest a Bavar. et Aug. secundo. Uncis inclusi. Conveniret eius loco melius δεόντως vel ὀρθῶς. *quomodo mihi videmini recte et qua par est instructi atque parati esse:* subaudi, ἂν οὕτω παρασκευασθῆτε, *si sic, ut praecipio, instructi fueritis.* REISK. δύνασθαι uncis inclusit Reiskius. Reponendum censet δεόντως vel ὀρθῶς. Sed horum vocabulorum vis iam latet in illo μάλιστα. Itaque vulg. lectio est tenenda. AMERSFOORDT. Accedo. Uncos praeter Amersfoordtium amovit Bekker. V. p. 1428, 13. SCHAEFER.

P. 178. v. 13. παρεσκευάσθαι] παρασκευάσασθαι Paris. primus, Aug. primus, Bavaricus, Aldus, P. Manutius, edit. Wolfii. Vulgatam dat appendix Francofurtana. REISK. παρασκευάσασθαι etiam legitur Exord. Oratt. VIII. p. 1423, 13., quod, si paucas varias lectiones exceperis, idem est atque hoc nostrum: ideoque videtur praeferendum. AMERSFOORDT. παρασκευάσασθαι Bekker. Recte. Vulgata non debebat probari Bremio in not. ad p. 45, 8. SCHAEF.

P. 178. v. 15. εἰ μὲν — βέλτιον σχοίη] Hanc Oratorum dicendi curam cum socordia in agendo coniunctam saepius graviter increpat Demosthenes. Exemplo sint Exord. Oratt. X. totum p. 1424. Phil. II. p. 66, 20. εἰ μὲν οὖν καὶ νῦν λέγειν δικαιότερα ὑμῖν ἐξαρκεῖ, ῥᾴδιον, καὶ πόνος οὐδεὶς πρόσεστι τῷ πράγματι· εἰ δὲ κ. τ. λ. Phil. I. p. 51, 6. εἰ μὲν, ὅσα ἄν τις ὑπερβῇ τῷ

λόγῳ, ἵνα μὴ λυπήσῃ, καὶ τὰ πράγματα ὑπερβήσεται, δεῖ πρὸς ἡδονὴν δημηγορεῖν· εἰ δ' ἡ τῶν λόγων χάρις, ἂν ᾖ μὴ προσήκουσα, ἔργῳ ζημία γίγνεται, αἰσχρόν ἐστι κ. τ. λ. AMERSFOORDT.

P. 178. v. 15. [οἱ μέλλοντες]] Absunt a Paris. primo, secundo, quinto, Bavarico, Aug. secundo. Rursus οἱ μέλλοντες cancellavi. Melius conveniret οἱ λέγοντες. *nos, qui cum plebe agere in concione solemus, si videamur subtiliter dicere.* REISK. Cur Reiskium sequar, non video. AMERSFOORDT. Recte uncos removit cum Amersfoordtio Bekker. Conf. p. 1423, 14. SCHAEFER.

P. 178. v. 15. λέγειν δεινοὶ] *vehementes oratores, elegantes esse videamur.* WOLF. Cave iungas λέγειν δεινοί. δεινὸς ipsum per se de facundo dicitur. SCHAEFER.

P. 178. v. 16. φανείημεν ὄντες] ὄντες abest ab Aug. secundo et Bavarico. φανείημεν ὄντες idem est atque οὐ μόνον φανείημεν εἶναι, ἀλλὰ καὶ ὡς ἀληθῶς ὦμεν *). *neque videamur modo eloquentia pollere, sed reapse quoque polleamus.* Verum abest aliquid, cuius defectum aegre fero: *neque tamen illa eloquentia nostra ad curam reipubl. et ad satisfaciendum eius necessitatibus conferatur, nihilo ideo melius respubl. vestra habebit.* REISK. Nihil abesse Reiskius facile vidisset, si attendisset vim oppositionis. Scilicet τοῖς δεινοῖς opponitur v. 17. ὁστισοῦν, i. e. homo vel minime facundus. SCHAEFER.

P. 178. v. 16. εὖ οἶδ' ὅτι] Formula Graecis solemnis atque in quocumque genere scriptorum frequenter obvia, cuius tamen variam potestatem diversamque collocationem, imprimis Demosthenicam, uberius h. l. explicare statuimus. De ea egerunt Vigerus de Idiotism. l. Gr. c. 5. sect. 8. §. 16. p. 271. et impr. Hoogev. ad eum locum, quem partim sequimur. Idem de Partic. l. Gr. p. 876. et p. 880. sqq. subaudiendum esse censet τοῦτ' ἀληθές vel σαφές ἐστιν. Videtur tamen potius tacite repetendum esse idem verbum, ad quod in Oratione refertur, ut hic οὐδὲν ἂν βέλτιον σχοίη, sicut in Pauli Apostoli loco Actor. XXVI. 27. hanc repetitionem diserte exstare monuit Hoogeveenius ad Vigeri l. c. Cf. et A. Matthiae in Grammat. Gr. §. 613. VI. p. 905. Recte vertitur *sat scio.* Modo autem occurrit, addito adverbio εὖ, modo eodem omisso: nonnumquam etiam pro hoc aliud invenitur, ut σάφα vel ἀκριβῶς. In quacunque sententiarum parte invenitur, tum in initio et medio, tum in earumdem fine. Opponitur ei saepe alia: οὐκ οἶδ' ὅτι, vel et οὐκ οἶδ' ὅ τι: difficile autem est videre, utrum cuique loco conveniat. Videtur tamen, si affirmantis est, εὖ οἶδ' ὅτι, vel simpliciter οἶδ' ὅτι, legendum esse ὅτι, si negantis, in οὐκ οἶδ' ὅ τι separandum. Sic certe ut sta-

*) Immo εἴημεν. Sed discrimina modorum illis temporibus non solus Reiskius ignoravit. SCHAEFER.

tuamus faciunt exempla, in quibus supra dictorum fidem, iustum ordinem tenentes, tueri conabimur, simul illorum ope probantes, hanc formulam cum omnibus fere verbi modis temporibusque coniungi. — In praesenti indicat. sine εὖ media sententia. Demosthenes in Mid. p. 535, 19. οὐδέ γε ἐκεῖνο οὐδεὶς ὑμῶν, οἶδ' ὅτι, μνημονεύει. c. Arist. I. p. 784, 24. σὺ δ', οἶδ' ὅτι, καὶ τὰ ἀντίγραφα αὐτῶν ἔχεις. Philipp. II. p. 73, 11. ταῦτα γὰρ ἅπαντα — μνημονεύετ', οἶδ' ὅτι, ῥηθέντα, ubi iam Hoogeveen. ad Vigeri l. c. monuerat deesse εὖ. Male igitur et contra Codicum consensum Reiskius illud inseruit, nullo insuper in textu mutatae lectionis addito signo. Thucydides II. 64. καὶ δι' αὐτὴν, οἶδ' ὅτι, μισοῦμαι. Et cum εὖ Aeschines c. Timarch. (ed. Tauchnitz.) p. 82. f. καὶ εὖ οἶδ' ὅτι δοκοῦσιν ὑμῖν καλῶς ἔχειν. ibid. p. 40. περὶ οὗ πάλαι εὖ οἶδ' ὅτι θαυμάζετε. Sic et in initio sententiae Demosthenes p. Phorm. p. 954, 12. ἐγὼ μὲν γὰρ εὖ οἶδ' ὅτι τοῦτον, ubi ex praecedentibus supplendum οἴει. et plenius etiam Exord. XXIV. p. 1433, 27. ἐγὼ δ' οἶδα μὲν τοῦθ' ὅτι — προσδέχονται πάντες. quibuscum convenit, item in initio positum, Epist. III. p. 1475, 22. εὖ γὰρ ἴστε, ὅτι — φαύλην δόξαν ἡ πόλις λαμβάνει. Aeschines c. Timarch. p. 21. εὖ δ' ἴστε — ὅτι — οἱ νόμοι σώζουσι. In fine periodi occurrit apud Aristophan. Plut. 183. ab Hoogeveenio citatum: Μονώτατος γὰρ εἶ σὺ πάντων αἴτιος Καὶ τῶν κακῶν καὶ τῶν ἀγαθῶν, εὖ ἴσθ' ὅτι. — Cum imperf. indicat, addito ἄν. Initio sententiae Demosthenes p. Cor. p. 286, 10. εὖ γὰρ οἶδ' ὅτι, εἰ —, οὐκ ἂν ἠκούομεν. c. Nicostr. p. 1247, 6. εἰ μὲν οὖν —, εὖ οἶδ' ὅτι ὑμεῖς τ' ἄν μοι ἔτι μᾶλλον συγγνώμην εἴχετε. adv. Lacrit. p. 939, 12. καὶ εἴγε τις — ἐτόλμησε —, εὖ οἶδ' ὅτι ἠγανάκτει ἂν οὗτος. — Cum perf. indic. initio sententiae. Aeschines c. Timarch. p. 29. init. εὖ γὰρ οἶδ' ὅτι πάντες ἐκπεπλεύκατε εἰς Σαλαμῖνα. — Cum fut. indic. Demosthenes p. Phorm. p. 945, 10. media sententia: ἐξ ὧν εὖ οἶδ' ὅτι ἥ τε τούτου συκοφαντία φανερὰ γενήσεται. c. Pantaen. p. 967, 1. ὡς καὶ ὑμεῖς εὖ οἶδ' ὅτι φήσετε. c. Macart. p. 1063, 6. ἀλλ' εὖ οἶδ' ὅτι οὐδεὶς ἔσται. c. Conon. p. 1256, 15. καὶ τούτου συγγνώμην ἕξετε εὖ οἶδ' ὅτι πάντες. Aristophanes Plut. 72. Ἀλλ' ἢν πύθησθέ μ' ὅστις εἴμ', εὖ οἶδ' ὅτι Κακόν τί μ' ἐργάσεσθε κοὐκ ἀφήσετε. et v. 216. Ἐγὼ γὰρ, εὖ τοῦτ' ἴσθι, κἂν δεῖ μ' ἀποθανεῖν, Αὐτὸς διαπράξω ταῦτα. et cum ἀκριβῶς Demosthenes Epist. III. p. 1484, 27. καὶ τότε φήσετε δεινὰ πεπονθέναι με, ἀκριβῶς οἶδα, ὅτε κ. τ. λ. Igitur hic occurrit sine ὅτι. — Cum aoristo indic. addito ἄν, media sententia, Demosthenes Phil. II. p. 72, 24. οὔτ' ἂν ὑμεῖς, εὖ οἶδ' ὅτι, ἐπαύσασθε πολεμοῦντες. Lucianus Dial. Mar. II. οὐ γὰρ ἄν, εὖ οἶδ' ὅτι, ἐδυνήθη ἀποκινῆσαι τὴν πέτραν ἀπὸ τῆς θύρας. et cum ἀκριβῶς initio periodi Aeschines c. Timarch. p. 47. ἀκριβῶς οἶδ' ὅτι κατέγνωτ' ἂν αὐτοῦ. — Cum praes. optat. initio sententiae Demosthenes Exc. adv. Lacrit. p. 938, 26. ἀλλ' εὖ οἶδ' ὅτι οὐδὲν ἂν τούτων οἷός τ' εἴη διδάξαι. — Cum aoristo

optativi, addito ἂν, media sententia Demosthenes p. Phorm. p. 954, 10. χρηστὸν εὖ οἶδ' ὅτι φήσειας ἄν. Epist. II. p. 1469, 7. τὸ γὰρ ὑμᾶς τῷ τοιούτῳ τοῦτον τὸν τρόπον κεχρῆσθαι ἐμοὶ μὲν ἄν, εὖ οἶδ' ὅτι, φανείη συμφορά. c. Macart. p. 1065, 29. media sententia: εἰ γάρ τις —, εὖ οἶδ' ὅτι ἀποκρίναιτ' ἄν. Ita et in loco, in cuius explicatione versamur. Cum σάφα apud Euripid. Phoeniss. v. 1610. Oedipi sunt verba ab Hoogeveenio citata: Τίς ἡγεμὼν μοι ποδὸς ὁμαρτήσει τυφλοῦ; Ἥδ' ἡ θανοῦσα; ζῶσά γ' ἄν, σάφ' οἶδ' ὅτι. Subaudiendum ὁμαρτῆσαι vel indicativus ὡμάρτησεν ἄν, ut Hoogev. Sed rariora huius formulae exempla sunt apud Tragicos; apud Comicos vero iis nihil frequentius occurrit. Exempla ex Tragicis collegit Io. Lentingius ad Euripidis Medeam p. 165. — Denique iungitur participio aoristi. Demosthenes Phil. III. p. 110, 5. καὶ πάντων εὖ οἶδ' ὅτι φησάντων. — Quod vero attinet ad contrariam formulam, οὐκ οἶδ' ὅτι, eam saepissime sequitur verbum δεῖ, ut in Orationum clausulis. Demosthenes p. Phorm. p. 963, 7. οὐκ οἶδ' ὅ τι δεῖ πλείω λέγειν, uti et in Conon. p. 1271, 6. c. Nausim. et Xenopith. p. 993, 15. c. Callicl. p. 1281, 10. quibus locis duobus posterioribus ὅ τι scribendum est pro vulgato ὅτι, quod item Reiskio ita visum fuit in Indice Graecit. ad v. ὅστις. Ita et c. Theocrin. p. 1340, 3. Serm. Amat. p. 1415, 18. c. Spud. de dote legitur p. 1019, 2. περὶ ἧς οὐκ οἶδ' ὅ τι δεῖ λέγειν. Isocrates Paneg. c. 30. πολιτείαν, — ἣν οὐκ οἶδ' ὅ τι δεῖ διὰ μακροτέρων ἐπαινεῖν. Cf. et Panath. p. 439. Herodis Orat. π. Πολιτείας Oratt. Graec. Vol. VIII. p. 38. καὶ τούτων οὐκ οἶδ' ὅ τι δεῖ σημεῖον ἄλλοθεν λαβεῖν. — Paullo diversae indolis esse videtur apud Demosthen. c. Steph. de f. test. I. p. 1103, 20. αὐτὸς οὐκ ἂν οἶδ' ὅ τι ἄλλο εἶχον ψηφίσασθαι, et cum occurrit sequente ὅπως vel εἴποτε. Demosthenes c. Phorm. p. 919, 19. εἰ οὕτως ἐδείκνυε Φορμίων, οὐκ οἶδ' ὅπως ἂν ἄλλως — ἀπελογήσατο. Aeschines c. Timarch. p. 38. f. μὰ τὸν Διόνυσον, οὐκ οἶδ' ὅπως δυνήσομαι. et Demosthenes de Rhod. libert. p. 195, 1. οὐκ οἶδ', εἴποτ' ἂν εὖ φρονῆσαι ἠθέλησαν. AMERSFOORDT.

P. 178. v. 17. εἷς ὁστισοῦν δύναιτο διδάξαι] Reiskius Exord. VI. p. 1423, 16. de suo ὅ τι inseruit. Ibidem pro εἷς ὁστισοῦν erat olim τις ὁστισοῦν. Sed τις eiiciendum censebat Wolfius. Nobis quoque εἷς praeferendum videtur, ne τις saepius repetatur. Neque Reiskii placet coniectura. Cum vulgata lectione convenit Exord. XXVII. p. 1437, 7. ἂν μὲν γὰρ διδάξαι δυνηθῶσιν. quod paullo aliter pronunciatum est Exord. XXII. p. 1432, 23. οὐ γὰρ οἱ ταχὺ εἰπόντες μάλιστα εἰς τὸ δέον λέγουσιν, ἀλλ' ὃς ἂν δείξῃ, τίς πορισθεῖσα παρασκευὴ νυνὶ διαμεῖναι δυνήσεται. AMERSFOORDT. Nostro loco εἷς oppositum est antegresso ἅπαντες. SCHAEFER.

P. 178. v. 17. πεῖσαι] φράσαι Aldina Taylori, Paris. secundus et quintus cum γρ., Bavaricus, Aug. secundus, index Aldi, appendix Francofurtana. REISK. Idem duo Codd. Amersfoordtii.

Nec displicet: ut haec quoque sit orationis redundantia, cuius tot exempla in Demosthenicis occurrunt. Sic p. 179, 7. ἐναργὲς — καὶ σαφές. Vulgata quidem scriptura parum videtur congruere cum sequentibus, τίς et πόση et πόθεν. SCHAEFER.

P. 178. v. 18. νῦν] Abest a Paris. secundo et quinto, a Bavarico et Aug. secundo et appendice Francofurtana. REISK. Omisit Bekker. Nec legitur p. 1423, 17. SCHAEFER.

P. 178. v. 20. λέλυται] ἀντὶ τοῦ λυθείη ἄν. WOLF. λυθήσεται Paris. primus, Aug. primus, quod Fabricius pro scholio habet, seu ille potius Wolfius est. REISK. λελύσεται Bekker. Sive hoc probes, sive λυθήσεται, idem est sensus: ambo enim valent *solutus erit*. Sed λελύσεται est paulo exquisitius. λέλυται praetulit Bremius ad p. 45, 8. SCHAEFER.

P. 178. v. 20. ἂν] ἐὰν Paris. primus. REISK.

P. 178. v. 21. ὡς ἔχω γνώμης] Id est, *quid sentiam*, *quae mea sententia sit*. Postea [p. 181, 7.] οὐχ ἡδέως ὑμῖν ἐνίων ἐχόντων, *cum quidam vobis non amicissimi sint*. Nota constructio est verbi ἔχω cum genitivis et adverbiis. WOLF.

P. 178. v. 22. περὶ τῶν πρὸς βασιλέα] Scilicet πραγμάτων. *de regio negotio*. WOLF.

P. 178. v. 22. πρὸς βασιλέα] Vulg. πρὸς τὸν βασιλέα. τὸν abest a Paris. primo, secundo, quinto, Bavarico, Aug. secundo, appendice Francofurtana. Sustuli articulum. REISK. Articulum eiecit Reiskius. Habet tamen quo se tueatur. Infra p. 179, 21. item legitur περὶ τῶν πρὸς τὸν βασιλέα. Sed in re, cuius iudicium difficile est, nostrum non est pronuntiare. Simplex βασιλεὺς saepe de Persarum rege invenitur, quod notissimum est. Apud Demosthenem exempla sunt plurima: in Orat. c. Timoth. p. 1185, 20. p. 1191, 20. s. p. 1192, 22. alibi. Philostratus V. Soph. I. XVIII. p. 507. οἱ μὲν βασιλεῖ ἐπιτήδειοι ἦσαν. Ac raro simplex βασιλεὺς de alio quam de Persarum rege dicitur, nec nisi manifesta sententia quis alius indicetur. Sic est apud Diodorum Sic. XVI. 75. τῆς γὰρ τοῦ βασιλέως (Philippi Macedonis) αὐξήσεως διαβεβοημένης κατὰ τὴν Ἀσίαν, ὁ βασιλεὺς (Persarum) ὑφορώμενος τὴν τοῦ Φιλίππου δύναμιν. et XVII. 4. permutantur Ἀλέξανδρος et ὁ βασιλεύς: sed illic narratio ea est, ut perspicuum sit ad eundem virum haec referri. Caeterum h. l. monemus, regnasse in Perside, quum Oratio περὶ Συμμοριῶν habita est, Ochum, cui cognomen fuit Artaxerxis. Tertius fuit rex ita dictus, unde eum Artaxerxem III. nuncupavit Heerenus in Enchiridio ad discendam Hist. Ant. conscripto (*Handboek der O. G.*) p. 115., quomodo etiam est apud Aelianum V. H. Ἀρταξέρξην τὸν καὶ Ὦχον ἐπικληθέντα. Regnavit hic annos 23, ab Olymp. CIV. 3. ad Olymp. CIX. 1. Vid. Diodor. Sic. XV. 93. XVIII. 5. Supra de eo monuimus in Introduct. p. 723. — Πρὸς hic significat *respectu*, *quod pertinet*

ad, ut saepe. Cf. Matthiae l. l. p. 196. V. Diogen. Laërt. VI. 42. AMERSFOORDT.

P. 178. v. 22. ἐγὼ νομίζω — ἄρασθαι] Citat h. l. Aristides de D. C. p. 254. ἀξιόπιστον δὲ καὶ ὅ τ' ἂν*) ἄλλος εἴποι σοι ἐναντιούμενος, σὲ τοῦτο αὐτὸν προλαβόντα εἰπεῖν. οἷον ἐν τῷ περὶ συμμοριῶν, ὃ μὲν διοικεῖται, ἐστὶν ὅτι δεῖ ἐναντιωθῆναι τοῖς βασιλεῖ πολεμεῖν συμβουλεύουσιν· ἐπεὶ δ' ἐκεῖθεν αὐτῷ ἀντέπιπτεν· μὴ πολεμῶμεν οὖν τῷ κοινῷ ἐχθρῷ καὶ βαρβάρῳ; διὰ τοῦτο ἀξιοπίστως προλαβὼν, ἃ εἶπεν ἄν τις ἐκεῖθεν κατὰ βασιλέως, ταῦτ' αὐτὸς λέγει· ἐγὼ νομίζω κοινὸν ἐχθρὸν ἁπάντων τῶν Ἑλλήνων βασιλέα. εἶτα ἃ νῦν αὐτὸς εἰσηγεῖται· οὐ μὴν διὰ τοῦτο παραινέσαιμ' ἂν τοῖς ἄλλοις πόλεμον πρὸς αὐτὸν ἄρασθαι. REISK.

P. 178. v. 22. κοινὸν ἐχθρὸν] Isocrates Orat. ad Philipp. p. 167. εἰ μέν τις φαίη, τὸν τῆς Ἀσίας βασιλέα τοῖς Ἕλλησιν ἐπιβουλεύειν καὶ παρασκευάζεσθαι στρατεύειν ἐφ' ἡμᾶς, οὐδὲν ἂν λέγοι περὶ αὐτοῦ φαῦλον. et vicissim Panath. p. 438. init. meminit Graecorum κοινῆς τῆς ἔχθρας ὑπαρχούσης τῆς πρὸς τοὺς βαρβάρους καὶ τοὺς βασιλέας αὐτῶν. AMERSFOORDT.

P. 178. v. 23. τῶν Ἑλλήνων] τῶν ὄντων Ἑλλήνων Dionysius Halicarn. Τέχνῃ p. 46, 13. Infra tamen p. 56, 36., ubi locus hic ipse repetitur, abest hoc ὄντων, ut annotavit Sylburgius. REISK.

P. 178. v. 23. ταῦτα] τοῦτο Paris. secundus cum γρ. REISK. διὰ ταῦτα, *propter haec, quae dixi*: ὅτι κοινὸς ἐχθρὸς ἁπάντων τῶν Ἑλλήνων ἐστίν. Facilior quidem, neque tamen in textum recipienda est lectio unius Cod. Paris. 2. διὰ τοῦτο. Sed abundant exempla pronominis demonstrativi pluralis, quod ad unam rem referatur. AMERSFOORDT. τοῦτο Bekker. Amersfoordtio assentitur Boissonadus ad Aristaenet. p. 436. V. not. ad p. 18, 21. SCHAEFER.

P. 178. v. 25. μόνοις τῶν ἄλλων ὑμῖν] Id est, vobis, si ab aliis non adiuvemini, si vos alii destituant: ἐρήμοις συμμάχων οὖσι καὶ ἐγκαταλειφθεῖσιν ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων. WOLF. Recte interpretatur μόνοις, i. e. μονωθεῖσι. Rarior hic usus adiectivi μόνος. Sophocles Aiac. 511. σοῦ — μόνος. Schol. κεχωρισμένος. SCHAEF.

P. 178. v. 25. πόλεμον — ἄρασθαι] Hanc phrasin cum similibus contulit Andr. Dunaeus ad Orat. Demosthen. de Pace p. 156. ed. Beck. AMERSFOORDT.

P. 178. v. 25. ἄρασθαι] ἀρασθαι etiam Dionysius habet p. 46., verum p. 56. dat συνάγειν. REISK.

P. 179. v. 1. αὐτοὺς ὁρῶ τοὺς Ἕλληνας] Vulg. αὐτοὺς τοὺς Ἕλληνας ὁρῶ. αὐτοὺς ὁρῶ τοὺς Ἕλληνας Aug. primus. REISK. αὐτοὺς τοὺς Ἕλληνας ὁρῶ Bekker. SCHAEFER.

P. 179. v. 1. κοινοὺς — φίλους] *ex aequo inter sese omnes amicos esse*. WOLF.

---

*) Leg. ὃ ἄν. SCHAEFER.

P. 179. v. 2. ἢ τισιν αὐτῶν] ἢ ἐνίοις σφῶν αὐτῶν, *quam quibusdam inter ipsos.* Id est, magis diffidunt quibusdam Graecis, quam regi Persarum. WOLF.

P. 179. v. 2. τισιν αὐτῶν] σφίσιν αὐτοῖς Aldina Taylori, appendix Francofurtana, exemplum Lessingianum, Paris. secundus et quintus, Bavaricus, Aug. secundus. Notatus est in Aldina locus hic asterisco, sed tacet index: ut annotare hanc varietatem voluisse videatur, quisquis illum indicem compilavit. REISK.

P. 179. v. 2. αὐτῶν] αὑτῶν Bekker. SCHAEFER.

P. 179. v. 3. δὴ] Vulg. δὲ. δὴ Paris. quintus, Bavar. REISK. Recte δὴ, *iam.* SCHAEFER.

P. 179. v. 3. τὴν ἀρχὴν — δικαία γενήσεται] Pro τηρεῖν, ὅπως ἡ ἀρχὴ τοῦ πολέμου δικαία γενήσεται. Si, qui nominativi sequenti verbo respondere debebant, in accusativos mutantur, cum priore verbo construuntur: idque saepissime Terentius imitatus est, ut: „Populo ut placerent, quas fecisset fabulas." WOLF.

P. 179. v. 3. τὴν ἀρχὴν] τὴν μὲν ἀρχὴν Bekker., quo membra periodi aptius vinciuntur. SCHAEFER.

P. 179. v. 5. τηρεῖν] ζητεῖν Paris. secundus et quintus, Bavaricus, Aug. secundus, P. Manutius, appendix Francofurtana. REISK. ζητεῖν Bekker. SCHAEFER.

P. 179. v. 5. ὅπως δικαία] Consentit textum Bavarici cum vulgata, sed margo dat γρ. ὅπως ἴση καὶ δικαία. REISK. ὅπως ἴση καὶ δικαία Bekker. SCHAEFER.

P. 179. v. 5. παρασκευάζεσθαι δ'] Idem consilium dedit Philipp. I. p. 51, 13. δεῖ τοὺς ὀρθῶς πολέμῳ χρωμένους οὐκ ἀκολουθεῖν τοῖς πράγμασιν, ἀλλ' αὐτοὺς ἔμπροσθεν εἶναι τῶν πραγμάτων κ. τ. λ. AMERSFOORDT.

P. 179. v. 6. πάντα] πάντως Paris. quintus. REISK.

P. 179. v. 6. τοῦθ' ὑποκεῖσθαι τῇ γνώμῃ] *subiacere sententiae*, id est, *de hoc esse deliberandum.* WOLF. Iterum referendum ad praecedentia: παρασκευάζεσθαι ἃ προσήκει πάντα. Reiskius in Indice Demosth.: *praesuppositum et infixum menti esse tanquam scitum certumque:* satis profecto verbose, sed melius, quam Wolfius. AMERSFOORDT.

P. 179. v. 7. εἰ μὲν ἐναργές τι γένοιτο] εἰ μέν τι γένοιτο ἐναργὲς Paris. secundus. εἰ μέν τι ἐναργὲς γένοιτο Bavaricus. μέντοι Paris. quintus et appendix Francofurtana. REISK.

P. 179. v. 8. συμμαχήσειν] συμμαχῆσαι Paris. primus, Aug. primus, Bavaricus, Aldina Taylori. REISK. Hoc probat Bremius ad p. 13, 16., me quidem non assentiente. SCHAEFER.

P. 179. v. 10. μεγάλην χάριν] χάριν μεγάλην Bekker. SCHAEF.

P. 179. v. 10. ἕξειν] ἔχειν Paris. primus, Aug. primus, sed

hic verbis ita constructis: καὶ χάριν μεγάλην ἔχειν. et sic quoque Aldina Taylori. REISK. ἔχειν placet Bremio ad p. 18, 16., mihi non item. SCHAEFER.

P. 179. v. 10. πρὸ αὐτῶν] πρὸς αὐτῶν Aug. secundus. REISK.

P. 179. v. 10. πρὸ αὐτῶν καὶ μετ' αὐτῶν] Non opus est τὸ πρὸ mutare in ὑπέρ. *ante se et secum*, id est, nos non modo socios, sed etiam duces belli futuros. WOLF.

P. 179. v. 11. εἰ δ', ἔτι] Pro εἰ δέ τι lego εἰ δ' ἔτι, *si vero adhuc*. WOLF. Vulg. εἰ δέ τι. εἰ δ' ἔτι Aug. primus. Et sic coniecit Wolfius. Idem est in indice Lambini cum γρ. Correxi εἰ δ' ἔτι. REISK.

P. 179. v. 12. προαπεχθησόμεθα] *auctores inimicitiarum exstiterimus*. Si legas προϋπαχθησόμεθα, *priores concitabimur*, scilicet ad bellum faciendum, eadem erit sententia. WOLF. προαπαχθησόμεθα Aldina Taylori, margo Lutetianae, auctore tacito, forte Wolfio, cuius editio sic dat. In Aldina est προπαχθησόμεθα, unde emendator Aldinae, quae in Bibliotheca Senatus Lipsiensis servatur, lineola una erasa, effecit προταχθησόμεθα. Emendator exempli Lessingiani ρ inserendo προπραχθησόμεθα. Idem in margine scripsit προαπεχθησόμεθα. προϋπαχθησόμεθα Aldina Taylori rursus, index Aldi. Wolfius eandem exire sententiam opinatur, sive vulgatam tueare, sive hanc amplectare. In Aug. secundo est προαπεισχησόμεθα, quod nihili est. Vulgatam dat appendix Francofurtana et Felicianea ex Aldina prima, nam secunda dat προπαχθησόμεθα. Lectionem a Morelliana traditam (a προαπεχθάνεσθαι) servavi, quae omnium reliquarum mihi probaretur maxime. Mirifice enim libri h. l. discrepant, aliis προταχθησόμεθα a προτάττειν, aliis προαπαχθησόμεθα a προαπάγειν, aliis προεπαχθησόμεθα a προεπάγειν, aliis προϋπαχθησόμεθα a προϋπάγειν, aliis προαπενεχθησόμεθα exhibentibus: quarum lectionum nulla est prorsus intolerabilis. REISK.

P. 179. v. 15. ἐπισχὼν ἂν ὧν ὥρμηκεν] ἐπισχὼν ὧν ὥρμηκεν, *represso impetu* vel *mora interposita suis conatibus*. WOLF. Vulg. ἐπισχὼν ὧν ὥρμηκεν. Pro articulo subiiciunt ἂν Paris. primus, Aug. primus. Utrumque copulandum censet seu Fabricius seu Wolfius: ἐπισχὼν ἂν ὧν ὥρμηκεν. Et hoc invenio in Aldina Tayl. Possit quoque in ea lectione latere haec: ἐπισχὼν ἂν ἃ νῦν ὥρμηκεν. Particulam addidi. Lectio bene si habet, ita est interpretanda: ἐπισχὼν ἑαυτὸν ἀπὸ τούτων, ἐφ' ἃ ὥρμηκεν. REISK. ἂν Bekkerum puto recte delevisse. Locutionem Reiskius satis operose interpretatur. Est enim vulgaris attractio, quam sic resolvas: ἐπισχὼν τούτων, ἃ ὥρμηκεν. Eodem modo resolvendum p. 1421, 25. ἐὰν μὲν ὀρθότερον φανῇ τις λέγων ὧν ὑμεῖς ὡρμήκατε. Frequentius, quam ὁρμᾶν (i. q. ὁρμαίνειν) τι, dicitur ἐπέχειν τινός. Aristophanes Av. 1192. Dind. ἐπίσχες τοῦ δρόμου. Activa Demosthenes p. 505, 16. οἷς μάλιστ' ἂν τινας ᾤετο ἐπισχεῖν τοῦ

τοιοῦτόν τι ποιεῖν. p. 1128, 16. τούτους τῆς ἄγαν κολακείας ἀνεχήσετε. Add. p. 131, 15. SCHAEFER.

P. 179. v. 17. τοὺς ἰδίους πολέμους] Graecorum dementiam in imploranda Persarum ope ad intestina bella renovanda conspicuam item castigat Isocrates Paneg. c. 34. οὐκ ἐν τοῖς πολέμοις τοῖς πρὸς ἀλλήλους ἐν ἐκείνῳ (Persarum rege) τὰς ἐλπίδας ἔχομεν τῆς σωτηρίας, ὃς ἀμφοτέρους ἡμᾶς ἡδέως ἂν ἀπολέσειεν; AMERSFOORDT.

P. 179. v. 17. τοὺς ἰδίους πολέμους ἐπανορθώσασθαι] *privata bella corrigere*, id est, vel resarcire factam iacturam, vel maioribus copiis administrare. WOLF.

P. 179. v. 17. ἐπανορθώσασθαι] ἐπανορθῶσαι Aug. primus, Aldina Taylori. REISK. Hinc patet, non ubique veram esse distinctionem, quam dat Herodianus Philet. (additus a Piersono Moeridis editioni) p. 469. κατορθῶσαι ἐπὶ πολέμου καὶ τῶν τοιούτων. — ἐπανορθῶσαι δὲ ἐπὶ λόγων. Alia loca, quae similiter faciunt contra Herodianum, dabit Index Reisk. Cf. Isocrat. Areop. c. 5. οὐδὲ σκοποῦμεν, ὅπως ἐπανορθώσομεν αὐτήν. Ex praecedd. subaudiendum est τὴν πολιτείαν διεφθαρμένην. Aeschines c. Timarch. p. 20. f. αἱ γὰρ ἴδιαι ἔχθραι πολλὰ πάνυ τῶν κακῶν ἐπανορθοῦσι. Demosthenes de Rhod. libert. p. 200, 23. ἐπανορθώσεταί τις, ἃ νῦν οὐκ ὀρθῶς ἔχει. Vid. et Aelian. V. H. III. 17. XIV. 13. Caeterum de vario usu verbi κατορθοῦν cf. Sallierius aliique Interpretes ad Thomam Mag. in v. κατορθῶσαι. AMERSFOORDT.

P. 179. v. 18. καὶ τοῦτον τὸν νοῦν ἔχοντες] Num legendum καὶ πρὸς τούτῳ [vel πρὸς τοῦτο, nam perinde est, dummodo neutrum sit,] τὸν νοῦν ἔχοντες? *mentemque habentes huic rei intentam.* REISK. Vulgatam satis defendit quod sequitur p. 185, 4. τοιοῦτον ἔχουσι νοῦν. SCHAEFER.

P. 179. v. 19. ταραχὴν] γρ. ἀρχὴν Paris. secundus et quintus, Aug. secundus, Bavaricus, sed margo dat vulgatam. In appendice Francofurtana haec subobscura leguntur: „ταραχὴν." REISK.

P. 179. v. 20. οὐδὲ γὰρ] οὐ γὰρ Paris. quintus, appendix Francofurtana. REISK.

P. 179. v. 21. ἀπ' ἴσης] ἐπ' ἴσης, scilicet μοίρας, ἐπ' ἴσοις μέρεσι. *non ea nobis consilia quae caeteris Graecis capere licet; non est eadem deliberandi ratio.* WOLF. Vulg. ἐπ' ἴσης. ἀπ' ἴσης Aug. primus, Bavaricus. Praetuli ἀπ' ἴσης, scilic. γνώμης ὁρμωμένοις vel σκοπουμένοις. Vobis caeterisque Graecis proposita cum sit de bello Persico deliberatio, nos ambos video non ab iisdem principiis proficisci neque easdem ad metas contendere, sed Graecorum singulos quosque privata sua commoda sequi, nos communem omnium salutem spectare. REISK. Eadem vis formu-

larum ἀπ' ἴσης, ἐξ ἴσης, ἐπ' ἴσης, nihilque ad eas subaudiendum, quippe omnes adverbialiter dicuntur. SCHAEFER.

P. 179. v. 21. ἡμῖν περὶ τῶν πρὸς τὸν βασιλέα] Vulg. ἡμῖν πρὸς τὸν βασιλέα. ἡμῖν περὶ τῶν πρὸς Paris. primus et cum γρ. secundus. ὑμῖν περὶ τῶν πρὸς Aldina Taylori et Aug. primus (non ἡμῖν, ut Fabricius exhibuit). ὑμῖν πρὸς Aug. secundus, Aldus, Bavaricus in texto, sed in margine scriptum est γρ. περὶ τῶν πρὸς τὸν βασιλέα. REISK. ὑμῖν Bekker. Placet. V. v. 25. SCHAEF.

P. 179. v. 22. ἐνδέχεσθαι] I. q. ἐξεῖναι. Xenophon Hier. 4, 4. τοῖς μὲν γὰρ ἰδιώταις ἔξεστι —, τοῖς δὲ τυράννοις οὐκ ἐνδέχεται. SCHAEFER.

P. 179. v. 23. τῶν ἰδίᾳ τι συμφερόντων] Demosthenes de Pace p. 63, 2. τῶν τοίνυν ἰδίων ἕνεκα ἕκαστον εὑρήσετε [εἰς τὰ] πολλὰ προηγμένον, ὧν οὐδὲν ἠβούλετο πρᾶξαι. Loquitur eo loco de Thessalis et Thebanis. De his similiter Phil. II. p. 67, 26. De iisdem et Argivis ibid. p. 68, 23. οἶδεν οὖν [Philippus] ἀμφοτέρους τὸ λυσιτελοῦν ἀγαπήσοντας, οὐχ ὅ τι συνοίσει κοινῇ τοῖς Ἕλλησι σκεψομένους. Contrariam Atheniensium φιλοτιμίαν laudat ibid. p. 67, 18. Ita et Phil. III. p. 129, 3. καὶ γὰρ ἂν ἅπαντες δουλεύειν δήπου συγχωρήσωσιν οἱ ἄλλοι, ὑμῖν γ' ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας ἀγωνιστέον. Hoc libertatis amore incensus Demosthenes in Psephismate, quo Philippo bellum inferre iussit Athenienses, Or. p. Cor. p. 289. δεινὸν ἡγεῖται εἶναι καὶ ἀνάξιον τῆς τῶν προγόνων δόξης τὸ περιορᾶν τοὺς Ἕλληνας καταδουλουμένους. et deinde v. 29. ἐνθυμηθέντας τῆς τῶν προγόνων ἀρετῆς, διότι περὶ πλείονος ἐποιοῦντο τὴν τῶν Ἑλλήνων ἐλευθερίαν διατηρεῖν, ἢ τὴν ἰδίαν πατρίδα. et similiter p. 295. Haec ex innumeris locis selegimus exempla, quae apud Oratores Atticos exstant in comparandis Atheniensium caeterorumque Graecorum consiliis de patriae libertate tuenda versantes. Alia dedit Dunaeus l. cit. ad p. 61, 9. AMERSFOORDT.

P. 179. v. 26. ἐᾶσαι] Pro ὥστε ἐᾶσαι, ut sinatis. WOLF. Id est ὥστε ἐᾶσαι. REISK. Noli credere. λαβεῖν ταύτην τὴν δίκην explicatur per epexegesin ἐᾶσαί τινας — γενέσθαι. SCHAEFER.

P. 179. v. 27. αὐτῶν] Abest a Paris. primo, Aug. primo. REISK.

P. 179. v. 27. ὅτε] Vulg. ὅτι. ὅτε Aug. primus, quod praetuli. REISK.

P. 179. v. 27. οὕτω] οὕτως Aug. secundus. REISK.

P. 179. v. 28. ἐστὶν] Pro ἐστὶν ego χρὴ scriptum reperi. OBSOP. ἐστὶν abest a Paris. primo, Aug. primo. χρὴ Paris. secundus, Bavaricus, quod videtur natum e nota marginali χρηστὸν, qua nota librarii locum χρηστὸν, scitum elegantemque, designabant: unde Chrestomathiae natae. In appendice Francofurtana haec leguntur: „σκεπτέον χρὴ ὅπως, pro σκεπτέον ἐστὶ, dure sane et inusitate." REISK. ἐστὶν omisit Bekker. SCHAEFER.

P. 179. v. 28. πολέμῳ] Vulg. τῷ πολέμῳ. Articulum omittit Aug. primus. REISK. τῷ πολέμῳ Bekker. SCHAEFER.

P. 179. v. 28. οὐκ ἴσῳ] οὐκ ἴσοι, s. τοῖς ἀντιπάλοις, *non pares adversariis, hostibus inferiores.* WOLF.

P. 180. v. 1. ἴσῳ] Vulg. ἴσοι. ἴσῳ Paris. primus, Aug. primus. Praetuli ἐν πολέμῳ γενησόμεθα οὐκ ἴσῳ. Bellum aequum, πόλεμος ἴσος, h. l. videtur non tam illud significare, ubi copiae ambarum partium pares sint, quam quod iustitia fundatum, iniustis de causis susceptum sit. REISK. Verum non illud verebatur Demosthenes, ne Athenienses bello contra Persas suscepto iniusti viderentur, verum ne reliquis Graecis suspicionem moverent, illos apparatus non contra Persas, sed contra se ipsos instructos esse. Malim igitur vulgatam lectionem tenere, ita vertendam: *ne temere bello suscepto viribus impares simus.* Sic tota periodus duobus membris constans optime cohaerebit. Prioribus illis σκεπτέον — οὐκ ἴσοι respondebunt ἂν ἡ μὲν δύναμις — πᾶσιν ᾖ φανερά: posterioribus autem μήτ' ἐκεῖνος — λήψεται occurritur his verbis, φαίνηται — αἱρουμένη. AMERSFOORDT. ἴσοι. Bekker. SCHAEFER.

P. 180. v. 1. μήτ' ἐκεῖνος, ὃν — τοῖς Ἕλλησι] Citant Anecd. Bekk. p. 136, 28. SCHAEFER.

P. 180. v. 2. [δοκεῖν]] Vocem δοκεῖν uncis inclusit Reiskius, eiiciendam illam esse significans e textu. Ut hic occurrit τὴν πίστιν τοῦ δοκεῖν, ita supra p. 178, 6. δόξαν τοῦ δοκεῖν. AMERSFOORDT. Uncos recte amoverunt Amersfoordt. et Bekker. SCHAEFER.

P. 180. v. 3. ἡ μὲν δύναμις — ᾖ φανερὰ] *copiae delectae et instructae spectabuntur.* ἐξετάζειν δύναμιν, delectum agere militum, conscribere milites, qui εἰς ἐξέτασιν ἰέναι dicuntur, cum nomina dant militiae et a ducibus inspiciuntur aut lustrantur. WOLF.

P. 180. v. 5. δίκαια ἐπὶ ταύτῃ φρονεῖν αἱρουμένη] δίκαια φρονεῖν ἐπὶ ταύτῃ τῇ προαιρέσει. Id est, *ad propulsandam iniuriam parata, non ad foedera violanda propensa.* Lectio variat. Nam pro τῇ προαιρέσει legi αἱρουμένη annotatur. τὸ φρονεῖν alioqui, sed adiecta voce μέγα, τηλικοῦτον, ὑψηλὰ et similibus, ad elationem animi refertur *). Hic δίκαια φρονεῖν est *ea, quae*

*) Φρονεῖν etiam simpliciter dici de animi elatione, cum alibi docui, tum obiter monui supra ad p. 110, 20. Plutarchus T. VI. p. 17. R. εἴ τις ἐπὶ τῇ τοῦ σώματος ῥώμῃ φρονεῖ. ubi si quis pertendat φρονεῖν hanc vim habere propterea, quia praepositio accesserit, quid sibi velit fateor me ignorare. In Euripideo loco Suppl. 447., quo usus sum in libro Bosiano p. 267., φρονεῖν simpliciter dici de φρονήματι, facile concedet, quisquis loci illius sententiam perviderit: vix enim tyranno metuendi οἱ φρόνιμοι, ut qui non invident miseriis vitae tyrannorum; vehementer me-

iusta sunt, cogitare. προαίρεσιν vocat consilium illud instructionis: quanquam malim παρασκευῇ. WOLF. Vulg. δίκαια φρονεῖν ἐπὶ ταύτῃ τῇ προαιρέσει. δίκαια ἐπὶ ταύτῃ φρονεῖν αἱρουμένη Paris. secundus et quintus, Aug. secundus, Bavaricus, appendix Francofurtana. δίκαια φρονεῖν ἐπὶ ταύτῃ αἱρουμένη Felicianus, P. Manutius: sed index eius consentit vulgatae. Praetuli δίκαια ἐπὶ ταύτῃ [scilic. τῇ δυνάμει καὶ παρασκευῇ] φρονεῖν αἱρουμένη, scil. ἡ πόλις. et respubl. ita se gerat, ut inter omnes constet, in tantis copiis tantoque apparatu eam tamen aequa censere atque postulare. ἐπὶ ταύτῃ τῇ δυνάμει, quamvis iam conscriptas et in parato habeant has copias, tamen iis nihil usuros, si possint aequa impetrare. αἱρουμένη h. l. idem est atque προαιρουμένη. REISK.

P. 180. v. 6. τοῖς δὲ θρασυνομένοις κ. τ. λ.] Demosthenes de Pace p. 63, 10. πρὸς δὲ τοὺς θρασέως ὁτιοῦν οἰομένους ὑπομένειν δεῖν καὶ μὴ προορωμένους τὸν πόλεμον ἐκεῖνο βούλομαι λογίσασθαι. ad quem locum Dunaeus p. 294. disputat de vocibus θάρσος et θράσος, hoc ubique malo sensu accipiendum esse affirmans. Praestaret eum dixisse, id, etsi non ubique, tamen plerumque obtinere. Ita θρασύνεσθαι in laudem dici videtur apud Thucydidem V. 104. f. Cf. tamen, qui cum Dunaeo facere videntur, Hesychius in v. θρασυμέμνονα et cognatis et Ammonius p. 71. ibique Valckenaer. De facili depravatione τῆς ἀνδρίας in θρασύτητα loquitur, ut hic, ita in Serm. Amat. p. 1405, 17. τῶν γὰρ — διὰ τὴν ἀνδρίαν θρασυτέρων εἶναι δοκούντων, et Pericles in Orat. funebri apud Thucydidem II. 40. copiose disputavit. Ita etiam saepius, ut in opinione hominum, sic et librariorum vitio in Mss. confundi ἀνδρίαν et ἀναίδειαν docuit Wyttenbachius Bibl. Crit. P. III. p. 58. Etymologus M. in v. ἀπόνοια dicit duas esse partes dementiae: τὴν ὑπερηφανίαν καὶ τὴν θρασύτητα· — καὶ γὰρ θρασύτης ἐστὶν ἡ ἄλογος τόλμα. Thucydides III. 82. τόλμα μὲν γὰρ ἀλόγιστος ἀνδρία φιλέταιρος ἐνομίσθη. ad q. l. recte Scholiastes: τὴν μὲν γὰρ ἀλόγιστον τόλμαν, ἢ καὶ θρασύτης καλεῖται, ἀνδρείαν προσηγόρευσαν. Cum toto hoc loco valde convenit Exord. XXXV. p. 1441, 18., quo item modestiam in dicendo cum fortitudine ac vigilantia in agendo commendat: τὸν μέλλοντα πράξειν τὰ δέοντα, οὐκ ἐπὶ τῶν λόγων θρασὺν, ἀλλ' ἐπὶ τῆς παρασκευῆς ἰσχυρὸν εἶναι δεῖ. quocum consentit Artabanus apud Herodotum VII. 49. f. ἀνὴρ δὴ οὕτω ἂν εἴη ἄριστος, εἰ βουλευόμενος μὲν ἀῤῥωδέοι, πᾶν ἐπιλεγόμενος πείσεσθαι χρῆμα, ἐν δὲ τῷ ἔργῳ θρασὺς εἴη. Periculum, quod bellum temere susceptum affert, depinxit Demosthenes Exord. LI. p. 1452, 2. ἀγνοοῦν-

---

tuendi οἱ φρονηματίαι. Neque alio sensu hoc verbum puto usurpatum in Sophoclis Trachin. 312. Herm. Scilicet Ioles τὸ φρόνημα, non τὴν φρόνησιν, facile arguebant vultus, corporis gestus, incessus, ipsum silentium. SCHAEFER.

τες—ὅτι αἱ διὰ τῶν λόγων ἀνδρίαι καὶ θρασύτητες, ἐὰν μὴ μεθ' ὑπαρχούσης ὦσι παρασκευῆς καὶ ῥώμης, ἀκοῦσαι μὲν εἰσὶν ἡδεῖαι, πράττειν δ' ἐπικίνδυνοι. quem imitari videtur Livius XXXV. 32. *Consilia calida et audacia prima specie laeta, tractatu dura, eventu tristia.* Neque in imperatore ἡ θρασύτης probatur Euripidi Phoen. 602. ἀσφαλὴς γάρ ἐστ' ἀμείνων ἢ θρασὺς στρατηλάτης. Quem versum frequenter recitabat Augustus, Polyaeno teste L. VIII. c. 24. §. 4. Suam modestiam in concionibus ad populum ipse praedicat Demosthenes de Cherson. p. 106, 20. AMERSFOORDT.

P. 180. v. 8. δόξαν ἀνδρίας λαβεῖν] *consequi opinionem fortitudinis*, id est, videri velle fortem, simulare vel prae se ferre fortitudinem. WOLF.

P. 180. v. 8. ἀνδρίας] Pro ἀνδρίας legendum ἀνδρείας. OBSOP. ἀνδρείας Aug. primus. Et sic idem versu 10. quoque. REISK. Aliae editt. forte rectius ἀνδρείας et hic et alibi dederunt, ubi in hac Oratione occurrit. Reiskius saepius diphthongum ει in simplex ι mutavit. AMERSFOORDT.

P. 180. v. 9. δεινὸν εἰπεῖν φανῆναι] *videri eloquentem, eloquentiae laudem consequi, eloquentiam ostentare:* ut supra λέγειν δεινοί. WOLF.

P. 180. v. 9. καὶ] Abest a Paris. primo et Aug. primo. REISK.

P. 180. v. 10. ἀνδρίαν] V. not. ad v. 8. SCHAEFER.

P. 180. v. 10. ἐπιδείκνυσθαι] ἐνδείκνυσθαι Bekker. SCHAEF.

P. 180. v. 11. ἐν δὲ τῷ συμβουλεύειν — εἰπεῖν ἔχειν] Sic Pittacus in carmine, quod edi solet cum Anacreonticis: *Συνετῶν ἐστιν ἀνδρῶν, Πρὶν γενέσθαι τὰ δυσχερῆ, Προνοῆσαι, ὅπως μὴ γένηται· Ἀνδρείων δὲ γενόμενα εὖ θέσθαι.* Demosthenes de Cherson. p. 108, 7. οὐκ εἶναι νομίζω τοῦ συμβουλεύοντος ὑμῖν ἔργον οὐδὲν πλὴν εἰπεῖν τὰ βέλτιστα. p. Cor. p. 308, 24. ὧν γ' ἂν ὁ ῥήτωρ ὑπεύθυνος εἴη, — τίνα οὖν ἐστι ταῦτα; ἰδεῖν τὰ πράγματα ἀρχόμενα καὶ προαισθέσθαι καὶ προειπεῖν τοῖς ἄλλοις. Exord. Oratt. XII. p. 1426, 7. τὸ συμβουλεύειν περὶ τῶν παρόντων καὶ γενησομένων προτίθεται. XXXVI. p. 1443, 1. δεῖ δὲ πράξεώς τινος τὸν λέγοντα φανῆναι σύμβουλον, δι' ἣν καὶ μετὰ ταῦτα ἀγαθοῦ τινὸς ἡμῖν ἔσται παρουσία. XXI. p. 1431, 6. ἐξ ὅτου δὲ τρόπου βελτίω δύναιτ' ἂν γενέσθαι [τὰ πράγματα], τοῦτο τοῦ συμβουλεύοντος ἔργον εἰπεῖν. coll. ibid. v. 11. Audaciam in dicendo, nisi cum fortitudine in agendo coniuncta sit, reprehendit Eteocles apud Euripidem in Phoeniss. v. 723. ἐγῷδα κείνους τοὺς λόγους ὄντας θρασεῖς. Hunc tamen morem Athenienses sequebantur, si Demosthenem audias Exord. XXII. p. 1432. ὑμεῖς εἰώθατε τῷ βουλεύεσθαι χρῆσθαι ὀξέως. δεῖ δὲ βουλεύεσθαι μὲν ἐφ' ἡσυχίας, ποιεῖν δὲ τὰ δόξαντα μετὰ σπουδῆς. cui iisdem fere verbis praei-

verat Isocrates ad Demon. p. 16. *βουλεύου μὲν βραδέως, ἐπιτέλει δὲ ταχέως τὰ δόξαντα.* Hinc notum suum illud praeceptum hausit Sallustius, a Dunaeo etiam laudatum ad Demosth. Orat. de Pace p. 132., de bello Catil. c. 1. *Priusquam incipias, consulto, et ubi consulueris, mature facto opus est.* ad quem locum alia exempla dedit Cortius. Sed communis fuit hic error Atheniensibus cum reliquis hominibus, quos ad res maximi momenti saepius temeritate ferri constat, quam consilio. Thucydides l. 78. *ἰόντες τε οἱ ἄνθρωποι ἐς τοὺς πολέμους τῶν ἔργων πρότερον ἔχονται, ἃ χρῆν ὕστερον δρᾷν, κακοπαθοῦντες δὲ ἤδη τῶν λόγων ἅπτονται.* Quapropter non iniuria praecesserat eodem loco: *βουλεύεσθε οὖν βραδέως, ὡς οὐ περὶ βραδέων* [de bello inter Graecos]. Merito igitur prudentis consilii auctorem quovis pretio dignum iudicavit Isocrates ad Nicocl. p. 43. *τοὺς δὲ νοῦν ἔχοντας καὶ δυναμένους ὁρᾷν πλέον τι τῶν ἄλλων περὶ πολλοῦ ποιοῦ καὶ θεράπευε, γινώσκων ὅτι σύμβουλος ἀγαθὸς χρησιμώτατον καὶ τυραννικώτατον ἁπάντων κτημάτων ἐστίν.* AMERSFOORDT.

P. 180. v. 12. *τὸν μὲν πόλεμον — τὸν δ' ἀγῶνα*] *πόλεμος* est, quam diu hostes utrinque infestis animis in armis sunt: *ἀγὼν* proelium, conflictus, dimicatio, a qua victoria pendet. WOLF. Bellum est, quicquid fit, paratur, geritur ad inimicitias cum hoste exercendum, ut cum agri rapinis, igni, ferro desolantur et oppida obsidentur. Sed *ἀγὼν* est *certamen* belli, conflictus ille, a quo belli fortuna *certatur*, h. e. decernitur, penes quem victoria sit, quis in posterum sit dominus futurus et leges daturus, momentum Martis, hora pugnae, qua aut cita mors venit, aut victoria laeta. REISK. Eadem oppositio infra v. 21. 23. V. not. ad p. 124, 11. SCHAEFER.

P. 180. v. 13. *τὸν*] Articulus ante *πρὸς* abest ab Aug. primo. REISK.

P. 180. v. 13. *χαλεπὸν*] Ut hic ipse *πόλεμος* dicitur *χαλεπὸς*, ita apud Isocratem Paneg. c. 38. Persarum rex dicitur esse *χαλεπὸς πρὸς τὸ πολεμεῖν.* AMERSFOORDT.

P. 180. v. 15. *ἂν συμβάντα*] *ἀντὶ τοῦ συμβησόμενον:* nondum enim pugnatum erat. WOLF. Est enuntiatio hypothetica, tacitâ hypothesi: *si forte cum Persa congrediendum sit.* SCHAEFER.

P. 180. v. 16. *ἀναγκαίως*] Abest a Paris. primo et Aug. primo. *ἀναγκαῖον* dat cum *γρ.* Paris. secundus. *ἀναγκαίους* Bavar. REISK.

P. 180. v. 16. *τριηρῶν*] *τριήρων* Aldus in texto et indice. REISK. *τριήρων* Bekker. De accentu huius genitivi agens Buttmannus nostrum locum citavit Grammat. Gr. maior. T. I. in Addend. ad p. 185. V. not. ad p. 100, 26. SCHAEFER.

P. 180. v. 17. *τόπων*] Suspicio mihi orta est, designari hoc vocabulo *loca munita, munimenta, castella*, quae si confi-

cienda sint, quanti constare soleant aerario, dicere opus non est. Hoc etiam sensu intelligenda videntur loca in Orat. de F. L. p. 397, 22. καίτοι δύο χρησιμωτέρους τόπους τῆς οἰκουμένης οὐδ' ἂν εἷς ἐπιδεῖξαι τῇ πόλει, κατὰ μὲν γῆν Πυλῶν, ἐκ θαλάττης δὲ τοῦ Ἑλλησπόντου. cum quo loco cf. Aeschines de F. L. p. 92. αἰτιᾶταί με —, ἀπηλλοτριωκέναι δ' ἀφ' ὑμῶν τὸν ἐπὶ Θρᾴκης τόπον. Demosthenes Philipp. III. p. 119, 14. κύριος δὲ Πυλῶν καὶ τῶν ἐπὶ τοὺς Ἕλληνας παρόδων ἐστὶ, καὶ φρουραῖς καὶ ξένοις τοὺς τόπους τούτους κατέχει. de F. L. p. 398, 26. εἰσὶ γὰρ οἱ πρέσβεις οὐ τριηρῶν, οὐδὲ τόπων, οὐδὲ ὁπλιτῶν, οὐδ' ἀκροπόλεων κύριοι. p. Cor. p. 325, 25. ἐὰν τὸν ἐμὸν τειχισμὸν βούλει δικαίως σκοπεῖν, εὑρήσεις ὅπλα, καὶ πόλεις, καὶ τόπους, καὶ λιμένας, καὶ ναῦς, καὶ ἵππους, καὶ τοὺς ὑπὲρ τούτων ἀμυνομένους. ταῦτα ἐγὼ προὐβαλόμην πρὸ τῆς Ἀττικῆς. Huc etiam pertinet Isocrat. Panathen. p. 441., ubi tropice eadem haec vox occurrit: τοὺς τόπους ἅπαντας προκατειλημμένους. Neque tamen affirmem, in nullo horum locorum aliam etiam significationem convenire. Ac praestaret forte legere πόρων, quos item cum χρήμασι infra coniungit p. 184, 20. Nisi haec placeant, restitue τειχῶν. Sic certe saepe dicuntur ἐπιτειχίσματα, cuius vocis, ut et τειχισμάτων, exempla collegit T. Hemsterhusius ad Luciani T. I. p. 63. Mihi tamen, nisi haec, quam dedimus, admissa fuerit explicatio τῶν τόπων, praeferendum videtur πόρων. AMERSFOORDT. Optime habet vulgata. τόποι h. l. sunt, quae alibi dicuntur ὁρμητήρια. SCHAEFER.

P. 180. v. 17. ἀφθονώτερα] ἀφθονώτερον Aug. primus. REISK.

P. 180. v. 20. ἀγαθῶν ἀνδρῶν] Id est, πολεμικῶν, μεγαλοψύχων, ἀνδρείων. Boni viri, δίκαιοι, σπουδαῖοι, καλακαγαθοὶ, a iustitia, non a fortitudine, nominantur. WOLF. ἀνδρῶν ἀγαθῶν Bekker. SCHAEFER.

P. 180. v. 22. μηδ' ἐξ ἑνὸς] ἐκ μηδενὸς Paris. primus, Aug. primus, Aldus, appendix Francofurtana. Simon Fabricius seu H. Wolfius id pro scholio habet. REISK. Vulgata praeferenda ut gravior. V. not. ad p. 131, 16. SCHAEFER.

P. 180. v. 25. ἕτερος ἦν τις τρόπος δυνάμεως] ἕτερος μὲν ἦν τις τρόπος δυνάμεως Paris. quintus. ἕτερός τις τρόπος ἦν δυνάμεως Aug. primus. Dionysius Halic. p. 57. εἰ μὲν τοίνυν ἕτερός τις ἦν τρόπος δυνάμεως. REISK. ἕτερός τις τρόπος ἦν δυνάμεως Bekker. SCHAEFER.

P. 180. v. 27. εἰκότως ἂν ἴσως — ἀντιταττόμενοι] Sententia est: Rex nos violatae pacis accusare non poterit, etiamsi nos paraverimus. Quare? Quia profiteri licebit, eum apparatum contra hostes alios fieri, cum non alia ratio sit belli adversus barbaros gerendi, quam eius, quod cum Graecis geritur. WOLF.

P. 180. v. 27. ἴσως] Abest a Dionysianis exemplis, quae sic recitant: εἰκότως ἂν φανεροὶ πᾶσιν ἐγινόμεθα πρὸς ἐκεῖνον

ἀντιταττόμενοι. εἰ δὲ πάσης παρασκευῆς ἐστι τρόπος ὁ αὐτὸς οὗτος, τοὺς ἐχθροὺς ἀμύνασθαι δύνασθαι, τοῖς οὖσι συμμάχοις βοηθεῖν, καὶ ταῦθ' ὑπάρχοντα ἀγαθὰ σώζειν, τί τοὺς ὡμολογημένους ἐχθροὺς ἔχοντες ἄλλους ζητοῦμεν; ἀλλὰ παρασκευαζώμεθα — ἀμυνώμεθα δὲ κἀκεῖνον, ἂν ἡμᾶς πείσῃ. REISK.

P. 180. v. 27. φανεροὶ — ἀντιταττόμενοι] Ita et scripsit Thucydides I. 42. φανερὰν ἔχθραν καὶ νῦ μέλλουσαν πρὸς Κορινθίους κτήσασθαι. et II. 2. ἔτι ἐν εἰρήνῃ τε καὶ τοῦ πολέμου μήπω φανεροῦ καθεστῶτος. AMERSFOORDT. Sed haec diversi sunt generis. Nostro loco φανεροὶ — ἀντιταττόμενοι est ex notissimo idiomate i. q. φανερὸν ἐγίγνετο, ὅτι πρὸς ἐκεῖνον ἀντιταττόμεθα. Sic p. 231, 16. φανεροὶ πᾶσιν ἦσαν ἀναγκασθησόμενοι —. SCHAEFER.

P. 180. v. 28. πάσης παρασκευῆς ἐστὶν] πάσης ἐστὶ παρασκευῆς Aug. primus. REISK. Sic Bekker. SCHAEFER.

P. 180. v. 29. κεφάλαια] *fines*, quasi dicas *capita*. SCHAEF.

P. 181. v. 1. δύνασθαι] Non requirerem, si abesset. Et fortasse natum est e tribus syllabis antecedentibus. Sed tuetur etiam Dionysius Halic. l. c. ad v. 27. SCHAEFER.

P. 181. v. 2. τί — ἐχθροὺς ἔχοντες] Eadem fere verba infra occurrunt p. 189, 21. atque citantur in loco saepius laudato de Rhod. libert. p. 192, 4. sqq. Habet fere similia Isocrates Amart. p. 681. πῶς εἰκὸς Νικίαν — πρὸς τοῖς ὑπάρχουσιν ἐχθροῖς ἑτέρους διαφόρους ποιεῖσθαι; AMERSFOORDT.

P. 181. v. 2. τοὺς ὁμολογοῦντας ἐχθροὺς ἔχοντες] Ii hostes qui sint, mihi non liquet. Forte Thebani aut insulares sunt intelligendi. WOLF.

P. 181. v. 2. ὁμολογοῦντας] γρ. ὁμολογουμένους Paris. secundus, appendix Francofurtana, Aldina Taylori, item margo Bavarici cum γρ., nam textum dat vulgatam. REISK. Dionysius Halic. l. c. ad p. 180, 27. ὡμολογημένους. Sed nostra scriptura aliquanto gravior. *qui ipsi fatentur*, scil. se hostes esse. SCHAEF.

P. 181 v. 2. ἑτέρους] ἄλλους Paris. primus, Aug. primus, Aldina Taylori. REISK. Etiam Dionysius Halic. l. c. ad p. 180, 27. SCHAEFER.

P. 181. v. 3. παρασκευαζόμεθα — ἀμυνόμεθα] Cod. Bekk. παρασκευασώμεθα — ἀμυνούμεθα. Legam: παρασκευασόμεθα — ἀμυνούμεθα. SCHAEFER.

P. 181. v. 3. παρασκευαζόμεθα — πρὸς τούτους] Apud Thucydidem II. 20. cum praepositione εἰς iungitur hoc verbum: παρεσκευασμένους ἐς πόλεμον. AMERSFOORDT.

P. 181. v. 5. ἡμᾶς ἀδικεῖν] Vulg. ἀδικεῖν ἡμᾶς. Invertunt Aug. primus et appendix Francofurtana. Pronomen omittit Aug. secundus. REISK. ἀδικεῖν ἡμᾶς Bekker. SCHAEFER.

P. 181. v. 5. μέν γε] Vulg. μὲν μέν γε Paris. primus, Aug. primus. Addidi γε. REISK. Bene delevit Bekker. SCHAEFER.

P. 181. v. 7. οὐχ ἡδέως — ἐχόντων] V. not. ad p. 178, 21. SCHAEFER.

P. 181. v. 7. ὑμῖν] γρ. ὑμῶν Paris. secundus et quintus. ὑμῶν ἐνίων, inverso vocabulorum ordine, Aldus, P. Manutius, edit. Wolf. Sed vulgatam dat appendix Francofurtana. REISK. Bene graecum ususque frequentis ἡδέως ἔχειν τινί: non graecum ἡδέως ἔχειν τινός, quod Machonis fragmento ap. Athenaeum intulit Lennepius ad Phalar. p. 332. a. SCHAEFER.

P. 181. v. 8. ὑπακούσεσθαι] ὑπακούσασθαι Bavaricus, sed cum ε super α posteriore scripto. ὑπακούσεσθαι Paris. quintus, quod nihili est. REISK. Nihili dicas etiam ὑπακούσασθαι. SCHAEF.

P. 181. v. 8. ὅτι νὴ Δί' ἀκούσονται κ. τ. λ.] Est haec ὑποφορά. Itaque Reiskius, quem Amersfoordtius secutus est, post αὐτοῖς perperam posuit signum interrogandi. Mutavi. SCHAEFER.

P. 181. v. 10. ἡμῶν] Bavaricus idem dat, sed cum ὑ superscripto. REISK. ὑμῶν Bekker. SCHAEFER.

P. 181. v. 10. ὡς] Vulg. ὅτι. ὡς Aldina Taylori et Aug. primus et margo Bavarici, cuius textum vulgatam exhibet. Praetuli ὡς, quia ὅτι modo praecesserat. REISK.

P. 181. v. 10. αὐτοῖς] Post h. v. Bekkerus plene interpungens sequentia sic continuat: αὐτοὺς δ' αὖ προορᾶν ὦ πρὸς τοῦ Διὸς οἴεσθε τοῦτο; Verissime. Iam apparet, quam vanus fuerit coniector Reiskius, cum et πείσειν post τοῦτο addendum censeret, et οὐκ ante οἴομαι ipse adderet. SCHAEFER.

P. 181. v. 11. ὦ] ὢ malit Boissonadus ad Aristaenet. p. 209. SCHAEFER.

P. 181. v. 11. ὦ πρὸς τοῦ Διός] Id est, ὦ μῶροι, ὦ ἀνόητοι ὑμεῖς. Cogitabit hoc lectorum quisque secum: orator autem haud audebat plane proloqui. REISK. Orator non cogitavit. SCHAEF.

P. 181. v. 11. οἴεσθε τοῦτο] Post οἴεσθε τοῦτο procul dubio deest πείσειν. *Speratisne vos ea Graecis esse persuasuros?* REISK. Non deest. V. not. ad v. 10. SCHAEFER.

P. 181. v. 11. οὐκ οἴομαι] Particulam infitiantem de meo addidi. *Mihi vero non videntur vestri legati hoc effecturi, ut Graecis isthaec persuadeant.* REISK. Negationem Reiskius rectissime de suo addidit. Si omissa fuerit, nullus idoneus sensus verborum reperiri potest. AMERSFOORDT. Negationem Bekkerus rectissime delevit. V. not. ad v. 10. SCHAEFER.

P. 181. v. 11. ἀλλ' οὔπω μείζων κ. τ. λ.] Comminiscere tibi, oratorem hac brevitate, quae contentioni debetur, hoc voluisse dicere, quod his ferme verbis dixisset, si voluisset latius et plenius loqui: ἀλλὰ γὰρ πεισάντων [id est πεισάτωσαν] γε οἱ ὑμέτεροι πρέσβεις ταῦτα τοὺς Ἕλληνας. Sed fac, legatos vestros fidem

penes Graecos invenire. Quid tum? ἀλλ' οὔπω μείζων —. *At nondum obruit hic a rege Persarum metus vehementiam simultatis, qua et in vos et in sese mutuo Graeci exarserunt*, h. e. semper tamen pergunt vos acrius odisse, quam regis Persarum insidias reformidare. REISK. Vide, ut vara vibiam sequatur. Cum enim Reiskius non vidisset, πῶς στικτέον v. 10., commentus est ἄλογόν quiddam, quod frustra excusat contentione orandi. Nunc, superioribus a Bekkero recte distinctis, haec antecedentibus iunguntur λογικώτατα. SCHAEFER.

P. 181. v. 12. οὔπω] οὕτω index Aldi. REISK.

P. 181. v. 12. οὗτος ἔσθ'] οὗτός ἐσθ' Bekker. SCHAEFER.

P. 181. v. 13. ἐνίοις] ἐνίους appendix Francofurtana. REISK.

P. 181. v. 13. ἀλλ' ἢ] Id est ἀλλὰ ἢ. ἄλλ' ἢ (id est ἄλλο ἢ) Paris. secundus et quintus, unde repetiit appendix Francofurtana. ἀλλὰ, omisso ἢ, Paris. primus, Aug. primus. REISK. Legendum est οὐδὲν οὖν ἄλλ' ἢ, *nihil aliud nisi.* Hoc scribitur pro οὐδὲν ἄλλο ἢ. Recte vertitur *nihil plane, prorsus.* Vid. Hoogev. ad Viger. de Idiotism. p. 439. Saepius confunditur cum οὐδὲν ἀλλ' ἢ, hoc est ἀλλὰ ἢ, *praeterquam*, quod monuit iam idem Hoogev. de Partic. L. Gr. p. 4. et fusius p. 32. Cf. etiam Matthiae Gramm. Gr. p. 903. Manifestius apparet ἄλλο apud Demosthenem c. Macartat. p. 1066, 12. οὐκ ἂν ἔχοι — ἄλλ' οὐδ' ὁτιοῦν ἀποκρίνασθαι ὁ παῖς, ἢ ὅτι —. ubi Reiskius male habet ἀλλ'. et c. Phaenipp. p. 1047. v. ult. οὐδὲν ἄλλο κατασκευάζεις ἢ —. Inverso ordine habet Thucydides III. 14. ἄλλο οὐδὲν ἢ ἐκ γῆς ἐναυμάχουν. Hoc item saepius occurrit, sequente πλήν. Exempla attulit Matthiae l. c., quibus adde Isocratem Panathen. p. 437. οὐδὲν ἄλλο πράττοντας [Lacedaemonios] οὐδὲ βουλευομένους, πλὴν ὅπως μάλιστα μὲν ἁπάντων ἄρξουσιν· εἰ δὲ μή, Πελοποννησίων. et sine ἄλλο ibid. p. 405. οὐδὲν ἔχων ἐγκαλεῖν, πλὴν ὅτι. Hoogeveen. de Partic. L. Gr. p. 1061. monet, οὐδὲν ἄλλο πλὴν usurpari, quum *de multitudine vel plenitudine quid negatur.* De alia formula οὐδὲν ἀλλ' ἢ cf. idem Hoogeveen. ad Viger. p. 438. Legitur ea apud Demosthenem p. Phano c. Aphobum p. 847. init. ex emendatione Reiskii: οὐδὲ τετόλμηκε διώκειν [τινὰ μαρτυρίαν] ἀλλ' ἢ ταύτην. Ita et c. Pantaen. p. 982, 1. μισεῖσθαι μέντοι τινὰς [foeneratores ac numularios] εἰκότως ἂν ὑφ' ὑμῶν, οἳ τέχνην τὸ πρᾶγμα πεποιημένοι μήτε συγγνώμης μήτ' ἄλλου μηδενὸς εἰσὶν ἀλλ' ἢ τοῦ πλείονος. quorum verborum posteriorem partem recte interpretatus est Reiskius ad h. l. et in Ind. v. εἶναι: *qui neque veniam [misericordiam] neque quicquam aliud curant praeterquam quaestum;* subaudito δοῦλοι vel ἐπιτηδευταί. cum quo loco quoad sensum convenit alius c. Macart. p. 1073, 18. ἐνδεικνύμενοι, ὅτι οὐδενὸς αὐτοῖς μέλει πλὴν τοῦ πλεονεκτεῖν. Sine negatione occurrit interrogandi significatione. Hesychius: » Ἄλλο τι. ἐν ἐρωτήσει Ἀττικοί. Atque est etiam ita, ubi legas ἄλλο τι ἤ; nonne? Cf. Matthiae

l. c. p. 675. Vigerus p. 152., qui tamen male vertisse videtur locum Herodoti II. 14. ἄλλο τι ἢ οἱ ταῦτα οἰκέοντες Αἰγυπτίων πεινήσουσι; *numquid Aegyptii — fame laboraturi sunt?* Verte: *nonne Aegyptii — fame laboraturi sunt?* Alia est significatio, si scribatur τί ἄλλο ἤ. Thucydides V. 98. τί ἄλλο ἢ τοὺς ὑπάρχοντας ἐχθροὺς μεγαλύνετε. AMERSFOORDT. Nostro loco similibusque nihil quidquam interest, ἄλλ' scribas an ἀλλ'. Sed aliorum locorum eorumque non paucorum ea est natura, ut aversentur ἄλλ', solum admittant ἀλλ'. Orthographiae igitur constantia poscit, ut posteriorem rationem ubique sequamur. Scilicet linguae usus cum profectus esset ab ἄλλ' ἤ, mox ab etymo ita deflexit, ut immemor originis solam formulam ἀλλ' ἢ agnosceret. SCHAEFER.

P. 181. v. 13. ῥαψῳδήσουσιν] *eandem cantilenam subinde cantabunt.* ἀπὸ τοῦ ῥάπτειν τὰς ᾠδάς, vel ἀπὸ τῆς ῥάβδου. Sophocles ῥαψῳδὸν κύνα Sphingem vocat. WOLF. Vertit Reiskius in Ind. *incassum garrire.* Loco autem, quem illuc retulit, c. Aristog. I. p. 770, 14. additur μάτην, quod notandum videtur. AMERSFOORDT.

P. 181. v. 13. οἱ πρέσβεις] S. οἱ ἡμέτεροι, *nostri legati.* WOLF.

P. 181. v. 15. ἃ νῦν οἰόμεθ'] *quae nunc opinamur,* scil. esse facienda: id est, si tum, cum necesse erit, instructi erimus ad id bellum, quod modo nobis ipsi fingimus, propulsandum. WOLF.

P. 181. v. 15. ἡμεῖς] Vulg. ὑμεῖς. ἡμεῖς Aug. primus, Bavaricus, P. Manutius. Vulg. οἰόμεθα, ὑμεῖς πράττητε, praetuli, partim de meo sensu, οἰόμεθ' ἡμεῖς (in prima persona), πράττηται (in passivo). *haec ubi fiant* vel *eveniant, quae nunc suspicamur.* Posterius hoc, passivum, iudicium meum, prius, ἡμεῖς, codices administrabant. REISK. Sic recte dedit Reiskius. Vertendum: *si ea, quae nos putamus instare,* [bellum puta cum Persis,] *revera fiant, tum* cael. AMERSFOORDT.

P. 181. v. 16. οὐδεὶς δήπου τῶν ἁπάντων κ. τ. λ.] Citat h. l. Dionysius Halic. p. 162. REISK. T. VI. p. 946. R. SCHAEFER.

P. 181. v. 16. ἁπάντων] πάντων Bekker. SCHAEFER.

P. 181. v. 16. τηλικοῦτον — ὅστις —] V. Melet. Crit. p. 71. SCHAEFER.

P. 181. v. 17. φρονήσει] φρονεῖ Bekker. SCHAEFER.

P. 181. v. 17. ὑμῖν] γρ. ὑμῶν Paris. secundus. Aug. primus verba transponit sic, ὁρῶν χιλίους ὑμῖν ἱππέας, et omittit μέν. REISK. F. ὁρῶν χιλίους ὑμῶν ἱππέας. In vulgata et ὑμῖν habet quod displiceat; nec particula suo loco posita est; requiras enim verba sic structa: ἱππέας μὲν χιλίους. SCHAEFER.

P. 181. v. 17. ἱππέας] Post ἱππέας aut recte hac in regione deesse videtur ὑπάρχοντας. REISK. V. not. ad ὑμῖν v. 17. SCHAEF.

P. 181. v. 17. ὁπλίτας δὲ ὅσους ἂν ἐθέλῃ τις] Vulg. ὁπλίτας

δὲ ὅσους ἂν θέλῃ τις. ὁπλίτας δὲ οὓς ἂν ἐθέλητε Paris. primus. ὁπλίτας οὓς ἂν ἐθέλῃ τις Aug. primus (sine δὲ). REISK.

P. 181. v. 18. τριακοσίας] Post h. v. addi vult ὑπαρχούσας Wolfius in farragine. In ipsa editione sua ὑπάρχειν infersit, quod Sylburgius improbat factum, tametsi ipse imitatus sit in suo Dionysio, cuius scripti libri τριακοσίους dant, non probante Sylburgio. REISK. Krügerus ad Dionys. Halic. Historiograph. p. 210.: „ὑπάρχειν — potest abesse, cum facile ὄντας subaudias." V. not. ad ὑμῖν v. 17. SCHAEFER.

P. 181. v. 18. ἥξει] ἥκει Paris. primus, Aug. primus. REISK.

P. 181. v. 18. δεήσεται] Ad δεήσεται subaudi vel adde potius σωθῆναι, scil. ὑφ' ὑμῶν. *orabit, ut vos se velitis salvum et sospitem conservare.* REISK. Nihil nec subaudiendum neque addendum. Nos quoque simpliciter: *gute Worte geben wird.* Sic δεῖσθαι v. 21. et δεομένους v. 23. SCHAEFER.

P. 181. v. 21. ἐκ μὲν τοῦ καλεῖν — ἀφαμαρτεῖν] ἐκ μὲν τοῦ καλεῖν, s. συμβήσεται ἢ περιέσται, τὸ δεῖσθαι, τὸ ἀφαμαρτεῖν. WOLF. Immo haec quoque cohaerent cum verbo ἐστὶν, quod finit periodum. Monuit etiam Krügerus ad Dionys. Halic. Historiograph. p. 210. SCHAEFER.

P. 181. v. 21. τὸ δεῖσθαι] Subaudi ὑμᾶς τῶν Ἑλλήνων. *vobis ope Graecorum opus esse eamque vos implorare.* REISK. Posterior *implorandi* notio hic unice vera est, et ipse tenet Reiskius ad v. 23. *rogantes a vobis protegi.* — ἐκ μὲν τοῦ καλεῖν ἤδη τὸ δεῖσθαι, κἂν μὴ τύχητε, ἀφαμαρτεῖν. *si Graecorum opem imploratis, nascitur exinde vobis, ut ab aliis auxilium petatis; quod si frustra imploraveritis, accidit vobis, ut hac petitione decidatis frustraque rogetis.* Similis prorsus consilii auctor fuit postea Atheniensibus Demosthenes, uti legatos ad Thebanos mitterent, qui eos contra Philippum suscitarent, Orat. p. Cor. p. 287, 24. μὴ δεῖσθε Θηβαίων μηδέν· αἰσχρὸς γὰρ ὁ καιρός· ἀλλ' ἐπαγγέλλεσθε βοηθήσειν, ἐὰν κελεύωσιν· — ἵν' ἐὰν μὲν δέξωνται ταῦτα καὶ πεισθῶσιν ἡμῖν, καὶ ἃ βουλόμεθα ὦμεν διῳκημένοι, καὶ μετὰ προσχήματος ἀξίου τῆς πόλεως ταῦτα πράξωμεν, ἐὰν δ' ἄρα μὴ συμβῇ κατατυχεῖν, ἐκεῖνοι μὲν ἑαυτοῖς ἐγκαλῶσιν, ἄν τι νῦν ἐξαμάρτωσιν, ἡμῖν δὲ μηδὲν αἰσχρὸν μηδὲ ταπεινὸν ᾖ πεπραγμένον κ. τ. λ. Neque aliter Phil. III. p. 129, 5. ταῦτα δὴ πάντα αὐτοὶ παρασκευασάμενοι καὶ ποιήσαντες τοῖς Ἕλλησι φανερὰ τοὺς ἄλλους ἤδη παρακαλῶμεν. AMERSFOORDT. De v. δεῖσθαι v. not. ad δεήσεται v. 18. SCHAEFER.

P. 181. v. 21. ἀφαμαρτεῖν] ἐφαμαρτεῖν Dionysius vitiose. REISK. ἐφαμαρτεῖν qui potuerit probari Krügero l. c., non perspicio. SCHAEFER.

P. 181. v. 22. ἐκ δὲ τοῦ μετὰ τοῦ κ. τ. λ.] ἐκ τοῦ ἐπισχεῖν μετὰ τοῦ etc. coniunge. WOLF. Pervellem Krügerus in not. ad h. l. abstinuisset Thucydideo II. 43., ubi unice probandum ἐν τῷ, quod etiam Bekkerus nuper dedit. SCHAEFER.

P. 181. v. 22. μετὰ τοῦ] μετὰ τὸ P. Manutius, unde repetiit appendix Francofurtana. ἐκ δὲ τοῦ ταῦτα παρασκευάσασθαι emendator Lessingianus. REISK.

P. 181. v. 22. παρασκευάσασθαι] παρεσκευάσθαι Paris. primus, Aug. primus. REISK. Sic Bekker. SCHAEFER.

P. 181. v. 22. ὑμέτερα] ἡμέτερα Aug. primus. REISK.

P. 181. v. 22. ἐπισχεῖν] ἐπιτυχεῖν Weimaranus: quae videtur non lectio codicis, sed viri docti nescio cuius esse coniectura, non aliena illa quidem hoc loco, non tamen valde necessaria neque vulgata lectione quicquam melior. REISK. Amersfoordtius elegantem dicit coniecturam neque tamen huic loco necessariam. Miror Reiskii, multo magis etiam miror Amersfoordtii iudicium. ἐπισχεῖν enim tam recte habet, tam unice convenit loco, ut alterum illud sit longe ineptissimum. ἐπισχεῖν, *quiescere*, *nihil amplius satagere*, *sed* καραδοκεῖν τὸ μέλλον. SCHAEFER.

P. 181. v. 23. δεομένους σώζειν — ἥξοντάς ἐστιν] duo haec adipiscemini, ut et sospitatores atque vindices fiatis eorum, qui tum ad tutelam vestram perfugient rogantes a vobis protegi et conservari, et ut certi sitis, hoc eventurum esse, ut Graeci omnes, ultro, ipsismet auctoribus atque impulsoribus, ad vos confluant vobisque adiungi studeant. REISK.

P. 181. v. 23. δεομένους] V. not. ad δεήσεται v. 18. SCHAEF.

P. 181. v. 23. πάντας ἥξοντάς] ὅτι ἥξουσι πάντες. Sic mox ὡς ἕκαστον ἑκόντα ποιήσοντα, ὅτι ἕκαστος ποιήσει, vel ὡς ἑκάστου ποιήσοντος. et τὸν δὲ πλησίον πράξοντα, ἀντὶ τοῦ, πράξοντος. Possit etiam legi οὕτω διακεῖσθαι τὰς γνώμας ὑμᾶς vel τὰς γνώμας ὡς ἕκαστον ὑμῶν. WOLF.

P. 181. v. 25. τά] Abest a Bavarico. REISK. Omisit Bekker. SCHAEFER.

P. 181. v. 26. οὐδὲ μάταιον ἔχοντα μῆκος] Pro ἔχοντα μῆκος nostrum ἔχοντα μήκοθεν habuit. OBSOP. οὐδ' ἔχοντα μάταιον μῆκος Aug. primus. Pro μῆκος dedit Obsopoei codex μηκόθεν, si recte atque fideliter manum eius operae Basileenses reddiderunt. REISK. οὐδ' ἔχοντα μάταιον μῆκος Bekker. SCHAEFER.

P. 181. v. 27. εὑρεῖν] Non satis placet. Num εὐρύνειν, *dilatare*, *diducere?* an ἀρεῖν (in futuro 2. verbi αἴρειν, *tollere*)? Sed mallem potius συνείρειν, *conserere*. REISK. Non opus videtur huiusmodi emendatione. Explicari potest: *conatus sum invenire rationem explicandi vobis meam mentem*, *quae neque audaciae speciem prae se ferret*, *neque vobis longior adeoque ingrata auditu videretur*. Sic optime conveniet εὑρεῖν cum seqq. πολλὰ πράγματα ἔσχον σκοπῶν. Reiskium in errorem duxisse videtur, quod λόγον verteret *hanc quam vobis fero legem*, *hunc quem vobis habeo sermonem*. AMERSFOORDT. Reiskius in Ind. Graecit. p. 259. vulgatam non solicitans recte vertit *comminisci*, *meditando extundere*, citatque p. 292, 8. et 494, 26., ubi eadem est locutio. SCHAEFER.

P. 181. v. 27. τὴν μέντοι παρασκευὴν — σκοπῶν] Ordo hic est: πολλὰ πράγματα ἔσχον σκοπῶν τὴν παρασκευήν, ὅπως —. *multum occupatus fui considerando, quomodo, quantum fieri posset, optime et celerrime belli fieret apparatus.* Sic saepe Graeci pro σκοπῶν, ὅπως ἡ παρασκευή —, quod multi pridem docuerunt. AMERSFOORDT.

P. 181. v. 27. ὡς] Abest a Paris. secundo et quinto, Aug. secundo et Bavarico. REISK.

P. 182. v. 1. οἴομαι] Sic Reiskius fere ubique dedit pro οἶμαι. De permutatione horum vocabulorum v. C. D. Beckius ad Demosthen. Or. de Pace p. 46. 53. et ipse Reiskius praefat. ad Demosth. Vol. I. p. XCVIII. extr. [LXXXV.]. AMERSFOORDT. οἶμαι Bekker. SCHAEFER.

P. 182. v. 1. αὐτήν] Pro αὐτοὺς nostrum αὐτὴν in foeminino genere legit. OBSOP. Vulg. αὐτούς. αὐτὴν Weimaranus, P. Manut., quod praetuli. REISK.

P. 182. v. 1. ψηφίσασθαι] γρ. ψηφίζεσθαι Paris. secundus, Aldus, Feliciana. Utrumque dat Bavaricus, vulgatam appendix Francofurtana, Aldina Taylori. REISK. Alii Codd. ψηφίζεσθαι, quod praeferendum videtur. Aoristo hic quidem locus idoneus esse non videtur. Cf. Matthiae Gr. Gr. p. 691. §. 497. et p. 698. §. 501. AMERSFOORDT. Immo aoristo hic locus maxime idoneus est: nec Matthiae disputationem Amersfoordtius videtur satis diligenter legisse. SCHAEFER.

P. 182. v. 2. ἔστι τοίνυν πρῶτον μὲν — οὐδὲν πώποτε ὑμῖν ἐγένετο] Locum hunc citat Dionysius Halic. T. II. p. 160. ut et paulo superiorem p. 181, 16. REISK. T. VI. p. 947. R. SCHAEFER.

P. 182. v. 3. ὑμᾶς] Vulg. ὑμῶν. ὑμᾶς Paris. primus, Aug. primus, Aldina Taylori, Dionysius, quod praetuli. REISK.

P. 182. v. 4. ὁρᾶτε γὰρ — ὑμῖν ἐγένετο] Similia legas in Xenophontis Cyrop. II. 3 3., quem Demosthenes h. l. secutus videtur Bakio ad Cleomed. p. 425. Non assentior. Talia enim imitabantur umbratici homines temporum citeriorum cadentisque Graecitatis, servum pecus imitatorum, non veteres illi heroes rerum hominumque usu exercitati: ut qui in huiusmodi locis agnoscunt vestigia imitationis, dum ostentant doctrinam, capitalibus ingeniis magnam facere iniuriam videantur. SCHAEFER.

P. 182. v. 5. ὅσα — ἠβουλήθητε] Vulg. ὅσα — ἐβουλήθητε. ὅσα μὲν ἅπαντες πώποτ' ἠβουλήθητε Aug. primus sine ὑμεῖς, quod etiam a Paris. primo et secundo, item a Bavarico abest et a Dionysio. ἠβουλήθητε etiam Aldina Taylori dat. REISK.

P. 182. v. 6. τὸ] Abest a Paris. primo et Aug. primo. REISK.

P. 182. v. 6. ἑαυτῷ] αὐτῷ Paris. primus. REISK.

P. 182. v. 8. πρὸς] εἰς Dionysius. REISK. Etiam Codd. Bekk. Nec displicet: quanquam vulgatam tuetur locus p. 120, 7. SCHAEF.

P. 182. v. 8. αὐτὸς] αὐτοὺς P. Manutius. REISK.

P. 182. v. 10. πράξοντα] πράξαντα Paris. primus, appendix Francofurtana, Aldus, Felicianus. Sed corrector Weimaranus et Tayloranus vulgatam restituit. τὰ δέοντα πράξοντα Dionysius. REISK. τὰ δέοντα puto a Dionysio additum: simplex enim πράξοντα melius respondet simplici ποιήσων. Saepius autem ποιεῖν et πράττειν ut synonyma ponuntur, quo varietur oratio. Sic p. 114, 20. καίτοι ταῦτα πράττων τί ἐποίει; p. 115, 5. καὶ πάνθ' ὅσα πράττει μετὰ τῆς δυνάμεως ποιοῦντα. Quid quod ambo iunguntur, non tanquam diversae verba significationis, sed ut oratoriâ abundantiâ aures impleant? Sic p. 245, 27. τί προσῆκον ἦν ἑλέσθαι πράττειν καὶ ποιεῖν τὴν πόλιν. quem locum, Boissonado monente, videtur respexisse Tiberius p. 53., ubi quae de talibus pleonasmis et a Technico et a Boissonado traduntur, compone cum nota ad p. 99, 8. SCHAEFER.

P. 182. v. 11. παρωξυμμένων] Vulg. παροξυνομένων. παρωξυμμένων Paris. primus, Aug. primus (duplici μ, non simplici, quod Simon Fabricius exhibuit,) appendix Francofurtana, Aldina Taylori. REISK. Absolute, ut hic, legitur apud Demosthenem c. Euerg. et Mnesib. p. 1124, 27. ἢ παροξυνόμενον ὑπὸ ἡδονῆς, *exacerbatum propter aliquid*, *quod nostrum uterque amat*. Alibi invenitur cum πρός. Isocrates Archid. p. 237. παροξυνθῆναι πρὸς τὸν πόλεμον. Aeschines c. Timarch. p. 35. med. παρωξυμμένος δὲ πρὸς τὸ πρᾶγμα. et cum ἐπί. Isocrates ad Philipp. p. 141. οὗτοι μὲν γὰρ παρώξυνον ἐπὶ τὸν πόλεμον. item omisso πρὸς vel ἐπί. Isocrates ad Philipp. p. 175. τίς οὐκ ἂν — παροξυνθείη πολεμεῖν πρὸς αὐτόν. ad Demon. p. 16. οὕτω δ' ἂν μάλιστα βουλεύεσθαι παροξυνθείης. Panathen. p. 415. πολλῶν παροξυνόντων γράφειν. Thucydides I. 67. τοὺς ἄλλους ἐάσαντες πρῶτον παροξύνειν τοὺς Λακεδαιμονίους. Plus notat quam προτρέπειν, uti patet ex Demosthenis Serm. Amat. p. 1415, 21. ἡγούμενος τὰς τοιαύτας παρακλήσεις τοὺς μὲν ἀγνοοῦντας προτρέπειν, τοὺς δ' εἰδότας παροξύνειν. itemque plus quam ἐποτρύνειν. Thucydides I. 84. τῶν τε ξὺν ἐπαίνῳ ἐποτρυνόντων ἡμᾶς ἐπὶ τὰ δεινὰ, παρὰ τὸ δοκοῦν ἡμῖν οὐκ ἐπαιρόμεθα ἡδονῇ, καὶ ἤν τις ἄρα ξὺν κατηγορίᾳ παροξύνῃ, κ. τ. λ. AMERSFOORDT.

P. 182. v. 12. τοὺς διακοσίους καὶ χιλίους] Subaudi στρατιώτας. Negat orator, se in numero militum esse quicquam novaturum, revera se illi vetusto numero MCC capitum acquiescere, sed hoc studere et quaerere, ut ille numerus plenus sit eique nihil desit: hucusque quidem in classes connumeratos esse millenos ducentenos homines arma gesturos, quia vero illum in numerum incurrerint multi, quibus sive per sexum sive per aetatis teneritudinem sive per corporis imbecillitatem aut debilitatem (ut coecitatem, claudicationem et similia vitia) sive per fortunarum exiguitatem sive ob absentiam ab urbe sive aliis de causis sonticis

negatum esset arma gerere, eo factum esse, ut numerus ille nunquam plenus esset, sed ut vix septingenti aut octingenti essent. Quo itaque numerus ille MCC semper certissime plenus esset, auctorem se fert orator, ut verbotenus in classem quamque bina millia capitum connumerentur: nam si ab his MM deinceps deducantur omnes illi, quibus causae legitimae veniam militiae dent, tamen certo certius, illis deductis, reliquos manere MCC aut plures etiam. REISK. Quo luculentius totius legis ambitus pateret, quam tulit Demosthenes, lubuit hic primum eam universam Latinis verbis exsequi, quo peracto ad singulorum interpretationem accedemus, multa tamen ad partem huius Disputationis alteram, qua tota symmoriarum ratio apud Athenienses explicabitur, dilaturi. I. Numerus symmoritarum, quia identidem imminutus erat, neque adeo hoc tempore plenus exstabat, assumendo alios ex ditissimis civium redintegrari debebat. Quod quidem hac ratione bene perfectum iri existimandum est, si 800 cives symmoritarum numero adscribantur. Veri enim simile est fore, si ex universo symmoritarum numero (qui, si 800 illi additi essent antiquioribus 1200, qui adesse dicebantur, nec tamen universi praesto erant, efficerent duo millia,) si igitur ex universo illo numero omnes isti exemti fuerint, quibus legum auctoritas illud concesserit vel propter orbitatem, vel quod coloniarum sunt participes, vel quod in unum collatis bonis utuntur, ut numerum 1200 symmoritarum non excessuri sint. p. 182. v. 12—18. Hic igitur universus 1200 symmoritarum numerus ex veteri more per 20 symmorias distribuendus est, quarum quaeque ex 60 λειτουργοῦσι sit composita. Sed singularum symmoriarum iterum quinque debent esse partes, ex duodenis viris ita compositae, ut quibusque ditissimis eorum pauperrimi quique addantur, qua ratione ubique iustam proportionem constare necesse erit. p. 182. v. 18 — 23. Et his quidem symmoritarum divisio absolvitur, quae cur ita facta sit, ex sequentibus patebit. II. Sequitur modus, secundum quem triremes aedificari oportet. Classis, quae maxima a symmoritis praeberi debet, est 300 navium. Neque tamen opus est, ut hic universus numerus exhibeatur, si minor eius usus adfuturus est. Igitur pro varia reip. conditione vel maior vel minor numerus earum instruatur, isque sit vel centenarius, vel huiusmodi classis duplum vel triplum. — Verum et alia instituatur 300 illarum navium divisio, ex qua cuique symmoriarum numerus triremium a se aedificandarum indicetur. Secundum numerum 20 symmoriarum item 20 partes universae classis constituantur, omnes pari numero 15 navium compositae. Et quia quaeque symmoria 5 sectionibus divisa sit, quarum ex 12 viris constent singulae, ita etiam illae singulis symmoriis iniunctae 15 naves eadem ratione dividantur, ut fiant 5 partes, singulae naves 3 habentes. Illae autem 3 naves a quibusque symmoriarum sectionibus minoribus hoc ordine civitati praebendae sunt,

ut una navis perpetuo parata sit reip.: sin maius accesserit periculum, duae: in summa autem patriae necessitate trium navium numerus plenus esse debeat. Quo facto, singulae symmoriae, collatis singulis, quas minores earum sectiones aedificarunt, triremibus, 5 naves dabunt ad centenarium navium numerum implendum; 10 autem, si 200 navibus opus est; 15 vero, si 300. p. 182. v. 25. ad p. 183. v. 4.

Symmoritae 1200	naves aedificant	vel 300,	vel 200,	vel 100.
— 60	—	— 15,	— 10,	— 5.
— 12	—	— 3,	— 2,	— 1.

III. Sed quia tantae classi fabricandae maiores sumtus ab symmoritis fieri necesse erat, quam quidem continue possent ferre, cavendum erat, ut ex aerario illis magna pecuniae summa suppeditaretur, cuius distribuendae rationem hic habes. Universus census regionis Atticae indicatur esse 6000 talentorum: hic igitur dividendus est ita, ut exinde fiant 100 partes inter se pares, singulae 60 talentorum, qui numerus partium centenarius conveniet cum 100 illis sectionibus minoribus symmoriarum, quarum unaquaeque 12 viris composita est. — Singulis iam symmoriis totis ex hac 6000 talentorum summa portio tribuatur aequa 300 talentorum (1): haec autem 300 talenta cuiusque symmoriae participes ita inter se dirimant, ut minor quaeque sectio 12 virorum accipiat 60 talenta. p. 183. v. 5 — 11. Qua ratione

universi symmoritae 1200	accipient	6000	talenta
— 60	—	300	—
— 12	—	60	—

Iam vero monendum est, quomodo haec 6000 talenta, ea, quae dicta est, facta distributione, sufficiant ad sumtus compensandos, qui a symmoritis in triremes fieri debent. Quum non amplius 60 talenta cuique symmoriarum minori sectioni publice praeberi possint, ut exinde omnem compensationem quaerant necesse est. Neque tamen ita committet civitas, ut in minori navium necessitate ei talenta 60 non integra reddat. Immo vero, si 100 tantum navibus opus sit, ut duodeni symmoritae praebeant unam, possunt omnia 60 talenta ad unius navis aedificationem impendi. Sin 200 triremibus indigeat resp., totidem 60 talenta duplo horum sumtuum sufficiant, et pro 12 symmoritis unam navem prae-

(1) Haec ita intelligantur, non ut ipsa illa 6000 talenta symmoritis distribuenda essent, verum illi tantum reditus, qui quotannis ex illo censu 6000 talentorum in publicum referebantur. Ex parte convenit cum eo, quod nos dicimus *den inkomst der Directe Belastingen*: melius etiam reddetur *de Grondlasten*, quod infra probabimus ad p. 183, 5. In hac tamen legis versione perspicuitatis gratia caput ipsum pecuniarum, ipsum auctorem secuti, perpetuo repetemus, non annuum vectigal, quod propter illud a dominis praediorum esset solvendum. AMERSF.

bentibus seni quique idem officium praestent. Quodsi tandem 300 adesse oporteat naves, idem munus navis unius aedificandae obire debebunt quatuor viri, neque tamen universa 60 virorum symmoria plus quam 300 talenta, h. e. quaeque minor symmoriarum sectio 12 virorum plus quam 60 talenta accipiet. p. 188. v. 11 — 17. Ex hoc igitur computo ratio aedificandae classis et distribuendae pecuniae haec erit. Symmoritae 1200 accipiunt 6000 talenta, proque iis aedificant naves vel 100 vel 200 vel 300. Symmoritae 60 accipiunt 300 talenta, proque iis aedificant naves vel 5 vel 10 vel 15. Symmoritae 12 accipiunt 60 talenta, proque iis aedificant naves vel 1 vel 2 vel 3. Ilis itaque cautum est, ut reip. iustus semper symmoritarum numerus praesto sit eorumque rite distributorum; itemque ut ei paretur facultas idoneae classis parandae vel 100, vel 200, vel 300 navium, prout vel maiori vel minori earundem numero opus futurum sit; iacturam autem pecuniarum a ditioribus ideo faciendam eadem lex publice, quantum poterat, compenset. — Restant autem alia, quorum recensio iam sequitur. Eadem ratio, qua navium aedificandarum partitio inter symmorias facta est, in comparatione instrumentorum navalium obtineat. Universa illorum copia secundum 20 symmoriarum numerum per 20 partes distribuatur, quae sua pars vicesima aeque divisa ut rite paretur, quaeque symmoria minoribus suis 5 sectionibus mandet, ne in reip. necessitate, si navis praesto sit, eadem instrumentorum navalium penuria prematur. p. 183. v. 17 — 25. Neque vero omittendus est ordo, qui in navalibus servari debet. Itaque praetores [τοὺς στρατηγοὺς] oportet in navalibus loca decem separata habere pro numero tribuum, quae loca singula contineant 30 navium domos [νεωσοίκους]: quo facto unum navale [νεώριον] 30 navium capax conveniet numero triremium, quem duae symmoriae in summa reip. necessitate praestare debebunt. Illae autem symmoriae ita sunt copulandae, ut semper binae ex eadem tribu [φυλῇ] in eodem sint navali. Tandem ex singulis tribubus unus trierarcha eius navalis curam habeat, cuius ipse sit particeps. p. 184. v. 1 — 9. Tribus 10 sive 20 symmoriae tenent 10 navalia, quae continent 300 triremes. Tribus 1 sive 2 symmoriae tenent 1 navale, quod continet 30 triremes. Ultimo loco navalia distinguantur secundum τὰς τριττῦς, quae tertiam partem tribus, φυλῆς, continebant: ut, quum singula navalia tribubus singulis destinata 30 tenere possint naves, τριττὺς quaeque tertiam earum partem, h. e. locum 10 navibus capiendis idoneum, occupet. Ex hac enim divisione, si opus erit, statim apparebit locus, ubi quaeque φυλὴ suas construat triremes, deinde ubi quaeque τριττὺς, tum quis sit trierarcha cuique navali praepositus, tandem quot quaeque τριττὺς naves habeat paratas. p. 184. v. 3 — 16. Atque his continetur lex, quae quidem, si simplici ratione eius interpretatio suscipiatur, non tantis premi

videtur difficultatibus, quantis eam refertam esse nonnulli clamarunt. Universae autem, quam dedimus, explicationi plerumque consentit Scholiastes, in paucis tamen dissentiens. Wolfius etiam ad p. 183, 8. recte hunc locum exhibuit. Errorem tamen eius in IV. animadvertit iam Reiskius ad v. 28. Male item se habet VI., ubi tamen numerus 9 in his verbis, *trierarchos* 9, typothetae errore positus esse videtur pro 6. AMERSFOORDT. Errorem Reiskii subaudientis στρατιώτας castigavit Amersfoordtius in nota proxime sequente. Non cogitandum hoc loco de militia obeunda, sed de classe instruenda. Ceterum de tota hac re v. Boeckhius Oecon. Polit. Athen. T. II. p. 105. ss. SCHAEFER.

P. 182. v. 12. τοὺς διακοσίους — φημι χρῆναι] Hinc apparet, complures illi numero 1200 defuisse, aliis ad egestatem redactis, aliis alio atque alio casu ab eo coetu avulsis. Itaque, diminuto numero, reliqui graviora onera sustinebant maioresque sumtus facere cogebantur: quos sublevare studet Demosthenes. WOLF. Probanda est explicatio Wolfii censentis, numerum 1200 symmoritarum, variis causis imminutum, hac Demosthenis lege denuo fuisse impletum, novis coactis symmoritis. Haec quidem melius se habent, quam quae dat Reiskius haec omnia non de symmoritis sed de στρατιώταις explicans. Quae si vera sint, haud video, quid faciendum sit sequentibus v. 18. ἐκ τοίνυν τούτων οἴομαι δεῖν ποιῆσαι συμμορίας εἴκοσιν, ὥσπερ νῦν εἰσίν, ἑξήκοντα σώματ' ἔχουσαν ἑκάστην. Sed, ut dicam, quod sentio, (etsi dico verecunde; pudet enim me, parum exercitatum iuvenem, virum reprehendere et doctrinae laude insignem, et multis nominibus de omni literarum genere egregie meritum;) in huius legis interpretatione saepius festinantia Reiskium impedivisse videtur, quo minus verae explicationis indagationem multum curaret. AMERSFOORDT.

P. 182. v. 12. φημι χρῆναι] Solennis Oratoribus formula, quum legis mox a se ferendae faciunt mentionem. Vertitur: *oportere existimo, aequum censeo.* Ita Phil. III. p. 112, 12. εἰ μὲν — φημὶ ἔγωγε ἄγειν ἡμᾶς δεῖν [εἰρήνην]. Sic et infra de Symmor. p. 184, 1. φημὶ τοὺς στρατηγοὺς δεῖν διανεῖμαι τόπους δέκα. Olynth. II. p. 21, 9. φημὶ δὴ δεῖν ὑμᾶς ἅμα τοῖς μὲν Ὀλυνθίοις βοηθεῖν. De Corona Trierarch. p. 1228, 7. διὸ φημὶ δεῖν αὐτὸς στεφανοῦσθαι. Olynth. I. p. 14, 5. est eodem sensu: φημὶ δὴ διχῇ βοηθητέον εἶναι. et apud Isocratem de Pace p. 281. φημὶ δὴ οὖν χρῆναι ποιεῖσθαι τὴν εἰρήνην. Ita etiam occurrit οἴομαι, uti infra p. 181, 29. οἴομαι δὴ δεῖν — ὑμᾶς — ψηφίσασθαι. et similiter mox p. 182, 18. et κελεύω ibid. v. 21. et p. 183, 4. uti et apud Thucydidem I. 82. αὐτοὺς κελεύω ἐᾶν βλάπτειν. Atque horum nonnulla tamen sunt eiusmodi, ut potius consilii quam disertae legis videantur esse praeparatio. Caeterum minus valent haec omnia, quam γράφειν,

quo ipsa legis rogatio indicatur. Olynth. I. p. 14, 24. σὺ γράφεις ταῦτ' εἶναι στρατιωτικά; μὰ Δἰ' οὐκ ἔγωγε. quae tamen ut fiant eodem loco indicat maxime se optare. In ipso autem scriptae legis capite utebantur verbo εἰπεῖν. Vid. ex innumeris exemplis illud, quod est Orat. pro Cor. p. 288, 28. Δημοσθένης Δημοσθένους Παιανιεὺς εἶπεν: cui phephismati post victoriam ad Chaeroneam illudens rex Philippus vocabulum adiecit, ut inde fieret versiculus (Plutarch. V. Demosthen.): Δημοσθένης Δημοσθένους Παιανιεὺς τάδ' εἶπεν. Caeterum notionem *existimandi, iudicandi, censendi* in verbo φημὶ insuper probant loca Demosthen. de Symmor. p. 185, 15. χρήματα μὲν δὴ φημὶ εἶναι τότε. et c. Theocrin. p. 1323, 23. φημὶ δὴ — Θεοκρίνην ἔνοχον εἶναι κ. τ. λ. AMERSFOORDT.

P. 182. v. 13. ὀκτακοσίους] Abest ab Aug. secundo. REISK.

P. 182. v. 15. ἀποδείξητε τὸ πλῆθος] *plenum exhibeatis*, ut nihil desit. Verbum hoc illustravit Wyttenbachius ad Selecta Histor. p. 439. AMERSFOORDT.

P. 182. v. 15. τῶν ἐπικλήρων — ἀφαιρεθέντων] V. Boeckhius Oecon. Polit. Athen. T. II. p. 83. s., cuius interpretationem ad τῶν ὀρφανικῶν — τῶν κοινωνικῶν subaudientis χρημάτων vereor ut tenor loci admittat, quem facile apparet de σώμασι, non de χρήμασιν, agere. Malim igitur vulgatum olim ὀρφανῶν restituere: quoque melius sequentes genitivi respondeant antecedentibus, suspicor κληρουχικῶν et κοινωνικῶν mutanda in κληρούχων et κοινωνῶν. Conf. not. ad Gregor. Corinth. p. 110. Non nego Lexicographos suis in libris habuisse κληρουχικῶν et κοινωνικῶν: videtur enim vitium esse pervetus: sed vide mihi, quantopere haec scriptura illos turbaverit; cum enim κληρουχικῶν de χρήμασιν interpretarentur, rursus κοινωνικῶν de σώμασιν intellexerunt. SCHAEFER.

P. 182. v. 15. τῶν ἐπικλήρων] Puella orba haereditatem consequitur, sed non ex sese genus propagat. De hac Suidas, ἐπίκληρον, inquit, puellam pupillam, parentibus et fratribus orbam, in cuius potestate opes sunt, vocant etc. ἐπίκληροι etiam vocantur, sive binae, sive plures fuerint. WOLF. Scilic. σωμάτων (non παρθένων), quia ad insequentia adiectiva omnia subaudiri debet σωμάτων. Sed nescio an tum satius sit etiam hoc nomen reliquis accommodare, h. e. ἐπικληρικῶν legere. Pari modo ὀρφανικῶν praetuli vulgatae ὀρφανῶν. Celebris in scholis Grammaticorum hic locus est. Citant eum Harpocrat. in κληροῦχοι et κοινωνικά (v. Vales. p. 111. ed. Gronov.) et Pollux 8, 134. et 136. in κοινωνικὰ χρήματα et κληρουχικὰ χρήματα. Cur virgines nubiles cum patrimoniis relictae, cur orbi nondum puberes facti, cur cives extra urbem in coloniis agentes fungi in urbe muniis militaribus et arma gerere corporibus suis nequeant, interprete non eget, per se planum est. At cur exemti sint σώματα κοινωνικά, non perinde paret, hoc est fratres patrimonium relictum

inter se commune habentes et communiter administrantes, haereditate nondum creta, h. e. in particulas convenientes concerpta. Causa, si satis acutum cerno, haec fuit. Pater adhuc superstes, universae rei dominus, si bellica tempora incidissent, sine recusatione militiam obisset. Iam vero duobus tribusve eandem rem familiarem tuentibus, non auctiorem factam, quam ante fuit, dubitatur, tribusne fratribus una eundum in castra sit, an uni solummodo. Aequum est utique unum militare. Tum vero uter binorum aut ecquis ternorum fratrum delegetur ad operas castrenses? Sorti, aies, permittatur. Recte ais: verumtamen res molestiis et paene dixerim iniquitate non caret. *) REISK. Wolfius: *puellae parentibus et fratribus orbae:* quibus addit Valesius ad Harpocrat. p. 112. b. edit. Blanc. *et avo paterno.* Sed Reiskius non vult subaudiri παρθένων, sed σωμάτων, ideoque legi mavult ἐπικληρικῶν et mox ὀρφανικῶν, ut conveniant cum κληρουχικῶν et κοινωνικῶν. Reiskio autem hic non videtur obtemperandum. Neque enim in prioribus illis vocabulis opus est subaudito σωμάτων, ut quibus singulares indicantur homines, nulla societatis necessitudinisve copula inter se innecti: contrarium vero obtinet in posterioribus, quibus recte σωμάτων addi possit. Harpocration, quocum, ut in plerisque, convenit Etymol. M. v. ἐπίδικος κ. τ. λ., habet: ἐπίκληρος μέν ἐστιν ἡ ἐπὶ παντὶ τῷ κλήρῳ ὀρφανὴ καταλελειμμένη, μὴ ὄντος αὐτῇ ἀδελφοῦ. ἡ δὲ αὐτὴ καὶ ἐπικληρῖτις. ubi v. notas. AMERSFOORDT.

P. 182. v. 16. ὀρφανικῶν] ὀρφανῶν. Hos igitur, qui hic recensentur, immunes fuisse apparet. WOLF. Vulg. ὀρφανῶν. ὀρφανικῶν Paris. primus, Aug. primus, Aldina Taylori. REISK. Restituendum eadem de caussa, quam supra diximus, vetus ὀρφανῶν. Sunt liberi parentibus orbi, qui ad pubertatem nondum accesserunt. Nec mirum est, hos e numero symmoritarum exceptos esse lege Demosthenis, cui etiam ante oculos versabantur suorum tutorum iniuriae. Verum de his, uti et aliarum huius legis partium caussa et ratione, uberius agemus in peculiari Dissertatione de universo hoc symmoriarum apud Athenienses instituto mox edenda. AMERSFOORDT.

P. 182. v. 16. κληρουχικῶν] κληροῦχοι qui sint, vide Libanium in argumento περὶ τῶν ἐν Χεῤῥονήσῳ. Suidas, κληρουχικά, inquit, Demosthenes dicere videtur bona eorum, qui in aliam quamcunque provinciam obtinendi agri nomine mittuntur. Qui enim fieri potest, ut, qui peregre abest, triremem Athenis instruat? WOLF. V. Photius c. 125. SCHAEFER.

P. 182. v. 16. κοινωνικῶν] Suidas: κοινωνικοὺς Demosthenes vocat sive fratres, qui haereditate indivisa fruuntur, quo-

*) Frustra se torsit vir optimus somnians militiam, de qua Orator non cogitavit. V. not. ad v. 12. SCHAEFER.

rum pater munera obire publica potuit, cum eiusdem haeredes singuli triremes instruere propter fortunarum tenuitatem non possint, sive etiam eos, qui voluntariam coivere societatem vel mercimoniorum vel rei cuiuspiam alterius, quorum singuli totum communium opum censum non habebant. *κοινωνικοὶ* igitur emolumenti et detrimenti sunt participes, *Gesellschafter.* WOLF. Cur hi symmoritis exemti fuerint, docent Grammatici a Wolfio Reiskioque ad h. l. laudati. Reiskius accipit de fratribus, qui patrimonio non diviso utuntur. Neque multum repugno. Quae deinceps ibid. disputat de sortiendi iniquitate, quo ex complurium fratrum numero unus eximatur, qui *τῆς τριηραρχίας* munus obeat, nostri aevi moribus omnino conveniunt, quo huiusmodi sumtus non a paucis ditioribus, verum, uti par est, ab universa republ. feruntur. Quodsi vero pro *τριηραρχίᾳ* vel *λειτουργίᾳ* rescripseris *militiam terrestrem*, ut in his notis perpetuo errore fecit Reiskius, eiusdem ratio exiguam habet nostro tempore auctoritatem. Sed huiusmodi disceptatio, quia nihil ad Demosthenem pertinet, a nobis non instituetur. Haec tantum monemus, visum esse Demostheni recte se habere illud argumentum, quod suo Lexico adscripsit Harpocration causas afferens, cur illi vel fratres vel alii cives, qui re familiari utebantur in unum collata, trierarchatus immunes fuerint. AMERSFOORDT. V. Photius c. 129. SCHAEFER.

P. 182. v. 16. *εἴ τις ἀδύνατος*] S. *λειτουργεῖν. si quis pauperior est, quam ut reipublicae inserviat.* WOLF. Recte interpretatur Wolfius, nec cum Reiskio in nota ad v. 12. de corporis imbecillitate aut debilitate intelligendum. V. Boeckh. l. c. SCHAEF.

P. 182. v. 17. *ταῦτα*] Abest a Paris. secundo et Aug. secundo. REISK.

P. 182. v. 18. *ἐκ τοίνυν τούτων — ἔχουσαν ἑκάστην*] Citat Photius c. 405., scripturâ partim diversâ partim corruptâ. SCHAEFER.

P. 182. v. 18. *οἴομαι*] *οἶμαι* Bekker. Sic etiam Photius l. c. SCHAEFER.

P. 182. v. 18. *συμμορίας*] V. Philemon p. 141. s. Osann. et Zonaras c. 1685., coll. Etymolog. M. c. 734, 35. SCHAEFER.

P. 182. v. 20. *νῦν*] *καὶ νῦν* Paris. quintus. REISK.

P. 182. v. 20. *ἔχουσαν ἑκάστην*] *ἑκάστην ἔχουσαν* Photius l. c. SCHAEFER.

P. 182. v. 21. *διελεῖν κελεύω πέντε μέρη*] Lego *εἰς πέντε μέρη*, quanquam postea sequitur *ἅπαντα ἐκ τοῦ διαγράμματος νεῖμαι κελεύω μέρη εἴκοσι*, etsi et hic ut a librario sit omissa praepositio fieri potest: dura certe est constructio. Sic et apud Platonem legitur de Legibus: *νέμειν πάντα ἐκ γῆς γινόμενα δώδεκα μέρη.* ubi ego malim: *νέμειν πάντα τὰ ἐκ τῆς γῆς γινόμενα εἰς δώδεκα μέρη.* Incredibile est, quoties articuli et aliae minutae

particulae a librariis omittantur: id quod ostendit codicum diversorum collatio. WOLF. Wolfii coniectura legentis εἰς πέντε μέρη exemplis ab ipso allatis satis refutata videtur. AMERSFOORDT. V. Bos. Ellips. p. 683. Nec tamen in talibus locis de ellipsi praepositionis εἰς cogitandum. διελεῖν valet *dividendo facere*, διελόντα ποιῆσαι. εἴκοσι ποιῆσαι μέρη v. 27. Conf. p. 183, 6. SCHAEFER.

P. 182. v. 22. ἀνταναπληροῦντας] ut pauperrimi cuiusque inopia ditissimi copiis ita pensetur, ut fiat inter eos aequalitas, et perinde sit, ac si pauper tantundem contulisset, quantum, si caeteris aequalis foret, conferre debuisset: ac potius, ut plures pauperes tantum conferant, quantum unus ditissimus, multorum re familiari quasi in unum acervum collata; ut, si Crassus conferret decem talenta de 120 talentis, alii 120 viri, quorum singuli non ultra talentum possideant, uni Crasso aequentur decem et ipsi talentis conferendis. WOLF. Recte Wolfius. Verba Demosthenis sic sunt intelligenda, ut, si ditiores sex senique pauperiores sint in symmoriarum sectionibus, ditiores maiorem partem summae totius solvant, quae necessaria est ad navium aedificationem, pauperiores vero minorem, ita tamen, ut illis partibus collatis omnis pecunia conficiatur. Sic, si numeris expositum exemplum magis sit perspicuum, ad assem solvendum ditiores conferant dodrantem, pauperiores quadrantem, vel illi bessem, hi vero trientem. AMERSFOORDT. V. Reiskii Ind. Graecit. p. 437. 8). SCHAEFER.

P. 182. v. 23. ἀπορωτάτους] ἀπόρους Paris. primus, Aug. primus, Aldina Taylori. REISK.

P. 182. v. 23. σώματα οὕτω] σώματα ταῦτα οὕτω Paris. primus, Aug. primus, Aldina Taylori. REISK.

P. 182. v. 23. φημὶ δεῖν συντετάχθαι] συντετάχθαι φημὶ δεῖν Aug. primus, Aldina Taylori. REISK.

P. 182. v. 27. ἀποδείξαντας — ποιῆσαι μέρη] S. ὑμᾶς, ἐπειδὰν ἀποδείξητε, ἢ ἀποδεῖξαι καὶ ποιῆσαι εἴκοσι μέρη κατὰ τὴν πεντεκαιδεκαναΐαν. WOLF.

P. 182. v. 27. τὴν] Abest ab Aug. primo et secundo, Paris. secundo et Bavarico. REISK. Recte delevit Bekker. Sic sine articulo, ut oportet in talibus formulis, v. 22. κατὰ δώδεκα ἄνδρας, pro quo scribi potuerat κατὰ δωδεκανδρίαν, si usus hoc compositum tulisset. Mox p. 183, 7. καθ' ἑξήκοντα τάλαντα, i. q. καθ' ἑξηκονταταλαντίαν, quod nomen statim sequitur. SCHAEFER.

P. 182. v. 27. πεντεκαιδεκαναΐαν] Quasi dicat *quindenaviam*. Est enim compositum a πεντεκαίδεκα et ναῦς, ut Euripides χιλιόναυν στόλον, id est, *millenaviam* (si nobis ita, ut Graecis, nomina fingere liceat) *classem*. Vicies autem quindena seu (quod perinde est) decies et quinquies vicena trecenta conficiunt, (quanquam postea singulis centuriis quinas adiicit naves,) ut supra quinquies duodena vel duodecies quina sexaginta, vicies sexagena vel

sexagies vicena mille ducenta. WOLF. Vulg. πεντεκαιδεκαναίαν. πεντεκαιδεκαναΐαν Aug. primus cum tribus dissolutis vocalibus in fine vocis, non cum diphthongo, ut vulgata. Misere corrupit hoc vocabulum Simon Fabricius seu operae Basileenses. Consentit cum Aug. Bavaricus. REISK. Anecd. Bekk. p. 295, 30. Πεντεκαιδεκαναΐα: αἱ δεκαπέντε τριήρεις. SCHAEFER.

P. 182. v. 28. τῶν πρώτων ἑκατὸν πέντε κ. τ. λ.] ἑκατὸν, scil. ναῶν *): πέντε, scil. ναῦς. Wolfius hic semet lectoresque implicuit **). Non praecipitur ad vetustas trecentas naves quindecim novas addi, sed solummodo de distributione agitur et praecipitur sic naves distribui. De prima centuria navium sumantur primae quinque naves et attribuantur primae classi navium, quarum unaquaeque classis denis quinis navibus constat: tum primae quinque naves secundae centuriae attribuantur secundae classi, et primae quinque naves tertiae centuriae attribuantur tertiae classi navium denarum quinarum: tum rursus, reditu ad principium facto, quarta, quinta et sexta navis primae centuriae navium attribuatur classi quartae et sic porro, donec cunctae naves trecentae per viginti classes, quarum unaquaeque XV navibus constat, distributae fuerint. REISK. Palmerius in Exercitt. ad Auct. Gr. p. 624. haec habet: „Laborat a mala interpretatione hic locus. Sic interpunge: τῶν πρώτων ἑκατὸν, πέντε· καὶ τῶν δευτέρων ἑκατὸν, πέντε· καὶ τῶν τρίτων ἑκατὸν, πέντε ἐκ. μ. δ.“ Hoc recte. Namque antea sine distinctione lectum fuisse videtur ἑκατὸν πέντε, unde Wolfii error ortus videtur, qui de navibus interpretabatur 315. Palmerii interpunctionem habebat etiam editio Benenati. ***) Quod vero deinceps addit Palmerius, sic intelligendum esse hunc locum, ut 300 triremes dividantur in 15 classes, quarum unaquaeque habeat 20 triremes, eaque ratione primae 100 triremes conficiant 5 classes s. partes universae classis Atheniensium, alteraeque et tertiae s. ultimae 100 triremes item 5 classes constituant, sicque adeo fiat illa πεντεκαιδεκαναΐα, vereor, ne illa explicatio parum sit probanda. Immo vero duplex erat distributio classis Atheniensium, ut supra [ad v. 12. τοὺς διακοσίους καὶ χιλίους] monuimus, quarum altera maior, ut essent 3 universae classis partes, singulae ex 100 navibus compositae, vel singulatim vel simul pro varia reipubl. necessitate praebendae, altera minor, quae universam classem 300 navium 20 portionibus dividebat pro numero symmoriarum. Huiusmodi autem portio, πεντεκαιδεκαναΐα, 15 triremibus constans, non semper praesto esse

---

*) Immo νεῶν. SCHAEFER.

**) V. not. ad v. 27. πεντεκαιδεκαναΐαν. SCHAEFER.

***) Habet etiam Reiskiana. Ut ego interpunxi, sic interpunctum est in Bekkeriana. Neque haec ratio locum facit obscurum. SCHAEFER.

debebat, sed secundum variam reipubl. fortunam et conditionem vel tertia eius pars, vel dimidia, vel et tota. Atque haec sunt illa: τῶν πρώτων ἑκατὸν — διδόντας. AMERSFOORDT. Tres centuriae navium in viginti classes ita distribuendae erant, ut unaquaeque classis (μέρος) quinque naves e prima centuria (τῶν πρώτων ἑκατὸν πέντε) et quinque de secunda centuria (καὶ τῶν δευτέρων ἑκατὸν πέντε) et quinque de tertia centuria (καὶ τῶν τρίτων ἑκατὸν πέντε) haberet. His rebus clarissimis miror Wolfium et Reiskium tenebras obduxisse. SEAGER. *Diar. Classic.* LIII. p. 49. Wolfii errorem Reiskius probe perspexit: sed vicissim ipse graviter erravit, cum rationem τῶν εἴκοσι μερῶν classis explicare vellet. SCHAEFER.

P. 183. v. 2. συγκληρῶσαι συμμορίᾳ σωμάτων ἑκάστῃ] ἑκάστοις ἑξήκοντα ἀνδράσι διὰ τοῦ κλήρου παραδοῦναι ἢ ἁπλῶς προσνεῖμαι. WOLF.

P. 183. v. 3. σφῶν αὐτῶν] Exspectes ἑαυτῆς, ut v. 28. Sed συμμορία dicitur collective. SCHAEFER.

P. 183. v. 4. ἀποδοῦναι] ἀποδιδόναι Paris. primus, Aug. primus, Aldina Taylori. REISK.

P. 183. v. 4. ἐπειδὰν] ἐπειθὲν Aldus. Sed in Weimarano id est ad vulgatae modum correctum, item in Lessingiano. REISK.

P. 183. v. 5. ἐπειδὴ τὸ τίμημά ἐστι κ. τ. λ.] Suidas: τίμημα, ἡ καταδίκη, ζημία, ἐνέχυρον, τιμωρία, κεφάλαιον, ὡς Δημοσθένης ἐν τῷ περὶ συμμοριῶν (sic enim legendum, non συμμάχων), καὶ τὸ ἐκ τῆς οὐσίας εἰσφερόμενον παρ' ἑκάστου. WOLF. Citat h. l. Harpocrat. v. ὅτι ἑξακισχίλια et v. τίμημα. REISK. Item Etymolog. M. c. 758, 53. Photius c. 433. et Thomas Mag. p. 854. De Harpocratione *) v. Siebelis. ad Philochori Fragm. p. 77. s. et Boeckh. Oecon. polit. Athen. T. II. p. 22. SCHAEFER.

P. 183. v. 5. ἐπειδὴ τὸ τίμημά ἐστι κ. τ. λ.] Utrumque significat τίμημα, *summam ac summae velut caput*, itemque *id, quod singuli census nomine ex facultatibus contribuunt.* Harpocrationem et Suidam huc iam adhibuerunt Wolfius et Reiskius ad h. l. Nostro tamen loco manifestum est, ipsam *summam* significari; ut sit τὸ τίμημα τῆς χώρας pretium, quo solum Atticum, h. e. omnes domus, aedificia, atque agri in Attica aestimantur. Sufficit, ut hanc Demosthenis mentem fuisse credamus, locum repetere, quem ex Polybio II. 62. attulit Valesius ad Harpocrat. in v. ὅτι ἑξακισχίλια ἦν τάλαντα τὸ τίμημα τῆς Ἀττικῆς, ad eum locum simul vulgatam lectionem loci Demosthenici, de quo nunc agimus, bene defendens. Polybius igitur narrat, censum actum fuisse Atticae regionis, quo tempore Athenienses cum Thebanis, h. e. 30 circiter annis ante hanc Orationem habitam, bellum

*) In λυθέντος vide ne lateat αὐτός. SCHAEFER.

contra Lacedaemonios susceperunt: *ἐτιμήσαντο τήν τε χώραν καὶ τὴν Ἀττικὴν ἅπασαν καὶ τὰς οἰκίας, ὁμοίως δὲ καὶ τὴν λοιπὴν οὐσίαν, ἀλλ' ὅμως τὸ σύμπαν τίμημα τῆς ἀξίας ἐνέλιπε τῶν ἑξακισχιλίων διακοσίοις καὶ πεντήκοντα ταλάντοις.* Haec igitur aestimatio agri sive regionis erat, ex cuius annuo reditu compensatio symmoritarum quaerenda erat. Quae compensatio, etsi nobis minor esse videatur, quam pro sumtuum a ditioribus faciendorum magnitudine, parum tamen habet quod nos moveat. Sic enim optime intelligimus rationem querelarum, quas uno ore ditiores perpetuo moverunt, repetitas deinceps, inprimis a Xenophonte in libro de Atheniensium republ., ab Isocrate passim et ab Aeschine c. Ctesiph. p. 163., qui vocat *τοὺς τριηράρχους — οὐ τὰ κοινὰ διαχειρίσαντας, οὐδ' ἀπὸ τῶν ὑμετέρων προσόδων πολλὰ μὲν ὑφαιρουμένους, βραχέα δὲ κατατιθέντας, ἐπιδιδόναι δὲ φάσκοντας, ἀποδιδόντας δὲ ὑμῖν τὰ ὑμέτερα, ἀλλ' ὁμολογουμένως τὰς πατρῴας οὐσίας εἰς τὴν πρὸς ὑμᾶς ἀνηλωκότας φιλοτιμίαν.* Neque existimandum est, totam summam 6000 talentorum symmoritarum usibus concessam fuisse. Immo vero ex tributo quotannis exinde in aerarium referendo (quod utrum decumis an alia ratione aestimatum fuerit incertius videtur) pecuniarum quaedam pars ad navium fabricationem erogatarum publice reddebatur. Causa autem, cur hoc solum tributum trierarchis fuerit datum, haec fuisse videtur, quod reliqui civitatis reditus in alios usus erogabantur. Erant Athenis praeter agrorum censum in usu portoria, inquilinorum tributa atque, ut videtur, pecunia singulis capitibus imposita [*capitationem* dicas], (¹) quibus accedebant proventus argenti ex metallis. Caeterum, ne quis miretur, a Pericle in loco classico, quo reditus civitatis Athenarum recensentur, nullam mentionem huius census iniici, (Thucyd. II. 13.) verum eum, ut minoris momenti, ad ea referri, quae Pericles significari voluit his verbis, *ἄνευ τῆς ἄλλης προσόδου*, Wyttenbachius ad Selecta Hist. p. 366. iam monuit, consulto illum a Pericle omissum fuisse, ut nemini ignotum nec forte auditu iucundum. Alia etiam omissionis caussa addi potest, quod Pericles, qui omnem futuri belli fortunam summo acumine prae-

(1) Heerenus l. l. (Ideen Vol. III. p. 305.): „Kopfsteuern waren weniger bei den Bürgern gewöhnlich (wiewohl ich sie keineswegen gänzlich leugnen will), als bei den Inquilinen. v. Harpocrat über die Einrichtung und den Betrag des *μετοίκιον*.“ et p. 309.: „In Athen hatte man die Eintheilung in Classen nach dem Einkommen, wie sie Solons Einrichtungen in Athen gegründet hatten, nach welcher man ging. Sie setzten allerdings eine Schatzung voraus: (*τίμημα*. Demosth. in Aphob. Or. I. Op. II. p. 3. etc.) ob aber in den griechischen Städten diese so genau war, wie der Census der Römer, müssen wir unentschieden lassen.“ Idem tamen p. 304. *τὸ τίμημα τῆς χώρας* fructuum decumis quotannis solvendis constitisse existimat. ANKERSPOORDT.

sagiverat, recte iam mente praevidebat, quod accidit, fore scil. ut magna horum redituum pars propter continuas Lacedaemoniorum in Atticam incursiones civitati periret, eorumque adeo exiguus tantum usus in bello esset futurus. AMERSFOORDT. V. Boeckhius l. c. p. 21. ss. SCHAEFER.

P. 183. v. 5. ἑξακισχιλίων ταλάντων] Thucydides Atticam λεπτόγαιον vocat: et est tamen non parva aestimatio ipsius soli praeter aedificia et reliquas opes, si singula talenta, ut Búdaeus tradidit, sexcentenis coronatis aestimes, singulos vero coronatos cruciferis circiter 75 aut 76. Sic enim talentum florenos Rhenenses, superiori Germaniae usitatos, qui vel pazios quindenos vel cruciferos sexagenos continent, valebit 750. Talenta 10 conficiunt fl. 7500. Talenta 100 fl. 75000. Talenta 1000 fl. 750000. Talenta 6000 fl. 4500000, hoc est, tonnas auri 45 aut milliones $4\frac{1}{2}$. Haud igitur stulte sapuit Philippus, si Athenas, ut criminatur Demosthenes, in suam redigere potestatem voluit. WOLF.

P. 183. v. 6. ἵν' ὑμῖν—συντεταγμένα] Quomodo? Nec enim solent possessores fundorum tantum habere praesentis pecuniae, (quam bella non postulant, sed flagitant,) quanti sunt ipsa praedia. WOLF. Nec voluit Orator, ut tantum haberent praesentis pecuniae: sed quam suasit σύνταξιν τῶν χρημάτων, eius hic solus finis fuit, ut sumtus in classem faciendi inter symmoritas ex aequo et iusto dispertirentur; qua de re statim agitur. SCHAEFER.

P. 183. v. 6. τὰ χρήματα] Immo καὶ τὰ χρήματα. Particula typothetae meâque correctoris culpâ excidit. SCHAEFER.

P. 183. v. 7. ἑξηκονταταλαντίας] ἑξηκονταταλαντείας ὑφὲν legatur. Est enim composita vox, ut πεντεκαιδεκαναία. WOLF. Vulg. ἑξήκοντα ταλαντείας. ἑξηκονταταλαντίας Aug. primus: et sic quoque versu 10. Piget referre, quam misere hoc item vocabulum corruperit S. Fabricius. Wolfius etiam coniungi voluit haec duo vocabula in unum, sed diphthongum in fine servat. REISK.

P. 183. v. 8. εἰς] Abest ab Aug. primo et Aldina Taylori: et non dubito idem a Parisino primo quoque abfuisse, tametsi margo Lutetianae tacet. REISK. V. not. sequ. SCHAEFER.

P. 183. v. 8. ἑκάστην] ἑκάστῃ Paris. primus, Aug. primus, Ald. Tayl. REISK. Pro εἰς ἑκάστην malim ἑκάστῃ. V. infra v. 21. SCHAEF.

P. 183. v. 8. τῶν] τῶν secundum abest ab Aug. primo. REISK. Recte adest. Rite enim articulus repetitur, ubi plura deinceps ponuntur epitheta, quorum suam quodque notionem seorsum intelligendam continet. Sophocles Oed. T. 1481. ὡς τὰς ἀδελφὰς τάσδε τὰς ἐμὰς χέρας. Eupolis ap. Longin. XVI. 3. μὰ τὴν Μαραθῶνι τὴν ἐμὴν μάχην. SCHAEFER.

P. 183. v. 8. εἰς ἑκάστην τῶν μεγάλων τῶν εἴκοσι συμμοριῶν κ. τ. λ.] Magnae classes sexagenum virorum naves quindenas,

parvae duodenum virorum ternas habebant naves. Magnis attribui vult quinquies sexagena talenta, id est, trecentena: parvis quintam horum partem, id est, sexagena. Cum autem parvae sub magnis contineantur easque constituant, videtur haec distinctio ordinis et perspicuitatis causa esse instituta. Sed repetam (ut vel rudioribus vel segnioribus gratificer) omnem hanc Demosthenis arithmeticam. I. Viri, qui triremes instruant, sint mille et ducenti. Adiungit autem his octingentos, ut, si qui inter illos immunes quacunque de causa fuerint, numerus ille 1200 compleatur. II. Hi 1200 sunt dividendi in vicies sexagenos. Ita fiunt ex his mille ducentis 20 symmoriae, id est, coetus, ordines seu classes, quarum classium singulae sexagenos viros complectantur. III. Hae singulae sexagenariae classes, ut ita dicam, in quinas partes duodenarias distribuantur: in quibus partibus tenuissimus quisque cum locupletissimo coniungatur. IV. Triremes sint trecentae. Hae dividantur in vicies quindenas naves. Addantur autem singulis navium centuriis quinae naves: ita naves conficientur 315. Cur autem hae 15 adduntur? Eandem ob causam, opinor, ob quam supra 1200 viris 800 sunt adiecti: uti nimirum, si quae naves minus utiles essent, aliae illarum loco haberentur. *) V. Unaquaeque συμμορία quindecim naves instruat: ita unaquaeque pars duodenaria tres naves instruet, id est, quaterni viri singulas naves. VI. In has viginti sexagenarias, quae sunt centum duodenariae, distribuenda sunt sexies mille talenta. Idque hac ratione fieri debet: 1. haec sexies mille talenta dividenda sunt in centies sexagena talenta; 2. in unamquamque συμμορίαν quinquies sexagena, id est, 300 talenta, sunt dispartienda; 3. ita unaquaeque duodenaria 60 talenta accipiet, id est, in singulas triremes vicena talenta impendentur. Solet enim Demosthenes tanquam a summis generibus ad infimas species, sic a tota summa ad minutissimas partes perspicuitatis gratia descendere. Sed haec hactenus satis perspicua et intellecta esse puto. Quae vero sequuntur, intricatiora illa quidem, explicare et ipsa conemur. Proposuit Demosthenes, perinde ac si summa urgeret necessitas, 300 triremes instruendas, easque divisit in vicies quindenas, et singulis quindenis 300 talenta attribuit, et singulis ternis sexagena. Deinde ab imo iterum adscendit ad summum hoc modo. Naves 100 postulant talenta 60, trierarchos 12. Naves vero 200 talenta 30, trierarchos 9.**) Naves 300 talenta 20, viros 4. Sed qui fit, ut, aucto navium numero, et hominum et talentorum decrescat numerus, cum potius adaugendus uterque una esse videatur? et cum antea quindenis navibus 300 talenta assignarit, nunc tantum 60 centenis attribuat? Quia, crescente numero triremium, decrescit numerus et viro-

*) Sed v. not. ad p. 182, 12. 28. SCHAEFER.
**) Sed v. not. ad p. 182, 12. SCHAEFER.

rum et talentorum: ut quaterni viri de vicenis talentis tantundem conferant ad trecentas naves, quantum viri duodeni de sexagenis in centum navium classem contulissent. WOLF.

P. 183. v. 10. ἑξηκονταταλαντίαν] Hic postmodum diphthongum cum iota simplici mutavi. REISK. V. not. ad v. 7.*) SCHAEF.

P. 183. v. 11. ὅπως, ἐὰν μὲν ὑμῖν κ. τ. λ.] Duplici ratione recte haec possunt explicari; incertum autem, utra sit verior et consilio Demosthenis magis conveniens. Vel sic accipias, ut tributum quotannis propter agrorum domuumque possessionem a dominis in publicum conferendum pro variis symmoritarum sumtibus augeretur vel minueretur, ut in eiusmodi tempore, quo 300 naves patriae dari deberent, triplex solveretur talis census, qualis agebatur, quum 100 tantum navibus opus esset. Ita reditus, qui difficili reip. tempore ex bonis 20 talentorum pretio aestimatis in publicum conferebatur, fere aequare potuit pecuniam, quam civitas periculi metu liberata ex bonis 60 talentorum accipere solebat. Sin minus haec placeant, credas, fixum hoc fuisse tributum, atque omne illud damnum, quod nascebatur, si maior classis esset aedificanda, ferendum fuisse ab symmoritis. Igitur eadem compensatio, quam ipsis largiebatur resp. ad unam triremem parandam, s. idem ille 60 talentorum reditus in maiori apparatuum bellicorum necessitate sufficere debebat ad tres triremes aedificandas, ut 20 tantum talentorum reditus pro impensa in unam navem facienda redderetur. AMERSFOORDT. Naves 300, talenta 6000, trierarchi 1200 in partes 20 aequales dividuntur, quarum singulae naves 15, talenta 300, trierarchos 60 continent. Subdivisio postea fit ad hunc modum:

Naves	Talenta	Trierarchi	
15.	300.	60.	(Symmoria)
3	60	12	
3	60	12	
3	60	12	
3	60	12	
3	60	12	
15	300	60	

Ita, si de trecentis navibus centum usi fuissent Athenienses tantum, in prima divisione habuissent 5 pro 15, et in secunda 1 pro 3, cui uni navi fuissent nihilominus talenta 60, trierarchi 12. Ducentis navibus utentes in prima divisione habuissent 10, in secunda 2, et sic unicuique navi fuissent talenta 30, trierarchi 6. Trecentis omnibus in partes vocatis, fuissent in prima divisione 15, in secunda 3, et sic singulis navibus attributa forent talenta 20, trierarchi 4. SEAGER. *Diar. Classic.* LIII. p. 49.

P. 183. v. 11. ἐὰν] ἂν Paris. primus, Aldina Taylori. REISK.

---

*) Lexicis adde ἑκατονταετία. V. Testimon. Veter. de Appiano T. III. p. 6. et 13. Schw. SCHAEFER.

P. 183. v. 12. τριηρῶν] τριήρων Bekker. SCHAEFER.

P. 183. v. 12. συντελῆ] συντελεῖν Paris. secundus. REISK.

P. 183. v. 13. [δέῃ]] Abest ab Aug. primo. Uncis inclusi ut amputandum: modo enim praecessit, unde facile potest sub-audiri. REISK. Recte omisit Bekker. SCHAEFER.

P. 183. v. 15. τὰ] Abest ab Aug. primo. REISK. Delevit Bekker. Probo. Ita sequitur τριηραρχοῦντα, non τὰ τριηρ. SCHAEF.

P. 183. v. 16. τὰ] Rursus delevit Bekker. Fortasse suo arbitratu: sed iure delevit. SCHAEFER.

P. 183. v. 18. τὰ νῦν ὀφειλόμενα τῶν σκευῶν] De illis hoc intelligendum esse, qui mutuo accepta instrumenta, ut sunt remi, vela, rudentes, mali et id genus alia, nondum reddiderunt, et verbum εἰσπράξαντας, quod sequitur v. 24., innuit, et apparet fieri solitum e Midiana et ex oratione περὶ τοῦ στεφάνου τῆς τριηραρχίας. Quae autem hic cum de navibus, tum earum instrumentis et instructionibus atque adeo tota comparandi belli tributique conferendi ratione dicuntur, nobis, qui classem aut bellum nunquam vidimus, nec ullam reipublicae partem attigimus, obscuriora sunt. Intelligi tamen de iis tantum e conversione potest, quantum ad linguae Graecae cognitionem a nobis requiritur. Quod vero ad numeros attinet, magnis arithmeticorum subtilitatibus nihil est opus, sed animi quadam attentione: quam cum omnes Demosthenis orationes postulent, haec etiam flagitat. WOLF. Recte accepit Wolfius de illis, qui instrumenta mutuo accepta nondum reddiderunt. Recte tamen ea addas, quae usu et vetustate putrefacta atque corrupta cum novis sunt permutanda. AMERSFOORDT.

P. 183. v. 20. διαγράμματος] Suidas et μίσθωμα interpretatur, id est, mercedem meretriciam ab aedilibus cuique constitutam, et (quae significatio huc pertinet) constitutionem, quantum cuique classico belli temporibus pro modo facultatum tributi nomine conferendum esset: cui aestimationi qui praeerat, διαγραφεὺς appellabatur. WOLF. Egregie Harpocration (quem exscripsit Suidas, ut saepius) in voce, ubi vid. Valesius: τὸ ταττόμενον ἐν ταῖς συμμορίαις, ὁπόσον ἕκαστον ἄνδρα εἰσφέρειν δεῖ. ἐτάττετο δὲ οὐ τὸ αὐτὸ πᾶσιν, ἀλλὰ πρὸς τὴν τίμησιν τῆς οὐσίας. Tum paucis interpositis: διαγραφεὺς μέντοι ἐστὶν ὁ καθεσταμένος ἐν ταῖς συμμορίαις ἐπὶ τῷ διακρῖναι, πόσον ἕκαστος ἀνὴρ εἰσενεγκεῖν ὀφείλει κ. τ. λ. De hac autem re uberrime exponentem citat Hyperidem in Oratt. deperditis. Nos autem de his et similibus rebus uberius dicemus in peculiari Disputatione de Symmoriis mox in lucem proditura. AMERSFOORDT. H. l. significat τὸ διάγραμμα τῶν τριηρικῶν σκευῶν, quae civitati debentur. V. Anecd. Bekk. p. 236, 10. SCHAEFER.

P. 183. v. 22. χρηστὸν] *commodam*. Quia fortasse triremes non omnes fuere pares, aliae maiora vela, malos, remos postularunt, aliae minora eadem. WOLF. χρηστῶν Bavar. REISK. In

Bavarici scriptura quis non videt latere χρήστων, *debitorum*, quod Bekkerus restituit? V. Anecd. Bekk. p. 1260. med. SCHAEF.

P. 183. v. 23. τῶν ἑαυτῆς μερῶν ἑκάστῳ τὸ ἴσον] duodenariis ex aequo. WOLF.

P. 183. v. 23. ἑκάστῳ] ἑκάστη Aldina Taylori. REISK.

P. 183. v. 23. τὸ ἴσον] Omittit appendix Francofurt. REISK.

P. 183. v. 24. ἑκάστῳ μέρει] Vulg. ἑκάστῳ τῷ μέρει. τῷ abest a Paris. secundo et quinto, Aug. secundo, Bavarico. REISK. ἑκάστῳ τῷ μέρει Bekker. SCHAEFER.

P. 183. v. 24. εἰσπράξαντας] S. ab iis, quos τὸ διάγραμμα iubet. WOLF.

P. 183. v. 24. τάς] Abest a Paris. secundo, Aug. secundo, Bavarico, appendice Francofurtana. REISK.

P. 183. v. 25. παρέχειν] Post παρέχειν distinctio maior ponenda est, ita ut a verbis τὴν μὲν δαπάνην nova periodus incipiat. Ita omnia illa, quae praecedunt, usque ad παρέχειν uberius explicant ea, quae paullo ante dicta fuerant, et rationem continent, qua portio navium earumque instrumentorum a singulis symmoriis pendenda per earum sectiones minores distribuenda sit. In sequentibus vero post brevem repetitionem eorum, quae iam dixerat, [τὴν μὲν δαπάνην — παρασκευασθῆναι] pergit ad reliquam legis partem explicandam: πλήρωσις δὲ κ. τ. λ. AMERSFOORDT. Post παρέχειν in Reiskiana subdistinctione interpungitur. Correxi. SCHAEFER.

P. 183. v. 26. τὰ σκάφη.] *alveos navium.* Opponuntur τὰ σκεύη, *armamenta*. SCHAEFER.

P. 183. v. 26. τῶν σκευῶν] Haec dici videntur ab Aeliano V. H. II. 10. αἱ ναυτικαὶ χρεῖαι. Vertendum *instrumenta:* nam quod dant *usus nautici*, vix est admittendum. AMERSFOORDT. In Aeliano etiam C. G. Kühnius vertit *arma nautica* Ind. Graecit. s. v. χρεία. Sed vide ne scribendum sit ὑπὲρ ναυτικῶν χρεῶν: ut ναυτικὰ χρέα sint, quae ab Oratore v. 18. dicuntur τὰ ὀφειλόμενα τῶν σκευῶν. SCHAEFER.

P. 183. v. 27. ἄν] Abest ab edit. P. Manutii. REISK.

P. 183. v. 28. πλήρωσις] Sunt ἐρέται, ἐπιβάται, στρατιῶται. WOLF. Remigum ac nautarum militumque delectus eorumque stipendia intelliguntur. Consueta vox in hac re. Thucydides I. 19. habet adiectivum: ἐπειδὴ πλήρεις αὐτοῖς ἦσαν αἱ νῆες. Sic et saepissime verbum πληροῦσθαι. Ibid. αἱ νῆες αὐτοῖς ἐπεπλήρωντο. c. 35. εἰ τοῖσδε μὲν ἀπό τε τῶν ἐνσπόνδων ἔσται πληροῦν τὰς ναῦς. Ita et c. 141. οὔτε ναῦς πληροῦντες. ad q. l. Scholiastes supplet ἀνδρῶν δηλονότι. III. 16. ἐπλήρωσαν ναῦς ἑκατὸν ἐσβάντες αὐτοί τε κ. τ. λ. Cf. et c. 17. f. et Aeschines de F. L. p. 101. Vox πλήρωμα pro classiariis, h. e. remigibus et militibus, illustratur a Perizonio ad Aelian. V. H. II. 10. Constabat illud κωπηλάταις

(s. ἐπικώποις, ut Attice dicebantur) et μαχηταῖς (s. ἐπιβάταις). AMERSFOORDT.

P. 183. v. 28. πλήρωσις δὲ καὶ σαφής] πλήρωσις δὲ τίς ἢ καὶ σαφὴς Paris. secundus, Bavaricus, Aug. secundus, appendix Francofurtana. REISK.

P. 183. v. 28. ὅθεν] Abest a Paris. secundo et quinto, Bavarico, Aug. secundo. REISK. Non displicet πλήρωσις δέ τίς, ἢ καὶ σαφὴς ἔσται καὶ ῥᾳδία. ἤ, non ἢ, Bekkerus e Codd. enotavit. πλήρωσις σαφής, *tüchtige Bemannung*. SCHAEFER.

P. 184. v. 1. λέγω] λέξω Paris. secundus et quintus, Bavaricus, Aug. secundus, appendix Francofurtana. REISK.

P. 184. v. 1. τοὺς στρατηγούς] Horum enim auctoritati atque imperio obtemperabant trierarchae, qui et ab iis in ius vocabantur. Demosthenes Exc. adv. Lacrit. p. 940, 15. οὐκοῦν ὑπόλοιπόν ἐστιν οἱ στρατηγοί; [subaudiatur: οἳ εἰσάξουσιν ἡμᾶς εἰς τὸ δικαστήριον.] ἀλλὰ τοὺς τριηράρχους καθιστᾶσιν. post quae eadem tacite sunt repetenda. AMERSFOORDT.

P. 184. v. 2. τῶν νεωρίων] Differunt haec ab ἐπινείῳ, quo significatur universa urbs vel vicus, ubi naves struuntur et servantur. Thucydides I. 30. Κυλλήνην, τὸ Ἠλείων ἐπίνειον, ἐνέπρησαν. ubi Schol. ἐπίνειόν ἐστι πόλισμα παραθαλάσσιον, ἔνθα τὰ νεώρια τῶν πόλεων, ὥσπερ ὁ Πειραιεὺς τῶν Ἀθηναίων καὶ ἡ Νίσαια τῆς Μεγαρίδος. δύνασαι δὲ ἐπὶ παντὸς ἐμπορίου καὶ παραθαλασσίου *) χρήσασθαι τῷ ὀνόματι τούτῳ, ὃ νῦν οἱ πολλοὶ κατάβολον καλοῦσι. De νεωρίοις eorumque ἐπιμεληταῖς cf. Harpocration ibique Vales. p. 54. et Etymol. M. Sic et diversa sunt a ναυστάθμῳ, qua voce significatur statio, in qua naves tuto possunt manere. Erat illa Athenis magnae classi peropportuna. Strabo IX. p. 395. τὸ μὲν οὖν παλαιὸν ἐτετείχιστο — ἡ Μουνυχία προσειληφυῖα τῷ περιβόλῳ τὸν Πειραιᾶ καὶ τοὺς λιμένας πλήρεις νεωρίων· ἄξιόν τε ἦν ναύσταθμον τριακοσίαις ναυσίν. In plerisque etiam urbibus, quae mari praevalebant, erant, quod ipsa res indicat, praestantissima νεώρια, navalia, ut Syracusis 45 naves ex iis, quae in minori portu erant, ad pugnam contra Athenienses prodiisse legimus apud Thucydidem VII. 22. De Carthagine item res nota est. AMERSFOORDT.

P. 184. v. 2. σκεψαμένους] σκεψομένους Paris. quintus. REISK.

P. 184. v. 3. κατὰ τριάκοντ' — νεώσοικοι] *tricenaria navalia*, id est, tricenarum triremium capacia. WOLF. Minus recte vertit *navalia*, quae sunt νεώρια. SCHAEFER.

P. 184. v. 3. νεώσοικοι] Plerumque distinguuntur a νεωρίοις, quod et ipsa vocis forma indicat, etsi nonnunquam cum iisdem apud optimos scriptores permutantur. Significantur *navium do-*

---

*) Videtur excidisse χωρίου. SCHAEFER.

mus, aedificia singularum navium capacia. Dubium, utrum lignea fuerint an lapidea. Prius tamen verius videtur ex aliorum locorum comparatione. Vocabulum, cuius rarior forma νεῶν οἶκοι occurrit apud Plutarchum de glor. Athen. p. 439. D., abunde explicuit Bergmannus ad Isocratis Areop. c. 27. p. 173., in cuius diligentia acquiescimus. Hunc igitur locum, qui omnino legi meretur, confer et ad Harpocrationem v. νεώριον Valesium. Tectos superne vulgo fuisse νεωσοίκους, praeter Xenophontem Hist. Gr. IV. p. 523. a Bergmanno allatum docent Herodotus et Thucydides, hic VII. 25., ille VI. 45., ubi Polycrates proditionem militum metuens uxores et liberos eorum ἐς τοὺς νεωσοίκους συνειλήσας εἶχε ἑτοίμους, ἢν ἄρα προδιδῶσι οὗτοι πρὸς τοὺς κατιόντας, ὑποπρῆσαι αὐτοῖσι νεωσοίκοισι. Syracusis etiam ἐν τῷ λιμένι erant οἱ νεώσοικοι. V. Thucyd. l. c. AMERSFOORDT.

P. 184. v. 6. τὸν δὲ τριήραρχον ἕκαστον] Malim τῶν δὲ τριηράρχων ἑκάστους, *singulos trierarchos in sua navalia.* WOLF. τῶν δὲ τριηράρχων ἕκαστον P. Manut. Weimaranus. Pro τριήραρχον dant Paris. primus et Aug. primus ταξίαρχον, quod Fabricio non probatur. Refert idem appendix Francofurtana. REISK. Wolfius coniicit legendum esse τῶν δὲ τριηράρχων ἑκάστους: sed Reiskius ad v. 8. post φυλὴ μία duo deesse vocabula existimat, τριήραρχος εἷς. Wolfius igitur existimavit, cuique triremi instruendae suum adfuisse debere τριήραρχον: Reiskius autem, tribus quibusque navibus sive cuique νεωρίῳ*) unum praepositum fuisse τριήραρχον. Probabilior mihi videtur Wolfii coniectura, quae si admissa fuerit, cuique navis praefecto facultas erit triremem optime et pro lubitu suo instruendi et a collegarum malis artibus, quae ad impediendam navis adornationem adhiberi possint, cavendi. Malim tamen in caeteris Wolfium secutus pro ἑκάστους legere ἕκαστον, quod et ad vulgatam lectionem propius accedit, et ex libris scriptis confirmatur. AMERSFOORDT. Vulgata prorsus idem valet quod τῶν δὲ τριηράρχων ἑκάστους s. ἕκαστον. Sic dicitur mox v. 11. τοῦ δὲ μέρους ἑκάστου et v. 16. ἡ τριττὺς ἑκάστη. Falsa autem narrat Amersfoordtius de τριηράρχῳ praeposito singulis aut ternis navibus: Wolfiusque et Reiskius hac de re οὐδὲ γρύ. V. not. sequ. SCHAEFER.

P. 184. v. 8. φυλὴ μία] καὶ φυλὴ μία Ald. P. Manut. Post φυλὴ μία videtur τριήραρχος εἷς deesse. REISK. Multum errat: ad unam enim φυλὴν pertinent 120 τριήραρχοι, i. e. σώματα τριηραρχοῦντα, cives sumtus facientes in triremes. De his solis cogitandum, non de trierarchis veri nominis, i. e. ducibus s. praefectis, qui singulis triremibus singuli praeerant. Sed cum Reiskius semel hanc animo imbibisset opinionem, Demosthenicam symmoriarum descriptionem intelligi oportere de militibus, quis miretur

*) Sed singula νεώρια tricenas naves tenebant. SCHAEFER.

errorem illum viro alias perspicacissimo in totius loci et interpretatione et crisi multimodis imposuisse? SCHAEFER.

P. 184. v. 8. ὃν δ' ἂν] Pro ὃν ἂν malim ἂν δ' ἂν, addito δέ. Est autem hic sensus: Una tribus continet triginta triremes: hae in tres dec. rias sunt distribuendae, nimirum vitandae confusionis causa. WOLF. Non vitandae confusionis causa, sed quia singulae φυλαὶ tenent ternas τριττῦς. V. Anecd. Bekk. p. 306, 24. SCHAEFER.

P. 184. v. 10. ἐπικληρῶσαι τὰς τριττῦς] Sors ducenda, quae tribus tertia pars quam navalium partem occupare debeat. WOLF. Tertiae tribuum [φυλῶν] partes, tam Solonis aetate, qua quatuor erant populi Atheniensis tribus, quam postea, quum decem factae sunt φυλαί. Prius patet ex loco Pollucis VIII. §. 111. ναυκραρία δ' ἦν τέως φυλῆς δυοδέκατον μέρος, καὶ δυόδεκα ναυκραρίαι ἦσαν, τέσσαρες κατὰ τριττὺν ἑκάστην. Quaenam autem ratio impulerit Schömannum l. l. p. 361., cur τριττῦς h. l. memoratas diversas esse existimaret ab illis τῶν φυλῶν τριττῦσι, nondum perspicio. Sed de his omnibus copiosiorem nostram disquisitionem exspecta in Disputatione edenda de symmoriis ipsis. AMERSF.

P. 184. v. 11. ἓν ἑκάστης μέρος ᾖ τῶν φυλῶν] Ordo grammaticus hic est: ἓν μέρος [τῶν δέκα νεωρίων, i. e. ἓν νεώριον] ᾖ ἑκάστης τῶν φυλῶν. AMERSFOORDT.

P. 184. v. 11. ἑκάστης] ἑκάστῃ Ald. P. Manut. REISK. ἑκάστῃ, repertum etiam a Bekkero in Cod., satis placet. SCHAEFER.

P. 184. v. 15. πόσαι] Pro πόσαι antiquum ποῖαι exhibuit. OBSOP. ποῖαι Aldina Taylori. REISK.

P. 184. v. 16. ἔχῃ] F. ἔχει. Sic exhibet appendix Francofurtana. REISK. Scilicet Reiskius post πόσαι plene interpunxit: quod mutavi. Mutavit etiam Bekkerus. SCHAEFER.

P. 184. v. 17. εἰς ὁδὸν καταστῇ] Reiskii Index habet: ὁδός, *processus*. Totum locum sic interpretatur: *haec ubi semel fieri coepta et velut in viam immissa fuerint, in den Gang gebracht oder gekommen*. Recte. Videtur tamen εἰς ὁδὸν scriptum esse pro ἐν ὁδῷ. Hunc usum praepositionis εἰς saepius obvium, inprimis apud Scriptores N. F., vindicatum vide a viris doctis, quos laudavit Schleusnerus in Lex. in N. T. AMERSFOORDT. Fallitur: aliud εἰς ὁδὸν, aliud ἐν ὁδῷ. Mirumque tales enallagas dudum explosas identidem inculcari. SCHAEFER.

P. 184. v. 17. παρελίπομεν] παραλείπομαι Paris. primus, Aug. primus. παραλείπομεν Bavar. REISK. παραλείπομεν Bekker. SCHAEFER.

P. 184. v. 18. ἀκριβῶς πως] *adeo exacte*. πῶς, *quomodo*: πως, *aliquo modo*, sine accentu. WOLF.

P. 184. v. 18. πως] ἴσως Paris. primus, Aug. primus, Ald. Taylori. REISK. Omisit Bekker. SCHAEFER.

P. 184. v. 19. μία σύνταξις—ἔσται] Id est, ordinatis partibus tota classis ordinata fuerit. WOLF.

P. 184. v. 20. μέρους] Post μέρους deest ἑκάστου. REISK. Assentitur Reiskio Amersfoordtius: ego non item. SCHAEFER.

P. 184. v. 21. οἶδα λόγον μέλλων λέγειν] Vulg. οἶδα λόγον ὃν μέλλω λέγειν. Abest λόγον ὃν a Paris. primo. λόγον ὃ δὴ μ. λ. dat Paris. quintus. οἶδα λέγω μέλλων λέγειν Aug. primus (sic, non ut Fabricius illinc retulit). ὃν μέλλων (in participio) Aldina Tayl. Praetuli de meo iudicio λόγον μέλλων λέγειν, omisso articulo et indicativo cum participio commutato. Tantundem est, ac si dixisset: οἶδα, ὅτι μέλλω λέγειν λόγον παράδοξον. REISK. Bene Reiskius: quod miror Amersfoordtium addubitasse. SCHAEFER.

P. 184. v. 23. φανήσεσθαι] φανεῖσθαι Paris. primus, Aug. primus, Aldina Taylori. REISK. φανεῖσθαι Bekker. SCHAEFER.

P. 184. v. 25. ἂν] ἐὰν Paris. primus et quintus, Aldina Taylori. REISK.

P. 184. v. 25. καὶ μέγαν] Vulg. μέγαν. καὶ μέγαν Aug. secundus. REISK.

P. 184. v. 26. ἐὰν μὲν ἤδη ζητῶμεν] Si iam nunc eum πόρον, illam ex contributione pecuniam, cogere studeamus, nondum manifesto bello, non credo, eam *tunc*, h. e. eo tempore, quo ea opus erit, in ipso bello, nobis idoneam affuturam esse. Idcirco longe nunc absumus hoc tempore a pecunia praebenda; vehementer eam nunc dare recusamus. In verbis ὑπάρχειν ἡγησόμεθα est enallage temporis: dicitur enim pro ὑπάρξειν ἡγούμεθα. Sequentia autem οὕτω πολὺ τοῦ πορίσαι melius forte sic constitui possint: οὕτω τοῦ πολὺ πορίσαι: etsi etiam vulgata lectio habeat, quo se defendat. AMERSFOORDT. Horum nihil mihi quidem vir doctus probavit. Primum enim ζητεῖν non est *cogere*, sed *disceptare*. Supra v. 23. λέγειν περὶ χρημάτων. Deinde in verbis ὑπάρχειν ἡγησόμεθα neque est enallage temporis, nec potest esse: quippe tales enallagas, ut sanae rationi contrarias, nulla lingua patitur. Denique οὕτω πολὺ τοῦ πορίσαι tam sanum est, ut mirer in suspicionem venire potuisse. Orator enim non hoc dicit, cives aversari largam pecuniae contributionem, sed hoc, quod aliquanto gravius, omnino aversari τὰς εἰσφοράς. SCHAEFER.

P. 184. v. 26. εἰς τόθ'] Id est, εἰς ἐκεῖνον τὸν χρόνον. WOLF.

P. 184. v. 26. τόθ'] Id est τότε. τόδ' (id est τόδε) Ald. REISK.

P. 184. v. 27. ἡμῖν] ὑμῖν Paris. primus et quintus, item secundus cum γρ., appendix Francofurtana, Aldina Taylori. Utrumque dat Bavaricus. REISK.

P. 184. v. 27. τοῦ πορίσαι νῦν ἀποσχήσομεν] *a nunc exigendo aberimus.* παρὰ τὸ ἀπέχω, τὸ ἄπειμι. WOLF.

P. 184. v. 27. ἀποσχήσομεν] ἀποχρησόμεθα Aldina Taylori, Paris. primus, Aug. primus, cui Fabricius pro more suum *perperam* adscripsit. Lectio non sit contemnenda, si ἀποσχησόμεθα reformetur, aut ἀποστησόμεθα. REISK. Fortasse latet ἀποχωρησόμεθα. V. Bastii Commentat. Palaeogr. p. 749. SCHAEFER.

P. 184. v. 28. τίς οὖν ἔσθ' οὗτος κ. τ. λ.] Citat h. l. Hermogenes de Methodo cap. περὶ τοῦ κατὰ πεῦσιν σχήματος in fine p. 416. REISK. Sic Olynth. III. p. 30, 9. νῦν δ' ἑτέρου πολέμου καιρὸς ἥκει. τίς οὗτος; δι' ὃν καὶ περὶ τούτων ἐμνήσθην, ἵνα μὴ ταὐτὰ πάθητε. Reiskius et Taylorus monuerunt, Hermogenem hunc locum citare π. μεθ. δειν. p. 416. (Laurent. edit. qua ego usus sum p. 532.). AMERSFOORDT. Reiskius post οὗτος posuit signum interrogandi: ut quae sequuntur, ὁ νῦν μὲν οὐκ ὤν, κ. τ. λ. interrogationi respondeant. Quod cum probaret Amersfoordtius, locum illum Olynthiacae ut similem citavit. Sed Reiskius neque illic rem bene gessit et nostri loci sensum perversa interpunctione obscuravit. Nunc, ut ego interpunxi, quid Orator velit, satis apparet. Eodem modo interpunxit Bekkerus. SCHAEF.

P. 185. v. 1. ὑπάρχων δ' εἰς τότε] Vulg. ὑπάρξων δὲ τότε. ὑπάρχων δ' εἰς τότε Aug. primus. αὖθις δὲ γενησόμενος dat Hermogenes p. 416., ubi et aliae sunt discrepantiae. REISK. ὑπάρξων δὲ τότε Bekker. SCHAEFER.

P. 185. v. 2. ὁρᾶτε τὴν πόλιν κ. τ. λ.] Aristides de D. C. p. 274. ἔμφασις γίνεται, ὅταν τις δεικτικοῖς χρῆται. οὗτος, ὦ ἄνδρες, καὶ παλαιός ἐσθ' ὁ νόμος καὶ καλῶς ἔχων. καὶ πάλιν ἐν συμβουλευτικοῖς· ὁρᾶτε ταύτην τὴν πόλιν. ἐν ταύτῃ τηλικαύτῃ τὸ μέγεθος οὔσῃ. REISK.

P. 185. v. 3. ταυτηνί] ταύτην Aldina Taylori, Paris. primus. REISK. Post h. v. Bekkerus posuit, non signum interrogandi, sed punctum, quod praestat. Et sic Aristides l. c. SCHAEFER.

P. 185. v. 3. ἐν ταύτῃ χρήματ' ἔνεστιν κ. τ. λ.] χρήματα etsi saepius dicuntur nummi, pecunia ipsa, nonnunquam tamen vox pro rebus usurpatur, quae tantum, quantum pecunia ipsa, valent; *opes* Latine dicas. Thucyd. VII. 25. πλοῖα — γέμοντα χρημάτων, ad quem locum Scholiastes haec adscripsit: καὶ ἐπὶ τῶν τυχόντων πραγμάτων τὰ χρήματα λαμβάνεται, καὶ οὐχ ὥσπερ νῦν ἀδοκίμως ἐπὶ χρυσοῦ καὶ πολυτίμων εἰδῶν. De differentia inter χρῆσις et κτῆσις disseruit Bergmannus l. c. p. 123. et videantur veteres Grammatici in his vocibus. De divitiis Atheniensium saepius sermo est apud veteres et Demosthenem: uti Olynth. I. p. 14, 19., quamquam eo l. non de regionis Atticae divitiis, sed de στρατιωτικοῖς tantum agit: ἐστὶ — χρήματα ὑμῖν· ἐστὶν ὅσα οὐδένι τῶν ἄλλων ἀνθρώπων στρατιωτικά. De universa Atheniensium potentia eorumque copiis Phil. I. p. 51, 20. ὑμεῖς δέ, ὦ ἄ. Ἀθ., πλείστην δύναμιν ἁπάντων ἔχοντες, τριήρεις, ὁπλίτας, ἱππέας, χρημάτων πρόσοδον, τούτων μὲν μέχρι τῆς

τήμερον ἡμέρας οὐδενὶ πώποτε ἐν δέοντι κέχρησθε, οὐδενὸς δ' ἀπολείπεσθε. Ultima Reiskius vertit in Indice: *a nemine vincimini solertia, sagacitate.* Idem aliter in nota ad eum l. Praestat forte: *eorum omnium nihil adhuc recte usi estis, etsi nulla eorum parte caretis, nullam desideratis.* Ita et ἀπολείπεσθαι absolute eleganter usurpari monuit Perizonius ad Aelian. I. 32. Cf. apud eundem XII. 41. Aeschines etiam apud Demosth. de F. L. p. 869, 13. populum Atheniensium his verbis adloquitur: οὐ τριήρεις τριακόσιαι καὶ σκεύη ταύταις καὶ κτήμαθ' ὑμῖν περίεστι; Cf. et Isocratem in Areop. c. 1. de conditione civitatis Atheniensium sua aetate disserentem et ad eum locum Bergmannum. Idem tamen Isocrates quod ad summam rerum sincerius veriusque pro horum temporum conditione ad Philippum regem verba fecit in Orat. quam ad eum scripsit p. 147. πρὸς δὲ τούτοις [ἑώρων σὲ] καὶ δύναμιν καὶ πλοῦτον κεκτημένον, ὅσον οὐδεὶς τῶν Ἑλλήνων. et p. 188. τὸν καιρὸν, ἐν ᾧ σὺ μὲν τυγχάνεις τοσαύτην δύναμιν κεκτημένος, ὅσην οὐδεὶς τῶν τὴν Εὐρώπην οἰκησάντων. AMERSFOORDT. V. F. A. Wolfii Proleg. ad Leptin. p. LX. Usus est hoc loco Dorvillius ad Chariton. p. 272. edit. Lips. SCHAEFER.

P. 185. v. 3. ὀλίγου δέω — εἰπεῖν] *parum abest, quin dicam.* WOLF.

P. 185. v. 3. πρὸς ἁπάσας] *quae conferri queant —.* WOLF. Recte interpretatur. Eadem ratione Reiskius Ind. Graecit. p. 437.: *opes pene dixerim aequipollentes aut aequiparabiles cum opibus reliquarum civitatum omnium.* In hoc usu praepositionis πρὸς non latet, ut nonnullis visum est, vis comparativi gradus, qua quid excellere significetur, sed sola indicatur aequiparatio. Herodotus II. 35. ἔργα λόγου μέζω παρέχεται πρὸς πᾶσαν χώρην. Minus recte Interpres: *opera exhibet memorabiliora, quam alia quaelibet regio.* Immo: *opera exhibet inenarrabilia, quae componas cum similibus operibus omnium regionum.* Idem III. 94. φόρον ἀπαγίνεον πρὸς πάντας τοὺς ἄλλους ἑξήκοντα καὶ τριηκόσια τάλαντα ψήγματος. Gronovius: *par caeteris omnibus.* Bene, si de auro intellexit. Indi enim tantum auri dicuntur pependisse, quantum reliqui omnes. Idem VIII. 44. πρὸς πάντας τοὺς ἄλλους παρεχόμενοι νῆας ὀγδώκοντα καὶ ἑκατὸν μοῦνοι. Parum recte versum: *prae reliquis omnibus.* Sola hoc quoque loco obtinet aequiparatio: duplicato enim illo numero propemodum confit numerus navium totius classis Graecae. V. cap. 48. Omnino tales aequiparationes intelligendae παχυτέρως nec cogitandum de accuratissima exaequatione. SCHAEFER.

P. 185. v. 3. ἁπάσας] πάσας Paris. primus et quintus, Ald. Taylori. REISK.

P. 185. v. 4. πόλεις] τῆς Ἑλλάδος. SCHAEFER.

P. 185. v. 4. δ'] δὲ Bekker. SCHAEFER.

P. 185. v. 5. νοῦν] Vulg. τὸν νοῦν. Omittunt articulum Paris. primus, Aug. primus. Sustuli. REISK.

P. 185. v. 5. ἐνταυθὶ] Vulg. ἐνταυθοῖ. ἐνταυθὶ Aug. primus. Plane omittunt hoc adverbium Paris. secundus et quintus, Aug. secundus, Bavaricus. Praetuli ἐνταυθὶ. non *huc*, sed *hic loci*. REISK. Omisit adverbium Bekker. Malim servatum. Est i. q. ἐπὶ τοῦ βήματος. ἐνταυθοῖ etiam *hic* significare, docui in not. ad Longi Pastoral. p. 423. SCHAEFER.

P. 185. v. 5. φοβοῖεν] φοβηθεῖεν Paris, quintus. Forte voluit φοβήσειαν. REISK.

P. 185. v. 5. φοβοῖεν, ὡς ἥξει βασιλεὺς] *terrentes iactarent, venturum esse regem.* Similia tetigi in not. ad Euripid. Med. Pors. p. 39. et 92. ed. tert. Lips. Add. not. ad p. 141, 3.*) SCHAEFER.

P. 185. v. 6. οὐχ] οὐδ' Cod. Bekk. Placet ut paulo gravius. SCHAEFER.

P. 185. v. 6. οὐχ οἷόν τε] Sic Attice dicunt pro οὐ δυνατόν. Vid. Timaei Lex. Rhetor. et ad eum Ruhnkenius. AMERSFOORDT.

P. 185. v. 6. ταῦτ' ἄλλως ἔχειν] Scilicet, quin sit tributum pendendum. WOLF. Immo, quin rex venturus sit s. iam adsit. SCHAEFER.

P. 185. v. 7. ἴσοι] ἴσον Paris. secundus. REISK.

P. 185. v. 7. ἴσοι τὸ πλῆθος τούτοις] ἴσοι τούτοις κατὰ πλῆθος, id est, τῷ πλήθει, *totidem*. WOLF.

P. 185. v. 7. χρησμῳδοὶ] Hinc apparet**), iactata esse aliqua oracula, quibus, ut apud Thucydidem est, tametsi a scurra aliquo conficta sint, mirum est, quantum a stulta plebecula tribui soleat: ut ea ultro decipi se velle videatur. WOLF. Vulg. χρησμῳδεῖεν. χρησμῳδοῖεν Aug. primus et secundus, Bavaricus. In appendice Francofurtana haec leguntur: „F. pro χρησμῳδοῖεν scrib. χρησμῳδοὶ εἶεν. Invenitur et χρησμῳδεῖεν." Dedi de meo, quamquam ab aliis praeitum quodammodo erat, χρησμῳδοί, scil. φοβοῖεν ὑμᾶς, quae sunt e praemissis tacite iteranda. REISK. Recte Bekker. χρησμῳδοῖεν. χρησμῳδεῖεν miror Amersfoordtio potuisse probari: est enim barbarum. Non minus barbarum καλεῖεν Munckerus invexit in Antonin. Liberal. c. 15., ubi etiam Ruhnkenius erravit. Talibus sordibus utilissimum Maittairii de Dialectis librum pervellem expurgatum esse. SCHAEFER.

P. 185. v. 8. οὐκ ἂν εἰσενέγκαιεν — οὐδ' ἂν ὁμολογήσαιεν] Vulg. οὐκ ἂν εἰσενέγκαιεν, ἀλλ' οὐδ' ἂν δεῖξαιεν, οὐδ' ἂν ὁμολογήσαιεν. Opera, quam hic dedi, vereor ne multis supervacanea videatur. Scilicet ἀλλὰ a priore οὐδ' ἂν avulsum retraxi ad posterius. *non videntur collaturi, ne proferent quidem in medium,* (aut ostendent cuiquam, nemini reserabunt arcam suam numa-

---

*) Euripideum Orest. 1316. ss. P. ἀλλά με φόβος τις εἰσελήλυθ', ἤντιν'. ἐν δόμοις — κλύω βοήν, sic interpreter: ὅτι τινὰ κλύω βοὴν ἐν δόμοις. Conf. Bos. Ellips. p. 252. SCHAEFER.

**) Non puto apparere. Orator dixit hypothetice. SCHAEFER.

riam, neminem ad eam adducent,) *at ne fatebuntur quidem, sibi in penu esse.* Aut possit ἀλλὰ geminari ad hunc modum: οὐκ ἂν εἰσενέγκαιεν, ἀλλ' οὐδ' ἂν δείξαιεν, ἀλλ' οὐδ' ἂν ὁμολογήσαιεν, *non conferent, ne proferent quidem, quid quod ne fatebuntur quidem* —. REISK. Opera vere supervacanea. Vulgatam olim scripturam Bekkerus iure restituit. SCHAEFER.

P. 185. v. 10. τὰ — διὰ τῶν λόγων φοβερὰ] *terrores verborum, nuntii terribiles.* WOLF.

P. 185. v. 10. τῶν λόγων — ἔργῳ] Oppositio videatur parum concinna, ac fortasse requiras τοῖς ἔργοις. Sed v. Porson. ad Euripid. Phoeniss. 512., ubi quod dicit de Tragicis, de omnibus scriptoribus dici potest. SCHAEFER.

P. 185. v. 11. ἔργῳ πραττόμενα] *ad rem conferri.* WOLF.

P. 185. v. 11. αἴσθοιντο] αἴσθοιτο (in singulari) Aldina Taylori. REISK.

P. 185. v. 12. οὐχ ἑκὼν ἂν δοίη] Vulg. οὐχ ἱκανὸν δοίη. οὐκ ἂν δοίη Aldina Taylori, Aug. primus, in quo vocabuli ἱκανὸν, quod ei Fabricius arrogat, ne vestigium quidem est conspicere. Lectionem Augustani dat appendix quoque Francofurtana. Dedi de meo οὐχ ἑκὼν ἂν δοίη. REISK. Reiskii coniecturam Amersfoordtius probavit, Bekkerus adscivit. Sane est de genere felicium facileque compenset centum a viro optimo invita Minerva excogitatas. Sed videndum ne tutius sit cum libris Reiskianis simpliciter scribere οὐκ ἂν δοίη. Wolfius ad h. l.: „ἱκανὸν δοίη, *multum det, liberaliter numeret.*" SCHAEFER.

P. 185. v. 12. εἰσενέγκοι] εἰσενέγκαι Paris. secundus, Aug. secundus, Bavaricus, appendix Francofurtana. REISK. V. v. 8. SCHAEFER.

P. 185. v. 13. αὐτὸς — ἀπολωλέναι] *ipse perire una cum suis opibus.* WOLF.

P. 185. v. 13. ἀπολωλέναι] γρ. ἀπολωλεκέναι index Lambini. REISK. Confusio solennis perfectorum huius verbi. SCHAEFER.

P. 185. v. 13. μέρος τῶν ὄντων κ. τ. λ.] Demosthenes Olynth. I. p. 17, 9. τοὺς — εὐπόρους, ἵν' ὑπὲρ τῶν πολλῶν, ὧν καλῶς ποιοῦντες ἔχουσι, μικρὰ ἀναλίσκοντες τὰ λοιπὰ καρπῶνται ἀδεῶς. AMERSFOORDT.

P. 185. v. 15. ἑαυτοῦ] αὑτοῦ Paris. secundus, Bavaricus. αὐτοῦ (cum leni) Paris. primus et quintus. REISK.

P. 185. v. 15. τῶν λοιπῶν] *opibus post tributum reliquis.* WOLF.

P. 185. v. 15. προεισενεγκεῖν] Vulg. προσενεγκεῖν. εἰσενεγκεῖν Aldina Taylori, Paris. primus et cum γρ. secundus atque quintus, unde repetiit appendix Francofurtana, item Bavaricus et Aug. primus, ad cuius indicem Sim. Fabricius admonuit, se

malle προσεισενεγκεῖν, id quod in Aug. secundo reperi et in textum recepi, nonnihil quidem Fabricii quoque, nisi is potius Wolfius est, auctoritate motus, magis tamen adhuc Augustani secundi et rei ipsius. REISK. Praestat εἰσενεγκεῖν, quod etiam Bekkerus dedit. SCHAEFER.

P. 185. v. 16. εἶναι] ἀντὶ τοῦ ἔσεσθαι. WOLF.

P. 185. v. 17. μηδὲ ζητεῖν] *ne quidem quaerendum.* WOLF.

P. 185. v. 17. ὅσα γὰρ νυνὶ] ὅσα γὰρ ἂν νυνὶ Paris. secundus, Bavaricus. REISK.

P. 185. v. 17. πορίσαισθ'] πορίσαιτ' Weimaranus. REISK. Praestat, cum sequatur πορίζειν. Idem dedit Bekker. SCHAEFER.

P. 185. v. 17. εἰ] ἢ Bavaricus: sed vulgata est in margine. REISK.

P. 185. v. 18. πλείων ἐστὶ γέλως τοῦ μηδενός] *maior risus est nihilo.* Potest intelligi οὑτινοσοῦν γελοιότερον, omnium maxime ridiculum, magis ridiculum, quam quicquam aliud. Sed malim τοῦ μηδενὸς πεπορισμένου, quam si nulla omnino pecunia exacta esset. WOLF. Addi vult Wolfius πεπορισμένου. τοῦ μηδενός, id est, ἢ γέλως*) εἴη (vel ἢ κατεγέλων ἂν ὑμᾶς**) οἱ ἄνθρωποι), εἰ καθόλου μηδὲν πορίζεσθε***), *quam deridiculo sitis*†) *futuri, si prorsus nihil extunderetis.* Nam a mendico nihil exigi, risus id argumentum nullum est, sed commiserationis. Minus autem centenis partibus conferens, quam postularetur aut exspectaretur, risum ciet, quia plus dare potuisse videtur, sed data opera tam parum dedisse, quo exigentem ludificaretur. REISK. Recte Wolfius. Intellige πορίσασθαι. Ita et Reiskius in Nota et in Ind. *magis esset ridiculum, quam si nihil daretis.* AMERSFOORDT. Viri docti calamus videtur errasse, cum scriberet: *Intellige* πορίσασθαι. Hoc nullo modo potest intelligi: omninoque nihil subaudiri oportet. Vernacule: *ist lächerlicher, als gar nichts.* γέλως enim h. l. non *risum* significat, ut Wolfius vertit, sed *rem ridiculam.* Euripides Troad. 976. Matth. ταῦτα γὰρ γέλως πολύς. Hesychius T. I. c. 812. Γέλων. — ἢ γελοῖον. ut correxerunt; erratque Schowius ad glossam praecedentem referens. SCHAEFER.

P. 185. v. 18. τὴν ἑκατοστὴν τις εἰσφέρειν ἐρεῖ νῦν; κ. τ. λ.] Centesima talenta 60; quinquagesima 120; duodecima 500 talenta. Sed quo refertur ista analogia? Ad 6000 talenta, quorum duodecima pars sunt talenta 500. WOLF.

P. 185. v. 18. τὴν ἑκατοστὴν] S. μοῖραν τῶν ὑπαρχόντων, centesimam rei familiaris partem, scilicet de 6000 talentis. WOLF.

---

*) Adde ἄν. SCHAEFER.

**) Immo ὑμῶν. SCHAEFER.

***) Immo πορίζοισθε vel ἐπορίζεσθε. SCHAEFER.

†) Immo essetis. SCHAEFER.

Manutius. κατάθεισθε Aug. secundus. Nullus dubito, non Manutium praescripsisse suis operis, ut καταθῆτε darent, quomodo dederunt, sed illi more suo aberrantes η posuerunt in locum diphthongi ει: nam in Felicianea, quam Manutiana recoxit, est καταθεῖτε, ut in reliquis. Sive igitur hoc consilium est, sive hic error est felix, usus eo sum. Poteram quoque sive κατάθοιτε in optativo e Bavarico emendare, sive καταθείητε. REISK. Recte Bekkerus καταθεῖτε. Quam optativi formam si quis forte miretur Reiskium ignorasse, sciat virum summum flocci fecisse τὰ γραμματικά, nihilque aliud quam Graecos omnium aetatum scriptores pervolutasse. Hoc usu, non grammaticâ doctrinâ, consecutus est diffusissimam Graecarum litterarum scientiam, quae nostrum perpaucis et haud scio an nulli obtigit, sed adeo non accuratam subactamque, ut passim implicaretur erroribus, a quibus tirunculi schemata satis callentes sibi facile caveant. Sic factum est, ut Reiskius haud raro vapularet ab hominibus longe longeque infra se positis, quos deceret adsurgere ingenio tam capitali. SCHAEFER.

P. 185. v. 26. ἄξια τοῦ πολέμου] *tanta, quantam bellum poscit.* SCHAEFER.

P. 185. v. 27. ὑμᾶς] ἡμᾶς Paris. secundus cum γρ. Bavar. Aug. secundus. REISK.

P. 185. v. 27. τἆλλα] Bene τὰ μὲν ἄλλα Bekker. SCHAEFER.

P. 185. v. 28. οὐδαμοῦ γὰρ — ἐν καλλίονι] *nusquam enim commodius.* ἐν καλῷ, καλλίονι, καλλίστῳ. WOLF. Aristophanes Thesmophor. 292. Br. ποῦ, ποῦ καθίζωμαι 'ν καλῷ —. SCHAEF.

P. 185. v. 28. ἐν καλλίονι] S. τόπῳ. κάλλιον ἢ καλλιόνως. WOLF. Ne subaudias τόπῳ: καλλίονι enim generis est neutrius. V. Bos. Ellips. p. 485., ubi si cui videar dubitantius scripsisse, velim cogitet, quantum mihi fuerit illo in opere laborandum, quantum trepidandum, cum Ellipsium doctrinam plurimarum aetatum tanquam praescriptione sancitam primus convellere auderem. Sed fundamentis iactis facile superstruas. Conf. not. ad Euripid. Orest. Pors. 887. p. 81. edit. tert. Lips. SCHAEFER.

P. 185. v. 29. ὁ καιρὸς οὗτος ἔλθοι] Vulg. ὁ καιρὸς οὗτος ἔλθῃ. οὗτος ὁ καιρὸς ἔλθῃ Aug. primus. ἔλθοι dat edit. Wolfii, sed ἔλθῃ appendix Francofurtana. REISK. ὁ καιρὸς ἔλθῃ Bekker. Vere. SCHAEFER.

P. 186. v. 3. ὑμῶν] ἡμῶν Paris. primus et quintus. REISK.

P. 186. v. 5. ταύτων] τοῦτο Aug. primus, Aldina Taylori. REISK.

P. 186. v. 5. μέν γε] Praevideo fore, qui μὲν γὰρ scribendum censeant. Ac profecto harum formularum solennis est in libris confusio. Sed cave vulgatam mutes. V. not. ad Dionys. Halic. de C. V. p. 406. Schneiderus ad Xenophont. Hieron. 1, 11.

Dobreeus in Comment. ad Aristoph. VII. 1. p. 560. Buttmannus ad Midian. p. 46. et Siebelisius ad Pausan. T. II. p. 198. *μὲν γε* recurrit v. 13. p. 189, 11. 204, 14. Add. p. 174, 20. SCHAEFER.

P. 186. v. 5. *τριακοσίαις τριήρεσιν, ὧν ἑκατὸν παρεσχόμεθ' ἡμεῖς*] Herodotus Calliope, id est, lib. 8. [c. 44.] *Ἀθηναῖοι πρὸς πάντας τοὺς ἄλλους παρεχόμενοι νῆας ὀγδώκοντα καὶ ἑκατὸν μοῦνοι.* et post [c. 48.]: *ἀριθμὸς δ' ἐγένετο ὁ πᾶς τῶν νεῶν, πάρεξ τῶν πεντηκοντόρων, τριακόσιαι καὶ ἑβδομήκοντα καὶ ὀκτώ.* Non solent oratores diligentiam historicam in numeris adhibere. Isocrates Panegyrico ad Herodoti sententiam propius accedit, *πλείους*, inquiens, *ἡ πόλις ἡμῶν συνεβάλετο τριήρεις εἰς τὸν κίνδυνον τὸν ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος, ἢ πάντες οἱ ναυμαχήσαντες.* WOLF. Lubenter excurrunt Oratores Attici in laudes belli Persici, tanquam suorum maiorum imprimis proprias: praecipue, cum mentio facienda sit praesentium cum Persarum rege inimicitiarum. Cf. Thucydidis Schol. ad I. 73. Atque huiusmodi rerum a maioribus gestarum mentionem ad *σεμνότητος* partes refert Hermogenes de Form. Orat. c. 6. p. 281. ed. Laurent. *τετάρτην γε μὴν σεμνότητος ἔχουσι δύναμιν ἔννοιαι αἱ περὶ ἀνθρωπίνων μὲν κατὰ μόνας πραγμάτων, μεγάλων δὲ καὶ ἐνδόξων· οἷον τὸ περὶ τῆς ἐν Μαραθῶνι μάχης, καὶ τῆς ἐν Πλαταιαῖσιν, ἢ τῆς ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίας εἴτις λέγοι*: quibus deinde haec addit de modo, quo eiusmodi commemoratio facienda est: *μέθοδοι δὲ σεμναὶ αἱ κατὰ ἀπόφανσιν καὶ χωρὶς ἐνδοιασμοῦ ἐξ ἀφηγήσεως λεγόμεναι· ὡς γὰρ εἰδότας ἀκριβῶς δεῖ λέγειν, καὶ μετ' ἀξιώματος, ἀλλ' οὐκ ἐνδοιάζοντας, κ. τ. λ.* De numero navium Graecarum atque Atheniensium, quae cum Xerxe pugnarunt, non satis constat inter auctores veteres, quamvis non magnum inter eos sit discrimen. Cf. Valckenaer. et Wesseling. ad Herodot. VIII. 1. 2. S. F. N. Morus ad Isocratis Panegyr. 25. et 27. Viri Docti ad Nepotis V. Themist. c. 3. Aliis in locis, ut Or. p. Cor. p. 306, 23., solet Demosthenes augere navium numerum, quas Athenienses praebuerunt, quod quia in hac Oratione suo consilio parum convenire videbat, ad centenarium numerum universam eorum classem reduxit. Itaque probamus Reiskii iudicium Wesselingii coniecturam repudiantis, qua pro *ἑκατὸν* legatur *διακοσίας*. Praeter illos, quos Valckenaerius laudavit l. c., de numero navium Graecarum egit etiam Thucydidis Schol. ad L. I. 74. — Caeterum, quia h. l. sermo incidit de pugna Salaminia, obiter animadvertimus *μνημονικὸν ἁμάρτημα* Demosthenis vel eius, qui scripsit Orat. in Neaeram p. 1377, 14., qui de Plataeensibus loquens, *ἐπειδή*, inquit, *αὐτοῖς οἰκεῖα σκάφη οὐχ ὑπῆρχε, συνεναυμάχουν ὑμῖν ἐπ' Ἀρτεμισίῳ καὶ ἐν Σαλαμῖνι.* De pugna ad Artemisium commissa eadem tradidit Herodotus, Plataeenses autem Atheniensibus ad Salamina adfuisse idem historicus diserte negat L. VIII. 44. AMERSFOORDT.

P. 186. v. 5. *τριακοσίαις*] *διακοσίαις* appendix Francofurtana. REISK.

P. 186. v. 6. ἑκατὸν] Wesselingius ad Diodor. Sic. T. I. p. 413. b. [T. IV. p. 327. Bip.] auctor fit, ut διακοσίας legatur, cuius lectionis ipse Demosthenes aliis locis *) factus est. Verum in eiusmodi locis non fides rerum gestarum severe ad auctoritates memoriarum est exigenda, sed oratorum quae sit identidem spectanda intentio. Intererat oratoris copias Atheniensium navales, quae tum fuissent, elevari et minui, Persarum augeri. Nam sic concludit. Si Atheniensium classis, quae centum modo navibus conclusa tum erat, Xerxis tam numerosam classem vicit, quanto credibilius est futurum esse, ut classis Atheniensium, quae nunc triplo est auctior, classem Persarum vincat, quae nunc est duplo minor, quam olim erat? REISK. Assentitur Reiskio praeter Amersfoordtium not. ad v. 5. Weiskius de Hyperb. II. p. 24. Sed Boeckhius de Oecon. polit. Athen. T. I. p. 276. vulgatam scripturam tam affinem dicit aenigmati, ut lector parum attentus Orationem de Symmoriis, quam tot alia argumenta genuinam esse vincant, ob hanc unam causam pro spuria habere posse videatur. Pervellem vir doctissimus nos docuisset, cur Reiskii rationem assensu suo comprobare dubitaret. Mihi quidem haec ratio adeo placet, ut vix putem probabiliorem excogitari posse. Ac fortasse Demosthenes, cum ἑκατὸν scriberet, fide dignior fuit quam ipsi historici. Audiamus Schweighäuserum ad Herodot. VIII. 44. non inepte sic disputantem: „Mireris vero, quo pacto tot navibus ad Salaminem pugnare Athenienses potuerint, quandoquidem in pugna ad Artemisium dimidiam partem Atticarum navium vulneratam esse ait Scriptor cap. 18. neque eis reficiendis suppetiisse videatur tempus.“ SCHAEFER.

P. 186. v. 7. χιλίας ἀπολέσαντας ναῦς] Millenarium numerum dixit Demosthenes, non quidem accuratissime, sed ex more poetarum et oratorum. Eadem illis est loquendi ratio, quum Graecorum classem ad Troiam memorant. Quamvis Thucydidis Scholiastes ad L. I. 10., ὁ μὲν Εὐριπίδης, inquit, καὶ Λυκόφρων χιλίας ναῦς λέγουσι τὸν Ἀγαμέμνονα ἀγαγεῖν, ὁ δὲ Ὅμηρος χιλίας ἑκατὸν ἑξήκοντα ἕξ. Thucydides ipse eo l. dederat χιλίων καὶ διακοσίων. De numero rotundo sic saepius obvio egerunt Heynius ad Virg. Aeneid. II. 198. Is. Grangraeus ad Iuvenal. Sat. XII. 122. et auctores mox laudandi. Hunc etiam morem sequitur Aeschylus in Agamemn. v. 46. de Atridis canens: στόλον Ἀργείων χιλιοναύταν τῆσδ' ἀπὸ χώρας ἦραν. et saepissime Ovidius: Metam. XII. 6.: „Coniurataeque sequuntur Mille rates.“ ibid. v. 37.: „Accipiunt ventos a tergo mille carinae.“ Libro autem XIII. 92. Aiax gloriatur: „Nempe ego mille meo protexi pectore puppes.“ et v. 182. legitur: „Aulidaque Euboicam complerunt mille carinae.“ Ita et Laodamia maritum suum monet Heroid. XIII. 97.: „Inter mille rates tua sit millesima puppis.“ De numero navium,

*) Videtur excidisse *auctor*. SCHAEFER.

quae Xerxem in Graeciam secutae sunt, iterum cf. Interpretes ad Nepotem Themist. c. 2. et Brissonius de regno Pers. L. III. c. 73. Igitur plerique auctores narrant, naves circiter 1200 ipsi pugnae Salaminiae ex ingenti Xerxis classe interfuisse: atque accuratissime haec narravit Aeschylus Pers. v. 342., cuius auctoritas cur hac in re reliquorum omnium testimonio praeferenda sit, veram ex Casaubono causam reddidit A. Staverenus ad Nepotis l. l.: Ξέρξῃ δὲ, καὶ γὰρ οἶδα, χιλιὰς μὲν ἦν ὧν ἦγε πλῆθος, αἱ δ' ὑπέρκομποι τάχει ἑκατὸν δὶς ἦσαν ἑπτά θ'. Cui tamen narrationi vix convenire videtur Herodotus, qui, quod quidem mirum videatur, hunc ipsum numerum navium longarum (1207) cum rege expeditionem in Graeciam suscepisse scribit, verum in sequentibus identidem tot naves eius vel tempestatibus vel pugnis contra Graecos susceptis periisse narrat, ut vix idem numerus ad Salaminem penetrasse videatur. Ne autem temeritatis arguamur Herodotum vel erroris vel negligentiae incusantes, varia eius de hac re indicia in unum conferamus. Longae itaque Persarum naves Xerxem initio expeditionis secutae ab Herodoto narrantur 1207 (L. VII. 89. et 184.), quas onerariarum sequebantur 3000 [ibid. c. 97.], etsi Nepos Themist. c. 2. harum 2000 tantum memorat. Sed onerariarum infinitus numerus fractus est ad Magnesium litus (ibid. c. 191.). Classem autem auxerunt deinde naves 120 ex Thracia profectae (c. 185.): ex eadem vero ad Magnesiam tempestate submersae sunt 400 naves (c. 190.). Deinde a Graecis 15 captae sunt ad sinum Pagasaeum (c. 194.) iterumque 30 ad Artemisium (L. VIII. 11.). Atque eodem tempore ad Graecos transfugit Antidorus Lemnius cum sua navi solus. (quod posterius patet ex eodem loco, coll. c. 82.) Nova autem tempestate orta, pars classis, quae Euboeam superare conabatur 200 navibus composita, omnia ad scopulos fracta est et fluctibus submersa (c. 7.): ἀγγελίη ἐλθοῦσα, ὡς τῶν βαρβάρων αἱ περιπλέοντες τὴν Εὔβοιαν πάντες εἴησαν διεφθαρμένοι ὑπὸ τοῦ γενομένου χειμῶνος. Eodemque fere tempore Ciliciae naves, quae quot fuerint, non indicatur, a Graecis captae sunt (ibid. c. 14.). Triduo post, nova pugna exorta, denuo multas naves Persae amiserunt (c. 16.) et tandem in ipsa nocte, quae conflictum ad Salamina praecessit, una navis, cuius praetor erat Panaetius Tenius, Persarum aciem reliquit (ibid. c. 82.). Nisi igitur statuas, plures naves ad Xerxis classem accessisse, quam de quibus tradidit Herodotus, minor existet numerus eo, quem Aeschylus memoravit: etsi vel hac coniectura probata propter hunc numerum 1207 navium, (eundem prorsus, cum Xerxes expeditionem susciperet, atque illum, cum pugnam committeret,) suspicio oriatur turbatae in Herodoto narrationis. Neque enim ex L. VIII. 66. colligas plures naves accessisse, etsi tum pedestrium copiarum multitudine nova exercitus creverit. Igitur, nisi quod nolim, aliquis mea negligentia hic omissus fuerit Herodoti locus, vix vi-

deo, qui erroris culpa gravissimus historicus vacare possit, siquidem Aeschylo in re, cui ipse interfuit, omnem fidem haberi necesse est. Ad faciliorem autem conspectum in fine huius animadversionis ad calculos sedeamus.

Initio expeditionis erant naves	1207	
(Auctor Argumenti in Aeschyli Persas habet 1207 vel 1214.)		
Accesserunt ex Thracia	120	
		1327
Perierunt tempestate ad Magnesiam	400	
Captae a Graecis ad sinum Pagasaeum	15	
——— Artemisium	30	
Antidorus transfuga	1	
Submersae, quae Euboeam superabant	200	
Panaetius transfuga	1	
		647
Supersunt igitur ante pugnam Salaminiam naves		680

Quo numero continentur etiam naves Ciliciae aliaeque in nova pugna ad Artemisium amissae, quae quot fuerint, Herodotus nos non docuit. AMERSFOORDT.

P. 186. v. 7. *τριακοσίας — παρεσκευασμένους*] Hic vulgo, florente Atheniensium republica, erat numerus triremium. Cf. Bergmannus ad Isocratis Areopagit. c. 1. Triremium copia etiam Aeschines gloriabatur l. supr. all. ad p. 185, 2. Demosthenes ipse Phil. III. p. 121, 11. *καὶ τριήρεις, καὶ σωμάτων πλῆθος, καὶ χρημάτων πρόσοδοι, καὶ τῆς ἄλλης κατασκευῆς ἀφθονία, καὶ τἄλλα οἷς ἄν τις ἰσχύειν τὰς πόλεις κρίνοι, νῦν ἅπαντα καὶ πλείω καὶ μείζω ἐστὶ τῶν τότε* [*ἐπὶ τῶν προγόνων*] *πολλῷ.* et p. 128, 17. *ἡμεῖς — πόλιν μεγίστην ἔχοντες, ἀφορμὰς πλείστας, ἀξίωμα κάλλιστον.* AMERSFOORDT.

P. 186. v. 7. *τριακοσίας*] *διακοσίας* Weimaranus. REISK.

P. 186. v. 7. *ὑμᾶς*] *ἡμᾶς* Paris. primus et quintus. REISK. *ἡμᾶς* Bekker. Placet. SCHAEFER.

P. 186. v. 8. *νῦν παρεσκευασμένους*] Vulg. *παρεσκευασμένους. νῦν παρεσκευασμένος* Paris. primus et quintus, Aug. primus, Aldina Taylori. REISK.

P. 186. v. 8. [*τριήρεις*]] Abest ab Aug. primo, Paris. primo. REISK. Uncis inclusum servavit Bekkerus. Mallem deletum. SCHAEFER.

P. 186. v. 8. *μὴ*] Abest ab Aug. primo, Paris. primo. REISK. Puto delendum et haec sic continuanda *ἀσυνδέτως*: *ὥστε κομιδῇ μηδ' εἰ πάνυ μαίνοιτο νομίσαι ῥᾴδιον* —. *ut prorsus ne si sit desipientissimus quidem habiturus sit pro re facili* —. Aliud valet *μὴ κομιδῇ*. Plutarchus T. I. p. 611. R. *ὥστε μὴ κομιδῇ μοναρχίαν εἶναι.* Interpres: *ne solus omnino rerum potiretur.* SCHAEFER.

P. 186. v. 8. μηδ' εἰ πάνυ] εἰ καὶ πάνυ Paris. quintus. REISK.

P. 186. v. 10. εἶναι] τι Paris. secundus, Aug. secundus, Bavaricus. ῥᾴδιόν τι εἶναι appendix Francofurtana. REISK. τι Bekker. SCHAEFER.

P. 186. v. 13. ἄγει] Cod. Bekk. ἄγει πολύ, quod non displicet. SCHAEFER.

P. 186. v. 13. τοῦτο δὲ ἂν διαδῷ, ζητήσει] τουτέστιν, ἀπορήσει χρημάτων. Quasi vero omnem regis pecuniam 1200 cameli vexerint. ζητήσει, *requiret*, *desiderabit*, id est, carebit. Antecedens e sequenti colligitur: nam qui pecuniae sat habet, pecuniam non quaerit. WOLF.

P. 186. v. 13. δὲ ἂν] Malim δ' ἐάν. SCHAEFER.

P. 186. v. 15. γὰρ] Omittit Aug. secundus. REISK.

P. 186. v. 15. αἱ κρῆναι] Vulg. τὰς κρήνας. αἱ κρῆναι Paris. primus, Aug. primus. Praetuli αἱ κρῆναι, non quo vulgata rationibus linguae graecae adversetur: nam convenit et cum iis et cum usu, ut πέφυκεν absolute et impersonaliter usurpetur ad significandum *natura rerum ita comparatum est*, et tum recte sequetur accusativus cum infinitivo, *ut fontes et putei exarescant vel deficiant:* verumtamen altera lectio mihi tum, nescio qui, magis probabatur. REISK. τὰς κρήνας Bekker. Probo quod dedit Reiskius ob codicum excellentium auctoritatem. SCHAEFER.

P. 186. v. 15. ἐπιλείπειν] Cicero: „Fons liberalitatis facile exhauritur.“ WOLF. Vulg. ἐπιλιπεῖν. ἐπιλείπειν Paris. primus, Aug. primus. REISK. Eadem voce utitur in eadem re Aelianus Var. Hist. VIII. 11. ὅπου καὶ τοὺς ποταμοὺς ὁρῶμεν ἐπιλείποντας. AMERSFOORDT.

P. 186. v. 16. ἀθρόα καὶ πολλὰ] *et multum simul et saepe.* ἀντὶ τοῦ ἀθρόως καὶ πολλάκις. WOLF.

P. 186. v. 16. ἀθρόα] Aug. primus et hic et alibi constanter hoc vocabulum dat cum spiritu aspero exaratum. REISK. ἁθρόα Bekker. V. Etymol. M. c. 655, 21. et Sallier. ad Moer. p. 19., ad quem locum Piersonum miror talia parum curantem p. 20. Est haec incuria, ut digna philosopho, ita indigna grammatico. SCHAEFER.

P. 186. v. 16. καὶ] Abest a Paris. primo et Aug. primo. REISK. Recte abest. *multa simul.* Xenophon Anab. V. 2. 1. οἱ δὲ Κόλχοι — πολλοὶ ἦσαν ἀθρόοι, *multi una.* SCHAEFER.

P. 186. v. 16. ἡμῖν — ἀκούσεται] Citant Harpocration p. 134. Gron. et Photius c. 237., hic quidem scripturà vitiosà. De Harpocratione v. Siebelis. ad Philochori Fragm. p. 77. s. SCHAEF.

P. 186. v. 16. ἡμῖν — ἀκούσεται] Quid vero Attica est, cuius amplissimi reditus 400 talenta 4. Philipp. memorantur, cum Asia et Aegypto et nonnulla Europae parte collata? Satis igitur apparet, eum ita muscam cum elephanto conferre, ut nec stulti

offendantur, et prudentes intelligant, quantum Athenienses regis Persarum opibus sint inferiores. WOLF. Non dixerim, muscam cum elephanto conferri. V. not. ad v. 17. ἑξακισχίλια. SCHAEFER.

P. 186. v. 17. ὑπάρχον] ὑπάρχειν Harpocration et Photius ll. cc. SCHAEFER.

P. 186. v. 17. ἀφορμὴν] facultates, quarum fiducia rem aggredi possimus: inde saepius pro *pecunia*. Vocem explicuit Bergmannus ad Isocratis Areopag. p. 119. AMERSFOORDT.

P. 186. v. 17. ἑξακισχίλια] ὀκτακισχίλια Paris. secundus cum γρ., item Bavaricus. REISK. Item Harpocration et Photius ll. cc., qui quomodo hunc numerum hyperbolicum cum vero supra p. 183, 5. posito conciliaverint, lege apud ipsos. Sed tantine fuerit conciliandi laborem suscipere fortasse dubites. Suspicor enim Demosthenem h. l. non dedisse nisi haec: ἡμῖν δὲ τὸ τῆς χώρας τίμημα ὑπάρχον ἀφορμὴν ἀκούσεται, ὑπὲρ ἧς κ. τ. λ. quibus explicandis alius videtur interpres censum verum, alius falsum adscripsisse. Nimirum non de summis pecuniarum hic agitur, sed de ἀφορμαῖς ad bellum gerendum. Regi ἀφορμὴ sunt αἱ διακόσιαι καὶ χίλιαι κάμηλοι αἱ τὸ χρυσίον ἄγουσαι, Atheniensibus τὸ τῆς χώρας τίμημα. Illa κρήνῃ comparatur ἐπιλειπούσῃ, haec ἀεννάῳ. Neque absurda haec comparatio videbitur, si cogitaveris rationem pecuniariam illorum temporum, quae commoditatibus, quas nostra aetas habet hoc in negotio perscriptionibus utens, prorsus carerent. Sic fieri poterat, ut rex, exhaustis quae camelis vectae exercitum comitarentur pecuniis, inextricabilibus difficultatibus impediretur. SCHAEFER.

P. 186. v. 20. ἀκούσεται] Vulg. ἀκούσετε. ἀκούσεται Aug. primus et secundus, Bavar., P. Manutius, unde index Lambini repetiit, et edit. Wolfii. Sed vulgatam dat appendix Francofurtana. Correxi ἀκούσεται: redit enim ad regem Persarum. REISK. Idem poscit linguae usus. SCHAEFER.

P. 186. v. 20. ὡς μὲν τοὺς ἐπιόντας ἐκείνων ἀμυνούμεθα] Alii rectius, opinor, ὡς μὲν ἂν ἐπιόντ᾽ ἐκεῖνον ἀμυνούμεθα. WOLF. τὰν ἐπιόντα ἐκεῖνον P. Manutius: sed index eius dat vulgatam. Quid appendix Francofurtana voluerit dans τοὺς ἐπιόντας ἐκεῖ, non intelligo, cum vulgata sit in editione Wolfii. ἀμυνόμεθα (in praesenti) dat Aldina Taylori. REISK.

P. 186. v. 20. τοὺς ἐπιόντας — ἀμυνούμεθα] Isocrates Orat. ad Phil. p. 184. Graecos ad bellum cum Persis excitans: ἡμεῖς οὐδ᾽ ὑπὲρ ὧν κακῶς ἐπάθομεν ἀμύνασθαι τολμῶμεν αὐτούς. AMERSFOORDT.

P. 186. v. 21. οἱ Μαραθῶνι] Hoc auribus Atheniensium gratum est. Sic Isocrates de Euagora: τοσούτους τῶν πολεμίων ἀπώλεσεν, ὥστε πολλοὺς τῶν Περσῶν πενθοῦντας τὰς ἑαυτῶν συμφορὰς, μεμνῆσθαι τῆς ἀρετῆς τῆς ἐκείνου. WOLF. De Persis victis caesisque hic dicitur: quod notandum. SCHAEFER.

P. 186. v. 21. *Μαραθῶνι*] Vulg. *ἐν Μαραθῶνι*. Praepositionem omittunt Paris. primus et Aug. primus. Sustuli praepositionem. REISK. Codd. Bekk. *Μαραθῶνι καὶ Σαλαμῖνι*, vitiosâ, ut puto, abundantiâ. Etsi enim talibus in formulis etiam Salaminis sit mentio, ut in loco Aristophanico, de quo v. Bos. Ellips. p. 423., tamen multo saepius et tanquam solenniter Marathonia pugna commemoratur: nimirum quia huius victoriae decus ad solos Athenienses, quorum auspiciis Plataeenses parebant, pertinuit. Nec licuit Comico aliam citare quam Salaminiam pugnam. SCHAEFER.

P. 186. v. 21. *εἰδεῖεν*] Post h. v. cum Bekkero pone hypostigmen. SCHAEFER.

P. 186. v. 21. *ἕως δ' ἂν κρατῶμεν*] Quasi vero id exploratum sit, aut deorum quispiam spoponderit. Sed et hoc vulgi auribus datur, de quo Isocrates oratione de pace: *λίαν τινές μοι δοκοῦσιν ὡρμῆσθαι πρὸς τὸν πόλεμον, καὶ τὰ λοιπά*. WOLF. Demosthenes hoc non dixit *κολακευτικῶς*, sed quod speraret cives suos *τοὺς ἐπιόντας* non minus strenue *ἀμυνεῖσθαι*, quam *οἱ Μαραθωνομάχαι* hostes *ἠμύναντο*. Sic autem victoria satis certa videri poterat: *τῷ γὰρ πονοῦντι χὠ θεὸς ξυλλαμβάνει*. SCHAEFER.

P. 186. v. 22. *ἐπιλιπεῖν*] Rectius *ἐπιλείπειν* Bekker. V. v. 15. SCHAEFER.

P. 186. v. 23. *ξενικὸν*] Milites Graeci a barbaris conducti. Hoc enim Persis erat in more. Cf. Brisson. de r. Pers. III. c. 59. Eodem pertinere videtur Isocratis locus Paneg. c. 37. *τῶν τε μετὰ Τιριβάζου στρατευομένων καὶ τοῦ πεζοῦ τὸ χρησιμώτατον ἐκ τῶνδε τῶν τόπων ἤθροισται*: vocabula enim *τῶνδε τῶν τόπων* facile ad Graeciam Europaeam referri posse existimo, etsi in diversa abeat Morus ad eum l. Qui primi barbarorum mercenariam militiam susceperunt, infames hoc nomine, Cares fuerunt. Vid. Dunaeus ad Demosth. de Pace p. 298. Hemsterhus. ad Aristoph. Pluti Argum. p. 7. — Quinam vero hac imprimis aetate inter ipsos Graecos abusus fuerint militum conductorum, ubique cum eximia indignatione queruntur plerique oratores. Cf. Bergmannus l. l. p. 84. Athenienses perpetua huiusmodi hominum caterva primum usi videntur in bello Corinthio. Vid. Harpocration in v. *ξενικὸν ἐν Κορίνθῳ* et locus Aristophanis ibi laud. Sed iam antea multi etiam in reliqua Graecia vagabantur. Cf. Thucyd. I. 27. 35. ubi vid. Schol. Lacedaemoniorum in exercitibus erant *ξεναγοὶ*, quos idem Thucydides memorat II. 75. ubi Scholiastes habet: *οἱ τῶν μισθοφόρων ἄρχοντες· ξένους γὰρ ἐκάλουν τοὺς μισθοφόρους*. Sed iidem Lacedaemonii barbaros eximie *ξένους* vel *ξείνους* dicebant, Herodoto teste IX. 11. Porro *οἱ ξένοι*, conductitii milites, etiam *ξενιτευόμενοι* dicebantur. Diversa aliquantum ratione Herodes Orat. *π. Πολιτείας* Oratt. Gr. Vol. VIII. p. 36. externum bellum contra patriae hostes susceptum *ξενικὸν*

πόλεμον dicit, oppositio πολέμῳ πολιτικῷ s. στάσει. — Ξενικὸν ita dicitur, omisso per ellipsin σύστημα, uti saepe etiam ναυτικόν. Hoc occurrit ex. gr. apud Thucyd. I. 99. III. 16. — I. 4. est Μίνως — τό τε λῃστικὸν — καθῄρει ἐκ τῆς θαλάσσης. ad q. l. Schol. λ. τὸ σύστημα, ἤγουν τοὺς λῃστάς· λῃστρικὸν δὲ τὸ κτῆμα. AMERSFOORDT.

P. 186. v. 25. ἐπὶ μὲν Αἴγυπτον καὶ Ὀῤῥόντην] Reiskius in Ind. Hist. p. 686., „Dubium est," inquit, „Orrhontes barbarine sit regis nomen, an fluvii, Syriam pervagantis." Orrhontes vero non fuit rex barbarus, sed praefectus Mysiae, qui cum aliis satrapis et Tacho, Aegypti rege, ab Artaxerxe defecit Olymp. CIV. a. 3. Res eius refert Diodorus Sic. XV. 90. sq., ubi videatur Wesseling. Regis expeditio in Aegyptum ab eodem narratur ibid. c. 92. sq., in qua opera Graecorum mercede conductorum usos fuisse Persas Corn. Nepos docet in Datame c. 8. §. 2. Orrhontes autem Diodori l. c. diversus videtur ab alio eiusdem nominis Persa, regis genero, cuius mentio est ap. eundem L. XV. 2. Neque facit quicquam discriminis, quod in Demosthenis exemplaribus hoc nomen scriptum sit duplici litera Rho, apud Diodorum autem simplici. AMERSFOORDT.

P. 189. v. 26. Ὀῤῥόντην] Vide Diodorum. WOLF. Ὀῤῥόνταν Aldina Taylori, Paris. primus et quintus. ὀρ ονν. Paris. secundus. Sic dubie et obscure exhibet margo Lutetianae, ut nescias, quid in eo fuerit. Ὀρόνταν Aug. primus et secundus, Bavaricus. REISK. Ὀρόνταν Bekker. SCHAEFER.

P. 186. v. 27. μισθοφορεῖν] μισθοφορῆσαι Aldina Taylori, Paris. secundus et quintus cum γρ. Utrumque dat Bavaricus. Appendix Francofurtana haec dat: „μισθοφορεῖσθαι παρ' ἐκείνῳ. legitur et μισθοφορεῖν." REISK.

P. 186. v. 28. εὐπορίαν τινὰ] τινὰ abest a Paris. quinto, unde videtur appendix Francofurtana repetiisse. REISK.

P. 186. v. 28. αὑτῷ] αὐτῷ cum leni Paris. primus. REISK.

P. 187. v. 1. τῆς ὑπαρχούσης πενίας] Herodotus VII. 102. τῇ Ἑλλάδι πενίη μὲν αἰεί κοτε σύντροφός ἐστι. SCHAEFER.

P. 187. v. 1. ἐπὶ δὲ τὴν [ἄλλην] Ἑλλάδα κ. τ. λ.] Artificiosa dehortatio ab oppugnanda patria, eas ratiocinationes militibus tribuendo, quae viris cordatis et patriae amantibus dignae sunt. WOLF. Satis probabilis Demosthenis opinatio: ἐπεί γε ἀπεκρίθη ἐκ παλαιτέρου τοῦ βαρβαρικοῦ ἔθνεος τὸ Ἑλληνικόν Herodot. I. 60. Alexandri victoriae demum pervicerunt, ut ambo coalescerent. SCHAEFER.

P. 187. v. 1. [ἄλλην]] Abest ab Aug. primo et in Aldina Taylori punctis est subnotatum. Si servatur, accipi debet pro ὅλην vel πᾶσαν. *contra totam reliquam Graeciam, excepta patria sua.* REISK. Recte delevit Bekker. SCHAEFER.

P. 187. v. 2. ἐλθεῖν] ἐθέλειν Paris. secundus et quintus, Aug. secundus et Bavaricus, editio Wolfii. Vulgatam dat appendix Francofurtana. Forte utrumque copulandum sit ad hunc modum: οὐδένα ἂν ἐλθεῖν ἐθέλειν ἡγοῦμαι. Aug. primus sic dat constitutum hunc locum: ἂν ἐλθεῖν οὐδένα ἡγοῦμαι. Aldina Taylori sic dat: ἐπὶ δὲ τὴν Ἑλλάδα Ἕλληνα ἀνελθεῖν οὐδένα ἂν ἐθέλειν ἡγοῦμαι. ἐλθεῖν, scilic. sive πολεμήσοντα, sive μισθοφορήσοντα. ἐθέλειν si probatur, tacite iterandum est μισθοφορεῖν e p. 186, 27. REISK. V. v. 22. SCHAEFER.

P. 187. v. 2. ποῖ γὰρ αὐτὸς τρέψεται κ. τ. λ.] Locum hunc imitatur Gorgias Apol. Palamedis Oratt. Gr. VIII. p. 112. (quem legit Alcidamas, qui scripsit Palamedis Accusationem de Proditione, quae eodem Vol. exstat, ut patet collatis p. 74. sqq. et p. 115. sqq.): ποῖ γὰρ τραπέσθαι μ' ἐχρῆν; πότερον εἰς τὴν Ἑλλάδα et quae seq. Sed etiam Demosthenes sua hausisse videtur ex Euripidis Medea v. 502. νῦν ποῖ τράπωμαι; πότερα πρὸς πατρὸς δόμους, οὓς σοὶ προδοῦσα καὶ πάτραν ἀφικόμην; ἢ πρὸς ταλαίνας Πελιάδας; quos versus Latini verterunt poetae laudati a Lentingio. Quae hunc locum excipiunt, item a multis expressa sunt, ut ab eodem Gorgia l. c. Nostro praeiverat Isocrates Plataic. p. 524. τίνες εἰς τοῦτο ἀνοίας ἥκουσιν, ὥστε βούλεσθαι μετὰ τῶν καταδουλουμένων τὴν Ἑλλάδα εἶναι μᾶλλον ἢ μεθ' ὑμῶν τῶν ὑπὲρ τῆς ἑαυτῶν ἐλευθερίας ἀγωνιζομένων. AMERSFOORDT. Demosthenem sua hausisse ex Euripidis Medea eccui probabile fieri possit? SCHAEFER.

P. 187. v. 2. ποῖ] Vulg. πῇ. ποῦ Paris. primus et quintus cum γρ. ποῖ Aug. primus et secundus, Aldus, Felic. Bavaricus, Aldina Taylori. Praetuli ποῖ. REISK.

P. 187. v. 3. δουλεύσει] Malo, ut Felicianus, interrogative legere. WOLF. Bene Bekkerus: εἰς Φρυγίαν ἐλθὼν δουλεύσει; SCHAEFER.

P. 187. v. 7. οὕτως ἐστὶ δυστυχὴς] οὕτω δυστυχής ἐστιν Aug. primus. REISK. Hic ordo non displicet. SCHAEFER.

P. 187. v. 7. δυστυχὴς] ἀντὶ τοῦ ἄφρων. Et sane stultitia non in minima parte infelicitatis numeranda est, si modo recte finitur φρόνησις ἀρετὴ τοῦ λογιστικοῦ παρασκευαστικὴ τῶν συντεινόντων πρὸς εὐδαιμονίαν. Comicus: ἄνοια δυστύχημ' αὐθαίρετον βροτοῖς. Sed calamitas haec et de proelio et de inopia potest intelligi. WOLF. Ultima huius notae non intelligo. δυστυχὴς eodem sensu usurpatum mox recurrit v. 26. SCHAEFER.

P. 187. v. 8. ἕνεκα κέρδους βραχέος] Vulgari ioco dicitur nulla caro venire minoris quam militum: et ego e quodam Care audivi, eandem esse militis mercenarii conditionem quam saginati porci. WOLF.

P. 187. v. 9. καὶ μὴν] οὐ μὴν Paris. primus, Aug. primus. REISK. Non male. Sed etiam p. 188, 6. καὶ μὴν οὐδὲ —, SCHAEF.

P. 187. v. 9. ξένους] ξένοις Weimaranus, P. Manutius. REISK.

P. 187. v. 10. Ἑλληνικῶν] Ἑλλήνων Paris. secundus et quintus cum γϱ. margo Bavarici, appendix Francofurtana, Aldina Taylori. REISK. Recte Ἑλλήνων Bekker. SCHAEFER.

P. 187. v. 10. οἱ γὰϱ ἡμῶν κϱατήσαντες] ὑποθετικῶς καὶ σοφιστικῶς. Graeci enim illi mercenarii Persae ἐν πϱοσθήκης μέϱει futuri erant, non soli rem gesturi. WOLF.

P. 187. v. 10. κϱατήσαντες] κϱατήσοντες cum γϱ. Paris. secundus. REISK.

P. 187. v. 10. ἂν] De meo addidi: nam habet quidem Felicianea hanc particulam, non tamen hoc loco, sed alieno et importuno, sic dans: — ἡμῶν κϱατήσαντες ἐκείνου γε πάλιν ἂν κϱείττους ἦσαν. Sententia loci est: Novit se a vobis victum eoque inferiorem. Quod si ergo mercenarii vos vincerent, (si modo fieri hoc potest, quamquam non videtur posse,) multo potius vereretur, ne mercenarii in se impetum faciant, locupletiorem et infirmiorem, et profecto iam dudum eum essent adorti mercenarii, si tantum valerent. Aut ergo Persa ipsos reformidans nil iis utetur, aut nil vobis est, cur eos metuatis, qui ne eum quidem vincere possint, quem vos saepius vicistis. REISK. Particulam Bekkerus iure delevit. Quamquam Wolfius vere monet, hoc dici ὑποθετικῶς. Satis nota orationis figura, qua κατασφατικῶς enuntiatur, quod ὑποθετικῶς intelligendum est. SCHAEF.

P. 187. v. 10. ἐκείνου γε] Attende vim particulae. *illo, quippe tam imbelli.* SCHAEFER.

P. 187. v. 11. πάλαι κϱείττους εἰσί] πάλιν ἂν κϱείττους ἦσαν Weimaranus, P. Manutius: sed index eius dat vulgatam. Pro πάλαι etiam appendix Francofurtana dat πάλιν. REISK.

P. 187. v. 11. εἰσί] ὑπάϱχουσι Paris. primus, Aug. primus. REISK. ὑπάϱχουσιν Bekker. SCHAEFER.

P. 187. v. 11. ἡμᾶς] ὑμᾶς Paris. quintus. REISK.

P. 187. v. 12. ἀλλὰ μάλιστα μὲν — νῦν ἄϱχειν] Ordo est: ἀλλὰ βούλεται μὲν μάλ. ἄϱχειν π., εἰ δὲ μή γε [δυνατόν ἐστι πάντων ἄϱχειν], τῶν ὑπαϱχ. δούλων ἑαυτῷ νῦν. In eandem fere sententiam Xerxes verba fecit inter Persarum proceres ap. Herodot. L. VII. 8. §. 3. et eius somnium interpretati sunt magi ibid. c. 19. Isocrates etiam Paneg. c. 37. τοιγαϱοῦν τὰ μὲν ἔχει [ὁ βασιλεύς], τὰ δὲ μέλλει, τοῖς δ' ἐπιβουλεύει, δικαίως ἁπάντων ἡμῶν καταπεφϱονηκώς. Idemque Rhetor Philippo Macedoni suadet in Orat. ad eum scripta p. 182. καὶ μάλιστα μὲν πειϱαθῇς ὅλην τὴν βασιλείαν [τῶν Πεϱσῶν] ἑλεῖν, εἰ δὲ μή, χώϱαν ὅτι πλείστην ἀφοϱίσασθαι. Eandem voluntatem Lacedaemoniorum propriam fuisse, idem saepius illis opprobrat, ut in Panath. p. 437. 469. quae loca supra laudavimus ad p. 181, 13. Ex priore sua hic

verba commodasse videtur Demosthenes. Atheniensium urbem, eodem Isocrate teste Areop. c. 27., peregrini iudicabant ἀξίαν εἶναι μὴ μόνον τῶν Ἑλλήνων ἄρχειν, ἀλλὰ καὶ τῶν ἄλλων ἁπάντων. ad quem locum adduxit alium huic prorsus similem ex Orat. de Permut. edit. Orell. p. 108. Bergmannus. Verum idem Atheniensibus consilium nonnunquam in vituperium obiectum est. Vid. Thucyd. I. 125. f. Laudandum esse huiusmodi excellentiae studium, sed in rebus honestis, Isocrates monuit Panathen. p. 488. et Demosth. Serm. Amat. p. 1416, 24. ἡγοῦ κράτιστον μὲν εἶναι τὸ πρωτεύειν ἐν ἅπασι. Formulam μάλιστα μὲν —, εἰ δὲ μὴ, usurpavit etiam Orator Exord. LVII. p. 1456, 1.: sed pro εἰ δὲ μὴ dixit εἰ δ' ἄρα τοῦτ' ἄλλῃ πῃ συμβαίνοι Exord. XXXVI. p. 1442, 13. Habet eam etiam Thucydides I. 35. ἀλλὰ μάλιστα μὲν, εἰ δύνασθε, μηδένα ἄλλον ἐᾶν κεκτῆσθαι ναῦς· εἰ δὲ μὴ, κ. τ. λ. et c. 40. καίτοι δίκαιοί γ' ἐστὲ μ. μ. ἐκποδὼν στῆναι ἀμφοτέροις, εἰ δὲ μὴ, τοὐναντίον ἐπὶ τούτους μεθ' ἡμῶν εἶναι. III. 38. καὶ μάλ. μ. οὗτος εἰπεῖν ἕκαστος βουλόμενος δύνασθαι, εἰ δὲ μὴ, —. Ita et IV. 105. f. Isocrat. Panath. p. 488. μ. μ. αὐτὸς τυγχάνειν —, εἰ δὲ μὴ, τοὺς οἰκειοτάτους. Illustravit hanc locutionem Perizonius ad Aeliani V. H. XIII. c. 42. AMERSFOORDT.

P. 187. v. 12. εἰ δὲ μή γε, τῶν ὑπαρχόντων] εἰ δὲ μὴ, τῶν γε ὑπαρχόντων Paris. primus, Aug. primus, Weimaranus, P. Manutius, appendix Francofurtana. REISK. Hoc genuinum. Vulgatum vereor ne sapiat Graecitatem Hellenistarum. SCHAEFER.

P. 187. v. 13. τοίνυν] porro. SCHAEFER.

P. 187. v. 13. τὶς] Abest a Paris. quinto. REISK.

P. 187. v. 15. ἔστι μὲν χαλεπὸς — περὶ τούτων λόγος] Communis erat hac aetate Thebanorum invidia omnibus Graecis: sed singularis etiam odii caussae eos inter et Athenienses intercesserant. Praeter memoriam enim veteris istius suffragii, quo in Amphictyonum concilio post finem Peloponnesiaci belli Athenas exscindendas esse suaserant, (cf. Isocrat. Plataic. p. 520. atque alia loca laudata a Bergmanno ad Isocratis Areop. c. 3., quibus adde Demosthen. de F. L. p. 361, 25.) alia eorum gravis erat hac aetate offensio, siquidem et caeteros Boeotios et ipsos Athenienses saepius vexabant, iisque urbes et agros eripiebant, superbia elati propter victorias de Spartanis reportatas. Isocrates de Pace p. 315. de Thebanis loquitur: τοὺς περιοίκους ἀδικοῦσιν, Boeotios nempe, uti liquet ex seqq. et Plataic. p. 512. Θηβαίοις τοῖς ἅπαντα τὸν χρόνον δυσμενῶς πρὸς τὴν πόλιν ὑμῶν διακειμένοις. Orat. ad Philipp. p. 159. τὴν δὲ ἡμετέραν πόλιν μέρος τι τῆς χώρας ἀπεστέρουν. Demosth. p. Cor. p. 231, 2. ὑμεῖς οὕτως διέκεισθε, ὥστε — Θηβαίοις ὁτιοῦν ἂν ἐφησθῆναι παθοῦσιν, οὐκ ἀλόγως οὐδ' ἀδίκως αὐτοῖς ὀργιζόμενοι· οἷς γὰρ εὐτυχήκεσαν ἐν Λεύκτροις, οὐ μετρίως ἐκέχρηντο. cum quo loco alia conveniunt Isocratis: Or. ad Philipp. p. 159. κάλλιστην γὰρ

μάχην νικήσαντες καὶ μεγίστην δόξαν ἐξ αὐτῆς λαβόντες διὰ τὸ μὴ καλῶς χρήσασθαι ταῖς εὐτυχίαις οὐδὲν βέλτιον πράττουσι τῶν ἡττηθέντων ἢ δυστυχησάντων. Archid. p. 212. τοὺς τὰς εὐτυχίας μὴ μετρίως φέρειν ἐπισταμένους. et Iustini VIII. 1. §. 4.: „Thebani — qui cum rerum potirentur, secundam fortunam imbecillo animo ferentes caet." Odium Atheniensium in Thebanos produnt etiam Demosthenis loca: p. Cor. p. 237, 16. ubi meminit τῆς τόθ' ὑπαρχούσης ἀπεχθείας πρὸς τοὺς Θηβαίους. idemque Olynth. I. p. 16, 20. dixit: μὴ λίαν πικρὸν εἰπεῖν ᾖ, καὶ συνεισβαλοῦσιν ἑτοίμως [cum Philippo in Atticam]. et de F. L. p. 375, 6. [Philippus] ἔφη τὴν Θηβαίων ὕβριν ὑμῖν καταλύσειν. Accedit, quod hoc ipso tempore iam flagrabat bellum istud sacrum, cuius ut praecipui auctores ita et acerrimi vindices Thebani fuerunt. Cf. supra dicta in Introduct. p. 719. AMERSFOORDT.

P. 187. v. 15. ὑμᾶς] Vulg. ἡμᾶς. ὑμᾶς Paris. quintus, Aug. primus, Bavaricus, appendix Francofurtana, Aldina Tayl. REISK.

P. 187. v. 16. τούτων] ἐκείνων Paris. primus, secundus, quintus, Aug. secundus, Bavaricus, appendix Francofurt. REISK.

P. 187. v. 16. ἀληθὲς οὐδὲν ἥδέως] Vulg. ἀληθὲς ἡδέως. ἀληθὲς οὐδὲν ἡδέως Aug. primus. οὐδὲν ἀληθὲς ἡδέως Aldina Taylori. οὐδὲν addidi. REISK.

P. 187. v. 17. ἂν] Abest a Paris. secundo, Aug. primo, Bavarico. REISK. Omisit Bekker. SCHAEFER.

P. 187. v. 17. αὐτῶν] αὐτοῦ Paris. quintus. REISK.

P. 187. v. 17. ἀκούσαιτε] ἀκούσετε Paris. primus et secundus. ἀκούσεται Aug. primus. ἀκούσεσθε Bavaricus, sed cum τ super σθ scripto, item appendix Francofurtana. REISK.

P. 187. v. 21. οἴομαι] Vulg. οἶμαι. οἴομαι Paris. primus, Aldina Taylori. REISK. οἶμαι Bekker. SCHAEFER.

P. 187. v. 21. τοσοῦτον] τοσοῦτ' Aug. primus. REISK.

P. 187. v. 21. ποτ'] πότ' Bekker. SCHAEFER.

P. 187. v. 23. τὰς προτέρας — ἁμαρτίας] Hic quidem loci dubium non est, quin respexerit Orator ad proditionem Thebanorum in bello gesto cum Xerxe. Eius etiam meminit Phil. II. p. 68, 21. τοὺς δὲ Θηβαίων καὶ Ἀργείων προγόνους, τοὺς μὲν συστρατεύσαντας τῷ βαρβάρῳ, τοὺς δ' οὐκ ἐναντιωθέντας. Hos etiam Isocrates nuncupat Plat. p. 530. τοὺς μὲν δουλεύειν τοῖς βαρβάροις ἀξιώσαντας, et paullo post τοὺς τῶν Ἑλλήνων προδότας. Ibid. p. 519. f. dicuntur τὸ παλαιὸν ἁπάσης τῆς Ἑλλάδος προδόται καταστάντες. Fusus est Herodotus Libr. VII. VIII. passim in enarranda hac Thebanorum proditione, quae prolixitas non minima videtur exstitisse caussa, cur ei tam infensus fuerit Plutarchus. Vid. eius libellus de Herodoti malign. Apud Iustinum vero L. XI. c. 3. §. 9. Alexandro M. in bello cum Thebanis urbis excidium sui socii eadem de caussa suaserunt,

„studia in Persas non praesentia tantum, verum et vetera adversus Graeciae libertatem increpantes.“ Quodsi ad iniurias universae Graeciae a Thebanis illatas Plataearum excidium minus accensebant Athenienses, certe ad suas privatas referebant, de quo vid. Thucyd. III. 52—68. Isocrat. Panath. p. 244. Demosth. c. Neaer. p. 1371. sqq. Huc pertinebant etiam opes antiquitus latae Pisistrato, ut tyrannidem recuperaret, quem pecunia sublevarunt, caeterosque Graecos ὑπερεβάλοντο τῇ δόσει τῶν χρημάτων. Herodot. I. 61. Thebanorum in Graecos peccata recensuerunt auctores, quos iunctos edidit Reiskius in Oratt. Gr. Vol. VIII., Lesbonax Orat. de bello Thebano, ad quam v. Reisk. idem Orat. Protr. p. 24. Herodes π. Πολιτείας p. 43. AMERSF.

P. 187. v. 25. ἀναλύσωνται] M. ἀπολύσωνται. Intelligenda est autem eorum cum Xerxe conspiratio, quae sunt eorum πρὸς τοὺς Ἕλληνας ἁμαρτίαι: etsi et post Leuctricam victoriam satis insolenter se gesserunt. Vide τὸν περὶ εἰρήνης Isocratis. WOLF. Vulg. ἀναλύσονται. διαλύσονται Paris. secundus et quintus, Aldina Taylori, Bavaricus, P. Manutius. Sed index Pauli dat vulgatam. Wolfius mavult ἀπολύσωνται. Idem in farragine exhibet διαλύσωνται per ω in coniunctivo, quod est in appendice Francofurtana. In locum indicativi suffeci auctore me coniunctivum. REISK. Indicativum Bekkerus recte restituit. Xenophon Hellen. VII. 5. 18. λογιζομένῳ, ὅτι — πάντα ταῦτα ἀναλύσοιτο. ad q. l. Morus in Addend.: „Sic Demosthenes περὶ συμμορ. p. 187. dixit τὰς προτέρας ἀναλύεσθαι ἁμαρτίας, *corrigere culpam olim contractam*:“ ubi variae lectiones, ἀπολύεσθαι et διαλύεσθαι, ortae sunt vel ex emendatione, vel ex interpretatione; sed Xenophontis locus lectionem ἀναλύεσθαι firmat.“ ἀπολύσωνται, quod fugit Morum, est Wolfii coniectura, non scriptura Codicis. Wolfium autem, ut mallet sic scribi, videtur movisse locus p. 99, 2. SCHAEFER.

P. 187. v. 27. τὰ κείνου] Vulg. τὰ ἐκείνου. τὰ ἐκείνων Aug. secundus. REISK. Reiskius videtur dare voluisse τἀκείνου, quod Bekkerus recte dedit. SCHAEFER.

P. 187. v. 28. τοὺς τούτων ἐχθροὺς] Lacedaemonios opinor intelligendos aut Phocenses. WOLF.

P. 188. v. 1. ἡγοῦμαι τοίνυν — πρὸς ἅπαντας] Comma post αὐτῆς v. 2. addidi, quod hic quia vi non caret, ideo duxi de eo admonendum, qui alias ad eiusmodi minutias haud soleam descendere. προδότας appellat Thebanos, qui decus et salutem Graeciae Xerxi olim dicuntur prodidisse. Hos proditores vicerunt, qui tum erant eorum adversarii, Lacedaemonii, Plataeenses, nos Athenienses, quicunque nobiscum et cum iusto honestoque faciebant. Qui ergo Graeci Persam tum cum Thebanis stantem vicerunt, eundem Persam nunc quoque vincent, quibuscunque tandem sociis fretum. Argumentum haud satis stringens. REISK. Distinctio minor, quam Reiskius vocabulo ὄντας praeposuit, in

P. 188. v. 12. διαφόρων] Vulg. διαφορῶν. Correxi διαφόρων. Nam est a nominativo, non ἡ διαφορὰ, *discordia*, sed a nominativo τὰ διάφορα, *das Interesse*, de quo agitur vel contenditur, quae te sive obtinere sive amittere ad lucrum damnumve tua multum interest. REISK.

P. 188. v. 12. ὅσ' ἂν οὐδὲ καταρώμενος κ. τ. λ.] Haec de bello Peloponnesiaco videntur intelligenda. WOLF. Non solis Graecis tanta malorum seges his temporibus orta est, verum item Persis. Herodotus in reliquis cum Demosthene consentiens L. VI. 98. ἐπὶ Δαρείου καὶ Ξέρξου καὶ Ἀρτοξέρξεω, τριῶν τουτέων ἐπεξῆς γενεῶν, ἐγένετο πλείω κακὰ τῇ Ἑλλάδι, ἢ ἐπὶ εἴκοσι ἄλλας γενεὰς τὰς πρὸ Δαρείου γενομένας, τὰ μὲν ἀπὸ τῶν Περσέων αὐτῇ γενόμενα, τὰ δὲ ἀπ' αὐτέων τῶν κορυφαίων περὶ τῆς ἀρχῆς πολεμεύντων. Similium calamitatum auctores Isocrates Panath. p. 421. scripsit fuisse harmostas Lacedaemoniorum, qui Graecos εἰς τοσαύτας καὶ τοιαύτας συμφορὰς ἐνέβαλον, ὅσας οὐδεὶς πώποτε αὐτοῖς γενήσεσθαι προσεδόκησε. Ibid. p. 471. de Persis, qui ad Marathonem certaverant, dicit: πλείοσι κακοῖς καὶ μείζοσι συμφοραῖς περιπεσόντες ὧν ἤλπισαν τὴν πόλιν ἡμῶν ποιήσειν. Isocrates Areop. 20. παρὰ δὲ τῶν [Περσῶν] δίκην τηλικαύτην εἰληφότες, ὥστε ἀγαπᾷν ἐκείνους, εἰ μηδὲν ἔτι κακὸν πάσχοιεν. AMERSFOORDT.

P. 188. v. 12. ὅσ' ἂν — τις αὐτοῖς] *quae ne diuturna quidem sedulaque meditatione excogitasset, si quis iis mala imprecari voluisset.* REISK.

P. 188. v. 13. φίλον — ἐχθρὸν] Ministri haud prorsus dissimiles domini sui erant. De satrapis Isocrates Paneg. c. 41. πρὸς μὲν τοὺς φίλους ἀπίστως, πρὸς δὲ τοὺς ἐχθροὺς ἀνάνδρως ἔχοντες. et deinceps: τῶν μὲν συμμάχων καταφρονοῦντες, τοὺς δὲ πολεμίους θεραπεύοντες. Caeterum hunc locum in exemplum μεταβολῆς τῶν πτώσεων citavit Hermogenes de Invent. L. IV. p. 179. [edit. Gasp. Laurentii p. 193.] laudatus iam a Reiskio ad v. 15. AMERSFOORDT.

P. 188. v. 15. ἀλυσιτελῆ] οὐ λυσιτελῆ Paris. quintus. REISK.

P. 188. v. 15. φοβώμεθα] Vulg. φοβούμεθα. φοβώμεθα Paris. quintus, Bavaricus. Vulgatae, etiam ab Hermogene p. 179. traditae, praetuli φοβώμεθα. REISK. Utrum praeferendum sit, docet quod sequitur μηδαμῶς. SCHAEFER.

P. 188. v. 16. μηδ' ἀδικῶμεν] Vulg. μὴ ἀδικῶμεν. μηδ' ἀδικῶμεν Paris. primus et secundus, Aug. primus, Aldina Tayl., quae ad ἀδικῶμεν addit αὐτόν. REISK.

P. 188. v. 16. ἡμῶν αὐτῶν] αὐτὸν ἡμῶν αὐτῶν Aug. primus. Bavaricus αὐτὸν dat, omittit αὐτῶν: sed margo eius dat vulgatam. αὐτῶν in Aldina Taylori punctis est subnotatum. REISK. αὐτῶν ἡμῶν Bekker. Malim αὐτὸν ἡμῶν αὐτῶν cum Aug. primo. SCHAEFER.

P. 188. v. 18. οὐδ' ἀδικεῖν — ἔθηκα] Sic et Isocrates in Panegyrico. WOLF.

P. 188. v. 18. ἂν] Abest ab Aug. primo, qui in reliquis huius commatis cum vulgata consentit. REISK. Omisit Bekker. SCHAEFER.

P. 188. v. 19. ἡμᾶς — ἔθηκα] Vulg. ἡμᾶς ἔθηκα ἐκεῖνον. ἡμᾶς ἀδίκημ' ἂν ἔθηκα Paris. secundus. ἀδικεῖν ἂν ἡμᾶς ἐκεῖνον ἀδίκημα ἂν ἔθηκα Bavaricus, Aug. secundus. Pro ἡμᾶς dat Aldus ὑμᾶς, item appendix Francofurtana. Sarsi locum hunc sic: ἡμᾶς ἐκεῖνον ἀδίκημ' ἂν ἔθηκα. *in facinoribus iniustis et nefandis equidem haud habeam, ne si vos quidem primi iniurias ei offeratis.* REISK. Immo *nos — offeramus.* SCHAEFER.

P. 188. v. 19. τοῦτ'] τούτων Aug. secundus. Fort. voluit τὸ τούτων. *quoniam vero horum* (Graecorum puta) *animi non ita se erga nos habent.* REISK. Longe diversa causa illius scripturae. V. Bastii Commentat. Palaeogr. p. 778. SCHAEFER.

P. 188. v. 20. φυλάττεσθαί φημι δεῖν, μὴ —] Orat. de Pace p. 61. καὶ τί φυλάξασθαί φημι δεῖν ἡμᾶς; ὅπως μὴ κοινὴν πρόφασιν καὶ κοινὸν ἔγκλημα ὁ μέλλων πόλεμος πρὸς ἅπαντας λάβῃ. AMERSFOORDT.

P. 188. v. 20. τοῦ τὰ δίκαια — ζητεῖν] Hoc declarat mox: εἰκότως ἂν δοκοίη — τοῖς ἄλλοις φίλος εἶναι βούλεσθαι. WOLF.

P. 188. v. 22. ὕποπτος] ὑπό τινος Aug. secundus. REISK.

P. 188. v. 22. πράττειν] Vulg. πράττων. πράττειν Paris. secundus. Utrumque dat Bavaricus. Praetuli πράττειν. ὕποπτος πράττειν, id est, ὕποπτος τοῦ πράττειν, vel ὅτι πράττει. REISK. Verum πράττων, quod Bekkerus revocavit. SCHAEFER.

P. 188. v. 23. προτέρων] πρότερον Aug. primus. REISK.

P. 188. v. 25. ἐξελέγξητε] *palam faciatis.* SCHAEFER.

P. 188. v. 26. πείσετε] Vulg. πείσονται, id est πεισθήσονται. *cum non obsecundabunt.* πείσετε Aug. primus et secundus, Aldus, P. Manutius: et idem voluere quoque Paris. primus et quintus, dantes πείσεται. Praetuli πείσετε. REISK.

P. 188. v. 28. ἀπαγγέλλεσθαι] ἐπαγγέλλεσθαι Paris. primus, Aug. primus, Aldina Taylori. Post ἀπαγγέλλεσθαι addunt μὲν Paris. primus et Aug. primus, quod improbat seu Fabricius seu potius Wolfius. REISK.

P. 189. v. 2. οἱ] οἱ secundum abest a Paris. primo, Aug. primo, Bavarico. REISK. Delevit Bekker. SCHAEFER.

P. 189. v. 3. εἰ μὲν] Vulg. εἰ. Addunt μὲν Paris. primus, Aug. primus, Aldus. Addidi. REISK.

P. 189. v. 5. ὥσπερ ἐκείνῳ καλὸν] Phil. IV. p. 144. v. ult. βασιλεὺς δὲ καθ' αὐτὸν μὲν ἅπασιν [Ἕλλησιν] ἄπιστος ἦν. et legati

Lacedaemoniorum apud Herodotum VIII. 142. βαρβάροισι ἐστὶ οὔτε πιστὸν οὔτε ἀληθὲς οὐδέν. AMERSFOORDT.

P. 189. v. 6. ἐκεῖνον] αὐτὸν Paris. primus, Aug. primus. REISK. Non displicet. SCHAEFER.

P. 189. v. 6. ποιήσαιτε] ποιήσετε Bavaricus. ποιήσητε Aldina Taylori. REISK.

P. 189. v. 7. εὔχεσθε δὲ πᾶσι τοῖς θεοῖς] Frequentes sunt in veterum scriptis preces et obtestationes per deos. Ita Graecis continue in ore sunt formulae, πρὸς τῶν θεῶν, πρὸς Διὸς καὶ τῶν θεῶν: Latinis, *per deos immortales*, aliaeque his similes. Neque vero deest exemplorum copia, in quibus diserta *omnium* deorum mentio est. Cf. Orat. p. Cor. init. πρῶτον μὲν, ὦ ἄ. Ἀθ., τοῖς θεοῖς εὔχομαι πᾶσι καὶ πάσαις. ad q. l. vid. Taylorus et Reiskius. Quae verba item prostant Epist. I. init. p. 1462. et ap. Aeschin. c. Timarch. p. 59. f. In Demosthenis Philipp. II. p. 74, 25. legitur: ὦ Ζεῦ καὶ πάντες θεοί. p. Cor. p. 332, 18. μὴ δῆτ', ὦ πάντες θεοὶ, μηδεὶς ταῦθ' ὑμῶν ἐπινεύσειεν. Herodot. VIII. 64.: Graeci ad Salaminem εὐξάμενοι πᾶσι τοῖσι θεοῖσι αὐτόθεν ἐκ Σαλαμῖνος Αἴαντά τε καὶ Τελαμῶνα ἐπικαλέοντο. quibus verbis non diversa significantur ab iis, quae paullo ante brevius expressa praecesserant ibid. εὔξασθαι τοῖσι θεοῖσι. Namque, etsi mentio non semper fiat *omnium* deorum, illi tamen saepe omnes significantur. Iubet etiam μαντεία quae legitur in Orat. c. Macartat. p. 1072, 22. θεοῖς Ὀλυμπίοις καὶ Ὀλυμπίαις πάντεσσι καὶ πάσαις μνασιδωρεῖν. Demosth. Ep. I. f. p. 1466, 27. τὸν Δία τὸν Δωδωναῖον καὶ τοὺς ἄλλους θεοὺς ἡγεμόνας ποιησάμενοι καὶ παρακαλέσαντες, καὶ κατὰ τῶν νικητηρίων ἅπασιν αὐτοῖς εὐξάμενοι. Prolixius Aeschylus Agamemn. 88. sqq. πάντων δὲ θεῶν τῶν ἀστυνόμων, ὑπάτων, χθονίων, τῶν τ' οὐρανίων, τῶν τ' ἀγοραίων, βωμοὶ δώροισι φλέγονται. quem locum vindicavit Fr. Christ. Petersen in Notis ad hanc Tragoediam insertis Miscellaneis Hafniensibus Vol. II. 1817. Frequenter etiam ita loquitur Ovidius. Metam. VI. 62.: „Dique o communiter omnes, Dixerat, (ignarus non omnes esse rogandos,) Parcite.“ Cum quo loco convenit alius Trist. III. 1. 77.: „Di precor, atque adeo (neque enim mihi turba roganda est,) Caesar, ades voto, maxime Dive, meo!“ Apud eundem Halcyone pro Ceyce marito Metam. XI. 577.: „Omnibus illa quidem superis pia tura ferebat: Ante tamen cunctos Iunonis templa colebat.“ Et Athenienses ope Thesei a turpi tributo Minoi pendendo liberati „bellatricemque Minervam Cum Iove disque vocant aliis.“ Ita et Oeneo sacra faciente ibid. v. 276.: „Coeptus ab agricolis superos pervenit ad omnes Invidiosus honos.“ Neque aliter in exsecrationibus et iuramentis. Demosth. Aristocr. p. 622, 22. ὀμνύω τοὺς θεοὺς ἅπαντας. et Zenoth. p. 890, 24. c. Conon. p. 1269, 7. καὶ νῦν ὀμνύω τοὺς θεοὺς καὶ τὰς θεὰς ἅπαντας καὶ πάσας. Aristog. I. p. 773, 18. μὰ τὸν Δία καὶ

πάντας τοὺς θεούς. et similiter p. 790, 4. Exc. adv. Lacrit. p. 937, 21, *μὰ τὸν Δία τὸν ἄνακτα καὶ τοὺς θεοὺς πάντας.* p. Phorm. in f. p. 963. *νὴ τὸν Δ. καὶ τ. θ. ἅπ.* c. Phaenipp. p. 1042, 22. *νὴ τοὺς θεοὺς καὶ τὰς θεάς.* ibid. p. 1044, 1. *πρὸς τῶν θεῶν καὶ δαιμόνων.* Aeschin. c. Timarch. p. 44. med. *εἴπατέ μοι πρὸς τοῦ Διὸς καὶ τῶν ἄλλων θεῶν.* Demosth. Ep. V. p. 1490, 2. *δέομαι δήπου πρὸς Διὸς ξενίου καὶ π. τ. θ.* Aelianus V. H. L. II. c. 9. *ὦ Πολιὰς Ἀθηνᾶ, καὶ Ἐλευθέριε Ζεῦ, καὶ οἱ Ἑλλήνων θεοὶ πάντες.* L. XII. c. 1. *ἀνευφημήσασα δὲ θεοὺς πάντας ἐκάλει Ἑλληνίους καὶ Ἐλευθερίους τοὺς αὐτούς.* Ita etiam Cicero p. Lege Manil. c. ult.: „Testorque omnes deos et eos maxime, qui huic loco temploque praesident." Diligenter omnium deorum catalogum persequitur Chaerea Terentianus Heautont. IV. 6. 6.: „Ut te quidem omnes di, deae, quantum est, Syre, Cum tuo isto invento cumque incepto perduint." Phorm. IV. 4. 6.: „Ut te quidem omnes di, deae, superi, inferi, Malis exemplis perdant." Quae loca citantur a Bentleio ad Eun. II. 3. 11. Vid. et Phorm. V. 8. 83. et V. 1. 83. item Andr. IV. 2. 12. Ovidius etiam Trist. II. 53. ad Augustum: „Per mare, per terras, per tertia numina iuro, Per te, praesentem conspicuumque deum." ubi tertia numina recte interpretatus est Harlesius *coelestia*, quae explicatio probari potest ex v. 426.: „Explicat ut causas rapidi Lucretius ignis, Casurumque triplex vaticinatur opus." Locus Lucretii, quem significat Ovidius, legitur de Rer. Nat. L. V. 93.: „Principio *maria* ac *terras coelumque* tuere. Horum naturam *triplicem*, *tria* corpora, Memmi, *Treis* species tam dissimiles, *tria* talia texta Una dies dabit exitio." AMERSFOORDT. Satis sit meminisse formulae Homericae: *Κέκλυτέ μευ, πάντες τε θεοὶ πᾶσαί τε θέαιναι.* SCHAEF.

P. 189. v. 7. *εὔχεσθε δὲ — αὐτοῦ*] Si plena est, dura haec est dictio, sic accipienda, tanquam si dixisset: *εὔχεσθε δὲ πᾶσι τοῖς θεοῖς ποιεῖν, ὥστε καταλαμβάνεσθαι αὐτὸν ὑπὸ τῆς αὐτῆς παρανοίας, ὑφ' ἧς ἐποίησάν ποτε τοὺς αὐτοῦ προγόνους καταλαμβάνεσθαι.* Non enim Persa corripit amentiam, sed amentia corripit Persam. REISK. Dictio et plena nec dura est. V. not. sequ. Recte vertit Reiskius in Ind. Graecit. p. 382. in. SCHAEFER.

P. 189. v. 8. *ἥνπερ ποτὲ τοὺς προγόνους αὐτοῦ*] Hoc quoque referendum inter exempla attractionis, recteque post *ἐκεῖνον* Bekkerus hypostigmen delevit. Quod si Orator uti noluisset attractione, scripsisset sic: *ἥπερ ποτὲ τοὺς προγόνους αὐτοῦ.* scilic. *ἔλαβεν.* Res non animadversa fortasse in causa fuit, cur Reiskio structura huius loci minus probaretur. SCHAEFER.

P. 189. v. 10. *ὀλιγώρως*] *ἀλόγως* Paris. secundus cum *γρ.*, item margo Bavarici. REISK.

P. 189. v. 12. *σύνοιδε*] Subaudi *σὺν ἅπασι τοῖς ἄλλοις τοῖς τοῦτο εἰδόσι.* una cum aliis omnibus hoc novit, qui idem norunt: constat enim inter omnes. REISK.

P. 189. v. 13. *ἦν*] *ἧς* Paris. secundus, Aug. secundus, Wei-

veteres. Cf. Isocratis Oratt. ad Nicocl., ad Philipp., de Pace et Panath. p. 484—488. Demosthen. c. Pantaen. p. 983. Olynth. I. p. 27, 6. Cicero p. Archia c. ult. alibi: indeque ipsum nomen ortum est Ἐπίλογος, uti monet Scholiastes Hermogenis (cuius Excerptum ex Aldina edit. repetiit Reiskius Oratt. Gr. Vol. VIII. p. 19. B.), qui Coracis artificium exponens in componendis orationibus narrat, eum fuisse solitum, postquam praecipuam orationis partem absolvisset, ἀνακεφαλαιοῦσθαι καὶ ἀναμιμνήσκειν ἐν συντόμῳ περὶ τῶν φθασάντων καὶ ὑπ' ὄψιν ἄγειν τὰ λεχθέντα τῷ δήμῳ, ἅπερ ἐκάλεσε — ἐπίλογον. Earum etiam mentionem fecit Hermogenes περὶ μεθ. δειν. c. 12. τὴν δὲ ἀνακεφαλαίωσιν καλοῦσιν [οἱ παλαιοὶ] ἐπάνοδον, ὡς Δημοσθένης δηλοῖ, et quae sequuntur. Immerito autem meo sensu huiusmodi clausulas reprehendit Gorgias Apolog. Palamed. Oratt. Gr. Vol. VIII. p. 121. εἴρηται τὰ παρ' ἐμοῦ καὶ παύομαι. τὸ γὰρ ὑπομνῆσαι τὰ διὰ μακρῶν εἰρημένα συντόμως πρὸς μὲν φαύλους δικαστὰς ἔχει λόγον, κ. τ. λ. AMERSFOORDT.

P. 189. v. 22. μὲν] Abest a Parisino quinto, unde repetiit appendix Francofurtana, sed sub titulo paginae ementitae. REISK.

P. 189. v. 25. τῇ δυνάμει] τῇ αὐτῇ δυνάμει Bekker. SCHAEF.

P. 189. v. 25. ἄρχειν] F. ὑπάρχειν, ἢ ἄρχεσθαι. Sed et ἄρχειν χειρῶν ἀδίκων est apud Isocratem et Demosthenem. WOLF. Sensu *incipiendi* rarius hoc verbum occurrit in genere activo. Quaedam tamen exempla ad h. l. dedit Erasmus. Addemus nonnulla ex Thucydide, quem frequenter imitatur Demosthenes, quod saepius animadverterunt viri docti*). L. I. 52. ναυμαχίας οὐ διανοούμενοι ἄρχειν ἑκόντες. 54. πολέμου ἄρχοντες. Ita et IV. 92. L. I. c. 81. εἰ δόξομεν ἄρξαι μᾶλλον τῆς διαφορᾶς. II. c. 12. ἥδε ἡ ἡμέρα τοῖς Ἕλλησι μεγάλων κακῶν ἄρξει. IV. c. 73. μάχης καὶ κινδύνου ἑκόντας ἄρξαι. c. 87. ἀγωνίσασθε τοῖς τε Ἕλλησιν ἄρξαι πρῶτοι ἐλευθερίας. et in pacis formula IV. 118. τὴν ἐκεχειρίαν εἶναι ἐνιαυτὸν, ἄρχειν δὲ τήνδε τὴν ἡμέραν. AMERSFOORDT.

P. 189. v. 26. ἡμῶν] ὑμῶν Paris. primus et quintus, P. Manutius. REISK.

P. 189. v. 27. σκοπῶμεν] σκοπεῖν Paris. primus et quintus, Aug. primus, Aldus. REISK. Hoc verum puto, sic ut post ἀδίκου minor distinctio ponatur. Iam aliquanto concinnius sequitur κἂν ταῦτα ποιῆτε. SCHAEFER.

P. 189. v. 27. τοῦ] Abest a Bavarico. REISK.

P. 189. v. 28. τἀναντία] ταῦτα Paris. quintus. REISK.

P. 189. v. 29. ὀργισθήσεσθε] ὀργιεῖσθε Paris. primus, Aug. primus, Aldus, appendix Francofurtana. REISK. Bene ὀργιεῖσθε Bekker. SCHAEFER.

*) V. Valckenarius Diatr. Euripid. p. 217. B. et Adnotatt. in Phalar. Lennep. p. XVIII. [XXI. ed. Lips.]. SCHAEFER.

P. 189. v. 30. οὐχ] Interposui de meo οὐχ. *nunc enim si inus erretis ab his decepti, postmodum iisdem non succensebitis.* REISK. Recte delevit Bekker. Negativa si requireretur, oportet interponi μή, non οὐχ. Sed haudquaquam requiritur. Orator hoc vult: οὐ γὰρ ὀργιεῖσθε αὐτοῖς ὕστερον διὰ τὰ νῦν ἡμαρτημένα. SCHAEFER.

P. 189. v. 30. ἁμαρτόντες] ὑποθετικῶς, εἰ νῦν ἁμάρτοιτε πεισθέντες αὐτοῖς. WOLF. ἁμαρτάνοντες Aug. primus, Aldina Taylori. REISK.

Clausula in Bavarico haec est: περὶ συμμοριῶν ΗΗΗ|ΔΔΔΔΔ. 390.) Tum sequitur oratio pro Megalopolitanis, et tum oratio pro Rhodiorum libertate. REISK.

ANNOTATIONES AD ARGUMENTUM ORATIONIS DE RHODIORUM LIBERTATE.

P. 190. v. 1. πόλεμον ἤραντο — Βυζάντιοι] πόλεμον πρὸς Ἀθηναίους. Lege cum Felic. πόλεμον ἤραντο πρὸς Ἀθηναίους. Nam omnino huius generis aliquod verbum deest. Alterum argumentum, quod est sine auctoris nomine, cum pene ad verbum in orationis huius enarratione exstet, nihil est, cur actum, quod aiunt, agamus. WOLF. Post Βυζάντιοι addit Paris. secundus συνεστήσαντο. Wolfius lectionem Feliciani amplectitur, πόλεμον ἤραντο πρὸς Ἀθηναίους: et eam quoque reddendam a meis operis curavi. In Lessingiano etiam inveni ἤραντο adscriptum, pone πεποιημένοι inserendum. REISK. ἤραντο Bekker. V. not. sequent. SCHAEFER.

P. 190. v. 5. Ἀθηναίων] Post h. v. addit Aldina Taylori ἐκίνησαν. REISK. Apparet ignorare nos, quid Rhetor scripserit. Excidit enim verbum: qui defectus ut suppleretur, alius ἤραντο, alius συνεστήσαντο, alius ἐκίνησαν, suumque alius alio loco addidit. SCHAEFER.

P. 190. v. 7. πιστευόμενος] πεισθεὶς Bavaricus. REISK. Videtur voluisse πιστευθείς. SCHAEFER.

P. 190. v. 7. συνεστήσατο] συνεστήσαντο, πρότερον Lutet. REISK. Manifesto pertinet ad v. 2. SCHAEFER.

P. 190. v. 8. ἀφελόμενος] Vulg. καθελόμενος. ἀφελόμενος Bavar. Aug. secundus, Felicianus. Recepi. REISK.

veteres. Cf. Isocratis Oratt. ad Nicocl., ad Philipp., de Pace et Panath. p. 484—488. Demosthen. c. Pantaen. p. 983. Olynth. I. p. 27, 6. Cicero p. Archia c. ult. alibi: indeque ipsum nomen ortum est Ἐπίλογος, uti monet Scholiastes Hermogenis (cuius Excerptum ex Aldina edit. repetiit Reiskius Oratt. Gr. Vol. VIII. p. 19. B.), qui Coracis artificium exponens in componendis orationibus narrat, eum fuisse solitum, postquam praecipuam orationis partem absolvisset, ἀνακεφαλαιοῦσθαι καὶ ἀναμιμνήσκειν ἐν συντόμῳ περὶ τῶν φθασάντων καὶ ὑπ' ὄψιν ἄγειν τὰ λεχθέντα τῷ δήμῳ, ἅπερ ἐκάλεσε — ἐπίλογον. Earum etiam mentionem fecit Hermogenes περὶ μεθ. δειν. c. 12. τὴν δὲ ἀνακεφαλαίωσιν καλοῦσιν [οἱ παλαιοὶ] ἐπάνοδον, ὡς Δημοσθένης δηλοῖ, et quae sequuntur. Immerito autem meo sensu huiusmodi clausulas reprehendit Gorgias Apolog. Palamed. Oratt. Gr. Vol. VIII. p. 121. εἴρηται τὰ παρ' ἐμοῦ καὶ παύομαι. τὸ γὰρ ὑπομνῆσαι τὰ διὰ μακρῶν εἰρημένα συντόμως πρὸς μὲν φαύλους δικαστὰς ἔχει λόγον, κ. τ. λ. AMERSFOORDT.

P. 189. v. 22. μὲν] Abest a Parisino quinto, unde repetiit appendix Francofurtana, sed sub titulo paginae ementitae. REISK.

P. 189. v. 25. τῇ δυνάμει] τῇ αὐτῇ δυνάμει Bekker. SCHAEF.

P. 189. v. 25. ἄρχειν] F. ὑπάρχειν, ἢ ἄρχεσθαι. Sed et ἄρχειν χειρῶν ἀδίκων est apud Isocratem et Demosthenem. WOLF. Sensu *incipiendi* rarius hoc verbum occurrit in genere activo. Quaedam tamen exempla ad h. l. dedit Erasmus. Addemus nonnulla ex Thucydide, quem frequenter imitatur Demosthenes, quod saepius animadverterunt viri docti*). L. I. 52. ναυμαχίας οὐ διανοούμενοι ἄρχειν ἑκόντες. 54. πολέμου ἄρχοντες. Ita et IV. 92. L. I. c. 81. εἰ δόξομεν ἄρξαι μᾶλλον τῆς διαφορᾶς. II. c. 12. ἥδε ἡ ἡμέρα τοῖς Ἕλλησι μεγάλων κακῶν ἄρξει. IV. c. 73. μάχης καὶ κινδύνου ἑκόντας ἄρξαι. c. 87. ἀγωνίσασθε τοῖς τε Ἕλλησιν ἄρξαι πρῶτοι ἐλευθερίας. et in pacis formula IV. 118. τὴν ἐκεχειρίαν εἶναι ἐνιαυτὸν, ἄρχειν δὲ τήνδε τὴν ἡμέραν. AMERSFOORDT.

P. 189. v. 26. ἡμῶν] ὑμῶν Paris. primus et quintus, P. Manutius. REISK.

P. 189. v. 27. σκοπῶμεν] σκοπεῖν Paris. primus et quintus, Aug. primus, Aldus. REISK. Hoc verum puto, sic ut post ἀδίκου minor distinctio ponatur. Iam aliquanto concinnius sequitur κἂν ταῦτα ποιῆτε. SCHAEFER.

P. 189. v. 27. τοῦ] Abest a Bavarico. REISK.

P. 189. v. 28. τἀναντία] ταῦτα Paris. quintus. REISK.

P. 189. v. 29. ὀργισθήσεσθε] ὀργιεῖσθε Paris. primus, Aug. primus, Aldus, appendix Francofurtana. REISK. Bene ὀργιεῖσθε Bekker. SCHAEFER.

---

*) V. Valckenarius Diatr. Euripid. p. 217. B. et Adnotatt. in Phalar. Lennep. p. XVIII. [XXI. ed. Lips.]. SCHAEFER.

P. 189. v. 30. οὐχ] Interposui de meo οὐχ. *nunc enim si minus erretis ab his decepti, postmodum iisdem non succensebitis.* REISK. Recte delevit Bekker. Negativa si requireretur, oportebat interponi μή, non οὐχ. Sed haudquaquam requiritur. Orator hoc vult: οὐ γὰρ ὀργιεῖσθε αὐτοῖς ὕστερον διὰ τὰ νῦν ἡμαρτημένα. SCHAEFER.

P. 189. v. 30. ἁμαρτόντες] ὑποθετικῶς, εἰ νῦν ἁμάρτοιτε πεισθέντες αὐτοῖς. WOLF. ἁμαρτάνοντες Aug. primus, Aldina Taylori. REISK.

Clausula in Bavarico haec est: περὶ συμμοριῶν ΗΗΗ[Δ]ΔΔΔΔ. (390.) Tum sequitur oratio pro Megalopolitanis, et tum oratio pro Rhodiorum libertate. REISK.

ANNOTATIONES AD ARGUMENTUM ORATIONIS DE RHODIORUM LIBERTATE.

P. 190. v. 1. πόλεμον ἤραντο — Βυζάντιοι] πόλεμον πρὸς Ἀθηναίους. Lege cum Felic. πόλεμον ἤραντο πρὸς Ἀθηναίους. Nam omnino huius generis aliquod verbum deest. Alterum argumentum, quod est sine auctoris nomine, cum pene ad verbum in orationis huius enarratione exstet, nihil est, cur actum, quod aiunt, agamus. WOLF. Post Βυζάντιοι addit Paris. secundus συνεστήσαντο. Wolfius lectionem Feliciani amplectitur, πόλεμον ἤραντο πρὸς Ἀθηναίους: et eam quoque reddendam a meis operis curavi. In Lessingiano etiam inveni ἤραντο adscriptum, pone πεποιημένοι inserendum. REISK. ἤραντο Bekker. V. not. sequent. SCHAEFER.

P. 190. v. 5. Ἀθηναίων] Post h. v. addit Aldina Taylori ἐκίνησαν. REISK. Apparet ignorare nos, quid Rhetor scripserit. Excidit enim verbum: qui defectus ut suppleretur, alius ἤραντο, alius συνεστήσαντο, alius ἐκίνησαν, suumque alius alio loco addidit. SCHAEFER.

P. 190. v. 7. πιστευόμενος] πεισθεὶς Bavaricus. REISK. Videtur voluisse πιστευθεὶς. SCHAEFER.

P. 190. v. 7. συνεστήσατο] συνεστήσαντο, πρότερον Lutet. REISK. Manifesto pertinet ad v. 2. SCHAEFER.

P. 190. v. 8. ἀφελόμενος] Vulg. καθελόμενος. ἀφελόμενος Bavar. Aug. secundus, Felicianus. Recepi. REISK.

P. 190. v. 10. τὴν πόλιν] Vulg. πόλιν. τὴν πόλιν Bavar. et Felicianus. Recepi. REISK.

P. 190. v. 12. τῶν Ῥοδίων] τῷ Ῥοδίων appendix Francofurtana. REISK.

P. 190. v. 12. συμφέρειν τοῖς Ἀθηναίοις] συμφέρει γὰρ τοῖς Ἀθηναίοις Aldina Taylori. REISK.

P. 190. v. 13. λέγων] Abest a Paris. secundo, Aug. secundo, Bavarico, appendice Francofurtana. REISK. Post συμφέρειν collocavit Bekker.: quae sedes aliquanto aptior est. SCHAEFER.

P. 190. v. 13. ἡμᾶς Ῥόδιοι, φησὶν] ἡμᾶς, φησίν, Ῥόδιοι Bekker. SCHAEFER.

Post hoc argumentum adscripta erant haec: Ἄλλως. Συνεμάχουν Ἀθηναίοις ποτὲ etc. quae sunt verba Ulpiani, seu quisquis est ille Scholiasta*), initio pag. 111. edit. Paris. Annotare iuvat lectiones Augustani secundi a vulgato hoc Ulpiani loco discrepantes. V. 8. itaque sic in Augustano legitur: ἀξιῶν ὑπὲρ ἐλευθερίας Δημοσθένης. v. 10. δήμῳ τῶν Ῥοδίων. εἰ δέ τις ἄλλως. v. 16. verba μάλιστα γὰρ — τοίνυν absunt. Deinde dat Aug. secundus: χαλεπὸς οὖν ὁ λόγος. v. 19. ὑπὲρ ἀνδρῶν. v. 24. δοκεῖ γὰρ οὐ μικρόν. v. 26. εὐπόρων. πρὸς ἑκάτερον οὖν τούτων, caeteris omissis. v. 32. τῶν Ἑλλήνων, διότι πάντες εἰς αὐτοὺς ἀποβλέψουσιν. v. 36. ποιήσειαν. v. 43. οὐδὲ περιορᾶν δέοι. v. 44. in v. Ἑλλήνων desinit argumentum, cuius velut appendix est. v. 47. ἔχει. v. 49. ὥστ' αὐτό. ibid. δύο. REISK.

ANNOTATIONES AD ORATIONEM DE RHODIORUM LIBERTATE.

P. 190. ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ—ΛΟΓΟΣ] ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΡΟΔΙΩΝ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ Bekker. SCHAEFER.

P. 190. v. 1. Οἴομαι] Οἶμαι Bekker. SCHAEFER.

P. 190. v. 1. μὲν] De meo addidi ob insequens δὲ v. 5. REISK. Recte delevit Bekker. Neque enim δὲ illud ad antecedentia sic refertur, ut μὲν praegredi satius sit. SCHAEFER.

P. 190. v. 1. ὑμᾶς] Vulg. ἡμᾶς. ὑμᾶς Aug. primus, Bavaricus, Aldus, P. Manutius. REISK.

P. 190. v. 5. οὐδεπώποτε] οὐδέποτε Paris. quintus. REISK.

P. 190. v. 5. χαλεπὸν τὸ διδάξαι] Vulg. χαλεπὸν διδάξαι. χα-

*) Conf. Casaubonus ad Theophr. Charact. p. 95. ed. Fischer. SCHAEF.

λεπὸν τὸ διδάξαι Paris. primus, Aug. primus. χαλεπόν τε διδάξαι Aldina Taylori. Articulum addidi ob insequens τὸ πεῖσαι p. 191, 2. REISK.

P. 191. v. 1. ὡς] οὐ Bavaricus. Forte sic voluit dare: — ὑμᾶς. οὔ. ut hoc οὔ peculiare veluti colon constituat. *Non duxi unquam difficile vos verum docere. Non.* ὡς γὰρ ἁπλῶς εἰπεῖν —. *Nam* —. REISK.

P. 191. v. 1. ὡς γὰρ ἁπλῶς εἰπεῖν] Alias ὡς ἔπος εἰπεῖν eodem sensu. WOLF.

P. 191. v. 1. ἁπλῶς εἰπεῖν] Vulg. εἰπεῖν ἁπλῶς. Invertit Aug. primus. REISK. εἰπεῖν ἁπλῶς Bekker. SCHAEFER.

P. 191. v. 1. ἐγνωκότες ὑπάρχειν] ὑπάρχειν ἐγνωκότες Bekker. SCHAEFER.

P. 191. v. 2. πεῖσαι πράττειν] Vulg. πράττειν πεῖσαι. Invertit rursus Aug. primus, quem ordinem praetuli. REISK. πράττειν πεῖσαι Bekker. Assentior Reiskio. SCHAEFER.

P. 191. v. 3. τότε] Addunt Paris. primus, Aug. primus, Aldina Taylori. Addidi. REISK.

P. 191. v. 3. τοσοῦτον] Cod. Bekk. ἴσον: quod cum aliquanto reconditius sit, videndum ne Orator dederit. Euripides Ion. 1362. Matth. ἴσον γάρ σ' ὥς τεκοῦσ' ἀσπάζομαι. pro quo ἴσον ἅτε idem Herc. Fur. 655. Incertus scriptor in Eryxia c. 29. καταμαθὼν δ' αὐτὸν ἐγὼ ὅτι ἴσον εἴη πεῖσαι, ὅπερ ἄν, τὸ λεγόμενον, λίθον ἑψῆσαι. ut locus interpungendus. *) Structuram vulgarem et hanc reconditiorem iungens Sophocles Electr. 532. s. Br. οὐκ ἴσον καμὼν ἐμοὶ λύπης, ὅτ' ἔσπειρ', ὥσπερ ἡ τίκτουσ' ἐγώ. ad quem locum haec scripsi: „Constructio satis insolens. Ex regula scripturus erat: ἐμοὶ τῇ τικτούσῃ.“ Vere haec scripta etiamnunc reor, parumque intelligo, cur Hermanno visa sint correctionis egere: voluisse enim virum clarissimum corrigere arguit quà primà utitur censoria vocula „Immo“. Sed quo melius intelligas constructionis insolentiam, poëticam enuntiationem resolve in prosaicam: οὐκ ἴσον καμὼν ἐν τῷ σπείρειν, ὥσπερ ἐγὼ ἐν τῷ τίκτειν. Haec de syntactica loci ratione, quam in nota citata solam spectavi. Sin locum rimeris penitius, insolentiae syntacticae causam facile perspicias. Cum enim sensus

*) Tria haec loca, quae in schedis dudum notata habueram, petii ex Anglica editione Thesauri Stephanici, ubi, ut omnia mea, instar farraginis profusa leguntur. Rudis indigestaeque molis culpam aequi lectores nec mihi imputabunt, qui proprios in usus, ut fors ferebat, coacervaverim, nec Thesauri editoribus, quos redemtoris rationes coëgerint ita festinare, ut digerendi laborem suscipere non possent. Ceterum legantur quae a me ad Noehdenium, virum optimum, pluribus abhinc annis scripta et ab hoc cum Valpyo communicata vulgavit *the Advertisement to No. IX. of Stephens' Greek Thesaurus* p. 3. col. 2. SCHAEFER.

perfectus absolutusque sit verbis οὐκ ἴσον καμὼν ἐμοὶ λύπης, additum ὅτ' ἔσπειρ' coëgit poëtam τῷ σπείροντι opponere τὴν τίκτουσαν: quod fecit structurâ verborum σολοικοφανεῖ illâ quidem sed haudquaquam soloecâ. Idem studium oppositionis fecit, ut Euripides πλεοναστικῶς locutus videatur Androm. 702. s. Matth. ἢ στεῖρος οὖσα μόσχος οὐκ ἀνέξεται τίκτοντας ἄλλους, οὐκ ἔχουσ' αὐτὴ τέκνα. ubi cum antecedens στεῖρος οὖσα μόσχος sensum absolvat, tamen quod sequitur τίκτοντας ἄλλους poëtam movit, ut ἐναργείας χάριν adderet οὐκ ἔχουσ' αὐτὴ τέκνα. SCHAEFER.

P. 191. v. 3. ὅσονπερ] Vulg. ὅσον. ὅσονπερ Aug. primus, Aldina Taylori, quod praetuli. REISK.

P. 191. v. 5. ἓν] ἐξ Aug. primus, Aldina Taylori. REISK.

P. 191. v. 5. νομίζω δεῖν] Post νομίζω addit Aug. primus δεῖν, item Aldina Taylori. Perspicuitatis ergo consultum fuerit post δεῖν comma poni et ad δεῖν subaudiri aut γίγνεσθαι aut ποιεῖν. *Eorum, quae ego arbitror fieri oportere, unum hoc est*, χάριν [id est τὸ χάριν]—, *ut diis gratiam referatis*. REISK. Additum δεῖν vide quantopere turbaverit Reiskium. Recte Bekkerus delevit. SCHAEFER.

P. 191. v. 6. ὀφείλειν, ὁρῶντας, τοὺς διὰ—] Vulg. ὀφείλειν, τὸ τοὺς διὰ—. ὀφείλειν ὁρῶντας τούτους διὰ—Paris. prim., Aug. primus, Ald. Taylori, quae etiam aliam exhibet lectionem, scilic. ὀφείλειν τῷ τοὺς διὰ—. Praemisso δεῖν conveniret utique melius ἀποδιδόναι. REISK. ὀφείλειν, τὸ τοὺς διὰ—Bekker. Vere. Sic locus fit concinnus facillimusque intellectu. Passim Reiskius auscultavit oraculo Augustano, ubi alios libros audire debebat. SCHAEFER.

P. 191. v. 6. ὑμῖν] Post ὑμῖν addit Aug. primus μὲν, et post νῦν v. 7. addit idem δ'. Easdem Aldina Taylori quoque lectiones exhibet. Quod si admittatur, pro ἔχειν legendum sit ἔχοντας. Sed praestat vulgata. REISK.

P. 191. v. 7. ὑμῖν] ἡμῖν Paris. secundus. REISK.

P. 191. v. 7. τῆς αὐτῶν σωτηρίας] Pro ἑαυτῶν. *suae salutis*. WOLF. Notae Wolfii praefixum est τ. αὐτῶν σ. SCHAEFER.

P. 191. v. 9. ὑπὲρ] περὶ Paris. primus, Aug. primus, Ald. Taylori. Utrumque dat Bavaricus. REISK. περὶ Bekker. SCHAEFER.

P. 191. v. 9. τὰς παρὰ τῶν διαβαλλόντων] τὰς παραβαλλόντων Aug. secundus. REISK.

P. 191. v. 10. βλασφημίας] *convicia, maledicta*. Nam quod Suidas βλάσφημος ὁ εἰς θεὸν ἐξυβρίζων, id est, *blasphemum esse, qui probra in deum congerat*, exponit, id non Demosthenicum, sed theologicum est. Fortasse fit ἀπὸ τοῦ βλάσκειν, quod Hesychio est λέγειν, καπνίζειν, ut sit βλάσφημος ὁ βλάσκων τὴν φήμην, qui famam alterius incessit, infuscat et denigrat: aut quasi βλάπτων τὴν φήμην, qui famae nocet. WOLF.

P. 191. v. 11. ἀπολύσασθαι] V. not. ad p. 99, 2. et Wyttenbachii Epistol. Critic. p. 275. ed. Lips. SCHAEFER.

P. 191. v. 11. ἡμᾶς] ὑμᾶς Paris. primus. REISK.

P. 191. v. 11. αὐτοῖς] αὑτοῖς Reisk. αὐτοῖς Bekker. SCHAEF.

P. 191. v. 13. τὸν τελευταῖον τουτονὶ] τουτονὶ τὸν τελευταῖον Aug. primus. REISK. Placet. SCHAEFER.

P. 191. v. 13. πρυτανεύσας] Citat h. l. Harpocrat. v. πρυτανεύοντα et Scholiastes Aristophanis ad Acharn. versum 60. REISK. V. Ind. Graecit. s. v. SCHAEFER.

P. 191. v. 16. ἀφῃρημένος] ἀφῃρημένοις P. Manutius. REISK.

P. 191. v. 17. ἀτυχήμασιν] Pro ἀτυχήμασιν in nostro ἀτυχήσασιν erat. OBSOP. ἀτυχήμασιν malo quam ἀτυχήσασιν, etsi oligarchici felices videbantur. Sed fit hic mentio τοῦ δήμου τῶν Ῥοδίων. WOLF. ἀτυχήσασιν Paris. primus, Aug. primus, Bavaricus, Aldina Taylori, codex Obsopoei, index P. Manutii, appendix Francofurtana. Wolfius vulgatam se praeferre ait. REISK. Iure praetulit. Democraticus orator oligarchicos illos non numerat in genuinis Rhodiis. SCHAEFER.

P. 191. v. 20. αὐτοῖς] αὐτῶν Aug. secundus, index Aldi, index P. Manutii. REISK.

P. 191. v. 20. αἴτιοι] L. αἴτιοι γεγενημένοι. Hoc participium et sententia, et compositio, et priora duo, ἀφῃρημένος, βεβοηθηκότες, requirunt: ne tertium membrum sit mutilum et κακόφωνον. WOLF. Haec Wolfius sic scripsit, ut Porsonum legere tibi videaris. Atque in Isocrate si versaremur, quis dubitaret viro optimo assentiri? Demosthenes an membra concinnitate tam accurata exaequare studuerit, nonnihil ambigas: aliquanto studiosius enim τὰ σχήματα τῆς διανοίας quam τῆς λέξεως sectatus est. Ceterum hoc quoque structurae minus concinnae exemplum *) adde iis, quae congessi ad Porsoni Hecub. p. 58. ed. tert. Lips. SCHAEFER.

P. 191. v. 21. τοὺς πολλοὺς] Id est, τοὺς δήμους, τοὺς δημοκρατουμένους, multitudinem liberam. WOLF.

P. 191. v. 22. οὗ μεῖζον —, ἢ —] Adverte comparativum eadem in periodo dupliciter structum, quippe iunctum et genitivo οὗ et particulae ἤ: quod est ex idiomatis graecae syntaxis. Nostro loco simillimus Platonis de Legg. V. 9. p. 176. Ast. (p. 738. H. Steph.) οὗ μεῖζον οὐδὲν πόλει ἀγαθὸν, ἢ γνωρίμους αὐτοὺς αὐτοῖς εἶναι. V. Heindorf. ad Platon. Gorg. p. 183., ubi in citando Demosthene erravit: quem autem Oratoris locum in mente habuit, is aliter scriptus legitur p. 43, 8. Summa opus est accuratione in citandis veterum scriptorum locis: qua nisi utare, parum prospicias commodis discentium. Novi virum doctissimum

*) Alia vide in not. ad p. 125, 8. SCHAEFER.

summoque iure numeratum in Philologorum signiferis, cuius paginam vix unam legas, quin cogaris talibus in tricis incredibili cum taedio nec parvâ temporis iacturâ morari. Verissima vox Wyttenbachii, litterularum nostrarum studiosos decere τὸ ἀκριβοῦν, dedecere τὸ ἐμεῖν. SCHAEFER.

P. 191. v. 23. οὐδὲν ἂν ὑμῖν] ἂν ὑμῖν οὐδὲν Aug. primus. REISK.

P. 191. v. 25. ἀνυπόπτου τυχεῖν εὐνοίας] S. τοῦ ἐπιβουλεύειν αὐτοῖς ἡμᾶς. ut nobis et bene cupiant, et nos suae libertati insidiari minime suspicentur omnique tyrannidis suspicione liberent. WOLF. ἀνύποπτος h. l. active dicitur. V. not. ad Euripid. Hecub. 1117. Pors. SCHAEFER.

P. 191. v. 25. θαυμάζω δ', ὅτι —] Perstringit oratores, ut qui sibi parum constent. WOLF.

P. 191. v. 26. τἀναντία πράττειν] ἐναντιοῦσθαι. SCHAEFER.

P. 191. v. 27. φοβουμένους] φοβούμενον appendix Francofurtana. REISK.

P. 191. v. 27. αὐτὸν] Omisit Bekker. SCHAEFER.

P. 192. v. 1. ἐν τῇ ἀρχῇ τῇ ἐκείνου μεμερισμένους] Id est μέρος ὄντας τῆς ἐκείνου ἀρχῆς. REISK. Add. Ind. Graecit. p. 337. SCHAEFER.

P. 192. v. 1. οἴομαι] οἶμαι Bekker. SCHAEFER.

P. 192. v. 2. περὶ] ὑπὲρ Aug. primus, Paris. primus, Aldina Tayleri. REISK.

P. 192. v. 3. παρελθὼν ἐγὼ πρῶτος κ. τ. λ.] V. p. 189, 22. SCHAEFER.

P. 192. v. 3. ἐγὼ πρῶτος] Invertit Bavaricus. REISK. Item Bekker. SCHAEFER.

P. 192. v. 3. παρῄνεσα] Post h. v. cum Bekkero interpungendum commatis signo: arctissime enim iungitur sequentibus. Ubi ne quem fallat constructio parum accommoda verbo παρῄνεσα, ut quod poscat sibi iungi infinitivum, non ὅτι cum verbo finito, attendat membrum continuo sequens, οἶμαι δὲ — εἰπεῖν, quod cum periodo syntactice coalitum, non παρενθέτως intersertum, causa fuit, cur Orator praemissi παρῄνεσα oblitus videatur. Quod si periodus illo membro careret, haec scripta legeremus: — παρῄνεσα τὴν πρόφασιν — ποιεῖσθαι, ἀλλὰ παρασκευάζεσθαι μὲν —, ἀμύνεσθαι δὲ —. SCHAEFER.

P. 192. v. 3. μόνος ἢ δεύτερος] *solum aut summum unius de ceteris oratoribus assensionem nactum.* Anecd. Bekk. p. 89, 14. Δευτέρον: ἀντὶ τοῦ μεθ' ἑτέρου. Ut autem hic μόνος ἢ δεύτερος, sic δεύτερος ἢ τρίτος in Diodoro Sic. T. IX. p. 408. Bip., pro quo δεύτερος καὶ τρίτος candem rem narrans Polybius T. IV. p. 353. Schw. Alia e schedis meis expromta v. in Hermanni Adnott. ad Viger. p. 721., quibus adde Demosthenicum p. 261, 3. SCHAEF.

P. 192. v. 5. εἰπεῖν] Facit id in oratione superiori de collegiis. V. v. 11. REISK.

P. 192. v. 5. εἰ [τὴν] πρόφασιν τῆς παρασκευῆς κ. τ. λ.] Confer huc locum praecedentis orationis: Quod si alia copiarum esset ratio, qua ulcisci liceret barbarum, alia, qua Graecos, fortasse palam fieret, nos adversus eum instrui, etc. Nam ibi vult instructionem ita fieri, ut de oppugnando Persa, foedere intercedente, cogitare nihil videantur. WOLF.

P. 192. v. 5. [τὴν]] Abest ab edit. P. Manutii. Articulum ut tollendum uncis inclusi. REISK. Uncos Bekkerus recte amovit. Vere Fischerus ad Weller. I. p. 320.: „Non raro et subiectis et praedicatis enuntiationum articulus additus invenitur." Compara p. 393, 26. ξένια δ' ἦν [ἡ] πρόφασις, ut etiam Bekkerus edidit. Hic quoque uncos censerem amovendos, nisi aliud Orator scripsisse videretur. Assentior enim Dobreeo, viro egregio, ad Aristophan. Plut. 314. (Commentar. in Aristophan. VII. 1. p. 95.) haec notanti: „Lege ex optimo Paris. 2934. a prima manu, ξένια δὴ πρόφασιν." quod quantum praestet vulgatae scripturae, quid attinet moneri? Valckenarius ad Euripid. Hippol. 948. p. 285. ed. Dind.: „Indignantis inservit ironiae veteribus usitatissimum illud δή." SCHAEFER.

P. 192. v. 6. ἐκεῖνον] ἐκείνου corrector Lessingianus. REISK.

P. 192. v. 6. ποιοῖσθε] ποιεῖσθε Paris. quintus, Aug. primus. Forte voluerunt aut ποιῆσθε aut ἐποιεῖσθε dare. REISK. Hoc nemo credet. SCHAEFER.

P. 192. v. 7. τοὺς ὑπάρχοντας ἐχθροὺς] ὑπάρχοντες ἐχθροὶ et ὁμολογοῦντες ἐχθροὶ sunt haud dubii hostes: quorum odia non provocanda, sed vindicanda sunt. WOLF.

P. 192. v. 8. ἐὰν] ἂν Paris. primus. REISK.

P. 192. v. 8. ἀδικεῖν ἐπιχειρῇ] Invertit. Aug. primus. REISK.

P. 192. v. 8. καὶ οὐκ ἐγὼ μὲν κ. τ. λ.] Id est: Non ego modo haec dixi, sed vobis et placuit et probata mea fuit oratio. vel: Quemadmodum haec ego dixi, sic vos probastis. WOLF. Schema orationis Oratori in primis dilectum. Celebratissimum eius exemplum est p. 288, 8. SCHAEFER.

P. 192. v. 8. ταῦτα εἶπον] εἶπον ταῦθ' Aug. primus. REISK. εἶπον ταῦτα Bekker. Praestat hic ordo. V. p. 288, 8. SCHAEFER.

P. 192. v. 11. ἀκόλουθος] ἀκόλουθος substantivum puerum pedissequum significat: θεράπων, servus, qui domini corpus tuetur. ἀκόλουθος adiectivum ὅμοιον, similem, consentaneum. ἀκολουθῆσαι, ὁμοίως διαπράξασθαι, rem eodem modo gerere: ἕπεσθαι, sequi: ἐνέχεσθαι, in aliqua re contineri et inesse. ἀκόλουθον ἀπέβη τὸ τέλος ταῖς προτέραις ἐνεργείαις, consentaneus fuit exitus prioribus actionibus. et Polybius: βουλόμενος ἀκόλουθον εἶναι τοῖς ἔργοις τὴν διὰ τῶν λόγων ἐπαγγελίαν, ut res

tametsi operae vitiosum exhibuerunt ἂν ἀπειϑείητέ μοι. Aldina Taylori dat εἰ πεισϑείητ' ἐμοί. REISK.

P. 192. v. 27. τῶν γεγενημένων — ὑπομνήσω] Citant Anecd. Bekk. p. 176, 21. SCHAEFER.

P. 192. v. 27. τι] Omittunt Anecd. Bekk. l. c. SCHAEFER.

P. 192. v. 27. [τῶν]] Abest a Paris. primo et quinto, ab Aug. primo, a Bavarico. Articulum tolli velim: non enim diversa sunt τὰ γεγενημένα et τὰ συνενηνοχότα, sed eadem. *in memoriam vobis unum aliquid eorum revocabo, quae facta* [cum gesta et peracta essent] *vobis profuerunt*. REISK. Omisit Bekker. Neque habent Anecd. Bekk. l. c. SCHAEFER.

P. 192. v. 27. συνενηνοχότων] συμφέρειν alias *conferre*, id est, *prodesse*, quod ea ferat, quibus iuvemur. συμφορὰ casum significat, saepius adversum, nonnunquam tamen eventum simpliciter, sicut et τύχη. Possis igitur hic τὰ συνενηνοχότα ἀντὶ τῶν συμβάντων, pro his, quae evenerunt, interpretari. Melius tamen est, ut ἀντὶ τῶν ὠφεληκότων, pro his, quae profuerunt, accipias. WOLF. γρ. συνενεγκόντων Paris. secundus. Utrumque dat Bavaricus, istud in texto, hoc in margine cum γρ. REISK. Posterior Wolfii interpretatio non melior est, sed unice probanda. V. p. 194, 28. 197, 21. 24. SCHAEFER.

P. 193. v. 1. Ἀριοβαρζάνῃ] Citat h. l. Harpocrat. v. Ἀριοβαρζάνης. REISK.

P. 193. v. 1. προσγράψαντες] προγράψαντες Aldus. REISK.

P. 193. v. 1. μὴ — βασιλέα] Sunt verba ipsius psephismatis: id quod Bekkerus uncinulis indicavit. SCHAEFER.

P. 193. v. 2. βασιλέα] τὸν βασιλέα Aug. primus, Aldina Taylori. REISK.

P. 193. v. 2. μὲν] Omittit Aug. primus. REISK.

P. 193. v. 3. τοῦ] Omisit Bekker. SCHAEFER.

P. 193. v. 5. Κυπροϑέμιδος] Citat h. l. Harpocrat. v. Κυπρόϑεμις. REISK.

P. 193. v. 6. τῷ μὲν] Ariobarzani puta. REISK.

P. 193. v. 6. τῷ μὲν ἀπέγνω μὴ βοηϑεῖν] Est graeca negationis geminatio vehementius negans. *minime committendum censuit, ut Ariobarzanem adiuvaret*. Huius et in Aristocratea fit mentio, quem Ulpianus Persicum satrapam fuisse scribit. Alius est ille Ἀριοβαρζάνης ὁ εὐσεβὴς καὶ φιλορώμαιος, βασιλεὺς τῶν Καππαδοκῶν, a Cicerone defensus. WOLF.

P. 193. v. 6. μὴ] Omittunt Paris. primus, Aug. primus, Aldus, P. Manutius, appendix Francofurtana. REISK. Particula recte additur, nec vi sua caret. Verte: *consilio priore abiecto censuit non opitulandum*. Sic Herodotus VII. 12. μετὰ δὴ βουλεύεαι — στράτευμα μὴ ἄγειν ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα. Interpres: *Mutas*

tu igitur — tuum consilium, nec ducturus es exercitum in Graeciam. Ibi etiam nonnulli libri carent particula. SCHAEFER.

P. 193. v. 7. *βοηθήσας*] Vulg. *πολεμήσας*, subaudi Cyprothemidi. *βοηθήσας* Paris. primus, Aug. primus, Aldus, P. Manutius, edit. Wolfii. Vulgatam tamen dat index Pauli et appendix Francofurtana. Praetuli *βοηθήσας*, Samiis puta. *opitulatus Samiis eos in libertatem vindicavit.* REISK. Praefero *πολεμήσας* ut accommodatius alteri participio. *illam obsidendo oppugnandoque in libertatem vindicavit.* Conf. Diodor. Sic. XII. c. 37. *προσκαθήμενος τῇ πόλει — συνεχεῖς προσβολὰς ἐποιεῖτο. βοηθήσας* ut scriberetur, in causa, puto, fuit antegressum *βοηθεῖν.* SCHAEF.

P. 193. v. 7. *τῆς τήμερον ἡμέρας*] Plenae locutionis exemplum frustra quaeras in Bosiano libro p. 176. SCHAEFER.

P. 193. v. 8. *ὑμῖν*] *ἡμῖν* Paris. primus. REISK.

P. 193. v. 8. *οὐ γὰρ ὁμοίως οὐδεὶς κ. τ. λ.*] Citat h. l. Stobaeus p. 364, 27. REISK.

P. 193. v. 9. [*ὑπὲρ*]] Abest a Paris. primo et Aug. primo et a Stobaeo l. c. REISK. Omisit Bekker. neque opus addi. V. Ind. ad Poët. Gnom. p. 367. SCHAEFER.

P. 193. v. 9. *ἑαυτοῦ*] Pro *ἑαυτῶν* lege *ἑαυτοῦ.* WOLF.

P. 193. v. 10. *ὑπὲρ μὲν ὧν ἐλαττοῦνται*] *ὑπὲρ ὧν ἂν ἐλαττῶνται* Stobaeus l. c. REISK. Recte habet positus particularum *ὑπὲρ μὲν ὧν —, ὑπὲρ δὲ τοῦ —*: ne de transponendis in tertiam sedem cogites. V. Reiz. de Accent. Inclinat. p. 13. inprimisque p. 69. s. Sed quod in not. ad p. 150, 28. tetigi Hermogenis *ἀπὸ γὰρ οὗ* est ex inusitatioribus. Ceterum hic quoque locus adversatur Bremianae disputationi ad p. 10, 17.: nam *ὑπὲρ ὧν ἐλαττοῦνται* quid est aliud quam *ὑπὲρ τῶν ἐλαττωμάτων*? SCHAEFER.

P. 193. v. 10. *μέχρι τοῦ δυνατοῦ*] *quantum possunt, pro viribus.* SCHAEFER.

P. 193. v. 10. *πολεμοῦσιν*] *πολεμήσουσιν* Paris. primus, Aug. primus. REISK.

P. 193. v. 11. *ὑπὲρ — τοῦ πλεονεκτεῖν*] *pro amplificando imperio.* WOLF.

P. 193. v. 13. *αὐτοῖς*] Omittunt Paris. secundus et tertius, Aug. secundus, Bavaricus, appendix Francofurtana. *αὑτοῖς* cum aspero dat Aldus et Felicianus. Stobaeus l. c. dat *αὐτοὺς*, non male. Ac praeferam equidem *αὐτοὺς* in accusativo: ut alter accusativus, *τοὺς ἐναντιωθέντας* [subaudi *ἑαυτοῖς*], indicet agentem, h. e. a quo iniuria proveniat, alter, scilicet *αὐτοὺς*, patientem, h. e. eum, cui iniuria offeratur, quasi si hunc ad modum dixisset: *ἡγοῦνται ἑαυτοὺς οὐδὲν ἠδικῆσθαι ὑπὸ τῶν ἐναντιωθέντων.* REISK. Vix placeat talis concursus duorum accusativorum, quorum alter altrorsus refertur. SCHAEFER.

P. 193. v. 13. οὐδ'] Abest ab Aug. secundo. REISK.

P. 193. v. 13. ἂν ἐναντιωθῆναι] Pro ἐναντιωθήσεσθαι. Sic paulo post ἂν πειραθῆναι ἀντὶ τοῦ πειράσεσθαι. WOLF. Sic etiamnunc vulgo explicant: minus recte. Tam haec enuntiatio, quam illa paulo post sequens conditionalis est, conditioque hic continetur participio οὔσης, infra participio πράττοντος. Ambas resolve in orationem rectam: *Artemisia ne repugnatura quidem esset, si urbs expeditionem susciperet: operam summo studio datura esset, si res in Aegypto regi succederent.* V. ipsum Wolfium ad v. 17. SCHAEFER.

P. 193. v. 13. ἂν ἐναντιωθῆναι] Ad ἐναντιωθῆναι addunt libri complures ἂν, alii praefigentes, alii subiungentes. Praefigunt Aug. primus, appendix Francofurtana, Weimaranus, P. Manutius. Postponunt Paris. primus et secundus. REISK.

P. 193. v. 15. Ἀρτεμισία] Citat h. l. Harpocrat. v. Ἀρτεμισία. REISK.

P. 193. v. 15. τῆς πόλεως οὔσης ἐπὶ τῶν πραγμάτων] ἐπὶ τῶν πραγμάτων εἶναι, *in rebus esse*, id est, ἀντιλαβέσθαι τῶν πραγμάτων, *rerum curam suscepisse.* WOLF. Plene: τῆς πόλεως τῆς ἡμετέρας οὔσης ἐπὶ τῶν πραγμάτων τούτων, *civitate nostra rebus hisce* (Rhodiis nimirum) *sese ingerente.* REISK. Add. Ind. Graecit. p. 416. SCHAEFER.

P. 193. v. 16. ἐγὼ] Abest ab Aug. primo et Paris. primo. REISK.

P. 193. v. 17. καὶ] Abest ab Aug. primo. REISK.

P. 193. v. 17. πράττοντος — βασιλέως] ὑποθετικῶς accipiendum: *si regi, quae molitur, ex animi sententia succederent.* Sequitur adversativa: πράττοντος δ', ὡς λέγεται, καὶ διημαρτηκότος οἷς ἐπεχείρησεν, *cum vero ita, uti fertur, cum eo agatur, eiusque conatus sint irriti.* Vide Panegyricum Isocratis. WOLF.

P. 193. v. 18. ὡς] Vulg. ὅσ'. ὡς Bavar. Aug. secundus. In appendice Francofurtana haec leguntur: „Alii pro ὡς habent ὅσα', pro quo alii ὅσα leg. putant." Praetuli ὡς. *rege Persarum in Aegypto res omnes ex animi sui sententia gerente.* REISK. Quae sequitur oppositio v. 23., ὡς λέγεται, videtur Reiskium movisse, ut ὡς praeferret. Ego praefero ὅσ' propter antecedens πάνθ'. πράττοντος h. l. dicitur μεταβατικῶς, infra ἀμεταβάτως. Nec quenquam offendet ὥρμηκε iunctum accusativo. In Exord. p. 1421, 25. ἐὰν μὲν ὀρθότερον φανῇ τις λέγων ὧν ὑμεῖς ὡρμήκατε. Ceterum satis frequentem esse confusionem vocum ὅσα et ὡς monui in not. ad Gregor. Corinth. p. 184. SCHAEFER.

P. 193. v. 21. ἐκείνου] ἐκείνους Paris. primus. REISK.

P. 193. v. 22. αὐτὸν] γρ. αὑτὸν (cum aspero) Paris. primus. REISK.

P. 193. v. 22. ἀποδέχοιτο] ἀποδέχηται Paris. primus, Aug.

primus. REISK. Cum omnia haec sint hypothetica, praeferendus optativus. SCHAEFER.

P. 193. v. 25. ὅπερ ἐστὶν] *ut res vere se habet.* SCHAEFER.

P. 193. v. 26. ἐστὶν] ἔστιν Bekker. SCHAEFER.

P. 193. v. 26. ἂν εἶναι] Vulg. εἶναι. ἂν addunt Paris. primus, Aug. primus. Addidi particulam. REISK. Dubium mihi, addenda sit an delenda. Si deleas, infinitivus intelligendus καταφατικῶς: et sane omnia haec sunt καταφατικά: sin addas, enuntiatio est hypothetica, oportetque subaudiri εἰ ἡ νῆσος φρουροῖτο ὑπὸ Περσῶν. Diverso modo interpretatur hoc ἂν Bremius in not. ad p. 117, 10., cuius rationem, quantumvis velim homini tam sagaci tamque docto assentiri, probare non possum. SCHAEF.

P. 193. v. 26. χρησίμην] Rarius, sed probum: frequentius χρήσιμον. SCHAEFER.

P. 193. v. 26. τῆς — ἀρχῆς] Hemsterhusius, opinor, dativum praelaturus erat: frustra. V. not. ad p. 41, 20. SCHAEFER.

P. 193. v. 26. αὐτῆς] Vulg. αὐτῆς. αὑτῆς cum aspero Aldus, P. Manutius. REISK.

P. 193. v. 27. μηδοτιοῦν] Melius μηδ' ὁτιοῦν Bekker. Negligentior h. l. fui: nam alibi mutavi. SCHAEFER.

P. 193. v. 27. παρακινεῖν] νεωτερίζειν. νεωτερίζειν et κινεῖν iunguntur p. 664, 8. s. SCHAEFER.

P. 193. v. 28. ἐκεῖνον] 'κεῖνον Bekker. V. H. Stephani Thesaur. c. 3658. 3660. edit. Lond. et Mori Ind. ad Xenophont. Hellen. s. v. ,κεῖνος. Vocali quidem antecedente Attici hiatus vitandi gratia bisyllabam formam videntur praetulisse. V. not. ad p. 198, 22. In Xenophontis Conviv. 4, 12. videtur scribendum ἢ κεῖνον. SCHAEFER.

P. 194. v. 1. οἴομαι] οἶμαι Bekker. SCHAEFER.

P. 194. v. 1. βοηθήσειν] regi Persarum Rhodum oppugnanti. REISK. Immo factioni nunc rerum in insula potitae. Non attendit Reiskius, Oratorem scripsisse βοηθήσειν, non συμμαχήσειν. SCHAEFER.

P. 194. v. 1. αὐτὴν] αὐτῇ Paris. primus. REISK.

P. 194. v. 2. βασιλέα γ'] Vulg. βασιλέα. Addunt γ' Paris. primus, Aug. primus. Particulam addidi. REISK.

P. 194. v. 3. [ποτε]] Omittunt Paris. primus, Aug. primus. Si servatur, cohaeret cum ὅ τι. *quicquid* vel *ecquid tandem Persarum rex sit instituturus, profecto non ausim affirmare, me id scire.* Atticismus hic est, sic in planiorem graecismum convertendus: οὐκ ἂν τολμῴμι εἰπεῖν, ὡς οἶδα, ὅ τι ποτὲ ποιήσει ὁ βασιλεύς. REISK. Encliticam recte delevit Bekker. Ubi de *duabus* rebus agitur, ut hoc loco, ὅ τι ποτὲ dici non licet. SCHAEFER.

P. 194. v. 3. οἶδα] Post h. v. pone cum Bekkero subdistinctionem: arcte enim cohaerent ὅ τι μὲν et ὅτι μέντοι. SCHAEF.

P. 194. v. 6. ταῦτ'] τοῦτ' Bekker. SCHAEFER.

P. 194. v. 7. ἂν γ' ἀντιποιῆται] Vulg. ἂν ἀντιποιῆται. ἂν ταντιποιῆται*) Aug. secundus: quod me movit, ut interponerem γε. REISK. ὅταν ἀντιποιῆται Bekker. Quod praestat: certe enclitica abiicienda. SCHAEFER.

P. 194. v. 7. ἀντιποιῆται] Scilicet nostra civitas. REISK. Immo rex. SCHAEFER.

P. 194. v. 8. αὐτῶν] αὑτῶν cum aspero P. Manutius. REISK.

P. 194. v. 8. πάντων τῶν] τῶν πάντων Bekker. SCHAEFER.

P. 194. v. 8. οὐ μὴν οὐδ' ἂν — ἡμῖν ποιήσειν] Verum etiam si Persis et illis, qui nunc urbem Rhodiorum subiectam tenent, nihil esset commune, si hi potentiam suam nulli nisi sibi deberent, ne sic quidem horum amicitiam, quam totius populi Rhodiorum, malle suasissem. SEAGER. *Diar. Class.* LIII. p. 49. s.

P. 194. v. 10. ἂν] Post h. v. dele hypostigmen. SCHAEFER.

P. 194. v. 10. οἱ νῦν ὄντες ἐν αὐτῇ 'Ρόδιοι] Scilic. popularis factionis principes solum verterant, nunc, ut probabile est, Atheniensium auxilium implorantes. SCHAEFER.

P. 194. v. 11. ἑλέσθαι] φίλους καὶ συμμάχους. SCHAEFER.

P. 194. v. 12. ἡμῖν] ὑμῖν Paris. primus, Aldus, P. Manutius, Bavar. ποιήσειν ὑμῖν Aug. primus. REISK. ὑμῖν Bekker. Placet. SCHAEFER.

P. 194. v. 15. ἔπραξαν] ἔπραξε Bavaricus cum α super extrema litera scripto. Videtur αν dare voluisse. REISK.

P. 194. v. 16. ὑμῖν βεβαίους ἡγοῦμαι γενέσθαι] ὑμῖν γεγενῆσθαι βεβαίους ἡγοῦμαι Paris. primus, Aug. primus. βεβαίως dat Paris. quintus. REISK.

P. 194. v. 17. οὐδέποτ'] οὐδεπώποτ' Aug. primus, Paris. primus. REISK. Vera vulgata. *nunquam dicerem.* SCHAEFER.

P. 194. v. 18. μόνον] Malis positum ante τῷ 'Ροδίων δήμῳ. Sed ita saepius postponitur. Euripides Cycl. 219. Matth. μή 'μὲ καταπίῃς μόνον. V. not. ad Sophocl. Philoct. 528. SCHAEFER.

P. 194. v. 18. προξενῶ] ξένος, παρὰ τὸ ἔξω εἶναι τῆς πατρίδος**), quod extra patriam sit, dicitur Latine hospes, tam is, qui excipit, quam qui excipitur, peregrinus. πρόξενος, qui alicui rei cuiuspiam, seu bonae, seu malae, est auctor. πρόξενοι item dicebantur, qui publice in hoc constituti erant, ut ex-

*) Sic Reiskius in varr. lectt.: sed in nott. continuo ductu ἀνταντιποιῆται. SCHAEFER.

**) Sequitur Etymolog. M. c. 610, 53. SCHAEFER.

terarum civitatum legatos exciperent. Sed usitatissima et huic loco apta significatio vocabuli haec est, ut is intelligatur, qui exterae civitati est amicus eiusque negotia curat. Et sic accipiendum esse declarat id, quod sequitur, *οὔτ' ἰδίᾳ ξένος*, quem alioqui composito vocabulo nominant *ἰδιόξενον*, cum quo propter privatas rationes amicitia vel hospitium intercedit. *δορύξενος, ὁ ἐκ τῆς κατὰ τὸν πόλεμον ἐπιμιξίας τὴν γνῶσιν πεποιημένος, ein Spiessgeselle.* WOLF. Vulg. *πρόξενος*, scilic. *εἰμὶ* e proximo versu. *προξενῶν* Paris. primus, Bavaricus. *προξενῶ* Aug. primus, Aldina Taylori. Praetuli verbum *προξενῶ*, gero personam proxeni seu procuratoris et advocati publici universae civitatis Rhodiorum in urbe seu Athenis. REISK. *πρόξενος εἰμὶ* legendum censet Valckenarius Animadvers. ad Ammon. p. 202. V. not. seq. SCHAEFER.

P. 194. v. 20. *ἰδίᾳ ξένος*] Pro *ἰδίᾳ ξένος* nostrum *ἰδιόξενος* unica dictione habuit. OBSOP. *γρ. ἰδιόξενος* Paris. secundus, appendix Francofurtana. Eadem appendix haec addit: „vel *οὔτε γὰρ προξενῶ.* aliter *πρόξενός εἰμι.*“ REISK. *ἰδιόξενος* praefert Valckenarius l. c. „Hunc locum“ inquit „non obscure imitatur Lucianus initio Phalar. II. T. I. p. 741. *Οὔτε Ἀκραγαντίνων, ὦ ἄνδρες Δελφοί, πρόξενος ὤν, οὔτε ἰδιόξενος αὐτοῦ Φαλάριδος.*“ *ἰδιόξενος* videtur etiam Dorvillio placuisse ad Chariton. p. 384. ed. Lips. SCHAEFER.

P. 194. v. 20. *αὐτῶν οὐδείς*] Invertit Aug. primus. Omittit appendix Francofurtana *οὐδείς.* REISK.

P. 194. v. 21. *εἰ — εἰ —*] Adverte duas deinceps conditiones positas in una enuntiatione hypothetica. SCHAEFER.

P. 194. v. 22. *εἰ*] Abest ab Aug. primo. REISK.

P. 194. v. 23. *συγχαίρω*] *una vobiscum gaudeo.* Ordo verborum: *συγχαίρω τῶν γεγενημένων Ῥοδίοις.* V. not. ad Porsoni Med. 136. p. 26. ed. tert. Lips. SCHAEFER.

P. 194. v. 23. *τοῦ κομίσασθαι — φθονήσαντες*] S. qui pendere tributa detrectarunt nostramque societatem repudiarunt: vel, qui nostras opes nobis restituere noluerunt. Isocrates in oratione de pace: *ὅτι τὰς ἐν τοῖς πόλεσι κτήσεις κομιούμεθα.* WOLF. *τοῦ κομίσασθαι ὑμῖν τὰ ὑμέτερ' αὐτῶν φθονήσαντες* Aug. primus. Margo Lutet. pro *ὑμέτερ'* e Paris. primo affert *ἡμέτερ'*: quod si ibi fuit, necesse est, ut item *ἡμῖν* ibi fuerit pro *ὑμῖν.* REISK. Augustani scriptura non displicet. SCHAEFER.

P. 194. v. 25. *Ἕλλησί τε*] Vulg. *Ἕλλησι. τε* addunt Paris. primus, Aug. primus. Addidi. REISK. Delevit Bekker. Recte factum: quod enim sequitur *καὶ* valet *et quidem, iisque.* V. Ind. ad Gregor. Cor. p. 985. s. SCHAEFER.

P. 194. v. 25. *βελτίοσιν ὑμῖν αὐτῶν*] *vobis, qui dignitate illos antecellitis.* WOLF.

P. 194. v. 25. *ὑμῖν αὐτῶν*] Invertit Aug. primus. REISK. Bene *αὐτῶν ὑμῖν* Bekker. SCHAEFER.

P. 194. v. 26. *ἐξ ἴσου*] *aequis conditionibus.* Atheniensis coram Atheniensibus loquitur. Sed aequae illae conditiones satis notae sunt. Sic nostra aetate Germani Gallis *ἐξ ἴσου δῆθεν συνεμάχουν.* SCHAEFER.

P. 194. v. 27. *παρεῖνται*] Pro *παρείκασιν*, *admiserunt, receperunt*: a *παρίημι, παρεῖμαι, παρεῖσαι, παρεῖται, παρεῖνται.* WOLF.

P. 194. v. 27. *ὀλίγου δὲ δέω λέγειν*] V. Wyttenbachii Iulianea p. 175. s. ed. Lips. Reliquae orationi intersertum legitur p. 196, 3. SCHAEFER.

P. 194. v. 27. *ἂν ὑμεῖς αὐτοῖς*] *ἐὰν αὐτοῖς ὑμεῖς* Aug. primus. REISK.

P. 194. v. 28. *ταῦτ'*] Servitus puta, quam militibus Persicis vel barbaris arci suae incubantibus serviunt. REISK.

P. 195. v. 1. *εἴποτ' ἂν*] Vulg. *εἴποτ'. ἂν* addit Aug. primus. REISK. Recte addit: nam *εὖ πράττοντες* est i. q. *εἰ εὖ ἔπραττον.* SCHAEFER.

P. 195. v. 2. *ὄντες Ῥόδιοι*] Id est, homines partinaces et superbi. Homerus *Ῥοδίους ἀγερώχους* cognominat. Et Livius Decad. 5. lib. 5.: „Tradidere quidam, legatos Rhodios nondum missos post victoriam nunciatam velut ad ludibrium stolidae superbiae in Senatum vocatos esse.“ Isocrates Plataico: *ἀλλὰ τολμῶσιν ὄντες Θηβαῖοι λακωνισμὸν ἑτέροις ὀνειδίζειν.* Et noster auctor paulo post: *Ἀθηναῖοι ὄντες.* WOLF.

P. 195. v. 3. *πολλοῖς αἰτία*] *αἰτία τοῖς πολλοῖς* Aug. primus, Aldina Taylori. REISK. Hoc praeferam ut gravius. Sane non multis, sed plerisque *ἡ ἄνοια πολλῶν κακῶν αἰτία γίγνεται.* Neque *οἱ πολλοὶ* valet tantum *vulgus*, sed etiam *plerique.* V. p. 207, 13. et Melet. Crit. p. 65. SCHAEFER.

P. 195. v. 3. *τάχ' ἄν, εἰ τύχοιεν*] *fortasse, si ita ceciderit, si fors ita tulerit. εἰ τύχοιμι, τύχοις, τύχοι, τύχοιτον, τυχοίτην, τύχοιμεν, τύχοιτε, τύχοιεν*, per omnes personas et numeros, adverbialiter accipitur pro *fortasse*, ut *τελευτῶν* participium. *τάχα, fortasse, εἰ τύχοιεν, si fors Rhodiorum ita tulerit.* Est fere pleonasmus. Sic in 2. Olynthiaca: *καὶ σφόδρα γε ἤνθησεν ἐπὶ ταῖς ἐλπίσιν, ἂν τύχῃ*, id est, *fieri potest, ut res bona spe floreant, ἂν τύχῃ τὰ πράγματα, si fors negotiorum ita tulerit*, id est, *fortasse*, vel, *fieri potest, ut, ἐνδέχεται.* WOLF. Orator coacervavit formulas idem significantes: ut *τὴν τῶν Ῥοδίων σωφρόνισιν* propemodum desperare videatur. SCHAEFER.

P. 195. v. 5. *τὸν λοιπὸν*] Vulg. *τὸ λοιπόν. τὸν λοιπὸν* Aug. primus. Genus articuli neutrum cum masculino mutavi. REISK. Recte mutavit. De hoc idiomate, in quo expediendo Mysterii

Ellipsium Epoptae misere se torquent, dixi in Bos. Ellips. p. 274. V. Boissonad. ad Eunap. p. 150. s. et Bast. in Addend. p. 561. SCHAEFER.

P. 195. v. 6. οὐ μικρὸν αὐτοῖς ὠφέλημα] οὐχὶ μικρὰν αὐτοῖς ὠφέλειαν Paris. primus, appendix Francofurtana. οὐχὶ μικρὰν ὠφέλειαν αὐτοῖς Aug. primus, Aldina Taylori. REISK. Hoc videndum ne praestet ut aliquanto usitatius: oratoria enim locutio, certe illorum classicorum, tali in argumento non sectatur insolentiora. SCHAEFER.

P. 195. v. 10. δίκην δοῦναι] Invertit Aug. primus. REISK. δοῦναι δίκην Bekker. SCHAEFER.

P. 195. v. 10. δίκαιοι] Vulg. δίκαιον. Praetuli de meo sensu δίκαιοι (in nominat. plural.). *quorum poenas vos dare negetis par esse.* REISK.

P. 195. v. 10. φήσαιτε] φήσετε Aug. primus, Bavaricus. REISK.

P. 195. v. 11. πολλοὺς ὑμεῖς πεπολεμήκατε πολέμους] πολλοὺς πολέμους ὑμεῖς πεπολεμήκατε Aug. primus. REISK. πολλοὺς ὑμεῖς πολέμους πεπολεμήκατε Bekker. SCHAEFER.

P. 195. v. 11. πεπολεμήκατε πολέμους] V. Gersdorfius in not. ad Rüdigeri Dissertat. p. 130. SCHAEFER.

P. 195. v. 13. μὲν ἴστε] Vulg. ἴστε μὲν. Invertit Aug. primus. REISK.

P. 195. v. 13. ἑκατέρους] Refertur ad δημοκρατίας et ὀλιγαρχίας, scilicet relatione facta πρὸς τὸ σημαινόμενον. SCHAEFER.

P. 195. v. 16. ἐστὶ] ἐστὶν Bekker. Non probabit nisi factum iussu Codicum Osannus, qui „ultra librorum manuscriptorum auctoritatem" inquit (Inscript. III. p. 117.) „impune vix quidquam hac in re audeas." SCHAEFER.

P. 195. v. 16. τῶν ἰδίων ἐγκλημάτων] ἴδια ἐγκλήματα utrum ea vocat, quae a privatis hominibus sunt commissa, an quae ad solos Athenienses pertinuerunt? WOLF.

P. 195. v. 17. οὐ δυνηθέντων δημοσίᾳ διαλύσασθαι ταῦτα] οὐ δυνηθέντων, s. τῶν δήμων: etsi fortasse rectius οὐ βουληθέντων *). *cum non possent* aut vellent (s. οἱ δῆμοι) *ea publice diluere aut pro iis satisfacere.* WOLF. Scilicet ὑμῶν τε καὶ αὐτῶν. REISK.

P. 195. v. 18. ἢ ὅρων] ἢ περὶ ὅρων Paris. quintus. REISK.

P. 195. v. 18. φιλοτιμίας] φιλονεικίας Paris. primus, Aug. primus, appendix Francofurtana, Aldina Taylori. REISK. φιλονεικίας Bekker. Hoc praestat ut melius respondens notioni τοῦ πολέμου. SCHAEFER.

---

*) Non censet Wolfius sic scribendum, sed est sarcasmus. SCHAEFER.

P. 195. v. 18. *τῆς ἡγεμονίας*] Articulum omittit Aug. secundus. REISK. Recte additus articulus: nam certa hegemonia cogitanda, scilic. illa Graecorum, de qua tantis viribus inter se certarunt Athenienses, Lacedaemonii, Thebani. SCHAEFER.

P. 195. v. 20. *ὑπὲρ — τῆς πολιτείας*] *de statu civitatis democratico.* Conf. p. 196, 4. 6. 11. s. V. Meierus de bonis damnat. p. 2. et Krügerus in Commentatt. post Dionysii Halic. Historiograph. p. 374. SCHAEFER.

P. 195. v. 23. *ἡμῖν*] Melius *ὑμῖν* Bekker. SCHAEFER.

P. 195. v. 25. *ὑμᾶς εἰρήνην*] Invertit Aug. primus. REISK. Ita etiam Bekker. SCHAEFER.

P. 195. v. 26. *βουληθείητε*] *βούλησθε* Bavaricus, sed cum vulgata superscripta. REISK.

P. 195. v. 26. *ὀλιγαρχουμένους*] Vulg. *τοὺς ὀλιγαρχουμένους*. Articulum omittunt Paris. primus, Aug. primus. Expunxi. REISK.

P. 195. v. 27. *πολλοῖς*] F. *τοῖς πολλοῖς*, quod sequentibus respondet paulo concinnius. Articulus qui potuerit excidere, sciunt periti rerum palaeographicarum. Conf. Bastii Comment. Palaeogr. p. 733. SCHAEFER.

P. 195. v. 27. *καὶ ζητοῦντες*] Scilicet *ἄνθρωποι. homines quaerentes.* Recte sic habebit vulgata: quia tamen *τοῖς* insequitur, paene suspicor legendum esse *καὶ οἱ ζητοῦντες*: aut alias *τοῖς* sit item tollendum. Verum vereor, ne nasutiores saepe nos simus Graecos indiligentiae in dicendo notantes, qui melius nossent, quomodo se loqui deceret, quam nobis scire datum est. REISK. Articulus neque hic addendus, nec post tollendus. Ceterum quis humanior non patienter ferat nasum Critici, qui se esse nasutiorem ipse fateatur? SCHAEFER.

P. 195. v. 28. *ζῆν*] *ἄρχειν* Paris. primus et quintus. REISK. Proxime antegressum *ἄρχειν* peperit hanc scripturam, cum librariorum aut oculos falleret aut aures personaret. SCHAEFER.

P. 196. v. 2. *Μιτυληναίων*] *Μυτιληναίων* Bekker. V. not. ad p. 168, 16. SCHAEFER.

P. 196. v. 2. *νυνὶ*] *νῦν* P. Manutius. REISK.

P. 196. v. 3. *ταύτην*] sub oligarchis. SCHAEFER.

P. 196. v. 4. *τι*] Recte omisit Bekker. Additum elevat metum periculi, quod tamen Oratori dicendum est summum imminere. SCHAEFER.

P. 196. v. 4. *τι τὴν*] Interponi velim *καὶ*. *in discrimen venire nostram formam gerendae reipublicae.* REISK. Recte vertit. Cur igitur requisivit particulam? SCHAEFER.

P. 196. v. 4. *ἡμῖν*] *ὑμῶν* Aug. primus. *ὑμῖν* P. Manutius. *ἡμῶν* Bavaricus, sed cum *ῖ* superscripto. REISK.

P. 196. v. 5. εἰ — συστήσεται] Id est, *si paucorum dominatus passim invalescet*. WOLF.

P. 196. v. 5. ὀλιγαρχιῶν] Vulg. ὀλιγαρχίας. ὀλιγαρχιῶν appendix Francofurtana, Aldina Taylori, Paris. primus et cum γρ. secundus et quintus, item Aug. primus. Utrumque dat Bavaricus. Praetuli ὀλιγαρχιῶν, quia numerus pluralis melius quam singularis cum ἅπαντα conspirat. REISK. ὀλιγαρχίας Bekker. Praestat singularis. *si omnia redigantur in statum oligarchicum*. SCHAEFER.

P. 196. v. 6. ὑμῖν] Vulg. ἡμῖν. ὑμῖν Aug. primus, Bavaricus, Aldus, P. Manutius. REISK. Praefero ἡμῖν. V. v. 4. SCHAEFER.

P. 196. v. 6. ἐάσουσιν] i. e. οὐ καταλύσουσιν. SCHAEFER.

P. 196. v. 6. ἴσασι γὰρ] His subiice tacita cogitatione: τούτου γινομένου, *hoc facto*, id est ὑμῶν ἐκ μέσου ἀναιρεθέντων ἢ καταδουλωθέντων. REISK.

P. 196. v. 7. ἐπανάξοντας] ἐξαγαγόντας Paris. primus, Aldina Taylori. τὰ πράγματ' ἐξαγαγόντας Aug. primus. REISK. τὰ πράγματ' ἐπανάξοντας Bekker. Vere: est enim haec affirmatio prorsus repudians additum ἄν. Ut nolis Bremium hoc exemplo usum esse in not. ad p. 128, 29. SCHAEFER.

P. 196. v. 8. αὐτοῖς] Melius αὑτοῖς Bekker. SCHAEFER.

P. 196. v. 8. τούτους] τοῦτ' Paris. primus, Aug. primus, Aldina Taylori. Nil interest: nam ὅθεν, *unde*, tam ἀφ' ὧν, *a quibus*, significat, quam ἀφ' οὗ, *a quo*. REISK.

P. 196. v. 8. ἀνελεῖν] ἂν ἔχειν Aldina Taylori. REISK. V. Bastii Commentat. Palaeograph. p. 738. s. SCHAEFER.

P. 196. v. 16. δίκαιον] Pro δίκαια nostrum δίκαιον. OBSOP. δίκαια ἀντὶ τοῦ δίκαιον, ἑτέρωσις ἀριθμοῦ, aut librarii error. WOLF. δίκαια Aldus, index P. Manutii. REISK.

P. 196. v. 18. οἷάπερ ἂν] Vulg. οἷα. οἷάπερ ἂν Paris. primus, Aug. primus, Aldina Taylori, quod praetuli. REISK.

P. 196. v. 18. ἀξιώσαιτε] Vulg. ἀξιώσετε. γρ. ἀξιώσαιτε index Lambini. Praetuli ἀξιώσαιτε (in optativo). REISK.

P. 196. v. 20. τοιοῦτό τι συμβαίη] Subaudi καὶ ὑμῖν αὐτοῖς, οἷον τοῖς Ῥοδίοις ἄρτι συμβέβηκεν, ut nempe in dominatum paucorum veniatis. REISK.

P. 196. v. 20. καὶ γὰρ, οὐδ' εἰ] Vulg. καὶ γὰρ εἰ. καὶ γὰρ οὐδ' εἰ Paris. primus, Aug. primus, Aldina Taylori. Tertiam vocem addidi. REISK. Delevit Bekker. Malim, hic servato οὐδ', mox v. seq. delere οὐκ. SCHAEFER.

P. 196. v. 21. ἂν φήσειε] φήσει Bekker. Placet. SCHAEFER.

P. 196. v. 21. οὐκ] Omittunt Paris. primus, Aug. primus. REISK. V. not. ad v. 20. SCHAEFER.

P. 196. v. 23. βουλευομένους] βουλομένους Paris. primus, Aug. primus, Aldina Taylori. REISK.

P. 196. v. 23. βουλευομένους τὰ βέλτιστα] τὰ βέλτιστα βουλευομένους Bekker. SCHAEFER.

P. 196. v. 26. ἐνταυθὶ] Vulg. ἐνταυθοῖ. ἐνταυθὶ Aug. primus, quod praetuli. REISK.

P. 196. v. 26. ὑμῖν] ὑμῶν Paris. primus, Aug. primus. REISK.

P. 196. v. 26. ὁ δῆμος] Vulg. ἡ πόλις. ὁ δῆμος Paris. primus, Aug. primus. REISK. V. not. ad v. 27. αὐτὸν. SCHAEFER.

P. 196. v. 27. συνεβουλεύθησαν] *auctores factos esse*. Sic multo rarius dicitur συμβουλεύεσθαι, quam συμβουλεύειν. συμβουλευομένων hoc sensu bis usurpavit Xenophon Hellen. VI. 5. 34. SCHAEFER.

P. 196. v. 27. αὐτὸν] Vulg. αὐτήν. αὐτὸν Aug. primus. αὐτῶν Paris. primus: qui si hoc dedit, idem certe voluit, atque Aug. primus. Vulgatis ἡ πόλις et αὐτὴν praetuli ὁ δῆμος et αὐτὸν perspicuitatis gratia et ob consensum meliorum librorum: nam alias vulgata nostra idem dicit, atque illa vetusta Morelliana. REISK. Ego praetulerim scripturam olim vulgatam ut paulo melius congruentem historicae veritati: illo enim tempore ἡ πόλις ἐσώθη, ἡ πολιτεία (i. e. ὁ δῆμος) κατελύθη. SCHAEFER.

P. 196. v. 27. ὧν] τοὺς P. Manutius. REISK.

P. 196. v. 27. μόνων] Vulg. μόνον. μόνων Aug. primus et secundus, Bavaricus, Aldus, quod praetuli. REISK.

P. 196. v. 28. βραχύ τι] βραχύτητι Aug. secundus. REISK.

P. 196. v. 28. οὐ γὰρ ἂν — τῇ πράξει φανῆναι] Utitur hoc loco aliisque similibus Dobreeus ad Aristophan. Plut. 1027. p. 189. s. ed. Dind. SCHAEFER.

P. 196. v. 28. ὑμᾶς] Vulg. ἡμᾶς. ὑμᾶς Aug. primus et secundus, Aldus, Bavaricus. REISK.

P. 196. v. 29. ἀτυχήσαντας] ἀτυχοῦντας Paris. primus, Aug. primus, Aldina Taylori. REISK. Recte ἀτυχοῦντας Bekker, quomodo etiam Dobreeus l. c. scripsit. Huius enim participii usus in talibus enuntiationibus solennis est. Isocrates a Dobreeo citatus, in eodem versans argumento, Panegyr. c. 14. ἅπαντα γὰρ τὸν χρόνον διετέλεσαν κοινὴν τὴν πόλιν παρέχοντες καὶ τοῖς ἀδικουμένοις ἀεὶ τῶν Ἑλλήνων ἐπαμύνουσαν. Ceterum adverte rariorem hunc positum adverbii ἀεί: vulgo enim dicitur τοὺς ἀεὶ ἀτυχοῦντας, τοῖς ἀεὶ ἀδικουμένοις. SCHAEFER.

P. 197. v. 3. ἄρχοντας] κρατοῦντας Paris. primus, Aug. primus, Aldina Taylori. REISK.

P. 197. v. 6. ὑμετέρων] ἡμετέρων Paris. primus et quintus. REISK.

P. 197. v. 7. *δύνοντος*] *δύντος ἢ δύναντος* Aldina Taylori. *ῥύντος* appendix Francofurtana. REISK.

P. 197. v. 8. *κρίνειν*] *κρινεῖν* appendix Francofurtana, Aldina Taylori. REISK.

P. 197. v. 11. *ἐν ἐκείνους τοῖς καιροῖς*] quibus illi, Atheniensibus devictis, erant potentissimi. SCHAEFER.

P. 197. v. 11. *ὑμεῖς*] *ἡμεῖς* Aug. primus. Verumtamen idem mox v. 12. in *φοβηθήσεσθε* vulgatae consentit. REISK.

P. 197. v. 12. *φοβηθήσεσθε*] *φοβήσεσθε* Bavaricus. REISK. Non minus probum quam vulgata scriptura, sed significationis nonnihil discrepantis. *φοβήσεσθε*, *metuetis*, *φοβηθήσεσθε*, *metu perterriti eritis*. SCHAEFER.

P. 197. v. 13. *οἱ μὲν*] Absunt ab Aug. secundo. REISK.

P. 197. v. 13. *οἱ μὲν ἔχοιεν ἂν εἰπεῖν*] Argivi quidem, si exsules vestros Lacedaemoniis deposcentibus tradidissent, hoc potuissent excusare. REISK.

P. 197. v. 13. *ἔχοιεν ἂν*] Invertit appendix Francofurtana. REISK.

P. 197. v. 15. *ὑμεῖς δὲ — αὐτοῦ ἐκείνου*] Citant Anecd. Bekk. p. 147. in. SCHAEFER.

P. 197. v. 15. *μὲν*] Omittunt Anecd. Bekk. l. c. SCHAEFER.

P. 197. v. 16. *οὔτε ὑπὸ τῶν δούλων*] Vulg. *οὔτε τῶν δούλων*. *οὔτε ὑπὸ τῶν δούλων* Paris. primus, Aug. primus, Aldina Taylori, quod praetuli. REISK. *οὔτε τῶν δούλων* Bekker. Sic etiam Anecd. Bekk. l. c. Malim praepositionem servatam ob eandem constructionem v. 13. s. SCHAEFER.

P. 197. v. 16. *τῶν δούλων*] qualis fuit Artemisia, quippe *ὕπαρχος*. Omnes enim in regno Persico *δοῦλοι* praeter unum regem. V. p. 198, 22. SCHAEFER.

P. 197. v. 16. *τῶν βασιλέως*] Vulg. *τοῦ βασιλέως*. *τῶν βασιλέως* Paris. primus et cum *γρ.* secundus, item Aug. primus. Vulgatam infra dat Bavaricus, alteram supra. Coniungit utrumque farrago Wolfiana, ut sit *τῶν τοῦ βασιλέως*. Praetuli *τῶν βασιλέως*. REISK. *τοῦ βασιλέως* Anecd. Bekk. l. c. SCHAEFER.

P. 197. v. 17. *οὐθ' ὑπ' αὐτοῦ*] Vulg. *οὔτε αὐτοῦ*. *οὔτε ὑπ' αὐτοῦ* Paris. primus et quintus, Aug. primus, Aldina Taylori. Dedi *οὐθ' ὑπ' αὐτοῦ*. REISK. *οὔτ' αὐτοῦ* Bekker. *οὔτε αὐτοῦ* Anecd. Bekk. l. c. V. not. ad v. 16. SCHAEFER.

P. 197. v. 17. *εἰ γὰρ — βασιλεὺς*] Hoc non ad excidium Athenarum bello Xerxis, sed ad alias clades bello Peloponnesiaco acceptas pertinet. WOLF.

P. 197. v. 17. *τί*] Vulg. *τοί*. *τὶ* Aug. primus, Bavaricus, P. Manutius, quod dedi. REISK.

P. 197. v. 17. *καὶ*] Abest a Paris. quinto. REISK. Delevit

Bekker. Recte, ut opinor. Haud raro infartum καὶ negligentiâ librariorum ob sequentis vocabuli primam syllabam κε. SCHAEFER.

P. 197. v. 18. ἢ — ἢ —] Usus satis mirus adeoque ἄλογος particulae disiunctivae. Λογικῶς sic scribendum fuit: οὐδαμῶς ἄλλως ἢ τοὺς πονηροτάτους — χρήμασι πείσας κεκράτηκε. Sed talia Oratores parum curant. SCHAEFER.

P. 197. v. 20. κεκράτηκε] κεκράτηκεν Bekker., litterâ paragogicâ, opinor, constantiae causa additâ. SCHAEFER.

P. 197. v. 21. τοῦτο] ταῦτα Paris. primus, Aug. primus. REISK.

P. 197. v. 21. ἀλλ' ἅμα] Vulg. ἀλλὰ μήν. ἀλλ' ἅμα Aug. primus, Aldina Taylori, appendix Francofurtana, quod praetuli. REISK.

P. 197. v. 22. τήν τε πόλιν διὰ Λακεδαιμονίων] Pro τήν τε πόλιν Λακεδαιμονίων lego cum Feliciano τ. τ. π. διὰ Λ. WOLF. Vulg. τήν τε πόλιν Λακεδαιμονίων. Post πόλιν addunt articulum τὴν Paris. primus, Aug. primus, Aldina Taylori: ubi Fabricius, sive is Wolfius est, adscripsit, haud placere, quia historiae adversetur. τήν τε πόλιν διὰ Λακεδαιμονίων Weimaranus. Ita dedisse Felicianum et id sibi probari ait Wolfius. γρ. τήν τε πόλιν διὰ Λακεδαιμονίων index Lambini, forsan ex editione Feliciani. Videtur ex his fontibus hausisse auctor appendicis Francofurtanae, quae idem dat, scilicet τήν τε πόλιν διὰ Λακεδαιμονίων. Debilitavit utique rex Persarum Lacedaemonios assiduitate bellorum in Asia, ut Thebanis succumberent. Sed praetuli lectionem Felicianeae τήν τε πόλιν διὰ Λακεδαιμονίων. *civitatem nostram*, Athenas, *per Lacedaemonios debilitavit et paene exstirpavit.* id quod oratoris ratiocinio melius convenit. REISK.

P. 197. v. 23. αὑτοῦ] αὐτοῦ cum leni Paris. primus et cum γρ. secundus et quintus, P. Manutius. REISK.

P. 197. v. 23. πρὸς Κλέαρχον καὶ Κῦρον] Vide Ἀνάβασιν Xenophontis et Isocratis Panegyricum et Symmachicum. WOLF.

P. 197. v. 24. τοῦ] Abest a Paris. primo, Aug. primo. REISK.

P. 197. v. 24. οὔτ' ἐπιβουλεῦσαι συνεγνήνοχεν αὐτῷ] Potuisset et per participium dicere: οὔτ' ἐπιβουλεύσαντι συνεγνήνοχεν αὐτῷ. WOLF.

P. 197. v. 27. οἷς ἂν προέληται] S. ἐχθρὸς εἶναι ἢ πολεμεῖν. WOLF. Subaudi e praemissis ἐχθρὸς εἶναι. Wolfius de suo πολεμεῖν addidit, quo nil opus erat. REISK. Ellipsis syntactica e rarioribus eaque durior, cum non praecedat ὄντα. SCHAEFER.

P. 197. v. 27. δὲ] δὴ Paris. primus, Aug. primus. REISK.

P. 197. v. 28. ἀμυνούμεθα] ἀμυνόμεθα Aug. primus, Aldina Taylori. REISK.

P. 198. v. 1. εἰσὶ δέ τινες — παρ' ὑμῖν] Vulg. εἰσὶ δέ τινες

οἱ παρ' ἡμῖν. Post τινες inserunt Parisinus primus quidem et Aldina Taylori ὦ Ἀθηναῖοι, Parisini vero tertius et quintus ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι. Aug. primus et Bavaricus cum hoc dant idem, tum οἱ omittunt. Pro ἡμῖν dant ὑμῖν Paris. quintus, Aug. primus et Bavaricus. Praetuli — τινες, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, παρ' ὑμῖν. REISK.

P. 198. v. 6. αὐτοὶ] illi extranei puta, a quibus vexamini. REISK.

P. 198. v. 7. αὐτὸν οὐ δίκαια ποιοῦντα] αὐτοὺς οὐ δίκαια ποιοῦντας Paris. primus, Aug. primus, appendix Francofurtana, Aldina Taylori. Vulgata bene habet. Subauditur τινά, quod millies omittitur. REISK. Adde quod sequitur singularis, ὄντα πολίτην. SCHAEFER.

P. 198. v. 10. ὑμῶν] Vulg. ἡμῶν. ὑμῶν Aug. primus, Bavaricus, P. Manutius. REISK.

P. 198. v. 10. πρὸς θεῶν] πρὸς τῶν θεῶν Paris. quintus. REISK. Conf. Porson. ad Euripid. Med. 325. SCHAEFER.

P. 198. v. 11. τί δήποτ' ἐν Βυζαντίῳ κ. τ. λ.] Sententia est, impunitate proditorum confirmari audaciam. WOLF. Immo oratores isti Atheniensium comparantur cum oratoribus Byzantiorum consiliariisque Artemisiae. Illos Orator dicit aut imprudentes aut perfidos, hos prudentes, quippe ea sola suadentes, quae Byzantiis Artemisiaeque prosint. SCHAEFER.

P. 198. v. 11. διδάξων] Vulg. διδάσκων. διδάξων Aug. primus, Aldina Taylori, quod praetuli. V. v. 20. REISK.

P. 198. v. 12. ἡ βασιλέως — προσήκει] Adverte constructionem enuntiationis huius trimembris. Primum enim membrum cum exorsum sit a nominativo pronominis relativi ἥ, altero membro ob mutatam constructionem, ut adsolet, obliquum adsciscente casum pronominis αὐτός, tertium membrum ad nominativum ἥ regreditur. Adeo liberrimi sunt scriptores Graeci in usu relativorum, ut ne scabritiei quidem orationis speciem defugiant. SCHAEF.

P. 198. v. 13. ὑμεῖς αὐτὴν] Invertit Aug. primus. REISK. αὐτὴν ὑμεῖς Bekker. SCHAEFER.

P. 198. v. 13. οὐδαμόθεν προσήκει] *aus keinem Rechtsgrunde zukommt.* P. 577, 26. οὐκ ἔστιν οὐδαμόθεν σοι προσήκων ἔλεος —. SCHAEFER.

P. 198. v. 15. Σηλυμβρίαν] Σηλυβρίαν (sine μ) Paris. quintus. Συλημβρίαν Aug. secundus, Aldus, P. Manutius. REISK.

P. 198. v. 15. ὑμετέραν] ἡμετέραν Paris. primus. REISK.

P. 198. v. 15. ποτὲ σύμμαχον οὖσαν] ποτ' οὖσαν σύμμαχον Aug. primus. REISK.

P. 198. v. 16. ὡς αὐτοὺς συντελῆ ποιεῖν] ὡς pro πρός. *sibi vendicare, obnoxiam facere,* συνεδρεύειν παρ' αὐτοῖς ἀναγκάζειν. Vide Plataicum Isocratis. WOLF.

P. 198. v. 15. αὐτοὺς] αὐτὸς Paris. primus, Aug. primus. REISK. Melius αὐτοὺς Bekker., quomodo ipse Reiskius Ind. Graecit. p. 484. SCHAEFER.

P. 198. v. 16. συντελῆ] ὑποτελῆ Weimaranus, appendix Francofurtana. REISK. Praeferrem ut gravius, nisi ὡς αὐτοὺς additum esset. SCHAEFER.

P. 198. v. 16. Βυζάντιον] Vulg. Βυζαντίους. Βυζάντιον Paris. primus et cum γρ. secundus, Bavaricus, appendix Francofurtana, Aug. primus: quod Fabricio seu Wolfio haud placet. Praetuli Βυζάντιον. *nemo est, qui Byzantinos dehortetur, ut Selymbrianorum agrum finibus agri Byzantini ne accenseant in iisque ne comprehendant.* ὁρίζειν Βυζάντιον idem est atque ὅροις Βυζαντίου προσνέμειν, τοῖς Βυζαντίου ὅροις ἐκπεριμετρεῖν. REISK. Add. Ind. Graecit. p. 363. s., ubi hic locus, ut tot alii, negligentius citatur. Ad meum sensum Reiskii ratio satis dura est, perplacetque quod olim ediderunt Βυζαντίους. Hunc locum spectans H. Stephanus Thes. c. 6958. B. edit. Lond.: „χώραν ὁρίζειν, Dem. pro Suis terminis describere s. metari: a qua signif. dicuntur ὁρισταί." Igitur sensus: Βυζαντίους ὁριστὰς (ὁριοδείκτας) εἶναι τῆς τούτων χώρας. V. Anecd. Bekk. p. 287, 18. Videnturque illo temporis articulo Byzantii agrum Selymbrianum metati in Atheniensium damnum novis finibus circumscripsisse. SCHAEFER.

P. 198. v. 17. αὐτονόμους τὰς πόλεις εἶναι] αὐτονόμους εἶναι, s. ἐκείνους, ὧν τὴν χώραν ὁρίζουσιν οἱ Βυζάντιοι. WOLF. Vulg. αὐτονόμους εἶναι. αὐτονόμους τὰς πόλεις εἶναι Paris. primus, Aug. primus, Aldina Taylori. τὰς πόλεις addidi. *civitates Graecas oportere liberas esse.* REISK. Recte *oportere*. Nec tamen propterea cogitandum de ellipsi infinitivi δεῖν: quippe haec notio latet in verbo γέγραπται, h. e. *definitum, iussum est.* SCHAEFER.

P. 198. v. 18. γέγραπται] Post h. v. Bekkerus posuit signum interrogandi. Reiskius posuerat et post Χαλκηδόνα v. 12. et post γέγραπται. Sed non est interrogatio recta. V. not. ad p. 204, 14. SCHAEFER.

P. 198. v. 18. οὐδὲ Μαυσώλου ζῶντος] Lego οὐδὲ Μαύσωλον ζῶντα. *qui vel Mausolum viventem, vel, eo defuncto, Artemisiam docuerit.* Nisi forte γυναικοκρατούμενος fuerit. Sed et tum nomen saltem imperii penes ipsum fuit, ut nunc penes maritos, quamvis hi ipsi fere mulieribus pareant. WOLF. οὐδὲ Μαύσωλον ζῶντα Paris. primus et cum γρ. secundus, item Aug. primus, appendix Francofurtana, Aldina Taylori. Utrumque dat Bavaricus. Verum Wolfius vulgatam praefert. Non laudo istam breviloquentiam, tametsi Atticis usitatam, quippe neque sanae rationi neque mori loquendi aliorum populorum congruentem. Plenius et planius locutus esset sic: οὐδὲ Μαυσώλου ζῶντος ἦν ὁ τούτων *)

*) Voluit τοῦτον. SCHAEFER.

διδάξας. REISK. οὐδὲ Μαύσωλον ζῶντα Bekker. Quod optimorum librorum auctoritate firmatum quid tandem causae est cur spernamus? Nam Wolfius, dum suppetias it vulgatae, nihil aliud quam facetus videri voluit, impune ille maritos ridens, cum in caelibatu viveret. Subaudi ἦν ὁ διδάξων: quae non est breviloquentia sanae rationi repugnans. SCHAEFER.

P. 198. v. 20. διδάξων] διδάσκων Paris. quintus. REISK.

P. 198. v. 21. Κῶν] Κῶ Paris. secundus, tertius, quintus, Bavaricus, Aldus. Sed in Parisinis adiecta fuit lineola transversa ν indicans: quo fit, ut illi libri vulgatam Κῶν, non aliam, exhibere censendi sint. REISK.

P. 198. v. 21. ἄλλας — ἑτέρας] Idioma a Weiskio neglectum in libello perutili de Pleonasmis Graecis viri docti exemplis ita confirmarunt, nemo ut recte sic dici nunc dubitet. V. Matthiae ad Euripid. Orest. 335. coll. Dindorf. ad Supplices Marklandi p. 121. Mirabundus autem legi in Etymol. M. c. 645, 50. ἔστι δὲ καὶ ἄλλη ἑτέρα: talia enim in Grammaticorum scriptis vix exspectes. SCHAEFER.

P. 198. v. 21. πόλεις ἑτέρας] Invertit Aug. primus. πόλεις ἐλευθέρας appendix Francofurtana. In Aldina est καὶ ἄλλας πόλεις ἑτέρας, ubi annotator Tayloranus pro ἑτέρας sufficit ἐλευθέρας. REISK. Augustanum librum sequar. SCHAEFER.

P. 198. v. 21. Ἑλληνίδας] Post h. v. cum Bekkero pone hypostigmen. Non haec est interrogatio. SCHAEFER.

P. 198. v. 22. καὶ] Omisit Bekkerus. SCHAEFER.

P. 198. v. 22. ἐκείνων] τοῦ τε Μαυσώλου καὶ τῆς Ἀρτεμισίας. WOLF. Cod. Bekk. melioris notae κείνων. V. not. ad p. 193, 28. SCHAEFER.

P. 198. v. 26. λέγει] λέγοι Paris. tertius. REISK. Optativum non spernam: quippe paulo melius respondet menti Oratoris praefracte negantis talia illic consilia dari. SCHAEFER.

P. 198. v. 26. ἀμφοτέροις αὐτοῖς] tam Artemisiae, quam Byzantiis. Fuit et alia Artemisia antiquior, de qua Xerxes navali proelio sibi mulieres viros, viros e contrario mulieres esse factos dixisse fertur. WOLF.

P. 198. v. 27. τούτοις] his consiliariis. Refertur enim ad τις. V. Matthiae Gramm. Graec. p. 673. SCHAEFER.

P. 198. v. 28. τὸν] τῶν Paris. quintus, Aug. secundus. REISK.

P. 198. v. 28. καὶ εἰ] Invertit Paris. quintus, Aldina Taylori. REISK.

P. 198. v. 29. οὗτοι] Abest ab edit. P. Manutii. REISK.

P. 198. v. 29. βλέψω] βλέπω Paris. quintus. REISK.

P. 198. v. 29. προσήκειν — παραινέσαι κατάγειν] Adverte

concursum trium infinitivorum in uno eodemque κομματίῳ. SCHAEFER.

P. 198. v. 29. οἴομαι] οἶμαι Bekker. SCHAEFER.

P. 198. v. 29. παραινέσαι] παραινεῖν Paris. primus, Aug. primus, Aldina Taylori. REISK. Nimis hoc κακόφωνον. SCHAEFER.

P. 199. v. 2. ὡρμηκότων] ὑποθετικῶς accipiendum: εἰ ἦσαν ὡρμηκότες. *si omnes magnum studium haberent iustitiae.* WOLF.

P. 199. v. 2. ἡμᾶς] ὑμᾶς Paris. quintus, P. Manutius. REISK.

P. 199. v. 2. ἡμᾶς μόνους] Mox v. 5. inverso ordine μόνους ἡμᾶς. SCHAEFER.

P. 199. v. 2. ἐθέλειν] θέλειν Paris. primus. REISK. Melius, ut opinor: scilicet ut hiatus vitetur. SCHAEFER.

P. 199. v. 3. δυνήσονται] Cod. Bekk. δυνήσωνται *). Qualia diligenter expendenda, ut de constructione particulae ὅπως cum futuro iudicium alioqui facile errans regere discas. Idem vitium recurrit p. 203, 15. Pro vitio non habuerunt nec Casaubonus nec Reiskius ad Dion. Chrysost. T. I. p. 209. SCHAEFER.

P. 199. v. 5. ἡμᾶς] ὑμᾶς Paris. primus et quintus. REISK.

P. 199. v. 5. μηδενὸς ἀντιλαμβανομένους] Subaudi ἔργου vel τῶν δεόντων. verbis modo iactare et praemonstrare atque inculcare, item postulare, flagitare, rebus ipsis autem nil agendorum ad se putare pertinere, nulli rei earum omnium, quas fieri oportebat, manum operamque admovere. REISK.

P. 199. v. 6. ἀνανδρίαν] Pro ἀνδρίαν recte Felicianus ἀνανδρίαν. WOLF. ἀνδρίαν Paris. tertius et quintus, item Aldus. ἀνδρείαν Aug. secundus, unde repetiit appendix Francofurtana. ἀνανδρείαν Aug. primus per diphthongum. Vulgatam dant Weimaranus et Felicianus, probante Wolfio. REISK. Scriptura Aug. primi per diphthongum notatu non indigna. SCHAEFER.

P. 199. v. 7. πρὸς τὴν παροῦσαν δύναμιν] Vi geritur res: ius est in armis: prout quisque potest, ita ius adipiscitur. WOLF.

P. 199. v. 7. καὶ] Abest a Paris. primo et Aug. primo. REISK. Delendum videtur. SCHAEFER.

P. 199. v. 8. τούτου λέγειν ἔχω] λέγειν ἔχω τούτου Aug. primus. REISK. Hoc altero ordine Bekker. SCHAEFER.

P. 199. v. 10. διτταὶ] V. διτταὶ stat in Aug. primo pone v.

---

*) V. Lobeckii Parerga ad Phrynich. p. 719., qui quod taxat Reiskium, quasi de professore linguae Graecae regio iniquius iudicaverit, multum vereor ne viro summo iniuriam faciat. Ut enim Morellus in Dionis l. c. rem melius Reiskio gereret, nisi me omnia fallunt, casu factum est. Aqua, sat scio, haesura erat Gallo, si quis eum iussisset rationem reddere scripturae a se praelatae. SCHAEFER.

βασιλέα, et in Bavarico pone v. Ἕλλησι. In Aldina Taylori voc. διτταὶ punctis est subnotatum. REISK. Post Ἕλλησι posuit Bekker. SCHAEFER.

P. 199. v. 12. ταῦθ' ἃς ὕστερον] Vulg. ταῦτα ὕστερον. τοῦτο ὕστερον P. Manutius. γρ. ταῦτα, ἃς ὕστερον index Lambini. ἃς de meo addidi. *quam pacem longo tempore post Lacedaemonii contraxerunt.* REISK. ἃς delevit Bekker. Recte: insertum enim male divellit quae arcte cohaerent μετὰ ταῦθ' ὕστερον. Quod si oratio non posset relativo carere, inserendum esset post καὶ v. 11. Sed facile caret, cum ἃς ἐποιήσατο v. 10. pertineat etiam ad sequentia καὶ Λακεδαιμόνιοι. SCHAEFER.

P. 199. v. 12. ταύτας, ὧν δὴ κατηγοροῦσι] Epexegesis, ipso demonstrativi usu indicante stomachum Oratoris: ut post Λακεδαιμόνιοι recte interpungatur. Non interpunxit Bekker. SCHAEFER.

P. 199. v. 13. κἂν] καὶ Paris. quintus, August. secundus. REISK.

P. 199. v. 13. ταὐτὰ] ταῦτα Paris. tertius. REISK.

P. 199. v. 13. ἀμφοτέραις] ἀμφοτέροις. Si nihil deest, ex iis, quae sequuntur, intelligendum τοῖς τε Ἕλλησι κοινῇ καὶ ταῖς πόλεσιν ἰδίᾳ, aut τοῖς ἀσθενέσι καὶ τοῖς ἰσχυροῖς. WOLF. Vulg. ἀμφοτέροις. ἀμφοτέραις in foeminino Aug. primus, ubi Fabricius seu Wolfius adscripsit ταῖς πόλεσι. Sed redit potius ad τὰς συνθήκας. ἀμφοτέροις in masculino Aug. secundus, Bavaricus, Aldus, P. Manutius. Correxi ἀμφοτέραις, scilicet συνθήκαις. *ambobus istis in pactis non eadem iura scripta sunt.* REISK.

P. 199. v. 16. ἰσχυροῖς] ἀγαθοῖς Paris. primus, Aug. primus. Sed Wolfio non placet. REISK.

P. 199. v. 17. ἥττοσι] ἥττω appendix Francofurtana. REISK.

P. 199. v. 18. γίνονται] γίγνονται Bekker. SCHAEFER.

P. 199. v. 18. ποιεῖν] Vulg. καὶ ποιεῖν. καὶ abest a Paris. primo et Aug. primo. Sustuli copulam. Constructio haec est: ἐπειδὴ ὑπάρχει ὑμῖν τὸ ἐγνωκέναι ποιεῖν τὰ δίκαια. Quandoquidem vobis non nunc demum quaerendum et comparandum, sed iam paratum et praesto est hoc, ut decreveritis iusta facere, h. e. iam penes vos est promta voluntas ius et fas exsequendi. REISK.

P. 199. v. 18. ποιεῖν — καὶ πρᾶξαι] ποιεῖν τὰ δίκαια significat *abstinere iniuria et praestare quod debeas*: πρᾶξαι τὰ δίκαια *efficere, ut et alii iusta faciant.* Malim tamen pro ποιεῖν legere εἰπεῖν. WOLF. Post ποιεῖν addit index Lambini καὶ λέγειν, nescio, quo auctore. Ad varias lectiones e codice Augustano a Sim. Fabricio enotatas haec adscripta sunt a Wolfio procul dubio: „Malim καὶ ποιεῖν sublatum esset, quia sequitur καὶ πρᾶξαι. aut pro καὶ ποιεῖν leg. καὶ εἰδέναι.“ REISK. Erravit Wolfius et ποιεῖν solicitans et discrimen significationis inter ποιεῖν et πρᾶξαι intercedere autumans. ἐγνωκέναι ποιεῖν significat propositum, πρᾶξαι

effectum propositi. Uti his verbis Oratorem synonymis alibi dixi. SCHAEFER.

P. 199. v. 21. ὑποληφθῆτε] *existimemini.* ab ὑπολαμβάνομαι. WOLF. Sic correxit Lessingianus vitiosum Aldinae ὑποληφθῆτε. REISK.

P. 199. v. 21. ἁπάντων] Vulg. πάντων. ἁπάντων Parisin. quintus. REISK.

P. 199. v. 26. αὐτοῖς ἔσται] Post αὐτοῖς addunt ἔσται Paris. primus, Aug. primus, Aldina Taylori. ἔσται addidi, quamquam utique melius sic videtur legi, si libri dent: οὐδὲν ἐμποδὼν αὐτοῖς πρὸς τὸ κυρίους τῶν ἀγαθῶν εἶναι. REISK. ἔσται delevit Bekker. Nec quisquam requirat. Quae praeterea Reiskius tentat, non nauci habenda. Eadem constructione Xenophon de Venat. 13, 16. τοῖς μὲν οὐδὲν ἐμποδὼν ἀσεβεῖν. SCHAEFER.

P. 199. v. 26. τῶν ἀγαθῶν εἶναι] εἶναι τῶν ἀγαθῶν Aug. primus, Aldina Taylori. REISK.

P. 199. v. 27. θ'] Vulg. τε. δὴ Paris. quintus. Censentit h. l. Bavaricus cum vulgata, sed erasa est antiquior lectio et secunda, ut videtur, manus ei vulgatam superinscripsit a καὶ τοῖς ἄλλοις usque ad πρότερος inclusive. REISK.

P. 199. v. 27. ὁ καὶ] Invertit Aug. secundus. REISK.

P. 199. v. 27. τοῖς ἄλλοις] Subaudi ἐστὶν e praemissis. Suspicabar aliquando, h. l. κοινὸς deesse. REISK. Non ἐστὶ, sed ὢν subaudiendum. Nisi forte, quod mihi quidem satis probabile fit, (nam vix placet participii ellipsis,) ὁ mutandum in ὅς: ut nota tachygraphica particulae proxime sequentis finalem relativi litteram eliserit. SCHAEFER.

P. 199. v. 28. πρόσεθ'] Vulg. πρόσεσθ'. πρόσθ' Parisin. tertius (nisi in eo fuit πρόσεθ'), quod dare voluisse videtur appendix Francofurtana, tametsi operarum vitio dedit προσέθεθ' ἕτεροι, quod nihili est. In Aldina Taylori clare et perspicue scriptum est πρόσεθ' ἕτερος. In Paris. primo fuit πρόσετι. Praetuli, quamquam parum interest, πρόσεθ', id est προσέτι, *adhuc praeterea.* REISK. προσέθ' Bekker., accentu recte posito. SCHAEFER.

P. 200. v. 1. τἀναντία] ἐναντία Paris. quintus. REISK.

P. 200. v. 2. προηρημένων] ᾑρημένων simplex dant Paris. primus, Aug. primus. REISK.

P. 200. v. 2. ὅταν οὖν — γενέσθαι] Ubi Aldus legit ὅταν οὖν μηδὲν ᾖ διὰ τούτους ἀκοντὶ τῶν δεόντων γενέσθαι, in nostro sic scriptum reperi: ὅτ' ἂν οὖν μηδενὸς ἀκούσητε τῶν δεόντων ἀκοντὶ γίγνεσθαι. quae lectio mihi magis arridet. OBSOP. ὅταν οὖν μηδενὸς ἀκούητέ τι τῶν δεόντων γίνεσθαι Paris. primus et cum γρ. secundus et quintus, Aug. primus. In margine Bavarici est γρ. ὅταν οὖν μηδενὸς ἀκούητε τῶν δεόντων γίγνεσθαι: sed textum dat vulgatam. Aldina Taylori dat ὅταν οὖν μηδενὸς

ἀκούετε (in indicativo) *τῶν δεόντων γ.* REISK. Mirabiles turbae, quarum omnium causa fuit depravatio adverbii *ἀκονιτί*: nam verissima est vulgata. *ἀκονιτὶ* bis iisdem verbis interpretantur Anecd. Bekk. p. 213, 24. et 365, 25. SCHAEFER.

P. 200. v. 3. *ὑμᾶς*] *ὑμῖν* Paris. quintus. *διαμαρτάνειν εἰκότως ὑμῶν συμβαίνει* appendix Francofurtana. In continenti eadem totum locum hunc sic refert: *ὅταν οὖν μηδενὸς ἀκούητε τῶν δεόντων γίγνεσθαι, πολλῶν διαμαρτάνειν εἰκότως ὑμῖν συμβαίνει.* Etiam Aldina Taylori dat *εἰκότως ὑμῖν.* REISK.

P. 200. v. 4. *τοῦ*] *τοὺς* Paris. primus, Aug. primus. REISK.

P. 200. v. 5. *μισθοδοτούντων*] *μισθοδοτῶν.* Nomen verbale sui verbi casum retinet. *ἀντὶ τοῦ μισθὸν διδόντων αὐτοῖς.* WOLF. Vulg. *μισθοδοτῶν. μισθοδοτούντων* Paris. primus, Aug. primus, Aldina Taylori, quod praetuli. REISK.

P. 200. v. 5. *αὐτοῖς*] Cod. Bekk. *αὐτοὺς*, constructione satis proba, de qua v. H. Stephani Thesaur. c. 6181. B. edit. Lond. SCHAEFER.

P. 200. v. 6. *αἴτιαι*] *αἴτιοι* Paris. primus, Aug. primus, Aldina Taylori. REISK.

P. 200. v. 6. *ὑμᾶς*] Ad *ὑμᾶς* addi *αὐτοὺς* esset non vi cariturum. REISK.

P. 200. v. 6. *αἰτιᾶσθαι*] *αἰτιάσασθαι* Paris. primus, Aug. primus. REISK.

P. 200. v. 8. *τῇ*] Abest a Paris. primo et quinto, item Aug. primo. REISK.

P. 200. v. 10. *ἐν τῇ στρατείᾳ*] Vulg. *ἐν στρατείᾳ. ἐν τῇ στρατείᾳ* Bavar. Paris. quintus. *ἐν ταῖς στρατιαῖς* Aug. primus, qui fere ubique voc. *στρατεία* per simplex iota exaratum dat, quomodo etiam Paris. primus hic loci *στρατιᾷ* dedit. *στρατείαις* Ald. Taylori. Articulum addidi. REISK. *ἐν ταῖς στρατείαις* Bekker. SCHAEFER.

P. 200. v. 10. [*τάξεως*]] Omittunt Aug. primus, Parisin. primus, Aldina Taylori. REISK. Delevit Bekker. SCHAEFER.

P. 200. v. 11. *τάξιν ταχθεῖσαν*] Ordo verborum nonnihil perturbatus, sed probus, pro *ταχθεῖσαν τάξιν.* Eodem ordine mox v. 13. SCHAEFER.

P. 200. v. 15. *λείποντας*] Vulg. *λιπόντας. λείποντας* Paris. primus, Aug. primus, Bavaricus, appendix Francofurtana, Ald. Taylori, quod praetuli. REISK.

P. 200. v. 15. *ἀτίμους*] *ἀτίμως* Paris. quintus. REISK.

P. 200. v. 15. *ἀτίμους τοῦ συμβουλεύειν*] *ἀκύρους. μὴ ἀνέχεσθαι συμβουλευόντων.* WOLF. Id est *τιμῆς καὶ ἐξουσίας τοῦ συμβουλεύειν ἐστερημένους.* REISK.

P. 200. v. 16. [*αὐτοῖς*]] Vulg. *αὐτοῖς. αὐτοὺς* Paris. primus,

Aug. primus, Aldina Taylori. REISK. Uncos amovit Bekker. Mallem vocem deletam. Et caret ea Cod. Bekk. SCHAEFER.

P. 200. v. 16. ποιεῖσθαι] ποιεῖσθε Paris. primus. REISK.

P. 200. v. 16. συμμάχων τοὺς τὸν αὐτὸν — ἕξειν ὁμωμοκότας] Pro τοὺς αὐτοὺς m. τοὺς τοὺς αὐτοὺς, et postea pro φίλους ὑμῖν m. φίλους ἔχειν ἢ ἕξειν ὑμῖν. WOLF. Vulg. συμμάχων τοὺς αὐτοὺς ἐχθροὺς καὶ φίλους ὑμῖν ὁμωμοκότας. συμμάχων τὸν αὐτὸν ἐχθρὸν καὶ φίλον Paris. primus. συμμάχων τοὺς τὸν αὐτὸν ἐχθρὸν καὶ φίλον Aug. primus, appendix Francofurtana, Aldina Taylori. Appendix Francofurtana praeterea quoque dat καὶ φίλους ὑμῖν τοὺς ὁμωμοκότας. Praetuli συμμάχων τοὺς τὸν αὐτὸν ἐχθρὸν καὶ φίλον ὑμῖν —. REISK.

P. 200. v. 18. εὐνουστάτους] δυσνουστάτους Paris. quintus. REISK.

P. 200. v. 20. ᾑρημένους] S. ἀντὶ ὑμῶν, προτιμῶντας τῆς πατρίδος. WOLF.

P. 200. v. 21. ἀλλὰ γὰρ — χαλεπὸν εὑρεῖν] Citant Anecd. Bekk. p. 137, 4. SCHAEFER.

P. 200. v. 21. κατηγορήσει] κατηγορεῖ Anecd. Bekk. l. c. SCHAEFER.

P. 200. v. 21. κατηγορήσει — ἐπιπλήξει] M. κατηγορήσεις — ἐπιπλήξεις. WOLF. Omnes si libri haec haberent, sic scribendus foret locus, ut nunc scriptus legitur. SCHAEFER.

P. 200. v. 22. ἀφ' ὁποίων] ἀπὸ ποίων Paris. primus, Aug. primus, Aldina Taylori. REISK. Praeferas ob ποίας quod sequitur. SCHAEFER.

P. 200. v. 22. ποίας] ἀπὸ ποίας Paris. primus, Aug. primus, Aldina Taylori. REISK.

P. 200. v. 23. ἐπανορθώσεται] ἐπανορθώσασθαι appendix Francofurtana. REISK.

P. 200. v. 23. ἃ] Abest a Bavarico. REISK.

P. 200. v. 23. ἔργον εὑρεῖν] I. q. χαλεπὸν εὑρεῖν v. 22. Eodem modo Xenophon Memor. IV. 7. 9. ἔργον ἔφη εἶναι εὑρεῖν. SCHAEFER.

P. 200. v. 26. ἂ προῄρησθε] S. τὸ ἀναλαβεῖν τὴν ἡγεμονίαν. WOLF.

P. 200. v. 26. δυνήσεσθε] Vulg. δύνησθε. δυνήσεσθε Aug. secundus, quod praetuli. *potueritis*. REISK. Praetulit quod syntaxis aversatur. δυνηθῆτε Bekker. SCHAEFER.

P. 200. v. 27. ἂν ἴσως καθ' ἓν ἀεὶ] Vulg. ἂν ἴσως καθ' ἓν ἄν. ἂν secundi loco est ἀεὶ in Paris. primo et Aug. primo, unde repetiit appendix Francofurtana. In Aldina Taylori sic reperio: καὶ ἴσως βέλτιον καθ' ἓν ἂν σχολῇ. Plane id abest a Paris. quinto. Dedi ἀεὶ. *indies magis magisque*. REISK.

P. 200. v. 28. οἴομαι] οἶμαι Bekker. SCHAEFER.

P. 200. v. 28. τούτων τῶν πραγμάτων] τούτων abest a Paris. primo. In Aug. primo stat poue πραγμάτων. REISK. τῶν πραγμάτων τούτων Bekker. SCHAEFER.

P. 201. v. 3. διεξίῃ] διεξίοι Aug. secundus. REISK.

P. 201. v. 5. ἀναθεῖναι] ἀναθῆναι Aldus. REISK. Vitium in hoc infinitivo satis frequens. SCHAEFER.

P. 201. v. 6. αὐτὰ] Vulg. ταῦτα. αὐτὰ Paris. primus, Aug. pimus, Aldina Taylori, quod praetuli. REISK.

P. 201. v. 6. μιμῆσθε] μιμεῖσθε Aldus. REISK.

Clausula in Bavarico est: ὑπὲρ τῆς τῶν Ῥοδίων ἐλευθερίας *HHHΔΔΔΔΠΙΙΙ* (347.) REISK.

ANNOTATIONES AD ARGUMENTUM ORATIONIS PRO MEGALOPOLITANIS.

P. 201. v. 5. *Λακεδαιμόνιοι*] οἱ *Λακεδαιμόνιοι* Paris. quintus. REISK.

P. 201. v. 11. παρακαλοῦντες ὑπὲρ ἑαυτῶν] Id est, *petitum auxilium.* Potest etiam παρακαλοῦντας legi, ut ad legatos, non ad Megalopolitanos, oratio referatur. Xenophon ζ' Ἑλληνικῶν tradit, *Ἀρκάδας Ἀθηναίων ξυμμάχους γενέσθαι,* et, *ὅτι Ἀθηναῖοι ἐβοήθουν Μαντινεῦσι.* WOLF. Constructio rarior. Anecd. Bekk. p. 296, 5. *Παρακαλεῖν*: προτρέπειν αἰδεῖσθαι καὶ ἱκετεύειν. SCHAEF.

P. 201. v. 12. μὴ περιορᾶν αἱρεθεῖσαν] *non despicere captam.* Atqui capta non erat, sed in obsidionis metu. Expones igitur αἱρεθεῖσαν pro ὅπως αἱρεθείη, προελθόντας pro ὅπως προέλθοιεν: μὴ περιορᾶν, ὥστε αἱρεθήσεσθαι καὶ προελεύσεσθαι. Usurpantur enim hi aoristi loco futurorum. περιορᾶν autem, quanquam, si vocem spectes, *circumspicere* significat, (unde Phavorinus περιορᾶσθαι *exspectare, prospicere, circumspicere, curare* interpretatur,) tamen pro ὑπερορᾶν vel παρορᾶν, id est *negligere* et *despicere,* crebro accipitur. παρορᾶσθαι tamen Suidas ὑποτοπεῖσθαι (f. ὑποτοπῆσαι) καὶ ὑφορᾶσθαι, *existimare* vel *existimari* et *suspectum esse* vel *suspicari* interpretatur. Latinis περιορᾶν est *committere, pati, non prohibere, connivere, destituere.* WOLF. Fallitur Wolfius in tali constructione de temporum enallage, illo priorum temporum ludibrio, cogitans. Verte: *ne pro re contemnenda*

habeant, si capta sit, si provecti sint. Eodem modo ipse Orator p. 208, 25. Alia exempla constructionis huius verbi cum participiis temporum praeteritorum vide in H. Stephani Thesauro c. 6895. C. edit. Lond. SCHAEFER.

P. 201. v. 12. αἱρεθεῖσαν] Malim ἀναιρεθεῖσαν. V. p. 208, 25. 209, 3. SCHAEFER.

ANNOTATIONES AD ORATIONEM PRO MEGALOPOLITANIS.

P. 202. *ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ ΛΟΓΟΣ ΥΠΕΡ ΜΕΓΑΛΟΠΟΛΙΤΩΝ*] *ΥΠΕΡ ΜΕΓΑΛΟΠΟΛΙΤΩΝ* Bekker. De tempore, quo haec Oratio habita est, v. Boeckh. de Oecon. polit. Athen. T. II. p. 111. SCHAEFER.

P. 202. v. 1. Ἀμφότεροί μοι δοκοῦσιν κ. τ. λ.] Citat h. l. Aristides de D. C. p. 264. Hoc ἀμφότεροι significat Atheniensium eos, quorum alii Arcadibus, alii Lacedaemoniis studebant. Alterum vero ἀμφότεροι, paulo post insequens versu 5., redit ad Arcadas ipsos ipsosque Lacedaemonios. REISK.

P. 202. v. 3. ἀφ' ἑκατέρων] alii a Lacedaemoniis, alii ab Arcadibus missi. WOLF. Recte vertit memor discriminis inter ἀμφότεροι et ἑκάτεροι, de quo v. Ammonius p. 14. s. SCHAEFER.

P. 202. v. 3. ὑμῶν] ἡμῶν Paris. primus, Aldus, P. Manutius. REISK. Placet. SCHAEFER.

P. 202. v. 5. πρὸς οὓς] Scilicet ἡμᾶς. cum apud nos illi utrique, tam Arcades quam Lacedaemonii, legatos agant. WOLF. Vertit πρεσβεύουσι, non πρεσβεύονται. V. Ammonius p. 118. 120. Atque Cod. Bekk. melioris notae activum habet: quod vide ne praeferri oporteat. SCHAEFER.

P. 202. v. 10. νῦν δ' ἔγωγε, εἴ τις] καὶ τοίνυν εἴ τις Paris. primus, Aug. primus, Aldina Taylori. REISK. Non spernam: quanquam vulgata recurrit p. 1424, 1. SCHAEFER.

P. 202. v. 10. εἴ τις αὐτῶν — λέγειν ἀττικῶς] *si quis eis ademerit cognosci et voce attice dicere.* Haec obscuritatis vitandae causa liberius mihi vertenda fuerunt. WOLF.

P. 202. v. 10. ἀφέλοι] ἀφέλοιτο appendix Francofurtana. REISK. Sic p. 1424, 2. SCHAEFER.

P. 202. v. 11. ἀττικῶς] Malis ἀττικιστὶ, quomodo p. 1424, 3. SCHAEFER.

P. 202. v. 11. οἴομαι] οἶμαι Bekker. SCHAEFER.

P. 202. v. 12. ἐγὼ δ' ὁρῶ μὲν — ὑμᾶς ἐξαπατῆσαι] Aristides p. 254. ἀξιοπιστίας καὶ τὸ ἐνδείκνυσθαι, ὡς χαλεπὰ μὲν ὄντα περὶ ὧν ἐγχειρεῖ, διὰ δὲ τὸ λυσιτελεῖν τῇ πόλει ῥηθῆναι, αὐτὰ λέγειν, κἂν αὐτός τι κινδυνεύσειεν, ὡς ἐπὶ κοινῷ συμφέροντι, ἂν δέῃ τι καὶ παθεῖν, προειρημένος. παράδειγμα δὲ τούτου ἐν τοῖς συμβουλευτικοῖς· ἐγὼ δὲ ὁρῶ μὲν, ὡς χαλεπὸν τὸ τὰ βέλτιστα λέγειν ἐστὶν — ὑμᾶς ἐξαπατῆσαι (versu 21.). REISK.

P. 202. v. 12. μὲν] Post μὲν addit Aug. primus ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, et Aldina Taylori ὦ Ἀθηναῖοι. REISK. Sequar librum Augustanum. SCHAEFER.

P. 202. v. 13. τὸ] Abest a Paris. primo et quinto, Aug. primo, Bavarico. REISK.

P. 202. v. 13. τὰ*) βέλτιστα λέγειν] *optima dicere*, id est, suadere salutaria. χαλεπὸν hic non tam *difficile* significat, quam ἐπικίνδυνον, *periculosum*. Nam vir sapiens, quid in re non perplexa dici expediat, facile perspicit. Pertinet igitur τὸ χαλεπὸν non ad facultatem oratoris, sed ad approbationem auditoris optimique consilii eventum. Sic Isocrates in Trapezitico: ἔστι δὲ, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, πάντων χαλεπώτατον τοιούτων ἀντιδίκων τυχεῖν. Ubi certe non significat, esse difficile invenire adversarium, qui multum sit molestus, (nam vel ille adolescens in Pasionem incidit, minime quidem litigandi causa quaesitum,) sed hoc dicit, eiusmodi adversarios difficillime convinci et superari posse. Quare nos ibi vertimus: *Est autem, iudices, omnium molestissimum in tales adversarios incidere*. WOLF.

P. 202. v. 13. συνεξηπατημένων] S. τοῖς ῥήτορσι. cum una cum oratoribus decepti sitis, alii cum his, alii cum illis coniuncti. WOLF. Simplicius ἐξηπατημένων dant Paris. primus, Aug. primus, item Aristides Artis p. 254. REISK. Vulgata recurrit p. 1424, 5. Ego malim alterum. Conf. v. 21. SCHAEFER.

P. 202. v. 15. ταυτὶ βουλομένων] ταῦτα β. Paris. primus, Aug. primus. Sed in proximo ταυτὶ consentit Aug. primus vulgatae. De Parisino nihil est ibi annotatum: ut consensus eius quoque praesumatur. REISK.

P. 202. v. 15. βουλομένων] βουλευομένων Paris. quintus. Aristides ita dat: τῶν μὲν ταυτὶ, τῶν δὲ ταυτὶ προῃρημένων, ἐὰν τἀναντία τις ἐγχειρῇ λέγειν, κἆτα ὑμεῖς μὴ περιμένητε. REISK.

P. 202. v. 15. τὰ μεταξὺ] ea, quae in medio sunt, quae intersunt inter oratorum sententias, id est, quae cum neutrius factionis sententia congruunt. WOLF.

---

*) Corrige vitium typographicum. SCHAEFER.

P. 202. v. 16. *περιμένητε*] Vulg. *περιμείνητε*. *περιμένητε* Aristides, Aug. secundus. Dedi *περιμένητε* in praes. REISK.

P. 202. v. 16. *χαριεῖται μὲν — πρὸς ἀμφοτέρους*] Citat h. l. Thomas Mag. v. *διαβάλλειν* [p. 209.]. REISK.

P. 202. v. 20. *ἢ παρ' ἃ*] Pro *ἤπερ ἃ* malo *ἢ παρ' ἅ*. *praeter* vel *contra ea, quae* etc. WOLF. Vulg. *ἤπερ ἅ*. *ἢ παρ' ἃ* Aristides, Aldina Taylori, Paris. secundus et quintus cum *γρ*. Et sic coniecit quoque Wolfius atque edi curavit. Sed appendix Francofurtana vulgatam dat. Correxi *ἢ παρ' ἅ*. *contra quam reipublicae expedire censeam*. REISK. V. p. 1424, 11. SCHAEFER.

P. 202. v. 20. *προέσθαι τισὶν ὑμᾶς ἐξαπατῆσαι*] *obiicere quibusdam vos decipiendos*, id est, committere, ut vos aliqui decipiant. WOLF.

P. 202. v. 21. *ὕστερον*] *ὕστερος* P. Manutius. REISK.

P. 202. v. 21. *βουλομένοις*] Post h. v. addunt Aug. primus et Aldina Taylori *ἀκούειν*. Subaudi *ἐμὲ λέγειν ὑμῖν*. Alias admitti potest sine dubitatione *ἀκούειν* ex Augustano supplementum. REISK. Add. Ind. Graecit. p. 111. et v. not. ad p. 143, 11. SCHAEF.

P. 202. v. 22. *ὑφ' ἁπάντων*] Male *ὑπ' αὐτῶν* p. 1424, 13. SCHAEFER.

P. 203. v. 2. *τουτουσί*] *δεικτικῶς*, etsi in concione non adsunt. Sensus: hic viciniae nobis imminentes. SCHAEFER.

P. 203. v. 2. *τοιούτῳ καιρῷ*] Vulg. *καιρῷ τοιούτῳ*. Invertunt Aug. primus et secundus, Bavaricus. REISK.

P. 203. v. 3. *τεκμήρασθαι*] *τεκμῆρασθαι* Bekker. SCHAEFER.

P. 203. v. 4. *Θεσπιῶν καὶ Πλαταιῶν*] Sic legendum est. Nam *Θεσπιέων καὶ Πλαταιέων Thespiensium et Plataeensium* significat, a nominativis *Θεσπιεὺς* et *Πλαταιεύς*: ipsae vero urbes, ad quas participium *οἰκισθεισῶν* refertur, *Θεσπιαὶ* et *Πλαταιαί*: quas nondum fuisse instauratas, sed instaurandas, illud declarat, quod sequitur [p. 208, 17.], *τὰς μὲν Θεσπιὰς καὶ τὸν Ὀρχομενὸν καὶ τὰς Πλαταιὰς κατοικίζεσθαι φῶμεν δεῖν*. *οἰκισθεισῶν* igitur, ut supra in argumento monuimus, *ὑποθετικῶς* est accipiendum, *si instaurentur*. Cautus igitur eris in huiusmodi participiis interpretandis et sententiam inprimis spectabis, a qua vera verborum intelligentia pendet. WOLF. Vulg. *Θεσπιέων καὶ Πλαταιέων*. *Θεσπιῶν καὶ Πλαταιῶν* Aldina Taylori, Aug. primus. Et sic coniecit quoque Wolfius et edi curavit. Sed appendix Francofurtana vulgatam dat. Correxi *Θεσπιῶν καὶ Πλαταιῶν*. REISK. V. not. ad p. 173, 11. 208, 23. SCHAEFER.

P. 203. v. 6. *Ἀρκαδίαν*] *τὴν Ἀρκαδίαν* Paris. primus, Aug. primus, Aldina Taylori. REISK. Articulum malim additum. SCHAEF.

P. 203. v. 6. *αἱρήσουσι*] *ἀναιρήσουσι* Paris. primus, Aug. primus. REISK. Recte, ut opinor. V. not. ad Argum. p. 201, 12. SCHAEFER.

P. 203. v. 7. γενήσεσθαι] γενέσθαι Paris. primus. REISK. Aut hoc probandum, aut etiam v. 5. scribendum γενήσεσθαι. Scilicet ambo membra, Θηβαίους μὲν —, Λακεδαιμονίους δ' —, eadem ratione sunt hypothetica: ut absonum sit tempora variari infinitivorum. Futuri autem infinitivum particulae ὥστε recte jungi alio loco dicere memini. Ceterum ne quem offendat eadem duorum deinceps periodi membrorum clausula, comparet quod Herodotus in exordio Historiae scripsit: ὡς μήτε τὰ γενόμενα — ἐξίτηλα γένηται, μήτε ἔργα — ἀκλεᾶ γένηται. SCHAEFER.

P. 203. v. 7. σκεπτέον] σκοπητέον Aug. secundus. REISK.

P. 203. v. 10. λάθωσιν] λάθουσιν (sic) Aug. primus. REISK.

P. 203. v. 10. πλείονι] πλέονι Aug. primus. REISK.

P. 203. v. 10. πλείονι μείζους — ἢ ὅσῳ — ἐλάττους] *multo maiores, quam quanto minores.* Id est, ne longe maior accessio ad potentiam Lacedaemoniorum quam utilis decessio et diminutio de viribus Thebanorum fiat. WOLF.

P. 203. v. 15. δυνήσονται] δυνήσωνται Aug. primus. REISK. V. not. ad p. 199, 8. SCHAEFER.

P. 203. v. 16. πλείστης] πλείονος Aug. secundus. REISK.

P. 203. v. 16. εἴημεν] ἂν εἴημεν appendix Francofurt. REISK.

P. 203. v. 18. ἐν Μαντινείᾳ] Vide ζ' Ἑλληνικῶν et argumentum Isocratici Archidami. WOLF.

P. 203. v. 20. ἐναντία ἐκείνων] ἐναντία ἐκείνοις, *contraria illis*, id est, κατ' ἐκείνων, *contra illos.* WOLF. Vulg. ἐκείνοις. ἐκείνων Paris. primus, Aug. primus. Praetuli ἐκείνων, non quo illud improbem, sed quo confusio evitetur cum praemisso τούτοις, et quo clarius appareat horum differentia. τούτοις ad Thebanos refertur, ἐκείνων ad Lacedaemonios. REISK. Immo τούτοις ad Megalopolitanos referendum. V. v. 23. coll. Xenophont. Hellen. VII. 5. 5. SCHAEFER.

P. 203. v. 21. κἀμοὶ] Vulg. καί μοι. κἀμοὶ Aug. primus, appendix Francofurtana, Aldina Taylori, quod praetuli. REISK.

P. 203. v. 21. ταῦτα δοκεῖ] Invertit Aug. secundus. REISK.

P. 203. v. 21. προσδεῖσθαι δ' ἔτι τοῦ] Pro προσδεῖσθαι δέ τι τὸ malim πρ. δ', ἔτι τῶν, ut referatur (quanquam id quoque durius est) ad ἐθελόντων. τοῦ enim, quod in diversis lectionibus annotatur, locum non habet, nisi legas aut τοῦ τὰ δίκαια ποιεῖν ἐθέλειν τοὺς ἑτέρους, *alteros*, scilicet Lacedaemonios, (nec enim puto esse causam, cur ἑταίρους per αι, id est *socios*, legere malis, quod ea vox ἀντὶ συμμάχων satis accipi commode nequit,) aut τεχνικῶς accipias τοῦ, τουτέστι τῆς προσθήκης ταύτης. Nec incommodum fuerit interpretari προσδεῖσθαι δ' ἔτι του, id est τινός· τὰ δίκαια etc. WOLF. Satis turbarum, quas vir egregius omnes vitare poterat, si, quod ipse intellexit licere, τοῦ acce-

pisset τεχνικῶς. Etenim nullum non vocabulum, nulla non enuntiatio, quomodocunque se habeat συντακτικῶς, materialiter, ut aiunt, h. e. sic ut nihil patiatur inflexionis, omnibus casibus articuli τὸ iungi potest. SCHAEFER.

P. 203. v. 21. δ' ἔτι] Praetuli δ' ἔτι pro vulgari δέ τι. *sed non sine hac clausula: alteris officio suo satisfacere studentibus.* REISK.

P. 203. v. 21. τοῦ] τὸ P. Manutius. Sed index Pauli vulgatam dat. REISK.

P. 203. v. 22. ἐθελήσουσι πάντες εἰρήνην] ἐθελήσουσιν εἰρήνην πάντες Aug. primus. Appendix Francofurtana: „Forte πάντως." REISK. ἐθελήσουσι [sic] εἰρήνην ἅπαντες Bekker. SCHAEF.

P. 203. v. 24. ὥστ'] ὅτε' appendix Francofurtana. REISK.

P. 203. v. 24. οὐδοτιοῦν] Melius οὐδ' ὁτιοῦν Bekker. SCHAEF.

P. 203. v. 24. ὑμῖν] Recte ἡμῖν Bekker. SCHAEFER.

P. 203. v. 25. συμπαραταξαμένους] ἀντιταξαμένους. Parum refert, utrum sic, an συμπαραταξαμένους legas. Intelligendi certe sunt Arcades, qui Thebanis coniuncti Atheniensibus restiterunt. WOLF. ἀντιταξαμένους Aug. secundus, Aldus, unde margo Lutetianae, auctore tacito, repetiit. Et sic exhibet edit. Wolfii. Sed vulgatam dat appendix Francofurtana et Aldina Taylori. παραταξαμένους dat edit. P. Manutii et index Aldi. Parum referre ait Wolfius, utro modo legatur, cum Paulo *), an cum vulgata, quae etiam in Aug. primo est, tametsi aut Fabricius ipse, aut eius manu vitiata, operae Basileenses illinc retulere συμπατάξαντες. Subaudi ἡμῖν τότε. *adversus eos,* [Lacedaemonios puta,] *qui tum temporis nobiscum in acie stabant* [apud Mantineam adversus Thebanos et Arcadas]. REISK. Multum errat Wolfius aiens parum referre, utrum ἀντιταξαμένους an συμπαραταξαμένους legas. Posterius enim verum esse tenor orationis ita docet, omnis ut dubitatio tollatur. Post συμπαραταξαμένους autem cum Bekkero pone hypostigmen: nam etiam sequentia reguntur a particula ὥστε. SCHAEFER.

P. 203. v. 25. ἡμῖν] Abest a Parisino quinto. REISK.

P. 203. v. 25. οἱ μὲν] Abest ab Aug. primo. Lacedaemonii. REISK.

P. 203. v. 26. ὥς φασιν] S. Lacedaemonii. WOLF.

P. 203. v. 26. οἱ δὲ] Thebani. REISK. Immo Megalopolitani. Nescio, quid Reiskio in mentem venerit, ut Thebanos identidem ingereret. Sane Thebani in pugna ad Mantineam Megalopolitanos cum aliis Arcadum habuerunt socios habebuntque etiam nunc, si bellum recrudescat: sed causa, de qua Orator hic loquitur, ad Thebanos proxime non pertinet. SCHAEFER.

---

*) Immo *cum Aldo.* SCHAEFER.

P. 203. v. 26. βουλοίμεθα] βουλόμεθα Aug. secundus. REISK.

P. 203. v. 27. οἴωνται] οἴονται P. Manutius, Bavaricus. REISK.

P. 203. v. 28. μόνον] Vulg. μόνον. μόνου Paris. primus, Aug. primus, quod praetuli. REISK. μόνον Bekker. revocavit. SCHAEFER.

P. 203. v. 28. ἡμᾶς] ὑμᾶς Paris. quintus. REISK.

P. 204. v. 1. δίκαιον μὲν οὔ] S. προέσθαι Μεγάλην πόλιν. WOLF.

P. 204. v. 2. ἐᾶσαι] S. ὑμᾶς. *ut vos missam faciatis.* WOLF.

P. 204. v. 3. ἕλωσιν] F. ἀνέλωσιν. V. not. ad p. 203, 6. Iuris Graecorum bellici erat πόλιν ἑλόντα ἀναιρεῖν, magisque movebat Orator animos auditorum, si τὸ ἀνελεῖν, quam si τὸ ἑλεῖν ostentaret. Conf. v. 16. Quanquam vulgatam tuetur p. 207, 14. SCHAEFER.

P. 204. v. 6. Μεγαλοπολίταις] Post h. v. f. add. ὄντων. WOLF. Non opus. χαλεπῶν i. q. χαλεπαινόντων. SCHAEFER.

P. 204. v. 6. συμβουλεύσει] συμβουλεύει Paris. secundus et quintus. συμβουλεύοι Paris. quintus, et secundus cum γρ. Sic quidem perhibet margo Lutetianae, in quo necesse est erroris aliquid intervenisse. REISK.

P. 204. v. 6. ἀλλ' οὐδεὶς ἐρεῖ] *Sed nemo dicet.* Quid? utrum, non defendendos esse Megalopolitanos? vel potius, Messenios? an vero, nemo de re nota verba facturus est, sed vos ultro bellum suscipietis? WOLF. Orator hoc vult: Sed nemo dicet, ne sibi manifesto contradicat; quantumvis enim nunc faveat Lacedaemoniis, tamen, si dicere vellet, fateri cogeretur, periculo Messeniis imminente arma sumenda esse. SCHAEFER.

P. 204. v. 7. καί] Abest a Paris. quinto. REISK. In Reiskiana haec notula refertur ad καὶ ante μὴν positum. Sed suspicor referendam esse ad sequens καί, quod etiam Cod. Bekk. omittit. SCHAEFER.

P. 204. v. 7. παραινούντων] γρ. παρανομούντων index Lambini. REISK.

P. 204. v. 7. τούτων] τῶν νῦν χαλεπῶν τοῖς Μεγαλοπολίταις. SCHAEFER.

P. 204. v. 10. ταύτην τὴν πόλιν] Messenam potius, quam *Μεγάλην πόλιν.* WOLF. Immo Messenam, non *Μεγάλην πόλιν.* SCHAEFER.

P. 204. v. 11. δή] δὲ Paris. quintus. Utrumque dat Bavaricus. REISK. Verum δή, *iam.* SCHAEFER.

P. 204. v. 11. ποτέραν] πότερα Paris. primus. REISK.

P. 204. v. 11. τὴν ἀρχὴν — τοῦ μὴ ἐπιτρέπειν] principium non concedendi vos *), id est, ut vos non concedatis. WOLF.

P. 204. v. 12. φιλανθρωποτέραν] φιλοτιμοτέραν Paris. primus et quintus. REISK.

P. 204. v. 12. τοῦ μὴ ἐπιτρέπειν ἀδικεῖν Λακεδαιμονίοις] ἡμᾶς, quod vulg. post ἐπιτρέπειν addit, abest a Paris. primo et quinto, item ab Aug. primo et appendice Francofurtana. ὑμᾶς dat Bavaricus. τοῦ μὴ ἀδικεῖν ἐπιτρέπειν Λακεδαιμονίοις dat Aldina Taylori. Sustuli ἡμᾶς. *initium prohibendi Lacedaemonios ab exercitatione iniuriarum*, universe, non erga nos solum, sed quoscunque tandem. REISK. ὑμᾶς verum videtur, modo ne regi putes ab ἀδικεῖν, sed coniungi ut subiectum cum ἐπιτρέπειν. Sic etiam Wolfius intellexit, quem v. in not. ad v. 11. Atheniensibus quidem, gloriosissimis hominibus, quid iucundius auditu esse potuit, quam penes se esse dici, ne Lacedaemonii iniuste agant? SCHAEFER.

P. 204. v. 13. Λακεδαιμονίοις] Λακεδαιμονίους Aug. secundus. REISK.

P. 204. v. 13. Μεγάλης πόλεως] Μεγαλοπόλεως uno vocabulo Paris. primus, Aldina Taylori. REISK. Composita forma est Graecitatis posterioris. V. Lobeckii Parerga ad Phrynich. p. 604. S. SCHAEFER.

P. 204. v. 14. Μεσσήνης] Post h. v. Bekkerus posuit signum interrogandi. Non imiter, ut qui probem rationem Reizii, cuius v. praefat. ad Herodot. p. XII. S. SCHAEFER.

P. 204. v. 18. ἀεὶ] Collocatum dat Aug. primus post πράττειν, item Aldina Taylori. REISK. Hoc loco positum malim. SCHAEFER.

P. 204. v. 21. τοίνυν] μεταβατικὸν, ut saepissime. SCHAEF.

P. 204. v. 22. ἡμᾶς] ὑμᾶς P. Manutius. REISK.

P. 204. v. 22. βοηθήσοντας] βοηθήσαντας Bavaricus, Aug. primus, Aldina Taylori. Perinde est ob additum ἄν. Designat Lacedaemonios, a quibus adiutum se iri sperabant Athenienses in recuperanda a Thebanis Oropo. Morelliana sic locum exhibet: τοὺς βοηθήσοντας ἡμῖν, ἐχθροὺς ἐπ' αὐτὸν νῦν κτησόμεθα. Ego vero transposui vocabula ad hunc modum: τοὺς βοηθήσοντας ἂν ἡμῖν ἐπ' αὐτὸν ἐχθροὺς [νῦν] κτησόμεθα. Graeci dicunt βοηθεῖν τινι ἐπί τι, *jemanden wozu behülflich seyn*, alicui adiutorem esse, operam navare ad id, quod quaerit, consequendum. Est ergo sententia haec: si nunc offendamus eos, per quos speremus Oropum recuperare, nobis tum fore eorum societate carendum. REISK. Recte βοηθήσαντας Bekker. Est usitatissima constructio particu-

*) Scilicet Wolfius post ἐπιτρέπειν addit ὑμᾶς. SCHAEFER.

lae ἂν cum participio aoristi. Ut hic etiam locus ereptus sit Bremianae disputationi in not. ad p. 128, 29. SCHAEFER.

P. 204. v. 23. ἂν] Abest ab Aug. secundo. REISK.

P. 204. v. 23. ἐπ' αὐτὸν ἐχθροὺς] Vulg. ἐχθροὺς ἐπ' αὐτόν. ἐπ' αὐτὸν ἐχθροὺς Aug. primus, appendix Francofurtana, Aldina Taylori. REISK. V. not. ad v. 22. et conf. p. 205, 17. SCHAEFER.

P. 204. v. 23. [νῦν]] Abest a Paris. primo, Aug. primo. REISK. Uncos iure amovit Bekker. V. not. ad v. 27. SCHAEFER.

P. 204. v. 23. κτησόμεθα] Sic etiam appendix Francofurtana. Sed editio Wolfii dat κτησώμεθα. REISK.

P. 204. v. 25. τὸ μὲν κομίσασθαι Ὠρωπὸν — τὸ δ' ἐχθροὺς ἡμῖν ἔσεσθαι Λακεδαιμονίους] Sunt accusativi, quos vulgo dicunt absolutos s. pendentes, latine illi vertendi *quod attinet ad* —. Scilicet in exordio enuntiationis τὸ cum infinitivo haud raro sic ponitur, ut nexu cum ceteris syntactico solutum videatur. V. Heindorf. ad Platon. Theaetet. p. 288. H. l. sic vertas: *quod quidem attinet ad Oropi recuperationem — quod autem attinet ad futuram Lacedaemoniorum in nos hostilitatem.* SCHAEFER.

P. 204. v. 25. πειρᾶσθαι] Scilicet τούτου s. κομίσασθαι. SCHAEFER.

P. 204. v. 26. φημὶ δεῖν] Invertit Aug. primus. REISK.

P. 204. v. 26. ἔσεσθαι Λακεδαιμονίους] Invertit et hoc Aug. primus. REISK.

P. 204. v. 27. νῦν] Iungendum puto antecedentibus. V. not. ad v. 23. [νῦν]. SCHAEFER.

P. 204. v. 27. ποιησώμεθα] ποιώμεθα Paris. primus, Aug. primus, Aldina Taylori. REISK. ποιώμεθα Bekker. SCHAEFER.

P. 204. v. 28. μόνοις] μόνους Paris. quintus. REISK.

P. 204. v. 28. εἰπεῖν] Scilicet τοῦτο s. ἐχθροὺς ἔσεσθαι. SCHAEFER.

P. 205. v. 1. τοῖς πείσασιν] Sunt iidem, qui nunc χαλεπαίνουσι τοῖς Μεγαλοπολίταις. SCHAEFER.

P. 205. v. 1. ὑμᾶς] Vulg. ἡμᾶς. ὑμᾶς Aug. primus, Bavaricus. REISK.

P. 205. v. 2. ταῦτα] ἐχθροὺς ἡμῖν ἔσεσθαι Λακεδαιμονίους. SCHAEFER.

P. 205. v. 2. ὑμᾶς] ἡμᾶς P. Manutius. REISK.

P. 205. v. 4. τούτους] Pro vulg. τοὺς est τούτους in Paris. quinto, quod praetuli. Lacedaemonios puta. REISK. Immo Peloponnesios, hostes Lacedaemoniorum. Talia παροράματα, quae vel obtusus homo facillime caveat, plus satis ostendunt, quam parum lente vir acutissimi visus *) in commentando festinaverit.

*) Toties virum eximium a me laudari nemo mirabitur, qui me-

Ceterum τοὺς cur alteri scripturae cedere coactum sit, vix perspicio. SCHAEFER.

P. 205. v. 5. αὐτοῖς] S. τοῖς Πελοποννησίοις. WOLF.

P. 205. v. 5. ἦλθον] ἦλθεν Aug. secundus. REISK.

P. 205. v. 8. ὑμῖν] ἡμῖν Aldus, P. Manutius. REISK.

P. 205. v. 10. βούλωνται] Vulg. βούλονται. βούλωνται Aug. secundus et Bavaricus a prima manu, sed in hoc postmodum est ο suffectum. REISK. βούλονται Bekker. Huiusmodi res, in quibus nunc ne tiro quidem labatur, Reiskius, neque illa aetate solus Reiskius, susque deque habebat. SCHAEFER.

P. 205. v. 11. χάριν ὑμῖν] Invertit Aug. primus. REISK. Item Bekker. SCHAEFER.

P. 205. v. 13. ἡμᾶς] ὑμᾶς Paris. primus, Aug. primus, Bavaricus. REISK.

P. 205. v. 13. αὐτοὺς] αὐτοῖς P. Manutius. REISK.

P. 205. v. 15. ὧν — ὧν —] Rarus hic usus relativi neutrius ὧν pro particula ὅτι: fere enim dicitur addita praepositione ἀνθ' ὧν. V. quae meis e schedis evulgavit Hermannus in Adnotatt. ad Viger. p. 710. Plenissime et sic, ut nostro cum loco componas, in Theocriti Epigr. XVIII. ἕξει τὰν χάριν ἁ γυνὰ ἀντὶ τήνων ὧν τὸν κῶρον ἔθρεψε. quem locum tetigi etiam in Bos. Ellips. p. 410. Sed cave subaudiendum esse putes ἀντί: etenim tam χάριν ἔχειν quam ὀργίζεσθαι recte iungitur genitivo rei, possuntque haec ad vulgarem loquendi rationem sic redigi: — τοῦ σωθῆναι — ἐλθόντας —, ἢ τοῦ ἀδικεῖν κωλύεσθαι —. Ceterum ne mireris his in formulis usum pluralis numeri, memento Graecos pluralem pronominum etiam aliorum frequentare pro singulari. SCHAEFER.

P. 205. v. 15. ἡμῶν] ὑμῶν Bavaricus, P. Manutius. REISK.

P. 205. v. 16. ὥστε πῶς — ἐπ' Ὠρωπόν] γρ. ὥστε οὐκ ἔστιν ὅπως οὐ βοηθήσουσιν ἡμῖν ἐπ' Ὠρωπὸν index Lambini. REISK.

P. 205. v. 17. ὑμῖν] ἡμῖν Paris. primus. REISK. Placet. SCHAEFER.

P. 205. v. 17. Ὠρωπόν] Post h. v. cum Bekkero ponenda hypostigme. SCHAEFER.

---

minerit, quot quam foeda probra in eum iactaverint iactentque homunciones, quos cum tali heroë collatos οὐδὲ σκιᾶς ὄναρ dixeris. Vere Brunckius ad Euripid. Hippol. 1145.: „Reiskius, vir — sagacissimi ingenii." Nec soli Critici, quos livor non egisset transversos, sic iudicarunt. Illustris enim Historicus Reiskii in litteratorum principibus numerati acumen composuit, quod in Anglo mireris, cum acumine Bentleii. V. *The History of the Decline and Fall of the Roman Empire* cap. 66. prope fin. T. XII. p. 115. edit. Lips. SCHAEFER.

P. 205. v. 17. ἢ οὐ κάκιστοι] ἢ κάκιστοι. M. repeti negationem: ἢ οὐ κάκιστοι. WOLF. Vulg. ἢ κάκιστοι. ἢ οὐ κάκιστοι Paris. primus, Aug. primus. Inſitiantem addidi. REISK. Recte delevit Bekker.: ut haec omnia, ὥστε — εἶναι, unam interrogationem complectantur. Sic aptius quadrat quae sequitur responsio, μὰ τοὺς θεοὺς ἔγωγε οὐχ ὁρῶ. Sed disiunctivae ἢ praetulerim copulativam καί. SCHAEFER.

P. 205. v. 18. μὰ] Vulg. ὃ μὰ. ὃ abest a Paris. primo, Aug. primo. Delevi. REISK. Natum videtur ex οὐ, quo haec formula per malam librariorum in acervandis negativis sedulitatem passim oneratur. Videndumque ne eadem sedulitas negativam invexerit in aliquot loca Xenophontis, quae congessit Sturzius Lex. Xenoph. T. III. p. 63. s. SCHAEFER.

P. 205. v. 20. τοίνυν] *porro*. Post h. v. Cod. Bekk. inserit καὶ, quod non spernam. SCHAEFER.

P. 205. v. 20. τὸν λόγον τοῦτον *)] τοῦτον τὸν λόγον Aug. primus. REISK. Hoc ordine Bekker. SCHAEFER.

P. 205. v. 21. καὶ ταῦτα πράξομεν] Subaudi ἃ ἐγὼ κελεύω. *et haec si agamus, quae ego fieri volo.* REISK.

P. 205. v. 22. ἐμοὶ μὲν γὰρ] Vulg. ἐμοὶ γάρ. ἐμοὶ μὲν γὰρ Paris. primus, Aug. primus, Aldina Taylori. μὲν addidi. REISK. Recte addidit. *mihi quidem*, etiamsi non illis videatur. Saepe μὲν, non sequente δὲ, sic ponitur, ut magnam vim habeat. Conf. Porson. ad Euripid. Orest. 8. SCHAEFER.

P. 205. v. 23. ἁπάντων] πάντων Paris. primus. REISK. Idem Bekker. Praestatque, opinor, ob praemissum articulum. SCHAEF.

P. 205. v. 23. ἀντειπεῖν] ἂν ἀντειπεῖν Bekker., quo enuntiatio fit hypothetica. Subaudi *si quis hoc affirmaret.* SCHAEFER.

P. 205. v. 24. οἴομαι] οἶμαι Bekker. SCHAEFER.

P. 205. v. 26. ἕν τι — πράττειν] Sic eleganter Cicero ad Lentulum: „Non idem semper dicere, sed idem semper spectare debemus." WOLF.

P. 205. v. 26. πᾶσιν ἀεὶ βουλομένῃ πράττειν] Vulg. ἀεὶ βουλομένῃ πράττειν. βουλομένῃ πᾶσιν ἀεὶ πράττειν Aug. primus. πᾶσιν addidi. REISK. βουλομένῃ ἀεὶ πράττειν Bekker., deleto πᾶσιν. SCHAEFER.

P. 205. v. 27. τοὺς ἀδικουμένους σώζειν] V. Dobreeus ad Aristophan. Plut. 1027. p. 190. ed. Dind. SCHAEFER.

P. 205. v. 28. οὐκ ἔτ'] οὐκέτ' Bekker. SCHAEFER.

P. 206. v. 2. διὰ τοὺς ἀεὶ πλεονεκτεῖν] ἀεὶ διὰ τοὺς πλεονεκτεῖν Paris. primus, Aug. primus. REISK.

P. 206. v. 3. δοκοῦσι δέ μοι Λακεδαιμόνιοι κ. τ. λ.] Hermo-

*) Corrige vitium typographicum. SCHAEFER.

genes p. 340. ὁ δ' ἐπιεικῶς σφόδρα καὶ ἠθικῶς ἔφη· —. τοιοῦτο δ' ἐστὶ καὶ τὸ ἐν συμβουλευτικοῖς· δοκοῦσι δέ μοι Λακεδαιμόνιοι —. τό τε γὰρ ἐνδοιάσαι καὶ μὴ ἀποφήνασθαι, ὅτι δεινοὶ Λακεδαιμόνιοι, ἀλλὰ „δοκοῦσί μοι" εἰπεῖν, τό τε μὴ καθάπαξ *) δοκεῖν αὐτοὺς εἶναι δεινοὺς εἰπεῖν αὐτὸν, ἀλλὰ μηδὲ δεινοῖς ἐοικότας ἁπλῶς, ἔργον δέ τι δεινῶν ἀνθρώπων διαπράττεσθαι, σφόδρα ὑφιέντος ἦν τὸ ἐπιφορικὸν καὶ σφοδρὸν, ἠθικὸν δὲ καὶ ἐπιεικῆ λόγον παρεχομένου. Alio modo ad alium finem usurpavit h. l. Aristides de D. C. p. 220. περιβολῆς δὲ καὶ τὸ μὴ ψιλὰ τὰ νοήματα εἰσάγειν, τουτέστι τὰ πράγματα, ἀλλὰ προσλαμβάνειν αὐτῶν τὴν γνώμην τῶν ποιούντων, ἢ τὴν ποιότητα τῆς γνώμης. οὕτω περιβολὴν εἰργάσατο· δοκοῦσι δέ μοι Λακεδαιμόνιοι μάλα δεινῶν ἔργον ἀνθρώπων ποιεῖν. εἶτα τὸ γιγνόμενον ὑπ' αὐτῶν· νυνὶ γάρ φασιν ἐκεῖνοι — κομίσασθαι. REISK. Parum probabilis disputatio Hermogenis. Neque enim Demosthenis in Lacedaemonios satis acriter invehentis consilium fuit ὑφιέναι, nedum σφόδρα ὑφιέναι τὸ ἐπιφορικὸν καὶ σφοδρόν. Sed hic est mos Technicorum, sua ut commenta Oratoribus ingerant. SCHAEFER.

P. 206. v. 3. μάλα δεινῶν]. *callidissimorum*. Plenius p. 10, 3. δεινὸς πράγμασι χρῆσθαι, ubi in cumulum additur πανοῦργος. SCHAEFER.

P. 206. v. 5. ἔργον] ἔργων, vitium typographicum editionis Lutetianae, emendant libri omnes, Aug. primus et secundus, Bavaricus, Aldus, P. Manutius, editio Wolfii. REISK.

P. 206. v. 6. τῆς Τριφυλίας] τῆς Ἤλιδος, auctore Stephano. WOLF.

P. 206. v. 6. τὸ Τρικάρανον] φρούριον τῆς Φλιασίας. WOLF. Citat h. l. Harpocrat. v. Τρικάρανον. REISK. V. Photius c. 441. SCHAEFER.

P. 206. v. 8. ἴδωσιν] εἴδωσιν (sic) Aug. primus. REISK.

P. 206. v. 8. ἑαυτῶν] αὐτῶν Paris. primus, Aldina Taylori. REISK.

P. 206. v. 9. οὐδ' ὀλίγου δεῖ] S. ἀλλὰ πολλοῦ. id est, *plurimum abest:* quod alioqui πολλοῦ γε καὶ δεῖ solet dicere. WOLF.

P. 206. v. 9. δεῖ] δεῖν Paris. primus, Aug. primus. REISK.

P. 206. v. 9. ὀψὲ γὰρ — εἶεν] Rapacitatis et violentiae Laconicae accusationem vide in Isocratis Panathenaico. WOLF.

P. 206. v. 10. ἂν] Abest ab Aug. primo et Bavarico. REISK. Orator addidit, alioqui scripturus ὅπως — κομιοῦνται. SCHAEFER.

P. 206. v. 10. κομίσωνται] κομίζωνται Aug. primus. REISK.

P. 206. v. 11. αὐτῶν] ἑαυτῶν Paris. primus. αὐτῶν Paris. quintus. REISK.

P. 206. v. 11. ἵν', ἐπειδὰν ἴωσιν] ἐπειδὰν δ' ἴωσιν (sine ἵνα) Paris. primus, Aug. primus. ἴσωσιν appendix Francofurtana. REISK.

*) I. q. sequens ἁπλῶς. SCHAEFER.

P. 206. v. 12. αὐτοὶ] Vulg. καὶ αὐτοί. Particulam omittunt Paris. primus, Aug. primus. Delevi καὶ et sic interpunxi: ἐπειδὰν ἴωσιν ἐπὶ Μεσσήνην αὐτοὶ, σ. *) quo, si ipsi (Lacedaemonii) adversus Messeniam suscipiant expeditionem, hi omnes ipsis sociam praestent operam. Adhuc enumeraverat exempla operae a Lacedaemoniis praestandae aliis, ubi servissent, non suae causae, sed causis alienis. Iam si tempus veniat, quo ipsi quoque suam propriam causam exsecutum eant, h. e. Messeniae recuperationem —. REISK.

P. 206. v. 12. συστρατεύωνται] συστρατεύονται Aug. primus. REISK.

P. 206. v. 12. βοηθῶσι] βοηθήσωσι Paris. primus, Aug. primus (non βοηθήσουσι, ut illinc exhibuit Fabricius). REISK.

P. 206. v. 13. ἢ δοκῶσιν — χάριν ἀποδιδόντες] Resolves haec in istam planiorem, tametsi pinguiorem, Graecitatem perspicuitatis gratia: ἢ δοκῶσιν ἀχαριστεῖν ἐν τῷ μὴ ἀποδιδόναι τὴν ὁμοίαν αὐτοῖς χάριν μετὰ τὸ λαμβάνειν αὐτοὺς [Lacedaemonios puta] συμψήφους ἑαυτοῖς ἐν τούτοις, ἃ ἕκαστοι ἔφασαν εἶναι σφῶν αὐτῶν. REISK.

P. 206. v. 13. ἔφασαν] ἔφθασαν Paris. quintus. REISK.

P. 206. v. 16. ἀποδιδόντες] ἀποδιδόασιν appendix Francofurtana. REISK. Scilicet post ἀδικεῖν v. 13. nonnulli libri, ut duo Codd. Bekk., inserunt conditionalem εἰ. SCHAEFER.

P. 206. v. 17. Λακεδαιμονίοις τινὰς] Invertit Aug. primus. REISK. Item Bekker. SCHAEFER.

P. 206. v. 18. καὶ] Abest ab Aug. secundo. REISK.

P. 206. v. 18. ἐκείνων] ἐκεῖνον Bavaricus. Redit ad Lacedaemonios. REISK.

P. 206. v. 20. ἐθέλωσι] ἐθελήσωσι Paris. quintus. REISK.

P. 206. v. 20. βοηθούντων] Uncis inclusit, ut omissum in Cod. melioris notae, Bekker. Meliusque absit, quippe πλεονάζον, cum praecedat praepositio μετά. SCHAEFER.

P. 206. v. 21. ἐᾶν ἔχειν] Invertit appendix Francofurtana. REISK.

P. 206. v. 22. μὴ] Abest a Paris. quinto. REISK.

P. 206. v. 26. οὐ γὰρ ἂν ἡγοῦμαι κ. τ. λ.] Citat hunc locum, sed e memoria nonnihil aberrante, Hermogenes p. 352., cuius haec sunt verba: καὶ ἡ ἀποσιώπησις δὲ ἐνδιαθέτου **) λόγου καὶ ὡς ἀληθῶς οἷον ἐμψύχου. παράδειγμα ταύτης· ἀλλ' ἐμοὶ μέν· οὐ βούλομαι δὲ δυσχερὲς οὐδὲν εἰπεῖν ἀρχόμενος τοῦ λέγειν ***).

*) Vulg. ἐπειδὰν ἴωσιν ἐπὶ Μεσσήνην, καὶ αὐτοὶ σ. SCHAEFER.

**) Explicat quod continuo sequitur ἐμψύχου. vividae orationis vereque tanquam animatae. SCHAEFER.

***) P. 226, 18, SCHAEFER.

καὶ ἐν τῷ ὑπὲρ Μεγαλοπολιτῶν· οὐ γὰρ περὶ τούτων (sic)· ἀλλ' ἐάσω τό γ' ἐπελθὸν εἰπεῖν μοι. REISK.

P. 206. v. 27. περὶ τούτου μόνον] S. de Messena. Quod reliquum erat, *sed de excidio nostrae urbis*, subticuit et subiecit περὶ πολλῶν. WOLF. Malim τούτου de Oropo intelligere. Sensus: non hoc solo oppido, sed multis aliis rebus periclitabimur. SCHAEF.

P. 206. v. 27. ἡμῖν] ὑμῖν P. Manutius. REISK.

P. 206. v. 29. οἴομαι] οἶμαι Bekker. SCHAEFER.

P. 206. v. 29. πεπρᾶχθαι — τοῖς Μεγαλοπολίταις ὑπεναντία πρὸς ὑμᾶς] *facta esse Megalopolitanis hostilia contra nos*, id est, Megalopolitanos hostiliter contra nos fecisse. WOLF.

P. 207. v. 1. ὑπεναντία] Simplex ἐναντία dat Weimaranus. REISK.

P. 207. v. 1. ὑμᾶς] ἡμᾶς Paris. primus, Aug. primus. REISK. Placet. Etiam Wolfius *nos*. V. not. ad p. 206, 29. SCHAEFER.

P. 207. v. 2. νῦν μὲν] Invertit Aug. secundus. REISK.

P. 207. v. 2. ποιεῖσθαι] πεποιῆσθαι Aldina Taylori. REISK.

P. 207. v. 3. ποιῶσιν] ποιήσωσιν Paris. primus, Aug. primus, Aldina Taylori. REISK.

P. 207. v. 3. ὑμᾶς] ἡμᾶς Paris. primus. Utrumque dat Bavaricus. REISK. ἡμᾶς placet. SCHAEFER.

P. 207. v. 5. ἐξ ὅτου τρόπου] i. q. ὅπως: ut haec quoque formula tueatur constructionem particulae ὅπως cum futuro. SCHAEFER.

P. 207. v. 7. ἀποδείξωσι] ἐπιδείξωσι Paris. primus, Aug. primus. REISK.

P. 207. v. 8. τοιούτων] οὕτω σπουδαίων. SCHAEFER.

P. 207. v. 8. ὅτ'] οὔτ' appendix Francofurtana. REISK.

P. 207. v. 10. προτέρους] V. p. 205. init. SCHAEFER.

P. 207. v. 10. ἢ Θηβαίους] Ellipsis syntactica notabilis. Plene ἢ ἐπὶ Θηβαίους. SCHAEFER.

P. 207. v. 10. ταῦτα μέν ἐστι — τούτους συμμάχους] Verba sic accipienda sunt, ac si structa essent hoc ordine: ταῦτα μέν ἐστιν [scilicet ἔργα] ἀνθρώπων βουλομένων δεύτερον [id est τὸ δεύτερον] ποιῆσαι τούτους συμμάχους ἑτέρων. *haec esse instituta hominum conantium iterum, denuo, ut iam antea semel fecerunt, hos Arcadas a societate vestra avertere eoque cogere, ut alios sibi socios quaerant*, Thebanos puta. REISK.

P. 207. v. 11. δεύτερον] δευτέρων. Annotatur legi δεύτερον. Ego puto βδελυρῶν legendum, id est, *amentium*. WOLF. δευτέρων Aug. secundus, Aldus (cuius index vulgatam dat), index P. Manutii, editio Wolfii. Sed appendix Francofurtana dat vulgatam. Aldina Weimarana vulgatam ex emendatione dat. REISK.

δεύτερον loco tam unice convenit, ut mireris Wolfium a vero aberrare potuisse. SCHAEFER.

P. 207. v. 12. οἶδα] Post ἐγὼ δὲ addunt οἶδα vel οἶδ' Paris. primus, Aug. primus, appendix Francofurtana, Aldina Taylori. Addidi οἶδα. Cohaeret cum ὅτι v. sequ. REISK.

P. 207. v. 12. ὅσα] ὅσῳ Paris. quintus. ὅσα hic loci non adiectivum, sed adverbiale est, *quatenus*. REISK.

P. 207. v. 13. ὑμῶν οἴομαι ταὐτὰ] οἶμαι ὑμῶν ἐμοὶ ταῦτα (sic) Aug. primus, Aldina Taylori. Etiam e Paris. primo annotatum dat οἶμαι margo Lutetianae. REISK. οἶμαι ὑμῶν ταὐτὰ Bekker. ἐμοὶ non spernam. SCHAEFER.

P. 207. v. 13. φῆσαι] φήσειν Paris. primus, Aug. primus, appendix Francofurtana, Aldina Taylori. REISK. Non displicet. SCHAEFER.

P. 207. v. 15. φημὶ ὑμᾶς — Θηβαίων] Sic innuit Lacedaemonios daturos operam, ut Thebanos internecione deleant, idque prohibituros Athenienses. WOLF.

P. 207. v. 15. ὑμᾶς] ἡμᾶς Paris. primus, Aug. primus. REISK. Placet. SCHAEFER.

P. 207. v. 16. τὴν μὲν] Vulg. τὴν. μὲν addunt Paris. primus, Aug. primus. Addidi. REISK.

P. 207. v. 16. τὴν — συμμαχίαν] i. e. τοὺς συμμάχους. Xenophon Hellen. IV. 8. 24. ξυμμαχίαν ἔπεμπον Εὐαγόρᾳ, cum modo praecesserit ἐπὶ ξυμμαχίᾳ vulgari significatione. Alia exempla usus huius rarioris dedi in H. Stephani Thesauro c. 5970. C. SCHAEFER.

P. 207. v. 17. παραλαβεῖν] Legi queat et προλαβεῖν ἢ προσλαβεῖν. Isocrates Areopagitico Atheniensibus obiicit, ὅτι τοὺς μὲν Θηβαίων φίλους σώζειν ἠναγκάσθησαν, τοὺς δ' ἑαυτῶν συμμάχους ἀπολωλέκασι. et Xenophon ζ' Ἑλληνικῶν: Ἀρκάδες Ἀθηναίων ξύμμαχοι. et paulo post: καὶ Ἀθηναῖοι βοηθοῦντες τοῖς Μαντινεῦσι. Sed haec fortassis ad aliud tempus pertinent. WOLF.

P. 207. v. 18. ἐπιτρέπειν] ἐπιτρέψαι Paris. primus, Aug. primus et Aldina Taylori. REISK. ἐπιτρέψαι Bekker. Aoristus melius quadrat ad antegressum παραλαβεῖν. ἐπιτρέπειν h. l. ἀμεταβάτως usurpatur, Latine vertas *concedere*. SCHAEFER.

P. 207. v. 18. ὀκνοῦντας] ὀκνοῦντες Paris. primus, Aug. primus. REISK.

P. 207. v. 18. Θηβαίων] Θηβαίους Paris. primus, Aug. primus, Bavaricus. REISK.

P. 207. v. 21. καθεστάναι] καθεστηκέναι Paris. primus, Aug. primus, Aldina Taylori. REISK.

P. 207. v. 22. ἀδεὴς] Rarior vox, h. l. passive usurpata,

i. q. οὐ φοβερόν. Rursus φοβερὸς passim usurpatur active, cuius usus e Xenophonte exempla citavit Schneiderus in Lex. Gr. Addo Platonicum T. III. 1. p. 168. Bekk. SCHAEFER.

P. 207. v. 25. νυνὶ] νῦν Paris. primus. REISK. Item Bekker. SCHAEFER.

P. 207. v. 25. μὴ] Abest ab Aug. secundo. REISK.

P. 207. v. 26. πόλεμον ἀραμένους] πολεμεῖν αἱρουμένους Aldina Taylori, Paris. primus, Aug. primus, (quod Fabricius seu Wolfius pro scholio habet,) item appendix Francofurtana. REISK.

P. 207. v. 26. πρότερόν ποτε] Vulg. πρότερον. ποτε addunt Paris. primus, Aug. primus, Aldina Taylori. Addidi. REISK. Omisit Bekker. SCHAEFER.

P. 207. v. 27. ἑαυτοῖς] αὐτοῖς iidem et appendix Francofurtana. REISK.

P. 207. v. 27. ὠρέγοντο] Vox rarioris usus in prosaicis. Omnino Demosthenis oratio h. l. altius surgit, quippe rem tractans summa dignam cura, nempe metum a crescente potentia Lacedaemoniorum. Talis autem orationis proprium est uti vocabulis vulgo minus usitatis, quale est etiam ἀδεὲς v. 22. SCHAEFER.

P. 207. v. 28. ὑμεῖς] me seniores, inprimis qui ipsi mala illa passi estis. SCHAEFER.

P. 207. v. 28. ἴσως] Abest a Paris. quinto et appendice Francofurtana. REISK. Non dubitantis est, sed fere eandem vim habet quam οἶμαι v. 10. Vernacule *wohl*. V. not. ad Longi Pastoral. p. 357. SCHAEFER.

P. 207. v. 28. φοβοῖσθ᾽ ἄν· εἰκότως] In Reiskiana post ἂν interpungitur signo commatis. Rectius Bekkerus haec verba continuat. SCHAEFER.

P. 207. v. 29. πυθοίμην] Post h. v. addit καὶ Paris. quintus, Bavaricus. REISK.

P. 207. v. 29. πυθοίμην τῶνδ᾽ ἐγὼ τῶν — καὶ τοὺς Λακεδαιμονίους] M. τῶν τε τοὺς — καὶ τῶν τοὺς —. Non enim hoc vult, quosdam utrorumque odium profiteri, sed esse nonnullos, qui Thebanis, nonnullos item, qui Lacedaemoniis inimici videri velint. WOLF. Vulg. πυθοίμην τῶν λεγόντων καὶ τοὺς Θηβαίους κ. τ. λ. λεγόντων aut abesse a nescio quibus libris, aut tolli debere significat index Lambini, e Wolfio, ut videtur, qui sic mavult legi: πυθοίμην τῶν τε καὶ*) τοὺς Θηβαίους — καὶ τῶν τοὺς Λακεδαιμονίους. Correxi de meo sensu πυθοίμην τῶνδ᾽ ἐγὼ τῶν καὶ τοὺς Θ. κ. τ. λ. *libenter hos equidem interrogem, qui par et erga Thebanos et erga Lacedaemonios***) *prae se ferunt.* Facile

*) καὶ non habet nota Wolfii. SCHAEFER.

**) Adde *odium.* SCHAEFER.

e τῶν λεγόντων efficiatur τῶνδ' ἐγὼ τῶν, magna literarum intercedente similitudine. REISK. Rationem hanc palaeographicam facile convincat ipsum pronomen ἐγὼ, quod h. l. vi defectum Reiskius perperam inferit. Laudo igitur Bekkerum, qui vulgatam olim scripturam restituerit. Mihi quidem locus sic refingendus videtur: πυθοίμην καὶ τῶν Θηβαίους μισεῖν φασκόντων καὶ τῶν Λακεδαιμονίους. ut interpretamentum participii φασκόντων e margine in textum temere illatum causa fuerit turbarum. Quod quo minus improbabile videatur, en glossas Hesychii T. II. c. 1496. Φάσκει, λέγει. Φάσκοντα, λέγοντα. Φάσκω, λέγω. item Photii c. 468. extr. Φάσκων, λέγων. SCHAEFER.

P. 208. v. 1. πότερα] Vulg. πότερα δή. δή omittunt Paris. primus, Aug. primus. Sustuli. REISK.

P. 208. v. 2. ὑμῶν] ἡμῶν Paris. primus, Aug. primus. Sed statim post hic consentit vulgatae. REISK. ἡμῶν placet. SCHAEFER.

P. 208. v. 3. ὑμῖν] ἡμῖν Paris. primus. REISK. Placet. SCHAEF.

P. 208. v. 3. ἢ ὑπὲρ μὲν — ἑκάτεροι] Haec verba sic struit Aug. primus: ἢ ὑπὲρ μὲν Θηβαίων Λακεδαιμονίους, ὑπὲρ δὲ Λακεδαιμονίων Θηβαίους ἑκάτεροι. item Aldina Taylori. REISK.

P. 208. v. 5. ἑκάτεροι] Post h. v. Bekkerus signum interrogandi posuit. V. not. ad p. 204, 14. SCHAEFER.

P. 208. v. 6. μαινομένοις] μαινουμένοις P. Manutius. REISK.

P. 208. v. 6. ἡμῶν] ὑμῶν Aug. primus, Bavaricus. REISK. Item Bekker. Mihi ἡμῶν placet. SCHAEFER.

P. 208. v. 7. πέρα τοῦ καιροῦ] παρὰ τοῦ καιροῦ. Id est παρακαίρως, intempestive et ultra modum. WOLF. Non cogitavit Wolfius, παρὰ hoc sensu iungi accusativo. πέρα genuinum: quod quoties librariorum socordia in παρὰ depravaverit, satis notum est. Aeschines p. 471. R. περαιτέρω καιροῦ. Immo π. τοῦ καιροῦ, ut Wunderlich. et Bekker. SCHAEFER.

P. 208. v. 7. ἑτέρους] ἑταίρους Aug. secundus: quod idem est atque vulgata, ut paulo post v. 12. idem codex dat φαναιρῶς pro φανερῶς. REISK. Hoc vult Reiskius, Augustani librarium non diversam vocem dare voluisse, sed, cum vulgatae inhaereret, abusum esse diphthongo. Quod tamen, opinor, secus est: nam et vocabula ἕτερος et ἑταῖρος millies confunduntur *), neque ἑταίρους hic sensu commodo caret. Sed ἑτέρους nemo non praeferat. SCHAEFER.

*) V. exempla a me congesta in H. Stephani Thesauro c. 3873. B. 3884. A., quorum numerum, si laborem velis inutilem suscipere, ad infinitum augere poteris. Omninoque auctor sim iunioribus Philologorum, ut, certarum confusione vocum aliquot exemplis semel demonstrata, nova exempla coacervare ne pergant. Alioqui mox obruemur mole observationum inanissimarum. Multa quae agamus restant cordatis hominibus longe digniora, quam illae quisquiliae de Critices dumetis. SCHAEFER.

P. 208. v. 8. ἄνευ τοῦ—καθιστάναι] ἄνευ τοῦ—καθεστάναι. *sine firmos Lacedaemonios constituendo*, id est, etsi non firmi constituantur, non confirmetur eorum potentia. Malim καθιστάναι per ι, quam καθεστάναι per ε, quia hoc passive, illud active significat, ut ad oratores referatur. *etiamsi isti non confirment Laconum potentiam.* Sed parum refert. WOLF.

P. 208. v. 9. καθιστάναι] Vulg. καθεστάναι. καθιστάναι Aug. primus, Bavaricus, Aldina Taylori. Correxi καθιστάναι (in praesenti). REISK.

P. 208. v. 9. πάνυ] πολύ Aug. primus, Paris. primus, Ald. Taylori. REISK. πολύ Bekker. V. not. sequ. SCHAEFER.

P. 208. v. 9. ῥᾷον] Imo vero ῥᾴδιον in positivo. REISK. Praestat, opinor, scribi πάνυ γε ῥᾴδιον, quam πολύ γε ῥᾷον. Sic p. 480, 1. πάνυ ῥᾴδιον—εἰπεῖν. SCHAEFER.

P. 208. v. 9. ὡς δ', ἐγὼ] Pro ὅπως δὲ, ἐγὼ—. *quo autem pacto, id ego dicere conabor.* Vel, ὡς δὴ ἐγὼ, *ut ego sane.* WOLF. Post ὡς δ' addit Paris. quintus ἐστίν. REISK.

P. 208. v. 11. καὶ μὴ] Invertit Paris. quintus. REISK.

P. 208. v. 11. μέχρι τού γε] μέχρι τούτου γε. *eo quidem usque.* Quousque? Ego non satis assequor. Si enim τούτου exponas τοῦ αἰσχύνεσθαι, ταυτολογία videtur, quanquam τὸ οὐχ ἁπλῶς, quod sequitur, eam expositionem probat. Quid enim est iustitiam non simpliciter, hoc est, ex animo colere? Id enim, quod recte fit, tum demum est iustum, cum est voluntarium. μέχρι τοῦ αἰσχύνεσθαι, id est, verecundiae causa: velle οὐκ εἶναι, ἀλλὰ δοκεῖν ἄριστον, non esse, sed videri optimum. Felicianus legit μέχρι τού γε, *aliquousque, ad tempus:* hoc est, dissimulant aliquamdiu ingenia et iustitiae studium prae se ferunt, sed erumpunt tandem iniustae cupiditates. WOLF. Vulg. μέχρι τούτου γε. μέχρι τοῦ γε Weimaranus, P. Manutius, e cuius editione retulit index Lambini. Praetuli μέχρι τοῦ γε, *saltim quadamtenus, saltim quodammodo*, ut του sit encliticum. REISK. τοῦ Reisk. et Bekker. τού mecum Bremius in not. ad p. 11, 3. H. l. formula cum Reiskio vertenda *quadamtenus*, non cum Wolfio *ad tempus:* nam opponitur ei ἁπλῶς v. 16. SCHAEFER.

P. 208. v. 12. ἀδικοῦσιν] ἀδίκοις Paris. primus, Aug. primus. REISK. ἀδίκοις praeferam, scilicet ut neutrius generis: aptius enim congruit cum antegresso δίκαια. SCHAEFER.

P. 208. v. 15. ταύτην τὴν ἀρχὴν] Vulg. ταύτην ἀρχήν. ταύτην τὴν ἀρχὴν Paris. primus, Aug. primus, Aldina Taylori. Articulum addidi. REISK. Omisit Bekker. Malim servatum ob structurae concinnitatem: τοῦτο τὸ—, ταύτην τὴν—. SCHAEFER.

P. 208. v. 15. ἁπάντων] Vulg. πάντων. ἁπάντων Parisin. primus et quintus. REISK. πάντων Bekker. SCHAEFER.

P. 208. v. 15. θέλειν] ἐθέλειν Bekker. Vide ne bisyllabum praestet, quo vitetur hiatus. Conf. not. ad p. 209, 19. Sed ibid. v. 13. μὴ ἐθέλωσι, nullà e libris enotatâ diversitate scripturae. SCHAEFER.

P. 208. v. 16. ἁπλῶς] Nescio an convenientius situm sit sive post πάνθ' versu 13., sive post ἁπάντων versu 15. REISK. Sed v. not. ad v. 11. SCHAEFER.

P. 208. v. 16. τοῦτο] Id est, τὸ μὴ ἐθέλειν τὰ δίκαια πράττειν ἁπλῶς. Id est, ne Thebanis tergiversandi relinquatur occasio, quo minus urbes illas instaurari sinant, si Lacedaemoniis grassandi contra Messenios et Arcadas licentia dabitur. Sic Archidamus apud Isocratem queritur de Thebanis, ὅτι Πλάταιαν μὲν καὶ Θεσπιὰς ἐχθὲς καὶ πρώην πεποιήκασιν ἀναστάτους, Μεσσήνην δὲ διὰ τριακοσίων ἐτῶν κατοικίζουσιν, id est, quod Plataeas et Thespias nuper admodum everterint, et Messenam post annos trecentos instaurari iubeant. WOLF. τοῦτο significat τὸ μὴ φάσκειν δεῖν *) κατοικίζεσθαι etc. Sententia haec est: Quod si negemus oportere urbes illas Boeotiae, Thebanis adeo infestas ab iisque desolatas, rursus restaurari, (id quod contendebant Lacedaemonii oportere fieri,) erunt statim qui nos criminentur impedimento esse, quo minus Thebani deprimantur. Criminationem igitur hanc quo tollamus, age restauranda illa oppida esse assentiamur nos quoque Athenienses —. REISK. Tu audi Wolfium τοῦτο rectius interpretantem. SCHAEFER.

P. 208. v. 17. τῷ] Sic lego cum Feliciano pro τὸ. WOLF. Vulg. τὸ. τῷ Aug. primus, Weimaranus, edit. P. Manutii, unde index Lambini repetiit, item appendix Francofurtana. Correxi τῷ, nam cohaeret cum ἐμποδὼν γένηται. REISK.

P. 208. v. 17. [τοὺς]] Omittunt Paris. primus, Aug. primus. REISK. Omisit Bekker. SCHAEFER.

P. 208. v. 17. μικροὺς] i. q. ταπεινοὺς v. 8. V. p. 203, 8., ubi opponitur μέγας, *potens*. Sic inter se opponuntur comparativi μείζους et ἐλάττους p. 203, 10. s. et p. 210, 25. s. SCHAEFER.

P. 208. v. 18. τὸν Ὀρχομενὸν] Locum hunc citat Scholiastes Thucydidis p. 72. ult. REISK. Verba eius sunt ad I. 113.: Ὀρχομενὸς θηλυκῶς παρὰ Θουκυδίδῃ, Ὀρχομενὸς ἀρσενικῶς παρὰ Δημοσθένει. ubi ante prius Ὀρχομενὸς articulus ἡ, ante posterius ὁ videtur excidisse: alioqui parum perspicias, cur nomen bis positum sit. De genere grammatico huius nominis v. Osannus Inscript. IV. p. 183. SCHAEFER.

P. 208. v. 18. φῶμεν] φημὶ Paris. primus, Aug. primus, Aldina Taylori. REISK.

---

*) Voluit οὐ φάσκειν δεῖν. μὴ ponendum erat ante δεῖν. Sic autem aliud significatur, quod Reiskius non cogitavit. SCHAEFER.

P. 208. v. 20. αὐτοὶ] αὐτοῖς. τοῖς Ὀρχομενίοις *). WOLF. Vulg. αὐτοῖς. αὐτοὶ P. Manutius, appendix Francofurtana, exemplum Aldinae Lessingianum. Praetuli αὐτοὶ (in nominativo): opponitur enim insequenti καὶ τοὺς ἄλλους. *nosmet ipsi quoque corporibus copiisque nostris operam navemus, aliosque ad idem faciendum adhortemur.* REISK. Recte αὐτοῖς Bekker. Oppositionem si Orator sectatus esset, sic scripsisset: καὶ αὐτοί τε συμπράττωμεν καὶ τοὺς ἄλλους ἀξιῶμεν. Non mirum autem αὐτοῖς in αὐτοὶ corruptum esse ab iis, quos male haberet constructio haec alioqui satis usitata πρὸς τὸ σημαινόμενον. V. Hemsterhus. ad Aristophan. Plut. 503. 566. SCHAEFER.

P. 208. v. 20. ἀξιῶμεν] Subaudi συμπράττειν. V. Krüger. ad Dionys. Halic. Historiograph. p. 117. SCHAEFER.

P. 208. v. 20. (ταῦτα γάρ—)] Hanc parenthesin continuandam esse usque ad v. ἐξανεστώσας prius intellexeram, quam in Bekkeriana viderem eousque pertinentem. Quominus continuaretur, in causa fuit, opinor, quod ταῦτα secus quam oportebat intelligerent. H. l. est i. q. τοῦτο. Euripides Bacch. 246. s. Elmsl. ταῦτ' οὐχὶ δεινῆς ἀγχόνης ἐπάξια, ὕβρεις ὑβρίζειν, ὅστις ἐστὶν ὁ ξένος; SCHAEFER.

P. 208. v. 21. καὶ καλὰ] Vulg. καλά. καὶ καλὰ Paris. primus, Aug. primus, Aldina Taylori. Addidi καί. REISK.

P. 208. v. 21. ἐξανεστώσας] ἐξανεσταμένας, ἀναστάτους γεγενημένας. WOLF. ἐξαναστάσας Paris. primus et cum γρ. secundus, item Aug. primus, (non ἐξανεστάσας, quod illinc Fabricius retulit,) item Aldina Taylori. REISK. Fortasse praeferendum ob librorum optimorum auctoritatem. SCHAEFER.

P. 208. v. 23. ἐπὶ τῇ προφάσει] Verba satis perspicua sunt, sed sensus obscurior est. Nec enim video, cur necesse sit, Plataeis non instauratis, everti Megalopolin et Messenam. Sed quod sequitur, locum hunc declarat: δῆλοι δήπου πᾶσιν ἔσονται, οὐχ ἵνα Θεσπιαὶ κατοικισθῶσι ποιούμενοι τὴν σπουδὴν etc. Unde apparet, Laconas ursisse instaurationem Thespiarum conquestos, inique secum agi, si Thebani in Boeotia dominentur, ius idem in Peloponneso sibi non permittatur. WOLF. ob caussationem, verendum esse, ne oppida haec Phocica **) sinantur in ruinis iacere et perire, si Lacedaemoniis obstemus, quominus Megalopolin rapiant. REISK. Nempe qui Lacedaemoniis favebant de grege oratorum, bellum iactabant inter Spartam Athenasque ob Megalopolitanos exortum fore impedimento, ne illa oppida restaurari possent. Hoc igitur dicit Demosthenes: ne praetexentibus oppi-

---

*) οὐ τούτοις μόνοις, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἄλλοις, ὧν αἱ πόλεις ἀνάστατοι γεγόνασιν. SCHAEFER.

**) Immo Boeotia. SCHAEFER.

dorum dirutorum restaurationem sic auscultemus, ut salutem adhuc florentium prodamus. SCHAEFER.

P. 208. v. 23. *Θεσπιέων καὶ Πλαταιέων*] *Πλαταιέων καὶ Θεσπιέων* Aug. primus. REISK. Vere Bekkerus *Θεσπιῶν καὶ Πλαταιῶν*. Nisi forte praestat ordine inverso *Πλαταιῶν καὶ Θεσπιῶν*. V. not. ad p. 203, 4. SCHAEFER.

P. 208. v. 25. *καὶ*] Abest a Bavarico. REISK.

P. 208. v. 26. *κἂν ᾖ πρόδηλα ταῦτα*] S. ὅτι τοῖς *Λάκωσιν οὐκ ἐπιτρέψομεν ἀδικεῖν*. si palam factum fuerit, Laconum grassationes prohibitum iri a nobis. WOLF.

P. 208. v. 26. *πρόδηλα ταῦτα*] Invertit Aug. primus. REISK.

P. 208. v. 26. *βουλήσεται*] *βούλεται* Paris. primus, Aug. primus. REISK.

P. 208. v. 28. *πρὸς ἐκεῖνα τούτους*] *τοὺς Θηβαίους πρὸς τὴν τῶν Πλαταιῶν κατοίκισιν* (sic enim per ι, non *κατοίκησιν* per η, in penultima legendum censeo). Thebani Plataearum instaurationi adversabuntur. WOLF. Non Thebani, sed Megalopolitani, ut mox Reiskius. Neque solae Plataeae intelligendae. SCHAEF.

P. 208. v. 28. *πρὸς ἐκεῖνα*] ad restaurationem oppidorum Phocidis a Thebanis eversorum. REISK. Non Phocidis, sed Boeotiae. SCHAEFER.

P. 208. v. 28. *τούτους*] hos Arcadas puta. REISK.

P. 208. v. 28. *εἰκότως*] Bekker. recte iungit antecedentibus. SCHAEFER.

P. 209. v. 1. *κατοίκισιν*] *κατοίκησιν* Paris. quintus, Aldus, P. Manutius, Bavaricus. *κατοικιεῖν* Aug. primus. Nam satis apparet e vestigiis rasurae, antea scriptum fuisse *κατοίκησιν*. Sed eadem antiqua manus erasit et mutavit: tametsi penes me dubium nullum superest, quin ea voluerit vulgatam dare. REISK. V. Wolf. ad p. 208, 28. SCHAEFER.

P. 209. v. 1. *ἑαυτοῖς*] *αὐτοῖς* Paris. primus. REISK.

P. 209. v. 1. *ἀνήνυτα πράγματα*] *irrita negotia habebimus*, id est, frustra labores atque molestias capiemus. WOLF.

P. 209. v. 2. *ἕξομεν*] Post *ἕξομεν* addit vitiose *μὲν* editio P. Manutii. REISK.

P. 209. v. 4. *τοίνυν*] *μεταβατικόν*. SCHAEFER.

P. 209. v. 5. *ὡς δεῖ τὰς στήλας καθελεῖν*] S. *τοὺς Ἀρκάδας*. *pilas*, quibus foedera inscripta erant, *demoliendas esse a Megalopolitanis*. WOLF. Scilicet Wolfiana caret pronomine *αὐτούς*. SCHAEFER.

P. 209. v. 5. *τὰς στήλας*] Has pilas Megalopoli fuisse reor. SEAGER. *Diar. Classic.* LIII. p. 50.

P. 209. v. 5. *καθελεῖν*] *ἀνελεῖν* Aug. primus. Post hunc in-

finitivum addunt αὐτοὺς Paris. primus, Aug. primus. Appendix Francofurtana ponit hoc pronomen ante infinitivum. αὐτοὺς addidi, quod item ad eosdem Arcadas redit. REISK.

P. 209. v. 6. ἔσονται σύμμαχοι] οἱ Μεγαλοπολῖται δηλονότι. SEAGER. l. c.

P. 209. v. 6. οὐκ εἶναι στήλας] Hyperbolice dictum putans Weiskius de Hyperb. III. p. 5.: „οὐκ εἶναι oratorie dictum pro οὐδαμοῦ εἶναι, οὐδεμίας *) i. e. οὐδενὸς λόγου." Mihi locus videtur vitium contraxisse, suspicorque scribendum: οὐ κενὰς στήλας, ἀλλὰ —. ψήφισμα κενὸν dixit Orator p. 53, 7. SCHAEF.

P. 209. v. 10. ἑαυτοῖς] αὐτοῖς Paris. primus. REISK.

P. 209. v. 10. τούτους] τούτοις appendix Francofurt. REISK.

P. 209. v. 11. εἰ τὰ μάλιστ' εἰσὶ τοιοῦτοι] εἰσὶ, οἱ βοηθοῦντες scil. — τοιοῦτοι, σύμμαχοι. SEAGER. l. c. Immo: *si vel maxime tales sunt*, scil. quales se esse dicunt. Sic etiam Reiskius intellexit, quem Anglus audire debebat. V. not. sequ. εἰ τὰ μάλιστα, *si vel maxime*, recurrit p. 1108, 27. Idem valet εἰ ὅτι μάλιστα, cuius formulae exempla e Platone congessi in H. Stephani Thesauro c. 5908, B. SCHAEFER.

P. 209. v. 11. ὡδί πως ἔχω] Subaudi γνώμης. si vel maxime fidem illis habentes persuadeamus nobis, Arcadas tam simplicis esse naturae, tam fraudis vacuae, atque se ferunt, sic tamen arbitror, aioque, sic esse agendum nobis, ut una Arcadasque rogemus, ut stelam tollant eam, qua perscripta est formula foederis atque societatis in bellis ab ipsis cum Thebanis contractae, Lacedaemoniosque rogemus, ut pacatos se atque quietos tenere velint. REISK. Nimirum talium stelarum ea vulgo habebatur religio, ut, si Megalopolitani evertere illas non cunctarentur, fides eorum Atheniensibus, novis sociis, satis certa videri posset. SCHAEFER.

P. 209. v. 12. τε] Delevit Bekker. Encliticae adverbio ἅμα iunctae exempla habet H. Stephani Thesaurus c. 1905. ed. Lond. SCHAEFER.

P. 209. v. 13. ὁπότεροι] Schneiderus in Lex. Gr. Germ. hunc locum citans vertit *alterutri*. Rectius vertas *utricunque:* ut sit i. q. ὁποτεροιοῦν. Conf. Xenophont. l. c. in not. sequ. et v. Heindorf. ad Platon. Theaetet. p. 292. s. Sic ὅστις saepe est i. q. ὁστισοῦν, *quicunque*. V. not. ad Sophocl. Antig. 2. et quae congessi in H. Stephani Thesauro c. 7008. SCHAEFER.

P. 209. v. 15. μετὰ τῶν ἐθελόντων] S. ποιεῖν τὸ προστασσόμενον. *hos defendemus, qui nostris mandatis obtemperabunt.* Sic Cyrus apud Xenophontem γ' Παιδείας de Chaldaeis et Ar-

---

*) Ubinam hoc legit Weiskius? Mihi quidem nusquam repertum est. SCHAEFER.

meniis loquens: *κἂν ἀδικῶσιν ὑμῶν ὁποτεροιοῦν, σὺν τοῖς ἀδικουμένοις ἐσόμεθα ἡμεῖς, utri utri vestrum ius violarint, nos opem affectis iniuria feremus.* Felicianus perperam habet *μετὰ τῶν ἐλθόντων*. Ii vero et Arcades erant et Lacedaemonii. Sic utrisque mittenda erant auxilia, quod est absurdum. WOLF. *μετὰ τῶν ἐλθόντων* P. Manutius. REISK. Conf. H. Stephani Thesaurus c. 3857. A. SCHAEFER.

P. 209. v. 15. *γίνεσθαι*] *γίγνεσθαι* Bekker. SCHAEFER.

P. 209. v. 15. *γενομένης*] Vulg. *γιγνομένης*. *γενομένης* Paris. primus, Aug. primus, quod praetuli. REISK.

P. 209. v. 16. *ἔτι*] Abest a Bavarico. REISK.

P. 209. v. 16. *τῆς Θηβαίων συμμαχίας ἕξονται*] Scilic. *μὴ καθαιροῦντες τὰς στήλας*. SCHAEFER.

P. 209. v. 17. *δήπου*] Abest a Paris. primo et Aug. primo. REISK. Rectius adest. V. v. 20. SCHAEFER.

P. 209. v. 18. *συμμάχους — ποιουμένων*] Cuius rei certum documentum erit *ἡ τῶν στηλῶν καθαίρεσις*. SCHAEFER.

P. 209. v. 18. *ἀδόλως ἡμᾶς*] Invertit Aug. primus. REISK. Item Bekker. SCHAEFER.

P. 209. v. 19. *ἐθελήσουσιν*] *θελήσουσιν* Parisin. primus et quintus. REISK. V. not. ad p. 208, 15. SCHAEFER.

P. 209. v. 21. *κατοικισθῶσι μόνον*] Vulg. *κατοικισθῶσι*. *μόνον* addunt Paris. primus, Aug. primus, Aldina Taylori. Addidi. REISK.

P. 209. v. 22. *τοῦ πολέμου τούτου*] S. si urbes illas instaurari vetuerint. WOLF. *τούτου* Cod. Bekk. omittit: neque ego requiram. SCHAEFER.

P. 209. v. 22. *περιεστηκότος Θηβαίοις*] M. *περ. Θηβαίους*, ut alibi construitur hoc verbum. WOLF. Aldina Taylori dat *τοῖς Θηβαίοις*. REISK. Constructionis cum dativo exempla dat Ind. Graecit. p. 398., alia H. Stephani Thesaur. c. 4605. ed. Lond. SCHAEFER.

P. 209. v. 23. *θαυμάζω δ' — ἡγοῦνται φοβερὸν*] Citant Anecd. Bekk. p. 148, 23. SCHAEFER.

P. 209. v. 23. *τὸ — εἶναι*] *τὸ εἶναι, si sint, ἐὰν ὦσι*. Videtur aliquis Arcadum patronus dixisse, si Athenienses Megalopolitanos non receperint, eos coniunctos cum Thebanis fore Atheniensibus formidabiles. Id argumentum specie confutationis in suum commodum vertit, quodam fere dilemmate, ad hunc modum: Sive succubuerint Arcades, illorum opibus aucti Lacones nos invadent; sive restiterint, firmiores Thebanorum socii, acriores nostri hostes erunt: defendendi sunt igitur. WOLF. Immo sic ratiocinatur Orator: Quantumvis nostra intersit foedus inter Megalopolitanos et Thebanos rescindi stelis eversis, tamen, si

vel maxime utrique porro futuri sint socii, minus nobis timendum erit, quam si Lacedaemonii Megalopolitanos suae faciant ditionis; Thebani enim Megalopolitanorum opibus semper utuntur contra Lacedaemonios, sed Lacedaemonii, cum illos sibi iunctos haberent, usi sunt contra nos. SCHAEFER.

P. 209. v. 23. *Θηβαίων*] *Θηβαίοις* Paris. secundus cum *γρ.*, appendix Francofurtana. REISK. *Θηβαίους* Anecd. Bekk. l. c., quod natum est e *Θηβαίοις*. SCHAEFER.

P. 209. v. 25. *συμμάχους εἶναι*] *εἶναι συμμάχους* Anecd. Bekk. l. c. SCHAEFER.

P. 209. v. 26. *τούτους αὐτοὺς, μηδὲν ἡγοῦνται φοβερὸν*] Malim sic distingui et exarari: *τούτους, αὑτοῖς* [id est *ἑαυτοῖς*] *μηδὲν ἡγοῦνται φοβερὸν* [subaudi *τοῦτ' εἶναι*]. hoc metu sibi carere autumant, seu nil esse, cur ipsi propterea metuant, aut hoc sibi non esse formidabile. REISK. V. not. sequ. SCHAEFER.

P. 209. v. 26. *αὐτοὺς*] Omisit Bekker. Recte, ut opinor. SCHAEFER.

P. 209. v. 27. *ἡμῖν*] *ὑμῖν* Aug. primus. REISK.

P. 209. v. 28. *Λακεδαιμονίους*] *Λακεδαιμονίοις* Paris. quintus. REISK.

P. 210. v. 1. *ἡμᾶς*] *ὑμᾶς* Paris. primus, Aug. primus. REISK.

P. 210. v. 2. *οἴομαι*] *οἶμαι* Bekker. SCHAEFER.

P. 210. v. 2. *τοίνυν*] *μεταβατικόν*. SCHAEFER.

P. 210. v. 5. *διοικισθῶσιν*] dissipata eorum urbe et in vicos redacta. Sic in Isocrate: *εἰρήνης οὔσης Μαντινέας διῴκισαν*. WOLF.

P. 210. v. 5. *εὐθὺς ἔστιν*] Invertit Aug. primus. REISK. *εὐθύς ἐστιν* Reisk. SCHAEFER.

P. 210. v. 6. *ἐὰν — ἄρα*] Sic v. 15. *ἂν ἄρα* v. 20. SCHAEFER.

P. 210. v. 7. *προσδέξησθε*] *παραδέξησθε* Aug. secundus. REISK.

P. 210. v. 8. *ὑπάρξει ἤδη σωθῆναι*] Quae vis h. l. particulae *ἤδη* sit, non satis percipio. Sententia postulare videtur *δοκεῖν*. *ὑπάρξει δοκεῖν σωθῆναι*, *videbuntur per vos exitio esse erepti.* REISK. *ἤδη* recte habet. Opponitur *τὸ συμβησόμενον*. SCHAEFER.

P. 210. v. 8. *ὑμᾶς*] Post h. v. cum Bekkero pone signum commatis. In Reiskiana est signum coli. SCHAEFER.

P. 210. v. 10. *κατὰ*] Vulg. *καὶ*. Pro coniunctione *καὶ* suffeci de meo sensu praepositionem *κατά*. id quod exit, exsistit e calculo, si magnitudines discriminum ad calculos et comparationes inter se revocemus. REISK. *καὶ* Bekkerus bene revocavit. SCHAEF.

P. 210. v. 10. *μετενεγκόντες*] S. a nobis. non dicamus de nostris, sed de Thebanorum et Laconum commodis aut incommodis. WOLF. Idem est ac si dixisset *μετενεγκόντες ἀπὸ τῶν*

Ἀρκάδων [in quibus utramvis in partem eventura modo propo-suimus] *ἐπὶ τοὺς Θηβαίους καὶ ἐπὶ τοὺς Λακεδαιμονίους σκοπῶμεν καὶ ἐπὶ τούτων*, *etiam in his*. REISK. Wolfium sequi malim. SCHAEF.

P. 210. v. 13. *τούτους*] *τούσδε* Paris. quintus, appendix Francofurtana, Aldina Taylori. REISK. Non displicet. Conf. *τῶνδε* v. 17. SCHAEFER.

P. 210. v. 13. *ἀντιπάλους*] Post h. v. Bekker. non inter-punxit. Mihi sequentia quatuor verba, *τοὺς Ἀρκάδας, ἐγγὺς οἰκοῦντας*, non videntur Demosthenis esse. SCHAEFER.

P. 210. v. 15. *οἰκοῦντας*] *οἰκοῦντες* Aug. secundus. REISK.

P. 210. v. 15. *ἀνενέγκωσιν*] S. *ἐκ τῆς ἥττης τοῦ Φωκικοῦ πολέμου*. Nihi forte *ἀναφέρειν* hic improprie sit usurpatum pro *ἀντέχωσι*, et intelligendum sit non de praeterito Phocensi, sed de futuro Atheniensium bello. WOLF. Ind. Graecit. p. 42. recte vertitur *pristinas ad vires redire*, locutione petita a convalescen-tibus. Plutarchus Moral. T. III. p. 270. Wytt. *ἀνήνεγκε, ταχὺ δὲ ῥωσθεὶς* —. SCHAEFER.

P. 210. v. 16. [*καὶ μὴ πέσωσιν*]] Absunt a Paris. primo, Aug. primo. REISK. Recte omisit Bekker., paragogicâ litterâ ad-ditâ verbo *σωθῶσι*. SCHAEFER.

P. 210. v. 17. *τῶνδε, τῶν καὶ δι' ἡμᾶς*] Vulg. *τῶνδε, καὶ δι' ἡμᾶς*. Dedi de meo *τῶνδε, τῶν καὶ δι' ἡμᾶς*. *etiam his foederi nostro aggregatis, quippe qui per nos servati essent*. Postremis his inest causa, cur Arcades ad foedus Atheniensium accessissent. REISK. *τῶν* iure omisit Bekk. — *δι' ἡμᾶς, οὐ διὰ τοὺς Θηβαίους*. SCHAEFER.

P. 210. v. 18. *ὥστε πανταχῇ συμφέρει κ. τ. λ.*] Loci huius sententiam retulit adumbratam, non verba recitavit Hermogenes p. 90. REISK.

P. 210. v. 18. *πανταχῇ*] *πανταχοῦ* Parisin. quintus. REISK. *πανταχῆ* Bekker. SCHAEFER.

P. 210. v. 20. *αὐτοὺς*] *αὑτούς* Bekker. SCHAEFER.

P. 210. v. 21. *μήτε*] Vulg. *μηδέ*. *μήτε* Paris. quintus, quod praetuli. REISK.

P. 210. v. 21. *ἀλλὰ*] *ἀλλ' ἢ* appendix Francofurtana. REISK. Saepius *ἀλλὰ* sic ponitur post *ἄλλος*. Exempla huius constructio-nis dedi in H. Stephani Thesauro c. 1842. B. Addo, quod ob additum *τόσον* in primis notabile, Homericum Il. XXI. 275. s. SCHAEFER.

P. 210. v. 21. *ὑμᾶς*] *ἡμᾶς* Aug. secundus. REISK. Placet. SCHAEFER.

P. 210. v. 21. *μὲν οὖν*] Vulg. *μὲν*. *οὖν* addunt Paris. primus, Aug. primus, Aldina Taylori. Addidi. REISK.

P. 210. v. 23. *ἀλλ'*] Omittit Aug. primus. REISK.

P. 210. v. 25. ἄλλον] Pro ἄλλων lego aut τῶν ἄλλων aut ἄλλον per o. WOLF. E solo Bavarico et Aug. secundo ἄλλον enotavi: non dubito tamen, quin idem in aliis quoque meorum librorum fuerit. Praetuli ἄλλον in accusat. singul. REISK.

Clausula in Bavarico haec est: ὑπὲρ Μεγαλοπολιτῶν ΗΗ|Δ|ΔΔΔΔIIIH, quod non intelligo. Postremum H, quod *octo* significat, si abesset, exiret numerus 293. REISK.

ANNOTATIONES AD ARGUMENTUM ORATIONIS DE FOEDERE CUM ALEXANDRO.

In hac oratione de foedere cum Alexandro comparet in Aldina Taylori nomen *Bar.* id est Barocc. primum adscriptum, (antea non observaram,) neque tamen ad omnes lectiones, sed tantum ad plerasque. REISK.

P. 211. v. 1. καταγαγόντος] κατάγοντος Bavaricus. REISK. Verum καταγαγόντος. V. p. 212, 27. SCHAEFER.

P. 211. v. 2. 5. αἰτιᾶται—φησὶ] S. ὁ ῥήτωρ. WOLF.

P. 211. v. 3. τὰς παρὰ Ἀθηναίοις καὶ Ἕλλησι γενομένας] M. τὰς πρὸς Ἀθηναίους καὶ τοὺς Ἕλληνας γενομένας. WOLF.

P. 211. v. 6. περιορᾶν] ὁρᾶν simplex dat Bavaricus. REISK.

P. 211. v. 6. ὁ δὲ λόγος ψευδεπίγραφος εἶναι δοκεῖ] In ψευδεπιγράφοις numerat Dionysius Halic. T. VI. p. 1127. R. Etiam Bekkerus hanc Orationem pro spuria habet. SCHAEFER.

P. 211. v. 7. τοῖς ἄλλοις τοῖς τοῦ Δημοσθένους] Saepius ita iteratur articulus post οἱ ἄλλοι etc. Resolve: τοῖς ἄλλοις, οἳ γνήσιοί εἰσι τοῦ Δημοσθένους. SCHAEFER.

P. 211. v. 8. Ὑπερίδου] Cod. Bekk. Ὑπερείδου, quomodo hoc nomen saepe scriptum reperitur. SCHAEFER.

P. 211. v. 10. τά τε ἄλλα καὶ—ἔχει] Ne putes post καὶ inserendum ὅτι. Haud raro tali in structura Graeci sola utentes copula novam enuntiationem addunt, quae cum antecedentibus λογικωτέρως coniungenda videatur. SCHAEFER.

P. 211. v. 11. Δημοσθένην] Δημοσθένη Bekker. SCHAEFER.

P. 211. v. 11. νεόπλουτοι καὶ βδελυρεύσεται] νεοπλούτους καὶ βδελυρευομένους Bavar. νεοπλούτους καὶ βδελυρεύεσθαι Barocc. REISK. Vera vulgata. νεόπλουτοι est p. 218, 8. βδελυρεύσεται p. 214, 25. Alia etiam, opinor, insunt, quae non magis videantur Demosthenica. V. not. ad p. 213, 16. 17. SCHAEFER.

ANNOTATIONES AD ORATIONEM DE FOEDERE CUM ALEXANDRO.

P. 211. *ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ—ΛΟΓΟΣ*] *ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΠΡΟΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΝ ΣΥΝΘΗΚΩΝ* Bekker. SCHAEFER.

P. 211. v. 1. *Ἄξιον ἀποδέχεσθαι — διακελευομένων ἐμμένειν*] Citat h. l. Thomas M. v. *ἀποδέχομαι* [p. 91.]. REISK. Item Anecd. Bekk. p. 121. in. SCHAEFER.

P. 211. v. 1. *ἄνδρες*] Omisit Thomas M. l. c. SCHAEFER.

P. 211. v. 3. *πεπεισμένοι*] S. *ὅτι δεῖ ἐμμένειν τοῖς ὅρκοις.* si ex animo ita sentiunt et citra simulationem. WOLF.

P. 211. v. 3. *ποιοῦσιν*] *ποιῶσιν* Aug. primus. REISK.

P. 211. v. 3. *οἴομαι*] *οἶμαι* Bekker. SCHAEFER.

P. 211. v. 3. *οὐδὲν οὕτω*] *οὐδὲν τῶν ἄλλων οὕτω* Paris. primus et cum *γρ.* secundus, Barocc. Aug. primus, sed hic a manu correctrice, nam a prima fuit *οὐδὲ τῶν οὕτω.* Consentit Bavaricus cum vulgata, nisi quod *οὕτως* dat cum sigmate. REISK.

P. 211. v. 5. *ὡς περὶ — σπουδάζειν*] Isocrates Nicocle: *αἱ δημοκρατίαι τὰς ἰσότητας ζητοῦσι τοῖς μετέχουσι τῶν πολιτειῶν.* WOLF.

P. 211. v. 5. *ὡς περὶ τὸ ἴσον καὶ τὸ δίκαιον*] *ὥσπερ τὸ δίκαιον καὶ τὸ ἴσον* Paris. primus. REISK.

P. 212. v. 1. *ἐπ' αὐτὸ*] *ἐπὶ ταῦτα* Barocc. Paris. primus, Aug. primus. *ἐπ' αὐτὰ* Aug. secundus. Utramque lectionem dat Bavaricus. REISK. *ἐπὶ ταῦτα* satis placet. SCHAEFER.

P. 212. v. 3. *τὸν ἐξετασμὸν*] *inquisitionem*, *disceptationem.* id est, nunc excuti et explorari suum consilium patiantur. WOLF.

P. 212. v. 5. *τἀληθέστερα*] Vulg. *ἀληθέστερα. τἀληθέστερα* Paris. primus, Aug. primus, Barocc., quod praetuli. REISK. *ἀληθέστερα* Bekker. SCHAEFER.

P. 212. v. 7. *ἢ προελόμενοι*] Sententia videtur potius *ἢ μὴ προελόμενοι* flagitare. *aut, non praetendentes ius et fas rebus omnibus anteferre*, (sed saepe quoque emolumentum sequi eique ius aequum postponere,) *utamini iam eo, quod expedit, sine cuiusquam reprehensione.* Ubi enim semel inter omnes constiterit, vos commodum honestati antehabere, nemo iam mirabitur neque queretur, vos commoda vestra sectantes ius aequum flocci fecisse. REISK. Vir egregius si minus festinasset, facile intellexisset veram esse vulgatam. Sensus: ut aut scientes volentesque inferri vobis iniuriam patiamini, aut iusti erga omnes sine culpa ser-

vantes ulciscamini iniuriam, nulla amplius mora interposita. SCHAEFER.

P. 212. v. 7. *ποιεῖσθαι*] Vulg. *ποιήσασθαι*. *ποιεῖσθαι* Paris. primus, Aldina Taylori. *ποιεῖσθε* Aug. primus. Dedi *ποιεῖσθαι*. REISK. *ποιήσασθαι* Bekker. SCHAEFER.

P. 212. v. 7. *ἀνεγκλήτως*] Aut h. l. aut alium similem, ubi v. *ἀνεγκλήτως* occurrit, citavit Pollux 8, 69. REISK. Recurrit hoc adverbium p. 218, 1. et 220, 6., utroque loco sic, ut pariter de iusto agatur. Anecd. Bekk. p. 400, 29. citant *ἀνεγκλήτως* e Xenophonte, tacente Lexico Xenophonteo, sed, quod mireris, *ἀνέγκλητον* e nostra Oratione. SCHAEFER.

P. 212. v. 7. *ἀνεγκλήτως πρὸς ἅπαντας χρῆσθε*] Utrum *ἀνεγκλήτως πρὸς ἅπαντας*; an *χρῆσθε πρὸς ἅπαντας*; WOLF. Prius probo. SCHAEFER.

P. 212. v. 8. *ἅπαντας χρῆσθε*] *ἅπαντα χρῆσθαι* Paris. primus. *ἅπαντα* tantum e Barocc. annotatum erat in Aldina Taylori. REISK.

P. 212. v. 8. *τῷ συμφέροντι*] Id vero quod est? *τὸ ἀμύνεσθαι τοὺς παραβαίνοντας τὰς συνθήκας*. WOLF. Conf. p. 220, 6. SCHAEFER.

P. 212. v. 10. *σκοπουμένοις*] *σκεψαμένους* Paris. primus, Aug. primus, Barocc. REISK. *σκεψαμένοις* Bekker. Accusativum, quem libri tuentur tantae bonitatis, cur posthabeamus, parum intelligo. Xenophon Memor. II. 6. 26. *εἰ ἐξῆν τοῖς κρατίστοις συνθεμένους ἐπὶ τοὺς χείρους ἰέναι*. ubi Schneiderus *συνθεμένους* contra Weiskium *συνθεμένοις* praeferentem iure tuetur. Idem Oecon. VIII. 21. *ἔξεστιν — καὶ πεῖραν λαμβάνειν αὐτῶν οὔτε τι ζημιωθέντας οὔτε τι πολλὰ πονήσαντας*. Quod toties accidit, ut *τι* ob sequens *π* loco non suo legatur, hic quoque opinor accidisse: malim enim *οὔτε πολλὰ πονήσαντας*. V. Melet. Crit. p. 12. SCHAEF.

P. 212. v. 11. *ἤδη*] Omittit appendix Francofurtana. REISK.

P. 212. v. 11. *οἱ παραβεβηκότες*] S. *τὰς συνθήκας καὶ τοὺς ὅρκους*. WOLF.

P. 212. v. 12. *ὡς δὲ περὶ μεγάλων, συντόμως διδάξω*] *docebo vos breviter, ut de rebus magnis*, h. e. ea brevitate, quae locum habet in tanta argumenti amplitudine et ubertate atque gravitate, respective breviter, etsi non per se neque destricte. REISK. Fallitur. Sensus: Quam graves autem sint res, in quibus violatio foederis vertitur, paucis docebo. Scilicet eo statim utitur exemplo, quod auditorum animos sic moveat, plura ut addi opus non sit. Plena locutio: *ὡς δὲ περὶ μεγάλων παραβεβήκασιν οἱ παραβεβηκότες*. SCHAEFER.

P. 212. v. 13. *ἐρωτήσειεν ὑμᾶς*] Invertunt Aug. primus et Barocc. REISK.

P. 212. v. 13. *ἀγανακτήσαιτε*] Vulg. *ἀγανακτήσητε*. *ἀγανα-*

κτήσετε Aug. primus, Bavaricus. Praetuli de meo ἀγανακτήσαιτε in optativo. REISK. Reiskium sensus quidam obscurior, non syntactica ratio, quam ignorabat, hic, ut alibi, rectam in viam duxit. SCHAEFER.

P. 212. v. 15. οἶμαι] Omittunt Paris. primus et Aug. primus, sed ponunt iidem post ἀναγκάζοι. REISK.

P. 212. v. 15. εἴ τις ἀναγκάζοι — καὶ εἴ τις ἐβιάζετο —] Ordo verborum satis confusus est. Sed quia meam interpretationem commentarii vice esse confido, nihil est, cur plura annotem. Quis enim non videat, εἴποιτ' ἂν ὑμᾶς ἁρπάσαντας τὰ ὅπλα ὑπομεῖναι — coniungi, et τὸ ἂν ὑπομεῖναι ἀντὶ τοῦ ὑπομενεῖν poni? WOLF. Post verba εἴ τις ἀναγκάζοι ἂν deest procul dubio infinitivus παραδέχεσθαι aut καταδέχεσθαι, *recipere*, scilicet Pisistratidas, qui statim in continenti nominantur. Pro ἀναγκάζοι in Barocc. est ἀναγκάζει. REISK. Ordinem verborum Wolfius vere dicit satis confusum esse: id quod accidit non Oratoris culpa, sed librariorum. Orator verba quomodo ordinaverit, si periodum attentius legeris, non magno, opinor, negotio intelliges. Scilicet, particulâ ἂν post ἀναγκάζοι deletâ, (et delevit Bekkerus,) verba sic collocanda: ἐπὶ τίνι ἂν μάλιστ' ἀγανακτήσαιτε, εἴ τις ἀναγκάζοι, εἴποιτ' ἄν, οἶμαι, πάντες, εἰ ἦσαν κ. τ. λ. Neque obscura est causa confusionis. Cum enim verba εἴποιτ' — πάντες ob homoeoteleuton (εἴ — εἰ) excidissent, (exciderunt que in Cod. Bekk.,) margini adscripta post in locum textus non suum per socordiam scribarum immigrarunt. Iam apparet, quam irriti sint Reiskii conatus periodum vel hic ut infinitivo defectam integrantis vel infra ad v. 17. ut impeditiorem expedientis. SCHAEFER.

P. 212. v. 16. νυνὶ] Vulg. νῦν. νυνὶ Aug. primus, Barocc. REISK.

P. 212. v. 16. εἴ] Omittunt Aug. primus, Paris. primus, Barocc. REISK. Recte omisit Bekker. SCHAEFER.

P. 212. v. 17. δευρὶ] Cod. Bekk. δευρ' εἰ: ut etiam qui δευρεὶ scriberent fuisse videantur. Alias huius adverbii formas rariores commemorat Theognostus in Anecd. Bekk. p. 1361. a., in quibus est τὸ μεγαλογραφούμενον δεύρω, quod dicit ποιητικῶς πολλάκις *) διὰ μετρικὴν χρείαν usurpari. Vide mihi morem illorum hominum. Cum enim Herodianus, gravis doctusque Grammaticus, δεύρω ut μονῆρες citasset ex uno Homeri loco Il. III. 240., quo referenda Hesychii glossa T. I. c. 922., postea exorti sunt, qui in universum traderent, alii, τὸ δεύρω εἶναι ἔκτασιν ποιητικήν, ut Scholiastes Dionysii Thracis in Anecd. Bekk. p.

*) Editum est π. καὶ δ. μ. χ. Sed delenda copula. Rursus insertâ copulâ χθὲς καὶ πρὸ τρίτης scribendum ibid. p. 1401. a. [Xenophon Cyrop. VI. 3. 11. χθὲς — καὶ τρίτην ἡμέραν.] Scilicet ς antegressum ut hic elisit particulam, ita illic in causa fuit ut inferciretur. V. Ind. ad Schol. Apollon. Rhod. p. 664. s. SCHAEFER.

943, 3., alii, τὸ δεῦρο γράφεσθαι μέγα Ἀττικῶς, ut Etymolog. M. c. 259, 2. Sed hic ludus est praeut quod docet ille Theognostus, δεύρω ποιητικῶς πολλάκις dictum esse. Immo ἅπαξ εἴρηται παρὰ τῷ ποιητῇ, Herodiano si credas. Credidit Gul. Dindorfius, cuius v. praefat. ad Iliada. Ego ἐπέχω. SCHAEFER.

P. 212. v. 17. ἁρπάσαντας ἂν ὑμᾶς κ. τ. λ.] Subaudi e praemissis οἴομαι. *et* [hinc incipit alterum colum huius periodi], *si quis eos per vim et violentiam reducere in urbem conetur, videmini mihi, raptis armis, nullum non discrimen toleraturi.* REISK. Sed v. not. ad v. 15. SCHAEFER.

P. 212. v. 17. τὰ ὅπλα] Omittit articulum Aug. secundus. REISK.

P. 212. v. 20. παραδέχεσθαι] παραδέξασθαι Paris. primus, Aug. primus, Barocc. REISK. Recte παραδέξασθαι Bekker. Ac ne forte praeferas παραδέχεσθαι ob sequens δουλεύειν, memento δουλεύειν indicare servitutem duraturam. SCHAEFER.

P. 212. v. 21. καὶ τοσούτῳ μᾶλλον] Scilicet spero, vos id facturos seu nullum periculum pro libertate vestra recusaturos esse. REISK.

P. 212. v. 21. ὅσῳ] Exspectes ὅτι, *quod.* Sed legitima haec est constructio propter antegressum τοσούτῳ, ad quod hoc ὅσῳ sic refertur, ut inter antecedentia et sequentia graduum comparatio, quae vere non est, intercedere videatur. Aliud exemplum legitur p. 216, 10. s., ubi v. not. Herodotus VIII. 13. τοῖσι δὲ ταχθεῖσι αὐτέων περιπλώειν Εὔβοιαν ἡ αὐτή περ ἐοῦσα νὺξ πολλὸν ἦν ἔτι ἀγριωτέρη τοσούτῳ, ὅσῳ ἐν πελάγεϊ φερομένοισι ἐπέπιπτε. ut locus interpungendus. Plato I. 1. p. 373. Bekk. Κινδυνεύω — ἐκείνου τοῦ ἀνδρὸς δεινότερος γεγονέναι τὴν τέχνην τοσούτῳ, ὅσῳ ὁ μὲν τὰ αὑτοῦ μόνα ἐποίει οὐ μένοντα, ἐγὼ δὲ πρὸς τοῖς ἐμαυτοῦ — καὶ τὰ ἀλλότρια. SCHAEFER.

P. 212. v. 22. ἀποκτείνειε] ἀποκτείνειν P. Manutius. REISK.

P. 212. v. 23. ἀκρίτως] ἀκρίτους Paris. primus et cum γρ. secundus, Barocc. Aug. primus, appendix Francofurtana. REISK. Bene ἀκρίτους Bekker. SCHAEFER.

P. 212. v. 23. ἀπολλυμένους] Vulg. ἀπολυμένους, quod nihili est. Vitium hoc est typographicum editionis Lutetianae. Correctius dant ἀπολλυμένους cum geminato λ Aug. primus et secundus, Bavaricus, Aldus, unde repetiit index Lambini, P. Manutius, denique libri omnes. REISK.

P. 212. v. 23. ὑβριζομένους εἰς παῖδας καὶ γυναῖκας] ἀντὶ τοῦ, τοὺς παῖδας καὶ τὰς γυναῖκας αὐτῶν ὑβρίζεσθαι. WOLF.

P. 212. v. 27. τυράννους ὄντας] Vulg. ὄντας τυράννους. Invertit Aug. primus, Barocc. REISK. ὄντας τυράννους Bekker. SCHAEFER.

P. 212. v. 28. δικαίου] Post h. v. cum Bekkero pone hypostigmen. SCHAEFER.

P. 212. v. 28. αὑτοῦ] Vulg. αὐτοῦ. αὑτοῦ Aldus, P. Manutius. REISK.

P. 212. v. 28. ᾔθει] ἔθει appendix Francofurtana. Utrumque dat Bavaricus. REISK. ἔθει Bekker. SCHAEFER.

P. 213. v. 1. οὐ δὴ δεινὸν] οὐδ' ᾔδει. Legendum, ut habet Felicianus, οὐ δὴ δεῖ, εἰ μέν τις ὑμᾶς ταῦτα βιάζοιτο, μάλιστα ἀγανακτῆσαι καὶ φυλάξασθαι τοὺς ὅρκους, (sic enim lego pro φυλάξασθαι τοῦτο, quod perperam etiam ad inferiora translatum est,) εἰ δ' ἑτέρωθί που γέγονε παρὰ τοὺς ὅρκους, πρᾴως ὑμᾶς ἔχειν καὶ τοὺς ὅρκους μὴ φυλάξασθαι. Verba τοὺς πρὸς ὑμᾶς et ut supervacanea et ut falsa (nam ad omnes Graecos pertinebat iusiurandum) et ταυτολόγα καὶ κακόφωνα reiicienda puto. WOLF. Vulg. οὐ δὴ δεῖ. οὐδ' ᾔδει Bavaricus, Aug. secundus, Aldus et P. Manutius, unde repetiit et margo Lutetianae et appendix Francofurtana. οὐ γὰρ ἔδει index P. Manutii. ἔδει ἢ οὐ δὴ δεῖ, εἰ μέν τις Aldina Taylori. Correxi de meo οὐ δὴ δεινὸν. *Non igitur est res atrox et indigna, si quis audeat vos quidem ad has indignitates perferendas adigere*, h. e. invitis vobis tyrannum vestrum exsulem reducat vestrisque cervicibus imponat, *tum vos id aegerrime ferre, aliis autem eadem oblata iniuria, lente et aequo animo vos id ferre atque ignoratione dissimulare? et nonne res gravis et foeda est esse hic, qui cum nos ad permanendum in fide hortentur, tum aliis veniam pactorum violandorum dent?* REISK. Bene οὐ δὴ δεῖ Bekker. Tollenda igitur signa interrogandi post ἔχειν v. 4. et post ἐξουσίαν v. 7. SCHAEFER.

P. 213. v. 2. ταῦτα] ἐνταῦθα P. Manutius. REISK.

P. 213. v. 3. παρὰ τοὺς ὅρκους τοὺς πρὸς ὑμᾶς] παρὰ τοὺς πρὸς ὑμᾶς ὅρκους Barocc. Aug. primus, Bavaricus, appendix Francofurtana. REISK. Sic etiam Bekker. SCHAEFER.

P. 213. v. 4. [μὴ φυλάξασθαι] τοῦτο] Haec tria verba omisit P. Manutius. Primum omisit Aldus, sed annotator Tayloranus e Barocc. adscripsit μή. Pro medio dat appendix Francofurtana φυλάξαι. Locum totum sic refert index Lambini: παρὰ τοὺς ὅρκους τοὺς πρὸς ὑμᾶς, πρᾴως ὑμᾶς ἔχειν, καὶ μὴ φυλάξασθαι τοῦτο, καὶ ἡμῖν μὲν διακ. REISK. Bekkeriana haec dat: παρὰ τοὺς πρὸς ὑμᾶς ὅρκους, μὴ φυλάξασθαι, καὶ ἡμῖν μὲν διακ. Satis apparet, locum sensisse manus interpolantium, qui interpretamentum e margine in textum alius alibi inferrent: sed fortasse ambigas, quomodo refingendus sit. Mihi Reiskius, si usquam alibi, hic uncis videtur usus felicissime. Deletis enim quae inclusit vide quam concinna levisque periodus fiat. Illud quidem, πρᾴως ὑμᾶς ἔχειν, tam apte respondet praegresso ἀγανακτῆσαι, ut mordicus tenendum censeam. De prima autem sede interpretamenti v. not. ad v. 7. SCHAEFER.

P. 213. v. 26. ἡγεῖσθαι] i. e. ἐπιτάττεσθαι εὐθὺς ἐν ἀρχῇ SCHAEFER.

P. 213. v. 27. τὸν] τοὺς Paris. primus. REISK. Non male, si mox scribas ἄγοντας s. potius ἀγαγόντας. V. v. 6. et p. 214, 8. SCHAEFER.

P. 213. v. 28. ἄγοντα] ἀγαγόντα Paris. primus, Barocc. appendix Francofurtana. ἀναγαγόντα Aug. primus, Aldina Taylori. REISK. Bene ἀγαγόντα Bekker. SCHAEFER.

P. 213. v. 29. διαπεπρᾶχθαι] Post h. v. pone signum interrogandi. διαπεπρᾶχθαι h. l. habet vim activam. Sic p. 216, 15. αἱ πόλεις αἱ ταῦτα διαπεπραγμέναι. SCHAEFER.

P. 214. v. 2. ἐφ' ἃ ὑμᾶς παρακαλοῦσι] ἐφ' ἃ ἡμᾶς παρακαλοῦσι. S. οἱ τυραννίζοντες. WOLF. Immo οἱ ὅρκοι καὶ αἱ συνθῆκαι. Sed quod scripsit ἡμᾶς, satis placet. SCHAEFER.

P. 214. v. 3. λαβοῦσι τὰ ὅπλα] ἡμῖν — λαβοῦσι, Latine ἡμᾶς λαβεῖν, vel ἵνα λάβωμεν, vel εἰλημμένων τῶν ὅπλων. WOLF.

P. 214. v. 3. τοὺς παραβεβηκότας] S. τὰς συνθήκας. WOLF.

P. 214. v. 5. τῶν βουλομένων] S. συστρατεύεσθαι καὶ διαφυλάττειν τὰς συνθήκας τά τε δέοντα ποιεῖν. WOLF.

P. 214. v. 5. ἰσχύειν — πράττειν] Sic construe: ἰσχύειν πράττειν τὸ συμφέρον καὶ ἄνευ τοῦ δικαίου. Et ἰσχύειν fortasse ἀντὶ τοῦ ἰσχύσειν. ἡ φράσις, ὁ καιρὸς ἰσχύει πράττειν τὸ συμφέρον, τουτέστι, δύναται, οἷός τ' ἐστι. WOLF. Brevius sic dictum est, quod plenius et planius ad hunc modum dixisset: οὕτως ἰσχύειν, ὥστε βιάζεσθαι ἡμᾶς καὶ ἄνευ τοῦ δικαίου etc. *tantum valere, ut cogat nos* etc. REISK. Tu audi Wolfium. SCHAEFER.

P. 214. v. 6. νυνὶ δ' — συνδεδράμηκεν] Sententia est, coërceri Macedones et iustum et utile et tempestivum atque opportunum esse. WOLF.

P. 214. v. 6. νυνὶ δ' οὔ, ὅτ' εἰς ταὐτὸ] Vulg. νυνὶ δ', ὅτ' εἰς ταὐτό. Dedi de meo sensu νυνὶ δ' οὔ *), ὅτ' εἰς τ. *nunc autem non* —. H. e. num putabitis, opportunitatis tantam vim hoc tempore non esse, quo tempore in idem concurrunt ius et fas et opportunitas et utilitas nostra? REISK. Negativam Bekkerus recte delevit, post συνδεδράμηκεν posita hypostigme, ut νυνὶ δ' ἄλλον ἄρα — arcte iungantur. SCHAEFER.

P. 214. v. 7. εἰς] Quod Fabricius h. l. ait in Aug. primo εἰ legi pro εἰς, secus est: nam εἰς ibi claris literis legitur. REISK.

P. 214. v. 7. ταὐτὸ] αὐτὸ Aldus, P. Manutius. ταὐτὸν Aug. primus, Barocc. REISK. ταὐτὸν toties occurrit, ut Atticis magis quam ταὐτὸ placuisse videatur. Satis exemplorum congessi in H. Stephani Thesauro c. 2418., ubi si col. med. scripsi Τὸ αὐτὸν,

---

*) Sic Reiskiana etiam in textu. Correxi. SCHAEFER.

calami error corrigendus fuit: nam littera paragogica non habet locum nisi in forma contracta. SCHAEFER.

P. 214. v. 7. ὁ καιρὸς] copiis Macedonicis alibi occupatis. SCHAEFER.

P. 214. v. 8. ἄρα] Abest a Paris. primo et Aug. primo. REISK. Equidem non requiro. SCHAEFER.

P. 214. v. 8. χρόνον — ἀντιλαβέσθαι] καιρὸν τοῦ ἀντιλαβέσθαι τῆς ἐλευθερίας. WOLF.

P. 214. v. 10. ἄλλων] Abest a Barocc. REISK.

P. 214. v. 11. δίκαιον — τῶν κατὰ τὰς συνθήκας] quia συνθηκικὸν δίκαιον non licet dicere. WOLF.

P. 214. v. 12. τὰς πολιτείας — καταλύσωσι] Atqui apud Eresios et Antissaeos πολιτεία τυραννὶς fuit, qua ipsi Graeci eversa pacta et conventa violarunt. Sed argutatur auctor, ὅτι ἡ τυραννὶς οὐ πολίτευμα, ἀλλ' ἀδίκημα. WOLF. Non argutatur. Quis enim τὴν τυραννίδα dixit πολιτείαν? In foederis autem illius formula v. πολιτεία non speciali sensu oportet intelligi, quo dicitur de statu civitatis democratico, sed generali, de quo v. Indic. Graecit. p. 412. SCHAEFER.

P. 214. v. 13. ὤμνυσαν] Mireris ὤμνυον in ἀττικωτάτῳ Thucydide V. 19. 24. *) SCHAEFER.

P. 214. v. 13. καταλύσωσι] καταλύωσι Paris. primus, Barocc. Aug. primus. REISK.

P. 214. v. 15. τῆς] Omittit edit. P. Manutii. REISK.

P. 214. v. 15. δ'] Omittit Aug. secundus. δὴ appendix Francofurtana. REISK. δὴ etiam Codd. Bekk. Placet. *Iam considerate.* SCHAEFER.

P. 214. v. 16. Πελοποννήσῳ] τῇ Πελοποννήσῳ Aldus, P. Manutius. REISK.

P. 214. v. 17. τὸν δῆμον] Pro τὴν πόλιν in nostro erat τὸν δῆμον. OBSOP. Malo cum Feliciano legere τὸν δῆμον aut τὴν πολιτείαν. WOLF. Vulg. τὴν πόλιν. τὸν δῆμον Paris. primus et cum γρ. secundus, Aug. primus, Felicianus, Barocc. Praetuli τὸν δῆμον, i. e. τὴν δημοκρατίαν. REISK.

P. 214. v. 20. Χαίρωνα] Ad hunc locum referenda est notula Wolfiana ab operis Basileensibus perperam, id quod saepe factum est, ad locum alienum, ad p. 216, 12. puta, relata, quae

---

*) De structura verborum iurandi cum egerim ad p. 125, 1., hic addo quae e meis mihi schedis suggessit nova editio Thesauri Stephanici. In recta oratione iungi illis posse μὴ etc., docet Theognis 659. Bekk. Οὐδ' ὀμόσαι χρὴ τοῦθ', ὅτι μή ποτε πρῆγμα τόδ' ἔσται. Eodem modo Longus p. 122. in. meae edit. ὁ πρότερον ὀμνὺς, ὅτι μηδέν ἐστιν ὡραιότερον οἴνου γέροντος. SCHAEFER.

notula sic habet: „θέρωνα. Felicianus χαύρωνα.“ unde constat, in editione nescio qua χέρωνα legi, sed Felicianum melius dedisse χαίρωνα. REISK.

P. 214. v. 20. τὸν παλαιστὴν] V. not. ad p. 216, 11. SCHAEF.

P. 214. v. 21. τῆς εἰρήνης μετέχομεν] μετέχομεν τῆς εἰρήνης Aug. primus, Barocc. REISK.

P. 214. v. 22. πότερον πειθώμεθα] πότερα πειθόμεθα Aug. primus, non πειθόμενοι, quod illinc retulit S. Fabricius sive operae Basileenses praeter eius mentem manumque. πότερα πειθώμεθα Barocc. πότερα ὡς πειθώμεθα Aldina Taylori. REISK. Etiam Cod. Bekk. πειθόμεθα. Hanc veram esse scripturam, arguit quod sequitur οὐ φάσκων, h. e. ἀρνούμενος, non ἀπαγορεύων. Sensus: facimusne quod iubet lex foederis, si tales homines hostium loco habemus, an ore impuro negabit aliquis —? SCHAEFER.

P. 214. v. 23. προστάγμασι] πράγμασι Aug. secundus. REISK.

P. 214. v. 25. βδελυρεύσεται] V. Libanii Argumentum. SCHAEFER.

P. 214. v. 25. οὐ φάσκων] S. δεῖν πολεμίοις αὐτοῖς χρήσασθαι, *negans bellum eis inferendum esse.* et, τὶς τούτων τῶν μισθοφορούντων βδελυρεύσεται, οὐ φάσκων, τουτέστιν ἀρνούμενος. WOLF. Sed v. not. ad v. 22. SCHAEFER.

P. 214. v. 25. τῶν μισθοφορούντων παρὰ τοῦ Μακεδόνος] Haec verba expungit index Lambini. REISK.

P. 214. v. 26. ὑμῶν] ἡμῶν Barocc. REISK.

P. 214. v. 27. τοῦθ'] τοσοῦθ' Paris. primus, Barocc. REISK.

P. 214. v. 28. δορυφορούμενοι τοῖς τοῦ τυράννου στρατοπέδοις] Infra p. 218, 23. δορυφορουμένων ὑπὸ τῶν τυραννικῶν στρατοπέδων. SCHAEFER.

P. 215. v. 1. ὅρκοις] Omittit Aug. secundus. REISK.

P. 215. v. 3. ὑμᾶς] ἡμᾶς Aug. primus. REISK.

P. 215. v. 3. τοὺς — κεκριμένους ἐν τοῖς δικαστηρίοις] τοὺς καταδικασθέντας ἐν τοῖς δικαστηρίοις. WOLF.

P. 215. v. 5. ἀφιέντες] Vulg. ἀφέντες. ἀφιέντες Paris. primus, Aug. primus, Barocc. Praetuli ἀφιέντες in praesente ob insequens βιαζόμενοι. REISK.

P. 215. v. 7. μέλειν] μετέχειν Paris. primus, Aug. prim. REISK.

P. 215. v. 8. τοῖς δ' ὀνόμασιν αὐτῶν] S. τῶν νόμων καὶ τῶν ὅρκων, καθάπερ οἱ πλεῖστοι ἐν τοῖς καθ' ἡμᾶς καιροῖς ἀποχρώμενοι τοῖς τῆς ἐκκλησίας καὶ τοῦ εὐαγγελίου καὶ ὅλως τοῦ χριστιανισμοῦ ὀνόμασι διατελοῦσιν Ἐπικούρειοι ὄντες τά τε δόγματα καὶ τοὺς βίους. WOLF.

P. 215. v. 8. αὐτῶν μόνοις] μόνον αὐτῶν Aug. primus, Barocc., ordine verborum inverso. Etiam Paris. primus dat μόνον. REISK.

P. 215. v. 10. ἐνταυθοῖ] ἐνταυθὶ Aug. primus. REISK. Sic etiam Bekker. SCHAEFER.

P. 215. v. 12. ἀτόπου [μεγάλης]] Post ἀτόπου addo καὶ cum Feliciano. WOLF. Vulg. ἀτόπου μεγάλης. ἀτόπου καὶ μεγάλης Barocc. Aug. primus, Felicianus, unde index Lambini repetiit. Appendix Francofurtana vulgatam dat. Non memini graecum esse ἄτοπος μέγας pro *incredibiliter magnus*. Quare μεγάλης notandum duxi veluti tollendum. Aut, si servetur, legendum arbitror ἀτόπου ὡς μεγάλης. Nam, si bene memini, ἄτοπον ὡς μέγα usurpatur: *incredibile est, quam magnum hoc sit*. REISK. Aliter Reiskius in Ind. Graecit. p. 93. s. Bonorum scripturam librorum, ἀτόπου καὶ μεγάλης, cur repudiemus, parum intelligo. SCHAEFER.

P. 215. v. 15. ὁμολογίαις] Pro ὁμογίαις emenda ὁμολογίαις. OBSOP. Sic emendat Obsopoeus, quod in Aldino suo esset ὁμογίαις. In meo vero est vulgata. REISK.

P. 215. v. 15. μὲν] μὲν γὰρ Bavaricus: sed γὰρ punctulis erat signatum ut delendum. μὲν malim abesse. REISK. Ego non item: nam refertur ad δ' v. 17. Quanquam fateor, constructionem parum concinnam esse. Concinnior foret haec: ὅταν μὲν λέγωσιν, ὡς — μηδὲν ἀδικεῖσθαι, ὅταν δ' ἀδικῶσιν οἱ ἀδικοῦντες, οὐδένα αἰσθήσεσθαι τυραννίδων —. Sed talia, in nostro quidem Oratore ad amussim non exigenda. SCHAEFER.

P. 215. v. 16. τὸ μηδὲν ἀδικεῖσθαι] M. τὸ μηδένα ἀδικεῖσθαι. WOLF. Index Lambini sic dat: γρ. οὐ λέγειν αὐτοὺς μὴ δεῖν ἀδικεῖσθαι. Malim τὸ μηδένα μηδὲν ἀδ. hactenus aio necessitatem in pactis perseverandi inculcantibus obsecundandum esse, quatenus eam urgentes non captiose loquuntur, hoc est non excludunt a cogitationibus suis eam pactorum clausulam, quae vetat ulli iniuriam ullam offerri. REISK. Sensum Reiskius commode explicuit. Verumtamen videtur eum fugisse acerbus sarcasmus Oratoris non serio loquentis, sed τοὺς τυραννίζοντας ridentis: nam quod addit εἰ μὴ ἐκεῖνο — τῶν πολιτειῶν καταλυομένων, de illis praedicat vere καταγέλαστα. Sequitur τὸ ἔτι καταγελαστότερον. SCHAEFER.

P. 215. v. 17. δ'] Particulam omittunt Paris. primus, Aug. primus, Barocc. REISK.

P. 215. v. 17. αἰσθήσεσθαι] F. ἀδικεῖσθαι, eodem verbo repetito. Qui enim talia non animadverti ab ullo potuissent? Quem locum sic vertas licet: *nemini faciendam esse iniuriam, et iniuriam fieri nemini, cum tyrannides pro democratiis constituuntur et respublicae abrogantur*. WOLF. αἰσθάνεσθαι Barocc. Paris. primus, Aug. primus. REISK. Erravit Wolfius. V. not. ad v. 16. SCHAEFER.

P. 215. v. 17. δημοκρατιῶν] δημοκρατικῶν edit. P. Manutii. REISK.

P. 215. v. 18. τὸ δ' ἔτι καταγελαστότερον] Vulg. τοῦτο δ' ἐστὶ καταγελαστότατον. τὸ δ' ἔτι καταγελαστότατον Paris. primus,

Aug. primus. τὸ δέ τι καταγελ. Aldina Taylori. τὸ δ' ἔστι καταγελ. Barocc. Praetuli, partim de meo sensu, τὸ δ' ἔτι καταγελαστότερον (in comparativo). REISK.

P. 215. v. 21. τοὺς συνεδρεύοντας] In Plataico Isocratis est, Ἀθήνησι γενέσθαι συνέδριον, quod scilicet sociorum legati ibi convenerint de republica Graeciae deliberaturi. WOLF.

P. 215. v. 21. ἐπὶ τῇ κοινῇ φυλακῇ] S. τῶν συνθηκῶν καὶ τῆς τῶν Ἑλλήνων ἐλευθερίας. WOLF.

P. 215. v. 25. μηδὲ γῆς ἀναδασμοὶ, μηδὲ χρεῶν ἀποκοπαὶ] Iungit etiam Plato III. 2. p. 294. extr. Bekk. SCHAEFER.

P. 215. v. 26. δούλων ἀπελευθερώσεις ἐπὶ νεωτερισμῷ] Additur προσδιορισμὸς, ne ademtum videatur dominis ius manumittendi eos, qui serviunt liberaliter: sicut paulo post, ὅπλα ἐπιφέρειν ἐπὶ πολέμῳ, τουτέστι, πολεμικῶς, ἀλλ' οὐκ ἐμπορικῶς ἢ συμμαχικῶς. WOLF.

P. 215. v. 27. τοσούτου] τοσούτῳ Paris. primus. τοσοῦτο Barocc. Aug. primus, unde repetiisse videtur appendix Francofurtana: sed Fabricio seu Wolfio haud placet. REISK.

P. 216. v. 2. αὐτοῖς, τοσούτοις οὖσι] S. τοῖς συνεδρεύουσι. WOLF.

P. 216. v. 2. περιορᾶν] Subaudi προσιούσας, vel ἐπερχομένας, vel tale quid: redit enim ad calamitates. REISK.

P. 216. v. 2. ἐπέταξαν] Pro ἐπέταξεν lege cum Feliciano ἐπέταξαν. S. αἱ συνθῆκαι. WOLF. Vulg. ἐπέταξεν. ἐπέταξαν Paris. primus et cum γρ. secundus, Aug. primus, codices in Weimarano numeris 1. et 2. notati, Felicianus et, ex eo forsitan, appendix Francofurtana. Praetuli ἐπέταξαν in plurali. ipsi hi, praedicatores servandae pacis. REISK. Immo cum Wolfio subaudi αἱ συνθῆκαι. SCHAEFER.

P. 216. v. 3. ἐκ τῶν πόλεων — τῶν μετεχουσῶν τῆς εἰρήνης] Sic ordinanda verba sunt: μὴ ἐξεῖναι φυγάδας, ὁρμήσαντας ἐκ τῶν πόλεων τῶν κοινωνουσῶν τῆς εἰρήνης, ἐπιφέρειν ὅπλα ἐπὶ πολέμῳ πόλει μηδεμιᾷ τῶν μετεχουσῶν τῆς εἰρήνης. Sententia enim est, exules vi reditum in patriam (si ea sit ex foederatis civitatibus) sibi patefacere studentes in foederatis civitatibus neque ferendos neque adiuvandos esse. WOLF.

P. 216. v. 6. ἐπὶ πολέμῳ] V. not. ad p. 215, 26. SCHAEFER.

P. 216. v. 6. πολέμῳ] πολέμων Paris. secundus, Aug. secundus, index Aldi. In Augustano error sic est natus. Primum dederat librarius πόλεμον, tum o cum ω mutavit, sed praetervidit ν, quod item expungere debuerat. REISK.

P. 216. v. 6. μηδεμιᾷ πόλει] ἐπὶ μηδεμίαν πόλιν Barocc. Paris. primus et Aug. primus, unde repetiit appendix Francofurtana. REISK.

P. 216. v. 8. ὁρμήσωσιν] ὁρμηθῶσιν Barocc. Paris. primus, Aug. primus, unde retulit appendix Francofurtana. REISK.

P. 216. v. 8. ὁρμήσωσιν] Vulg. ὁρμήσωσιν οὗτοι. οὗτοι omittunt Paris. primus et secundus, Aug. primus, Barocc. Bavaricus. Delevi pronomen. REISK.

P. 216. v. 8. τοίνυν] *iam vero.* SCHAEFER.

P. 216. v. 8. ῥᾳδίως τὰ ὅπλα κεκίνηκεν] Vulg. ῥᾳδίως τὰ ὅπλα ἐπήνεγκεν. ῥᾳδίως ἐπήνεγκε τὰ ὅπλα Aug. primus. ῥᾳδίως τὰ ὅπλα κεκίνηκεν Aug. secundus, Aldus. Praetuli κεκίνηκεν. REISK. Ego praeferam Aug. primi scripturam. Quo magis enim appareat, quam iniustus sit Macedo, apte repetitur verbum, quod in ipsa foederis formula positum est. V. v. 6. — ῥᾳδίως, non simpliciter *facile*, sed i. q. ῥᾳδιουργικῶς, *temere, petulanter.* SCHAEFER.

P. 216. v. 10. τοσούτῳ δὲ νῦν] καὶ τοσούτῳ νῦν Barocc. Aug. primus. Neque dubito idem in Parisino primo quoque fuisse, tametsi ex eo refertur καὶ τοιούτῳ νῦν. Forte ex ambabus lectionibus una est conflanda: καὶ τοσούτῳ δὲ νῦν. REISK. Placet καὶ τοσούτῳ νῦν. V. p. 212, 21. SCHAEFER.

P. 216. v. 11. ὅσῳ] ὅτι appendix Francofurtana, Aldina Taylori. REISK. Est interpretantis. V. not. ad p. 212, 21. SCHAEFER.

P. 216. v. 11. ἐκ προστάγματος] προστάγματι, προστάσσων, τῷ προστάσσειν, διὰ προστάγματος. WOLF.

P. 216. v. 11. τὸν παιδοτρίβην] Non literatorem ludimagistrum, sed lanistam, qui palaestrae praeest, intellige. WOLF. Alexander huiusmodi homines videtur in primis dilexisse: quod sane βασιλικόν. Conf. p. 214, 20. SCHAEFER.

P. 216. v. 12. κατήγαγεν] κατῆγεν Paris. primus, Aug. primus, Aldina Taylori. REISK.

P. 216. v. 16. αἱ Μακεδονικαί] S. πόλεις. *haec a Macedonicis urbibus esse facta.* WOLF.

P. 216. v. 17. οὐκ ἀνιᾶσιν] διατελοῦσι, διαγίγνονται, διαμένουσιν, οὐ παύονται. ἀνιᾶσιν ἀντὶ τοῦ ἀνιεῖσιν ἢ ἀνιέασιν, ὥσπερ τιθέασι, παρὰ τὸ ἀνίημι. WOLF.

P. 216. v. 17. οὐκ ἀνιᾶσιν — προστάττοντες] De constructione verbi ἀνίημι cum participio v. H. Stephani Thesaurus c. 4421. s. E Dionysio Halic. aliquot eius exempla citavi ibid. c. 4424. D. Multo rarius sic construitur ἀφίημι. Infra p. 217, 17. σκευωρούμενοι — οὐ πρότερον ἀφεῖσαν. Aliud exemplum non memini nisi quod habet Thesaurus Stephanicus c. 4428. s.: „Dicitur et ἄφες ζευγνὺς, pro Desine iungere.“ SCHAEFER.

P. 216. v. 17. οἱ — τῷ Μακεδόνι ὑπηρέται] Pro ὑπηρετοῦντες: de qua loquendi forma satis in Isocrate multa notavimus. WOLF. Sic ὑπηρετικὴ cum dativo iungitur in Platonis Euthyphr. c. 15. 16. ὑπηρεσία ibid. c. 17. et Apolog. Socrat. c. 17. Idioma constructionis in Graeca lingua frequentissimum, in Latina non

infrequens. V. Fischer. ad Platon. Phaedon. p. 378. Porson. ad Euripid. Phoen. 948. et Stallbaum. ad Platon. Euthyphr. p. 101. s. SCHAEFER.

P. 216. v. 18. τὰ] Omittit Barocc. REISK.

P. 216. v. 21. βουλευσώμεθα] κελευσόμεθα Paris. quintus. βουλευσόμεθα Bavaricus, sed cum ώ superscripto. REISK.

P. 216. v. 22. διὰ τέλους — ἐπιβουλεύουσι] ἐπιβουλεύω διὰ τέλους, τουτέστι, διατελῶ ἐπιβουλεύων. WOLF.

P. 216. v. 23. τὰ δὲ ταράττουσι] τὰ δὲ πράττουσι. S. ἐναντία ταῖς συνθήκαις. Nisi malis ταράττουσι, s. τὴν Ἑλλάδα, *Graeciae perturbatoribus.* WOLF. Vulg. τὰ δὲ πράττουσι. τὰ δ' ἐπιτάττουσι Paris. primus et cum γρ. secundus, Aug. primus, Aldina Taylori. Poteram τὰ δὲ προστάττουσι emendare: nam saepissime in libris πράττειν reperitur sive perperam sive per compendium librariis usitatum pro προστάττειν *) exaratum; cuius rei exempla complura postmodum nobis occurrent. Visum tamen h. l. fuit ταράττουσι exhibere, scilicet pacem communem. REISK. Recte πράττουσι Bekker. Melius hoc respondet antecedenti ἐπιβουλεύουσι. *alia per insidias facturis, alia iam facientibus.* SCHAEFER.

P. 216. v. 25. ταῦθ' οὕτως ἔχειν] τουτέστιν, ἐκσπόνδους ποιῆσαι τοὺς Μακεδόνας. WOLF.

P. 216. v. 25. οὕτως] ut ego aio: scilicet hos turbatores pacis esse, has violationes pactorum, et armis universae Graeciae communibus ulciscendas. REISK.

P. 216. v. 26. ἢ τὴν μὲν ὁμολογίαν τὴν κατὰ τῆς πόλεως] ἢ ὁμολογίαν τὴν μὲν κατὰ τῆς πόλεως Paris. primus, Aug. primus. REISK. Bene. V. not. sequ. SCHAEFER.

P. 216. v. 26. τὴν κατὰ τῆς πόλεως οὖσαν] Quae vero pactio est contra Atheniensem rempublicam? An quod suis rebus contenta imperium in alias urbes sibi vendicare non audebat? WOLF. Immo Orator loquitur hypothetice. *pactum, si quod officiat civitati.* Eadem, ut maximi momenti ad retundendas linguas τῶν μακεδονιζόντων, statim iterantur v. 28. s. Simul haec causa est, cur malim sic scribi: ἢ ὁμολογίαν τὴν μὲν κατὰ τῆς πόλεως. SCHAEFER.

P. 216. v. 27. συγχωρήσουσιν] Vulg. συγχωροῦσιν. συγχωρήσουσιν Paris. primus, Aug. primus et Barocc. Annotator Tayloranus, qui hoc e Barocc. annotarat, eodem loco, sed aliquot annis ante, annotaverat συγχωρύσουσι· (sic) sine auctore. Unde patet, praeter Baroccianum adhuc alios codices penes eum fuisse. συγχωρήσουσιν praetuli vulgari συγχωροῦσιν. Scilicet βεβαίαν εἶναι. REISK. Bene συγχωροῦσιν Bekker., cum antecesserit praesens ἀξιοῦσιν. SCHAEFER.

---

*) Item pro simplici τάττειν. Conf. Diodor. Sic. T. VII. p. 204. T. XI. p. 390. Bip. Aeschylus Prom. 49. ἅπαντ' ἐπράχθη. Ceteris de h. l. coniecturis accedat mea: ἅπ. ἐτάχθη. i. e. ὡρίσθη. SCHAEF.

P. 216. v. 28. δίκαιον ταῦτα γίγνεσθαι] Vulg. δίκαια γίγνεσθαι. δίκαιον γ. Paris. primus. δίκαιον ταῦτα γίνεσθαι Aug. primus, Aldina Taylori. δικαίως ταῦτα γίνεσθαι Barocc. Dedi δίκαιον ταῦτα γίγνεσθαι. *Aequumne videtur esse ista fieri?* REISK. δίκαια γίγνεσθαι Bekker. SCHAEFER.

P. 216. v. 28. κἂν μέν τι — τοῦτο μὲν — ἐὰν δέ τι — πρὸς τοῦτο δὲ —] Concinne vincta periodus per iteratas particulas μὲν et δέ. V. Melet. Crit. p. 111. coll. not. ad p. 217, 3. SCHAEF.

P. 216. v. 28. κἂν μέν τι ᾖ πρὸς τῶν ἐχθρῶν] πρὸς pro ὑπέρ. *si quid ab hostibus stat.* WOLF.

P. 217. v. 1. ἐν τοῖς ὅρκοις] ὡς ἐν τοῖς ὅρκοις. τὸ ὡς puto redundare. M. τῶν ἐν τοῖς ὅρκοις. WOLF. Vulg. ὡς ἐν τοῖς ὅρκοις. ὡς omittunt Paris. primus, Barocc. Aug. primus. Expunxi. REISK. Mireris Wolfium non vidisse, unde ineptum hoc ὡς natum sit. SCHAEFER.

P. 217. v. 2. ὑμέτερον] ἡμέτερον Paris. primus, Aug. primus, Barocc. REISK. Placet. SCHAEFER.

P. 217. v. 2. καὶ δίκαιον] Vulg. δίκαιον. καὶ δίκαιον Aldus: sed annotator Tayloranus testatur, καὶ a Barocc. abesse. Addidi καί. REISK. Delevit Bekker. Nec quisquam desideret. SCHAEFER.

P. 217. v. 3. πρὸς τοῦτο δὲ διαμαχομένους] Vulg. πρὸς τοῦτο διαμαχομένους. πρὸς τοῦτο δὲ διαμαχομένους Paris. primus, unde repetiit appendix Francofurtana. πρὸς τοῦτο δὲ μαχομένους (simplex) Aug. primus, Barocc. Hoc δὲ item addidi, non quo sine eo hiet sententia; redundat enim, sed eleganter, et mirifice adamatus est Atticis hic pleonasmus, iterans et veluti confirmans praemissum δὲ, et aequipollens quodammodo latino *inquam. adversus hoc, inquam, dimicantes.* REISK. Non displicet simplex μαχομένους: ut δὲ in libris, qui hac particula carent, in δια corruptum videatur. SCHAEFER.

P. 217. v. 6. ἐξηλέγξατε τοὺς ταῦτα ποιοῦντας] foederis conditiones tutando clara in luce posuistis perfidiam eorum, qui haec patrant. SCHAEFER.

P. 217. v. 7. μικρὰ] Vim hic obtinet vocabuli ὀλίγα. Non enim hic de quantitate, sed de numero agitur. REISK. Hoc dicunt Graeci χρῆσθαι τῇ πηλικότητι ἀντὶ τῆς ποσότητος. V. Schol. ad Aristophan. Plut. 377. coll. Galen. T. VI. p. 867. s. edit. Lips. Dionysius Halic. Ant. R. V. 48. T. II. p. 957. R. πλούσιος οὐχ ὁ πολλὰ κεκτημένος ἐστὶν, ἀλλ' ὁ μικρῶν δεησόμενος. Idem IV. 27. extr. p. 710. διηγήσομαι — μικρὰ τῶν ἔμπροσθεν γενομένων ἀναλαβών. Sic πολλὰ et βραχέα inter se opponit Aeschines p. 407. R. Vid. H. Stephani Thesaur. c. 2827. A. edit. Lond. SCHAEFER.

P. 217. v. 8. γάρ που] γὰρ δήπου Paris. primus, Aug. primus, Barocc. REISK. Placet. SCHAEFER.

P. 217. v. 11. κατάγειν πλοῖον] Pro πλεῖον lege πλοῖον. De

ipso loquendi modo ἐν τῷ περὶ τῶν ἐν Χεῤῥονήσῳ diximus. WOLF. πλοῖον correxit Wolfius, cum esset πλεῖον in editione nescio qua: non enim nominat. Ego id in nulla reperi. REISK.

P. 217. v. 11. μηδένα τούτων] Num interponendum est μηδενός? REISK. Malim ipsum μηδένα mutare in μηδενός. Centies scribae α̅ et ο̅ς̅ confuderunt. V. Porson. ad Euripid. Hecub. p. 59. ed. tert. Lips. Certe displicet iteratum μηδένα, in primis quo loco positum est. SCHAEFER.

P. 217. v. 13. ὑμεῖς μὲν] Absunt ab Aug. primo et Barocc. REISK. Neque ego requiro. Quis enim opinetur, rem ceteris minus notam fuisse? SCHAEFER.

P. 217. v. 13. ἴστε] ἑωράκατε Paris. primus, Aug. primus, Barocc. REISK. Perplacet ob additum ἐναργέστατα. Sic p. 538, 5. τοῖς ὁρῶσιν ἐναργὴς ἡ ὕβρις φαίνεται. p. 1435, 7. παρὸν οὕτως ἐναργὲς ἰδεῖν, Sophocles Trachin. 223. s. Br. βλέπειν πάρεστ' ἐναργῆ. Scilicet Athenienses illius facinoris testes fuerunt oculati. SCHAEFER.

P. 217. v. 15. παρανομίας ἦλθον] ὑπεροψίας ἦλθον Paris. primus, Aug. primus, Barocc. ἦλθον ὑπεροψίας Aldina Taylori. REISK. F. παρανομίας καὶ ὑπεροψίας ἦλθον. Sic iniuria fit aliquanto atrocior. SCHAEFER.

P. 217. v. 16. τὰ ἐκ τοῦ Πόντου πλοῖα] τὰ ἐκ τοῦ Πόντου. S. πλοῖα. WOLF. Vulg. τὰ ἐκ τοῦ Πόντου. Post Πόντου addunt vocabulum πλοῖα Paris. primus, Aug. primus. Addidi. REISK.

P. 217. v. 17. σκευωρούμενοι περὶ αὐτὰ] συσκευαζόμενοι, ἐπιβουλεύοντες, πονηρευόμενοι, κατὰ μικρὸν ὑφ' ἑαυτοῖς ποιούμενοι, τυρεύοντες, καττύοντες, μᾶλλον δὲ τὰ ψευδῆ προφασιζόμενοι, falsas causas, cur eas detinerent, comminiscentes, ἢ διερευνῶντες ἅπαντα τὰ σκεύη, τουτέστι, τὰ φορτία καὶ τοὺς γόμους. WOLF.

P. 217. v. 17. σκευωρούμενοι — ἀφεῖσαν] De hac constructione v. not. ad p. 216, 17. SCHAEFER.

P. 217. v. 17. ἀφεῖσαν] ἀφεῖσαι Aug. secundus. REISK.

P. 217. v. 17. πρὶν οὗ] F. πρὶν ἤ. Nam prius illud nunquam usquam me legere memini. WOLF. Omittunt articulum Paris. primus, Barocc. Aug. primus. REISK. Cur non audimus libros notae tam bonae? Xenophon Hellen. IV. 3. 8. ἔστησαν δ' οὖν οὐ πρόσθεν, πρὶν ἐν τῷ ὄρει [add. τῷ] Ναρθακίῳ ἐγένοντο. SCHAEFER.

P. 217. v. 20. Μενεσθέα] Huius nominis et olim dux Atheniensium fuit, cuius meminit Homerus in catalogo his versibus de Atheniensibus scribens: Τῶν αὖθ' ἡγεμόνευ' υἱὸς Πετεῶο Μενεσθεύς· Τῷ δ' οὔπω τις ὁμοῖος ἐπιχθόνιων γένετ' ἀνὴρ Κοσμῆσαι ἵππους τε καὶ ἀνέρας ἀσπιδιώτας· Νέστωρ δ' οἶος ἔριζεν, ὁ γὰρ προγενέστερος ἦεν. WOLF.

P. 217. v. 21. τηλικαῦτα τὰ ἡμαρτημένα] Vulg. τηλικαῦτα ἡμαρτημένα. τηλικαῦτα τὰ ἡμαρτημένα Paris. primus, Aug. primus, Barocc. Interposui τά. REISK.

P. 217. v. 22. μὴ ἐκείνους ἀποτρέπειν] Οὕτω καὶ καθ' ἡμᾶς οἱ μὲν παραχαράττειν τὰ θεῖα δόγματα λεγόμενοι βαρέως φέρουσιν ἐξελεγχόμενοι καὶ ἐπιτιμώμενοι· οἱ δὲ τούτους ἐξελέγχοντες καὶ ἐπιτιμῶντες αὐτοὺς ἐκείνους αἰτιῶνται τῷ μὴ παύεσθαι ἐθέλειν ἐξαμαρτάνοντας, ὡς καὶ ὁ παρ' Εὐριπίδῃ Ἱππόλυτος· Ὄλοισθε. μισῶν δ' οὔποτ' ἐμπλησθήσομαι Γυναῖκας, οὐδ' εἴ φησί τίς μ' ἀεὶ λέγειν· Ἀεὶ γὰρ οὖν πως εἰσι κἀκεῖναι κακαί. Ἢ νῦν τις αὐτὰς σωφρονεῖν διδαξάτω, Ἢ κἄμ' ἐάτω ταῖσδ' ἐπεμβαίνειν ἀεί. WOLF.

P. 217. v. 23. ἡμῖν] ὑμῖν Aug. primus, Barocc. REISK.

P. 217. v. 23. ἐμμένειν τοῖς οὕτως ὠλιγωρημένοις] Eodem argumento et Isocrates in Panegyrico utitur adversus Persas. WOLF.

P. 217. v. 25. τοῖς δὲ] τοὺς δὲ Paris. primus, Aug. primus, Barocc. REISK.

P. 217. v. 25. ἅμα — ἦσαν] ἀντὶ τοῦ παρανενομήκασι καὶ ἀναίσθητοι ἐγένοντο. Detentionem illam Ponticarum navium et iniustam fuisse et incallide factam, ex eo probat, quod parum abfuerit, quin a Graecis principatus maris Macedonibus eriperetur. WOLF.

P. 217. v. 25. ἅμα τε παρηνόμουν] Vulg. ἅμα παρηνόμουν. ἅμα παρενόμουν Paris. primus. ἅμα τε παρενόμουν Aug. primus. παρενόμουν quoque dat Bavaricus, sed cum η superscripto. τέ addidi. REISK. ἅμα παρενόμουν Bekker. Hoc augmentum tuentur haec: παρανενομῆσθαι p. 1090, 6. παρανενομηκέναι Xenophont. Hellen. II. 3. 36. παρανενομήκεσαν ibid. II. 1. 31. Sed παρηνομηκὼς citavi e Diodoro Sic. in H. Stephani Thesauro c. 6337. C. SCHAEFER.

P. 217. v. 26. τηλικοῦτον παρέβησαν τῶν ὅρκων] Aut τηλικοῦτον τῶν ὅρκων iungendum, aut παρέβησαν τοὺς ὅρκους. WOLF.

P. 217. v. 26. τηλικοῦτον] Subaudi κεφάλαιον. REISK. Malim τηλικοῦτόν τι. SCHAEFER.

P. 217. v. 27. τῶν ὅρκων] τὸν ὅρκον index Aldi, index Pauli, unde repetierunt index Lambini et appendix Francofurt. REISK.

P. 217. v. 27. ὃ παρ' ἐλάχιστον ἐποίησεν] ὥστε ἐλαχίστου ἐδεήθησαν. WOLF. ὅπερ οὐκ ἐλάχιστον ὂν ἐποίησεν Aug. primus: sed ον videbatur erasa. Non placet Fabricio seu Wolfio. ὅπερ οὐκ ἐλάχιστον ἂν ἐποίησεν Aldina Taylori. REISK.

P. 217. v. 27. ὃ παρ' ἐλάχιστον — τὴν κατὰ θάλατταν ἡγεμονίαν] Citant Anecd. Bekk. p. 121, 7. SCHAEFER.

P. 217. v. 27. ἀφαιρεθῆναι] ἢ ἀπὸ τῶν Ἑλλήνων, ἢ ὑπὸ

τῶν Ἀθηναίων. Hinc apparet, Alexandro iam tum decretum fuisse principatum, de quo Isocrates in Philipp. WOLF.

P. 217. v. 28. δικαίως] S. propter intercepta navigia Pontica. WOLF. Mox corrig. θάλατταν. SCHAEFER.

P. 217. v. 28. καὶ νῦν ἔτι — πράττειν] Hic est verborum ordo: καὶ παραδεδώκασιν οἱ Μακεδόνες ἡμῖν πράττειν ἀνεγκλήτως ἔτι καὶ νῦν τοῦτο τὸ δίκαιον [τὸ ἀφαιρεῖσθαι αὐτῶν τὴν ἡγεμονίαν], ὅταν βουληθῶμεν. Sed si quis mavult coniungere ὅταν βουληθῶμεν πράττειν, [ἀλλὰ μὴ ῥαθυμεῖν καὶ ἀργεῖν,] non obsto. In fine est: ἅμα καὶ τῷ δικαίῳ ἡμᾶς ἀνεγκλήτως — χρῆσθαι. WOLF. Nemo non malit coniungere ὅταν βουληθῶμεν πράττειν. SCHAEFER.

P. 218. v. 2. πράττειν] navi, strenui, acres, fortes esse, audere, conari. REISK.

P. 218. v. 2. ἐξαμαρτάνοντες] Vulg. ἁμαρτάνοντες. ἐξαμαρτάνοντες Paris. primus, Aug. primus, Barocc., quod praetuli. REISK. Simplex dedit Bekker. Compositum cur spernamus, nihil, opinor, causae est. SCHAEFER.

P. 218. v. 2. ἧττόν τι δήπου] Vulg. ἧττον δήπου. ἧττόν τι δήπου Aug. primus. Addidi τι. REISK.

P. 218. v. 5. ἐναποχρῶνται] Compositum in hoc uno loco, quod sciam, repertum: neque eius significatio satis accommoda videtur. Itaque suspicio mihi orta est, scribi debere εὖ ἀποχρῶνται, fortiter strenueque abutuntur. εὖ dici de re mala perpaucos fugiet. Xenophon Anab. VI. 1. 1. ἐκλώπτυον — εὖ μάλα. Alia dedi in H. Stephani Thesauro c. 3898. C. εν et ευ confusorum exemplum occurrit p. 219, 20. SCHAEFER.

P. 218. v. 5. οὐδὲ] Vulg. οὐδέν. οὐδὲ Aug. primus, Barocc., quod praetuli. qui ne iurium quidem urbis debitorum fructum percipere audetis, nedum ut non permissa vobis arrogare audeatis. REISK.

P. 218. v. 5. τῶν δικαίων ἀπολαύειν] ἀντέχεσθαι τοῦ δικαίου ἅμα καὶ συμφέροντος. WOLF.

P. 218. v. 6. ὃ καὶ] Vulg. καὶ. ὃ καὶ Paris. primus, Aug. primus, unde repetiit appendix Francofurtana, Aldina Taylori et Barocc. Praeposui ὅ. id quod etiam. REISK. Iure praeposuit. Sed pervellem docuisset, quo logico nexu haec antecedentibus iungantur. Antecedentia enim spectant piraticam Macedonum: quae sequuntur pertinent ad τοὺς μακεδονίζοντας ῥήτορας. Haec generis tam disparis Oratorem iunxisse per ὃ καὶ, id quod etiam, ecquis credet? Scribo: ὃ δὲ ὑβριστικώτατον συμβέβηκεν, εἰ οἱ μὲν —. Est haec rarior constructio, sed legitima. Isocrates p. 169. ed. Bekk. Oxon. Ὃ δὲ πάντων σχετλιώτατον, ὅτι φιλοπονώτατοι δοκοῦντες εἶναι τῶν Ἑλλήνων ῥᾳθυμότερον τῶν ἄλλων

βουλευσόμεθα περὶ τούτων. V. F. A. Wolf. ad Reiz. de Accent. Incliuat. p. 98. SCHAEFER.

P. 218. v. 6. εἰ] ἢ Aldina Taylori. REISK.

P. 218. v. 8. οἱ νεόπλουτοι] Non tam Alexander et Macedones, quam horum studiosi oratores, quos supra κατὰ τῶν Ἀθηναίων πεπλουτηκέναι dixit. WOLF. V. Libanii Argumentum. SCHAEFER.

P. 218. v. 11. ὥσπερ ἐν Ἀβδηρίταις ἢ Μαρωνίταις] Abderitica mens pro stupida proverbio celebratur. Abdera et Maronea sunt oppida Thraciae, prius patria Democriti, posterius vini praestantia nobilitatum ab Homero, iure certe optimo, cum Ulysses Cyclopem Polyphemum ἀνθρωποφάγον eo inebriatum excoecarit. WOLF.

P. 218. v. 11. Μαρωνίταις] Vulg. Μαρωνείταις. Μαρωνίταις Aug. primus. REISK. Recte Μαρωνείταις Bekker. SCHAEFER.

P. 218. v. 12. μὲν μικρὰ] Invertunt Paris. primus, Aug. primus. REISK.

P. 218. v. 12. μικρὰ — ἰσχυρὰ] πότερον λόγῳ; extenuant nostras opes, Macedonum augent: ἢ ἔργῳ; dum auctores sunt connivendi ad iniurias. WOLF. Prius verum esse, docet quod sequitur, λανθάνουσιν ἑαυτοὺς — ὁμολογοῦντες. SCHAEFER.

P. 218. v. 12. ἡμέτερα] ὑμέτερα Aug. primus, P. Manutius. REISK.

P. 218. v. 12. πράγματα] Deest Barocc. REISK.

P. 218. v. 13. λανθάνουσιν ἑαυτοὺς] Significat, eorum orationem secum pugnare. Quomodo autem? Dicunt, urbem esse imparem Macedonibus, quibus metuunt, ne suarum iniuriarum poenas dent, si Athenienses ius suum persequi vellent, eoque hos quiescere iubent. WOLF.

P. 218. v. 15. τὸ δίκαιον οὐ δικαίως διαφυλάττειν] ius non iuste servare. Aenigmati hoc simile videtur, quod sic intelligo: Iustum per se est stare pactis; sed fragenti fidem servare fidem iniustum est. Non dissimile huic est illud ex Megalopolitana, οὐχ ἁπλῶς ποιεῖν τὰ δίκαια: quod est, non simplicis iustitiae esse amicum, sed, dum huius studium prae te feras, aliud spectare. WOLF. ut τὸ δίκαιον, pacta conventa cum Macedonibus, tueamur modo οὐ δικαίῳ, non iusto, h. e. non eo, qui in formula foederis praescriptus est, ut nempe transgredientem capita foederis reliqui foederati prohibeant, sed alio iniquo, ut nempe illis liceat pacta violare, nobis minus. REISK.

P. 218. v. 16. προελομένην] ὑποθετικῶς, εἰ προέλοιτο. WOLF. προελόμενοι Aug. secundus. REISK. Ambo membra huius enuntiationis conditionalis μετοχικῶς indicantur: quod diligenter attendendum. SCHAEFER.

P. 218. v. 18. αὐτὸ] τὸ ὁμολογεῖν τοῦτο. SCHAEFER.

P. 218. v. 18. ἕως γὰρ ἂν ἐξῇ — εἶναι κυρίοις] Supra dixit, Alexandrum fuisse in periculo amittendi imperii. Haec igitur verba sic accipienda sunt, ut vel classe plurimum valere significet Athenienses, (nam 100 triremium non parva vis est,) vel ut de principatu maris recuperando Athenienses laborare velit. μόνων autem hanc vim habet, ut eos mari tantum potitos extra periculum esse statuat, etiamsi terra nulla subsidia habeant. Nisi forte legendum sit καὶ μόνοις et ad κυρίοις referatur. WOLF. μόνων unice probandum. SCHAEFER.

P. 218. v. 20. μόνων] μόνοις Paris. primus, Barocc. Aug. primus, non μόνοι, quod illinc Fabricius retulit, sive operae Basileenses eius manum corrumpentes. REISK.

P. 218. v. 20. ἀναμφισβητήτως] Vulg. ἀναμφισβήτως. ἀναμφισβητήτως Barocc. August. primus, Bavaricus, appendix Francofurtana. ἀναμφισβητήτως ἢ ἀναμφισβητήτοις Aldina Tayl. Correxi ἀναμφισβητήτως. REISK.

P. 218. v. 20. γε] τε Barocc. REISK.

P. 218. v. 21. προβολὰς] προσβολὰς, *impetus*, *aggressiones*. Sed hic προσβολὰς ἀντὶ προσθηκῶν videtur posuisse: facile posse subsidia alia comparari, quibus paratae copiae confirmentur. ἡ ὑπάρχουσα δύναμις est classis 100 triremium: προσβολαὶ erunt caeterae copiae terrestres. προβολαὶ sunt *propugnacula*, *munitiones*. Saepissime πρὸ et πρὸς non sine incommodo sententiae permutantur. προβολὰς ἑτέρας τοῖς κατὰ γῆν εὑρέσθαι si recte legitur, sententia est, ut existimo, Athenienses classe invictos pedestres copias facile propulsaturos. WOLF. τὴν ὑπάρχουσαν δύναμιν intelligam copias pedestres, quibus civitas nunc utitur. SCHAEFER.

P. 218. v. 21. προβολὰς] Vulg. προσβολάς. προβολὰς index P. Manutii. Citat hunc locum Harpocrat. v. προβολάς: nam hac ille lectione utitur, egoque vulgari προσβολὰς eam praetuli. Donec nobis liceat maris vel solius [etiamsi non una continentis quoque] potiri, penes nos erit praeter illas copias, quae iam praesto nobis sunt, adhuc alia comminisci et comparare munimenta tuendis nostris possessionibus in terra continente paria. REISK. V. Photius c. 333. SCHAEFER.

P. 218. v. 21. ἑτέρας ἰσχυροτέρας εὑρέσθαι] Vulg. ἑτέρας εὑρέσθαι. ἑτέρας ἰσχυροτέρας εὑρέσθαι Paris. primus et cum γρ. secundus, item Aug. primus, Barocc. Aldina Taylori. ἰσχυροτέρας addidi. REISK. Delevit Bekker. Malim servatum. Scilic. τῆς ὑπαρχούσης δυνάμεως. SCHAEFER.

P. 218. v. 22. τῶν] καὶ P. Manutius. REISK.

P. 218. v. 22. τῶν δορυφορουμένων] Qui sint isti, mihi non constat, nisi quod de aliquibus Atheniensibus civibus proditoribus potius, quam de exteris Graecis, intelligendum videtur. WOLF. V. p. 214, 28. SCHAEFER.

P. 218. v. 25. τῶν δὲ — ἀξίων ὄντων] De hac similitudine casuum cum verbo εἶναι et participio ὤν in Isocrate admonui. Potuisset dicere: ὅτι οὐδενὸς ἄξιοί εἰσι. WOLF. P. 807, 2. τοῖς ὁμολογουμένοις καὶ ἐξεληλεγμένοις οὖσι φαύλοις. V. not. ad Porsoni Hecub. p. 31. ed. tert. Lips. SCHAEFER.

P. 218. v. 27. τηλικοῦτον] Placeret magis τηλικοῦτον ὄν. *articulum, tametsi tam ponderosum.* REISK. Non opus addi ὄν. Conf. p. 217, 26. SCHAEFER.

P. 218. v. 27. ὑπεροπτικώτατον τῶν Μακεδόνων] καθ' ὃ οἱ Μακεδόνες τῶν λοιπῶν μάλιστα καταφρονοῦσιν. ὑπεροπτικώτατος τοῦ πλήθους est summus contemtor populi. τὸ ὑπεροπτικώτατον τῶν εὐγενῶν est fastus extremus, quo nobiles adversus alios utuntur, vel, quo caeteri a nobilibus contemnuntur. Observanda verba sunt, alias active, alias passive posita. WOLF.

P. 218. v. 28. πρώην] πρῴην Reisk. et Bekker. SCHAEFER.

P. 219. v. 1. παρὰ] Pro περὶ lege παρά. WOLF. περὶ Paris. primus, Bavaricus, Aldus. Sed in libro Weimarano correctum est παρά. REISK.

P. 219. v. 2. συνθήκας] ὁμολογίας Parisin. primus, Aug. primus, Barocc., quod Fabricius seu Wolfius pro scholio habet. REISK.

P. 219. v. 3. ἀλλ' ὅτι] Videtur ἀγανακτητέον aut simile quid interponendum. *non est haec res parvi facienda, sed vos decet succensere, quod* —. REISK. Nihil deest, sed subaudiendum μέγα. Est hoc ex idiomatis Graecae syntaxis, antegressa negativa enuntiatione, cui sequentia opponuntur per ἀλλὰ, ad hanc particulam subaudiri contrarium eius quod antecessit. SCHAEFER.

P. 219. v. 3. ἐγένετο] ἐγίνετο appendix Francofurtana. REISK.

P. 219. v. 5. μετὰ] διὰ P. Manutius, edit. Wolfii. Sed appendix Francofurtana vulgatam dat. REISK.

P. 219. v. 5. ἐγγένηται] V. not. ad Dionys. Halic. de C. V. p. 285. SCHAEFER.

P. 219. v. 6. καὶ ὅτι οὐκ — δογμάτων] Sententia postulat καὶ [est hoc quoque vestra dignum iracundia] ὅτι οὐκ ἐφρόντισαν οὐδὲ τούτου μέρους τῶν κοινῶν δογμάτων. *quod ne ad hanc quidem partem pactorum ad omnes communiter pertinentium attenderunt, pari modo atque supra commemoratas partes neglexerunt.* REISK. Nihil excidit: tenor enim orationis docet, τὰ κοινὰ δόγματα sensu speciali ea intelligenda esse, quibus triremes Macedoniae (fortasse etiam ceterorum Graecorum) vetarentur Piraeeum ingredi, hac venia data, ut verisimile est, solis mercatoriis navibus. SCHAEFER.

P. 219. v. 7. ἐπεὶ] πλὴν Barocc. REISK.

P. 219. v. 7. παράδυσις] F. παρείσδυσις, ut in celebri illo Metrodori dicto, sed arrogantiore: Προκατείλημμαί σε, ὦ τύχη,

καὶ πᾶσάν σου ἀφῄρημαι τὴν παρείσδυσιν. Sed et illud a παράδυσι formari potest. WOLF. παράδοσις index Aldi. παρείσδυσις appendix Francofurtana, nescio an ex annotationibus Wolfii, qui sic legi volebat. REISK. Recte habet παράδυσις. V. Ind. Graecit. s. v. παραδῦναι et παράδυσις, it. H. Stephani Thesaur. c. 3451. med. SCHAEFER.

P. 219. v. 10. τὸ γὰρ] τῷ γὰρ appendix Francofurt. REISK. Ad τῷ γὰρ refertur ἦν, quod v. 13. vulgo legebatur. SCHAEFER.

P. 219. v. 10. εἰσπλεύσαντα ἐπὶ τῆς νεώς] ἐπὶ τῆς νεὼς εἰσπλεύσαντα Aug. primus, Barocc. Aug. secundus omittit τῆς. REISK.

P. 219. v. 11. ὑμῶν] ἡμῶν Paris. primus, Aug. primus, Barocc. REISK.

P. 219. v. 11. αἰτεῖσθαι] αἰτῆσθαι Aug. secundus. Forte voluit αἰτῆσαι. REISK.

P. 219. v. 12. μικρὰ] μακρὰ Paris. primus, Aug. primus, index Aldi, Aldina Taylori. REISK.

P. 219. v. 13. ποιεῖ] Vulg. ἦν. ποιεῖ Paris. primus, Aug. primus, index Aldi, unde videtur repetiisse appendix Francofurtana, P. Manutius: sed eius index dat vulgatam. Bavaricus ποιεῖ dat in texto, vulgatam in margine. Praetuli ποιεῖ. Mallem tamen in imperfecto ἐποίει. REISK. V. not. ad v. 10. SCHAEFER.

P. 219. v. 13. ἀντὶ τοῦ εἰσπλεῖν τὸ εὐθὺς ἔνδον εἶναι] τὸ εἰσπλεῖν requirebat ex foedere petitionem facultatis appellendi. Sed Macedo non petita potestate appulit, et postea petiit, quod voluit, ne violente egisse et contra foedus videretur. WOLF. Sensum loci Wolfius parum intellexit. Notat Orator fraudem Macedonum, qui cum veniam peterent naves fabricandi in Athenienisium portubus, nihil aliud quam hoc spectabant, ut statim in illis essent nec necesse haberent aliunde intrare, uno verbo, portubus sine periculo potirentur. SCHAEFER.

P. 219. v. 15. ὑπομενοῦμεν] Scilicet ναυπηγεῖσθαι. SCHAEF.

P. 219. v. 17. εἰπεῖν, ὡς Ἀθήνησι] γρ. εἰπεῖν, ὡς τοῦτο ᾐτήσαντο, ὡς Ἀθήνησι index Lambini. REISK. Codicis si est scriptura, pro genuina habeam: ut tria illa verba eliserit homoeoteleuton. Sin, certe tale quid post εἰπεῖν subaudiendum, e. c. αἰτήσασθαι. SCHAEFER.

P. 219. v. 17. ὡς — ὄντων — ἐπιλελοιπότων] Pro ὡς — εἰσι — ἐπιλελοίπασι. WOLF. Sed v. not. anteced. SCHAEFER.

P. 219. v. 18. πόῤῥωθεν καὶ μόλις] μόγις καὶ πόῤῥωθεν Aug. primus, Barocc. REISK.

P. 219. v. 19. τοῖς ἄλλοις τοῖς βουλομένοις] i. e. τοῖς ἄλλοις, εἰ βούλονται ὠνεῖσθαι. Ideo articulus iteratus est. SCHAEFER.

P. 219. v. 20. ἐντελέστατα] εὐτελέστατα Paris. primus, Aug.

primus, Bavaricus, index Aldi, appendix Francofurtana, margo Lessingiani. ἀτελέστατα dat liber Weimaranus: sed voluit εὐτελέστατα. REISK. Pro adverbio habens Reiskius ἐντελέστατα vertit *abundantissime* Ind. Graecit. p. 212. Sed unice probandum εὐτελέστατα, quod etiam Bekker. adscivit. V. not. sequ. SCHAEFER.

P. 219. v. 20. ἐντελέστατα καθισταμένῃ] εὐτελέστατα καθισταμένῃ. πιπρασκούσῃ. id est, *minimo vendenti.* per ῦ, non per ν̃. WOLF. Accuratius: *pretium materiae minimum statuenti, materiam vilissimo pretio venum exponenti.* Proprie dicitur καθιστάναι τὴν τιμὴν, *pretium constituere.* πρὸς τὰς καθεστηκυίας τιμὰς p. 1285, 11., quae in Thesauro Stephanico c. 4589. D. secundum Budaeum parum recte vertuntur *legitima et moderata pretia iustaque.* Verte: *ut quoque tempore pretia erant,* quippe mutabilia, nunc maiora, nunc minora. Sequitur v. 28. πυθόμενος τὰς τιμὰς τὰς ἐνθάδε τοῦ σίτου καθεστηκυίας. Ibid. v. 6. συνιστὰς τὰς τιμὰς, *accendens pretia, flagellans annonam:* quod v. 15. uno verbo dicitur συντιμᾶν τὰ περὶ τὸν σῖτον. V. Photius c. 410. SCHAEFER.

P. 219. v. 20. καθισταμένῃ] καθισταμένοις Bavar. REISK.

P. 219. v. 21. ναυπηγήσεσθαι] Pro ναυπηγηθήσεσθαι fortasse legendum ναυπηγήσεσθαι. WOLF. Vulg. ναυπηγηθήσεσθαι. ναυπηγήσεσθαι Paris. primus, Aug. primus, Barocc. Correxi ναυπηγήσεσθαι (in fut. 1. medii). *se navigia sua hic esse fabricaturos.* REISK.

P. 219. v. 21. πληρώσεσθαι] vel viris vel mercibus. WOLF. πληρωθήσεσθαι Paris. primus, Aug. primus, Barocc. REISK. viris, non mercibus. De viris proprie dicitur πληροῦν, de mercibus φορτίζειν. SCHAEFER.

P. 219. v. 21. προειρημένῳ] εἰρημένῳ simplex Aug. secundus. τῷ προειρημένῳ videntur esse delenda, ut perperam e versu 7. iterata. REISK. Illinc, tanta intercapedine, petita esse vix quisquam credet. Sed mihi quoque locus suspectus est interpolationis. Scilicet omnia haec, ἐν τῷ λιμένι τῷ προειρημένῳ, margini adscripta ut interpretamentum adverbii ἐνταῦθα videntur per errorem scribae male seduli in textum immigrasse. SCHAEFER.

P. 219. v. 22. διειρημένον] *cum expressum sit.* id est, καίτοι διείρηται. WOLF. V. Ind. Graecit. p. 156. s. et F. A. Wolf. ad Leptin. p. 246. SCHAEFER.

P. 219. v. 25. εἰσδέχεσθαι] Post h. v. est hypostigme in Reiskiana et Bekkeriana. Parum recte: videturque haec interpunctio Wolfium movisse, ut ἐξέσται quod sequitur temere solicitaret. SCHAEFER.

P. 219. v. 25. καὶ ταῦτα ἐξέσται —] Nova periodus, nisi legendum videatur καὶ ταῦτα ἐξέσεσθαι, scilicet ᾤοντο. WOLF. V. not. anteced. SCHAEFER.

P. 219. v. 25. ταῦτα] τοῦτο Paris. primus, Aug. primus, Barocc. REISK.

P. 219. v. 25. πλεῖον] Vulg. πλέον. πλεῖον Paris. primus, Aug. primus. REISK. πλέον Bekker. SCHAEFER.

P. 219. v. 25. οὕτω — χρῶνται] Citat h. l. Thomas M. v. πανταχόθεν [p. 678.]: nam hac lectione ille utitur. REISK. Grammaticum Reiskius inspexit negligentius. Sic enim ille citat: οὕτω καὶ πάντοθεν καταπεφρονηκότως ἐκεῖνοι χρῶνται. SCHAEFER.

P. 219. v. 26. πάντοθεν] πανταχόθεν Paris. primus, Aug. primus, Barocc. REISK.

P. 219. v. 26. καταπεφρονηκότως] *contemtim, cum contemtu*. Adverbium factum e genitivo participii plurali, ν in ς mutato. Sic νουνεχόντως *), ἐῤῥωμένως, διαφερόντως, etc. WOLF. Asterisco insignitum in Thesauri Stephanici edit. Lond. c. 597. B alii Lexicographi dudum receperant. Hederici Lexicon copiis Larcheri utilissimis locupletatum citat e Diodoro Siculo, qui hoc adverbio saepius utitur. V. Ind. Scapulae Oxoniensis s. v. SCHAEFER.

P. 219. v. 26. ἐκεῖνοι τῇ πόλει χρῶνται] ἐκεῖνοι χρῶνται. S. ὑμῖν τοῖς Ἀθηναίοις. WOLF. Vulg. ἐκεῖνοι χρῶνται. ἐκεῖνοι τῇ πόλει χρῶνται Barocc. Paris. primus et cum γρ. secundus, Aug. primus. Addidi duo vocabula τῇ πόλει. REISK. Caret his vocabulis etiam Thomas M. l. c. SCHAEFER.

P. 219. v. 27. ἐντεῦθεν] Ne putes dictum pro ἐνταῦθα. Est enim hic etiam attractio, quam sic resolvas: διὰ τοὺς ἐνταῦθα διδασκάλους, οἳ ἐντεῦθεν ὑπαγορεύουσιν. Non animadversum hoc idioma movit Conr. Orellium, ut ἄνωθεν in Xenophont. Conviv. 6, 7. **) solicitaret. V. edit. Turic. Isocratis π. τ. ἀ. p. 538. SCHAEFER.

P. 219. v. 27. ὑπαγορεύοντας] V. H. Stephani Thesaur. c. 597. B. et Dindorf. in Commentar. ad Aristophan. T. VI. p. 612. b. τοὺς ante ὑπ. mallem abesset. SCHAEFER.

P. 219. v. 28. οὕτω — μαλακίαν] Citant Anecd. Bekk. p. 150, 14. SCHAEFER.

---

*) Non me fugit Grammaticorum decretum: νουνεχόντως ὑφ᾽ ἓν ἀναγνωστέον. Verumtamen, si licet adversari barbatis magistris, malim divise scribi νοῦν ἐχόντως. Dixi hoc Lobeckio abhinc multos annos, cum Lipsiam invisens de miro hoc adverbio mecum confabularetur: sed ita dixi, ut assensum viri egregii tulisse non videar. Ut autem dicerem, movebat me quem simul indicabam locus Platonicus de Legg. p. 686. f. HSt. (III. 2. p. 298. Bekk.) *Οὐκοῦν εὖ καὶ ἐχόντως νοῦν σύ τε πάντα εἶπες καὶ ἐπῃνέσαμεν ἡμεῖς;* SCHAEFER.

**) Ibid. ὄντες tam sanum mihi videtur, ut mirer fuisse qui in ὕοντες mutandum censerent. Primum enim τὸ ὕειν non multorum est deorum, sed unius: ut nusquam legatur οἱ θεοὶ ὕουσι. Deinde illa mutatio perimit Xenophonteam orationis concinnitatem, quae, si probes ὕοντες, poni poscit, non φῶς παρέχουσιν, sed φῶς παρέχοντες. SCHAEFER.

P. 219. v. 28. οὕτω δὴ κατεγνώκασι κ. τ. λ.] Recte quidem senserunt, nisi Demosthenes ubique mentiatur, qui talem nobis depingit Atheniensem populum, ut asino ignavissimo, qui vix contis et fustibus excitari queat, comparandus videatur. WOLF.

P. 219. v. 28. δὴ] Abest ab Aug. secundo. Eius loco est δὲ in Bavarico, Paris. secundo, Barocc. et Aug. primo, unde repetiit appendix Francofurtana. REISK. δὲ Bekker. Et sic Anecd. Bekk. l. c. SCHAEFER.

P. 220. v. 1. ὑπὲρ] περὶ Aug. primus, Barocc. REISK.

P. 220. v. 1. μελλόντων εἶναι] γρ. μελλόντων νομίζουσιν εἶναι index Lambini. REISK. Si e Codice enotatum est, non spernam. Conf. locus Demosthenicus p. 563, 29. οὐδὲν ἀγεννὲς ὑμῶν καταγιγνώσκω, οὐδ' ὑπολαμβάνω τιμήσειν —. Sed e coniectura addi non opus. SCHAEFER.

P. 220. v. 2. εἶναι] Cave iungas participio μελλόντων. Sic enim συντακτέον: πρόνοιαν εἶναι ὑπὲρ τ. μ. SCHAEFER.

P. 220. v. 2. παραγίνεσθαι] παραγίγνεσθαι Bekker. SCHAEF.

P. 220. v. 4. διεβεβαιωσάμην] M. διαβεβαιωσαίμην per αι in optativo. WOLF. Wolfius mavult optativum διαβεβαιωσαίμην: unde videtur auctor appendicis Francofurtanae vitiosum suum διαβεβαιώσαιμι hausisse. REISK. Mihi etiam placet optativus. i. e. διϊσχυρισαίμην. SCHAEFER.

P. 220. v. 5. ὡς τοῦθ' ἡλικίας ἔχων] Aetate provectior noster videtur hanc orationem habuisse: seniorum enim rem affirmantium maior fere est auctoritas. SCHAEFER.

P. 220. v. 6. χρῆσθαι] χρήσασθαι Paris. primus, Aug. primus, Barocc. REISK. Malim χρήσεσθαι. SCHAEFER.

P. 220. v. 7. κατεπείγουσι] κατεπείγουσιν Bekker. SCHAEFER.

P. 220. v. 11. ἐστὶν ἅμα καὶ τοὐναντίον] ἀντὶ τοῦ ἐμφαίνει ἢ δηλοῖ ἢ παρίστησι νοεῖν καὶ τοὐναντίον. Si haec agenda sunt iis, qui foederis participes esse volunt, ergo, qui haec agere nolunt, sunt foederis expertes. WOLF. V. not. sequ. SCHAEFER.

P. 220. v. 11. τοὐναντίον] Post τοὐναντίον est lacuna, quae fuit olim eo in codice, unde Demosthenis exemplaria reliqua omnia promanarunt ad nos delata. Quare stultum sit coniecturam hic exercere velle, qui locus hic sit integrandus, qui relinquendus est sinistrae suae sorti. REISK. Habuit vir optimus pro ulcere Chironio, in quo ego ne ephelidem quidem videre mihi videor. Quid est contrarium liberae voluntatis? Nimirum necessitas. Hoc vero contrarium sequitur continuo: εἰ ἄρα ποτὲ δεῖ. Scilicet clausulâ illâ formulae foederis, *si volumus pacem communem participare*, Orator in epilogo graviter sic utitur, ut dicat simul significari hoc: *si tandem aliquando nos oportet desinere* —. Hoc *oportet* cum illo voluntario pacis servandae studio ita coniunctum esse ait, ut neget alterum ab altero posse seiungi. SCHAEFER.

P. 220. v. 12. ἀλλὰ μηδ'] Melius ἢ μηδ'. Contraria sunt aliquando desistere alienum dictum sequi et abiicere gloriam maiorum. WOLF. ἀλλ' οὐ μὴ appendix Francofurtana. REISK. Non melius ἢ μηδ', sed deterius nulloque modo ferendum. Saepe Graeci membra orationis antecedenti gravius ita subiiciunt, ut ambo vinciant per particulas ἀλλὰ καὶ in enuntiatione aiente, per ἀλλ' οὐδὲ in negante: cuius loco propter antegressum δεῖ hic poni oportuit ἀλλὰ μηδ'. Vulgo talia pro ellipticis habent supplentque in priori membro οὐ μόνον. V. Bos. Ellips. p. 788. s. Quam rationem si sequaris, post παύσασθαι subaudi μὴ μόνον. Sed haec etiam ellipsis est de genere earum, quas alibi negavi esse ellipses veri nominis dixique dialecticas. SCHAEFER.

P. 220. v. 12. μηδ' ἀναμνησθῆναι] Fors: μηδ' ἀναμνησθέντας, *ne recordantes quidem*. SEAGER. *Diar. Classic.* LIII. p. 50. Ne audias. παύομαι enim recte iungitur infinitivo: cuius constructionis exempla dedi ad Schol. Apollon. Rhod. p. 223. Sed hic locus in primis notabilis est ob copulatam utramque constructionem: παύσασθαι ἀκολουθοῦντας, παύσασθαι ἀναμνησθῆναι. Tales in oratione vincienda anomaliae diligenter attendendae, non coniecturis temere solicitandae. Aliquanto concinnior locus futurus erat, si Orator sic scripsisset: — ἀλλὰ καὶ ἀμνημονοῦντας πασῶν φιλοτιμιῶν τῶν ἐξ ἀρχαιοτάτου — ὑπαρχουσῶν. SCHAEFER.

P. 220. v. 12. φιλοτιμίας] *decoris*. V. not. ad p. 22, 22. SCHAEFER.

P. 220. v. 13. πλείστων] Vulg. πλείστου. πλείστων Aug. primus, Barocc. πλείστων refertur ad ἀνθρώπων. REISK. Hoc Reiskius cum scriberet, quid sibi voluerit ignoro. Dicit Orator, πλείστας φιλοτιμίας ὑπάρχειν τοῖς Ἀθηναίοις. SCHAEFER.

P. 220. v. 15. ὑμῖν] ἡμῖν Paris. primus, Aug. primus. Ab editione P. Manutii plane abest. REISK. ἡμῖν placet. SCHAEFER.

P. 220. v. 16. τοῖς παραβεβηκόσιν] Scilicet αὐτάς, τὰς συνθήκας. WOLF.

Clausula huic orationi nulla erat in Bavarico subiecta. Sequebatur hic titulus: Δημόσιοι. κατὰ Ἀνδροτίωνος etc. — Hic desinunt οἱ συμβουλευτικοί. Iam incipiunt οἱ δημόσιοι, quem titulum orationi pro corona p. 225. praefixi e Bavarico, quamquam hic quidem publicas non ab hac oratione pro corona auspicabatur, sed ab oratione in Androtionem. REISK.

P. 762. v. 3. a f. *recte* leg. *certe*.